ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳಿಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್

ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ವಾಂಟೊ

'ಜಾಗರಣ್'

ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂನಿ ಚಲಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್, ಲಜೇಷ್ಟ್ ಆನಿ ನಿದ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಉಟವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ಮಾನ್ಯತೆಕ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರೇರಣಾಚೊ ವಿವರ್

ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್

UDENTICHEM SALOK
ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ
ಆಂಜ್
नवें गोंय
साद
मीर्ग

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 003


WORLD KONKANI CENTRE LIBRARY
विश्व कोंकणी पुस्तकालय
2541

ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ -
ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ವಾಂಟೊ

'ಜಾಗರಣ್'

ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂನಿ ಚಲಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್.
ಲಜೀಷ್ಟ್, ಆನಿ ನಿದ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಉಟವ್ನ್
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ಮಾನ್ಯತೆಕ್
ವಾವ್ರುಂಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರೇರಣಾಚೊ ವಿವರ್

****

✍ ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್

****

2005

****



ಪ್ರಕಾಶಕ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ -575 003

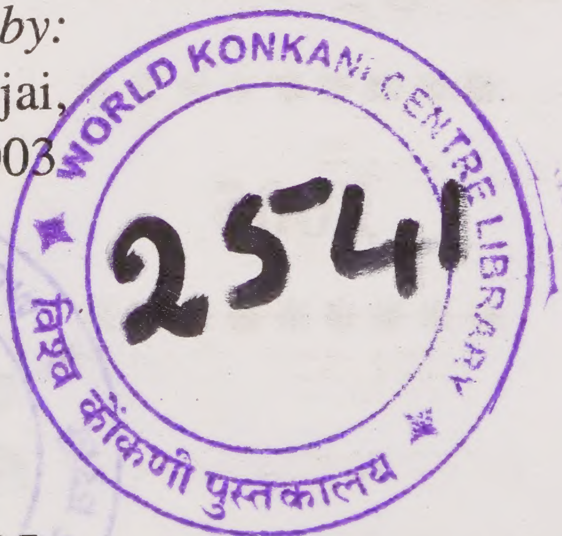
‘JAGARANN’ -

Konkani Challvoll Volume - II
Konkani Journalism Portion one

A research and study on Konkani Movement in Konkani (Kannada script) by **Paul Moras**

Publisher:
Konkani Institute, St. Aloysius College, Mangalore - 575 003
The Publisher does not take the responsibility for the views, opinions expressed in this book.

DTP & Printed by:
Assisi Press, Bejai,
Mangalore 575 003
Ph: 2492816



First Edition:
14th August 2005

Price: **Rs.500/-**

ಮಾಂಡಾವಳ್

ಅಧ್ಯಾಯ್ ಪಾಂಚ್

ಅಧ್ಯಾಯ್ ಸ

ಆಟವ್ಹಿ

ಸಂಪವ್ಣಿ

0.1. ಪ್ರಸ್ತಾವನ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕೊನ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಂತ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಆದಿಂ ಮೊಗಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳಿಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ವಠಾರಾಂನಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್' ಜಾತಾಲಿ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಂಯ್-ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್, ಫುಡಾರಿ, ಸಮರ್ಥಕ್, ಚಳ್ವಳೆಕಾರ್ ಆಖಾಡಾಕ್ ದೆಂವೊನ್ ಝುಜ್ತಾಲೆ, ಝುರ್ಕಡ್ತಾಲೆ, ಪಿಸೊ ಮ್ಹಣ್ ವೊಲಾವ್ನ್ ಘೆವ್ನ್ ನಾಂವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಗಾಂವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮೊರ್ತಾಲೆ. ಹಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾವ್ನ್-ನೆರಾವ್ನ್ ಗ್ರಂಥಾ ರುಪಾರ್ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ದಾಖಿಲ್ ಜಾಲ್ಲಿಚ್ ನಾ, ಕಾರಣ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಪುಣ್ ಭಾಷೆಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ಜಿಬೆರ್ ತವಳ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳಾನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಚಡಾವತ್, ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಆಸೊನ್, ವಾಡೊನ್ ಫುಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷೆಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ಏಕ್‌ಚ್ ರಿತಿಚಿ ಆಸೊನ್ ತಿ ಎಕಾಮೆಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ವೆಗ್ಳಿ ವೆಗ್ಳಿ ಆಸೊಂಕ್ ಕಾರಣ್, ತಿ ಎಕಾ ಕಾಳಾರ್ ಪುರ್ತಿ ಕುರ್ವಾರ್ಲ್ಲಿ, ತಿ ಉಲಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಚೆರ್ ಲಜ್ ಹಾಡವ್ನ್, ಶಿಕ್ಷಾ ದಿಲ್ಲಿ ಆನಿ ತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ನಾಸ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ತಿ ಗಾಂವಾರ್ ಲಜೆಲಿ, ಭಟ್ಕಾರಾಂಚಾ ಜಿಬೆ ಥಾವ್ನ್ ಭಷ್ಟಾಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ವೆದಿರ್ ಆಕ್ಮಾನಾಕ್ ಬಲಿ ಜಾಲಿ, ತರಿ ಕುಲ್ಕಾರಾಂಚಾ ಜಿಬಾಂನಿ ಜೀವ್ ಉರ್ಲಿ, ಆನಿ ಗರ್ಜೆಕ್ ಕುಜ್ನಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಚೆರ್ ರೆಂವ್ರೊಡ್ಲಿ.

ಇಸ್ಕೊಲಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಠ್-ಕ್ರಮಾಂನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆಸಾ, ಚಳ್ವಳ್ ನಾ. ಕಾರಣ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನಿ ಇನ್ನಿತರ್ ವಾಡಾವಳಿಚ್ಯಾ ಭಾಷಾಂಕ್ ಹೆ ಕಷ್ಟ್-ಅನ್ಯಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಕಾಂ ಭಾಸ್ ಉರಂವ್ಕ್ ಚಳ್ವಳ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಎಕಾಚ್ ತಕ್ಡೆರ್ ದವ್ರುನ್ ತುಕುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಅಧ್ಯಾಯ್/ಪಾಠ್-ಕ್ರಮ್ ಜಾವ್ನ್ ವೆಂಗೊಂವ್ಕ್ ಆಜ್ ಕಾಳ್ ಉದೆಲಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸಾನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಏಕ್ ಬೊಂಕೆತ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಜರಿ ತರೀ ಹಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆಜ್ ಲೊಕಾಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರಾಂಚೆ ಸಾಹಸ್ ಆನಿ ಪರಾಕ್ರಮ್ ಅಳ್ಬೊನ್ ವೆತೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ಏಕ್ ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆಸಾ: *"One of the most dangerous forms of human error is forgetting what one is trying to achieve"* **–Paul Nitze.** ಮನ್ಶಾಕುಳಾಚಿ ಮಹಾನ್ ಚೂಕ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಯ್ತ್ ಸಮಾಜೆನ್ ವಿಸ್ರೊಂಚೆ.

ಹರ್‍ಯೆಕಾ ಭಾಷಿಕಾಂನಿ ತಾತಾಂಚಾ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ಸಮ್ಜೊಂಚೆಂ ಅತೀ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಜಾಲೆಂ ತೆ ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಫಾಯ್ದ್ಯಾಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಬರಿ. ಮೈಕಲ್ ಕ್ರಿಚ್‌ಟನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ: – *"If you don't know history, you don't know anything, you are a leaf that does not know it is a part of a tree."*

ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸಾನ್ ಪಯ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಗ್ರಂಥ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಹಾತಿಂ ದಿತಾನಾ ಉಚಾರ್‍ಲ್ಲೆಂ ಕೀ, ಆನಿಕ್‌ಯಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿಂ ಪಾಳಾಂ–ಮುಳಾಂ ಉಸ್ತುಂಕ್ ಆಸಾತ್. ದಸ್ತಾನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂನಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿಂ ಕುಳಾಂ ಸೊದುಂಕ್ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ತಾಂತುನ್ ಆರಾಯಿಲ್ಲಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ಲಿಖುಂಕ್ ಆಸಾ. ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಥೊಡೆ ಪಾತ್ಯೆನಾ ಜಾಲೆ. ಆತ್ಮ್–ವಿಶ್ವಾಸ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಉತಾರ್ ಹೆಂ. ಎವ್ಜಿನ್ ಕ್ಲೊಟಿಯೆರ್ ಸಾಂಗ್ತಾ: *"Jealousy arises from a lack of confidence, not in others, but in oneself."* ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಂತ್ ದೋನ್ ಥರಾಂಚೆ ಮನಿಸ್ ಆಸಾತ್. ಥೊಡೆ ಜಾತಿನ್ ಆಳ್ಶಿ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಕಾತಿನ್ ವಾವುರ್ಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಎಕ್ ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆಸಾ: *'ಆಳ್ಶ್ಯಾಕ್ ದೀಸ್ ಸರಾನಾ, ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ರಾತ್ ಪಾವಾನಾ.'* ಆಳ್ಶ್ಯಾಕ್ ಆಡೆಕ್ ಭಾಗ್ ಯೆತಾ, ಬಸೊನ್ ಬಸೊನ್ ಜಾಂಗೆಕ್ ಮಾಸ್ ಯೆತಾ. ಹೊ ಮನಿಸ್ ನಾಂವಾ ಖಾತಿರ್ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಘುಸ್ತಾ ಆನಿ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ನ್‌ಚ್ ಆಸ್ತಾ. ಪುಣ್ ನೀಜ್ ವಾವುರ್ಪಿ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಮಗ್ನ್ ಜಾತಾ ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ತರಿ ಸಮಾಜೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ದೀಸ್‌ಯಿ ಪಾವಾನಾ, ರಾತ್‌ಯಿ ಪಾವಾನಾ. ಸಂಸಾರ್ ನಿದೊನ್ ಘೊರೆತಾನಾ, ತೊ ಜಾಗೊ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಸಮಾಸ್ಸೆಂಚೆರ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಟಯ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪಂಕ್ತಿಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ವಾವುರ್ಪಿ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಆಮ್ಚೊ ಸಂಶೋದಕ್ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್ ಸೆರ್ವಾತಾ. ತಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ಗ್ರಂಥಾ ಖಾತಿರ್ ದೀಸ್ ಆನಿ ರಾತ್ ವಾವುರ್ತಾ. ಸಮಾಜೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಚೆಂ ತಾಚೆಂ ಕರ್ತವ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ವಾವುರ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಜ್ ದೋನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ್ ಸಮಾಜೆಕ್ ಅರ್ಪುಂಕ್ ತೊ ತಯಾರ್ ಜಾಲಾ. ಹೆಚ್.ಎಲ್. ಮೆನ್‌ಕೆನ್ ಸಾಂಗ್ತಾ: *"If a sense of duty fortures a man, it also enables him to achieve prodigies."*

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮರಾಠಿ ವಾದ್–ವಿವಾದ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಿಷಯ್ ಘೆವ್ನ್ ತಾಣೆಂ ಗ್ರಂಥಾಕ್ ಆಕಾರ್ ದಿಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಆರಾಯ್ತಾನಾ, ಎಕ್‌ಚ್ ವಿಷಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಬಸೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಸಬಾರ್ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್‌ಯಿ ಗಮನ್ ದೀಜೆ ಪಡ್ತಾ. ಕಶೆಂ 'ಏಕ್ ಉಂಡಿ ಶಿತ್ ಕಾಡಿಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಬೊಟಾಂ ದೊಡಿಜಾಯ್'ಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಸಂಶೋದನ್ ಕರುನ್ ಏಕ್ ಗ್ರಂಥ್ ರಚ್ತಾನಾ, ದುಸ್ರ್ಯಾ ಆನಿ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಚೆಯಿ ಅಧ್ಯಾಯ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾತ್. ತಶೆಂಚ್ ತಾಣೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ವಿಶಯ್ ವಿಂಚ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಏಕ್ ವಿಶಯಾನ್ ಆದಿಂ-ಮಾಗಾ ಉಮೆದ್ ಹಾಡವ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಆಯ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾ ಆನಿ ಫಾಲ್ಯಾಂಚಾ ಯೆವ್ಜಣೆಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಚೊ ತಸಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಆಂದ್ರೆ ಗಿಡ್ ಸಾಂಗ್ತಾ: *"I call Journalism every thing which will be interesting tomorrow than it is today".*

ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ: ಅಖ್ಖ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ – ರೊಮಿ, ಕನ್ನಡಿ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ, ಮಲೆಯಾಳಿ ಆನಿ ಉರ್ದು ಲಿಪಿಂನಿ ಆಸ್ಚಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾವ್ನ್ ಎಕಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಆಟಾಪಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಪುಣ್ 'ಚಳ್ವಳ್ ಇತ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಾಯೆನ್ ಆಸಾಗಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚಿ ಜಿಣಿ ಪಾಂವ್ಚಿನಾ' ಮ್ಹಣ್ ಅನ್ಬವ್ ಉಚಾರ್ತಾ. ತಶೆಂ ತರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂನಿ ಕೆಲ್ಲಿ

ಚಳ್ವಳ್ ಕಿತ್ಲಿ ಆಸಾ.? ತಿ ಗ್ರಂಥಾ ರುಪಾರ್ ಎದೊಳ್ ಕೋಣೆಂಯ್ ಫಾಲ್ಲಿ ನಾ. ಆಯಿನ್ಸ್ಲೆ ವೆಳಾರ್ ಆಯಿನ್ಸ್ಲೆ ಫುಡಾರಿ ಯೇವ್ನ್ ತಾಂಚಾ ತಾಂಕಿಚ್ಯಾಕಿ ವ್ಹರ್ತೆಂ ವಾವ್ರುನ್ ಸಂತತಿಚೆ ಅಂತರ್ (Generation gap) ಭರ್ನ್ ಸೊಡ್ತಾತ್ ಖಂಯ್. ತಶೆಂಚ್ ಎದೊಳ್ ಕೋಣೆಂಯ್ ಕರಿನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಕೋಣೆಂಯ್ ಚಿಂತಿನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಕಾಮ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸಾನ್ ಕರ್ನ್ ದಾಖಯ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಸಮಾಜ್ ತಾಕಾ ಖಂಡಿತ್ ಖುಣಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಘ್-ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚಾ ಫುಡಾರ್‍ಯಾಂನಿ ಹೆಂ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕಾಮ್ ಒಳ್ಖೊನ್ ತಾಕಾ ಆರ್ಥಿಕ್ ಸಹಕಾರ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ ದೀಂವ್ಕ್ ಮುಖಾರ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಹಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಮಾಜೆಚಿ. ಸಮಾಜ್ ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ನಿದೊನ್ ಪಡ್ತಾ. ಸಮಾಜೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುನ್ ಜಿರ್‌ಲ್ಲೊ ಅಂತರ್‌ಲ್ಯಾ ನಂತರ್, ಸಮಾಜ್ ತಾಕಾ ಫುಲಾಂ ಘಾಲ್ತಾ, ಸಮಾಜೆಕ್ ವ್ಹಡ್ ನಷ್ಟ್ ಜಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಸಿಸ್ರಿಚಿಂ ದುಃಖಾಂ ಗಳಯ್ತಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಏಕ್ ಗಾದ್ ಆಸಾ:- *ಮೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮೊಸಿಕ್ ದೂದ್ ಚಡ್, ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಧುವೆಕ್ ಗೂಣ್ ಚಡ್* ಮ್ಹಣ್. ಮೊಸ್ ಜಿವಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ದೂದ್ ದೀನಾ ಮ್ಹಣ್ ಬೆತಾಂನಿ ಸರ್ಸರಿತ್ ಮಾರ್ಚೆಂ, ಧುವೆಕ್ ಸರ್ಸರಿತ್ ಖೆಂಡ್ಚೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಿ ಭಿತರ್ಲಿ ಕೂಸ್. '*ಮೋರ್ ಸುಂದರ್, ಪುಣ್ ಪಾಯ್ ಕಾಳೆ* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಬರಿ, ಬರ್‍ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಲೊಕಾಂನಿ ಪುಗಾರ್‍ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ತರಿ ವಾಯ್ಟ್ ಉಲವ್ನ್ ಬರ್‍ಯಾ ಮನಾಚಾಂಕ್ ಘಾಯ್ ಕರ್ನ್ ಸೊಡ್ತಾತ್. ಎಡ್ಗರ್ ವಾಟ್ಸನ್ ಹೊವೆ ಮ್ಹಣ್ತಾ: *"The greatest humiliation in life is to work hard on something from which you expect great appreciation and then fail to get"* ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ಸಮಾಜೆ ಖಾತಿರ್ ಜೀವ್ ದೀವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ತೆಲೆ ಉಣೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಹೆಂಚ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮಾಜೆ ಥಂಯ್ ಬೋಟ್ ಜೊಕುಂಕ್ ಸಮಾಜೆನ್‌ಂಚ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಬರಿ ಜಾಲಾ.

ಆಜ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ವಾಂಟೊ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂನಿ ಉಟಯಿಲ್ಲಿ **'ಜಾಗರಣ್'**, ಏಕ್ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ್ ಕರುನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮೊರ್ ಉಬೊ ಕೆಲಾ. ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ರೊಮಿ, ಕನ್ನಡಿ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಪ್ರಕಟ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾದ್ವಾರಿಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಚಲಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ನಿರಂತರ್ ವ್ಹಾಳ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ವಿವರಿಲ್ಯಾ. ತಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂನಿ ವಾಚುಂನ್‌ಚ್ ತಾಚಿ ರೂಚ್ ಚಾಕಿಜೆ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರೊ ಉಪಾಯ್ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರ್ಜಾ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಚ್ಯಾ ಖುಣಾಂತ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ. ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಸಾಕ್ ಆಮಿ ಸರ್ವಾಂನಿ ಚೆಪೆಂ ಉಕಲ್ನ್ ಶಹಬಾಸ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಫಾವೊ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ.

ಬಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ
ದಿರೆಕ್ತೊರ್
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ
ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್

0.2. ಬರಯ್ಣಾರಾಚಿಂ ಭೊಗ್ಣಾಂ

0.2.1. ಉತ್ರಾಂ ಆನಿ ಭೊಗ್ಣಾಂ: ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಬರಯ್ಣಾರ್ '*ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂ*' ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಪುಣ್ ಏಕ್ ಸಂಶೋದಕ್ ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂಚೆರ್ ತೃಪ್ತಿ ಪಾವಾನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಕ್ 1997 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಕಳಿತ್ ಕೆಲಾಂ. ಚಡುಣೆಂ ಆಟ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಗೊಂಯಾಂ, ಕೇರಳಾ, ಮುಂಬಯ್ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಇತರ್ ಕಡೆನ್ ಭಂವಾಡೊ ಮಾರ್ನ್, ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾವ್ನ್, ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಬಸೊನ್, ಫುಡಾರ್‍ಯಾಂಕ್, ಚಳ್ವಳೆಕಾರಾಂಕ್, ದುಬಾಶಿಂಕ್ ಮೆಳೊನ್ ತಾಂಚಾ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚೆಂ ಪಾಕ್ವಾನ್ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ಜಾತಾನಾ ಸಂಶೋದಕ್ /ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ ಜಾಣ್ವಾಯೆನ್ ಭರ್‍ತಾ ಆನಿ ಭೊಗ್ಣಾಂನಿ ಪಿಕ್ತಾ. ಭೊಗ್ಣಾಂಚಿ ಪಿಕಾವಳ್ ತಿಂ ಉತ್ರಾಂವ್ನ್ ಆಶೆತಾ ಆನಿ ಭುಂಯ್ ದೆವೊಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕೀ ಭೊಗ್ಣಾಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂಚ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಭೊಗ್ತಾ.

0.2.2. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಗ್ರಂಥ್ ಸಂಪಯ್ತಾನಾ, ಹಿ ಆಖೇರ್ ನ್ಹಯ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಮಾತ್ರ್, ಮ್ಹಣ್ ಆನಿ ಆನಿಕ್‌ಯಿ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆರ್ ಗ್ರಂಥ್ ರಚುಂಕ್ ಆಸ್ತೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಹಿಶಾರೊ ದಿಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಚಾರ್‌ಯಿ ಕುಶಿಂನಿ ಮೊತಿಯಾಂ ಶಿಂಪ್ಡಾಲ್ಲೆ ಬರಿ, ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕುಶಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ದರ್‍ಶಿಂ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕುಶಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಸೊಡ್ಚಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳಾನಾ. ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಗ್ರಂಥ್ ಸುರ್ವಾತುಂಕ್ ಆನಿ ಸಂಪಂವ್ಕ್ ಎಕಾ ಸೂತ್ರಾಚಿ ಆನಿ ಸಂಬಂದಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಮರಾಠಿ ವಾದ್–ವಿವಾದಾಚೆರ್ ಭಾಂದುನ್ ಆನಿ ಶಿಂವೊನ್ ಸಂಪಯ್ತಾನಾ, ಥೊಡ್ಯಾಂಚಾ ಖಿಡ್ಕ್ಯಾಂತ್ ಠೀಕಾಚಿಂ ಬಡ್ಡ್ ಸವಲಾಂ ಕಡ್ಸರ್‍ಲಿಂ. '*ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಅಪೂರ್ಣ್, ತಾಂತುಂನ್ ತೆಂ ನಾ ಹೆಂ ನಾ*' ಅಶೆಂ ಪುರ್‍ತೆಂ ವಾಚಿನಾಸ್ತಾಂ, ಸಮ್ಜಾನಾಸ್ತಾಂ, ಹಾಂಕ್ರೆವ್ನ್ ತೊಂಡಾಚಿ ಶೆಳ್ ಸುಕಯ್‌ಲಾಗ್ಲೆ. '*ತಾಣೆ ಮುಕಾರುನ್ ಬರಯ್ತಾಂ ಮ್ಹಳಾಂ ರಾಕೊನ್ ರಾವೊನ್ ಪಳೆಯಾಂ*' ಅಶೆಂಯ್ ಮ್ಹಣಾಲೆ. ಮ್ಹಣ್ತೆಲ್ಯಾಂನಿ, ಪಾಟ್ ಥಾಪುಡ್ಚೆಂ ಸೊಡ್, ಚಾರ್–ಕಾಸ್ ಹಾತಾಂತ್ ಘಾಲೆಯೆ? ಗ್ರಂಥ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆತ್ಲೆಯೆ? ತೆಂಯಿ ನಾ ತರ್ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಹಾಂಕಾಂ ಖೊಡಿ ಕಾಡುಂಕ್ ಹಕ್ಕ್ ಕಿತೆಂ ಆಸಾ? ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ರಚ್‌ಲ್ಲೊಯ್ ನ್ಹಯ್. ಗ್ರಂಥಾ ಖಾತಿರ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಕರ್‍ತಾನಾ ಧಾರಾಳ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತಿಂ ಆರಾವ್ನ್ ನೆರಾಯ್ತಾನಾ ದರಬಸ್ತ್ ವಿಷಯ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ಭಾಗ್ಯ್ರ್ ಸಂಶೊದ್ ಕರುಂಕ್

ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಮುಕಾರ್ಸುನ್ ವ್ಹರುಂಕ್‌ಚ್ ವೊಡ್ಲಿ ಶಿವಾಯ್ ಅದ್ಯಾರ್ ಕರ್ಶೆವ್ನ್ ರಾವಾನಾಂತ್. ಅಶೆಂ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಕ್ ಅಂಕ್ರಿ ಪುಟ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಅತಿಶಯ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂನಾ.

0.2.3 ಸವಯ್ ಅಮಾಲ್ ಆನಿ ದುಡು - ಅಡ್ಕೊ: ಏಕ್ ಮನಿಸ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಏಕಾ 'ವಸ್ತು'ಚೆರ್ ಸವಯೆರ್ ಪಡ್ತಾನಾ ತೊ ತ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಮಗ್ನ್ ಜಾತಾ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಚೆರ್ ಬುಡೊನ್ ಅಮಾಲಾರ್ ಪಡ್ತಾ. ತವಳ್ ತೊ ಖರ್ಚಾಚಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ ದುಡು–ಅಡ್ಕ್ಯಾಚಿ ಫಿಕಿರ್ ಕರಿನಾ. ದೆಕಿಕ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕೋಣ್ ಏಕ್ಲೊ ಬೀಡಿ–ಸಿಗರೇಟ್ ವಡ್ಚ್ಯಾ ಸವಯೆರ್ ಪಡ್ತಾ, ಕೋಣ್ ಏಕ್ಲೊ ಸೊರೊ–ಸುರ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಸವಾಯೆರ್ ಪಡೊನ್ ಅಮಾಲಾರ್ ಲಕ್ತಾ, ಕೋಣ್ ಏಕ್ಲೊ ಆಕಾಂತ್‌ವಾದಿ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಯ್ತಿ–ಪೆಸ್ಕಾತಿ ಘೆವ್ನ್ ತಾಂಡ್ತಾ–ಬೆಂಡ್ತಾ ಹೊ ಮನಿಸ್ ವೇಳ್, ದುಡು ಖರ್ಚುಂಕ್ ಮುಖಾರ್–ಪಾಟಿಂ ಪಳೆನಾ, ಹಾಚೆಕಡೆನ್ ಖರ್ಚುಂಕ್ ದುಡು ಖಂಯ್ಚೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಜಾಪ್ ಆಸಾನಾ.

ತಶೆಂಚ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ/ ಧರ್ಮಾ ಸಂಬಂದಿ ಉಲಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕೋಣ್ ಏಕ್ಲೊ ದೀಸ್–ರಾತ್ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾರ್ ವೇಳ್ ಖರ್ಚಿತಾ, ದೇವ್–ದೆವಾಂಚೆ ಬೆಸಾಂವ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಕಿತ್ಲೊಯ್ ದುಡು ಖರ್ಚಿತಾ, ಕೋಣ್ ಏಕ್ಲೊ ದರ್ಬಾರ್ ದಾಕಂವ್ಕ್ ಖಾಣಾಂ–ಜೆವ್ಣಾಂಕ್ ಪಯ್ಶೆ ಉಡಯ್ತಾ ಆನಿ *'ಓಪನ್–ಬಾರ್'* ಉಬಾರುನ್ ವೊವ್ಯಾಂಕ್ ಅಮಾಲಾನ್ ಲಕಯ್ತಾ ಹಾಂಕಾಂ ಲೋಕ್ ಪುಗಾರ್ತಾ ಶಿವಾಯ್ ಹಾಂಚಾ ದುಡು–ಅಡ್ಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮುಳಾಚಿ ಖಬಾರ್–ಗಿಬಾರ್ ಕೋಣ್ ಕಾಡ್ತಾ?

ತ್ಯಾಚ್‌ಪರಿಂ ಏಕ್ ಬರಯ್ಣಾರ್/ ಸಂಶೋದಕ್ ತಾಚಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಸವಯೆರ್ ಪಡೊನ್ ದುಡು–ಗಿಡು ಪಳೆಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ, ದೀಸ್ ರಾತ್ ವೇಳ್ ಖರ್ಚುನ್, ಸಂಶೊದ್ ಕರ್ತಾ, ಲಿಖ್ತಾ ಆನಿ ತಾಂತುಂಚ್ ಬುಡೊನ್ ಜಿರೊನ್/ಕಿರೊನ್ ವೆತಾ. ವರ್ಸಾಂ ಗಟ್ಲ್ಯಾನ್ ದುಡು ಕಿತ್ಲೊ ಖರ್ಚಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಲೇಕ್ ದವರ್ಲ್ಯಾರ್ ತನಾವ್ (Tension) ಜಾತಾ ಮ್ಹಣೊನ್ ಎದೊಳ್ ಥಂಯ್ 'ಇತ್ಲೊ' ಖರ್ಚಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹಾಂಕ್ರೆತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಜಾಪ್ ಖಂಯ್ಚಿ ಹಾಡ್ಚಿ?

ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಸವಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಅಮಾಲ್ ಜಾಲ್ಯಾಂಕ್ ತ್ಯಾ 'ವಸ್ತು' ಥಾವ್ನ್ ಪಯ್ಸ್ ಧಾಂವ್ಡಾಯ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ತೊ ಪರ್ತ್ಯಾ–ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾಚ್ 'ವಸ್ತು'ಚೆ ಭಂವ್ತಣಿ ರೆವಡ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಸಂಶೋದನ್ ಕರ್ನ್ ಸವಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ 'ತುಂ' ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ಸಂಶೋದನ್ ಕರ್ಚೆಂ ರಾವಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್‌ಯಿ ರಾವೊಂಕ್ ಪರ್ವಡ್ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗಾಜೆ ಪಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ದುಡು ಆಸೊಂ ಯಾ ನಾ ಆಸೊಂ, ವೇಳ್ ಮೆಳೊಂ ಯಾ ನಾ ಮೆಳೊಂ ಮುಕ್ಲೆ ಗ್ರಂಥ್ ರಚ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ರಾಂವ್ಚೆಂ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖಾತ್ರೆನ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

0.2.4. ಪ್ರೇರಣ್, ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ: ಸಂಶೋದನ್ ಕಿತ್ಲೆ ಜಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕಷ್ಟಾಂಚೆಂ. ಗಾಂವಾಂ–ಗಾಂವಾಂನಿ ಭಂವ್ಚೆಂ, ಜಣಾಂ–ಜಣಾಂಕ್ ಮೆಳೊನ್ ಸಂದರ್ಶನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ಭಾಷೆಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಿರೊಂವ್ಕ್ ದುಬಾಶಿಚೆ ಹಾತ್–ಪಾಯ್ ಧರ್ಚೆ – ಅಸಲೆಂ ಸರ್ವ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾನಾ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಕೊಸಳ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ [illegible] ಪ್ರೇರಣ್–ಪ್ರೋತ್ಸಾವಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ತಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಪ್ರೇರಣಾಚಿಂ ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂ ಉಬಾರ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಅಸಲಿಂ ಕಾಮಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತುಕಾ, ತುಂ ಪಯ್ಶೆ ಕಮಯ್ ಆನಿ ತುಜ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲ್–ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಬರ್‍ಯಾ ಥರಾನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ ಮ್ಹಣ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಮ್ಹಳಾಂ ಸಯ್ತ್. ಪುಣ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಜಾಣಾರ್‍ಯಾಂನಿ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಲಾಂ. ಪ್ರೋತ್ಸಾವಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಉಲವ್ನ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲಾ, ಹಾಣಿಂ ಹಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ನಾಕಾ ಮ್ಹಳಾಂ.

ಸಂಘ್–ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೊ ಮನೋಬಾವ್ ಇಲ್ಲೊಸೊ ವಿಚ್ರಿತ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ದಾ–ಮಂಡೆ ಧಾ–ರಿತಿರ್ ಅಡ್ಡಾ–ದಿಡ್ಡಿ ಉಲವ್ನ್ ಗುಸ್ಪೊಡ್–ಗೊಂದೊಳ್ ಉಬ್ಜಯ್ತಾತ್ ಆನಿ ಅರ್ಥಿಕ್–ಪಾಟಿಂಬೊ ದೀಂವ್ಕ್ ಅತಿ- 'ಬುದ್ವಂತ್ಕಾಯ್' ಖರ್ಚುನ್ ಆಡ್–ಪಾಯ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಒದ್ದಾಡ್ತಾತ್. ಎಕಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಯಿ ಆಸಾ –**'ಆಮಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ದುಡು ದಿವ್ಯೆತ್ ಪುಣ್ ವೈಯುಕ್ತಿಕ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ದುಡ್ವಾ–ಸಹಾಯ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ'.** ಅಸಲಿಂ ನಿಬಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಆಸ್ಪತ್ರೆಚ್ಯಾ ಖಟ್ಲ್ಯಾರ್ ನಿದೊನ್ ಎಕಾಏಕೀ ಬಿಲ್ಲ್ ಭರುಂಕ್ ಪಯ್ಶೆ ನಾ ಮ್ಹಣ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ತಕ್ಷಣ್ ಪಯ್ಶೆ ದಿಂವ್ಚೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಿತ್ಲೆಯ್ ಆಸಾತ್. ತಾಚೆಕಡೆನ್ ಪಯ್ಶೆ ಕಶೆ ನಾ ಜಾಲೆ ವ ತೊ ಬರೊ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ಸಮಾಜೆಕ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಬರೆಪಣ್ ಕರ್ತಾ? ವ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಕಂಟಕ್ ಜಾತಾ, ಅಶೆಂ ಆಲೋಚನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮಾನಾಯ್ಯಾಂಕ್ ಪುರ್ಸತ್ ನಾ ಖಂಯ್. ಧಾ–ಜಣಾಂಚೆ ಪಯ್ಶೆ ವಾಂಟ್ತಾನಾ ಸಮಾಜೆಕ್ ಪಾಟಿಂ ಬರೆಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾಗಿ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವರವ್ನ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಕ್ ದುಡ್ವಾ–ಸಹಾಯ್ ಅತೀ ಗರ್ಜೆಚೆಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಸಂಶೋದನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆಂ ಏಕ್ 'ದಿರ್ವೆಂ'. ದೀಸ್ ರಾತ್ ವಾಂವ್ಟ್ ಕಾಡ್ನ್ ಸಮಾಜೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಳ್ಖಾನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಸಮಾಜೆ ಥಂಯ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಸಲಿ? ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಕಾನೂನು–ಕಾಯ್ದೆ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಕಾನೂನು–ಕಾಯ್ದ್ಯಾಚಿ ಬಂದಿವಾನ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಸಮಾಜೆಚಾ ಪೈಲೂಂಚಾ ಗರ್ಜಾಂನಿ ಪ್ರಲೊಬಿತ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಬರೆಂ.

0.2.5. ವಾಚಪ್ ವಿಕ್ರಾಪ್ ಆನಿ ಘೆವಪ್: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ವಾಚ್ಚೆ ಕಿತ್ಲೆ ಆಸಾತ್, ಪುಸ್ತಕ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆವ್ಪಿ ಕಿತ್ಲೆ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ಪ್ರತಿಯೊ

ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ವಿಕ್ರಾತ್ ಹಾಚೆಂ ಲೇಖ್–ಪಾಕ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಯ್ಕಾತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಧಖೊ ಮಾರಾತ್. ಜಾಯ್ತಿತ್ಲೆ ವಾಚ್ಪಿ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಧಯ್ರ್ ಪಾವಾನಾ. ಪುಣ್ ಬೂಕ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚ್ಚೆ ಕಿತ್ಲೆ? ಏಕ್ ದೀಸ್ ಏಕಾ ದುಡ್ವಾದಿಕಾರಾಚಿ ಗುರ್ಕಾರ್ನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪಳೆವ್ನ್ *'ಹಾಂವ್ ವಾಚುನ್ ಪಾಟಿಂ ದೀಜೆಗಿ?'* ಮ್ಹಣಾಲಿ. ಹಿಚೆ ಕಡೆನ್ ಪಯ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಂಯ್ ಬರ್ಗಾಲ್ ನಾ, ವಾಚುಂಕ್ ಮನ್ ಆಸಾ, ಪುಣ್ ದುಡು ದೀವ್ನ್ ಗ್ರಂಥ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಕಾ. ಹಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿ ಲಜ್ಮಾಡಿ ಏಕ್ ಕೂಸ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಾಂಚಾ ಘರಾ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾ–ಪರ್ಬೆಕ್, ಬೊತ್ಲಿ–ಬೊತ್ಲಿ 'ಮೊಲಾಚೊ' ಸೊರೊ ಹಾಡ್ನ್ ಮರ್ಜಿ ಆನಿ ವ್ಹಡ್ಪಣ್ ದಾಕಂವ್ಕ್ ಚಡ್ಪಡ್ಚೆಂ ಪಳೆತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿ ಆನ್ಯೇಕ್ ಕೂಸ್ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಅಪ್ಪಾತಾ. ಗ್ರಂಥ್ ಘೆತ್ಲ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಘರಾ ಭಿತರ್ ಉರ್ಚೆಂ ಏಕ್ ದಿರ್ವೆಂ, ಆನಿ ವ್ಹಡ್ಪಣ್, ದುಡು ವಿಬಾಡ್ಚೆಂ ವಿನಾಸಾಚೆಂ ಖಂದಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪರಿಜ್ಞಾನ್ ದುಡ್ವಾದಿಕಾಚಾ ಖಡ್ದ್ಯಾಂತ್ ದುಡು ಆಸ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ರಿಗಾನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸವಾಲ್ ದೊಸ್ತಾ.

ಪುಸ್ತಕ್ ವಿಕ್ರಾಪಾಚೆಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವೆಗ್ಳಿಚ್. ಖಂಯ್ ಪರಿಷದ್/ಸಮ್ಮೇಳನಾಂ, ಸಹ–ಮಿಲನಾಂ ಆನಿ ಶಿಬಿರಾಂ ಜಾತಾತ್ ಥಂಯ್ ಬೂಕ್ ವಿಕ್ರಾಪಾಚೆ ಪಾಸ್ರೆ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೋಗಿಂನಿ, ಒದ್ದಾಡ್ಚೆಂ ದೃಶ್ಯ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹಜಾರಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಿಕ್ ಲೋಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಭಾಷೆಚೆಂ ವ್ಹಡ್ಪಣ್ ಉಲವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಪಾಸ್ರ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಎಕ್ಕಿ ಬೂಕ್ ಖಪಾನಾಂತ್ *'ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಸೊಚ್ ಪಾಟಿಂ ವಚ್ ಸುಬ್ರಿಯಾ'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ಬೂಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆಬರಿಚ್ ಪಾಟಿಂ ವ್ಹರ್ತಾತ್. ಹಿ ಕಸಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ? ಬೂಕ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ಪ್ರವೃತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂನಿ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಬರೊಂವ್ಚ್ಯಾ, ಛಾಪ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಬುಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹಾತ್ ಲಾಸುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸೊಡಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಡ್ತೆಲೆಂ ಆನಿ ಚಡ್ತೆಲೆಂ.

ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಿಯಿ ಗಜಾಲ್ ತಶಿಚ್. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ, ಲಾಯಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಆನಿ ಸಂಶೋದನ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮ್ಹಣೊನ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಕರ್ಯೆತ್. ಲಾಯಿಕ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಾಶ್ವಿತ್ ದಫ್ತರಾಂ ನಾಂತ್, ತವಳ್ ತವಳ್ ಬದ್ಲೊಂಚೆ ಹುದ್ದೆದಾರ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಿಡ್ಕಿ–ಬಜಾರ್ ಘೆವ್ನ್ ಜಾಗೊ ಬದ್ಲಿತಾನಾ ತಾಂಕಾಂ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಘುಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಭಂಡಾರ್ ಉಬಾರುಂಕ್ ಮನ್‌ಯಿ ನಾ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಕಾಂ ವಾಚ್ಚಾ, ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ವಿಕ್ರಾಪಾಚ್ಯಾ ಲಾಗ್–ವೊಡಿಚಿ ತಕ್ಲಿ ಫಡಾಪಡ್ ನಾ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಬಾರ್ ಆಸಾತ್. ಆಸ್ರೆ, ಕೊವೆಂತಾಂ, ಮಠಾಂ, ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೇಂದ್ರಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್

ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳ್ಲಿಂ ದೃಶ್ಯಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್. ರೂಂದ್ ರೂಂದ್ ಕುಡಾಂ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಕುಡಾಂನಿ ಥಂಯ್ ಥಂಯ್ ಕೃತಕ್ ಝುಡಾಂ. ಎಕಾ ಕೊನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್, ತ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಸಂಸಾರಾಚಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಭಾಷೆಂಚೆ ದಾಟೆ–ಮೊಟೆ ಬೂಕ್ ಆಸಾತ್ ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆ ನಾಂತ್. ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಕೊನ್ಶ್ಯಾಂತ್ ಎಕ್ ಕುಶಿನ್ ಚೆಪುನ್ ದವರ್‌ಲ್ಲೆ ಥೊಡೆ, (ತೆಯೀ ಕೊಣೆಂಗಿ ದಿಲ್ಲೆ) ಝುಳ್ಕ್ಯಾತೀತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬುಕಾಂಚಿ ಗತ್ ಅಶಿ ಕಶಿ ಪಿಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಜಾಲಿ ಮ್ಹುಣ್ ವಿಚಾರ್‌ಲ್ಯಾರ್ '*ಆಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ಘೆಂವ್ಕ್, ತೆ ಸಾಂಬಾಳ್ಚ್ಯಾಕ್ ಗ್ರಂಥ್‌ಪಾಲ್ ನಮ್ಯರುಂಕ್ ನಿಧಿ/ ಅನುದಾನ್ ನಾ,* ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಕುಂಟು ನಿಬಾಂ ದಿತಾತ್. ತ್ಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಡಿಲ್, ಶಿಕ್ಷಕಾಂ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಗ್ಳೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಿಕ್. ತಾಣಿಂ ಗರ್ಜೆಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಮರ್ಜೆಕ್ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್' ಭಾಸ್ ಉಲಂವ್ಚೆಂ ಖಂಯ್. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ತಾಂಚಾ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ಜಾಂವ್, ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಜಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡಾನಾಂತ್ ಖಂಯ್.

ಸಂಶೋದನ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ದಿತಾನಾ ಪಳೆಯಿಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್ ಆನಿಕೀಯಿ ವಿಶೇಷ್–ವೈಭವಿತ್ ಪ್ರವೇಶ್ ದ್ವಾರ್, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ಪುಸ್ತಕ್–ಭಂಡಾರ್. ಹ್ಯಾ ಲಿವ್ರಾ ಭಂಡಾರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ 'ವೊರ್‍ಕ್ಲ್' ದವರಿಜೆ ಪಡ್ತಾ. ಥೊಡೆ ಕಡೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ವಯ್ರ್–ವಯ್ರ್ ಚೆಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ದಿಸ್ತಾತ್. ಧುಳ್ ಪಾಪುಡ್ಚಿ ಸಮೇತ್ ಗತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಬರಿ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂನಿ ಆಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಪಾಲಾಚಿ ಅಲಕ್ಷಾ, ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಖಿಣಾಂವರ್ವಿಂ ಅಶೆಂ ಘುಡ್ಲಾಂ ಜಾವ್ನೈತ್.

ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿ ಪರಿಗತ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಸಂಶೋದನ್ ಕರುನ್, ಗ್ರಂಥ್ ಛಾಪುನ್ ಹ್ಯಾ ಅವ್ಯಸ್ಥಾಂತ್ ಬುಡ್ತಾನಾ, ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ಯಾಕ್ ಹೆ ಅಟೆವಿಟೆ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಕಠಿಣ್ ಮನೋಬಲ್ ಜಾಯಿಜೆ ಪಡ್ತಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ಯಾಕ್ ಪ್ರೇರಣ್, ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ ಅಗತ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ.

0.2.6 ಪುರಾಬಿಲೇಖ್ ಆನಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್: ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಸಬಾರ್–ಶೆ ವಿದ್ಯಾ–ಸಂಸ್ಥೆ, ಶಿಕ್ಷಣ್–ಕೇಂದ್ರ್, ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಸಾತ್. ಹಾಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಶೆಂಬೊರ್ ವರ್ಸಾಂ ಉತರ್‌ಲ್ಲೆಯಿ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಆಸಾತ್. ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಮಾತ್ರ್ ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ನಾಂತ್. ಎಕಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಗ್ರಂಥಾಪಾಲಾ ಕಡೆನ್ ವಿಚಾರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಿಣೆ ದಿಲ್ಲಿ ಜಾಪ್ ಅಶಿ ಆಸಾ:– "*ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್, ಪತ್ರಿಕೊ, ಪರ್ನೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ, ನವ್ಯಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಾಕ್ ಹಾಡ್ತಾನಾ ಕಸಲೆಂ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ ಪೂರಾಯ್ ವಾಳಯ್ ಖಾವ್ನ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಹೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ತೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಉಜೊ ದೀವ್ನ್ ಕೈದ್ ಕೆಲೆ.*" ತಶೆಂಚ್

ಆನ್ಯೆಕಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ರಾವ್ಪಾ–ಘರಾಚಾ ಎಕಾ ಕುಡಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂಚೆ ದಸ್ತಾನ್ ದಸ್ತಾವೇಜ್, ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಪತ್ರಿಕೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಖಂಯ್. ಏಕ್ ದೀಸ್ ನವೊ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಹಡಿಲಾನ್ ಹೆಂ ಕಸಲೆಂ ಕಸ್ತಾಳ್ ಮ್ಹುಣೊನ್ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾಕ್ ವಿಕುಂಕ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ಖಂಯ್. ಅಸಲ್ಯೊ ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಗಜಾಲಿ ಆಯ್ಕಾತಾನಾ ಹಾಂಕಾಂ ಪುರಾಬಿಲೇಬಯಾಚೆಂ ಪರಿಜ್ಞಾನ್ ನಾ ಮ್ಹುಣ್ ಕಳಿತ್ ಜಾತಾ. ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜ್ಯಾಚಾ ಮಟ್ಟಾರ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಆಸಾ ಮ್ಹುಳ್ಳಿ ಸಂತೊಸಾಚಿ ಗಜಾಲ್. ಪುಣ್ ಇತರ್ ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕುಶ್ಯೊ (Section) ಮಾತ್ರ್ ಪಳೊಂಕ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೆ ಸವ್ಕರ್ ಜಾಂವ್ ನವ್ಕರ್ ಜಾಂವ್ ಸಗ್ಳೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಿಕ್. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಪಾಸಾಯೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್‌ಚ್ ಉಲಂವ್ಚಿ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತರಿಪುಣ್ ಹಾಂಚೆ ಕಡೆನ್ ದುಡು–ತಾಂಕ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಆದ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಸ್ತಾವೇಜಾಂ ಕಸ್ತಾಳ್ ರುಪಾರ್ ದಾಸ್ತಾನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಏಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ಪುರಾಬಿಲೇಖಲಾಯ್ (Archies) ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಹುಮೆದ್ ನಾ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂನಿ ದಸ್ತಾವೇಜಾಂ ವಾಳಯ್ ಖಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಸಾರ್ಕಿಂ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಜ್ ಸಂಶೋದಕಾಂಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲಿ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್ ಮೆಳ್ತಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಖಂಯ್ಸ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹುಳ್ಳಿ ಸಾರ್ಕಿ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರಣಾಂ ನಿಮ್ತಿಂ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹುಳ್ಳೆಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ಬೆಜಾರಾಯ್ ಜಾತಾ ಪುಣ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ನಿರ್ವೊಗ್ ನಾ.

0.2.7. ಬರಯ್ಣಾರ್, ಪ್ರಕಟ್ಣಾರ್ ಆನಿ ಸಂಶೋದನ್: ಕಥಾ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವಿತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೃಜಾನಾತ್ಮಕ್ ಕೃತಿಯೆಚೊ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಜಾಂವ್ ವ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಜಿಣಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಸಂಶೋದನ್, ಪ್ರಬಂದ್ ನಿಬಂದ್ ಲಿಖ್ಚೊ ಸೃಜಾನೇತರ್ ಆರಯ್ಣಾರ್ ಜಾಂವ್, ತಾಕಾ ಧಯ್ರ್, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ್ ಆನಿ ಮನೋಬಲ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ತಾತ್ವಿಕ್ (Academic) ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾಯ್.

'ಅಣ್ಣಪ್ಪಾಗೆರ್ ನ್ಹಾಂವ್ಚೆಂ, ಕುಟ್ಟಪ್ಪಾಗೆರ್ ಜೆಂವ್ಚೆಂ, ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೆ ಥಂಯ್ ನಿದ್ಚೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಸಂಶೋದನೆಕ್ ಏಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಆನಿ ಸಂಶೋದಕಾಕ್ ಏಕ್ ಶಿಸ್ತ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ದೆಕುನ್ ಸಂಶೋದನ್ ಕರುನ್ ಗ್ರಂಥ್ ರಚ್ಲ್ಯಾರಿ ತೊ ಪ್ರಕಟುಂಕ್ ಎಕಾ ಅನುಭವಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಪಾಟಿಂಬೊ, ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಮ್ಹುಣ್ ಜಾಣ್ಕಾರಿ

ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಏಕ್ 'ಫಲಾಣೊ' ಸಂಸ್ಥೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾಫರಾ ಗ್ರಂಥಾಚ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಖರ್ಚಾಕ್ ಮಾತೆಂ ಮಾರ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಅರ್ಥ್ ನ್ಹಯ್. ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಚೂಕ್ ಸಮ್ಜೊನ್, ಛಾಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಖರ್ಚಾಕ್ ದುಡು ಜಮಯ್ತಾನಾ, ತೊ 'ಫಲಾಣೆಂ' ಸಂಸ್ಥೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದುಡು ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸವಾಲ್ ಉಡಯ್ತಾನಾ ಥೊಡೆ ಶೆಂಬೊರ್ ರುಪಯ್ ದೀವ್ನ್ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಬೂದ್‌ಬಾಳ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಕ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಹುದ್ದೆದಾರಾಂನಿ ಪ್ರೊತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಯ್ಲೊ ಗ್ರಂಥ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಜಾವ್ನ್ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ಆತಾಂ ಭುಂಯ್ ಪಡೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಭಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ತಾಣೆಂಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ನಾರ್ ಜಾಯ್‌ಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಆಡ್ವೊಸ್ ಮಾಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಚೂಕ್ ಕಿತೆಂ ಆಸಾ? *'ಬಾತೆಣಾಚ್ಯಾ ರಾಶಿಂತ್ ಸುವಿ ಸೊದ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ'* ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚುಕಿ ಸೊಧ್ನೆ ಥೊಡ್ಯಾ ಅ–ಮಾನಾಯಾಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕೀ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ್‌ಯೆಚೆ ಕುಶಿನ್ ಮೇಟ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ನ್ಹಯ್‌ಂಗಿ? ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಅನ್ಭೊವ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಕಟ್ನಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂಗಾತ್ ಮಾಗ್ಲೊ.

ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ತಾಂಚಾ ತಾಂಚಾ ಕಾಮಾಂನಿ ಮೆತೆರ್ ಜಾವ್ನ್ ಘರ್–ದಾರ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್‌ಚ್ ಒದ್ದಾಡ್ಚೆ ಸಾಂವ್‌ಕಾಳಿರ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಭಾಷೆಚೆ ಸಂಶೋಧನಾಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಬೋವ್ ವಿರಳ್. ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ಕೊಣೀ ಎಕ್ಲೊ ಸಂಶೋದನಾಚಾ ಕಾಮಾಕ್ ದೆಂವ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಚಾ ಕಾಮಾಕ್ ಒಳ್ಕಾತೊಲೊ ಲಿನಿಕೀ ವಿರಳ್. *'ಕಾಪುಸ್ ಜೊಕ್ಚೆ ಕಡೆನ್, ಮೂಸ್ ಉಪಾಶಿಂ'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ಸಂಶೋದನಾಕ್ ದುಡು ಖರ್ಚುನ್ ಉಪಾಶಿಂ ಉರ್ಲ್ಯಾರೀ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಂವಾರ್ ಭೆಂವ್ಚ್ಯೊಯಿ ಸಹಾಯ್ ಮಾಗ್ತಾನಾ ಸುಕೊ ಸೈಲಾಪ್ ಉಲವ್ನ್ ಬೊಲ್ಸಾಕ್ ಬುರಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾತ್ ಉದಾರೆ ಘಾಲ್ತಾ. ವೈಯುಕ್ತಿಕ್ ಮೊಗಿಂಕ್ ಸೊಡ್ಯಾಂ, ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ದುಡ್ವಾದಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೇಂದ್ರಾಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಕಡೆನ್ ಬಳ್, ದುಡು, ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್ ಭರ್ಪೂರ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ನವ್ಕರ್‌ಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸವ್ಕರ್‌ಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ. *'ಜುಜೆ ಜುಜೆ ಫುಂಕ್ರೆ ಉಜೊ, ಫುಂಕ್ತಾ ಸಾಯ್ಬಾ ಗುಲಾಮ್ ತುಜೊ'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ಕೆಲ್ಲೆಂಚ್ ಕರ್ತಾತ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ಶಿವಾಯ್ ಏಕ್ ನವ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿನಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಏಕ್ ಸಂಶೋದನ್ ಸಂಸ್ಥೊ ರಚುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುರಾಬಿಲೇಖ್/ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಉಬಾರುನ್, ಸಂಶೋದನ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಆದಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ವೆದಿರ್ ಮಾನಾಚೊ ಉರ್ಮಾಲ್ ಚಡೊವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ

ಖಂತ್ ಉಬಾರ್ತಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮರೊಂಕ್ ತೆಂಕ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ದುಃಖಾಂ ಗಳಯ್ತಾತ್ ತರೀ ದುಡ್ವಾ-ಪೊತಿ ಸೊಡಯ್‌ನಾಂತ್. *'ತ್ಯಾತ್ಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆ, ಮಾತ್ಯಾರ್ ಕುರ್ಪಾಣೊ'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಬರಿ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಸಂಶೋದಕಾಂಕ್, ಸಮಾಜೆಕ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಉಬಾರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಬುಡೊಂಕ್ ಸೊಡ್ತಾತ್ ಶಿವಾಯ್ ಹಾತ್ ದೀವ್ನ್ ವಾಂಚೊಂವ್ಚೆ ಉಣೆಂ. ವಾಂಚೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಸೊಡ್, ಏಕ್ ಬರೆಂ ಉತಾರ್ ಏಕ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್, ದೀಂವ್ಕ್ ಆಂವ್ಡೆನಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಭರ್ಮಾಚೊ ಉರ್ಮಾಲ್ ಚಡಯ್ಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಜಾಗೆಂವ್ಚೆಂ ಬರೆಂ.

0.2.8: ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಚೆ ಭವಿಶ್ಯ್: ರಾಮಾಯಣಾಚಾ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್, ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಣಾಂಕ್ ಬಚಾವ್ ಕರುಂಕ್ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಾಕ್ ವಚೊನ್ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಕ್ತಾ-ಝುಡ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಹನುಮಂತಾಕ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಥಂಯ್ ತಾಕಾ ಹಜಾರಾಂನಿ ವಕ್ತಾ ಝುಡಾಂ ದಿಸ್ಲಿಂ, ತಾಂತುಂನ್ ತಾಂತ್ಲೆಂ ಖಂಯ್ಚೆಂ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ಳೆಂನಾ. ನಿಮಾಣೆ ಝುಡಾಂಚಾ ಮುಳಾಕ್‌ಚ್ ಹಾತ್ ಘಾಲ್ತಾನಾ ಸಗ್ಳೊ ಪರ್ವತ್‌ಚ್ ತಾಚಾ ಹಾತಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಗ್ರಂಥ್ ರಚ್ತಾನಾ ಆರಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂಚೊ ದಾಳೊ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚಾ ಸುರ್ವಾತೆಕ್ ಪಾಂವ್ಚೆ ತಿತ್ಲೊ ಬಿರ್ಯಾಂನಿ ಭರೊನ್ ಆಯ್ಲಾ. ಪಯ್ಲೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ತಾನಾ ಹೆರ್ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್‌ಯಿ ಪ್ರೇರಣ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಗ್ರಂಥ್ ರಚ್ತೊಲೊಂ ಮ್ಹಣ್ ಭವಿಶ್ಯ್ ಉಚಾರ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಥೊಡೆ ಪಾತ್ಯೆಲೆನಾಂತ್. ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪತ್ರ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಆಪೇಕ್ಷಿತಾಂ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಕ್ ಬಳ್-ಭಲಾಯ್ಕಿ, ಪ್ರೇರಣ್ ಆನಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆನಿ ಸಂಘ್-ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆ ಮುಖ್ಲೆ ಗ್ರಂಥ್ ಬರೊವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರ್ಜೆಕ್ ಸಮರ್ಪಿತಲೊಂ ಮ್ಹಣ್ ಭರ್ವಸೊ ಉಚಾರ್ತಾಂ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ

ಕೊಂಕ್ಣೆ ಥಂಯ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೆಣೆಚೊ

ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್

0.3 ಅಭಾರ್ ಆನಿ ಉಪ್ಕಾರ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ರಚುಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಆದಾರ್, ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

ಮಾ|ಬಾ| ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಜೆ.ಸ. ರೆಕ್ಟರ್ ಆನಿ ಮಾ|ಬಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ. ದಿರೆಕ್ತೊರ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ' ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೇಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್; ಮಾ| ಬಾ| ಗೋಡ್‌ಫ್ರಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ವಿಗಾರ್ ದೆರೆಬೈಲ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ಆನಿ ದೆರೆಬೈಲ್‌ಚಿ ದೇವ್‌ಪ್ರಜಾ; ಸುಪಿರಿಯರ್, ಜನರಲ್ ಸಿಸ್ಟರ್ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿ.ಎಸ್, ಬೆಥನಿ ಕೊವೆಂತಾಚಿ ವ್ಹಡಿಲ್ಣ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ, ದುಬಾಯ್, ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಬರಯ್ಣಾರ್ ನಟ್ ಆನಿ ದಿಗ್ದರ್ಶಕ್; ಪಾಸ್ಟರ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ರಸ್ಕಿನ್ಹಾ, ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಚರ್ಚ್ (ಹೆರಿ ಬೊಯ್ ಕುಲ್ಶೇಕರ್); ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಂ. ರಘುನಾಥ್ ಶೇಟ್ ಮಂಗ್ಳುರ್, ಮಾನೆಸ್ತ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ ರೊಯ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್, ಮಂಗ್ಳುರ್; ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್ ಸುಪಿರಿಯರ್, ಸಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಒಫ್ ಚಾರಿಟಿ ಬೆಳ್ವೆದರೆ ಮಂಗ್ಳುರ್; ಮಾ| ಬಾ| ವಾಲ್ಟರ್ ಡಿ'ಮೆಲ್ಲೊ ವಿಗಾರ್ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಫಿರ್ಗಜ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎ.ವಿ. ರೇಗೊ ಆನಿ ಕುಟಾಮ್, ಬೆಂಗ್ಳುರ್, ಮಾನೆಸ್ತ್ ಜೆ.ಆರ್. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಶಾರ್ಜಾ, ಯುಎಇ; ನವೀನ್ ಚಂದ್ರ್ ಡಿ. ಸುವರ್ಣ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಬಿಲ್ಲವರ ಯೂನಿಯನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣೈ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಅ.ಭಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದ್. ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಭಾ ದೆರೆಬೈಲ್ ಘಟಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್, ಡೊನ್‌ಬೊಸ್ಕೊ ಹೊಲ್, ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಸಮಿತಿ, ಮಂಗ್ಳುರ್.

ಮಾ| ಬಾ| ಆಂಡ್ರು ಲುವಿಸ್, ವಿಗಾರ್ ಉರ್ವ ಫಿರ್ಗಜ್; ಮಾ| ಬಾ| ಪೀಟರ್ ನೊರೊನ್ಹಾ ವಿಗಾರ್ ಬೆಂದುರ್ ಫಿರ್ಗಜ್; ಮಾ| ಬಾ| ಜೆ.ಪಿ. ತಾವ್ರೊ, ಇಜಯ್ ಫಿರ್ಗಜ್; ಸುಪಿರಿಯರ್ ಜನರಲ್ ಸಿಸ್ಟರ್ ಡೊರಿನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಅರ್ಸುಲಾಯ್ನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಮೇಳ್ ದೇರಳಕಟ್ಟೆ; ಮಾ| ಬಾ| ಮಾಯ್ಕಲ್ ಸಾಂತುಮಯೊರ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಪದ್ವಾ ಪಿ.ಯು. ಕೊಲೆಜ್ ನಂತೂರ್; ಶ್ರೀ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಗೋವಿಯಸ್ ಕೊಂಕಣ್ ಮೆರೀನ್ ಏಜನ್ಸಿಸ್ ಮಂಗ್ಳುರ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಸೋಜ ಹ್ಯಾಚರೀಸ್ ಮಂಗ್ಳುರ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲುವಿ ಪಿಂಟೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮಾಂಡ್–ಸೊಭಾಣ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಂ. ಅಶೋಕ್ ಶೇಟ್, ಶ್ವೇತಾ ಜ್ಯುವೆಲ್ಲರ್ಸ್ ಮಂಗ್ಳುರ್; ಶ್ರೀಮತಿ ಒಕ್ಟೊವಿಯಾ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಬೋಳಾರ್; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಜೆ.ಎಂ. ಪಿರೇರಾ ಪಳ್ನೀರ್; ಮೆ| ಒಬ್ರಿ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಪಳ್ನೀರ್; ಮೆ| ರೂಪವಾಣಿ ಟಾಕೀಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೋಡ್ ಮಂಗ್ಳುರ್, ಮಾ|ಬಾ| ಎರಿಕ್

ಕ್ರಾಸ್ತಾ ಸಂಪಾದಕ್ ‘ರಾಕ್ಣೊ’ ಹಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ; ಮಾ| ಬಾ| ಜೋನ್ ಹೆರಿ ಡಿ’ಸೋಜಾ, ಸಂಪಾದಕ್ ‘ಸೆವಕ್’ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ, ಸಂಪಾದಕ್ ‘ದಿವೊ’ ಹಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಹೆನ್ರಿ ಡಿ’ಪಾವ್ಲಾ ಸಂಪಾದಕ್ ‘ಕುಟಮ್’ ಹಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಮಾವ್ರಿಸ್ ಡೆ’ಸಾ, ಸಂಪಾದಕ್ ‘ಕಾಣಿಕ್’ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೊಯ್ಡ್ ರೇಗೊ ಸಂಪಾದಕ್ ‘ಮಿತ್ರ್’ ಹಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ.

ಮಾ| ಬಾ| ಸಂತೋಷ್ ಮಿನೇಜ್ ಕಾಪುಚಿನ್, ಇಜಯ್; ಮಾ| ಬಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್; ಕೊಂಕಣ್ ಕೊಗುಳ್ ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್; ಸಂಗೀತ್ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಹೆನ್ರಿ ಡಿ’ಸೋಜಾ; ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತ್; ಶ್ರೀ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ; ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ; ದೆ| ಎಮಿಯಾರ್ ಮುಂಬಯಿ, ಶ್ರೀ ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಶ್ರೀ ಓಸ್ವಾಲ್ಡ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಬೆಂದುರ್; ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿಸಿಲಿಯಾ ಗೋವಿಯಸ್ ಬೆಂದುರ್; ಬಾಯ್ ಪ್ರಭಾ ಕಾಮತ್ ಕೆನರಾ ಕೊಲೇಜ್; ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಆನಿ ಬಾಬ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ, ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೇಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಚೊ ಹಾಂವ್ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಭಾವುಡ್ತಾಂ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಕ್ ಬಳ್–ಭಲಾಯ್ಕಿ ಮಾಗ್ತಾಂ.

ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. ಕರ್ನ್ ಛಾಪುನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಸ್ಸಿಸಿ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಚೊ ಮೆನೆಜರ್ ಮಾ|ಬಾ| ಹೆನ್ರಿ ವಾಸ್ ಆನಿ ತಾಚಾ ಶಿಬಂದೆಕ್, ತಶೆಂಚ್ ಗ್ರಂಥಾಚೆಂ ಉದ್ಘಾಟನ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಸಂಘಟನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ), ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ, ಹಾಂಕಾಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಹಾಂವ್ ಅಭಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸಾಂ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ

ಕೊಂಕ್ಣೆ ಥಂಯ್ ತುಮ್ಚೊ ವಿಶ್ವಾಸಿ

ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್

0.4 ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಮುದಿ

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್' ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಕ್ ಮೋಲ್ ರು. 500/– ದವರ್‍ಲ್ಲೆಂಚ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ತ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಚಡ್ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಏಕ್ ಉದ್ಗಾರ್ ಕಾಡ್ಲೊ. ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಸಾದ್ಯಾ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂನಾ ಮ್ಹಣ್ ಭವಿಶ್ಯ್ ಉಚಾರ್‍ನ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಲಿಖ್ಲೆಂ. ಏಕ್ ಸಂಶೋದನೆಚೊ ಗ್ರಂಥ್ ರಚಿಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಉಣ್ಯಾರ್ ಉಣೆಂ ಚಾರ್–ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಗಾಂವಾನ್ ಗಾಂವ್ ಭಂವೊನ್ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಭೆಟೊನ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲಿ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾಯಿಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಖರ್ಚ್ ಕಿತ್ಲೊ ಬಸ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ, ಭಗ್‍ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಕಳಿತ್ ಶಿವಾಯ್, ಸಾಂಗ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ಕಶೆಂ ಕಳಿತ್ ಜಾತೆಲೆಂ? ತಶೆಂಚ್ ಹೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ರಚುಂಕ್‍ಯಿ ತೀನ್–ಚಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ತಿತ್ಲೊಚ್ ಖರ್ಚ್ ಬಸ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಗ್ರಂಥಾಚೆಂ ಮೋಲ್‍ಯಿ ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ದವರಿಜೆ ಪಡ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಜೆಂ ಕಿತೆಂ ಥೊಡೆ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ 'ಸಾದೆ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ' ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ ಏಕ್ ಯೋಜನ್ ಮಾಂಡ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚೊ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಚೊ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಆಸಾ ಕೆಲೊ. ಜಿಕ್‍ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಮುದಿ ಆನಿ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ದಿಕಾಂಕ್ ಏಕ್ ಗ್ರಂಥ್‍ಯಿ ದಿತಾಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ಪ್ರವೇಶ್ ದರ್ ಫಕತ್ ರು.100/- ದವರ್‍ಲ್ಲೊ.

ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ **'ರಾಕ್ಣೊ'**, **'ಮಿತ್ರ್'**, **'ಕಾಣಿಕ್'**, **'ದಿವೊ'**, **'ಕುಟಾಮ್** ಆನಿ **'ಸೆವಕ್'** ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಹಾತ್–ಪತ್ರ್ (Folder) ಘೆವ್ನ್ ಸ್ವತಹ ದಾರಾ–ದಾರಾಂನಿ ಪಾವೊಲ್ಲೆಂ. ಒಳ್ಕಿಚ್ಯಾಂನಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೊಗಿಂನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾವಾಚೆಂ ಸ್ಪಂದನ್ ದೀವ್ನ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಗ್ರಂಥಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ರು. 500/– ದಿಲೆ. ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ನೇಮಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ರು. 100/– ದೀವ್ನ್ ಮ್ಹಾತಾಳೊ ಭರ್ತಿ ಕರ್‍ನ್ ದಿಲೊ.

ಛಾಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಖರ್ಚಾಚೆ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ನ್ಹಯ್ ತರೀ ಸಾದಾರ್ನ್ ಖರ್ಚ್ ಜಮಂವ್ಕ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಸುರ್ವೆರ್ ಮಾ|ಬಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ, ಜೆ.ಸ. ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಹಾಣೆಂ ರು. 5000/– ದೀವ್ನ್ ದುಡು ಜಮಂವ್ಕ್ ವಿನಂತಿ ಪತ್ರ್ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದುಬಾಯಿಚೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಹಾಣೆಂ ರು. 5000/– ದೀವ್ನ್ ದುಬಾಯ್ ಥಾವ್ನ್ ದೋನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಉಲವ್ನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ದಿಲಾ. ಬೆಥನಿ ಕೊವೆಂತಾಚಿ ಸುಪಿರಿಯರ್ ಜನರಲ್ ಸಿಸ್ಟರ್ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಹಾಣೆಂ ರು. 5000/– ದೀವ್ನ್ ಪತ್ರಾದ್ವಾರಿಂ ಪ್ರೋತ್ಸಾವಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಉಚಾರ್‍ಲ್ಯಾಂತ್. ಪಾಸ್ಟರ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ರಸ್ಕಿನ್ಹಾ (ಹೆರಿ ಬೊಯ್

ಕುಲ್ಯೇಕರ್) ಹಾಣೆಂ ಅಮೆರಿಕಾ ಥಾವ್ನ್ ರು. 3000/– ದಾಡುನ್ ದಿಲ್ಯಾತ್. ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಂ. ರಘುನಾಥ್ ಶೇಟ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ರು. 2500/–; ಪ್ರೊವಿನ್ಶಿಯಲ್ ಸುಪಿರಿಯರ್ ಬೆಳ್ವೆದೆರೆ ಕೊವೆಂತ್ ರು. 2000/–; ಮಾ| ಬಾ| ವಾಲ್ಟರ್ ಡಿ'ಮೆಲ್ಲೊ ವಿಗಾರ್ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಫಿರ್ಗಜ್, ರು. 2000/–; ಮಾನೆಸ್ತ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತೆಲಿನೊ ರು. 2000/–; ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎ.ವಿ. ರೇಗೊ ಆನಿ ಕುಟಾಮ್, ಬೆಂಗ್ಳುರ್, ರು. 2000/– ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಭಾ ದೆರೆಬೈಲ್ ಘಟಕ್ ರು. 2000/– ಹಾಣೆಂ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಚೊ ಪಾವ್ತ್ ಪಾಖಣುನ್ ದುಡು ದಿಲಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಒಕ್ಟೊವಿಯಾ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಪ್ರಾಯೆಸ್ತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ಹಿಣೆಂ ದುಡು ದಿಲೊ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಇತರ್ ದಾನಿಂಕ್ ನಿದ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಖಟ್ಲ್ಯಾರ್ ಥಾವ್ನ್ಂಚ್ ಫೊನ್ ಕರ್ನ್ ಸಹಾಯ್ ಧನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಗಲ್ಫಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂಚೊ ವಿಳಾಸ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಸತ್ರಾ (17) ಮಾನೆಸ್ತಾಂಕ್ ಪತ್ರಾಂ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಶಾರ್ಜಾಚಾ ಮೊಡರ್ನ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸಾಚೊ ಸವ್ಕಾರ್ ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ ಹಾಣೆಂ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ್ ರು. 2000/– ದಾಡುನ್ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಮೋಗ್ ಉಚಾರ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂಚ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ರು. 2000/– ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ರು. 1000/ – ದೀವ್ನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲಾ. ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ವಿಶೇಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ದೆರೆಬೈಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚೊ ವಿಗಾರ್ ಮಾ|ಬಾ| ಗೋಡ್‌ಫ್ರಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಸರ್ವಾಂಚೊ ಕಾಳ್ಜಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಭಾವುಡ್ತಾಂ.

ಗ್ರಂಥಾಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಕ್ ಸಬಾರ್ ನಾಂವಾಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿಜ್ಯೆಸಾನ್. ತೊ ಗಲ್ಫಾ ಥಾವ್ನ್ ಗಾಂವಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ತಾಚಾ ಫುರಾ ಪಾವ್‌ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಣೆಂಚ್ ದುಡು ದೀವ್ನ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕರುನ್ ಬರೆಂ ಭವಿಶ್ಯ ಮಾಗ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಆವಯ್ನ್–ನಾತಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಮೊಗಾನ್ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಆನಿ ತಿಚಿ ನಾತ್ ಕು| ಡಿಂಪಲ್ ಜಿ. ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಹಾಂಚೊ ವಿಶೇಷ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಫಾವೊ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಾಂಚ್–ಸ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಚಿ ಖಬಾರ್ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಆಪ್ಲೊಂಚೆ ಬರಿ ಪ್ರಕಟ್ಲ್ಯಾರಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಟನೆಚೆಂ ಕಡ್ತಿಲಾಚೆರ್ ರು 100/– ಪ್ರವೇಶ್ ದರ್ ದೀವ್ನ್ ಮ್ಹಾತಾಳೊ ದಾಡ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಶ್ರೀ ಆಂತೊನಿ ಡಿ'ಕೋಸ್ತಾ, ಬಡೆಕೋಡಿ ಗ್ರಾಮ, ಪೆರಿಂಜೆ ಪೋಸ್ಟ್, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ *'ಸಾದೆ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ವಾಚ್ಯಾಂ'* ಖಾತಿರ್ ತಾಂಕಾಂ ಗ್ರಂಥ್ ಅಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಹೆ ದುಬ್ಳೆ ಖಂಯ್ ಗೆಲೆ? ಹಾಚೊ ಅರ್ಥ್ **ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ಘೆವ್ನ್**

ವಾಚುಂಕ್ ಮನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಕಿತ್ಲೊ ದುಡು ದೀವ್ನ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಮನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ಧರ್ಮಾಕ್ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಘೆನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹ್ಯಾ ದಾಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಖಳಿತ್ ಜಾತಾ.

ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಕ್ ನಾಂವಾಂ ದಿಲ್ಯಾಂತ್. ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್:

	ನಾಂವ್	ಮ್ಹಾತಾಳೊ
1.	ಶ್ರೀ ಸಿರಿಲ್ ಜಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾ	'ಜಾಗ್–ಮಾಗ್'
2.	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಿಲ್ಲಿ ಮಿರಾಂದಾ	'ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯೆಚೊ'
3.	ಶ್ರೀ ಓಸ್ವಾಲ್ಡ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ	'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾತೆರ್'
4.	ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ	'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್'
5.	ಕು| ಡಿಂಪಲ್ ಜಿ. ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್	"ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್"
6.	ಮಾ| ಬಾ| ಸಾವೆರ್ ಲೋಬೊ, ಉಡುಪಿ	"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೂಳ್"
7.	ಶ್ರೀಮತಿ ಲವಿನಾ ಪಿಂಟೊ	"ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾ ದ್ವಾರಿಂ ಪ್ರೇರಣ್"
8.	ಪೆಟ್ರಿಕ್ ಮೊರಾಸ್	"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇರಣ್"
9.	ಶ್ರೀ ಆ್ಯಂಟನಿ ಡಿ'ಕೊಸ್ತಾ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸುವಾರ್ತಾ"
10.	ಸ್ತ್ರಿ ಸಂಘಟನ್ ದೆರೆಬೈಲ್ ಘಟಕ್	'ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಚೊ ತಾಳೊ'
11.	ಶ್ರೀಮತಿ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಆಲ್ವಿನ್ ಪಾಯ್ಸ್, ದೆರೆಬೈಲ್	'ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಉಲೊ'

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ರೇಗೊ, ಶ್ರೀ ಟೈಟಸ್ ನೊರೊನ್ಹಾ, ಮಾ|ಬಾ| ಸಾವೆರ್ ಲೋಬೊ ಉಡುಪಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಲವಿನಾ ಪಿಂಟೊ, ಶ್ರೀ ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪೆರಿಸ್ ಹಾಣಿಂ ರು.500/–; ಶ್ರೀಮತಿ ಯೂನಿಸ್ ಬ್ರಿಟ್ಟೊ ಹಿಣೆಂ ರು. 250/–; ಮಾ|ಬಾ| ಥಿಯೋಫಿಲ್ ಪಿರೇರಾ ಕಾಪುಚಿನ್, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಸ್ ನೊರೊನ್ಹಾ ಆನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿನ್ನಿಫ್ರೆಡ್ ರೇಗೊ ಹಾಣಿಂ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ರು. 100/– ದೀವ್ನ್ ಪ್ರೊತ್ಸಾವ್ ದಿಲಾ. ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಚಾ ಸ್ಪರ್ಧಿಕಾಂನಿ ರು. 100/– ದೀವ್ನ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಿ ಮನಾನ್ 'ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ' ಮ್ಹಣ್ತಾಂ.

ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚೊ ಮ್ಹಾತಾಳೊ **'ಜಾಗರಣ್'** ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ, ಹೆಂ ನಾಂವ್ ಕೋಣೆಂಯಿ ಸಾರ್ಕೆಂ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಮುದಿ ಕೋಣೆಂಯ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲಿ ನಾ.

ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್



ಅಧ್ಯಾಯ್ ಏಕ್

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಪ್ರಾರಂಬ್

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂಕ್ ಆನಿ ನೆಮಾಳ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಘುಡಿತಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬರವ್ನ್ ಖಬಾರ್ ಕಳಂವ್ಚೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಮಾದ್ಯಮ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಲೊಕಾಕ್ ಜಲ್ಮಾ ಥಾವ್ನ್‌ಚ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಘುಡಿತಾಂಚೊ ಖಬ್ರೊ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಆತ್ರೆಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಲೊಕಾಂಚಿ ಖಬಾರ್ ಆಯ್ಕೊಂಚಿ ಬರ್ಕಾಯ್ ನಿವಾರ್ತಾ.

ಏಕ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ದೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತಾ. ಪಯ್ಲೆಂ ಖಬ್ರೆಂಚಿ ಬಾತ್ಮಿ ಬರಂವ್ಚಿ, ದುಸ್ರೆಂ ತ್ಯಾ ಖಬ್ರೆ ವಯ್ರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ದೀವ್ನ್ ಫೊಡ್ಣಿಶಿ ಕರ್ಚಿ. ಪತ್ರ್‌ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಬಾತ್ಮೆಂತ್ ಮನೋರಂಜನ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಖಬ್ರೆಂಚಿ ಯೋಗ್ಯತಾಯ್ ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಬಾತ್ಮಿ ಬರಂವ್ಪೊ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಚೆಂ ನಾಂವ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ನಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಬಾತ್ಮಿದಾರ್, ಬರಯ್ಣಾರ್ ಆನಿ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂಕ್, ನೆಮಾಳ್ಯಾಂಕ್ ಅಂಕಣ್‌ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಾಂವ್ ಲಾಗು ಜಾತಾ.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೆಂ ಬರೊವ್ಪ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಬೆಜವಾಬ್ದಾರೆಚೆಂ ಬರಾಪ್ ನ್ಹಂಯ್, ಬಗಾರ್ ಸಮಾಜ್ ಬದ್ಲೊಂಚ್ಯಾ ಸಮಾಕಾಲಿನ್ ಘುಡಿತಾಂಚೆಂ ಬಾತ್ಮಿ ಬರಂವ್ಚೆಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಬೊಂವಾರಿ ಘುಡ್ಚ್ಯಾ ಘುಡಿತಾಂಚಿ ಕಳವ್ಣಿ ದಿಂವ್ಚೆಂ, ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಘುಡಿತಾಂಚ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಎಕ್ಟಾಂವ್ಚಿ ವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾತಿಯ್‌ವಾದಾಚೊ ದಂಗೊ, ಕಾಮಾಗಾರಾಂಚಿ ಧರಣಿ, ಮೊಲಾಂ ಚಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಮೊರ್ಚ್ಯಾ, ವ ಗಾಂವಾರ್ ಚೊರಿ, ಲೂಟ್ ಜಿವೆಶಿಂ ಮಾರ್ಚೊ ಅಪ್ರಾದ್ ಚಡ್ಲ್ಯಾರ್, ಹ್ಯಾ ಘುಡಿತಾಂಚ್ಯಾ ಬಾತ್ಮೆ ವರ್ವಿಂ ಲೊಕಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಮೊಳುನ್ ಗಾಂವಾರ್, ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ದೆಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದೋರಣಾಂ, ರಾಜ್‌ನೀತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಸಾದ್ಯತಾಯ್ ಆಸಾ. ಏಕ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಘುಡಿತಾಂಚ್ಯಾ ಘುಡಾವಳಿಚ್ಯಾ ಸರ್ಶಿನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾನ್ ದೆಶಾಚೆಂ ಆನಿ ಸಂಸಾರಾಚೆಂ ಭವಿಷ್ಯ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾ, ಕಾರಣ್ ತೊ ಪಯ್ಲೊ ಜಾಗೊ ಜಾತಾ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಜಾಗಯ್ತಾ.

ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಮಾದ್ಯಮ್ ಏಕ್ ಪ್ರಯೋಜನಾತ್ಮಕ್ ಹುಮೆದಿಚಿ ವೃತ್ತಿ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಲೊಕಾಂಚಿ ಸೆವಾ

ಆಟಾಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಮಾನ್ ಆನಿ ಗೌರವ್ ಆಸಾ. ಹಾಂಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ರಾಜಕೀಯ್ ಆನಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಶೆತಾಂತ್ಲೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಪರಿಣಾಮ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್, ತ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ಕಳವ್ಣಿ ಆನಿ ಶಿಕವ್ಣಿ ದಿಂವ್ಚೆಯಿ ಕಾಮ್ ಆಟಾಪ್ತಾ. ಪತ್ರ್ಕಾರ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಮೊಳ್ತಾ, ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ತಾ.

ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಪತ್ರ್ಕಾರಾಂಕ್ 'ಚೊವ್ತೆಂ ಘರಾಣೆಂ' (Fourth estate) ಮ್ಹಣ್ ವೊಲಾಯ್ತಾಂ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾಂಚಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ ಕಿತ್ಲಿ ಚಡ್ಲ್ಯಾಗೀ ತಿತ್ಲಿಚ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ. ಹೆ ಪತ್ರ್ಕಾರ್ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಕಶೆಂ ಪ್ರಮುಖ್ ಪಾತ್ರ್ ಖೆಳ್ತಾತ್‌ಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾಂತ್‌ಯಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಪಾತ್ರ್ ಖೆಳ್ತಾತ್. ಪತ್ರ್ಕಾರ್ ಅನ್ಯಾಯ್ ಆನಿ ಜುಲುಮಿ ರಾಜ್ವಾಟಿ ಥಾವ್ನ್ ಸಾದ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ರಾಕ್ತಾತ್. ತೆ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೆಚೆ ರಾಕ್ವಲಿ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

1.1 ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಘುಡಾವಳ್

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಘುಡಾವಳ್ ಛಾಪ್ಯಾ ಯಂತ್ರಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಸಂಬಂದಿತ್ ಆಸಾ. ಛಾಪ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾ ಏಕ್ ನಹಿಂ ಎಕಾ ಥರಾನ್ ಸಬಾರ್ ಶತಮಾನಾಂ ಆದಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ. ಬಾಬಿಲೊನಿಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಲೋಕ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಬರ್ಪಾಂ ಬಿಜ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆವ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚಾ ಫೊಳಿಯೆಚೆರ್ ಬರಯ್ತಾಲೊ ಆನಿ ದಸ್ಕತ್ ಘಾಲ್ತಾನಾ ನಳಾ ರುಪಾಚಿ (Cylinder) ಆಪ್ಲಿ ದಸ್ಕತೆಚಿ ಮ್ಹೊರ್ ತೆ ಫೊಳಿಯೆಚೆರ್ ಲೊಳಯ್ತಾಲೆ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತೆ ಮ್ಹೊರಿಚೆರ್ ಕಾಂತಯಿಲ್ಲಿ ತಾಂಚಿ ದಸ್ಕತ್ ತ್ಯಾ ಫೊಳಿಯೆಚೆರ್ ಪಡ್ತಾಲಿ. ಹಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ ಬಾಬಿಲೊನಿಯಾಗಾರಾಂಚಿ ಛಾಪ್ಯಾ ರೀತ್.[1]

ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಗಾಂವ್ಚೊ ರಾಯ್ ತಾಚಾ ಪ್ರಜೆಕ್ ಸಮಾಚಾರ್ ಕಳೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತುರ್ಬೆಂತ್ ವಾಜೊಂವ್ಚಿ ರಿವಾಜ್ ಆಧಾರ್ತಾಲೊ.

ಪ್ರಾಚೀನ್ ರೋಮ್ ಶಹರಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಪೊಳಿಯೆಚೆರ್ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ದಿಸಾಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಮಾಚಾರ್ ಬರವ್ನ್ ಪಾಸಾಯೆಂತ್ ದವರ್ತಾಲೆ. ತಾಕಾ 'ದಿಸ್ಪೊಡ್ತಿ ಖಬಾರ್' ಮ್ಹಣ್ ಲೋಕ್ ಒಳ್ಕಾತಾಲೊ.

ಹ್ಯಾಚ್ ಪರ್ಮಾಣೆ ಚೀನಾ ದೇಶಾಂತ್ ವಿಶೇಷ್ ಖಬ್ರೊ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಫೊಳಿಯೆಚೆರ್ ಬರೊವ್ನ್ ಲೋಕ್ ಜಮ್ತಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ದವರ್ತಾಲೆ. ತವೊಳ್ಚಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಗಾರಾಂನಿ ಸಮಾಚಾರ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಫೊಳಿಯಾಂಕ್ 'ಚಿಂಗ್-ಪೌ' (ರಾಯಾಳ್ ಖಬಾರ್) ಮ್ಹಣ್ ಲೋಕ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ ಜಾಂವ್ಪಿ, ಅಕ್ಷರ್-ಖಿಳೆ ಜಾಂವ್ಪಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಪತ್ರಿಕೆಂನಿ ಕರ್ಚಿಂ ಕಾಮಾ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಅಶಿಂ ಚಲ್ತಾಲಿಂ.[2]

ಛಾಪ್ಯಾ ಕಲೆಚಿ ಸೊದ್ನಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಚೈನಿಸ್ ಪಯ್ಲೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ನೊವ್ಯಾ ಆನಿ ಇಕ್ರಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾ ಮದೆಂ ಚೈನಾಂತ್ ಚಲಾವಣೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ (Movable types) ವಿಕಾಸಿತ್ ಕೆಲಿಂ, ಪುಣ್ ಯುರೋಪಾಂತ್ ಚೊವ್ದಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಹಿಂ ಚಲಾವಣೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಸಾದರ್ ಕೆಲಿಂನಾಂತ್. ಕಾಗಾದ್ ಸಯ್ತ್ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಚೈನಿಸಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.[3]

ಛಾಪೂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪೈಕಿ ಬೋವ್ ಪುರಾತನ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕ್ರಿ.ಶ. 868 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಚೀನಾಚಾ ವಾಂಗ್ ಚ್ಹೆ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಆವಯ್ ಬಾಪಾಯ್‌ಚಾ ಮಾನಾಕ್ ತೆಂ ತಾಣೆ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲಿ ರೀತ್ ಅಶಿ: ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ಹರ್ಯೆಕ್ ಪಾನ್ ಆನಿ ತಾಂತ್ಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಎಕಾ ರುಕಾಡಾಚಾ ಫೊಳ್ಯಾಕ್ ಕಾಂತಯ್ಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ಫೊಳ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೀಂತ್ ಸಾರಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಖಾಲಿ ಕಾಗಾದ್ ತ್ಯಾ ಫೊಳ್ಯಾಚೆರ್ ದಾಂಬ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಚೆಂ ಪ್ರತಿರೂಪ್ ವ ಅಚ್ಚಿ ಕಾಗ್ದಾಚೆರ್ ಆಯ್ಲಿ. ಅಶೆಂ ಹೆ ರಿತಿರ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಪಾನಾಂಚಿ ಅಚ್ಚಿ ಕಾಡ್ನ್ ಜಾತಚ್ ಹಿಂ ಕಾಗ್ದಾಂ ಜಮೊ ಕೆಲಿಂ ಆನಿ ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳವ್ನ್ ಪ್ರಥಮ್ ಛಾಪ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲೆಂ.[4]

ರುಕಾಡಾಚಾ ಫೊಳ್ಯಾಚೆರ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕಾಂತವ್ನ್ ತಾಂಚಿ ಪ್ರತಿ ಕಾಡ್ಚಿ ಆಲೊಚನ್ ವೆಗಿಂಚ್ ಯುರೊಪಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಹಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಹಾತಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂ ಬರಿಚ್ ದಿಸ್ತಾಲಿಂ. ಪಾಕ್ಯಾಚಾ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ಹಾತಾನ್ ರಂಗ್ ಸಾರಂವ್ಚೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಿನ್ನ್ಯಾರಾಂನಿ ಆನ್ಯೇಕ್ ರೀತ್ ಸುರು ಕೆಲಿ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ರುಕಾಡಾಚಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಆವ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚಿಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ಆಕಾರಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಸುಮಾರ್ 900 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಶೆಂ ಘಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.[5]

ಚೈನಾಚಿ ಛಾಪ್ಯಾ–ಕಲಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಾಂನಿ ಪ್ರಸಾರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಂದ್ರಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಜೊಹಾನ್ ಗುಟೆನ್‌ಬರ್ಗ್ ಜರ್ಮನಿಚ್ಯಾ ಮೈಂಜ್ (Mainz, a city in Germany) ಶ್ಹೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸೊನಾರಾನ್ ಚಲಾವಣೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ವಿಕಾಸಿತ್ ಕರುನ್, ತಾಕಾ ಸಮ ಪಡ್ಚೆಂ ತೀಂತ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುನ್ 1456 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬೈಬಲಾಚೊ ತಿನ್ಶಿಂ ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪ್ಲ್ಯೊ.[6] ತಾಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹೆರ್ ದೇಶಾಂನಿಯಿ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರಾಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲಿಂ. ಇಟೆಲಿಚೆಂ ವೆನಿಸ್ ಶ್ಹೆರ್ ಛಾಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಚೆಂ ಕೇಂದ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತವಳ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತಾ ಹ್ಯಾ ಛಾಪ್ಯಾ ಕಲೆಚೆ ಪಾತ್ರೊನ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ.

1476 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಚೊ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಮುದ್ರಕ್, ಕಾಕ್ಸ್‌ಟನ್ (Caxton) ಹಾಣೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರಾಂತ್ ಛಾಪ್ಯಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೊ.[7] ತಾಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಂತ್ ಬೂಕ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆ. ತಾಚ್ಯಾಕೀ ಪಯ್ಲೆಂ ಲಾತಿನಾಂತ್ ಬೂಕ್ ಛಾಪ್ತಾಲೆ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಶ್ಹೆರಾಂನಿ ಛಾಪ್ಖಾನ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆ.

ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಮದ್ಲ್ಯಾ ಯುಗಾಂತ್ ರಾಯಾಳ್ ಪ್ರಕಟನಾಂ, ಖಬ್ರೆ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಸಾಹೆತ್ ವೊಣದಿಂನಿ ಚಿಡ್ಕಾಯ್ತಾಲಿಂ. ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ರಾಯಾಳ್ ಫರ್ಮಾಣ್ ವ ಹುಕುಂ–ನಾಮಾ ಶಿಲಾ ಫಾತ್ರಾಂನಿ ಕಾಂತಯ್ತಾಲಿಂ. ಪುರಾತನ್ ಕಾಳಾರ್ ರಾಯ್ ರಾಣಿಯೊ ತಾಂಚ್ಯಾ ಆದೀನ್–ದೆಶಾ ಥಾವ್ನ್ ವ ತಾಂಚ್ಯಾ ಗೂಡಾಚಾರಿ, ರಾಯ್ಬಾರಿ ಥಾವ್ನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ವರ್ದ್ಯೊ ಹಾಡಯ್ತಾಲಿಂ. ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರಿ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂಕ್ ಬರಪ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ, ಆನಿ ತೆ ತಾಂಚ್ಯಾ ದೆಶಾಚ್ಯಾ ರಾಜದಾನಿ ಥಾವ್ನ್ ಪಯ್ಸಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ನಿವಾಸಿಂಕ್ ಖಬಾರ್ ದಾಡುನ್ ದಿತಾಲೆ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಬೋವ್ ಪುರಾತನ್ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ವೆವಸ್ಥಿತ್ ರೀತ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಭಾರತಾಂತ್ ಮೊಗಲ್ ರಾಜ್ಪಟ್ಕಿ ವೆಳಾರ್‌ಯಿ ಖಬರ್ ಬರಂವ್ಚಿ ವೆವಸ್ಥಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ.

ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮದ್ಲ್ಯಾರ್ದಾಂತ್ ಯುರೋಪಾಂತ್ ಸಕಾಳಿಂಚಿ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂ ಚಲಾವಣೆರ್ ಆಯ್ಲಿಂ. ಸುರ್ವೆರ್ ವ್ಯಾಪಾರ್–ಮಾಳಿಯೊ ಖಬ್ರೆ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಕಟ್ತಾಲ್ಯೊ. ಹ್ಯಾ ಖಬ್ರ್ಯಾಂನಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಖಬ್ರೊ ಆನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಅಭಿರುಚಿಚೊ ಖಬ್ರೊ ಆಟಾಪ್ತಾಲ್ಯೊ. 1560 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜರ್ಮನಿಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸ್ವಿಜರ್ಲೆಂಡಾಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಶ್ಹೆರಾಂನಿ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಟಾಪ್ಲೆಲಿಂ ಖಬ್ರೆ ಕಾಗ್ದಾಂ ಯೇಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ. 1609 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜರ್ಮನಿ ಥಾವ್ನ್ 'ಅವಿಸ' ಆನಿ ಸ್ಟ್ರಾಸ್‌ಬೋರ್ಗ್ (Strasbourg) ಥಾವ್ನ್ 'ರಿಲೇಶನ್ಸ್ (Avisa & Relations) ಸದಾಂನೀತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ.[8] 1618 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹಫ್ತ್ಯಾಳಿಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಡಚ್ ಆನಿ ಜರ್ಮನಿ ಭಾಷೆಂನಿ ಹೊಲೆಂಡಾಚ್ಯಾ ಆರ್ಮ್‌ಸ್ಟರ್‌ಡಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉದೆವ್ನ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ.

1621 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುದ್ರಕಾಂನಿ ತಾಂಚಿಚ್ ಖಬ್ರೆ ಕಾಗ್ದಾಂ ಪ್ರಕಟುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನ್ 'ಕೊರಾಂಟೊ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಎಕಾ ಪಾನಾಚೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. 1660 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಹಫ್ತ್ಯಾಳಿಂ ಪ್ರಕಟನಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲಿಂ. 1665 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಒಕ್ಸ್‌ಫೊರ್ಡ್ ಗಜೆಟ್' (Oxford Gazette) ಸುರು ಜಾವ್ನ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ಲಂಡನ್ ಗಜೆಟ್' (London Gazette) ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಡಿಕ್ ಜಾಲೆಂ.[9] ಹೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಹಫ್ತ್ಯಾಂತ್ ದೋನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ನಿಯತ್‌ಕಾಲಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ತಾಲೆಂ. ಪುಣ್ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ದಿಸಾಳೆಂ 'ದಿ ಡ್ಯೆಲಿ ಕೌರಾಂಟ್' (The Daily Courant) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ 1702 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ.[10] ಹೆಂ ಹರ್ಯೆಕ್ ರಿತಿನ್

ಮ್ಹಳ್ಳೆಪರಿಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಅಮೇರಿಕಾಚೆಂ (USA) ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ "ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಕರೆನ್ಸಸ್ ಬೊತ್ ಫೊರಿನ್ ಎಂಡ್ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್" (Public Occurrences Both Foreign and Domestic) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಾಲು ಜಾಲೆಂ.[11] ಇಂಗ್ಲಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೊಳ್ನ್ ವಚೊನ್ ಅಮೇರಿಕಾಂತ್ ನಿವಾಸಾಂತರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಬೆಂಜಾಮಿನ್ ಹೆರ್ರಿಸ್ ಹಾಣೆ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. 1704 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಮೇರಿಕಾಚ್ಯಾ ಜೋನ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್ (John Campbell) ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾನ್ "ಬೊಸ್ಟನ್ ನ್ಯೂಸ್‌ಲೆಟರ್" (Bostan Newsletter) ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ. 1783 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಪೆನ್‌ಸಿಲ್ವಾನಿಯ'ಂತ್ (Pennsylvania) ಅಮೇರಿಕಾಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಉದೆಲೆಂ. ಚಡುಣೆ 1703 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರಶಿಯಾಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಸುರು ಜಾಲಾಸ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.[12]

1.2 ಭಾರತಾಂತ್ ಛಾಪೊ (Press)

ಭಾರತಾಚಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪಯ್ಲೊ ಯುರೊಪಾಚೊ ಅಧಿಕಾರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಜಾಲೊ.

ಗೊಂಯಾಂತ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಸ್ವಾರಸ್ಯಭರಿತ್ ಘುಡಿತ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. 1556 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇಯಾಚೆ 30 ತಾರ್ಕೆರ್ ಫಾ| ಗಸ್ಪರ್ ಕಾಲೇಜಾನ್ ಸಾಂ. ಇಗ್ನೇಶಿಯಸ್ ಲೊಯೊಲಾಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಪೊರ್ತುಗಲಾ ಥಾವ್ನ್ ಅಬಿಸಿನಿಯಾಕ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕಾಚ್ಯಾ ತಾಬೆನ್ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಪುಣ್ ತಿ ಪತ್ಮಾರಿ 'ಕೇಪ್ ಒಫ್ ಗುಡ್ ಹೋಪ್' ಹಾಕಾ ಭೊಂವಾಡೊ ಮಾರ್ನ್ ಗೊಂಯಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ ಆನಿ ಅಬಿಸಿನಿಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಮುಕಾರ್ಸುನ್ ಗೆಲಿ. ಪುಣ್ ತೊ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ರಾವ್ಲೊ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ಯಿ ಉರ್ಲೆಂ. ಛಾಪ್ಯೊ ವಾವ್ರ್ 1556 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಸುರು ಜಾಲೊ. ಸುರ್ವೆರ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಷೆಂತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಬೂಕ್ ಪ್ರಕಟ್ಟಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ 1557 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರಾಚೊ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಬೂಕ್ ದೊತ್ರಿನಾ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಛಾಪ್ಲೊ. ತಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಆತಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳಾನಾಂತ್.[13]

ಹ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಮುದ್ರಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಜುವಾನ್ ಬುಸ್ತಾಮಾಂತೆ, ಸ್ಪಾನಿಶ್ ಗಾಂವ್ಚೊ. ಹೊ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಛಾಪ್ಯಾ ಕಲೆಚೊ ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ. 1563 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಜುವಾವೊ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಬದ್ಲಿಲೆಂ. ಎಕಾ ಮುಳಾ

ಪ್ರಕಾರ್ ಪೊರ್ತುಗಲಾಚ್ಯಾ ರಾಯಾನ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಭಾರತೀಯ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಬುಸ್ತಾಮಾಂತೆಕ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರುಂಕ್ ದಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಹಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಖಂಯ್‌ಯಿ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ನಾ.[14]

ರೊಡ್ರಿಗಸ್ 1588 ಇಸ್ವಿ ಆಗೋಸ್ತಾಚ್ಯಾ 23 ತಾರ್ಕೆರ್ ಅಂತರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜುವಾವೊ ಗೊನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಆನ್ಯೆಕ್ಲೊ ಸ್ಪಾನಿಶ್ ಗಾಂವ್ಚೊ ಆಯ್ಲೊ. ಹಾಣೆ ಭಾರತೀಯ್ ಲಿಪಿಚೊ (ಭಾಷಾ ತಜ್ಞ್ ಹೆನ್ರಿಕ್ ಹೆನ್ರಿಕುಸ್ ಹಾಣೆಂ ತಮಿಳಾಂತ್ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಸಾಂ. ಸಾವೆರಾಚೊ ದೊತ್ರಿನಾ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಬೂಕ್) ಪಯ್ಲೊ ಪುಸ್ತಕ್ ಛಾಪುನ್ ಕಾಡ್ಲೊ.

ಭಾರತಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಗೊರೆ ಫಿರ್ಗಿಚ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ದಾಖಿಲ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಸತ್. ಸತ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ್ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಂ ಥಂಯ್ ಅತೃಪ್ತಿ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಿ. ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಎಕ್ಲೊ ದಾಕ್ಷೆಣ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಖೆಂಡುಂಕ್, ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕರಿಲಾಗ್ಲೊ. ತವೊಳ್ 'ವಿಲ್ಲಿಯಂ ಬೋಲ್ಟ್ಸ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಡಚ್ ಗಾಂವ್ಚೊ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಂತ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ಸರ್ಕಾರಾಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಕರ್ತುವಾಂ ತಾಕಾ ಸಮ ದಿಸ್ಲಿನಾಂತ್. 'ಕಂಪೆನಿ ಸರ್ಕಾರಾಕ್' ತೊ ಟಿಕಾ ಕರ್ತಾಲೊ. ತಾಚೊ ಚಟುವಟಿಕ್ಯೊ ಚಡ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ಪಳೆವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ತಾಕಾ ಗಡಿಪಾರ್ ಕರುಂಕ್ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲೆಂ. ತಾಕಾ ಇಂಡಿಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಬಾಯ್ರ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಪತ್ಮಾರಿ ತಯಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲಿಚ್ ಸಕ್ಡಾಂನಿ ಅಜಾಪ್ ಪಾಂವ್ಚೆ ಬರಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹೊಲಾಂತ್ ನೋಟಿಸ್ ಚಿಡ್ಕಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ದಿಸ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಚಡುಣೆ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 1768 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಘಡ್ಲೆಂ.

ತ್ಯಾ ನೋಟಿಸಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಬರವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.

"ಮಹಾಜಣಾಂನೊ,

ಮಿಸ್ಟರ್ ಬೋಲ್ಟ್ಸ್, ಹ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಳಂವ್ಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಹ್ಯಾ ಶಹರಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಅನಾನ್ಕುಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಕಾಮಾಂ-ಕಾರ್ಯಿಂ ಚಲಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಸಮುದಾಯೆಕ್ ವಿವಿದ್ ವಿಷಯ್ ಕಳಂವ್ಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಛಾಪ್ಯಾ ಯಂತ್ರ್ ವಿಷಯಾಂತ್ ಆನಿ ಅಕ್ಷರ್ ಖಿಳೆ ಜೊಡುಂಕ್ ಕಳ್‌ಲ್ಲೆ ಕೊಣೀ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಪೂರ್ಣ್ ಸಹಕಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ತೊ ತಯಾರ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ತೊ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಕಳಂವ್ಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ತಾಚೆ ಕಡೆನ್ ಅನೇಕ್ ಗರ್ಜೆಚಿಂ ಹಾತ್‌ಪ್ರತಿ ರೂಪಾಂತ್ ಪ್ರಜೆನ್ ಅಗತ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ವಿಷಯ್ ಆಸೊನ್, ತುಮ್ಕಾಂ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ಸಮ್ಜೊಂವ್ಕ್

ಆತುರಾಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಸಲೆ ಮಿಸ್ಟರ್ ಬೋಲ್ಟ್ಸ್, ಹಾಚಾ ಫುರ್ ಯೇವ್ನ್ ತ್ಯೊ ಹಾತ್‌ಪ್ರತಿಯೊ ವಾಚ್ಯೆತಾ ವಾ ತಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ವೊರ್‍ಯೆತಾ. ಸಕಾಳಿಂ ಧಾ ಥಾವ್ನ್ ಬಾರಾ ವೊರಾಂ ಪರ್ಯ್ಯಾಂತ್ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಭೆಟೆಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ."

ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಬೋಲ್ಟ್ಸ್ ಭಾರತಾಂತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ತೆಂ ನೋಟಿಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಭಾರತೀಯಾಂಚಾ ಮನಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೆಂ ಭಿಂ ವೊಂಪ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಅತ್ಯಂತ್ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ವಿಲ್ಲಿಯಂ ಬೋಲ್ಟ್ಸ್ ಹಾಣೆಂ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಫಿಲಿಪ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾನ್ ಮುಂದರ್‍ಸಿಲಿ. ತವೊಳ್ಚ್ಯಾ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ಯಾಕ್ ಟೀಕಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಕಾಯಿ ಗಡಿಪಾರ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಫಾವೊ ಜಾಲಿ. ಪೂಣ್ ತಾಚೊ ಮಿತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಜೇಮ್ಸ್ ಅಗಸ್ಟಸ್ ಹಿಕ್ಕಿ ಹಾಣೆಂ ಭಾರತಾಚೆಂ ಪ್ರಪ್ರಥಮ್ 'ದಿ ಬೆಂಗಾಲ್ ಗಜೆಟ್' ಮ್ಹಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಚೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ 1780 ಇಸ್ವಿ ಜನೆರ್ 29 ತಾರಿಕೆರ್ ಪ್ರಕಟುನ್ ಚರಿತ್ರಾ ರಚ್ಲಿ .[15]

ಹ್ಯಾ ಖಬ್ರೆ-ಪತ್ರಾಕ್ ದೋನ್ ಪಾನಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಚ್ಯಾ ಸೆವಕಾಂಚೊ ಖಾಶೆಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಗಮನ್ ದಿತಾಲೆ. ಮೆಸ್ಸಿಂಕ್ ಆನಿ ರೀಡ್ (Messink & Reed) ಹಾಣೆ 'ಇಂಡಿಯಾ ಗಜೆಟ್' ಅನ್ಯೇಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರುನ್ ಥೊಡಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಕೆಲಿ.

ಹಿಕ್ಕಿಚ್ಯಾ ಗಜೆಟಾಂತ್ ಮ್ಹಾಲ್ಘಡ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಂಚಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕ್ ವಿಷಯ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ 'ಇಂಡಿಯಾ ಗಜೆಟಾ'ಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಿಕ್ಕಿನ್ ಆನಿಕ್‌ಯ್ ಚಡ್ ಸರ್ಕಾರಾ ವಯ್ರ್ ರಾಗ್ ದಾಕಯ್‌ಲ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ತಾಕಾ ಏಕ್ ವರ್ಸ್ ಜೈಲ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಆನಿ ದೋನ್ ಹಜಾರ್ ರುಪಯ್ ಜುಲ್ಮಾನ್ ಫರ್ಮಾಯ್ಲೆಂ. ತೊ ಜೈಲಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಚೆಂ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ ಜಪ್ತಿ ಕರುನ್ ಸ್ವಾದೀನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಾರತಾಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾನ್ ಅಶೆಂ ನಿಮಾಣೊ ಉಸ್ವಾಸ್ ಸೊಡ್ಲೊ.[15a]

ಹಿಕ್ಕಿಚೆ ಪ್ರಾರಂಬಿಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಅಶೆಂ ಆಕೆರ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸವ್ಯಾಸಾಯೆನ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಂವ್ಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಜಲ್ಮಾಲಿಂ. ತಿಂ ಪತ್ರಾಯಿಂ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಚ್ ಚಲಯ್ತಾಲೆ; ಅಶೆಂ 1784 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ 'ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಗಜೆಟ್' ಸುರು ಕೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1785 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರಿಚರ್ಡ್ ಜೊನ್‌ಸನ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾನ್ 'ಮೆದ್ರಾಸ್ ಕೊರಿಯರ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಮದ್ರಾಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ. 1789 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಬೋಂಬೆ ಹೆರಾಲ್ಡ್' (Bombay Herald) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ ಬೊಂಬಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ.[16]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಸಲೆಂ ಬಳಿಷ್ಟ್ ಮಾದ್ಯಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ಸಬಾರ್ ಭಾರತೀಯಾಂನಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಚಾ ಸಾಹಸಾಕ್ ಹಾತ್ ಘಾಲೊ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೆಂ ದುರಾಡಳಿತ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಂಚೆಂ ಅನ್ಯಾಯಾಚೆಂ ನಡ್ತೆಂ ಸೊಸುಂಕ್ ಭಾರತಿಯಾಂಕ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ. ದೇಶಾಂತ್ ಸವ್ಕಾಸ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂಚಾ ವಿರೋದ್ ಚಳ್ವಳ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾತಾನಾ ಭೊಗ್ಣಾಂಚಾ ವಿನಿಮಯಾಕ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂಚಾ ವಿರೋದ್ ಭಾರತೀಯ್ ಸಾದ್ಯಾ ಕಶ್ಚಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಉಟೊಂವ್ಕ್ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲಿ.

ಬೆಂಗಾಲಾಂತ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಪುಡ್ ಕರ್ಚೆಂ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ತವೊಳ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ವಿದ್ಯಾವಂತ್ ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೆಂ ಖಂಚೆಯಿ ನಡ್ತೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ದಿಸ್ಲೆಂ ನಾ. ಭಾರತೀಯ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂಕ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡೊವ್ನ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ವತಂತ್ರಾಚಿ ಆಶಾ ಆಕಾಂಕ್ಷಾ ಉಬ್ಜಾಲಿ. ತವೊಳ್ ಸಬಾರ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಚ್, ಸರ್ಕಾರಾ ವಿರೋದ್ ಪತ್ರಿಕೆಂನಿ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ಧೈರ್ಯ್ ಉಬ್ಜಾಲೆಂ. ಬಂಗಾಲಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಂನಿ ಪತ್ರಾಂ ಜಲ್ಮೊನ್ ಆಯ್ಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಠಿಕಾ ಕರ್ಚೆಂ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ.

ಭಾರತಾಕ್ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂಚ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಮನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತಾಂಚ್ಯಾಚ್ ಜಣಾಂನಿ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಗಟುನ್ ತಾಂಕಾಂಚ್ ಠಿಕಾ ಕರ್ಚೆಂ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಸೊಸುಂಕ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ. ತವೊಳ್ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹಾತೆರ್ ಭಾರತೀಯಾಂನಿ ಹಾತಾಂತ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಸರ್ಕಾರ್ ತಾಪ್ಲೊ. ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಸಬಾರ್ ಕಾನೂನ್ ಕ್ರಮಾಂ ಜಾರ್ಯೆಕ್ ಹಾಡ್ಲಿಂ. ಥೊಡಿ ಪತ್ರಿಕಾಲಯ್ ದಫ್ತರಾಂ ಆನಿ ಛಾಪ್ಯಾಯಂತ್ರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಡಳ್ತ್ಯಾದಾರಾಂನಿ ನಾಸ್ ಕೆಲಿಂ. ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್, ಪ್ರಕಾಶಕಾಂಕ್ ಜೈಲಾಕ್ ಆಂಬೊಡ್ಲೆಂ, ಆನಿ ದಗ್ದಿಲೆಂ.

ಬಂದೂಕ್ ಧರ್ನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಂವ್ಡಾನಿ ಹಿ ಕಾಟ್ಕಾಯ್ ಫುಡ್ ಕೆಲಿ. ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಜಣಾಂನಿ ತಾಚೆಂ ಧೈರ್ಯ್, ಸಾಹಸ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ್ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಜ್ ಭಾರತೀಯ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಬಳಿಷ್ಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಳಾಂ ರೊಂಬೊವ್ನ್, ವಾಡೊನ್ ಆನಿ ಪ್ರಕಾಶಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.[16a]

ಅಶೆಂ ಭಾರತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಪಯ್ಕಿ 1832–ಂತ್ ಬೊಂಬಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಗುಜ್ರಾತಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ 'ಬೊಂಬೆ ಸಮಚಾರ್', 1838–ಂತ್ ಬೊಂಬಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ 'ಟೈಮ್ಸ್ ಒಫ್ ಇಂಡಿಯಾ', 1885–ಂತ್ ಲಕ್ನೊ ಥಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ಲೆ 'ಪಯೊನಿರ್' (Pioneer),

1868–ಂತ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಥಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ 'ಅಮೃತ್ ಬಜಾರ್ ಪತ್ರಿಕಾ' (Amrit Bazaar Patrika) ಹಿಂ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬಳಾಚ್ಯಾ ಮುಕಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೊ ಪ್ರಸಾರ್ ಉಣೆಂ ದಿಸೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ತವಳ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಚಡ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. 1971ಚ್ಯಾ ಕಾನೆಸ್ಮಾರಿ ಲೆಕಾ ಪ್ರಕಾರ್ (census) 29.45 ಠಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.[17]

1843 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜುಲಾಯ್‌ಚ್ಯಾ ಏಕ್ ತಾರ್ಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕನ್ನಡಾಚೆಂ ಪ್ರಪ್ರಥಮ್ ಪತ್ರ್ 'ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ' ಜಲ್ಮಾಲೆಂ. ಜರ್ಮನಿ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಬಾಸೆಲ್ ಇವಾಂಜೆಲಿಕಲ್ ಸೊಸಾಯ್ಟಿ (ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್) ಪಾದ್ರಿಂನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚ್ಯಾ ಬಲ್ಮಠಾಂತ್ ತಾಂಚೆಂ ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾನ್ ಕರ್ನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಂನಿ ಕಾರ್ಯನಿರತ್ ಜಾಲೆ – ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರೆವರೆಂಡ್ ಹರ್ಮನ್ ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ ಹಾಣೆಂ 1843 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.[18]

ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ ಹಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ 'ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ' ಏಕ್ ಪಾಕ್ಷಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಫಾತ್ರಾ–ಅಚ್ಚೆಂತ್ ಮುದ್ರಣ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಚಾರ್ ಪಾನಾಂ ಆಸೊನ್ 'ಡೆಮಿ ವನ್ ಫೋರ್' ಆಕಾರಾಚೆರ್ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ಪತ್ರಿಕೆಚೆಂ ಮೋಲ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ ಖರ್ಚ್ ಸೆರ್ವೊನ್ ಏಕ್ ದುಡು (ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ದೋನ್ ಪಯ್ಶೆ) ಜಾತಾಲೊ.

ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ 'ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ' ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರ್ತಾನಾ ತಾಚ್ಯಾ ಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ (ಜುಲೈ 1, 1843) ಪತ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ.

"ಹೊ ದೇಶ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ರಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ದೆಶಾಚೆಂ ಸಮಾಚಾರ್ ಕಳನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಜನೆಲ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೆಬರಿಂ ಜಾಲಾಂ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ವಿದೆಶಾಚಿ ಖಬಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘರಾ ಭಿತರ್ ಥೊಡೊ ಉಜ್ವಾಡ್ ದೀಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಕಟುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಾಂ" [19]

1.3 ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

ಗೊಂಯಾಂಕ್ ಛಾಪ್ಯಾ ಯಂತ್ರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ. ಪಾವ್ಲ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಕೆಲೊ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚಿಂ ಛಾಪ್ಯಾಕ್ಷರಾಂ 1577–ಂತ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಪಯ್ಲೊ ಮುದ್ರಕ್ ಸಲ್ಯಾರ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ತಾಣೆಂ

ಸೊಡ್ನ್ ಸೊಡ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಕಾರಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ 'ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣ್' ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ರಾಚೊಲ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ 1616 ಆನಿ 1649 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆನಿ 1654 ಸಾಂ ಪಾವ್ಲ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಛಾಪ್ಲೊ. ಫಾ| ತೊಮಾಸ್ ಎಸ್ತೆವಾಂವಾಕ್ ತಾಚೆಂ 'ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣ್' ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ಚಿ ಇಚ್ಛಾ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಫಳಾದಿಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ಮಿಶ್ಯೊನರಿಂ ಪಯ್ಕಿ ಸಬಾರಾಂಕ್ 'ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಛಾಪ್ಯಾಕ್ಷರ್ ಮಾಂಡುಂಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಚ್ಛಾರಣ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸುಲಭ್ ಮ್ಹಣ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್‌ಚ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಫಾ| ಎಸ್ತೆವಾಂವಾನ್ ಉಚ್ಛಾರಣ್ ನಿಯಮ್ (Phonetic system) ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಮೂಳ್ ಉಚ್ಛಾರಣಾಚೆ ಸಬ್ದ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಜಾಯ್ನಾಶೆಂ ವಿದ್ರುಪ್ ಉಚ್ಛಾರಣಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಫಿಂಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್ ಉಚ್ಛಾರಣೆಚೆ ಕಷ್ಟ್ ಜಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಛಾಪುಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಫಿಂಗ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಹೆರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಷೆಂ ಥಾವ್ನ್ ಎಕ್ಸುರೆಂ ಕೆಲೆಂ.[20]

ಅಖ್ಯಾ ಏಶಿಯಾ ಖಂಡಾಚ್ಯಾ ದೇಶಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸುರು ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪೊರ್ತುಗೀಸಾಂನಿ ಭಾರತಾಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ ನಾ. ಗೊಂಯ್ಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ "ಗಜೆಟ್ ದೆ ಗೋವಾ" 1821 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ದಶೆಂಬರ್ 22 ತಾರ್ಕೆರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲೆಂ, ಪುಣ್ ಹಾಚ್ಯಾಕೀ ಪಯ್ಲೆಂ 'ಬೆಂಗಾಲ್ ಗಜೆಟ್' ಕಲ್ಕತಾಂತ್ 1780 ಇಸ್ವೆಂತ್‌ಚ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆಂ. ದೊ| ಅಂತೊನಿಯೊ ಜುಜೆ ದೆ ಲಿಮಾ ಲೈತಾವೊ 'ಗಜೆಟ್ ದೆ ಗೋವಾ' ಹ್ಯಾ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.[21] ಹ್ಯಾ ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಖಬ್ರೊ, ಆದಾಯ್, ಖರ್ಚಾ ಪಟ್ಟಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ದೇಶಿಯ್ ಆನಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಖಬರ್ ಪ್ರಗಟ್ತಾಲೆ.

ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ವಾಸ್ಟುಕೆಚ್ಯಾ ಅಖ್ಯಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ 1900 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಜನವರಿ 22 ತಾರ್ಕೆರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ಲೆಂ. ಜಾಚೆಂ ನಾಂವ್ 'ಉ ಹೆರಾಲ್ಡೊ' ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರೊ| ಮೆಸಾಯಸ್ ಗೋಮ್ಸ್ ಹಾಣೆ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. 1987 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೆಂ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆನ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ.[22]

1.4 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಆನಿ ಖರ್ಗ್

"ಜಾಂಕುನ್ ಜಾಂಕುನ್ ಗಾಂವ್ಕಾರ್ ಜಾತಾ, ಬರವ್ನ್ ಬರವ್ನ್ ಶೆಣಯ್ ಜಾತಾ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾದಿಬರಿ 1610 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರಾಚೊಲಾಂತ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 'ಎಸ್ಕೊಲಾ ದಾ *ಲಿಂಗ್ವಾ ಕೆನರಿನಾ'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಂತ್, ಫಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂದ್ರೊ ವಲ್ಲಿ ಗ್ನಾನೊನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆದೇಶಾ ಸವೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೂಳ್ ವಾವ್ರ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಗೊಂಯಾಂತ್

ಸುರು ಕೆಲೊ.[23] ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಹೆರ್ ಭಾಷೆಂಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿ ಬರಿಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಇತಿಹಾಸ್ ಆನಿ ವಾಡಾವಳ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್‌ಚ್ ಜಾಲಿ. ಕಶೆಂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ಬಾರ್ದೆಶಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶಾಳಾಂ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ದ್ವಾರಿಂ ಕೆಲೊಗಿ, ತಶೆಂಚ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿಯಿ ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಆನಿ ಸತ್ರಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂನಿ ಸಾಲ್ಸೆಟಾಂತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಾಳಾಂ ವಾ ಶಿಕ್ಪಾ ಕೇಂದ್ರಾ ದ್ವಾರಿಂ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಮುಕಾರುನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲಿ.[24]

ಭಾರತಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಪಯ್ಲೊ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಿಶ್ಯೊನರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚೊ ಫಾ| ತೊಮಾಸ್ ಎಸ್ತೆವಾಂವಾನ್ 'ಒವಿ' ಚರಣಾಂಚ್ಯಾ ಮಾರ್ಮಿಕ್ ಶಯ್ಲೆರ್ 'ಕ್ರಿಸ್ತ-ಪುರಾಣ್' ರಚುನ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಖುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಬಾಪುಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲೊ. ಹಾಚ್ಯಾ '*ಅರ್ತೆ ದ ಲಿಂಗ್ವಾ ಕೆನರಿಮ್*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಕ್, ಆಧುನಿಕ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಷೆಂಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾ ಪಯ್ಕಿ ಏಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಗವ್ರವ್ ಲಾಭ್ಲೊ.[25] ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಅದೃಶ್ಟ್ ಫುಲೊನ್ ಯೆತಾನಾಂಚ್ 1560 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಉಬ್ಜಾಯಿಲ್ಲಿ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವ್ ಕೋಡ್ತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಜಾಲಿ, ಆನಿ ಹಿ ಖ್ಯಾಸ್ತ್ 1812 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಉರ್ಲಿ. ಸ್ವಾರ್ಥಿ, ಅತಿರೇಕಿ ಆನಿ ಕಪಟಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಮುಕೆಲಿಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಕ್ರೂರ್ ಹಿಂಸಾ, ಅನ್ಯಾಯ್, ಫಾರಿಕ್ಪಣ್ ಆನಿ ಲಾಬಾಡ್ಪಣ್ ಚಡೊನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಲೋಕ್ ಸತ್ತ್ಯಾನಾಸ್ ಜಾಲೊ. ಕನ್ವೆಡ್ತರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರ್ತುನ್ ಹಿಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚುನ್ ಭಶ್ಟ್ ಜಾತಿತ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಭಿಂಯಾನ್ ಭಾರತೀಯ್‌ಕರಣ್ ದುಸ್ಪಟಾಂವ್ಕ್ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವ್ ಕೊಡ್ತಿನ್ ಪಾಶ್ಚಾತಿಕರಣಾಚೆಂ ವಾದಾಳ್ ಉಟಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಲೊಕಾನ್ ಉಲಂವ್ಚಿ ಮೊವಾಳ್ ರೊಸಾಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಷ್ಟೊನ್, ಚಿರ್ಡೊನ್, ಆಪ್ಟೊನ್ ದಪ್ಟೊನ್ ಕಂಗಾಲ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪೊರ್ಚುಗಲಾಚ್ಯಾ ಕನ್ವೆಡ್ತರ್ ರಾಜ್‌ನಿತಿ ವರ್ವಿಂ, ಹೆರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಷೆ ಥಾವ್ನ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಎಕ್ಸುರೆಂ ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಕಾರಣಾ ವರ್ವಿಂ ಗೊಂಯಾಂತ್ ದೋನ್ ಪಂಗಡ್ ಉದೆಲೆ. ತೆಚ್ ತೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಹಿಂದು ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ಆಜೂನ್‌ಯಿ ಭಾಶಿಕ್ ವೆತ್ಯಾಸ್ ಜಿವೊ ಉರೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆಂ.

ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಚ್ಯಾ ದಗ್ದ್ಯೊವ್ಣೆ ವರ್ವಿಂ, ದುಕೊಳ್, ಸುಕಿದಾಡ್, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ್ ಫೆಸ್ತ್-ಪಿಡೆ ವರ್ವಿಂ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ವ್ಹಡಾ ಸಂಖ್ಯಾನ್ ತಾಂಚೊ ಮಾಂಯ್ ಗಾಂವ್ ಸಾಂಡುನ್ 1710 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸುಲ್ಕಾರ್ ರಾಜಾಂಚೊ ಆಸ್ರೊ ಮಾಗೊನ್ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೊಂಯಾಂ ಬರಿಚ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚಿ ಪರಿಗತ್ ಆನಿ

ಹವಾಗುಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಆನಿ ಕೇರಳಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ವಚೊನ್ ರಾವ್ಲೆ.[26]

ಚಾರಿತ್ರೆಂತ್‌ಚ್ ಕುಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಚಿ ಆನ್ಯೇಕ್ ಕೂಸ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ – ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಪರಿಶೀಲನ್, ಕಾತ್ರಾಪ್ ಆನಿ ಅಡ್ವಾರ್ಲೆಲಿಂ ಗ್ರಂಥಾ ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಯಾ ತಿಂ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಹೆರೆತಿಕಾಂಚಿ ಶಿಕ್ಷಾ, ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಕ್ ದಾಡ್ ಘಾಲ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆಚಿಂ ಮೊಲಾದಿಕ್ ದಿರ್ವಿಂ ಬೊಂಬ್ಯಾ ಪುಜಾ ಆಟಾಪ್ಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ದುಬಾವಾನ್ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಂನಿ ಪಾಟಿ ಫುಡೆಂ ಪಳೆನಾಸ್ತಾ ಹುಲ್ಪಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಕಲಾ, ಸಾಹಿತ್ಯ್, ವಿಗ್ಯಾನ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಅಪ್ರೂಬ್ ಆನಿ ಅಗಣಿತ್ ಮೊಲಾಂಚಿ ಗ್ರಂಥಾಂ ಸಯ್ತ್ ನಾಸ್ ಜಾಲಿಂ ಮ್ಹಣ್ಯಾಚ್ಯಾಕ್ ಸಕ್ಯತಾಯ್ ಆಸಾ.[27]

ಸುರ್ವೆರ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸಾಂನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮೊಡ್ತಿಕ್ ಕನ್ವೆರ್ತರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚಿ ಆನಿ ತಿ ಸುದ್ರಾಂವ್ಚಿ ಕಿತ್ಲಿ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್‌ಲ್ಲೆಂಗಿ ತಿತ್ಲ್ಯಾಚ್ ಕಠಿಣಾಯೆನ್ ತಾಣಿ ಕನ್ವೆರ್ತರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಮರಾಠ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಸಯ್ನಿಕ್ ಧಾಡೆ ಥಾವ್ನ್ ಎಕ್ಸುರೆಂ ದವರ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ತಾಂಚೆಂ *'ಎಸ್ತಾದೊ ದ ಇಂಡಿಯಾ'* ಸ್ವಪಾಣ್ ಜ್ಯಾರಿ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ದುಸ್ಪಟಾಯ್ಲಿ.

"ಮೂಯಿ ಜಾತಿ ಸಾಕರ್ ಕಶಿ, ವಾಗ್ ಜಾತಿ ಲಾಂಕ್ಡಾಂ ಕಶಿ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾದಿ ಬರಿಂ ಬುದ್ವಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಟ್ಕಾರಾಂನಿ ತಾಂಚಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಚ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ತಾಂಚಿ ಆವಯ್ಕ್ ನೆಗಾರ್ ಕೆಲೆಂ, ಬನಾಯ್ಲೆಂ. ತಾಂಚಿ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಬದ್ಲಾಲಿ. ವ್ಹಡಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಭಟ್ಕಾರಾಂನಿ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಉಲಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಭಾಗ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತಾನಾ ಸಾದ್ಯಾಂಚಿ, ಶೆತ್ಕಾರಾಂಚಿ, ಕುಲ್ಕಾರಾಂಚಿ ಮೊವಾಳ್, ರೊಸಾಳ್ ಸಂಗೀತ್‌ಮಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಲಜೆ–ಭಿಂಯಾನ್ ಘರಾ ಭಿತರ್ ಲಿಪ್ಲಿ, ಬೊಟ್ಲೆರಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕುಜ್ನಾಂತ್ ಪುಸ್ಪುಸ್ಲಿ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪಿ ಮ್ಹಣ್ತೆಲ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆಡೆಬಗೆಚ್ಯಾ ಬಡಾಯ್‌ಗಾರಾಂಚ್ಯಾ ಉತ್ಪಾರ್ ಸುಕ್ಲಿ. ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಯ್ತೆಲ್ಯಾ ಸಾದ್ಯಾಂಕ್ *'ಮಾಲ್ ಕ್ರಿಯಾದ್'* ಮ್ಹಣ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಇರ್ಮಾಂವಾಂನಿ ಹಲ್ಕ್ಕೆ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ದುಸ್ಪಟಾವ್ನ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ನಾಸ್ ಕರ್ಚೆಂ ವಿನಾಶಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಸತ್ರಾವ್ಯಾ ಆನಿ ಅಟ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಖರ್ಗ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕುರ್ವಾಲಿ, ಭಶ್ಟಾಲಿ, ಲಜೆಲಿ ಆನಿ ಗಾಡ್ ನಿದೆಂತ್ ಜೆಮೆಲಿ.

1.5 ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ -ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

1.5.1 'ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್' (1889)

ಎಕ್ಣಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್, ಶಿಕಾಪ್ ಕಾಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಾಂ ಖಾತಿರ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ್ ಶ್ಹೆರಾಂಕ್ ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಮುಂಬಯ್, ಪೂನಾ ಶ್ಹೆರಾಂಕ್ ಪಯ್ಣ್ ಕರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ತವಳ್ ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಣಾರ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಡುನ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ವಳ್ಖೊಂಕ್ ಅಪುಟ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲಿ. ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಮೂಳ್ ಶಿಕಾಪ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಷೆನ್ ಜಾತಚ್, ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಬರ್ಯಾಪಣಾಕ್ ಗೊಂಯಾಂ ಭಾಯ್ರ್ ಪಾವ್ತಾನಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲಿ. ತವಳ್ ತಾಂಕಾಂ ತಾಂಚ್ಯಾಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆನ್ ತಾಂಚಿ ಆಶಾ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಉಚಾರುಂಕ್ ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ – ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ಲಿ. ತೆಂ ಸಮ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪೂನಾಚ್ಯಾ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜುಜೆ ಬ್ರುನೊ ದೆ ಸೋಜ (1836–1905) ಹಾಣೆ **1889** ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿಚ್ಯಾ ದೋನ್ ತಾರ್ಕೆರ್ 'ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಕಾಡುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲಿ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಆಸೊನ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಂದ್ರಾಳೆ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಭಾಷೆಂಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾತಾಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮುಂಬಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪಯಿಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಮಾಳ್ಯಾನ್ ದೋನ್ ಶತಮಾನಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಗಾಡ್‌ನೀದ್, ಲಜ್ ಆನಿ ಆಳ್ಸಾಯ್ ಸುಟಯ್ಲಿ.[28]

ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ಧಾರ್ಮಿಕ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಸಂಬಂದಿತ್ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾತ್ ಚರಯ್ತಾಲೊ. ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಪಯಿಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಅಗ್ರ ಲೇಕನಾಂತ್ ತೊ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ – *"ಕಶೆಂ ನಿರ್ಮಳ್ ಶಾಂತ್ ತಳ್ಯಾ ಉದ್ಕಾಂತ್ ಸೊಬಿತ್ ಸಾಳ್ಕಾಂ ಫುಲ್ತಾತ್‌ಗೀ, ಆನಿ ಸುಗಂದ್ ಪರ್ಮಳ್ ಪ್ರಸಾರ್ತಾತ್‌ಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್ ಉದೆತಾ. ಹಿ ಬರಿ ಖಬಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಖಂಡಿತ್ ಸಂತೊಸ್ ದಿಂವ್ಚಿ ತಸಲಿ. ಕೋಣ್ ಸಾಂಗಾತ್ ಹಾಚೊ ರುಪ್ಕಾರ್ ಕಿತ್ಲೊ, ಹಾಚೊ ಸುಗಂದ್ ಪರ್ಮಳ್ ಖಂಯ್ಸರ್ ಪಾವಾತ್, ಮನ್ಶ್ಯಾನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಶಕ್ತೆನ್ ಕಿತೆಂಯಿ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಕಾ ಸಾಂಗಾತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ತೊ ಜಿಯೆನಾ, ಆನಿ ಖಂಚೊಯಿ ಸಾಂಗಾತ್ ಭಾಷೆವಿಣೆಂ ಫುಲಾನಾ."*

"ಕಶೆಂ ಆವಯ್ ತಿಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ರೊಂಬಯ್ತಾ, ತಶೆಂಚ್ ಭಯ್ಣ್ ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಳ್ಣ್ಯಾಂತ್ ಖೆಳ್ಚ್ಯಾ ಭಾವಾಕ್ ಆನಿ ಭಾವ್ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಖೆಳ್ಗಾಡ್ಯಾಂಕಡೆನ್. ತುಜೆಂ ಕಾಮ್ ಆನಿ ಸುಖ್ ತುಜೆ ಥಾವ್ನ್ ವೊಡ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಯಾರಿ ಹೊ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಹುಮ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚೊನಾ. ಭಾಷೆ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಪ್ರವಚನ್‌ಗಾರ್ ಆಯ್ಕಾತೆಲ್ಯಾಂಚಿಂ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಜಿಕ್ತಾಗಿ, ತಶೆಂಚ್ ನಿರ್ಗಳ್ ಭಾಷೆನ್ ಉಲಂವ್ಚೊ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಇಷ್ಟಾಂಕ್ ಆಪಯ್ತಾ. ಎಕಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಈಷ್ಟ್ ಉಣೆ. ಎಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಪುಣ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಉಲಂವ್ಕ್ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕಾಳಾರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಯೇಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ನಾ. ತೆ ಎಕಾಮೆಕಾ ಪಯ್ಸಾಪಯ್ಸ್ ಜಿಯೆತಾತ್ ಮ್ಹುಣ್ ನಹಿಂ, ಬಗಾರ್ ತೆ ಎಕಾ ಭಾಷೆಚಿ ಉಲವ್ಪಿ. ಪುಣ್ ಹೆಂ ಪುರಾ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ, ಎಕ್‌ಚ್ ಭಾಸ್ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂ ಮದೆಂ ಆನಿ ಜೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಜಿಯೆತಾತ್ ವ ಕೆದ್ನಾಂ ಕೆದ್ನಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಪುಣ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪಂಗಡ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಂಟೆ ಪಾಂಟೆ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಎಕಾ ಕುಶಿನ್ ಶಿಕ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಪಂಗಡ್ ಆನಿ ಆನ್ಯೇಕಾ ಕುಶಿನ್ ಅಶಿಕ್ಲ್ಯಾಂಚೊ. ಎಕಾ ಪಂಗ್ಡಾಚ್ಯಾಂಕ್ ಆನ್ಯೇಕಾ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ ಮ್ಹುಣ್ ಕಳಿತ್ ನಾ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ಎಕಾಮೆಕಾ. ಪುಣ್ ಎಕಾ ಭಾಷೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಕೊನ್ಶ್ಯಾಥಾವ್ನ್ ಆನ್ಯೇಕಾ ಕೊನ್ಶ್ಯಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಾಚ್ಯೆತಾ. ತೆಂ ಪತ್ರ್ ರಾಯಾಚ್ಯಾ ಆಸ್ಥಾನಾಂತ್‌ಯೀ ವಾಚ್ಯೆತಾ, ದುಬ್ಳ್ಯಾಚ್ಯಾ ಖೊಮ್ಡ್ಯಾಂತ್‌ಯಿ ವಾಚ್ಯೆತಾ. ಅಶೆಂ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ-ದಾಕ್ಟ್ಯಾಂಲಾಗಿಂ ಉಲಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ ಆನಿ ದುಬ್ಳೆ-ದಾಕ್ಟೆ ವ್ಹಡಾ-ಮಂತನಾಲಾಗಿಂ, ವಿದೇಶಿ, ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್, ಫುಡ್ಚ್ಯಾಂಲಾಗಿಂ, ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಜಿವಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಕಡೆನ್, ಹಾಚ್ಯಾಕೀ ಎಕಾ ಭಾಷೆನ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ತಿ ದಿಸಾಂದೀಸ್ ಸುದಾರ್ತಾ ಆನಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆನ್ಯೆಕಾ ಭಾಷೆಚೆ ವಿಗ್ನ್ಯಾನಾಚೆ ಪುಸ್ತಕ್ ಭಾಶಾಂತರ್ ಕರ್ಯೆತ್ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ತಾರೆಕ್‌ವಾರ್ ಉದ್ಯೋಗಾಚೆ."[29]

ಅಶೆಂ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಬರವ್ನ್ ಎಡ್ವರ್ಡೊ ಬ್ರುನೊ ದೆ ಸೋಜಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪುನರ್ ಜಿವಂತ್ಪಣಾಚ್ಯಾ ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್‌ಚ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.

ಹೆಂ ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ ಪೂನಾ ಥಾವ್ನ್ "ಮೇರಿಯನ್" ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರುನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಲೆಂ, ಸಬಾರ್‌ಶ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚೊ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಗರ್ಜೊ ತಿರ್ಸುನ್, ಥೊಡೆಶ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ದೀವ್ನ್ 1894 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜುಜೆ ಬ್ರುನೊ ದೆ ಸೋಜ್:

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜುಜೆ ಬ್ರುನೊ ದೆ ಸೋಜ್ 1836 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಕ್ಟೋಬರಾಚ್ಯಾ 7 ತಾರ್ಕೆರ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಆಸೊನೊರಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಹಳ್ಳೆಂತ್ ಜಲ್ಮಾಲೊ. ತೊ ರಾಚೊಲ್ ಸೆಮಿನರಿಚೊ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಚ್ಯಾ ದಾಕ್ಟ್ಯಾ ಭಾವಾಚ್ಯಾಕೀ (ಇಸ್ಪಾನಿಸ್ಲೊವ್ ದೆ'ಸೋಜ) ಉಂಚ್ಲೊ ವರ್ಗ್ ಅಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ ದೆಕುನ್ ತಾಣೆ ಸೆಮಿನರಿ ಸೊಡ್ಲಿ. ಮುಂಬಯ್ ವಚೊನ್ ದಾಬುಲಾಂತ್(Dabul) *ಸೊಸ್ಯೆದಾದೆ ದೊ ಸಾಂತಿಸ್ಸಿಮೊ ಸಾಕ್ರಾಮೆಂತೊ* (Sociedade do santissimo sacramento)– Society of Holy Sacrament – ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಚಿ ಸಭಾ ಘುಡ್ಲಿ. ಎಡ್ವರ್ಡ್, ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯೊ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸೊ ಸಾರ್ಕೆಂ ಜಾಣಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತೊ 'ಉ ಹೆರಾಲ್ಡೊ' ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾರ್ಕ್ "Ejobudeza" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲಿಕ್ಣೆ ನಾಂವಾಖಾಲ್ ಲೇಕನಾಂ ಬರಯ್ತಾಲೊ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ "ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಚಿ ದೊತೊರ್ನ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಭಾಷೆನ್" – 1897; "ಇವಾ ಆನಿ ಮೊರಿ" – 1899; ಪಿಯಾದಾದೆ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚಿಂ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ದುಸ್ರಿಂ ಗಾಯಾನಾಂ" – 1901; ಮರಿಯನ್ ಲಿಪಿಚೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ – 1905 *("Primeira cartilla do Alphabeto mariano")*; ಮೊಂತಿ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚಿಂ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ದುಸ್ರಿಂ ಗಾಯನಾಂ; ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಪುನರ್‌ಜಿವಂತ್ಪಣ್ *("Ressurrecao do concani")* ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂಕ್ಳೆ ರುಪಾರ್ '*ಉ ಹೆರಾಲ್ಡೊ*'ಚೆರ್ ಲೇಕನಾಂ ಬರಯ್ತಾಲೊ.[30]

ತಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ "ಖಿಶಾಲ್‌ಪಣಾಚೊ ಘರಾಬೊ ಆನಿ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ಕುಂವರ್" ಆನಿ "ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಘರಾಬೊ" ತಾಚ್ಯಾ ಮೊರ್ನಾ (1905) ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1911 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಿಂ. ತಾಣೆ 'ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್' ಪತ್ರಾರ್ 1894 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬಾರ್ದೆಶಿ ಬಾಸ್ಪುಟಾಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲಾಂ.

'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಘರಾಬೊ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ತಿಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಚ್ಯಾ ಗರ್ಜೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ಭಾಸಾಭಾಸ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ತ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಚೊ ಪಾಂಚ್ವೊ ಅವಸ್ವರ್ ("ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಚಿ ಸುದಾರ್ಣೆ ಗರ್ಜೆಚಿ") ಆನಿ ಸಾತ್ವೊ ಅವಸ್ವರ್ ("ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಚಿ ದೊತೊರ್ನಿಚಿ ಶಿಕೊವ್ಣ್") ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್ ಭಾಸಾಭಾಸ್ ಚಲಯಿಲ್ಲಿ ರೀತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ–

–ವಿಗಾರ್ ಆನಿ ಜಾನಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್–

–"*ಬೋೇವ್ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸೆರ್ಮಾಂವಾಚ್ಯಾ ಶಿಕೊವ್ಣೆಂತ್ ತಿನಾಂತ್ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಸಬ್ದ್ ವಾಪಾರ್ತಾತ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ಾಯಿ*

ಪೊರ್ಚುಗಿಸ್. ಸಾಂಗ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾದ್ರ್ಯಾಬಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಕೊಣಾಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ? ಅಸ್ಲ್ಯಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಎಕ್ಲೊಯಿ ಆಸ್ಲ್ಯೊ ಹಾಂವ್ ಪಾತ್ಯೆನಾ."

–"ಪಾದ್ರ್ಯಾಬಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಕಿತ್ಯಾ? ಹೆರಾಂ ಥಂಯ್‌ಯೀ ನಾಂತ್. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಕಾತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್!"

–"ಹಿ ಶುದ್ದ್ ಫಟ್. ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ ಆನಿ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮಿಶ್ಯೊನರಿಂನಿ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಆದಿವಾಸಿ ನಿವಾಸಿಂಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ರಚ್ಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ಆದಿವಾಸಿಂಚ್ಯಾಕೀ ಆಮಿ ಉಣೆಂಗಿ? ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆಚಿ ಅಪುಟ್ ಧುವ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಸುಧಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷೆಂಚ್ಯಾಕೀ ವರ್ತೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ."

–"ವಿಗಾರ್ ಪಾದ್ರ್ಯಾಬಾ, ತುವೆಂ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ಹಾಂವೆಂ ತೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಚಿಂತುಂಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ." [31]

ಹ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಚ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಂತ್ ರೊಮನ್ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಧ್ವನಿ ವಿಗ್ಯಾನಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ವಿವರುನ್ ತೊ ಸಾಂಗ್ತಾ – *"ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಚೆ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ಚೆ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆ ತಜ್ಞ್ ಆಮಿ 25 ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಬರಂವ್ಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಹಾಸ್ತಾತ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಆವಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಚಡಿತ್ ಅಕ್ಷರಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆಂತ್ 800 ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ 25 ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ತಿ ಕಶಿ ಬರಂವ್ಚಿ?...* [32]

ಬ್ರುನೊನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮೆರಿಯನ್ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಧ್ವನಿ ವಿಗ್ಯಾನಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್‌ಚ್ ಹಿ 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಘರಾಬೊ' ರಚ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ಅಗ್ನುಸ್ ದೇಯಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್‌ಯಿ ಹ್ಯಾ ಧ್ವನಿ ವಿಗ್ಯಾನಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಛಾಪುನ್ ಯೆತಾಲೆಂ.[33]

1.5.2 'ಉ ಕೊಂಕಣಿ'

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂನಿ ಥೊಡೊ ಗೊಂದೊಳ್ ಉಬ್ಜಾಯ್ಲಾ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ತಾಂಚಾ ಲೇಖನಾಂನಿ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಹಾಕಾ ಕಾರಣಾ ಸಬಾರ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ್‌ಯಿ, ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಪತ್ರ್ **'ಉದೆಂತಿಚೆ ಸಾಳಕ್'** ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳಿತ್ ನಾಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್ ಜಲ್ಮೊನ್, ಬಂದ್ ಪಡ್ಚಾ ವಗ್ತಾ **'ಉ ಕೊಂಕಣಿ'**ಂತ್ ಎಕ್ ಲೇಖನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಾಂ. ತೆಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

"O Concanim" Bombaim 7.12.1893 –'A Lingua Concanim'

"ಆಜ್ ಸಬಾರ್ ಶೆಕ್ಡೆ ವರ್ಸಾಂ ಬಲಾಂದ್ಲಿ, ಆನಿ ಜಿತ್ಲೊ ತೇಂಪ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾಲೊ, ತಿತ್ಲೆಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ವಿಸೊರ್ ಪಡೊನ್ ಲಿಪ್ತೆ ಜೆಣೆಂಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂತ್.

ಆನಿ ಕೊಣ್ ಜಾನೊ ಎಕಾನೊ ಆಮಿ ವಿಸ್ರೂಂಕ್ ಪಾವ್ತೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಿ ಆಮ್ಚಿ ಮೊಗಾಚಿ ಭಾಸ್.

ಆಜ್ ಹಿ ವಿಸೊರ್ ಪೊಡ್ಲೊಲಿ ಭಾಸೆನ್ ಜೀವ್ ಘೆತ್ಲಾ. ಆನಿ ತೊ ಜೀವ್ ತಿಕಾ ಮೆವ್ಲೊ ಮ್ಹ ಣ್ತಾಂ. ಜರಿ ಹಿ ಆಮ್ಚಿ ಚೂಕ್ ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ರೊಚ್ಲಾಂ ತಿರ್ತುನ್. ಜೆಂ ವರ್ತ್ತೊವ್ಲೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆನ್.

ಹೆ ವರ್ಷಿಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಂ ಆಮಿ ಮರ್ಯಾದಿರ್ ಆಡ್ ವಚಾನಾಸ್ತಾನಾ, ಸಬಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಬಾವಾಚಾ ನದ್ರೆ ಮುಖಾರ್ ವಸ್ತು ದಿಸೊನ್ ಆಯ್ಲ್ಯೊ, ಜ್ಯೊ ಸದಾಂ ಖಾಲ್ ತೆಂಕಾ ಲಿಪೊನ್ ಆಸ್ತ್ಯೊ.

ಮ್ಹಣ್ತಾಂ ಆಮಿಂ ತ್ಯೊ ವಸ್ತು ಗುಪಿತ್ ಆಸ್ಲ್ಯೊ ಮ್ಹಣೊನ್ ಶಿಕಾನಾಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ವೊ ಥೊಡೆಂ ಶಿಕ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್

ಸಬಾರ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾವ್ ಆತಾಂ ಹೆ ಪತ್ರಾ ವರ್ಷಿಂ ಕಾಂಯ್ ತೊರಿ ವಾಚುಂಕ್, ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲ್ಯಾಂತ್, ಜಾಂಕಾ ಆಪ್ಲೆ ಎಸ್ತಾದಾ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ತಾಂಕ್ ನಾಸ್ಲಿ ಶಿಕೊಂಕ್.

ಮ್ಹಣ್ತಾಂ ಆಮಿ ಕಿಂ ಹೆಂ ಪಾಸೊತ್ ಚಡ್ ಮಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಪಾವೊ ಮ್ಹಣೊನ್, ಪೂಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಅಧಿಕ್ ಚುರ್ಚುರೆ ಆಮ್ಕಾಂ ಬೊಗ್ಲೆ ಪಳೊವ್ನ್ ಆಜೂನ್ ಆಮ್ಚೆ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಚಡ್ ಮೊಟೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಆನಿ ಕುಡ್ಡೆಂಪಣ್ ಗುವಾತ್ ಲಾಂ ತೆಂ ಹೆ ಭಾಷೆ ವಯ್ರ್.

ಬರೆಪಣ್, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಜೂನ್ ಆಮ್ಚೆ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಣಾಕ್ ತಾಂಕ್ ಜಾಲಿ ನಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ಕಾಂಯ್ ತೊರಿ ಉಪಾಯ್ ಕಚ್ಯಾರ್ಕ್ ಹಿ ಆಮ್ಚಿ ಮೊಗಾಚಿ ಬಾಸ್ ಥಂಯ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚ್ಯಾಕ್

ಆನಿ ಕುಡ್ಡೆಂಪಣ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕೊಣೆಂಚ್ ಆಜೂನ್ ಆಪ್ಲಿ ನೊದೊರ್ ಬೊಂವ್ಡಾಂವ್ಕ್ ನಾಂ ಹೆ ಭಾಷೆ ವಯ್ರ್ ತಿಚಿ ವಳೊಕ್ ಘೆವುನ್, ತಿಚಿ ಘಾವೊತಿ ಆಪುರ್ಬಾಯ್ ಕಚ್ಯಾರ್ಕ್.

ಜೊರಿ ರಾಜ್ಪೊಟಾಚೆ ಮುಕ್ತ್ಯಾರ್ ಹೆ ಆಮ್ಚೆ ಮೊಗಾಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ವಿಚಾರಿನಾಂತ್, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜೊಲ್ಮ್ ಪುತ್ ಪರ್ಯಾನ್ ತಿಕಾ ದೆಸ್ಪಾರೆಜಾರ್ ಕರ್ತಾತ್ ಆನಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕಾಯ್?

ದಿಸ್ತಾ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಿ ತೆಂಕಾ ಬ್ಯಾರ್ ಪೊರ್ಕಿಂ ಆನಿ ಫಿರ್ಗಿ ಉತ್ರಾಂ ತೊತ್ - ಮೊತ್ ಕಾಪುಂಕ್ ಗೊಮ್ತಾತ್ ದೆಕುನ್ ಶೆಂ, ಜೊಸೊ ಎಕ್‌ಪಾರ್ವೊಚೊ ಕೊಂಬೊ ಮೊರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸೊಡಿ ತಾಚಿಂ ಪಾಕಾಂ ಅಪ್ಣಾಕ್ ಲಾವ್ಷ್.

ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಆಮಿಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ ಸೊಗ್ಳೆ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಲೋಕ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣೊನ್ 495 ಹಜಾರ್

ತೊರ್ ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣೊನ್

ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ -	3,61,550
ಹಿಂದು	1,30,845
ಮುಸೊಲ್ಮಾನ್ -	2,605
	4,95,000

ಆತಾಂ ಗೊಡ್ಯೆಕ್ ಒಗ್ಳೊ ಉಣೊ ಜಾಲಾ ಜಾಯ್ತ್. ಪೂಣ್ ತೊರಿ ಆಸ್ತಾಂ ಜೊಡ್‌ಶಿ ಅಂತೊರ್ ಆಸ್ಚಿ ನಾ. ಆತಾಂ ಪಳೆವ್ಷ್ ಹ್ಯಾ ಪಿರ್ಗಿ ಕೊಶಿ ಅನಿತ್ ಕೊರ್ತಾತಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾ ಥಂಯ್ ತಾಂಚೆ ಮುದೊಳ್ ಭಾಷೆ ವಯ್ರ್.

ಜರಿಯ್ ಸುಮಾರ್ 131 ಹಜಾರ್ ಕೊಕ್ಣೊ ಲೋಕ್ ಸೊಗ್ಳೆ ಗೊಯಾಂತ್ ತಾಂಕಾಂ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ರಚ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಸರ್ಕಾರಾನ್ ತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್, ಪುಣ್ 361550 ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಮುದೊಳ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ರಚುಂಕ್ ಪಾವೊನಾಂತ್?

ದಿಸೊನಾಂ ಆಮ್ಕೆ ವಾಚ್ಯಾಂಕ್ ಹಿ ಅನೀತ್ ಮ್ಹಣೊನ್?

ಥೊಡ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಪಾಸೊನ್ ದೆಸ್ಪೆಜ್ ಕೊರೊನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ರೊಚ್ತಾ ಆನಿ ಚೊಡ್ ಲೊಕಾಕ್ ಜಾವೊನಾಂತ್?

ಜರಿ ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಆಸಾತ್, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಚೊ ಕಾಂಯ್ ಪಾಯ್ದೊ ನಾಂ ಚಡ್ ಶಿಕ್ಲೆಲೆಂ ರೊಕ್ಡೆಚ್ ವಿಸೊರ್ತಾತ್, ಪುಣ್ ಆಪ್ಲೆ ಮುದೊಳ್ ಭಾಷೆಚೆಂ ಕಾಂಯ್ ತೊರಿ ಶಿಂಕ್ಲೆಲೆಂ ಸೊಂಪೆಪೂಣಂ ವಿಸೊರ್ಚೆನಾಂತ್, ಪುಣ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಉಪ್ಕಾರ್ತೆಲೆಂ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಕ್.

ಮಾಗ್ತಾಂವ್ ಆಮಿಂ ಆಮ್ಚೆ ಗೊಂಯ್ಚೆ ರಾಜ್ಪೊಟ್ ಲಾಗುಂಯ್ ಆಮ್ಚೊ ಭಾಷೆಕ್ ದೊಳೆ ಎಕಾಯ್‌ನೆಂ ದಾಂಪ್ಲ್ಯಾತ್ ತೆ ಉಗ್ತೆ ಕರುನ್ ಎಕ್ ನೊದೊರ್ ಬೊಂವ್ಡಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ದುಬ್ಳೊಳ್ ಲೊಕಾ ಪಾಸೊನ್.

ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಚೊಡ್ ದುಬ್ಳೊ ಲೋಕ್ ಆಸಾ ತಾಚೆ ಸೊಂಸ್ಥಿಕ್ ಹೆಂ ಶಿಕೊಪ್ ಚಡ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತೆಲೆಂ.

ಆನಿ ಗಿರೆಸ್ತಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಚೆಂ ನಾಂ? ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತೆಲೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಆನಿ ಪೊರ್ಕ್ಯಾ ಭಾಷೊ ಸೊಂಪೆಪಣಿಂ ಸಮ್ಜೊಂಕ್"

ಪುಣ್ ತ್ಯಾಚ್ ಪತ್ರಾಂತ್, ದೋನ್ ಮ್ಹಿನ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ, 1894 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ 25 ತಾರಿಕೆರ್ (Voros III ಅಂಕ್ 113) *'ಉಪ್ರೊಗೆಸ್ಸೊ ದ ಲಿಂಗ್ವಾ ಕೊಂಕಣಿ* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾ ಖಾಲ್ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ಭಾಷೆನ್ ಎಕ್ ಲೇಖನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರುನ್, ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಲೇಖನಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಚೂಕ್ ಸಾರ್ಕಿ ಕೆಲಿ. ತ್ಯಾ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ಲೇಖನಾಚೊ ಭಾಷಾಂತರ್–ಸಾರಂಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

'ಉಪ್ರೊಗೆಸ್ಸೊ ದ ಲಿಂಗ್ವಾ ಕೊಂಕಣಿ '

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾಗಿ ಶೆಕ್ಡಾಂನಿ ಪಾತ್ರಾ ಇಡ್ಯಾಂತ್ ಸಗ್ಳಿ ಜೆಪುನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪುತಾ ಕಡೆನ್ ವಯ್ರ್ ಕಾಡ್ಪಾಕ್ ಆದಾರ್ ಮಾಗ್ತಾಲಿ. ಜೆ ಪೂತ್ ಉಲಯ್ತಾಲೆ ಕೊಂಕ್ಣಿನ್ ಪೂಣ್ ತಿಚೆ ಕಡೆ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಆತಾ ಕಾಲ್ ಬದಲ್ಲೊ ಕೊಣೇಯ್ ಚಿಂತಿನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ಭಾಷೆನ್ ತಿಕಾ ಜೀವ್ ಹಾಡ್ಪಿ ಲೋಕ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ಲೆ. ತಿಚೆಂ ಉಲೆ ತಿಣೆಂ ಆಯ್ಕಾಲೆ ಆನಿ ಹೆ ಭಾಷೆಕ್ ವಯ್ರ್ ಕಾಡ್ಪಾಕ್ ವಾವುರ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಆಯ್ಲೆಂ 'ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್' ತಾಚಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ 'ಉ ಕೊಂಕಣಿ

1.5.3 'ಉ ಪೊವು ಗೊವಾನೊ' ('O Povo Goano')

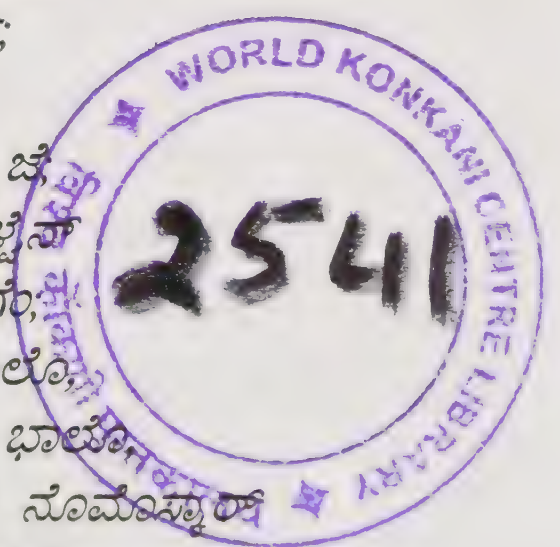
(Anno III–Bombain sabbado,21 Setembro de 1895)

ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಲೇಖನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ.

'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್–ಚಡ್ ಗೊರೊಜ್ ಆಸಾ'.

"ಸಗ್ಳೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ಪೊಕೊತ್ ಆಮ್ಚೆ ಕಾಶಾ ಭಾಷೆಂತ್, ಪೊರ್ಕ್ಯಾಂ ಭಾಷಾಂಚಿ ಗೊರೊಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಆನಿ ಕೊರುಂಕ್ ತಿಚೊ ಉಕೊಲ್ ತಿಚ್ಯಾ ಚಾಲ್ತ್ಯಾ ಕಿರ್ಕೊಳ್ ಪಣಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್, ದೀಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸುಟ್ಕಾ ಗುಲಾಂಪಣಾಂತ್ಲಿ!"

"ಸ್ವೆಂಬಾಚಿ ಭಾಸ್ ಉಗ್ತಿ ಕೊರ್ತಾ ವಾಟ್
ಜಿಚಿ ಯುಪ್ವಿಲ್ಯಾ ಹಾಂವೆಂ ಕುರಂಕ್ ಸುಟ್ಪಾಟ್
ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾಕ್ ರಾವೊನ್,
ಬೊಗೊಂಕ್ ಹಾಂವ ಜಿವಿತ್ ವೊ ಮೊರ್ನಾ;
ಹಾ! ಸ್ವೆಂಬಾಚಿ ಭಾಷ! ಗೊಡ್ಷೆಂ ತುಜೆ,
ಘೊಟಯ್ ದಿ ಝುಜೊಂಕ್ ಕುಡಿರ್ ಮ್ಹುಜೆ,
ದೊನ್ಪುನ್ ತುಜಿ ಸೊಂಪೊನ್, ಗಾಂವ್ಚೆ ಕುಳ್ವೆನ್
ಎಕ್ಪೊಟ್ ಘೆಂವ್ದಿ ಉಕ್ಲಾಂವ್ಕ್ ತುಕಾ ವೆಂಗೆನ್,
ತುಜೊ ಪೊಯ್ ಬೆಪಾರ್ವೊ ತಾಣೆಂ ಕೆಲೊಲೊ,
ತೆಜಾ ಪಾಸೊತ್ ಮಾರ್ ತೆಂಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಕ್ ಭಾಲೊ,
ಮೋಗ್ ತೆಂಕಾ ರಿಗೊಯ್ ತುಕಾ ಕರುಂಕ್ ನೊಮೊಸ್ಕಾರ್
ವೊಗ್ಪಾಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಚಿ ದಿಶಿ ಬಾಕಿ ಸಬಾರ್ "



(ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಚಾ ಪುರಾಬಿಲೇಖಾಂತ್ [Archies] ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಯ್ನಾಂತ್. ಕಾರಾಣ್ ಪತ್ರಾಂ ಶೆಂಬೊರ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲಿಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಾನಾಂ ಪಿಟೊ–ಪಿಟೊ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ವಿವರ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾವ್ನಾ. ಫುಡೆಂ ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಲಾಬ್ಲಿ ತರ್ ಮುಖ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ವಿವರ್ ಲಾಂಬೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಸ್ತಾಲೊ)

1.5.4 ಪತ್ರಾಂಚಿ ಝುರ್

'ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ವರ್ತೊಮಾನ್ ಪೊತ್ರಾಂ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾಖಾಲ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪೆಲಿಸಿಯೊ ಕಾರ್ಡೊಜ್ ಹಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಪ್ರಕಾರ್-'1891 ವರ್ಸಾ ಮುಂಬಯ್ ಶ್ಹೆರಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಅಲೆಕ್ಸಿಯೊ ಕೈತಾನೊ ಜುಜೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಹಾಣಂ "O Luso– Concani" ('ಉ ಲುಜು ಕೊಂಕಣಿ') ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಪೊರ್ತುಗೇಜ್ ಸಾತೊಳೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1892 ಥಾವ್ನ್ 1897 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹಿಂ ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ – ಕೊಂಕಣಿ ಸಾತೊಳಿಂ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲಿಂ. "O Concani" (ಉ ಕೊಂಕಣಿ) " O Pavo Goano"(ಉ ಪೊವು ಗೊವಾನೊ), "A Luz" (ಅ ಲುಜ್),"O Bombaense" (ಉ ಬೊಂಬಯನ್ಸ್), " A Lua" (ಅ ಲುವ) "O ECO" (ಉ ಇಕೊ) " O Intransigente" (ಉ ಇಂತ್ರಾಸಿಜೆಂತೆ) "A Opiniao nacional " (ಅ ಒಪಿನಿಯಾವೊ ನೆಶಿಯೊನಾಲ್). **1907 ವರ್ಸಾ ಮುಂಬಯ್ತ್ ಪೊರಾಯ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಶ್ರೀ ಬೆರ್ನಾಡೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಕಾಬ್ರಾಲ್ ಹಾಣಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ ತೆಂ "Sanjechem Noketr" (ಸಾಂಜೆಚೆಂ ನೊಕೆತ್ರ್) ಹೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ಆಕಾರಾಚೆಂ ದಿಸಾಳೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾಳಾನ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.** ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಶ್ರೀ ರೊಲ್ಡಾವೊ ನೊರೊನ್ಹಾ ಹಾಣಂ"Catholic Sovostkai" ('ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸೊವೊಸ್ತಿಕಾಯ್') ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೆಂ ಪೊಂದ್ರಾಳೆಂ ಕೆಲೆಂ. 1908 ವರ್ಸಾ ಮುಂಬಯ್ತ್ " O GOANO" (ಉ ಗೊವಾನೊ) ಹೆಂ ಸತೊಳೆಂ ಶ್ರೀ ಹೊನೊರಾಟೊ ಪುಟ್ಟಾಡೊ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಸಾವೆರ್ ಹಾಣಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಕೆಲೆಂ. ಹಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ, ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಅಶೆಂ ತೀನ್ ವಿಭಾಗ್ ಆಸ್ಲೆ. 1912-ಂತ್ ಮುಂಬಯ್ತ್ " Konkan Magazine" (ಕೊಂಕಣ್ ಮೆಗಜಿನ್) ಹೆಂ ಮ್ಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಶ್ರೀ ಜೊಕಿಂ ಇಗ್ನಾಸಿಯೊ ಕಾಂಪೊಸ್ ಹಾಣಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಂ " St. Anne's Temperance Magazine" (ಸಾಂ. ಅನ್ನಾ ತೆಂಪರಾನ್ಸ್ ಮೆಗಜಿನ್) ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ –ಇಂಗ್ಲೆಷ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪುರ್ವಿತ್ ಸಿ ಡಾಯಸ್ ಹಾಣಂ ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲೆಂ.' [34]

1.5.5 ದರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ ರೊಟ್ಟಿ (1915)
(Dor Mhoineachi Rotti)

'ದರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ ರೊಟ್ಟಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಚೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕರಾಚಿಂತ್ (ಆತಾಂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಚೆಂ ಏಕ್ ಶಹರ್ -ತವಳ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ - ಇಂಡಿಯಾಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಖಾಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ) 1915 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲೆಂ. ದಿಸ್ಪೊಡ್ತ್ಯಾ ಗ್ರಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ಕರಾಚಿಕ್ ಸ್ಥಳಾಂತರ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚಾ ಆತ್ಮಿಕ್ ಗರ್ಜಾಂ ಖಾತಿರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ ಜಲ್ಮ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ತವಳ್ ಗೊಂಯಾಂತ್‌ಯಿ ವಾಚ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

ಫಾ| ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಲೋಬೊ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಆನಿ ಸುರ್ವಿಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹೊ 1880 ಇಸ್ವಿ ಅಗಸ್ಟಾಚಾ 8 ತಾರಿಕೆರ್ ಕರಾಚಿಂತ್ ಜಲ್ಮಾಲೊ. ತಾಚಿ ಆವಯ್ ಬಾಪಯ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಬಾರ್ದೆಶ್ ಗಾಂವ್ಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತಾಣೆ 1899 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬಿ.ಎ ಶಿಕಾಪ್ ಆಖೇರ್ ಕರ್ನ್ 1901 ಇಸ್ವೆಂತ್ ವಕೀಲ್ ವೃತ್ತಿ ಆಪ್ನಾಯಿಲ್ಲಿ. 1902 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದೆವಾಚ್ಯಾ ಆಪೊವ್ಣ್ಯಾಕ್ ತಾಣೆ ಪಾಳೊ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ 1907 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೊ ಸಾಸೆರ್ದೊತ್ ಜಾಲೊ. 1908 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕರಾಚಿಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ಸಹಾಯಕ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ಪಾದ್ರಿ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ. ತೊ ಲ್ಹಾನ್ -ವ್ಹಡ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಗಾಂವ್ ಕರಾಚಿಚ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಕಾ ಕರಾಚಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಲೊಕಾಂಚಿ ಆತ್ಮಿಕ್ ಗರ್ಜ್ ತವಳ್‌ಚ್ ಕಳಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ತಾಣೆ 1915 ಇಸ್ವೆಂತ್. *'ದರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ 'ರೊಟ್ಟಿ'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ತಾಣೆ 'ರೊಟ್ಟಿ' ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಬಾರ್ ಕಾರಾಣಾಂ ಆಸ್ಯೆತ್. 'ರೊಟ್ಟಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಬ್ದ್ ತವಳ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ.'ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಸಮಾನಾರ್ಥ್ ಜಾವ್ನ್ ಬಾಕೊರ್/ ಬಾಕ್ರಿ ವ ಉಂಡೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಬ್ದ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕರಾಚಿಂತ್ 'ರೊಟ್ಟಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಬ್ದ್ ಘೊಳ್ತಾಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ - (ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ ರೊಟ್ಟಿ- ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಖಾಣ್) ತೊ ಸಬ್ದ್ ತಾಣೆ ವಾಪರುಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾಲೆಂ ಜಾವ್ಯೆತ್.

ಫಾ| ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಲೋಬೊಕ್ ಸಾರ್ಕಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಳಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಚಾ ಮರ್ಣಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ (1922 ಇಸ್ವಿ ನವೆಂಬರ್ 11) ಚಡುಣೆಂ ಸಾತ್ ವರ್ಸಾಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತಾಣೆ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫಾ| ಆಂತೊನಿಯೊ ಉಡೊವಿಕೊ ಪಿರೇರಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಲೊ. ತಾಣೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತಾಚಾ ಮರ್ಣಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ (1936 ಇಸ್ವಿ ಜೂನ್ 26) ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಚಡುಣೆಂ 14 ವರ್ಸಾಂ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ. ಹೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಏಕ್ ಸಾಹಿತಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹಾಣೆಂ 28 ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಪುಸ್ತಿಕಾಂ

(Booklets) ಆನಿ 18 ಪತ್ರಿಕಾಂ (leaflets) ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಫಾ| ಪಿರೇರಿಚ್ಯಾ ಮೊರ್ನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫಾ| ಅತನಾಸಿಯೊ ಮೊನಿಜ್ ಹಾಣೆಂ 1936 ಇಸ್ವಿ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ 1953 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 17 ವರ್ಸಾಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ 8,000 ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪ್ತಾಲ್ಯೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಬಾರ್ ಬರಯ್ಣಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ .

1947 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ವಿಂಗಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾವ್ನ್ ಉದೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕರಾಚಿಂತ್ ಛಾಪುನ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ದಾಡ್ಚೆಂ ತ್ರಾಸಾಚೆಂ ಜಾಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಕರಾಚಿಕ್ ವರ್ಗಣಿ ದಾಡುನ್ ದೀಂವ್ಕ್‌ಯಿ ವಾಂದೆ ಜಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸಂದಿಗ್ದ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತ್ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ವಲೇರಿಯನ್ ಗ್ರಾಸಿಯಸ್ ಹಾಣೆಂ (ಹೊ ಕರಾಚಿಚೊ ಭುರ್ಗೊ) ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮುಂಬಯ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತವಳ್ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಸಹಾಯ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಫಾ| ಎಲ್ಯಾಸ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಆಸ್ತ್-ಪಾಸ್ತ್ ಘೆವ್ನ್ ಮುಂಬಯ್ ಬಯ್ಯಾಲಾಂತ್ ಬಿಡಾರ್ ಜಾಲೊ. ತವಳ್ ಫಾ| ಎಲ್ಯಾಸ್ ಪತ್ರ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಕಾ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಬಯ್ಯಾಲಾ ಫಿರ್ಗಜ್ ಪಾದ್ರಿ ಮೊ| ಒರ್ಫಿನೊ ಡೆಸಾ'ಚೆಂ ನಾಂವ್ ಅದಿಕೃತ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಛಾಪುನ್ ಯೆತಾಲೆಂ. 1959 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪಾ| ಎಲ್ಯಾಸಾಕ್ ವರ್ಗಾವಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ 1960 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ 1964 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಗೋಮ್ಸ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ (ತವಳ್ಚೊ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್) (ಹೊಯಿ ಕರಾಚಿಚೊ ಭುರ್ಗೊ) ಹಾಣೆ ಬೊಂಬಯ್ಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಡಿನಾಲಾಚಾ ಪರ್ವಣ್ಗೆನ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಬೊಮ್- ಜೇಜಸ್ ಬಾಸಿಲಿಕಾಕ್ (Basilica of Bom Jesus, Old-Goa Goa)ಹಾಡುನ್ ಫಾ| ಮೊರಿನೊ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಹಾಂಕಾಂ ಸಂಪಾದಕ್ ಕರುನ್ ಪರತ್ ಜಿವಾಳ್ ಕೆಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಜೂನಿ ಹಾಂಚಾ ಸಂಪದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಾಲಾಚಾ ನಾಂವಾನ್(On behalf of Provincial Superior , Society Of Jesus, Goa) ಪ್ರಗಟುನ್ ಆಸಾ. **ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ಜೆಜುಚಾ ಬೋವ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚಿ ಭಕ್ತ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಧರ್ಮಾಚಿ ಒಳೊಕ್ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಶೆವೊಟ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ, ಮ್ಹಣ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಳಯ್ತಾ.** [35]

1.5.6 ಪತ್ರಾಂಚೊ ವ್ಹಾಳೊ

1916 ವರ್ಸಾಂ ಶ್ರೀ ಸೆಬೆಸ್ತ್ಯಾಂವ್ ಸಾವೆರ್ ವಾಜ್ ಹಾಣೆಂ "O Amigo do Povo" (ಉ ಅಮಿಗೊ ದೊ ಪೊವು) ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ–ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸಾತೊಳೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. 1919 ವರ್ಸಾಂ "O Goano" ಆನಿ "O Amigo do Povo" ಎಕ್ಠಾವ್ನ್ "O Amigo do Povo Goano" ("ಉ ಅಮಿಗೊ ದೊ ಪೊವು ಗೊವಾನೊ") ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ – ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸಾತೊಳೆಂ ಚಾಲು ಕೆಲೆಂ. ಶ್ರೀ ಮಾನುವೆಲ್ ಎ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ತಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ 1926–ಂತ್ ಹೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಬಂದ್ ಜಾಲೆಂ.

1919 ವರ್ಸಾ ಮುಂಬಯ್ಂತ್ ಪಾಟಾಪಟ್ ತೀನ್ ನೇಮಾಳಿಂ ಚಾಲು ಜಾಲಿಂ. "Ave Maria" ("ಆವೆ ಮರಿಯಾ") "Goa Mail' ('ಗೋವಾ ಮೇಯ್ಲ್) ಆನಿ "Popular Magazine" ('ಪೊಪುಲರ್ ಮೇಗಜಿನ್') ಶ್ರೀ ಅಂತೊನಿಯೊ ವಿಶೆಂತ್ ದೆ ಕ್ರುಜ್ 'ಆವೆ ಮರಿಯಾ' ಸಾತೊಳ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದನ್ ಕರ್ತಾಲೊ ಆನಿ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಂಕಣಿ, ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಹ್ಯಾ ತೀನ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲೆಂ. "ಗೋವಾ ಮೇಯ್ಲ್" ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಬಾಸಾಂನಿ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ತಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ದೊ. ವಾಸ್ಕೊ ದಾ ಗಾಮ ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ಶ್ರೀ ಎಫ್ ಎಕ್ಸ್ ಅಪೊನ್ಸೊ. ಕಾಂಯ್ ಕಾಳಾನ್ ಹಿಂ ದೋನ್ಯಿ ಸಾತಾಳಿಂ ಫಕತ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ.

'ಪೊಪುಲರ್ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್' ಸುರ್ವಾತೆಕ್ ಮ್ಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಮಾಗಿರ್ ತೆಂ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ ಜಾಲೆಂ. ತಾಚೆಂ ಸಂಪಾದನ್ ಶ್ರೀ ಜೊಕಿಂ ಜುಜೆ ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ದೆ ಸೋಜಾ ಹಾಣೆಂ ಕೆಲಾಂ. ಹೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾಳಾನ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

'ಆವೆ ಮರಿಯಾ' ಪತ್ರಾಂತ್ "ಸೊತಾಚೊ ಉಜ್ವಾಡ್ ಫಾಕಾರುನ್" ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಧ್ಯೇಯ್ ದವರುನ್ ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ ದೆ ಕ್ರುಜ್ ಪತ್ರ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊ. 1951 ಇಸ್ವಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕುಮಾರಿ ಜುಲಿಯೆಟ್ ಮಾರಿ ದೆ ಕ್ರುಜ್ ಪತ್ರ್ ಚಲಾಯ್ತಾಲಿ 'ಹಿಣೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ 1973 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲಯ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕುಮಾರಿ ಎಲ್ವಿರಾ ದೆ ಕ್ರುಜ್ ಹಿಣೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ 1975 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿಯ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲೊಲ್ಯೊ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಹಾಣೆಂ ತೆಗಾಂನಿ ಮೆಳೊನ್ ಚಡುಣೆ 57 ವರ್ಸಾಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯೆಕ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಪಳೆಯ್ತಾನಾ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ ದೆ ಕ್ರುಜಾನ್ 1932 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ 'ಆವೆ ಮರಿಯಾ' ಸಾತಾಳ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ದಿಸಾಳೆಂ–***'ಕೊಂಕಣಿ ಬುಲೆಟಿನ್***

ಪತ್ರ್ ಕಾಡುನ್ಆಯಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಾ ರಚ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಥೊಡೊ ಸಂಗ್ರಹ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿಯ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಅಶೆಂ ಬರೊವ್ನ್ ಆಸಾ. ***"konkani Daily News Bulletin -The first and only konkani Daily in whole of India. Edited, Prin ed & Published by A.V.D'Cruz at the Ave Maria Press New Sonapur Marine Lines Bombay – Anno XIV Bomboi I–li Janerathi 1946 Mol 1 Anno"***

ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುಮಾರ್ 13 ವರ್ಸಾ ಚಲ್ಲೆಂ, ಅಶೆಂ ಬರಯ್ತಾ ಶ್ರೀ ಫೆಲಿಶಿಯೊ ಕಾರ್ಡೊಜ್.

1924 -ಂತ್ ಶ್ರೀ ಜುವಾಂವ್ ಲಾಜರಸ್ ದೆ ಸೊಜಾ ಹಾಣೆಂ ***"Gulistan"*** (ಗುಲಿಸ್ತಾನ್) (Defensor do Povo Goano) ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಮ್ಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಚಾಲು ಕೆಲೆಂ. ಪಯ್ಲೆಂ ತಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಪುರ್ವಿತ್ ಅಲರಿಕೊ ಪಿರೇರಾ ಆಸ್ಲೊ, ಮಾಗಿರ್ ಶ್ರೀ ಜೊಕಿಂ ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಪಿರೇರಾ ಹಾಣೆಂ ತೆಂ ಸುಮಾರ್ 13 ವರ್ಸಾಂ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ತೆಂ ಆನಿ 1943 ವರ್ಸಾ ಥಾಂಬ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಶ್ರೀ ರೆಸ್‌ಪಿಸಿಯೊ ಅಫೊನ್ಸೊ ಆನಿ ಶ್ರೀ ರೊಕ್ ಎ. ಪಿರೇರಾ ಹಾಣೆಂ "ದಿ ಗೋವಾ ಟಯ್‌ಮ್ಸ್ (" The Goa Times") ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ –ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾತೊಳೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೆಂ ಫಕತ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲೆಂ ಆನಿ ಶ್ರೀ ರೊಕ್ ಪಿರೇರಾ ಮೊರ್ತಚ್ ಸಿಮಾಂವ್ ಸಿ. ಫೆರ್ನಾಂದ್ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಲೊ. ತೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ದೊ| ಫೆರ್ನಾಂದ್ 'ಗೋವಾ ಮೇಯ್ಲ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ದೊ| ಫೆರ್ನಾಂದ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಫಾವೊಸ್ತೊ ದೆ ಕೋಸ್ತಾನ್ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಳೆಂ. ಪುಣ್ ಅರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತೆಕ್ ಲಾಗೊನ್ 1989 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ತೆಂ ಅಖ್ಖಿತ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

1933 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜುವಾಂವ್ ಲಾಜರಸ್ ದೆ ಸೋಜ ಹಾಣೆಂ "ಗೋವನ್ ಒಬ್ಸೊರ್ವರ್ ("Goan Observer") ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದಿಸಾಳೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಹೆಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲೆಂ ತಿಸ್ರೆಂ ದಿಸಾಳೆಂ. ಪುಣ್ ತೆಂ ಚಡ್ ತೇಂಪ್ ಉರ್ಲೆಂ ನಾ. 1934 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮುಂಬಯಿಂತ್ "ಇಮಿಗ್ರೆಂಟ್" ("Emigrant") ಸಾತೊಳೆಂ ಶ್ರೀ ಇನಾಸಿಯೊ ಕೈತಾನೊ ಕಾರ್ವಾಲೊ ಹಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೆಂ ದಿಸಾಳೆಂ ಕೆಲೆಂ. ಪುಣ್ ತೆಂ ಚಡ್ ಕಾಳ್ ಚಲೊಂಕ್ ನಾ.

ಗೊಯಾಂತ್ 1930 ಇಸ್ವೆಂತ್ "ಆಮ್ಚೊ ಗಾಂವ್" ಸಾತೊಳೆಂ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ದೆ ಮಿನೆಜಸ್ ಹಾಣೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. 1932 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ದೋನ್

ಕೊಂಕಣಿ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ನೆಮಾಳಿಂ ಬಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲಿಂ. (i) "ಪರ್ಜೆಚೊ ಆಧಾರ್" ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ–ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಸಾತೊಳೆಂ ವಕೀಲ್ ಜುಜೆ ಬಾತಿಸ್ತಾ ವಾಜ್ ಹಾಣೆಂ ಮಾಪ್ಸ್ಯಾಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ತೆಂ ಸುಮಾರ್ 30 ವರ್ಸಾಂ ಚಲ್ಲೆಂ [(vii) ಶಿರ್ ಪಳೆ] ಆನಿ (2)ವೆನೆರಾವೆಲ್ ಪಾದ್ರೆ ಜುಜೆ ವಾಜ್" ಹೆಂ ಮ್ಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಕೊಂಗ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಸಾವೆರ್ ದೆ ಕೋಸ್ತ್ ಹಾಣೆಂ ಚಾಲು ಕೆಲೆಂ. ತಾಚೆಂ ಜಿವಿತ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಕಾಳಾಚೆಂ ಜಾಲೆಂ.

ಎಕಾ ವರ್ಸಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1933-ಂತ್ "ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್" ಹೆಂ ಸಾತೊಳೆಂ ಪ್ರಕಾಶಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. (**ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಪ್ಶಿಲ್ ವಿವರ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಸಾ).**

1936 ಥಾವ್ನ್ 1950 ಪರ್ಯಾಂತ್ **ಮುಂಬಂಯ್ತ್** "Mhojem Magazine", (ಮ್ಹಜೆಂ ಮ್ಯಾಗಜೀನ್), "Aspirant" (ಆಸ್ಪಿರಾಂತ್), "Catholic India" (ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಇಂಡಿಯಾ), "Amcho Sonvsar" (ಆಮ್ಚೊ ಸಂಸಾರ್), "Novem Jivit", (ನವೆಂ ಜಿವಿತ್), "Goenkarancho Ixtt," (ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚೊ ಈಷ್ಟ್) "Goenchim Jasmin Fulam" (ಗೊಂಯಾಚಿಂ ಜಾಸ್ಮಿನ್ ಫುಲಾಂ), "Gomantak" (ಗೋಮಾಂತಕ್), "Porjecho Ulhas" (ಪರ್ಜೆಚೊ ಉಲ್ಲಾಸ್) "Goa" (ಗೋವಾ) "Soth" (ಸೊತ್) "Chabuk", (ಚಾಬುಕ್) "Golden Goa", (ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೋವಾ) "Konkan Times" (ಕೊಂಕಣ್ ಟಾಯ್ಮ್ಸ್) "Sontos", (ಸೊಂತೊಸ್), **ಗೊಯಾಂತ್** "Aitarachem Vachop" (ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ವಾಚೊಪ್) "O Heraldo" (ಉ ಹೆರಾಲ್ಡೊ), **ಕರಾಚಿಂತ್** "Concani Journal" (ಕೊಂಕಣಿ ಜರ್ನಲ್) **ಪುಣೆಂತ್** "Tujem Raj Amkam Eum" (ತುಜೆಂ ರಾಜ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಯೇಂವ್) ಹಿಂ ನೇಮಾಳಿಂ ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ಚಲೊನ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲಿಂ.

ಪೊನ್ನಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ **ಮುಂಬಂಯ್ತ್** "Udenteehem Noketr" (ಉದೆಂತಿಚೆಂ ನೆಕೆತ್ರ್) "New Goa", (ನ್ಯೂಗೋವಾ) "Jai Gomantak" (ಜೈ ಗೋಮಾಂತಕ್) "Gomant Bharoti" (ಗೋಮಾಂತ್ ಬಾರೊತಿ) "Voice of Goa" (ವೊಯ್ಸ್ ಒಫ್ ಗೋವಾ) "Soth Uloi" (ಸತ್ ಉಲಯ್) "Azad Goem" (ಅಜಾದ್ ಗೊಂಯ್) "Porjecho Avaz" (ಪರ್ಜೆಚೊ ಆವಾಜ್) "Ghe Uzvadd" (ಘೆ ಉಜ್ವಾಡ್) ಹಿಂ ನೆಮಾಳಿಂ ಚಲ್ತಾಲಿಂ. **ಗೊಯಾಂತ್** "A Vanguarda" (ಅ ವಾಂಗ್ವುರ್ದ) ಆನಿ **ಆಫ್ರಿಕಾಂತ್**, "Uzvadd" (ಉಜ್ವಾಡ್) ಹಿಂ ನೆಮಾಳಿಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೆತಾಲಿಂ.[35a]

1.5.7 'ಪರ್ಜೆಚೊ ಆಧಾರ್' ('Porjecho Adar')

(ಸಮನಾಚೆಂ ಪತ್ರ್)

ದಿರೆಕ್ತೊರ್–ದೊ. ಲೊರೆಟ್ಟೊ ಡಿ'ಸೋಜ

ಸ್ಥಾಪನರ್ ಆನಿ ಧನಿ–ಜುಜೆ ಬಾತಿಸ್ಟಾ ಕೈತಾನ್ ವಾಸ್.

(Anno –I No–3 Nova Goa 16 de Janeiro de 1930)

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಕವನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ:

'Soimbachi Bhas' ('ಸಂಯ್ಬಾಚಿ ಭಾಸ್')

"(ಉತ್ರಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪಾಂಚಾ ನಿಯಾಳಾಕ್)

ಸೊಂಯ್ಬಾಚೆ ಭಾಶೆ ವುರ್ತೆಂ
ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಆನಿಕ್ ಆಸಾ ಕಿತೆಂ
ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬೊಂವ್ತಿಂ
ಜಾಣ್ಪಾಯೆನ್ ಬೊರ್ಲೆಲೆಂ ಮಾತೆಂ?

ಬಾಸ್ ಆಮ್ಚಿ ತೊರ್ ಸಂಯ್ಬಾಚಿ
ಸಂಯ್ಬಾಚೊ ವೊಸ್ತು ಉಲೊಂವ್ಚಿ,
ಪಯ್ಲಿ ಉತ್ರಾಂ ಉಚಾರ್ಚಿ
ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ

ಭಾಸ್ ವ್ಹಡ್ ವೊರ್ತೊವ್ತಾ ತೊವೊ
ಜೊಬ್ಬೊರ್ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಪಾವೊ
ಆಯ್ಕೊನ್ ಕಾಶಾ ಭಾಶೆಚೊ ತಾವೊ,
ಪಿಕೊಯ್ಸೊ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಗಾವೊ

ಜ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ನಿಯಾಳ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಯೆತಾ
ಭಾಷೆಕ್ ಕಿರ್ಕೊಳ್ ಕೆಲಾಯ್ ಮೆವ್ತಾ–
ಮೊಟಿ ಕೊಂತ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಭೊಗ್ತಾ,
ಕಾಳಿಜ್ ಮ್ಹಜೆಂ ತೊರ್ ಕೊನ್ಸೊವ್ತಾ.

ಜಾಯ್ತೆ ಕಾಳ್ ತೊರ್ ಆತಾಂ ಜಾಲೊ
ಸಬಾರ್ ಬೆಪಾರ್ವಾ ಆಮಿ ಕೆಲೊ
ಉಗ್ಡಾಯಾ ಆತಾಂ ಪುಣೆಂ ದೊಳೊ
ಪುಲೈಸೊ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಚೊ ಮೊಳೊ.

ಮ್ಹ ಜಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕುಳಾ
ಶಿಕೊಪ್ ದಿಯಾತ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಬಾಳಾಕ್,
ಕಾಶಾ ಭಾಷೆನ್ ವೆಳಾಚಾ ವೆಳಾ,
ಭಾಷೆಕ್ ವಾಡಯ್ತಿ ಕಾಳಾಚಾ ಕಾಳಾಕ್
ಜಾಯ್ತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾತ್, ದಿಸ್ತಾ ಕೊರ್‍ನ,
ಮುದ್ಲಾನ್ ಶಿಕೊಪ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಬೊರೆಂ-
ಕಾಶಾ ಭಾಷೆನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಸಾದೆಂ,
ಜೊಶೆಂ ಝುಡಾಂಕ್ ಉದಾಕ್, ವಾರೆಂ
ಸುದಾರುಯಾ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್,
ಮಾಯ್ಚ್ಯಾ ದುದಾಚೊ ಆಯ್ಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್
ಹೊಚ್ ವೊರ್ತೊವಖುತಾ ಮ್ಹ ಜೊ ವ್ಹಡ್ ಉಲಾಸ್
ಬಾಗೊಯ್ ತೊರ್, ದೊನ್ಯಾ, ಹಿ ಮ್ಹ ಜಿ ಆಸ್"

-*S.T.D'Souza Gomanta*[35b]

1.5.8 'ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್'

1932 ವರ್ಸಾ ದಶೆಂಬ್ರಚಾ 13ವೆರ್ 'ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್' ಸಾತೊಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಲ್ಮಾಲೆಂ, ಪುಣ್ ಕಾಂಯ್ ಅಡ್ಚೊಣೆಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಎಕ್ ವರಸ್ ಭರ್ ಬಂದ್ ಉರ್‍ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1933 ವರ್ಸಾ ದಶೆಂಬ್ರಚಾ 20 ವೆರ್ ತೆಂ ಪರ್ತುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ.

ಮಡ್ಗಾಂವ್ ಆಕ್ವೆಂ ವಾಡ್ಯಾಚಾ ಸಾಂ ಸಾಬೆಸ್ತ್ಯಾಂವಾಚಾ ಕೊಪೆಲಾಂತ್ ಸರ್ಗೆಸ್ತ್ ಪುರ್ವಿತ್ ಆರ್ಸೆನಿಯೊ ಲುಸಿಯೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಆನಿ ಪುರ್ವಿತ್ ಜುವಾಂವ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಹಾಂಚಾ ಹಾತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ 'ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂತೊ ಇಷ್ಟ್' ಪತ್ರ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾಲೆಂ.

ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲೆಂ:- ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಸಮ್ಯಾವಾದ್ ಹಿ ಕಮುನಿಸ್ತಾಂಚಿ ವಾಂಕ್ಡಿ ಶಿಕೊವ್ಣ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಬಿತರ್ ಸರ್ಲಿ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂ ಆನಿ ಧನಿಯಾಂ ಮದೆಂ ಫುಟಿಂಚೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಫುಡುಂಕ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ ನಹಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂ ಮದೆಂ ಸಮ್ಜಿಕಾಯ್ ಆನಿ ಎಕ್ವೊಟ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ವಾವುರ್‍ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ 'ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್' ಪತ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಯೆವ್ನ್ ಖೂಬ್ ವಾವುರ್‍ಲೆಂ. ಕ್ರಿಸ್ತಿ ದರ್ಮಾಚಾ ತತ್ವಚೆರ್ ಆಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ತೆದ್ನಾ ಜಯ್ತೆ ಜಣ್ ಉಟ್ಲೆ. ತೆದ್ನಾಂ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ.

ಜೆಂ ಕಿತೆಂ ಸಮಾಜಾಕ್ ಬರೆಂಪಣ್ ಜಾಯ್ ತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ನಿತಿಚಿ ಶಿಕೊವ್ಣ್ ಹೆರಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾವಾಂ –ಭಯ್ಣಿಂಕ್ ದಿವ್ಚೆಂ ಬರ್‍ರ್ವಿ ಕಾಮ್ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಚಾ ಇಷ್ಟಾನ್ ಕೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಹೆಂ ಸಾತೊಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಜ್ ಮೆರೆನ್ ಜಿವೆಂ ಉರೊನ್, ತಾಣೆಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಜೆಕ್ ನಿತಿಚಾ ಆನಿ ಸತಾಚಾ ಮಾರ್ಗಾರ್ ಚಲೊಂಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ದಿಲಾಂ ಆನಿ ಅಸಲೆಂಚ್ ಧೋರಣ್ ಆನಿ ಹೇತು ಘೆವ್ನ್ ಪಿಲಾರ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಆಜ್ ಮೆರೆನ್ ಹೆಂ ಜವಾಬ್ದಾರೆಚೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲಯಿತ್ತ್ ಆಯ್ಲಾಂ.

ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರಾಕ್ ಛಾಪ್ಸುಂಚಿ ಅಡ್ಚೊಣಿ ಆಸ್ಲಿ. ಪುಣ್ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಮಾಡ್ಗಾಂವ್ಚಿ, ಡಿ ಲುಸಿಯ ವಾಜ್ ಇ ಲಿಮಾ ಹಿ **'ದುವ್, ಪೊತಿ ಆನಿ ಮಾಂಯ್' ('ಪಿಲ್ಹಾ, ಎಸ್ಪೊಸಾ ಇ ಮಾಯೆ')** ಮ್ಹಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಚೆಂ ಮಾಸಿಕ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ತಾಲಿ, ಆನಿ ಮಾಡ್ಗಾಂವ್ ಲಾಗ್ಗೊ ಪೆದ್ರೆ ಜುಜೆ ವಾಜ್ ಹ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ತಿಚೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಥಂಯ್ ವಾ ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ದರ್ ಸತೊಳೆಕ್ ಛಾಪುನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲೆಂ. ಅಶೆಂ 1933 ಇಸ್ವಿ ದಶೆಂಬರ್ 20 ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ನಿಯಮಿತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ತೆದ್ನಾ ತಾಕಾ ಚಾರ್‌ಚ್ ಪಾನಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ.

ಅಶೆಂ ಸಾತ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲಯಿಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಅಡ್ಚೊಣೆಕ್ ಲಾಗೊನ್ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ಬಂದ್ ಉರ್ಲೆಂ. 1940 ವರ್ಸಾ ಅಗೋಸ್ತಾಚಾ 25 ವೆರ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ರಾಯ್ತುರ್ಚ್ಯಾ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಮಡ್ಗಾಂವ್ ಥಾವ್ನ್ 1940 ವರ್ಸಾ ರಾಯ್ತುರ್ಚ್ಯಾ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ವೆಲೆಂ, ಥಂಯ್ ಸೆಮಿನರಿಚೊ ಪ್ರೊಪೆಸರ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಜಾಣ್ಕಾರ್ ಪುರ್ವಿತ್ ಗ್ರಾಸಿಯಾನೊ ಮೊರಾಯೆಸ್ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಜಾಲೊ.

ಇಗರ್ಜೆಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಿಶಿಂ ಪಿಕಿರ್ ಘೆತ್ಲಿ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಿಯಾರ್ಕ್ ಡಿ ಥಿಯೊಟೊನಿಯೊ ಮಾನುವಲ್ ರಿಬೆರೊ ವಿಯೆರಾ ದೆ ಕಾಸ್ತ್ರೊ ಆನಿ ತಾಚೊ ಆಧಾರಿ ಬಿಸ್ಪ್ ಮಾನುವೆಲ್ ಮರಿಯ ಪೆರೇರಾ ದೆ ಸಿಲ್ವಾ ಹಾಣಿಂ ಖೆರಿತ್ ಹುಸ್ಕೊ ದಾಕಯ್ಲೊ. ಕಾಂಯ್ ಘಾಂಕಿವಂತ್ ಲೌಕಿಕ್ ದೊ| ಅಂಟೊನಿಯೊ ಕುಲಾಸೊ. ದೊ| ಅಂಟೊನಿಯೊ ಪೆಲಿಗ್ರಿನೊ ದ ಕೋಸ್ತ, ದೊ| ಸಾಲೆಸ್ ವೇಗ ಕುಟಿನ್ಹೊ ಆನಿ ದೊ|ಮಿಗುವೆಲ್ ದೆ ಮಿರಾಂದ, ಆನಿ ಪುರ್ವಿತ್ ಅಲೇಕ್ಸೊ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್ ತಸೆಂಚ್ ಪೆಲಿಕ್ಸ್ ವಲೊಯ್ಸ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಫುಡೆಂ ಸರೊನ್ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡುಂಕ್ ಪೊಟ್–ತಿಡ್ಕೆನ್ ವಾವುರ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಪುರ್ತುಗೇಜ್

ಬಾಸಾಂನಿ ತೆ ಬರಯ್ತಾಲೆ. ಬರಿ ಖಬಾರ್ ನೈತಿಕ್ ತಶಿ ಸಂಸಾರಿ ಖಬ್ರೊ ವಾವ್ರಾಡಿ ಸಮಾಜಾಕ್ ಪಾವಯ್ತಾಲೆ. ಪುರ್ವಿತ್ ಆರ್ಸೆನಿಯೊ ಲುಸಿಯೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಆನಿ ಪಾದ್ರ್ ಜುವಾಂವ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಕಾರ್ಭಾರಿ ಹಾಣಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ವರ್ಸಾಂ ವಾ. ಇಷ್ಟಾಚೊ ಜತ್ನೆನ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಅರ್ಥಿಕ್ ಅಡ್ಚಣ್ಯೊ ಆಯ್ಲ್ಯೊ ಆನಿ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡುಂಕ್ ಅವ್ಗಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ.

ಖಂಚೆಂಯ್ ಎಕ್ ಪತ್ರ್ ವರ್ಸಾನ್ ವರ್ಸ್ ಜಿವೆಂ ದವ್ರುಂಕ್ ಸೊಂಪೆ ನ್ಹಂಯ್. ಪುಣ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಜೂನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಉರೊಂಕ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 70 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪೊಂವ್ಸ್ ಏಕ್ ಕಾರಣ್ ಆಸಾ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಸದಾಂಚ್ ಜಿವೆಂ ಉರೊಂಕ್ ಡಿ ಜುಜೆ ದ ಕೋಸ್ತ ನ್ಯೂನೆಸ್ ಪತ್ರಿಯಾರ್ಕಾನ್ ಸಪ್ಟೆಂಬ್ರಾಚೆ 13 ವೆರ್ 1943 ವರ್ಸಾ ಆಪ್ಲೆಂಚ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್–ಪರಿಪತ್ರ್ ಜಾಹಿರ್ ಕರುನ್ ರಾಯ್ತೂರ್ಚೆ ಸೆಮಿನರಿಚೊ ರೈತೊರ್ ಮೊ| ಅಗಾಪಿತೊ ಲೊರೆನ್ಸೊ, ಹಾಚೆ ಯೆಜ್ಮಾನ್ಕೆ ಖಾಲ್ ದೊ| ಪೆರೆಗ್ರಿನೊ ದ ಕೋಸ್ತ, ಬಾರೋನಿಯೊ ಮೊಂತೆರೊ ಆನಿ ದೊ| ಮಿಗುವೆಲ್ ದೆ ಮಿರಾಂದ ಹಾಂಚಿ ಎಕ್ ಸಮಿತಿ ನೆಮ್ಲಿ.

1939 ವರ್ಸಾ ಪಿಲಾರ್ಚಿ ಸಂಸ್ಥಾ ನವೆ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ಘಾಲ್ಲಿ ಪಳೆವ್ನ್, ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಡೆ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ತೊಗ್ತೊಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಭರ್ವಸೊ ಧರುನ್ ಡಿ.ಜುಜೆ ದ ಕೋಸ್ತ ನ್ಯೂನೆಸ್ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕಾನ್ ಸಪ್ಟೆಂಬ್ರಾಚೆ 15 ವೆರ್ 1944 ವರ್ಸಾ ಡಿಕ್ರಿ (ಅಂಕ್ 87/44) ಜಾಹಿರ್ ಕರುನ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ಪಿಲಾರ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ತಾಬೆಂತ್ ದಿಲೆಂ. ಅಶೆಂ 1944 ವರ್ಸಾ ಅಕ್ಟೊಬ್ರಾಚಾ ತಿಸ್ರೆರ್ ಬಾಳ್ಕಾ ಜೆಜುಚಾ ಸಾಂ ತೆರೆಜಿಂಚೆ ಪರ್ಬೆ ದಿಸಾ ಥಾವ್ನ್ ತೆಂ ಪಿಲಾರ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಸಾತೊಳ್ಯಾಚೊ ಮೂಳ್ ಹೇತು ಸಾಂಬಾಳುನ್, ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಿ ಆನಿ ಮಾನೆವಂತ್ ಆಗ್ನೆಲಾಚಿ ಭಕ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರ್‌ಪಾಚೊ ಆನಿ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರ್ಪಾಚೊ ಹೊ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಉಪಾಯ್ ಕಸೊ ಜಾಲೊ, ತ್ಯಾಚ್ ಬರೊಬರ್ ಕೂಪೆರಾದೊರ್ ಸಾವೆರಿಯನ್ ಆನಿ ಆತ್ಮಿಕ್ ಭಾವ್ ಭಯ್ಣ್ಯಾಂಚಾ ಎಕ್ವೊಟಾಚೆ ಸಂಬಂದ್ ಲೊಕಾ ಮೆರೆನ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಸುಲಭ್ ಜಾಲೆಂ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಥಾವ್ನ್ ವಾ. ಇಷ್ಟಾಚಿ ದುಸ್ರಿ ಸಾಂಕೊಳ್ ಸುರು ಜಾಲಿ. ತೆ ಮೆರೆನ್ ಥಾವ್ನ್ ಪಿಲಾರ್ಚಿ ಸಂಸ್ಥಾ ಕುಮೆದಿನ್ ಆನಿ ನೆಟಾನ್ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್ ಚಲಯ್ತ್ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಆನಿ ಉಪ-ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್. ಪುರ್ವಿತ್ ಆರ್ಸೆನಿಯೊ ಲುಸಿಯೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಆನಿ ಪುರ್ವಿತ್ ಜುವಾಂವ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ 1933–38, ಪುರ್ವಿತ್ ಗ್ರಾಸಿಯಾನೊ ಮೊರಾಯೆಸ್ 1938–44, ಪುರ್ವಿತ್ ಕೊನ್ಸೆಸಾವೊ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ 3–10–1944 ಥಾವ್ನ್ 1954, ಪುರ್ವಿತ್

ಜೆರೊನಿಮೊ ಪಿರೇರಾ 1954–69, ಪುರ್ವಿತ್ ಲಕ್ಪಾನ್ಸಿಯೊ ಅಲ್ಮೇಡಾ 1969 ಥಾವ್ನ್ 4–3–1983, ಪುರ್ವಿತ್ ಲಿನೊ ಪ್ಲೊರಿಂಡೊ11–6–1983, ಥಾವ್ನ್ 7–6–1986, ಪುರ್ವಿತ್ ಕಿರಿಯೆಲ್ ಡಿ'ಸೋಜ 21–6–1986 ಥಾವ್ನ್ 29–7–1989, ಪುರ್ವಿತ್ ಆಂದ್ರೂ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ 5–8–1989 ಥಾವ್ನ್ 28–11–1991, ಪುರ್ವಿತ್ ಸರ್ಜಿಯೊ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ 5–12–1991 ಥಾವ್ನ್ 3–10–2001 ಆನಿ ಪುರ್ವಿತ್ ಪೀಟರ್ ರಾಪೊಸೊ 3–10–2001 ಥಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ಶಿವ್ಯಾ ಪಿಲಾರ್ಚೆ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್ ಎಕ್ ಎಕ್ ವರಸ್ ರಜೆಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ವಾ. ಇಷ್ಟಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವರ್ಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ಶಿವ್ಯಾ ಆಧಾರಿ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ – ಸರ್ವ್ ಪಾದ್ರಿ ಟಿಬುರ್ಸಿಯೊ ಫೆರಾವ್, ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಬರ್ಲಾಂಡೊ ರೊಡ್ರಿಗಸ್, ಉಬಾಲ್ಡೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಗಾಲ್ದಿನೊ ಮೊಂತೆರೊ, ಕೋಸ್ಮೆ ಕೋಸ್ತ್, ಸರ್ಗೆಸ್ತ್ ಡಿಯೊನಿಸಿಯೊ ಸುವಾರಿಸ್, ಲುಸಿಯೊ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ ಲುಸಿಯಾನೊ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಅಲ್ಕಾಂತ್ರಾ ಗ್ರಾಸಿಯಸ್, ಆರ್ ಮಿಸ್ಕಿತ್ ಆನಿ ಕೈತಾನೊ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊ ರಾಹುಲ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಆನಿ ಆತಾಂ ಬ್ರದರ್ ಯೆಸೆಬಿಯೊ ಮಿರಾಂದ ಉಪ–ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲಯ್ತಾ.

ಗೊಂಯ್ಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸಪ್ಟೆಂಬರಾಚಾ 6 ವೆರ್ 1556 ವರ್ಸಾ ಪಾವ್ಲೊ. ಬರೆಂ ವಾಚಾಪ್ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಎಕ್ ಮೊಲಾದಿಕ್ ಸಾಧನ್. ಹೆಂ ಮೊನಾಂತ್ ದರುನ್ 'ವಾ. ಇಷ್ಟ್' ಪಿಲಾರ್ ಹಾಡ್ತಾಚ್ ಪಿಲಾರ್ಚೆ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಛಾಪ್ಖಾನಾಚ್ಯಾ ತಾಂತ್ರಿಕಾತೆಚೆಂ (Printing technology) ಶಿಕೊನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸುರು ಕೆಲೊ. 1944 ವರ್ಸಾ ಪಿಲಾರ್ಚ್ಯಾ ಇಗರ್ಜೆಚೆ ಸಕ್ರಿಸ್ತಿ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮೊಠಾಚ್ಯಾ ಭಾಗಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಹಾತಾನ್ ಛಾಪ್ಚಿಂ ಯಂತ್ರಾಂ ಬಸಯ್ಲಿಂ ಆನಿ ಥಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಛಾಪುನ್ ಕಾಡ್ತಾಲೆ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ತೆ ತ್ರಾಸ್ ಪಡ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಣೊನ್ ಬ್ರದರ್ ಯೆಸೆಬಿಯೊ ಮಿರಾಂದ ಕಳಾಯ್ತಾ. ಸಂಪಾದ್ಪಿಯಾನಿ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂನಿ ಉರ್ಬೆನ್ ಆನಿ ಹುಮೆದಿನ್ ಕಾಮಾ ಕರ್ತಾಲೆ. ಕಾಂಯ್ ಭಕ್ತಾಂನಿ ಆನಿ ಆಪ್ –ಖುಶೆಚ್ಯಾ ವಾವುರ್ಪ್ಯಾಂನಿ ವಾ.ಇಷ್ಟಾಕ್ ಜಾಯ್ತೊ ಆದಾರ್ ದಿಲೊ. ಪಿಲಾರ್ಚೆ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಛಾಪ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಎಕ್ ಘುರ್ ಬಾಂದ್ಲೆಂ ಆನಿ ಭಾರತಾಚೊ ಪ್ರದಾನ್ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ಗೆಸ್ತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಹಾಣಿಂ ಮೇಯಾಚೆ 23 ವೆರ್ 1963 ವರ್ಸಾ ತ್ಯಾ ಘುರಾಚೆ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕೆಲಿ. ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಮೊಟ್ಯೊ ಅಡ್ಚಣ್ಯೊ ಉಪಾಸ್ಲ್ಯೊ ಆನಿ ವಾ. ಇಷ್ಟಾಕ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂಕ್ ವೆಲೆಂ. ಪಾಟ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಪಿಲಾರ್‌ಚ್ ಛಾಪ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೊ

ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಬಂದ್ ಜಾಲೊಲ್ಯಾನ್ ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಬೆಳ್ಗಾಂವ್ ಛಾಪುನ್ ಹಾಡ್ತಾಲೆ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗೊಮಾಂತಕ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಆತಾಂ ಮೆರ್ಸೆಸ್ ರಾಹುಲ್ ಒಪ್‌ಸೆಟ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಛಾಪುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೆತಾ.

ಸುರ್ವಾತೆಕ್ ಸಾಮ್ಯಾವಾದಾಚೆ ಶಿಕೊವ್ಣೆಚೆರ್ ಆನಿ ತಿಚೆರ್ ಆಡ್ ಝುಜೊಂಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ವಾವ್ರಾಡಿ ಸಮಾಜಾಕ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಶಿಕೊವ್ಣ್ ದೀಂವ್ಕ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಣೆಂ ಗೊಯಾಂಚೆ ಸುಟ್ಕೆ ಖಾತಿರ್ ಕಶೆಂ ತರೀ ಅಪ್ಲೆಂ ಪವ್ಲ್ ಉಬರ್ಲೆಂ. ಹೆ ಖಾತಿರ್ ಪೊರ್ತುಗೇಜ್ ಕಾಯ್ದ್ಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ತೆದ್ನಾಂಚಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ರಾಜಪಾಲ್ ಜನರಲ್ ವಾಸಲೊ ಎ ಸಿಲ್ವ ಹಾಣೆಂ ಆಪ್ಲೊ ಹುಕುಂ ಜಾಹಿರ್ ಕರುನ್ 3 ಮಹಿನೆ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ಅಗೋಸ್ತಾಚಾ 12 ವೆರ್ 1961 ಮೆರೆನ್ ತಾತ್ಪುರ್ತೆಂ ಸ್ಥಗಿತ್ (Suspense) ಕೆಲೆಂ. ನವೆಂಬ್ರಾಚೆ 12 ವೆರ್ ಮೆರೆನ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಬಂದ್ ಉರ್ಲೆಂ (ಪುರುಗ್ತೇಜ್ ಕಾಳಾರ್ 'censura' ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರ್ ಪತ್ರ್ ಛಾಪ್ಚೆ ಆದಿಂ ತಪಸ್ತಾಲೆ) ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಶೆಂಬರ್ 19 ವೆರ್ ಗೊಂಯ್ಚಿ ಸುಟ್ಕಾ ಜಾಲಿ.

ಸುರ್ವಾತೆಕ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಬಾಸಾಂನಿ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ತಾಲೆ. ಪುಣ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಸುಟ್ಕೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ವಾರೆಂ ಮಾರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಲ್ಯಾನ್ 1962 ವರ್ಸಾ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಚಾ ಇಷ್ಟಾಚೆರ್ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ವಿಭಾಗಾಚೆ ಬದ್ಲೆಕ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿಭಾಗ್ ಸುರು ಕೆಲೊ. ಜರ್ ಸುರ್ವಾತೆಕ್ ಚಾರ್ ಪಾನಾಂ ಆಸ್ಲಿಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಾರಾ ಆನಿ ಸೊಳಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ 1962 ವರ್ಸಾ ಛಾಪ್ಯಾಚಾ ಕಾಗ್ದಾಚೊ ಭಾವ್ (Price) ವಾಡ್ಲೊ ಆನಿ ಇಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲೆ ಕಾಮ್ಗಾರಾಂಚೆಂಯ್ ಪ್ರಶ್ನ್ ಉಬ್ಜೊಲೆ ತೆದ್ನಾ ಪತ್ರಾಚಿಂ ಪಾನಾ ದೆಂವ್ರೊನ್ 8 ಪಾನಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಉರ್ಲಿಂ.

ಆತಾಂ ಲೊಕ್ ಸಂಪರ್ಕಾಚಿಂ ಸಾಧನಾಂ ವಾಡೊನ್ ಗೆಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಜಾಯ್ತಿಂ ಸಂಪೆಪಣ್ ಆಯ್ಲಾಂ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟ್ ಆನಿ ಅಂತರ್‌ಜಾಳ್ (Internal) ಸಾಧನಾಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ತ್ಯಾಚ್ ಪರ್ಮಾಣೆ ಹೊ ಉಪಾಯ್ ವಾ. ಇಷ್ಟಾನ್ ಘೆತ್ಲಾ ಆನಿ 2000 ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನ್ ವಾ. ಇಷ್ಟ್ ಪತ್ರ್ ಅಂತರ್ ಜಾಳಾ ಬಿತರ್ ಸರ್ಲಾಂ. ಪಿಲಾರ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಆಧಾರಾನ್ ಆನಿ ಸಹಕಾರಾನ್ ವಾ ಇಷ್ಟ್ ಸಾತೊಳೆಂ ಆಜೂನ್ ಜಿವಿತಾಚಿ ವಾಟ್ ಚಲತ್ತ್ ಆಯ್ಲಾಂ.[35c]

ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್–2002 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 5 ವಿ ಆನಿ 12 ವಿ ವಾರ್ಷಿಕ್ ಖಾಸ್ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಜಿತೊ ಅಲ್ಮೇದ ಹಾಣಿ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ.–

‘ಎಕ್ವಟಾಯಿಲಿ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕಣಿ’

‘ವಾಪ್ರಾಡ್ಯಾಂಚಾ ಇಷ್ಟಾನ್ ಸದಾಂಚ್ ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಯಾ ಆನಿ ತಿ ಬಾಸ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚಾ ಎಕ್ವೊಟಾಚಿ ಆನಿ ಎಕ್ತಾರಾಚಿ ಬಾಸ್ ಮ್ಹುಣ್ ದಾಕಯ್ಲಾಂ. ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಕ್ ಜಾಂವ್ ತೆ ಹಿಂದು, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ವ ಮುಸುಲ್ಮಾನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಬಾವ್‌ಪೊಣಾಚಾ ಎಕ್ವೊಟಾನ್ ತಿ ಸಂಬಾಳ್ತಾ. ತಿನೂಯ್ ಸಾಮಾಜಾಂಕ್ ಎಕ್ವೊಟಿತ್ ದೊವೊರ್‍ತಾ ತಿ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್. ಕಸಲ್ಯಾಯ್ ಸುವಾಳ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಂ ಜಾಗ್ಯಾಂಚೆರ್ ಜಾತಾತ್ ತೆದ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲಯ್ತಾತ್ ತೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಕುಶಾಲ್‌ಕಾಯೆನ್ ಬೊರ್‍ತಾ. ಪುಣ್ ಜಾಯ್ತೊ ಆಮ್ಚೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಎಕ್ಟಾಂಯ್ ಜಾತಾತ್ ತೆದ್ನಾ ಪಾರ್ಕ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಉಲಯ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಆದ್ಲಿ ಖಾಸ್‌ದಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಯ್ಲೆಟ್ ಆಲ್ವಾನ್ 1963 ವರ್ಸಾ ದಶೆಂಬ್ರಾಚಾ ಪಯ್ಲಿರ್ ಮಡ್ಗಾಂವ್ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಉಲೋವ್ಪ್ ಕೆಲೆಂ’– “ತುಮಿ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂ ಜಾವ್ನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಜಾಣಾ ಜಾವ್ನ್ ಕೋಣಿ ಸಮ್ಜಾನಾ ಮ್ಹುಣ್ಪಾಕ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಲಜ್ ದಿಸಾನಾ. ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಾಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ. ಪುಣ್ ಹಾಂವ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ರಾಜಾಂತ್ಲಿ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊನ್ ಉಲಯ್ತಾಂ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೊಂಕ್ ಯೆನಾ? ಹಾಂವ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಉಲೊವ್ನ್ ದಾಕಯ್ತಾಂ. ಜೊ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೊಂಕ್ ನೊಕೊ ಮ್ಹುಣ್ತಾ ತೊ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಮ್ಹುಣೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.”



ಅಧ್ಯಾಯ್ ದೋನ್

ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚೆಂ ಸಾಧನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ'

2.1 ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಪರಿಗತ್

ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಚಿ ಕಟ್ಕಾಯ್, ಕರಂದಾಯ್, ವಿರಾರಾಯೆ ವರ್ವಿಂ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಸೈನಿಕಾಂಚಿ ನಿರಂತರ್ ದಾಡ್, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ್ ಫೆಸ್ತ್ ಪಿಡಾ, ಬೊಳ್ಸಿಗ್, ಶಿರ್ಸಿರಿ, ನಿತಮ್, ದುಕೊಳ್ ಆನಿ ಸುಕಿದಾಡ್ (1570, 1682) ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ, ಹಿಂದು ಆನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ವ್ಹಡಾ ಸಂಕ್ಯಾನ್ ತಾಂಚೊ ಮಾಂಯ್‌ಗಾಂವ್ ಸಾಂಡುನ್ ತೀನ್ ಪ್ರದಾನ್ ಪಾಟಾಪಾಟ್ ಲ್ಹಾರಾಂನಿ (1710, 1712, 1729) ಸುಲ್ಕಾರ್ ರಾಜಾಂಚೊ ಆಸ್ರೊ ಮಾಗೊನ್ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೊಂಯಾಂಬರಿಂಚ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚಿ ಪರಿಗತ್ ಆನಿ ಹವಾಗುಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಿಂ ಆನಿ ಕೇರಳಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ವಚೊನ್ ರಾವ್ಲೆ.

ಅಶೆಂ ಸತ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಚ್ಯಾ ಆಕೆರಿ ಭಿತರ್ ಕೆನರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ವಾಡೊನ್ ಶಾಂತಿ ರಿತಿನ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ 1784 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೈಸೂರ್‌ಚೊ ವಾಗ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹುಕ್ಮೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ನಿಷ್ಟುರ್ ಬಂಧಡ್ ಜಾಲಿ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಚೆ ಪುರ್ವಜ್ ಸೆರಿಂಗ್‌ಪಟ್ಣಾಂತ್ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಾಂತ್) ಸುಮಾರ್ ಪಂದ್ರಾ ವರ್ಸಾಂ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1799 ಇಸ್ವಿ ಮೇ 4 ತಾರ್ಕೆರ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಲಡಾಯೆಂತ್ ಪಡಾವ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚೆ ಗಾಂವ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಪಡ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕಷ್ಟೊನ್, ದಗ್ದೊನ್ ನಿಷ್ಟುರ್ ಇಜಾ ಬೊಗುನ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಾಂಚೊನ್ ಉರ್‌ಲ್ಲೆ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲೆ.

ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಥಾರೊ ಕರ್ನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ವೆಪಾರಾನ್, ಕೈಗಾರಿಕೆನ್ ಆನಿ ಸಾಗ್ವಾಳೆನ್ ಹುಶಾರ್ ಜಾಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಸುರ್ವೆರ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಕುಟ್ಮಾಂ ಚಡಾವತ್ ದುಬ್ಳಿಂ ಸಾಗ್ವಳೆಗಾರಾಂ, ಹಿಂದು ರಾಯಾಂಖಾಲ್ ಆನಿ ಹಿಂದು ಧನ್ಯಾಂಖಾಲ್ ತೆ ಬೆಸಾಯ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್

ತಾಂಕಾಂ ಬರ್ಪಾಕ್ ಚೀತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಉಪಾಯ್ ನಾತ್‍ಲ್ಲೆವರ್ವಿಂ, ನವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಕಾಂಯ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿಸನಾಂತ್. ಪುಣ್ ತಾಣಿ ಗೊಂಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಡ್‍ಲ್ಲಿಂ ಪುರಾಣಾಂ, ಕಂತಿಗೊ, ದೊತೊರ್ನ್, ಪದಾಂ–ಗಾಯಾನಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಜೊಗಾಸಾಣೆನ್ ದವ್ರುನ್ ತಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿ ಶಿಕಪ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಆನಿ ಛಾಪ್ಪಾನೊ ನಾತ್‍ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪರ್ನಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ತಾಣಿ ಕಷ್ಟಾಂನಿ ಬಚಾವ್ ಕೆಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ವ್ಹಡ್ ಅಜ್ಯಾಪ್. ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಾನ್ ಹ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಧರ್ನ್ ಸೆರಿಂಗ್‍ಪಟ್ಣಾಕ್ ವ್ಹೊರ್ತಾನಾ ಪಾಪ್ ಬಾವ್ಡ್ಯಾಂನಿ ಜಿವಾಚ್ಯಾ ಆಕ್ಲಾಸಾಕ್ ತಾಂಚೆಂ ಆಸ್ತ್‍ಬದಿಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ವೆತಾನಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪನ್ಯೊರ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಬಗ್ಲೆಕ್ ಕಾಣ್ಗೆಲ್ಯೊ ಖಂಯ್, ಆನಿ ತೆ ಬಂದಿಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ 'ಪುರಾಣ್' ವಾಚುನ್ ತೆ ಭುಜಾವಣ್ ಭೊಗ್ತಾಲೆ ಖಂಯ್. ತ್ಯಾ ಬೊಂಗೊಸ್ತ್ಳಾಂತ್ ಕಿತ್ಲಿಂ ಮೊಲಾದಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ನಾಸ್ ಜಾಲಿಂಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣಾಯ್ಚ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಟಿಪ್ಪುಚ್ಯಾ ಪಾಸಾಂತ್ಲೆಂ ಸುಟೊನ್ ಪಾಟಿಂ ಗಾಂವಾಕ್ ಯೆತಾಚ್ ಅಪ್ರೂಪ್ ಏಕೆಕಾ ಘರಾ ಮೆಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಲಿಖಿತಾಂಚಿ ನಕ್ಲಾಂ ಪರ್ತುನ್ ಕಾಡ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂನಿ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಂತಿಗೊ ಆನಿ ಪುರಾಣಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಉರಯ್ಲಿಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ರಾಜಾಖಾಲ್ ಗಾಂವಾರ್ ಸಮಾದಾನ್ ಜಾತಚ್, ಸವ್ಕಾಸಾಯೆನ್ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಪರ್ತುನ್ ಹಳ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಚಡೊನ್ ಇಗರ್ಜೊ ಬಿ ಬಾಂದುನ್ ತಕ್ಲಿ ಉಕ್ಲುನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಸಂಯ್ಬಾನ್‍ಚ್ ಶಿಕ್ಪಾಚೊ ಮೋಗ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲೊ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್, ಇಲ್ಲೆಂ ಇಲ್ಲೆಂ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾಂ ಬರಾಪ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲೆ ಆನಿ ಮತಿಕ್ ಆನಿಕೀ ಉಜ್ವಾಡ್ ಮೆಳ್ತಚ್ ತಾಂಕಾಂ ಆನಿಕೀ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ತಾನ್ ಚಡೊನ್ ಆಯ್ಲಿ.

2.2 ಫಾ| ಮಾಫೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಶಿಕ್ಪಾಚಿಂ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂನಿ ಬಿಸ್ಪ್ ಮಿಂಗೆಲಿಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1858 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ರೊಮಾಕ್ ಮನವ್ಯೊ ದಾಡುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಯೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಗಾರಾಂಕ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ಚಡ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ, ಆಮ್ಕಾಂ ಏಕ್ ಕೊಲೆಜ್ ಜಾಯ್ಜಾಯ್, ಬೊಂಬಯ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಆನಿ ಮಧುರೆಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕರ್ಚೆಂ ತೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಆಮ್ಕಾಂಯಿ ಲಾಭಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಶಾ ವಿಶೇಷ್ ಜಾಲಿ. ಪೂಣ್ ತಿ ಆಶಾ ಭಾಗೊಂಕ್ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಲಾಗ್ಲಿಂ. ತ್ಯಾ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂನಿ ಕಾಡ್‍ಲ್ಲಿ ತಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಆನಿ ಮ್ಹಿನತ್ ವಿಶೇಷ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಅಶೆಂ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಜೊರಾನ್ ಸುರು ಜಾತಾನಾ, 1878 ಇಸ್ವೆಚಾ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 27 ತಾರಿಕೆರ್ ತೆರಾವ್ಯಾ ಲಿಯಾಂವ್ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಹುಕ್ಮೆ ಪ್ರಕಾರ್

ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚೆಂ ಮಿಸಾಂವ್ ವೆನಿಸ್ ಪ್ರಾಂತಾಚಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಆದಿನ್ ಕೆಲೆಂ.

1878 ಇಸ್ವಿ ನವೆಂಬರ್ 18 ತಾರಿಕೆರ್ ಸ ಜಣ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ - ಚೊವ್ಗ್ ಪಾದ್ರಿ ಆನಿ ದೋಗ್ ಬ್ರದರ್ ನೇಪಲ್ಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೆ. ಹೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್: ಫಾದರ್ ಆಂಜೆಲ್ ಮುತ್ತಿ, ಆಂಜೆಲ್ ಮಾಫ್ಪೇಯಿ, ಅಗುಸ್ತುಸ್ ಮುಲ್ಲರ್, ಕ್ವಿಂತಿನುಸ್ ಸಾನಿ, ಆನಿ ಬ್ರದರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಜಾಂಬೋನಿ ಆನಿ ಮಾತೆವ್ ಮೆನೆಗೆತ್ತಿ. ದಶೆಂಬ್ರಾಚೆ 19 ತಾರ್ಕೆರ್ ತೆ ಬೊಂಬಯ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಬೊಂಬಯ್ತ್ ಫಾದರ್ ಉರ್ಬನ್ ಸ್ಟೈನ್ ಆನಿ ಒರೊ ಆಲ್ಟ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಳೆ ಆನಿ ಹೆ ಆಟ್ಯೀ ಜಣ್ ಸಾಂಗಾತಾ ತಾರ್ವಾರ್ ಗೊಂಯಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ. ಥಂಯ್ಸರ್ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರಾಚಿ ಕೂಡ್ ಭಾಯ್ರ್ ದವರ್ಲೆಲಿ. ಪಯ್ಲೊಚ್ ಗೊಂಯಾಂ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಫಾದರ್ ಪಾಗಾನಿ (ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಚೊ ಪ್ರೊ-ವಿಗಾರ್ ಆಪೊಸ್ತಲಿಕ್) ಥಂಯ್‌ಸರ್ ತಾಂಕಾಂ ಮೆಳ್ಳೊ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸುಮಾರ್ ತಿನ್ಶಿಂ ಜಣ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರ್‌ಯಿ ಗೊಂಯಾಂ ಗೆಲ್ಲೆ ತಸಲೆ ನವ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರುಂಕ್ ಪಾವ್ಲೆ. ತೆ ಸಕ್ಕಡ್‌ಯಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಏಕಾ ತಾರ್ವಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೆ ಆನಿ ದಸೆಂಬ್ರಾಚೆ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ಸಕಾಳಿಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಬಂದ್ರಾರ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಬಂದ್ರಾರ್ ಸೊಭಿತ್ ಏಕ್ ಮಾಟೊವ್ ಘಾಲ್ಲೊ ಆನಿ ಜಾಯಿತ್ತೊ ಲೋಕ್ ಎಕ್ಟಾಂಯ್ ಜಾಲ್ಲೊ, ಥೊಡೆ ಹಿಂದು ಭಾವ್‌ಯಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಶ್ರೀ ಆಲ್ಸೆಂದ್ ವಾಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಸನ್ಮಾನ್-ಪತ್ರ್ ವಾಚ್ಲೆಂ ಆನಿ ಪಾಗಾನಿ ಬಾಪಾನ್ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ.[36]

ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎ. ಸಲ್ಡಾಞ M.L.C ಹಾಣೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ ತಶೆಂ ದಿಲಾಂ:-

"Supplement to the Konkni Dirven, 2nd January 1929"
"Jubilee of the Jesuits' Landing in Mangalore"

It was on the 30th December, fifty years ago, that the steamer bearing the precious burden of the first batch of the Fathers of the Society of Jesus entered the waters that wash the shores of our District. Over two hundred of our Kanara Catholics with a number of boys and girls had the pleasure of accompanying them on their voyage from Goa whither our people had gone for the exposition of the body of St. Francis Xavier. With what unbounded joy and pomp our Catholics wel-comed this first company of the Fathers and brothers. Of them survives only our dear Rev. Brother Francis Zamboni

thanks to God, still amidst us. Jesuits had once established their missions in S. Kanara about the middle of the 16th century and had churches at Barcelore (Basrur) near Kundapur and Mangalore. At Barcelore their old church of Holy Rosary has recently been rebuilt by Father Peter D'Souza. It has also to be borne in mind that it was due to the persistent agitation of a quarter of a century by our fathers and grand-fathers that the Holy see induced the Venetian Province to undertake the new mission. The agitation, it is stated in the History of the Diocese of Mangalore by Fr. Moore S.J., was the work of only a part of the people. That part, we may feel assured, was the most intelligent and cultured among our forefathers. Of the oldest memorials, (perhaps the oldest) that of 1860 presented to Right Revd. Dr. Clement Bonnad, Papal Visitor - General to India, was signed by Boniface Fernandes (grand Father of Dr. Fernandes (chief medical officer of Fr. Muller's institutions) and heads and rising young men of almost all the families of Mangalore including my own dear father (Joseph S. Saldanha) who was only 20 years old then, and was an active spirit of the movement to the last. Their concluding request in a memorial of 56 paragraphs runs as follows:

"That in consideration of the present state of this mission it may be transferred to the Society of Jesus, which planted our religion in this country with admirable success." - It is significant that our forefathers wanted only the Fathers of the Society of Jesus, their advance culture and learning enabling them to realize the high inestimable value of the Jesuits especially for higher education imbued with Christian spirit. It is also to be noted that most of the signatories, about 180 in number, were educated gentlemen and that most of them had derived their culture from the schools of the former Goan regime, many of whom had attained to positions of eminence in public service and professions. Submitting the petition of the Christians on church laws, the then Collector of Kanara. T. Harris wrote in 1820: - "The question I have

therefore to submit to the Board is whether the prayer should not be granted in consideration of the ruin relentlessly brought down upon them, notwithstanding which they have rebuilt churches and have voluntarily contributed to support them; they have raised themselves to a name unquestionably the most respectable in every situation in which they move in Kanara whether as holding high public station as merchants, dealers, farmers or public servants. There exist little doubt that this high moral, and as subjects, most useful attainment proceeds from the religion they profess and examples held out to them by their **pastors.** So generally is their character admitted that I consider it would be improperly occupying the Board's time to dwell upon the theme."*

Mr. J. Stokes, Government Commissioner writes in 1830:- "The native Christians of Kanara are a very respectable class. Many of them are men of good family and considerable property. In natural acuteness they are fully equal to the Brahmans and they are superior to them in morals and enlightenment. They form a valuable connecting link between the Hindus and their European superiors."

Nearly a quarter of a century passed since the first memorial was sent during which persistent agitation was maintained for the transfer of the mission to the Society of Jesus until on 11th January 1874 a meeting was held of the community at Mangalore, the minutes of which are given below:-

"Present:- Mr A.J. Coelho, in the chair; Messrs. J.J. Coelho, F. Saldanha, G.F. Pacheco, P.G. Coelho, C.J. Coelho, J.M. D'Souza, J.E. Saldanha, N.M. Fernandes, A.M. Sequeira, A.P. Lobo, N.C. Gonsalves, J.J. Rebello, J.L. Saldanha, R.S. Noronha, J.P. D'Souza, D.C. Castelino, Sam. Sinnapen, M.M. Vas and several others.

2. That considering the influence which the Vicar - Apostolic of Verapoly the Provincial of the Carmelite Order in India has at Rome, and the success of his endeavours on

former occasions to defeat our prayers to entrust the Mission to abler hands, the meeting resolves to record that the prayer for the transfer of the Mission to the Society of Jesus contained in the Memorial of the 29th June last, was made for, and on behalf of, and at the desire of the Catholic Community of Kanara and authorises the Special Committee to bring this fact to the sublime notice of the Holy Father, and to take necessary steps to obtain the prayers therein made."

There then follow over 200 signatures of the leading Catholics of whom two living persons are Mr. Marian Saldanha and Mr. Domingo Vaz - brother of George Vas who with Joachim Rebello were the most active, ubiquitous and persistent forces behind the agitation; though they never aspired to any honors. As usual our ladies then did not look with favour on the large quantities of midnight oil (cocoanut) spent over writing memorials. Just like some of our modern ladies that threaten to blow out the lamps of their husbands burning too much of midnight oil, one of our bold mothers had the temerity to carry into the house the ***somain*** *(lamp), leaving George Vas and his friends dumbfounded in the dark, listening to the choicest of outpourings our language can supply an irate wife's excited tongue, and the lamp was brought back only on the assurance that it would be the last time. For such midnight discussion and scribbling with quills (we had no steel pens, much less fountain pens then).*

At last our ancestors agitation was rewarded with success, thanks to Fr. Mutti of the Venetian Province undertaking to carry out the mission with almost nil of men and money. With what painful wanderings and begging he was able to collect the first instalment of men and money and books and other materials is a very romantic story, which has to be told in detail in a souvenir to be published.

As to their varied activities and monuments of their noble services and self -sacrifice during the last 50 years it

may truly be said **"Monumentum si volueris circumspice."** *An account of them will appear separately. They are objects of our pride and the envy of our neighbours. The greatest fruit of their work is the establishment of a diocese with a bishop selected from our secular clergy.*

Te Deum *we sing in thanksgiving to God for the numerous and great blessings we have enjoyed by the transfer of the mission to the Jesuit Fathers, and let us render our profound thanks to the noble band of soldiers of St. Ignatius for their great services for us in which Te Dean and thanksgiving. I am sure our fathers and grandfathers in Heaven the great agitators for the transfer, feel justified in joining us. Our community it is true has co-operated generously with the flower of its manhood and womanhood, with much of our money spent on the altar of religion and education. Yet much remains to be done in carrying out the great objects for which this new diocese stands with all its varied activities - seminary, missions, colleges, schools, churches, associations, clubs, co-operative societies (building, educational etc). charity societies (St. Vincent de Paul's St. Anthony's etc.). hospitals and asylums, a Catholic truth society, printing presses and magazines and what not.*

What we have to do is to follow the spirit of the Society with its mottoes **Ad Mojorem Dei Gloriam** *(To the greater Glory of God, and "Fides lucet et ardet" (Faith shines and burns) its wonderful organization, enterprise, self-help, zeal and enthusiasm backed by the highest culture and learning with resourcefulness and ability to gather and utilize the sinews of war on ambitious projects. We have of course to avoid the faults and abuses apt to arise from the system when carried to extremes.*

Mangalore
30-11-1928 *(Sd.) J.A. Saldanha, M.L.C.*

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಚ್ ಕಾಮಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಹಾಡಯಿಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಮುಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಊಂಚ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾ ಖಾತಿರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಯೇವ್ನ್ ಎಕಾಚ್ಚ್ ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ತಾಣೆಂ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕರುನ್, 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ .ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಮಜ್ಬುತ್ ಆನಿ ಸೊಭಿತ್ ಬಾಂದಾಪ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೊರೆಸ್ ಲೋಬೊ ಪ್ರಭುನ್ ಸುವಾತ್ ದಾನ್ ದಿಲಿ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚಾ ಕಥೊಲಿಕಾಂನಿ ಸಬಾರ್ ದುಡ್ವಾ - ಸಹಾಯ್ ದಿಲಿ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಆಂಜೆಲೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮಾಫೆ ಬಾಪಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಆನಿ ಅತ್ಮೊ ಸಮರ್ಪಿಲೊ. ತವಳ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರ್ ಘರಾಂ ಘರಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲಯ್ತಾಲೆ ತರಿ ಬರ್ಪಿನಿಶಿಂ ತಾಂಕಾಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಯಾ ವಾಕ್ಸರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಬಾಪ್ ಮಾಫೆಕ್ ನವ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ಚೆಂ ದೆಣೆಂಯಿ ದೆವಾನ್ ಲಾಬಯಿಲ್ಲೆಂ. ತೊ ಕರೀಣ್ ಶಿಸ್ತೆಚೊ ಮನಿಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವೊನ್ ತೀನ್‌ಚ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಇತರ್ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ತಾಂ ಶಿಕ್ತಾನಾ ತೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಮೊಗಾರ್ ಪಡ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಸುಂದರ್ ಮೊವಾಳ್ ರೊಸಾಳ್ ಭಾಸ್, ಮ್ಹಣ್ ಬಾಪ್ ಮಾಫೆ ಜಾಣಾ ಜಾಲೊ. ತಾಚ್ಯಾಚ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ತರ್ "*ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಯುರೋಪ್ ಖಂಡಾಚ್ಯಾ ಭಾಸಾಂಕ್ ಲಾಗು ಕರ್ನ್ ಫೆತ್ಲ್ಯಾರ್, ತ್ಯಾ ಭಾಸಾಂ ವರ್ನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್, ಸುಂದರ್, ತೆಲ್ತಿ ಆನಿ ಚಡ್ ಸೊಂಪಿ. ಬೆಜಾರಾಯೆಚಿ ಸಂಗತ್ ಮ್ಹ ಳ್ಯಾರ್ ಹಾಂಗಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂನಿ ತಿಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆಕ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಂಯಿಂಚ್ ದಿಸನಾ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಹಿ ಇತ್ಲಿ ಗಿರೇಸ್ತ್ ಭಾಸ್ ತರೀ ಬೋವ್, ದುಬ್ಳಿ, ಅಸ್ಕತ್ ಆನಿ ಅಥಿರ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಲ್ಯಾ*".[37]

ಗೊಂಯಾ ಸಾಷ್ಟಿಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲವ್ಪಿ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ನೊಡ್ತೆರ್ ಕೆನರಾಂತ್ ಬಿಡಾರ್ ಜಾಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ಬಿಡಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಅಟ್ರಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡಾಂತ್ಲೆ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಬಾರ್ದೆಶಿ ಉಲೊವ್ಪಿ ಲೋಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.[38] ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚಿ ಭಾಷೆಚಿ ವಾಡಾವಳ್, ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಾಚಾ ಬಂದಡೆ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟ್ಕಾ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫಿಂಗ್ರಾಜ್ಚ್ಯಾ ಉತ್ತೇಜನಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುರು ಜಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ಬಾರ್ದೆಶಿ ಬಾಸ್ಪುಟ್ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಇಟೆಲಿಚಾ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್ ರಫಾಯೆಲ್ ಪಾಸೆಟ್ಟಿ ವ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಸಾವೆರಿಯೊ ದಿ ಸಾಂತಾ ಆನ್ನಾ (1771–1844) ಹಾಣೆಂ ಸಾಷ್ಟಿಂತ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ನೊಡ್ತೆರ್ ಕೆನರಾಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೆಂ ಆದರ್ಶ್ ಘೆವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ರಚ್ಲೊ. 1838 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪಾಸೆಟ್ಟಿನ್ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಪಾದ್ರಿಪಣಾಚಿ ಒಡ್ಡ್ ದಿಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂ ಪಯ್ಕಿ ಪಿಯೊ ನೊರೊನ್ಹಾ (Pio Noronha 1810 – 1883) ಎಕ್ಲೊ. ಹಾಣೆ

ಪ್ರಮಾಣ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ರಚ್ಲೆಂ. ಹಾಕಾ ವ್ಯಾಕರಣ್ ರಚುಂಕ್ ರಿವಾರಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾ| ಎಸ್ತೆವಾಂವಾಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಪಿಯೊ ನೊರೊನ್ಹಾನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಷೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ (1858). ಪೂಣ್ ತೆಂ ರಿವಾರಾನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ ನಾ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1875 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ 553 ಪೊಲಿಯೊನಿ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂಯಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತ್ ಜಾಣಾರಿ ಅರ್ಥರ್ ಕೊಕ್ ಬರ್ನೆಲ್ ಹಾಣೆಂಯಿ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ ನಾ.[39] ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ದೆಂವ್ತಾನಾ, ಸ್ವಾಗತ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಮಿತೆಂತ್ ನೊರೊನ್ಹಾಯಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತವಳ್ ನೊರೊನ್ಹಾ, ಮಾಫೆಕ್ ಮೆಳೊನ್ ತಾಚಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಉಮೆದ್ ಆನಿ ಆತುರಾಯ್ ಕಳಯ್ಲ್ಯಾ ಆಸ್ತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಜುಜೆ ಪಿರೇರಾ ತಾಚ್ಯಾ 'ಲಿಟರರಿ ಕೊಂಕಣಿ' ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ಚರಿತ್ರೆಂತ್.

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾರ್'ಂತ್ ಜೆ. ಜೆ. ರೇಗೊನ್ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್– ಫಾದರ್ ಮಾಫೆಯ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಫಾದರ್ ಜೊಕಿಂ ಮಸ್ಕರೆಞ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಸೆಕುಲಾರ್ ಪಾದ್ರಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಏಕ್ ಲಾಯೆಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಖಂಯಿ ದಿಸಾನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಚಿ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ಲಂಡನ್ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಾಲಾಯಾಂತ್ (Museum) ಆತಾಂಯ್ ಜಗೊವ್ನ್ ದವರ್‍ಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾರ್ಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಫಾದರ್ ಮಾಫೆಯ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ವಿದ್ವಾಂಸ್, ವಿಚಿತ್ರ್ ಶಾತೆಚೊ ಮನಿಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಳೆವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಥೈಂ ಆಕರ್ಷಿತ್ ಜಾಲೊ. ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ ಕಾಜಾರಾಚೊ ಸಂಭ್ರಮ್- ಸೈರಿಕೆಚಿ ರೀತ್-ರಿವಾಜ್, ರೆಸ್ಪೆರಾಚಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ 'ರೋಸ್' ಪುಸ್ಚೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ರೆಸ್ಪೆರ್, ವ್ಹೊರ್, ಹೊಕ್ಲೆಕ್ ಸಾಡೊ ನೆಸೊವ್ನ್ ಸರ್‍ಪೊಳಿ, ಪಿರ್ದುಕ್ ನಗ್ ಆನಿ ಫುಲಾಂನಿ ನೆಟೊಂವ್ಚೆಂ, 'ಒಪ್ಸುನ್' ದಿಂವ್ಚೆಂ, ಎಯಾ-ಎಣೆನ್ ಪಾನ್ಪೊಡ್-ಇಡೊ ಆದ್ಲಿ-ಬದ್ಲಿ ಕರ್‍ಚೆಂ, 'ಪೊರ್ತೆಂಪಣ್' ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾ ವೆಳಿಂ ಗಾಂವ್ಚ್ಯೊ, ಭಾಷೆಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಪಾಚಾರ್ಚೊ ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ ಆಯ್ಕೊನ್, ಬಾ| ಮಾಫೆ ಪುಳಕಿತ್ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಸುಟೊನ್, ತಾಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಪಾಟಿಂ ಹಾಡುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಕಮರ್ ಬಾಂದ್ಲೆಂ. ಹಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಬಾ| ಮಾಫೆನ್ ರೋಮನ್ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕೊಂಕಣಿ' ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ 1885 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್' ವಾಕ್ಸರಿ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಯೊ.

ಬಾ| ಮಾಫೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಗೂಂಡಾಯೆನ್ ಅಧ್ಯಾಯನ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಅಸೊ ಮೊಗಾರ್ ಪಡ್ಲೊಕೀ, ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಕ್ - ***"ಕೊಂಕಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಬಿತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ"*** ಮ್ಹಣ್ ಗೌರವಾನ್ ಒಲಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ಸೊಡ್ಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಪುಸ್ತಕಾಚಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಂತ್ ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಭವಿಷ್ಯ್ ಅಶೆಂ ಉಚಾರ್ಲೆಂ. ***"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜನಾಂಗ್, ಇತ್ಲೊ ಹುಶಾರ್ ಬುದ್ವಂತ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಚಾಕೊಂಕ್ ತಾಂಚೆಂ ದಿರ್ವೆಂ - ದಾಯ್ಜ್ ಒಳ್ಕೊಂಕ್ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಜಾಗೊ ಜಾತಲೊ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸುಂದರ್ ಭಾಶೆಚೆಂ ಸಂಸ್ಕರಣ್ ಕರ್ತಲೊ ಜಶೆಂ ಸುದ್ರಾಲ್ಯಾ ದೇಶಾಂನಿ ಜಾತಾ ತಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಚೆಂಯಿ ಸುದ್ರಾಪ್ ಜಾತಲೆಂ."***[40]

ಬಾ| ಮಾಫೆಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಪಾರ್ಕುನ್, ತವೊಳ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ತಾಕಾ ಮೆಡ್ರಾಸ್ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಾಚೊ ಗೌರವ್ ಸಾಂದೊ ಆನಿ ಚರಿತ್ರಾ ವಿಭಾಗಾಚೊ ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ. (Nominated Fellow of the University of Madras and Examiner of History.) ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ ಆಸ್ತಾಂ, ತಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಕೃತಿಯೊಯಿ ಪ್ರಕಟ್ ಕರುನ್ ದಿಲೊ.[40a]

ಬಾಪ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆ ಇಟೆಲಿಂತ್ಲ್ಯಾ ತಿರೊಲ್ ಪ್ರಾಂತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಿನ್‌ಜೊಲ್ಲೊ(Pinzolo) ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಕಡೆ 1844 ಂತ್ ಜಲ್ಮಾಲೊ. 1871 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಪ್ಟೆಂಬರಾಚಾ 27 ತಾರಿಕೆರ್ ತೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಭರ್ತಿ ಜಾಲೊ. ತೆದ್ನಾ ತಾಚಿ ಪ್ರಾಯ್ 27 ವರ್ಸಾಂ. ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತಾಂ ರೊಮಾಚ್ಯಾ ಗ್ರೆಗೊರಿಯನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಥಾವ್ನ್ ತತ್ವ ಶಾಸ್ತಿರ್ ಆನಿ ದೇವ್ ಶಾಸ್ತಿರಾಂತ್ ತಾಣೆ ದೊತೊರಾಚಿ (Doctorate) ಸನದ್ ಜೊಡ್ಲಿ.[40b]

ಫ್ರಾದ್ ಮಾಫೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಚಾ ಮಿಸಾವಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ 1891 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂನಿ ರೆಕ್ಟರ್ ಜಾಲೊ. ಹೆ ಹುದ್ದೆ 1896 ಆಕೆರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆ ಸಾಂಬಾಳ್ಳೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹೆ ಹುದ್ದೆ ಸೊಡುನ್ ನೆಲ್ಲಿಕುಂಜೆಂತ್ ಮಿಶೊನರಿ ವಾವ್ರ್ ಕರುನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಫ್ರಾದ್ ಮಾಫೆಕ್, ತಾಚೊ ಕಾತೆಕಿಸ್ತ್ ಆನಿ ರಾಂದ್ಪಿ ಅಶೆಂ ತೆಗಾಂ ಜಣಾಂಕ್ 1899 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ತಾಪ್ ಸುರು ಜಾಲೊ. ಮೇಯಾಚಾ 28 ತಾರಿಕೆರ್ ತಾಣೆ ತ್ಯಾ ಚಾಕ್ರಾಂಕ್ ಬೊಯ್ಲ್ಯಾಚೆ ಏಕೆ ಗಾಡ್ಯೆರ್ ಕಂಕ್ನಾಡಿ ಫ್ರಾದ್ ಮುಲ್ಲರಾಚೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಕ್ ಧಾಡ್ಲೆ. ತೀನ್ ದೀಸ್ ತ್ಯಾ ಏಕ್ಸುರ್ ಗುಡ್ಸುಲಾಂತ್ ದೋಗ್‌ಚ್ ಜಣ್ ಉರ್ಲೆ. ಮೊರ್ನಾಚಾ ಹಾಂತುಳ್ನಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಫಾದರ್ ಮಾಫೆ ಆನಿ ತಾಚೆ ಕುಮ್ಕೆಕ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಏಕ್ಲೊ ಹೆಡ್ಡೊ

ನಾಡ್ಕಾರ್. ಮೇ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಪುನರ್ ಜೀವ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಫ್ರಾದ್ ಮಾಫೆ ವಿದ್ವಾಂಸಾನ್ ಆಪ್ಲೊ ಅತ್ಮೊ ಸರ್ವೆಸ್ಪರಾಕ್ ಒಪ್ಸುನ್ ದಿಲೊ.[41]

1930 ಜನೆರ್ 15 ತಾರಿಕೆರ್ , ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸುವರ್ಣೊತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಫ್ರಾದ್ ಮಾಫೆಚೆಂ ಹಾಡಾಂ ಕಾಸರ್‌ಗೋಡ್ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ತಿಂ ಸನ್ಮಾನಾನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಮ್ಹಾಲ್ ಆಲ್ತಾರಿಚಾ ಮೆಟಾಂ ಸಕಯ್ಲ್ ಮಾತ್ಯೆಕ್ ಪಾಯ್ಲಿಂ.

ಫಾ| ಮಾಫೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಆನಿ ಯೆರೋಪಿ ಶಿಕ್ಪಾಚ್ಯಾ ಮಿಸಾಂವಾಕ್ ತರೀ ತಾಣೆ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಕೊನ್ಯಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಮನ್ಯಾಂತ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಕ್ ಏಕ್ ಘುನಾದಿಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ತಾಣೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರೆ ದ್ವಾರಿಂ ದಿಲಿ.

ಧೀರ್ ಬಾಪಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ಗಾರ್ ಆನಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿ ಸಾಸ್ಣಾಕ್ ತುಕಾ ವರ್ನುನ್ ಅರ್ಗಾಂ ದಿತಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿ!

2.3 ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ

ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಚ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಂನಿ ಮೆತೆರ್ ಜಾವ್ನ್, ಸಾಂ. ಜುಜೆಚೆಂ ವರ್ಕ್‌ಶೊಪ್, ಫಾದರ್ ಮುಲ್ಲರಾಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆನಿ ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಉಗಡ್ಲೆ.

ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಥೊಡಿಂ ಕಾರಣಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತಾಂಚೆಂ ಏಕ್ ಪ್ರೆಸ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ತ್ಯಾಚ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್ ಛಾಪಿಜೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಪಾಸ್ತೊರಲಾಂ ಆನಿ ಸರ್ಕುಲರಾಂ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಚ್ಯೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಂಗ್ತಿ ಛಾಪುಂಕ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ವೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ಹೆ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಮೆಚ್ಯಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಛಾಪುಂಕ್ ನಿರಾಕರ್ಸಿತಾಲೆ. ಅಸಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಪ್ಲೆಂಚ್ ಏಕ್ ಪ್ರೆಸ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಭೊಗ್ತಾಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಪ್ರೊತೆಸ್ತಾಂತ್, ಕಥೊಲಿಕ್ ಇಗರ್ಜೆ ವಿರೋದ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಆನಿ ಹಾತ್ ಪತ್ರಾಂ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರ್ನ್ ವಾಂಟ್ತಾಲೆ.[42] ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಅಪಪ್ರಚಾರಾ ವಿರೋಧ್ ಝುಜೊಂಕ್ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ವಾಟ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ಹಿ ಗರ್ಜ್ ಸಮ್ಜೊಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಆಪ್ಲೆಂಚ್ ಏಕ್ ಪ್ರೆಸ್ ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂ ಆನಿ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮಿಸಾಂವಾಚೊ ಪ್ರೊಕ್ಯುರೇಟರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಫಾ| ಆಂಜೆಲ್ಲೊ ಮುಟ್ಟಿ ಜೆ.ಸ. ಹಾಣೆ

ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಸಾಂ. ಜುಜೆಕ್ ಸಮರ್ಪುನ್ ದಿಲೆಂ. ಸಾಂ.ಜುಜೆಚೆಂ ಪ್ರೆಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಸುರ್ವೆರ್ ತಾಕಾ ಆಪಯ್ತಾಲೆ ತರೀ ಸಾಂತಾಂಚೆ ವ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ನಾಂವ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ಅಡ್ಕಳ್ ಜಾಯ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್, ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಪ್ರೆಸ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಹ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾಚೆಂ ನಾಂವ್‌ಚ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಕ್ ದಿಲೆಂ.[43]

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೋಜಾನ್ ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟ್ಯಾರ್ ಕೊಹಿನೂರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್ '*ಸಮಾಜೆಚೊ ದಿವೊ*' ಪತ್ರ್ '*ಉಜ್ವಾಡ್*' ಆನಿ ಇನ್ನಿತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ, ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಛಾಪ್ತಾಲೆ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಚಡುಣೆಂ ಪಾಂಚ್ ಛಾಪ್ಖಾನೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ತೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಬೆಸಿಲ್ ಮಿಷಿನ್, ಕೊಡ್ಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ, ಸಿಟಿ ಪ್ರೆಸ್ಸ್, ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್ಸ್ ಆನಿ ಕೊಹಿನೂರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸ್.

2.4 ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕಾಪ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್

ಆದುನಿಕ್ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ವೆಕ್ತಿಂಕ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ ಆನಿ ಊಂಚ್ ಮಟ್ಟಾಕ್ ವಾಟ್ ಖೊಂಡುನ್ ದಿತಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಣಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಶಾಬಿತ್ ಉರಂವ್ಕ್ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂನಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಏಕ್ ಯುಕ್ತ್ ಹಾತೆರ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಪ್ರೊತ್ಸಾಹ್ ದಿಲೊ, ಆನಿ ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಜಂಟ್ಲ್‌ಮೆನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಂತ್ ಉನ್ನತ್ ಹುದ್ದ್ಯಾಂತ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೆರ್ ಕಶೆಂ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂನಿ ಮೌಲ್ಯಾಂ ಉಬಾರ್ಲಿಂಗಿ ತಶೆಂಚ್ ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಿ ಮನ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ದವ್ಲತೆ ವರ್ಗಿಂ ಸಾದ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಂ ವಯ್ರ್ ಫೊಡ್ಯಾ ಸವಾರಿ ಕೆಲಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಕ್, ನ್ಹೆಸ್ಣಾಂಕ್, ವಸ್ತುಂಕ್ ಗೌರವ್ ಚಡ್ಲೊ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೆ ಚಡಾವತ್ ವೆಕ್ತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೊಕಾಚೆ ಆಟ್‌ನೇಟ್ ಅನುಕರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಆಯ್ತಿ ಜಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂದ್ ಕಾರಣಾ ನಿಮ್ತಿ ತವಳ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಬಾರ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ಚಡಾವತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲಯ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಾಂಚಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಲಜೆಲೆ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಶಿಕ್ಪಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಚಾಕ್ರಾಂನಿ ವಾಪಾರುಂಚಿ ಭಾಸ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಆಡೆ ಬಾಗೆಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಕ್ ವೆಗಿಂ ಫಾತೊರ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಬರೆಂ ಅಶೆಂ ಚಿಂತ್ತಾಲೆ. ಪುಣ್ ಹಳ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಆಮ್ಚೊ ನಾಡ್ಕಾರ್ ಲೋಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್‌ಚ್ ಉಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ನಾಸ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಂಕಾಂ ಜಾಲೆಂ ನಾ.

ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ 1880-ಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕೆಲ್ಲೊಚ್ ಆಪೊಸ್ತಲಿಕ್ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಭಯ್ಣಿಂನಿ ಬೊಳಾರಾಂತ್ ಸಾಂತ್ ಆನ್ನ್ ಚಲಿಯಾಂಚೆಂ ಪ್ರಥಮ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಉಗ್ತೆಂ ಕೆಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ವೊಡ್ ಉಬ್ಜಾಲಿ. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ನಶೀಬ್‌ಯಿ ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಫುಲೊನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ತಾಚ್, ಸುರ್ವೆರ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಛಾಪ್ತಾಲೆ. ಕನ್ನಡ ಛಾಪ್ಯಾಕ್ಷರ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಛಾಪ್ತಾಲೆ. ಸುರ್ವೆಚಾ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಚಡಾವತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಶಾಸ್ತ್ರಾಕ್ ಆನಿ ಭಕ್ತಿಪಣಾಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕ್ರಮೇಣ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಫ್ರಾದ್ ಮಾಫೇಯಿಚಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನಾಂಚಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ. 1884 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬೆಂಗ್ಳುರ್ ಥಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಛಾಪ್ಯಾಕ್ಷರಾಂ ಹಾಡವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಕೆಲೊ ಆನಿ ತೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಪ್ರಯೋಗಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ "ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೊತೊರ್ನಿಚೊ ಕಾತೆಕಿಜ್ಮ್."[44]

ರಚನಾತ್ಮಕ್ ಧಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾಕ್' ಉಪ್ರಾಂತ್ ದುಸ್ರೊ ಮಾನ್ ಘಾವೊ ಜಾತಾ "ರಿಗ್ಲೊ ಜೆಜು" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಕಂತಿಗೆಕ್. ಹೈದರ್ ಆಲಿಚಾ ಕಾಲಾರ್ ಪರಿಂಗ್‌ಪೆಟ್ 'ಅರ್ಕೊಳ್ ಗುರು'' ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಜೊಕಿಂ ಮಾನ್ವೆಲ್ ದೆ ಮಿರಾಂದ ಹಾಣೆ ತಿ ಕಂತಿಗ್ ಘಡ್‌ಲ್ಲಿ.[45]

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಪಾಸುನ್ ವಾವುರ್ಲ್ಲಲೊ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಭಿಮಾನಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾದರ್ ಪೊಲೆಸೆ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲೊ 'ದಿಸ್ಪಡ್ತೊ ಸಾಂಗಾತಿ' ಮ್ಹಳೆಂ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಮಿಸಾರಾಚೊ (ಮಿಸಾರ್ ವಾಚ್ಚ್ಯೊ) ಬೂಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾ ಖಾಲ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಲ್ಲೊ. "ನೊವ್ಯಾ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತಾಚೊ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗ್ತಿ" ಮ್ಹಳೆಂ ಫಾದರ್ ಪೊಲೆಸೆಚೆಂ ಅನ್ಯೆಕ್ ಪುಸ್ತಕ್. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್, "ಜೆಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಿ ದೇಕ್ ಕಾಣ್ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲಾಂಬ್ ನಾಂವಾ ಖಾಲ್ ಪಾಂಯ್ಶಿ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಂಸಾರಾರ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ '*ಇಮಿಟೇಶನ್ ಒಫ್ ಕ್ರಾಯಿಸ್ಟ್*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ಹಾಣೆಂ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲೊ.[46] ತವಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾದರ್ ಗ್ರೆಗೊರ್ ಕುವೆಲಿನ್ "ಮರಿ ಮ್ಹಜಿ ಮಾಯ್" "ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಮಹಿನೊ" ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಥೊಡಿಂ ಗಿತಾಂ ಗಾಯಾನಾಂ ತಾಣೆ ಘಡ್ಲಿಂ. ತ್ಯಾ

ಪಯ್ಕಿ "ಮರಿಯೆಕ್ ಹೊಗೊಳ್ಸಿಯಾಂ" "ಮರಿಯೆ ಪೊರ್ತಿಯ್ ಆಮ್ಚೆರ್" ಆನಿ "ಯೇ ಮರಿಯೆ ತುಜೆಂ ನಾಂವ್" ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸೊಬಾಯೆಚಿಂ.[47]

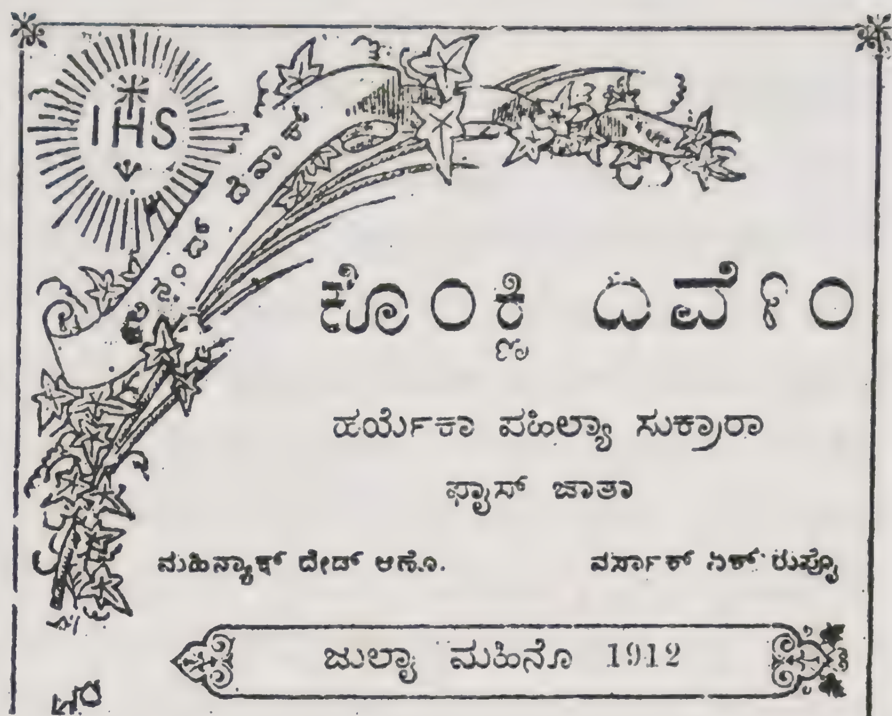
ವಿಸಾವೆಂ ಶತಮಾನ್ ಉದೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಮೊಗಾನ್ ಭರ್ಲ್ಲೆ, ದುರ್ಬಳ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚುಂಕ್ ಆನಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕಯ್ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಉರ್ಬೆಲ್ಲೆ ದೋಗ್ ಸೆಕುಲಾರ್ ಪಾದ್ರಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೆ. ಏಕ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಮಿಂಗೆಲ್ ಪ್ಲಾಸಿಡ್ ಕುಲಾಸ್, ಆನ್ಯೆಕ್ಲೊ ಮೊ| ರಾಯ್ಮುಂದ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್. ದೋಗ್‌ಯಿ ಜಿವಾನ್ ದಿಂಡೆ ತಶೆ ತಕ್ಲೆನ್ ಹುಶಾರ್, ದೊಗಾಂಯ್ನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಕ್ ಅಲಂಕಾರ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಜಯ್ತ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೆ. ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಾಂತ್ ಆಂತೊನಿಚೊ ಆಸ್ರೊ; ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ಬೆಥನಿ ಭಯ್ಣಿಂಚೊ (ಮಾದ್ರಿಂಚೊ) ಮೇಳ್ ದೊಗಾಂನಿಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನವಿಚ್ಯ್ಟಿ ಶಿಕ್ತೆಲ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಸಾಧೆ ಪಾಠ್- ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲೆ.[48]

ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಕುಲಾಸಾಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ "ಜೆಜುಚೊ ಮೋಗ್", ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ "ಪ್ರಥಮ್ ಪುಸ್ತಕ್" ಆನಿ "ಬಾಳ್ಕಾಂಚಿಂ ಮೆಟಾಂ", ಹ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸಬಾರ್ ಗಿತಾಂ ತಾಣೆಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪೈಕಿ ತಾಚೆಂ "ಖುರ್ಸಾ ಮುಳಿಂ ದುಖಿ ಮಾತಾ" ಆನಿ "ಗುಪಿತ್ ಮ್ಹಜಾ ದೆವಾ ತುಕಾ ನಮಸ್ಕಾರ್" ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸೊಭಾಯೆಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.[49]

ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ರಾಯ್ಮುಂದ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ ವಿಶೇಷ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ವಚಾನಾಸ್ತಾಂ ಘರಾಚ್ಯ್ಟ ವಾಚುಂಕ್ ಶಿಕ್ತೆಲ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ "ಪಯ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್" ಬರಯ್ಲೆಂ. ಹಾಂತ್ಲೊ ಹರ್ಯೆಕ್ ಪಾಠ್ ಭಾಷೆ ಶಿವಾಯ್ ಬರಿ ಚಾಲ್ ಶಿಕಯ್ತಾ. ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೆ ಭಕ್ತಿಕ್ ಆನಿ ಪಾಟ್ಲಾವಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಕಂತಿಗೊ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ "ನಮಾನ್ ಆಂಕ್ವಾರ್ ಮರಿಯೆ," "ಸಕ್ಕಡ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಯಾಂ," "ದೆವಾ ದಯಾಳ್ ಕಾಕುಳ್ತಿಚಾ" ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಗಿತಾಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.[50] ಪುಣ್ ಮೊ| ಮಸ್ಕರೇಞಿಚಿ ಜಯ್ತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೃತಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ತೆಸ್ತಮೆಂತಾಚೊ ತರ್ಜುಮೊ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೊ ಲ್ಹಾನ್ ಒಫಿಸ್ ಆನಿ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಒಫಿಸ್ ತಾಣೆ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್.

ಹೆ ದೋಗ್ ಮೊನ್ಸಿಞೊರಾಂಚೊ ಹ್ಯಾ ಪರಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಚಲೊನ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಪೊಂಪೈ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೊ ಭಕ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲ್ಲೊ ಫಾದರ್ ಲುವಿಸ್ ಸೋಜ್ ಅನ್ಯೇಕಾ ವಾಟೆನ್ ಮಾಯ್- ಭಾಷೆಕ್ ಲಬ್ದಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಗಾದಿ, ಉಮಿಣ್ಯೊ, ಪದಾಂ, ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರ್ಪಾರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಗಾಂವಾರ್ ಚಾಲು ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಸಕ್ಕಡ್ ಜಾಯ್ತೆ ವಾಂಟ್ಬಿನ್ ಎಕ್ಟಾಂಯ್ ಕರ್ನ್ ಎಕಾ ಪುಸ್ತಕಾ ರುಪಾರ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಸೊಮೊಯ್ ಪೆಟಯ್ಲಿ.[51]

2.5 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಸ್ಥಾಪನ್


ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ

ಹರ್ಯೆಕಾ ಪಹಿಲ್ಯಾ ಸುಕ್ರಾರಾ
ಫ್ಯಾಸ್ ಜಾತಾ

ಮಹಿನ್ಯಾಕ್ ದೇಡ್ ಆಣೊ.   ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ್ ರುಪ್ಯೊ

ಜುಲ್ಯಾ ಮಹಿನೊ 1912

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಪಾಸುನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಕಾಣ್ಘೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂ ಪಯ್ಕಿ ಜೆಜುಚಾ ಸಭೆಚೊ ಫಾದರ್ ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಗುಂಡಾಯೆನ್ ಶಿಕೊನ್ ಭಾಷೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್ತಾವ್ ಮಾಹೆತ್ ಘಾವ್ನ್ ತೆ ಪರಿಂ ದಿಂವ್ಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಕಾಡ್ಲಿ. ತಾಚಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ತಾಚೊ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಲಿವ್ರ್ 'ಜೆಜುಚೊ ಕುರೊವ್' ಬಾರಿ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಜಾಲೊ. ಕ್ರಮೇಣ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಹಾಣಂ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂ ಥಂಯ್ ವೊಂಪ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚೆಂ ಭಿಂ ಕಿರ್ಲೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಮದೆಂ ಉಮೇದ್ ಉಬ್ಜಾಲಿ, ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಏಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್. ತೆವೀಸ್ ಚೊವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಯೆಚೆ ದೋಗ್ ತರ್ನಾಟೆ ಸಾಂಗಾತಿ 1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇ ಮಯ್ನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವೆರ್ ಕದ್ರೆ ಪದ್ವಾರ್ ಭೊವೊಂಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ ಪಾಟಿಂ ಯೆತಾನಾ, ತಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಳೆಂ:

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಾಡ್ಕಾರ್ ನೆಣಾರಿ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮಿ ಕಾಂಯ್ ಪುಣಿ ಕರಿಜೆ, ಮ್ಹಾಕಾ ಮನ್ ಆಸಾ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಣ್. ಪುಣ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಿತೆಂ? ಪಯ್ಶೆ ನಾಂತ್" ತಕ್ಷಣ್ ತಾಚೊ ಸಾಂಗಾತಿ ಮ್ಹಣಾಲಾಗ್ಲೊ. *"ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಂವ್ ಆಸಾಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಯೇನಾ, ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್ ಬರಂವ್ಕ್ ನಜೊ. ತುಂ ಬರಯ್ತಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಂವ್ ಛಾಪ್ಸುಂಚೆಂ ಆನಿ ವಾಂಟ್ಚೆಂ ಪಳೆತಾಂ"* ತ್ಯೆಚ್ ಘುಡಿಯೆ ಆಲೋಚನ್ ಘಟ್ ಜಾವ್ನ್ **1912** ಮಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸುಕ್ರಾರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾರ್ಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೊ. ಹೆಂ ನೊವೆಸಾಂವ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಗಾಂವಾರ್ ಏಕ್ ಗಲಾಟೊಸೊ ಜಾಲೊ. ಕಿತ್ಯಾಕ್‌ಗೀ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಗಟಿಲ್ಲೆಂ. ತೆ ದೋಗ್ ತರ್ನಾಟೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚೆ ಶಾಸ್ವಿತ್ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಘಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾರ್ಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಪಯ್ಯ್ಯಾಂನಿ ಆದಾರ್ ದಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಣಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಕ್ತ್. ಕಣ್ಣಪ್ಪ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಚೊ ಆಫಿಸರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.[52]

1912 ಇಸ್ವಿ ಮಾಂಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಜಾತಾನಾ ತ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಸುರ್ವಾತೆಚೆಂ ಲೇಖನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

'ಮಾಯ್ ಮಹಿನೊ 1912'

(i) 'ಮಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯೊ ಖುಶಾಲಾಯೊ'

'ಆೈಲೊ ಮ್ಯಾ ಮ್ಯೆನೊ, ಆನಿ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ತಾಚೆ ದುಲೊಬ್ ಸಾಂಗಾತಿ ಸಂತೊಸ್, ಜೆ ಆಮ್ಚೆಂ ಮೊನ್ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಕರ್ತಾತ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಿ ಪರಿಕ್ಷಾ ಜಾಲಿ, ಆನಿ ತೆ ಆತಾಂ ಸುಡಾಳ್ ಭೊಂವ್ತಾತ್, ಆತ್ತಾಂ ಕಾಜುಚಾ ರುಕಾಚೆ ತಕ್ಲೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಸಖ್ಯಿಲ್ ಆಸ್ಚಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಾಂವ್ಡಾಂಕ್ ಕಾಜುಂಚೊ ಪಾವ್ಸ್ ಧಾಡುಂಕ್, ಆತ್ತಾಂ ಆಂಬ್ಯಾ ರುಕಾ ಮುಳಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಆಂಬೊ ಪೊಡ್ತಾಗಿ ಪೊಳೆಂವ್ಕ್, ಆನ್ಯೆಕೆ ಫುಡ್ಯೆನ್ ಬೊಸ್ಲೆ ಫಾಳುಂಕ್ ವ್ಹೊಡ್ಲಿಂ ವ್ಹೊಡ್ಲಿಂ ಪೊಣ್ಸಾಚಿಂ ಶೆಡಾಂ. ಹೆ ಜಿನ್ಸಿಂ ಭೊಗ್ತಾತ್ ಭುರ್ಗೆ ಮ್ಯಾ ಮ್ಯೊನ್ಯಾಚೆ ಸಂತೊಸ್. ಪುಣ್ ವ್ಹೊಡಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ? ತೆವ್ಯಿ ತಾಂಚಾ ಬ್ಯಾಲೆ ಬುಗ್ಯಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಖುಶಾಲ್ಯಾ ಭೊಗ್ತಾತ್. ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ನಾಡಾಂತ್ ಭ್ಯುಂಕಡೆ, ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ರೈಲಾರ್ ಗಾಂವ್ ಪೊಳೆಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಶಹರಾಂತ್ ಉಲ್ಯಾರ್ ಥಂಯ್ ಹಾಂಗಾ ಕಾಜಾರಾಚಾ ಮಾಟ್ವಾನಿ ಆನಿ ಸೈರ್ಯಾಂಗೆರ್ ಭೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಮಾರ್ನ್. ಪುಣ್ ವ್ಹೊಡ್ ಜಾಂವ್ ಲ್ಹಾನ್ ಜಾಂವ್, ಗ್ರೆಸ್ತ್ ಜಾಂವ್ ದುಬ್ಳೆ ಜಾಂವ್. ಮ್ಯಾ ಮ್ಯೊನೊ ಕ್ಯಾಂಚ್ ಪಕ್ಷಪಾತ್ ಕರ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಹೆ ತೀನ್ ಸಂತೊಸ್ ಸಮೆಸ್ತಾಂಕ್ ವಾಂಟ್ತಾ. ಸಕಾಳಿಂ ಫುಡೆಂ, ತೆಂ ಸುಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ರಂಗೀತ್ ಗಾಯಾನ್ ಆನಿ ಫುಲ್ ಫೊಳಾನಿ ನೆಟ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರುಕಾಂ ಝುಡಾಂಚಿ ದೀಷ್ಟ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಸೊಬೀತ್ ಆನಿ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚೆಂ ಭಕ್ತಿಪೊಣ್ ಮ್ಯಾ ಮ್ಯೊನ್ಯಾಚೆಂ ಆಮ್ಚಾ ಕಾಳ್ಜಾನಿ ಥಂಡ್ಯಾ ಹಾಡುಂಕ್. ಸಾಂಜೆರ್ ಪುರೋ ಜಾವ್ನ್ ಘರಾ ವೆತಾನಾ ನಾನಾಂತ್ಯಾ ರಂಗಾಚೆಂ ಮೊವಾಳ್ ಮೊಳಾಬ್, ಆಮ್ಚೆ ಮೊತಿಕ್ ಸೌಕಾಸ್ಯಾ ದೀಂವ್ಕ್. ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ, ದಿಸಾ ಮೊದೆಂ ಪುರ್ಸತ್ ಮೆಳ್ಯಾರ್ ಬೊರೆ ಜಿನ್ಸಿಂ ವೇಳ್ ಖರ್ಚುಂಕ್ ಹೆಂ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ."'

ಹ್ಯಾ ಸುರ್ವಾತೆಚ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕಾಚಿ ಉತ್ರಾಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ ತಶಿ ದಿಲ್ಯಾಂತ್:-

(ii) 'ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂ ಮ್ಹೊಜಿಂ'

"ಸ್ಯಾಬಾ ಮ್ಹೊಜಾ! ಕಶ್ಯಿ ಸುಟ್ಕಾ ಜಾಲಿ ಆಬ್ಬಾ! ಕಿತ್ಲೊ ಕಾಳ್ ಥಾವ್ನ್ ರಾಕೊನ್ ಮೆಲ್ಲೊಂ ಕೊಣ್ ಪುಣ್ಯೆ ಪುನೆಕೆಲ್ಲೊ ಏಕ್ ಮಾಸೀಕ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರಿತ್ ಗ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್. ಹೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಭಾರಿ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಪೊಳೆಯಾ"

" ... ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ನಿಮ್ತಿಂ ಜ್ಯಾತ್ತೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಸಾ ಮೊಳ್ಯಾರ್ ಕ್ಯಾಂಚ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ವಾಚಾಪ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಮ್ಚೆ ಮೊತಿಚೊ ಉಜ್ವಾಡ್ ಆನಿ ಖಾಣ್. ತೆಂಚ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮೊನಿಸ್ ಕಿತ್ಯಾ? ಆಮ್ಚಾ ಗುಡ್ಸುಲಾಂ ಭ್ಯಾರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಚಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಚಲ್ತಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಳಜ್ಯ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ

ವಾಟಿಜ್ಯ. ಆತಾಂಚಾ ಕಾಲಾಂತ್ ಸರ್ವ್ ಜಾತಿಕಾತಿಂಚೊ ಲೋಕ್ ವಿದ್ಯಾನಿ ಆನಿ ವಾವ್ರ್ ಉದ್ಯೊಗಾನಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾವ್ನ್ ನೊವಿಂ ನೊವಿಂ ಯಂತ್ರಾಂ ಆನಿ ಸೊದ್ನಾಂ ಕರ್ತಾಸ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಚಾ ಲೊಕಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯೊ ಮೊತಿ ಕುತ್ತಾರೆಂತ್ ಧಾಂಕುನ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ ದೊವ್ರೊಜ್ಯಗಿ? ನಾಡ್ಕಾರ್ ಬಾವ್ಡೆ ಕಿತ್ಲೆ ಆಶೆತಾತ್ಗಿ ಕ್ಯಾಂ ಪುಣ್ಯೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಭಾಶೆಚೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾತ್ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್, ಥೊಡ್ಯಾ ಪ್ರಾರ್ಥನ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಶಿವ್ಯಾ, ಬಿರ್ಮೊತ್, ತಾಂಕಾಂ ಕಸಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ? ತಾಂಚ್ಯೊ ಮೊತಿ ವಾಚ್ಪಾಚಿ ಶೇಳ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಥ್ಯಂಚ್ ಸುಕೊನ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್. ತೆ ಸುಕೊನ್ ಮೊತಾನಾ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಗಾರಾನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಗಾಜೆಟ್ಯೊ ವಾಚುನ್ ಖುಶಾಲ್ ರಾಂವ್ಚೆಂಗಿ? ತಾಂಚೊ ಮಾಯಾಮೋಗ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸಾಜ್ಯ. ತೆ ಹುಶ್ಯಾರ್ ಜಾವ್ನ್, ಫಾಲ್ಯಾ ಪೊರ್ಪಾಂ ತಾಂಚಿ ಹುಶಾರ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಘಾಲ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ನ್ಯಂಗಿ ಆಮ್ಕಾಂಚ್ ಸಂತೊಸ್ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ವೃದ್ಧಿ ಜಾಲೊ ಮ್ಹೊಣ್"

"ಯೆರಾಂಚಿ ಗಜಾಲ್ ಆಸೊಂ. : ಏಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಭೊಗ್‌ಲ್ಲೆ ಕಳ್ವಳ್ ತುಮಿ ಆೖಕಾ:- ತುಮಿ ಜಾಣಾಂತ್ ಏಕಾ ರುಕಾಕ್ ಯಥೇಷ್ಟ್ ಪೊಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಣ್ಯೆ ವ್ಹೊರ್ತಾಲೊ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಥ್ಯಂಚ್ ಪೊಡೊನ್ ತೆಂ ಕುಸ್ತಾ. ಹಿಚ್ ಗತ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹೊಜೆ ಮೊತಿಚಿ, ಖಳಾನಾಸ್ತಾನಾ ನೊವ್ಯೊ ನೊವ್ಯೊ ಆಲೊಚೆನ್ಯೊ ಆನಿ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಚಿಂತ್ನಾಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಯೆತಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಲೊಕಾಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ಚಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಆಸಾತ್, ಲೊಕಾಕ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕರ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಪೊಳ್ ಕಾಡ್ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಉಪಾಯ್ ಆಸಾವೆ? ನಾ ಪಾದ್ರಿಬರಿ ಪುಲ್ಪುತ್ರಾರ್ ಚಡೊನ್ ಲೊಕಾಕ್ ಶಿಕ್ಯನ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಲೋಬ್ ಫಾಲ್ಯಾ ಶಿವ್ಯ ಥ್ಯಂ ರೀಗ್ ದಿನಾಂತ್. ಬೊರೊವ್ನ್ ಪುಣ್ಯೆ ಮೋತ್ ಹಾಳು ಕರಿನ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಫ್ಯಾಸ್ ಕರ್ತೆಲೆಚ್ ನಾಂತ್. ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬೊರೊವ್ನ್ ವಿಕಿನ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಚೆ ಗ್ರ್ಯಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆಂ! ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಏಕ್ಲೊ ವ್ಹೊರಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೆಂಚ್ ಧಾ ಜಣಾಂಕ್ಯೆ ಪಾವ್ತಾ. ತೆದಾಳಾ ಬಾಕಿಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಹಾಂವೆಂ ಲೊಣ್ಚಾಕ್ ಘಾಲಿಜ್ಯ. ಅಶೆಂ ಕರ್ನ್ ಖ್ಯಂಚ್ಯಾನ್ಯಿ ವಾಟ್ ಮೆಳ್ನಾಸ್ತಾನಾ, ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಫುಗಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಮೆಲ್ಲೊಂ. ಆತಾಂ ವ್ಹೊಡ್ ನ್ಯಂ ಸುಟ್ಕಾ ಜಾಲಿ. ತುಮ್ಕಾಂ ಬೊರ್‍ಯೊ ಬೊರ್‍ಯೊ ಗಜಾಲಿ ಸಾಂಗಾನ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಬೊರೆಂ ಧೈರ್ ಆಸಾ.. ಪುಣ್ ಚತ್ರ್ಯಾ ಆಸೊಂದಿ ಜಣಾ ಪುರ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಿ ಏಕೇಕ್ ಪ್ರತಿ ಕಾಣ್ಗೆಲ್ಯಾ ಖರಿತ್ ರಾವೊನಾಕಾತ್. ಪಾಪ್ ಬಾವ್ಡ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲಿಕಾಚೊ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಯೊ ಖರ್ಚ್ ಪುಣ್ಯೆ ಭೊರಾಸೊ ಕರ್‍ಯಾ, ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೊ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಮ್ಹೊನ್ಯಾಕ್ ಛಾಪ್ಯನಾ ಜ್ಯಾತ್. ತೆದಾಳಾ ಮ್ಹೊಜಾ ಪೊಟಾರ್ ಪ್ಯಾ ಆೖಲೆ ಆನಿ ತುಮಿ ಉಕಳ್ಯಾಂ ಪೊಡ್ಲ್ಯಾತ್."

(ಪಂಚಾಲಿ)

ಸಂಪಾದಕಾಚಿಂ ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ 'ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಕ್ [illegible] ಏಕ್ ಮನವಿ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

(iii) 'ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಚಿ ಲಖ್ಣಿಕ್'

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಪೈಕಿ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸೊಂಕ್ ಪುರೊ, ಕಿ ಅಸಲೆಂ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರ್ಚೆ ಆಲೊಚೆನ್ ಸುಮಾರ್ ದೇಡ್ ದೋನ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಜಣಾಂಚ್ಯಾ ತಕ್ಲೆಂತ್ ಗುಂಪ್ತಾಲಿ. ಪುಣ್ ಕೊಣ್ಯೆ ಮುಕಾರ್ ಸರೊಂಕ್ ನಾ, ಏಕಾದವೆಳಾ ಥಾವ್ನೊತ್ಯೊ ಬರವಣ್ಯೊ ಮೆಳ್ನಾಸ್ತಾನಾ ವಾಂಪ್ತಿರ್ ಪೊಡೊಂಕ್ ಜ್ಯಾತ್, ಯಾ ಲೋಕ್ ಪತ್ರಾಚಿ ಖ್ಯಾಸ್ ಕರ್ನಾಸ್ತಾನಾ ನಷ್ಟ್ ಪೊಡಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಭಿಯಾನ್. ಹೆಂ ಭಿಯೆಂ ಆಸ್ಚೆಂ ವಾಜ್ಬಿ, ಆನಿ ಸಹಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ಯಿ ತೊಚ್ ಧಕೊ ಆಸಾ. ಪುಣ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸಾ, ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಬೊರ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ವಾವುರ್ಚ್ಯಾಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸೊಡ್ನ್ ಘಾಲಿಸೊನಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ. ಹೆ ಪಾತ್ಯೆಣೆರ್ ಆಮಿ ಧೈರ್ ಕರ್ನ್, ಕ್ಯಾಂಚ್ ಆಧಾರ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಹೆಂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ಕಾಣ್ಘೆಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಆಮಿ ನೊವೆಚ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಸಮೆಸ್ತಾನಿ ಸುದಾರ್ಸುನ್ ವ್ಹೊರ್ಚೆ, ಮಾನಾದಿಕ್ ಪಾದ್ರಿನಿ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ತಾಂಚ್ಯೊ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಬರವಣ್ಯೊ ದಾಡ್ನ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಸಂಬಂಧಿಂ ತಾಂಕಾಂ ಬೊರಿಂ ದಿಸ್ಚಿಂ ಸೂಚನಾ ಸಾಂಗುನ್; ಆನಿ ಯೆರಾ ಲೊಕಾನ್ ತಾಂಕ್ತಾ ತಿತ್ಲ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ವಿಕಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ನ್, ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಪಾಡ್ತಿನ್ ಆಮಿ ಸಮೆಸ್ತಾಂಕ್ ಮಾನ್ಪೊಂವ್ಕ್ ತಾಂಕ್ತಾ ತಿತ್ಲಿ ಮ್ಹೆನತ್ ಘೆತೆಲ್ಯಾಂವ್."

"ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚಿ ಆಲೊಚೆನ್ ವ್ಹೊಡ್ಲಿ ಆಸಾ. ಸ್ಯಂಚ್ ಮೈನ್ಯಾವಾರ್ ಬಗಾರ್ ತಾಂಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸುಮಾನಾವಾರ್ ಕರುಂಕೈ ಆಮಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್. ಪುಣ್ ಸಗ್ಳೆಂ ರೊಮಾ ಶಹರ್ ಏಕಾ ದಿಸಾನ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ನಾತ್ಲೆಂ ಖೈಂ. ತಶೆಂ ಸುರ್ವೆರ್‌ಚ್ಚ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾನ್ ನೊಜೊ. ಹ್ಯಾ ಮೈನ್ಯಾಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಖರ್ಚಾರ್ ಆಮಿ ಛಾಪುನ್ ಪ್ರತಿಯೊ ವಿಕುಂಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಪುಣ್ ಕೊಣ್ಯ ಘೆತೆಲ್ಯಾಕ್, ಮೈನ್ಯಾ ಮೈನ್ಯಾ ದೇಡ್ ಆಣೊ ದಿವ್ನ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾಕೈ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವೊರ್ಸಾಕ್ ಇತ್ಲಿಚ್ ವಂತಿಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿವ್ನ್, ಮೈನ್ಯಾನ್ ಮೈನೊ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಕ್ಷಣ್ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಾಯಾಕಡೆ ಯೆಶೆಂ ಕರ್ಚೆಂ ಬೋವ್ ಬೊರೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪಾಸುನ್ ಆಮಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವೊರ್ಸಾಕ್, ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ ಬಾರಾ ಪ್ರತಿಯಾಂಕ್ ಏಕ್‌ಚ್ ರುಪ್ಯೊ ವಂತಿಗಿ ದೊವೊರ್ಲ್ಯಾ. ಶಹರಾ ಭ್ಯಾಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಟಪ್ಪಲಾ ಖರ್ಚ್ 4 ಆಣೆ ಚಡಿತ್ ಪೊಡ್ತೆಲೆ. ವೊರ್ಸಾವದಿ ಯಾ ಸ ಮೈನ್ಯಾಕ್ ವಂತಿಗೆದಾರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಖುಶಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾನಿ ಕೆದಾಳ್ಯಾ ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆನಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಸಕಯ್ಲ್ಲ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಂವಾಕ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿವ್ಯೆತ್."

'ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಚೊ ವಿಳಾಸ್:'

'ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆನ್ಸ್,'
"ಸಾಂ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕೊಪೆಲಾ ಬಾಗ್ಲಾಂತ್,
ಇಜ್ಯೆ, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಹರ್"

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಪಳೆವ್ನ್ ಆನಿ ವಾಚುನ್ ಲೋಕ್ ವಿಜ್ಮಿತ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾಚ್ಟ್ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ (ಪಾನ್ 47) ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಚಿ ಲಖ್ಣಿಕ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್:-

(iv) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಅಂಕೊ 2 - '*ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಚಿ ಲಖ್ಣಿಕ್*'

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪ್ಯೈಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾನ್ ಲೊಕಾನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಖಾಯ್ಸ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಆಮಿ ಭೋವ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಂವ್, ಆನಿ ಸಮೆಸ್ತಾಂಚೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ತಾಂವ್. ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಜಣಾಂನಿ ಚಡ್ ಕರ್ನ್ ಪಾದ್ರಿನಿ ಬರಯ್ಲ್ಲಿಂ ಶಿಪಾರಾಸೆಚಿಂ ಕಾಗ್ದಾಂ ವಾಚುನ್, ಗೆಲೆ ತೆ ಪಾವ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರ್ಲೆಲೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಭಿಯೆಂ ಮುಕ್ಲಾಲ್ ವಾಸ್ ಉಣೆ ಜಾಲಾಂ ಮೊಣಾಜ್ಯ. ಜಾಗೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಇತ್ಲೆಂ ಧ್ಯರ್ ಉಬ್ಜೊಂವ್ಚಿಂ ಹಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಗ್ದಾಂ ಛಾಪ್ಸಿತೆಲ್ಯಾಂವ್; ಪೂಣ್ ಜಾಗ್ಯಾಚಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಅಡ್ಚಣಿ. ದೆಕುನ್ ಮೊಟ್ವೆಶೆಂ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ವಿಂಚುನ್, ನಮುನ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಹಾಂಗಾ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್ತಾಂವ್:"

'ಸಾಂ ಲುವಿಸಾಚೆಂ ವಿದ್ಯಾ ಮಂದಿರ್, ಮಂಗ್ಳುರ್,'
'ಮಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ 5 ತಾರಿಕ್'

'ಮೊಗಾಚಾ ಪತ್ರ್-ಕರ್ತಾನೊ,

*ತುಮಿ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಮೊಗಾನ್ ಧಾಡ್ಲೆಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಿ ಪಯ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಾಚುನ್ ವೊರ್ತೊ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ಲೊಂ. ದೆಕುನ್ ದೇವ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್ತೆ ಬರೆಂ ಕರುಂ. ಹಾವೆಂ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಡ್ ಹೊಗಳ್ಸುಂಚಿ ಗರ್ಜ್‌ಚ್ಟ್ ನಾ: **ಸಬಾರ್ ಕಾಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂನಿ ಸಬಾರ್ ಆಲೊಚೆನ್ ಕರ್ನ್ ಸದ್ವ್ಯಾಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ಸೊಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ "ದಿರ್ವೆಂ", ತುಮಿ ಧ್ಯರಾನ್ ಉಗ್ತೆಂ ಕರ್ನ್ ಸಕ್ಣಾಂಕ್ ವಾಂಟ್ಲೆಂ, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ವ್ಹೊಡೆ ಉರ್ಬೆನ್ ಲಾಲೆವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾಂಚಿ ಆಶಾ ಭಾಗಯ್ಲಿ. ರಾಣ್ಯೆಚಿ ನಾತ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚಿ ಆಮ್ಚಿ ಸುಂದರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಹ್ಯಾ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ದ್ವಾರಿಂ ವೃದ್ಧಿ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಕ್ಣಾಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಆಸಾ.** ಹೆಂ ತುಮ್ಚೆಂ ಉತ್ತಿಮ್ ಪತ್ರ್ ಆಮ್ಚೆ ಮೊತಿಂತ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಫಾಂಕೊಂವ್ದಿ, ಅತ್ಮ್ಯಾಕ್ ಸರ್ಗಿಂಚಿ ಶಿಕೊಣ್ ದಿಂವ್ದಿ, ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಚಾಲ್ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಬರಿ ಕರುಂದಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಗ್ತಾ-'*

'ತುಮ್ಚೊ ಹಿತಚಿಂತಕ್
ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರ್ ಜೆ.ಸ್'

(ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಅಂಕೊ 11ವೊ - ನವೆಂಬರ್ 7, 1913)

(v) 'ಪತ್ರ್‍ಕರ್ತಾಂಚಿ ಲಖ್ಣಿಕ್

'ಹೆಂ ಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾ ನಮುನ್ಯಾರ್ ಕರಿಜ್ಯ ಮ್ಹೊಣ್ ತೊಂಡ್ವಾಶಿಂ ವ ತಪ್ಪಾಲಾ ದ್ವಾರಿಂ ಆಪೇಕ್ಷಿಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚಾ ಸಮೇಸ್ತ್ ವಾಚಕಾಂಕ್ ಆನಿ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಹಿಚ್ಚ್ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಪಾವ್ವಿಂ ಉಚ್ಚಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಂಕ್ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಪುಟಾವ್ಯೆಲೆಂ ಪರ್ಗಟ್ಣೆ ವಾಚುನ್ ವ್ಹೊರ್ತಿ ಖುಶಿ ಭೊಗ್ತೆಲಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ನಿಶ್ಚಯ್ ಜಾಣಾಂವ್. ಆನಿ ಆಮಿಂಚ್ ಸುರ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಲೊಕಾಕ್ ದಾಕೈಲ್ಲಿ ಹಿ ಆಶ್ಯಾ, ಪುರ್ತಿ ನ್ಯಂ ತರಿ ತಾತ್ಕಾಲಾಚ್ಯೆ ತಾಂಕಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪುಣಿ, ಜಾರಿ ಕರುಂಕ್ ವೆತಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಂತೊಸ್ ಆಮ್ಕಾಂಚ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಪೂಣ್ ತ್ಯೆ ಗೊಡ್ಸಾಣೆ ಲಾಗೊನ್‌ಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಬಿತಲ್ಯಾ್ನ್ ಎಕ್ ಕರಂದಾಯೆಚೆಂ ಕಾಂತೊವ್ಣೆ ಆಸಾ. ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಬರಿ ಪ್ರತ್ಯೆಕ್ ಖಾಸ್ಕಿ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಆಮ್ಕಾಂ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಯಾ ಹೆರಾಂ ಸಂಪಾದಕಾಂ ಬರಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಕಾಮಾರ್ ತಕ್ಲಿ ಖರ್ಚುಂಕ್ ಜಾಂವ್, ಸಹಾಯಕ್ ಮೆಳಾಸಾಕೊ್ ಜಾಂವ್ ಅನ್ಕೂಲ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಚಾ ದಿಸ್ಪೊಡ್ತ್ಯಾ ಕಾಮಾ ವ್ಹೊರ್ತ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕಶೆಂ ಚಲೊಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ತಕ್ಲಿ ಗ್ಹುಂವ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಕಸೊ ಸುರ್ವೆರ್ ತಸೊಚ್ಚ್ ಆತ್ಯಾಂ ಆಮ್ಚೊ ಸಗ್ಳೊ ಭರ್ವಸೊ ಪ್ಯೆಲ್ಲೊ ದೆವಾಚೆರ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಮ್ಚಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಭಾಂವ್ಡಾಂಚ್ಯೆ ದಯೆಚೆರ್ ದೊವೊರ್ನ್ ಧೈರಾನ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ತಾಂವ್ ಅನ್ಯೆಕ್ ಮೆಟ್ ಕಾಡುಂಕ್...'

ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಜನೆರ್ 2, 1914 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆಂ 'ಅರ್ಧ್-ಮಾಸಿಕ್' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚಿ ನಾಂವಾಂ ಹಿಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

'ಸಿಂ. ಯು. ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಎಮ್.ಎ., ಎಲ್.ಟಿ.

" ಆಲೆಕ್ಸ್ ಪ್ಯಾಸ್ ಬಿ.ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ.

" ವೆನೆನ್ಸಸ್ ಪಿ. ಕೊಯೆಲ್ಯೊ ಬಿ.ಎ. (ಆಡಳ್ತೆದಾರ್)

" ಆಲ್ಯೊಶಸ್ ಆ್ಯ. ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ (ಸಂಪಾದಕ್)

ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಿಂ. ಪಿ.ಜೆ.ಡಿ'ಸೋಜಾ ಆನಿ ಸಿಂ. ಜೆ.ಜೆ. ರೇಗೊ ಹಾಂಕಾಂ ದೊಗಾಂಕ್ ನಮಿಯಾರ್ಲೆಲೆ.'

(ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ತಿಸ್ರೆಂ - ದಶೆಂಬರ್ 2, 1914)

(vi) 'ಸಂಪಾದಕಾಂಚೆ ಶರೆ

'ಜನೇರಾಂತ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಆಮ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಕಿತ್ತುನ್ ಪಾವ್ಲಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ವರ್ಗಣೆದಾರ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಿ .ಆತುರ್ ಆಸ್ತೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಖಾತಿರ್, ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಆಖ್ಯೆರೆಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಮ್ಯೊನ್ಯಾಂತ್ ಪುಣಿ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್

ದೋಸ್ ಶಬ್ದ್ ಆಮಿ ಸಾಂಗಾಜ್ಯಾ. ಮೊತಿಂತ್ ಘಟ್ ಜಾಂವ್ಚಾ ಆದಿಂಚ್ ಹಿ ಆಲೋಚನ್ ವಾಚ್ಯ್ಯಾಂ ಮುಕಾರ್ ಆಮಿ ಘಾಲ್ಲಿ. ಪಕತ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಚಿ ಬೊರಿ ವ್ಹಾಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಮೆಳ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ಥೊಡೆ ಉಮೆದ್ಪೊಂತ್ ತರ್ನಾಟೆ ಖಬಾರ್ ಆೈಕೊನ್ಂಚ್ ಖುಶಿ ಪಾವ್ಲೆ ಆನಿ ಅಭಿನಂದನಾಚಿಂ ಕಾಗ್ದಾಂ ಸಯ್ತ್ ತಾಣಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಬರ್ಯಲಿಂ.

ಮದ್ಧಿಮ್ ಪ್ರಾಯೆಚಾ ಗೂಂಡ್ ತಕ್ಲ್ಯಾನಿ, ತಾಂಚೆ ಸ್ವಾಭಾವೀಕ್ ಬಾರಿಕ್ಸಾಣೆ ಪ್ರಮಾಣೆ, ಝುಜ್ ಮುಗ್ದಾತಾ ಮೊಣಾಸರ್ ಸಮಾದಾನ್ ಕಾಣ್ಸೆಯಾ ಮೊಳ್ಳಿ ಬೂದ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ. ಪತ್ರ್‌ಕಾರ್ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ನ್ ನ್ಯಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಪೊಳೆವ್ನ್ ಪುಣಿ ಮಾಯೆತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಬಾಕಿ ಥೊಡೆ, ಆಮ್ಕಾಂ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಭೊರ್ ಪಡಾತ್ ಮೊಳ್ಳ್ಯಾ ಸಹಭಾವಿಕ್ ಭಿಯಾನ್, ಥಾವ್ನೊ ತೆ ಸಹಾಯಕ್ ಮೆಳ್ತಾ ಮೊಣಾಸರ್ ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಸೊಡ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಬೂದ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಇತ್ಲ್ಯಾಚ್ ಕಾರಾಣಾ ಖಾತಿರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಪಾಟಿ ಕರ್ತೆನಾಂವ್; ಕಿತ್ಯಾಕ್ಗಿ ಮೊಳ್ಯಾರ್ ಕಾಮಾಕ್ ಭಿಯಾನ್‌ಂಚ್ ಪ್ಯೊಸ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಕಸಲೆಂಚ್ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯೆಂ ಕರುಂಕ್ ಪಾವಾನಾ ಮೊಳ್ಳೆಂ ಅನ್ಭೋವಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಶಿಕಯ್ಲಾಂ. ದುಸ್ರ್ಯಾಚ್ಚ್ ತೀನ್ ಸಂಗ್ತಿ ಆಮ್ಚೆ ಆಲೋಚನೆಕ್ ಆಡ್ ಯೆತಾತ್. ಪ್ಯೆಲ್ಯೆ ಸುವಾತೆರ್ ಸ್ವಂತ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಆತಾಂ ಆಮಿ ಛಾಪ್ಸುಂಚ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಚೆರ್ ಉಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್. ಪತ್ರ್ ವೆಳಾರ್ ಯೆತ್ ಮೊಳ್ಳಿ ಆಶ್ಯಾ ಸೊಡಿಜ್ಯಾ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಎಕಾದೆವೆಳಾ ತಾಂತುಂ ಪುರೊ ಪೊಡ್ಲ್ಯಾರಿ, ದಶಂಬ್ರಾ ಬಿತರ್ ಮುಗ್ದಾತ್ ಮೊಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಝುಜ್ ಲಾಂಬ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಆತಾಂ ಆಸ್ಚೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಪತ್ರಾಕ್ ತೀನ್ ಮ್ಯನೆ ಯೇಶೆಂ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಆೈಕಾತಾಂವ್. ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ವರ್ಗಣಿ ಥೊಡಿ ಪುಣಿ ಚಡ್ಯಜ್ಯಾ ಪೊಡ್ತೆಲಿ. ಲೋಕ್ ಝುಜಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಆಡ್ಚಣೆಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಹೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಬರೋಬರ್ ದಿಸಾನಾ, ಜಾಲ್ಲ್ಯೆ ಖಾತಿರ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ವರ್ಸ್, ಆಮ್ಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಸದಾಂಚ್ಯೆ ಬರಿಚ್ಚ್ ಪಾಕ್ಷಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತೆಲೆಂ. ಝುಜ್ ಮುಗ್ದಲ್ಲ್ಯಾಕ್ಷಣ್, ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಪೊರ್ತುನ್ ಆಮಿ ಮೊತಿಂತ್ ಕಾಣ್ಘೆತೆಲ್ಯಾಂವ್.'

ವ್ಹಡಾ ಉರ್ಬೆನ್ ಆನಿ ಹುಮೆದಿನ್ 1912 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ, ಏಕ್ ವರ್ಸ್ ಸಂಪಯ್ತಾನಾ ಸಂಪಾದಕಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಅಶಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ:- "ಹ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚಾ ಮಾಸಿಕ್-ಪತ್ರಾಕ್ ದುಸ್ರೆಂ ವರ್ಸ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಪೊರುಂ ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಣಾಯ್ಚಿ ಕಸಲಿಚ್ ಕುಮೊಕ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಚಿತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್, ಪುರ್ತೆಂ ಏಕ್ ವರ್ಸ್ ಕಾಡಿತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಧಯ್ರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮಿ ಭರ್ವಸೊ

ದವರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸೊಡ್ನ್ ಘಾಲುಂಕ್ ನಾ." ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪತ್ರಾಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕಾಂಕ್ ಪತ್ರ್ ಕಶೆಂ ಚಲಾತ್, ಲೋಕ್ ಹೆಂ ನವೆಂ ಆಜಾಪ್ ಕಶೆಂ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರಿತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸುರ್ವೆರ್ ಕಾವ್ಜೆಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಪಾಯ್ ತೆಂಕ್ತಾನಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಜನೆರ್ 2, 1914 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೆಂ ಅರ್ಧ್-ಮಾಸಿಕ್ ಜಾಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಕ್ ಅನಿಕಿಯ್ ಇಲ್ಲೆಶೆಂ ಚಡ್ ಧೈರ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಅಶೆಂ ತಾಂಚಾ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತಾಂಕಾಂ ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಬಾರಿ ಮನ್ ಆನಿ ಹುಮೆದ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಪುಣ್ ತವಳ್ಚೆ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾ ಝುಜಾಚೆಂ (First World War) ಭಿರಾಂತೆಚೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ತಾಂಚ್ಯಾಂ ಉರ್ಬೆಕ್ ಆನಿ ಹುಮೆದಿಕ್ ಏಕ್ ಖಾಡುಂ ಘಾಲ್ನ್ ಬಾಂದುನ್ ಘಾಲ್ಲೆ ಬರಿ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಪುಗಾಸಾಂವ್ ಬೊಗ್ತಾಲೆಂ. ತರಿ ತಾಣೆಂ ಧಯ್ರ್ ಸಾಂಡ್ಲೆಂ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸಾಂಬಾಳ್- ಬಾತೆಂ ನಾಸ್ತಾನಾ ದೀಸ್ ರಾತ್ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ವಾವುರ್ಲೆ ಆನಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ-ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ಚುಕಾನಾಸ್ತಾನಾ, ಧೈರಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತೆ ಆಯ್ಲೆಂ.

2.6 ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚೊ ಉತ್ಸವ್

(i) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

(ಪುಸ್ತಕ್ 5ವೆಂ ಜನೆರಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ 1916)

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್– ಆಮ್ಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರ್ನ್ ಸಾಡೆ ತೀನ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಎಕ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಚೊ ಸಂದ್ರಾಪ್ ಎದೋಳಿ ಮೆಳೊಂಕ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಆಪ್ಚಿತ್ ಸಿಂ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ಸಿಂ. ಯು ಕಣ್ಣಪ್ಪಾ, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಪೊಳೆವ್ನ್, ಉದ್ದಾರ್‌ಪೊಣಿ ಕಷ್ಟತೆಲ್ಯಾ ಮಾಲೀಕ್ ಮಂಡಳಿಚಾ ಆನಿ ಸಂಪಾದಕೀ ಸಭೆಚಾ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊವ್ನ್, ಲಾನ್‌ಶೆಂ ಏಕ್ ಗದ್ದಳ್ ಕರುಂಕ್ ಗೆಲೆತ್ಯಾ 29 ತಾರ್ಕೆರ್ ಎಕ್ ಸಂದ್ರಾಪ್ ಜ್ಯಾಶೆಂ ಕೆಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಮೆನೇಜರಾನ್ ತಾಚಾ ಘರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚಿ ತಯಾರ್ಯಾ ನಾಜುಕಾಯೆನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿ. ನೆಮ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಘಂಟ್ಯಾರ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಸಾತ್ ಜಣ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತಚ್ಚ್, ಸಿಂ. ಕುವೆಲಿನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮೆಜಾಕ್ ಘಾವೊ ತಿ ಮರ್ಯಾದ್ ಜಾಲಿ, ಪತ್ರ್ ಆರಂಬ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಿಂ, ಯು ಕಣ್ಣಪ್ಪಾ ಆನಿ ಸಿಂ ಮಸ್ಕರೆಂಞಾಕ್ ಸಿಂ. ಪಿ.ಜೆ ಡಿ'ಸೋಜಾನ್ ಹೊಗಳ್ಸುನ್ ತೆಂ ಆತಾಂಚಾ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಪಾವಾಶೆಂ ಕಷ್ಟ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಿಂ. ಆಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸಾಕ್ ಆನಿ ಸಿಂ. ಕುವೆಲಿಕೀ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಬೊಲ್ಯಾಕಿ ಕೆಲಿ. ಸಿಂ. ಜೆ.ಜೆ ರೆಗಾನ್ ಘರ್ಚ್ಯಾ ಯಜ್ಮಾನ್–ಯಜ್ಮಾನ್ಯಾಚಿ ಬೊಲ್ಯಾಕಿ ಕರ್ತಚ್, ಸಿಂ. ಕಣ್ಣಪ್ಪಾನ್ ಸಂಪಾದಕೀ ಸಭೆಚೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ಲೊ... ಚಿಲ್ಲರ್ ಹಾತಾನಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಸಕ್ಡಾಂಚಾ ಕುಮ್ಕೆನ್ ವೃದ್ದೆಕ್ ಯೇವ್ನ್

ಸೊಮೆಸ್ತಾಂಕ್ ಮೆಚ್ಸ್ಯಾಶೆಂ ಜಾಂವ್ಚಿ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕಥೊಲಿಕಾಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ತೆಂ ಪಾವೊನ್ ಸಮಾಜೀಕ್ ಸ್ಥಿತೆಚಾ ವೃದ್ಧಿಪೊಣಾಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಜ್ಯಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಕ್ ತಾಕಾ ಮೆಳೊಂದಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ. ಸಿಂ. ಇರ್ವಿನ್ ಲೋಬಾನ್ ಸಂಪಾದಕೀ ಕಾಮಾಚೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಖುಶೆನ್ ವ್ಯಸುನ್ ಘೆತ್ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಾಚೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ತಾಂವ್.'

ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ 'ದಿವ್ಯಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್' ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1917 ಇಸ್ವಿ ಮಾಂಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಘುಡ್ಲಿ. ತಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಕೊ.ದಿ. ಛಾಪ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿಚ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ.

'ನೊವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೆಂ ಬದ್ಲಾಪ್'

'ಹ್ಯಾಚ್ಯ್ ಮ್ಯನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಭೊರೊನ್ ಸೊವೆಂ ವರ್ಸ್ ಸುರು ಜಾಲಾಂ. ಯೆದೊಳ್ ಮೊಣಾಸರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ವೃದ್ಧಿಪೊಣಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಪ್ರಿನತೆನ್ ವಾವುರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಎಡಿಟರಾನಿ ಬೊಲ್ಯಾಕೆ ಸಮ್ಮಂದಿಂ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾಚಿ ಸುಟ್ಕಾ ಆಪೆಕ್ಷಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ಆನಿ ಮೆನೆಜರಾಂಕ್ ಎಲ್.ಟಿ ತರ್ಬೆತೆಕ್ ಮದ್ರಾಸಾಕ್ ವೊಚೊಂಕ್ ಪೊಡ್ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಹ್ಯಾ ದೊನೀ ಕಾಮಾಂಚಿ ಬದ್ಲಾವಣಿ ಕರ್ನ್ ಪತ್ರಾಚಿ ಮ್ಹಾಲಿಕ್–ಮಂಡಳಿ ಅಶಿ ಘುಡ್ಲ್ಯಾ:–

ಸಿಂ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪ್ಯಾಸ್, ಬಿ.ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ ಎಡಿಟರ್ ಆನಿ ಪಬ್ಲಿಶರ್

ಸಿಂ. ಜ್ಯೊಸೆಫ್ ಜೆ. ರೇಗೊ, ಮೆನೆಜರ್

ಸಿಂ. ಆಲೊಶ್ಯಸ್ ಆ್ಯ. ಮಸ್ಕರೇಞಸ್

ಸಿಂ. ವೆನೆನ್ಶಸ್ ಪಿ. ಕೊಯೆಲ್ಯೊ, ಬಿ.ಎ

ಸಿಂ. ಪೀಟರ್ ಜೆ. ಡಿ'ಸೋಜಾ'

(ii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚೊ ಉತ್ಸವ್

(ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಅಂಕೊ)

1917 - ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾತ್ಮೆ ಪ್ರಕಾರ್:-

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚೊ ಉತ್ಸೊವ್– ಹಾಚ್ಯ್ ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವೆರ್, ಮೆನೆಜರ್ ಸಿಂ. ಎ.ಪಿ. ಕುವೆಲಿಗೆರ್ ಮೆಳ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಚಾ ಆನಿ ಸಂಪಾದಕೀ ಸಭೆಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಭೆಂತ್ ಸಿಂ. ಪಿ.ಜೆ ಡಿ'ಸೋಜಾನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಭಾಷಣ್:–'

'ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾನೊ, ಆಜ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪಾವ್ಟಿಚಿ ಪರ್ವಣ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಉತ್ಸವ್ ಕರ್ತಾಸ್ತಾನಾ, ಸಹಜ್ ಜಾವ್ನ್

ಮೊಜಿಂ ಚಿಂತ್ನಾಂ ಪಾಟಿ ವೆತಾತ್. 1912 ಇಸ್ವೆಚಾ ಮ್ಯಾ ಮ್ಹೊನ್ಯಾಚಾ ಪ್ಹೈಲೆ ತಾರಿಕೆಕ್. ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಸಗ್ಳೆಂ ಮಂಗ್ಳೂರ್ ವಿಜ್ಮಿತ್ ಪಾವ್ಲೆಂ, ಕಾಣ್ಷೆಲೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಧ್ಯರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾನ್, ಫ್ಯಾಸ್ ಕರುಂಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಚೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪತ್ರ್. ಸಿಂ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಂಞ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಕರ್ತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪ್ಹೈಲ್ಯಾ ಆಂಕ್ಯಾಂತ್, ಆನಿ ತಾಚೊ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿಂ. ಯು. ಕಣ್ಣಪ್ಪಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಾ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಆಂಕ್ಯಾಂತ್ ದಿಸೊನ್ ಯ್ಯೆಲೆಂ. ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಚಾ ಜ್ಞಾನಾಚಾ ಸಾಮಾರ್ಥೆವೊರ್ವಿಂ ಆನಿ ಪತ್ರಾಧಿಕಾರ್ಯಾಂಚಾ ದುಡ್ವಾ ಸಹಾಯೆ ವೊರ್ವಿಂ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್, ವರ್ಗಣೆದಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆನಿ ಲೇಖನಾ ಬೊರೊವ್ನ್ ಹೆರಾನ್ನಿ ಕುಮೊಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ, ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಊರ್ಜಿತ್ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಮಂಗ್ಳೂರಾಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಆನಿ ತೆಂ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಜ್ಯಾತ್ತ್ಯೊ ಆಲೊಚೆನ್ಯೊ ಪೊಲ್ಯೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಮ್ಹೊಣ್ ತುಮಿ ಆಯ್ಕಾಲಾಂ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಪತ್ರಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ; ಕಿತ್ಯಾಕ್? ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಶ್ಢೆರಾಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾಣಾರಿ ಮನಿಸ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ವಿಸ್ರೊನ್ ಯೆತಾಲೆ, ಥೊಡೆ ತಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಲಜ್ತಾಲೆ ಆನಿ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ತಾಲೆ; ನಯಿಂಚ್ ಇತ್ಲೆಂ, ಸಭೆಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಸೃತ್ ತಾಂಕ್ತಾ ತಿತ್ಲೆ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸಬ್ದ್ ಬೊರ್ಸುಂಚೆಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ, ವೊಡಾ ಮರ್ಯಾದೆಚಿ ಸಂಗತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಚಿಂತಾಲೆ. ದಿವ್ಯಾಚೊ ಪ್ಹೈಲ್ಲೊ ಆಂಕೊ ವಾಚುನ್ ಪೊಳೆವ್ನ್, ಹಿ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸೊಮ್ಜಾನಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಜಣಾಂನಿ ಮೊಳಾಂ! ಪೂಣ್ ಆತಾಂ ಹಾ! ಕಸಲ್ಯಾ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚಿ ಗಜಾಲ್! ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಮೋಗ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಮನ್ಯಾಂಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ರಿಗ್ಲಾ, ಆನಿ ವರ್ಗಣೆದಾರಾಂ ಪೈಕಿ ಅರ್ದಾ ಆರ್ದ್ ಮನಿಸ್ ಪುಣಿ, ಶಿಕ್ಪಿ ಮನಿಸ್‌ಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

ಪತ್ರ್ ಕರುಂಕ್ ಜ್ಯಾತ್ತ್ಯೊ ಆಲೊಚೆನ್ಯೊ ಚಲ್ತಾಲ್ಯೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಆವೆಂ ತುಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಕೊಣಾಕ್‌ಚ್ಚ್ ಧ್ಯರ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರ್‍ಚೆಂ ಸಸಾರ್, ಪೂಣ್ ಮುಂದರ್‍ಸುಂಚೆಂ ಸಸಾರ್ ನ್ಹಂ ಮ್ಹಣ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಮಿ ಮಾಹೆತಿನ್ ಜಾಣಾಂವ್. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲೊಂವ್ಚೆ ಮನಿಸ್ ಭೊಗ್ತಾತ್ ತೆ ಕಷ್ಟ್, ಜರ್‌ತರ್ ತೆ ಪ್ಹೈಲೆ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ, ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತೆ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಪಾವ್ತೆಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ಭೋವ್ ದುಬಾವಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಸಿಂ. ಕಣ್ಣಪ್ಪಾನ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಲಾತೆಂ ಶಿಕೊಂವ್ಚ್ಯೊ ಮಾನಾದಿಕ್ ಹುದ್ದೊ ಸ್ವಿಕಾರ್ ಕರ್ತಚ್, ಪತ್ರಾಧಿಕಾರ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸಿಂ. ವೆನೆನ್ಸಿಯಸ್ ಕುವೆಲಿನ್ ವ್ಯಸುನ್ ಕಾಣ್ಷೆಲೆಂ. ಭೋವ್ ಸಸಾರ್ ತೆಂ.ಕಾಮ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ತಾಕಾ ದಾಕ್ಯಲೆಂ; ಆನಿ ನೀಜ್ ಜಾವ್ನ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಸಸಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ

ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಪೂಣ್ ಕ್ರಮೇಣ್ ಪತ್ರ್ ದ್ವಿ-ಮಾಸಿಕ್ ಜಾಲೆಂ, ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಚಡ್ಲೆ, ವರ್ಗಣಿ ವಸುಲಿ ಕರೊಂವ್ಚೆಂ, ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಕ್ ಕಾಗ್ದಾಂ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ, ಆನಿ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಂತ್ ಉಣೆ ಮೊಳ್ಯಾರ್ 1,200 ಎಡ್ರೆಸ್ ಆಪ್ಣೆಂಚ್ ಯಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘರ್ಚ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕರ್ನಾ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಉಚಿತ್ ಕಾಮ್ ತಾಚಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ಪೊಡ್ಲೆಂ. ಇತ್ಲೆಂಚ್‌ಗಿ? ಝುಜ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಾಗ್ದಾಂಚೆಂ ಮೊಲ್ ಚಡ್ಲೆಂ. ಹೆಣೆ ಪತ್ರ್ ಲೊಕಾಕ್ ದಿಜ್ಯಾ- ತೆಣೆ ವರ್ಗಣಿ ಚಡ್ ಕರುಂಕ್ ಉಪ್ಯಾ ನಾ. ಛಾಪ್ಯಾಕ್ನ್ಯಾಚೆಂ ಬಿಲಾಂ ತಮಾ ಭಾರಾದಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಸಿಂ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರುಂಕ್ ಭ್ಯಾರ್ ಸರ್ಲೊ; ಪತ್ರಾಚಾ ಮೊಗಾ ಪಾಸತ್ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಎಕಾ ಇಷ್ಟಾಚೆಂ ಪುಣಿ ಘುರ್ ಸೊಡ್ನಾಸ್ತಾನಾ ವಂತಿಗಿ ಜಮಾವ್ನ್ ರಿಣಾಚೆಂ ವೊಜೆಂ ಜ್ಯಾತ್ತೆಂ ಹಾಳು ಕೆಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಬಾಂದುನ್ ದಿಲ್ಲಿ ಭುತಿ ಕಿತ್ತುನ್ ಮೊಣಾಸರ್ ಪುರೊ? ಈಷ್ಟ್ ಮಂತ್ರ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಮೊಣ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರ್ತಿತ್? ಗೆಲೆತ್ಯಾ ದಶೆಂಬ್ರ್-ಜನವರಿಂತ್ ಭಿಯಾನ್ ಆನಿ ಥರ್ಥರ್ಯಾನ್ ಪತ್ರಾಧಿಕಾರ್ಯಾಂಕಡೆ ತವ್ಳೊತ್ತವೊಳ್ ದಿರ್ವೆಂ ಕಿತ್ತುನ್ ಚಲಾತ್ ಮೊಣ್ ಆಂವ್ ವಿಚಾರ್ತಾನಾ, ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ದಿರ್ವೆಂ ಬಂದ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಿ ಜವಾಬ್ ಮೆಳ್ತಾಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಿಂ. ಕುವೇಲ್ ಘುಡ್ಬಡ್ನಾ; ತಾಚಾ ಮೊತಿಚಿ ಸಮಾಧಾನ್ ಪಾಡ್ ಕರಿನಾ. ಆಪ್ಣ ಚಾನ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ನೊಜೊ ಮೊಣಾನಾ. ಪೂಣ್ ಉದ್ದಾರ್ ಕಾಳ್ಜಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಮೊಗಾ ಖಾತಿರ್ ಭರ್ವಾಸೊ ನಾ ಮೊಣ್ ದಿಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ಯಿ ವಾವುರ್ತಾ, ಆನಿ ತಾಚಾ ಥಿರಾಸಾಣೆಕ್ ಇನಾಮ್ ಮೆಳ್ನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವಾನಾ. ಸಿಂ.ಎ. ಪ್ಯಾಸ್ ದಿರ್ವೆಂ ಛಾಪ್ಸುಂಕ್ ಕಾಗ್ದಾಂ ಬೊಂಬೈ ಥಾವ್ನ್ ಧಾಡ್ಣ ದಿತಾ ಆನಿ ದಿವ್ಯಾರ್ಚಾ ರಿಣಾಚೆಂ ವೊಜೆಂ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಕ್ ಸರಿಸುಮಾರ್ ವೀಸ್ ರುಪ್ಯಾಂ ಲೆಕಾನ್ ದೆಂವ್ತಾ ಆನಿ ದಿವ್ಯಾರ್ಕ್ ಪೊರ್ತುನ್ ಜೀವ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಸಿಂ. ಮಸ್ಕರೇಂಞ್ ಬೊಲ್ಯಾಕೆ ಸಮ್ಮಂದಿಂ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್‌ಪೊಣಾಂತ್ಲಿ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾಚಿ ಸುಟ್ಕಾ ಮಾಗ್ತಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಸಿಂ. ಕುವೇಲ್ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಮದ್ರಾಸಾಕ್ ವೆತಾ ದೆಕುನ್, ದಿವ್ಯಾರ್ಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ಲೆಂ ತಾಂಕಾಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಕರ್ಚಿ ಆಮ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ತೆ ಆಮ್ಚೆ ಮೊದ್ಲೆ ವೆತಾತ್ ಮೊಣ್ತಾಸ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚೊ ಏಕೇಕ್ ಪಾಕಾಟೊ ಉಸಳ್ಳೆಲ್ಯಾಬರಿ ಭೊಗ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಏಕ್ ಭುಜಾವಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸಾ. ಹೆಂ ದಿರ್ವೆಂ ವಾಟೆರ್ ಪೊಡಾನಾಶೆಂ ತಾಂಚೆಂ ವೊಜೆಂ ಸಿಂ. ಪಾಯ್ಸ್ ಆನಿ ಸಿಂ. ರೇಗ್ ಮಾತೆಂ ಮಾರ್ತಾತ್ ಆನಿ ತಿಂ, ಭಾರಾದಿಕ್ ವೊಜೆಂ ಹೆ ಕಶೆಂ ವಾವಯ್ತಿತ್ ಮೊಳ್ಳೆಂ ತಾಣಿ ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ದಿವ್ಯಾರ್ ಥೈಂ ದಾಕೈಲ್ಲ್ಯಾ ಉರ್ಬೆಸ್ತ್ ಕುಮ್ಕೆ ವೊರ್ವಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ರುಜು ಜಾತಾ. ದೆಕುನ್ ಸರ್ವೆಸ್ಪೊರ್ ದೇವ್ ಆಮ್ಚೆ ಥಾವ್ನ್ ವೆಚ್ಯಾ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಕ್ ಆನಿ ಪತ್ರಾಧಿಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾಕ್ ಬರಿ ಬೊಲ್ಯಾಕಿ ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಬೆಸಾಂವಾಂ ದೀವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಾಂಬಾಳುಂದಿ ಆನಿ ನೊವ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂಚೆಂ ವೊಜೆಂ ಫಳಾದಿಕ್ ಥರಾನ್ ವಾವೊಂವ್ಕ್ ಬಳ್ ಆನಿ ಕುಮೊಕ್ ದಿಂವ್ಚಿ!

ಆನಿ ಎಕ್‌ಚ್ಯ್ಟಾ ಸಂಗತ್ ಉಲೊವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ಕಾಬಾರ್ ಕರ್ತಾಂ. ದಿವ್ಯಾಚಿಂ ಲೇಖಿನಾ ಆನಿಕಿ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಪೊರುಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಿಂ. ಇರ್ನಿಸ್ ಲೋಬ್ ಮೆಳೊನ್ ಜ್ಯಾತ್ತೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಆಧಾರ್ ಜಾಲೊ. ಆಂವ್ದಾಂ ಸಿಂ. ಎಸ್. ನಜ್ರೆತ್ ಮೆಳ್ಳಾ. ಹ್ಯಾ ಚ್ಯ್ಟಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಲೇಖಿಕ್ ಚಡ್ಯಲ್ಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ವೃದ್ಧಿ ಜಾತೆಲೆಂ, ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಚಡ್ತೆಲೆ, ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾತೆಚೆಂ ಆವ್ಕ್ ಆನಿ ಆನಂದ್ ದಿಸಾಂದಿಸ್ ಚಡ್ತೊಲೊ.'

2.7 ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಆಂಕ್ಯಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್:-

'1912- ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಅಂಕೊ -1937'

'ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ'

'ದಿರ್ವೆಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಹೆಂ ಅಸ್ಕತ್ ತಾರುಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚಾ ಉದ್ಕಾಚೆರ್ ಉಪೆಂವ್ಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ಆತಾಂ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ. ಹೆಂ ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಶೆಂ ಚಲಾತ್‌ಗೀ ಮೊಳ್ಳೆಂ ಧೈರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ವ ದುಬಾವ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ಮನಿಸ್ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ; ಆನಿ ಸಂಸಾರಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದೊಗಾಂ ತರ್ನ್ಯಾಟ್ಯಾಂಚಿ ಹಿ ಏಕ್ ಪಿಶಿ ಅಲೋಚನ್ ಮ್ಹಣ್ ತೆ ಲೆಕ್ತಾಲೆ. ಪೂಣ್ ದೆವಾಚಾ ಬೆಸಾಂವಾನ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂಚ್ಯಾ, ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಉದ್ದಾರ್ ಆನಿ ವಿಶಾಲ್ ಹೃದಯಾಚಾ ಬಿಸ್ಪಾನ್, ಪಾವ್ಲ್ ಪೆರೀನಿನ್, ದಾಕೈಲ್ಲ್ಯಾ ಬೊರ್ಯಾ ಮೊಗಾನಿಮ್ತಿಂ, ಸುರ್ವೆಚಾ ಬೆಪಾವ್ಯಾಚಾ ಸುಕ್ತೆಂತ್ಲೆಂ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಿರೋಧ್‌ಪೊಣಾಚಾ ಕಠಿಣ್ ವಾದಾಳಾಂತ್ಲೆಂ ಬಚಾವ್ ಜಾಲೆಂ, ಆನಿ ಆತಾಂ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಸಂತೊಸ್ ಭೊಗುಂಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ. ಪೊಯಿಲ್ಲಿಂ, ದೆಕುನ್, ಆಮ್ಚಿಂ ಅಗ್ರಾಂ ಫಾವೊ ದೆವಾಕ್, ದುಸ್ರಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆತ್ಮಿಕ್ ವ್ಹೊಡಿಲಾಂಕ್ ಆನಿ ತಿಸ್ರೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬೊರ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್, ತಾಣಿ ಆಪ್ಲೆ ಸಹಾಯೆನ್ ಹ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲ್ಹಾನ್ಯಾ ತಾರ್ವ್ಯಾಕ್ ಆದಾರ್ಸುನ್ ಆನಿ ಸುದಾರ್ಸುನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್.'

ಉತ್ಸವಾಚಾ ವೆಳಾರ್ ಸಹಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಉಡಾಸ್ ಯೆತಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ಸಾಂಚೊ. ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚಕಾಂಕ್ ಪಾದ್ರಿನಿ ಬೊರೈಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ದೆವಾಸ್ಪೊಣಾಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರೆಂ ವಾಚಾಪ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಪೊಳೊವ್ನ್, 1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬೆಂದುರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ದೊಗಾಂ ತರ್ನ್ಯಾಟ್ಯಾಂಚಾ ಮೊತಿಂತ್ ಏಕ್ ಲೋಕೋಪ್ಕಾರಿ ಆಲೊಚನ್ ಆಯ್ಲಿ. ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಞ್, ಜೊ ಆತಾಂ ಪರೋಪ್ಕಾರಿ ಕಾಮಾನಿಮ್ತಿಂ ಸಮೆಸ್ತಾಂಕ್ ಮೊಗಾಚೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ, ಆನಿ ಮಿ. ಯು. ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಜೊ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್

ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಆತಾಂ ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖ್ಯಾಚೊ ಆಫಿಸರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಾ,- ಹಾಣೆ ದೊಗಾಯ್ನಿ ಆವ್ಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಆಲೊಚೆನ್ ಫಕ್ಕರ್ಣ್ ಜಾರಿ ಕೆಲಿ. ಪೊಯ್ಲ್ಯಾನ್ ವಹಿಸುನ್ ಘೆಲೆಂ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ (ಪತ್ರ್ಕರ್ತ್ರಾಚೆಂ) ಕಾಮ್ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ಕಾಣ್ಘೆಲಿ ಪತ್ರಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಸರ್ವ್ ಹೆರ್ ರಾಟಾವಳ್. ನಹಿಂ ಪೊಯ್ಲ್ಯಾಂಚಾ ಬಗಾರ್ ಲೊಕಾಚಾ ಮೊಗಾನ್ ತಾಣೆ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತಾಂಚೊ ಇರಾದೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಶಹರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ನಾಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ, ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನೆಣಾಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಫಾವೊತೆಂ ವಾಚಾಪ್ ವದ್ಗಾಯಿಸುನ್ ದಿಂವ್ಚೊ. ಹ್ಯೊ ಶೆವೊಟ್ ಕಿತ್ತುನ್ ಜಾರಿ ಜಾಲಾಗಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಂದಾಜ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ವಾಚಕಾಂಚೆಂ.

ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಸಬಾರ್ ವಿಶೇಷ್ ಬದ್ಲಾಪಾಂ ಆಮಿ ಪೊಳೆಲಿಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ - ಭಾಷೆಚಾ ಆನಿ ಮಾಯ್ - ದೇಶಾಚಾ ಮೊಗಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೊಯ್ಸ್ ಸರೊನ್ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ವಿದೇಶಿಪೊಣ್ ಪಾಂಗ್ರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆ ಥೈಂ ರಾಷ್ಟ್ರಿಕ್ ವೊಡ್ನಿ ಉಬ್ಜಾಲಿ ಆನಿ ವಾಡೊನ್ ಆಯ್ಲಿ. ರಾಜಾಡಳ್ತ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿನಿ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ರಾಟಾವಳಿಂನಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಉಮೇದ್ ವಾಡೊನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಾಚ್ತೆಲೆ ಆನಿ ಬೊರೈತೆಲೆ ಆತಾಂ ಚಡ್ಲ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಪರ್ಜೆಚಿಂ ಮಿಾಟಿಂಗಾಂ ಆನಿ ಸಮಾಜಿಕ್ ಕಾರ್ಯಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ -ಭಾಷೆನ್‌ಂಚ್ ಚಲ್ತಾತ್. ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಚೊ ಹರ್ಯೆಕ್ ಹುದ್ದೊ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಆಯ್ಲಾ: ಆಮ್ಚೊ ಬಿಸ್ಪ್, ವಿಗಾರ್ ಜೆರಾಲ್, ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್, ಮಾದ್ರಿಂಚ್ಯೊ ವ್ಹಡಿಲ್ನ್ ಸಕ್ಕಡಿಯಿ ಗಾಂವ್ಚಿಂಚ್. ಶಹರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ನಾಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚಾಲ್ತಿ ಲೊಕಾಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚಿ ಮ್ಹನತ್ ದಿಸಾಂ ದೀಸ್ ಚಡೊನ್ ಯೆತಾ. ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಹೆಂ ಬದ್ಲಾಪ್ ಕೊಣೆಂಯಿ ಚಿಂತ್ಯೆತೆಂಗಿ? ಹ್ಯಾ ವಾಟೆನ್ ಎಕಾ ಪತ್ರಾನ್ ಕಿತ್ತುನ್ ಆನಿ ಕಿತ್ಲೆಂ ಕರ್ಯೆತ್‌ಗಿ ತಿತ್ಲೆಂ ಗೊವ್ಜವಿಣೆ ಸಾದ್ಯಾ ಥರಾನ್ ಕರುಂಕ್ ದಿರ್ವೆಂ ಪೆಚಾಡ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಭೊಗ್ತಾ ವೊರ್ತಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್.

ಲ್ಹಾನ್‌ಪೊಣೆ ಆಪ್ಲೆ ಬೊಳ್ವೊಂತ್ ಧಿಗೆ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪ್ರತೇಕ್ ಥರಾನ್ ಕೃತಜ್ಞ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಣಾಕ್ಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಸುರ್ವೆಚಾ ಪತ್ರ್ಕರ್ತಾಕ್ ಆನಿ ಆಡಳ್ತೆದಾರಾಕ್ ಶಿವಾಯ್, ಜೆಜುಚಾ ಸಭೆಚಾ ಮಾ. ಪಾದ್ರ್ ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರಿಕ್ ಆನಿ ಮರಿಯಾಣ್ ಕುಲಾಸಾಕ್ ಆನಿ ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜಾಕ್, ಹಾಣೆ ಪುರ್ಸತ್ ಕರ್ನ್ ಕಷ್ಟಾನಿ ಲೇಖನಾ ಬೊರೊವ್ನ್ ಆದಾರ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್; ಮಿ. ವೆನಾನ್ಸಸ್ ಕುವೇಲ್ ಆನಿ ಗ್ರೆಗೊರ್ ಮಿನೆಜಾಕ್, ಹಾಣೆ ಆಡಳ್ತೆಂ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಚುಕ್ಯಾಂ ಮುಕ್ಯಾಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಹಾಯೆಕ್. ಬೊಲಾಯ್ಕೆ ಯಾ ಕಾಮಾ ಸಂಬಂದಿಂ ಸುರ್ವೆಚೆ ಮನಿಸ್ ಎಕೆಕ್ಲೊಚ್ಚ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಜಾತಾನಾ, ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಗ್ಗೆಂ ವೊಜೆಂ ದೆವ್ಲೆಂ ದೊಗಾಂ

ಕುವ್ಯಾ-ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ಮಾನಾಂಯಾಂಚೆರ್, ಆನಿ ಹಾಣೆ ಮಾರ್‌ಲ್ಲೊ ಖಾಂದ್ ಯೆದೊಳಿಯ್ ಸೊಡುಂಕ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಉತ್ಸವಾಚಾ ಸಮಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ಪ್ರತೇಕ್ ಘರಾನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ತಾ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೆಗಾಚೊ. ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಜಿಮೆಂವ್ಚಿ, ಬೊರ್ಪೆಲಿ ನಿದೊಂದಿತ್ ಯಾ ವರ್ಗಣೆದಾರ್ ಆಪಾಲಿಪಾ ಖೆಳೊಂದಿತ್, ದಿರ್ವೆಂ ಯೆದೊಳ್ಚಾಕ್ ಚುಕಾನಾಸ್ತಾನಾ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲ್ಲಾಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ದುಬಾವಾವಿಣೆ. ಮಿ ರೆಗಾನ್ ದೀಸ್ - ರಾತ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಂವ್ಪಿನ್,

ಕ್ರಮೇಣ್ ಹೆರಾಂ ಬೊರ್ಪೆಲ್ಯಾನಿ ಲೇಖನಾ ಧಾಡ್ನ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ದೊಗಾನಿ ಗರ್ಜೆಚಾ ವೆಳಾರ್ ದುಡ್ವಾ-ಸಹಾಯ್ ದಿವ್ನ್ ಆನಿ ಛಾಪ್ಪಾನ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನಿ ವೆಳಾರ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರ್ನ್, ದಿರ್ವೆಂ ಚಲೊವ್ನ್ ವೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆಮಿ ಉಪ್ಕಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸಾಂವ್. ಹಾಂಚಿಂ ಸಕ್ಕಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಪುರೊ ಪೊಡ್ಟಿ ಗಜಾಲ್ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಮುಖ್ಯ ಥೊಡಿಂ ಪುಣಿ ಹ್ಯಾ ಸಮಯಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗುಂಕ್ ಸೊಡಿಜಾಯ್. ಪಾದ್ರಿಂ ಪೈಕಿ ಮಾ| ಪಾದ್ರ್ - ಕೃತಾನ್ ಗೊಸಾಲ್, ದೆನಿಸ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್, ಎ. ಆಂಬ್ರುಜ್ಜಿ. ಎಲ್. ಪ್ರೊಸೆರ್ಪಿಯೊ. ಗ್ರೆಗೊರ್ ಸಿಕೇರ್, ವಿಲಿಯಮ್ ಸಿಕೇರ್, ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರ್ಞೆಞ್, ಡಬ್ಲ್ಯು. ಪಿಕಾರ್ಡೊ, ಜೆಜ್ವಿತ್ ವೊಡ್ಡಿಚೆ, ಆನಿ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್, ಜೇಮ್ಸ್ ಸಿಕೇರ್, ರಾಫಾಯೆಲ್ ಪೀಂತ್, ಸಾಲ್ವದೋರ್ ಸೋಜ್, ರುಜಾರ್ ಸಿಕೇರ್, ಜೊನ್ ರುದ್ರಿಗ್ಸ್, ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ನಜ್ರೆತ್, ಪಿ. ಕರ್ನೆಲ್, ಎಫ್. ಪೆರಿಸ್, ಎಲ್. ಬೊತೆಲ್ , ಸಿ. ಸುವಾರಿಸ್ , ಎ. ಮಚಾದೊ, ಜೊನ್ ಮಿರಾಂದ್, ಮನ್ವೆಲ್ ಮತಾಯಸ್, ಸಿಪ್ರಿಯಾನ್ ಸೋಜ್, ಜೊನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ಎ.ಬಿ. ಪೀಂತ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸೆಕುಲಾರ್. ಸಂವ್ಸಾರಿ ಮನ್ಶಾಂ ಪಯ್ಕಿ ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಸಿಕೇರ್, ಇರ್ನಿಸ್ ಲೋಬ್, ಜೆ. ಬಿ ತೆಲಿಸ್. ಎಸ್. ನಜ್ರೆತ್, ಜೆ. ಎಮ್. ರುದ್ರಿಗ್ಸ್, ಎಮ್. ಮಾರ್ತಿಸ್, ಪಿ.ಜೆ ಸಿಕೇರ್, ಎಮ್. ಎಮ್. ಪೆರಿಸ್, ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ನೊರೊಞ್, ಜೊಸ್ಲಿನ್ ರೇಗ್, ರಾವ್ ಸಾಹೆಬ್ ದಾಕ್ತೆರ್ ಬೊನಾವೆಂಚರ್ ಕುಲಾಸ್, ಎ. ಸಿ. ಸಿಕೇರ್, ಜೆ. ಎಸ್ ಸಿಕೇರ್, ಗ್ರೆಗೊರ್ ಮಿನೇಜ್, ಜೆರೊಮ್ ಸಾಲ್ಡಾಞ್ , ಮಾರ್ಸೆಲ್ ಸೋಜ್, ಇಲಾರ್ ಕೊಸ್ತ್, ಜೆಮಿ ರೇಗ್, ಕೃತಾನ್ ಲೋಬ್, ಸೆವೆರಿನ್ ಸಿಲ್ವ್, ಕತ್ಬರ್ಟ್ ಸೋಜ್, ರುಡೊಲ್ಫ್ ರುಜಾರ್, ಇಜಿದೊರ್ ಕುವೇಲ್, ಎ. ವಿ ಆಂದ್ರಾದ್, ಲೊರೆನ್ಸ್ ಇ. ಮಿನೆಜ್ ಆನಿ ಶಿಮಾಂವ್ ಸಿಕೇರ್. ಹಾಂಕಾಂ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಸಕ್ಕಾಂಕ್ ದೇವ್ ಫಾವೊ ತೆಂ ಇನಾಮ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿರ್ವೆಂ ಉಪ್ಕಾರಿ ಮನಾನ್ ಮಾಗ್ತಾ.'

ಸುರು ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಲಾಭಾಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ನಾ. ಇತ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖಕಾನಿ ಕಷ್ಟಾನಿ ಬರಯ್ಲ್ಲಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಮೊಗಾಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲ್ಲಾಂ ಶಿವಾಯ್ ಪೊಯ್ಶಾಂ ಖಾತಿರ್ ನಹಿಂ. ಹೆಂ ಬೊರ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚೆಂ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಧನಾನ್ ಸದಾಂಚ್ ರಿಣ್ಪೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಸ್ವಪ್ಪ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಛಾಪ್ಪಾನ್ಯಾಚಾನಿ ಆಮಿ ಭೊಗಿಜಾಯಿ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್ಚಿ ತಿತ್ಲಿ ಬೆಜಾರಾಯ್ ಆಮ್ಕಾಂ ನಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಲೊಕಾ

ೊದೆಂ ಜರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚೊ ಮೋಗ್ ಉಬ್ಜಾಸೊ ಕೆಲಾ, ಆನಿ ಅಮ್ಚ್ಯಾ ಬೊರ್ಪೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಲೇಖನಾ ಬೊರೊಂವ್ಚಿ ರುಚ್ ಲಾಗ್ಯಲ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ೊಕಾಕ್ ಬೊರೆಂ, ನಿತಳ್, ಮರ್ಯಾದಿಚೆಂ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚೆಂ ವಾಚಾಪ್ ಮೆಳಾಶೆಂ ೆಲಾಂ. ತರ್ ತೆಂಚ್ ಭಾಗ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಮ್ಚೆಂ ವೊರ್ತೆಂ ಇನಾಮ್.'

'ಆಖ್ಯೆರ್ ಕರ್ನಾ ಆದಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ರಜಾ ದಿಜಾಯ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಸುರ್ವೆರ್ 1912 ಮಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಕಸೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊಗಿ ತಸೊಚ್ ಆತಾಂಯಿ ವರ್ತವ್ತಾ. ಗರ್ಜ್ ಪೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಲೌಕಿಕ್ ಸಂಸ್ತ್ಯಾಂಕ್ ಶಿಕ್ಶಾ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ಪಾಟಿ ಸರೊಂಕ್‌ನಾಂವ್. ಕೊಣಾಯ್ಚ್ಯಿ ದಯಾ-ದಾಕ್ಷೆಣೆನ್ ಯಾ ಬೆಸ್ಪಾವ್ಣ್ಯಾಕ್ ಭಿಯೆವ್ನ್ ಆಮಿ ವೊಗೆ ರಾವೊಂಕ್‌ನಾಂವ್. ಪೂಣ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಕೊಣಾಯಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ವಾಂಕುಡ್ ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಮಿ ಮೆಳ್ಚೆಲ್ಯಾ ಸಕ್ಟಾಂಕ್ ಯೆಟುಂಕ್ ವೊಚಾನಾಂವ್. ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಥರಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ಪೊಡಿಲಾಂ ವಿಶಾಂತ್ ಉಲ್ಯತಾನಾ ಆಮಿ ಘಾವೊ ತ್ಯಾ ಮರ್ಯಾದೆನ್ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಡ್ ದೇಕ್ ದಿನಾಶೆಂ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ಆಮ್ಚೊ ಸ್ವಭಾವ್. ತಾಂಚಾ ಭಿಯಾನ್ ಮ್ಹಣ್ ನಹಿಂ (ಕಿತ್ಯಾಕ್ಗಿ ಮೊಳ್ಯಾರ್ ತೆ ಆಮ್ಚೆಚ್ ಕುಳಿಯೆಚೆ ಆನಿ ರಗ್ತಾಚೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್), ಬಗಾರ್ ದೆವಾಚಾ ಭಿಯಾನ್, ಜೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮೊಣ್ಯಾರಾಂ ವಿಶಾಂತ್ ಸಸಾರ್ ಕರ್ನ್ ಉಲ್ಯಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ತಾಂಚಿ ನಿಂದಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕರೀಣ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಲಾಯ್ತಾ ಮೊಳ್ಳೆಂ ದಾಕ್ಲ್ಯಾನಿ ಆಮಿ ಜಾಣಾಂವ್.

ಆಮ್ಕಾಂ ಯೆದೊಳ್ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಬೆಸಾಂವ್ ದಿವ್ನ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವೆಲ್ಲ್ಯಾ ತ್ಯಾಚ್ ದೆವಾಚಾ ನಾಂವಾನ್, ಆಮಿ ಆಖ್ಯೆರ್ ಕರ್ತಾವ್ ಆಮ್ಚಿಂ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ. ಒಟ್ಟಾರ್ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಮನಿಸ್ ಕಿತ್ಲೊ ಪೊದ್ವೆದಾರ್ ಆನಿ ನಾವಾಡ್ಡಿಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ವ್ಹೊಡ್ ನಹಿಂ. ಪೂಣ್ ದೇವ್ ಆಮ್ಕಾಂ ವ್ಹೊಡ್. ಸುರ್ವೆರ್ ಆನಿ ಆಖ್ಯೆರೆಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್ ದೆವಾಚೆಂ ಬೆಸಾಂವ್. ಹೆಂ ಜರ್ತರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸಾ, ಸಕ್ಕಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ; ಆನಿ ತೆಂ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಬಾಕಿ ಕಿತ್ಲೆಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ. ದೆವಾಚಾ ಬೆಸಾಂವಾನ್ ಆಮಿ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಕಾಡ್ಲಿಂ. ತೊಚ್ ಹಾತ್ ಸದಾಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ವಾವ್ರುರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ವೊರೊಂದಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಮ್ಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ. ಹೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಅಂತಸ್ಕರ್ನಿಕ್ ಮಾಗ್ಣೆಂ ಸರ್ವೇಶ್ಪರಾಚಾ ಸಿಂಹಾಸಣಾ ಜವಳ್ ಸದಾಂಚ್ ಉರೊಂಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮೊಗಾಳ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಉತ್ಸವಾಚಾ ದಿಸಾಂನಿ ಮಿಸಾಂ ಸಾಂಗೊನ್, ತೆ ದೆವುಮ್ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್ನ್, ರೊಮಾಕ್ ತೆಲೆಗ್ರಾಮ್ ಮಾರ್ನ್ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಚೆಂ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಹಾಡ್ನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಾಚಿ ಅಪರಿಮಿತ್ ಕೃಪಾ.'

ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೆಜ್ ಹಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ ತಶಿ ದಿಲ್ಯಾ:-

"ದಿವ್ಯಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ"

- ಲೇಖಕ್: ಫಾದರ್ ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೆಜ್

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಪಾಸ್ಸುನ್, ಪಾದ್ರಿ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೋಕಿಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನಿ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹೆನತೆ ವಿಶಾಂತ್ ಏಕ್ ಲೇಖನ್ ಬೊರೈಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಮೊಜೆಗಡೆ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಗ್‌ಲ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ಆಲೊಚೆನ್ ಕರ್ನ್ ಪೊಳೆತಾಸ್ತಾನಾ ಚಡಾವತ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಲೊಕಿಕ್ ಮ್ಹೆನತ್ ದಿವ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂಚಾ ಸುತಾಚೆರ್ ಗುಂತುನ್ ಹಾಡ್ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ, ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಕ್ 'ದಿವ್ಯಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಮ್ಹೊಣ್ ನಾಂವ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಕಾರಾಣ್.

ಮಿ. ಜೆರೊಮ್ ಸಾಲ್ದಾಞ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಪಾಸ್ಸುನ್ ವಾವುರ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ನೊವೆಂಚ್‌ಶೆಂ ದಿಸಾತ್‌ಗಾಯ್? ಕೊಂಕ್ಣೆನ್ ತಾಣೆ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಕಿತೆಂ ಆಸಾಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೊಣಿ ವಿಚಾರಿತ್. ಕೊಂಕ್ಣೆನ್ ತಾಣೆ ಕಾಂಯ್ ಪುಣಿ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಹಾಂವೀ ನೆಣಾ. ಪೂಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್-ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚಿ ಉರ್ಬಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆ ಮೊದೆಂ ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಜಾಯಿತ್ತೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ. 'ಮೆಂಗಲೊರ್ ಮೆಗಜೆ'ನಾಂತ್ ತಾಣೆ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಶಾಂತ್ ಬೊರೈಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬೊರೈತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲೆಂ ಉತ್ತೇಜನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ ತಾಣೆ ದಾಕೈಲ್ಲಿ ಉಮೆದ್- ಹ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ರುಜ್ವಾತಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆ ಥ್ಯಂ ತಾಕಾ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಖರ್ಯಾ ವೊಡ್ಲೆಚೊ.

ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾಚಿ ವೊಳೊಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಮಿ. ಜೆರೊಮ್ ಸಾಲ್ದಾಞ್ ಆದಿಂ ವಾವುರ್ಲಾ ಆನಿ ಆತಾಂಯಿ ವಾವುರ್ತಾ. ಪುರಾಣಾ ವಿಶಾಂತ್ ಲೇಖನಾ ಬೊರೊವ್ನ್ ಆನಿ ಭಾಷಣಾ ದಿವ್ನ್ ತೆಂ ವ್ಹೊಡ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆನ್ ಭಾವುನ್ ಘಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ತೊ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಾಣ್.

ಪುರಾಣಾ ವಿಶಾಂತ್ ಉಲ್ಯೆತಾನಾ ಆಪಾಪಿಂಚ್ ಉಡಾಸ್ ಯೆತಾ. ತ್ಯಾ ಆನ್ಯೆಕಾ ಸಾಲ್ದಾಞಾಚೊ. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಪನ್ನ್ ಆನಿ ಕವಿ, ಜುಜೆ ಸಾಲ್ದಾಞಾಚೊ. ತೊ ತರ್ ನಹಿಂ, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣ್ ಆಮಿ ಘಾಯ್ಸ್ ಕರ್ಚೆಂಚ್ ನಹಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ, ತಾಚಿ ವಿಚಿತ್ರ್ ಶಾತಿ, ತಾಚಿ ಭಾಸಾಂಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ತಾಚೆಂ ಕವಿತಾಚೆಂ ದೆಣೆ - ಹೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಏಕ್ ವಿಶೇಸ್ ಆಶಿರ್ವಾದ್ ದೆವಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ದಿಲ್ಲೆಂ.

ಪುರಾಣಾ ಪಾಸ್ಸುನ್ ಮಿ. ಜುಜೆ ಸಾಲ್ದಾಞಾನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಸಬಾರಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸ್ಚಿ ಗಜಾಲ್. ಪೂಣ್ ಶೆಂಬೊರ್ ಕಂತಿಗಾಂಚೊ ಬೂಕ್ ಸಂಪುರ್ಣ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತಿ ತೊ ವಾವುರ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಚಡಾವೊತ್ ಕಳಿತ್ ನಾ. ಆನಿ ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಬುಕಾಚೆ ಆಕ್ರೆಕ್ ಆಸ್ಚೆ "ವ್ಹೊಡ್ ಆವ್ಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾಪಾ ಸಾಯ್ಬಾಕ್" ಮ್ಹೊಳೆ ಉತ್ತಿಮ್ ಶ್ಲೋಕ್,

ಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ಸಯ್ತ್ ನಾಂವ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕವೇಶ್ವರಾನ್ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಾಂಗ್ಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ತೆ ಶ್ಲೋಕ್ ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಪುಣಿ ಗಾಯಾನ್ ುರುಂಕ್ ಸುರು ಕರ್‍ತಿತ್‌ಗಾಯ್?

ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ದುಡ್ವಾ-ಕುಮೊಕ್ ದಿಲ್ಲೊ ಆನ್ಯೆಕ್ ೊಕಿಕ್ ಮನಿಸ್ - ಮಿ. ಶಿಮಾಂವ್ ಆಲ್ವರಿಸ್, ಆನಿ ಪುರಾಣ್ ಛಾಪುನ್ ತಯಾರ್ ರ್‍ತಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಜಾಯಿತ್ತೊ ವಾವುರ್‍ಲ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಿ. ಜುಜೆ ಾಲ್ವಾಇಶ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸುರ್‍ವಿಲ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಂತ್ ರುಜ್ವಾತ್ ದಿತಾ.

ಆಮ್ಚೊ ಆತಾಂಚೊ ದೊತೊರ್ನಿಚೊ ಬೂಕ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿನ್ ಆನಿ ದೊಗಾಂ ೊಕಿಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನಿ ಮೆಳೊನ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹಾವೆಂ ಆಯ್ಕಾಲಾಂ. ಶೆಂಬೊರ್ ಕಂತಿಗಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಕಂತಿಗೊ ಲೊಕಾ ಪಯ್ಕಿ ಥೊಡ್ಯಾನಿ ಫುಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ಜಾಯ್. ಸಬಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಪೊದಾಂ, ಪವಿತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ, ಪಾದ್ರಿನಿ ನಹಿಂ, ಲೊಕಾನ್ ಘುಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾಕ್ ುಬಾವ್ ನಾ.

ತೆಂ ಕಶೆಂಯ್ ಜಾಂವ್, **"ರುಚಿಕ್ ಅಮೃತ್"** ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ತುಮಿ ಜಾಣಾಂತ್. ಕಾವ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಬೊರೈಲ್ಲಿ ಜೆಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಿ ಜಿಣಿ ತಿ. ತಾಂತ್ಲೊ ಾಶಾಂವಾಚೊ ಭಾಗ್ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಕರೆಜ್ಮಾಂತ್ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್‍ತಾ. ಹೆಂ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚೆಂ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಪಾದ್ರಿನ್ ನಹಿಂ, ಬಗಾರ್ ಲೊಕಿಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನ್; ಮಿ. ಲೊರೆಸ್ ವಾಸಾನ್.

ಆತಾ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಾಚ್ಚ್ ದಿಸಾಂಚಿ ಖಬಾರ್ ಸುರು ಕರ್ಯೆತ್. 'ದಿರ್ವೆಂ' ಆಸಾ ಕರ್‍ತಾ ಥೊಡ್ಯಾ ವೊರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಜಾಯ್ಜಾಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಎಕ್ಕಿ ಪತ್ರ್ ನಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಜಣ್ ಉಲೈತಾಲೆ. ಪೂಣ್ ಉಲೈತಾಲೆ ಶಿವ್ಯಾ, ಎಕ್ಲೊಯ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್‍ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಆಕ್ರೇಕ್, 1912 ಇಸ್ವೆಚಾ ಮೆಯಾಚಾ ಪೊಯ್ಲ್ಯೆ ತಾರ್‍ಕೆರ್, ದೊಗ್ ಜಣ್ ತರ್‍ನಾಟೆ, "ಆನಿಕೀ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂಚ್‌ಗಿ, ಕಾಂಯ್ ಕರ್‍ಚೆಂ ಆಸಾ, ಆಮಿ ದೊಗಾನಿ ಮುಕಾರ್ ಸರ್‍ಲ್ಯಾರ್ ಕಶೆಂ? ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜಾತಾ, ಜಾಯ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜಾಯ್ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಜಾಲೆಂ; ಖಂಚಾಕಿ ಕರ್‍ಣೆ ಪೊಳೆಜಾಯ್ ನಹಿಂವೆ? ಜಾಯ್ನಾ ಕೊಣ್ಣಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಕರಿಚ್ಚ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಜಾತಾಗಿ?" ಮ್ಹೊಣ್ ಆಪ್ಣಾ ಇತ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಣೊನ್ ದೆವಾಚೆರ್ ಪಾತ್ಯೆವ್ನ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್‍ಲೆ ಆನಿ ತೀನ್ ಚಾರ್ ದಿಸಾಂ ಭಿತರ್, ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಪೊಯ್ಲ್ಯಾ ಸುಕ್ರಾರಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಿ ಪೊಯ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾಲಿ. ಹೆ ದೊಗ್ ತರ್‍ನಾಟೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್, ಆಮ್ಚಾ ಸಮಾಜೆಚಿ ಶಾಶ್ವಿತ್ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆ: ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞ್ಞ್ ಆನಿ ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪಾ.

ಥೊಡ್ಯಾಚ್ಚ್ ತೆಂಪಾ ಭಿತರ್ ಮಿ. ಆಲೆಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಆನಿ ತಾಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಿ. ವೆನಾನ್ಸಿಯಸ್ ಕುವೆಲ್ ಆನಿ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಆಪ್ಲಿ ಉಮೆದ್ ಆನಿ ಶಾತಿ ಫೆವ್ನ್

ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಕಾಮಾಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಲೆ. ಪಾದ್ರಿಂ ಆನಿ ಲೊಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಸಬಾರ್ ಜಣಾನಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಲೇಖನಾ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಹಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿ ಮುಖ್ಯ: ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್ ಆನಿ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೇಗ್.

ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಪಾಂಚ್ ವೊರ್ಸಾಂ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಪೊಳೆಲೆಂ. ಪೊಯ್ಲೆಂ ದೇಡ್ ವೊರ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕಾ ರುಪಾರ್ ಮಹಿನ್ಯಾವಾರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ 'ದಿರ್ವೆಂ' 1914 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಪತ್ರಾ–ರುಪಾರ್ ಅರ್ಧ್–ಮಾಸಿಕ್ ಜಾಲೆಂ. ದಿರ್ವೆಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಿ ಶಾತಿ ವಿಶೇಷ್. ತಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾ, ತಾಚಿ ಗುಂಡಾಯ್ ಆನಿ ಬಾರಿಕ್ಸಾಣ್, ತಾಚೆ ಭಾಷೆಚೊ ಅಲಂಕಾರ್ ಆನಿ ಶೈಲೆಚಿ ಸುಡಾಳಾಯ್– ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಇತ್ಲೆಂ ನಾಜುಕ್ ಆನಿ ವಿಂಚ್ನಾರ್ ತಾಚಿಂ ಲೇಖನಾ ವಾಚ್ಲ್ಲಿಂ ತಿತ್ಲಿಂ ವಾಚ್ಯಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಜಾತಾತ್. ಕೊಣಾಕ್ ಜರ್ತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕಾಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಸಾ, ತೊ ತಿಂ ಪೊಯ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್ ವೊರ್ಸಾಂಚಿಂ ದಿರ್ವಿಂ ವಾಚುನ್ ಪೊಳೆಂವ್ಚಿ. ಆಯ್ಲ್ಯಾವಾರ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಆಂಜಾಕ್ ಬೊರ್ಯತೆಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಪೊಳೆತಾನಾ, ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಮಿಂಗೆಲ್ ಕುಲಾಸಾಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಿಂ ದಿರ್ವಿಂ ವಾಚುನ್ ಶಿಕಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂಕಾಂ ಸಾಂಗ್ಯಾಂಶೆಂ ಜಾತಾ.

ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಏಕ್ ಕವಿ... ಕವಿತಾಚೆಂ ಸ್ಯಂಬಿಕ್ ದೆಣೆ ಆಸ್ಲೊ ಖರೊ ಕವಿ. ತಾಚಾ ತೆಂಪಾಚಿಂ ದಿರ್ವಿಂ ವಾಚುನ್ ಪೊಳೆಯಾ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಮೆಳ್ತೆಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಕಾವ್ಯಾಂ, ಉತ್ತಿಮ್ ಕವಿತಾಚಿಂ. 'ಮನಿಸ್ ಮೊಣ್ಜೆ ಕಿತೆಂ?' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತಾಚೆಂ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ಶೆಂ ಕಾವ್ಯೆಂ, ಮಿ. ಜುಜೆ ಸಾಲ್ದಾಞಾನ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕವೇಶ್ವರ್ ಮಿಲ್ಟನಾಚಾ ಕವನಾಂಕ್ ಸರಿ ಕೆಲ್ಲೆಂ.

ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಪಾಸ್ವನ್ ಖಿರ್ಚುಂಕ್ ವೇಳ್ ಮೆಳಾನಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ವ್ಹೊಡ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾಚಿ ಗಜಾಲ್. ತಾಚೆ ಅಸಲ್ಯಾಚಿ ಶಾತಿ ಖಾಯ್ಸ್ ಕರ್ತೆಲೆ ಉಣೆ ಆನಿ ತಾಚಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ತೆಲೆ ಆಮ್ಚೆ ಮೊದೆಂ ನಾಂತ್ಚ್ಚ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಆನಿಕೀ ಚಡ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾಚಿ ಗಜಾಲ್. "ಇಜಾಕಾಚೆಂ ಹೊಮ್" ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆಬ್ರಾಂವ್ನ್ ಇಜಾಕಾಚೊ ಭೆಟೈಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸಾ ವಿಶಾಂತ್ ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಕಾವ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಏಕ್ ಬೋವ್ ಲಾಯೆಕ್ ನಾಟಕ್ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ. ತಾಚೆ ಇತ್ಲೆಂ ಸೊಬಿತ್ ಲಿಖಿತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ದುಸ್ರೆಂ ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಖಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಾಂಗಾನ್. ಪೂಣ್ ತೆಂ ನಾಟಕ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಆನಿ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಮಂಜುರ್ ಕರ್ನ್ ಆತಾಂ ಚೊವ್ದಾ ವೊರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೆಂ ಎದೊಳೀ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ನಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂಚ್ ಪುರೊ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೋಕ್ ಕಿತ್ಲಿಂ ಆದಾರ್ಸಿತಾಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಸೊಮ್ಜೊಂಕ್, ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾಚ್ಚ್ ಕಾಮಾಕ್ ಪೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಜೆಂವ್ಕ್ ಖಿಂ ವೆಚೆಂ? ಮೊಲಾಕ್ ಘೆತೆಲೆ ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಛಾಪ್ಸುನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಶೆಂ? ದೆಕುನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಮೊದೆಂ

ವಾಚ್ಪಾಚಿ ರೂಚ್ ಆನಿ ವೊಡ್ಡಿ ಚಡೊಂವ್ಕ್ ಆಮಿ ಹರ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕರುಂಕ್ ಫಾವೊ.

ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೊಜಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಆಮಿ ಕಾಡ್ಲೆಂ. ಹಾಣೆ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜೆಂತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾಂ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಲೇಖನಾ ಆನಿ ಕಾಣಿಯೊ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಯೊ. ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪೊಣ್ ಥೊಡಿಂ ವೊರ್ಸಾಂ ತಾಣೆ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಖಂಚೆಂಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ತಾಣೆ ಬೊರೈಲ್ಲೆ ಕಾಣಿಯಾಂಚೆ ಬೂಕ್. ಪೊಯ್ಲೆಂ ಕೆನನ್ ಸ್ಮಿಡ್ಡಾಚೆ ಬೂಕ್ ತಾಣೆ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲೆ: 'ಗುಲೊಬಾಚೆಂ ಝೂಡ್,' 'ಪಾವ್ರೊ', 'ಆವ್ಸ್' ಆನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ನಾವಾಡ್ಲೊಲೊ ತೊ 'ಜೆನೆವಿವ್'. ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರಾಚೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕಾಣಿಯೊ ಆನ್ಸರ್ರುನ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ತಾಣೆ ಧರ್ಲ್ಯೊ. ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಚಡ್ ನಾವಾಡ್ದಿಕ್ 'ಚೂಡ್ ಕೊತ್ರು' ಆನಿ 'ಫಿಲುಚಿ ಭೊಂವ್ಡಿ.' ಹ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾ' ಮ್ಹೊಳ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲ್ಯಾನಿ ತಾಣೆ ಜಮೊ ಕರ್ನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಯೊ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ 'ಕೆಂಪಾಂಚೊ ಪುಗದೊರ್' ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಕಾಣಿ ಆನಿ 'ತಕ್ಲೆಂತ್ಲೆಂ ಸುಕ್ಣೆ' ಆನಿ 'ನಾವಾಡ್ದಿಕ್ ವೊಯ್ಜ್' ಮ್ಹೊಳ್ಳಿಂ ಹಾಸ್ತಿಂ ನಾಟಕಾಂ ತಾಣೆ ಬೊರೈಲ್ಯಾಂತ್. ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ಸಾಂತ್ ಆಲ್ಫೊನ್ಸ್ ಲಿಗೊರಿಚಾ ದೋನ್ ಭಕ್ತಿಚಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೊ ತರ್ಜುಮೊ ಆನಿ 'ಮಾನ್ ಮರ್ಯಾದಿಚೊ ಚಾಲಿ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಚಡ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್ ತಾಣೆ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲೆಂ. ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೊಜಾಚಿ ಭಾಸ್ ಸಾದಿ ಆನಿ ಸೊಂಪಿ; ಮಂಗ್ಳುರ್‍ಗಾರಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ತಿ. ಗರ್ಜೆವಿಣೆ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಭಾಸಾಂಚೆ ಆನಿ ಕಷ್ಟಾಂಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ತಾಂತುಂ ಮೆಳಾನಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ತೆಲ್ಯಾನಿ ತಾಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪೊಯಿಲ್ಲಿಂ ವಾಚುನ್ ಪೊಳೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ. ಪೂಣ್ ತಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಮೆಳ್ಚಿಂ ಖೈಂ? ಪೊಯ್ಲೆ ಛಾಪೆ ವಿಕುನ್ ಕಾಬಾರ್ ಜಾತಾಚ್ ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ ಕರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ತೊಲೊ ಕೋಣ್ ಆಸಾ? ಹಾಯ್, ಆಮ್ಚಾ ಭಾಷೆಚಿ ಗತ್ ಜಾಲ್ಯಾಗಿ, ಮ್ಹೊಣ್ತಾಂ!

ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೊಜಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ವೊಜಾಕ್ ಮಾತೆಂ ಮಾರ್ಲೆಂ ಮಿ. ಆಲೆಸ್ ಪಾಯ್ಸಾನ್, ಆನಿ ಆಜುನಿ ತೊಚ್ಚ್ ತೆಂ ವೊಜೆಂ ವಾವ್ಹತಾ. ತಾಚಾ ಕಾಮಾ ಸಂಬಂದಿಂ ತಾಣೆ ಬೊಂಬೈ ಆಸ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ದೆಕುನ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಕಿತ್ಲೆಶಾ ವೊರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾಕ್ ವೊರ್ತಿ ಕುಮೊಕ್ ದಿಲ್ಯಾ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೆಗಾನ್. ಹಾಚಿ ಮ್ಹಿನತ್ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ಎದೊಳ್ ಉರ್ತೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಪಾತ್ಯೆನಾ. ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾನ್ ಕಾಡ್‍ಲ್ಲಿ ತಿ ವಾಂವ್ಟ್ ವಿಶೇಷ್. ಬೊಂಬೈ ರಾವೊನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕಾಮ್ ಚಲೊಂವ್ಚೆಂ ತಿತ್ಲೆಂ ಸಸಾರ್ ನಹಿಂ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್, ಸುರ್ವೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ತಾಕಾ ಮಾಹೆತ್ ನಾತ್‍ಲ್ಲಿ; ಬೊಂಬೈಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ಚಿ ಉಣಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ತೊ ಜಾಯಿತ್ತೊ ಪೆಚಾಡ್ಲಾ. ತಾಚಿಂ ಲೇಖನಾ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಗಡೆ ತಿದ್ವುಂಕ್ ದಿವ್ನ್ ತಾಂಚಿ ತಿದ್ವೊಣಿ ಚತ್ರಾಯೆನ್ ಶಿಕೊನ್,

ತಾಣೆ ಕಾಡ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಿನತೆಚೊ ಪ್ಹೋಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಸುಧಾಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ತೊ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲಾ. ತಾಚೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಥೊಡೆ ಪಾಪ್ಪಿ, ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭರ್ಲ್ಯೊನ್ ಆಸ್ತಾ ಖರಿ. ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂ ರಿತಾಚೆ, ಜಿಣಿಯೆಂತ್ ಪೂಣ್ ಉದ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಮಾಣ್ಕೆ ಉದಾಕ್ ಪಿಯೆನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವಾತ್ವೇ? ತಾಣೆ ಛಾಪುಲ್ಲೆ ದುಸ್ರೆ ಬೂಕ್: ಸಾಂ ಫಿಲೊಮೆನಾಚೆಂ ನೊವೆನ್, ಸಾಂ. ಜೂದ್ ತಾದ್ದೆಯುಸಾಚೆಂ ನೊವೆನ್, ಸಾಂ ರಿತಾಚೆಂ ನೊವೆನ್ ಆನಿ ನಿಳ್ಯೆಂ ಬಗ್ದಾಳ್.

ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾನ್ ಆಪ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್, ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ, ಆಪ್ಲಿ ಜೋಡ್ಹಿ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸ್ ಭೆಟೈಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಆಲ್ತಾರಿರ್. ಹಾಚಾ ಆದಿಂ ದಿವ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪುನ್ ಆಪ್ಣಾ ಚೊ ಖರ್ಚಾಲ್ಲೊ ದುಡು ಚಾರ್ ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂಕ್ ಮಿಕ್ಚಾಲಾ ವ್ಹೊಣ್ ತಾಣೆ ದಿವ್ಯಾಂತ್ಚ್ಯ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳೈಲಾಂ. ಆತಾಂಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ದಿವ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪುನ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಕ್ ಸುಮಾರ್ ಪಾಂಯ್ಶಿಂ ರುಪ್ಯ ದೆವ್ಹೊ ಜಾತಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಆಯ್ಕಾತಾಂವ್. ಸುರು ಥಾವ್ನ್ ದಿವ್ಯಾಚೆ ಚರಿತ್ರಾ ಅಶಿಚ್ಚ್. ದಿವ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪುನ್ ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ದಿರ್ವೆಂ ಮೆಳಾನಾ. ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಂತ್ ಪುಣಿ ಮೆಳ್ಚಾಬರಿ ನಾ. ಬೊರ್ಯತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಕಸಲೊಚ್ಚ್ ಪ್ರತಿಪೊಳ್ ಲಾಭಾನಾ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ, ಸಂಪಾದಕ್ ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ಸದಾಂಚ್ ರಿಣಾಚೆ ಕರಂದಾಯ್. ಪೂಣ್ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾಚೆಂ ಧ್ಯರ್ ಚುಕಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಭಿಯೆಂ ನಾ, 'ಮೆಲ್ಯಾರಿ ಪಿಲಿಕುಮೆರಿ ಸೊಡ್ಚಿನಾ' ಮ್ಹೊಳ್ಯ್ಯಾ ಬರಿ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸ್ ದಿವ್ಯಾಕ್ ತಾಣೆ ಮಾರ್ಸ್ನ್ ಧರ್ಲ್ಲ್ಯಾ ತಿ ಮೂಟ್ ಕೆದಿಂಚ್ ಸೊಡ್ಚಾಬರಿ ನಾ. ಪರೋಪ್ಕಾರಿ ಜಿಣಿ ತಾಚಿ-ಫಾದರ್ ದೆನಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾಚಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೊ ಫ್ಹೋಳ್!

ದಿವ್ಯಾಚಿ ಸ್ಥಿತಿ ಅಶಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ, ಇತ್ಲೆ ಸಬಾರ್ ತರ್ನಾಟೆ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಲೇಖನಾ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ತಾತ್ ತೆ ಪೊಳೆತಾನಾ, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಪಾಸ್ಪುನ್ ಆಮಿ ಭಿಯೆಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ಸಾನಿ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸ್ ಆನಿ ಮಿ. ರೇಗ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್, ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕೃತಾನ್ ಲೋಬ್, ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಸಿಕೆರ್, ಗ್ರೆಗೊರ್ ಮಿನೆಜ್, ಇರೆನಿಸ್ ಲೋಬ್, 'ಅರಣ್ಯವಾಸಿ' ಜೆ.ಎಮ್. ರುದ್ರಿಗ್, ಎಸ್.ನಜ್ರೆತ್, ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ನೊರೆಞ್, ಆಗ್ರಾರ್ಗ್ಗಾರ್ ಆನಿ ಹೆರ್. ಹೆ ಸಮೆಸ್ತ್ ಹ್ಯಾ ಮುಕಾರಿ ಅಶೆಂಚ್ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್-ಭಾಷೆಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿತೆಲೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಆಮ್ಚಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಾಜಿಚೆ ಸಾಂದೆ ದಿವ್ಯಾಚೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್-ಭಾಷೆಚೆ ಹಿತಚಿಂತಕ್ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಲ್ಹಾನ್ಶಿಂ ಪುಣಿ ದಿರ್ವಿಂ ಧಾಡ್ನ್ ದಿವ್ನ್, ಹೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಪುಷ್ಟಿ ಜಾವ್ನ್, ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಸಾಧನ್ ಚಲೊಂದಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ. ಆಮ್ಚೆ ಹಿಂದು-ಭಾವ್ ಪಾಂಚ್ ಸ ಪತ್ರಾಂ ಚಲೈತಾಸ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ವ್ಹರೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಶೆಂ ಪುಟ್ಪಾತ್?"

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚ್ಯಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಣ್ಹಾಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲಿ ಕವಿತಾ:

"ಊಟೂಟ್ ಕವಿ, ಖಬರ್ ನವಿ
ಹಾಡ್ಲ್ಯಾ ತುಕಾ ಹಾಂವೆಂ
ಆಯ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಪಂಚ್‌ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ
ಜಾಲಿಂ ಜಲ್ಮೊನ್ 'ದಿವ್ಯೆಂ'

ಭಾರೀ ಗವ್ಜೀ ಉತ್ಸಾವಾಚಿ
ಸಖಲ್ ಶ್ಹೆರಾ ಭಿತರ್
ಹಾಂಗಾಯ್ ರಾನಾಂತ್, ಜೋಗಿವನಾಂತ್
ವ್ಹಾಜೊ ತುಜೆಂ ಗಿತಾರ್

ಸೃಷ್ಟಿ ವಿಶಾಲ್ ಸಗ್ಳಿ ಖುಶಾಲ್
ಭಾನು ಹಾಸ್ತಾ ಉಟೊನ್
ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಮಳೀಚ್ ಕೆಂಚೆಂ
ರಂಗಾರಂಗಾನ್ ನೆಟೊನ್

ಬಕ್ಲ್ಯೊ ಖೆಳ್ಟಾತ್, ಝುರೀ ವಾಳ್ಟಾತ್
ಹಾಂಗಾ ಪದ್ವಾ ಬಗ್ಲೆರ್
ಮಡ್ವಳ್ ಸುಕ್ಣೆಂ, ರಂಗೀತ್ ಮಾಗ್ಣೆಂ
ಕರೀ ವಡಾ ತಕ್ಲೆರ್

ಮೇರೂಕ್ ಫುಲೊನ್ ಕೆಂಡಶೆಂ ಜಳೊನ್
ದಾಕಯ್‌ತಾ'ಪಲೊ ಸಂತೋಸ್
ಜಾಂಬಳ್, ಭೆಣಸ್, ಆಂಬೊ ಪಣಸ್
ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಕರೀ ಧಾದೋಸ್

ಕುಪೂಲ್ ಆಬೈ! ಬಡಯ್ತ್ತ ತಬಳೆಂ
ಲಾಗ್ಸರ್ ವ್ಹಾಜ್ತಾ ಕೊಗುಳ್;
ರುಕಾ ಪಾಕ್ರ್ಯಾಂ ಫಾಲ್ತಾ ಕುಟ್ರ್ಯಾ,
ಕೊಟ್ರ್ಯಾಂಞಿ ಕರೀ ಗುಳ್ ಗುಳ್.

ತಾಂಚೆ ಭರ್ಮೀ ತುಂಯ್ ಶೆರ್ಮೀ
ಗಾಯನ್ ಉತ್ಸಾವಾಚೆಂ
ಗುಡ್ಯಾ ಧಾವುನ್ ಸಕಯ್ಲ್ಲ ದೆಂವೊನ್
ಪೆಂಟೆ ಪಟ್ಣಾಕ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ.

ವ್ಹಯ್ ವ್ಹಯ್ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದೀಂ
ಗಾಯಲ್ಲ್ಯಾ'ವೆಂ ಒವ್ಯಾ ಪದಿಂ
ಸಾಂಡ್ಲ್ಯೊ ನಾ ಮ್ಹ ಣ್ ಮಾಯೆಕ್ ಕೆದಿಂ
ಹಾಂತುಳ್ಳ್ಯಾರ್ ತಿ ಆಸ್ತಾಂ

ಕಂಗಾಲ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾತಾ
ತಕ್ಷಣ್ ನವ್ಯಾ ಜಿವಾನ್ ಭರ್ತಾ
ತರ್ನಾಟಿ ಜಾವ್ನ್ ಪುಸುರ್ತ್ಗತ್ ಜಾತಾ
ನವ್ಯಾ ಬಾಳಾ ದಿವ್ಯಾಕ್

ಬಾಳ್ತೆಂಪಣಿ ಅಸ್ಕತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ
ಪಡೊನುಟೊನ್ ಚಲೊಂಕ್ ಶಿಕ್ಲೆಂ;
ಪುಶ್ಪೀ ಭರೊನ್ ಬಳ್ವಂತ್ ಜಾಲೆಂ
ಮಾತೇಕಾಪ್ಲ್ಯಾ ಆದಾರ್

'ಮ್ಹಾತಾರಿಶಿ ಆಸ್ಲಿ ಕೊನ್ಯಾಂತ್
ದಿವ್ಯಾನ್ ಹಾಡ್ಲಿ ತಿಕಾ ಮನ್ಯಾಂತ್
ಆತಾಂ ಕಸ್ಲಿಯ್ ಸಬಾ ಕಚ್ಯಾಂತ್
ಪಯ್ಲಿ ಜಾಯ್ ತಿ ಸಕ್ಕಾಂಕ್.

ಖಂಯ್ ತೆ ಪಾವ್ಲೆ ಪಾರ್ಪೊಳ್ ಚಲೆ
ಇಂಗ್ಲೆಜಿಣಿಕ್ ಭುಲೊನ್ ಗೆಲ್ಲೆ
ಆವಯ್ಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕಾಂಟಾಳ್ಳ್ಯಾಲೆ
ಮರೊಂದಿ ಮ್ಹಣ್ ವೆಗಿಂ

ಧನ್ಯೆಂ, ದಿವ್ಯಾ, ತುಜೆಂ ಉತಾರ್
ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್
ಇತ್ಲೆಂ ಕಾರ್ಬಾರ್, ಯೆ ತುಂ ಆಜ್‌ತರ್
ಫಾಲ್ಯಾಂ ತುಕಾ ಕುರೊವ್.

'ಹಾಡ್ಯಾ ಭಾಂಗಾರ್, ಹಾಡ್ಯಾ ಕಳೆ
ಫಾಲಾ ತಾಬ್ಯಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ದಾಳೆ
ಉಬಾರ್ಯಾರೆ ತುಮ್ಚೆ ತಾಳೆ
ಕರುಂಕ್ ಮೊಟೆಂ ಗಾಯನ್!

'ವಾಡೊಂ ಆನಿ ಚಡೊಂ "ದಿರ್ವೆಂ"
ಸುಫಳ್ ಜಾಂವ್ದಿ ತಾಚೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ
ಸಮಾಜಿಚೆಂ ಕರುಂಕ್ ಬರ್ವೆಂ
ವೃದ್ಧಿಪಣಾಚೆಂ ಕಾಮ್

‘ಬೆಸಾಂವಾಂನಿ “ದಿರ್ವೆಂ” ಭರೊಂ
ಬರೆಪಣಾಂತ್ ಮುಕಾರ್ ಸರೊಂ
ನಿತೀಧರ್ಮಾಂತ್ ಶಾಶ್ವಿತ್ ಉರೊಂ
ಕೊಂಕಣಿ ಪರ್ಜೆಂ ಮದೆಂ’” [53]

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಸ್

(ಮೇಯ್, 1937, ‘ಕೊಂಕಣಿ ದಿರ್ವೆಂ’)

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಸಾನ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುನ್ ಸುರ್ವೆಚಿಂ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಷಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಇತ್ಲ್ಯಾ ಹುಮೆದಿನ್ ಆನಿ ಉರ್ಬೆನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮಸ್ಕರೇಞ ಎಕ್ಯಾಚಾಣೆ ಭಲಾಯ್ಕೆಚೆಂ ನೀಬ್ ದೀವ್ನ್ ಸಂಪದಾಕ್ಪೊಣ್ ಸೊಡ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಪಳೆತಾನಾ, ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಮಂಡಳಿಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂ ಮದೆಂ ಕಾಂಯ್ ತರಿ ರಾಜಕಾರಣ್ ಚಲ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ದುಬಾವ್ ಜಾತಾ.

ಕಶೆಂಯ್ ಜಾಂವ್, ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕ್ಪೊಣ್ ವಹ್ಸಿಲ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಅಲೆಸ್ ಪಾಯ್ಸಾನ್ ತಾಚಿ ಜೋಡ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಖಾತಿರ್ ಮೋಡ್ನ್ ಪತ್ರ್ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಪ್ಣೆ ಬೊಂಬಯ್ ಕಾಮ್ ಕರುನ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ಚಲೊನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಅಜಾಪ್. ಅಸಲೆಂ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ ಆನಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕಾತಾನಾ, ಆನಿ ಹ್ಯಾಚ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಪತ್ರಾನ್ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಆಚಾರ್ಸಿಲ್ಲೊ ಪಳೆತಾನಾ ಕಾಳಿಜ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಉಮಾಳ್ತಾ. ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾವರ್ವಿಂ ಜಾಲ್ಲಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಮೇ 2, 1936 ಇಸ್ವೆಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಪತ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಜಾಲಾ:-

“ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸ್ಥಾಪನಾಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಆಮ್ಚೆ ಶಿಕ್ಪಿ ಆನಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಹುಂಗಾನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕಾತರ್ಚೆ ಮಾತ್ರ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತಾಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೆ ಪುರಾ ನಾಡ್ಕ್ಯಾರ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ತಾಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶೆಮ್ಡಾಂವ್ ಆಯ್ಕೊಂಚೆ ವ್ಹಾಳ್ಯಾರ್ ಭುಜಾಂ ಹಾಲಯ್ತಾಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಎಕಾ ಶಬ್ದಾಕ್ ದೋನ್ ಚ್ಯಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕುಡ್ಸಿಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಚೊ ಮಾನ್ ಚಡ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತಾಲೆ.

ಹಿ ಭಾಸ್ ಕಸಲಿ? ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಲ್ಲಿ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚಿ ಭಾಸ್ ಹಿ ನ್ಹಂಯ್, ಹಿ ಫಿಂಗಿಂ ನ್ಹಂಯ್, ದೇಶಿ ನ್ಹಂಯ್, ಹಿ ಗುಸ್ಪೊಡ್ ಗೊಂದೊಳಾಚಿ ಕುಳಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಅಪ್ಣಾಕ್ ಸಯ್ತ್ ಸಮ್ಜಾನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ವೆಶ್ವರ್ ದೇವ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ

ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಉದೆಲ್ಲೆಂಚ್ ತ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮನೋರಂಜಿಕ್ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಕ್ ಜೀವ್ ಭರೊನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಫಿರ್ಗಜೆ ಇಗರ್ಜಾಂಚ್ಯಾ ಪುಲ್ಪುತ್ರಾಂನಿ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಬಗಾರ್ ತಿ ಅಪುಟ್, ಸುಂದರ್ ಶಬ್ದಾಂನಿ ಗುಂತುನ್ ವೊಳ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್, ಜಮಾತೆಂನಿ ಆನಿ ಸಭೆಂನಿ ಸಯ್ತ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿ. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೊ ವರ್ದ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ಬಿಸ್ಪಾಚೆಂ ಪಾಸ್ತೊರಾಲ್ ಸಯ್ತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಕೊಡ್ಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೆಂ."

●●

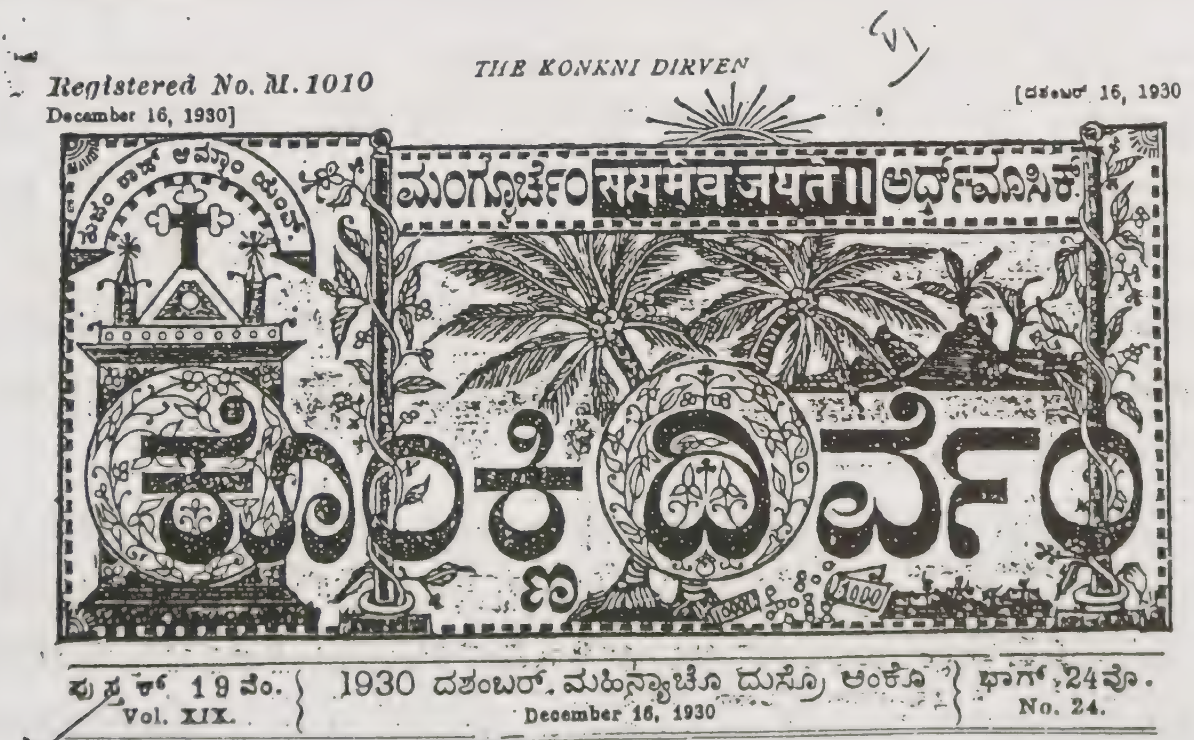
ಅಧ್ಯಾಯ್ ತೀನ್

ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಂತ್ ಬಾಂದ್ಪಾಸ್

3.1. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ 1912 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಅಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ 1919 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರವರಿಚ್ಯಾ ದೋನ್ ತಾರ್ಕೆ ಥಾವ್ನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ (Supplement) ಘೆವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲಯ್ತೆಲೆ ಸಮೇತ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಚುಂಕ್ ಆಶೆಲೆ ಆನಿ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತಿತ್ಲೆಂಯಿ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಪ್ರತಿಫಳ್ ತೊ ಮ್ಹಣ್ ಖಂಡಿತ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್. ತ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಜೊಡ್ಣಿಂತ್ ಹ್ಯಾಪರಿಂ ತಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ವಿವರಿಲ್ಯಾ–

*"**To the Reader** – with this issue the konkani dirven enters on a new phase of its career. The main pupose of this English supplement is to discuss those questions affecting the interests of our community that do not lend themselves to being discussed in Konkani... The Dirven will always retain its konkani character....*


THE KONKNI DIRVEN

Registered No. M.1010
December 16, 1930]

[ದಶಂಬರ್ 16, 1930

ಮಂಗ್ಳೂರ್ಚೆಂ सत्यमेव जयते ॥ ಅರ್ಧ್‌ಮಾಸಿಕ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ

ಪುಸ್ತಕ್ 19 ವೆಂ. Vol. XIX. | 1930 ದಶಂಬರ್. ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಅಂಕೊ December 16, 1930 | ಭಾಗ್ 24 ವೊ. No. 24.

Not very long ago a newspaper did start in Mangalore which rejoiced in the title of the "Mangalore Advertiser"....

After several issues it died a natural death "unwept, unhonoured and unsung" but not without having done one signal service to the Konkani Dirven it popularised Dirven. ***The Dirven may congratulate itself if it has succeeded in educating a taste for newspaper reading among catholics, if it has tought many among the poorer class to read & write, who would otherwise have gone through life without these advantages... At last in its seventh year it be thought itself of adding a little supplement in English."***

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್‍ವ್ಯಾರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ ಆಸ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ತಾಕಾ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಆಂಗ್ಲೊ' ಮ್ಹಣ್ ಶಿಣ್ ಉಚಾರ್‍ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ 1936 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಮೇ 2 ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ದಿರ್‍ವ್ಯಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ –

"Konkani Dirven – A Konkani – Anglo half–monthly".

–"The Konkani Dirven of 2nd May onwards comes out with the above adjunct, ***if it is really a Konkani–Anglo half monthly, why not call it be in the title itself? Why fight shy of 'Anglo',*** *when English is the language of the world and is replacing French as* ***'lingua franca'*** *or as an international language and our patriotism for Konkani does not prevent us from making English our language for our higher studies, and for our use at public meetings, and even in our homes and for prayers at our Men's Sodality meetings etc?* ***The popular use Konkani Dirven does not convey the idea that it has an English supplement, of the existence of which many of our community are ignorant, and open public announcement of which in the title itself will attract many of them as subscribers.***

Besides why give prominence to any language at all in the name of the paper? We have thousands of papers in the world without reference to its language, e.g. 'Navayuga' and 'Kanteerava', in Mangalore – which are Kanarese weeklies, the 'Examiner', the 'Catholic Leader', the 'Times of India', 'Hindu', 'Madras Mail', 'Stateseman' and others elsewhere in India. ***Why the qualification 'Konkani' was used with***

'Dirven' is a wonder to me. I could call it simply 'Dirven'. But if the linguistic qualification is to be insisted upon I would suggest that it be titled "Konkani–Anglo–Dirven" instead of merely 'Konkani Dirven' which suggests that it is purely Konkani paper – with possibly an occasional English supplement, I am humbly of opinion that the popularity of the Dirven among Anglo–Konkani Catholics, whose number is large and daily increasing, depends upon the charge I suggest"

– "Jerome A Saldanha."

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶಿರೋನಾಂವಾಂತ್ಲೊ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಶಬ್ದ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್‌ಗಾರಾಂನಿ ಜಡ್ಯೆಲೊ ಆನಿ 1938 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತಕ್ಲೆ ನಾಂವ್ ಮಾತ್ರ್ ದವರ್ಲೆಂ.




Registered M. No. 1010. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆಂ ಅರ್ಧ್-ಮಾಸಿಕ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿ English ಕನ್ನಡ ತುಳು ಲೇಖನಾಂ

ದಿರ್ವೆಂ

ವರ್ಸಾಕ್ ವರ್ಗಣಿ ರೂ. 2.

DIR VEN

ST. JOSEPH PROTECT US

ಸಾಂ. ಜುಜೆ ಆಮ್ಚೆಂ ಸಂರಕ್ಷಣ್ ಕರ್

EDITOR: ALEX A. PAIS. B. A., LL. B.

ಪುಸ್ತಕ್ 28 Vol. XXVIII	1939 ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ಪೈಲೊ ಅಂಕೊ FIRST THURSDAY, SEPTEMBER 7, 1939.	ಭಾಗ್ 16ವೊ. No. 16.

3.2. *'Mangalore'* ಪತ್ರ್ಯಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 1914 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮುದಾಯೆಚೆಂ (Catholic Association of South Kanara – 'CASK') ಅಧಿಕೃತ್ ಪ್ರಕಟನ್ ಜಾವ್ನ್ 'Mangalore' (ಮೆಂಗಲೊರ್) ಪತ್ರ್ ಜುಲೈ 1927 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಸ್ಥಾಪನೆಚಾ ಉಗ್ಡಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ಹರ್ಯೆಕಾ 19 ತಾರಿಕೆರ್ ಪ್ರಕಟ್

ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಕುಟ್ಮಾಚೆಂ ಆನಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೆಂ ಮುಖ್ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ಕಳಯ್ಲಾಂ

Mangalore 

Organ of the Catholic Assn. of S. Kanara 

*"('**Mangalore**' thus stands for everything in Mangalore and abroad in which all Mangalorean catholics are interested'... we hope, therefore, that this organ will be welcomed in every catholic home not only in Mangalore, but also in distant places like Bombay, Karachi and Madras and still far off Basrah and Baghdad, Uganda and Somaliland, where the sons of our community have carried its glorious traditions and shown the torch of their culture to the nations around. We invite from them correspondence and news on various matters and problems in which Mangalorean Catholics are, or at any rate ought to be, interested)..."*

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ 1933 ಇಸ್ವೆಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೆಂ *'ಉಟಾ ಉಟಾ ಪ್ರಾಣಿಯಾ'* ಆನಿ *'ಆಯ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜನ,'* ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಕಂತಾರಾಂ ಕು| ಮೇರಿ ಆಗ್ನೆಸ್ ಸಲ್ಡಾಞಾನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಕ್ ಭಾಷಾಂತ್ರ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಪ್ರಕಟ್ ಕರುನ್ ಆನಿ ರಾವ್ ಬಹಾದೂರ್ ಸಿ.ಡಿ.ಜೆ ಪಿಂಟೊ, *ಬಿ.ಎ.ಬಿ.ಎಲ್* ಹಾಣೆಂ *'Improvement of Konkani Language and Literature'* (ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಲೇಖನ್ ಬರೊವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್ ಪಾಚಾರ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ್ ತೊ ಮ್ಹಣ್ತಾ:– *"It should be a duty and a pleasure to those who look upon konkani as their mother tongue to build up in it a literature not inferior to that of the more fortunate but not more worthy sister languages."*

There are many reasons to urge us to this course, which I may describe comprehensively as its Venerable old age, its

former greatness, its excellences and capabilities, not withstanding its present desperate condition... Konkani was apparently the language spoken in Konkan proper, and understood, if not spoken, in the rest of Sapta Konkan, just as English, the language of Great Britain, is understood throughout British India."

"Among the most distinguished sons of Konkan were the Peshwas who belonged to the Chitpavan class of Brahmans, also known as Konkanasth Brahmans from their motherland. Starting as Prime Ministers the Peshwas eventually became Rulers of Maharashtra. Conquering Rome was, as they say, herself conquered by Greece. So conquering Maharashtra was in a way conquered by Konkan through the Peshwas. But like the statesmen they were, they adopted the Maharashtra Country and its language, just as the Norman - French sovereigns of England adopted England and its language. Thus Mahratti rose and Konkani fell."

"... Very little Konkani literature has, so far as my present information goes, descended to us from the past. But what has come down and other evidences should inspire us with great hopes...

'... we have a collection called ***"Hundred Konkani canticles"*** *(ಶೆಂಬೊರ್ ಕಂತಿಗೊ) only take two of them entitled 'Uta Uta Praniya' (ಉಟಾ ಉಟಾ ಪ್ರಾಣಿಯಾ) and 'Aika Christao Jan' (ಆಯ್ಕಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜನ)* ***they are sufficient to convince us of the capabilities of our language...'***

ಕಂತಿಗೆಚೊ ಪಯ್ಲೊ ವೇರ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್
ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ಭಾಷಾಂತರ್

(*i*) ಉಟಾ ಉಟಾ ಪ್ರಾಣಿಯಾ

ಉಟಾ ಉಟಾ ಪ್ರಾಣಿಯಾ	*Awake, Arise, and turn your face*
ಸಾಂಡಾ ಸಾಂಡಾ ಸಂವ್ಸಾರ್ ಮಾಯಾ	*upon each worldly thing*
ಪಾಟಿ ಕರೊನಿ ಥೆಯಾ	*Bow down before the Lord, adore*
ವೊಳ್ಕಾ ಜೆಜು ರಾಯಾ	*The christ, your heavenly king.*

(ii) ಆಯ್ಕಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜನ

ಆಯ್ಕಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜನ ಲಕ್ಷ ಲಾವುನಿ ಧ್ಯಾನಾ ಐಸೆಂ ಅಥಿರ್‌ಪಣ್ ಸಂಸಾರಾಚೆಂ ಸಂಸಾರಾಚೆಂ	O! Christians hearken with a heeding ear Infirm the world, and fleeting all its glow Its treasures vanish void its earthly show!

'Turning to secular fields, Konkani is famous for its songs, There is a small volume issued by the Kohinoor Press called ***"Hundred Konkani Songs"*** *said to have been collected by the late Mariam Vas of the Naik Vas family. There must be thousand more which remain to be published'*

'As for folklore.., I remember two charming stories which I heard as a little boy, one entitled "The Maiden with the golden hair whom the moon wedded", and the other "The Seven Brothers, and their only Sister." There must be a great many more which only await the labour of collection. Rao Saheb Dr Chavan says "The folklore is preserved intact and it is interesting to hear the oldest lady of the house telling stories to her grand children, for days together, stories which are full of mirth, curiosity, fun and pleasure"

'The "Anj"(ಆಂಜ್) or Konkani Messenger of the Sacred Heart and the "Konkani Dirven" will bear witness to the suitability of our language for Journalistic purposes, the works of Messrs Peter J D'Souza and Alexander Pais, for purpose of fiction, the compositions of Mr. Cajetan Lobo for dramatic purposes...'

'Konkani is no less fitted for the platform and the social gathering than for the pulpit, it is equally adapted to persuade, to entertain and to Console...'

'The formation of a Sabha should be our first step. There are already two such or kindred institutions viz, ***The Konkani Literature society*** *of which Mr. J. J. Rego is the Secretary and the* ***Konkani Puranic Society,*** *Bajpe of which Fr. Leander Saldanha is the President. Whether an additional institution is required or the existing ones should be encouraged is a question.'*

'In the way of original work we may start at once the Compilation of a Konkani – English, and English – Konkani

Dictionary. Fr. Maffei's valuable Dictionary published half a century ago has considerably cleared the ground..'

'We should also know exactly where we are, what has been achieved in the past in the way of Konkani literature. For this purpose a specimen of everything that has been written or printed whether, original work or translation everything that has been handed down from past generations in the way of song, story, folkore proverb etc. should be collected and critically examined and the result codified in a sketch or, to use a more ambitious word, history of Konkani literature. Such a compilation would form a valuable guide book to prospective workers in the field of Konkani literature. The search for specimens should be carried on wherever the Konkani language is spoken, including Goa, the Kanaras, Coorg, Cochin and other Colonies of Konkani desa...'

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲೆಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಮನ್ ಬದ್ಲೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಥಂಯ್ ಆಕರ್ಷಣ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಥಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಉಣೆಂಪಣ್ ಗಿಳುನ್, ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್ ಪಾಚಾರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರಿಲಾಗ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ 1936 ಇಸ್ವೆಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ **'Mangalore'** ಪತ್ರಾರ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್' ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗಾಂತ್ 'ಸಂಪಾದಕಾಂಚೆ ಶರೆ' ಮ್ಹಣೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಗಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ವಿವರಿಲಾ–

'ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪತ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್'

'ಸಂಪಾದಕಾಂಚೆ ಶರೆ –'12 April 1936'

'ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಗಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಿತೆಂ?'

'ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ 'ಮಂಗ್ಳುರ್ ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಕ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಾಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಕಾಥೊಲಿಕಾಂ ಪಾಸುನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಪಾಸುನ್ ತೆಂ ವಾವುರ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ತೆಂ ಬರೈತಾತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವೊರ್ವಿಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೆಣಾರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತೆಂ ಉಪ್ಕಾರಾನಾ. ಅಶೆಂ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಭಾವಾಂಕ್ ತಾಚೆಂ ಬೊರೆಪಣ್ ಲಾಬಾನಾ. ಶರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ವಾಚಾಪ್ ಕಾಂಯ್ ಉಣೆ ನಾ. ತಾಂಕಾಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಳ್ತಾ ಆನಿ ಮೊನ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೆಂ ತಾಣಿ ವಾಚ್ಯೆತ್. ಪೂಣ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಬರಯ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ್ ವಾಚಿಜಾಯ್. ತೆಂ ಆಸ್ಚೆಂಚ್ ಬೋವ್ ಥೊಡೆಂ ಆನಿ ತೆಂಯ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತಾಂಚೆ ಕಡೆ ದುಡು ನಾ.

ದೆಕುನ್ ತಾಂಚಿ ಬಿರ್ಮೊತ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಮಿ ಹಿ ನವಿ ಆಲೋಚನ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ತಾಂಕಾಂ ಉಪ್ಕಾಚ್ಯೊ ತಸಲ್ಯೊ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಸಂಗ್ತಿ ಆನಿ ವಾರ್ತಾ ಮಹಿನ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಕ್ ಆಮಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್. ತಾಂಕಾಂ ಖುಶಿ ಜಾತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆತಾಂವ್, ಆನಿ ತ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಆಮಿ ರಾಕೊನ್ ಆಸಾಂವ್.'

'ಮಂಗ್ಳುರ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್, 1936 ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

'Our Konkani Supplement'

*"**Very Rev. Fr. Aranha, Viar vera Bantwal writes:-** "Many thanks for the pamphlets for circulation! they will do good to the people. They say that in Japan there are three such publications a day! Such literature diffuses useful instruction for the uplift of the people. God bless the endeavour and give fruit abundantly for our people for their enlightenment."*

***Rev. Fr. D. Sequeira, Puttur, writes:-** "I hasten to thank you for the number of copies of the Konkani supplement of Mangalore you were pleased to send me for circulation. It is an excellent idea brought to fruition. By wide diffusion of Konkani literature, you contribute your share to rural reconstruction and to Catholic Action in the words of the Sovereign Pontiff. May your attempt be blessed with success!"*

***Rev. Fr. D.S. Coelho, Coondapoor, writes:-** "On the 21st June we had a special meeting of the Teachers-and members of Young Men's Sodality of the Parish - and there I explained to them (about 30 persons) the contents of your post card and of the Supplement and the interest that our Catholic Association is intending to take for the uplift of our poor brotheren of the villages. All unanimously and gratefully appreciated this benign action of the Catholic Association and promised earnest co-operation in the work.*

*The copies were distributed among the members with instruction to have them properly circulated. **We have lately started a Catholic Reading Club here.***

I pay to God to bless your excellent efforts to better our community."

‘ಮಂಗ್ಳುರ್’ ಪತ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್

‘ಸಂಪಾದಕಾಂಚೆ ಶರೆ’ – 12 ಸೆಪ್ತೆಂಬ್ರ್, 1936

‘ಸೊವ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್

‘ಆಯ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸೊವ್ಯೆ ಪಾವ್ಪಿ ವ್ಹೊ ಆಮ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್ ಶಹರಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ನ್ ವೆತಾ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಚೆ ಶಿಕೊಣ್ ದಿಂವ್ಕ್. ವ್ಹೊ ಆಮ್ಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಸುರ್ವೆರ್‌ಚ್ ಆಮಿ ಕಳೈಲ್ಲೊ. ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಶರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಬರಿ ಜ್ಯಾ ಜಾಲ್ಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ತೆ ನೆಣಾಂತ್ ಆನಿ ಪತ್ರಾಂ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತಾಂಕಾಂ ದುಡ್ವಾಚಿ ತಾಂಕ್ ನಾ. ಹ್ಯೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾನ್ ಹ್ಯೆಂ ಬೊರೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ.

‘ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾನಿ ಆಮಿ ಫ್ಯಾಸ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾನಿ ಖ್ಯಾಸ್ ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ. ‘ಮಂಗ್ಳುರ್’ ಪತ್ರಾಚಾ ಪ್ರತಿಯಾನಿ ಶೆರ್ಸುನ್ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಪುಟಾಂ ಶಿವ್ಯಾ ಹ್ಯೆರ್ 500 ಪ್ರತಿಯೊ ಮೆಕ್ಳ್ಯಾ ಛಾಪ್ಸುನ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜಾನಿ ಪುಂಕ್ಯಾಕ್ ವಾಂಟುಂಕ್ ಆಮಿ ಧಾಡ್ನ್ ದಿತಾಲ್ಯಾಂವ್. ಕಶೆಂ ಜಾತಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಪೊಳೆಸರ್ ಪೊಂದ್ರಾ ಫಿರ್ಗಜೊ ಮಾತ್ರ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ. ಪೂಣ್ ಸಬಾರ್ ಕಡೆ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಪಾವಾನಾಂತ್, ಚಡಿತ್ ಧಾಡಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಆತಾಂ ಮೆಕ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರತಿಯೊಚ್ಚ್ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಛಾಪ್ಸಿತಾತ್. ಚಡಿತ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜಾಂಕ್ ಆತಾಂ ಧಾಡುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಾಂ. ಸಂದ್ರಾಪ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಕ್ಕಡೀ ಫಿರ್ಗಜಾಂಕ್ ದಾಡಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಮೊನ್.

‘ವ್ಹೈ, ಸಂದ್ರಾಪ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕಾಮ್ ಬೊರೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಖರ್ಚಾವಿಣೆಂ ತೆಂ ಜ್ಯಾನಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ಧರ್ಮಿಷ್ಟಾಂಚಾ ಉದ್ದಾರ್ ಮೊನಾನ್ ಏಕ್ ವ್ರೊಸ್ಸ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯೆಂ ಕರ್ನ್ ಪೊಳೆಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಎದೊಳ್ಚಾಕ್ ಆಲೊಚೆನ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೆಂ ಮುಂದರ್ಸುಂಚೆಂ ಆನಿಕೀ ಚಡ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂಕ್ ಧಾಡ್ಚೆಂ, ಅಸ್ಕತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಪುಸ್ಪಿ, ಕರ್ಚೆಂ– ಹೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕಡೆ ಆಸಾ. ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ಪಾಸುನ್ ಆಮಿ ಕಾಡ್ಚಿ ಹ್ಯಿ ಮಿನತ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ವ್ಹರೊಂಕ್ ಫಾವೊ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಂಕಾಂ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತೆ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಧಾರ್ಸಿತೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಂಡಿತ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮಂದಿಂ ಕಾಂಯಿಂ ಪುಣಿ ಸುಚನಾ ದಿಂವ್ಚಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಕೊಣ್ಯೆಯ್ ದಿವ್ಯೆತ್. ಉಪ್ಕಾರಿ ಮೊನಾನ್ ಆಮಿ ಘೆತೆಲ್ಯಾಂವ್. ಹ್ಯಾ ಶಿವ್ಯಾ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಚಿಂ ತಸಲಿಂ ಶಿಕ್ಪಾ–ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್, ಆರೋಗ್ಯ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಕ್, ಆಚಾರ್ ಬಿಚಾರಾಕ್ ಸಮ್ಮಂದ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಮೊಟ್ವಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಧಾಡ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆತಾಂಚ್ ಆಮ್ಚಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕ್ ಕೃತಜ್ಞತಾ.’

'ಮಂಗ್ಳುರ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ, 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್, ವರ್ಸಾಕ್ ದೋನ್ ರುಪಯ್ ವರ್ಗಣಿ ಥಾರಿಕ್ ಕರ್ನ್ ಪತ್ರ್ ವಾಚ್ತೆಲೆ ಉಣೆಂ ಜಾಲೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಬಾಂದ್ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ 1936 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇಯಾಚ್ಯಾ 2 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಏಕ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

ಪತ್ರ್ ಏಕ್ - ***'ನೊವೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್'***

"ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಪತ್ರಾಕ್ ಆನಿ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ಉಲ್ಲಾಸ್! ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಚಡೊಂದಿತ್ ಆನಿ ವಾಡೊಂದಿತ್! ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನೆಣಾರಿ ಲೋಕ್ ಜಾಯ್ತೊ ಆಸಾ. ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಚಾಲಿ, ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತಾಂ, ಕಾಥೊಲಿಕ್ ರಾಜಾಂವಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಹಾಂಚಾ ಸಮ್ಜಣೆಕ್ ಹಾಡ್ಚಿ ಅಧಿಕ್ ಗರ್ಜ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ, ಆಂಜ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಪತ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಗ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಾಚುಂಕ್ ಜಾಣಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಪಾವೊಂದಿ."

"ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಪತ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಗ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ ಪೊಡ್ತಾಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಥೊಡೆ ಆಮ್ಚೆ ಹಿತಚಿಂತಕ್ ವಿಚಾರ್ತಾತ್. ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಪತ್ರಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ದ.ಕ. ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೆಶನ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಆಸಾ ತಸೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಆದಾರ್ ನಾ. ಛಾಪ್ಪಾನ್ಯಾಕ್ ದುಡು ಕೆದಾಳಾ ಪಾವಾತ್, ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚಿ ವರ್ಗಣಿ ಕ್ಶಿಂ ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಹುಸ್ಕೊ ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಪತ್ರ್ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಶ್ರೀಮಂತಾಂಕ್ ನಾ. ದುಡು ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತೆಂ ಫುಂಕ್ಯಾಕ್ ವೆತಾ, ದುಡು ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ವರ್ಗಣಿ ಥಾರಿಕ್ ಕರ್ನ್ ತೆಂ ವ್ಹೊರಾಜಾಯ್. ಪೂಣ್ ತಾಕಾ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಆಸೊಂದಿ ವ ನಾ ಜಾಂವ್ದಿ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾಚಾ ಬಲತ್ಕಾರಾನ್ ತೆಂ ಚಲ್ತಾ..."

ಹ್ಯಾ 'Mangalore' ಪತ್ರಾರ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೊ ಕಸೊ ಆನಿ ಕಿತ್ಯಾ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳಿತ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಹೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಕ್ ಅಗಳಿಕ್ ಜಾವ್ನ್‌ಗಿ? ವ ಮುಖಾರಿಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ಸಮೀಕ್ಷಾಗೀ? ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಯಿ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕಳನಾ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರೆಸ್ತಾಂಕ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಮೋಗ್ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ರೊಂಬನಾಸ್ತಾನಾ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಕಾಳಾನ್ ಮಾಯಾಗ್ ಜಾಲ್ಲೊ ನೀಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಏಕ್ ಬೆಜಾರಾಯೆಚಿ ಗಜಾಲ್.

3. 3. ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ 'ಆಂಜ್'



ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1912 ಇಸ್ವಿ ಜೂನ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೆಂ ದೆವಾಸಾಂವ್ ಮಹಿನ್ಯಾವಾರ್ ಜೆಜುಚಾ ಸಭೆಚೊ ಬಾಪ್ ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರ್ ಬರಯ್ತಾಲೊ.[54] ಥೊಡೊ ಕಾಲ್ ಅಶೆಂ ಚಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ಬೋವ್ ಮಾನಾದಿಕ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಪಾವ್ಲ್ ಪೆರಿನಿಚಾ ಹುಕ್ಮೆನ್ ಜನೆರ್ 1918 ಇಸ್ವೆಂತ್ '*ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್*' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಭಕ್ತಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಯಾನ್ಯಾಂತ್ ಜುಜೆ ಮನ್ವೆಲ್ ಸುವಾರಿಸಾನ್ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಪಾದ್ರ್ ಕೈತಾನ್ ಪೆದ್ರು ಗೊಸಾಲಾನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. (Editor Rev. C.P. Gonsalves S.J., St. Joseph's Seminary Kankanady) ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ಕ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ್ ರುಪೈ ವರ್ಗಣಿ; ಚುಂಗ್ಡಿ ಪ್ರತಿಯೆಕ್ ಏಕ್ ಆಣೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಭಕ್ತಿಕ್ ಪತ್ರಾ ವಿಶಿಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಆಸಾ:

"ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ಕ್ 'ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ. ಇಗ್ಲೆಂಜಾನ್ ತಾಕಾ ಸಾಧಾರ್ಣ್ ಜಾವ್ನ್ "ಮೆಸೆಂಜರ್" ಮ್ಹಣ್ತಾತ್; ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಖಬರ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲೊ ತಸಲೊ ಏಕ್ ಜಣ್ ಮ್ಹಣ್. 'ಆಂಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚೊ ಮುಲಿ-ಅರ್ಥ್‌ಯಿ ತೊಚ್. ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಕಸಲಿಯಿ ಖಬರ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ದೆವಾನ್ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಪಿರಿತಾಕ್ ದೆವಾಚೊ ಆಂಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಪವಿತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಿಂ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ. ಯೆಂವಿ ಪತ್ರ್ ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾನ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಜಣಾ ಬರಿ ತಾಚಾ ಮೊಗಾಚಿ, ಶಿಣಾಚಿ, ಅತ್ರೆಗಾಚಿ ಖಬರ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಹಾಡ್ನ್ ಯೆತಾ. ದೆಕುನ್ 'ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚೆಂ ನಾಂವ್ ತಾಕಾ ಫಾವೊ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ. ದೂತ್, ಮ್ಹಣ್ಯಾರಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ದುಸ್ರೆಯಿ ಸಬ್ದ್ ಆಸಾತ್. ಪುಣ್ ತೆ ಖಂಚೆಯಿ ಹ್ಯಾ ನಾಂವಾ ತಿತ್ಲೆ ಮ್ಹಾಕಾ ಮೊನಾಕ್ ಲಾಗೊಂಕ್ ನಾಂತ್."

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಸಮಡ್ತಿಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಸಂಗ್ತಿ ವಿಶೆಂತ್ ಜಾಂವ್, ಸವಾಲಾಂ ವಿಚಾರ್ಚ್ಯಾಕ್

‘ಆಂಜಾಚೆಂ ತಪ್ಪಾಲ್’ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಅಂಕಣ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲೆಂ. ಭಕ್ತಿಕ್ ಖಬ್ರೊ ದೀಂವ್ಕ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೆಂ “ಸುಖ್-ದುಕ್” ಅಂಕಣ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲೆಂ. ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಮಹಿನ್ಯಾವಾರ್ ಜೆರಾಲ್ ತೆಸಾಂವಾಂ, ಅರ್ಗಾಂ, ಕಂತಿಗೊ, ಸಾಂತಾಚೊ ಜಿಣ್ಯೆ ಕಥಾ ಆನಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಿ ಪಂಗತ್ ಆನಿ ಇನ್ನಿತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ವರ್ದ್ಯೊ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತಲ್ಯೊ.



ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಪಾನಾಂತ್ ಏಕ್ ಕವಿತಾ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ತಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

‘ಜೆಜುಚಿ ಇಚ್ಛ’– *‘ವೊಚ್, ಏ ಆಂಜಾ, ಧಾವಾಂ ಧಾವಿಂ*
ಜಳ್ಯತ್ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಉಜಾನ್!
ಪೆಟಂವ್ಕ್ ತೊ ಆಂವ್ಡ್ ಗಾವಾನ್ ಗಾವಿಂ,
ಭುಮಿ ದೆವ್ಲ್ಯಾಂ ಮೊಗಾನ್
ಕಾಳಿಜ್, ಅಬ್ಬೆ, ಉಜಾನ್ ಲಾಸ್ತಾ,
ಭಗ್ ಭಗ್ ಜಳ್ತ್ಯಾ ಮೊಗಾನ್,
“ಕಾಳಿಜ್, ಬಾಳಾ, ದಿ” ಮ್ಹಣ್ ಮಾಗ್ತಾ;
ದಿವ್ಯ ಉದ್ದಾರ್ ಮೊನಾನ್.
ಆಂವ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾಂ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ರ್‍ಯಾ,
ಭೊಳೊ, ಖಾಲ್ತೊ, ಕಾಳ್ಜಾನ್;
ಸ್ವಾದಿಕ್ ಯ್ದಿ ದೇಕ್ ತುಂ ಕಾಣ್ಘೆಂವ್ಕ್ ಲ್ಯಾ
ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಅಂತಸ್ಕರ್ನಾನ್.
ಆಪ್ವ್ಯಾನ್ ಧಾಪ್ವ್ಯಾನ್ ಖರ್ಸತೆಲ್ಯಾಂಕ್
ಆಪ್ಯ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಆಸ್ರ್ಯಾಕ್;
ಆಂವ್ ದೀನ್ ವಿಸೊವ್ ಬಿಮಾರ್ತ್ ಆತ್ಮ್ಯಾಂಕ್
ಹಾಳ್ವ್ಯಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ವೊಜಾಕ್
ಉಬೊನ್ ತರ್ ಧಾಂವ್ ನಾಡಾಂತ್ ಶೆರಾಂತ್
ಆಪೊವ್ನ್ ಲ್ಹಾನಾಂಕ್, ವ್ಹಡಾಂಕ್;
ಧಾಂವ್ ಮಾರ್ ತುಜಿ ಪರ್ಗಾಂವ್ ಪರ್ಯಾಂತ್
ವಿಚಾರ್ನ್ ಭೊವ್‍ಕರ್ನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಕ್.’

(ಸೆವಕ್ ಪತ್ರಾಚಾ ಇಜ್ಯೆ ದಫ್ತರಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ| ಪ್ರಕಾಶ್, ಕಾಪುಚಿನ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಮಜತೆನ್ ಹಾಂವೆಂ 1918 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 1966 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್

ಜೊಗಸಾಣೆನ್ ದವರ್‍ಲ್ಲೆ *'ಆಂಜ್'* ಪಳಯ್ಲೆ. ಚಡುಣೆ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್‍ಸಾಂಚೆ ಆಂಜ್ ತಾಣಿಂ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್‍ಲ್ಯಾತ್.)

1966 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಾ| ಬಾ| ಜೋನ್ ಎಂ. ಮಿನೇಜಸ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಹೊ 'ಆಂಜ್' ರೊಜಾರ್ ಮಾಯೆಚೊ ಆಶ್ರೊ ಮೂಡಬಿದ್ರಿ ಹಾಂಗಾ ಥಾವ್ನ್ ಛಾಪುನ್ ಯೆತಾಲೊ. 1966 ಇಸ್ವೆಂತ್ (ಪುಸ್ತಕ್ 50–ಅಂಕೊ 12) ಆಂಜಾಚಾ ಸುವರ್ಣೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ *'ಆಂಜ್ ಉಲಯ್ತಾ'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಎಕಾ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಲೇಖನಾಂತ್ *'ಆಂಜ್'* ಪತ್ರ್ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಕಥಾ ದಿಲ್ಯಾ:

'ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್

1966 ಇಸ್ವಿ, ಪುಸ್ತಕ್ 50, ಅಂಕೊ 12

'ಆಂಜ್ ಉಲಯ್ತಾ'

"ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ನತಾಲಾಂಚಾ ಫೆಸ್ತಾಚಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚಾ ಆಂಜಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಕ್ ಹಾಡ್‍ಲ್ಲೆ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಹ್ಯಾ ಭಾಗಿ ವರ್ಸಾ ಪತ್ತ್ಯಾನ್ ತೊಚ್ಚ್ ಆಂಜ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಹಾಡ್ತಾ. ಬೋವ್ ಸಾದ್ಯಾ ಥರಾನ್, ಕಷ್ಟಾಂ ನಷ್ಟಾಂ ಮದೆಂ ಹೊ ಆಂಜ್ ಹ್ಯಾ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಮದೆಂ ಜಿಯೆಲಾ ಆನಿ ವಾವುರ್ಲಾ. ಕಸೆಂ ಜೆಜುಚೆ ಖರೆ ಪಾಟ್ಲಾವಿ ಥೊಡೆಚ್‍ಗಿ ತಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಆಂಜಾಚೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್, ವಾಜ್ಪಿ ಆನಿ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಥೊಡೆಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಪತ್ರಾಂಚಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಆಂಜ್ ಪರ್ಜಳೊಂಕ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್‍ಯಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಪುಣೀ ಘರಾಣ್ಯಾನಿ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಾ ಕಾಳ್ಜಾನಿ ಹ್ಯಾ ಆಂಜಾನ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚಿ ಭುಜವಣ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾ, ತಾಚಿ ವರ್ದಿ ಪ್ರಗಟ್ಸಿಲ್ಯಾ, ತಾಚಿ ಭಕ್ತ್ ವಾಡಯ್ಲ್ಯಾ. ಹೊಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಜ್ ಆಂಜಾಚೊ ಸಂತೊಸ್.

ಆಂಜಾಚಿ ದುರ್ಬಳ್ಕಾಯ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್ಲಿ ಗಜಾಲ್. ದೆವಾಚಾ ಮಾಂಡಾವಳಿನ್ ಜಾಯ್ಜಾಯ್, ಹ್ಯಾ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾನಿ ಆಂಜಾನ್ ದುರ್ಬಳೊ ಜಾವ್ನ್, ಕಷ್ಟಾಂ ಆವ್ಗಡಾಂಕ್ ಆನಿ ಮೊರ್ಚ್ಯಾ ರಿಸ್ಕೆರ್ ಸಯ್ತ್ ಪಾವೊನ್ ವಾಂಚೊನ್ ಉರಾಜಾಯ್ ಪಡ್ಲಾಂ. ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಂಜ್ ಪತ್ರಾಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾನಿ ನಮಿಯಾರ್‍ಲ್ಲೆ ಸಂಪಾದಕ್ ಸಬಾರ್ ಹೆರ್ ರಾಟಾವಳಿಂಚೆ ಆನಿ ಜವಬ್ದಾರಿಂಚೆ ಮನಿಸ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆ. ಪಯ್ಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ ದೆವಾದೀನ್ ಜೆಜ್ವಿತ್, ಮಾನಾದೀಕ್ ಕೈತಾನ್ ಗೊಸಾಲ್ ಬಾಪ್. ಜಾಯ್ತಿಂ ಜವಾಬ್ದಾರೆಚಿಂ ಆನಿ ರಾಟಾವಳಿಚಿಂ ವೊಜಿಂ ತಾಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‍ಯಿ ತ್ಯಾ ತೆಂಪಾಚಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಅಧಿಕ್ ಮಾನಾದೀಕ್ ಪಾವ್ಲ್ ಪೆರಿನಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಉಗಡ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಚಾ ಖಾಂದಾರ್ ಘಾಲೆಂ. ಸಂಪಾದಕಿ ವಾವ್ರ್ ತೊ ಕರ್ತಾನಾ

ಸಂಚಾಲಕಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬ್ರದರ್ ಡೊನೆಡಾ ಕರ್ತಾಲೊ. ಗೊಸಾಲ್ ಬಾಪಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದೆವಾದೀನ್ ಭಿಸ್ಪ್ ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂದ್ ಆಂಜಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತೊ ಭಿಸ್ಪ್ ನಹಿಂ ಆಸ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ಪ್ರೊಕುರಾದೊರ್, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಚೊ ಮೆನೆಜರ್- ದಿರೆಕ್ತೊರ್, ದಿಯೆಸೆಜಿಕ್ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಚಾ ಆಪೊಸ್ತಲಾದಿಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮಧೆಂ ಆಂಜಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ತೊ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ತಾಲೊ. ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂದ್ ಬಾಪ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ಜೆರಾಲ್ ವಿಗಾರ್ ಜಾತಚ್, ಆಂಜಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್, ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಉರ್ಬೆಸ್ತ್ ಭಕ್ತಿವಂತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾನಾದೀಕ್ ಎಮ್ಮಾನ್ವೆಲ್ ಮತಾಯಸಾಚೆರ್ ದೆವ್ಲೆಂ. ಹೊಯಿ ಬಾವ್ಡೊ ಹಜಾರ್ ರಾಟಾವಳಿಂಚೊ ಮನಿಸ್. ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಆನಿ ಮಿಲಾರ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೊ ಮೆನೆಜರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಜವಬ್ದಾರ್ಯೊ ಆಸೊನ್ ಮೊತಿ ಬಾಪ್ ಆಂಜಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಉರ್ಬೆನ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊ. ಹಾಣೆ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಕ್ ರಾಯ್‌ಪಾಟ್ ಬಾಂಧ್ಚೆಂ ಭಕ್ತಿಪಣ್ ವಾಡಯ್ಲಾಂ ಆನಿ ಜೆಜು ಮೊಗಾಚೊ ರಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರೊವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ಸಿಲಾಂ.

ಮಾನಾದಿಕ್ ಎಮ್ಮಾನ್ವೆಲ್ ಮತಾಯಸ್ ರುಜಾಯ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚೊ ವಿಗಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೆಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮಾನಾದೀಕ್ ಮೆತಿವ್ ಪಿಂತ್ ಬಾಪಾಕ್ ಆಂಜಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್- ಸಂಚಾಲಕ್ ನಮಿಯಾಲ್ಲೊ. ಹೊ ಸುರ್ವೆರ್ ಭಿಸ್ಪ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾಚೊ ಕಾರ್ಯಾದರ್ಶಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ಪ್ರೊಕುರಾದೊರ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಜವಬ್ದಾರೆ ಶಿವಾಯ್ ಹಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ರಾಟಾವಳಿ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮದೆಂ ಆಂಜ್ ಪತ್ರಾಚೆಂ ವೊಜೆಂ ತಾಣೆಂ ಸ್ವಿಕಾರ್ಸಿಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್ ಜಾಯ್ತೆ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಆಂಜಾಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ತಾಲೆ. ಹಾಂಚೆ ಪಯ್କಿ ತೆಗಾಂ ಚೊವ್ಗಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಹಾಂಗಾ ಕಾಣ್ಸೆಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಚೂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿನಾ. ಬೋವ್ ಮಾನಾದೀಕ್ ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತೆರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್, ದೆವಾದಿನ್ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞ್, ದೆವಾದಿನ್ ಮಾನಾದಿಕ್ ಜೋನ್ ಕಾಸ್ತಿಲೆನ್ ಬಾಪ್ ಆನಿ ಮಾನಾದಿಕ್ ಲುವಿಸ್ ಪಿಂತ್ ಬಾಪ್. ಹೆರಾಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿನಿ ಆನಿ ಲಾಯ್ಕಾನಿ ಗುಪಿತ್ ಆಂಜಾಕ್ ಬೊರಿಂ ಲೇಖನಾ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಆತಾಂಯಿ ತೆ ಧಾಡ್ತಾತ್. ದೆವಾದೀನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಉಪ್ಕಾರಿ ಉಡಾಸ್ ಆಮಿ ಕಾಡ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಜಿವಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಮನಪೂರ್ವಕಿಂ ಉಪ್ಕಾರ್ ಭಾವುಡ್ತಾಂವ್.

ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಮೆತಿವ್ ಪಿಂತ್ ಭಿಸ್ಪಾಚಾ ಘರಾ ಥಾವ್ನ್ ರುಜಾಯ್ ಕಾಥೆದ್ರಾಲಾಚೊ ಫಿರ್ಗಜ್ ಪಾದ್ರಿ ಜಾವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್‌ಯಿ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮದೆಂ ಆಂಜಾಚೆಂ ಸಂಚಾಲಕ್- ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ತಾಲೊ.

ಆದ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚೆರ್ ಪಾತಿಯೆವ್ನ್ ಆಂಜಾಚೆಂ ಸಂಚಾಲಕ್ಪಣ್ ತಾಣಿ ಮುಂದರ್ಸುನ್ ವೆಲ್ಲೆಂ. ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಆಪ್ಲಿ ವರ್ಗಣಿ ಆಜ್ ದಿತೆಲೆ, ಪಾಲ್ಯಾಂ ದಿತೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರಿನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚಾ ಪಟ್ಟೆಂತ್ಲಿಂ ಕಾಡ್ನ್ ಘಾಲಿನಾಸ್ತಾನಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ಬೊರ್‍ಯಾ ಮನಾಂಚೆರ್ ಮೊನ್ಸಿಞೊರಾನ್ ದೊವರ್‌ಲ್ಲೊ ಭರ್ವಸೊ ನಿರ್ಫಳ್ ಜಾಲೊ ಆನಿ ಆಂಜಾಕ್ ಲಾಗ್ಗಿಂ ಲಾಗ್ಗಿಂ ದೋನ್ ಹಜಾರಾಂಚೆಂ ರೀಣ್ ಬಸ್ಲೆಂ.

ಅಸೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ... ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಪಿಂತ್ ಅಸ್ವಸ್ಥ್ ಜಾಲೊ. ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಂತ್ ರಾವ್ತಚ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಿಡೆ ಸಂಬಂಧಿ ಬೊಂಬಯ್ ವೆಚಿ ತಾಕಾ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲಿ. ಸಂಚಾಲಕ್ಪಣ್ ರುಜಾಯ್ ಸೊಡ್ನ್, ಆಂಜ್ ಭಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಥೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಕುಮಕ್ ಕರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ವಿಚಾರುಂಕ್ ಆಪ್ಚಿತ್ ಏಕ್ ದೀಸ್ ದನ್ಪಾರಾಂ, ಜಾಯ್ತಿ ಪುರಾಸಣ್ ಭೊಗುನ್ ತೊ ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ರಿ ಆಯ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಪೊಸ್ತಲಾದಿಚೊ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್, 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ 'ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯೆ'ಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ರ್ಯಾಂ ರೊಜಾರ್ ಮಾಯೆಚಾ ಆಶ್ರ್ಯಾಂಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಮಾ| ಜೋನ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಮೊನ್ಸಿಞೊರಾಕ್ ಭೆಟೊಂಕ್ ನಾ. ಆಪ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಆನಿ ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ರ್ಯಾಂ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಇರಾದೊ ತಿಳ್ಸುನ್ ಏಕ್ ಮಯ್ಪಾಸಿ ಪತ್ರ್ ಬರೊವ್ನ್ ದೊವರ್ನ್ ತೊ ಪಾಟಿಂ ಗೆಲೊ. ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಆತಾಂಯಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮುಕಾರ್ ಆಸಾ ಆನಿ ತೆಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚಾ ದಾದೊಸ್ಕಾಯೆ ಖಾತಿರ್ ಆಮಿ ಹಾಂಗಾ ದಿತಾಂವ್:-

ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಫಾದರ್ ಜೋನ್,

ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಕಾಮಾಂಚಿಂ ಭಾರಾಧಿಕ್ ವೊಜಿಂ ತುಂ ವಾವಯ್ತಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ತುಜ್ಯಾ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮದೆಂ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಂಜಾಕ್ ಕುಮಕ್ ಕರ್ನ್ ಆಯ್ಲಾಯ್, ಹಾಂವ್ ಬೊರೊನಾ. ತ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಬೊಂಬಯ್ ವೊಚೊಂಕ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಮೊಜ್ಯಾ ಗರ್ಜೆಂತ್ ತುಂ ಆಂಜಾಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕುಮಕ್ ಕರ್ತೊಲೊಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತಿಯೆತಾಂ. ಮೊಜೆ ಲಾಗಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ತೀನ್ ಲೇಖನಾ ಹಾಂವೆಂ ತುಜಾ ಮೆಜಾರ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾಂತ್. ದೆವಾಚೆಂ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ತುಕಾ."

'ತುಜೊ ಮೊಗಾಚೊ,'

'M. Pinto'

'ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಮೊನ್ಸಿಞೊರಾಕ್ ಜರೂರ್ ಭುಜವಣೆಚಿ ಜಾಪ್ ಆಮಿ ಧಾಡ್ಲಿ.'

"ಮೊಗಾಚಾ ಬೋವ್ ಮಾನಾದಿಕ್ ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್,

ಆಂಜ್ ಕಿತ್ಲೊ ತೊ ತುಮ್ಚೊಗಿ, ತಿತ್ಲೊಚ್ ತೊ ಮೊಜೊ. ಮಾಗ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ

ಆಪೊಸ್ತಲಾದಿಚೆಂ ಆನಿ ಖುರ್ಸಾ ಸೈನಾಚೆಂ ಹಾತೆರ್ ಆಂಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮೊಜೊ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಸಹಕಾರ್ ಆಂಜಾಕ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ತುಮಿ ಪಾತ್ಯೆವ್ಯೆತ್. ಸಮಧಾನಾನ್ ತುಮಿ ಬೊಂಬಯ್ ವೊಚೊನ್ ಯೆಯಾ. ಆಂಜ್ ಭಾಯ್ರ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ ತೆಂ ಸರ್ವ್ ಹಾಂವ್ ಖುಶೆನ್ ಕರ್ತಾಂ. ತುಮಿ ಕಾಂಯ್ ಬೆಜಾರಾಯ್ ಮತಿಂತ್ ದೊವ್ರಿನಾಕಾತ್."

'ತುಮ್ಚೊ ಮೊಗಾಚೊ,'

('ಫಾ.) ಜೋನ್'

'ಬೊಂಬಯ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಆಪ್ಲಿ ಪಿಡಾ ಗೂಣ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ನಹಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಪಾಟಿಂ ಆಯ್ಲೊ. ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಂತ್ ಥೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಆಸೊನ್ ದಸೆಂಬ್ರಾಚಾ 3 ತಾರ್ಕೆರ್ 1961 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಮಧಾನಾನ್ ತೊ ದೆವಾದಿನ್ ಜಾಲೊ.'

"ಹ್ಯೊ ಲ್ಹಾನ್ ಪುಣ್ ತಪ್ಶಿಲ್ ಸಂಗ್ತಿ ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ಪಾನಾನಿ ಲಿಖ್ತಾಂವ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಕಸೆಂ ಆಂಜಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾನಿ ತಾಂಚಾ ಸಬಾರ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮದೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಷ್ಟಾಂನಿ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಾಂಚಯ್ಲಾಂ ಆನಿ ಚಲೊವ್ನ್ ವೆಲಾಂಗಿ ಮ್ಹಣ್. ಹೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಆಮಿ ಮುಂದರ್ಸುಂಕ್ ಆಪೆಕ್ಷಿತಾಂವ್."

ಮಾ|ಬಾ| ಜೋನ್ ಎಂ ಮಿನೇಜಸ್, 1970 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ವರ್ಗ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ, ತವಳ್ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ ವಿಗಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾ|ಬಾ|ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡಾರಾಕ್ ಹೊ 'ಆಂಜ್' ಚಲೊಂವ್ಕ್ ದಿಲೊ. ಫಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡಾರಾಚಾ ಕಾಳಾರ್‌ಯಿ ಪತ್ರಾಚೊ ಪರ್ಗಟ್ಣಾರ್ ಬಾಪ್ ಜೊನ್ ಮರಿಯನ್ ಮಿನೇಜ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಮೂಡಬಿದ್ರಿ ರುಜಾರ್ ಮಾಯೆಚಾ ಆಸ್ರ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್‌ಚ್ ಆಂಜ್ ಪತ್ರ್ ಟಪ್ಪಾಲಾರ್ ದಾಡ್ತಾಲೆ.

ಆಂಜಾಚೆ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಬಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡಾರಾನ್ ಚಲೈತಾನಾ ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್, ಸಮಾಜಿಕ್, ಲಿತುರ್ಜಿಕ್, ಆನಿ ವಾತಿಕಾನ್ ವಿಶ್ವಸಭೆನ್ ಜಾರ್ಯೆಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ನವೀಕರಣ್, ಸುಧಾರಣ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶಯಾಂ ವಯ್ರ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತೆದ್ನಾಂ ಆಂಜಾಕ್ ವಾಚ್ಪಿ ಆನಿ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಚಡ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಜಾಹಿರಾತಾಂಯಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಬಾಪ್ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡಾರಾನ್ ಹೊ ಆಂಜ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 1971 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವೆಲೊ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಂಕಾಂ ಎಂ.ಎ ಪರೀಕ್ಷೆ ದೀಂವ್ಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ 'ಆಂಜಾ'ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಂದರ್ಸುಂಕ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ. ತಾಣಿಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ಸಬಾರಾಂ ಕಡೆನ್ ಆಡ್ಪೊಸ್ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾರಿ ಕೋಣೆ ಮುಕಾರ್ ಯೆನಾತ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಂಚಾವನ್ (55) ವರ್ಸಾಂ ಚಲ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್

ಾಯ್ತಾಲೊ ನಾಸ್ತಾನಾ, ರಡ್ತಲೊ ನಾಸ್ತಾನಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಪಡ್ಟ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ರಪಂಯ್ಸ್ಟ್ ಜಾಲೆಂ.[55]

ಗೊಂಯಾಂತ್ 'ದರ್ ಮ್ಹಿನ್ಯಾಚಿ ರೊಟ್ಟಿ' ಪತ್ರ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ, ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಜತನ್ ಘೆವ್ನ್ ಅಜೂನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ವಿಲೆವಾರಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ತೆಂಪಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ ಶೆಂಬೊರ್ ವರ್ಸಾಂ ಆಚರಣ್ ಕರ್ಚ್ಯೊ ಾಗಿ ದೀಸ್ ಉದೆತೊ. ಪುಣ್ ತಶೆಂ ಜಾಲೆಂ ನಾ.

'ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ ಪಡ್ತಾಗಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ **1927** ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆಂಜಾಚೊ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚೊ ಸಂಖೊ **1035** ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಆಂಜಾಚಾ 'ವಿವಿಧ್ ವಿಷಯಾ'ಚಾ ಪಂಗ್ತಿರ್ ಕಳಯ್ಲಾಂ. ತಶೆಂಚ್ ಆಂಜಾಕ್ ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾಚೆ ಭಕ್ತ್ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ದಾನ್‌ಯಿ ದಿತಾಲೆ. ಫೆಬ್ರೆರ್ 1931 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಆಂಜಾಕ್ ದಾನ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಪಾನಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಆಸಾ – *"ಯ್ದೆಂ ವರ್ಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾಂನಿ, ಆಂಜಾಕ್ ದಾನ್ ದಾಡ್ನ್ ಬರೆಂ ಕರ್ನ್ ಸುರು ಕೆಲಾಂ. ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ 27 ರುಪಾಯ್ 6 ಆಣೆ ಜುಮ್ಲ ದಾನ್ ಜಾತಾ. ಅನ್ಯೆಕಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ತೆಂ ತಿದೊಡೆಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ಕೋಣ್ ಮುಕಾರ್ ಸರಾತ್! ಆನಿಕಿ 372 ರುಪಾಯ್ ಆದ್ಲೆ ಲೇಕ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಯಾನ್ಯಾಕ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ (ಎ.ಆ)"*

ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ವಾಚಕಾಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಭೆಂ ನಿವ್ರಾಂವ್ಕ್ ಮೇ 2, 1936 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ:–

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಯ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪವಿತ್ರ್ ಹೃದಯಾಚಾ ಮೆಳಾಚಿಂ ತೆಸಾಂವಾಂ ಮಹಿನ್ಯಾವಾರ್ ತಾಂತುಂ ಎಕ್ಲೊ ಪಾದ್ರಿ ಬರ್‍ಯತಾಲೊ. ಥೊಡೊ ಕಾಲ್ ಅಶೆಂ ಚಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬೋವ್ ಮಾನಾದಿಕ್ ಬಿಸ್ಪಾಚಾ ಹುಕ್ಮೆನ್ ಆಂಜ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ ಪೊಡ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ಆಂಜ್ ತಾಚೆಂ ಮಿಸಾಂವ್ ಚಲೈತಾ. ದಿರ್ವೆಂ ತಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್‍ತಾ. ದಿರ್ವ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂಚ್ ಸಗ್ಳೊ ಸಂವ್ಸಾರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಮ್ಹಣಾನಾಂವ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ದುಸ್ರಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಉಬ್ಜನಾಯೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಚಿಂತ್ನಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾಂ ನಾಂತ್. ಏಕ್ ಪುಲ್ ಸೊಬೊಂಕ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾಚಿ ರಂಗ್ ನಾಜುಕಾಯೆನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳಾಜಾಯ್. ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ ಉತ್ಕೃಷ್ಟೆಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಚಾ ಮುಕುಟಾಂತ್ ತಿ ಸೊಬಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಾನಾಂತ್ಯಾ ರಂಗಾಚಿಂ, ನಾನಾಂತ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾಂಚೀ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ನಮುನ್ಯಾಂಚಾ ಉದ್ದೇಶಾಂಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಫಂಯ್ ಉಟೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚೆ ಸರ್ವ್ ಇಸ್ಟೆ ದೆವಾಕ್ ಮಾನ್ಯಾಶೆಂ ಖುಶಾಲ್ಭರಿತ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ದೆವಾನ್ ಸರ್ವ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಎಕಾಚ್ಚ್ ನಮುನ್ಯಾಂಚೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾ. ಕಥೊಲಿಕ್ ಸತಾಂ

ಬದಲ್ಯಾಂತ್ ಪೂಣ್ ತಾಚೊ ಜೀವ್ ಅದಲ್ ಬದಲ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ ಏಕೆಕ್ಲೊ ತಾ... ತಾಚಾ ಜ್ಞಾನಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ರಂಗೊನ್ ವಿವರ್ಸಿತಾ."

ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಿಂ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಕ್ ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾಚೊ ಆದಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ದಾನ್‌ಯಿ ಮೆಳ್ತಾಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಮ್ಜಾಯೆತಾ. ಪುಣ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾ'ಕ್ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚೊ ಆದಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಬಾಂದ್ಪಾಸ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಕಳಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಲ್ಲೇಖ ವರ್ಸಿಂ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ.

3.4. 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಚೆ ಕಳ್ವಳೆ

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 1937 ಇಸ್ವೆಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಹಿನಾಚ್ಯಾ 10 ತಾರಿಕೆರ್ 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ – ಇಂಗ್ಲಿಜ್ ನವೆಂ ಪಾಕ್ಷಿಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ '*ದುಕಯ್ಲ್ಯಾಂ ಯಾ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಕೊಣೆಂಯಿ ಕಸಲೆಂಚ್ ಬರೆಂಪಣ್ ಕರುಂಕ್ ನಜೊ*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕಾಡ್ಡಿನಲ್ ನ್ಯೂಮೆನ್ ಹಾಚೊ ಧ್ಯೆಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ (ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಚಿ ವಾಕ್) ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. '*(One cannot do good without giving offence and incurring criticism).*' ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ *–ಖೈಂ ವೆತಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾನೊ?* '*(Quo Vadis Konkani Catholics?)*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾ ಖಾಲ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಬೂದ್‌ಬಾಳ್ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ, '*ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ವಾರೆಂ*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶಿರೊನಾಂವಾ ಖಾಲ್ 'ವಿಮಾನ್ಸ್ಗಾರ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಗುಪಿತ್ ಮನಿಸ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಚಾ

ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ

SAMAJITCHO DIVO

EDITOR & MANAGER: Mr. J. B. Machado.

ಎಡಿಟರ್ ಆನಿ ಮೆನೆಜರ್: ಜೆ. ಬಿ. ಮಚಾದ್.

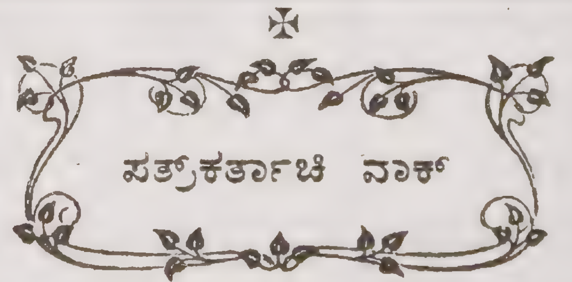
ಎಡಿಟೆರಾಚಿ ಶಿಳ್ಕೊಣಿ

ವರ್ಗಣಿದಾರಾನಿ ಆನಿ ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ಘಾಲ್ತೆಲ್ಯಾನಿ ತಾಂಚಿ ವಂತಿಗಿ ಮುಸ್... ಪೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಜಾಯ್ತ್

ಹಾಂಗಾ ಸಂದ್ರ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ಗರ್ಜ್ ಪೊರಿವ್ನ್ ಲೇಖನಾಂ ಘಾಯ್ತ್ ಜಾತೆಲಿಂ

ಲೇಖಕಾಂನಿ ಉಚಾರ್ಲ್ಯಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆಕ್ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ ಜವಾಬ್ದಾರ್ ನಹಿಂ... ಘಾಯ್ತ್ ಕರುಂಕ್ ದಾಡುಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಪರತ್ ಮೆಳಾಶಿನಾಂತ್.

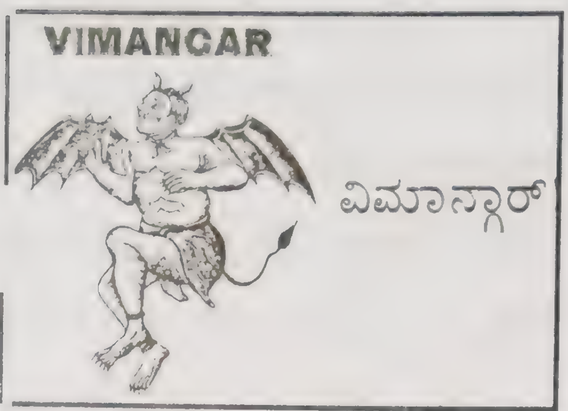
ವರ್ಸ್: 1	ಮಂಗಳೂರ್, 10 ಫೆಬ್ರುವರಿ 1938	ಅಂಕೊ: 21



One cannot do good without giving offence and incurring criticism.
[Cardinal Newman]

ದುಕೈಲ್ಯಾ ಆನಿ ಖೊಡಿ ಭೊಗ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ ಕೊಣೆಂಯಿ ಬೊರೆಂಪೊಣ್ ಕರುಂಕ್ ನೊಜೊ.
(ಕಾಡ್ಡಿನಲ್ ನ್ಯೂಮೆನ್)

ಸುತ್ತುರಾಂತ್ ಬೊಂವ್ಡಿ ಮಾರುನ್ ಅನ್ಯಾಯ್, ಜುಲುಮೆಚೊ ಖಿಬ್ರೊ ಆರಾಯ್ತಾಲೊ ಆನಿ ಪತ್ರಾರ್ ತಪ್ಶೀಲ್ ಪಾತ್ಳಾಯ್ತಾಲೊ.



ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ್ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಚಾದೊ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಚಾರ್ ಜಣಾಂಚಿ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (Advisory Board) ಆಸ್ಲ್ಲಿ. ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಚೆ ಸಾಂದೆ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಪಿ. ರೇಗೊ, ನಳ್ಯಾ ಸವ್ಕಾರ್, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಬಿ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ, ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ ಎಡ್ವೊಕೇಟ್, ಶ್ರೀ ಆರ್ ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ ಆಂದ್ರಾದೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಸ್ತ್ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಮ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ, ಎಂ.ಎ ಎಂ.ಎಲ್ ವಕೀಲ್ - ಹೆ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಲೆ.

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ **1937** ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯಿ **10** ತಾರ್ಕೆರ್ (ವರ್ಸ್ **1**, ಅಂಕೊ–**7**) ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರ್ಕರ್ತಾಚಿ ವಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ– *"ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಧಾವೆರ್ ದಿವ್ಯಾಚೆಂ ಸಾಸ್ಪಾ ವರ್ನಿಂ ಲ್ಹಾನ್ ಬಿಂ ಶೆಳೊ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜ್ ಗಾದ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ವೊಂಪುಲ್ಲೆಂ. ತಾಕಾ ಆತಾಂ ತೀನ್ ಮಹಿನೆ ಜಾಲೆ ಮಾತ್ರ್. ತೆಂ ಕಿರ್ಲಾಲಾಂ ಪೂಣ್ ಆಜೂನೀ ತಾಕಾ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ದಿಷ್ಟಿ ಪೊಡ್ಚಿ ಅಂಕರ್ ಫುಟೊಂಕ್ ನಾ. ಶೆಳ್ಯಾ ಪೊಂದಾ ಕುಸಡ್ ಮಾತಿ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಜಾಣಾ ಆಸ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ತಿ ಮಾಯಾಮೊಗಾನ್ ಕಾಡೊಂವ್ಕ್ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಎಲಿಸಾಂವ್ ಪಂದ್ಯಾಟಾಂತ್ ಎಕಾಮೆಕಾಚೆರ್ ಥಿಂಪಿ ಉಡಯ್ಲ್ಯಾಗಡೆ "ಸಮಾಧಾನೆಚ್ಯೊ ವಾಟೊ" ಸೊದಾ ಮ್ಹಣ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್‌ಚ್ ಪೊರಾತ್ಲೆಂ ಪೂಣ್, ತಿ ಆಮ್ಚಿ ವಿನಂತಿ ತೇಲ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಸುಕುಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾನಾಂಕ್ ಉದ್ಕಾ ವಿಣೆ ಆಸೊನ್ ಧಾಳಿ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ಗಾದ್ಯಾಂಕ್ – ವೊತಾನ್ ಸುಕುಲ್ಲ್ಯಾ ಗುಡ್ಯಾಕ್– ಪಾವೊಂಕ್ ನಾ. ಕುದೊಳ್ ಆನಿ ಖೊರೆಂ ತ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪತ್ ಆಮಿಂಚ್ ಕಾಣ್ಗೆಲೆಂ ಆನಿ ಹಾಳ್ಪಾಯೆನ್ ಆನಿ ಚತ್ರಾಯೆನ್ ಖೊಂಡ್ಲೆಂ. ಇತ್ಲಿ ಹಾಳ್ಪಾಯಿ ಆನಿ ಚತ್ರಾಯಿ ಆಮಿ ದಾಕಯ್ಲ್ಯಾರೀ, ಸುಖಾನ್ ವಾಡುಲ್ಲ್ಯಾ– ಹಗೆಂ ಆನಿ ಮೊಸೊರ್ ರಿಗೊವ್ನ್ ಮೊಟೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ– ಪಯ್ಸ್ ರಾವೊನ್ ಹೆರಾಂಚಾ ಖುಸ್ತಾರ್ ವಾಡುಲ್ಲ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಪುಗುಲ್ಲ್ಯಾ– ಸ್ವಾರ್ಥ್‌ಪೊಣಾನ್ ಕುಡ್ಡೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ–ಚಡ್ ಶಿಕ್ಪಾಚಾ ಹಂಕಾರಾರ್ ಉಣ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಚಾಂಕ್, ಆನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ "ತೆಂಚ್ ಅಪಮಾನಾಚೆಂ ಹಾತೆರ್ ಅಪ್ಣಾಚೆರ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ಯಾ ಕಾನೂನ್ ಕಾಯ್ದ್ಯಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ಸಹಜ್ ಫಾರಿಕ್ಪೊಣ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತಾಕಾ ಅಸಾಧ್ಯ್" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಧೃಡ್ ಸಮ್ಜಣೆಂತ್ ಪುಸ್ಕಳ್ ಆಮಾಲ್ ಘೆವ್ನ್ ಮತಿಭ್ರಷ್ಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ – ಗಾಂಯ್ಡ್ಯಾ ಳಾಂಕ್ ದುಕ್ಲೆಂ. ಆತಾಂ ತೆ ಗಾಂಯ್ಡ್ಯಾಳ್ ತಾಂಚಿ ಚಿಕ್ಲ್ಯಾಚಿ ಮಾತಿ ಆಮ್ಚೆರ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಅಸ್ವಾರ್ಥ್ ಲೇಖಕಾಂಚೆರ್ ಉಡೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ತಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾಕ್ ಆಮಿ ಸದಾಂಚ್ ತಯಾರ್*

ಹ್ಯಾ ಗಾಂಯ್ಗೊ ಖಾಂಕ್ ಏಕೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಚ್ಚ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ನ್ ಗಾಂವ್ಚಾ ರಿಂಗ್ಯಾಂಚಾ ಆನಿ ಬೊಂಬಯ್ ಸಾಬಾಂಚಾ ಉದ್ಯಾನ್ ಧುವ್ನ್ ನಿತಳ್ ಕರಿಜಾಯಿಚ್ಚ್; ಪೂಣ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಗರ್ಜೆಚಾ ಕಾಮಾಕ್ ದರ್ವಡ್ ಕರಿನಾಯೆ. ಸವ್ಯಾಸಾಯೆನ್, ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಆನಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಿತಿನ್ ತಶೆಂ ಕರಿಜಾಯ್. ತ್ಯಾ ಪಾಸ್ಸತ್ ಆಮ್ಚಾ ಮಿಲಾವಾಚೆಂ ಪಿಕ್ಯಾಸ್ ಬೊಡೊವ್ನ್ ತಾಚಿ ಧೊಮೊಸ್ ಗೂಂಡ್ ತೊಪಾಸಾರ್ಕಿ ಕರ್ತಾಂವ್.

ತ್ಯಾ ಪರಿಂ 'ರೂಕಾಚೆಂ' ಮೂಳ್ ಏಕಾ ಕುಶಿನ್ ಖೊಂಡುನ್ ವೆತಾನಾ ತೊ 'ರೂಕ್' ಬಾವಾನಾಯೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಆಶಾ; ದೆಕುನ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಬರಿ ಮಾತಿ ಆನಿ ಫಾವೊ ತೊ ಈಟ್ ದಿಜಾಯಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಮನ್, ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್, ಗಲಿಜಾಯಿ ಕ್ರಮೇಣ್ ಉಣಿ ಜಾವ್ನ್ ನೊವ್ಯಾ ಈಟಾ ವೊರ್ವಿಂ ನೊವಿಂ ಪಾಳಾಂ ಫುಟೊನ್, ತ್ಯಾ ಪಾಳಾಂಚಾ ಪುಸ್ಕಳ್ ಆಧಾರಾನ್ 'ರೂಕ್' ಬರೊ ವಿಸ್ತಾರ್ ಜಾವ್ನ್, ಹರ್‍ಯೆಕಾ ಫಾಂಟಿಯಾಂಚೆರ್ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚಿಂ ಸುವಾದಿಕ್ ಫುಲಾಂ ಫುಲೊನ್ ರುಚಿಕ್ ಫೊಳಾಂ ಪಿಕ್ತೆಲಿಂ.

ತಿ ಬರಿ ಮಾತಿ ಕಸಲಿ ಆನಿ ಫಾವೊತೊ ಈಟ್ ಖಂಚೊ? ಮಾತಿ ಆನಿ ಈಟ್ ಕೊಣಾಗಡೆ ಆಸಾ? ಆಮ್ಚಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಘೊಡ್ಯಾ ಜಣಾಂಚೆಂಚ್ ಧನ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ತಿ ಮಾತಿ; ಆನಿ ತಾಂಚಿ ಶಾತಿ ಆನಿ ಶಾಮರ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ತೊ ಈಟ್. ಆತಾಂ ತ್ಯಾ ಧನಾಚೊ, ಶಾತೆಚೊ ಆನಿ ಶಾಮರ್ತೆಚೊ ವಾಯ್ಟ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಮಾತ್ರ್ ಜಾತಾ... ... ... ಲೊಕಾಚೆಂ ಮನ್ ಆನಿ ಉಬ್ರಾ ಖರ್ಚ್ಯಾ ಫುಡಾರ್ಯಾಂ ತರ್ಫೆನ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಲೌಕಿಕ್ ದಣ್ಯೊಣ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಣಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಭಿಯೆಜಾಯಿ? ಹಾಂಕಾಂ ದಣ್ಯೆಲಾಂ, ದಣ್ಯೆತಾತ್, ಮಾನ್ ಕಾಡ್ಲಾ ಯಾ ಕಾಡ್ತಾತ್, ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್, ತ್ಯಾ ಪಾಸ್ಸತ್ ಎದ್ರಿಂಕ್ ಪಡಾವ್ ಕರಿಜಾಯಿ ಆನಿ ಫಾರಿಕ್ಪೊಣ್ ಕಾಣ್ಗೆಜಾಯಿ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂಚಿ ಖುಶಿ ವ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತ್ಯಾ ಖುಶೆಕ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತಾಳೊ ದೀನಾ, ಬಗಾರ್ ತಾಂಚೆಕಡೆ ಮಾಗ್ತಾ:" ಮಾನೆಸ್ತಾನೊ! ತ್ಯಾ ಹಟ್ಟ್ ಆನಿ ಪಂಥಾಚಾ ಚಿಲ್ಲರ್ ಗರ್ಜ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ದೆವೊನ್, ತುಮ್ಚೆಂ ಧನ್ ಪಾಡ್ ಆನಿ ಶಾತಿ ನಿರ್ಪೊಳ್ ಕರಿನಾಕಾತ್, ತೆಂ ಧನ್ ಆನಿ ತಿ ಶಾತಿ, ನೊವ್ಯೊ ನೊವ್ಯೊ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕೈಗಾರಿಕ್ಯೊ ಸ್ಥಾಪನಾಂತ್ ಖರ್ಚಿಯಾ ಆನಿ ಸಮಾಜಿಂತ್ಲಿ ದುರ್ಬೊಳ್ಕಾಯಿ ಉಣಿ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಯಾ..".

ವರ್ಸ್: 1, 10 ಅಗೊಸ್ತ್ 1937, ಅಂಕೊ–9– ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಚಿ ವಾಕ್– ಹ್ಯಾ ಪರಿ ಆಸಾ– "ವಾಚ್ಯಾ! ಸೊಮೊಡ್ತಿಚೆರ್ ವಿರೋಧ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್" ಅಶಿ ಬದ್ನಾಮ್ ಘೊಡ್ಯಾಂಚಿ... ವಾಚ್ಯಾ! ಖಂಚಾ ಲೇಖನಾಂತ್ ಸೊಮೊಡ್ತಿಚೆರ್ ವಾಂಕುಡ್ ತುವೆಂ ವಾಚ್ಲೆಂಯ್? ... ದಯಾಕರ್ನ್ ಸಾಂಗ್; ಚುಕಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಿದ್ವುಂಕ್ ಆಮಿ ತಯಾರ್ ಆಸಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಆಮಿ ತಿಳ್ಸಿಲಾಂ. ತಿಚ್ಚ್ ತಿಳ್ನೊಣಿ ಆಮಿ ಪುನರ್ ದಿತಾಂವ್. ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ತೆಲೆ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತರ್ ವೊಗೆಚ್ಚ್ ಆಸಾತ್?... ಥಂಯಿ

ಹಾಂಗಾ ಕೊಣಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಇಗರ್ಜೆ ಸಂಬಂಧಿ ಲೌಕಿಕ್ ಆಡಳ್ತೆಂ ಪರ್ಜೆಚಾ ಹಿತಾಚೆಂ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಉಗ್ತೆಂ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ವಿರೋದ್ ಜಾತಾಗೀ? ತಾಂಚಾ ಖಾಸ್ಗಿ ಜಿಣಿಯೆ ವಯ್ಲೊ ಪೊಡ್ಲೊ ಆಮಿ ಉಕಲ್ನಾಂವ್. ತೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ನ್ಹಂಯ್... ಪೂಣ್ ಖಾಸ್ಕಿ ಜಿಣಿಯೆ ಆನಿ ಸತಾ ಆನಿ ಸೊಮೊಡ್ತಿ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಧಾ ಜಣಾಂಕ್ ಲಾಗು ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಲೊಕಾಚಿ ಹೆಳ್ಕಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ನೊಜೊ ಮ್ಹಣ್ ಖಂಚಾ ಉಪದೆಸಾಂತ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ? ರಾಜಾಂವ್ ಸಯ್ತ್ ಆಡ್ವಾತಾರ್ಗಿ?

ಜೆರಾಲ್ ಪಾದ್ರಿಂಚಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಸ್ ನಿಂದಾ ಕೆಲ್ಯಾಗೀ? ನಾ ಕೆದಿಂಕ್‌ಚ್‌ನಾ. ಸತಾಚಾ ಆನಿ ಸಮಾಜಿಚಾ ಬರ್ಯಾಕ್ ಪಡ್ಟಾ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತಾಂಚಾ ಪಕ್ಷೆನ್ ರಾವ್ತೆಲೆಂಚ್. ಪೂಣ್ ತೆ ಅಹಿತ್ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಹಾತ್ ಘಾಲ್ನ್ ಜೆರಾಲ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಹೀನ್ ಹಾಡ್ಟಿಂ ಕಾಮಾ ಕರ್ತಾನಾ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ದಾಕ್ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಷ್ಟಿತಾನಾ ದಯಾ ದಾಕ್ಷೆಣೆವಿಣೆ ತಾಂಚಿ ಅನಿತಿಚಿ ಕಾರ್ಯಿಂ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ತೆಲೆ . ಅಸಲಿಂ ಕಾಮಾ ಕರ್ಚಿಂ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪತ್ರಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಸದಾಂಚ್ ಶಿಫಾರಸ್ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಸುಖೊ ಸೈಲಾಪ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೊಗೀ?

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ ದೀಸ್ ಆನಿ ರಾತ್ ಲೊಕಾ ಪಾಸ್ವತ್ ಪೆಚಾಡ್ತೆಲೆ ಪಾದ್ರಿ ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಆಸಾತ್. ಸರ್ವ್ ಹೊಗ್ಳ್ಯಾಪ್ ತಾಂಕಾಂ ಫಾವೊ. ... ಲೊಕಾ ಪಾಸಾತ್‌ಚ್ ಕಷ್ಟೊಂವ್ಚೆ ಪಾದ್ರಿ ಜಾಯ್ತೆ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಕಾಂ ಆಮಿ ಬೋವ್ ವರ್ತ್ಯಾ ಖುಶೆನ್ ಮಾನ್ ದಿಲಾ, ದಿತಾಂವ್ ಆನಿ ದಿತೆಲ್ಯಾಂವ್. ಪೂಣ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಧಾ ಜಣಾಂಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಹಾಂಚಿ ಕಸಲಿಯಿ ಚೂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ್, ತಿ ಮಾತ್ರ್ ಆಮಿ ಲಿಪೊವ್ನ್ ಸಯ್ಲಾಪ್ ಜೊಡ್ಚೊ ಆಮ್ಚೊ ಹೇತ್ ನಹಿಂ...

ಪಾದ್ರಿಂಚಿ ಪದ್ವಿ ವಿಶೇಷ್ ಆನಿ ತಿ ಪದ್ವಿ ತೆ ಅಹಿತ್ ರಿತಿನಿ ಚಲಯ್ತಾನಾ ತಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಅನಾಹುತ್ ವ್ಹರ್ತೆಂ. ರಾಜಾಂವ್ ಆನಿ ನೀಜ್ ಸ್ಥಿತಿ ಅಶಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪಾಪ್ ಲೊಕಾ ಪಾಡ್ತಿನ್ ರಾವೊನ್ ತ್ಯೊ ಚುಕಿ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿವ್ನ್, ತಿದ್ವುಂಕ್ ಅರತ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ "ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ವಿರೋದ್" ಜಾತಾಗೀ? ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಬರೆಂ ಕರ್ನ್ ಚಿಂತ್ ಆನಿ ತುಜಿ ಹೆಳ್ಕಿ ದೀ.

ತರ್, ಆನಿ ಕೊಣಾಚೆರ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ವಿರೋಧ್? ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಕ್, ವಕ್ಲಾಂಕ್ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಕ್ ದಣ್ಸುಂಚಾ ಧನಿಕಾಂಚೆರ್ ಆನಿ ಹಾಂಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಅನಿತಿಚಾ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಸೈತ್ ರಾವುಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ– ಬೋವ್ ಥೊಡ್ಯಾ– ಪಾದ್ರಿಂಚೆರ್ (ತಾಂಚಾ ಹುದ್ದ್ಯಾಚೆರ್ ಯಾ ಭೆಸಾಚೆರ್ ನಹಿಂ) ಮ್ಹಣ್ಜೆ ತಾಂಚಾ ಕರ್ತುವಾಂಚೆರ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಬದ್ದ್ ವಿರೋಧ್ . ಧನಿಕಾಂತೀ ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಖರ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮ್ಜೊಣೆಂತ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ತಾಂಚಾ ವಕ್ಲಾಂಕ್ ಯಾ ಚಾಕ್ರಾಂಕ್ ಬೋವ್ ಮೊಗಾನ್ ಪಳೆಂವ್ಚೆ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಕಾಂ ಆಮಿ

ಖುಶೆನ್ ಉಲ್ಲಾಸಿತಾಂವ್. ಪೂಣ್ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಧನಾ ಮೊಗಾನ್ ವಕ್ಲಾಂಕ್ ಆನಿ ಚಾಕ್ರಾಂಕ್ ಹೆರ್ ನಮುನ್ಯಾರ್ ಕಷ್ಟೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಧನಿಯಾಂಚೆರ್ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಾಯಕಾಂಚೆರ್ ಮಾತ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಝುಜ್.

ಏ ತುಂ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ! ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಇತ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಛಾಪ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ಮಾರಿಫಾತ್ ಚಾಲು ಆಸಾ. ಕುಟ್ಮಾಚ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಕ್ ತುಕಾ ವನ್ವಾಸಿ ಕರ್ನ್ ಧಾಡ್ಚ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತುಜಿ ಬೋಬ್ ಲೊಕಾ ಹುಜ್ರಿಂ ಘಾಲ್ತಾ ಕೋಣ್? ಏ ತುಂ ಧನಿಯಾಚ್ಯಾ ವಕ್ಲಾ! ತುಜಿ ಗೇಣ್ ವಿಶೇಸ್– ಕೀರ್ತ್ ತುಜೊ ಜಾಲ್ಯಾರೀ, ಧನಿಯಾಕ್ ತುವೆಂ ಆಡಂಬರಾನ್ ಚಲಯ್ಜಾಯ್ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಬಾಕಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಗೆಣೆಕ್ 12½ ಲೆಕಾನ್ ವಾಡ್ ದೀಜಾಯ್. ಹೆ ತುಜೆ ಸಂಕಷ್ಟ್ ಉಗ್ತೆ ಉಗ್ತೆ ಉಚಾರ್ತಾ ಕೋಣ್ ? ಏ ತುಂ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾ! ಧನಿಯಾಕ್ ತುಜೆ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚೊ ಕಾಯ್ದೊ ಉಗ್ಡಾಪೆಂ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕರ್ತಾ ಕೋಣ್? ಹಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ 'ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾನ್' ವಹ್ಸಿಲ್ಯಾ. ಆನಿ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ತಾಚೊ ಕಾಯ್ದೊ ಕರ್ತಾ. ತರ್ ತುಮಿಯಿಂ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆರ್ ವಿರೋಧ್‌ಗೀ?– ತುಮ್ಕಾಂಯಿ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ರುಚಾನಾಂಗಿ? ದುಸ್ರೆ ತುಮ್ಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಕೋಲ್ ಬಾಂದ್ತಾನಾ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಾತ್ರ್ ಧಯ್ರಾನ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾಡ್ತಿನ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಲಾಂ ಆನಿ ಆಜ್ ಖಾತಾ ಖೊಟೊ, ಮುಟಿ ಆನಿ ಆಯ್ಕಾತಾ ನಿಂದೆಚೆ ಸೊಪೆ ಆನಿ ಶಿರಾಪ್, ಹೆಂ ತುಮಿ ಪಸಂದ್ ಕರ್ತಾತ್ಗೀ?."

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಲ್ಲಿ ಹುಮೇದ್ 1937 ಇಸ್ವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 25 ತಾರ್ಕೆಚ್ಯಾ 'ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಚಿ ವಾಕ್' ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

"ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ ಆನಿ ತಿಚೊ ಸಂಘ್"
(Our Community and its Association)

"...ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಗರ್ಜೊ ಆಸುಲ್ಲ್ಯೊ, ಆಸಾತ್, ಆನಿ ಆಸ್ತೊಲ್ಯೊ; ದೆಕುನ್ ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ಪಾಡ್ತಿನ್ ಸರ್ವ್ ಹಾಲ್‌ಹವಾಲ್ ಸರ್ಕಾರಾ ಹುಜ್ರಿಂ ಘಾಲ್ಚೆ ಜಣ್ ಆಸಾಜಾಯಿ. ಹ್ಯಾ ಪಸ್ವತ್‌ಚ್ಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಹಿತಚಿಂತಕಾಂನಿ ಎಕ್ಟೊಟೊನ್ ಏಕ್ ಸಂಘ್ ಘಡ್ಲೊ. ಹಾಚೆಂ ನಾಂವ್ "ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ – ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಂಘ್". ಹಾಚೊ ಆತಾಂಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮೊಣ್ಜೆ ಯಜ್ಮಾನಿ ಆಮ್ಚೊ ಜೆರೆಲ್ ವಿಗಾರ್ . ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಕ್ ರಾಟಾವಳ್ ಚಡ್ ಆಸುಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಏಕ್ ಬದ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ದೊವರ್ಲಾ. ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಘಾಚೊ ಬದ್ಲಿ ಯಜ್ಮಾನಿ ಆಮ್ಚೊ ಮೊಗಾಚೊ ದಾಕ್ತೆರ್ ಲೊರ್ಸು ಫೆರ್ನಾಂದ್.

ಹೊ ಸಂಘ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ನ್ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ. ಸರ್ದಾರ್ ವಾರ್ಕೆ, ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಮೊಂತೆರ್, ಆನಿ ಶಾಬಾ ಶಿಕೇರ್, ವಕೀಲ್ ಪಾಸ್ಕಲ್ ಸೋಜ್, ಆನಿ ಲುವಿಸ್ ಪ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ತ್ಯಾ ಸಂಘಾಂತ್ ಆಸೊನ್ ಮೇಲ್ ಖಬಡ್ದಾರಿ

ಫ್ರೋಳೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತ್ಯಾ ಸಂಘಾನ್ ಥಂಯಿ ಹಾಂಗಾ ಇಲ್ಲೆಶೆಂ ಬೊರೆಂಪೊಣ್ ಕೆಲಾಂ...

ಮನ್ಶಾಕ್ ಕಶಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಜೀಬ್ ಜಾಯ್ಗೀ ತಶೆಂಚ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ತಾಚಿ ಹಾಲ್ ಹವಾಲ್ ಭಾಯ್ರ್ ತಿಳ್ಸುಂಕ್ ಏಕ್ ಜೀಬ್ ಗರ್ಜ್. ಹ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಂಘಾಚಿ ಜೀಬ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ತೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ ಮಹಿನ್ಯಾವಾರ್ ಕಡ್ತಿಲೆ ನಮುನ್ಯಾಚೆಂ 'ಮಂಗ್ಳುರ್" (*Mangalore*) ಪತ್ರ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚಿ ಮಾಂವಾಕ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆವ್ಯಚಾ ಉಸ್ಕ್ಯಾರ್‌ಚ್ ತಿ ಆಮಿ ಶಿಕ್ತಾಂವ್. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸಮಾ ಥರಾನ್ ಕಳಿತ್ ಆಸುಲ್ಲೆ ಥೋವ್‌ಚ್ ಥೊಡೆ. ಹಳ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕಿತೆಂ ಮೊಣ್ ಲೋಕ್ ನೆಣಾ. ಕಿತ್ಲೆಶ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ರುಪಾರ್ ಕಾಗ್ದಾರ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಯಾ ವಾಚುಂಕ್‌ಚ್ ಕಳಾನಾ. ಸ್ಥಿತಿ ಅಶಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀ ತಿ ಸಮಾಜಿಚಿ ಜೀಬ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಷೆನ್‌ಂಚ್ ಲುಸು ಲುಸು ಕರ್ನ್ ಹಾಲೈಲಿ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಘಾನ್ ಪೆಚಾಡಿಜಾಯಿ ಆಸುಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಂತ್ ತೆಂ" ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂರ" ಮಾತ್ರ್ ವದ್ದಾಡ್ಲಾಂ ಆನಿ 7–8 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಲಿಖಿಣ್ಯಾರ್ ಹಾಕಾ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಂಘಾಕ್ ಆನಿ ತೊ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಂಘಾಚ್ಯಾ ಖಾಂಭ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಜ್ ಸಮಾಜಿಚೊ ಮೋಗ್ ಆಸುಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ವರ್ಸಾಕ್3–4 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಪುಣೀ ಛಾಪುಂಕ್ ಲಾವ್ನ್ ಉಣ್ಯಾ ದರಿರ್ ಹರ್‍ಯೆಕಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಬಿಡಾರಾಂತ್ ರಿಗಾಶೆಂ ಕರ್‍ಯೆತೆಂ. ತೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ನಾ... ರಸ್ಮಾಚೆಂ ಕುತಾಂವ್, ಜರಿಚಿಂ ಪುಡ್ವಿಂ, ಉಂಚಿ ಲುಗ್ಟಾಚಿ ಸುಟ್ ಬೂಟ್ ಘಾಲ್ನ್ ಮಿಟಿಂಗಾಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪಾವಾನಾ. ಕಥೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಕಿತೆಂ ಮೊಣ್ ಹಾಣಿ ಸಮ್ಜೊಂಚಿ ಗರ್ಜ್."

ಹ್ಯಾ 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರಾ ವಿಶಾಂತ್ 1937 ಇಸ್ವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 25 ತಾರಿಕೆರ್ ಕವಿ ಫೆಲಿಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ನೊರೆಞಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕವನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ.

'The True Light' - 'ಖರೊ ದಿವೊ'

"ಅಂಬ್ರಾ ದಿವೊ, ಸ್ವರ್ಣ - ಸುರ್ಯೊ
ಫಾಂಕೊವ್ನ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಕಿರ್ಣಾ ಸುಂದರ್,
ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ತಾ ಭುಮಿ ದರ್ಯೊ
ಪರ್ವತ್ ಫಾಲ್ಕಿಂ ಸರ್ವ್ ಸರೋವರ್!
ಉಜ್ವಾಡ್ ಫಾಂಕ್ತಚ್, ಕಾಳೊಕ್ ಧಾಂವ್ತಚ್,
ರಂಗಾನ್ ವಿವಿಧ್ ಸೊಬಾತ್ ಸೃಷ್ಟಿ;
ರಚ್ಣಾಂ-ಸೊಬಾಯ್ ಸಾರ್ಕಿ ಚೊಯ್ತಚ್,
ಕಳಾತ್ ಪೊದ್ವಿ ರಚ್ಣಾರಾಚಿ!

"ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಹೆಂ ಪತ್ರಿಕ್
ಫಾಂಕೊವ್ನ್ ಕಿರ್ಣಾಂ ನೀಜ್ ವಿದ್ಯಾಂಚಿಂ,
ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ದಿ ಜೊಡ್ಡಾಚ್ ಹೊಗ್ಗಿಕ್
ಮೊನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ!
ಫಾಸ್ಲಾವ್ನ್ ನೆಣಾಪೊರ್ಣಾ -ಅಂದ್ಕಾರ್,
ಅಪುಟ್ ಪ್ರಕಾಸ್ ಫಾಂಕೊಂ "ದಿವೊ",
ಸಮಾಜ್ ಕೃತ್ಯಾಂಕ್ ದೀವ್ನ್ ಅಲಂಕಾರ್,
ಪ್ರಗಟುಂ ಆನಂದ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೊ!"

- 'ಫೆಲಿಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ನೊರೊಞ್'

'ಸಮಾಜಿಚಾ ದಿವ್ಯಾ'ಕ್ ವಿರೋದ್ಪಣ್.

(i) 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾರ್ (ಜುಲಾಯಿ 16,1937) 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್' ಮ್ಹಣ್ 'ಸಮಾಜಿಚೊಚ್ಟ್ ಹಿತಚಿಂತಕ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾನ್ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್'

'ಸಂಪಾದಕಾನೊ, "ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್ ತೀನ್ ಮಹಿನೆ ಜಾಲೆ. ದಿವೊ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪೈಲೆಂ ಸಂಪಾದಕಾಂನಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. "ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚೆಂ ನಾಂವ್ ಆಯ್ಕಾತಾನಾಂಚ್ ಹಾಂವ್ ಪಿಸ್ಸಾಲ್ಲೊಂ ಆನಿ ದಿವೊ ಪಾವ್ಲಿ, ಪಾವ್ಲಿ, ಉಜ್ವಾಡ್ ಹಾಡ್ನ್ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಬೊರೆಪೊಣ್ ಕರ್ತೊಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆವ್ನ್ ಆಸುಲ್ಲೊಂ. ಪೂಣ್ ಆತಾಂ ಕಿತೆಂ ಪೊಳ್ಯತೊಲೊ! ಸರಿ ಸುಮಾರ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಹಾವೆಂ ಪೊಳ್ಯಲ್ಯೊ ಆನಿ ವಾಚ್ಲ್ಯೊ. ಮಾಕಾ ಉಬ್ಗೊಣ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಗೀ? ಅಕ್ಮಾನ್ ಜಾಯ್ತ್. ಸತ್ತ್ ಸಾಂಗಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಹಿಂ ಉಬ್ಗೊಣ್ ಪೂಣ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಂಟಾಳೊ ಆಯ್ಲೊ.

ಸಮಾಜಿಚಾ ದಿವ್ಯಾಚೊ ಎಡಿಟರ್ ಯಾ ಎಡಿಟೋರಿಯಲ್ ಬೋರ್ಡಾಚೆ ಮೆಂಬರ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಬೊರೆ, ನಾಂವ್ ವೆಲ್ಲೆ, ಆಪ್ಪೊಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ, ಸೊಡೆಲಿಟಿಂತ್ ಆದಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಆನಿ ಆತಾಂ ಆಸ್ಚೆ, ಕಿತೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಅಶೆಂ ಬೊರ್ಯತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಮ್ಜಾನಾ. ಆಮ್ಚಿ ಸೊಮೊಡ್ತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಶಿಕ್ಯತಾ, ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಶಿಕ್ಯಲಾಂ, ಸೊಡೆಲಿಟಿಂತ್ ಶಿಕ್ಯತಾತ್, ಗೊವ್ಯಾ ಆನಿ ಮ್ಹೊಣ್ಯಾರಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಖೊಡಿ ಕಾಡಿನಾಯೆ ಮ್ಹೊಣ್. ದೆವಾಚಾ ಮ್ಹೊಣ್ಯಾರಾನಿ ಚುಕೊನ್ ಪೊಡ್ಯೆತಾ; ಸಗ್ರಿಂ ಥಾವ್ನ್ ದೆವ್‌ಲ್ಲೆ ಆಂಜ್ ಬೊಡ್ವೆ ನಹಿಂ ತೆ. ಪೂಣ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಕ್

ಅನ್ಯಾಯ್ ಕೆಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಭೊಗುಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಘಾವೊತ್ಯಾ ವೊಡಿಲಾಂಗಡೆ ವ್ಹೊಚೊನ್ ತಾಣೆ ಮನವಿ ಕರ್ಯೆತಾ ಆನಿ ತಾಚಾ ತಿರ್ಪಾಕ್ ಖಾಲ್ತಿ ಮಾನ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸೊಮೊಡ್ತ್‌ಬೆಸ್ಟ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಶಿಕೈತಾ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ವೊಡಿಲಾಂಚಿ ಆನಿ ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಮುಖ್ಯ ಗೊವ್ಳ್ಯಾಚಿ ದರ್ಯಾಪ್ತಿ ಕರ್ಚಿ, ತಾಕಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಭೆ ಮುಕಾರ್ ಗುನ್ಯಾಂವ್ಕಾರ್ ಕರ್ನ್ಟೊ, ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲಿ ಚೂಕ್, ಆಪುಣ್ ಸಮಾಮ್ಹಣ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂವ್ಸಾರಾಕ್ ದಾಕೊಂವ್ಚೆಂ ಹಾಚ್ಯಾಕೀ ವ್ಹಡ್ತೊ ಅನ್ಯಾಯ್ ಆಸಾಗಿ? ನೆಣಾರಿ ಲೋಕ್ ಆನಿ ಹಿಂದು... ಹೆಂ ವಾಚುನ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್? ಹಿ ಎದಿ ವ್ಹೊಡ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೋಣ್ ಮಾತ್ಯಾರ್ ವ್ಹಾವ್ಯೆತ್? ಹೆಂ ಚಿಂತಾನಾ ಮೊಜೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಧಡ್ಡಡ್ತಾ. ಕೊನ್ಪೆಸೊರಾಗಡೆ ವಿಚಾರ್ಲ್ಯಾರ್ ಅಶೆಂ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಾ ಪಾತಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಹಾಚಾ ವೊರ್ತೆಂ ಕಿತೆಂ? ಕಶೆಂ ಪೆಲ್ಯಾಚೊ ಮ್ಹಾಲ್ ಕಾಡುಲ್ಲೊ ಪಾಟಿ ದೀಜಾಯ್ಲಿ, ತಶೆಂಚ್ ಪೆಲ್ಯಾಚೊ ಆನಿ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚೊ ಮಾನ್ ಕಾಡುಲ್ಲೊ ಬೊರ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೊ ವೊರ್ತೊ ಕಾಯ್ದೊ. ಹಾಂತುಂ ಸುಟ್ಕಾ ಆಸಾಗಿ?

ಹೊಚ್ಚ್ "ದಿವೊ" ಸೊಬೀತ್ ಸುಂದರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ದಿಸೊ ಕರ್ಯೆತ್. ಕಿತ್ಲಿಶಿಂ ಲೇಖನಾ ಸಮೊಡ್ತಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ಚರಿತ್ರೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ಕೃಶಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಶೆಂಬೊರ್ ಹಜಾರ್ ಹೆರ್ ವಸ್ತುಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬೊರೊವ್ಯೆತಾ ಆನಿ ಆಮ್ಚಾ ಸಮೊಡ್ತಿಕ್ ಆನಿ ಸಮಾಜಿಕ್ ಅಲಂಕಾರ್ ಹಾಡ್ಯೆತಾ. ಹಾಚಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ವ್ಹೊಡಿಲಾಂಚೆಂ ಮೊನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ದುಕೊಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ದೆವಾಚೊ ಶಿರಾಪ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾಗೊನ್ ಕಾಣ್ಘೆಂವ್ಚೊ?'

'ಸಮಾಜಿಚೊ ಖರೊಚ್ಚ್ ಹಿತಚಿಂತಕ್

(ii) ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್–(ಪುಸ್ತಕ್ 20 ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 1937–ಅಂಕೊ 9) ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಬಿ. ಸಲ್ದಾಞ್ ಸೆಕ್ರೆತಾರ್, ಕಥೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಮೆಳಾನ್'ಆಂಜಾಚಾ' ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ದಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಚೊ ಸಾರಂಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

"ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಪತ್ರಾಚಿ ಅಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಚಾಲ್ ಚಮ್ಕಾಣ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಿನತೆಚೊ ಮೇಳ್. ಅಗೊಸ್ತಾಚಾ 9 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಭೆಂತ್, ನಾಪಸಂದ್ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ತಿ ಚಾಲ್ ಚಮ್ಕಣ್ ಬದ್ಲುಂಕ್ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಎಡಿಟರಾಕ್ ಮನವಿ ಕರ್ತಾ.

ಪಿ.ಬಿ ಸಲ್ದಾಞ್	ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಇ. ಮಸ್ಕರೇಞ್
ಸೆಕ್ರೆತಾರ್	ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಕಥೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಮೆಳಾಚೊ

ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ – ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 10, 1937

"ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಪತ್ರಾ ವಿಶಾಂತ್ ಮೈಸೂರ್ಚ್ಯಾ

'ಪವಿತ್ರ್ ಹೃದಯಾಚಾ ದೂತಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿ'

ದೂತಾಚೊ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್: ಮಾ| ಪಾದ್ರ್ ಐ. ಎಚ್. ಲೋಬ್

'ಕೊಂಕ್ಣಿ "ದಿರ್ವೆಂ" ಆನಿ "ದಿವೊ" ಪತ್ರಾಂಚೊ ವಾಗ್ವಾದ್

"ಮಂಗ್ಳೂರ್ಚೆಂ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ 'ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಗಡೆ ತರ್ಕ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್ನ್ ರಣರಂಗಾಕ್ ದೆವ್ಲಾಂ. 'ದಿವೊ' ಪತ್ರ್ ಝುಜಾಕ್ ಬಿಯೆನಾಸ್ತಾಂ ಪೆಂಕಾಡ್ ಬಾಂದುನ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲಾಂ. ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ್ ಆಶೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ವ್ಯರ್ಥ್ ತರ್ಕ್ ರಾವೊವ್ನ್ ಸಮಾಧಾನೆನ್ ಸಭೆಕ್ ಉಚಿತ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ಜಾಯ್ತ್ ನಹಿಂಗೀ? ಆಮಿ 25 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಚೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಆನಿ ನೊವ್ಯಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಕ್ ಸೈತ್ ವದಗ್ಲುನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಹಿತಚಿಂತಕ್, ತ್ಯಾಚ್ ಪರಿಂ ಆಮಿ 'ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಚೆ ಹಿತ್ಚಿಂತಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಕ್ ಕಿತೆಂ ನಷ್ಟ್? ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಾ ತರ್ಕಾಂತ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಬರೆಂ ನಹಿಂ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ದಿರ್ವ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೂತಾಕ್ ಕಾರಾಣ್ ನಾಸ್ತಾಂ ತರ್ಕಾಂತ್ ವೋಡ್ನ್ ಕಾಣ್ಘೆಲ್ಲೆಂ ವಾಜ್ಬಿ ನಹಿಂ. ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆಂಚೆರ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಹಕ್ಕ್ ಆನಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ ಆಸಾಗೀ, ತಿತ್ಲೆಂಚ್ (ಹಕ್ಕ್ ಆನಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್) ದೂತಾಕ್ ತಾಚಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆಂಚೆರ್ ಆಸಾ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ 'ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಕ್ ಥಾವೊತೆಂ ಮೋಲ್ ಬಾಂಧ್ಚೆಂ ಸಾಮರ್ಥ್ ದೂತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ 2–8–37 ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವಾರ್ಥ್, ಹಂಕಾರಿ, ಆಯುಕ್ತ್, ಬೊಂಬ್ಯ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿ, ಶಾಬಾಸ್! ಏ ಸಾಲ್ಮಾಂವ್ ಬುದ್ವೊಂತಾ, ತುಜಾ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚೊ ಇಲ್ಲೊಸೊ ವಾಂಟೊ ದೂತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ದಯಾಕರ್ನ್ ದಿಶಿಗೀ? ಪೂಣ್ ತುಜೆಂ ಕಾಳೆಂ ವೊಕ್ಲ್ ಉಡೊವ್ನ್ 'ದಿವೊ' ಪತ್ರ್ ಖೈಂ ಚುಕ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಧೈರಾನ್ ಸಾಂಗ್. 'ದಿವೊ' ಪತ್ರಾನ್ ಭಾವಾಡ್ತಾಕ್ ಆನಿ ಬೊರ್ಯಾ ನಡ್ತ್ಯಾಕ್ ವಿರೋಧ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಖಂಚೆಂಚ್ ಏಕ್ ಲೇಖನ್ ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಧೈರಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂವ್. 'ದಿವೊ' ಪತ್ರ್ ಪಾದ್ರಿ ಮಾಂಡಾಚೆ ವಿರೋಧಿ ನಹಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಘಟ್ಟ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂವ್. ಹ್ಯಾ ಉಜ್ವಾಡಾಚೆರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಂತಾಪ್? ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಹೆ ವ್ಯರ್ಥ್ ಕಳ್ವಳಿ? ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತೆಂ ಯಮ್ಕೊಂಡಾಚೆಂ ಕೂಪ್? ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕ್ರೋಧ್‌ಭರಿತ್ ರೂಪ್? ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತೆಂ ಅನಾವಶ್ಯಕ್ ವ್ಹಾಡ್ ಪಾತಕ್?............"

(ತರ್ಜುಮೊ) (ದೂತ್, ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 1937)

ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಆಡ್ಯಾರೊಣ್ ಫರ್ಮಾಣ್:

i) 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' –ದಶೆಂಬರ್ 16, 1937.

'ಬಿಸ್ಪಾಚೆಂ ಫರ್ಮಾಣ್'

'ದಿವೊ ಆಡ್ವಾರ್ಲಾ'

"ಆಟ್ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಂ ಹೆವ್ಹಿನ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಹರಾಂತ್ "ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಖಾಲ್ ಏಕ್ ಪಕ್ಷ್- ಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾ. ತಾಂತುಂ ಬೊರ್ಯಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿ ಆಕ್ಷೆಪಾಚ್ಯೊ. ತೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾ ಆನಿ ಆಯ್ಕಾತೆಲ್ಯಾ ಖರ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ಕಾಂಟಾಳ್ಯಾಚೆಂ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ನಮಿಯಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚಾ ವೊಡಿಲಾಂಚೊ ಅಧಿಕಾರ್ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ನಾಸ್ ಕರ್ತಾ. ಯಾ ಪಸ್ವತ್ ಆಮಿ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿ ಬಾಪಾಳ್ ಬೂದ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡೊಂಕ್ ನಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ನಿವ್ರಾಂವ್ಕ್ ಆಮಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹ ನತ್ ವ್ಯರ್ಥ್ ಜಾಲಿ. ದೆಕುನ್ ಆಮಿ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ತಿಳ್ಸಿತಾಂವ್. 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಚುಂಕ್ ಆನಿ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಆಮಿ ಆಡ್ವಾತಾರ್ಂವ್. ಯೆ ಪತ್ರ್ ವಾಚ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಆಯ್ಕಾಲ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಖರ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಆನಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಲೊಕಾಚಾ ಅತ್ಮ್ಯಾಂಕ್ ವಾಯ್ಟಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಪೊಡ್ತೆಲೆಂ."

'✠ವಿ. ಆರ್. ಫೆರ್ನಾಂದ್,'

'ಮಂಗ್ಳೂರ್ಲ್ಯೊ ಬಿಸ್ಪ್'

ii) Suppliment to the 'Konkani Dirven' 16th Dec 1937

Bishop's Proclamation

'DIVO PROSCRIBED'

"Since the last eight months a fortnightly paper is being published in our Town of Mangalore, bearing the title of the "Samajitcho Divo". Its contents are objectionable, its general tone is offensive to pious ears ,chiefly because the authority of the lawful Superiors is impugned . Our paternal admonitions have been of no avail, our efforts to remove this evil from our Diocese have failed. Wherefore we hereby inform all concerned that we forbid the faithful to read that paper and to hear it read, as it can only do harm to the souls of Our loyal and devout children in Christ."

'✠ V.R. Fernandes,'

'Bishop of Mangalore'

iii) ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್

ಪುಸ್ತಕ್ 21 ಜನೆರ್ 1938 ಅಂಕೊ 1

'ಆಮ್ಚಿಂ ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂ'

ಸಂಪಾದಕೀಯ್– "ಗೆಲ್ತ್ಯಾ ದಶೆಂಬ್ರಾಚಾ 5 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ, ಮಂಗ್ಳೂರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಇಗರ್ಜೆಂತ್, ಹರ್ಯೆಕಾ ಮಿಸಾಚಾ ವೆಳಾರ್ ವಾಚುನ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಲೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಚೆಂ ಫರ್ಮಾಣ್ - ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ ವಾಚುಂಕ್ ನ್ಹಜೊ ಆನಿ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೊ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ನ್ಹಜೊ ಮ್ಹಳೆಂ – ತುಮಿ ಆಯ್ಕ್ಯಾಲಾಂ..." ಸಕ್ಡಾಂಚಾ ತಿಳುವಳ್ಕೆಕ್ ತೆಂಚ್ ಫರ್ಮಾಣ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಬಾಷೆನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬಾಷೆನ್ ಆಮಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಪೊತ್ತ್ಯಾನ್ ದಿತಾಂವ್:

"Since the last eight months ....devout children in Christ."

' ✠ V.R. Fernandes,'
' Bishop of Mangalore'

"ಆಟ್ ಮೈನ್ಯಾಂ ಯೆವ್ನಿನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಹರಾಂತ್................ ....ಅತ್ಮ್ಯಾಂಕ್ ವಾಯ್ಟಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಪೊಡ್ತೆಲೆಂ."

' ✠ವಿ. ಆರ್. ಫೆರ್ನಾಂದ್,'
'ಮಂಗ್ಳೂಚೊರ್ ಬಿಸ್ಪ್.'

"ಆಮ್ಚೊ ಬಿಸ್ಪ್‌ಸಾಯ್ಬ್ ವೊಡಾ ಚತುರಾಯೆನ್ ಆನಿ ಖಂತಿನ್ ಪೊಳೆತಾ, ಯಾ ಆಟ್ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಂ ಯೆವ್ನಿನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ "ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ" ಮೊಳ್ಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾವೊರ್ವಿಂ ಅತ್ಮ್ಯಾಂಕ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ವಾಯ್ಟ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್, ಯೆಂ ಪತ್ರ್ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ನಮಿಯಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚಾ ವೊಡಿಲಾಂಚಾ ಅಧಿಕಾರಾಚಿ ನಿಂದಾ ಕರ್ನ್ ಉಲ್ಲೈತಾ ಆನಿ ತೊ ಅಧಿಕಾರ್ ನಾಶ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ತಾ. ಸಬಾರ್ ಉಪಾಯಿ ತೊ ಕಾಣ್ಘೆತಾ ಯೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲೆಂ ನಿವ್ರಾಂಕ್. ಪೂಣ್ ಸಗ್ಳಿ ತಾಚಿ ಮ್ಹನತ್ ನಿರ್ಫೊಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ತಾ. ದೆಕುನ್ ಶೆಕಿಂ, ಆಪ್ಲೊ ಕರಿಣ್ ಕಾಯ್ದೊ ವೊಲ್ಕೊನ್ ವೊ 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ವಾಚುಂಕ್ ಆನಿ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೊ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ತೊ ಆಡ್ವಾತರ್ಾ."

"ಅಸೆಂ ಆಡ್ವಾರುಂಕ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ಪೊದ್ವಿ ಆಸಾ. ಯಿ ಪೊದ್ವಿ ತೊಚ್ಚ್ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚೊ "ಕ್ಯಾನಾನ್ ಲೊ" ತಾಕಾ ದಿತಾ. ಕಾನೂನ್ 1395/1 ಪರ್ಮಾಣೆ ನ್ಹಂಚ್ ಪಾಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾಕ್, ಬಗಾರ್ ಬಿಸ್ಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ಸಯ್ತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್

ಘಾವ್ಪೆತ್ತ್ಯಾ ಕಾರಾಣಾ ಪಸ್ವತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಡ್ವಾರುಂಕ್ ಹಕ್ಕ್ ಆನಿ ಕಾಯ್ದೊ ಆಸಾ. ನ್ಯಂಚ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಬಗಾರ್ ಪತ್ರಾಂ, ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಆನಿ ಯೆರ್ ಬೊರ್ಪಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆ ಆಡ್ವಾರ್ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಾನೂನ್ 1384/2 ಸಾಂಗ್ತಾ. ಕಾನೂನ್ 2344 ಸಾಂಗ್ತಾ, ಕೊಣ್ ಪತ್ರಾಂ ಯಾ ಶೆರ್ಮಾಂವಾಂ ಯಾ ಕಡ್ತಿಲ್ಯಾಂವ್ರೊರ್ವಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪಾಕ್ ಅಕ್ಮಾನ್ ಕರ್ತಾ, ಯಾ ತಾಚಾ ಕನ್ಸ್ಯಾಂಚೆರ್, ಹುಕ್ಮಾಂಚೆರ್ ಆನಿ ತಿರ್ಪಾಂಚೆರ್ ವಿರೊದ್ದೊಣ್ ಉಬ್ಬ್ಯತಾ ಯಾ ಆಡ್ ವೊಚಾಶೆಂ ಕರ್ತಾ, ತಸಲ್ಯಾಂಕ್ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಲಾವ್ನ್ ತಾಣಿ ಘಾರಿಕ್ಪೊಣ್ ದೀಸೆಂ ಕರಿಜಾಯಿ, ಆನಿ ತಾಂಚಾ ಗುನ್ಯಾಂವಾ ಆನಿ ತಾಣಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಸ್ಕಾಂದಲಾ ತೆಕಿತ್ ಯೆರ್ ಕರಿಣ್ ಶಿಕ್ಷಾ ತಾಂಕಾಂ ಲಾಯ್ಜಾಯಿ ಮ್ಹೊಣ್ – ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಎಕ್ಸ್‌ಕೊಮುಞಾಂವ್, ಇಂತರ್‌ದಿಕ್ತ್ ಆನಿ (ಪಾದ್ರಿಂಕ್) ಸಸ್ಪೆನ್ಸೆನ್. ಕೃಂಸರ್ ಯಾ ಥರಾನ್ ಚಲ್ತೆಂ, ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತೆಚಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಘಾವೊ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ತಸಲೆಂ ಏಕ್ ಮಹಾ ಪಾತಾಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ, ತಸಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಡ್ವಾರುಂಕ್ ಬಿಸ್ಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ಘಾವೊ ತೆಂ ಕಾರಾಣ್ ಆಸಾ.”

“... ‘ಸಮಾಜಿಚಾ ದಿವ್ಯಾ’ ವಿಶಾಂತ್ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ತಾಚಿ ಅಬಿಪ್ರಾಯಿ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಉಚಾರ್ತಾ, ತಾಚಿ ಖುಶಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳ್ಯತಾ. ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಯಂ ತಾಚಾಕಿ ಚಡ್, ತೊ ಕಾಯ್ದೊ ಘಾಲ್ತಾ ಆನಿ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಚುಂಕ್ ಆನಿ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಆಡ್ವಾರ್ತಾ. ಹೆಂ ತೊ ಆಡ್ವಾರ್ತಾ ಮಹಾ ಪಾತ್ಕಾಖಾಲ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಅತ್ಮ್ಯಾಕ್ ಮೊಸಾಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಯಾ ತಾಚಾ ಆಡ್ವಾಣ್ಯಾಕ್ ವಿರೊದ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಣ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಚ್ತಾ ಯಾ ಆಯ್ಕಾತಾ, ತೊ ಮಹಾ ಪಾತಾಕ್ ಆದಾರ್ತಾ... ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಯಂ... ಕಾನುನ್ 1398/1 ಪರ್ಮಾಣೆ ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಯಾ ಪತ್ರ್ ಆಡ್ವಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ತೆಂ ನ್ಯಂಚ್ ವಾಚುಂಕ್ ನೊಜೊ ಆನಿ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ನೊಜೊ, ಬಗಾರ್ ತೆಂ ಛಾಪುಂಕ್, ಯಾ ಘಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್, ಯಾ ದೊವ್ರುಂಕ್, ಯಾ ವಿಕುಂಕ್, ಯಾ ಖಿಂಚಾಯಿ ಬಾಷೆನ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕರುಂಕ್, ಯಾ ಖಿಂಚಾಯಿ ಥರಾನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನೊಜೊ. ಆನಿ ಯೆಂ ಸರ್ವ್ ಆಡ್ವಾರ್ಲಾಂ ಪಾತ್ಕಾಖಾಲ್”.

“ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ, ಕೊಣ್ ವರ್ಗಣಿ ಧಾಡ್ನ್ ಯಾ ದಾನ್ ದಿವ್ನ್ ಯಾ ತಾಂತುಂ ಆಪ್ಲಿ ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ಘಾಯ್ಸ್ ಕರ್ನ್, ಯಾ ಆಡ್ವಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಕುಮೊಕ್ ಕರ್ತಾ... ತೊ ದೆವಾ ಮುಕಾರ್ ಗುನ್ಯಾಂವ್ಕಾರ್ ಜಾತಾ.........”.

(iv) ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವ್ಯೊ ದಸೆಂಬರ್ 10, 1937

'THE BAN ON THE 'DIVO' '

"Last Sunday (5-12-37) a letter from the Bishop of Mangalore announcing that he has forbidden the Catholics of Mangalore Diocese to read the 'Divo' was read out in the churches at the time of Mass. The people are now sufficiently aware of the contents of that letter. I understand that the translation of the letter will be reproduced in the next issue for the benefit of the Konkany reading subscribers. The reading of the letter in the Churches was followed by a discourse by the priests saying Mass.

2. The wording of this letter is peculiar, and betrays a lack of correct appreciation of the situation, and the discourses (sermons, if you like) given on this letter in the several churches, if collected and compared would appear really competitive, considering the different 'minds and talents' that zealously handled the subject. In the church which I attended, the paralells of Luther and Henry the Eighth were quoted. The priest in question is a Professor, and no wonder his discourse reached that pitch. The Catholics of Mangalore and for that matter, of any other place, can rest assured that the "Divo," its supporters and well-wishers do not propose to produce either a Luther or a Henry the Eighth. Those who say so grossly mislead the people, and those who fear so throw needless strain on their nerves.

3. The letter says that (I) the contents of the "Divo" are objectionable and (2) that the authority of the Lawful Ecclesiastical Superiors is impugned. The first statement is merely ex-Cathedra. Nobody has shown or tried to show what is objectionable - whether the Divo publishers things which are not true or that they don't exist (that they should not be brought to light, is quite another matter, my dears!)

The second statement is patent rhetoric, "Impugn" means "oppose" or "contradict." Is there a grain of sense in saying that the "Divo" opposes or contradicts the authority of the lawful Ecclesias-

ical Superiors?" Does the Divo say that the Bishop is not the Bishop or that the Parish Priest is not the Parish Priest? And that either or both of them should be flouted? Does the Divo say that people should not follow, or respect or obey the ministers of the Church when they discharge their lawful duties - well and truly? Does it preach rebellion against the foundation or the authority of the Church or against its ministers? If so, please show us, where how, and when, my learned friends! Surely, words are not to be misused like this when issuing orders by an authority!

4. "Our efforts to remove this evil from our Diocese have failed." Lamentations!! There are many other evils in the Diocese, and of greater concern, and I am afraid they are not diminishing. But, of course, none is so blind as one who will not see; The Divo is out to eradicate them and to make the "lawful ecclesiastical superiors" confine themselves to their appointed sphere and discharge there duties properly within that sphere. There are many cases where this boundary is being over-stepped."

'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ದಸೆಂಬರ್ 25, 1937

"ಬಿಸ್ಪಾಚೆಂ ಆಡ್ವಾರೊಣ್ ಪತ್ರ್"

"ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಖಾಲ್ ಎಕ್ ಪಾಕ್ಷಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಆಟ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾ. ತಾಂತುಂ ಬರ್ಯಯ್ಲೆಂ ಆಕ್ಷೆಪಾಚೆಂ; ಮುಖ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಾ ನ್ಯಾಯಾಚಾ ಅಧಿಕಾರಾಚೆರ್ ತೆಂ ಆಡ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಚೊ ತಾಳೊ ಭಕ್ತಿಪಣಾಚಾ ಕಾನಾಂಕ್ ಅಸಹ್ಯ್. ಬಾಪ್ಯ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಉದ್ಬೋಧನ್ ನಿಶ್ಪ್ರಯೋಜನ್ ಜಾಲೆಂ. ಹೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲೆಂ ಕಾಡುಂಕ್ ಆಮ್ಚಿ ಪ್ರಯತನ್ ನಿರ್ಫಳ್ ಜಾಲಿ".

"ಕ್ರಿಸ್ತಾ ಥ್ಯಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಂಬಿಕೆಚಾ ಆನಿ ಧೃಡ್ ಭಕ್ತೆಚಾ ಬುಗ್ಯಾಂಚಾ ಅತ್ಮ್ಯಾಂಕ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಪಾಡ್ ಕರ್ತಾ ದೆಕುನ್ ತೆಂ ಬಾವಾಡ್ತ್ಯಾಂನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಯಾ ವಾಚುಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಆಮಿ ಆಡ್ವಾರ್ತಾಂವ್."

" ಹ್ಯಾ ವೈಲ್ಯಾ ಆಡ್ವಾರೊಣ್ಯಾಂತ್ ಬಿಸ್ಪಾನ್ 5 ಬದ್ನಾಮಿ 'ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಚೆರ್ ಮಾಂಡ್ಲ್ಯಾತ್, ತ್ಯೊ:

1. ತಾಂತುಂ ಬರೈಲ್ಲೆಂ ಆಕ್ಷೇಪಾಚೆಂ.
2. ಸಮೊಡ್ತಿಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಾ ನ್ಯಾಯಾಚಾ ಅಧಿಕಾರಾಚೆರ್ ಆಡ್ ವೆತಾ.
3. ಬಾಪೈ ಸಾರ್ಕಿ ಬೂದ್ ಬಾಳ್ ಕಾಣ್ಫೆಂವ್ಕ್ ನಾ.
4. ತೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡೊಂವ್ಕ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಸುಪಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ.
5. ಭಾವಾಡ್ತ್ಯಾಂಚಾ ಅತ್ಮ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಡ್ ಕರ್ತಾ"

" ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ ವೈಲ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಮಿಂಕ್ ಫಾವೊ ತ್ಯಾ ಥರಾನ್ ರಾಜಾಂವಿ ಆನಿ ನಿತಿಚ್ಯೊ ಜಾಪಿ ದಿಜಾಯಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ವಾಚಕಾಂಚಾ ಮತಿಂತ್ ಸಹಜ್ ಸಂಗತ್ ಸುಸ್ತಾಜಾಯಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಬಿಸ್ಪ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚೆಂ ಮದೆಂ ಚಲುಲ್ಲೆಂ ಸರ್ವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಕಳಾಜಾಯಿ. ತ್ಯಾ ವಿವೊರಾಣ್ಯಾಂತ್‌ಚ್ಯ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಜಾಪಿ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸಾತ್.

ದಿವೊ ಪತ್ರ್ 1937 ಎಪ್ರಿಲ್ 10 ತಾರ್ಕೆರ್ ಪಯ್ಲಿ ಪಾವ್ಲಿ ಪಾಯ್ಸ್ ಜಾಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ಯ್ 22 ತಾರಿಕೆರ್ ಬಿಸ್ಪಾಕ್ ಆಮಿ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಧಾಡ್ಲೆಂ ತೆಂ ಅಶೆಂ:-"

"ಭೋವ್ ಮಾನಾದೀಕ್ ಬಿಸ್ಪಾನೊ"

"ಆಮ್ಚಾ 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಚಿ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ತುಮ್ಕಾಂ ಖಾಲ್ತೆಪೊಣಿ ಪಾಟೈತಾಂವ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚಾ ಸಹಾಸಾಚೆರ್ ತುಮ್ಚೆಂ ಬೆಸಾಂವ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್. ಆಮ್ಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಭಾಗೆವಂತ್ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಕ್ ಖಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸೊನ್, ಪಿಯುಸ್ ಇಕ್ರಾವ್ಯಾಚಾ 'ಕ್ವಾದ್ರಾಜೆಸ್ಸಿಮೊ ಆನ್ನೊ' ವಿಸ್ತಾರ್ ಪತ್ರಾಕ್ ಅನುಸರ್ರುನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಚಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಪಾಸ್ಪತ್ ಝುಗಡ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಧೃಡ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂವ್".

'ಬಿಸ್ಪಾಚಿ ಜಾಪ್ '

1937 ಎಪ್ರಿಲ್ 27

" ಮಿ. ಮಚಾದ್

ತುಜೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಆನಿ "ದಿವೊ" ಪತ್ರಾಚಾ ಪೈಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚಿ ಪ್ರತಿ ಮೆಳ್ಳಿ. ತುಜೆಂ ಪತ್ರ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚಾ ಗೊಪಾಂತ್ ಆಸೊನ್, ಆಮ್ಚಾ ಭಾಗೆವಂತ್ ಬಾಪಾನ್ ತಾಚಾ ಕ್ವಾದ್ರಾಜೆಸ್ಸಿಮೊ ಆನ್ನೊ ಪತ್ರಾಂತ್ ಆಪೆಕ್ಷಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಚಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಪಸ್ಪತ್ ಝುಗಡ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ತುವೆಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ದೃಡ್ ಬಾಸೆಕ್ ಹಾಂವ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ತಾಂ.

ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದಯಾಳ್ಪೊಣಾನ್ ಆನಿ ದೊನೀ ಪಾಡ್ತಿಂಚಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆಂಕ್ ಫಾವೊತಿ ವಜಾನ್ ದೀವ್ನ್, ತುಜಾ ಬಾಸಾವ್ಣೆಚೊ ಆಕ್ರೆಚೊ ವಾಂಟೊ ತುಂ ಜಾರಿ ಕರ್‍ತೊಲೊಯಿ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಚಿಂತಾ".

ಬಿಸ್ಪಾಚಾ ಆಡ್ವಾರೊಣ್ ಪತ್ರಾಕ್ – ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಆ್ಯಂಟನಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ ಬಿ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್ ಬಿ ಎಡ್ವೊಕೇಟ್, (Member, Madras Legislative Council,

etired Joint District and Additional Sessions Judge, Author of ivil-Ecclestastical Law with notes on Canon Law by Rev. Fr. lacry. S.J. and high appreciation of the Delegate Apostolic to ndia and Bishop of Mangalore) ಹಾಂಚೆಂ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಪ್:– ('ಸಮಾಜಿಚೊ ವೊ' ದಶೆಂಬರ್ 25, 1937)

JEROME ANTONY SALDANHA, B.A., LL.B., ADVOCATE
Member, Madras Legislative Council



tired Joint District and dditional Sessions Judge

Ex-President of the Anthropological Society of Bombay

Author of Civil-Ecclesiastical Law with notes on Canon Law by Rev. Fr. Macry, S J. and high appreciation of the Delegate Apostolic to India and Bishop of Mangalore.

THE DIVO AND THE BISHOP

ign of ultra clerical Tyranny and Terror

BY MR. JEROME A. SALDANHA, M. L. C.
(whose photo appears above)

"THE DIVO AND THE BISHOP"

"Reign of Ultra Clerical Tyranny and Terror"

-by Mr. Jerome A Saldanha, M.L.C

"In regard to the controversy that has been raging in the Divo and the Dirven on the ban of the former by His Lordship he Bishop. I may quote here the relevant provisions of Canon Law:–

Canon 1935 (1). "The right and the duty to forbid books or a just cause belongs not only to the supreme ecclessiastical uthority for the whole Church, but for their own subjects, to particular Councils and to the Ordinaries."

Canon 1384 (2) Declares that "what is stated regarding books' applies equally to journals, newspapers, periodicals, amphlets and other writings."

Canon 1395 (2) Against such prohibition there lies an ppeal to the Holy See, but not "in suspensivo."

Canon 1399 enumerates twelve kinds of books and other publications prohibited among which only clauses (3) and (6) may possibly apply to the case of the Divo. They are quoted below (with notes by Very Rev. H. A. Ayrinhac printed within brackets).

Books which attack religion or good morals, Systematically and deliberately. (An incidental remark, even though malicious in itself, would not suffice to bring a book under this condemnation).

Religion means here not only the Catholic faith but also the natural religion and Divine worship in general, as attacked in atheistic or materialistic books, pamphlets or periodicals. Morality includes all that pertains to right living particularly purity. Pornographic literature of works advocating practices contrary to the precepts of the moral code would fall under this law.

6. Books which attack or ridicule any of the Catholic dogmas; which defend errors condemned by the Holy See, (that is, the Pope or Roman Congregations, chiefly the Holy Office and the Biblical Commission, such as errors prescribed in the Syllabus and in the decree Lamentabili of Pius X); books which desparage divine worship, (that is, worship paid to God, to the Saints, to relics, to holy images) which tend to undermine ecclesiastical discipline (fostering discontent, encouraging disobedience to laws, questioning their legitimacy without sufficient reason in order to destroy their authority), books which deliberately use opprobrious language in speaking of the ecclesiastical hierarchy or the clerical and religious state, (not simply of one individual cleric or religious order).

Note. (The general legislation against dangerous books strikes by far the largest number of them and practically all; but for some of them it may not appear clearly that they come under one of its provisions, hence the necessity of singling them out and condemning them individually by special decree as a warning to the faithful who might not realize their perniciousness, at least not to its full extent).

I shall add here the note of Rev. Augustin, O.S.B. in his commentary... Page 473.

Canon 1399 (6) (d) Books which seek to undermine ecclesiastical discipline: To this class belong writings directed against the canon Law and the divine liturgy, Ecclesiastical discipline comprises all the measures taken by the Church to preserve and develop the society founded by Christ. The term include the holy seasons, the sacred liturgy, the duties and privileges of clergy and laymen, (however, this must be understood, not of single canons or rubrics, but of the law and liturgy as a whole, or atleast some compact part there of) etc.

(e) Books which of set purpose insult the ecclesiastical hierarchy or the clerical or religious state: The term insult is liable to be a more or less subjective interpretation. Essentially it means an undeserved affront or indignity offered to one's self respect. The insult, to bring a book within the prohibited class, must strike at the hierarchy as such not at single persons. The same is true of the clerical or religious state. Therefore an insult hurled against a clergyman, or several clergymen, or against a religions, or one house or congregation of religious, or even a whole order could not be called an affront against the religious state (Thus the commentators generally: see i.c.p. 123).

Canon 2344.: "Whosoever either by public newspapers, discourses, pamphlets, is guilty of personal injury against his own Ordinary either directly or indirectly; or also creates disaffection or hatred against the Ordinary's acts, decrees, decisions shall be compelled to make reparation, even by ecclesiastical censures, and be punished by other suitable penalties in proportion to the gravity of the fault and grievousness of the scandal."

The term "injury" used in C. 2344 is defined by Anson in his "Elements of Law" as an infringement of one or other of those rights which relate to property, or personal security or reputation, or as defined in section 44 I.P. Code, denotes any harm whatever illegally caused to any person in body, mind reputation or property. "Personal injury" is any harm illegally caused by infringement of the right of a person, e.g. right to a just estimation of others as to his moral or intellectual character or social position. In case of an Ordinary of the

Diocese, there is his position as an ecclesiastic or an administrator, or a judge, or a land–lord, or a money–lender or otherwise.

The question is whether fair criticism of his actions or omissions in a capacity is not permissible in the Press or whether it is not open to anybody concerned to defend him–self in the Press against unjust aggression on his rights. Such criticism or defence would be open to an action of the Ordinary or his agent in a court of justice. Why not then in the Press where the civic rights are concerned? Surely fair criticism of any authorities concerned would not be "illegally" causing harm. In any case, there has never been a single attack on the sacred person of the Bishop. If there were complaints published against individual priests, they were well founded so far as the Editor could verify. None of the attacks at any rate, in my humble opinion, fall under any of the prohibited publications mentioned above.

When the Editor of the Divo with his advisers were called to the first conference, His Lordship, when asked in which articles or correspondence there had been wrongful attacks on the clergy, could not point any such criticism.

At the conclusion of the second conference, (i.e. on 12–11–1937) after a desultary talk, an agreement was drafted by myself at the instance of the Bishop and his Secretary (but not signed by the Editor and his advisory Board Members and by the Bishop) to the effect that no complaints against priests should be published unless they were in the first instance referred to the Bishop for enquiry and redress within a reasonable time. There was no other understanding, nor any advice as to avoid on. There followed then the issue of the Divo dated 25th November in which such complaints were studiously avoided. His Lordship wrote on 28–11–37 to the Editor expressing his disappointment at the infringement of the understanding. The Editor replied denying the allegation. ***It is remarkable that no charge is made in the ban itself as to any writings against Faith and Morals. The charge that the writings offended "pious ears" especially because the authority of the lawful ecclesiastical superiors is impugned, is blissfully vague.***

Nowhere in the several issues of the Divo is anything said by way of undermining ecclesiastical discipline. It may in fine be safely asserted without fear of contradiction that there is absolutely nothing in any of the issues of the Divo that may be brought among the prohibited publications enumerated above. This challenge is thrown to the Dirven or others concerned to take up.

In any case the Editor having not been put on his defence by framing a charge against him in respect to specific objectionable articles as required by law and equity, the ban fell like bombshell upon the readers of the Divo as well as on its Editor. It was therefore, in my humble opinion extremely hasty, panicky and rash step. It is further, I venture to add, ***also unjust, illegal and void.*** *The readers of the public except the few pious or rather pietists, resent the ban as an unauthorized challenge of the Liberty of the Press and would support the heroic efforts of the Editor in meeting the challenge with such noble self–sacrificing courage in spite of the denounciation of the so called Catholic Action League a very epitome of the forces of Re–Action in these days of intolerable reign of clerical tyranny and terror. The immunity from criticism claimed by the clergy more than the civil authorities is a clerical weapon which has never been recognized as legitimate in civilized Catholic countries. St. Jerome freely criticized his Bishop openly and the called him even name (see page 80 of St. Jerome in Early Years)*

I may refer here a passage from Cardinal Newman in the Dirven of the 16th December, 1937 which bears on my argument:

Scandals within the Church: Men not Angels, ministers of the Gospel says Card. Newman. People confuse the Church with the clergy. They are not unimpeachable. St Bernard blazed forth against abuses in monastaries, and at the Roman Curia. No good Catholic was scandlised at it. St. Catherine of Sienna condemned scandalous clergy. The Pope did not take offence. She said stronger charges than Luther. St Philip Neri one of the gentlest of saints, honoured the portrait of Savanorala. The honest indignation of a saint who aims to save the Church from the effects of scandal, need not cause offence to anyone.

The lay people have natural and fundamental rights, the

infringement of which by priests is as much a sin as a civil wrong and criminal offence. To stress people's sin for disobeying an unjust and invalid clerical ban while ignoring the clerical sin, is preposterous. Further to claim immunity from fair criticism for clerical offences in the Press is to seek to revive medieval privilege exploded in all civilized Catholic countries and possible only in a completely Denationalized, Romanized and Emasculated Catholic India. Happily we have proved at the recent elections that we can stand against such clerical domination. ***The result of this awakening is the Divo-Long Live and Thrive the Divo, as National Divo, Porjecho Divo–not merely as–samajitcho Divo*** *– with a broader nation – building constructive policy – No more communal petty politics."*

(Sd) **Jerome A Saldanha, M.L.C.**

Mangalore
18–12–1937

ಬಿಸ್ಪಾಚಾ ಆಡ್ವಾರೊಣ್ ಪರ್ಮಾಣಾ ವರ್ವಿಂ, ಸಮಾಜಿಚಾ ದಿವ್ಯಾಚೆ ವರ್ಗಣೆದಾರ್, ವಾಚ್ಪಿ ಉಣೆ ಜಾಲೆ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ 1938 ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯಿ 25 ತಾರಿಕೆರ್ *'ದಿವೊ ಲಿಪೊನ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಫಾಂಕ್ತಾಲೊ'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಬರವ್ನ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೊ. ತೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಮಟ್ವಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

"'ದಿವೊ' ಪತ್ರ್ ಕಸಲ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಿತ್ಲ್ಯಾರ್ ಪಾವ್ಲೆಂ ಆನಿ ಕಿತೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಘಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಚೆ ವಾಚ್ಪಿ ಜಾಣಾಂತ್. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ ಮಾ. ಬಿಸ್ಪಾನ್ ಪಾಟಯಿಲ್ಲಿ ಆಡ್ವಾರೊಣ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ನಿತಿಚಿ ಆನಿ ಕೆನನ್ ಕಾಯ್ದ್ಯಾಂಕ್ ಕಶಿ ವಿರೊಧಾಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಹಾಚಾ ಪೈಲೆಂಚ್ ವಿವರ್ಸಿಲಾಂ. ಜಾಣ್ವಾಯಿ ಆನಿ ಸಮ್ಜೊಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಹರ್ಯೆಕ್ಲೊಯಿ ತ್ಯಾ ಆಡ್ವಾರೊಣೆಕ್ ಇನ್ಕಾರ್ ಕರ್ತಾ. ತಿ ನಿತಿರಹಿತ್ ಮ್ಹಣ್ ತೆ ಒಪ್ತಾತ್. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ತಾಂಚಾ ಪೈಕಿ ಥೊಡೆ ಆಮ್ಚೆರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಥರಾನ್ ಬಲತ್ಕಾರ್ ಚಲಯ್ತಾತ್– ಮ್ಹಣ್ಜೆ "ಕಿತೆಂಯಿ ಜಾಂವ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಕ್ ದಿವೊ ರಾವ್ಯಜಾಯಿ–" ಮರ್ಯಾದ್ ಆಮ್ಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಚಿ ವೆತಾ' ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಬೂದ್ ಬಾಳ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್... ಸಮಾದಾನ್ ಆಶೆತೆಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕಿತೆಂ? ದಿವೊ ತತ್ಕಾಲಾಕ್ ರಾವ್ಯಲ್ಲ್ಯಾ ಕೂಡ್ಲೆ ಚಳವಳ್ ಬಂದ್ ಜಾತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣೆಂಚ್ ಚಿಂತ್ಚೆಂ ನಾಕಾ... ಪತ್ರ್ ಬಂದ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ. ತತ್ಕಾಲಾಕ್ ರಾವ್ಯಲಾಂ ಮಾತ್ರ್. ಸಮಾದಾನ್ ಆಶೆತೆಲ್ಯಾಂಚೊ ಖರೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಆಮಿ ಪಳೆವ್ನ್ಂಚ್ ಆಸ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್ ಜರ್ ತೆ ಪೊರ್ತುನ್ ನಿದ್ರೆಸ್ತ್ ಜಾತಿತ್ ಪತ್ರ್ ಖಾಲಿ "ದಿವೊ" ನಮುನ್ಯಾರ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ಕರಿಣ್ "ಉಜೊ" ಜಾವ್ನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾತೆಲೆಂಚ್..

"ಆತಾಂ ಸದ್ದ್ಯಾಕ್ ಆದೇವ್ಸ್."

ಅಶೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಚಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಪಾಸ್ವತ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಆಯ್ತಿಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಎಕಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

3.5. ದಿರ್ವ್ಯಾಂಚಾ ಆದೇವ್ಸಾಚೊ ಕಾಳ್

1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಹುಮೆದಿನ್ ಆನಿ ಆತುರಾಯೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ಸಬಾರ್ ಕಾರಾಣಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಸಂಸಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಮಾಗೊಂಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ. ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಕ್ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೆರ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರಾನ್ ಖಿದ್ವಳಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಮಾಜ್ಯಾ ಭಿರಾಂತ್ ಉಟೈಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಚೆರ್‌ಯಿ ದುಬಾವಾಚೆಂ ಮೋಡ್ ಮಾಂಡುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವರ್ಸಿಂ ದಿಯೆಸೆಜಿಕ್ ತಾಂಚೆಂಚ್ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ಆಲೋಚನ್ ಆಯ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಕಾರಣ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಚೆರ್ ಕಶೆಂ ನಿಯಂತ್ರಣಾಚಿ ಮೂಟ್ ಮಾರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ದಾಖಿವ್ನ್ ದಿಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಆದೇವ್ಸಾಚ್ಯಾ ಕಾರಣಾ ಪೈಕಿ ಥೊಡಿಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

3.5.1 ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೊ ಜಲ್ಮ್

'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾನ್ 'ದುಕೈಲ್ಯಾ ಯಾ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಕೋಣೆಂಯ್ ಕಸಲೆಂಚ್ ಬೊರೆಂಪಣ್ ಕರುಂಕ್ ನಜೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯ್ ವಾಕ್ಯಾಖಾಲ್ ಸಮಾಜೆಚೆಂ ಮ್ಹೊಳೆಂ ಉಸ್ತುನ್, ಮಾಜ್ಯಾ (Media) ಭಿರಾಂತ್ ಉಟಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರಚೆರ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲೆಂ ಪಾತ್ಯೆಣೆಚೆಂ ಪ್ರಶಾಂತ್ ವಾತಾವರಣ್ ಖಿದ್ವಳ್ಳೆಂ. ಹ್ಯಾ ವಾದಾಳಾಂತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲ್ ಜಾಗೆ ಜಾಲೆ. 1937 ಇಸ್ವಿ ದಸೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 16 ತಾರ್ಕೆರ್ 'ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾ'ಚೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚೊ ಬಿಸ್ಪ್ ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾನ್ ಆಡ್ವರಣ್ ಫರ್ಮಾಣ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕರುನ್, ತಾಚ್ಯಾ ಮುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1938–ತ್ ದಶೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಖ್ರೇಕ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಚಲ್‍ಲ್ಲ್ಯಾ ಎವ್ಕರಿಸ್ತ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸಾಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹ್ಯಾಚ್ ಬಿಸ್ಪ್ ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾಚಾ ಮುಲ್ಲಡ್‌ಪಣಾರ್ ***'ಸತ್ ಉಲಯ್ ಧರ್ಮ್ ಚಲಯ್'*** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯ್ ವಾಕ್ಯಾಖಾಲ್ ***'ರಾಕ್ಣೊ'*** ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ***ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾತೊಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ.***

ಹ್ಯಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾ ವಿಶಿಂ ದಸೆಂಬರ್ 2, 1938 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ತಿಂ ಆಸಾ ತಶಿಂ ಹಾಂಗಾ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

ಪತ್ರ್ –1

"ದಿರ್ವೆಂ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ" – "ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾನಾದಿಕ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ 'ರಾಕಣೊ' ನಾಂವಾ ಖಾಲ್ ಎಕ್ ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರ್ಚಿ ಆಲೊಚನ್ ಕೆಲ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಬಾರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲೆ ತವೊಳ್ ಥಾವ್ನ್ ದಿವ್ಯಾಚಾ ವಾಚಕಾಂಚಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಾಗ್ದಾಂ ಯೆತಾತ್. ಹಾಂಚಿಂ ಕಾಗ್ದಾಂ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಪಾವ್ಪ್ ನಾ ತಾಂಕಾಂ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಜವಾಬೊ ಬೊರೊಂವ್ಕೀ ಆಮ್ಕಾಂ ಪುರ್ಸತ್ ನಾ. ದಿವ್ಯಾಚಿ ಇಷ್ಟಾಂ-ಮೊಂತ್ರಾಂಕ್, ವಾಚಕಾಂಕ್ ಆನಿ ಇತರಾಂಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಥೈಂ ಜಾಯ್ತೆಂ ಸುಖ್ ದುಖ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ಹ್ಯೊ ಎಕ್ ಐನ್ ದಾಕ್ಲೊ. ದಿರ್ವೆಂ ಲಗಾಡ ಕಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಹೆತುನ್ ಹೆಂ ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ಆಸಾ ಕರ್ ಮ್ಹಣ್. ಥೊಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಕರ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮಿ ತೆಂ ಪಾತ್ಯೆನಾಂವ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ಆಸಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬೊರ್ಯಾಪಣಾಕ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಿಖಾಪಾ ನಹಿಂ. ತಾಣೆ ಚಿಂತ್ಚೆಂ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಬೊರೆಂಪಣ್. ತಾಚ್ಯಾ ಪದವಿಚೊ ಶೆಗುಣ್ ತೊ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ಸಂಗ್ತಿ ವಿಚಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ತಸಲೆಂ ಎಕ್ ದಿಯಸೆಜಿಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ ಆಸಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಉರ್ಬಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಪೆರಿನಾಚ್ಯಾ ಕಾಲಾ ಥಾವ್ನ್ ಚಲ್ತಾ. ತ ಬಿಸ್ಪಾನ್ ಹ್ಯೆ ಉರ್ಬೆಕ್ ಪಾಳೊ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾ. ಬಿಸ್ಪ್ ವಾಲೆರಿನ್ ಸೊಜಾಕ್ ಸ್ಯೆತ ಪಿಚ್ಚ್ ಆಲೊಚನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ – ಆದ್ರ್ಯಾ ಆಣ್ಯಾ ವಾ ತಾಚೆ ವೊರ್ನಿ ಉಣ್ಯಾ ಮೊಲಾ ಪತ್ರಿ ಹರ್ಯೆಕ್ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಘರಾಕ್ ಪಾಂವ್ಚಿ ತಸಲಿ. ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪಾಚ್ಯಾ ಮೊತಿಂತ ಹಿ ಆಲೊಚೆನ್ ಗುಂವ್ತಾಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಮಿ ನೆಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಪುಣ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ ಸುರು ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ 'ಅಂಜಾಂ'ತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವಾಚುನ್ ಹಾಕಾಯೀ ತಿಚ ಉರ್ಬಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಕ್ಕಿ ಜಾತಾ. ದಿಯೆಸೆಜೆಂತ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಚೊ ಮತ ಆಯ್ಲ್ಯಾವಾರ್ ಬಿಗ್ಡೊನ್ಸ್ ದಾಕಂವ್ಚಾಂಕ್ ಸತ್ ಸಂಗ್ತಿ ರಾಕ್ಚಾ ಪಸ್ಪತ್ "ರಾಕ್ಣೊ ನಾಂವಾಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಬಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್ತಾತ್ ಜಾವ್ಯೆತ್."

ಪತ್ರ್ – 2

"ರಾಕ್ಣೊ" ಪತ್ರಾಚೊ ಹೆತು ಕಸಲೊಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ ನಕ್ಕಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ಕಸಲಿಂ ಲೇಕನಾ ತಾಂತುಂ ಯೆತೆಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಯೀ ಆ ನೆಣಾಂವ್. ಲೇಖನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕಾಂದ್ದಿಂ, ತುಳು, ಮಲಯಾಳಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಜ್ ಭಾಸಾಂ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾತೆಲಿಂ ಮ್ಹಣ್ 'ಆಂಜ್' ತಿಳ್ಸಿತಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂದಿ ಎಕ್ ಗಜಾಲ ಮಾತ್ರ್ ಆಮಿ ಖಂಡಿತ್ ಜಾಣಾಂವ್. ದಿವ್ಯಾಚೊ ಮೋಗ್ ತಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಬಿಸ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಸಾಂಡುಂಕ್ನಾ; ಸಾಂಡ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳ್ಯತೊ. ಗೆಲೆತ ದಶಂಬರಾಂತ್ ದಿವ್ಯಾಚೆ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೆ ಪರ್ಬೆ ದಿವಸಿಂ ಮಿಸಾಂ ಸಾಂಗೊನ ತೆದೆವುಮ್ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್ನ್, ಸರ್ವೆಸ್ಪರಾಕ್ ಆಮ್ಚಿಂ ಅರ್ಗಾಂ ತಾಣೆ ಭೆಟ್ಯಲಿ

ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ಆಮ್ಚೆ ತರ್ಪೆನ್ ತೆಲೆಗ್ರಾಮ್ ಧಾಡ್ನ್ ತಾಚೆಂ ಪವಿತ್ರ್ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಡಳಿಕ್ ತಾಣೆ ಪಾವಿತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ದಿರ್ವೆಂ ಸುವರ್ಣೋತ್ಸವ್‌ಚ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ವಜ್ರೋತ್ಸವ್ ಪೊಳೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಭಾಗಾಕ್, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಪರ್ಜೆಚಿ ಸೆವಾ ಏಕಿನಿಪಣಾನ್ ಕರುಂಕ್, ಪಾವಾಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಣೆಂಚ್ ಬೊರ್‍ಪಿನಿಶಿಂ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಶುಭ್‌ವಾರ್ತಾ ಜುಬಲಿ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಜುಬಿಲಿ ಅಂಕ್ಯಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಇಂದಿಯಾಚ್ಯಾ ದೆಲೆಗಾತ್ ಆಪೊಸ್ತಲಿಕಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾರ್ಡಿನಾಲಾಂಕ್ ತಾಣೆಂಚ್ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ, ಆಮ್ಚಿ ಶಾಭಾಸ್ಗಿ ರೊಮಾಂತ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ."

ಪತ್ರ್ –3

"ಇತ್ಲೆಂ ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಮೊಗಾಪಾತ್ರ್ ಬಿಸ್ಪ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ನಾಶ್ ಕರುಂಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್‍ಲಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೊಣೆಂಯೀ ಚಿಂತ್ಚೆಂ ನಾಕಾ. ಕೊಣೆಂಯೀ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರೀ ಆಮಿ ಸತ್ಮಾಂದಿನಾಂವ್. "ರಾಕ್ಣೊ" ಪತ್ರಾಚೊ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಪಾದ್ರ್ ಶಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್. ದಿರ್ವೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ತವೊಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲಿ ಮಜತ್ ಆಮಿ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ನಾಂವ್. ಫುಡಾಂ ವಿಸರ್ಚೆಂ ನಾಂವ್. ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಕಸಲೊಚ್ ಆಪಾದ್ ಜಾಯ್ನಾಸೆಂ ತೊ ತಾಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲೈತೊಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಸಲಿಚ್ಚ್ ಆಡ್ಕಳ್ ಮಾರಿನಾ. "ರಾಕ್ಣೊ" ಪತ್ರಾರ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆ ಪಾದ್ರಿ ಆಮ್ಚೆ ಮಿತ್ರ್, ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆ ಮೊಗಾ ಪಾತ್ರ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಲೇಖಿನಾ ಧಾಡ್ಚೆ ತಸಲೆ. ಮಿತ್ರಾಂ ಮೊಧೆಂ ದ್ವೇಷ್ ನಾ. ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಹಾರ್‍ಬಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಿತ್ಲೊ ಆಸಾಗಿ, ತಿತ್ಲೊಚ್ಚ್ ತಾಂಕಾಂಯೀ ಆಸಾ. "ರಾಕ್ಣೊ" ಪತ್ರ ವೊರ್ವಿಂ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಸರ್‍ಸರಿ ಮಾರ್ ಪೊಡ್ತೊಲೊ, ತೆಂ ಚಡ್ ತೇಂಪ್ ಚಲ್ಚೆಂನಾ, ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ತೆಂ ಬಂದ್ ಜಾತೆಲೆಂ, ತಾಕಾ ತಾಚೆ ಪಾಕಾಟೆ ಫುಲೊಂಕ್ ಸೊಡ್ಚೆನಾಂತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಉಲೊಂವ್ಚಾಂಕ್ ಕಸಲೆಂಚ್ ಆಧಾರ್ ನಾ."

ಪತ್ರ್ – 4

"ದಿರ್ವೆಂ ಆಪ್ಲೆ ತಾಂಕಿ ತಿತ್ಲೆಂ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಚಿ ಆನಿ ಸಮಾಜೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್‍ತಾನಾ, ಫುಡಾಂ ಹಾಚೆ ವೊರ್ನಿಂ ಚಡ್ ಕರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ತಾನಾ, ದಿಯೆಸೆಜೆಕ್ ಆನ್ಯೇಕ್ ಪತ್ರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್? 'ಆಂಜ್' ಆಸಾ, ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಪತ್ರ್ ಆಸಾ. ಹಾಂತುಂ ದಿಯೆಸೆಜೆಚ್ಯೊ ಖಬ್ರೊ ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಯೆತಾತ್, ಚಡ್ತಾವ್ ಕಾಂಯಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಂಜಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪತ್‌ಚ್ ಎಕ್ ಭಾಗ್ ಉಗ್ತೊ ಕರ್‍ಯೆತ್, ಸಿಲೊನಾಂತ್ ತಸೆಂ ಕರ್‍ತಾತ್– ಸಿಲೊನ್ ಮೆಸೆಂಜರ್ ಪತ್ರ್ ಪೊಳೆಯಾ, "ರಾಕ್ಣೊ" ಪತ್ರ್

ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಚಡ್ತಾವ್? ದಿವ್ಯಾಂನ್ ತೆಂಯೀ ಕಾಮ್ ಆಟಾಪುನ್ ವ್ಹೊರೊಂಕ್ ನೊಜೊವೆ?– ಅಸೆಂ ಥೊಡೆ ವರ್ಗಣೆದಾರ್ ವಿಚಾರ್ತಾತ್. ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಕಸಲೆಂಯೀ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ತಯಾರ್ ಆಸಾಂವ್. ಆದಿಂ ತಯಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಆತಾಂ ಆಸಾಂವ್, ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಆಸ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್. ಆಮ್ಚಿ ಹಿ ತಯಾರಿ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ಖಂಡಿತ್ ಜಾಣಾ. ಪಾದ್ರಿಯಿ ಜಾಣಾಂತ್. ಖಂಚಾ ವೆಳಾರ್, ಕಸಲೊ ಸಂಸ್ಥೊ ವ ಸಂಘ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಫುಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ತೊಚ್ಚ್ ಜಾಣಾ. ಆಮಿ ಸಾಂಗ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹೊಣ್ ತೊ ಸುರು ಕರಿನಾ. ಆಮ್ಚೊ ವಿಚಾರ್ ತೊ ಘೆನಾ. ಆಮ್ಕಾಂ ಲೇಕ್ ದೀಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಬಿಸ್ಪಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ನಾ. ತಾಚೆಂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಪಚ್ಚ್ ವೆಗ್ಳೆಂ. ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಂತ್ ತೀನ್ ವರ್ಗ್ ಆಸಾತ್. ಬಿಸ್ಪ್, ಪಾದ್ರಿ ಆನಿ ಸಂಸಾರಿಕ್. ಬಿಸ್ಪಾಕ್ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ನೆಮ್ತಾ ಆನಿ ತ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ತೊ ಆಪೊಸ್ತಲಾಂಚ್ಯಾ ಪದವಿಚೆರ್ ಬೊಸ್ತಾ. ಆಪೊಸ್ತಲಾಂಚೊ ಪಾಟ್ಲಾವಿ ಜಾತಾ. ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ಅಧಿಕಾರ್ ಬಿಸ್ಪಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಸಂಸಾರಿಕ್. ಹೆ ತಿನೀ ವರ್ಗ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಗುಂತುನ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀ ತಾಂಕಾಂ ತಾಂತಾಂಚಿಂ ಸ್ವತಾಚಿಂ ಕಾಮಾಂ ನಿರ್ಧಿರಾಳಿಂ ಆಸಾತ್. ಆಮಿ ಸಂಸಾರಿಕಾಂನಿ ಬಿಸ್ಪಾಚಾ ಆನಿ ಪಾದ್ರಿಂಚಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಕಾಮಾಂನಿ ಮೆತೆರ್ ಜಾವ್ನ್ ಗುಸ್ಪಡ್ ಗೊಂದೊಳ್ ಉಬ್ಜೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೆಸಾಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಧರ್ನ್ ಮುಂದರ್ಸಿಯಾಂ."

ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್

ಪುಸ್ತಕ್ 21, ನವೆಂಬರ್ 1938 ಅಂಕೊ 11

ಸಂಪಾದಕೀಯ್:– *"ಆಮ್ಚಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಯೆತಾತ್ಯಾ ಜನೆರಾ ಥಾವ್ನ್ 'ಸತ್'* **(Truth)** *ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ, ಎಕ್ ನವೊಂ ಹಪ್ತ್ಯಾವಾರ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಜಾತೆಲೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ವೊರ್ತೊ ಸಂತೊಸ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಭಾಗೆವೊಂತ್ ಬಾಪಾಚಿ ಖುಶಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ, ಕಥೊಲಿಕ್ ಛಾಪ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಪತ್ರಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಆಮ್ಚಿ ಸೊಮೊಡ್ಸ್ ವಿಸ್ತಾರಾಜಾಯಿ ಆನಿ ಭಾವಾಡ್ತ್ಯಾಂಕ್ ವಾಂಕ್ಡ್ಯಾ ಆನಿ ಮೊಸಾಚಾ ವಾಚ್ಪಾ ಥಾವ್ನ್ ಬಚಾವ್ ಕರಿಜಾಯಿ ಮ್ಹೊಣ್. ಯೆ ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್ ಭಾಗೆವಂತ್ ಬಾಪಾಚಾ ಇರಾದ್ಯಾಂ ಪರ್ಮಾಣೆ ಚಲ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆಂ ನಾಂವ್‌ಚ್ ಹಾಚಿ ರುಜ್ವಾತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್, ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ರೂಡ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಭಾಸಾಂನಿ, ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಇಂಗ್ಲೆಜ್, ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ, ತುಳು, ಮಳಿಯಾಳಾಮ್ ಆನಿ ಲಾತ್ಯಾ ಭಾಸಾನಿ, ಗರ್ಜೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ಲೇಖನಾಂ ಆಸ್ತೆಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಎಡಿಟರ್ ಜಾವ್ನ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್, ಮಾ| ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾಕ್ ನಮಿಯಾಲ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಜೀಕ್ ಆಮಿ ಮಾಗ್ತಾಂವ್."*

ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್

ಪುಸ್ತಕ್ 21 ದಸೆಂಬರ್ 1938 ಅಂಕೊ 12

'ಆಮ್ಚಿ ದೋನ್ ಉತ್ರಾಂ' – ಸಂಪಾದಕೀಯ್

"ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್. ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಏಕ್ ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ತಿಳ್ಸಿಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆಂ ನಾಂವ್ 'ಸತ್' ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ. ಪೂಣ್ ತಾಕಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಮ್ಹೊಣ್ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ. ದೆವಾಚಿಂ ಆನಿ ತಾಚಾ ಭಾಗೆವೊಂತ್ ಇಗರ್ಜೆಚಿಂ ಹಕ್ಕಾಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚೆಂ ಬರೆಪಣ್ ರಾಕೊನ್ ವ್ಹೊರೊಂಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತೊಲೊ ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ್.

ಹಪ್ತ್ಯಾ ಹಪ್ತ್ಯಾ ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾತೆಲೆಂ. ತಾಚೊ ಪೈಲೊ ಅಂಕೊ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಜನೆರಾ ದಿಸಾ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ದಸೆಂಬ್ರಾಚಾ 18 ತಾರ್ಕೆರ್ ಏಕ್ ಮುಕ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಛಾಯ್ಸ್ ಕರ್ಚ್ಯೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೆಲಾ. ತ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಮಾಂಡಾವೊಳ್ ಆನಿ ವಿಲೆವಾರಿ ತಪ್ಶಿಲ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಆಸ್ತೆಲಿ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಎವ್ಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಮಹಾ–ಸಭೆ ವಿಶಾಂತ್ ಥೊಡೊ ವಿವೊರ್ ತಾಂತುಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತೊಲೊ.

ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ದೋನ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಬೊರೈತೆಲೆ : ಕೊಂಕ್ಣೆನ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್. ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿ ಕಾಂದ್ದಿಂ ಲೇಖನಾ ತಾಂತುಂ ಆಸ್ತೆಲಿಂ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಹ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಇತರ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಲೇಖನಾ ಛಾಯ್ಸ್ ಕರಿಜಾಯಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಮೊನ್. ಪುಣ್ ಹೆಂ ಸರ್ವಂ ಬರೊವ್ನ್ ಧಾಡ್ತೆಲ್ಯಾಂಚೆರ್ ವೊಂದೊನ್ ಆಸಾ.

ಲೇಖನಾಂಚಿ ಆನಿ ಚಡ್ ಕರ್ನ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖಬ್ರಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಹರ್ಯೆಕಾ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ವೆಳಾರ್ ಖಬಾರ್ ಬೊರೊವ್ನ್, ಧಾಡ್ತೊಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಪುಣಿ ಮೆಳ್ತೊಲೊ ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಆಮ್ಚೊ ಭರ್ವಾಸೊ. ಫಿರ್ಗಜೆಚೆ ವಿಗಾರ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಾಂತ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆತೆಲೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಜಾಣಾಂವ್. ಲೊಕಾ ಪೈಕಿ ಥೊಡ್ಯಾನಿ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ ಎಕಾ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್.

ಪತ್ರಾಕ್ ವೊರ್ಸಾಚಿ ವರ್ಗಣಿ ರೂ 2–8–0 ಚುಂಗ್ಡಿ ಪ್ರತಿಯೆಕ್, ತಪ್ಪಾಲಾರ್ ವೊರೊಂವ್ಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ಆಣೊ, ಖಾಸ್ಗಿ ವೊರ್ಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಅರ್ದೊ ಆಣೊ. ಸರ್ವ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಆಯ್ತಾರಾಚೆಂ ಇಗರ್ಜೆ ಬಾಗ್ಲಾರ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ವಿಕುಂಕ್ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರ್ಚಿ ಆಲೊಚನ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಉರ್ಬೆನ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆತೆಲೆ ಜಾಯಿ ಪೊಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮಂಧಿಂ ಚಡಿತ್ ಸೊಮ್ಜೊಂಕ್ ಖುಶಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನಿ

ಪತ್ರಾಚಾ ಮೆನೆಜರಾಕ್ ಭೊರೊವ್ನ್ ಪೊಳೊವ್ಯೆತ್. ಕಿತ್ಲ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಜಾಯ
ಪೊಡ್ತಿತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಜಾಣಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ಗರ್ಜ್.

ಆಮ್ಚೆ ಆಂಜಾಚೆ ವಾಚಕ್ ಆಂಜಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಯೆಂ. ನೊವೆಂ ಪತ್ರ್ಯಿ
ಆಧಾರ್ಸಿತೆಲೆ ಆನಿ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಆನಿ ಯೆರಾಂಕ್ ಯಾ ಬೊರ್ಯಾ ಕಾಮಾಚೊ ಫೊಳ್
ಲಾಬಾಸೊ ಕರ್ತೆಲೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಆಮ್ಚಿ ಥಿರ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ವೊರ್ತಿ ಜೀಕ್
ಮೆಳೊಂ, ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಆನಿ ದಿಯೆಸೆಜಿ ಭಾಯ್ರ್ ತೆಂ ವಿಸ್ತಾರೊಂ, ಆನಿ ಸರ್ವಾಂಕ್
ಜಾಯ್ತೆಂ ಬೊರೆಪೊಣ್ ಕರೊಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಮ್ಚೆಂ ಖಾಲ್ತೆಂ ಮಾಗ್ಣೆ."

ನವೆಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲ್ಲೆಂಚ್
ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರ್ ಸವ್ಕಾಸ್ ಆಳ್ವೊನ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಲೇಖಕಾಚಿ ಪತ್ರಾಂಚ್ ರುಜ್ವಾತ್ ದಿತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್."

3.5.2 ಪಾಯ್ಸ್ ಬೊಂಬೈಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರ್ತಾ



The farewell function in honour of Mr. Alex A. Pais, at Nicholson Hall, Mazgaon

ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪಾಯ್ಸ್ ಬೊಂಬಯ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ವಕಾಲತ್ ಚಲೊವ್ನ್
ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ಮಂಗ್ಳುರ್, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪುನ್ ಪ್ರಗಟ್
ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊ. ದಶೆಂಬರ್
ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 'ರಾಕಣೊ' ಪತ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ
ದಿರ್ವೆಂ ಆನಿಕಿಯಿ ಫುಟ್ ಕರಿಜಾಯ್, ತಾಣೆ ವಜ್ರೋತ್ಸವ್ ಪಳೆಂವ್ಕ ಪಾವಾಜಾಯ್
ಮ್ಹಣ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಸಪ್ಣೆಲೊ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಬೊಂಬಯ್ತ್ ತಾಣೆ ಚಲೊಂವ್ಚೆ

ಕಾಲತ್‌ಪಣ್ ಸೊಡ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್, 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ಆಪ್ಲೊ ಜೀವ್ ಸಮರ್ಪುಂಕ್ ತೊ ತಯಾರ್ ಜಾಲೊ.

ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸಾಚೊ ರುಜ್ವಾತ್ ಜಾವ್ನ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ದಸೆಂಬರ್ 2, 1938 ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ದೋನ್ ಪತ್ರಾಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

ಪತ್ರ್ 1

"ದಿರ್ವೆಂ ಫುಟ್ ಜಾಯ್ನಾಜಾಯ್, ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಚಾ ಅನುಮತೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ತಾಣೆ ವಜ್ರೋತ್ಸವ್ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ಪಾವಾಜಾಯ್. ಹಾಕಾ ಸರ್ವಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್. ಜಾಯ್ತೊ ಮದು ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಗರ್ಜ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಗಣೆದಾರಾಂನಿ ತಾಂಚಿ ವರ್ಗಣಿ ಪಾಟಿ ಘಾಲಿನಾಸ್ತಾನಾ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾರ್, ತಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ನತಾಲಾಂಚೊ ಕುಸ್ವಾರ್ ಮ್ಹ್ಣೊನ್, ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಅಂಕೊ ಛಾಪುಂಕ್ ಖರ್ಚ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೊ ಪೂರಾ ಫಾರಿಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ರುಪಯ್ ವ ಚಡ್ ದಾನ್ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚೆಂ ವೊಜೆಂ ಹಾಳು ಜಾತಾ, ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಬಾಳ್ಪಿ ಚಡ್ತಾ. ದಿರ್ವೆಂ–ಸರಗ್ ಚಲಾಜಾಯ್. ತಾಚೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಮಹಿನ್ಯಾಕ್ ತೀನ್ ಪಾವ್ಪಿ, ಮಾಗಿರ್ ಹಪ್ತ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಪಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಬಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರಿಜಾಯ್. ಹಾಚಿ ಪೊಯ್ಲೆಂ ಛಾಪ್ಪ್ಯಾನ್ಯಾಚೆಂ ದೆವೆಂ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಪಾವಿತ್ ಜಾಯ್ನಾಜಾಯ್. ಛಾಪ್ಪ್ಯಾನ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ತಾಕೀದ್ ಧಾಡ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ದೆವೆಂ ಫಾರಿಕ್ ಕರಿನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಅಡ್ಕಳ್ ಜಾತೆಲಿ ಮ್ಹ್ಣ್ ತಿಳ್ಸುಂಚಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ರಾಂವ್ಚೆಂ ಸಮಾ ನಹಿಂ. ಹಾಂಗಾ ಆಮ್ಕಾಂ ವರ್ಗಣೆದಾರಾಂಚೊ, ಇಷ್ಟಾಮೊಂತ್ರಾಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಗರ್ಜ್. ಚಾರ್ ಆಣೆ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಣೆದಾರಾಂಕ್ ಜುಬ್ಲೆವಾಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಖುಶೆನ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಹಾಣಿ ಸರ್ವಾಂನಿ ಏಕ್ ರುಪ್ಯ ಪುಣಿ ಧಾಡ್ನ್ ದಿಜಾಯ್ ಮ್ಹ್ಣ್ ಆಮ್ಚೊ ಮೆನೆಜರ್ ವಿನಂತಿ ಕರ್ತಾ. ಪ್ರೆಸಾಚೆಂ ಬೀಲ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಪೊಳೊವ್ನ್ ತೊ ಶಿರಿಂ ಸುಕ್ಲಾ. ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಖಂಚಾನ್ ಕಿಡೊ ಕಾಂತ್ತೈತಾಯ್ಗಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ತೊ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾಣಾ. ಹಿ ಕಾಂತೊಣಿ ರಾವಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ದಿರ್ವ್ಯಾನ್, ಸುವರ್ಣೋತ್ಸವ್ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ವಾಂಚಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಮೆನೆಜರಾಚಾ ವಿನಂತೆಕ್ ತುರ್ತಾನ್ ಪಾಳೊ ದಿಯಾ."

ಪತ್ರ್ –2

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಾ ಧರ್ಮಿಷ್ಟ್ ಮೊನಾಚೆರ್ ಧ್ಯರ್ ದೊವೊರ್ನ್ ದಿರ್ವೆಂ ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಚಲ್ಲೆಂ. ಆಮ್ಚೆ ರಗಾತ್ ಸಗ್ಳೆಂ ತಾಚೆರ್ ವ್ಹಾಳ್ಳ್ಯಾಂ. ತಾಕಾ ಆತಾಂ ತಸೆಂಚ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಜಾಯ್ನಾ. ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ರೂಪ್‌ಚ್ಚ್ ಬದ್ಲಿಜಾಯ್. ತಾಚೆಂ ಸುಖ್ ದುಖ್ ಸರ್ವಾಂನಿ ವಾಂಟೂನ್ ಘೆಸೆಂ ಕರಿಜಾಯ್. ಚಡ್ ಪಾನಾಂ ತಾಂತುಂ

ಶೆರ್ವಾಂಕ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಫೆಜಾಯ್. ತಾಂತುಂ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಘಾವೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಎಕ್ವಾಂಯ್ ಕರಿಜಾಯ್. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಚೊ ಸರ್ವ್ ಖಬ್ರೊ ತಾಂತುಂ ಘಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ಸಮಾಜಿಚ್ಯೊ ಗರ್ಜೊ ವಿಶ್ತ್ಯಾರ್ಥ್ ಕರ್ನ್ ಸರ್ಕಾರಾ ಆನಿ ಇತರ್ ಅಧಿಕಾರಾಂ ಮುಕಾರ್ ಘಾಲುಂಕ್ ತಾಂಕ್ಾ ಶಿಕ್ಯಾಂಕ್ ಉಟ್ಯೆಜಾಯ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಯಾನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಪಸ್ವತ್ ಬೂಕ್ ಬೊರ್ಯಲೆ. ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬ್ಯಲ್ ಪ್ರಸಾಂತ್ ಸುಕ್ತಾತ್. ಸಮೊಡ್ತಿಚೆಚ್ಚ್ ನಹಿಂ, ಇತರ್ ವಿದ್ಯಾಂಚೆಂ, ಸುಖ್, ಸಂತೊಸ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಬೂಕ್ ಬರ್ಯಜಾಯ್. ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂತ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಭಾಸಾಂನಿ ತಸಲೆ ಬೂಕ್ ಆಸಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ನಾಂತ್. ಅಸಲೆ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಬೂಕ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್, ಹಳ್ಳ್ಯಾಂನಿ, ಗ್ರಾಮಾಂನಿ, ಕಥೊಲಿಕ್ ವಸ್ತ್ಯಾಂನಿ ಪಾವಾಸೆಂ ಕರಿಜಾಯ್. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಕಾಮಾಕ್ ಜಣ್ ಗರ್ಜ್, ಶಿಕ್ಪಿ ಗರ್ಜ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಿ ತರ್ನ್ಯಾಟ್ಯಾಂಕ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಕಾಮಾ ಮೆಳಾನಾಂತ್. ಹಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ತಮಾನ್‌ಗಾರಾಂಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ ತರ್ಬೆತ್ ಕರ್ನ್ ಜೀವನ್ ಮೆಳಾಸೆಂ ಕರ್ಯೆತ್. ಹಾಕಾ ದುಡು ಗರ್ಜ್. ದಿರ್ವೆಂ ಫುಟ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ತಾಚೆ ಮಾರಿಫಾತ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೊ ದುಡು ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾರ್ ಬಟ್ವಾಟೆ ಜಾತೊಲೊ. ಬೊಂಬ್ಯ ಸೊಡ್ನ್, ಜನೆರಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಮಿಂಚ್ ದಿವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಾಮಾರ್ ಪೊಡೊನ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ, ವಾಡ್ಯಾನಿ ಯೇವ್ನ್ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಚಡೊಂವ್ಚಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಚಲ್ಯತೆಲ್ಯಾಂವ್. ಹ್ಯಾ ಪಾಸ್ವತ್ ಸರ್ವಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಆಮಿ ಖಾತ್ರೆನ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್."

ಅಶೆಂ ಸಾಂಗೊನ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಬೊಂಬೈಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಮೇ 16, 1939 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಬಾತ್ಮಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ.:

'ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪಾಯ್ಸ್ ಬೊಂಬೈಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರ್ತಾ'-

"1939 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿಚ್ಯಾ 25 ತಾರ್ಕೆರ್ ಸನ್ವಾರಾ ಸಾಂಜೆರ್ 5 ವೊರಾರ್ ಮಜ್ಗಾಂವ್ ನಿಕೊಲ್ಸನ್ ಸಾಲಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪಾಯ್ಸಾಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಬೋವ್ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಬೊಂಬೈಂತ್ಲೆ ಸಬಾರ್ ಜಾತಿ ಕಾತಿಂಚೆಂ ಮಹಂತ್ ಆನಿ ಮ್ಹಾತ್ಚಾರಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ..... ಹ್ಯಾ ಸಭೆಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣ್ ಕಾಣ್ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವಿ.ಎಮ್.ಎಲ್. ಆರಾಞಾನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಶಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ವರ್ದ್ಯೊ ವಾಚುನ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯೊ......"

' ಮದ್ರಾಸ್ಚ್ಯಾ 'ದಿ ನ್ಯೂ ಲೀಡರ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಎಡಿಟರ್ ಮೊನ್ಸಿಂಞೊರ್ ಪಿ. ತೋಮಸ್ ಅಶೆಂ ಬೊರ್ಯತಾ.'

" ... ಲಾಗ್ಗಿಂ ಲಾಗ್ಗಿಂ 25 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಿನತ್

ಪರ್ಗಟ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾಂವೆಂ ಆಯ್ಕ್ಯಾಲಾಂ. ಆತಾಂ ತೊ ತಾಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್-ಗಾಂವಾಕ್ ಪಾಟಿ ವೆತಾನಾ ಬೊಂಬೈಚಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಥೊಲಿಕಾನಿ ತಾಕಾ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಧಾಡ್ಲ್ಯೊ ವಾಚ್ಚಿ ಬಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಯೆವ್ನಿನ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ" ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ತೊ ಮ್ಹಿನತೆನ್ ಆನಿ ಕಷ್ಟಾನಿ ಚಲೈತಾ. ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಚಲೊಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ತೊಂದ್ರ್ಯಾಂಚೆಂಗೀ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಸ್ವಂತ್ ಅನ್ಭೋಗಾನ್ ಜಾಣಾ. ತರ್ 25 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ಚ್ಯಾ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಭಾಪ್ಯಾ ಆಪೊಸ್ತಲಾದಿಕ್, ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ಫಾವೊ."

ಮದ್ರಾಸ್ಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖ್ಯಾಚೊ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಾರ್ಕಿನ್ ಅಶಿ ವರ್ದಿ ಪಾಟೈಲ್ಯಾ: – "*ಆಪ್ಣಾಚೊ ಸ್ವಂತ್ ಮೋಗ್ ಸೊಡ್ನ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಚಾ ಕಾಮಾನ್, ಬೊಂಬೈಂತ್ಲ್ಯಾ ಕನ್ನಡಾ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುನ್ ಆನಿ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ ಮಾರಿಫಾತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಉಂಚ್ ಸ್ಥಿತೆಕ್ ಪಾವೈಲ್ಲೊ ಮಿ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಆತಾಂ ಬೊಂಬೈಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ – ಗಾಂವಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ವೆತಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಆಯ್ಕೊನ್ ಹಾಂವ್ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಸಂತೋಸ್ ಪಾವ್ತಾಂ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಚ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ ಕಾಡ್ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ವಿಶೇಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತೀ ಹೆಂ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ತೊ ಮುಂದರ್ಸಿತೊಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಮ್ಹೊಜಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ.*"

"*ಹ್ಯೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ – ವರ್ದ್ಯೊ ವಾಚ್ತಾಚ್, ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾನ್ ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಚೊ ಮೊಟ್ವೊ ವಿವರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ದಿಲೊ. "ಕೀಳ್ ಜಾತಿ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ವ್ಹೊರ್ತೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಬೊಂಬೈಚ್ಯಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿನ್ ಎಕಾ ರಸ್ತ್ಯಾಕ್ 'ಪಾಯ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್' ಮ್ಹೊಣ್ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನಿ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ವಾಯ್ಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಜಾವ್ನ್ ಯಾ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಜಾವ್ನ್ ತೊ ಭೊರ್ಲ್ಸೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಸತ್ತಾವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ತೊ ವೈಶಂತಿಕ್ ಭಾವ್ ಜಾವ್ನ್ ಆನಿ 15 ವರ್ಸಾಂ ಸಾಂತ್ ಆನ್ನ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಚೊ ತೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಮದ್ರಾಸಾಂತ್, ಬೊಂಬೈಂತ್ ಆನಿ ಗೊಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಇಂದಿಯಾಚಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಕನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಕ್ ತೊ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚಾ ಮ್ಹಿನತೆನ್ ಆತಾಂ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಇಂದಿಯಾಚ್ಯಾ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸಾಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಘಾಲಿ. ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸಗ್ಳೆಂ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಕೀಳ್ ಜಾತಿಂಕ್ ಉನ್ನತೆಕ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.*"

"*ಹ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್‌ಚ್ಚ್ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ ವಿಶಾಂತ್ ಆಮಿ ಜಾಣಾಂವ್, ಆನಿ ತ್ಯಾ ವೆಣಾರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ಆನಿ ಸಂಸಾರಿಕ್, ಲ್ಹಾನ್*

ಆನಿ ವ್ಹೊಡಾನಿ ದಿಲ್ಲಿ ಶಿಪಾರಾಸ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ತಾ ಏಕ್ ದೃಢ್ ಸಾಕ್ಸ್ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾನ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚಾ ಸೆವೆಕ್. ಮಿ. ಪಾಯ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ಊಂಚ್ ಸ್ವಭಾವಾಚೊ ಆನಿ ಆಲೊಚೆನ್ಯಾಂಚೊ. ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾನಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಸಕ್ಡಾಂಚೆ ಪಾಡ್ತಿನ್ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾಚೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಬಾವುಡ್ಲೊ, ತಾಕಾ ಆದೇವ್ಸ್ ಮಾಗ್ಲೊ ಆನಿ ತಾಚಾ ಮಾಯ್ - ಗಾಂವಾಂತ್ ತಾಣೆ ಫುಡಾಂ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂಕ್ ಜೀಕ್ ಆನಿ ದೈವಿಕ್ ಬೆಸಾಂವ್ ಆಪೇಕ್ಷಿಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಮೇಸ್ತ್ ಸಭಿಕಾಂಚ್ಯಾ ನಾಂವಿ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾಕ್ ಏಕ್ ಭಾಂಗಾರಾಚೆಂ ಮೆಡ್ಲ್ ತೊಪ್ಲೆಂ ಆನಿ 500 ರುಪ್ಯಾಂಚಿ ಥೈಲಿ ಕಾಣಿಕ್ ದಿಲಿ..."

ನಿಮಾಣೆ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸ್ ಉಲೈಲೊ. "ಮಾಕಾ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಮ್ಹೊಜೆ ಥೈಂ ತುಮ್ಚಿ ಕೃತಜ್ಞತಾ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ತುಮಿ ತಯಾರ್ಸಿಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಪೊಳೆವ್ನ್ ಮೊಜೆಂ ಹೃದಯ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಉಮಳ್ತಾ. ಎಕೊಣೆತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಹಾಂವ್ ಬೊಂಬೈ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಪಾಟ್ ಕರ್‍ನ್ ಗಾವಾಕ್ ವೆತಾನಾ ಇತ್ಲಿ ಸರ್ಬರಾಯ್ ಮಾಕಾ ಮೆಳಾತ್ ಮ್ಹ್ಣೊನ್ ಹಾವೆಂ ಚಿಂತುಂಕ್ ನಾ. ಹಾಂವ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಬೊಂಬೈ ವೆತಾನಾ ಮ್ಹೊಜಾ ಆಜೆನ್ ದಿಲ್ಲೆ 50 ರುಪೈ ಮಾತ್ರ್ ಹಾಡ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊಂ. ಆತಾಂ ಹಾಂವ್ ಪಾಟಿ ವೆತಾನಾ 500 ರುಪ್ಯಾಂಚಿ ಥೈಲಿ ಘೆವ್ನ್ ವೆತಾಂ. ಕೊಡಿಯಾಳ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಮೊಜೊ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದೆವಾದೀನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜುಚಾ ಸಭೆಚಾ ಮಾ. ಫಾ. ದೆನಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾಚಾ ಬೊರ್‍ಯಾ ಶಿಕೊಣೆನ್ ಆನಿ ಬುದಿನ್ ಹಾಂವೆಂ ಇತ್ಲೆಂ ಕಾವ್ಮ್ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಕೆಲೆಂ ... ಬೊಂಬೈಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊರ್ಪರೇಶನಾಚ್ಯಾ ಚುನಾವಣೆ ವೆಳಾರ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಕಷ್ಟಾನಿ ಹಾಂವ್ ಜಿಕ್ಲೊಂ ಮ್ಹ್ಣೊನ್ ತುಮಿಂಚ್ ಜಾಣಾಂತ್... ಫಾವೊ ತೆಂ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಶಿಕಾಪ್ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಿನತ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕಿತ್ಯಾಗೀ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಹಾಂವ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಉತರ್ ವರ್ಗಾನಿ ಫುಂಕ್ಯಾಕ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೊಂ. ಹ್ಯಾ ಉಪ್ಕಾರಾಚೊ ಪ್ರತಿಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕಾಪ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಗರ್ಜೆಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಮೆಳಾಸಿ 'ದಿವ್ಯಾ' ಮಾರಿಫಾತ್ ಹಾಂವೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಿ. 25 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾಂವೆಂ ಚಲೊನ್ ವೆಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮೊಜಾ ಕಾಮಾಚೆರ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಸಹಕಾರಾ ಆನಿ ಕುಮ್ಕೆ ವೊರ್ವಿಂ ದೆವಾಚೆಂ ಬೆಸಾಂವ್ ಮೊಜೆರ್ ಪೊಡಾಸೆಂ ತುಮಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಮಾಗಾ." ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾನಿ ಮಿ. ಪಾಯ್ಸಾನ್ ಸಭಿಕಾಂಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕೆಲೊ."

3.5.3 ಆದೇವ್ಸ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬೈಲಾಕ್!

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಪಾನ್ಯಾಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂತ್ 1939 ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 7 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ ಆಸಾ ತಶಿ ದಿಲ್ಯಾ.

'ಆದೇವ್ಸ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬೈಲಾಕ್!'

'ಸೊವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬೈಲಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ "ದಿರ್ವೆಂ" ಲ್ಯಾತ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸಾಂತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಛಾಪ್ಸಿತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಥೊಡೆ ವಾಚಕ್ ಅಜಾಪ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಛಾಪ್ಪುಂಚಿ ಬದ್ಲಾವಣಿ ತ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕಶಿ ಕೆಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ ಬೊರ್ಯಲ್ಲೆಂ; ಪೂಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಥೊಡಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಬೊರ್ಯತೆಲ್ಯಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಉಪಾಯ್ ಜಾಲೊನಾ. ನಿಮಾಣೆ ಫುಡಿಯೆ ಏಕಾ ಛಾಪ್ಪಾನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಅನ್ಯೇಕಾ ಛಾಪ್ಪಾನ್ಯಾಕ್ ವೆತಾನಾ ಭೊಗ್ಟೆ ತೊಂದ್ರೆ; ಆನಿ ನೊವ್ಯಾಚ್ ಮನ್ಸ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಅಕ್ಷರಾಂ – ಫುಡಾವಳಿಚಿ ಸೊವ್ರೊಯ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಜಾಂವ್ಚಿ ಗಳಾಯ್, ಹಾಚಾ ಇಡ್ಯಾಂತ್ ಸೊವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಖಳಾನಾಸ್ತಾನಾ ವೆಳಾರ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ದಿರ್ವೆಂ ಪಾಟಿ ಪೊಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಹುಸ್ಕೊ; ಆನಿ ಚಡಿತ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಆನಿಕೈ ಸುಸ್ತಿ ಜಾಯ್ತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭ್ಯೆಂ; ಒಟ್ಟು ಏಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಬಾಕಿ ಪಾಲಿಜಾಯ್ ಪೊಡ್ಲೆಂ. ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಉಳ್ವುಳ್ಯಾ ಜಿಬಾನಿ – "ದಿರ್ವೆಂಯಿ ಕಿತೆಂ ವಾಂಕ್ಡೆ ಗುಂವ್ತಾಗೀ?" – ಮ್ಹಳ್ಳೊ ದುಬಾವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾನಾಂತ್ ಪೊಡ್ಲಾಂ. ಕೊಣೆಂಯಿ ಚುಕ್ ಸಮ್ಜಾನಾಯೆ ಆನಿ ದುಬಾವ್ ಕರಿನಾಯೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಖಾತಿರ್, ಸಂಗ್ತಿ ಕಿತೆಂಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ದಿಸ್ತಾ."

"ದಿರ್ವೆಂ" ಸುರು ಕರ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಲೋಚನ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಲ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ ಎಕ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಲೊಕಾಮೊಗಾಚೊ ಬೋವ್ ಮಾನಾದಿಕ್ ಪಾದ್ರ್ ಫ್ರಾಕೆತ್ತಿ. ವ್ಹ ವಿಶಾಲ್ ಮತಿಚೊ ಆನಿ ಉದ್ದಾರ್ ಹೃದಯಾಚೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಯೆವ್ನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಸಳಾವಳ್ ಕರ್ನ್, ಲೊಕಾಕ್ ತೊ ತಿತ್ಲೊ ವೊಳ್ಕಾತಾಲೊ ಕಿ, ಕೊಣ್ಯೆ ತಾಕಾ ಪರ್ಗಾಂವಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಲೆಕಿನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ತೊ ಬೊರೆಂ ವೊಳ್ಕತಾಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಣೆ ಬಿಸ್ಪ್ ಖಾವಾದೀನಿ ಆಸ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಚಿ ದಿಯೆಸೆಜ್ ಜಾಂವ್ಚಿ, ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ದಿವ್ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಪೈಲ್ಲೆಂ ಸೂಚನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಿಸಾಂವಾಚೊ ಸುಪಿರಿಯರ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳೂರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೊ ವಿಗಾರ್ ಜೆರಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾನಾ ತಾಣೆ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿಂ ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ: "ಇಗ್ರಜ್ ಮಾತಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಹೊಸ್ತ್ ಸುಧಾಳಾಯ್ ದಿತಾ. ಕೆದಾಳಾಯ್ ಇಗ್ರಜ್ ಮಾತೆಚಾ ಗೊಪಾಭಿತರ್ ರಾವಾ ಆನಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಲಾ". ಹ್ಯಾ ಬಾಪಾಯ್ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ಖೊದ್‌ಬಾಳಿಕ್ ಪಾಳೊ ದಿವ್ನ್, ಸದಾಂಚ್ ಇಗ್ರಜ್ ಮಾತೆಚ್ಯಾ ಗೊಪಾಭಿತರ್ ರಾವೊನ್, ಆಮ್ಚಾ ಬಿಸ್ಪಾಕ್ ಆನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಕ್ ಖಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಲ್ಲ್ಯೊ

ಸ್ವಭಾವ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತೊಲೊ ಆಮ್ಚೊ, ಕಸೊ ಆದಿಂ, ತಸೊ ಆತಾಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಫುಡಾಂಯಿ. ಪುಣ್ ಹಾಕಾ ಸಂಬಂದ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಚಾಲ್ತ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಭಾಪ್ಪಿಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರಿ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬೈಲಾಂತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಧರ್‍ಲೆಂ. ಬಾಂದ್ಲೆಶೆಂ ಜಾತಾಲೆಂ. ಸಬಾರ್ ಕಾಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಅಶೆಂ ಭೊಗ್ಲ್ಯಾರಿ ಆಮಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಚ್ಯಾ ಪಾಯಾಮುಳಾಂತ್ಲೆ ವೊಚಾಶೆನಾಂವ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಘುಟ್ಪ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಪೂಣ್ ಬೊರೆಂ ಕರ್‍ನ್ ಚಿಂತುನ್ ಪೊಳೆಲೆಂ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ ಅಗೋಸ್ತ್ 18 ತಾರಿಕೆರ್ 4 ಘಂಟ್ಯಾರ್, ಯುಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮೈದಾನಾರ್ ಚಲ್ತಾನಾ ಹಿ ಬದ್ಲಾಪಣಿ ಕರ್‍ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಭೊಗ್ಲೆಂ ಆನಿ ತಕ್ಷಣ್‌ಂಚ್ ದುಸ್ರಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿ. ಅಸಲಿ ಗರ್ಜ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಪೊಡ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಬೋವ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾಚಿ ಗಜಾಲ್. ಆನಿ ಸೊವಿಸ್ ವರ್‍ಸಾಂ ಲಾಗಾಯ್ತ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಬೈಲಾಂತ್ ವ್ಹಾಡ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಕಾ ದುಕ್ ದಿಸ್ತಾ 'ಆದೇವ್ಸ್' ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲಾಕ್.

ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ಲಾಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಮ್ಹಳೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮ್ಚೆ ಮದ್ಲೊ ಆನಿ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾ ಮೊದ್ಲೊ ಮಾಯಾಮೊಗಾಚೊ ಬಾಂದ್ ಜಾಂವ್, ಬೊರೆಂ ಮನ್ ಜಾಂವ್, ಕುಸ್ಕುಟ್ ಹಾಲಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೊಣೆಂಯಿ ಚಿಂತ್ಚೆಂಯಿ ನಾಕಾ, ಭಿಯೆಂವ್ಚೆಂಯಿ ನಾಕಾ. ಇಗ್ರಜ್‌ಮಾತೆಚಾ ವ್ಹಾಡಿಲಾಂಕ್ ಕಶೆಂ ಯೆದೊಳ್, ತಶೆಂ ಸದಾಂಚ್ ಖಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಆನಿ ಮಾನ್ ದಿವ್ನ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲ್ತೆಲೆಂ. ಲ್ಹಾನ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ.ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್‌- ಮಾತೆಚಾ ಉಸ್ಕ್ಯಾರ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲಿ ತಿ ದೇವ್‌ಭಕ್ತ್ ಆನಿ ಗುರು ಭಕ್ತ್ ವಿಸರ್‍ನಾಸ್ತಾನಾ ಸದಾಂಚ್ ಥಿರ್ ರಾವ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಆಮ್ಚೊ ಖರೊ ಇರಾದೊ ಆನಿ ಬರ್ವಾಸೊ. ಹ್ಯಾ ಬರ್ವಾಶಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಚಲೊಂಕ್ ದೇವ್ ಆಮ್ಕಾ ಆಧಾರ್ ದಿಂವ್ದಿ ಆನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ವ್ಹಾಡಿಲ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹಾರೊಂದಿತ್!

ಹ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಬೊರೈಯ್ತಾನಾ ಆಮ್ಕಾಂ ಉಡಾಸ್ ಯೆತಾ ಲಂಡನ್ಚ್ಯಾ ಕಾಡ್ಡಿಯಾಳ್ ಹಿನ್ಸ್‌ಲಿನ್‌ಚೊ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂನಿ ಆನಿ ಇಗ್ರಜ್‌ಮಾತೆಚ್ಯಾ ವ್ಹಾಡಿಲಾನಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಪತ್ರಾಂ ಸಂಬಂದಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಯ್ಗಿ ಕಶೆಂ ಚಲಾಜಾ ಉತ್ರಾಂಚೊ. "ಭಾವಾಡ್ತ್ ಆನಿ ಬೊರ್‍ಯಾ ಚಾಲಿಕ್ ಸಂಬದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿನಿ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿಂ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಇಗ್ರಜ್ ಮಾತೆಚ್ಯಾ ವ್ಹಾಡಿಲಾಂಚೆ ಜರಾಲ್ ಮೇಲ್ ಖಬಡ್ದಾರೆ ಖಾಲ್ ಆಸಾತ್. ಹಾಚೆ ವ್ಹೊರ್ತ್ ಇಗ್ರಜ್ ಮಾತೆಚೆ ವ್ಹಾಡಿಲ್ ಜವಬ್ದಾರ್ ನಹಿಂ. ರಾಜಕೀ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಕೊಶೆಡ್ತಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ನೀತಿಚೊ ಆನಿ ಫಳಾಕ್ ಪೊಡ್ತ್ಯೊ ತಸಲ್ಯೊ ವಾಟೊ ಆಧಾರುಂಕ್ ಹರ್‍ಯೆಕಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಸುಧಾಳಾಯ್ ಆಸಾ..."

"ಲಾಂಬ್ ಆವ್ಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿವ್ರ್ಯಾಕ್!"

3.5.4 ಝುಜಾವರ್ವಿಂ ಕಾಗ್ದಾಚೊ ಅಭಾವ್

1939 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದುಸ್ರೆಂ ಮಹಾ ಝುಜ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ. ತವಳ್ ಪತ್ರ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಗದ್ ಸುಲಬಾಯೆನ್ ಮೆಳಾನಾತ್ಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಹರ್ಶೆಂಚೆ ಬರಿ ವೆಳಾರ್ ಯ್ರ್ ಸರೊಂಕ್ ತಾಣಿ ಕಾಡ್ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಿನತ್, 1939 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 19 ರ್ಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ದೆ ವರ್ವಿಂ ಕಳ್ತಾ. ತಿ ವರ್ದಿ ಹ್ಯಾ ರಿಂ ಆಸಾ.

‘ಆಮ್ಚೆಂ ಸ್ವಂತ್’

ಸದ್ಯಾಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಬೊಂಬೈ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆತ್ಲಾಂ. ತೆಂ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಓಡೆಂ ಕಾಗದ್ ಹಾಡ್ನ್ ಹಿ ಪ್ರತಿ ಛಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ಆಮ್ಕಾಂ ಕಿತ್ಲೆಯಿ ಕಷ್ಟ್ ಡ್ಲ್ಯಾರಿ ದಿರ್ವೆಂ ವೆಳಾರ್, ಹರ್ಶಾಂಚೆ ಬರಿ, ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊಂಕ್ ಆನಿ ತೆಂ ಸುರು ಲ್ಲೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾರೆಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ವಿಲೆವಾರಿ ಕೆಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶಾಂತ್ ಮ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾನಿ ಕಸಲೊಚ್ ಪಶ್ಚಾತಾಪ್ ಪಾಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನೆಜರಾನ್ ಸರ್ವಾಂಕ್, ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಲೆಕ್‌ಪಾಕ್ ಫಾರಿಕ್ ರುಂಕ್ ನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಕ್ ಜಾಗ್ವಣಿ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾ. ಹೆಂ ಜಾಗ್ವಣಿ ಧಾಡ್ಚೆಂ ಮ್ ಬೋವ್ ಪುರಸಾಣೆಚೆಂ. ಪೂಣ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ವರ್ಗಣಿದಾರಾನಿ ದೆವ್ರೊ ಡು ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಪಾಟಿ ಘಾಲ್ಚಿ ಗಜಾಲ್ ವಿಚಿತ್ರ್. ಆಮ್ಕಾಂ ಸರ್ವ್ ಖರ್ಚ್ ಝುಂಗಡ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಪೊಡ್ತಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಕಳಿತ್‌ಚ್ ನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಹೆ ಸಲ್ತಾತ್. ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಫುರಾಕ್ ಉಜೊ ಪೆಟೊನ್ ತಾಚೊ ದುಂವ್ರೊರ್ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ತಕೊನ್ ರಾವ್ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚಿ ಚಾಲ್. ಅಸೆಂ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ, ಗಿಂ ವರ್ಗಣಿ ಧಾಡ್ನ್, ಹಾತಾಹಾತ್ ಲಾವ್ನ್, ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಯಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಮ್ಚಿ ವಿನಂತಿ.”

“ಪಾವ್ಲಿಲೆ ದೀಸ್ ಕಾಬಾರ್ ಜಾಲೆ. ದಿರ್ವೆಂ ಸದಾಂಚೆ ಬರಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊಂಕ್ ಮ್ಚ್ಯಾ ಆತಾಂಚಾ ಛಾಪ್ಯಾಣ್ಯಾಚಿ ಕಸಲಿಯಿ ಆಡ್ಕಳ್ ನಾ. ದೆಕುನ್ ಆಮಿ ಆತಾಂ ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಫಿರ್ಗಜಾನಿ ಭೊವೊನ್ ನೊವೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಕರುಂಕ್ ವೆತೆಲ್ಯಾಂವ್. ಂಚಾಯ್ ಏಕಾ ಫುರಾಂತ್ ಎಕ್ಲೊ ದೋಗ್ ದಿರ್ವೆಂ ವಾಚ್ತೆ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ರಾಂಕ್ ವರ್ಸಾಕ್ ದೋನ್ ರುಪೈ ಪಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಂಕ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಣಿ ರ್ಗಣಿದಾರ್ ಜಾಯ್ಜೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಹಿತಚಿಂತಕಾಂಚಿ ಆನಿ ಆತಾಂಚಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚಿ ಮೊಕ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್. ಪ್ರಜಾ ಉನ್ನತೆಚೆಂ ಜಾಯ್ತೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಮಾಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಮಿ ಬೊಂಬೈ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಜಿವನಾಚಿ ವಕಾಲತಿ ಸೊಡ್ನ್ ಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್; ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ವಕಾಲತಿ ಕರುಂಕ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್

ದಿವ್ಯಾರ್ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ, ಪೊಟೆಚ್ಯಾ ಬೊರ್‍ಯಾಪಣಾಚೆಂ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಂದರ್‍ಸುನ್ ವ್ಹೊರೊಂಕ್. ಝುಜಾ ಪೊರ್ವಿಂ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಉಬ್ಜೊಂಚಾ ಕನಿಷ್ಟ್ ಕಾಲಾರ್ ಆಮ್ಕಾ ಸರ್ವಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಅವಶಕ್, ದುಡ್ವಾಚೊ ಆನಿ ಮಿನತೆಚೊ. ಹೊ ಸಹಕಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳನಾಸ್ತಾನಾ ರಾಂವ್ಚೊ, ನಾ ವ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಆಜೂನಿ ಪಾತ್ಯೆಣ ಸೊಡುಂಕ್ನಾ."

3.5.5 ವಿನಂತಿ ಆನಿ ಆದೇವ್ಸ್

(ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ -1939 ನವೆಂಬರ್ 16 - ಪುಸ್ತಕ್ 28)

"ವಿನಂತಿ"

(An appeal for co–operation)

"ದಿರ್ವೆಂ ಛಾಪ್ಚ್ಯಾ ಕಾಗ್ದಾಕ್ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ಮೋಲ್ ಬೋವ್ ವಿಪ್ರೀತ್. ತೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಇಂಡಿಯಾತ್ ನಾ, ಯುರೋಪಾ ಥಾವ್ ಯೆಜಾಯ್. ಝುಜಾ ಪುರ್ವಿಂ ಬೊಂಬೈ ಕಾಗ್ದಾಚಾ ರಿಮಾಕ್ ರು. 1–14–0 ಮೋಲ್, ಆತಾಂ ತಾಕಾ ರು. 5–8–0. ಝುಜ್ ಚಡ್ ತೆಂಪ್ ಚಲಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಾಗ್ದಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಉಣೆ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ದಿಸಾನಾ. ಇತ್ಲೆಂ ವಿಪ್ರೀತ್ ಮೋಲ್ ಕಾಗ್ದಾಕ್ ಜಾಲಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮಿ ಸದ್ಯಾಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಬೊಂಬೈ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆವ್ನ್ ನಳ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಪಾತ್ಮಾರಿಂತ್ ಘಾಲ್ನ್, ಬೋವ್ ಕಷ್ಟಾನಿ ಹಾಡ್ಲಾಂ. ಕನ್ನಡಾಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೋಲಿಕ್ ಸಂವ್ಸಾರಿಕಾಂಚೊ ಏಕ್ ತಾಳೊ 25 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸಾಂಭಾಳ್ನ್ ಹಾಡ್‍ಲ್ಲೊ ಉರಜಾಯಿಚ್ಚ್ ನಹಿಂ, ತಾಚಾಚ್ಚ್ ಕಾಮಾರ್ ಪೊಡೊನ್ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ರಾಜಕೀ ಚಳ್ವಳೆಚ್ಯಾ ತೆಂಪಾರ್ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸಂವ್ಸಾರಿಕಾಂಚೆಂ ಹಾತೆರ್ ಭಳಿಷ್ಟ್ ದೊವೊರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಆಮಿ ಬೊಂಬೈ ಸೊಡ್ನ್ ಮಂಗ್ಳೂರಾಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಏಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಚಲೊನ್ ವ್ಹರಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜಾಯ್ತೊ ದುಡು ಗರ್ಜ್. ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರಾಕ್ ದ.ಕ. ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಎಸೊಸಿಯೇಶನಾಚೊ ದುಡು ಆಸಾ. ರಾಕ್ಣ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ದಿಯೆಸೆಜೆಚಾ ದುಡ್ವಾಚೊ ಆಧಾರ್ ಆಸಾ, ಖರ್ಚ್ ಉಣೊ ಕರುಂಕ್ ತಾಂಚೆಂಚ್ ಛಾಪ್ಖಾಣೆ ಆಸಾ. ಆಂಜಾಕ್ ಪವಿತ್ರ್ ಹೃದಯಾಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾಚೊ ಆಧಾರ್. ದಿರ್ವೆಂ ಚಲಾಜಾಯ್ ವರ್ಗಣಿದಾರಾನಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಣಿಚಾ ಸಹಕಾರಾನ್. ಕಾಗ್ದಾಕ್ ದುಡು ಮುಂಗಡ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಪೊಡ್ತಾಚ್ಚ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ಛಾಪ್ಖಾಣ್ಯಾಚೊ ಖರ್ಚ್, ತಪ್ಪಾಲಾಚೊ ಖರ್ಚ್, ದಿರ್ವೆಂ ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ್ ಬಟ್ವಾಡೆ ಕರ್‍ಚೊ ಖರ್ಚ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ಖರ್ಚ್ ಆಮಿ ಜರ್ ತರ್ ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಮುಂಗಡ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರಿನಾಂವ್, ದಿರ್ವೆಂ ಛಾಯ್ರ್ ಸರೊಂಕ್ ಮುಷ್ಕಿಳ್. ಆಜ್ ವರ್ಗಣಿ ಯೆಂವ್ಕ್

ನಾ, ಫಾಲ್ಯಾ ಪೊರ್ವಾಂ ಯೆತೆಲಿ, ಥೋಡೆ ದೀಸ್ ರಾವಾ ಮ್ಹ್ಣಿತ್ಯಾರ್ ಕೊಣೇ ಆಯ್ಕಾನಾ. ತಾಂತಾಂಚೆಂ ಜಿವಣ್ ತ್ಯಾತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಂಕಾಂ ಪಾವಾನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಚೆ ದೀಸ್ ವೊಚಾನಾಂತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಆಸಂದ್ರಪಾಚಾ ಕಾಲಾರ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಚಡೀತ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ತಾಂತಾಂಚಿ ದೆವಿ ವರ್ಗಣಿ ವೆಳಾರ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವ್ಲ್ಯಾರ್ ದಿವ್ಯಾಚೆರ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯೆರ್ ಕಷ್ಟಾಂಚೆರ್ ಕಷ್ಟ್ ದೆಂವ್ತಾತ್. ಆಮ್ಚೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಆಮ್ಚೊ ಆಧಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಖರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಕ್ಷಿತ್ ಚಿಂತಿನಾಸ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚೆ ದುಸ್ಮಾನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾರ್ ವಾಗ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ಚಲೊನ್ ವ್ಹ್ರೊಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್. ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ದಿಸಾನಿ ಕಿತ್ಲಿಶಿಂ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಬಂದ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಕಾರಾಚೆಂತ್ ಕಾಥೊಲಿಕಾಂಚೆಂ ದೋನ್ ಪತ್ರಾಂ ಗೆಲಿಂ. ಬೊಂಬೈಂತ್‌ಹಿ ತಸೆಂಚ್ ಜಾಲಾಂ. ಆಮ್ಚೆಂ ಜಿವಣ್ ದಿವ್ಯಾಚೆರ್ ಚಲಾನಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿರ್ವೆಂ ಉರ್ಲಾಂ. ದಿವ್ಯಾಕ್ ಕಾಗಾದ್ ಹಾಡಾ, ಛಾಪ್ಪ್ಯಾಣ್ಯಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ದಿಯಾ, ದಿರ್ವೆಂ ತಪ್ಪಾಲಾರ್ ಘಾಲಾ, ಆಮಿ ಬೊಸೊನ್ ಸುಶೆಗ್ ವಾಚ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹ್ಣ್ ಆಮ್ಚೆ ಸಬಾರ್ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಚಲ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದಿವ್ಯಾಚಿ ಸೃತ್ ಪಾಳಿ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಯೆನಾಸ್ತಾನಾ ರಾಂವ್ಚಿನಾ. ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಆಮಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹ್ಣತ್ ವ್ಯರ್ಥ್. ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನೆಣಾರಿ ಲೋಕಾಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಏಕ್ ಸಂವ್ಸಾರಿಕ್ ಕಾಥೊಲಿಕಾಂಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಸಾಜಾಯ್ ಮ್ಹ್ಣ್ ವಾವ್‌ರ್ಲೆಲೆಂ ವ್ಯರ್ಥ್. ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥ್. ಹ್ಯಾ ವಿಶೇಷ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆ ಮುಕಾರ್ ಕೊಣಾಚೆಯಿ ಪಾಯ್ ಬಾಂದ್ತಾತ್, ಕೊಣಾಕೀ ಮುಕಾರ್ ಸರೊಂಕ್ ಧೈರ್ ಪಾವಾನಾ. ಆಮ್ಕಾಂಯಿ ಜಾತಾ ತಸೆಂ. ದಿವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಖರ್ಚಾಕ್ ದುಡು ಜಮೊ ಕರಿಜಾಯ್, ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಪ್ರತಿಯೆಂತ್ ನವೀನ್, ರುಚೀಕ್, ಘುನಿಷ್ಟ್, ಲೋಕಾಚೆಂ ಮನಾ ಖುಶಿಕರ್ಚಿಂ ಲೇಕನಾಂ ಬೊರೈಜಾಯ್! ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ತಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕಸೆಂ ಚಲೊಂವ್ಚೆಂ!"

"ಆವ್ಚ್ಯಾ ಮೆನಜರಾನ್ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ಪಾಂಯ್ತಾಂ ವೊಯ್ರ್ ಜಾಗ್ವಣ್ಯೊ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಜಾಗ್ವಣ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ಸರುನ್ ದೆವ್ಯೊ, ವರ್ಗಣ್ಯೊ ಸರಗ್ ಗಳಾಯ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ ಧಾಡಾ. ವರ್ಗಣಿ ಧಾಡ್ತಾನಾ ಇಲ್ಲೆಂ ಕುಸ್ರಿ, ಕುಸ್ವಾರ್‌ಸೊ ಮ್ಹ್ಣೊನ್ ಕುಡ್ಸಿಲ್ಯಾರ್ ಕಾಗ್ದಾಚ್ಯಾ ಮೊಲಾಚೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಸರ್ವಾನಿ ವಾಂಟುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾಯ್ತ್. ಹಾತಾಕ್ ಹಾತ್ ಲಾವ್ನ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಸಹಕಾರ್ ದಿವ್ನ್, ಎಕ್ವೊಟಾನ್ ಚಲೊನ್ ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ದಿವ್ಯಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ಯಾಂ."

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂವ್ಸಾರಿ ಕಾಥೊಲಿಕಾನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಶಾಶ್ವಿತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಖಿಂಚೆಂ ತೆಂ, ಚಾರ್ ದಿಸ್ ಕರ್ತಾತ್, ಮಾಗಿರ್ ಕೊಣಾಕ್ ಕೊಣ್ ನಾ ಮ್ಹ್ಣೊನ್ ತುಮಿಂಚ್

ಮ್ಹೊಣ್ಹಾತ್. ಆತಾಂಚ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ತಸಲೆಂ ಕಸಲೆಂಯಿಂ ಶಾಸ್ವಿತ್ ಉರ್‍ಯನಾಯೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಲ್ತಾ. ತರ್ ತುಮ್ಚಿ ಪಾಡ್ತಿಚಿ ಸಹಾಯ್ ಕಿತೆಂ? ತುರ್ತ್ ಕರಾ"

– 'ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್.'

'ದಿರ್ವೆಂ' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ 1940 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ತಾನಾ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆದೇವ್ಸ್ ಪತ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಆಸಾ.

"ಆದೇವ್ಸ್!"

"1912 ವರ್ಸಾಚಾ ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲೆಂ. ಇತ್ಲಿ ಲಾಂಬ್ ಬಾಳ್ವಿ ತಾಕಾ ಲಾಬಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ಬೋವ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಚಿಂತ್‌ಲ್ಲೆಂಗಿ ಕೊಣ್ಣಾ. ಲೊಕಾನ್ ತಾಕಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆದಾರಾಚ್ಯಾ ಕುಮ್ಕೆನ್ ಇತ್ಲೆ ಕಾಳ್ ತೆಂ ಉರ್ಲೆಂ. ತಾಚೆ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ಚ್ ವಾವುರ್‍ಚ್ಚೊ ತಸಲೊ ಏಕ್ ಜಣ್ ಅಲಾಹಿದ್ ದೊವ್ರುಂಕ್ ಸಂದ್ರಾಪ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಜೀಣ್ ಸದಾಂಚ್ ಕಷ್ಟಾಂಚಿ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚ್ಯೆ ಜಿಣೆಯೆಕ್ ಏಕ್ ಖಾತ್ರಿ ಸ್ಥಿರ್‌ಪೊಣ್ ಜೊಡುಂಕ್ ತಾಕಾ ಬೊಗೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಆನಿ ಆತಾಂ ಪತ್ರ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವರ್ಚಿ ಹಕೀಕತ್ ಆನಿ ಚಡಾವೊತ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚಿ ಬೊಲಾಯ್ಕಿ ಸಾರ್ಕಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಆನಿಕಿ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹರೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಅಸಾದ್ಯ್. ಹ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ಹೊ ಅಂಕೊ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ನಿಮಾಣೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಾ.

ಹೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ತೀರ್ಪ್ ಪ್ರಗಟ್ ಉಚಾರುಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ವೊರ್ತಿ ಖಂತ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಪತ್ರ್ ಆನಿಕಿ ಉರೊಂವ್ಕ್ ಕಾಲ್ಯ ಪುಣ್ ವಾಟ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ ತರ್ ಖುಶೇನ್ ಆಮಿ ತಿ ದರ್‍ತ್ಯಾಂವ್. ಪೂಣ್, ಜ್ಯಾರೆಕ್ ಹಾಡ್ಯೆತ್ ತಸಲೊ ಉಪಾವ್ ಖಂಚೊಚ್ಚ್



Konkani Dirven in 1917

seated: Dr. B. Colaco   Alex. A. Pais   A. U. Kannappa   J.A. Saldanha   V.P. Coelho
Middle row: J.S. Sequeira   A.I. Mascarenhas   J.J. Rego   P.J.D'Souza   James J. Rego
Back row: Iraeneus Lobo   S.R. Nazareth   Joseph Castelino   Joseph Castelino(now Rev. Father)   J.M. Rodrigues



The Konkani Dirven, 1937, with Editors of Mangalorean Catholic Periodicals.

…ATED: *Alex A. Pais, B.A., LL.B., Editor, Rev. Fr. Sylvester Menezes, Correspondent of Fides Service, A.U. Kannappa, M.A.,n L.T., Founder and the First Manager, Rev. Fr. B. Rosario, S.J., Our First Contributor, Rev. Fr. B.D'Souza, S.J., Rector, St. Aloysius College, Rev. Fr. Sylvester, O.M. Cap., Editor, "The Voice of St. Francis of Assisi," Dr. L.P. Fernandes, B.A., LM.&S., Editor, "Mangalore," A.I. Mascarenhas, Founder and the First Editor.*

…DDLE ROW: *Rev. Fr. D. Albuquerque, S.J., Editor, "The Aloysian," Rev. Fr. M. Pinto, Editor, "The Ange," J.J. Rego, Assistant Editor, Rev. Fr. E.L. Mathias, Ex-editor, ~The Ange," Rev. Fr. J. Siqueira, S.J. Editor, ~St. Aloysius College Annual," Rev. Fr. A. B. Pinto, Contributor, L.X. Rego, Ex-Editor, The Mangalorean Review, Bombay, Rev. Fr. Frank Peres, Contributor.*

…CK ROW: *Gregory Menezes, B.A., L.T., Iraenens Lobo, William Sequeira, B.A., P.I. Pais, Manager, G.E. Menezes, J.B. J.V. Rego, S. Nazaroth.*

…ಸಾನಾತ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಅಧಿಕ್ ಕರ್ನ್ ಝುಜಾನಿಮ್ತಿಂ ಉಬ್ಜ ಲ್ಲ್ಯಾ ರಗ್ತ್ಯಾಂ ಧರ್ಮಾನ್ …ತ್ರ್ ಬಂದ್ ಕರಿಜಾಯಿಚ್ಟ್ ಪೊಡ್ಲೆಂ..."

‘ಆದೇವ್ಸ್ ಆನಿ ಆದೇವ್ಸ್ ಸಮೇಸ್ತಾಂಕ್!’

ಅಶೆಂ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಬಾರಿ ಉಮೆದಿನ್ ಆನಿ ಉತ್ಸವಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ …ೊಗಾನ್, ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಉಲವ್ಪಿ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ಧಯ್ರಾನ್ ಪೆಂಕಾಡ್ ಬಾಂದುನ್ …ರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲೆಂ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ‘ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ’ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ …ಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚೆಂ ದಿರ್ವೆಂಚ್ ಜಾವ್ನ್ ಪರ್ಜಳ್ತಾನಾ …ೊಡ್ಯಾ ಹಿತಾಸಕ್ತೆಚ್ಯಾಂನಿ ವಾಂಚೊಂಕ್ ಸೊಡ್ಲೆಂ ನಾ. ಭೊರ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಬೊರ್ಕುಟಿ …ಳ್ಳೆಪರಿಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಮಹಾಝುಜಾ ನಿಮ್ತಿ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ರಗ್ತ್ಯಾಂನಿ ಪತ್ರಾಕ್ ಪುರ್ತೆಂ …ರ್ಜನ್ಸ್‌ಂಚ್ ಸೊಡ್ಲೆಂ. ಪುಣ್ ಪತ್ರ್ ಆದೇವ್ಸ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಪಾಲ್ವೊಂಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ …ಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಭಿಂ ವೊಂಪುನ್‌ಚ್ ಗೆಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ …ಳ್ವಳ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಸುರು ಜಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಖರೋಖರ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

• •

ಅಧ್ಯಾಯ್ ಚಾರ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್

4.1 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ರುದಾನ್ ಆನಿ ಭುಜೊಣ್

1912 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸುಕ್ರಾರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾನಾಂಚ್ ದಿವ್ಯಾಂಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಸಂಪಾದಕ್, ಶ್ರೇಶ್ಟ್ ಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಇನಾಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಸಾನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಪುಟ್ ಮೊಗಾನ್ ಭರೊನ್ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚೆರ್‌ಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ ಭಾಶೆ ಥಂಯ್ ಜಾಗ್ವೊಂಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ *'ಮಾತೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ರುದಾನ್'* ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಏಕ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕವಿತಾ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಿ. ತಿ ಕವಿತಾ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

'ಮಾತೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ರುದಾನ್'

"ಕಿತ್ಲೊ ಕಾಳ್ ಥಾವ್ನ್ ರಡ್ಟಾಂ ಬಸೊನ್
ಇತ್ಲೆ ಮ್ಹಜೆ ಭುರ್ಗೆ ಆಸೊನ್
ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಉರ್ಬೆನ್ ಮ್ಹಜೆ ಪಾಸುನ್
ವಾವುರ್‌ತಲೊ ಕೋಣ್‌ಏಕ್

ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಉಸ್ಕ್ಯಾರ್ ಮ್ಹಜೆ ಚಲೆ
ಹಾಸೊನ್ ಖೆಳೊನ್ ಜಾಣ್ತೆ ಜಾಲೆ
ಪುಣ್ ಹಾ! ಸಕ್ಕಡ್ ಭುಲೊನ್ ಗೆಲೆ
ಪರ್ಕಿ ಸುಂದರ್ ಕನ್ಯೆಕ್

ಸುರೂಪ್ ಬಾಯಾ ಇಂಗ್ಲೇಜ್ ನಾಡ್ಟಾ
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಪೊರಾಂಕ್ ಲಾಗಿಂ ವೊಡ್ಟಾ
ತಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಪಾಲ್ವೊನ್ ಸೊಡ್ಟಾ
ಮೋಗ್ ಆಪ್ಲೆ ಮಾಯೆಚೊ

ಮ್ಹಾಕಾ ಪೊಸ್ಟೆ ಮ್ಹಜೆ ಬಾಳ್
ದಿತಾತ್ ಆಪ್ಲೆ ಮತಿಚೊ ಫಳ್
ಮಾನ್ವೊಂಕ್ ತಿಕಾ, ಕರೋನಿ ಗೋಳ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಮ್ಹಾತಾರೆಚೊ

ಸೊಮ್ಯಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ, ಕಶೆಂ ಭೊಗುಂ
ಮ್ಹಜೆ ಕಳ್ವಳ್ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗೂಂ?
ಕೊಣಾಕಡೆ ವಚೊನ್ ಮಾಗೂಂ
ಕರುಂಕ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಜೀವನ್.

ನಾಸ್ತಾಂ ಪೋಶಣ್ ಆಶಿಂ ಬಾಗ್ಲಿಂ
ರಡೊನ್ ರಡೊನ್ ಮಾಂದ್ರೆಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ
ತರೀಯ್ ಪುತಾಂಕ್ ಎದೊಳ್ ರಾಕ್ಲಿಂ
ಯೆತಿತ್‌ಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಧಾಂವೊನ್

ವಿಸ್ರೊನ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್ ನಾ'ತ್ ತೆ ಎದೊಳ್
ಖಂಯ್‌ರೆ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಬಾಳಾಂ ಸುಫಳ್
ಪುಸೊಂಕ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದುಕಾಂಚೆ ವ್ಹಾಳ್
ನಾಂತ್‌ಗಿ ಕೋಣ್‌ಯ್ ಮ್ಹಜೆ?

ಮರೊಂಕ್ ತೆಂಕ್ಲ್ಯಾಂ – ಆತಾಂ ಪುಣಿಯ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಬಾಳಾಂ, ತುಮಿ ಕೋಣ್ಯಾಯಿ
ಪಾವನಾಂತ್‌ಗೀ ಸೊಡುಂಕ್ ಪಾಣೀ
ಮರ್ಚೆ ಆವಯ್‌ಕ್ ತುಮ್ಚೆ!"

– ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್

ಹೆಂ ಕಾವ್ಯೆಂ ವಾಚುನ್ ತವಳ್ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಶಿಕ್ಚೊ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್ (ಮಾ. ಬಾ.) ಸಿಲಾ ಮಿನೇಜಾಕ್ ಕರಿಣ್ ದೂಕ್ ಭೊಗ್ಲೆಂ. ತಾಣೆ ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಜುಲಾಯ್ ಮಯ್ನ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಕವನಾಕ್ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ್ ಜಾವ್ನ್ – "***ಮಾತೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಭಾಶೆಕ್ ಭುಜೊಣ್***" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕವನ್ ಲಿಖ್ಲೆಂ ತೆಂ ಕವನ್ ಅಶೆಂ ಆಸಾ –

'ಮಾತೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಭಾಷೆಕ್ ಭುಜೊಣ್'

ಆೈಕೊನ್, ಮಾಯೆ, ತುಜೆಂ ರುಧಾನ್
ಬೊರ್ಲಿಂ ಆಮ್ಚಿಂ ಕಾಳ್ಜಾಂ ದುಕಾನ್;
ಚುಕ್ಲ್ಯಾಂವ್, ಮಾತೆ, ಚುಕ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಆಜುನ್,
ಭುರ್ಗಿಂ ಅನುಪ್ಕಾರಿ.

ದುಕಾಕ್ ತುಜಾ ಆಮಿ ಕಾರಾಣ್
ಸಾಂಡ್ಲೆಂ ಆಮಿ ತುಜೆಂ ಚರಣ್;
ವಿಸಲ್ಯಾಂವ್‌ಗೆ ತುಜೆಂ ಸ್ಮರಣ್,
ಮಾತೆ ಭೋವ್ ಸುಂದರಿ

ಆಮಿ ಬಾಳಾಂ ತುಕಾ ಲಜ್ಲ್ಯಾಂವ್,
ತುಜೆ ಸರ್ಸಿಲಿಂ ಪ್ಯೊಸ್ ಸಲ್ಯಾಂವ್,
ಗುನ್ಯಾಂವ್ಕಾರಿ ಆಮಿ ಜಾಲ್ಯಾಂವ್,
ವೆಚಿಕ್ ಪುತ್ರಾ ಬರಿ.

ಭಾಸ್ ತುಜಿ ತರಿ ಸೊಬಿತ್,
ಸೊಬ್ಯಾ ತುಜಿ ಉಲ್ಯಾಂ ಗುಪಿತ್ ;
ನಾಕಾ, ಮಾಯೆ, ಜಾಂವ್ಚಾಕ್ ಕುಪಿತ್,
ತುಜ್ಯಾ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂವೆರಿ

ಅಸ್ಲೆ ದಶೆಕ್ ಪಾವೊನ್ ಆಸ್ತಾಂ,
ಮೊರ್ನಾ ತಾನೆನ್ ವೊಳ್ವೊಳ್ಟಾಸ್ತಾಂ,
ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಉಲೊ ಮಾರಿತ್ತ್ ಆಸ್ತಾಂ,
ಸೊಡ್ಚಾಕ್ ಪೊಟ್ ಪಾಣ್ಯಾಚೊ,

ವೆಚಿಕ್ ಬಾಳಾಂ ಧಾವೊನ್ ಯೆತಾಂವ್ ;
ಮಾಂದ್ರೆ ಭೊವಾರ್ ಉಬಿಂ ರಾವ್ತಾಂವ್ ;
ನಿಚೆವ್ ಧರ್ನ್, ಭೊಗ್ಸುನ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್,
ರಡೊನ್ ಗುನ್ಯಾಂವ್ ಆಮ್ಚೊ.

ಪೊಳೆವ್ನ್ ಮಾತೆ, ಆಮ್ಚಿ ಚೂಕ್,
ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಭೊಗ್ತಾ ವೊರ್ತಿ ದೂಕ್;
ಫುಡಾಂ ಆಮಿ ತಿತ್ಲೆಚ್ಚ್ ಚುರುಕ್,
ಭೊರುಂಕ್ ತುಜೊ ಮಾನ್.

ತುಜೆ ಪಾಸುನ್ ವಾವ್ರುರ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್;
"ದಿರ್ವೆರಿ" ತುಜೆಂ ಆಶೆತೆಲ್ಯಾಂವ್;
ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಂಕ್ ತೆಂ ವಾಂಟ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್,
ವ್ಹಡೆ ಆತುರಾಯೆನ್

– ಶಿಲ್ ಮಿನೇಜ್

ಮಾ| ಭಾವ್ ಸಿಲಾ ಮಿನೇಜಾಚೆಂ ಹೆಂ ಪ್ರಥಮ್ ಕಾವ್ಯೆಂ ವಾಚುನ್ ತಾಚ ವ್ಹಡಿಲ್ ಚಕಚಕಿತ್ ಜಾಲೆ. ಸಿಲಾ ಮಿನೇಜಾ ಥಂಯ್ ಶಕ್ತ್ ಆನಿ ವಿದ್ವಾಂಸಿಕ ಹುರುಪ್ ತಾಣಿ ದೆಕ್ಲೊ. ಹೆಂ ಕಾವ್ಯೆಂ ಬರವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಮೆಚ್ವಣೆಕ್ ತೊ ಪಾತ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಚಿ ಲಿಕ್ಣಿ ಹಾತಾಂತೂನ್ ಸಕಯ್ಲ್ ವಿಶ್ರಾಂತ್ ಘೆಂವ್ ಆಯ್ಕಾನಾ ಜಾಲಿ. ಪನ್ನೊ ಸೊಲ್ಲೊ, ನವೊ ಸೊಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಸೆಮಿನರಿಚಾ

ಆವ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಪರ್ಜಳ್ ದೆಕೊಂಕ್ ಸಕ್ಲಿಂ. 'ಬರಯಿಲ್ಲೆ ಉತರ್ ಚಡ್ ಚತುರಾಯೆನ್ ವಾಚಿಜೆ, ಬರಯ್ಲೆಲೆಂ ಜವಾಬ್ದಾರೆನ್ ಬರಯ್ಜೆ.' ಹಿ ತಾಚಿ ಸಾಂಗ್ಣಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಲಿ, ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ತೊ ಕಾರ್ಯಾಂ ರುಪಾನ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ತೊ ಸಾಧನ್ ಕರ್ತಾಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತವೊಳ್ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪಾನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂಕ್ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ಪಾಟಯಿಲ್ಲಿ.[55a]

1938 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಎವ್ಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿನ್ ಬಿಸ್ಪ್ ವಿತೊರ್ ರುಜಾರ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್, ಹ್ಯಾಚ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್, ಬುದ್ವಂತ್ ಸಾಹಿತಿ ಯಾಜಕ್ ಮಾ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪಾಂಕ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲ್ಲೊ.

ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾನ್ ಮೌನ್ ರಿತಿನ್, ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್, ಕೆನರಾಂತ್ ಆನಿ ಬೊಂಬಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಧರ್ ವೊತ್ಲಿ ಆನಿ ನಿದ್ರೇಶ್ಟ್, ಲಜಿಶ್ಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಜಾಗಯ್ಲೆಂ.

4.2 ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚಿ ತಯಾರಾಯ್

ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ 1917 ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹಿ ಮಹಾ ಸಭಾ ಆಪಂವ್ಕ್ ಕಾರಣಾಂ ಸಬಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. 1799 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಪಾಡಾವ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜಾಡಾಳ್ಯಾಖಾಲ್ ಆಯ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಪುನರ್ ಯೇವ್ನ್ ಸ್ಥಿರ್ ಜಾತಾನಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳ್ಯಾಖಾಲ್ ಕೊಂಕಣ್ ಜಿಲ್ಲೊಚ್ 1862 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂನಿ ದೋನ್ ವಾಂಟ್ಯಾಂನಿ ವಿಬಾಗ್ಸಿಲೊ ಆನಿ ಅಶೆಂ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕೊಂಕಣ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾಖಾಲ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಉತ್ತರ್ ಕೊಂಕಣ್ ಬೊಂಬಯ್ ಸರ್ಕಾರಾಖಾಲ್ ದವರ್ಲೆಂ. ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಆಡಳ್ತೆಂತೀ ತಶೆಂಚ್. ಚಡಾವತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಲೋಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪಾಖಾಲ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಥೊಡೊ ಗೊಂಯಾಂಚ್ಯಾ ಆರ್ಚ್ ಬಿಸ್ಪಾಖಾಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಜಾಯ್ತೊ ಲೋಕ್ ಪರ್ಗಾವಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಚ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ, ಜೆಜ್ವಿತಾಂಖಾಲ್ ಶಿಕಾಪ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಲ್ಯಾನ್, ಆನಿ ಸ್ಟೀಮರಾಂ ಆನಿ ರಯ್ಲಾಂ ನಿಮ್ತಿಂ ಪಯ್ಣ್ ಸಸಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕಾಮಾ ಖಾತಿರ್, ಸಿಲೊನ್, ಬರ್ಮಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಬಸ್ರಾ, ಮೆಸೊಪೊಟಾಮಿಯಾ, ಇಂಗ್ಲೆಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಯ್ಮಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಮಹಾಸಭೆಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ನತಾಲಾಂಚ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚ್ಯಾ ಸಮೇಸ್ತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ಯಾಥಾವ್ನ್ ಆನಿ

ಪರ್ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಮೇಸ್ತ್ ಠಾಣ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ನೆಮ್ಸಿಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂನಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಮೆಳೊನ್ ಏಕ್ ಮಹಾಸಭಾ ಕರ್ಚಿ, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸಭೆಂತ್ ಏಕ್ ಎಕ್ವಟಾಚೊ ಸಂಘ್ ಘಡ್ಚೊ ಆನಿ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಚೆಂ ಏಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ವಿಲೆವಾರಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಪುಣ್ ತವಳ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಮಹಾ ಝುಜ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತೆಂ ಸುಫಳ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.[56]

ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ 1917 ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಪಾನ್ 123 - ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಬಾತ್ಮಿ ಆಸಾ ತಶಿ ದಿಲ್ಯಾ.

"ಸೊಮೆಸ್ತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚಾಂಕ್"

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಸಮ್ಮಂದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಬೋವ್ ಗರ್ಜೆಚ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಹೆಂ ಕಾಗಾದ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಆಮಿ ಬೊರೈತಾಂವ್ ಆನಿ ತ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ತುಮಿ ಬೊರ್ಯೊ ಕರ್ನ್ ಚಿಂತುನ್ ಪೊಳೆಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್.

ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಯಾ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕೊಂಕಣ್ ಗಾವಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲಿ ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ ಕುಳಿಯೆನ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ; ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಏಕ್‌ಪೊಣಾನಿಮ್ತಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯೊ ವೊಡ್ಲ್ಯೊ ಆನಿ ಉದ್ದಿಶ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ವರ್ತವ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ವ್ಹೊ ಆಮ್ಚೊ ಸಮ್ಮಂದ್ ತಿಕ್ಕೆಶೆ ಪ್ಯೊಸ್ ಸರೊಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಕಾರಾಣಾ ಆಸಾತ್. ಪೈಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೊಚ್ ದೋನ್ ವಾಂಟ್ಯಾನಿ ವಿಭಾಗ್ಸಿಲಾ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಅರ್ದೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾಖಾಲ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಬಾಕಿ ಅರ್ದ್ಯಾನಿ ಬೊಂಬೈ ಸರ್ಕಾರಾಖಾಲ್ ರಾವಾಜ್ಯಾ ಪೊಡ್ಲಾಂ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ಆಡಳ್ತೆಂತೀ ತಸೆಂಚ್: ಚೆಡಾವತ್ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಚ್ಯಾ ಭಿಸ್ಪಾಖಾಲ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಥೊಡೊ ಗೊಯಾಂಚಾ ಆರ್ಚ್ ಭಿಸ್ಪಾಖಾಲ್ ಆಸಾ.

ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್, ಆಮ್ಚೊ ಜ್ಯಾತ್ತೊ ಲೋಕ್ ಎಕ್ದಾಳ್ ಪರ್ಗಾಂವಾನಿ ಆನಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾ ಭ್ಯಾಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾನಿ ಸೈತ್ ವೆತಾ. ಹಾಕಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಾಣಾ ಖಂಚೆಂಗಿ ಮೊಳ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಕಾಮ್ ಉಣೆ, ಜೆಜ್ವಿತಾಂಖಾಲ್ ಶಿಕಾಪ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಲ್ಯಾಂ, ಆನಿ ಸ್ಟೀಮರಾಂ ಆನಿ ರೈಲಾಂನಿಮ್ತಿಂ ಪೈಣ್ ಸಸಾರ್. ಅಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚೆ ಫಾಂಟೆ ಸೀಲೊನ್, ಬರ್ಮಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಬಸ್ರಾ, ಮೆಸೊಪೊಟಾಮಿಯಾ, ಇಂಗ್ಲಂಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೈಶಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾನಿ ವಿಸ್ತಾರ್ಲ್ಯಾತ್. ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಗ್ರೇಕ್ ಲೊಕಾ ಬರಿ ಆಮಿ ನೊವ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಪರ್ಗಾಂವಾನಿ ವೊಚೊನ್, ನಯಿಂಚ್ ಆಮ್ಚೆ ಸೈಂಬಾಚೆ ಗೂಣ್ ಮೊಣ್ಜೆ, ವ್ಹಡಿಲಾಂಕ್ ಮಾನ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ದಸ್ತುರ್ಯೊ ಪರ್ಕಿ ಲೊಕಾ ಮೊದೆಂ ವ್ಹೆಲ್ಯಾತ್, ಬಗಾರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ನಮುನ್ಯಾಂಚ್ಯೊ

ವಾಜಿ ಆಧಾರ್ಾ ಪರ್ಕಿ ಲೊಕಾಮೊಂದೆಂ ಸೈತ್ ತಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಚಲ್ಚೊ ವಿಶೇಸ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಆಮಿ ದಾಕೈಲಾ.

ಆಮ್ಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಮ್ಹಾದೇಶಾಚೊ ಮೋಗ್ ಪಾಲ್ವೊನ್ ವೊಚೊಂಕ್‌ನಾ, ಪೂಣ್ ಸ್ರಾತ್ತೊ ಕಾಳ್ ಬದಲ್ ಸಮಾಜಿಂ ಮೊದೆಂ ಭೊರ್ಸೊನ್ ಆಸೊನ್ ತಿಕ್ಕೆಶೆ ಉಣೊ ಜಾಲಾ ಜಾವ್ಯೆತ್. ದೆಕುನ್ ದುಸ್ರೆ ದುಸ್ರೆ ಕಡೆನ್ ವಿಸ್ತಾರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮೆಸ್ತ್ ಫಾಂಟ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ವೊಡ್ಡ್ಯೊ, ಇರಾದೆ ಆನಿ ಕಾಮಾ ಎಕ್‌ಚ್ ಜ್ಯಾಶಿಂ, ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ದರ್ಬಾ ಪಾಸ್ಪತ್ ಕ್ಯಾಂ ಪುಣಿ ಉಪ್ಯಾ ಕಾಣ್ಪೆಲ್ಲ್ಯಾ ಖರಿತ್, ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ ಸಗ್ಳಿ ಎಕ್ವೊಟ್‌ಪಣಾಂತ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾತೆಲೆಂ.

ಪ್ರೈಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಫಾಸ್ಲೊನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾವೊರ್ವಿಂ ಉಬ್ಜೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಮೋಸ್ ನಿವ್ರಾಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಸಮಾಜಿಚೊ ಎಕ್ವೊಟ್ ಆನಿ ಬೊರೆಪೊಣ್ ವಾಡೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪತ್ ಸಮಾಜಿಚಾ ಸೊಮೆಸ್ತಾನಿ ಮೆಳೊನ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿ ಪಂಚೆತ್ಕಿ ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಬೊಂಬೈಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರಾಂ ಮೊದೆಂ ದಿಸಾಂದಿಸ್ ಚಡೊನ್ ಯೆತಾ. ಗಾವಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಆನಿ ಭ್ಯಾರ್ ಚಾರ್ ಗಾಂವ್ ಭೊವೊನ್ ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾವೊರ್ವಿಂ ಮತಿಚೊ ಉಜ್ವಾಡ್ ವಾಡ್ಯಲ್ಲೆ ಒಟ್ಟು ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್, ಉಗ್ತ್ಯಾ ಮನಾನ್ ಪಂಚೆತ್ಕಿ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಸಮಾಜಿಚಾ ಬೊರೆಪೊಣಾಕ್ ಕ್ಯಾಂಪುಣಿ ಕರ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ವೊಪ್ತಾತ್.

ಎಕ್ವೊಟಾವೊರ್ವಿಂ ನ್ಹಂಚ್ ಆಮ್ಚಾ ಸಮಾಜಿ ಭಿತರ್ ಬೊರೆಪೊಣ್ ಕರ್ಯೆತ್, ಬಗಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಸಮಾಜಿಚಾ ಫಾಂಟ್ಯಾಂಕ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕಡೆ ಜಾಂವ್, ಸರ್ಕಾರಾಕಡೆ ಜಾಂವ್ ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ವ್ಹೊಡಿಲಾಂಕಡೆ ಜಾಂವ್ ಆಸ್ಚೊ ಸಂಬಂಧ್ ಊಂಚ್ ಹಾಡ್ಯೆತ್. ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹ, ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಮಾಜಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಆಪಾಪ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಶಿಂಪೊಡ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಡುಂಕ್ ಪೊಳೆತಾನಾ, ಆಮಿ ಮಾತ್ರ್ ಪಾಟಿಂ ರಾಂವ್ಚೆಂ ಸಮಾಶೆಂ ದಿಸಾನಾ.

ಹ್ಯಾ ಥರಾನ್ ಫಾಸಾಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂ ಮೊದೆಂ ಆನಿ ಘುರಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂ ಮೊದೆಂ ಎಕ್ವೊಟ್‌ಪಣ್ ದೊವ್ರುಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಉಪ್ಯಾ ಕರ್ಚೊಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಲೊಚನ್ ಕರುಂಕ್ ಗೆಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಮಾರ್ಚ್ 25 ತಾರ್ಕೆರ್ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಒನರಬ್‌ಲ್ ದಾಕ್ತೆರ್ ಪಿ. ಫೆರ್ನಾಂದಿಸಾಗೆರ್, ಕೆನರಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಏಶನ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರಾಂಚೆ ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಚಾ ಮೆನೆಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟೆಂಚಿ ಏಕ್ ಸಭಾ ಕುಡ್ಸಾಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಭೆಂತ್ ಸಕ್ಕಡ್ ವೊಪ್ಲೆ ಆಮ್ಚಾ ಸಮಾಜಿಚಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಫಾಂಟ್ಯಾನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್ ಏಕ್ ಮಹಾಸಭಾ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಖಂಚ್ಯೆಂ ನಿರ್ಣ್ಯ ಕರ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್.

ಆತಾಂ ಆಸಲ್ಯಾ ಮಹಾಸಭೆಕ್ ಜ್ಯಾಜಾಲ್ಲಿ ಗರ್ಜೆಚಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರುಂಕ್, ಹ್ಯಾ ಕಾಗ್ದಾಕ್ ಸಖ್ಯಿಲ್ ದಸ್ಕತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಕ್ಯಾಂ ಆಟ್ ಜಣಾಂಕ್, ವ್ಹೈರ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ

ಸಭೆಂತ್ ನೆಮ್ಸಿಲ್ಯಾತ್; ಆನಿ ದೆಕುನ್ ಹಿ ಸಂಗತ್ ಆರೊಂಬ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ ಆಮ್ಚೆರ್ ಪೊಡ್ಲಾಂ. ಪೂಣ್ ವ್ಹೊ ಆರೊಂಬ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಂವ್, ಯ ಆಮ್ಕಾಂ ನೆಮ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಭೆಕ್ ಜಾಂವ್, ಖಂಚ್ಯಾ ಧರಾಚಿ ಪೊದ್ವಿ ಆಪ್ಲೆತ್ಲ್ಯಾಕ ವೋಡ್ವ್ ಕಾಣ್ಘೆಂವ್ಚಿ ಖುಶಿ ನಾ.

ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚಿ ಜೆರಾಲ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಪಾಸ್ವತ್ ತರ್ಕಾಕ್ ಏಕ ಬುನ್ಯಾದ್ಶಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಆಮಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಉಚಾರ್ತಾಂವ್ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಪ್ಲಿ ಖರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಆನಿ ಸೂಚನಾ ಆಮ್ಕಾ ಪಾಟೈಜ್ಯಾ, ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ತಾಂಚಾ ಮನಾಕ್ ಪೊಪ್ಲ್ಯಾರ್, ತಾಣಿ ಹ್ಯಾ ಆಲೋಚನೆಕ್ ಹಾತ್ ದಿಜ್ಯಾ ಮೊಣ್ ಆಮಿ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್. ಸಾಂಗಾತಾಚ ಕಿತೆಂ ತಬ್ದಿಲಿ ಕರ್ಯೆತ್ ಮೊಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಪ್ಶೀಲ್ ಸೂಚನಾ ಆಮ್ಕಾ ಬೊರೈಲ್ಯಾರ್, ತಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಸೂಚನಾ ಆಧಾರ್ನ್, ಘಾವೊ ತ್ಯೊ ತಬ್ದಿಲ್ಯೊ ಕರ್ನ್ ತಾಚೆಂ ನಕ್ಕಲ್ ಕಾಡ್ನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜಿ ಮುಕಾರ್ ಆಮಿ ಘಾಲ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್.

ಆಮ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್:

a) **ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ನತಾಲಾಂಚಾ ಫೆಸ್ತಾಚಾ ವೆಳಾರ್, ಪುಡಾಂ ನಿರ್ಣೈಸುಂಚಾ ಖಂಚ್ಯಾ ಏಕಾ ತಾರ್ಕೆರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚಾ ಸೊಮೆಸ್ತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆನಿ ಪರ್ಗಾಣ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸೊಮೆಸ್ತ್ ಠಾಣ್ಯಾಥಾವ್ನ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ಯಾ ನೆಮ್ಸುಂಚಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂನಿ ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ್ ಮೆಳೊನ್ ಏಕ್ ಮಹಾಸಭ್ ಕರ್ಚಿ.**

b) ಹ್ಯಾ ಮಹಾಸಭೆಂತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಂಕ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜಿ ಮೊದೆಂ ಭಾರ ಆಸ್ಚೆ ಪಾಸ್ವತ್, ಮಹಾಸಭೆಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಸರ್ವ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಕ್ ಥ್ಯಂಚಾ ಥ್ಯಂಚ ಲೊಕಾನ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡಿಜ್ಯಾ ಯಾ ನೆಮ್ಸಿಜ್ಯಾ.

c) ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಖ್ಯಂಚೆ ಖ್ಯಂಚೆ ಕುಡ್ಸಾಜ್ಯಾಗಿ ಮೊಳ್ಯಾರ್:-

I. ಫಿರ್ಗಜೊ ಆನಿ ಠಾಣೆ–

1. ಉತ್ತರ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿ ಏಕಾ ಫಿರ್ಗಜೆಚೆ.
2. ಬೊಂಬೈ ಆನಿ ಭೊವಾಂರಿಂಚೆ.
3. ಉತ್ತರ್ ಬೊಂಬೈ, ಕತ್ಯವಾಡ್ ಆನಿ ಏಡನಾಚೆ.
4. ಮಧ್ಯ ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚೆ.
5. ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಬಡ್ಗ್ಗ ಆಸ್ಚೆ ದಕ್ಷಿಣ್ ಬೊಂಬೈಚೆ.
6. ಸಿಂಧ್ ಆನಿ ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನಾಂತ್ಲೆ
7. ಮೈಸೂರ್ಚೆ
8. ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಂತ್ಲೆ
9. ಮದ್ರಾಸ್ಚ್ಯಾ ಆಸ್ಪಾಸ್ಚೆ

10. ಕೊಯಂಬತ್ತೂರ್, ಸೇಲಮ್, ಆರ್ಕೊಟ್ ಆನಿ ಪೊಂಡಿಚೆರಿಚೆ.
11. ಮಧುರಾ, ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿ, ತಂಜಾವೂರ್, ರಾಮ್‌ನಾಡ್ ಆನಿ ತಿನ್ನೆವೆಲಿಂತ್ಲೆ
12. ಗೋದಾವರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಗಂಟೂರ್ ಆನಿ ನೆಲ್ಲೂರಾಂತ್ಲೆ
13. ಬೆಳ್ಳಾರಿ, ಕಡಪಾ ಆನಿ ಕರ್ನೂಲ್‌ಚೆ
14. ಮಲಬಾರ್ ಆನಿ ಮಾಹೆಂತ್ಲೆ
15. ತಿರುವಾಂಕೋಡ್ ಆನಿ ಕೊಚ್ಚಿಂಚೆ
16. ಪಂಜಾಬ್, ಯುನ್ಯಾಟೆಡ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್ ಆನಿ ಡೆಲ್ಹಿಚೆ.
17. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸೆಸ್ ಆನಿ ಮಧ್ಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಂತ್ಲೆ.
18. ಬಂಗಾಳ್, ಬಿಹಾರ್ ಆನಿ ಒರಿಸಾಂತ್ಲೆ.
19. ಬರ್ಮಾ ಆನಿ ಸಿಂಗಾಪೂರ್‌ಚೆ.
20. ಸಿಲೊನಾಂತ್ಲೆ
21. ಆಫ್ರಿಕಾಂತ್ಲೆ
22. ಬಸ್ರಾ, ಮೆಸೊಪೊಟಾಮಿಯಾ ಆನಿ ಪರ್ಶಿಯಾಚೆ

. ಸ್ಥಾಪನಿ ಆನಿ ಸಂಘ್

(i) ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್– 1. ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ 2. ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲೆ ಸೆಕುಲಾರ್ ಾದ್ರಿ 3. ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲ್ಯೊ ಮಾದ್ರಿ, 4. ದ.ಕ. ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಏಶನ್, 5. ಂ. ಲುವಿಸಾಚೆ ಕೊಲೆಜ್, 6. ಸಾಂತ್ ಆನ್ ಸ್ಯಾಬಿಣೆಚೊ ಕೊವೆಂತ್ ಜೆಪ್ಪು ಸೆಮಿನರಿ 8. ಸಾಂ. ಜುಜೆಚೊ ಆಸ್ರೊ, 9. ಸಾಂ. ಆಂತೊನಿಚೊ ಆಸ್ರೊ,). ಪಾದ್ರ್ ಮುಲ್ಲರಾಚೆ ಆಸ್ಪತ್ರ್, 11. ಕೊಡ್ಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಜಂಟ್ಲ್‌ಮೆನ್ ಸೊಡೆಲಿಟಿ, 2. ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆವಯಾಂಚಿ ಸೊಡೆಲಿಟಿ 13. ಕಥೊಲಿಕ್ ಯುನ್ಯನ್ ಕ್ಲಬ್, 14. ೊ.ಕ.ಕೊ. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ 15. ರೊ.ಕ. ಪ್ರೊವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ 16. ಕೊಂಕ್ಣಿ ರ್ವೆಂ 17. ಟ್ರಂಪೆಟ್ ಕೊಲ್

(ii) ಕಲ್ಯಾನ್ಪುರಾಂತ್ – ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ

(iii) ಸುರತ್ಕಲಾಂತ್ – ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ

(iv) ಬೊಂಬೈಂತ್ –

1. ಕೆನರಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್
2. ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರಾಂಚಿ ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ
3. ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರಾಂಚಿ ಘರ್‌ಹಿತ್ಲಾಂಚಿ ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ
4. ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರಾಂಚಿ ಎಡ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ

(v) ಹೊನಾವರಾಂತ್–1. ಫಿರ್ಗಜೆ ಇಸ್ಕೊಲ್

(vi) ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಗ್ರೊಂಚಾ ಆರ್ಚ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆ ಪಾದ್ರಿ.

(vii) ಬೊಂಬೈ, ದಾಮಾಂವ್ ಆನಿ ಪೂನಾ ದಿಯೆಸೆಜಿನಿ ಆಸ್ಚೆ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರ್ ಪಾದ್ರಿ.

(viii) ಮೈಸೂರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಗಾರ್ ಪಾದ್ರಿ

ಎಕ್ಯೆಕಾ ಠಾಣ್ಯಾಥಾವ್ನ್ ಲೋಕ್ ಕಿತ್ಲೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಪಾಟೈಜ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಪೇಕ್ಷಿತಾಗಿ ತಿತ್ಲೆ ಧಾಡ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕ್ಯಾಂ ಅಡ್ಡಿ ನಾ.

d) ಸಭೆಂತ್ ಕಸಲ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಚರ್ಚೆ ಕರಿಜ್ಯಾಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂವ್. ಪೂಣ್ ಹಾಂತುಂ ಖುಶಿ ಆಸಾ ತೆಂ ತಬ್ದಿಲ್ ಕರ್ಯೆತ್ ಯಾ ಕುಡ್ಸುಯೆತ್:–

1. ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾಸಭಾ ಕಶ್ಯೊ ಘುಡ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿ ಕಚ್ರ್ಯೊ.

2. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಏಕ್ ಎಕ್ವೊಟಾಚೆಂ ಸಂಘ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತೆಂ ಖ್ಯಂಚ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾರ್ ಘಡ್ಚೆಂ. ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಘಾಂ ಮೊದೆಂಯಿಂ ಎಕ್ವೊಟ್ ಕಚ್ರೊ.

3. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ನಾಂವ್ ಕಿತೆಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಗೂಣ್ ಬೊರ್ಯಾ ಥರಾನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆ ಕಶೆ.

4. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚೆಂ ಬೊರೆಂ ವ್ಹಾಟ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ಸಮಾಜಿಚೆಂಚ್ ಏಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಫ್ಯಾಸ್ ಕರ್ಚೆಂ.

5. ಕೊಒಪರೆಟಿವ್ ಸಂಘ್, ಜ್ಯೊಂಟ್ ಸ್ಟೊಕ್ ಕಂಪೆನಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ವಾಟಾನಿ ಸಮಾಜಿಚೆಂ ಬೊರೆಪೊಣ್ ವಾಡೊಂವ್ಚೆಂ.

6. 'ಡಖಿನ್ ಎಡ್ಯುಕೇಶನ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ' ಯಾ 'ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಒಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಸೊಸ್ಯಾಟಿಂಬರಿ ಸಮಾಜಿಚಾ ಬೊರೆಪೊಣಾ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ಯ್ ವಾವುರ್ಚೆ ಏಕ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ ಘಡ್ಚಿ.

7. ಶಿಕಾಪ್ (a) ಪ್ರಾಥಮಿಕ್, (b) ಉಂಚ್ಲೆಂ, (c) ವಾವ್ರ್ ಉದ್ಯೋಗ್ ಸಿಕೊಂವ್ಚೆಂ (d) ಚಲಿಯಾಂಚೆಂ

8. ಸಾಗ್ವಳಿ ಯಾ ಕಾರ್ಖಾನ್ಯಾ ಕಾಮಾಂನಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚಿ

9. ಸಮಾಜಿಂಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂಭಿತರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಪೊಣಾಂತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

10. ಆತಾಂಚಾ ಸಂತತಿಚಿ ಅಸ್ಕತ್ಯಾ ವೊಚೊನ್ ಜಿವಾಂತ್ ಘಟ್‌ಮುಟ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಡೊಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಉಪ್ಯಾ ಕರ್ಚೆ.

11. ಪಿಯೊವ್ನೆ ಉಣೆ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್,

12. ಕಾಜಾರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ದಸ್ತುರ್ಯಾಂಚಿ ತಬ್ದಿಲಿ

13. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಭ್ಯಾರ್ ವೆಚಾ ಲೊಕಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್

e) ಹ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಣೆ ಬೊರಿ ಮಾಹೆತ್ ಕರ್ನ್ ಕಾಣ್ಘೆಲ್ಯಾಗಿ, ಯಾ

ತಾಂಚಾ ಹುದ್ದ್ಯಾ ವ ಅನ್ಭೊವಾನ್ ತಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾ ಉಚ್ಚಾರುಂಕ್ ಫಾವೊ ಮೊಣ್ ದಿಸ್ತಾತ್‌ಗಿ ತಾಂಕಾಂ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಖಂಚ್ಯಾ ಎಕಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಭಾಷಣ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಆಪೊಂವ್ಚೆ.

) ಹ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂಚಿಂ ನಕ್ಲಾಂ ಪ್ರ್ಯೆಲಿಂಚ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಕ್ ಪಾಟಾವ್ನ್, ತ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತರ್ಕ್ ಕರ್ನ್ ಸಭೆಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾ, ನಿರ್ಣ್ಯ್‌ಸುಂಚೆ.

) ಸಭೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಿರ್ಣ್ಯ ಆನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚಿ ತಪ್ಸಿಲ್ ಛಾಪ್ಸುನ್ ಸಮಾಜಿಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂ ಮೊದೆಂ ವಾಂಟ್ಚೆ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಮೊದೆಂ ಅಭಿಪ್ರಾ ಉಬ್ಜೊಂವ್ಚಿ.

) ಸಭೆಚಾ ಖರ್ಚಾಚಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಕಶಿಗಿ ಮೊಳ್ಯಾರ್:–

1. ಖ್ಯಂಚೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಲೊಕಾಚ್ಯೆ ಪಾಡ್ತಿನ್ ಸಭೆಕ್ ಯೆತಾತ್ ಥ್ಯಂಚಾ ಲೊಕಾನ್ ತಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ಪೊಳೆಜ್ಯಾ.

2. ಕೊಣ್ ಭಾಷಣ್ ದಿತಾಗಿ ತಾಣೆಂಚ್ ತೆಂ ಛಾಪ್ಸುಂಚೊ ಖರ್ಚ್ ಪೊಳೆಜ್ಯಾ. ಪೂಣ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಕ್ ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ವಾಂಟುಂಕ್ ಜ್ಯಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿಯಾಂಚೆಂ ಖರಿದ್ ಮೊಲ್ ಮಾತ್ರ್ ಸಭೆನ್ ಪೊಳೊಂವ್ಚೆಂ.

3. ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ್ ಮೆಳ್ಚಾ ಸಭೆಕ್ ಖರ್ಚ್ ವಂತಿಗೆನ್ ಯಾ ದಾನಾನ್ ಜಮ್ಯಾಸುಂಚೊ.

4. ಸಭೆಕ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿನ್ ಕ್ಯಾಂಪುಣಿ, ಮೊಣ್ಜೆ ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ರುಪ್ಯೊ ಪುಣಿ ಖರ್ಚಾಕ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರಿಜ್ಯಾ.

5. ಸಭಾ ಪೊಳೆಂವ್ಕ್ ಯೆತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಹರ್ಯೆಕಾ ಜುಂತಾಕ್ 8 ಆಣೆ ಯಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಜುಂತಾಂಕ್ 1 ರುಪ್ಯೊ ಪುಣಿ ದಿಜ್ಯಾ.

2. ಸಾಗ್ಪಳಿಚಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ನಮುನ್ಯಾವಾರ್ ವಾವ್ರಾಚ್ಯೊ ವಸ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ದಾಕೊಂವ್ಕಾಯಿ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭ್ ಲಾಯೆಕ್‌ಸೊ ದಿಸ್ತಾ.

3. **ಸಭಾ ಕುಡ್ಳೊಂಚಾ ಆದಿಂ ಜ್ಯಾತೆಂ ತಯಾರಾಯೆಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆಸ್ತೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪಾಸ್ಪತ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಶಾಣ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಾಶೆಂ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆನಿ ಥ್ಯಂ ಥ್ಯಂ ಸ್ಥಳಿಕ್ ಕಮಿಟಿ ಆನಿ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಮಿಟಿ ಘುಡಿಜ್ಯಾ.** ಹೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಬೊರೈಲಾಂ ಫಕತ್ ಆಮ್ಚಿ ಆಲೊಚನ್ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಒಪ್ತಾಗಿ ನಾಂಗಿ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಒಪ್ಪನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ ತಬ್ದಿಲಿ ಕರಿಜ್ಯಾಗಿ ಮೊಳ್ಳೆಂ ಸಮ್ಜೊಂಕ್. ದೆಕುನ್ ತುಮ್ಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾ ಆನಿ ಆಧಾರ್ ಪಾಟೈಲ್ಯಾರ್ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಜ್ಯಾತ್.

ಸಿ. ಫೆರ್ನಾಂದ್	ಎಫ್.ಎಲ್. ಸಿಲ್ವಾ
ಸಿರಿಲ್ ರೆಬೆಲ್	ಜೆ.ಪಿ. ರೇಗೊ
ಇ. ಆಲ್ವರಿಸ್	ಎಮ್. ಎಸ್. ನೊರೊಂಞಾ
ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ದಾಞಾ	ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪ್ಯಾಸ್

ಚಿತ್ ದಿಯಾ: ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂದಿ ಸರ್ವ್ ಪತ್ರ್ ವ್ಯವಹಾರ್ ಸಿ. ಆಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪ್ಯಾಸ್ ಬಿ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ ನೆಸ್ಬಿಟ್ ರೋಡ್, ಮಜಗಾಂವ್, ಬೊಂಬ್ಯ ಹಾಚ್ಯಾ ವಿಳಾಸಾಕ್ ಧಾಡಿಜ್ಯಾ."

ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಜಾಗತಿಕ್ ಮಹಾಸಭೆಚಿ ತಪ್ಶಿಲ್ ತಯಾರಾಯ್ ಪಳೆತಾನಾ ವಿಸ್ಮಿತ್ ಜಾತಾ. ಅಶಿ ತಯಾರಾಯ್ ಕರಿಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕಿತ್ಲೆಶೆ ದೀಸ್ ಆನಿ ರಾತ್ ಪುರಾಸಾಣ್ ಆನಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾನಾ, ನೀದ್ ಕಳ್ನ್ ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಎಕ್ವಾಂಯ್ ಕರ್ಚೆ ಪಾಸೊತ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲಾ ಆಸ್ತಾಲೊ. ಪಯ್ಲೆಂ ಮಹಾ ಝುಜ್ ಚಲೊಂಕ್ ನಾತ್ಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚಿ ಮಹಾ-ಸಭಾ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಬೊರೆಂಪಣ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಸಾಧ್ಯತಾಯ್ ಆಸ್ಲ್ಲಿ. ತಾಂಚಿ ತಪ್ಶಿಲ್ ಮಹಾ-ಸಭೆಚಿ ತಯಾರಾಯ್ ಆನಿ ದೂರ್ ದೃಷ್ಟಿ ಮೆಚ್ವೊಂಚಿ ತಸಲಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

4.3 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್–ಸಭಾ

(The Konkani Catholic Truth Society, Mangalore)

ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭಾ ತ್ರಿಚಿನಪೊಲಿಂತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್, ತಾಚೊ ಏಕ್ ಮಾತೃಭಾಷೆಚೊ ಫಾಂಟೊ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಂಜಿಂತ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕರುಂಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಉಬ್ಜಾಲಿ. ಚಡುಣೆ **1919** ಇಸ್ವೆಚಾ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಅ|ಮಾ|ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ಪಾವ್ಲ್ ಪೆರಿನಿ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಹಾಂಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪಣಾರ್ ಚಡವಾತ್ ಹುಮೆದ್ವೊಂತ್ ಉದೆಂತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚಿಂ ಏಕ್ ಸಭಾ ಜಮ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಭೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭಾ ಮ್ಹಣ್ ವೊಲಾಂವ್ಕ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಭೆಕ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ಪಾತ್ರೊನ್ ಆಸೊನ್ ಮಾ| ಬಾ| ಸಿ.ಪಿ ಗೊಸಾಲ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಹಾಂಕಾಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮ್ಹಣ್ ನೆಮ್ಲೊ.[57]

ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಚಾ ದಶೆಂಬರ್ ತೀನ್ ತಾರ್ಕೆರ್ ಸಾಂ.ಸಾವೆರಾಚಾ ಫೆಸ್ತಾ ದಿಸಾ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಇಗರ್ಜೆ ಮಖಾರ್ ಹಿ ಸಭಾ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲಿ. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸಭೆಚೊ ಧ್ಯೇಯ್ ಆನಿ ಉದ್ದೇಶ್ ಮಾ|ಬಾ| ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ ವಿವರ್ಸಿಲೊ.

(i) ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ 'ಮಂಗ್ಳುರ್' ಪತ್ರಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ.

('Mangalore', Vol 1., January 1928, No.7)

'The Konkani Catholic Truth Society, Mangalore'

'Soon after the establishment of the Indian Catholic Truth Society in Trichinopoly it was felt desirable that a vernacular

ranch of it be started for the Mangalore Diocese. Early in ctober, 1919, a meeting of a goodly number of prospective riters was convened and presided over by His Lordship the ishop of Mangalore. ***It was resolved that those present form emselves into the Konkani Catholic Truth Society of Mangalore ith His Lordship as Patron and the Rev. Fr. C.P. Gonsalves, .J. as President.***

On December 3rd of the same year, at the St. Xavier's Day elebration in front of the Milagres Church, the Society was ormally established, and its scope and purpose were fully xplained by Fr. Mascarenhas. Printed pamphlets explaining e same were sold at a nominal price, the surplus cost being et by a generous donation from our ever liberal Knight, Sir .L. Mathias, K.S.G.

The Society has lived these eight years though it cannot be aid to have had a vigorous life. Each year it has been issuing our tracts in Konkani, though not always punctual to the date f issue. But those conversant with the production of literature nd those in the know of the many difficulties that have come n the way of this Society find that, though much remains yet o to achieved, it has done enough to be thankful for to Providence.

Up-to date the K.C.T.S. has secured 9 Benefactors, each ontributing Rs. 25; and 14 Life-Members, with a contribution f Rs. 15 each. Two of the former class and one of the latter re laymen. Of the ordinary members the Secretary said he did ot feel like giving out the number; so few they were. When urther questioned about the present financial condition of the ociety, he would only say: "We are in debts." But we suspect he debts are rather heavy. The K.C.T.S. has no captial. Benefactors and Life-Members are so very few. The tracts have een sold, at times, even below the cost price. Many of the opies remain unsold. The conclusion is evident.

Yet, nothing daunted, the Society is thinking of launching ut new schemes. ***So far it has been publishing only Konkani Tracts, and those too, mostly on religious subjects****. It is intended o widen the range of subjects, provided the Society can find riters and the writers can find time.*

Furthermore, it is very much desired that this Society begins to publish small pamphlets and leaflets in Canarese and Tulu, explaining the various tenets of our Holy Religion for the enlightenment of our non-Catholic brethren. It is a pity, and a wonder too, that the Catholic Press of Mangalore has done next to nothing in this direction. These tracts and leaflets will have to be broadcasted gratis and will therefore require special funds. The idea would be feasible if benefactors could be found to defray the cost of production of, say, one tract or one leaflet. In the event of this scheme being materialized, we shall have not so much a Konkani as a Vernacular Catholic Truth Society.

We have yet another scheme, but for want of space we withhold it for the present. There is, indeed, no lack of schemes and ideas! But the funds to materialize them? There's the rub! Would the Press Sunday be helpful in infusing new life and vigour into our Konkani Catholic Truth Society!

ಹ್ಯಾ ಸಭೆಚಿ ಪಯ್ಲಿ ಕಡ್ತಿಲ್– ಪಾದ್ರ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಬರಯ್ಲಿ. **'ಜೆಜು ವ್ಹೋಯ್ಜ್'**– ಹಿ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲೆಚೆಂ ಮೋಲ್ ಎಕ್ ಅಣೊ. ಹ್ಯಾಚ್ ಕಡ್ತಿಲೆಚ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಭೆಚೊ ಮುಖ್ಯ ರೆಗ್ರೊ ಛಾಪುನ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾತ್ [58]

ಹ್ಯಾ ಸಭೆಚಿ ದುಸ್ರಿ ಕಡ್ತಿಲ್, ಪಾದ್ರ್ ಮನ್ವೆಲ್ ಮಥಾಯಸಾನ್ ಬರ್ಯೆಲ್ಲಿ ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಿ ಹ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲೆಚೆಂ ನಾಂವ್ "ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಶಿಕಾಪ್" ಹ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲೆಚೆಂ ಮೋಲ್‌ಯಿ 1 ಅಣೊ[59]

(ii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಪ್ರಗಟಿಲ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ 'ಮಂಗ್ಳುರ್' ಪತ್ರಾರ್ ಅಶಿ ಏಕ್ ವರ್ದಿ ಆಸಾ.

('Mangalore' Magazine Vol II No.3 September 1928 Page 37.)

'Konkani Catholic Truth Society Tracts'

"The Konkani Catholic Truth Society has lately issued three pamphlets in Konkany, one on "Holy Water", the second on "Guide to Catholic Worship" and the third on "Moses". The nature of the subjects treated and the manner of their exposition are well calculated to excite interest in religious literature and promote piety in the readers and we strongly recommend every Catholic family to secure and read a copy of each of these useful publications."

ಹಿ ಸಭಾ ಅಶೆಂ ವರ್ಸಾಕ್ ಚಾರ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಛಾಪ್ಸಿತಾಲಿ. ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಛಾಪುಂಕ್ ಖರ್ಚ್ ಚಡ್ ಪಡ್ತಾಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಕ್ಡಾನಿ ತ್ಯೊ ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ವಾಚಿ ಸಾರ್ಕ್ಯೊ ತಾಂಕಾಂ ಮೋಲ್ ಉಣೆ ದವರ್ಲೆಲೆಂ, ಛಾಪ್ಪಾನ್ಸ್ಯಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ವೊರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ತ್ಯೊ ಸಾಧಾರ್ಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಎಕೆಕಾ ಆಣ್ಯಾಕ್ ಮೆಳ್ತಾಲ್ಯೊ. ತ್ಯೊ ಘರಾ ಪಾವಿತ್ ಜ್ಯಾ ಜೈ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಸ. ಆಣೆ ವರ್ಗಣಿ ದವ್ರೊಲ್ಲೆಲಿ.[60]

ಹ್ಯೊ ಕಡ್ತಿಲೊ ವಿಕುಂಕ್ ಫಿರ್ಗಜೆನಿ ತರ್ನಾಟೆ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಕೊಡೆಲ್ಲ್ಯಾಗ್ರ್ ತರ್ನಾಟೆ ಪೈಲಾಂಚೆ ಪೈಲೆ. 1920 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 3 ತಾರ್ಕೆರ್ ವಿಗಾರಾಂನಿ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಆಯ್ತಾರಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕೋಣೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ವಾಚ್ಪಿ ಪಯ್ಶೆ ಹಾಡ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಮಿಾಸ್ ಬಿ ಜಾತಾಚ್ ಎಕೆಕಾ ದರ್ವಾಟ್ಯಾ ಕಡೆನ್ ಎಕೆಕ್ ಭುಗ್ರೊ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ರಾವುಲ್ಲೊ, ಆನಿ ಅಶೆಂ ಶೆಂಬೊರ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಘಡಿಯೆ ಬಿತರ್ ವಿಕುನ್ ಗೆಲ್ಯೊ. ಸಾಂಜೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಆನಿಕೀ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ, ವಿಚಾರ್ತಾಲೊ ಖಂಯ್.[61]

(iii) ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ 'ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ ನವೆಂಬರ್ 1920 ಪಾನ್ 251 - ಆಯಿಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ.

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭಾ'

'Konkani Catholic Truth Society'

"ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಆಮ್ಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ವಿಸ್ತಾರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಭಾ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಘಡ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಕ್ಡಾನಿ ಆಯ್ಕಲಾಂ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಹಿ ಸಭಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಚಾರ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಛಾಪ್ಸಿತಾ; ಆನಿ ಛ್ಹಾಂಕಾಂ ಖರ್ಚ್ ಚಡ್ ಪೊಡ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ಯಿ, ಸಕ್ಡಾನಿ ತ್ಯೊ ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ವಾಚಿ ಸಾರ್ಕ್ಯೊ ತಾಂಕಾಂ ಮೋಲ್ ಬೋವ್ ಉಣೆ ದೊವೊರ್ಲ್ಯಾಂ. ಛಾಪ್ಪಾನ್ಸ್ಯಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ತ್ಯೊ ಸಾಧಾರ್ಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಎಕೆಕಾ ಆಣ್ಯಾಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತ್ಯೊ ಘರಾ ಪಾವಿತ್ ಜ್ಯಾಜ್ಯಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಸ ಆಣೆ ವರ್ಗಣಿ ದೊವೊರ್ಲ್ಯಾ.

ಪೂಣ್ ಮೋಲ್ ಇತ್ಲೆಂ ಉಣೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ಯಿ, ಎದೊಳ್ಚಾಕ್ ವಿಕ್ಲ್ಲೆ ಬೂಕ್ ಬೊವ್ಚ್ ಥೊಡೆ ಮ್ಹಣಾಜ್ಯಾ. ಹ್ಯಾಚೆಂ ಕಾರಾಣ್ ವಾಚ್ಪಿ ಉಣೆ ಯಾ ಪೈಶೆ ತಾಂಚೆಕಡೆ ನಾಂತ್ ಯಾ ವಾಚ್ಚೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಮೊನ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನ್ಹಂಯ್. ಪೂಣ್ ಯಾ ಸಭೆಚಿ ಖಬಾರ್ ಮಾತ್ ತಾಂಚಾ ತಿಳ್ವಳ್ಕೆಕ್ ಎದೊಳ್ಳಿ ಸಾರ್ಕಿ ಯೆಂವ್ಕ್ನಾ. ಹ್ಯೆಂ ಖಿಂಚಾರ್ ದಿಸ್ತಾಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ದಿಸಾನಿ ಕೊಡೆಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಉಬ್ಜೆವೊಂತ್ ತರ್ನಾಟ್ಯಾನಿ ಮೆಳೊನ್ ಹ್ಯಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಿಕ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ಘಡ್ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಕಮ್ಪೆ' ವೊರ್ವಿಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ."

‘ಕೊರ್ದೆಲ್ಲ್ಯಾಗ್ರಾಂಚಿ ಕಮ್ಚಿ’

“ಯೆತಾತ್ಯಾ ಆೈತಾರಾ ಆಮ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಉರ್ಬೆವೊಂತ್ ತರ್ನಾಟೆ ಕಾಥೊಲಿಕ ಸತ್ ಸಭೆಚೆ ಬೂಕ್ ಆಡ್ಡ್ಸ್, ಇಗರ್ಜೆಚಾ ಬಾಗ್ಲಾಂತ್ ಮಿಸಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಿಕುಂಕ ದೊವೊರ್ತೆಲೆ. ವಾಚುಂಕ್ ಕಳ್ತೆಲ್ಯಾನಿ ತಾಂಚಾ ತಾಂಕಿ ಪರ್ಮಣೆ ಯ್ಡೆ ಬೂಕ ಮೊಲಾಕ್ ಕಾಣ್ಘೆಜ್ಯಾ ಆನಿ ಘರಾ ಸಕ್ಯಾನಿ ಮೆಳೊನ್ ತೆ ವಾಚುನ್ ತಾಂಚೊ ಫೋಳ ಕಾಡಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹುಣ್ ವಿಗಾರಾನಿ ಎಕಾ ಆೈತಾರಾ ಫ್ಯಾಸ್ ಕೆಲೆಂ, ಆನಿ ಭಕ್ತಿಪೊಣಾಚ ವಾಚ್ಪಾ ವಿಶಾಂತ್ ಏಕ್ ಬೊರಿ ಶಿಕೊಣ್ ದಿಲಿ.

ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆೈತಾರಾ, ಒಕ್ಟೋಬರಾಚಾ 3 ತಾರ್ಕೆರ್, ಮಿಸಾಂ ಆದಿಂ ಸಾ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕ್ ಸಾವೆರಾಚೆಂ ಏಕ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್ ದಾರ್ವಾಟ್ಯಾ ಕಡೆ ಉಮ್ಯಾಳ್ಯಾಲ್ಲೆಂ, ಆ ಆಡ್ಚಾ ಸಕ್ಲಾ ಅಶೆಂ ಬರೊವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ: ‘ಕೊರ್ದೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹುಜಾ ಮೊಗಾಚ ಭುಗ್ಯಾನೊ, ಚಲಯಾ ಮ್ಹುಜೆಂ ಕಾಮ್ ತುಮ್ಚೆಂ ಮದೆಂ ಯ್ಹಾ ನೊವ್ಯಾ ಉಪಾಯಾನ್ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭೆನ್, ಕಾಣ್ಘೆಯಾ, ವಾಚಾ, ಆನಿ ವಾಂಟಾ ಯ್ಹೊ ಲ್ಹಾನ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ....

ವಿಗಾರಾನಿ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಆೈತಾರಾ ದಿಲ್ಲಿ ಶಿಕೊಣ್ ನಿಫ್ರೊಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ಮಿಸಾಕ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ ಸಬಾರ್ ವಾಚ್ಪಿ ಪೈಶೆ ಆಡ್ಡ್ಸ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಮೊಸ್ ಬಿ ಜಾತಚ ಎಕೆಕಾ ದಾರ್ವಾಟ್ಯಾ ಕಡೆ ಎಕೆಕ್ ಭುರ್ಗೊ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ರಾವ್ಲೊ, ಆ ಶೆಂಬೊರ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಘುಡ್ಯೆ ಭಿತರ್ ವಿಕೊನ್ ಗೆಲ್ಯೊ. ಸಾಂಜೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಲೋಕ ಆನಿಕೈ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ವಿಚಾರ್ತಾಲೊ.

ಯ್ಹಿ ಲೊಕಾಚಿ ಉರ್ಬಾ ಪಳೊವ್ನ್, ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಸಾಂಜೆ ಯ್ಹಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭೆಚೆ ಬೂಕ್ ವಿಕ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹುಣ್ ಏಕ್ ಕಮ್ಚಿ ಘುಡ್ಲಿ. ಆಡ್ಕಿ ಸಬಾರ್ ವಾಡ್ಯಾಂವಾಡ್ಯಾಂಚಾ ಭುಗ್ಯಾನಿ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ. ಆಡ್ಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರ್, ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಬೂಕ್, ಆೈತಾರಾಚೆಂ ವಿಕ್ಚೆ ವಿಕುನ ಉರ್‌ಲ್ಲೆ ಘರಾಂಘರಾನಿ ವ್ಹೊನ್ ವಿಕುಂಕ್ ಪಳೊಂವ್ಚೆ. ಅಶೆಂ ಇತ್ಲ್ಯಾ ಭಿತರ್‌ಚ ಸಬಾರ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಖರ್ಚಲ್ಯೊ, ...

ಯ್ಹಿ ಕೊರ್ದೆಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಚಿ ದೇಕ್ ಯ್ಹೆರಾ ಫಿರ್ಗಜೆಚ ತರ್ನಾಟ್ಯಾನ್ನಿ ಕಾಣ್ಘೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪರ್ಕ್ಷೆರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್‌ಂಚ ವೆಗಿಂ ವೆಗಿಂ ವಿಸ್ತಾರ್ತೆಲಿ ಮ್ಹುಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಯ್ಹೊ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಬರೈತೆಲ್ಯಾಂ ಉರ್ಬಾ ಚಡ್ತೆಲಿ, ಬೊರ್ಯೊ ಬೊರ್ಯೊ ನೊವ್ಯೊ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಫ್ಯಾಸ್ ಜಾತೆಲ್ಯೊ, ಆ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ರುಚಿಕ್ ಭಕ್ತಿಪಣಾಚೆಂ ವಾಚಾಪ್ ತವೊಳ್ ತವೊಳ್ ಮೆಳ್ತೆಲೆ ಅಸಲ್ಯೊ ಕಮ್ಚ್ಯೊ ಫಿರ್ಗಜಾನಿ ಘುಡುಂಕ್ ತರ್ನಾಟ್ಯಾನಿ ವಿಗ್ಹಾರ್ ಸಾಂಗೊಂದಿತ ಮ್ಹುಣ್ ರಾಕೊನ್ ರಾವಾನಾಯೆ. ತಾಣಿ ಜಾವ್ನ್ ಪೈಲೆ ಮುಕಾರ್ ಸರಾಜ್ಯಾ, ತೆದಾ

ಚಿ ಉರ್ಬಾ ಪಳೊವ್ನ್, ವಿಗಾರ್ ತಾಂಕಾಂ ಜ್ಯಾಜಾಲ್ಲಿ ಕುಮೊಕ್ ಸಂತೊಸಾನ್
ಲೆ, ಆನಿ ಯ್ದೆಂ ಬೋರೆಂ ಕಾಮ್ ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ಚಲ್ತೆಲೆಂ."

('ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್')

ಹ್ಯಾ ಸಭೆನ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಚಾರ್ ಕಡ್ತಿಲೊ ಪರ್ಗಟ್ ಕರಿತ್ತ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ, ಪೈಕಿ
. ತೆರೆಜಾಚಿ.' 'ಜೆಜುಚಾ ಲ್ಹಾನ್ ಫುಲಾಂಚಿ ಮೊಟ್ಟಿ ಜಿಣಿ;' 'ಜೆಜುಚಿ ಕಥಾ;'
ದಾಂವ್, ಏವ್ ಆನಿ ಬುಡ್ತುಗಲ್,' 'ಎಲಿಯಾಸ್ ಪ್ರೊಫೆತ್;' 'ತೊಬಿಯಾಸ್
ಜೊಬ್' ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.[62]

1921 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾನ್ ತಾಚಿ ವರ್ಗಣಿ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸಭೆಚಿ
ಲೆಚಿ ವರ್ಗಣಿ ಒಟ್ಟು ವಸೂಲ್ ಕರುಂಕ್ ನಿರ್ಣಯ್ಲಿಲೆಂ. ವರ್ಸಾಚಿ ವರ್ಗಣಿ
ಂಜ್' ಏಕ್ ರುಪಾಯ್ ಆನಿ ಸತ್ –ಸಭೆಕ್ ಸ ಆಣೆ ಅಶೆಂ 1 ರು. 6 ಆಣೆ[63]
ಶಿಂ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ವಾಡ್ಯಾ ವಾಡ್ಯಾಂನಿಂ ವರ್ಗಣಿ ವಸೂಲ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಲೊಕಾಂಕ್
ಂಕ್ಣಿ ಕಡ್ತಿಲೊ ವಾಚುಂಕ್ ಉಮೇದ್ ಚಡ್ಲಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪಿ ಚಡ್ಲೆ. ಪೂಣ್ 1930
ಸ್ವಿಂತ್ ಹ್ಯಾ ಸತ್ ಸಭೆಚಿ 40 ವಿ ಕಡ್ತಿಲ್– ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾದ್ರಿ 'ಭಾಗೆವಂತ್ ಕ್ಲೊಡ್
ಲಾ ಕೊಲಂಬಿಯರ್' ಹಾಚಿ ಜಿಣ್ಯೆಚಿ ಕಡ್ತಿಲ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲಿ.[64] ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ
ಸ್–ಸಭೆಚಿ ವರ್ದಿ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಿ ಸತ್ –ಸಭಾ ಕಶಿ ಬಂದ್
ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಕಳನಾ. ಪೂಣ್ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಲ್ಯಾ
ಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ ಆಸ್ತಿತ್ವಾಕ್ ಆಯ್ಲಿ.

.4. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾ ಭಾಶೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ 'ಕೆಥೊಲಿಕ್ ಸ್ಕೊಶಿಯಲ್ ಸ್ಟಡಿ
ಬಾಂತ್' ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸಾನ್, 1923 ಇಸ್ವಿ ಜನೆರ್ 28 ತಾರ್ಕೆರ್ 'ಆಮ್ಚ್ಯಾ
ಾಂಯ್ ಭಾಶೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ
ಶಣಾಚೊ ತರ್ಜುಮೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾರ್ 1923 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 2
ರ್ಕೆರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಾಂ. ತೆಂ ಭಾಶಣ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

*"ಊಂಚ್ ವರ್ಗಾಚಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಣ್
ಂಕಾನ್ ಲೆಕ್ಚಾ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ, ಸಕ್ಡಾನಿ ಕಾಂಟಾಳೊನ್ ಚಾಕ್ರಾಂಕ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ
ಲ್ಲಿ ಮ್ಹೊಣ್ಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಕಶಿ ವ್ಹೈರ್ ಕಾಡ್ಚಿ–ಗೀ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್
ಲೊಂವ್ಕ್ ಆಜ್ ಆಮಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಮ್ಹಾ–ವ್ಹೊಡ್ ಪಿಸ್ಪಾ
ಪ್ಟಿಣ್ ಕಿತ್ಲೆ ಜಣ್ ಚಿಂತಾತ್ ಕೊಣ್ಣಾ. ಮೊರೊಂಕ್ ಲಾಗಿಂ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಶೆಕ್ ವಗ್ಗಿಂ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡ್ನ್, ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕರ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪಟಾವ್ನ್ಯಾ
ನ್ಲಾಕ್, ಆನಿಕೀ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಆವ್ಕ್ ವಾಡೊಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ವೇಳ್ ಪಾಡ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್*

ಆಮ್ಕಾಂ, ದುಸ್ರೊ ಕ್ಯಾಂ ವಾವ್ರ್ ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಲೆಕ್ಚೆ ಉಣೆ ನಾಂತ್. ಗಾಂಧಿಬಾ
ಉಬಾಂಬಳಾಯೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ಂಚ್ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಂಚೆ ಉರ್ಬಾ ಉಬ್ಜೊನಾ
ಆಮ್ಚಾ ಮ್ಯಾ-ದೆಶಾಚೊ ಆನಿ ಮ್ಯಾ ಭಾಶೆಚೊ ಮೋಗ್ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಚಾ ಲೊಕಾ ಥ್ಯ
ಜಳ್ತಾನಾ ಆನಿ ಅನ್ಯದೇಶಿ ವಸ್ತು ಇನ್ಕಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ಹಾವೆಂ ಉಲೊಂವ್ಚೆ
ಉಲೊಣೆ ಸತ್-ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಥೊಡೆ ಜಣ್ ದುಬಾವ್ತಿತ್. ಖರೆಂಚ್ ಜಾವ್
ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಚಾ ಹೆರ್ ಜಾತಿಂ ಥ್ಯಂ ಸ್ವ-ಪರ್ಜೆಚೆಂ ಫುನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚಿ ಉಮೇದ
ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹೊಳ್ಯ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ; ಪೂಣ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ
ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಚೆ ನಹಿಂಶೆ ಸರ್ವ್ ಸ್ವದೇಶ್‌ಪಣ್ ಹಲ್ಕೆಂ ಕರ್ತಾಂವ್; ಆನಿ ಫಕತ್
ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ವಸ್ತುಂಕ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಕ್ ಝೂಕ್ ಮಾರ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಸತ
ಹಾಂವ್ ಅಡ್ಡಿನಾಸ್ತಾನಾ ಸಾಂಗಾನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಕಾರಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಸಂಬಂದ
ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿಂ ಆಮಿ ಚಲ್ತಾಂವ್... ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಚ್
ಸರ್ವ್ ಜಾತಿಂ ಕಾತಿಂ ಮೊದೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ಮೆನಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಸಸಾರಾಯೆನ್ ಭೊರ್ಸೊಂಕ
ಸೊಮ್ಜೊಂಚೆ ಆಮಿಂಚ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ದೌಲೊತ್ ಆಮ್ಚೆ ಥ್ಯಂ ಆಸಾ. ಆಮ್ಚೆ ತರ್ನಾಟ
ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ಮೆನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಉರ್ಬೆನ್, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪೊರ್ತುಗೆಜ
ಆಲ್ಕುಂಜಾಂಚ್ಯೊ ದೊಡಿಮೊಡಿ ಕರ್ನ್, ಆತಾಂ ಸಾಲ್ಡಾ ಇ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ 'ಸೆಲ್ಡನ್', ಪಿಂತ
ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ 'ಪ್ಯಾಂಟರ್' ಆನಿ ಲೋಬ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ 'ಲಾಯನ್ಸ್' ಜಾತಾತ್. ಚಾರ್ಶಿ
ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜಾತಾನಾ ಆಮ್ಕಾ
ದಿಲ್ಲಿಂ ಸಾಲ್ಡಾ ಇ, ಪಿಂತ್, ಲೋಬ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೊರ್ತುಗೇಜ್ ಪೊದರ್ನಿಚಿಂ ಆಲ್ಕುಂಜಾ
ಸಾಂಡುನ್, ಪುರ್ವಿಂ ಹಜಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಲಾಗೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ
ಪರೊಬ್, ಕಾಮೊತ್, ಶೆಣ್ಯ, ಶೆಟ್, ನ್ಯಾಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ಯಕ್ ನಾಂವಾಂ ಪಾಟ
ಹಾಡುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ತೆಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್, ಅರ್ಧ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಚೆ ಸೊವ್ಯಾ ಬುದ್ವೊಂತ
ಹಾಸ್ತಾತ್. ಕಸಲೆಂಚ್ ಗಾಂವ್ಪಿ, ಆಮ್ಚೆ ಥ್ಯಂ ಆಸೊಂನಾಯೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಹಾಂಚೆ
ಸಾಧನ್‌ಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಮೈಸುರ್ಚ್ಯಾ ನಾವಾಡ್ಡಿಕ್ ಫ್ರೆಂಚ್‌ಮೆನ್ ಫಾದರ
ತಾಬಾರ್ದಾಕ್, 'ರಾಜಸಭಾ ಭೂಷಣಂ' ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಹಿಂದು ಪದವಿ ಕಾಣ್ಘೆಂವ್ಕ್ ಲಜ
ದಿಸಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಆಮಿ ಕಿತ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂಚೆಂ 'ರಾಜಮನ್ ರಾಜಸ್ರೀ
ಕಾಡೊವ್ನ್ 'ಮಿಸ್ಟರ್' ಆನಿ 'ಎಸ್ಕ್ಯಾಯರ್' ಜ್ಯಾ ಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಗೊನ
ಕಾಣ್ಘೆಲಾಂ? ಆಮ್ಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಥ್ಯಂ ಸೃತ್ ಗಾಂವ್ಪಿ, ಮೊಳ್ಳೆಂ ಕದ್ದಿಮ್ 'ಆ
ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಉತ್ತಿಮ್ ಅಶಿ ಅಭಿಪ್ರಾ್ಯ ರೊಂಬೊನ್ ಫೆಲ್ಯಾ. ಕಾಂದ್ಯಾಂತ
ದಾಡ್ಡೊ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂತ್ ಹುಶಾರ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಭಾರಿ ಖುಶಿ. ಕಿತ್ಲಿ ಶಿ
ಮಾದ್ರಿಂಗೆಲಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ, ಕಾಂದ್ದೆಂ ಆನಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಆ
ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಯೇನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಲಜ್ಜಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ತಿ ಏಕ್ ದೌಲೊತ್‌ಶಿ ಚಿಂತುನ
ಖುಶಾಲಾಯೆನ್ ವೊಪ್ಚಿಂ ಆವೆಂ ಪೊಳೆಲ್ಯಾಂತ್. ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂತ್ ಲ್ಹಾನ್‌ಶಿ ಏಕ್ ಚೂಕ

ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಭುರ್ಗೆ ಕುಟ್ಬುನ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡ್ತಿತ್; ಪೂಣ್ ಕಾಂದ್ಯಾಂತ್ ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಚುಕಿ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಗುಮಾನ್ ನಾ. ಎಕಾ ಉತ್ರಾನ್ ವ್ಹಡಾಲ್ಹಾನಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜ್-ಪಿಡೆಚೊ ವೊಸೊ ತಿತ್ಲೊ ಲಾಗೊನ್ ಗೆಲಾ-ಕಿ ಘರ್ಚಾ ಚಾಲ್-ಚಮ್ಕಣಾಂತ್, ರಿವಾಜಿಂತ್, ಖಾಣಾ ಜೆವ್ಣಾಂತ್ ಆನಿ ನ್ಹೆಸ್ಣಾಂತ್, ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ, ಬಗಾರ್ ಚಿಂತ್ಹಾನಿ, ಉಲೊಣ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಕರ್ನ್ಯಾನಿ ಸೈತ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ಮೆನಾಚೆಂ ನಕ್ಕಲ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಖುಶಿ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹೊಂವಾ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ಮಧುರ್ ಮ್ಹಾ-ಭಾಶೆಕ್, ಭಾಸೊ ಜಾಣಾರ್ ವಿಲ್ಯಾತಿ ಸೈತ್ ಮಾಂದ್ತಾನಾ, ತಿಚಾಚ್ಚ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಇತ್ಲಿ ಕೊಡು ಆನಿ ಕಾಂಟಾಳ್ಯಾಚಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ವ್ಹಡ್ ಏಕ್ ಅಜಾಪ್‌ಗಿ?"

"ಆಮ್ಚೊಚ್ಚ್ ಲೋಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಕಿತ್ಲೊ ಉಬ್ಗತಾ-ಗಿ ಮೊಳ್ಳೆಂ ಹಾವೆಂ ವಿವರ್ಸಿಲೆಂ. ಹೆಂ ಆೖಕಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತೀ ಮ್ಹಾ - ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಮೊಗಾನ್ ಜಳ್ಚಿಂ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಮೊದೆಂ ಉಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಾಣಿ ಆಪ್ಲೆ ಭಾಶೆಕ್ ಊಂಚ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಫ್ಯೊಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಪೆಚಾಡಿಜ್ಯಾ ಹುಮ್ಬುನ್ ಉಡೊಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಥೈಂ ರಿಗ್ಲ್ಯಾ ತಿ ಚೂಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾ, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ದೆಶಾ ಆನಿ ಭಾಶೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ಲಿ. ದಿಸಾಂದೀಸ್ ತಾಂಚೆ ಮೊದೆಂ ಚಡೊನ್ ಯೆತಾ ತೆಂ ಪರ್ದೆಸ್ಪೊಣ್ ಧಾಂವ್ಡಾವ್ನ್, ಸ್ವದೇಶ್, ಸ್ವ-ಪರ್ಜಾ ಆನಿ ಸ್ವ-ಭಾಶೆಚೊ ಮೋಗ್ ತಾಂಚೆ ಥೈಂ ರೊಂಬೈಜ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆ ಇಸ್ಕೊಲ್-ಮೆಸ್ತ್ರಿಂ ಇತ್ಲೆ ಯೋಗ್ಯ್ ಮನಿಸ್ ದುಸ್ರೆ ಕೋಣೀ ಮೆಳ್ತಿತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಚಿಂತಿನಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್-ಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ತೆ ವರ್ತವ್ತಾತ್ ಸಾಗ್ಳಿಗಾರ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಾ ಮತಿಂಚೆ ಆನಿ ಆೖಚೆ ಭುರ್ಗೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ತೆಲೆ ಫಾಳ್ಯಾಚೆ ಖಾಂಬೆ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್. ಹ್ಯಾ ಪಸ್ಸತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿನಿ ಫ್ಯೊಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಆನಿ ಶಿಕೊಣೆಂತ್ ಖರೆ ಗಾಂವ್ಪಿ, ಜಾಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ಚಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚುನ್, ಯೆತ್ ಆನಿ ತೆತ್ ತೆಂಚ್ ಝುರೊಂವ್ಚೆಂ ಶಿವ್ಯಾ, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಹಿಂದು ಪುರ್ವಜಾನಿ ಕಿತ್ಲಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಬುದ್ವೊಂತ್ಯಾ ಬೊರೊವ್ನ್ ಫಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಗೊತ್ತುನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತ್ಯಾ ಮೆಸ್ತ್ರಿಖಾಲ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ಭುರ್ಗೆ ಕಿತೆಂ ಜಾಣಾ ಜಾತಿತ್. ತಾಂಚಿ ಮೊತ್ಯೆ ಮೆಸ್ತ್ರಿಚೆ ಮೊತಿಬರಿ ವಿಲ್ಯಾತಿ ವಾರ್ಯಾಂತ್ ವಾಡ್ತಾ. ಕೊಣಾಚೆ ತಕ್ಲೆಂತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಕಾರಾಂಚೆಂ ಘುನ್ ರಿಗ್ಲಾಂಗಿ, ತೊ ಸಹಜ್ ತೆಂ ಉಲೈತೊಲೊ ಆನಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂತುಂಚ್ ವಾಡೈತೊಲೊ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖ್ಯಾಚ್ಯಾ ರೂಲಿ ಪ್ರಮಾಣೆ 'ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್', 'ಮಿಲ್ಟನ್', 'ದಾಂತೆ', 'ಹೋಮರ್', 'ವರ್ಜಿಲ್' ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಲ್ಯಾತಿ ಕವಿಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಪೂಣ್ ಗಾಂವ್ಪಿ, ಕವಿಂಚಿಂ ಗ್ರಂಥಾಂ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೊ ಶಿಕ್ಪಿ, ಹೆ ವಿಲ್ಯಾತಿ ಕವಿ ಜಲ್ಮೊಂಚ್ಯಾ ಹಜಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲೆ ಆಮ್ಚೆ 'ವಾಲ್ಮೀಕಿ', 'ವ್ಯಾಸ' 'ಕಾಳಿದಾಸ' ಆನಿ ಹೆರ್ ಕವಿಂ ವಿಶ್ಯಾಂತೀ ದೋನ್ ಸೊಬ್ದ್ ಇದ್ಯಾಂತ್ ಘಾಲುಂಕ್ ವಿಸರ್ಸೊನಾ. 'ರಾಮಾಯಣ' ಆನಿ 'ಮಹಾಭಾರತ' ಇತ್ಲ್ಯಾ ಶ್ಲೋಕಾಂಚೆ ಆನಿ

ಸೊಬಾಯೆಚಿಂ ಕವಿತಾಂ ಸ್ಗಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ಖ್ಯಂಚ್ಯಾಯಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಕವಿನಿ ಬೊರ್‍ಯಲ್ಯಾಂತ್‌ಗೀ? ಚಿಂತ್ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಾಮರ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್, ಆನಿ ತ್ಯಾ ಮೆಸ್ತ್ರಿನ್ ಜರ್ತರ್ 'ಪಾನಿನಿ' ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ನಾವಾಡ್ಡಿಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ವ್ಯಾಕರಣ್‌ಗಾರಾಚಿಂ ಗ್ರಂಥ್ ವಾಚ್ಲಾಂ, ತೊವ್ರೊಳ್ ತೊ ಸಾಂಗಾನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವಾತ್–ಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಲೋಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಆನಿ ಸಂಸಾರಾರ್ ಕೊಣೆಂಚ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಿತ್ಲೆಶಾ ಕಾಳಾ ಪ್ಯೊಲೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಾನಿನಿನ್ ನಹಿಂಚ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಘಡ್ಲೆಂ, ಬಗಾರ್ ತೆಂ ಬ್ಯಾಪಾರ್ ಶಿಕಾಸಾರ್ಕೆಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಸುತ್ರಾಂಚೆರ್ ಗುಂತುನ್ ಸೊಡ್ಲಿ ಮ್ಹೊಳಿ ವಿಚಿತ್ರ್ ಖಬಾರ್, ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಥರಾನ್ (economics) ಅರ್ಥ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಯತಾನಾ 'ಕೌತೀಲಿಯಾ', (philosophy) ತತ್ವ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಯತಾನಾ 'ನ್ಯಾಯ', 'ಸಂಖ್ಯ', 'ವೇದಾಂತ' ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂ ಘಡ್‌ಲ್ಲೆ ತತ್ವ್‌ಜ್ಞಾನಿ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಪ್ರತಿ ಏಕಾ ವಿದ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂಚಿ ವೊಳಕ್ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿನಿ ಸಾಂಗಾಸಾರ್ಕೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಸಹಜ್ ತಾಂಚೆ ಥ್ಯಂ ಉರ್ಬಾ ಜಾತಾ ಹ್ಯಾ ವಿದ್ವಾಂಸಾನಿ ಬೊರ್‍ಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್; ಆನಿ ಸಹಜ್‌ಚ್ಚ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ಆನಿ ಲಾತೆಂ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ಇತ್ಲ್ಯಾ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ ಥೊಡೆಪುಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ತೆಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಚಿ ಖಾಶ್ಯಾ ಆವ್ಯೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ವ್ಹೊ ಏಕ್ ವ್ಹೊಡ್ಲೊ ಆಧಾರ್ ಜ್ಯಾತ್. ಮಂಗ್ಳುರ್ಗ್ಗಾರಾಂ ಮೊದೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕವಿ ಮ್ಹೊಣ್ ನಾಂವ್ ವ್ಹೆಲ್ಲೊ ಏಕ್ಲೊಚ್ ಏಕ್ಲೊ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಬಿ.ಎ. ಏಕ್ ಪಾವ್ಪಿ ಮೊಜೆಗಡೆ ಉಲ್ಯತಾನಾ, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಗಾಂವ್ಪಿ ಕವಿಂ ಥ್ಯಂ ಮೆಳ್ತಾತಿ ಕವಿತಾ ಸೊಬ್ಯಾ, ವಿಲ್ಯಾತಿ ಕವಿಂ ಥ್ಯಂ ಮೆಳಾನಾ, ಪುಣ್ ಆಮ್ಚೆ ತರ್ನಾಟೆ ಹ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಶಿಕನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಕಾಂ ತೆಂ ಸೊಮ್ಜಾನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ದುಸ್ರಾತಾಲೊ."

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಕಾರ್ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಂಚೆ ಮಹತ್ವ್ ಆಮ್ಚೆ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಸಾರ್ಕೆ ಸೊಮ್ಜಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಾಂಚೆ ಖಾಲ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ಭುಗ್ರೆ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ಹೈ ಗತಿಕ್ ಪ್ಯಾತೆನಾಂತ್ ಆನಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಂತ್ ಜಲ್ಮೊನ್ ವಿಲ್ಯಾತ್ಯಾಂಬರಿಂ ಚಲ್ತೆನಾಂತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾ ಆದಿಂ ಹ್ಯಾಚ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ 'ಇಂಟರ್‌ಮಿಡ್ಯಟ್' ಪಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆತಾಂ ಬೊಂಬೈ ದಾಕ್ತೆರಿ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಆಖ್ರೆರಿಚೆಂ ವರ್ಸ್ ಕಾಬಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಏಕ್ಲ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಗಡೆನ್ ಕಿತೆಂಗಿ ಹಿಂದು ತತ್ವ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಾಚಿ ಖಬಾರ್ ಉಲ್ಯತಾನಾ, ತೊ ಆಮ್ಚೆ ಪುರ್ವಜ್ ನೆಣಾರಿ ಹಿಂದು, ತಾಂಕಾಂ 'ಫಿಲೊಸೊಫಿ' ಖ್ಯಂಚಿ ಗೊತ್ತು-ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಸೊನ್ ಮಾಕಾ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್‌ನಾಸೊ ದಿಸ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಚೆಂ ನೆಣಾಪ್ಲೊಣ್ ಪೊಳೆವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ಮೊಜೆತ್ಲ್ಯಾಕ್ ಅಜಾಪ್. ಜರ್ತರ್ ತಾಕಾ ಕಳ್ತಾ ತ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಆನಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಸಾಂಇತ್ಲೆಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಕಳ್‌ಲ್ಲೆಂ, ತಕ್ಷಣ್‌ಚ್ ಹಾಂವ್ ತಾಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಘಾಲ್ತೊಂ ಕ್ರಿ.ಪು. ತಿನ್ಶಿಂ ಚಾರ್ಶಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ದೋನ್ ಹಜಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಫುಡೆ, ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಕುಳ್ಯೆಚ್ಯಾ 'ಸುಶ್ರುತ' ಆನಿ 'ಚರಕ' ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ

ರಾಂವಾಡ್ತಿರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ದಾಕ್ತೆರಾನಿ ಬೊರೊವ್ನ್ ಘಾಲ್ಲಿಂ ವೈಜಾಳಿ ಗ್ರಂಥಾಂ. ತೊವೊಳ್
ತೊ ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವ್ಹೈಜ್ 'ಹಿಪ್ಪೊಕ್ರಾತೆಸ್', 'ಎಸ್ಕುಲಾಪಿಯುಸ್', 'ಗಾಲೆನ್' ಆನಿ
ಬ್ಯಲೆವಾರ್ಚೆ ಹೆರ್ ದಾಕ್ತೆರ್ ಜಲ್ಮೊಂಚ್ಯಾ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಆದಿಂ ಹೆ ಹಿಂದು ಪ್ರೊಫೆಸ್ಸರ್
(Anatomy) ಮನ್ಶಾಚ್ಯಾ ಆಂಗಾಚ್ಯಾ ಘಡಾವಳಿಚಾ ವಿದ್ಯಾಂತ್ ಇತ್ಲೆ ಪ್ರವೀಣ್ ಕಶೆ
ಜಾಲೆ ಆನಿ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ್ (Surgery) ಹೆ ಖ್ಯಂ ಶಿಕ್ಲೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಅಜಾಪ್ ಪಾವ್ತೊ.
ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿನಿ ಜರ್ತರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಂಚಿ ಹಾಕಾ ಕ್ಯಾಂಪುಣಿ
ಇಲ್ಲಿಶಿ ರೂಚ್ ದಾಕ್ಯಲ್ಲಿ ತೊವೊಳ್ ತೊ ಫ್ರೆಂಚ್ ಶಿಕ್ಲಾ ತಸೊಚ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್
ಶಿಕ್ಯಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಪೆಚಾಡ್ತೊ. ಹ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಮಾಣೆ, ಆತಾಂ ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬೈ
'ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ' ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿಚ್ ಆದಿಂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಂತ್ 'ನಳಂದ' ಆನಿ 'ತಕ್ಷಿಲ'
ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾನಿ ಪರ್ಗಾಂವಿ ಸೈತ್ ಯೇವ್ನ್ ಶಿಕ್ತಾಲೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ
'ಕೊಲೆಜಿನಿ' ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಶೆನ್ ಪಂಡಿತ್ 'ಲೆಕ್ಚರ್' ದಿತಾಲೆ ಆನಿ ಹ್ಯಾಚ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್
ಭಾಶೆಚಿ ಖಾಶ್ಯಾ ಧುವ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ತೊವೊಳ್
ತೊವೊಳ್ ಸಂದ್ರಾಪ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಚೆ ಮತಿಂತ್ ಘಾಲ್ಯಾರ್
ಸಹಜ್ ತಾಂಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಮೋಗ್ ಯೆತೊಲೊ. ಹಾಚ್ಯೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ರಜೆಚಾ
ವೆಳಾರ್ ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಸೊಡ್ತಚ್ ಕ್ಯಾಂಪುಣಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಭಾಶೆನ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಅಭ್ಯಾಸ್
ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಧ್ಯರ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಆನಿಕಿ ಇಲ್ಲೊ ಚಡ್ ಆಧಾರ್ ಜ್ಯಾತ್.
ಇಂಗ್ಲಂಡಾಂತ್ 'ಚೊಸರ್' ಥಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಕಿತ್ಲೆಶಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂನಿ ಭಾಶೆ
ಖಾತಿರ್ ತಾಂಚಿ ಜಿಣಿ ಖರ್ಚಿಲ್ಲ್ಯಾನಿಮ್ತಿಂ ಆಜ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಸ್ ಇತ್ಲಿ ವ್ಹೊಡ್
ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿ; ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಚಾ ಶಿಕ್ಪಿ ತರ್ನಾಟ್ಯಾನಿ ಖಿರ್ಯಾ ಆನಿ ಮೊಗಾಚ್ಯಾ
ಬಾಳಾಂಬರಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಾ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಥೊಡೊ ಪುಣಿ ವೇಳ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ
ಭಾಸ್, ತಿಚ್ಯಾ ಹೆರ್ ಭೈಣಿ ಮರಾಠಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದ್ವಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಭಾಸಾಂಬರಿಂ
ಉತ್ಕೃಷ್ಟ್ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ವೆಗಿಂ ಪಾವಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮತಿಂತ್, ಪಾವ್ಪ್
ಪೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮೆಸ್ತ್ರಿನಿ ಖಂಚೈಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ವಾಟ್
ಉಗ್ತಿ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ ಜ್ಯಾತ್."

"ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮೆಸ್ತ್ರಿಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾಕ್ ಸರಿ ಜಾವ್ನ್ ಘರಾಂತ್ ಆವ್ಯ ಬಾಪ್ಯಾನಿ
ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆ ಥ್ಯಂ ವೊಡ್ಡಿ ದಾಕೈಜ್ಯಾ. ಶುದ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಭ್ಯಾರ್ ಹೆರ್ ಭಾಸ್
ಘರಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನೊಜೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ತಾಕಿದ್ ದಿಲ್ಯಾರ್, ಇಂಗ್ಲೆಜಾಕ್
ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಭಾಶೆಕೀ ತಿಚಿ ಮರ್ಯಾದ್ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಂಕಾಂ ಕಳ್ತೆಲೆಂ,
ಆನಿ ಆತಾಂ ಉಲೈತಾತ್ ತಶೆಂ ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಸರಾಸರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸೊಬ್ದ್
ಘಾಲ್ನ್ ಉಲೈಶಿನಾಂತ್. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭುರ್ಗಿಂ ತಾಂಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ಆನಿ
ಜರ್ಮನ್ ಶಿಕ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಘರಾಂತ್ ತಾಂಚಾ ಸ್ವಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾ ಶಿವ್ಯಾ ಮಸ್ರಿ
ಉಲೈತಾತ್‌ಗಿ ಪೊಳೆಯಾ. ತಶೆಂಚ್ ಫ್ರೆಂಚ್‌ಮೆನ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಶಿಕ್ತಾತ್

ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಫುರಾಂತ್ ಉಲ್ಯತಾನಾ ಯಾ ಬೊರ್ಯತಾನಾ, ಆಪ್ಲೈ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾ
ಮುಕಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ನಹಿಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಚಿಂತಾತ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜಾಕ
ಗುಮಾನ್ಂಚ್ ಕರಿನಾಂತ್. ವಿಲ್ಯಾತಿ ಹರ್ಯೆಕ್ಯೆ ಪರ್ಜೆಕ್ ಆಸಾ ಮೋಗ್ ಸ್ವ-ಭಾಶೆಚೊ
ಆನಿ ಸ್ವ-ದೇಶಾಚೊ. ಗರ್ಜೆ ಖಾತಿರ್ ಮಾತ್ರ್ ತಾಣಿ ಸೆಜಾರಿ ಗಾಂವಾಂಚ್ಯೊ ಭಾಸೊ
ಶಿಕ್ಚ್ಯೊ, ಶಿವಾ್ಯ ಸದಾಂಕ್ ಆಪ್ಲಿಚ್ ಭಾಸ್ ಮೇಲ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಘುನ್ ತಾಂಕಾಂ ಆಸಾ
ತವೊಳ್ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಮಹಾ-ರಿಶಿಂಚ್ಯಾ ಭಾಶೆಚಿ ದುವ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚೆ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ
ಸೊಡ್ನ್, ಫುರಾಂತ್ ಪೊರ್ಚಿ ಆಡೆಚಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಸ್ ಆಧಾರ್ಚಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್
ಕಸಲೆಂ ಪಿಶೆಪೊಣ್? ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ತಿರುವಾಂಕೊಡ್ಚ್ಯೊ ಎಕ್ಲೊ ಶಿಕ್
ಮಲೆಯಾಳಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಆನ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಿ ಸೈರ್ಯಾಕಡೆ ಮಲೆಯಾಳಿಚ್ಚ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆ
ಪೊಳೆವ್ನ್, ಹಾವೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ ತುಮಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಬಿ.ಎ.ಗಾರ್ ತುಮ್ಚೆ ಮೊದೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್
ಉಲ್ಯನಾಸ್ತಾನಾ ಮಲೆಯಾಳಿ ಉಲ್ಯತಾತ್-ಗಿ, ಆಮ್ಚಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಉಣ್ಯಾ
ಶಿಕ್ಪಾಚೆ ಸೈತ್ ಫುರಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾ ಶಿವಾ್ಯ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲ್ಯನಾಂತ್. ತಾಕಾ ತಾಣೆ "ಆಮಿ
ಭಾವ್ ಭೈಣಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಎಮ್.ಎ ಆನಿ ಬಿ.ಎ. ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾಂವ್. ತರಿಗಿ ಫುರಾಂತ್
ಆಮ್ಚಿ ಖಿರಿ ಮ್ಯಾ-ಭಾಸ್ ಮಲೆಯಾಳಿಚ್ಚ್ ಶಿವಾ್ಯ ಪರ್ಜಾತಿಂಚಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕೆದಿ
ಉಲ್ಯನಾಂವ್. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕುಟ್ಮಾ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಉಲ್ಯತಾತ್ವ್ಯೊ? ತರ್ ಆಮ್ಕಾ
ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಕಿತ್ಯಾ ಉಲ್ಯಜ್ಯಾ. ಗರ್ಜೆ ಖಾತಿರ್ ಮಾತ್ರ್
ಶಿಕ್ತಾಂವ್", ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಬುದ್ವೊಂತ್ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ. ಆಮ್ಕಾಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರಾಂಕ
ಹಾಚೊ ಕಾಲ್ಪಾಸ್ ವಾಂಟೊ ಪುಣಿ, ಆಮ್ಚೆ ಆವ್ಯಚೊ ಮೋಗ್ ನಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ದುಃಖ
ಆನಿ ಲಜ್ ಮಾಕಾ ಭೊಗ್ತಾ. ಆವ್ಯ ಬಾಪುಯಿಚ್ ಫುರಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಉಲೊಂವ್
ದೇಕ್ ದಿತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆನಿ ಭುರ್ಗಿಂ "ನ್ಯಂವ್ಯೊ' ಮ್ಹೊಣ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ 'ನಿಯೆ
ಮ್ಹೊಣ್ತಾನಾ ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸೊಬ್ದ್ ಘಾಲ್ತಾನಾ ಚುಃ
ತಿದ್ವಿನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚೆ ಮೊದೆಂ ಆಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಾಡ್ಚಿ ಸೊಡ್ನ್
ವಾಂಚಿ ಕಶಿ?"

"ಹಿ ಮ್ಹೊಜಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನಮುನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆವ್ಯ ಬಾಪ್ಯಾಂಕ್ ರುಚ್ಚೆನಾಂತ್,
ಆನಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಆಸಾ, ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ
ಗರ್ಜೆಚೆಂ' ಮ್ಹೊಣ್ ಮ್ಹೊಣ್ತೆಲೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾ. ಆನಿ ಹೆಂ ಮೊಜೆ
ಸೂಚನ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ಪ್ರಯೋಜನಾಕ್ ಪೊಡ್ಚೆಂನಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಮಾಕಾ ಪ್ಯೊಲೆಂಚ
ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ದೆಕುನ್ ಹಾಂವ್ ಮೊಣ್ತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂಚ್ಯಾ
ಲಿಶಾಂವಾನಿ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಖಿರಿತ್ ಘುರಾ ಆವ್ಯ ಬಾಪ್ಯ ತಾಕಾ ಲಕ್ಷಾ ದಿಶೆನಾಂತ್. ಇಸ್ಕೊಲಾಂ
ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆನ್ಂಚ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಪದ್ದತ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್, ಸಹಜ್ ಆವ್ಯ ಬಾಪ್ಯಾಂಕಿ ಘುರ
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಚತ್ರ್ಯಾ ದಿಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪೊಡ್ತೆಲಿ."

"ಆಮ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಹ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ಪೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿ

ನಿ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ಮುಖ್ಯಿ ಭಾಸ್ ಕಾಂದ್ಲಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಆನಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್
ಸ್ಕೊಲಾನಿ ತತ್ಕಾಲಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಶಿಕಾಪ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಆಶಾ ಸೊಡಿಜ್ಯಾ.
ರ್ಗ-ಜೆಚಾ ಇಸ್ಕೊಲಾನಿ ಚಡಾವತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಿಂದು ಭುರ್ಗಿಂ
ಸ್ತಾತ್ ದೆಕುನ್, ಹ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಾಪ್ ಸಸಾರಾಯೆನ್ ಆಧಾರುಯೆತ್.
ಂತ್ ಭಾಶೆನ್ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂಕ್ ಶಿಕಾಪ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್, ತಾಂಕಾಂ ಸೊಮ್ಲೊಂಕ್ ಕಿತ್ಲೆಂ
ಸಾರ್; ಆನಿ ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಪಸ್ವತ್ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖ್ಯಾಚೆ ಗಾಂವ್ಚಿ ಭಾಸಾನಿ ಶಿಕಾಪ್
ಂವ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾರ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ, ಮೊಜ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಅಧಿಕ್
ರ್ಗ ತುಮ್ಕಾಂ ಮೆಸ್ತ್ರಿಂಕ್‌ಚ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ದೆಕುನ್, ಆಂವೆಂ
ಡ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ಮೈಸುರಾಂತ್, ಬಂಗಾಳಾಂತ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಕಡೆನ್
ೊಡ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾನಿ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಾನಿ ಸೈತ್ ಕಾಂದ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಶೆನ್
ಕಾಪ್ ದಿತಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಆೈಕಾತಾಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಸದ್ಯಾಕ್
ೊವ್ತಿ ಯಾ ಪಾಂಚ್ವೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್
ಂವ್ಕ್ ನೊಜೊ? ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿಂ ಪ್ರಥಮ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಸಾತ್, ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ
ಾಶೆಚೆ ಮೆಸ್ತ್ರಿಯಿ ಆಸಾತ್. ಪರ್ವಡಿ (ಮಗ್ಗಿ) ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಭೂಗೋಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರ,
ವ್ಯಾಕರಣ್, ಇತ್ಯಾದಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂಚೆ ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್
ಯಾ ಮರಾಠಿಂತ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತಿಂ ಕಾಂದ್ಲ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬೊರೊಂವ್ಚಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್
ೊಡ್ ವೇಳ್ ನಾ. ಮಾತ್ರ್ ತಿಂ ಕಾಂದ್ಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಫಾಲ್ಚಿಂ ಸಮಾಂ-ಗಿ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ
ಕ್ಷರಾಂಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಶೆಚಿ ಹಕ್ಕಾಂಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಿಂಚ್ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂಕ್
ಾಚುಂಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ಬೊರೆಂ-ಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಏಕ್ ಸವಾಲ್ ಯೆತಾ. ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್
ಾಪ್ ದೀಂವ್ಕ್ ವೆತಾನಾ, ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಖಾತಿರ್ ಹಾವೆಂ ಆಜ್
ಂಗುಂಕ್ ವೆಚ್ಯಾ ಮುಖ್ಯ ಆನಿ ಪ್ರಥಮ್ ಸೂಚನಾಕ್ ಹಾಂವ್ ಯೇವ್ನ್
ಾವ್ತಾಂ."

"ಫ್ರೆಂಚ್ ಆನಿ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಸಾಂ ಮೊದೆಂ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ತಫಾವತಿ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್
ೇದ್ ಕಾಂದ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸಾಂ ಮೊದೆಂ ಆಸಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಖಣ್
ೊಳ್ಳೊ ಆಮ್ಚೊ ಮ್ಹಾ ದೇಶ್ ಸಾಂಡುನ್, ತೆನ್ಕಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ
ರಾವಿಡ್ ಲೊಕಾಮೊದೆಂ ಯೇವ್ನ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಯೇವ್ನ್
ಭವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನಿಮಿತ್ತಿಂ, ಕರ್ನಾಟಕಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ಆಧಾರ್ಚಿ ಸೊವ್ಸೊ
ವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾ. ಗೋಮಾಂತಕ್ (ಗೊಯಾಂ) ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಭಾಸ್
ರ್ಕಾರಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹೊಣೊನ್, ಥಂಯ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್
ೋಮನ್ ಅಕ್ಷರ್ ಮಳಾ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾ. ಪೊರ್ತುಗೆಜ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ರೋಮನ್
ತ್ಯಾದಿ ವಿಲ್ಯಾತಿ ಲೋಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಬರಿಚ್ಚ್ ಆರ್ಯಕುಳಿಯೆಚೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾವ್ರೊವಿಂ
ಿ ಆಮ್ಚ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಏಕಾಚ್ಚ್ ಕುಟ್ಮಾಚ್ಯೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಗ್ಯೊಂಕಾರಾನಿ ರೋಮನ್

ಅಕ್ಷರಾಂ ಉಪಯೊಗ್ಸುಂಚೆಂ ಪುಣಿ ವ್ಹೊಡ್ಲಿ ಚೂಕ್ ಜ್ಯಾಶಿನಾ. ಪೂಣ್ ಅನ್ಯ-ಕುಳಿಯೆಚ್ಯಾ ದ್ರಾವಿಡ್ ಭಾಶೆಚೆಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಗೊರ್ವ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಖಾಪ್ರ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಮೊಜೆ ಮತಿಂತ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯೊ ಮ್ಹಾ ಭಾಸೊ ಆನಿ ಭ್ಹೈಣ್ ಭಾಸೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯೊ ಪ್ರಾಕೃತ್, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಹಿಂದ್ವಿ. ಹ್ಯಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಭಾಸಾನಿ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚೆಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಚೆ ಅಕ್ಷರ್-ಮಳಾ ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ-ದೇವನಾಗರಿ. ತಿಚ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಸ್ವಂಬಾಚೆ ನ್ಹಸೊಣ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡೊವ್ನ್, ಆಮಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ಸುದ್ರಾಂಚ ನ್ಹಸೊಣ್ ದೀಂವ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆವ್ಯಕ್ ಆಮಿ ಅಕ್ಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ನಹಿಂ-ಗೀ? ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ತಿಚೆಚ್ ಖಾಸ್ಕಿ ನ್ಹಸೊಣ್ ಶಿವ್ಯಾ ಪರ್ಕಿ ಯೋಗ್ಯ್ ನಹಿಂ ದೆಕುನ್, ಹಾವೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆಂ ದೇವನಾಗರಿಚ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ತಿಕಾ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಾಂತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಸೊಬ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಶಿವ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಕ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಹಿಂದ್ವಿ ಭಾಸ್ ಕರ್ಚಿ ಆಲೋಚೆನ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ತ್ಯೆ ಭಾಶೆಕೀ ನಾಗರಿಚ್ಚ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾವೊರ್ವಿಂ ಫುಡಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಆದಾಯ್ ಮೆಳ್ತೊಲೊ. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಶೆಚೆಂ ಗ್ರಂಥಾಂ ವಾಚುಂಕೀ ವಾಟ್ ಸರಗ್ ಜಾತೆಲಿ."

"ಮಾತ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಸ್ ಕಾಂದ್ಡಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಇಸ್ಕೊಲಾಸಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚಾ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂಹೊರ್ತ್ ದೇವನಾಗರಿಹಿ ಅಕ್ಷರ್-ಮಳಾ ಚಡ್ತಾವ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ಚಡ್ ಪ್ರಯಾಸ್. ಅಸಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ದೋನ್ ವ್ಯಾಟಾಂ ಭಿತರ್, ಮೊಜೆ ಮತಿಕ್ ದಿಸ್ತಾ, ಉಣೆ ವ್ಯಾಟ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂಚ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ಗರ್ಜೆ ಖಾತಿರ್ ಅಧಾರ್ಚೆಂ ಗೂಣ್ ಮ್ಹೊಣ್. ಹರ್ಯೆಕ್ಲೊ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೊ ಭುರ್ಗೊ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ವಾಚುಂಕ್ ಶಿಕ್ತಾ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ಯಿ ಆಧಾಲ್ಯಾಂತ್ ತಿಂಚ್ 26 ಲಾತಿಂ ಯಾ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ. ತೊವೊಳ್ ನಹಿಂಚ್ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ಸಸಾರ್ ಜಾತೆಲೆಂ ಬಗಾರ್ ಗ್ರೊಂಕಾರಾಂಚೆಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಗ್ರೊಂಕಾರಾಂಕ್ ಪಾವೊನ್, ಭಾಶೆಚೊ ಆನಿ ಲೊಕಾಚೊ ಎಕ್ಪೊಟ್ ವಾಡ್ತೊಲೊ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ವಾಚುಂಕ್ ಯೆಂವ್ಚಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪರ್ಕಿ ಪರ್ಜಾಂಕ್ ಸೃತ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ವೊಳಕ್ ಕರುಂಕ್ ಸುಲಭ್ ಉಪ್ಪಾ. ಹೆ ಆಲೋಚೆನೆಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಿಯಾ ಪಕ್ಷೆಚೆ ಸ್ವದೇಶಿಗಾರ್ ಆಕ್ಷೆಪ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಪುರೊ. ಪುಣ್ ವಿಲ್ಯಾತ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಕಾ ಆಸಾ ತಿತ್ಲಿ ಸ್ಯರಿಕ್ ಆಮ್ಚಾ ಶೆಜಾರ್ಯಾಂ ದ್ರಾವಿಡ್ (ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ, ತುಳುವ್ಯಾ, ಮಲೆಯಾಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಲೊಕಾಕ್ ನಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಬೊರೆ ಕರ್ನ್ ತೆ ಸೊಮ್ಜುತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಾಂಚೊ ಆಕ್ಷೆಪ್ ನಪ್ಯಂಚ್ ಜಾತೊಲೊ."

"ಒಟ್ಟಾರ್ ಮೊಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ತಿಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ಭಾರಿ ಅಡ್ಕಳ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಪಸ್ಸುತ್ ಗ್ರೊಂಚಾ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಹಿಂದು ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಬೊರ್ಪೆಲ್ಯಾನಿ ಏಕ್ ಜಾವ್ನ್, ಖ್ಯಂಚಾಯಿ ಎಕಾ ಒಪ್ಪಂದಾಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಬೊರೆಂ. ಭಾಶೆಚಾ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕಾಂಚಿ ಏಕ್ ಸಭಾ ಆಪೊವ್ನ್, ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದೇವನಾಗರಿ-ಗಿ, ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆನಿ ರೋಮನ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಲಿಪ್ಲಿಯಸಾಚೆ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಮಾಣೆಂ-ಗಿ ಸರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ಜೋನ್ಸಾಚೆ ರಿತಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಬೊರೆಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತರ್ಕ್ ಕರ್ನ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ತಿರ್ಸಿಲ್ಯಾರ್ ಪಸಂದ್ ಜ್ಯಾತ್. ಇತ್ಲಿ ಬುನ್ಯಾದ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿ ಘಟ್ ಜ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ವ್ಯೆಲಿ ಬಾಂದಾವಳ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ವಾಡ್ತೆಲಿ ಆನಿ ಚಡ್ತೆಲಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಖಂಡಿತ್ ಭರ್ವಾಸೊ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಸಾ."

"ಯೆದೊಳ್ ಹಾವೆಂ ಸಾಂಗೊನ್ ದಿಲ್ಲಿಂ ಸೂಚನಾ ಹ್ಯೆಚ್ಚ್ ಘುಡಿಯೆ ಜಾರ್ಯೆಕ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾ ಜಿನ್ಸಾಚಿಂ ನಹಿಂ ಆನಿ ಬೊರ್ಪಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ನಿರ್ಣ್ಯ ಕರ್ಚಾ ಪಸ್ವತ್ ಸಭಾಗಿಭಾ ಆಪೊಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸಕ್ಪಾಂವೊರ್ವಿಂ ಜ್ಯಾಶೆನಾ. ದೆಕುನ್ ಚಾಲ್ತ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ಆಪ್ಲೆ ಮ್ಯಾ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, ಆತಾಂಚ್ ಜಾರಿ ಕರ್ಯೆತ್ ತಸಲಿಂ ದೋನ್ ಲ್ಹಾನ್ಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಸೂಚನಾ ಬಾಕಿ ಉಲ್ಯಾಂತ್. ಪ್ಯೆಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಚಿಂ ವರ್ತಮಾನ್‌ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೊಕಾಮೊದೆಂ ಚಡ್ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ಸಕ್ಪಾಂಚಾ ತಾಂಕಿ ಭಿತರ್ಲೆಂ ಕಾಮ್. ಕೊಣಾಕ್ ಆಸ್ಪದ್ ಆಸಾ ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿಂ ನೊವಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬೊರೈತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಧಾರ್ ಆನಿ ಧೈರ್ ದಿವ್ಯೆತ್ ; ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪಸ್ವತ್ ಖಂಚ್ಯಾ ಎಕಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಬೊರೆಂ ಏಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಬೊರೈತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಮ್ಕೆಂ ಇನಾಮ್ ದಿತೆಲ್ಯಾಂವ್ ಆನಿ ತೆಂ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಫ್ಯಾಸ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂವ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಭಾಸ್ಯಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವಣ್ಕೆ ಥ್ಯಂ ಉಬ್ರಾ ಚಡ್ತೆಲಿ. ದುಸ್ರೆಂ, ನಾಡಾಂತ್‌ಗಿಡಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಾತಾರ್ಯಾನಿ, ಆತಾಂಚಾ ಬೊರಾಪ್ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಕ್ ಧರ್ನ್, ಪುರ್ವಿಲ್ಯೊ 'ದಾಂಗೆಮಾರ್ ರ್ಯಾ', 'ಅಭಿಂಗ ರ್ಯಾ' ಇತ್ಯಾದಿ ಅಜ್ಜಿ ಕಥಾ ಸಾಂಗೊನ್ ಬೊರ್ಪಿಂ ಘಾಲೊವ್ಯೆತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ದೆವೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಹ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ, ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನೊವೆಲ್ಸಾಂ ಧರ್ಮಾನ್ ನಹಿಂಚ್ ಪುರ್ತ್ಯೊ ಕೊಣ್ಯಾಕ್ ಪೊಡ್ಲ್ಯಾತ್, ಬಗಾರ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಂ ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಪುರ್ತ್ಯೊ ವಿಸ್ರೊನ್ ವೆತಿತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಭಿಯೆಂ ಆಸಾ. ಆದ್ಲಿಂ ಪದಾಂ, ಉಮಿಣ್ಯೊ, ಕಂತಿಗೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಂಚಾ ಮ್ಹಿನತೆವೊರ್ವಿಂ ಛಾಪ್ಸುನ್ ಬಚಾವ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ತಶ್ಯೊಚ್ಚ್ ಹ್ಯೊ ಪುರ್ವಿಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊಹಿ ಆಮಿ ಬಚಾವ್ ಕರುಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ನಹಿಂಚ್ ತಾಂತ್ಲಿ ಸೊಬೀತ್ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂತತಿಕ್ ಉರ್ತೆಲಿ, ಬಗಾರ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಣಿಯಾನಿ ಕ್ಯಾಂ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ರಾಯಾಂಚಾ ಚರಿತ್ರೆಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಮೆಳ್ತಾ–ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಪಾರ್ಕುಂಕ್ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಸಂದ್ರಾಪ್ ಜಾತೆಲೆ. ಲ್ಹಾನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಹಾವೆಂ ಆಯ್ಕಾಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕ್ಯೆ ಕಾಣ್ಯೆಂತ್:-

"ಘಾಟಾವಯ್ಲೊ ಭಿಂಗ ರ್‍ಯಾ ದೆವ್ಲೊ ಅಂಗಡಿ,

ಕೆಳಿಂ ಉಂಡೊ ಪೊಳೊವ್ನ್ ಬಾವ್ಲೊ, ಪೊಟ್ ರಗಡಿ" -

ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಶ್ಲೋಕ್ ಯೆದೊಳೀ ಮಾಕಾ ರುಚ್ತಾ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೊ "ಭಿಂಗ ರ್‍ಯಾ" ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ನಿಜಾಕಿ ಘಾಟಾವ್ಯಲೊ ಆದ್ಲೊ ಕೊಣೀ 'ಅಭಿಂಗ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ತುಂಡು ರ್‍ಯಾ ಜಾವ್ಯೆತ್-ಗಿ ಆನಿ 'ಅಂಗಡಿ' ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ 'ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ' ದೆವ್‌ಲ್ಲಿ ಖಬಾರ್ ತಾಂತುಂ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ-ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಪಾವ್ಪಿ, ಮಾಕಾ ದುಬಾವ್ ಯೆತಾ. ಪೂಣ್ ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ವಿತ್ಯಾರ್ಥ್ ಕರ್ತೊಲೊಂ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಹ್ಯೆ ಕಾಣಿಯೆಚೊ ಬಾಕಿಚೊ ವಾಂಟೊ ಮಾಕಾ ಉಡಾಸ್‌ಚ್ಚ್ ನಾ. ಕೊಣ್ಯಾಕಿ ಗೊತ್ತು ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನಿ ಹ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಬರ್ಪಿಂ ಘಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ತಿತ್."

"ಆನ್ಯೆಕ್ ಕಿತೆ-ಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಫಿರ್ಗಜಾನಿ ಫಂಡಾಂತ್, ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾಂತ್ ಆನಿ ಗಾಂವಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಜುಂತಾಂಚೆರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆನ್‌ಂಚ್ ತರ್ಕಾಂ ಚಲೊವ್ಯೆತ್ ಆನಿ ವರ್ದ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್‌ಂಚ್ ಛಾಪ್ಸುಯೆತ್. ಜ್ಯಾತ ಕಡೆನ್ ನಾಟಕಾಂ ಆನಿ ಸಭಾ ಕುಡ್ಸಾಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆೖಲೆವಾರ್ ಆಧ್ಯಕ್ಷಾನಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆನ್‌ಂಚ್ ಪ್ರಸಂಗಾಂ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಯಾಂತ್ ತಿಂ ಪೊಳೆಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯಿಚ್ಚ್ ಸ್ಯ. ತೊವೊಳ್ ತೊವ್ರೊಳ್ ನಾಡಾಂತ್ ಇಗರ್ಜೆ ಭ್ಯಾರ್ ಉಗ್ತ್ಯಾ ಸುವಾತ್ಯಾನಿ, ಹಿಂದ್ವಾಂ ಮೊದೆಂ "ಹರಿಕಥಾ" ಸಾಂಗ್ಚೆ ಬರಿಂ ಕೊಣೀ ಥೊಡ್ಯಾ ಶಿಕ್ಯ್ಯಾಂನಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆನ್ ಭಾಶಣಾ ದಿಂವ್ಕ್ ಕಿತೆಂ ಹರ್ಕತ್? ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಶ್ರೀಯುತ್ ವೆಂಕಟರಾಯಾನ್ 'ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಸುಖ್ ಮೆಳ್ಯೆತ್-ಗಿ?" ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಕಾಂದ್ಡೆಂ ಏಕ್ ಭಾಷಣ್ ಆೖಕೊನ್, ಹಾಂವ್ ತಿತ್ಲೊ ಪಿಸ್ಸಾಲೊಂ, ಕಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆನಿ ಅಸಲಿಂ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕಾಲಕ್ಷೆಪಾಂ ಕಿತ್ಯಾ ಕರುಂ ನೊಜೊ-ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಮತಿಂತ್ ಆೖಲೆಂ. ಆೖಕಾತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ಉಬ್ಗಣ್ ಯೆನಾಶಿ ತಾಳ ಆನಿ ತಬ್ಲಾಚೆರ್ ಥೈಂ ಥೈಂ ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದ್ವಿ, ಕರ್ನಾಟಕಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನಾವಾಡ್ಡಿಕ್ ಕವಿಂಚೆ ಶ್ಲೋಕ್ ಗಾಯನ್ ಕರ್ನ್, ಬೋವ್ ತಮಾಶ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ, ಗಂಭೀರ್ ಜಾಣ್ವ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಅನ್ಬಾವಾಡ್ತ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ಲಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ಸಂಗ್ತಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ಸೊಡ್ನ್, ಲೌಕಿಕ್ ಸಂಗ್ತಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಜಾಂಟ್ಯಾ ಜಾಣಾರ್‍ಯಾಂಚ್ಯೊ ಸಾಂಗ್ಣ್ಯೊ-ಬಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಾಡ್ಕಾರ್ ಲೊಕಾಕ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್, ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಚಿಂ ಪ್ರಸಂಗಾಂ ಇಸ್ಕೊಲ್-ಮೆಸ್ತ್ರಿನಿ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಶಿಕ್ಯ್ಯಾನಿ ಕಿತ್ಯಾ ಕರುಂಕ್ ನೊಜೊ? ನೊವಾಸಾಂವ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯ್ಯಾಫರಾ ಆಂಗ್ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಎಕಾಚ್ಚ್‌ಫರಾ ಭಾಷಣಾ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಭಿಯೆಂ ದಿಸ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತತ್ಕಾಲಾಕ್ ಆಮ್ಚಿ ಆದ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣ್ ವಾಚುನ್ ವಿವರ್ಸುಂಚಿ ರಿವಾಜ್ ಪುಣಿ ಪೊರ್ತುನ್ ಸುರು ಕರ್ಯೆತ್-ಮು. ಚಾಳಿಸ್ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಎಕಾ ಘರಾ ಮೊರ್ನ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕೊಣೀ ಎಕ್ಲೊ ಪ್ರ್ಯಾವಂತ್ ಸಗ್ಳಿ ರಾತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾಂತ್ಲಿ ಜುಜೆಚಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕಥಾ ಲೊಕಾಕ್ ವಾಚುನ್

ವಿವರ್ಸಿತಾನಾ, ಕಸಲಿ ಅಪುರ್ಬಾಯ್ ದಿಸ್ತಾಲಿ. ಆದಿಂ ಪುರಾಣಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಮೆಳೊಂಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಆತಾಂ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಸಲಿಸಾಯೆನ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ, ಕಿತ್ಯಾ ಕೊಣೀ ಪುರಾಣ್ ವಾಚ್ಚೆ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂಚಿ ರಿವಾಜ್ ಪಾಟಿ ಹಾಡಿನಾಂತ್? ಮೊರ್ನಾಚಾ ಘರಾನಿ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ, ಆೈತಾರಾ ಆೈತಾರಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಘರಾನಿ ಯಾ ಉಗ್ತ್ಯಾ ಮೈದಾನಾರ್‌ಶೆಂ ನಾಡಾಂತ್ ಆನಿ ಶಹರಾಂತ್ ಲೊಕಾಕ್ ಪುರಾಣ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಆತ್ಮ್ಯಾಕ್ ಬೋವ್ ಆದಾಯಾಚೆಂ ಆನಿ ಭಾಶೆಕ್ ಬೋವ್ ಆಧಾರಾಚೆಂ ಜ್ಯಾತ್. ತಾಂತುಂ ಉಂಚಿ ಭಾಶೆನ್, ಕವಿತಾ ರುಪಾರ್ ಪಾದ್ರ್ ಎಸ್ತೆವಾಂವ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾನ್ ಪೊನ್ರ್ಯಾ ಆನಿ ನೊವಾ ತೆಸ್ತಮೆಂತಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಮುಖ್ಯ್ ಸಂಗ್ತಿ ಗುಂತುನ್ ಹಿಂದ್ವಾಂಚ್ಯಾ ಪುರಾಣಾಬರಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಂಚೆಂ ಏಕ್ ಪುರಾಣ್ ಕೆಲಾಂ, ಆನಿ ಥೈಂ ಥೈಂ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸತಾಂ ವ ದೊತೊರ್ನ್ ಸೆರ್ಸಿಲ್ಯಾ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಪುರಾಣಾಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಆನಿ ಭಾಸ್ ತಿತ್ಲಿ ಸೊಭೀತ್ ಆನಿ ರುಚಿಕ್, ತಿ ಆೈಕಾಲ್ಲಿ ತಿತ್ಲಿ ಕೊಣಾಕಿ ಪುರೊ ಜ್ಯಾಶೆಂನಾ. ಹಿಂದು ಪುರಾಣಾಬರಿಚ್ಚ್ ತಾಳೊ ಕಾಡ್ನ್ ತೆಂ ವಾಚ್ಯೆತಾ ಯಾ 'ಉಟಾ ಉಟಾ ಪ್ರಾಣಿಯಾ'ಚ್ಯಾ ತಾಳ್ಯಾನ್‌ಹಿ ಮ್ಹೊಣ್ಯೆತಾ. ಏಕ್ ಶ್ಲೋಕ್ ವಾಚುನ್ ಜಾತಚ್ ತಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ವಿವರ್ಸುನ್ ಲೊಕಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ಕಷ್ಟ್ ಸೊಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಪುರಾಣಾಚೆ ಆಖ್ರೆರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ ಬೊರೈಲಾ. ತತ್ಕಾಲಾಕ್ ಪುರಾಣ್ ವಾಚಪ್ ಪುಣಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘರಾನಿ ಪಾಟಿ ಹಾಡುಂಕ್ ಆಮಿ ಪೆಚಾಡುಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಚೆ ಅಭಿವೃದ್ದೆಕ್ ಬೊರಿ ಕುಮೊಕ್ ಕರುಂ, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಮೊಜ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಚೊ ಪ್ರತಿಫಳ್ ಮಾಕಾ ಮೆಳ್ಳೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಲೆಕಿನ್. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿಂ ಕೊಣ್ಯಾಕಿ ಮೊಜಿ ಅಲ್ಪಿ ಕುಮೊಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಿ ತಾಂಕಾಂ ದಿಂವ್ಕ್ ಹಾಂವ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾಂ."

"ಆತಾಂ ಮೊಜೆಂ ಕಾಮ್ ತಿರ್ಸಾಲೆಂ. ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹಾಂವ್ ಉಲೈಲೊಂ. ಶೆಕಿಂ ಮಾತೆ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಖಿರ್ಯಾ ಬಾಳಾಬರಿ ತಿಚೆ ಥೈಂ ಮಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮೊಗಾಖಾಲ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂ ಥೈಂ ತ್ಯಾ ಮೊಗಾಚಿ ಏಕ್ ಕೀಟ್ ಉಬ್ಜೊಂವ್ಕ್ ಸಂದ್ರಾಪ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯೆ ಸಭೆಕ್ ಆನಿ ಮುಖ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಹ್ಯೆ ಸಭೆಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಂಕ್ ಮೊಜೆಂ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕ್ ವಂದನೆ."

– ಲು. ಮ.[65]

1923 ಇಸ್ವೆಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಖಾತಿರ್ ಇತ್ಲ್ಯಾ ಗೂಂಡಾಯೆನ್ ಉಲಯಿಲ್ಲೆಂ, ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಖಾತಿರ್ ಘುಣ್ಗಣೇತ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತಾಂಚಾ ನಿದೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಗಯಿಲ್ಲೆಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಉಂಚ್ ಉಬಾರುಂಕ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಪಳೆತಾನಾ ಅಖ್ಖ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಲೌಕಿಕ್ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸಾಕ್ ಪಯ್ಲೊ ಮಾನ್ ದಿತಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಹಾಕಾ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಬಾಪುಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಚೂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

4.5 ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ವಾದಾಳ್

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲೇಖನಾವೊಳಿಂತ್ "ನವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ನವೊ ನಿಚೆವ್" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಖಾಲ್ ಬೊಂಬಂಯ್ತ್ ದಾಕ್ತೆರ್‌ಪಣ್ ಶಿಕ್ಚೆಂ ಚೆಡುಂ 'ಜೆಪ್ಪುಚೆಂ ಲೂಪಿ' ಹಾಣೆ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆಲೋಚನೆನ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್–ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಚಿ ಏಕ್ ವಾಕ್ಸರಿ (Dictionary) ಬರಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಬ್ಯಾ ಪರ್ವಣ್ಗೆನ್ ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತಾಂನಿ ಸುರು ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ'ರ್ ಬಾತ್ಮಿ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ದೆಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾರ್ ವಾಕ್ಸರಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಆನಿ ಬಾತ್ಮಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

(i) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ - ಜನೆರ್ 2, 1929

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್' "ನೊವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ನೊವೊ ನಿಚೆವ್"

*"ಮೊಗಾಚಾ ಎಡಿಟರಾನೊ, - ಹಾಂವ್ ಪ್ಯೊಲೆಂಚ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂ: ಮಾಕಾ ಬೊರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಯೇನಾ. ಹಾವೆಂ ಚಿಂತ್ಚೆಂ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್, ಆನಿ ಮತಿಂತ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕರ್ನ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ. ದೆಕುನ್ ಹಾಂವೆಂ ತುಮ್ಕಾಂ ಬೊರೊವ್ನ್ ಧಾಡ್ಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ "ಪ್ರಿಂಟ್" ಕರ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮೊಜಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಬ್ದ್ '**ಕರೆಕ್ಟ್**' ಕರಿನಾಕಾತ್ - ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಚಿಂತುನ್ ಮಾಕಾ ನಿಜಾಕಿ ಲಜ್ ದಿಸ್ತಾ; ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸೊಮೆಸ್ತ್ "ಜಂಟ್ಲ್‌ಮೆನ್ಸ್" ಸ್ಯಾಬಾಂಕೀ ಮೊಜೆ ಭಾಶೆಚಿ ಲಜ್ ದಿಸೊನ್, ಹಾವೆಂ ಹಾಂಗಾ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ವೆಗ್ಗಿಂ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾವೊಂವ್ದಿತ್: "**ನೊವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೊ ನೊವೊ ನಿಚೆವ್.**"*

*ಆಮಿ ಸಕ್ಕಡ್, ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆನ್[ತಾಕಾ "ಪಪ್ಪಾ" ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಪಾಟ್ ಫುಟ್ತಾ] ಮ್ಯಾಂ ಆನಿ ಸ ಭುರ್ಗಿಂ, ಆನಿ ಆಮ್ಚೊ '**ಸರ್ವೆಂಟ್**' ಮಾರ್ಸೆಲ್ ಕರ್ನ್ ಗುರ್ಪೂರ್ ಬೊಂಗ್ಲ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ '**ಟ್ರಿಪ್**' ಮಾರುಂಕ್ 'ಕಾರಾರ್' ಗೆಲ್ಯಾಂವ್. ಸಕಾಳಿಂಚೆಂ '**ಬ್ರೆಕ್‌ಫಾಸ್ಟ್**' - ಬಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾರೆಂ ಗಿಳುಂಕ್ ಆಮಿ ಭುರ್ಗಿಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚೊ 'ಬ್ಯೊ' ಸಾಂಗಾತಾ [ಆನ್ ಆನಿ ಮ್ಯಾಂ ಪ್ಯೊಸ್ ಬೊಸೊನ್ ಕಿತೆಂ-ಗಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರ್ತಾತ್. ಮೆರಿಬಾ ಸ್ಯರಿಕೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ] ಬೊಂಗ್ಲ್ಯಾ ಭ್ಯಾರ್ ಬೊಸೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್. ಚಾರ್ಯಾಂ ಕುಶಿನಿ ದೊಳೆ ಲ್ಯಾತಾನಾ ಕಿತ್ಲಿ ಸೊಬಿತ್ '**ಸೀನರಿ**' ಪೊಳೆವ್ನ್ ತಾನ್‌ಭುಕ್ ನಿವ್ತಾ ಪೊಳೆಯಾ. ರಚ್ನಾಂ ಪೊಳೆವ್ನ್ ರಚ್ನಾರಾಕ್ ಕಾಳಿಜ್ ಉಬೊನ್ ವೆತಾ. ಆಮ್ಚೆ '**ಕಂಪೆನಿಂತ್**' ಏಕ್ ಸಾಂತ್-ಬಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ದೆವಾಚಿಂ ಮ್ಯಮಾ, ಸೊಬ್ಯಾ ಆನಿ '**ಒಲ್‌ಮ್ಯಾಟಿ**' ಪೊದ್ವಿ, ಚಿಂತುನ್,*

ಗಾನ್ ತಾಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೆ ಗುಡ್ತಿ ಉಸಳ್ತಿ. ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಪ್ರೋಳ್ಸ್ಲಾ, ವಸ್ತುಂ ವಿಶ್ರಾಂತ್
ವೆಂ ಏಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ಚಾಳಿಸ್ 'ಲ್ಯಾನಿ ಪೊಯೆಟ್ರಿ' ಬೊರ್ಯಲ್ಯಾ. ತಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣೆ
ಶನ್ ಫಾಲ್ಯಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಘೊಡ್ಯಾ ಸೊಬ್ತಾಂಕ್ ಭಾವಾಂಗಡೆ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ,
ಯ್ಲಿಂಗಡೆ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ, ಸಕ್ಡಾಂನಿ 'ಸೂಂಬೆ' ಫಾಲೆಂ. ಪ್ರಾಣ್ ಆಮ್ಚೆ 'ಬ್ರೊ
ಾರ್ಸೆಲ್- ಹ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂತ್ ಮುಕಾರ್ ಪ್ರೊಡ್ಲೊ. ತಾಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೀ
ತಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾಕಿ ಆಮ್ಚೊ 'ಸರ್ವೆಂಟ್' ಹುಶಾರ್ ನಹಿಂ! ರಾಬ್ವಲ್ಲೊ ರಾವ್ತಲ್ಯಾ
ಬಾಂಚಾಕಿ 'ಕ್ಲೆವರ್ ಮು!' ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಆಮಿ ಸಕ್ಡಾನಿ ಏಕ್ ಉನೊನಿ
ನ್ವರ್‌ಸೇಶನ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ! ತೆಂ ಮೊಸ್ತ್ ಲಾಂಬ್ ಆಸಾ ದೆಕುನ್ ಭಾರಿ ಮೊಟ್ವೆಂ
ರ್, ಮಿಯ್ರ್ಯೊ ಫಾಲ್ನ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಬೊರೆವ್ನ್ ಧಾಡ್ತಾಂ. ಆಮ್ಚಿ ಸ ಜಣಾಂಚಿ
ಲೊಚೆನ್ 'ಲಂಕಾರ್' ಉಜೊ ಪೆಟ್ಯೆತ್ ಮ್ಹೊಣ್ಯೆ ಮಾಕಾ ಘೊಗ್ತಾ. ಹೆಂ ವಾಚುನ್
ಚಾರ್ ಜಣಾಂಚಾ ಮೆಂದ್ವಾಕ್ ಉಜೊ ಪೆಟೊಂದಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಉಮೆದಿನ್ ಸರ್ವ್
ುಕಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ಕಾಮ್ 'ಕಂಪ್ಲೀಟ್' ಕರುಂಕ್ ಲಾಗೊಂದಿತ್."

"ಲುಸಿ [ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಹಾಂವ್, ಬೊಂಬೈಂತ್ ದಾಕ್ತೆರ್‌ಪ್ರಾಣ್ ಶಿಕ್ವೆಂ ಚೆಡುಂ]
ಕಸಲಿ ಫಡ್ಪಶಿ ಭಾಸ್, ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ 'ಲೆಂಗ್‌ವೇಜ್' ಜ್ಯಾಜಾಲ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್‌ಚ್ಚ್
ಂತ್. ಇತ್ಲಿ ಬರಿ 'ಸೀನರಿ' ಸೊಬ್ದಾನಿ ಪಿಂತ್ರಾಂವ್ಕ್ ಮಾಕಾ ಏಕ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಮೆಳಾನಾ!
ೊಡ್ಲೆ ವ್ಹೊಡ್ಲೆ ಪಂಡಿತ್ ಆನಿ 'ಡೊಕ್ಟರ್ಸ್' ಮೆಳೊನ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್
ಂಪ್ರು' ಕರಿನಾಂತ್?"

"ಜೊನಿ ಬಾಬ್ [ಆಮ್ಚೊ ಮೊಗಾಚೊ ಮಾಲ್ಘಡೊ ಭಾವ್, ತಾಕಾ ಕೊಂಕ್ಣೆ
ಾಶೆಚೆಂ ಇಲ್ಲೆಂ ಪಿಶೆಂ ಚಡ್. ಪುಣೀ ಭಾರಿ ಗುಣೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಘುರ್ಗೊ.
.ಎ. ಶಿಕೊನ್ 'ಸೊಸಾಯ್ಟಿಕ್' ವೆಚಾರ್ ಆಸಾಸೊ ದಿಸ್ತಾ] 'ವ್ಹೆಗೊ ಲುಸಿ, ಭೆಸ್ವೆಂ
ಂತಿನಾಸ್ತಾನಾ ಉಲೈನಾಕಾ. ಕೊಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಸೊಬ್ದ್ ನಾಂತ್
ಹ್ಹೊಣ್! ತುಮ್ಕಾಂ ಎಫ್.ಎ., ಬಿ.ಎ-ಬಿ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಚೆಡ್ವಾಂಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೀ
ಮಾ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಪುಟ್ವಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್, ಭಾಷೆಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ದುಸ್ರ್ಯಾತ್ಯಾ? ಇತ್ಲಿ
ೊರಿ ಆನಿ ಉಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಆಪ್ರುಟ್ ಭಾಸ್, ಉಲೈತಾನಾ ಪರ್ಗಾವಾಂತ್ಲ್ಯಾಂಕ್
ತ್ ಆಂಗ್ ಪಿಸ್ವಾತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಭಾರಿಚ್ಚ್ ಉಪ್ಕಾರಾಚಿ ಆಮ್ಕಾಂ. ಗರ್ಜೆ ಶಿವ್ಯಾ
ವೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸೊಬ್ದ್ ಭೊರ್ಸುಂಚೆ ಕಿತ್ಯಾಕ್? 'ಪಪ್ಪಾ, ಸರ್ವೆಂಟ್, ಪ್ರಿಂಟ್,
ಲ್ಯೊ, ಕರೆಕ್ಟ್' ಹಾಂಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದ್ ನಾಂತ್‌ಗೀ - ತುಮ್ಕಾಂ ಚೆಡ್ವಾಂಕ್
ಂಗ್ಲೆಜ್ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರಾಬ್ ಮಾಂಡ್ಲ್ಯಾಗೊ!"

"ಮೆರಿ [ಮೊಜಿ ಪಾಟ್ಲಿ ಬೈಣ್. ತಾಚೆಚ್ಚ್ ಸ್ವರಿಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತ್ ಆತಾಂ ಆನ್ ಆನಿ
ಲ್ಯಾಂ ಪ್ರ್ಯೆಸ್ ಬೊಸೊನ್ ಉಲೈತಾತ್. ಬಿ.ಎ. ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಕ್
ತಾತ್ ಖೈಂ ತಾಕಾ. ಮಾಕಾ ಭಾರಿ ಖುಶಿ ಆಬಾ] "ಲುಸಿ ಬಾಯೆಕ್ ಭಾರಿಚ್ಚ್

ಧೆಂಕ್ಣೆಮು! ಪೂಣ್ (ಜೊನಿ) ಬಾಬಾ ತುಮಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ 'ಪ್ರೊಮೊಟರ್' ತಕ್ಲಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಫಾಲ್ಯಾಂ ಏಕ್ 'ಡಿಕ್ಷನರಿ' ಕರಿನಾಂತ್ ಕಿತ್ಯಾ? ಸಕ್ಕಡ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಚಡುಣೆ ಏಕ್ 'ಡಿಕ್ಷನರಿ' ಆಸಾ. ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ತರ್ ಏಕ್ ನಾಕಾಗೀ ? 'ಫಾದರ್ ಮಾಫ್ಫೆನ್' ಕೆಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಆಸಾ. ಪೂಣ್ ತಿ ಕರ್ನ್ 35 ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ, ಆನಿ ತೊವ್ಳಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಖಾಲಿ ಉಲ್ಯತಾಲೆ. ಪೂಣ್ ಚಡ್ ಬೊರ್ಯನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಆತ್ಲೆವಾರ್ ಮೊಸ್ತ್ ಬೊರ್ಯತಾತ್. ದಿರ್ವೆಂ ಆಸಾ, ಆಂಜ್ ಆಸಾ, ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಆಸಾತ್. ಪೊದಾಂ, ಕಂತಿಗೊ, ಡ್ರಾಮಾ, ಎಡ್ರೆಸ್ ಮಾತ್ತಿಗೊಬೊರ್ ಮ್ಹೊಣ್ಟಾನಾ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಭಾರಿ ವ್ಯೊರ್ ಚಡ್ಲ್ಯಾ. ದೆಕುನ್ ಆತಾಂಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ತ್ಯಾ ಪರ್ಗಾವಿಂ ಪಾದ್ರಿನ್ ಯೇವ್ನ್ [ಆಮ್ಕಾಂ ಏಕ್ ಲಜ್‌ಶಿ] ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಬುಕಾಂತ್ ನಾಂತ್; ತ್ಯಾ ಭ್ಯಾರ್ ತೊಚ್ಚ್ ಬೊರ್ಯಣಾರ್ 35 ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ "ತೆದಾಳಾಚೆ ಸ್ಯತ್ ಪೂರಾ ಸೊಬ್ದ್ ತಾಂತುಂ ನಾಂತ್" ಮೊಣ್. ತರ್ ವೊರ್ತಿ ಗರ್ಜ್ ಎಕಾ ಡಿಕ್ಷನರಿಚಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಕಾ ಭೊಗ್ತಾ. ಆಮ್ಚಾ 'ಕೊನ್ವೆಂಟ್' ಚೆಡ್ವಾಂಕ್ ಭಾರಿ ಉಪ್ಕಾರ್ ಜ್ಯಾತ್".

"ಇಲಾರಾಬ್ [ತೊ ಬಾಬಾ ಪಾಟ್ಲೊ, ತಾಕಾ ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಬ್ ಮೊಣಾಜ್ಯಾ ಖ್ಯಂ. ತಾಕಾ ವೆಗ್ಗಿಂ ಬೊಂಬ್ಯಚಾ 'ಮಾಂವ್ಟ್, ಪ್ಯೊನ್‌ಸೂರ್' ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕನ್ ಫ್ರಾದ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ವೆಚೆಂ 'ಇಂಟೆನ್ಶನ್' ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್ಟಾ ವ್ಹೊಡ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂ. ತಾಚೊ ಘುಟ್ ಪೂರಾ ಮಾಮಿಯೆಗಡೆ ಆನಿ ವೊಡ್ಲಿಮ್ಯಾಂಗಡೆ. ಬ್ಯಾಲ್ ಮನ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಜಿಬೊ ಚಿಕ್ಕೆ 'ಲೊಂಗ್' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತೊ ನೆಣಾ.] "ವ್ಹ್ಯೊ, ತಿಚ್ಚ್ ಗಜಾಲ್ ಸುಮಾರ್ ತೇಂಪ್ ಥಾವ್ನ್ ಮೊಜೆ ಮತಿಂತೀ ಘುಂವ್ತಾಲಿ. ಪೂಣ್ 'ಡಿಕ್ಷನರಿ' ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ಟಾತ್? ತೊಚ್ಚ್ 'ಡಿಕ್ಷನರಿ' ಸೊಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ವಾಕ್+ಸರಿ ಕರ್ಚೊ, ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ 'ನಿಗಂಟ್' ಯಾ 'ಶಬ್ದಾರ್ಥ್' ಯಾ 'ಸೊಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ' (ಉತ್ರಾಂ ಜೆಲೊ?), ಯಾ 'ಸೊಬ್ದಾಂ ಭಂಡಾರ್' (ಉತ್ರಾಂ ಸಂಗ್ರಾಪ್?), ಯಾ ದುಸ್ರೆಂ ಕಸಲೈಂ ನಾಂವ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ, ಜ್ಯಾನಾವ್ಯ? ಪೂಣ್ ಮೊಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಕಿತೆಂ-ಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, 'ಸಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ' ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಗುಂತ್ಚೊ ನಹಿಂ. ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಸುಮಾರ್ ಜಣಾನಿ ಕೊನ್ಯಾ ಕೊನ್ಯಾನಿ ' ಸಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ' ಸುರು ಕೆಲಾ ಖ್ಯಂ. ಯೆದೊಳೀ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾವ್ಯಲ್ಲೊ ಕೊಣೈ ನಾ. ದೆಕುನ್ ಏಕ್ 'ಸಭಾ' ಕೆಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲಾತ್. ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ದೀಜ್ಯಾ ಮೊಸ್ತ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ, ಉದಾರಣ್ಣೆ ಮಾದ್ರಿಂಚಾ ಕೊವೆಂತಾಂನಿ, ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಂಕ್, ಯಾ ಸೆಮಿನಾರಿಂಕ್. ತೆದಾಳಾ ಮಾತ್ರ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲಾತ್".

'ಲಿಜ್ಜಿ [ಮೆರಿ ಪಾಟ್ಲೆಂ. ತೆಂ 'ಟ್ರೈನಿಂಗ್' ಶಿಕ್ತಾ, ಮಾಗಿರ್ ಕಿತೆಂ 'ಬೆಥನಿ ಸಿಸ್ಟರ್' ಜಾಂವ್ಕ್ ವೆತಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಕಾವ್ಲೊ 'ನೀವ್ಸ್' ಹಾಡ್ಲ್ಲಾಯಿಲ್ಲೊ] "ವ್ಹ್ಯೊ ಇಲಾರಾಬಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಮಾಕ್ಯಾ ಸಮಾ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ತಸಲೊ ಏಕ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ 'ಕ್ಲಾಸಿಂತ್' ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಕಿತ್ಯಾಗೀ ಮೊಳ್ಯಾರ್ 'ಸಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ'

ಮ್ಹಾ ಕಾ "ಶಬ್ದಾಂಮಂಡಳ್" ಬೊರೆಂ ಲಾಗ್ತಾ] ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಗುಂತುನ್ ಕಾಬಾರ್ ಕರ್ಚೊ ನಹಿಂ. ಹಜಾರಾಂಚಾ ಹಜಾರ್ ಥರಾಂಚಿಂ ಫುಲಾಂ ಹ್ಯಾ 'ಜೆಲ್ಯಾಕ್' ಜ್ಯಾ. ತಿಂ ಸಬ್ದಾ- ಫುಲಾಂ ಎಕ್ಯಾಂ ಕರ್ನ್ ಗುಂತುಂಕ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ವೇಳೀ ನಾ, ತಾಂಕೀ ನಾ ಆನಿ ಆವ್ಕೀ ನಾ. ಆನಿ ತಸಲೊ ಪಂಡಿತ್ ಮೊರ್ತಚ್ ತಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ತಾಚೆಂ ಕಾಮಿ ಮೊರ್ತಾ. ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ 'ಸೆಮಿನರಿ' ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹೊಣ್. ಸಂಸಾರ್ ಸರಾ ಪರ್ಯಾಂತ್, ಹಿ ದಿಯೆಸೆಜ್ ಆಸ್ತೆಲಿ, ದಿಯೆಸೆಜ್ ಆಸ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸೆಮಿನಾರ್ ಆಸ್ತೆಲಿ, ಆನಿ ದೆಕುನ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾವೊಂವ್ಕ್ ರಗ್ಗೆ ನಾಂತ್. ತಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಭಾ ಆಸಾ. ತಿ ಸೆಮಿನರಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಶಾಶ್ವಿತ್ ಉರ್ಚಿ ತಸಲಿ. ದೆಕುನ್ ತ್ಯಾ ಸಭೆನ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ವ್ಯಸುನ್ ಕಾಣ್ಘೆಲ್ಯಾರ್ ಖಂಡಿತ್ 5 ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಆಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಸೊಬಿತ್ ಆನಿ ಶಾಶ್ವಿತ್ "ಸಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ" ಗುಂತುನ್ ವಿಕುಂಕ್ ತಯಾರ್ ಜ್ಯಾತ್. ತುಮಿ ಮ್ಹೊಣ್ಟೆಂ ಕಿತೆಂ?"

"ಮಾಗ್ಗಿ [ತೆಂ ಮೊಜಾ ಆನ್ಯೇಕಾ ಭಾವಾ ರೊಬರ್ಟಾ ಪಾಟ್ಲೆಂ. ಗುಣೆಸ್ತ್ ರುಪೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಆಂಜಾಳ್ ಚೆಡುಂ. 'ಸಿಕ್‌ಸ್ತ್ ಫೊರ್ಮಾಂತ್' ಆಸಾ ಮಾದ್ರಿಂಗೆರ್] "ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ಮಾವ್ಯೆಚೊ ಪೂತ್, ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತ್ ಲುವಿಸ್ ಬಾಬ್ ಮಾಕಾ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ-'ಪಾರ್ಲರಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಂಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರಿ ಕರ್ನ್ ಶಿಕ್ಚಿ'ರೂಲ್ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್. ದೆಕುನ್ ತೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತೀ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕಾಣ್ಘೆತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಭಾರಿ 'ಫಸ್ಟ್' ಜಾಲೆಂ. ಮಾಕ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಫುಸ್ಸಡ್ತಾ, ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಸೊಬ್ದ್ ಹಾಂವ್ ನೆಣಾ. ಪೂಣ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಣೆಂಚ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪಾವಾನಾ. ಮೊಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಚಿಲ್ಲರ್ ದಿಸಾತ್, ಪೂಣ್ ಕಾಯ್ ವ್ಹಡ್ ನಹಿಂ, ಖುಶೆಚೆಂ ಮೊಲ್ ದಿಯಾ: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲೈತಾನಾ ಕೊವೆಂತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚೆಡ್ವಾಂಬರಿ ಹಾಂವ್ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೊರ್ಸುನ್ ಉಲೈಲ್ಯಾಕ್ ಆನಾನ್ ಮಾಕಾ ಪರ್ಸರಿತ್ತ್ ಮಾರ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ದಿರ್ವೆಂ,' 'ಆಂಜ್' ಆನಿ ಹೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೊರ್ಪಾಂ ವಾಚುಂಕ್ ಹಾವೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಯಾಂತ್. ಪೂಣ್ ಎಕೆಕ್ಲೊ ಎಕೆಕಾ ನಮುನ್ಯಾರ್ ಬೊರೈತಾ. ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ಎಕೆಕ್ಲೊ ತೊಚ್ಚ್ ಸೊಬ್ದ್ ದೋನ್ ತೀನ್ ಥರಾನಿ ಬೊರೈತಾ. ತರ್ ಕೊಣಾಚೆಂ ಸಮಾ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆಂ? ತಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಏಕ್ 'ಡಿಕ್ಷನರಿ', 'ಸಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ' ಜರ್ತರ್ ಜ್ಯಾತ್, ಅಸಲೆ ನಮುನೆ ನಪ್ಯಂಚ್ ಜಾತಿತ್. ಸಕ್ಡಾಂಚೆಂ 'ಸ್ಪೆಲ್ಲಿಂಗ್' ಡಿಕ್ಷನರಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಜ್ಯಾಜ್ಯಾ. ದೆಕುನ್ 'ಡಿಕ್ಷನರಿ' ಖಾಲಿ ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತಾಂನಿ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪಾವಾನಾ, ಪೂಣ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಚ್ಯೊಯಿ ಬುದ್ವಂತ್ ತಕ್ಲ್ಯೊ ಸಾಂಗಾತಾ ಘಾಲ್ನ್ ಏಕ್ ಥರ್ 'ಯುನಿಫೊರ್ಮಿಟಿ' ಆಸಾ ಕರಿಜ್ಯಾ."

"ಜೊನಿ ಬಾಬ್ - ತಾಚೆ ಶಿವ್ಯಾ ಮೊಸ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೊಬ್ದ್ ಆಸಾತ್, ತಾಂಕಾಂ ಘಾವೊತೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದ್ ನಾಂತ್. ದೆಕುನ್ ಎಕ್‌ಚ್ಯ್ ನೊವೆ ಸೊಬ್ದ್ ಘಡಿಜ್ಯಾ. ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಶೆಂತ್ಲೆ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡಿಜ್ಯಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಮಾರಾಟಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ, ತುಳು, ಕಾನ್‌ಡಿ ಆನಿ ಗ್ರೊಯ್ಕಾರಾಂಚಾ ಡಿಕ್ಷನರಿಂತ್ಲೆ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡಿಜ್ಯಾ. ಆನಿ ಖ್ಯಂಚೆ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಂತ್ ಬೊರ್ಸುನ್ವೆತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಹೆರಾಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾ ವಿಚಾರ್ನ್ ಪೊಳೆಲ್ಯಾರ್ ಬೊರಿ".

"ಲುಸಿ - ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾಂಚೆ ಪೂರಾ ಮಾಹೆತ್ ವಿಚಾರುಂಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ವೊರ್ಸಾಂ ವೆತಿತ್. ದೆಕುನ್ ಥೊಡ್ಯಾ 'ಕ್ಲೆವರ್' ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಬೊರೆಂ. ಆನಿ ತಾಣಿ ಮೊಸ್ತು ತೆಂಪ್ ಆನಿ ವೇಳ್ ಕಾಡಿನಾಯೆ, ಚಡ್ಡ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 3 ವೊರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಜ್ಯಾಜ್ಯಾ."

"ಲಿಜ್ಜಿ- ಸಕ್ಕಡ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಖಾಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಡಿಕ್ಷನರಿ ಕರುಂಕ್ ಮಾತ್ರ್. ದೆಕುನ್ ಖ್ಯಂಚ್ಯೆ ಏಕ್ ಬೊರೀ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಡಿಕ್ಷನರಿ ಕಾಣ್ಘೆಂವ್ಚಿ ಆನಿ ಪೂರಾ ಸೊಬ್ದ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕರ್ಚೆ."

ಮೇರಿ - ತರ್ಜುಮೊ ಕರ್ತಾನಾ ಶಬ್ದಾರ್ಥ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಬೊರೈಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ವಾಚೆಸಾರ್ಕಿ ಜ್ಯಾತ್. ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಾನ್‌ಡಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಗೊತ್ತು ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್‌ಚ್ಯ್ ಉರ್ತೆಲಿ. ಪೂಣ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಯ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಬೊರೈಲ್ಯಾರ್, ಬೊಂಬ್ಯ, ಗೊಯಾಂ, ಕರಾಚಿ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಗಾಂವಾಂನಿ ಪಾವಾತ್. ಆನಿ ಕೊಣ್ ಜಾಣಾ, ವೊರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗ್ರೊಯ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಆನಿ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಗಾರ್ ಮೆಳೊನ್ ಏಕ್ " ಯುನಿವರ್ಸಲ್" ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕರುಂಕ್ ಪಾಂವ್ಚೆನಾಂತ್ ಮ್ಹೊಣ್!".

ಲುಸಿ - "ಮಾನಾದಿಕ್ ಎಡಿಟರಾನೊ, ಆಮ್ಚೆಂ ಗುರ್ಪೂರ್ಾರ್ ಬೊಂಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ 'ಟೊಕ್' ಭಾರಿ ಲಾಂಬ್ 2 ವೊರಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಸಬಾರ್ 'ಟೊಪಿಕ್ಸ್' ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಪೂಣ್ ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂ-ಜೆಲ್ಯಾಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಮಾತ್ರ್, ಆನಿ ತ್ಯೊಯಿ ಭಾರಿ 'ಶೊರ್ಟ್' ಕರ್ನ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಬರೈಲ್ಯಾತ್. ಸಕ್ಕಡ್ ವಾಚುನ್ ತಾಂಚೆ 'ಒಪೀನಿಯನ್' ತುಮ್ಕಾಂ ದಿತೆಲೆ. ಸಕ್ಡಾಂಚಾ ಬೊರೆಪೊಣಾಕ್ ವೊಡ್ಚಿ ಸಂಗತ್ ತುಮಿ ತುಮ್ಚಾ 'ದಿವ್ಯಾಂತ್' 'ಪ್ರಿಂಟ್' ಕರ್ತೆಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಪಾತ್ಯೆತಾಂ. ಆನಿ ಆಮಿ ಹಾಂಗಾ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತಾಂಚಾ ಮೊತಿಂತ್ ರಿಗೊನ್ ಭಿಸ್ಪಾಂಚೆಂ 'ಪರ್ಮಿಶನ್' ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ತೆ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಸುರು ಕರ್ತೆಲೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂಯಿಂ ಪಾತ್ಯೆತಾಂ ಆನಿ ತೆದಾಳಾ ಹಿ ಮೊಜೆ ಭೊರ್ಶಿಚಿ ಭಾಸ್ ಸೊಡ್ನ್ 'ಪ್ಯೂವರ್' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ತೆಲಿಂ. ತುಮ್ಚಿ ಪ್ಯೊಸಿಲಿ ಇಚ್ಛಿಣ್."

21-12-'28 'ಜೆಪ್ಪುಚೆಂ ಲುಸಿ.'

i) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಫೆಬ್ರೆರ್ 2, 1929

“ಇಂಗ್ಲೆಜ್- ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ- ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಷೆಚಿ ಏಕ್ ವಾಕ್ಸರಿ (Dictio-ary) ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಾ ರಜೆನ್ ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತಾನಿ ಸುರು ಕೆಲಾಂ. ಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಸರ್ವ್ ಉತ್ತೇಜನ್‌ದಾರಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಹಾತಾಹಾತ್ ಕುಮೊಕ್ ೀಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ವಿನಂತಿ ಆಸಾ. ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ್ ಉಜಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪೂಣ್ ರ್‌ಕಡೆನ್ ಉಜಾರ್ ಕರ್ಚಾ ಆಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದಾಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್ನ್ ಕೊಣ್ಯೆ ಾಡ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಬೋವ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಕಾಣ್ಫೆತೆಲೆ.”

ii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಫೆಬ್ರೆರ್ 16, 1929

“ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ”

“ಪ್ರಿಯ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾನೊ, - ಫೆಬ್ರೆರಿಚಾ ಪ್ಯೆಲ್ಯಾ ಆಂಕ್ಯಾಂತ್ ಭಾರಿಚ್ಚ್ ಬೊರಿ ಾಲ್ ಖಬಾರ್ ಆಸಾ ನಹಿಂಗಿ! ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತಾನಿ ವೊರ್ತೆಂ ಆನಿ ಉಪ್ಕಾರ್‌ಭರಿತ್ ಮ್ ಸುರು ಕೆಲಾಂ ಖ್ಯಂ. ಹಿ ವಾರ್ತಾ ಕಾಡ್ಡಿಯಾಲ್ ಲೆಪಿಸಿಯರಾಚಾ ಕಾನಾಂತ್ ಡಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತೊ ರೊಮಾಪುರಾ ಥಾವ್ನ್ ಜೆಪ್ಪ ಸೆಮಿನಾರಿಕ್ ಆದ್ಲೆಬ್ಯಾಕಿ ್ಹಡ್ಲಿ ಶಿಫಾರಾಸ್ ಧಾಡಿತ್!! ಹೊ ವೃತ್ತಾಂತ್ ಮಾಕಾಚ್ಚ್ ಕಿತ್ಲೊ ಧಾದೊಶಿ ಕರ್ತಾ ್ಹಳೆಂ ಹಾಂವ್‌ಂಚ್ ನೆಣಾ. ಉಲ್ಲಾಸ್‌ಭರಿತ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಕಾಳ್ಜಾಚಿ ಗುಡ್ಡಿ ುಸಳ್ತಾಶಿ ಭೊಗ್ತಾ ಮೊಜೆ ಭಿತರ್. ಸ್ಯಾಬಾ ಮೊಜಾ! “ದೆವೊ ಗ್ರಾಸ್ಸಿಯಸ್” ದೆವಾಕ್ ರ್ಗಾಂ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್, ಆನಿ “ಗ್ಲೊರಿಯಾ ದೇವೊ” ದೆವಾಕ್ ಸಂದ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ತೆಂ ಪೊಂತಾಕ್ ಪ್ಯಾಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಆತಾಂ ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತಾಂಕ್ “ತ್ರೀ ೀಯರ್ಸ್” ತೀನ್ ಉಲ್ಲಾಸ್ “ಹೂತೊ! ಹೂತೊ!! ಹೂತೊ!!!” ಪುರೊ ಪುರೊ.”

“ಹಾಂವ್ ನಾಡ್ಕಾರ್ ಜಾಲ್ಲೊಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಾಕಾ ಮ್ಯಾ ಭಾಸ್ ಬೊರಿ ಯೆತಿ ಣ್ಣಾ, ಆನಿ ತೆದಾಳಾ ನೊವೊ “ಸೊಬ್ದಾಂ ಜೆಲೊ” ಸೊಬೊಂವ್ಕ್ ಸಬಾರ್ ಂಚ್ಚಾರ್ ಆನಿ ನಾಜೂಕ್ ಆನಿ ಆಪುಟ್ಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದ್ ರಾಸ್ ಕರ್ನ್ ಧಾಡ್ತೊಂ. ಣ್ ಶಹರ್ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೊಡ್ತಾ, ಉಲೈತಾನಾ ಘುಸ್ಪೊಡ್-ಂದೊಳ್‌ಸೊ ದಿಸ್ತಾ. ಪೂಣಿ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಿಘಂಟ್ ಆಸಾಜಾಯಿಚ್ಚ್. ದೆಕುನ್ ತ್‌ಪ್ಯಾ ಬೊಡೊವ್ನ್ ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಸಂಗ್ತಿ ತಿಚೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಧಾಡ್ತಾಂ. ಜೆ ಆಲೊಚೆನೆಕ್ ಖುಶೆಚೆಂ ಮೊಲ್ ಬಾಂದ್ಯೆತ್, ಮಾಕಾ ಕ್ಯಾಂ ರಾಗ್ ನಾ, ಯಾ ಡ್ಸ್ ಕಸ್ತಾಳ್- ಕುವ್ವಾರ್ಂತ್ ಉಡೊವ್ಯೆತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್-ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ಯಾತ್: ಎಕ್ಲ್ಯಾಚಿ ಲೊಚೆನ್ ಆನ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಆನ್ಸರ್ಸಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಳೆಂನಾ. ಖುಶಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ರಾಜಾವಿಂ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ್ ದೊವ್ರುಂಯೆತ್, ಸಾರ್ಕೆ ನಹಿಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಂಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಚೆಲ್ಲುಂಯೆತ್ - ತಶೆಂಚ್ ಮಾಕಾ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ಮಿಶ್ಯೊ ಘಟ್ಟಾ

ಆದಿಂ "ಬಸ್ರಾ ವೊಚ್, ಭಸ್ರಾ ವೊಚ್" ಮ್ಹಣ್ ಲೊಟ್ಟಾಲೆ; "ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಪೊಳೆಯಾಂ, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಪೊಳೆಯಾಂ" ಮ್ಹಣೊನ್ ಆನಿಕಿ ಹಾಂಗಾಚ್ಚ್ ಆಸಾಂ. "ತಶೆಂ ಆತಾಂ ಹಾಸೊನ್ ಖೆಳೊನ್ ದೀಸ್ ಕಾಡ್ಚೆ" ಮ್ಹಣ್ತಾ ಮಾಮಿ - ಆತಾಂ ಮ್ಹಜಿ ಆಲೊಚೆನ್ ಸೊಡ್ಯತಾಂ-

"ನಾಂವ್-ನೊವೊ ಗ್ರಂಥ್ ಜಾತಚ್ ತಾಕಾ ವೊಲ್ ಲ್ಯಾತಾನಾ ಸೊಬಿತ್ ಏಕ್ ನಾಂವ್ ದೀಜ್ಯಾ ನಹಿಂಗಿ? "ಜೆಪ್ಪುಚಾ ಲುಸಿನ್" ಜನೆರಾಚಾ ಪ್ಯೆಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ನಾಂವಾಂಚಿ ಏಕ್ ಶಿಂಕಳ್‌ಚ್ಚ್ ದಿಲ್ಲಿ, [ಚುರುಕ್ ಮೆಂದ್ವಾಚೆಂ ಚೆಡುಂ ಜ್ಯಾಜ್ಯಾ ತೆಂ] ಜರ್ತರ್ ಹ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಲಿವ್ರಾಚೊ ಮಾಕಾ ಪೊದೊರ್ನ್ ಕರ್ತಿತ್, ಹಾಂವ್ ತಾಚೆರ್ ಹಾತ್ ವೊಡ್ತಾನಾ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಅಮ್ರುತ್ ನಾಂವ್ ಲಾಯ್ನ್. ಸರ್ವ್ ನಾಂವಾಂ ಪೈಕಿ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ಮ್ಹಂವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಭೊಗ್ತಾ ನಹಿಂಗೀ? ಆೖಕೊಂಕ್ ಕಾನಾಕ್ ರಂಗಿತ್, ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಸಸಾರ್, ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸರಾಗ್ಗ್ ಯೆತಾ. ಪೊಳೆಂವ್ಕ್ ಪಾಡ್ ದಿಸಾನಾ. ಖಂಚಾನ್ ದೃಷ್ಟಿ ಲ್ಯಾಲ್ಯಾರೀ ಮುದ್ಯೆಕ್ ಥಿಕ್ ಬೊಸ್ಯಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ದಿಸ್ತಾ. ತರ್ ತೆಂಚ್ ಆಸೊಂದಿ."

ಕಾಮ್ ಆತಾಂ -'ವಾಕ್ಸರಿ' ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕೆಳಿಂ ಖೆಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ ನಹಿಂ, ಮಾಹೆತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್‌ಚ್ಚ್ ಗೊತ್ತು. ಕಾಮ್ ಮಸ್ತ್ ಆಸಾ, ಕಾಮ್ ಆತಾಂ, ಕಾಮ್ ಮಾಗಿರ್ ಛಾಪ್ಸಿತಾನಾ. ದೆಕುನ್, ಆತಾಂ 40 ಯಾ 50 ಜಣಾಂಕ್ ಕುಡ್ಸುನ್, ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ದಿಂವ್ಚಿಂ ಪ್ಯೆಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್, ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ವಿಂಗಡ್ ವಿಂಗಡ್ ವಸ್ತುಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸೊಬ್ದ್ ಪುಂಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಂವ್ಚೆಂ [ಗಿರ್ದಿ, ಮಾಂಡ್, ಕುಪ್ರೊಣ್, ಬಾಣ್ಯೆರೆಂ ಸೈತ್ ವಾಕ್ಸರಿಂತ್ ಘಾಲಿಜ್ಯಾ] ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಆದ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವಿಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಂತಿಗೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ಬರವಣ್ಯೊ ವಾಚುಂಕ್ ದೀವ್ನ್ - ಅಶೆ ತಾಂಕ್ತಾ ತಿತ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್, ಸಾಂಗ್ಣ್ಯೊ, ಗಾದಿ, ಮಾತ್ರಿ ಗೊಬೊರ್ ತಲಾಸ್ ಕರ್ಚೆಂ. ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತ್ ರಜೆರ್ ಘರಾ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹಾಂವೀ ಕುಮ್ಕೆಕ್ ಮೆಳಾನ್."

"ಕಾಮ್ ಮಾಗಿರ್ - ಛಾಪ್ಸುಂಚಾ ಆದಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡಿಜ್ಯಾ.

1) ವಾಕ್ಸರಿಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದ್ ಪೂರಾ ಕಾನ್‌ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಮಾತ್ರ್ ಬೊರೈಜ್ಯಾ.

2) ಆನಿ ದೆಕುನ್ ಥೊಡ್ಯೊ ರುಲಿ ಕರ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ಕಸೊ ಬೊರೊಂವ್ಚೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಿಶ್ಚುಸಿಜ್ಯಾ- ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸೊಮೆಸ್ತಾನಿ ವಾಕ್ಸರಿಂತ್ಲೆಂ "ಸ್ಪೆಲ್ಲಿಂಗ್" (ಅಕ್ಷರಾಂ ಕುಡ್ಸೊಣ್) ಧರಿಜ್ಯಾ. ಚುಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಯಾ ದುಸ್ರೊ ಆವ್ತಾರ್ ಧರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಭೊಗ್ಸುಂಚಿ ನಾ.

3) ಬುಕಾಚಾ ಸುರ್ವೆರ್ ಏಕ್ "ಚಾವಿ" ದೀಜ್ಯಾ. :-a) ನಾಮಪದಾಂಚೆಂ ಡಿಕ್ಲೆನ್ಶನ್" [ವಿಭಕ್ತಿ ವಿವರ್] b) ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಚೆಂ "ಕೊಂಜುಗೇಶನ್" ಕೃತಾಂಜೆಲೊ] c) ಸಕ್ಡ್ಯಾಂಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಜ್ಯಾಶೆಂ ಕಾನ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂಚೊ ಜೊಕ್ತೊ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ತರ್ಜುಮೊ

4. ನಾಮಪದಾಂಚೊ "ಜಂಡರ್", [ಲಿಂಗ ತರ್], "ಜೇನಿಟ್ಟ್ಯು" [ಸಮ್ಮಂಧ್ ವಿಭಕ್ತ್] ಆನಿ ಬಹುವಚನ್ ದೀಜ್ಯಾ;

ಸಾಧಾರ್ಣ್ ಅಶೆಂ: a. mango -ಆಂಬೊ -ಬ್ಯಾ, m.ಆಂಬೆ ; b. ant- ಮೂಯಿ - ಯೆ, f ಮುಯ್ಯೊ.

5. ಕ್ರಿಯಾಪದ ಬೊರ್ಯತಾನಾ "ಇನ್ಫಿನಿಟ್ಟ್ಯು" [ಭಾವ ರೂಪ್] ಆನಿ ನೆಗೆಟ್ಟ್ಯು ನಿಷೇದಾರ್ಥ್] ದೀಜ್ಯಾ. ಉದಾ: tell- ಸಾಂಗ್ - ಸಾಂಗ್ಚೆಂ, ಸಾಂಗಾನಾ, Beat - ಮಾರ್- ಮಾರ್ಚೆಂ, ಮಾರಿನಾ.

6. ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಚಾಲ್ತ್ಯೊ ವ್ಯಾಕರಣ್ ರೆಗ್ರೊ ದೀಜ್ಯಾ.

7. ಬುಕಾಚೊ ನಮುನೊ ಬದಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಭಾರಿ ಬೊರೊ. ಮೊಜೆ ಮೊತಿಕ್ ಹರ್ ಪಾನಾರ್ ದೋನ್ ವೊಳಿಂ ಬದ್ಲಾಕ್ ತೀನ್ ವೊಳಿ ಕೆಲ್ಯಾರ್, ಬೂಕ್ ದಾಟ್ ಜ್ಯಾನಾ. ದೆಕುನ್ ನವೊ ಬೂಕ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ □□□ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೊ ಆನಿ ಅಸೊ □□ ನಾಕಾಸೊ ದಿಸ್ತಾ.

ಜನೆರಾಚಾ ಪ್ಯೈಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ "ಜೆಪ್ಪುಚಾ ಲುಸಿನ್" ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ವಸ್ತು ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ. ತಾಂಚೆ ಪ್ಯಕಿ ಸೆಮಿನಾರಿಂತ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹ್ಣೊಳ್ಳಿ ಬೊರೀ ಆಲೊಚೆನ್. ಆನಿ ಆತಾಂ [ತಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರ್ಯಾ ಆೖಕೊನ್‌ಗೀ?] ಸೆಮಿನಾರಿಂತ್ ಶಿಕ್ಷಿ ತರ್ನಾಟ್ಯಾನಿ ತಾಂಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂಖಾಲ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾವ್ತೆಲೆಂ. ಶಾಬಾಸ್! ಜಾಂವ್ದಿ ತರ್ ಹಿ ನೊವಿ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಅಲಂಕಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಿಕ್ ಆನಂದ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿಯೆಸೆಜಿಕ್ ಮಾನ್, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ [ಸೆಮಿನರಿಚೊ] ಕುರೊವ್. ಸಗ್ಳೆ ದಿಯೆಸೆಜಿನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಹಾತ್ ದೀಜ್ಯಾ ಮ್ಹ್ಣ್ ಮಾಕಾ ಭೊಗ್ತಾ. ನಿಜಾಕಿ ಆಮ್ಚೆ ಮೊದೆಂ ಸಬಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ್ ಪಂಡಿತ್ ಆಸಾತ್. ತಾಂಕಾಂ ಮೊಸ್ತು ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಆಸ್ತೆಲೆಂ ಆನಿ ದೆಕುನ್ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಎಡಿಟಾರಾನಿ ಹರ್ಯೆಕಾ ದಿವ್ಯಾಚೆಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಏಕ್ ಪಾನ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿಕ್ ಮ್ಹ್ಣ್ ವೊರೆವಿಂಗಡ್ ದೊವೊಲ್ಯಾರ್ ಜ್ಯಾತ್ ನಹಿಂಗಿ? ಹಾಂವ್ ಸರ್ವ್ ವಾಕ್ಸರಿಂಚೊ ಈಷ್ಟ್. ಸುಮಾರ್ ವಾಕ್ಸರಿ ಆಸಾತ್ ಮೊಜೆಕಡೆ. ವೆಗ್ಗಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಮೆಳಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಿ ಸದ್ದಾಂ ಉಶ್ಯಾತಾಳಾ ದೊವ್ರಿನ್. ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತ್ ಗರ್ಮಿ ರಜೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಾಟಿ ಕುಳಾರಾ [ಸೆಮಿನಾರಿಕ್] ಪಾಸೊನ್ ಖೆಳೊನ್ ವೆತಾನಾ, ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ಖರ್ಚಾಕ್ ಮ್ಹ್ಣ್ ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್

ರುಪ್ಯ ದಿಂವ್ಚೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್ ಹಾವೆಂ ಮೊಜೆಚ್ಚ್ ಸ್ವಂತ್ ಇಚ್ಛೆನ್."

"7-2-29" *"ವಾಕ್ಸರೀಕ್."*

[ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರಿ ಕರಿಜಾಯಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತೆಲ್ಯಾಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಹಂ ಏಕ್ ಆಪೊಣೆ ಹಾತಾ ಹಾತ್ ಕುಮೊಕ್ ದಿಂವ್ಕ್. ತರ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಆತಾಂ ಮುಕಾರ್ ಯೆಂವ್ದಿತ್ - ಎಡಿಟರ್ ಕೊ. ದಿ.]."

(iv) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಮಾರ್ಚ್ 2, 1929

"ಕೊಂಕ್ಣಿರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ"

"ಪ್ರಿಯ ಪ್ರಭು, - ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿಕ್ ಕ್ಯಾಂ ಪುಣಿ ಕುಮೊಕ್ ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಕಾ ಜಾತಾ. ಕಿತೆಂ ಕರುಂ! "ಧುವೊ ಮ್ಹಜೆಗಡೆ ದುಡು ಆನ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಗಡೆ" ಜಾಲಾಮು. ಹಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಸೊಮ್ಜೊಲೊಸೊ ದಿಸ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಿ ಕಾಸಾಯಿತ್ಲಿ ಸಹ್ಯಾ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ಚಿಗೀ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತಕ್ಲೆಂತ್ ಬೊರೆಂ ಘುಂವ್ಡಾವ್ನ್ ಘ್ಯಾಸ್ ಕರ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತುಮ್ಕಾಂ ವಂದಿತಾಂ.

He died "ಹಿ ಡಾಯ್ಡ್" ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಏಕ್ ಚಿಂತ್ನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ರುಚಿಕ್ ಧರಾಂನಿ ಬೊರ್ಪಿಂ ಆನಿ ಮುಖಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ಪೊಳೆಯಾ:

1. ತೊ ಮೆಲೊ, 2. ತಾಣೆ ಪ್ರಾಣ್ ಕೆಲೊ, 3. ತೊ ಸರ್ಲೊ, 4. ತೊ ಅಂತರ್ಲೊ 5. ತಾಣೆ ಘುಡ್ ಘಾಲೊ, 6. ತೊ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ದಾಖಿಲ್ (ಜಾಲೊ), 7. ತೊ ಸಂಪ್ಲೊ 8. ತೊ ಫಾಡ್ಚ್ಯಾ (ಜಾಲೊ) 9. ತಾಣೆ ಲಾಟ್ ಘಾಲಿ 10. ತೊ ದೆವಾದೀನ್ ಜಾಲೊ 11. ತೊ ಖರ್ಚಾಲೊ 12. ತಾಣೆ ಕಾಂಬಿ ಮೊಡ್ಲ್ಯೊ 13. ತೊ ಫೊಂಡಾಂತ್ ನಿದ್ಲೊ 14. ತೊ ಫೆಸ್ತಾಕ್ ಗೆಲೊ 15. ತಾಣೆ ಹಾತ್ ಪ್ಯಾ ಸೊಡ್ಲೆ 16. ತೊ ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ 17. ತಾಣೆ ದೊಳೆ ಧಾಂಪ್ಲೆ 18. ತೊ ಲಾಂಬ್ ಜಾಲೊ 19. ತೊ ಫೊಂಡ್ಯೆಬುರ್ಗೆರ್ ಗೆಲೊ 20. ತೊ ಕಾಬಾರ್ [ಜಾಲೊ] 21. ತಾಣೆ ಜೀವ್ ಸೊಡ್ಲೊ. 22. ತೊ ಮಾತ್ತಿ ಖಾಂವ್ಕ್ ಗೆಲೊ 23. ತೊ ಮಿಟ್ ಮೆಜುಂಕ್ ಗೆಲೊ 24. ತಾಣೆ ಫೊಳಾಂ ಖೆಲಿಂ 25. ತೊ ತ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ(ಗೆಲೊ) 26. ತೊ ಚಟ್ಪ್ (ಜಾಲೊ) 27 ತೊ ಕೂಕು 28. ತಾಣೆ ಕೆಳಿಂ ಖೆಲಿಂ 29. ತೊ ಮೊರ್ನ್ ಪಾವ್ಲೊ 30. ತೊ ಗೆಲೊ 31. ತಾಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಘಾಲೊ 32. ತೊ ಗೊಯಾಂ ಗೆಲೊ 33. ತೊ ನಿಟ್ಪ್ (ನೀಟ್ ಜಾಲೊ) 34. ತಾಣೆ ಕೂಕ್ಲು ಕೆಲೆಂ 35. ತೊ ಆಕೇರ್ (ಜಾಲೊ) 36. ತೊ ಕೈಲಾಸಾಕ್ ಗೆಲೊ (ಪಾವ್ಲೊ) 37. ತಾಕಾ ಚಾಟ್ಲೊ ಬಾಂದ್ಲೊ 38. ತಾಣೆ ವಾಟ್ ಧರ್ಲಿ 39. ತೊ ರೂಕ್ ಜಾಲೊ. 40. ತಾಣೆ ಪುಕ್ಕ್ ಕೆಲೆಂ 41. ತಾಚೆಂ (ಆಕೇರ್) ಜಾಲೆಂ 42. ತಾಣೆ ಹಾತ್ ಪ್ಯಾ ಲಾಂಬೈಲೆ (ಸೊಡ್ಲೆ) 43. ತೊ ಮನ್ನರಾಡಿ ಗೆಲೊ 44. ತೊ ಯಮಪುರಾಕ್ ಗೆಲೊ 45. ತೊ ಗೋಕರ್ಣಾಕ್

ಲೊ 46. ತೊ ಉಸಾಳ್ಳೊ, 47. ತಾಣೆ ನಿಮಾಣೊ ಉಸ್ವಾಸ್ ಸೊಡ್ಲೊ 48. ತಾಚಿ
ವ್ವಿ ಕಾಬಾರ್ 49. ತೊ ಲಯಾ ಜಾಲೊ 50. ತಾಣೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕಾಡ್ಲೆಲಿ 51. ತಾಣೆ
ದಾಂ ಸೊಡ್ಲಿಂ 52. ತಾಣೆ ಗುಪ್ತ್ ಕೆಲೆಂ 53. ತೊ ಸರ್ಗಾರ್ ಗೆಲೊ 54. ತೊ
ಲಾಸ್ (ಜಾಲೊ) 55. ತೊ ಶಿತ್ ನಾತ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಗೆಲೊ."

"ಪಿಂತಿಣ್."

v) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಮಾರ್ಚ್ 16, 1929 - English Supplement

The Konkani Language - To the Editor, Konkni Dirven"

Sir,

You are performing a great service to the Konkani anguage by substituting indigenous. Words for words rawn from Portuguese and other European languages. hereby you are rendering the language purer, richer and nore effective. *One feels this, for example, when you describe he Sisters of Bethany as ಬೆತನಿಚ್ಯೊ ಬ್ಹಯ್ಣಿ. All that the word ಬ್ಹಯ್ಣ್ tands for rushes to the mind in a way it does not when the orresponding English word is used.*

Much as you have done, there is still much more to be one. Tamil, one of the chief languages of India, which lends self in the opinion of many people even more than English devotional purposes, employs indigenous words in almost very case in which foreign words are used in Konkani. For xample, it has indigenous equivalents for Church, Convent, arish, Saint, Priest, Monk, Nun, Rector, Prayer, Catechism, lass, Altar, Baptism, Confirmation, Confession, Communion, ermon, Benediction of the Blessed Sacrament, Way of the ross etc. Our aim therefore should be to find such equivalents r every word.

A Konkani Dictionary which answers this purpose is erefore a desideratum which I would bring to the notice of e ***Jeppoo Seminary Dictionary Committee.***

At present there are two dialects (If I may say so) of onkani, one spoken by the Catholics and the other by our

Hindu brethren. If our dialect is purged of its European words, the gulf between the two dialects will be considerably narrowed, and the formation of a unified language (like the standard English used by the higher and literary classes in England, which is quite apart from the Scotch and other dialects) promoted. Our Konkani publications will recommend themselves to our Hindu brethren and with an enlarged circle of readers to cater to may in time become paying propositions. In short, the growth of a Konkani literature will be encouraged."

"20th Aug. 1930" *"C.D.J. Pinto"*

(vi) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಮಾರ್ಚ್ 16, 1929

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್'

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ'

"ಪ್ರಿಯ ಪ್ರಭು,- ಮಾಕಾ ಆಸಾ ಏಕ್ ಭಾವೊ, ತ್ಯಾ ಭಾವ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಬ್ಯಾಲ್, ತ್ಯಾ ಬ್ಯಾಲೆಕ್ ಏಕ್ ಪೂತ್, ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಭೂತ್! ವ್ಹೈಗಾ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್! ಆದ್ಲೆ ಪಾಪ್ಪಿಂ ಹಾವೆಂ ಧಾಡ್ಣ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಂಕ್ ಆನಿ ಪ್ರತೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚಾ ನಾವಾಕ್ ತೊ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ತಾ.... ಜೆಪ್ಪುಚಾ ಜೊನಿಚೆಂ "ರಾಗ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ವಾಗ್" ನಾಂವಾಖಾಲ್ ಫ್ಯಾಸ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್‍ಬೀ ವಾಚ್‍ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ಲೆಂ. ಮೊಜಾ ಪುತ್ನ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಚಾರ್ ಸೊಬ್ದ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂ- ತೊ ಶಿರ್ಪುಟೊಬ್ಚ್, ಲಾಂಬೆಟೊ, ಚಿಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆಲಾ; ಸೆಜ್‍ಸಾಂಬಾರ್ಚಿಂ ತಾಕಾ "ದೊಂಟಿ ದುಮ್ಮ್ಗಾ" ಮ್ಹೊಣ್ತಾತ್. ದೋನ್ ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಗೋಣ್ಯೆಂತ್ ಪ್ಯಾ ಫಾಲ್ನ್ (ಚಲ್ಲಾಣ್ ಶಿರ್ಕಾವ್ನ್) ಪಾಯಾಂಕ್ ರೆಡ್ಯಾಚಿಂ ಚಾಂಬ್ಡಿಂ ಬಾಂದುನ್ (ಮೊಚೆ) ಆಂಗಾಕ್ ಕಾಂಬೊಳ್ ಗುಟ್ಲಾವ್ನ್ (ಗರಾಮ್ ಕೋಟ್) ಹಾತಾಂತ್ ಶಿಮ್ಬಿ ಧರ್ನ್ (ಚಾಂಮ್ಡ್ಯಾಚೆಂ ಬೆತ್) ಮಾತ್ಯಾಕ್ ಬೆಂಡು-ಕಂಡಿ ಲಾವ್ನ್ (ಚೆಪೆಂ) ತೊಂಡಾಂತ್ ಧುಮ್ಬಿ ದೊವ್ರೊನ್ (ಚಿರೂಟ್) ಆಗ್ಬೊಟಿಚೆರ್ ಖಲಾಸಿ ಕಾಮಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ. ಆತಾಂ ವ್ಹೊಡ್ಲೊ ಕಾಂಟ್ಲುಸ್-ಸೊ-ಜಾವ್ನ್ ದೊನೀ ಹಾತ್ ಕಾಲ್ಸಾವಾಂಚಾ ಬೊಲ್ಸಾಂನಿ ಚೆಪೂನ್ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಕಾಮಾಕ್ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ತಾ. ಆತಾಂಚೆ ಪಿಲೆ ಪರ್ದೆಸಾಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ಷಣ್ "ಪೊರ್ಬಾಕ್ ಕಾಲ್ಬೊ ಶಿಕ್ಯಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ" ಕರ್ತಾತ್. ಆಮ್ಚೊ "ದೊಂಟಿ ದುಮ್ಮ್ಗಾ" ಚಾರ್ ಗಾಂವ್ ಭೊವ್ಲಾ ಖೈಂ. (ಖೈಂ ದೆಪ್ಪಾನ್‍ದೇಸ್ ಪಾವ್‍ಲ್ಲೊ ಕೊಣ್ಣಾ!) ಲಂಡನ್-ಗಿಂಡನ್ (ಬೋರ್-ಮಂಡ್ಯಾನ್),

ಪ್ರಿಕಾ–ಗಿಪ್ರಿಕಾ (ಸುಕಿ ಬಾಕ್ರಿ ಖಾ), ಮೈಸೂರ್–ಗೈಸೂರ್ (ತಳ್ಪಿ ಸೂರ್) ಪೊಳ್ಯಲ್ಯಾತ್
ೊ ತಾಣೆ ! ಕಿತೆಂ ಭೊಗ್ತಾ ಕೊಣ್ಣಾ ಮಾಕಾ ತಾಕಾ ನಿಯಾಳ್ತಾನಾ!– "ವಾಕ್ಸರಿ"
ಒವ್ ರುಚಾನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ದುಸ್ರೆಂ ಬೊರೆಂ ನಾಂವ್ ದಿಂವ್ಚಿ ತೊ. **ದುಸ್ರ್ಯಾನಿ ಫಾಮ್**
ಡ್ಸ್, ಹಾತ್ ಪ್ಯಾ ಝುರೊವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಖೊಡಿ ಕಾಡುಂಕ್ ವ್ಹಡ್ ವೇಳ್
ಕಾ; ಖೊಡಿ ಕಾಡುಂಕ್ ಸದಾಂಚ್ ಸಸಾರ್. ಸಾಧನ್ ಮಾತ್ರ್ ಕಷ್ಟಾಂಚಿ ರಾಸ್
ಕೆಪ್ಪುಚಾ ಲುಸಿನ್" (ಮ್ಹಾ ಜೆ ನಂಡೆಚಿ ನಾತ್ ತೆಂ) ಜನೆರಾಚಾ ಪ್ಯೊಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್
ಲ್ಲಿಂ ನಾವಾಂಚ್ ಉಸ್ತುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಕಾಡ್ಲ್ಲಿ ಮ್ಹನತ್ ಚಿಂತ್ಲ್ಯಾರ್ ಪುರೊಮು,
ರೊಂಟಿ ದುಮ್ಗಾಕ್" ಲಜೆನ್ ಚಾಪ್ಪೆ ಕರುಂಕ್.

ಮಾನಾಪಾತ್ರ್ ಎಡಿಟರಾನೊ, ಅಶೆಂ ಬೊರ್ಯಲೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಶಿಣಾನಾಕಾತ್. "ವಾಕ್ಸರಿ
ಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಹಿಂ, ತೊ ಬೊರೊ ದಿಸಾನಾ, ಚಾಪ್ಪೊ ಲಾಗ್ತಾ" ಆನಿ ಕಿತೆಂ ಆನಿ
ೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ತಾ ತೊ. ತೊ ಪಾಟ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಘುರಾ ವೆತಚ್, ಮೊಜಾ ಪಾಂಚ್
ವಾಂಕ್ ಆಪೊವ್ನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ: "ಆಳೆ, ಪೊಲ್ಲಿ, ಡೊಲ್ಲಿ, ಮಿಲ್ಲಿ, ಲಿಲ್ಲಿ ಆನಿ ಕಿಲ್ಲಿ,
ಮಿ ಸಟ್ಟ್ ಕರ್ನ್ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಬರಿಚ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಆಸ್ಚಿಂ
ರಾ ಉತ್ರಾಂ ಪುಂಜ್ಯಾಜ್ಯಾ. ತಿತೀನ್ ಅಕ್ಷರಾಂಚಿಂ ಯಾ ಮಾತ್ರ್ಯಾಂಚಿಂ ಮಾತ್ರ್.
ರೌನ್ಸ್" ಪುರೊ ದಿಸ್ತಾ **(ನಾಮವಾಚಕ); "ಎಡ್ವರ್ಬ್ಸ್" (ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ)** ಆನಿ
ಜೆಕ್ಟಿವ್ಸ್" (ವಿಶೇಷಣ್) ಆನಿ ದುಸ್ರೆಂ (ಮಣ್ಣ್ಮಸಣ್) ನಾಕಾ. ವೆಗ್ಗಿಂ ಜ್ಯಾಜ್ಯಾ"
್ಯ ಪಾಂಚೀ ಚಲಿಯೊ ಮಾಂಡ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಬೊಸ್ಲ್ಯೊ ಆನಿ ಆರ್ಯಾಲೆ ಸುಮಾರ್
ಬ್ದ್ ವಾಕ್ಸರಿಬರಿ ಸರಿ ಆಸ್ಚೆ: ತೆ ಹಾಂಗಾ ದಿತಾಂ, ಫ್ಯಾಸ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಸಲಾಮ್
ರ್ತಾಂ:–

1. ವಾಕ್ಸರಿ 2. ಚೊಂಸರಿ 3. ವಿಸರಿ (ವಿಸರ್ ಪೊಡ್ಣೆಂ) 4. ಕುಮ್ಸರಿ 5. ಸಿರ್ಸಿರಿ
ಮ್ಹಾತಾರಿ 7. ಕುತ್ತಾರಿ 8. ಸುತಾರಿ 9. ಆಲ್ತಾರಿ 10. ಕಸ್ತುರಿ 11. ದಸ್ತುರಿ
. ಆಚಾರಿ 13. ಪುಜಾರಿ 14.ಝುಜಾರಿ 15. ಸೆಜಾರಿ 16. ಮೊಜುರಿ 17. ಭಿಕಾರಿ
. ಶಿಕಾರಿ 19.ಕೆಕಾರಿ 20. ಜಳಾರಿ 21. ಆಂಕ್ವಾರಿ 22. ಗಾಂವ್ಕಾರಿ 23. ಮೊಲ್ಕಾರಿ
್ಯಾಕ್) 24. ರಿಣ್ಕಾರಿ 25. ಕೊಂಕಾರಿ 26. ಭಿಂಗಾರಿ 27. ಭಂಡಾರಿ (ಮ್ಹಾಲೊ)
. ಪಿಂಡಾರಿ (ಚೊರಾಂಚಿ ಜಾತ್) 29. ಕಾಂದಾರಿ 30.ಗಾಂದಾರಿ (ದೇವತೆ)
. ಫುಂಢೆರಿ (ಕೊಬು) 32. ಆಮೊರಿ 33. ಆಲ್ಮಾರಿ 34. ಫೆರ್ಮಾರಿ (ಜೀವ್ದಾಳ್)
. ಪೀನಾರಿ (ರೂಕ್) 36. ಇಟ್ಟೆರಿ 37. ಕಾವ್ಡೆರಿ (ಸುಕ್ಣೆಂ) 38. ಒಪಾರಿ 39. ಕಚ್ಚೆರಿ
. ಕಿಂದರಿ (ವಿಣೆ) 41. ಗಿರ್ಗಿರಿ 42. ಸವಾರಿ43. ಜುಗಾರಿ 44. ಗುಡ್ಸಾರಿ
ೊಟ್ಕೆರೊ) 45. ಮಾಲ್ಪುರಿ 46. ಉಪ್ಕರಿ 47. ಪಾತ್ಮಾರಿ 48. ಮಸ್ಕರಿ
. ತಯಾರಿ 50. ತಲ್ವಾರಿ 51. ತುತುರಿ (ತುಂಬೆತ್) 52. ಫಿತುರಿ 53. ಪೊತ್ಕೆರಿ
ಕ್ತೆರ್) 54. ಪೈಣಾರಿ 55. ಬೆಗಾರಿ (ಕುಲ್ಕಾರ್) 56. ಲುಟ್ಕಾರಿ 57. ಆಂಬಾರಿ

(ಬೊಸ್ಕಾ) 58. ಮಕ್ಕೆರಿ 59. ಗುರ್ವಾರಿ 60. ಸಾಳೆರಿ 61. ಓಡಾರಿ 62. ದೆಬ
(ಘುರಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಬೀರ್) 63. ಕುಮೆರಿ 64. ಮ್ಹಾತ್ಬಾರಿ 65. ಕಾರ್ಬಾರಿ 6
ಪಿತ್ಬಾರಿ 67. ಪೊಟಾರಿ 68. ಬಿಡಾರಿ 69. ಪಿರ್ಪಿರಿ 70. ಪಿಸ್ಕಾರಿ 71. ದಳ್ದಿರಿ 72
ಪಾಪಾರಿ 73. ಇರೂರಿ (ರಾಂದ್ಯೊಯ್) 74. ಮ್ಹೊಣ್ಯಾರಿ 75. ವ್ಯಾಪಾರಿ 76. ಕಿನ
77. ಶಿಂತಿರಿ 78. ಇರ್ಸ್ರಿ (ಉದ್ಕಾಂತ್ಲಿ ವಾಲ್) 79. ವಾಟ್ಸುರಿ 80. ದಳ್ಬಾರಿ 8
ಸರ್ಕಾರಿ 82. ಮಸ್ಕಿರಿ 83. ಧೊಸ್ಕಿರಿ 84. ಲುಟ್ಕಾರಿ 85. ಗಿರ್ಗಿರಿ 86. ಸುನೆರಿ ಆ
ಪೊರ್ತೆಕ್ ವಾಕ್ಸರಿ.

ಹಾಂತುಂ 2 ಅಕ್ಷರಾಂಚೆ ಸೊಬ್ದ್ – ಸುರಿ, ಮಿರಿ, ಗರಿ, ಸರಿ, ಪೆರಿ, ದೊರಿ. ಅಸ
ಘಾಲುಂಕ್ನಾಂತ್; 4 ಮಾತ್ರ್ಯಾಂಚೆಯಿ – ಪ್ರಸಂಗಾರಿ, ಪ್ರದುವಾರಿ, ವೆಬಿಚಾ
ರಹದಾರಿ – ಸೊಡ್ಲ್ಯಾತ್; ತ್ಯಾ ಭ್ಯಾರ್ ವ್ಯೆಲ್ಯಾ ಪಟ್ಟೆಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಖಾಲಿನಾಮಪ
ಮಾತ್ರ್! ತರ್ ವಾಕ್ಸರಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಬರಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಕಿತ್ಲಿ ತಿ
ನಾಜೂಕ್ ಉತ್ರಾಂ ಆಸ್ತಾನಾ, "ವಾಕ್ಸರಿ" ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ನಾಂವ್ ದೊವ್ರುಂಕ್ ಕಿ
ಅಡ್ಕಳ್! ಸಮಾ ಅರ್ಥ್ ಜ್ಯಾನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆತಾಂ ಅರ್ಥ್ ಕರ್ನ್ ಕಾಣ್ಫೆಯಾಂ ಅ
ಮ್ಹೊಣ್ಯಾಂ – "ವಾಕ್ಸರಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರಿ ಡಿಕ್ಷನಾರಿ" – ಸೊಬ್ದ್ ಆಪಾಪಿಂಚ್ ಉಬ್ಜನಾಂತ
ತಾಂಚೆಂ ಘುಡಾಪ್ ಯೆತಾ ಮನ್ಯಾಂಚಾ ತಕ್ಲೆ ಥಾವ್ನ್, ಚಡುಣೆ ಸಕ್ಡಾನಿ ಒಪ್ಪಿಗಿ ದಿತಬ
ತೊ ಸಬ್ದ್ ಕಾಯಂ ಜಾಲೊ. ತಶೆಂಚ್ ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ "ವಾಕ್ಸರಿ" ಸೊಬ್ದಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ
ಆಜ್ ಧರ್ಯಾಂ ಸರ್ವ್ ವಾದ್ ವಿವಾದ್ ಮಿಟ್ಲಾಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಮನಃಪೂರ್ವ
ಪಾತ್ಯೆತಾ. ತುಮ್ಕಾಂ ಹಾತ್ ದಿಂವ್ಚಿ,

"5–3–'29." "ಪಿಂತಿಣ್"

(vii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 2, 1929

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್'

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ'

"... ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಎಡಿಟರಾನೊ, ಮಾಕಾ ತಿ ಯೆರೊಪಿ ಪರ್ಗಾಂವಿ ನ್ಹೆಸೊ
ದೆಕ್ತಾನಾ ಪಾಯಾಂಚೊ ಕೊಪಾಲಾಕ್ ಚಡ್ತಾ. ಆಮ್ಚಿ ಸ್ವದೇಶಿ ನ್ಹೆಸೊಣ್ ಆಮ್
ಸಾಂಗ್ಲ್ಲಿ. ಬ್ಯಾಲಾಂಕ್ ಸಾಡೊ, ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಉರ್ಮಾಲ್ ತೊಡೊಪ್, ಸಾದ
ದಿಸಾನಿ ಹೆರ್ ಸಾದಿ ಮುಸ್ತ್ಯಾಕಿ. ಕಾಜಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸುರ್ವೆರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಡೊಲ್ಲಿ
ಬಾಪ್ಯಾನೀ ಇಲ್ಲೆಂ ಜಿಂಗ್ರಿಫಿಸಾಂವ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕಾಫಿಯೆ ತೊಟಾಂ
ಇಲ್ಲ್ಯೊ ಫೆರ್ಗೊ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ. ವೆಗ್ಗಿಂ ಸಕ್ಬಾಂಕ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ಮುಸ್ತ್ಯಾಕೆ
ಅಬ್ಬಾರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಹಾಂವ್‌ಮು ಸೊಡುಂಕ್! ಫುರ್ಕಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿ
ನಿತಿಕ್ ನೀತ್. ಧಾ ದೀಸ್ ಸ್ಯಾಬಾಂಗಡೆ ಉಲೊಂವ್ಕ್‌ಚ್ಚ್ ನಾ – ಡೊಲ್ಲಿಚಾ ಬಾಪ್ಯಾ

ತರ್ಲೆರ್ ಘುಟ್ ಕಳ್ಳೊ ಆನಿ ಸಾದೆಂ ಪುಷ್ಪೆಂ ಆನಿ ಕುತಾಂವ್ ಸುರು ಕೆಲೊ. ತಕ್ಷಣ್
ಲೋಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ ಹಾವೆಂ. ತಶೆಂ ಆಮ್ಚಾ ದೊಂಟಿ ದುಮ್ಗಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ರ್ವೆಂ ವಾಚುನ್ ಶಿರ್ ಪೊಳೆವ್ನ್ ದಾಗ್‌ದಿಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾಲೊ ಖ್ಯಂ. ಆತಾಂ ತಿಕ್ಕೆ
ಲ್ಲಾ ಕೆವ್ಲೊ. ಮೊಜೆಗಡೆ ಮಾಫ್ ಮಾಗಾಲಾಗ್ಲೊ, ವಾಕ್ಸರಿ ಕಾಮಾಕ್ ಖೊಡಿ
ಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್, ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ತೊಚ್ಚ್ ಘೊಡೆ ಸೊಬ್ದ್ ಆರಾವ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಆೖಲಾ.
ದಾವ್ನೆ, ತುಕಾ ಆವೆಂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಮೊಕ್ ಕರ್ಚೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ಮೊಜೆಗಡೆ ಆಸಾತ್
ಡೆ ಸೊಬ್ದ್, ತೆ ಮನ್ಸ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ದೋೞಗ್ ಯಾ ಚಡ್ ಜಣ್
ಂಗಾತಾ ಆಸ್ಚಾ ಅರ್ಥಾಚೆ. ತಾಂತುಂ ದೋೞಗ್ ಯಾ ಚಡ್ ಮನಿಸ್ ವೊಟ್ಟು, ಮೆಳ್ಚಾ
ಗ್ಯಾಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ನಾಂತ್ (ಕಾಂಬೊಳ್, ಕೊಂಬ್ಯಾಕಾಟ್, ಸರ್ಕಸ್, ಮಾರ್ಕೆಟ್)
ನಿ ತಾಂತುಂ ಮ್ಹೊಸ್ತ್ ಜಣ್ ಮೆಳ್ಚಾ ಬಾಂದ್ಪಾಚಿಂ ನಾಂವಾಂಯಿ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾಂತ್
ರ್, ಇಸ್ಕಾಲ್, ಇಗರ್ಜ್, ಪೇಂಟ್, ಸಾಂತ್) ತುಕಾ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ಚೆ
ಲ್ಯಾರ್ ಪೊಳೆ. ಆತಾಂ ಹಾಂವ್ ವೆತಾಂ ಆನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ರಾಜಿ ಜಾಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್
ನಾಕ್ ಸಾಂಗ್ತಾಂ." ಅಶೆಂ ಮೊಣೊನ್ ದೊಂಟಿ ದುಮ್ಗೊ ಘುರಾ ನಿಕಾಳ್ಳೊ.
ಪ್ಣಾಂತ್ ಸ್ವತ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ನಾ ಚೆಡ್ಯಾನ್ ತಾಚ್ಯೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ದಿವ್ಯಾಂತ್
ಡಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್. ಖ್ಯಂಚಾಕಿ ಬೊರೊ ಜಾಲೊ ನಹಿವೆಂ! ಪುರೊ- ತಾಣೆ ಬೊರೈಲ್ಲೆ
ಬ್ದ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ತಿತ್ ದೆಕುನ್ ಹಾಂಗಾ ದಿತಾಂ:- ಜಮೊ, ಮೇಳ್, ಹಿಂಡ್,
ಫ್, ಸಭಾ, ಮಂಡಳಿ, ಕೂಟ್, ಕಮ್ಟಿ, ಆಪೊಸ್ತಲಾದ್, ಫೊವ್ಜ್, ಸಮಾಜ್,
ಶಿಯೆಲಾದ್, ಖೇಟ್, ಪಂಚಾಯತ್, ಜುಂತ್, ಕೌಂಸಿಲ್, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂತ್,
ಟಾಮ್, ಲೋಟ್, ಹಾರಿಹಾರಿ, ಧಾ ಜಣ್, ಬೋರ್ಡ್, ರಿಪುಬ್ಲಿಕ್, ಸೆನೆಟ್,
ಬ್, ಪಂಗಡ್, ಪೊಬ್, ಪಟ್ಲಾಮ್, ಸೊಡಾಲಿಟಿ, ಚಿಳ್ಳೆಂಬಿಳ್ಳೆಂ, ಪರ್ಜಾ, ಕೋರ್,
ಕ್ಟೊಟ್, ಜೊಡೆಂ, ಬಿರೆಂ, ಕಂಪೆನಿ, ವೊರಾಣ್, ಕೊಂಫ್ರ್, ತಂಡ್, ತ್ರುಪ್,
ರಿವಾರ್, ಪ್ಯಾದಳ್, ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್, ವ್ಹೊರ್, ಸಂಖ್ಯೊ, ದಿಬ್ಬಣ್, ಸಂಸಾರ್,
ನಾಂಗ್, ಸೈನ್, ಜೂರಿ, ಪುರ್ಶಾಂವ್ ಸಮುದ್ರಾ, ಪಿಲಾವಳ್, ಸಂಸಾರ್, ಸಂತತ್,
ರಾಣೆ......... "

"21-3-29" "ಪಿಂತಿಣ್"

iii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಜೂನ್ 16, 1929

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ"

"ಹುರ್ರೇ-ಹುರ್ರೇ! ಕಸಲೆಂ ಫುನ್, ಕಸಲೆಂ ಹೊಗ್ಗಾಪ್! ಕಸಲೊ ಸಂತೋಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ
ಮಾಜಿಕ್! ಜೆಪ್ಪುಚಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಏಕ್ ಕೂಟ್ ಕರ್ನ್,
ಂಚಾ ತಾಂಚಾ ಶಿಕ್ಪಾಚಾ ಕಷ್ಟಾಂ ಮೊದೆಂ ಪುರ್ಸತ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಕರ್ತಾತ್.

ಹುರ್ರೇ–ಹೊಗ್ಸಾಪ್ ವಾಕ್ಸರಿ ಕರ್ತಾಂಕ್ ಆನಿ ಆನಂದ್, ಉಲ್ಲಾಸ್ ಆಮ್ಕಾ
ಸೊಮೆಸ್ತಾಂಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲೈತೆಲ್ಯಾಂಕ್!

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿಚಿ ಕಿತ್ಲಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಗರ್ಜ್-ಗೀ ಮ್ಹೊಣ್ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಕಳಿ
ಆಸೊಂಕ್ ಪುರೊ. ಘಾವೊತಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ನಾಂತ್. ಅ
ಸಬಾರ್ ಸಂಗ್ತಿ ಪುಸ್ಕಳ್ ವಿವರ್ಸುಂಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಯಾ ಹೆರ್ ಭಾಶೆಚಿ ಸೊಬ
ಮೊದೆಂ ಘಾಲಿಜ್ಯಾ ಪೊಡ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಅಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ಚಾಂಕ್ ಕಳ್ನಾ, ಮ್ಹ
ಪ್ರೈಲ್ಲೆಂ ಸೊಮ್ಜಾನಾ. ಮೊಜ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಘಡ್ಯಾನಿ ಕಿತ್ಯೆಂ ಕರ್ನ್ ಮಾಕಾ ಇಲ್ಲಿಶಿ ಆಸ
ಪುಂಜಾವ್ನ್ ದಿಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಹಾಂವ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಶಿಕ್ತೊಂ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಬಾ
ಜಣಾಂಬರಿ ಹಾಂವೀ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸೊಬ್ದ್ ಸರ್ಶಿ ಭೊರ್ಶಿ ಘಾಲ್ನ್, ಕಸಿಪಿಸಿ ಕರ
ಉಲೈತೊಂ. ಪೂಣ್ ಊಂಚ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಂತ್ ಚಿಕ್ಕೆ ಪುಣಿ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೊಂ ಜಾಲ್ಯಾ
ಮ್ಹೊಜಿ ಮ್ಹಾ ಭಾಸ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್– ಆಜ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಹಳ್ಳಿಕ್ ದಿಸ್ತಿ–ಗೀ ಕೊಣ್ಣ
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಕರ್ನ್ ಸ್ಯಾಬ್ ಮಾದಾಮ್ ಜಾತೊಂಗೀ ಕೊಣ್ಣ
ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಆತಾಂಚೊ ನಮುನೊ ಪೊಳೆತಾನಾ ಮೊಜೆ ಥ್ಯಂ ಪರ್ಯಾಂ
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಕಾಂಟಾಳೊ ಉಬ್ಜತೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಕಾ ದೃಢ್ ಜಾತಾ. ಪೊಳೆ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಲಿಯಾಂಕ್–ಧೊಂಪ್ರಾವ್ಯೆರ್ ಕೊಂಪ್ರಾರ್ ಘಾಲ್ನ್ ಕಸಿ–ಪಿಸಿ–ಕಸಿ–
ಕರ್ನ್ ಗಿರ್ಬೊರ್ಜ್ಯಾಂಬರಿ ಉಲೊವ್ನ್ ವೆತಾತ್. ಖಂಚಾ ಭಾಷೆನ್? ಇಂಗ್ಲೆಜ್. ಉಲೈ
ತಾಂಚೆಕಡೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಆನಿ ಕಿತೆಂ ಜಾಪ್ ತಿಂ ದಿತಾತ್? "ಐ ಡೊಂಟ
ಕೊಂಕಣಿ, "ಐ ಕಾಂಟ್ ಸ್ಪೀಕ್ ಪ್ರೊಪರ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ"– ಪುಣ್ ಏಕ್ ಚಿಮ್ಟೊ ಕಾಡ
ಆಬೈ ಮೆಳ್ಳಿ ಜಾಪ್: 'ಮ್ಯಾಂ-ಮ್ಯಾಂ' ಖಂಚ್ಯೆಂ ತಿಂ ವಿಸಲ್ಯಾರೀ 'ಮ್ಯಾಂ' ಮ್ಹೊಳ
ಸೊಬ್ದ್ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ತಾಂಚೆಂ ಸ್ಯಂಬ್‌ಚ್ಚ್ ಸೊಡ್ನಾ. ಚಲಿಯಾಂಕ್‌ಚ್ಚ್ ಹಾಂ
ಕಿತ್ಯಾಕ್ ದುರ್ಸಜ್ಯಾ– ತಾಂಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಚಲೈ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತಾಂಕ್ಯಾಂ ಮ್ಯಾಂಚ
ಉಡಾಸ್ ವಿಸರ್ನಾಹಾಂ. ತರ್ ಮ್ಯಾಂಚೊ ಉಡಾಸ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಮ್ಹಾ ಭಾಷೆಚ
ಉಡಾಸ್ ಕಸೊ – ತೊ ವಿಸರ್ತಾ?

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ ಏಕ್ ಅಲಂಕಾರ್. ಕಶೆಂ ಚೊನ್ಸರಿ ಎ
ಚಲೈಚಾ ಕೆಸಾಂಚಾ ಶೆಂಡ್ಯಾಕ್ ಮಾಳ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ಚಲೈಚೆಂ ಮಾತೆಂ ಸೊಬೈತಾ
ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಅಲಂಕಾರ್ ದಿತೆಲಿ.

ವಾಕ್ಸರಿ ಕರ್ತಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾವೆಂ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಆತ
ಸುಮಾರ್ ದೋನ್ ತೀನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಅಂಕ್ಯಾನಿ ವಾಕ್ಸರಿಚೊ ಪತ್ತೊಚ್ಚ್ ನ
ಚೊನ್ಸರಿ ಚೊರಾನಿ ನಿಸ್ಯಾಲಿಗ್ಯಾ! ತಶೆಂ ನಹಿಂ, ಕಾಮಾ ಆನಿ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮೊ
ವಾಕ್ಸರಿ ಪೊಂದಾ ಪೊಂದಾ ನಿಸರಿ ಜಾಲಿಗ್ಯಾ? ಆನ್ಯೆಕ್ ಆಸಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂ
'ಚೊನ್ಸರಿ' ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಭಾರಿಚ್ಚ್ ಆಶ್ಯಾ. ತ್ಯಾ ಭಾಂಗಾರಾಕ್ ಸಕ್ಕಡ್‌ಚ್ಚ್ ಆಶೆತಾ

ನಿ ಮಾನ್ತಾಲಿಂ. ಮೊಜಿ ಯಜ್ಮಾನ್ (ತಿಚೆ ದಾಂತ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್, ಕೇಸ್ ಪಿಕ್ಲ್ಯಾತ್), ಚೊನ್ಸರಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಶಿವ್ಯಾ ಮೆಟಾ ಸಕ್ಲಾ ಪ್ಯಾ ಭ್ಯಾರ್ ಘಾಲ್ನಾತ್ಲಿ. ಪೂಣ್ ಮೊಜಿ ಪತ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ತಾ? ಚೊನ್ಸರಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಕಾಂಟಾಳ್ತಾ –ಚೊನ್ಸರಿ ಮೋಡ್ನ್ ಲೊಂಗ್ ಚೈನ್ ಕರ್ಯಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ತಾ. ದೆಕುನ್ ಚೊನ್ಸರಿ 'ವಿಸರಿ' ಜಾಲ್ಯಾ – ತಾಚೊ ಉಡಾಸ್‌ಚ್ ವಿಸರ್ಲಾ. ತಶೆಂ ಕ್ಯಾಂ, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂತ್‌ಚ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಕ್ಸರಿ ಚೊನ್ಸರಿ, ಇತ್ಲ್ಯಾ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ 'ನಿಸರಿ' ಆನಿ 'ವಿಸರಿ' ಜಾಲಿಗ್ಯಾ? ತಶೆಂ ಜಾಲಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಚೆ ವೊರ್ವಿಂ ಪುಣಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಉಡಾಸ್ ಜಾತೊಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ ಮೊಜಿ ಆಶಾ."

"ಆಮ್ಚೊ ತಾರೊ"

ix) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಮೇ 2, 1929

"ಎಡಿಟರಾಂಕ್ ನಮಾನ್"

"ಮೊಗಾಚಾ ಎಡಿಟರಾಂನೊ, - ಸುಮಾರ್ 14 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ತುಮ್ಚೆಂ ದಿರ್ವೆಂ ವಾಚುನ್ ಆೈಲಾಂ. ತವೊಳ್ ತವೊಳ್ ತುಮ್ಚಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಕ್ಯಾಂ ಇಲ್ಲೆಂ ಬೊರ್ಯತಾಲೊಂ ಮೊಜಾಚ್ ಖುಶೆನ್ ಹಾಂ! ಆೈಲ್ಯಾವಾರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕ್ಯಾಂ ಪುರ್ಸತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ಬೊರೊವ್ಯಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಮೊನ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಕಿತೆಂ ಪುಣಿ ಆಸಾಚ್ ಆಸಾ. ದೆಕುನ್ ಪೊಳೆಯಾ ಹಾಂವ್ ವೊಗೊಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಶೀಣ್ ಕರ್ನಾಕಾತ್. ಬಳ್‌ಲ್ಲಿಂ ಮಿಸಾಂ ಆತಾಂ ಆೈಕಾತಾಂ. ಕಶೆಂ? ತುಮ್ಕಾಂ ಏಕ್ ಜೆವಾಣ್ ಕರ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಮಿಸಾನಿ ಪಿಡೆಚಿ ಗಾಬ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಸನ್ನಾಂ ಮಾಸ್ ಕರ್ಚಿ ಮಾಕಾ ಖುಶಿ ನಾ. ಮಾಸ್ಳೆಚೆಂ ಜೆವಾಣ್ ಬೊರೆಂ. ಆಲ್ಸೆಬೊರ್ಚಿ ಯಜ್ಮಾನ್ ಬೊರಿ ಹುಶಾರ್ ಆಸಾ. ತಿಕಾ ಬಾಂಗ್ಡೆ ಬಾಫಾತ್ ಕರ್ಚೆಂ ಭಾರಿಚ್ ಪಿಶೆಂ. ಸುಂಕ್ಟಾಂಚೊ ಪಾಡಾ ಆನಿ ಮೋಲ್. ಮಾಸ್ಳಿ ಜ್ಯಾತ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾನಿ ರಾಂದುಂಕ್ ತಿಕಾ ಕಳ್ತಾ. ತಿಕಾ ಆಪೊವ್ನ್ ಹಾಡಾ. ಕಳ್ಳೆಂಮು! ಪಾಲ್ಯಾ ಕೊರಾಪುಲು ಹಿ ಮಾಸ್ಳಿ ಹಾಡ್ನ್ ಯೆತಲೆಂ:--

1. ಶೆತ್ಕಾಂ 2. ನಗ್ಲ್ಯೊ (ಕಾಣಿ) 3. ಕಿಜಾನಾ 4. ಪಾಲು 5. ಆಬ್ರೊಣಿ (ಕಾರ್‌ಸಾಣಿ) 6. ಬುಯಾಂಟಿ 7. ಮುಡಾವ್ 8. ಸಾಂಕ್ಟೆರಾಂ 9.. ಸಾಂಗಾಳೆ 10. ಸುರ್ 11. ಚಣಾಕಿ 12. ಶೆವ್ಟಾಳೊ 13. ವಾಗೊಳೆಂ 14. ದಡ್ಯಾರೊ 15. ಖಾಂಪಿ 16. ಬಾಂಗ್ಡೆ 17. ತಾರ್ಲೆ 18. ಸುಂಕ್ಟಾಂ 19. ಬೆರೆಂಗ್ 20. ದೆಂಕ್ಶೊ 21. ಥಿಗುರ್ 22. ಮರಿಮುಗುಡ್ 23. ಯೆಲ್ಯೊ 24. ಇಸ್ವೊಣ್ 25. ಸೊಂಗ್ರುಲ್ 26. ಶೆಪೊ 27. ಕುರ್ಲಿ 28. ಕಾಳೆಂದ್ರ್ 29. ಕರ್ಲಿ 30. ಕೊಂತಿ 31. ಕಾಂಡಾಯಿ 32. ಪೆರಾಬ್ಯಾ 33. ಮೊತ್ಯಾಳ್ಯೊ ಖೊರ್ಬೊ 34. ಗಾಲ್‌ಂಬಿ 35. ಮುಲ್ಲತಾರು (ಮುಲ್ಲಿಕೊರ್, ಬುರಾಂಟಿಚ್ಯೊ ಖೊವ್ರೊ) 36. ವಾಳ್ಯ (ಬಾಲಿ) 37. ಪಾಸ್ರೋಳೆಂ

38. ಇಣಾಂಗ್ 39. ಫಳ್ಮಾಸೊ 40. ಪೇಡ್ 41. ಕೆವಾಜಿ 42. ದಾಂಡೆ ಖೊವ್
43. ತಾಟೊ 44. ಧಡಿಂ 45. ಕಾಸೊವ್ 46. ಕಾಸ್ಯ 47. ಬೊಂಬಿಲ್ 48. ಖ
49. ಗುಲ್ಯೊ 50. ಕೊಂಗೆ 51. ಕಾಲ್ಪಾಂ 52. ಕಲ್ಲ್‌ಮರಂಟೆ 53. ತೆಬಾ
54. ಕೊಡ್ಡ್ಯಾಣಾ 55. ಪುರ್ಯೊಲ್ 56. ಮಾಡೊಂಜಿ (ಮೊಳ್ವೊ) 57. ಪಾಂಬೋ
59. ಪೂರ್ಲ್ 59. ಘೊಡೊ ಮಾಸ್ಲಿ 60. ಮದ್ಮಾಲ್ ಮಿನ್ (ವ್ಹಾಕಾ
ಮಾಸ್ಲಿ) 61. ಶಿರ್ಲಿ ಕಾಂಡ್ಯಾ 62. ಕುಂದೊರ್ಡಿ ಪೆಡಿ 63. ಪಾಲ್ ಪೆಡಿ 6
ಮ್ಯಾಕರ್ಣ್ ಪೆಡಿ 65. ಬಂಡಾಸ್ 66. ಘೊಡೊ ಕುರ್ಲಿ 67. ಉರ್ಯೊ 6
ಪಾಂಪ್ಲೆಟ್ 69. ಕೊಂಕಾರೊ 70. ಸೊಂದಾಳೆ 71. ಕಡ್ಪಾಯಿ"

"ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಈಷ್ಟ್

(x) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಅಗೋಸ್ತ್ 16, 1929

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ"

"ಸ್ಯಾಬಾ ಮ್ಹಾಜಾ! ಕಶೈಂಯ್ ಹಾಂತುಳ್ನಾವ್ಯೆಲೊ ಉಟ್ಲೊಂ. ಜೆಪ್ಪುಚಾ "ಬಾಬಾ" ಆಲೊಚೆನ್ ಪಸಂದ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ನಾಡ್ ಭೊವೊಂಕ್ ಗೆಲ್ಲೊಂ. ಖ ಗೆಲ್ಯಾರೀ 'ಆತಾಂ ಸಾಗ್ವಳಿಚೊ ವೇಳ್–ಗಾ, ಆತಾಂ ಫುರ್ಸತ್ ನಾ, ಆನ್ಯೆಕ್ ಪಾವ್ಟಿ – ತೆದಾಳಾ ತುಕಾ ಆಲೊಚೆನ್ ಕರ್ನ್ ಸೊಬ್ದ್ ಪುಂಜಾವ್ನ್ ದಿವ್ಯೆತ್" ಮ್ಹಳ್ಳಿಚ ಜಾಪ್. ಗೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಪಾಡ್ ಆನಿ ತಾಚೆ ವ್ಹೆ ವಾರ್‍ಯಾ ಪಾವ್ಸಾಕ್ ಸಾಂಪ್ಡೊ ಹದ್ರ್ಯಾಂತ್ ಕರೀಣ್ ಶೆಳ್ ಆನಿ ಖೊಂಕ್ಲಿ. ಹೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ಘರಾ ಆಯ್ಲೊ ಆನಿ ಸುಶೆಗಾತ್ ನಿದ್ಲೊಂ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ಖಂಗೀ –ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ಜ್ಯಾ ಜ್ಯಾ ಭೊಟಾಗುಡ್ಯಾರ್ ಸಾನ್ ತೆರೆಜಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಹೊಲಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಥ್ಯಂಚ 1 ಪೌಂಡ್ ಚ್ಯವನಪ್ರಶ ರಾಂದೊ ಹಾಡ್ಲೊ. ಫುಂಕ್ಯಾಕ್ ನಹಿಂಹಾಂ, ಬರೇ ರು. 3 6–0 ದಿಲ್ಯಾತ್. ರಾಂದೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಜಾ ಮ್ಹಾಲ್, ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ನಮುನ್ಯಾ ತಯಾರ್ಸಿಲ್ಲೊ ತಸಲೊ. ಹ್ಯಾ ರಾಂದ್ಯಾವೊರ್ವಿಂ ಮ್ಹಾಜಾ ಜಿವಾಕ್ ಜ್ಯಾತ್ರ ಬೊರೆಪೊಣ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಖೊಂಕ್ಲಿ, ಹದ್ರ್ಯಾಂತ್ಲಿ ದೂಕ್; ಶೆಳ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾವ್ಲಿ ಆ ಆತಾಂ ಹಾಂತುಳ್ನಾವ್ಯೆಲೊ ಉಟೊನ್ ಪೊರ್ತುನ್ ವಾಕ್ಸರಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಚಿಂತಾಂ.

ಸಾನ್‌ತೆರೆಜಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಹೊಲಾನ್ ಮಾಕಾ ಆನ್ಯೆಕ್ ಕುಮೊಕ್ ಭಾಸ್ಯಾಲ್ ಝೂಡಾಂ ಝೂಡ್ಕುಟಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ, ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಯಾ ಹಿಂದಿ ಭಾಶೆನ್ ದಿತ ಮ್ಹಳ್ಯಾಂತ್. ತ್ಯಾ ನಾಂವಾಂಕ್ ಫಾವೊತೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಬ್ದ್ ಆತಾಂ ಪುಂಜ್ಯಾಜ ಅಸಲ್ಯಾ ಸಕ್ಕಡ್ ವಸ್ತುಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಕೋಣೇ ಪುಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ಮಾ ಪಾವಿತ್ ಕರ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ "ಬಾಬ್" (ಜೆಪ್ಪುಚೊ) ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ತೊ.

ಹೆ ಪಾವ್ಟಿ ಚಡ್ತಾವ್ ಹಾಂವ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ವೊಚಾನಾ. ವಾಕ್ಸರಿಕ್ ಲಾಗೊ

ಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾ (Konkani literature) ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಇಲ್ಲೆಶೆಂ
ಂರ್‍ಯಜ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೆಲಾಂ.

ವ್ಹೊ, ವಾಕ್ಸರಿ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಯಾ ಸಹಜ್ –ಆಜ್ ನಹಿಂ ಫಾಲ್ಯಾ ಜಾತೆಲಿ
ಶ್ಶಿಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಆಮ್ಚಾ ಆತಾಂಚಾ ಇಂಗ್ಲೆಜಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ
ಮುಸ್ಯಾಕ್ ವಾಕ್ಸರಿಚಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಕ್ಯಾಂಚ್ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ವಾಕ್ಸರಿ ಕಶಿ ಕರುಂಕ್ ಧಲ್ಯಾ್ರಗೀ
ರೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಕಾಮ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಧರಿಜ್ಯಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಆಮ್ಕಾಂ
ಂಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ವಾಕ್ಸರಿಯಿ ಆಮ್ಕಾಂ ನಾಕಾ.

ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ವಾಚುಂಕ್ ಜಾಣಾ ಜಾಲ್ಲೆ ಆನಿ ಜಾಲ್ಲಿಂ ದರಬಸ್ತ್ ತಾಂಚಾ ಫುರ್ಸತೆಚಾ
ಳಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನವ್ಲಾಣ್ಯೊ (Novels–ನೊವೆಲ್ಸ್=ನವಾಲ್ ಕಾಣ್ಯೊ) ವಾಚ್ತಾತ್.
ನ್ಯಾ್ರ ಪಿಲ್ಮೊಟ್ಯಾಂ ಥ್ಯಂ ಸ್ಯತ್ ಹಿಚ್ಚ್ ಪಿಸ್ಯಾ ಆಸಾ. ಹ್ಯೊ ನವ್ಲಾಣ್ಯೊ ಬೊರ್‍ಯೊಯಿ
ಸಾತ್, ತೆಂತೆಸಾಂವ್ ಹಾಡ್ಯೊಯಿ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ನೆಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ
ಮ್ಚಾ ಹಳ್ಳೆಂಚಾ ಭಾವಾಂ–ಭ್ಯಣಿಂಕ್ ತೆಂ ಕ್ಯಾಂ ನಾ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ತಾಂಕಾಂ ವಾಚುಂಕ್
ಶ್ಚಾ–ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ನಾಂತ್. ಕೊಣ್ಹೆ ಪ್ರಾಯ್‌ವ್ಹೊಂತಾಂನಿ ಕಸಲ್ಯೊಯಿ ಕಾಣಿಯೊ
ಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಆೈಕಾಜ್ಯಾ. ತ್ಯಾ ಪೊನ್ಯಾ್ರ ಕಾಣಿಯಾಂತ್ ಆತಾಂಚಾ ರೆಗ್ರಾಂಕ್ ಘಾವೊ
ಾಲ್ಲೊ ಸಾರ್ ನಾ.

“ಏಕಾ ಗಾವಾಂತ್ ಏಕ್ ರ್‍ಯಾ – ತಾಕಾ ದೊಗಿ ಬ್ಯಾಲೊ – ಪ್ಯೆಲೆಚಿ ಕಾಳಿ –ದುಸ್ರಿ–
ೋರಿ– ತಾಂಚೆ ಮೊದೆಂ ಮೊಸೊರ್. ಹೆಂಚ್ ಶಿವ್ಯಾ ದುಸ್ರೆಂ ಚಾಲ್‌ಚಮ್ಮಣ್,
ುಯಾಮೋಗ್, ನಿಸ್ಕಳ್‌ಪೊಣ್, ದೆವಾಸ್ಪೊಣ್, ಖಾಲ್ತೆಪೊಣ್ ಆಸಲ್ಯೊ ಸಕ್ಕಡ್
ಂಗ್ತಿ ಕಾಣಿಯಾಂ ರುಪಾರ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ನಾ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾಣಾ
ಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕದೆಲಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಲಿಖಿತಾಂತ್ಲೆಂ ಮ್ಹೊಂವ್ ಅಮೃತ್ ಕರ್ತಾನಾ,
ಂಗ್ಲೆಜ್ ನೆಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂತ್ಲೆಂ ಗೊಡಾಚೆಂ ಉದಾಕ್ ಪುಣಿ
ಾಕ್ಚೆಂ ನಾಕಾಗಿ?

ಥೊಡ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾ ಆದಿಂ ದಿವ್ಯಾ್ರರ್ “ಸ್ಪಿರಿತಾಚಿ ವಾಟ್” ಆನಿ “ಕಾಲೆಸ್ತಿನ್
್ಯಾ” ಮೊಳ್ಳ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಫ್ಯಾಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ. ಹ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂಕ್
ಬ್ಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಆೈಕಾತಾಂ. ದಿವ್ಯಾ್ರಚಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾನಿ ಹ್ಯೊ
ಾಬ್ಲ್ಯಾತ್ ಶಿವ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾನಿ ವಾಚುಂಕ್ನಾಂತ್. ತಾಂಕಾಂಯಿ ತಸಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ
ಾಚುಂಕ್ ಸಂದ್ರಾಪ್ ವದಗ್ಸುನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಣ್ಯಾಯೆಚೆಂ ನಹಿಂಗೀ?

ಇತ್ಲ್ಯಾರ್‌ಚ್ಚ್ ಕೊಣೀ ಮಾಕಾ ವಿಚಾರುಂಕ್ ಪುರೊ. “ಕಾಣಿಯೊ ತಯಾರ್
ರ್ನ್ ದಿತಾ ಕೊಣ್?” ಬಾಬಾ ಆನಿ ಬಾಯೆ! ಕಾಣಿಯೊ ತಯಾರ್ರುನ್ ದಿತೆಲೆ
ಸಾತ್, ಪೂಣ್ ತ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಕತ್ತಿಲೆ ರುಪಾನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ವ್ಹಶೆ ಖರ್ಚಿತೆಲೆ
ಂತ್. ಆತಾಂ ಪುಣಿ ಸೊಮ್ಜಾಲೆಂಗೀ?

ವ್ಹೊ, ಎಕಾ ಕುಶಿನ್ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾತಾನಾ, ಆನ್ಯೆಕಾ ಕುಶಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಆದಾರ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಉದ್ದಾರ್ ಮೊನಾಚೆ, ಧರ್ಮಿಷ್ಟ್ ಆನಿ ದಯಾಳ್ ಮಹಂತ್ ಕೊಣೆ ಪುಣಿ ಮುಕಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಬೊರೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ! "ವಾಕ್ಸರಿ" ಸಭೆಕ್ ಲಗಾವ್ ಜಾವ್ನ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ" ಕೊಣೆಂಯಿ ಪುಣಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಬೊರೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ! ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಚೆ ಕೋಣ್ ಪುಣೀ ಆಸಾತ್‌ಗ್ಯಾ?"

'ಆಮ್ಗೊ ಭಾರ್ತಾರೊ'

(xi) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 2, 1929

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ ಲಿಖಿತಾ"

"ಗೆಲೆತ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಹಾವೆಂ ಏಕ್ ವ್ಹೊಲ್ಯಾ ಭಾರ್ ಸೂಚನ್ ಘಾಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಸೂಚನ್ ಕೊಣಾಚಾಚ್ಚ್ ಮೊತಿಕ್ ಸಮ ದಿಸೊಂಕ್ನಾ. ಯಾ ಸಮ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರೀ ತ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಚಿಂತುನ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ವೇಳ್ ಮೆಳೊಂಕ್ನಾ ಯಾ ತಶೆಂ ವೇಳ್ ಮೆಳ್ಯಾರೀ ಮೊನ್ ಉದಾಸೀನ್ ಜಾಲೆಂ ಕೊಣ್ಣಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಮೊಜೆ ಥ್ಯಂ ಭೊಗ್ತಾ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಸಬಾರ್ ಮಹಂತ್ ಆನಿ ಮಹಂತಿಣಿ ಆಸಾತ್. ಹಜಾರಾಂಗಟ್ಲ್ಯಾನ್ ದುಡು ತಾಂಚೆಕಡೆ ಘೊಳ್ತಾ. ಜ್ಯಾತ್ತೆಂ ಬೊರೆಪೊಣ್ ತಾಣಿ ಸಮಾಜಿಕ್ ಕೆಲಾಂ ಆನಿ ಜ್ಯಾತ್ತೆಂ ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ತಾಂಚೆವೊರ್ವಿಂ ಜಾತೆಲೆಂ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾಕ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾವೊರ್ವಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಬೊರೆಪೊಣ್ ಚೆಲ್ಲರ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಕೆದಿಂಕ್‌ಚ್ಚ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ನೊಜೊ. ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯಿಭಾಸ್ ಶಾಸ್ವಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕಾಡ್ಚೆ ಇಲ್ಲೆಶೆ ಕಷ್ಟ್, ಕರ್ಚಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಮೊಕ್, ದಿಂವ್ಚೆಂ ಇಲ್ಲೆಶೆಂ ಧೈರ್ ನಿರ್ಪೊಳ್ ಜ್ಯಾತ್‌ಗೀ? ನಾ, ಕೆದಿಂಕ್‌ಚ್ಚ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂನಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಾಹೆತ್‌ದಾರಾಂಕಗಡೆ ಹಾಂವೆಂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ವಿಚಾರ್ಲಿ. ಹರ್ಯೆಕ್ಲೊ ಮೂಲ್‌ಧನ್ captital ನಾಸ್ತಾನಾ ಕಾಯಿಂಚ್ ಕರುಂಕ್ನೊಜೊ ಮ್ಹೊಣ್ತಾತ್. ಮೂಲ್‌ಧನ್ ಕ್ಯಾಂ ಚಡ್ ನಾಕಾ. 500 ಯಾ 1000– ರುಪ್ಯ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾ ಕಾಮ್ ಬೋವ್ ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಸುರು ಕರ್ಯೆತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ಲೆ ಪಾಂಚ್ ಯಾ ಸ ಜಣ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಭೆಕ್ ನಮ್ಯಾರ್ನ್ ರೆಗ್ರೆನ್ ಕಾಮಾ ಚಲೊವ್ಯೆತ್. ಗ್ರಂಥ್ ಛಾಪ್ಸುನ್ ಮೆಳ್ಚೊ ಕಾಯಿಂ ಇಲ್ಲೊಸೊ ಫ್ಯಾದೊ ತ್ಯಾಚ್ ಮೂಲ್‌ಧನಾಕ್ ಕುಡ್ಸುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ ವಾಡೊವ್ಯೆತ್.

ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ 500–1000 ರುಪ್ಯ ಜಮೊ ಕರುಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಭಾರಿ ಕಷ್ಟ್‌ಗೀ? ನಾ. ಮೊನ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಮಸ್ತ್ ಕರ್ಯೆತ್.

ಜೊನ್ ಮಾತ್ರ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಕೋಣ್ ಪುಣಿ ಬ್ಯಾ-ಬಾಬ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಮುಕಾರ್ ರ್ತಿತ್ಸಾ? ಸಮಾಜೆಚೆಂ ಬೊರೆಪೊಣ್ ಆಶೆತೆಲ್ಯಾನೊ, ವಾಕ್ಸರಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಲಿಖಿತಾ ರ್ಜ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಉಡಾಸ್ ದೊವ್ರೊರಾ. ವಾಕ್ಸರಿ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ ತಾಕಾ ಸಾಂಗಾತ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾ ವಾಡೊಂದಿ ಆನಿ ವೃದ್ಧೆಕ್ ಯೆಂವ್ದಿ."

"ಆಮ್ಚೊ ತಾರೊ"

xii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ಬಾತ್ಮಿ ನವೆಂಬರ್ 2, 1929

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ ಲಿಖಿತ್"

"ಜೆಪ್ಪುಚ್ಯಾ ದೈವಿಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿದ್ಯಾಶಾಲಾಂತ್ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲ್ತಾ. ತೆಂ ಕಾಯಿಂ ಚ್ಯಾರ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಭ್ಯಾರ್ ಪೊಡಾತ್. ದೈವಿಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಭಾಗೆವಂತ್ ಭೆಸಾಕ್ ತರ್ಬೆತ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಶಿಕೊಂಕ್‌ಚ್ ತಾಣಿ ಜ್ಯಾತಿ ವಾಂವ್ರ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಆಸಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಕರಿಜ್ಯಾ ತೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಮ್ ಸಂಸಾರಿ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಚೆಂ. ಆಮಿ ತಾಂತುಂ ವಾಂವ್ರ್ ಕಾಡಿಜ್ಯಾ. ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ ಆನಿ ಭಾಸ್ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ್ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಪಾವೊಂವ್ಕ್ ಆಮಿ ವೊದ್ದಾಡಾಜ್ಯಾ ಸೊಡ್ನ್, ದೈವಿಕ್ ಶಿಕ್ಪಾಚ್ಯಾಂಕ್ ತೆಂ ಸಜ್‌ಲ್ಲೆಂ ನಹಿಂ. ಸಂಸಾರಿ ಲೋಕ್ ತಾಂಚಾ ತಾಂಚಾ ಸ್ವವೆವಾಟಾಂತ್‌ಚ್ ರೆವಾಡ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾನ್, ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಲೌಕಿಕ್ ಸಂಗ್ತಿನಿ ಸೃತ್ ದೈವಿಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಪ್ರವೀಣ್ ಜಾಲ್ಯಾನಿ ಮೆತೆರ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪೊಡ್ತಾ. ಅಶೆಂ ಆಮಿ ನಿದೊನ್ ಪೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತೆ ಜಾಗೆ ರಾವ್ತಾತ್. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಂಚಾ ಹಾತಾಂಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣಾಜ್ಯಾ ಇತ್ಲ್ಯಾ ತಾಂಚಾ ಹೆರ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮೊದೆಂ ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಸರಿ ಕಾಮಾಂತ್ ಧ್ಯರಾನ್ ತಾಣಿ ಹಾತ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಶಾಸ್ವಿತ್ ಉಜ್ವಾಪ್ ಭೊಗ್ತೆಲೆಂ! ತಾಂಕಾಂ ಶಾಬಾಸ್!"

"ಆತಾಂ ವಾಕ್ಸರಿ ಎಕ್‌ಚ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪುರೊಗಿ? ಪಾವಾನಾ. ವಾಕ್ಸರಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಕ್ ಗರ್ಜ್. ಲಿಖಿತ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವಾಕ್ಸರಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಪ್ರಯೋಜನ್ ನಾ. ದೊನ್ಯಿಂ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಜ್ಯಾ ಆನಿ ತೆದಾಳಾ ಮಾತ್ರ್ ಎಕಾಮೆಕಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಕಳ್ತೆಲೆಂ."

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಕ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ 'ಅಮ್ಚೊ ತಾರ್ಯಾ'ನ್ ತಾಚಾ ಲೇಖನಾನಿ ಹಾಚ್ಯಾ ಪೈಲೆಂಚ್ ಬೊರೈಲಾಂ. ತಾಣೆ ಮುಕಾರ್ ಘಾಲ್ಲಿಂ ಕಾರಣಾಂ ದಿರ್ವ್ಯಾಚ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ವಾಜ್ಬಿ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತೆಲೆಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಬೋವ್‌ಚ್ ಉಣೊ ಆನಿ

ತೊ ಶಹರಾಂತ್ ಶಿವ್ಯಾ ಭ್ಯಾರ್ ನಾಡಾಂತ್ ನಾ. ಹಳ್ಯಾನಿ ಹಜಾರಾಂಗಟ್ಲ್ಯಾನಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ಚಡ್ತಾವ್ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ ಬೊರಾಪ್ ನಾ; ಘುರಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಯಾ ದೊಗಾಂಕ್ ಆಸಾಗಿ ಕೊಣ್ಣಾ. ತೆಂವೀ ಕಾಂದ್ಡಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ವಾಚ್ಚೆಂ; ತಸಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಪುರ್ಸತೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ಲೌಕಿಕ್ ವ ಹೆರ್ ಸಂಗ್ತಿಂಚಿಂ ಮಾಹೆತ್ ಮೆಳಾಶಿ ಕರುಂಕ್ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಚೆ ಲಿವ್ರ್ ನಾಂತ್. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಸಾನಿ ಆಸಾತ್ ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ನಾಂತ್..."

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಬಾತ್ಮಿ ವಾಚ್ತಾನಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಖಾತಿರ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಚಲ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಹರ್ಯೆಕ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪಿ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಆತುರಾಯ್ ದಾಕಯ್ತಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸಬಾರ್ ರುಜ್ವಾತಿ, ಹ್ಯಾ ವರ್ದೆ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಸ್ವಷ್ಟ್ ಜಾತಾತ್. ಜೆಪ್ಪು ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಕಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖಳಿತ್ ಜಾಯ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ ದಾಕಯಿಲ್ಲಿ ಹುಮೆದ್ ಪಳೆತಾನಾ ದಾದೊಸಿ ಜಾತಾ.

ಪಾವ್ಸಿಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾರೆಂ ವಾದಾಳಾಕ್ ರೂಕ್–ಝುಡಾಂ ಸುಂಯ್ಪಿತಾನಾ ಹೆಣೆಂ–ತೆಣೆಂ ಮಾಲ್ಪಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾತಾತ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿವಾಯ್, ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಮಾಡ್–ಮಾಡಿಯೊ ಆಡ್ ಪೊಡಾನಾಂತ್. ತುಪಾನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಹೆಣೆಂ–ತೆಣೆಂ ರೂಕ್–ಝುಡಾಂ ಮುಳಾ ಸಮೇತ್ ಆಡ್ ಪೊಡೊನ್ ವಾರ್ಯಾಚೆಂ ಬೊಳ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತಾ. ತಶೆಂ ಚಡುಣೆಂ ಪಾವಾನ್ಶೆಂ ವರ್ಸಾ ಆದಿಂ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ವಾದಾಳ್ ಉಟ್ಲ್ಯಾರಿ ಆಜೂನಿಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಭುಂಯ್‌ಪಡ್‌ಲ್ಲಿ ದಿಸೊನ್ ಯೇನಾ. ಕಾರಾಣ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್, ತಾಂಚಾ ಮ್ಯಾಂ–ಭಾಷೆ ಥ್ಯಂ ಆಕರ್ಷಣ್, ಮೋಗ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕಾಮ್ ಜವಾಬ್ದಾರೆನ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ, ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

4.6. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೃದ್ದಿ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಲಿಖಿತಾಂ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಏಕ್ ಸಭಾ ಆಸಾ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪಾ ವರ್ವಿಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ತಿ ಆಲೋಚನ್ ಮತಿಂತ್ ವ್ಹೆಲಿ ಆನಿ ತಿ ವೆಗಿಂಚ್ ಆಸಾ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಉಬ್ಬಾ ದಾಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಜುಜೆ ಜುವಾಂವ್ ರೇಗ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮ್ಹಣ್ ನೇಮಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ಚಾಲು ಜಾಲೊ.

(i) ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ **ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ 1930** ಇಸ್ವಿ ದಶೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಬಾತ್ಮಿ ಆಸಾ ತಶಿ ದಿಲ್ಯಾ.

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ, ಮಂಗ್ಳೂರ್"

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಲಿಖಿತಾಂ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಏಕ್ ಸಭಾ ಆಸಾ ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ತುಮಿ ವಾಚುನ್ ಆಸೊಂಕ್ ಪುರೊ.

ಹಿ ಸಂಗತ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪೆಲ್ಯಾನಿ ಮೊತಿಂತ್ ವ್ಹೆಲಿ ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಪಾಡ್ತಿಚಿ ಕುಮೊಕ್ ದಿತಾಂವ್, ತಸಲಿ ಸಭಾ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಆಸಾ ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಉರ್ಬಾ ತಾಣಿ ದಾಕೈಲ್ಯಾ.

ಆತಾಂ, ತಸಲಿ ಏಕ್ ಸಭಾ ಫುಡ್ಣ್ ಕಿತೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಮ್ ತ್ಯಾ ಸಭೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಾರ್ಯಾನ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ "ಪಿಯುಸ್ ಧಾವೊ" ಪಾಪ್ ಸ್ಯಾಬಾಚಾ ಜಿಣಿಯೆಚೆಂ ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್ ತಸಲ್ಯಾ ಬರ್ಪೆಲ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ಲಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಬೊರೊವ್ನ್, ಮುಕಾರ್ ಘಡ್ಚ್ಯಾ ಸಭೆಚಾ ನಾಂವಾನ್ ಫ್ಯಾಸ್ ಕೆಲಾಂ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಫುಡಾಂ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಚೊ ಏಕ್ ದಾಕ್ಲೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ತಿ ಬರವಣೆಕ್ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಆಟಾಪುನ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಲಿಸಾಂವಾಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚಾ ಮೊತಿಕ್ ವೆಚಿಂ ತಸಲಿಂ. ಹೆಂ ಖಿದ್ದ್ ಸೊಮ್ಜೊಂಚಾ ಖಾತಿರ್ ತ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ತುಮಿ ವ್ಹೊರೊವ್ನ್ ಪಾರ್ಕಿಯೆತ್ ಹ್ಯಾ ಸಭೆಚೆಂ ಮುಕ್ಲೆಂ ಕಾಮ್.

ಹ್ಯಾ ಸಭೆ ಥಾವ್ನ್ ಫುಡಾಂ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಸೊಮೊಡ್ತಿಕ್ ಸಮ್ಮಂಧ್ ಜಾಲ್ಲಿಂಚ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ಬೊರ್ಯಾ ಆನಿ ನಿತಳ್ ವಾಚ್ಪಾಚಿಂ, ಶಿಕ್ಪಾಚಿಂ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹಿ ಸಭಾ ಮುಂದರ್ಸುಂಕ್ ಧೈರ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಕುಮೊಕ್ ಕರ್ಚೆಂ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೆರ್. ಸಭಾ ಆಸಾ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಸಮ್ಮಂಧಿಂ ಆನಿ ಸುರ್ವಿಲೊ ಖರ್ಚ್ ಸುಧಾರ್ಸುಂಕ್ ಇಲ್ಲೆಂ ದಾನ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ತಸಲ್ಯಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ "ಮುಖ್ಯ ಉಪ್ಕಾರ್ಯಾಂತ್" ಬೊರೈತಾಂವ್".

"ಜುಜೆ ಜು. ರೇಗ್, ತತ್ಕಾಲಾಕ್ ಕಾರ್ಯದಾರ್,
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ, ಕಂಕ್ನಾಡಿ ಟಪ್ಪಾಲ್."

(ii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ : (ನವೆಂಬರ್ 16, 1931)

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವಣೆಕ್ ಆಧರ್ಸುಂಚಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ ಮ್ಹಣ್ ಏಕ್ ಮಂಡಳಿ ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ತ್ಯೆ ಸಭೆವ್ವೊರ್ವಿಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಂವ್ಕ "ಪಿಯುಸ್ ಧಾವೊ" ಆನಿ "ಸಾಂ ಜುವಾನ್ ಆರ್ಕ್" ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಲೆವಾರ್ ಫ್ಯಾಸ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಸಕ್ಪಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸೊಂಕ್ ಪುರೊ. ಹ್ಯೆ ಸಭೆನ್ ಕಿಚೆಂ ಫುಡಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಮಾರಿಫಾತ್ ಬೊರ್ಯಾ ಥರಾನ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಷೆನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಸಾತ್ ತಶಿಂ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕರಿನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಉಲೊಣೆ ಉಣೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ ವ್ಹಯ್; ಪೂಣ್ ಆತಾಂಚಾ ತೆಂಪಾರ್‌ಚ್ ಫ್ಯಾಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಇತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವಣ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಳ್ಚೊ ಆಧಾರ್ ಕಿತೆಂ? ತ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ ನಹಿಂವೆ ಬೊರೈಣಾರಾಂನಿ ಪಾಟಿಂ ಸರ್ಚೆಂ. ಬೊರೈಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೋಕ್ ವಾಚಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನೊವ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ಆಶಾ ಉಬ್ಜತಾ ತಶಿ ಬೊರೈತೆಲ್ಯಾಂಕಿ ಧೈರ್ ಜಾತಾ. ಲಿಖಿತ್ ಸಭೆಚೆಂ ಹಿಂ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಂತ್! ತಿಂ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆ ಗ್ರ್ಯಾಕ್ ತ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಮಾಂದ್ತಾತ್ ಪೂಣ್ ವಾಚಿನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂಚಿ ಖಬಾರ್‌ಚ್ಚೊ ನಾ. ಆಮ್ಚಿ ಮ್ಯಾ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಾಡಾಜ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಪೆಕ್ಷ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂಕ್ ಆಸೊಂಕ್ ಪುರೊ. ಆಪೆಕ್ಷಾಚ್ಯೊ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಯಾಕ್ತಾರ್ನಾ, ಕಾರ್ಯಾನ್ ಕ್ಯಾಂ ಕರಿನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್! ‘ಜೆನೆವಿವ್’ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಆನಿಕೈ ಲೋಕ್ ವಿಚಾರ್ತಾರ್ನಾ ಆನಿ ತಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತ್ಯೊ ನಾಂತ್. ಪೊತ್ರ್ಯಾನ್ ತೆಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಧೈರ್ ಕಿತೆಂ? ‘ಒರ್ಲೆಂಯಾಂಚಿ ಚಲಿ ಸಾಂ ಜುವಾನ್ ಆರ್ಕ್’ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ‘ಜೆನೆವಿವ್’ ಪುಸ್ತಕಾ ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ವ ತಾಚ್ಯಾಕಿ ಚಡ್ ಬೊರ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚೆಂ. ‘ಜೆನೆವಿವ್’ ಪುಸ್ತಕ್ ಲಿಖಿತ್ ಸಭೆಚೆಂ ತಿಸ್ರೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಕರಿಜ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಭೆಚಿ ಅಪೆಕ್ಷ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಆೖಕಾತಾಂವ್. ಆಲೊಚೆನ್ ಬೊರಿಚ್ಯೊ. ಪೂಣ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಖರ್ಚನಾ ಜಾತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಛಾಪ್ಯಾ ಖರ್ಚ್ ಕೊಣೆ ಮಾತೆಂ ಮಾರ್ಚೊ? ಪುಸ್ತಕಾಂ ನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಬೊಬ್, ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕುಮೊಕ್ ದಿವ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಮಾತ್ರ್ ಕೊಣಿ ಚಿಂತಿನಾಂತ್.”

(iii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಬಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ‘ಮಂಗ್ಳುರ್’ ಪತ್ರಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಬಾತ್ಮಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

(‘Mangalore’ Magazene Vol IV November 1930, Page78)

The Konkani Literature Society *- We heartily welcome this Society of which Mr. J.J. Rego, the well-known Konkani scholar is the provisional Secretary. A society of this description has long been over due, and if the beautiful Konkani language is not to be allowed to die, the efforts of those who are doing the spade work for bringing the society into existence deserve the warm and earnest support of all Mangaloreans. The first publication of this Society, of which a review appears elsewhere is an earnest of the work that will follow. The first task of the society should be to make a list of all existing books in Konkani. It should then endeavour to supply the deficiencies. Obviously translations will have to be undertaken, in the first instance not only of religious books but of all well known*

works of wholesome fiction in English and continental languages, which would appeal to the masses, e.g. Lamb's Tales from Shakespeare, Gulliver's Travels, Don Quixote, Robinson Crusoe, Edgeworth's Moral and Popular Tales, Ben Hur and Quo Vadis.

(iv) 'Mangalore' Vol XX 12th Dec 1946 Page 82-83

Konkani Literary Society

This Society has done much spade work and is now proposing to go ahead with its schemes. It has now accumulated a small fund to finance the publication of books in Konkani. Already one book has been printed. Another book, the Tales of Mariadaraman are ready for the press. The reprinting of the highly esteemed works of Mr. Peter D'Souza, which are out of stock, is to be taken in hand early. One of the works is ***Genevieve*** *and another, a translation 'The Necklace' written by Guy de Manpassant* ***regarded as the greatest short-story writer in any literature.*** *The Society will welcome any Konkani works, preferable fiction, which are written in a simple style and can be printed in booklets of the same size as Mr. P. D'Souza's stories. The copyright will remain with the writer but the Society will undertake the risks of publication and sale and deduct all the expenses and a half share of the profits if any. The adoption of a system of transliteration in Roman script, the elimination of foreign words from the language and the publication of a laxicon containing the basic words, are some of the other matters which will engage the attention of K.L.S. We hope that every literate member of our community will become a member of this Society. A minimum donation of one rupee entitles one to life-membership. Application for membership should be made to the Hony. Secretary of Konkani Literary Society, Bishop's House, Mangalore.*

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ ವೊರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ಹುರುಪ್ ಆನಿ ಹುಮೇದ್ ಯೇವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಆದಾರ್ ಲಾಭ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಭರ್ಮಾನ್ ಆನಿ ಧೈರಾನ್ ವಾಡೊನ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಬಾತ್ಮಿಚ್ ಸಾಕ್ಸ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಕೊನ್ನಾ ಥಾವ್ನ್ ಬಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್ನ್ ಮನ್ಯಾಬರಿ ಸೊಬಯ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಂತಾಳ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚಾ ತೊಂಡಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೊರೊವ್ನ್ ಸದಾಂನಿತ್ ಜಿಬೆರ್ ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ಘೊಳ್ಯೆಸಿ ಕೆಲಿ. ಮೊರೊನ್ ವೆಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ರಾಂದೊ ಖಾವವ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಂಯ್-ಭಾಷಿಕಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್, ಧಯ್ರ್ ದಿಲೆಂ, ಬೊರೊಂವ್ಕ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುಂಕ್ ಹುಮೇದ್ ಉಟಯ್ಲಿ.

ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸಾವಾಚಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ವಿಶೇಷ್ ಲೇಖನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಹಾಂಗಸರ್ ದಿಲಾಂ.

4.7 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚಿ ವಾಡಾವೊಳ್

(The Progress of Konkani Literature)

('ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ')

ಲೇಖಕ್; ಲು. ಮಸ್ಕರೆಂಞ್

(Mr. A. I. Mascarenhas)

"ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಫುಡೆ "ದಿರ್ವೆಂ" ಸುರು ಕರ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊನ್ನಾಕ್ ಪೊಡುಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಆಮಿ ವೊಯ್ರ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಲೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್‌ಗಿ ಮ್ಹೊಣೊನ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಚೊ ಎಕ್ಲೊ ಶಿಕ್ಪಿ ಮ್ಹಾತ್ಭರ್ ಮೊಜೆಗಡೆನ್ ವಿಚಾರ್ತಾಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾತ್ಭರ್ ಘರಾನಿ ಚಡಾವತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಉಲೈತಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಚಾಕ್ರಾನಿ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಫಾತೊರ್ ಫಾಲ್ನ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಬೊರೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ತೊ ಚಿಂತಾಲೊ. ಪೂಣ್ ಹಳ್ಯಾನಿ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಆಸ್ತಾ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ನಾಶ್ ಕರುಂಕ್ ನೊಜೊ, ಆನಿ ಪರ್ಜೆಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ರಾಜ್-ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮೆಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, 'ಓಟ್' ಜೊಡುಂಕ್ ಪುಣಿ ಬೋವ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪೊಡ್ತೆಲಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ತಾಚೆ ಮತಿಂತ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ತೊ ಜರ್ತರ್ ಆತಾಂ ಜಿವೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ, ಮ್ಹಾತುಡ್ಡಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮೊರ್ಚಿ ಸೊಡ್ನ್, ತಿಕಾ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಪೊಳೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜ್‌ಗಾರಾಂಕ್‌ಚ್ಚ್ ಕುಟಿ ಮಾರಿ ಸಾರ್ಕಿ ತರ್ನಾಟಿ ಜಾಲ್ಯಾ, ಸಮಾಜಿಚಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಮಿಟಿಂಗಾಂಕ್ ಆನಿ ಭಾಷಣಾಂಕ್ ತಿಚ್ಚ್

ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾತ್, ಆನಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಚುನಾವಣೆಂತ್ ದೊನೀ ಪಕ್ಷೆ ಚಾನಿ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಾ ಬೊಳ್ಳೊಂತ್ ಹಾತೆರಾಂ ಪೈಕಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಕಾಗ್ದಾಂ-ಪತ್ರಾಂ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಪೊಳೆವ್ನ್ ಮೊಜೊ ಇಷ್ಟ ಆಪ್ಲೆತ್ಲ್ಯಾಕ್ ವಿಜ್ಮಿತ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಯೆದೆಂ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಬದ್ಲಾಪ್ ಕರುಂಕ್ ಮುಖ್ಯ ಮ್ಹಿನತ್ ಕಾಡ್‍ಲ್ಲ್ಯಾ 'ದಿವ್ಯಾ್ಯಚಾ' ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚಾ ಸಮಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ವಾಡಾವಳಿಚೆರ್ ಆಮಿ ಲ್ಹಾನ್ಶಿ ಏಕ್ ಧಾಂವ್ತಿ ದೀಷ್ಟ ಘಾಲ್ಚಿ ಸಹಜ್ ನಹಿಂಗಿ?"

"ಪನ್ನಾಸ್-ಸಾಟ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಹ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಬೋವ್ ಉಣಿ ಆಸ್‍ಲ್ಲಿಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂಕ್ ಬೊರಾಪ್ ನಾತ್‍ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ನಹಿಂ. ಸುರು ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಆಮ್ಚೆ ಪುರ್ವಜ್ ಗವುಡ್-ಸಾರಸ್ವತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಮನಿಸ್. ಹಜಾರ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಫುಡೆ ಆಮ್ಚಿ ಕುಳಿ ಸರಸ್ವತೀ ನ್ಹಯಿಂಚಾ ಕರಾವಳಿರ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಜಾಂವ್ದಿ, ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಗಾವಾಂತ್ ತಾಣಿ ವಸ್ತಿ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜಾಂವ್ದಿ, ಗೊಯಾಂಲಾಗಿಂ ಯೆವ್ನ್ ತಾಣಿ ಥಾರೊ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ಜಾಂವ್ದಿ, ಆಪ್ಲೆಂ ಬೊರಾಪ್ ತೆ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ನಾಂತ್; ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ತವೊಳ್ ಕೊಂಖಾಣ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೋಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಮ್ಹೊಣ್ತಾಲೆ. ಪ್ರಾಕೃತ್ ಭಾಸ್ ನಿತ್ಳಾವ್ನ್ ಉತ್ಪನ್ನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆಬರಿಚ್ಚ್ ತಿಚಾ ಧುವಾಂಕ್, ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷಾಂಕಿ ಹಕ್ಕಾನ್ ಲಾಗೊನ್ ಆಯ್ಲಿಂ ತಿಂಚ್ ನಾಗರೀ ಅಕ್ಷರಾಂ. ಸಾತ್ಶಿಂ-ಆಟ್ಶಿಂ ವೊರ್ಸಾಂ ಫುಡೆ ಆಮ್ಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಕುಟ್ಮಾಂ ಕೊಂಖಾಣ್ ಗಾವಾಂತ್ ಯೆವ್ನ್ ರಾವ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ವಾಡ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹೊಣ್ ನಾಂವ್ ಪೊಡ್ಲೆಂ. ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಹಿಂದು ಪುರ್ವಜ್ ಥೈಂಸರ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಪುರಾಣಾಂ ಬಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆನ್‍ಂಚ್ ವಾಚ್ತಾಲೆ. ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಏಕ್‍ಚ್ಚ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನಿಮ್ತಿಂ, ತಾಂಕಾಂ ಖಂಚೆಯಿ ಭಾಸ್ ನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂನಿಂಚ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸಲಿಸ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ಪೂಣ್ ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚೆಂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ವ್ಯವಾಟ್ ಸಗ್ಳೆಂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆನ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ದೆಕುನ್, ಆಮಿ ಭಾಸ್ ಖಾಸ್ಕಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿವಾಯ್, ಸರ್ವ್ ರಾಟಾವಳಿಂಕ್ ತೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಸ್‍ಚ್ಚ್ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾಲೆ.

ಸುಮಾರ್ ಸಾಡೆಚಾರ್ಶಿಂ ವೊರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಗೊಯಾಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಪೊರ್ತುಗಲ್ಚ್ಯಾ ರಾಯಾಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪೊರ್ತುಗೆಜಾನಿ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆಂ? ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೆಲೆ.... ಆನಿ ನೊವ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನಿ....... ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸೊಮೊಡ್ತಿಂತ್ ಥಿರ್ ರಾವೊಂಕ್ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾ ಬೊರ್ಯಲಿಂ. ನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಲೊಕಾಕ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಬೋವ್ ಆವ್ಘಡ್ ಲಾಗ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಪಾದ್ರಿನಿ ಪುರಾಣಾ,

ಕಂತಿಗೊ ಆನಿ ದೊತೊರ್ನಿಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ರೋಮನ್ (ವ್ಹೊಣ್ಜೆ ಆತಾಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಷೆನ್ ಆಧಾರ‍್ಲ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾ) ಅಕ್ಷರಾನಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಸ್ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲೊ. ತರಿಗಿ ನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ತೆ ವಿಸ್ರೊಂಕ್‌ನಾಂತ್. ಕ್ರಮೇಣ್ ತಾಂಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಹ್ಯಾ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಯೆತಚ್, ಆಪ್ಲೆಂ ಬೊರಾಪ್ ವಿಸ್ರೊನ್, ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಕಂತಿಗೊ, ಪೊದಾಂ ಆನಿ ದೊತೊರ್ನ್ ಬೊರೈತ್ತ್ ಆಯ್ಲಿ. ಪೂಣ್ ಆಮ್ಚೆ ಹಿಂದು ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾ ರಗ್ತಾಚೆ ಭಾವ್ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಚೆಂ ಬೊರಾಪ್ ಆನಿಕೀ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ನಾಂತ್. ಆತಾಂಯ್ ತಾಂಚಿಂ ಬಾಯ್ಲ್ಲ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂ ಲೆಗುನ್ ನಾಗರಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ವಾಚ್ತಾತ್."

"ಗೊಂಯಾಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಉರ‍್ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಚಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಪೊರ್ತುಗೇಜ್ ಸೊಬ್ದ್ ಘಾಲ್ನ್ ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆನಿ ನಮುನೊಂಚ್ ಚಿಕ್ಕೆ ಬದಲ್ಲಾ. ಪೂಣ್ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಧಾರ‍್ಲೆಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಚೆ ಮೊದೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಚಡ್ಲಿಂ ಆನಿ ಥ್ಯಂಸರ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂಗಾಚಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ–ಪತ್ರಾಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಆಸಾತ್. ಕಶೆಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾನಿ ತಾಂಚಾ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ಭಾಷೆಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಪುಷ್ಕಳ್ ಲಕ್ಕಲೆಗಿ, ತಶೆಂಚ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಯೆವ್ನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವ್ತೊಣಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಆನಿ ತುಳ್ವ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆ. ಆಯ್ಲಿವಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಷೆಚೆ ಸೊಬ್ದಿಯಿ ತಾಂತುಂ ಶೆರ್ವಲ್ಯಾತ್. ಅಶೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೆ ಸ್ಥಳಿಕ್ ಥರ್ ಬದಲ್ಲ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಗೊಯಾಂತ್ ಜಾಂವ್, ಹಾಂಗಾ ಜಾಂವ್ ಯಾ ಮಲೆಯಾಳಿ ಗಾವಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನಿ, ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾ ಸರಸ್ವತಾನಿ, ಕುಂಡ್ಬ್ಯಾನಿ.... ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆನಿ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಜಾಂವ್ದಿ, ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಜಾಂವ್ದಿ, ನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಜಾಂವ್ದಿ ಬೊರೈಲ್ಲಿಂ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಆಮ್ಚೆಚ್ಚ್ ಭಾಷೆಚೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಅಸಲಿಂ ಸ್ಥಳಿಕ್ ಬದ್ಲಾಪಾಂ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಹರ‍್ಯೆಕೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ಥ್ಯಂಸರ್ ಎಕಾ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಗ್ಳೆ ಪರ್ಜೆಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಆನಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಭಾಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಖ್ಯಂಚೊಯ್ ಏಕ್ ನಮೂನೊ ಸಮೆಸ್ತಾನಿ ಆಧಾರಿಸೊ ಉಪಾಯ್ ಘೆತಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾಂ ಸರ್ಕಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್, ಕೊಡ್ತ್ ಕಚೆರೆಚಿ ಭಾಸ್ ಕಾಂದ್ದಿ ಆನಿ ಖಾಸ್ಕಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನಿಮ್ತಿಂ ಆನಿ ಥೊಡೊ ಲೋಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಜಾಖಾಲ್ ಆನಿ ಥೊಡೊ ಪೊಡ್ತುಗೆಜಾಖಾಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾವೊರ್ವಿಂ, ಖ್ಯಂಚೊಯ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ನಮುನೊ ಆಧಾರುಂಕ್ ಕಷ್ಟಾಂಚಿ ಗಜಾಲ್. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾನಿ ಸ್ಥಾಪ್ಸಿಲ್ಲೆಂ "ಕಮಿಸಾಂವ್

ದ್ಮಿನಿಸ್ತ್ರಾತೀವಾ ದೊ ಪುಂದೊಸ್ ಎಮಿಗ್ರಾಂತೆಸ್" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮೆಳಾಖಾಲ್ ಮ್ಸಿಲ್ಲಿ "ಕೊಂಕಣಿ ಕಮಿಟಿ' ಹ್ಯಾ ವಿಶಾಂತ್ ಭಾರಿಚ್ಚ್ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆತಾ ಆನಿ ತಿ ಳಾಕ್ ಪೊಡ್ತೆಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಆಮ್ಚೊ ಭರ್ವಸೊ.”

"...............ಸ್ಯಂಬಾನ್‌ಚ್ ಶಿಕ್ಪಾಚೊ ಮೋಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್, ಇಲ್ಲೆಂ ಇಲ್ಲೆಂ ಕಾಂದ್ಡೆಂ ಬೊರಾಪ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲೆ ಆನಿ ಮತಿಕ್ ಆನಿಕಿ ಉಜ್ವಾಡ್ ಮೆಳ್ತಚ್, ತಾಂಕಾಂ ಆನಿಕಿ ವಿದ್ಯಾಚಿ ತಾನ್ ಚಡೊನ್ ಆಯ್ಲಿ. ಶಿಕ್ಪಾನ್ ನಾವಾಡ್ದಿಕ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಹಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಣಿ ಮನವಿ ಕೆಲಿ ಆನಿ ಹಾಂಚಾ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಯೆವ್ನ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆನಿ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ತಚ್ ತಾಂಚಿ ಆಶಾ ಭಾಗ್ಲಿ. ಹಾತ್–ಬೊರ್ಪಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ದೊತೊರ್ನ್, ಕಂತಿಗೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಯೊ, ಆನಿ ಅಶೆಂ ಜಾಲೆಂ ಕಾರಾಣ್ ಹ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ದಿಸಾಂದೀಸ್ ಚಡೊಂಕ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂಚೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಸಬಾರ್ ಕಷ್ಟ್ ಆನಿ ಆಡ್ಕಳಿ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಆತಾಂಚೆಬರಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ಸುಖಾ–ಸಾವ್ಕೆಕ್ ತೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚೆ ಮೊದೆಂ ಆಜ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವೇಶ್ವರಾಂಚಿಂ ಆನಿ ಲೇಖಕಾಂಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಸ್ತಿಂ ಕೊಣ್ ಜಾಣಾ! ಹಾ! ಕಿತ್ಲ್ಯೊ ಹುಶ್ಯಾರ್ ತಕ್ಲ್ಯೊ, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮತಿಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ಉಚ್ಚಾರುಂಕ್ ಉಪಾಯ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಫುಗಾರ್ ಜಾವ್ನ್, ಅಂತರ್ಲ್ಯಾತ್! ಆನಿ ತಾಣಿ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಗೆಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ದೊನ್ಶಿಂ ತಿನ್ಶಿಂ ವೊರ್ಸಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚೊ ದಾಳೊ ಕೆದೊ ಜಾತೊಗಿ!”

"ಜೆಜ್ವಿತಾನಿ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ತಚ್, ಪುರ್ವೆರ್ ಲ್ಹಾನ್–ಲ್ಹಾನ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಛಾಪ್ಸಿತಾಲೆ. ಪಾದ್ರ್ ಮುಲ್ಲರಾಚಾ ವಕ್ತಾಂಚೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಆನಿ ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೇಯಿಚೊ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಬೀತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಂಕ್ಷೆಪ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್, ಪುರ್ವೆಚಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾನಿ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಶಾಸ್ತ್ರಾಕ್ ಯಾ ಭಕ್ತಿಪಣಾಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ. ಕ್ರಮೇಣ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪ್ಸುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೇಯಿಚಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪೊಯ್ಲೆಂಚ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನಾಂಚಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲಿಂ. ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲಾಂತ್ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೊತೊರ್ನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಂತಿಗೊ, ಪಾದ್ರ್ ಪೊಲಿಸಿಚೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೊ ಪಾಟ್ಲಾವ್, ದಿಸ್ಪೊಡ್ತೊ ಸಾಂಗಾತಿ ಆನಿ ನೊವ್ಯಾ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತಾಚ್ಯೊ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗ್ತಿ, ಪಾದ್ರ್ ಮಿಂಗೆಲ್ ಪ್ಲಾಸಿದ್ ಕುಲಾಸ್ ಆನಿ ಲಿಗೊರ್ ವಾಸಾಚೊ "ಜೆಜುಚೊ ಮೋಗ್" ಆನಿ ಹೆರಾನಿ ಬೊರೈಲ್ಲೊ "ಮರಿಯೆಚೊ ಮ್ಹನೊ" "ಜೆಜುಚೊ ಕುರೊವ್"

ಇತ್ಯಾದಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಪಾದ್ರ್ ಗ್ರೆಗೊರ್ ಕುವೆಲಿನ್ ಆನಿ ಹೆರಾನಿ ಸುರ್ವೆರ್ ಥೊಡಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗೀತಾಂ ಘಡ್ಲಿಂ ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ಪಾದ್ರ್ ಮಿಂಗೆಲ್ ಪ್ಲಾಸಿದ್ ಕುಲಾಸಾನ್ ಆನಿ ಪಾದ್ರ್ ರಾಯ್ಮುಂದ್ ಮಸ್ಕರೆಞಾನ್ ಸಾಯ್ಭಿಣಿಚ್ಯೊ ಸಬಾರ್ ಕಂತಿಗೊ ಘಡ್ಲ್ಯೊ. ಕೊಲೆಜೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಾದ್ರ್ ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರಿನ್, ಮಿಲಾರ್‍ಚ್ಯಾ ಪಾದ್ರ್ ಸಾಲ್ವದೊರ್ ವಾಸಾನ್ ಆನಿ ಉರ್ವಾಚಾ ಪಾದ್ರ್ ಲುವಿಸ್ ಸೋಜಾನ್ ಆನಿ ಮಿ. ಲೊರೆಸ್ ವಾಸಾನ್ ಆನಿ ಹೆರಾನಿ ಬೊರ್ಯಲ್ಲಿಂ ಪದ್ಯರುಪಾಚಿಂ ಆನಿ ಗದ್ಯ ರುಪಾಚಿಂ ಸಬಾರ್ ಭಕ್ತಿಪಣಾಚಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಸುರ್ವೆಚಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ಲಿಂ."

"ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೇಯಿಚಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ದೆವಾಸ್ಪೊಣಾಚ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಶಿವಾಯ್ ಚಾಲ್ತ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಚೆರ್ ಪೊಯ್ಲ್ಲೆಂ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪಾದ್ರ್ ಲುವಿಸ್ ಸೋಜಾನ್, ತಾಚ್ಯೊ ಗಾದಿ ಆನಿ ಉಮಿಣ್ಯೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಕ್ಕಡ್ ವಾಚುನ್ ಜಾಣಾಂತ್. ಕ್ರಮೇಣ್ ಕೊಲೆಜೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಾದ್ರ್ ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರಿನ್ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂ ಥ್ಯಂ ವೊಂಪ್ಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚೆಂ ಬಿಂ ಕಿಲ್ರೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಮೊದೆಂ ಉಮೇದ್ ಉಬ್ಜಲಿ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್....................."

"1912 ಮಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ ಪೊಯ್ಲ್ಯಾ ಸುಕ್ರಾರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಪೊಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್‍ಲೊ. ಹೆಂ ನೊವಾಸಾಂವ್ ಪೊಳೊವ್ನ್, ಗಾಂವಾರ್ ಏಕ್ ಗಲ್ಲಾಟೊಸೊ ಜಾಲೊ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‍ಲ್ಲೆಂ ಪೊಯಿಲ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆನ್ ಹ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಸುಮಾರ್ ಪಾಂಚ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ಬೊರ್ಯತೆಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಮಿ. ಕಣ್ಣಪ್ಪಾನ್ ಅಶೆಂ ದಿರ್ವೆಂ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ತಚ್, ಪೊಯ್ಲ್ಯಾಕ್ ಬೊಲಾಯ್ಕೆ ಸಂಬಂದಿಂ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಕ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಮ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನಿಮ್ತಿಂ, ಗರ್ಜ್ ಪೊಡ್ಲಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತ್ಯಾಂಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್. ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್, ಮಿ. ವಿ.ಪಿ. ಕುವೆಲ್, ಮಿ. ಗ್ರೆಗೊರ್ ಮಿನೆಜ್, ಮಿ. ಜುಜೆ ರೇಗ್, ಮಿ. ಆಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಮೆಳೊನ್ ದಿರ್ವೆಂ ಚಲ್ಯಲಾಗ್ಲೆ, ಆನಿ ಸಬಾರ್ ವೊರ್ಸಾಂ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಮಿ. ಆಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೇಗ್ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ "ದಿರ್ವೆಂ" ವೆಳಾರ್ ತಯಾರ್‍ಸುಂಕ್, ಛಾಪುಂಕ್ ಆನಿ ವಾಂಟುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾತೆಂನಾ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಕೊಡಿಯಾಳಾಂತ್ ಹೆರ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಪತ್ರಾಂ ಜಲ್ಮಲಿಂ ಆನಿ ಮೆಲಿಂ. ಪೂಣ್ ದಿರ್ವೆಂ ಸದಾಂಚ್ ಚುಕಾನಾಸ್ತಾನಾ ವೆಳಾರ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್‍ಲಾಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ಆಂಜ್' ಆನಿ 'ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಚೊ ಭಾವ್' ಉಬ್ಜಲ್ಯಾತ್. ಹಾಂಕಾಂ ವಾಟ್ ತಯಾರ್‍ಸಿಲ್ಲೆಂ ದಿರ್ವೆಂ ಶಾಸ್ಸಿತ್ ಉರೊಂದಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಸಮೆಸ್ತಾಂಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆ."

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚಾ ಸುಧಾರಣ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುನ್, ದಿರ್ವ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಿ ಗೊಂಗ್ಡಿ-ವೋಲ್ ಕಾಡ್ನ್,- ತಾಂಕಾಂ ಮಿಸಾಕ್ ವೊಚೊಂಕ್

ಲಿಸ್ ಕೆಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ಬಗಾರ್ ಕಿತ್ಲೆಶಾ ಹೆರ್ ವಾಟಾನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಊಂಚ್
ಡುಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವೊರ್ಸಾನಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ. ಹಾಂಚಾ ಸಕ್ಡಾಂ ಪೈಕಿ
ರ್ತೆಂ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ ಖ್ಯಂಚೆಂಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್, ಲೊಕಾ ಥ್ಯಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್
ರೊಂವ್ಚಿ ಉಮೇದ್ ಆನಿ ಸೊವೊಯ್ ಉಬ್ಜಾಶಿ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್
ರೊಂವ್ಕ ಸಸಾರ್ ನಹಿಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ಕಾಗ್ದಾಕ್ ಪೆನ್ ಲಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್‌ಚ್ಚ್
ತ್. ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರ್ನ್, ಆತಾಂ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಬೊರ್ಯಸಾರ್ಕೆ
ಸಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ವ್ಹೊಡ್ಲಿ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸುರು ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ
ರ್ವೊಳ್ ಮಿ. ಪೆದ್ರು ಸೋಜಾನ್ ಕಿತ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲಿಂ, ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ
ಕ್ಷೆವಂತಾನಿ ರುಚಿಕ್ ಕವಿತಾಂ ಬೊರ್ಯಲಿಂ, ಆನಿ ಕಿತ್ಲಿಶಿಂ ಹೆರ್ ಲಿಖಿತಾಂ ಛಾಪ್ಪ್ಯಾನ್ಸ್ಯಾಂತ್
ಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲಿಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಆಮಿ ವಾಚುನ್ ಜಾಣಾಂವ್. ಜಶೆಂ ಗೊಯಾಂತ್
ೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿಮ್ತಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಗ್ದಾಂ-ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪುಷ್ಕಳ್
ಡ್ಲ್ಯಾಂತ್‌ಗಿ, ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಬೊರ್ಯಲ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಧಾಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ದಿಸಾನ್‌ದೀಸ್ ಚಡಾತ್ತ್ ಯೆತಾತ್.”

“ಹಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಆನಿಕೀ ಜರೂರ್ ಚಲಾಶಿ ಆನಿ ವಿಸ್ತಾರಾಶಿ
ೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನಿ ಕಿತೆಂ ಕರಿಜಾಯ್? ಕರಾಚಿ, ಬೊಂಬ್ಯ,
ಾವಂತ್‌ವಾಡಿ, ರತ್ನಾಗಿರಿ, ಗೊಯಾಂ, ಮಂಗ್ಳುರ್, ಮೈಸೂರು ಆನಿ ತೆನ್ಕಾಂತ್
ಂಪ್ಡೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾನ್ ಎಕಾಚ್ಚ್ ನಮುನ್ಯಾಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಾಸ್ ಆನಿ ಬೊರಾಪ್ ಆಧಾರಿಶೆಂ, ಏಕ್ ಮಹಾಸಭಾ ಆಪೊವ್ನ್, ಯಾ ಕಾಗ್ದಾಂಪತ್ರಾಂ
ೊರೊವ್ನ್, ಬೊಂಬೈಂತ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ, ವೊಯ್ರ್ ನಾಂವ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಮಿಟೆಕ್ ಸಹಾಯ್ ದಿವ್ನ್, ವೆಗ್ಗಿಂ ಹೆಂ ಸಾಧನ್ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾಯ್ಜಾಯ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಾಷೆಕ್ ತಿಚೆಂಚ್ ಸಂಯ್ಭ್ಯಾಚಿಂ ದೇವನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಪೊರ್ತುನ್ ಆಧಾರಿಜಾಯ್
ಹ್ಳೊಳ್ಳಿ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂಚಿ ಅಪೇಕ್ಷಾ. ದುಬಾವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್
ಳಿಯೆಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ತಿಚೆ ಆವ್ಯ-ಆಜೆನ್ ನ್ಹೆಸ್ಚೆಂ ದೇವನಾಗರಿ ಕಾಪಾಡ್
ೋವ್ ಸೊಬ್ತೆಲೆಂ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಘುನ್ ಚಡ್ತೆಲೆಂ. ದ್ರಾವಿಡ್ ಕುಳಿಯೆಚಾ
ುಳು, ಮಳಿಯಾಳಿ, ಕಾಂದ್ಡಿ, ತಮ್ಳು, ತೆಲುಗು ಭಾಸಾಂಕ್ ಆನಿ ಆರ್ಯ ಕುಳಿಯೆಚಾ
ಂಸ್ಕೃತ್, ಬಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಮರಾಠಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸಾಂಕ್ ಸಂಯ್ಭ್ಯಾನ್
ಂಬಂದ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಆಮಿ ಕಾಂದ್ಡಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್
ುಪಯೋಗ್ಸಿಲ್ಯಾರ್, ಆರ್ಯ ರಂಗಾಚಾ ಗೊರ್ಯಾ ಚಲಿಯೆಕ್ ದ್ರಾವಿಡ್ ರಂಗಾಚೊ
ಳೊ ನೊವ್ರೊ ಸೈರಿಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ದೇವ-ನಾಗರಿ ಬೊರಾಪ್ ಹ್ಯಾ
ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಸುರು ಕರಿಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಎಮ್. ಎಲ್. ಎ.
ರಾನಿ ಸರ್ಕಾರಾಗಡೆನ್ ಝುಜ್ ಮಾರ್ನ್- ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ

ಸರ್ವ್ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂಕ್ – ಕಾಂದ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್, ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಹಿಂದಿ ಯಾ ಮರಾಠಿ ಭಾಸ
ಶಿಕೊಂಕ್ ಕರಿಜಾಯ್. ಕಾಂದ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಹ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾರ್ಂಕ
ಶಿಕೊಂಕ್ ಸಲಿಸ್ ಜಾತೆಲ್ಯೊ. ತರಿಕಿ, ಹಿ ಸಂಗತ್ ಸದ್ಯಾಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಮಾ
ದಿಸಾನಾ. ತಾಚೆ ಬದ್ಲಾಕ್ ತುರ್ಕಿ ಗಾವಾಂತ್ ಕೆಮಲ್ ಪಾಶಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಉಪಾಯ
ಭಾರಿ ಲಾಯಿಕ್ ಜಾಯ್ತ್. ತುರ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ವಿಲಾಯ್ತಿ
ಲೊಕಾಕ್ ಕಳಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಾಣೆ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆಂ? ತುರ್ಕಿ ಭಾಸ್ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾ
ಬೊರಯ್ಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಕಿದ್ ದಿಲಿ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಯೆರೊಪಾಂತ್ ಫ್ರೆಂಚ್
ಇಂಗ್ಲೆಜ್, ಇತಾಲಿಯಾನ್, ಪೊರ್ತುಗೇಜ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಸೊ ರೋಮನ್ ಮ್ಹೊಣ್
ಲಾತ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನಿ ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಆತಾಂ ರೋಮನ್ ಬೊರ್ಪಾಂಚಿ ತುರ್ಕಿ
ಭಾಸ್ ಸಕ್ಡಾಂಕೀ ವಾಚುಂಕ್ ಜಾತಾ. ತಶೆಂಚ್, ಸೊಬಾಯ್–ಗಿಬಾಯ್ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾನ
ಆದಾಯ್ ಮಾತ್ರ್ ಪೊಳೊಂವ್ಚ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಬ
ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂಚ್ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಿಂ ಬೊರಿಂ. ಚಾರಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯೊ ಕೊಂ
ಲೋಕ್ ಹಾಕಾ ವೊಪ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕರಾಚಿ ಧರ್ಲ್ಲೆಲೆಂ ಸಖ್ಯಿಲ್ ಮಲ್ಬಾರ್ ಮ್ಹೊಣಾಸರ
ಸಕ್ಪಾಂಕ್ ಕಾಗ್ದಾಂಪತ್ರಾಂ ಎಕಾಚ್ಚ್ ನಮುನ್ಯಾರ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಸಲಿಸ
ಜಾತೆಲೆಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಲೊಕಾಕೀ ಶಿಕೊಂಕ್ ಬೊರೆಂ ಜಾಯ್ತ್.

"ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ಆಖ್ಯೆರ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ನಾಂವಾನ್ ಮಾ
ಇಲ್ಲೊ ಶೀಣ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಆಸಾ. ಸಂಸಾರಾಚಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ಹರ್‍ಯೆಕ್ಯೆ ಜಾತಿ–ಕಾತಿಚೆ
ಲೋಕ್, ಪರ್ಗಾಂವಾನಿ ವೊಚೊನ್ ಪರ್ಕಿ ಭಾಸಾನಿ ಪಂಡಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಆಪ್ಲ್ಯಾ
ಮಾಯ್–ಗಾಂವ್ಚ್ಯೊ ಆನಿ ಮಾಯ್–ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಕೆದಿಂಚ್ ಸಾಂಡಿಸೊನಾ
ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾಂವ್, ಜರ್ಮನ್ ಜಾಂವ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಜಾಂವ್, ಇತಾಲಿಯಾನ್ ಜಾಂವ
ದುಸ್ರ್ಯಾಂ ಕಡೆನ್ ಉಲೈತಾನಾ ಮಾತ್ರ್ ಪರ್ಕ್ಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಉಲೈತೆಲೆ ಶಿವಾಯ
ಆಪಾಪ್ಲ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಆಪ್ಲೆಚ್ಚ್ ಭಾಷೆ ಹೊರ್ತ್ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಉಲೈಶೆನಾಂತ್. ತಶೆಂಚ
ತಮ್ಳ್ಯಾಂಚೆ, ಮಳಿಯಾಳಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜಾತಿಚೆ ಎಮ್.ಎ. ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಆ
ಭಿತರ್ ಆಪ್ಲಿಚ್ಚ್ ಭಾಸ್ ಉಲೈತಾತ್. ಆಮ್ಚೆ ಶಿಕ್ಪಿ ಮಾತ್ರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಯ್
ಗಾಂವಾಕ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್–ಭಾಷೆಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕಾಂಟಾಳ್ತಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಮಾ
ಸಮ್ಜಾನಾ. ಚಡಾವತ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಚೆಡ್ವಾಂ, ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂತ್ ಚಿಕ್ಕೆಶಿ ಚುಕ್ ಜಾಲ್ಯಾ
ಹಾಸ್ತಾತ್, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಕಳಾನಾ ಯಾ ಕಾಂದ್ಯಾಂತ್ ಆಪುಣ
ಫೇಲ್ ಜಾಲಿಂ ಮ್ಹೊಣೊಂಕ್ ಲಜ್ಜೆಂ ಸೊಡ್ನ್, ತಾಂತುಂ ಭಾರಿ ದವ್ಲತ್ ಭೊಗ್ತಾತ
ಹಾಂಕಾಂ ಕಾಂದ್ಯಾನ್ – "ಅಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆ ಮಹಾ ಗರ್ವ." ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ – "I
shallow draughts intoxicate the brain" ಮ್ಹೊಳ್ಳೆ ಸೊಬ್ದ್ ಲಗಾ

ೈತ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ನಾವಾಡ್ಡಿಕ್ ಶಿಕ್ಪಿ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಪಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಯ್ತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಫುನ್ ಆನಿ ಸೊಬಾಯ್ ಮಾಂದ್ತಾಸ್ತಾನಾ, ಹ್ಯಾ ಬೂದ್
ತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಶಿ-ಪಿಶಿ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಭುಗ್ರ್ಯಾನಿ ದಾಕೊಂವ್ಚಿ ದವ್ಲತ್ ಪಿಸಾಯ್ ನಹಿಂಗಿ?
ಂಗ್ಲೆಜ್, ಲಾತೆಂ, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಮರಾಠಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಿಕೊನ್, ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂತ್ ಆನಿ
ಂಕ್ಣೆಂತ್ ಕವಿ ಮ್ಹೊಣ್ ನಾಂವ್ ವೆಲ್ಲೊ ಮಿ. ಜುಜೆ ಸಲ್ಡಾಞ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿ
ೊಜೆಗಡೆನ್ ಮ್ಹೊಣಾ – 'ಕೊಣ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಪಿ ಭಾಸಾಂಕ್
ಂಟಾಳ್ತಾಗಿ ತೊ ದಾಕ್ಯತಾ ಆಪ್ಲೆಂ ನೆಣಾಪುರ್ಣ್. ಗಾಂವ್ಪಿ ಕವೇಶ್ವರ್ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿ
ವಿತಾ ಫುಡ್ಚ್ಯಾ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತೆಂತ್ ವಿಲಾಯ್ತ್ಯಾಂಕ್ ಮಿಕ್ವತಾತ್." ತಶೆಂಚ್ ಸಬಾರ್
ಲಾಯ್ತಿ ಭಾಸಾಂಚೊ ಪಂಡಿತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆನಿ
್ಯಾಕರಣ್ ಬೊರೈಲ್ಲೊ ಪಾದ್ರ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಮ್ಹೊಣ್ತಾ– "ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾ
ಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಭಾಸಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಚಡ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್. ತಿ
ುಲೊಂವ್ಕಿಯಿ ಬೋವ್ ಸೊಬಿತ್ ಆನಿ ರಂಗಿತ್. ಆಮಿ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಮನ್ಶ್ಯಾನಿ ಯೆವ್ನ್
ೆಂ ಮೊಲಾದಿಕ್ ರತನ್ ಸಫಾಯ್ ಕರುಂಕ್ ಪೊಳೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾನಿಂಚ್
್ಯಾಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚಿ ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂನಜೊ?" ಇತ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕತಚ್
ನಿಕೀ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕರ್‍ನ್ಹಾ ಆಮಿ ಆಮ್ಚೆ ಮಾಯ್-ಭಾಷೆಕ್ ನಿಂದಾ ಕರುಂಕ್
ೊಡ್ಯೆತ್‌ಗಿ?'

4.8 ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾನ್ ಅಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್
ಹಳ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಚಳ್ವಳ್ ಚಲೊವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣಾಚೆಂ
ರಯತ್ನ್ ಚಲೈಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

) **ಅಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್** (ಕೊ.ದಿ. ಜನೆರ್ 2, 1937)

(Pure Konkani – How to write)

"1986 ಅಕ್ಟೋಬರಾಚ್ಯಾ 16 ತಾರ್ಕೆರ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ದಿವ್ಯಾಂತ್
ಆನಿಸೆತ್" ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಶಿ ಬೊರೊಂವ್ಚಿ ಮ್ಹಳೆಂ
ಚಾರ್‍ಲ್ಲಾಂ ಆನಿ ಅಪುಟ್ ಭಾಸ್ ರೆಗ್ರೆನ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆ ಉಪಾಯ್ ಕೊಣಿ ದಾಕೊವ್ನ್
ತಿತ್‌ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ವಾಟ್ ಪೊಳೆತಾಂ ಮ್ಹಳಾಂ. ತರ್ ಹಾವೆಂ ಹೆಂ ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾ
ದಿಂಚ್ ದಿವ್ಯಾಂಚಾ ಆಫಿಸಾಂತ್ ಮೊಸ್ತು ಕಾಗ್ಧಾಂ ಯೆವ್ನ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಕ್
ರೊ. ತರೀ ಹಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರಿ ಕರುಂಕ್ ಆದಿಂ ಮೊಸ್ತು ಪ್ರೆವ್ಡಾಡ್ಲ್ಯಾಂ,

ಆನಿ ದೆಕುನ್ ಎಡಿಟರ್ ಸಾಯ್ಬ್, ಆತಾಂ ಹಾವೆಂ ಬೊರ್ಯಲ್ಲೆಂ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ಟೆನಾಂತ್. ಹಾಂವ್ ಪೊಯ್ಲಿಂ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬೊರ್ಯತಾಲಿಂ, ಪುಣ್ ಹೆವ್ಯಿನ್ ಯೆವ್ನ್ ಬೊರೊಂವ್ಚಿ ಸೊವೊಯ್ ತಿಕ್ಕೆ ಮೊಡ್ಲ್ಯಾ. ದೆಕುನ್ ಚುಕಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾಫ್ ಕರಾ, ಜಾಯ್ತ್ಗೀ? ಆನಿಸೆತಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಪ್ರಮಾಣೆಃ-

1. "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ನಾಂತ್" ಮ್ಹಣ್ ಬೊಬ್ ಮಾರ್ಚೆಂ ತೆಂ ಬೆಷ್ಟೆಂ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಭಾಸಾಂಕ್, ವಿಂಗಡ್ ವಿಂಗಡ್ ಭಾಸಾಂ ಪ್ರಮಾಣೆ ವಿಂಗಡ್ ವಿಂಗಡ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ನಾಂತ್. ತರ್ ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಾಕ್ಯ್ಯಾ, ಎಕಾ ಕೊನ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ ಸ್ವತ್ ಆಪ್ಲಿಂಚ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ನಹಿಂ. ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಭಾರಿ ಬೊರೆಂ ಜಾತೆಂ, ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚೆಂ? ನಾಂತ್ ನಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ ವ್ಯರ್ಥ್ ಉಲೊಂವ್ಚಾ ಬದ್ಲಾಕ್, ನೊವಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕರುಂಕ್ ಖ್ಯಂಚೊ ತೊ ಆವ್ಯಚೊ ಪೂತ್ ತಕ್ಲಿ ಆನಿ ಪೊಯ್ಶೆ ಖರ್ಚುಂಕ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾ ಸಾಂಗಾ? ತರ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಕಾಂದ್ಡಿ ಅಕ್ಷರಾಂಚ್ ಆಮ್ಚಿಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಾಯಮ್ ಕರ್ಚಿಂ; ಆನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಕಾಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಗರ್ಜೆಚಿಂ ಸಾತ್ ಆಟ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಜಾಯ್ಜಾಯ್, ತಿಂ ನೊವಿಂ ಕರ್ಚಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಛಾಪ್‌ಖಾನ್ಯಾಗಾರಾಂಕ್ ಕೊಣೆ ನಾಕಾ ಮ್ಹಳಾಂ? ತರ್ ಮುಕಾರ್ ಸರಾ ಪೊಳೆಯಾಂ ಥೊಡಿಂ ನೊವಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕರುಂಕ್! "ಭಾಸ್ ಉಂಚಿ ಕರ್ತಲೆ ಕೊಣಿ ನಾಂತ್" ಮ್ಹಣ್ ಆನಿಸೆತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ ಆಮ್ಚಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಪೊಯ್ಲ್ಯಾ ಥಾವ್ನಂಚ್ ಉಂಚಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಶೆಂಬೊರ್ ವರ್ಸಾಂ ಪೊಯ್ಲಿಂ ತ್ಯಾ ಭಾಸೆಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ವರ್ಣಿಲ್ಲೆ ಆನಿ ಹೊಗೊಳ್ಸಿಲ್ಲೆ ದಾಕ್ಲೆ ಜಾಯ್‌ತಿತ್ಲೆ ಆಸಾತ್ ನ್ಹಂಗೀ? ತರ್ ಆತಾಂ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಉಂಚಿ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾ ಮೊಸ್ತು ಜಣಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ಪೂಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ವಾಯ್ಟ್ ಕರ್ನ್ ಘಾಲ್ತೆಲೆ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ಆಮ್ಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಸಾತ್. ಕರ್ಚೆಂ ಕಿತೆಂ? ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಬೊರ್ಯಲ್ಲೆಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಪೊಯ್ಶೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಥೊಡೆಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನ್, ಸಗ್ಳೆಂ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಹ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಗೆಲಾಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಜ್ ಹ್ಯಾ ಗತಿಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ; ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಭಾಸೆಕ್ ರೆಗ್ರೊ ನಾಂತ್, ಹರ್ಯೆಕ್ಲೊ ಖುಶಿ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಸೊಬ್ದ್ ಜೊಡ್ತಾ, ಅಕ್ಷರಾಂ ಜೊಡ್ತಾ, ಆಲೊಚೆನೊ ಜೊಡ್ತಾ, ಆನಿ ಕಿತ್ಲ್ಯೊ ತಕ್ಲ್ಯೊಗಿ ತಿತ್ಲ್ಯೊ ರೆಗ್ರೊ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಖಾಸ್ಗಿ ಭಾಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್; ಘರಾ, ವಾಟೆರ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂತ್, ರಜಾರಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ದೊವೊರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ತಿ ಇತ್ಲಿ ಪಾಡ್ ಜಾಲಿ. ವಾಟೆರ್, ಘರಾ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂತ್, ಆನಿ ರಜಾರಾಂತ್ ಕಶೆಂಯ್ ಉಲೈಲ್ಯಾರ್ ಚಲ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಹಿಚ್ಚ್ ಭಾಸ್ ಕೊಡ್ತಿಂತ್, ಮೆಟ್ರಿಕಾಚೆ ಪರಿಕ್ಷೆಕ್, ಯಾ ವಕಿಲಾಂಕ್,

ಕ್ತೆರಾಂಕ್ ಪಾಸ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತರ್, ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಪುಟ್ಟ್ ಆಸೊನ್,
ಂಚಿ ಜಾತಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ತರ್ ಹಿ ಆದ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಪಾಡ್ ಕೆಲಿ ಕೊಣೆ? ಪೊಯ್ಲಿ ಪಾಡ್
ಲ್ಯಾ "ಆನಿಸೆತಾನ್‌ಂಚ್" ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ತಾಚಾ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾಂನಿ, ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ
ಂವಾಂಕ್ ವೊಚೊನ್ ವಿಂಗಡ್ ವಿಂಗಡ್ ಗಾಂವ್, ಭಾಸೊ, ಕಾಮಾ ಆನಿ ಲೋಕ್
ಳೊವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ವೊಸೊ ಲಾಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂನಿ ಮಾತ್ರ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಪಾಡ್
ಲ್ಯಾ. ತಾಂಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಹೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆತಾಂಚೆ ನೊವೆಂ ಖಾಡ್
ಟುಲ್ಲೆ ತರ್ನೆ ಪಾದ್ರಿ ಸ್ಯತ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾತ್. ಮ್ಹಾತಾರ್‍ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂಚಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ತಾಂಚೆ
ರ್ಮಾಣ್ ಆಯ್ಕಾತಾನಾಂಚ್ ಸೊಮ್ಜತಾಲೆಂ. ಆತಾಂಚಾ ನೊವ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂನಿ
ಲೊಂವ್ಚೆಂ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಏಕ್ ನೀದ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಟಾಜಾಯ್; ತೆದಾಳಾ ಸೊಪ್ಣಾಂತ್
ಂಚಾ ಸೊಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಜಾತಾ. ವ್ಹಯ್‌ಗಿ ನಹಿಂ?

3. ಆನಿಸೆತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ:– "ಹರ್‍ಯೆಕ್ ಬರವಣ್ಕೆಗಾರ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಸಮಾ ದಿಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ
ರ್ಮಾಣೆ ಬೊರೈತಾ." ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಕಿತ್ತುನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ
ೊಜಾನ್ ಆತಾಂ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ನೊಜೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಅಶೆಂ ಕರ್ಚೆಂ ಚೂಕ್ ಮ್ಹಣ್
ಾಕಾ ದಿಸಾನಾ. ಕಿತ್ಯಾಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆನಿಸೆತಾನ್‌ಂಚ್ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಪಿ ನಾಂತ್, ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ರೆಗ್ರೊ ನಾಂತ್, ವಾಕ್ಸರಿ (ಡಿಕ್ಷನರಿ)
ಾ, ವ್ಯಾಕರಣ (ಗ್ರಾಮರ್ ಬೂಕ್) ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಅಸಿಚ್ಚ್ ಬೊರೈಜಾಯ್
ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಎಕ್ಕಿ ನಮುನೊ ನಾ. ತರ್ ಎಕೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಪಾಪ್ಲ್ಯಾ ಸಮ್ಜಣೆ ಪ್ರಮಾಣೆ
ೊರೊಂವ್ಚೆಂ ವಾಜ್ಬಿ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ತಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಜ್
ಮ್ಚೆ ಭಾಸೆಂತ್ ಇತ್ಲೆ ಬೂಕ್, ಪೊದಾಂ, ರಜಾರಾಂ, ಡ್ರಾಮಾ ಬೊರೈಲ್ಲೆಂ ಮೆಳ್ತೆಂನಾ.
ುದಾರ್ಣೆ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಅಕ್ಟೊಬರಾಚಾ 16 ತಾರ್ಕೆಚೆಂ ದಿರ್ವೆಂಚ್ ಕಾಡ್ನ್
ೊಳೆಯಾ. ಆನಿಸೆತಾಚೊ ಏಕ್ ನಮುನೊ, ಜೊಸ್ಸಿ ಬಾಬಾಚೊ ಏಕ್ ನಮುನೊ,
ಂಪಾದಕಾಚೊ ಏಕ್ ನಮುನೊ ಆನಿ ಆತಾಂ ಮೊಜೊ ಏಕ್ ನಮುನೊ. ಹಾಕಾ ಕಿತೆಂ
ರ್ಚೆಂ ಆಬಾ! ಇಂಗ್ಲೆಜಾಂತ್ ಕೀಟಿಂಗ್, ಶೆಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಸ್ಕೊಟ್, ಡಿಕ್ಕನ್ಸ್, ತೊಮ್ಸನ್,
ೂಮೆನ್, ಹೆ ಸಕ್ಕಡ್ ಎಕಾಚ್ಚ್ ಥರಾನ್ ಬೊರೈತಾತ್‌ಗೀ? ವಿಂಗಡ್ ಥರಾನ್
ೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಪ್ಲಿ ಹುಶಾರಾಯ್, ಆಲೊಚೆನ್ಯೊ, ಭಾಸೆಚಿ ಸೊಬಾಯ್,
ಾಕೊಂವ್ಚಿ ನ್ಹಂಗೀ?

4. ಆನಿಸೆತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ: "ಆತಾಂ ಸೊಬ್ದಾಂಚೊ ನೀಜ್ ಅರ್ಥ್ ದಿಂವ್ಚೊ
ಿಕ್ಸೆನಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಬೊರೈತೆಲೆ ಥೊಡ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಂಕ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಖುಶಿ ದಿಸ್ಚೊ
ರ್ಥ್ ದಿತಾತ್." ಸಮಾ ಬಾರಿಕಾಯೆನ್ ಪೊಳೆಲ್ಯಾರ್ ಹರ್‍ಯೆಕಾ ಸೊಬ್ದಾಕ್ ಖುಶಿ
ಯಿಲ್ಲೊಚ್ ಅರ್ಥ್ ದಿಲಾ, ಆನಿ ಖುಶಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ನಹಿಂ, ಸೊಬ್ದ್ ಆನಿ ಭಾಸ್
ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? ಮೊಜಾ ಮೊತಿಂತ್ಲಿ ಆಲೊಚೆನ್ ಆನಿ ಖುಶಿ ತುಕಾ ಕಳೊಂಕ್

ಹಾವೆಂ ಕಾಂಯ್ ಪುಣಿ ಉಪಾಯ್ ಕಾಣ್ಫೆಜಾಯ್. ಹ್ಯೊ ಉಪಾಯ್ ಹಾತಾಂನಿ, ಪಾಯಾಂನಿ, ದೊಳ್ಯಾಂನಿ, ಆಂಗಾನ್ ಗುರ್ತ್ ಕರ್‍ನ್ಚೊ, ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಜೀಬ್ ಗುಂವ್ಡಾವ್ನ್ ತಾಳ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕಾಂಯ್‌ತರಿ ಆವಾಜ್ ಕಾಡ್ಚೊ. ಹ್ಯಾ ಆವಾಜಾಕ್ ಆಮಿ ಸೊಬ್ದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್, ಆನಿ ಹಾವೆಂ ಮೊಜೆ ಖುಶೆಪ್ರಮಾಣೆಚಾ ಅರ್ಥಾನ್ ಉಚಾರ್‌ಲ್ಲೊ ಸೊಬ್ದ್, ತುಕಾಯ್ ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಅರ್ಥಾನ್ ಸಮ್ಜಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆನ್ಯೆಕ್ ಪಾವ್ಟಿ ತುಂಯಿ ತೊಚ್ಚ್ ಸೊಬ್ದ್ ಮೊಜೆಗಡೆ ಉಲೈತಾಯ್, ಆನಿ ಗಾಂವಾಂತ್ಲೆ ಸಕ್ಕಡ್ ಜಣ್ ತ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಕ್ ತೊಚ್ಚ್ ಅರ್ಥ್ ದಿತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೊ ಸೊಬ್ದ್ ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಾ ಭಾಸೆಂತ್ ಆಪಾಪಿಂಚ್ ದಾಖಿಲ್ ಜಾತಾ. ಜರ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ಪೊಯ್ಲೊ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾವೆಳಾರ್ ಉಲೈತೆಲ್ಯಾಚಾ ಆಲೊಚೆನೆನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ ಆನಿ ಜರ್ ಏಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ಸಕ್ಕಾಂಕ್ ಸಮಾ ಸಮ್ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಯಾ ಸಮಾ ಸಮ್ಜಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಮಾ ಸಮ್ಜೊಣಿ ದಿಂವ್ಕ್, ಯಾ ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಸೊಬ್ದಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಬದಲ್ಚೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್, ತೊ ನೊವೊ ಅರ್ಥ್ ಸಕ್ಕಾಂಕ್ ವಿವರ್ಸುನ್ ಸಾಂಗ್ಚೊ ಕಾಯ್ದೊ ಅರ್ಥ್ ಬದಲ್ತೆಲ್ಯಾಂಚೆರ್ ಪೊಡ್ತಾ ನ್ಹಂಗಿ? ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಘಾಲ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕೊಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ?

5. ಆನಿಸೆತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ:– "ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೆನ್ ಬೊರೈಲ್ಲೊ ಡಿಕ್ಷೆನಾರ್ ಆಸಾ. ತೊ ಆದ್ಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂತುಂ ಆತಾಂಚೆ ಸೊಬ್ದ್‌ನಾಂತ್." ಮೊಗಾಚಾ ಆನಿಸೆತಾ, ಆತಾಂಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತುಂ ಕಿತೆಂ ಸೊಮ್ಜತಾಯ್ ತೆಂ ಮಾಕಾ ತಿಕ್ಕೆ ಸಾಂಗ್? ಆತಾಂಚಿಂ ಫೆಶನಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂಗೀ? ತಶೆಂ ಆತಾಂಚೆ ಗರ್ಜೆ ಭಾಯ್ರ್ ಸೊಬ್ದ್ ತೊವ್ರೊಳ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಬಿರ್ಮೊತ್ ಫಾದರ್ ಮಾಫೆನ್ ಇತ್ಲೆ ಕಷ್ಟ್ ಕಾಡ್ನ್ ತೊ ಭಾಯ್ಲೊ ಪರ್ಗಾಂವಿಂ ಮನಿಸ್, ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್ ಪೊಯ್ಲೊ ವಾಕ್ಸರಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದೆಕ್ ದಿಲ್ಲಿಚ್ಚ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಭಾಗ್. ಆನಿ ಫಾದರ್ ಮಾಫೆನ್ ತಾಕಾ ತಾಚಾ ವೆಳಾರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೆ ಚಡ್ ಉಣೆ ಸರ್ವ್ ಸೊಬ್ದ್ ಘಾಲ್ಯಾತ್. ತರ್ ತಾಚಿ ಚೂಕ್ ಮಾಂಡ್ಚಿ ನಾಕಾ. ಚೂಕ್ ಮಾಂಡಿಜಾಯ್ ಆನಿಸೆತಾಚಿ, ಆನಿ ತಾಚೆ ಸಾರ್ಕೆ ಗದ್ದಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಚಿ. ಹಾಂಚಿ ಸೊವ್ಯ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಸೆಂತ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಚೊರ್ಚೆಂ, ಚೊರ್ಪಾಣ್ ತಾಂಚೊ ಪೊಯ್ಲೊ ದುರ್ಗುಣ್. ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕಠಿಣ್ ಆಲೊಚೆನೊ ಉಗ್ತ್ಯೊ ಕರುಂಕ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂ ಭಾಸೆಂತ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಹಾಡ್ನ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಉಂಚಿ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಣೀ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ನಾನಾ. ಪೂಣ್ ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಚೆ ಬೊರೆ ಆನಿ ಆಪುಟ್ ಸೊಬ್ದ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಖಾಲಿ ಆಪ್ಲಿ ಹುಶಾರಾಯ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಭಾಯ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಹಾಡ್ತೆಲ್ಯಾ ಚೊರಾಂಚೆ ಹಾತ್‌ಪಾಯ್ ಮೋಡ್ನ್ ದೊಳೆ ಸ್ಯತ್ ಕೊಂಕಿಜಾಯ್. ಹಾಂವ್ ಬಾಯ್ಲ್ ಮನಿಸ್, ಮೊಜಿ ಪ್ರಾಯ್ ಸುಮಾರ್ ಸಾಟಾಲಾಗಿಂ ಪಾವ್ಲಿ ಆನಿ ಮೊಜಿ ಭಾಸ್ ಪೊರ್ನಿ, ತಿಕಾ

ಮಿ ಪೊಡಿ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಪೂಣ್ ತಾಂತುಂ ಏಕ್ ತರೀ ಕರೀಣ್ ಸೊಬ್ದ್ ಆಸಾಗಿ ಳಿಯಾ. ಸಕ್ಟಾಂಕ್ ಸುಡಾಳ್ ಸಮ್ಜತಾ ನ್ಹಂಗೀ? ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಮಾತ್ರ್ ಂವ್ ಭಾಯ್ಲೊ ಸೊಬ್ದ್ ಹಾಡ್ತಾಂ. ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ವಾಚ್ತೆಂ ಫ್ಲಿಳ್ಯಾರ್ ಜಿವಾರ್ ಯೆತಾ ಮಾಕಾ. ಹರ್ಯೆಕಾ ಪಾನಾರ್ ಕಿತ್ಲೆ ಕರೀಣ್ ಆನಿ ಾಯ್ಲೆ ಚೊರುಲ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್! ವಾಚ್ತಾನಾ ಸಮಾ ಅರ್ಥ್ ಜಾಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾವ್ವೊರ್ವಿಂ ಚುಂಕ್ ಮೊನ್ ಯೆನಾ ಆನಿ ಕರಿಣ್ ಸೊಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸೊಮ್ಜೊಂಕ್ ಕ್ಷನರೀ ನಾ ಆನಿ ಬೊರ್ಯತಲೆ ಪುನಕೆಲ್ಲೆ ಕರೀಣ್ ಸೊಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸ್ಯತ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ರ್ನ್ ಬೊರ್ಯನಾಂತ್. ಉಜೊ ಪೆಟೊಂ ತಾಂಕಾಂ. ಮೊಜಿ, ಶಿಕ್ಪಿ ಬಾಯ್ಲೆಚಿ ಗತ್ ಅಶಿ ಾಲ್ಯಾರ್ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ನಾಡ್ಕ್ಯಾರಾಂಚಿ ಗತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್ತ್? ೂವೆಂತಾಂತ್ಲಿಂ ಚೆಡ್ವಾಂ ಆನಿ ಕೊಲೆಜಿಚೆ ಭುರ್ಗೆ ವಾಚ್ತೆಲೆ ತರೀ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಕುನ್‌ಂಚ್ ಆತಾಂ ಸಾದಿ ಭಾಸ್ ಸೊಡ್ನ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಗರ್ವಾಕ್ ಆನಿ ಚೊರ್ಪಣಾಕ್ ಕ್ಷಾ ಮ್ಹೊಣ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಚಡ್ ಸಾಂದೆ ಆನಿ ಪೊಯ್ಸೆ ಮೆಳಾನಾಂತ್! ದೇವ್ ಶೀರ್ ಲೊವ್ನ್ ದಾಗ್ ದಿತಾ ನ್ಹಂಗೀ! ತುಮ್ಚ್ಯಾ ದಿವ್ರ್ಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ರುಚಿಕ್ ಕರ್ನ್ ಳೆಯಾ! ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಕರೀಣ್ ಸೊಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಂತ್ ದಿವ್ನ್ ಳೆಯಾ! ತುಮ್ಕಾಂ ಸಲಾಮ್ ಮೆಳ್ತಾತ್‌ಗೀ ಖೊಟೊ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತೆಂ ಕಳ್ತೆಲೆಂ!!

6. ಆನಿಸೆತ್ ಮ್ಹೊಣ್ತಾ: "ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಸೆಚೆ ಆತಾಂಚೆ ಬರವ್ಣ್ಯೆಗಾರ್ ಹಿಂಡ್ ಸೊಡ್ನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಶೆಳಿಯೆಬರಿ ಆಸಾತ್! ಆನಿಸೆತ್ ಮೊಜೊ ಜಾಂವೊಯಿ ಜಾಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ ಸಮಾ ಹಿಂಡಾಂತ್ ಪಾಟಿ ಹಾಂವ್ ಹಾಡ್ತಿಂ. ಆನಿಸೆತ್, ತೊಚ್ಚ್ ಆತಾಂ ಪೊಯ್ಲೊ ಹಿಂಡ್ ಸೊಡ್ನ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಬೊಕ್ರೊ: ಆನಿ ತೊ ಲಾಂಬ್ ಪ್ಯೊಸ್ ವ್ಹೊಚೊನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕೀ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ವಾಯ್ಟ್ ವಾಟೆರ್ ಪೊಡೊಂಕ್ ಆಪೈತಾ. ತಾಕಾ ಚುಕೊನ್ ಗೆಲ್ಲೊ ಬೊಕ್ಡೊ ಮ್ಹೊಣಾನಾಯೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಆತಾಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ನ್ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಏಕ್ ಕೂಟ್ ಯಾ ಹಿಂಡ್" ಕರಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಬೆಂಬೆತಾ. ತರ್ ತಾಚ್ಯೆ ಬೊಬೆವೊರ್ವಿಂಚ್ ತೊ ಏಕ್ ಗದ್ದಾ ಶೆಳಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಮಾ ಸಮ್ಜಾತಾ. ತಾಚೆ ಸಾರ್ಕೆ ದುಸ್ರೆ ಥೊಡೆಯಿ ಆಸಾತ್. ಮೊಜೊ ಅರ್ಥ್ ಇತ್ಲೊಚ್ಚ್: ಆಮ್ಚೊ ಪೊನ್ರ್ಯಾಂ ಮ್ಹಾತಾರ್ಯಾಂಚೊ ಹಿಂಡ್ ಏಕ್‌ಚ್ಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾಚ್ಚ್ ಥರಾನ್ ಚಿಂತಾಲ್ಯಾಂವ್. ಉಲೈತಾಲ್ಯಾಂವ್ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ಬೊರ್ಯತಾಲ್ಯಾಂವ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪೊರ್ನ್ಯಾ ಕಾಲಾಚ್ಯೊ ಕಂತಿಗೊ, ವೊಯೊ, ಉಮಿಜ್ಯೊ, ಪೊದಾಂ, ರಜಾರಾಂ, ಜೆಜುಚೊ ಮೋಗ್ ಪುಸ್ತಕ್, ಅಸಲೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಉಸ್ತುನ್ ಪೊಳೆಯಾ, ಕಸಲಿ ಆಪುಟ್ಟ್ ಭಾಸ್ ಆನಿಸೆತಾಕ್ ನ್ಹಂ ತಾಚಾ ಶೆಂಬೊರ್ ಾತ್ರಾಂಕೀ ಯೆಂವ್ಚಿನಾ. ತಾಚಾ ಆಜಾಕ್ ಯೆತಾಲಿ! ತರ್ ಆನಿಸೆತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಖಿರ್ಯಾ ಹಿಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಚುಕೊನ್ ಪೊಯ್ಸ್ ಗೆಲಾ ಮ್ಹೊಣ್ಚಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಮಬಾವ್! ತಾಣೆ

ಬೊರ್ಯಲ್ಲೆ ಘೊಡೆ ಸೊಬ್ದ್ ಪೊಳೆಯಾ. ತ್ಯಾ ಚೊರುಲ್ಲ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಂ ಬದ್ಲಾಕ್, ಆಮ್ಚೆ ಪೊರ್ನೆ ರುಚಿಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ನಾಂತ್‌ಗಿ? ತಾಣೆ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ತೆಂಚ್ ಹಾವೆಂ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಅಶೆಂ ಬೊರ್ಯತಿಂ: ಶುದ್ದ್= ಮೊಜೊ ಸೊಬ್ದ್, ಆಪುಟ್. ಬರವಣ್ಕೆ= ಬೊರ್ಪಾಂ, ಬೊರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್. ಪ್ರಸಾರ್‌ಗಾರ್= ಭಾಸ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಚೆ ಮನಿಸ್. ಸೂಚನಾ=ರೂಲಿ, ರೆಗ್ರೊ, ಹಿಶಾರೆ. ಬರವಣ್ಕೆಗಾರ್= ಬೊರ್ಯತೊಲೊ. ಪ್ರಬಲ್ ಆಸ್ಚೆ ಸೊಬ್ದ್= ಸದಾಂಚೆ, ಆತಾಂಚೆ. ವೆವಸ್ತಾ=ಗತ್. ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್= ಉಂಚಿ ಕರುಂಕ್, ವೊಯ್ರ್ ಕಾಡುಂಕ್ – ಆನಿ ಅಶೆಂ ಮೊಸ್ತು ನಾಕಾಜಾಲ್ಲೆ ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಚೊರ್‌ಲ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆವ್‌ಮರ್ಯಾದೆಚೆ ನ್ಹಂಗೀ? ತರ್ ಆತಾಂ ಆಪುಟ್ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಖೈಂ ಮೆಳ್ತಾ? ಗಾಂವಾ ಭಾಯ್ರ್ ವೊಚಾನಾತ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಗಾವಾಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಆಸ್ತಾಂ ಪರ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕಾನಾತ್ಲ್ಯಾಂಗಡೆ ಆಮ್ಚಿ ಖರಿ ಆನಿ ಬೊರಿ ಆನಿ ಉಂಚಿ ಭಾಸ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಿಚ್ಚ್ ಭಾಸ್ ಸಮಾ ಆಯ್ಕೊನ್, ಆಯ್ಕಾಲ್ಲ್ಯಾಬರಿಚ್ಚ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ವೊಯ್ರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾಯ್ತ್ ಆನಿ ತಾಕಾ ಚಡ್ ವೇಳ್ ಲಾಗ್ಚೊನಾ.

7. ಆನಿಸೆತ್ ಬೊರ್ಯತಾ:– "ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಮೊನ್ ಕರ್ಚೆ ಘೊಡೆ ಉರ್ಬೆಸ್ತ್ ಸೈತ್ ತಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಉಬ್ಗತಾತ್." ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಸತ್‌ಗೀ! "ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್" ಮ್ಹೊಳ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿ ಶಿಕಾಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆಂ ಚುಕಿಚೆಂ. ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಮಿ ಆವೈಚೆಂ ದೂದ್ ಪಿಯೆತಾನಾ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕರ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ತಿ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಆನಿಸೆತಾಚ್ಯೆ ತಕ್ಲೆಂತ್ ದುಸ್ರೆಂಚ್ ಕಿತೆಂಗೀ ಆಸಾ ದಿಸ್ತಾ. ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಗೊತ್ತು ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಸೈತ್ ತಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಉಬ್ಗತಾತ್, ಹ್ನೊ ತಾಚೊ ಅರ್ಥ್. ಹೆಂ ಸತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಪೂಣ್ ಜಸೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾಂ ಗಾಂವಾಂನಿ ಆಪ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ಉಲೈತಲೆ ಸಕ್ಕಡ್ ಮನಿಸ್ ತಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ನೆಣಾಂತ್‌ಗೀ, ಯಾ ತಿ ಉಲೈತಲೆ ಸರ್ವ್ ಬೊರೊಂವ್ಚಾಂತ್ ಹುಶ್ಯಾರ್ ಆಸಾನಾಂತ್‌ಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಚಾ ಕಿರ್ಕೊಳ್ ಭಾಸೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಘಡ್ಚೆಂ ಕಾಂಯ್ ಏಕ್ ನವಾಲ್ ನಹಿಂ. ಮೊಜೊಚ್ಚ್ ಅನ್ಭೊಗ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾಂ. ಹಾವೆಂ ಮೊಸ್ತು ತಕ್ಲಿ ಆನಿ ವೇಳ್ ಆನಿ ಪೊಯ್ಶೆ ಆನಿ ತೆಲಾಚೆ ಡಬ್ಬೆಚ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಯಾತ್. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಮೊದ್ಯಾನ್ ರಾತಿ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಏಕ್ ಪದ್ಯ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಬೊಸುಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಹಾವೆಂ ಘರ್ಕಾರಾಚೆ ಮಾರ್ ಸೈತ್ ಖೆಲ್ಯಾತ್. ಪೂಣ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಲೆಂ? ವ್ಹೊಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಂತ್ ಹಾವೆಂ ಸುಮಾರ್ 10 ಡ್ರಾಮ್ಮಾ, ಸಬಾರ್ ಪೊದಾಂ, ಸುಮಾರ್ ಕಂತಿಗೊ, ಆನಿ ಎಡ್ರೆಸ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಕ್ ಸೈತ್ ಮೊಸ್ತು ಬೊರ್ಯಲಾಂ. ತರ್ ಹಾಂವೆಂ ತಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾಚೊ ಆನಿ ಪೊಯ್ಶ್ಯಾಂಚೊ ಶಾಕ್ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಸೈತ್ ಪಾಟಿ

ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಹಾವೆಂ ಪೊಲಿಂಚ್ಯೊ ಪೊಲಿ ಬೊರೈಲ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಮಾಕಾ ಏಕ್ ಕಾಸ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ವೆಗ್ಗಿಂ ಬೊರೊಂವ್ಕ್, ತಯಾರ್ ಜಾತಚ್ ತಿ ಛಾಪುಂಕ್, ಹಾವೆಂ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಿನತ್ ಫಾಂವ್ ಆನಿ ಮೊಜೊ ದೇವ್ ಜಾಣಾ. ತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕಾಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ತಾ ಆನಿಸೆತ್, ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿಕ್ಲಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ ತೊ ಮೊಜೆ ದುವೆಕಡೆ, ಲಿಲ್ಲಿಕಡೆ ಕಾಜಾರ್ ಜಾತಾ ಖ್ಯಂವೇ? ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಲಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಜಾಣಾ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಕಾ 100 ರುಪ್ಯಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ತಯಾರ್ ಜಾತೆಲೆಂ ಖ್ಯಂಗೀ? ತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಭಾರ್ ಫೆವ್ಣ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಬೊರೊ ನೊವ್ರೊ ಮೆಳಾನಾ, ಚಾಕ್ರಿ ಮೆಳಾನಾ, ಪರ್ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಆಧಾರ್ ಮೆಳಾನಾ, ಟಾಯ್ಪ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಕೊರ್ಟಾಂತ್ ಚಲಾನಾ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಮಾ ಧಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾಂತ್: ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಕಾಂಯ್ ಯಾ ಪೊಟ್ ಭೊರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ಜಾಯ್ನಾ. ರಾವ್ಯಲ್ಲಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಸೈತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಭಾಯ್ರ್ ಅನೇಕ್ ಯಾ ದೋನ್ ಭಾಸೊ ಶಿಕೊಂಕ್ ಪೊಡ್ತಾತ್. ದೆಕುನ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಚಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಲೊಕಾಂ ಮೊದೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಮ್ಹೊಣಾಸರ್ ಮಾತ್ರ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ, ಆನಿ ತಿ ಪೊದಾಂಕ್, ಗುಮ್ಟಾಂಕ್, ಗಾಂವ್ಪಿ ಪೊಯಾಂಕ್, ಡ್ರಾಮಾಕ್, ಆನಿ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಇಗರ್ಜಾಂನಿ ಶೆರ್ಮಾಂವ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್. ಘೊಡ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಶೆರ್ಮಾಂವ್ ಯಾ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಾಡಾ, ತಿ ಮಾಗಿರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ಬಂದ್ ಪೊಡ್ತೆಲಿ ನ್ಹಂಗಿ? ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಸೆಂತ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಕಾಮಾ ಕರ್ಯೆತಾತ್. ದೆಕುನ್ ಸಕ್ಕಡಿ ತಿಚೆ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ನಾಚ್ತಾತ್, ಆನಿ ಹಿ ಚಾಲ್ ಚುಕ್‌ಗೀ?

8. ದೆಕುನ್ ಆನಿಸೆತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ ತ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಕೊಣೆ ಪೊಯ್ರ್ ಕಾಡಿಜಾಯ್; ಕೊಣೆ ತಿ ಬೊರಿ ಉಂಚಿ ಕರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡಿಜಾಯ್? ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ಮೊಜಿ ಜಾಬ್ ಅಶಿ: 1. ಕೊಣಾಕ್ ಪೊಳೆ ತಿ ಬೊರಿ ಕರ್ನ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ವೇಳ್ ಆಸಾ ತಾಣೆ. 2. ಕೊಣಾಕ್ ಪೊಳೆ ಹ್ಯಾ ಭಾಸೆಚಿ ಚಡ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ತಾಣೆ. 3. ಕೊಣ್ ಪೊಳೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಪೊಳೆತಾತ್ ತಾಣಿ. 4. ಕೊಣ್ ಪೊಳೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಛಾಪ್ಯಾನೊ ದೊವೊರ್ನ್ ತಿ ಭಾಸ್ ಛಾಪುನ್ ಪೊಯ್ಮೆ ಕರ್ತಾತ್ ತಾಣಿ ಯಾ ತಿ ಜಾತಿಚ್ಯಾಂನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್ ಏಕ್ ಹಿಂಡ್ ಕರ್ನ್ 1. ಖಂಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ಗರ್ಜೆಖಾತಿರ್ ಮಾತ್ರ್ ಭಾಯ್ಲೆ ಚೊರಿಜಾಯ್. 2. ಪ್ರತೇಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ಖಂಚಾ ಥರಾರ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆ 3. ಹರ್ಯೆಕ್ ಸೊಬ್ದಾಚಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕಶಿಂ ಜೊಡ್ಚಿಂ 4. ಸೊಬ್ದ್ ಘಡುಂಕ್ ಆನಿ ಹಾಣೆ ನೀಟ್ ಅರ್ಥಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಕಸಲ್ಯೊ ರೆಗ್ರೊ, ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ಆನಿ ದುಸ್ರೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಸಮಾ ಪೊಳೆವ್ನ್ ತೀರ್ಪ್ ಕರಿಜಾಯ್. ತ್ಯಾ ಹಿಂಡಾನ್ ಭಾಷೆಚಾ ಮೊಗಾನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ತೀರ್ಪ್ ಕೊಣ್

ಪಾಳಿನಾಂತ್‌ಗೀ, ತಾಂಚೆಂ ಬೊರ್ಯಲ್ಲೆಂ ಭಾಪುಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಯೆ; ತರ್ ಪೊಯ್ಲ್ಯಾ ಚಾರ್ ಕ್ಲಾಸಿಂತ್ ಕೊಣ್ ಕೊಣ್ ಯೆತಾತ್ ತೆಂ ಪೊಳೈಯಾಂ–ಪೊಯ್ಲ್ಯಾ ಕ್ಲಾಸಿಂತ್ ಮೊಜೊಚ್ಟ್ ಫರ್ಕಾರ್. ಹ್ಯೊ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಬೊರಿ ಚಾಕ್ರಿ ಕರ್‍ನ್, ಪೊಯ್ಸೆ ಜೋಡ್ನ್ ಆತಾಂ ಸುಶೆಗಾತ್ ಪೆನ್‌ಶನ್ ಖಾತಾ. ತಾಕಾ ತಕ್ಲಿ ಆಸಾ, ವೇಳ್ ಆಸಾ, ಆನಿ ಹಾಂವ್ ತಾಕಾ ಕಾಂಯ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ರಾಟಾವೊಳ್ ದೀನಾ. ತರ್ ತಾಣೆ ಆನಿ ತಾಚೆಬರಿಚ್ಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪೆನ್ಸೆನ್‌ದಾರಾಂನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವೊಯ್ರ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಮೊಸ್ತು ಮ್ಹೆನತ್ ಕಾಡಿಜಾಯ್, ಪೆನ್ಸೆನ್‌ಗಾರಾನೊ ಉಟಾ! ದುಸ್ರ್ಯಾ ಕ್ಲಾಸಿಂತ್ ಮೊಜೊಚ್ಟ್ ದೇರ್ ಆನಿ ಪುತ್ಸ್ಯ್ಯ ಯೆತಾತ್. ಎಕ್ಲೊ ಪಾದ್ರಿ, ಆನ್ಯೆಕ್ಲೊ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್. ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ಆನಿ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತಿತ್ಲಿ ಸದ್ದ್ಯಾಕ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ನಾ. ಹೆರಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ಯಾ ಪರ್ಗಾಂವಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಕರೊವ್ಯೆತ್. ಪೂಣ್ ಆವ್ಮ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಟ್ರ್ಯಾಂ ಬೊಸ್ತಾನಾ ಜಾಯ್ನಾಯ್. ದೆಕುನ್, ತಾಣಿ ಮ್ಹೆನತ್ ಕಾಡ್ನ್ ತಿ ಬೊರಿ ಕರ್‍ನ್ ಶಿಕಾಜಾಯ್. ಹ್ಯಾ ಕಾರಾಣಾ ಪಸ್ಪತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾನಾಪಾತ್ರ್ ಬಿಸ್ಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾನಿ ಸೆಮಿನಾರಿಸ್ತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಸಾದಿ, ಸೊಂಪಿ, ನಾಜುಕ್, ರುಚಿಕ್ ಆನಿ ಉಂಚಿ, ಇತ್ಲೆ ಗೂಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಜಾಣಾಂತ್‌ಗೀ ನಾಂತ್‌ಗೀ ಮ್ಹೊಣ್ ಪೊಳೆಂವ್ಕ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ವರ್ಸಾ ಏಕ್ ಪರಿಕ್ಷಾ ದೊವ್ರಿಜಾಯ್. ಪಾದ್ರಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ವೇಳ್ ನಾ, ಪೊಯ್ಲೆಂ ಮೀಸ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾಚ್ಚ್ ಲಾಯೆಕ್ ಶೆರ್ಮಾಂವ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಪೊಡ್ತಾ ಆನಿ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ಮೊಸ್ತು ರಾಟಾವೊಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತೆ ಮಾಗಿರ್ ಶಿಕಾನಾಂತ್ ದೆಕುನ್ ಸೆಮಿನಾರಿ ಸೊಡ್ಚ್ಯಾ ಪೊಯ್ಲೆಂಚ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ತಿರ್ಸಿಜಾಯ್. ಮೊಜಾ ಪುತ್ಸ್ಯಾಕ್ ರಜೆಂತ್ ಹಾಂವ್‌ಂಚ್ ತರ್ಬೆತ್ ಕರ್ತಾಂ. ತರ್ ಹೆ ತೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಗ್ರಾಯ್ಕ್ – ಪಾದ್ರಿ ಆನಿ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್.

ತಿಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರ್ಯೆತಲೆ ಯೆತಾತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ, ಆಂಜ್, ಮಂಗ್ಳೂರ್, ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ, ಸತ್ ಸಭಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಂತ್ ಬೂಕ್ ಬೊರ್ಯೆತೆಲೆ, ಹಾಂಕಾಂ ಸಕ್ಕಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ಹೆ ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿ ಎಕಾಮೆಕಾಗಡೆ ಮೊಜಿ ರೀತ್ ಸಮ್ಮಾ, ತುಜಿ ಚೂಕ್, ಅಶೆಂ ಲಡಾಯ್ ಕರ್‍ನ್ ಭಾಸೆಚಿ ಫಜಿಂತ್ ಕರ್ತಾತ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂ "ಸಮೊಡ್ತಿಚಿಂ ಮುಖ್ಯ ಸತಾಂ", "ಜೆಜು ಮೊಗಾಚೊ ರಾಯ್", ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ಲಿಂ ಆನಿ ಆಂಜಾಂತ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾ ಆನಿ "ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೊ ಪಾಟ್ಲಾವ್" ಹಾಂಚೆ ಮೊದೆಂ ಕಿತ್ಲಿ ತಫಾವತ್ ಆಸಾ ಪೊಳೈಯಾ. ತೆ ಬೂಕ್ ಆನಿ ಲೇಖನಾ ಬೊರ್ಯಲ್ಲೆ ಸಕ್ಕಡ್ ಮಯಾಮೊಗಾನ್, ಎಕ್ವೊಟ್ ಕರ್‍ನ್, ಎಕಾಚ್ಚ್ ಥರಾನ್ ಸೊಬ್ದ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಕಬೂಲ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ

ಾಸ್ ಕಿತ್ಲಿ ಸೊಬ್ತಿಗಿ ಪೊಳೈಯಾ! ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ ಆನಿಸೆತಾಕ್ ಘಾಲಿಜಾಯ್,
ದಾಳಾ ತಾಚೆ ದಾಂಗೆ ಮೊಡ್ತೆಲೆ, ಆನಿ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಕ್ಲಾಸಿಂತ್ ಸರ್ವ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂಚೆ
ಮೆನೆಜರ್ – ಕೊಡ್ಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮೈದಾನ್ ರೋಡ್, ಆನಿ ಉಡ್ಪಿ. ಹ್ಯಾ ತೀನ್
ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚೆ ಛಾಪ್‌ಖಾನೆ ಆಸಾತ್, ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್
ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕಂಪೊಜಿಟರ್ಸ್ ಆಸಾತ್, ತರ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಧರ್ನ್ ಆನಿ ತಾಂಚೊ
ಮೇಳ್ ಕರ್ನ್ "ಶುದ್ಧ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರಸಾರ್ ಸಂಘ್" ಯಾ ಪಿಂಡಾನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾ
ಉಲಿ ಪ್ರಮಾಣೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಛಾಪಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಕಿದ್ ದಿಜಾಯ್.
ದಾಳಾ ಯಾ "ಶುದ್ಧ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರಸಾರ್ ಸಂಘ್" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸಭೆಂತ್ 1. ಮೊಜೊ
ಸರ್ಕಾರ್=ಸರ್ವ್ ಪೆನ್ಶನ್‌ದಾರ್ 2.ಮೊಜೊ ದೇರ್ ಆನಿ ಪುತ್ರ್ಯ್ =ಸರ್ವ್
ಪಾದ್ರಿ ಆನಿ ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್ 3. ಮೊಜೊ ಪೊಯ್ಯಿಲೊ ಸೈರೊ ಆನಿಸೆತ್=ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಪತ್ರಾಂಚೆ ವ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆ ಸಂಪಾದಕ್ ವ ಲೇಖಕ್ ಆನಿ 4. ಮೊಜಾ ನಂಡೆಚೊ
ಬಾವೊಜಿ= ಸರ್ವ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಚೆ ಮೆನೆಜರ್ ಆನಿ ಕಂಪೊಜಿಟರ್ಸ್. ಅಶೆಂ ಸುಮಾರ್
00 ಲೊಕಾಚೊ ಪಿಂಡ್ ಮೆಳಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಉಂಚೆ ಆನಿ ರುಚಿಕ್
ಾವ್ನ್ ನಿಮಾಣೆ ಝುಡ್ತಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಿ ಆಸ್ತೆಲಿ ಆನಿ ಸರ್ಗಾರ್ ಸಾಸ್ಣಾಚಾ ಸಾಸ್ಣಾಕ್
ಮಿ ತಿಚ್ಚ್ ಭಾಸ್ ಉಲೈತೆಲ್ಯಾಂವ್ ನೈಂಗೀ!

ತುಮ್ಚಿ ಮೊಗಾಚಿ

ಡಹಾಣು
5-10-1936 }　　　　ಪಿಂತಿಣ್

i) ಅಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್　　　(ಕೊ.ದಿ. ಫೆಬ್ರೆರ್ 16, 1937)
(Pure Konkani – How to write!)

ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕಾನೊ,

ದಿವ್ಯಾಚಾ ಜನೆರ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಡಹಾಣುಚ್ಯೆ ಪಿಂತಿಣ್ಯೆಚೆಂ ಲೇಖನ್
ಾಚುನ್ ಹಾಂವ್ ಧಾದೋಶಿ ಜಾಲಿಂ. ಪಿಂತಿಣ್ಯೆ ತಸಲೆ ಅಪುಟ್ ಭಾಷೆನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆ
ೇಖಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಂತ್ ಜಾಯ್ತೆ ಜಣ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.
ಿವ್ಯಾಕ್ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ, ಬದ್ಲಾಕ್ ತಾಂಚೆ ಜಾಣ್ವಾಯಿ ಆನಿ ಹುಶಾರಾಯಿ ಲಾಯೆಕ್
ಪನ್ಯಾಸಾಂ ಬರೊಂವ್ಕ್ ತಾಣೆ ಖರ್ಚಿಲ್ಯಾರ್ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಕಸಲೊ ಅಲಂಕಾರ್ ಯೆನಾ
ಯ್ತ್! ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚೆಂ, ಮಾಕಾ ಹ್ಯಾ ಚಾಕ್ರಾಂಚಾ ಧೊಶಿಂನಿ ಕಸಲೆಂ ಬರೊಂವ್ಕೀ ವೇಳ್
ಳಾನಾ. ಆಜ್ ಇಲ್ಲಿಶಿ ಫುರ್ಸತ್ ಆಸಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಪೆನ್ ಕಾಣ್ಘೆವ್ನ್ ಬೊಸ್ಲಿಂ.
ಸ್ತ್ರರಾಂ ಮೆಳಾವಣ್ಯೆ ವಿಶ್ರಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮೊಜೆ ಘೋಡೆ ಪಿಶಾರೆ
ಾತ್. ಹಾವೆಂ ಮೊಜಾ ಕುಳಾರಾ ಕಾಗ್ದಾಂ ಬರೊಂವ್ಚಿಂ ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ರೆಗ್ರಾಂಕ್
ವ್ರುನ್.

1. "ಆ" ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಅಕ್ಷರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಏಕ್ ಸ್ವರ್, ಏಕಾ ಸ್ವರಾಕ್ ಆನ್ಯೆಕ್ ಸ್ವರ್ ಘುಡ್ಸುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ದೆಕುನ್ "ಆ" ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ಸ್ವರಾಕ್ 'ಐ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಸ್ವರ್ ಘುಡ್ಶಿಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ 'ಆೈ' ಮ್ಹೊಣ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ವ್ಯಾಕರಣಾಕ್ ವಿರೋಧ್ ಜಾತಾ, ಆನಿ ಕಾಂದ್ಸ್ಯೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಪ್ರವೀಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಸೊಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ದಿತಾ: ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ 'ಆೈತಾರ್' ಮ್ಹೊಣ್ ಬರಯ್ತಾತ್, ಹಿ ಚೂಕ್. 'ಆಯ್ತಾರ್' ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಪುಟ್ ರೀತ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ. ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಪರಿಂ 'ಪೈಲೊ' ಮ್ಹೊಣ್ ಬರೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಪ್ಯಲೊ' ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಲಿಖ್ತಾಂವ್; ಹಿಯಿ ಚೂಕ್; 'ಪ್' ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ 'ಅ' ಆನಿ 'ಐ' ದೋನ್ ಸ್ವರ್ ಕಶೆ ಘುಡ್ಸುಂಚೆ ಸಾಂಗಾ ಪೊಳೆಯಾಂ. ಕೊಣಾಚಿ ಜಾಂಟಿಕಾಯಿ ಹಿ? ಮೊಜೊ ನೊವ್ರೊಯಿಶೆ ಅಶೆಂಚ್ ಬರಯ್ತಾ: ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿ ಸರ್ಸರಿತ್ ಉಲಯಿಲ್ಯಾಂ ತಾಕಾ ಹಾಂವ್. 'ಪ್' ಮೊಳ್ಳ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಕ್ 'ಐ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಸ್ವರ್ ಕುಡ್ಸಿಲ್ಯಾರ್ 'ಪೈ' ಜಾತಾ; 'ಪ್ಯ' ಜಾಯ್ನಾ, ಪೈ ಹ್ಯೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಫುರ್ತೆ 'ಐ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಚೊ 'ಸ್ಯೆರಿಕ್, ಸ್ಯೆನ್, ಹೆ ಸೊಬ್ದ್ ಸಮಾ. ಅಶೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೊಬ್ದಾಂಕ್ ಥೊಡೆ ಜಣ್ 'ಸಯ್ರಿಕ್, ಸೆಯ್ನ್' ಅಸಲೊ ಉಚ್ಛಾರ್ ದಿತಾತ್. ದೆಕುನ್ 'ಸಯ್ರಿಕ್, ಸಯ್ನ್' ಹ್ಯಾ ರಿತಿರ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಲಿಸ್ ಜಾಯ್ನಾಂಗಿ?

ಸಮಾ	ಚೂಕ್
ರೈಲ್ ವ ರಯ್ಲ್	ರ್ಯಲ್
ಆಕೈ ವ ಆಕಯಿ	ಆಕ್ಯ
ಖಾಯ್ಸ್	ಖ್ಯಾಸ್
ವಾಯ್ಟ್	ವ್ಯಾಟ್

2.'ಥಯಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಆತ್ತಾಂ ಗೆಲೊ' ವಾಕ್ಯಾಂತ್, 'ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ' ಸೊಬ್ದ್ ಸರಾರಾಂ ಉಚ್ಚಾರ್ಲ್ಯಾರ್ 'ಅಸ್ಲೊ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಬರಿ ಆಯ್ಕಾತಾ. ಅಶೆಂಚ್ 'ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ, ಜಾಣಾಸ್‌ಲ್ಲೊ' ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಮಪದಾಂಕ್ ಅರ್ಥ್ ದಿಂವ್ಚೆ (ವಿಶೇಷಣ್) ಸೊಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಬರಿ ಆಯ್ಕಾತಾತ್. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಸೊಂಪೊ ಉಪಾಯಿ ಖಂಚೊಗಿ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್: ಥಯಿಂ 'ಆಸುಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಆತ್ತಾಂ ಗೆಲೊ' – ಅಶೆಂ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ. 'ಲಜ್ ನಾತುಲ್ಲೆಂ ಸುಣೆ; ತಾಚೆಗಡ್ಚೆಂ ಘೆತುಲ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್...' ಹೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆಯ್ಕಾನಾಂಗಿ? ಹಂಗೆರಿಚಿ ಸಾಂ ಎಲಿಜಬೆತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಮಿ.ಪಿ.ಜೆ. ಸಿಕೆರಿನ್ ಹೊಬ್ಚ್ ನಮುನೊ ಆದಾರ್ಲ್ಲಾ.

'ಆಬ್ ಘುರಾ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ' – 'ಹಾಂತುಂ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಸೊಬ್ದ್ 'ನಾತ್ಲೊ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಬರಿ ಆಯ್ಕಾತಾ; ಹಾಚೆ ವೊರ್ವಿಂ ವಾಕ್ಯಾಚೊ ಅರ್ಥೀ ಬದಲ್ಲಾ.

ಆಮ್ಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಥೊಲಿಕಾಂಚೆಂ ಉಲೊಣೆ ನಾಜೂಕ್ ಉಚ್ಚಾರಾಚೆಂ ಮ್ಹೊಣ್
ದಾವಾಡ್ತಾಂ. ತರ್, ಅರ್ಥಾಕ್ ಬಾಧಕ್ ಯೆಂವ್ಚಾ ಥರಾನ್ ಆಮಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್
ಲಿಖಿಜಾಯಿ. 'ಆಬ್ ಘರಾ ನಾತುಲ್ಲೊ' ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಅರ್ಥ್ ಸಮ್ಜಯ್ತಾ.

3. 'ಹಾಂವ್ ಗೆಟಿಕಡೆ ಗೆಲ್ಲೊಂ,' ತ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಕಡೆ ಆಂಬ್ಯಾಚೊ ರೂಕ್ ಆಸಾ. ಹೆಂ ಉಲೊಣೆ ಸಮಾ. 'ಗೆಟಿಗಡೆ, ಇಸ್ಕೊಲಾಗಡೆ' ಮ್ಹೊಣ್ ಮ್ಹೊಣೊಂಕ್ ಗೇಟ್ ಆನಿ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಮನಿಸ್‌ಗಿ? – ಮಿಸ್ಸ್ ಗೇಟ್, ಮಿಸೆಸ್ ಇಸ್ಕೊಲ್, ಹಾಂಚೆಗಡೆ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ವೊಚ್ಯೆತ್‌ವೇ? ಮೆಸ್ತ್ರಿಗಡೆ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ: ಆಬಾಗಡೆ ಮಾಗ್ಲೆಂ' – ಹೆಂ ಸಮಾ.

4. 'ಆರ್' ಮ್ಹೊಳ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾರಾನ್ ಅಂತ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂ ರೇಫ (ೠ) ಘಾಲ್ನಾಸ್ತಾಂ ಹಾಂವ್ ಬರಯ್ತಾಂ. ದಾಕ್ಲೊ, ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೊ; ಖಾಂಕಾರ್ತಾ ಇತ್ಯಾದಿ. ವೊಯ್ರ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜೊಂಚಿಂ ನಾಮಪದಾಂ ರೇಫ ಘಾಲ್ನ್ ಬರಯ್ತಾಂ; ಕರ್ನಿ, ಮೊರ್ನ್, ಸರ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

5. ನಹಿಂ (ನಾ, ನಾಕಾ); ನ್ಹಯಿಂ (ವ್ಹೊಡ್ಲೊ ವ್ಹಾಳ್); ಆಜಾಪ್ (ಸಾಂತಾಂಚೆಂ ಇತ್ಯಾದಿ); ಅಜ್ಜಾಪ್ (wonder ತಾಚಿ ಹುಶಾರಾಯಿ ಪೊಳೆವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ಅಜ್ಜಾಪ್!) ಹಾಂವ್, ಹ್ಯೊ, ಹಾಕಾ, ಹಿಕಾ (ಆ್ಹಂವ್, ವ್ಹೊ, ಆಕ್ಹಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಮ್ಹೊಣ್ಚಾ ಬದ್ಲಾಕ್) –ಹಿ ರೀತ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಕಾಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಚಲೊನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಅಶೆಂಚ್ 'ಮ್ಹೊಣ್, ಮ್ಹೊಣ್ತಾಂ' ಇತ್ಯಾದಿ ಸೊಬ್ದ್. ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಪಾತಿಯೆತಾಂ.

ಅಸಲ್ಯಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಚಿಲ್ಲರ್ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ಆಮ್ಚಾ ಬರ್ಪೆಲ್ಯಾಂನಿ ಎಕ್ಚಾಯಿಂ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ಚೆಂ ವಾಜ್ಬಿ. ಡಹಾಣು ಪಿಂತಿಣ್ಯೆಚಾ ಫರ್ಕಾರಾನ್ ಮೊನ್ ಕರ್ನ್ ಥೊಡ್ಯೊ ರೆಗ್ರೊ ಘುಡ್ನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಧಾಡುಂಕ್ನೊಜೊಗಿ? ಆಮ್ಚಾ ಸಾಯ್ಬಾಕೀ ಜಾಗಯ್ತಾಂ ಹಾಂವ್! ತಾಕಾ ಬಾಯ್ಲಾಂವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಯಾ ಆಪ್ಣೆ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂವಿಶ್ಯಾಂತ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಬರೊವ್ನ್ ದಾಡುಂಕ್ ಕಳ್ತಾ. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಚಿಕ್ಕೆಂ ಭಾರಾಚೆಂ ದಿಸ್ತಾ! ಜಾಲ್ಯಾರೀ ವ್ಹೊಡ್ ನಹಿಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚ್ಯೆ ಆಕ್ರೆಭಿತರ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಪೆನ್ಶನ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹೊಣ್ತಾಲೊ ತೊ ಪೊಯ್ರ್. ಜಾಂವ್; ಆನಿಕೀ ಲಾಯೆಕ್ ಜಾಲೆಂ. ಮ್ಹಾತಾರ್ಯೆ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾತೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ನ್ ಪುಣಿ ಪೂನ್ ಜೊಡುಂದಿ! ತುಮ್ಚೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಸರ್ವ್ ಸಂತೊಸಾಚೊ ಆನಿ ದಬಾಜಾಚೊ ಜಾಂವ್ಚಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಹಾಂವ್ ಮಾಗ್ತಾಂ.

ಕಾರ್ವಾರ್, ತುಮ್ಚಿ ಮೊಗಾಚಿ,

21–1–1937. ಕಿಟ್ಟಿ ಬಾಯಿ.

(iii) ಆಪೂಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ಕೊ.ದಿ ಮಾರ್ಚ್ 2, 1937)

(Pure Konkani, How to write it?)

"ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕಾನೊ,

ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಆಪೂಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ನಾಂವಾ ಖಾಲ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್‍ಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಸೂಚನಾಂ ವಾಚುನ್ ಹಾಂವ್ ಖುಶೀ ಪಾವ್ತಾಂ. ಚಾಂಗ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಸ್ ಆಯ್ಕಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಡೊವೆಜೆರ್ ಡಚ್ಚೆಸ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಸರ್ಪಾರ್ ಕುಳಿಯೆಚಾ ವಿದೊವ್ ಪರ್ಭಿಣೆನಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ಉಲೊಣೆ ಆಯ್ಕಾಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ವಿದೊವ್ ಪರ್ಭಿಣೆಂಕ್ ಕಾಂಯ್ ಕಾಮ್ ನಾ. ತಾಂಚೊ ಘುರ್ಕ್ಯಾರ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಚೊ ಅಧಿಕಾರ್ ಪುತಾಸುನಾಂಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ವೆತಾ. ದೆಕುನ್ ತರ್ನ್ಯಾಟ್ಯಾ ಚಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ತಾಂಚಾ ಪಾಸ್ತೆ ಬಗ್ಲೆ ದೊವೊರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣೊನ್ ಬೋವ್ ಆಪೂಟ್ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ವಿದ್ಯ ತಿಂ ಆಪ್ಲಿ ಕರ್‍ತಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯೊ ದೊಗಿ ಬಿಯಾತಿಣಿ ಡಾಹುಣುಬಿ ಪಿಂತಿಣ್ ಆನಿ ಕಾರ್ವಾರ್ಚಿ ಕಿಟ್ಟಿ ಬಾಯ್ ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಉದ್ದೆಶಾನ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ದುರುಸ್ತ್ ಕರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್‍ಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಆಧಿಕ್ ಸಂತೊಸಾಚಿ. ಹಾಂವ್ ಮಾತ್ರ್ ವಿದೊವ್ ನಹಿಂ, ಮಾಕಾ ಪೊಂಟುರಾಂ ವ ಭುರ್ಗಿಂ ನಾಂತ್. ತುಮಿ ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂನಿ ದಿಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ-ಮೆಳಾವಣಿ ಆಪ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಾತಾರೊ ಹಾಂವ್.

1. ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಾಂಕ್ 'ೄ' ಸ್ವರ್ ಕುಡ್ಸಿನಾಂತ್: ಬ್ಯಾಲ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ಬಾಯ್ಲ್; ಪ್ಯಾಸ್ ನಹಿಂ, ಪಾಯ್ಸ್; ವ್ಯೊರ್ ನಹಿಂ, ವೊಯ್ರ್; ಆ್ಯಕ್ ನಹಿಂ, ಆಯ್ಕ್; ಪ್ಯೊಲೊ ನಹಿಂ, ಪೊಯ್ಲೊ.

2. ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಅಲ್ಪ ಸ್ವರಾಕ್ 'ೄ' ಕುಡ್ಸಿತಾತ್: ಆಖ್ಯರ್, ಆಕ್ಯ, ರ್ಯಲ್, ಸ್ಯರಿಕ್, ಪ್ಯಣಾರಿ, ಸ್ಯನ್, ಸೊವ್ಯ.

ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಮಿ ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂ ಮೆಳಾವಣೆರ್ ಬೊರ್‍ಯತಾಂವ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಭಾಷೆಚ್ಯೊ ರೆಗ್ರೊ ಸೊಡ್ನ್ ದಿನಾಯೆ.

3. ಪ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಣ ಯೆತಾ. ನ ನಹಿಂ: ಪೂಣ್, ಪ್ಯಣಾರಿ, ಆಪ್ಣಾಕ್. ರೆಗ್ರ್ ಅಶಿ ಆಸ್ತಾನಾ ಪೂನ್ (merit) ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಬೊರ್‍ಯತಾಂವ್? ಪೂನ್ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಚೂಕ್ ನಹಿಂಗಿ?

4. ೯ ಒತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ್. ಹಾಕಾ ತಾಚೆಂಚ್ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ. ಆಮಿ ಮಾತ್ರ್ ೯ ಖಯಿಾಂ ವೊಡ್ತಾಂವ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಏಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ರ ಅಕ್ಷರಾನ್ ಆಖ್ಯರ್ ಜಾತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಲಾಯ್ತಾನಾ ರ ಅಕ್ಷರ್ ತಸೆಂಚ್ ದೊವೊರಿಜಾಯ್. ಖಂಚಾಯಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಕ್ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಖೊವ್ಯತಾನಾ ತೆಂ ಆಖ್ಯರ್ಚೆಂ ಅಕ್ಷರ್ ಬದ್ಲಿನಾಂವ್, ರ ಅಕ್ಷರ್ ಮಾತ್ರ್ ತರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಬದ್ಲಿತಾಂವ್?

ರ್, ಕರ್ಶ್, ಕರ್ತಾ, ಕರ್ಚ್ಯಾ–ನಹಿಂ ಕರ್ನ್, ಕರ್ತಾ, ಕರ್ಚಾ. ಧರ್, ಧರ್ನ್(Catch);
ರ್ನ್ (earth). ಮೊರಾಣ್–ಮೊರ್ನ್; ಕರ್ನಿ, ತರ್ನಾಟೊ. ೯ ಆಸ್ಪೆ ಸೊಬ್ದ್;
ೋಗ್ರಾರ್, ಸರ್ಕಾರ್, ದರ್ಬಾರ್, ಅರ್ದೊ ಇತ್ಯಾದಿ.

5. ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಅರ್ದೊ ಸ್ವರ್ ಜಾಯ್ತೊ ಆಸಾ. ತೊ ತಸೊಚ್ಚ್
ೊವೊರ್ಚೊ ಬೊರೊ.

ರಾಯ್, ನಹಿಂ ರಾಯಿ; ಬಾಯ್, ನಹಿಂ ಬಾಯಿ. ಪುರ್ವಿಂ ಹೆ ಶಬ್ದ್ ರ್ಯಾ, ಬ್ಯಾ
ೊರ್ರೈತಾಲ್ಯಾಂವ್. ಹಿ ಚೂಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ 'ೃ' ಕಾಡ್ನ್ ಯ ಹಾಡ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ಏಕ್
ಚೂಕ್ ತಿದ್ವಿತಾನಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಚುಕಿಂತ್ ಸಾಂಪೊಡ್ಲ್ಯಾಂವ್. ದೀರ್ಘ್ ಸ್ವರಾಕ್ 'ೃ'
ುಡ್ಲಿನಾಯೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ರೂಢಿ ವಿಸರ್ಲ್ಯಾಂವ್! ರಾಯ್ ಸೊಬ್ದಾಂತ್ ಇ ಸ್ವರ್
ುಚಾರಿನಾಂವ್. ತರ್ ಬೊರ್ರೈತಾನಾ ಇ ಸ್ವರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ದೊವೊರ್ತಾಂವ್? ರಾಯ್,
ಾಯ್ ಪಾಯ್ ಸಮಾ.

6. ಆಬ್ ಘುರಾನಾತ್‌ಲ್ಲೊ; ಆಬ್ ಘುರಾನಾತುಲ್ಲೊ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ
ೊ್ಹಣಾನಾಂತ್ ಬಗಾರ್ ನಾತುಲ್ಲೊ; ತೆ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ (ರೊಮನ್) ಅಕ್ಷರಾಂನಿ
ೊರ್ರೈತಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತೊ ಆದ್ಲೊ ಸೊಬ್ದ್ ನಾತುಲ್ಲೊ ತಸೊಚ್ಚ್ ದೊವೊರ್ಲಾ:
ಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಶಬ್ದ್ ರೊಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಆಮಿ ಘೊಡೆ
ಾವ್ಪಿ ನಾತ್ಲೊಲೊ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾಬರಿ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಚಡ್ತಾವ್ ನಾತ್ಲೊಲೊ ಮ್ಹೊಣ್ತಾತ್.
ಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿ ಬದಲ್ಲ್ಯಾ. ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್
ರ್ದಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ, ಧರ್‌ಲ್ಲೊ, ಉಡ್‌ಲ್ಲೊ.
ುಲ್ಯತಾನಾ ಭಾರ್ ಪೊಡ್ಚಿ ಪದ್ದತಿ ಆಮಿ ಸೊಡ್ತಾಂವ್. ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಸಲಿಸ್
ಾತಾಗಿ ತಿತ್ಲೆಂ ಬೊರೆಂ. ನಾತ್ಲೊಲೊ, ನಾತುಲ್ಲೊ ಜಾಲೊ, ಮಾಗಿರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ
ಾಲೊ. ಹೆಂ ಎಕಾ ನಮುನ್ಯಾಚೆಂ ಸುಧಾರಣೆ. ದೀಸ್ ವೆತಾಂ ವೆತಾಂ ಶಬ್ದಾ–ಬದ್ಲಾವಣೆ
ಾವ್ನ್ಂಚ್ ಯೆತಾ. ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿಚ್ಚ್
ಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಶಬ್ದಾಂ–ಮೆಳಾವಣೆಚಿ ಖಬಾರ್ ಘೆನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಆತಾಂಚಾ ದಿಸಾನಿ
ುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಸೊಬ್ದ್ ತುಕುಂಕ್ ಪೊಳ್ಯತಾತ್.
ೆಕುನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ವ ನಾತುಲ್ಲೊ ಬೊರೊ ಸೊಬ್ದ್‌ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ತರ್ಕ್ ಚಲ್ಯಯಾಂ.

7. ಗೆಟಿಕಡೆ: ಕದೆಲಾಕಡೆ, ಇಸ್ಕೊಲಾಕಡೆ.

ಮಾದ್ರಿಗಡೆ, ಲುವಿಸಾಗಡೆ; ಪಾದ್ರಿಗಡೆ. ಅಶೆಂ ಬೊರೊಂವ್ಚೆಂ ಮಾಕಾಯಿ ಸಮಾ
್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ.

8. ನಹಿಂ, ನ್ಹಯಿಂ, ಹಾಂವ್; ಹೊ, ಹಾಕಾ, ಹಿಕಾ, ಮ್ಹೊಣ್, ಮ್ಹೊಣ್ತಾ
ತ್ಯಾದಿ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಆಂಜಾಚಿ ಪದ್ಧತಿ ವಿಂಗಡ್‌ಚ್ಚ್. ಆಮ್ಚಾ

ಭಾಷೆಂತ್ ಹಕಾರ್ ಜಾಯ್ತೆ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಂಜಾಚೆ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ವೊಳ್ಕಾನಾಂತ್. ಆಂಜಾಚಿ ರೀತ್ ಚೂಕ್.

ಕದ್ರಿ, ಮಂಗ್ಳೂರ್ — ಆಂತೊನ್ ಪರೋಬ್

20–2–1937

(iv) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ಕೊ.ದಿ. ಎಪ್ರಿಲ್ 16, 1937)

(Konkany Language)

(ಎಲ್.ಪಿ.ಸಿ. ಕೊರ್ಡೆಲ್ಗಾರ್)

"ಮೊಗಾಚಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾನೊ,

ಮಾಕಾ ಅಧೀಕ್ ಸಂತೊಸ್ ಭೊಗ್ತಾ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಜಾಯ್ತೆ ಜಣ್ ಮ್ಹಾತ್ಹಾರಿ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ತಿದ್ವುಂಕ್ ಆನಿ ತಬ್ದೀಲ್ ಕರ್ನ್ ಅಪೂಟ್ ಆಕಾರಾಂತ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಆಲೊಚೆನ್ ಬೋವ್ ಶಾಬಿತ್. ಪೂಣ್ ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ವೆಳಾರ್ ಬೋವ್ ಮೊಸಾಚಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ. ಆನಿ ದೆಕುನ್ ಮೊಜಿ ಆನಿ ಮೊಜಾ ಈಷ್ಟಾಂಚಿ ಖುಶಿ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಥ್ಯಂ– ಅಶಿ ಮ್ಹೊಣ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ಹಾಂವ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂ.

"ಬಾರಾ ಗಾಂವ್ ಭೊವ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ ಅನ್ಭೊಗ್ ಯೆನಾ ಖ್ಯಂ" ತಶೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಲಾಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಖ್ಯಂ ಥಾವ್ನ್, ಕೊಣಾ ಥಾವ್ನ್, ಆನಿ ಕಶಿ ಆಯ್ಲಿ, ಆನಿ ಕಶಿ ಗಾಂವಾರ್ ಚಲ್ತಾ, ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಹೆಂ ಸವಾಲ್ ಮುಂದರ್ಸುನ್ ತುಮ್ಚೆಗಡೆ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಹಾಂವ್ ಖುಶಿ ವೊರ್ತಾಂ:– ಆಮಿ ಕೆದಾಳಾಯಿ ಹಿ ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆಯ್ಕಾತಾಂವ್, "ಮೊನಿಸ್ ಜಾವ್ನ್ ವಸ್ತು ಜಾಲ್ಯೊಗಿ ಯಾ ವಸ್ತು ಜಾವ್ನ್ ಮೊನಿಸ್ ಜಾಲ್ಲೊ" ತಶೆಂ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂವ್‌ಗಿ ಯಾ ಆಮಿ ಜಾವ್ನ್ ಭಾಸ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಜರ್‌ತರ್ ಆಮಿ ಆಪೇಕ್ಷಿತಾಂವ್: 'ತಿದ್ವುಂಕ್' ಅಭ್ಯೆ ಪೊಯ್ಲೆಂ ಆಮಿ ತಿದ್ವಿಜಾಯ್ ಲೊಕಾಕ್, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಆಮ್ಚಾ ಖುಶೆಕ್ ಆನಿ ಸೊಬಾಯೆಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ ನಹಿಂ, ಬಗಾರ್ ಲೊಕಾನ್ ಉಲೊವ್ನ್ ರೂಢಿಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ. ಜರ್‌ತರ್ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್, ಆನಿ ಲೊಕಾನ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿವ ದುಸ್ರಿ ಜಾಯ್ತ್, ದಿವ್ಯಾಚಾ ಭಾಷೆಕ್ ಆವ್ಯ ನಾ, ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ ಮೂಳ್ ನಾ. ಅಕ್ಷಾರಾಂ ಬದ್ಲಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಭಾಸ್ ಬದ್ಲಾನಾ ಮ್ಹೊಣ್ಯಾತ್, ಪೂಣ್ ಹಿಂಚ್ ಬದಲ್ಲೆಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಉಚ್ಛಾರಾಣೆ ಬದ್ಲಾಯ್‌ತಾತ್, ಆನಿ ತೆಂ ಬದಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಭಾಸ್ ಬದ್ಲಾಲಿ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ಕಿತೆಂ?

ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ಆಮ್ಕಾಂ ಜರಿ ಏಕ್ ಸೊಬ್ದ್ ಸಮಾ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸಾಜಾಯ್ ಆಯ್ಕಾಯಾಂ ಆಮಿ ಚೋವ್ಗ್ ಉಲ್ಯತಾನಾ, ಖಂಚಾ ಥರಾನ್ ವ್ಹೊ ಸೊಬ್ದ್ ತಾಂಚೆ

ಥಾವ್ನ್ ಯೆತಾ ಮ್ಹೊಣ್, ಆನಿ ಅಸಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಂತ್ ಆಮಿ ಆಯ್ಯಾಜಾಯ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾಗಡೆ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಥ್ಯಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಯಾ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಭೊರ್ಸೊನ್ ನಿತಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಿಕಾರೊಂಕ್ ನಾ.

ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಹಾವೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ಯೆತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚಿ ನಹಿಂ ಪೂಣ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಕರ್ನ್ ಕಾಣ್ಫೆಲ್ಯಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ಜಾಯ್ತೆ ಜಣ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ಜೆ, ಗೊಂಯ್ಯ್ಕಾರ್, ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಕಾಥೊಲಿಕ್, ದುಸ್ರೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ, ಆನಿ ಕುಂಡ್ಬ್ಯಾಂಚೆ, ಆನಿ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಮ್ಹೊಣ್ಯೆತ್ ಆಪ್ಣೆ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬೊರಿ ಮ್ಹೊಣ್. ತ್ಯಾಚ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಸಕ್ಕ್ಯಾಂಚಿ ತಾಚಾ ತಾಚಾ ಫಾವೊತ್ಯಾ ಕಾರಾಣಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಚೂಕ್ ಜಾವ್ಯೆತ್ ಯಾ ಸಮಾ ಜಾವ್ಯೆತ್! ತರ್ ಆಮ್ಚೆಂ ನಹಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಮ್ಹೊಣೊನ್ ಕಶೆಂ ಅಪಹರ್ಸುಂಚೆಂ?

ತುಮಿ ವಿಚಾರ್ಸ್ಯಾತ್ ತರ್ ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಖಂಚಿ? ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಾಚಿ ತಾಚಿ ಭಾಸ್ ಆಸಾ, ದೇಶ್ ಆಸಾ, ಆಮ್ಕಾಂ ನಾಂಗಿ ತರ್? ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಖಾಲ್ತ್ಯಾ ಮೆಟಾನಿ ಆಮಿ ಮುಕಾರ್ ಸರೊಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಸವಾಲಾಚಿ ಜಾಪ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳ್ತಾ. ವ್ಹಯ್, ಆಮ್ಕಾಂ ಸರ್ವ್ ಜಾಯ್ ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಆಸಾ, ಆನಿ ಹೆಂ ಆಮ್ಚಾ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಲೊಕಾಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳಾಜಾಯ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಜಾಣಾ ಜಾವ್ಯಾಂ, ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಮೊಸ್ತ್ ಭಾಸಾಂಚಾ ಝುರಿ ಥಾವ್ನ್ ಆಪ್ಲಾಚಾ ಅಕ್ಷರಾ ಮೆಳಾವಣೆಚಿ ವಿಂಗಡ್ ಝುರ್ ಜಾವ್ನ್ ದುಸ್ರೊ ಏಕ್ ಭಾಸೆಚೊ ವ್ಹಾಳ್ ಕರುಂಕ್ ಕುಡ್ಸಾತಾ. ಹಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮುಖ್ಯ ಭಾಸೊ ಹ್ಯೊ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಕಾಂದ್ವಿ, ಮರಾಪ್ಪಿ, ತುಳ್ವಿ, ಹಿಂದಿ, ಪೊರ್ಚುಗೀಜ್, ಆನಿ ಥೊಡೆ ಸೊಬ್ದ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್, ಲಾತ್ಯಾ ಆನಿ ಇತಾಲಿಯಾನ್ ಭಾಸೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್.

ಹೆ ಸೊಬ್ದ್ ತ್ಯಾ ಭಾಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಬರಿಚ್ಚ್ ಉಪಯೊಗ್ಸಿಜಾಯ್ಗಿ? ಹೆಂ, ಕಶೆಂ ಜರಾಲ್ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಫಂಡಾಂತ್ ಯೆತಾ ಪೊಳೆ ತಶೆಂ ಜಾಯ್ಜಾಯ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಥೊಡೆ ಪಾಪ್ವಿ, ಹೆ ಸೊಬ್ದ್ ಕಶೆ ತ್ಯಾ ಭಾಸಾಂಥಾವ್ನ್ ಯೆತಾತ್ ಪೊಳೆ ತಸೆಚ್ಚ್ ಉಪಯೊಗ್ಸಿತಾತ್, ಥೊಡೆ ತಾಂಚೆಂ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಬದಲ್ತಾತ್, ಆನಿ ಆಮ್ಚೆ ಸೊಬ್ದ್ ಜಾತಾತ್. ಪೂಣ್ ಹೆಂ ಏಕ್ಲ್ಯಾಚಾ ಖುಶೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ಆನಿ ತಾಣೆ ಉಪಯೊಗ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಕೆದಿಂಕ್‌ಚ್ಚ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ನಾನಾಂತೆ ಪಾಪ್ವಿ, ಏಕಾ ಸೊಬ್ದಾಕ್ ದೋನ್ ತೀನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ಣೆ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ಹರ್ಯೆಕ್ ಸಬಾರ್ ಲೋಕ್ ಉಪಯೊಗ್ಸಿತಾ, ತೆದಾಳಾ ತಸಲಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಉಚ್ಚಾರ್ಣೆಂ ರೂಢಿಕ್ ಆಯ್ಲಿಂ ಮ್ಹೊಣ್ ಜಾಲಿಂ. ಆನಿ ಹಾಕಾ ಉದಾರಣೆ ಜಾವ್ನ್ ಪೊಳೆವ್ಯಾಂ ಆಮಿ ಥೊಡೆ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಸೆಚೆ ಸೊಬ್ದ್. ಲಾತ್ಯಾ ಭಾಸೆಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ

ಥೊಡೆ ಸೊಬ್ದ್ ತಸೆಚ್ಚ್ ಉರ್ತಾತ್, ಆನಿ ಥೊಡೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಬದಲ್ತಾತ್, ಆನಿ ಥೊಡೆ ದೊನ್ ತೀನ್ ಥರಾನಿ ಉಚ್ಚಾರ್ಸಿತಾತ್. ಹೆಂ ಹರ್ಯೆಕಾ ಭಾಸೆಂತ್ ಘಡ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ಲ್ಲೊ ಕೊಣೆ ತುಮ್ಕಾಂ ಹ್ಯಾ ದಾಕ್ಲ್ಯಾಚಿ ರುಜ್ವಾತ್ ದೀತ್.

ತರ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ತಸಿಚ್ಚ್ ಸೊಡಿಜಾಯ್ಗಿ? ನಾ, ಆಮಿ ಕಾಣ್ಘೆಜಾಯ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಪುರ್ವಿಲ್ಯೊ ಆನಿ ಬೊರ್ಯೊ ಕರ್ನ್ ವಾಚ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯ್ಕಾಜಾಯ್ ಥೊಡೆ ಜಣ್ ಕಸೆ ಆದ್ಲೆ ಸೊಬ್ದ್ ಉಪಯೊಗ್ಸಿತಾತ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್. ಜರ್ ತರ್ ಆತಾಂಚೆ ಆದ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಮಾ ಪೊಡ್ತಾತ್ ತಸೆಚ್ಚ್ ತೆ ಆಸೊಂದಿತ್. ಜರ್‌ತರ್ ತಬ್ದಿಲ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿಸ್ತಾ ಪೊಳೆಯಾ ಕಶೆ ಆನಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತಬ್ದಿಲ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್. ಬೊರಿಂ ಕಾರಾಣಾ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆತಾಂಚೆಬರಿ ಆಮಿ ಉಪಯೊಗ್ಸಿಯಾಂ, ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಆದ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಚ್ಚ್ ಬೊರಿ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ವೀಕರ್ಸಿಯಾಂ. ದಾಕ್ಲೊ ಜಾವ್ನ್ ಪೊಳೆವ್ಯಾಂ ಆಮಿ ತಿ ಭಾಸ್ ಕಿತ್ಲಿ ಚಂದ್ ಆನಿ ಉತ್ತೀಮ್ ಆದಿಂ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ದೊತೊರ್ನಿಚಾ ಬುಕಾನಿ. ಆನಿ ಅಶೆಂ ವೊಯ್ರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರಾಣಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ ನೊವಿಂ ಉಚ್ಚಾರ್ಣಿ ಘಾಲ್ಚ್ಯಾವೊರ್ನಿಂ ರೆಗ್ರೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ, ಆನಿ ಉಲೊಣ್ಯಾಕ್ ಸೊಬಾಯಿ ಸುಡಾಳಾಯಿ, ಹ್ಯಾ ಭಾಸೆಚೊ ಪ್ರತೇಕ್ ರಂಗ್, ಸ್ಲೊಕ್, ಆಕಾರ್ ಆನಿ ಭರ್ಮ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ ಉಚ್ಚಾರ್ಣಿ ದೊವೊರ್ಚಿಂ ಬೊರಿ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಯ್ತೆ ಜಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ಆನಿ ಹೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಖುಶಿ ವೊರ್ತಾತ್.

ಹೆ ದೋನ್ ಸೊಬ್ದ್ ಆಕ್ಕೆರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಫುಡೆ ಹ್ಯೆ ಪಾವ್ಟಿಚಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 2 ತಾರ್ಕೆಚಾ ದಿವ್ಯಾಚಾ 44 ಪಾನಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಿದ್ವಣೆಚಾ ಆವಸ್ವರಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ ಪೊಳೆಯಾಂ:–

1. ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ದೀರ್ಘ್ ಸ್ವರಾಂಕ್ '್ಯ' ಕುಡ್ಸಿನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನೀಜ್, ಪೂಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ತಶೆಂ ನಹಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣೆ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ? ಬ್ಯಾಲ್ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಆಮಿ ವತ್ತು 'ಯ್ಲ್' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದೊವೊರ್ತಾಂವ್ಗಿ: 'ಬ್ಯಾ' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್? 'ಬ್ಯಾ' ಮೊಳ್ಯ್ಯಾಚೆರ್. ದೆಕುನ್ ಬ್ಯಾಲ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಚೂಕ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸಾನಾ, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶ್ಲೋಕಾ ಪರ್ಮಾಣೆ 'ಬಾಯ್ಲ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚೂಕ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಹಿಚ್ಚ್ ರೆಗ್ರ್ ಪ್ಯಾಸ್, ವ್ಯೊರ್, ಲ್ಯೆಕ್, ಪ್ಯೊಲೊ' ಇತ್ಯಾದಿ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಸರಿ ರಾವ್ತಾ.

2. ಹ್ಯಾ ಸಂಖ್ಯಾಖಾಲ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಸಮಾ.

3.ಪ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಣ ಯೆತಾ ಪೂಣ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ನಹಿಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 'ಪೂನ್ (merit) ಆನಿ 'ಪೂಣ್ (but) ಏಕ್‌ಚ್ಚ್ ಅರ್ಥ್ ದಿನಾಂತ್ ಆನಿ ಲೋಕ್ ದೆಕುನ್ ವ್ಹೊ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ಕರ್ತಾ.

4. 'ಞ' ಅಕ್ಷರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಮೊಳ್ಳೆಂ ನೀಜ್, ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಣೆ

ರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂಯಿ ನೀಜ್. ಪೂಣ್ ಮಾಫ್ಫಿ ಯಾ ಕೊರ್ಗಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್
ಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತಿ ಮಾಫ್ಫಿ ಯಾ ಕೊರ್ಗಾರ್‌ವೆ? ತರ್ ವ್ಹೊ ಕಸೊ ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ
ಾಷೆಂತ್ ಬದಲ್ತಾಗಿ ತಸೊಚ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತಿ ಬದ್ಲಾಜಾಯ್. ದೆಕುನ್ ವ್ಹೈರ್
ಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪದ್ದತಿ ಪರ್ಮಾಣೆ ಲೋಕ್ ವತ್ತು ಪ್ಯೈಲ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯೊ
ೇದ್ ಸಮಾ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸಾನಾ. ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ, ಬೊರ್‍ಯತಾನಾ ದೊನಿ ರಿತಿ
ಉಪಯೊಗ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಭಾಷೆಕ್ ಕಾಂಯ್ ಭಾದಕ್ ನಾಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್
ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಅಶೆಂಚ್ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಣ್ ನಹಿಂ ಮ್ಹೊಣಾತ್?

5. ಪುರ್ವಿಂ ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾ ರಿತಿಂಕ್ ರ್‍ಯಾ, ಬ್ಯಾ, ಗ್ಯಾ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಸೊಬ್ದ್ ಕ್ಯಾಂ ಚಡ್
ಉಣೆ ಕರ್ನಾಂತ್. ಹಿ ಚೂಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ '್ಯ' ಕಾಡ್ನ್ 'ಯಾ' ಹಾಡ್ಲೆಂ ಖ್ಯಂ. ಹಿ ಚೂಕ್
ಖ್ಯಂ ಧರ್‌ಲ್ಲಿ? ಯಾ ಆಮಿಂಚ್ ಚೂಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಚಿಂತ್ಲಿ? ಧೀರ್ಘ ಸ್ವರಾಕ್ '್ಯ'
ಘಡ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಬಾಧಕ್ ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ವ್ಹೈರ್ ದಾಕೈಲಾಂ. ಜರ್ತರ್ 'ರ್‍ಯಾ' ಸಬ್ದಾಂತ್
'ಇ' ಉಚ್ಚಾರಣ್ಯಾಕ್ ನಾ 'ಯ್' ಕಿತ್ಯಾಕ್. ಹೆಂ ಅರ್ಧೆ ಅಕ್ಷರ್ 'ಇ'ಕ್ ಕಿತೆಂ ಸೊಡ್ನ್
ಿತಾ? ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ 'ರಾಯ್' ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ವ್ಹೊ ಸಬ್ದ್ ಮ್ಹೊಣ್ತಾನಾ ವತ್ತು
accent) 'ಯ್' ಅಕ್ಷರಾರ್ ಪೊಡ್ತಾ ಆನಿ ಉಸ್ವಾಸ್ ಬಾಂದ್ತಾ. ಅಶೆಂ ಬೊರೊವ್ನ್
ಅಶೆಂ ವಾಚ್ತಾನಾ ಆಮಿ ಉಲೈಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಸರಿ ಪೊಡ್ನಾ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಪರಿಕ್ಷಾ ಕರ್ನ್
ಪೊಳೆಯಾಂ.

6. ಹ್ಯಾ ನಂಬ್ರಾರ್ ಬರೈಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ 'ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ' ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಮಾಕ್ಯಾ ಸಮಾ
ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ, ಮುಖ್ಯಜಾವ್ನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಲೋಕ್ ತಸೆಂ ಉಪಯೊಗ್ಸಿತಾ,
ಆದಿಂ ಥಾವ್ನಿ ಅಸೊಚ್ಚ್ ವ್ಹೊ ಸಬ್ದ್ ಆಯ್ಲಾ.

7. ಪೂಣ್ ಹಾಂಗಾ ಮಾದ್ರಿಕಡೆ, ಲುವಿಸಾಕಡೆ, ಪಾದ್ರಿಕಡೆ; ಆನಿ ಗೆಟಿಗಡೆ,
ಕದೆಲಾಗಡೆ, ಇಸ್ಕೊಲಾಕಡೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಮಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ನೊಜೊ? ಮಾಕಾ
ದಿಸ್ತಾ ಗಾಂವಾರ್ ಹೆಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ವ್ಹೈರ್ ದಾಕೈಲ್ಲೊ ವೇಸ್ ಘೆತಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್. ಆನಿ
ಮಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಬಾಬಾಕ್, ಮಾದ್ರಿಕ್, ಪಾದ್ರಿಕ್ ಮ್ಹೊಣ್
ಯೆತಾ, ಆನಿ ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಸಬ್ದಾಕ್ ಇಲ್ಲಿಶಿ ತಬ್ದಿಲಾಯ್ ದಿವ್ನ್ ಬಾಬಾಕಡೆ, ಮಾದ್ರಿಕಡೆ,
ಪಾದ್ರಿಕಡೆ ಮ್ಹೊಳ್ಳಿ ಕರ್ಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಜಾತಾ. ಗೆಟಿಗಡೆ, ಕದೆಲಾಗಡೆ ಮ್ಹೊಣ್ತಾನಾ ಆಮಿ
ಜಾಗೊ ದಾಕೈತಾಂವ್. ದೆಕುನ್ ವ್ಹೊ ಜಾಗೊ ಗಡ್ ನಮ್ಯಾರ್ತಾ, ಆನಿ ತಶೆಂ
ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಗೆಟಿಗಡೆ, ಕದೆಲಾಗಡೆ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆಂ ವಾಜ್ಬಿ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ.

8. ನ್ಯಂ ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಸೊಬ್ದ್ ಉಲೈತಾನಾ ಎಕೊಡ್ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ್ ಯೆತಾ, ಪೂಣ್
ಬೊರ್‍ಯತಾನಾ ನ್ಹಯಿಂ ಯಾ ನಹಿಂ ಮ್ಹೊಣಾನ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೆ ಸೊಬ್ದ್ ದೊಡ್ಯಾನ್
ಪೊಡ್ತಾತ್ ಆನಿ ವತ್ತು 'ಹಿಂ' ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ಪೊಡ್ತಾ ನಹಿಂಗಿ? ಆಮಿ ಉಲೈತಾನಾ
'ವೊ' 'ತೊ' 'ಆಕಾ' 'ತಾಕಾ' ಮ್ಹೊಣ್ತಾಂವ್ ಶಿವ್ಯಾ 'ಹೊ, ತೊ, ಹಾಕಾ, ತಾಕಾ'

ಮ್ಹೊಳ್ಳೆ ಮಾಹಾಪ್ರಾಣಿ ಸೊಬ್ದ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘಾಲ್ಚೆ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಕಾ ಕಳಾನಾ ಆನಿ ಖ್ಯಂ ಥಾವ್ನ್ ತೆ ಚೊರಿಯಾಂ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಮಾಕಾ ಕಳಿತ್ ನಾ. ತರ್ ಆಂಜಾಚಿ ರೀತ್ ಚೂಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಆಮಿ ಕಶೆಂ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್?

ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಖರೆಂಚ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾ ಜಾಯ್ತೆ ಜಣ್ ಮೊಜಾ ವೊಪ್ಪಿಗೆಚೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಜಣ್ ದಿವ್ರ್ಯಾಚಾ ವೊಪ್ಪಿಗೆಚೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್! ದೆಕುನ್ ಕೊಣ್ಯೆ ಹಾಚಿ ಕಸಲಿ ತಿದ್ವೊಣಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ನಹಿಂಚ್ ಮೊಜಾ ಬೊರ್ರ್ಯಾಕ್, ಪೂಣ್ ಪಬೆಚಾ ಬೊರ್ರ್ಯಾಕ್ ಘಾವೊತ್ಯಾ ಕಾರಾಣಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ಕಳೊವ್ಯೆತ್.

(v) ಆಪೂಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ಕೊ.ದಿ. ಜುಲಾಯ್ 16, 1937)
(Pure Konkani – How to write it?)

"ಮಿಸ್ಟರ್ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ಯಾನೊ,

ಹ್ಯೆ ಪಾವ್ಟಿ, ಹಾಂವ್ ಐಚಾ ಗುರ್ತಾ ವಿಶಯ್ ಆನಿ ಐಚೊ ಗುರ್ತ್ ಖಂಚೆ ಸ್ವರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಕುಡ್ಸಿಜಾಯ್ಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಬೊರ್ರ್ಯತಾಂ.

ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್

ಅಚೊ ಗುರ್ತ್ ು

ಎಚೊ " ೆ

ಏಚೊ " ೇ

ಐಚೊ " ೈ

ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೆನ್ ತಾಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ (ಪಾನ್, 428) ತಿಳ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಎಚಾ ಗುರ್ತಾಕ್ 'ೖ' ಗುರ್ತ್ ಕುಡ್ಸುಂಕ್ನಾ. 'ೈ' ಗುರ್ತ್ ವೊರೆವಿಂಗಡ್. ಐಚೊ ಗುರ್ತ್ ಅ ಸ್ವರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ ಕುಡ್ಸಿತಾತ್ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರೆ ಸ್ವರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ ಲಾಯ್ನಾಂತ್. ಸರಿಸುಮಾರ್ ಅಚಾ ತಕ್ಲೆಕ್ 'ು' ಐಚೊ ಗುರ್ತ್ 'ೖ' ಖೊವೊವ್ನ್ ೈ ಘಡ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ು ಚಾ ಸುವಾತೆರ್ ೆ ಹಾಡ್ಲಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಸಮ್ಜನಾ. ೆ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಸುಲಭ್ ಜಾತಾ ಮೊಣ್ ತಶೆಂ ಕೆಲಾಂ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೆಚಿ ಆಲೊಚೆನ್ ಅನುಸರ್ರುನ್ ಚಲ್ಯಾಂ. ದುಸ್ರೆ ಸ್ವರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ 'ೖ' ಕುಡ್ಸಿಲ್ಲೆ ದಾಕ್ಲೆ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಮೆಳಾನಾಂತ್ ಆನಿ ಮೆಳೊಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ನಾ. ಪೈರು, ಕೈ, ಜೈನ್ ಉಚಾರ್ರಾತಾನಾ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಎ ಸ್ವರ ಬದ್ಲಾಕ್ ಅ ಸ್ವರ್ ಉಚಾರ್ರಾಂವ್ ಪ್ಯರು, ಕ್ಯ, ಜ್ಯನ್.

ಮರಾಟಿ ಭಾಷೆಂತ್

अ (ಅ): ಗುರ್ತ್ ನಾ – ಹ್ಯೊ ಗೀಟ್ ಮರಾಟಿ ಭಾಸ್ ಬೊರ್ರ್ಯತಾನಾ ಪೊಯ್ಲೊ

ತ್ತಾತ್.

ए (ಎ): े

ऐ (ಐ) – ै पैसा=ಪೈಸಾ (ದೆಡ್ಕಿ)

ಮರಾಟಿ ಭಾಷೆಂತ್ – ै ಗುರ್ತ್ ಅ ಸ್ವರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ ತ್ರ್ ಕುಡ್ಸಿತಾತ್. ಅ, ಎ, ಐ ಸ್ವರಾಂಚೆ ಗುರ್ತ್ ತಸ್ಕಿ ಕರ್ತಾನಾ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ತಾ.

ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಅಚಾ ಗುರ್ತಾಕ್ ै ಗುರ್ತ್ ದೋನ್ ಶಿಂಗಾಂಶಿಂ ಹೊವ್ನ್ ಐಚೊ ಗುರ್ತ್ ಕೆಲಾ. ಅ ಸ್ವರ ಶಿವಾಯಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಖಂಚಾಯ್ ಸ್ವರಾಂಕ್ ಚೊ ಗುರ್ತ್ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಂತಿಹಿ ಕುಡ್ಸಿನಾಂತ್.

ಆಮ್ಚಿ ಪ್ರೀತಿ–ಮೊಗಾಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂಚಾ ಮೆಳಾವಣೆರ್ ರ್ಭರ್ಯತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಸ್ವರ್ ಸಗ್ಳೆ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಭಾಷೆಚಾ ಗ್ರಾಂಕ್ ಪುರ್ತೆ ಮೆಳಾನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮಿ ಏಕ್ ನೊವಿ ಆನಿ ಬೋವ್ ಸೊಂಪಿ ಗ್ರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬೊರಿ: ಅಲ್ಪ ಸ್ವರಾಂಕ್ 'ೖ' ಗುರ್ತ್ ಲಾಗೊಂವ್ಚೊ; ದೀರ್ಘ ರಾಂಕ್ 'ೖ' ಗುರ್ತ್ ಲಾಗೊಂವ್ಚೊ ನಹಿಂ. ಅಸೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ, ಮರಾಠಿ, ಜರಾತಿ ಆನಿ ಇತರ್ ಇಂಡಿಯಾಚಾ ಭಾಷಾಂಚಾ ರೆಗ್ರಾಂಕ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ತ್ ಅನುಸರ್ನುನ್ ಚಲ್ತಾ.

ಅ ಮ್ಹೊಳ್ಳ್ಯಾ ಅಲ್ಪಸ್ವರಾಚಾ ಗುರ್ತಾಕ್ 'ೖ' ಗುರ್ತ್ ಕುಡ್ಸುಂಚೆಂ ರಾಜಾಂವ್ ಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಅಚೊ ಗುರ್ತ್ ‿ ಎಚೊ ಗುರ್ತ್ ‿ ಕರ್ನ್ ಕಾ 'ೖ' ಗುರ್ತ್ ಕುಡ್ಸುಂಚೊ ನಾಕಾ; ಸ್ಯನ್, ನಹಿಂ ಸೈನ್; ಪ್ಯಣ್, ನಹಿಂ ಪೈಣ್; ೊರ್ಯಲೆಂ, ನಹಿಂ ಬೊರೈಲೆಂ; ಮಾರ್ಯಲ್ಲೊ; ನಹಿಂ ಮಾರೈಲ್ಲೊ; ಉಟ್ಯಲೆ, ಹಿಂ ಉಟೈಲೆ; ಥ್ಯಂಚಾ, ನಹಿಂ ಥೈಂಚಾ; ಕ್ಯದ್, ನಹಿಂ ಕೈದ್.

ಭಾಯ್ರ್, ನಹಿಂ ಭ್ಯಾರ್; ಆಯ್ಕ್, ನಹಿಂ ಆ್ಯಕ್; ರಾಯ್, ನಹಿಂ ರ್ಯಾ; ಾಯ್ಲ್, ನಹಿಂ ಬ್ಯಾಲ್; ಸಾಯ್ಬಿಣ್, ನಹಿಂ ಸ್ಯಾಬಿಣ್; ವಾಯ್ಟ್, ನಹಿಂ ವ್ಯಾಟ್; ೊಯ್ಲೊ, ನಹಿಂ ಪ್ವೊಲೊ; ಬೊಯ್ಲ್ (ಜಾನ್ವಾರ್), ನಹಿಂ ಬ್ಯೊಲ್, ಬ್ಯಲ್ (ಥಳ್) ್ಹೊಯ್, ನಹಿಂ ವ್ಹ್ಯೊ (ಥೊಡೆ ಜಣ್ ಹ್ಯೊಯ್ ಬೊರ್ಯತಾತ್, ಹೆಂ ಸಮಾಂಗಿ ್ಹೊಣ್ ತಸ್ಕಿ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್); ವೊಯ್, ನಹಿಂ ವ್ಯೊ (ಗಾದ್ಯಾಕ್ ವೊಯ್). ಸ್ಯೆನ್, ಂಟ್ (ತೆ ದೋನ್ ಶಬ್ದ್ ಪರ್ದೇಶಿ).

ನ್ಯಂ; ನ್ಹ್ಯಂ, ನಹಿಂ. ಶೆವೊಟ್ಚೊ ಶಬ್ದ್ ನಹಿಂ ಬೊರ್ಯಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಉಚಾರ್ಲ್ಯಾರ್ ಮ್ಚಾ ಭಾಷೆಕ್ ವಜನ್ ಆನಿ ಘುನ್ ಯೆತಾ. ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ಆನಿ ಹಕಾರ್ ಸುಡಾಳ್ ಚಾರ್ಲ್ಯಾ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಕ್ ವಜನ್ ಆನಿ ಘುನ್ ಚಡ್ಲಾಂ. ಹಿ ಭಾಸ್ ಆಯ್ಕಾತಾನಾ

ತಾಚೊ ಅಲಂಕಾರ್ ಚಿಂತುನ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಚೆಂ ಮೊನ್ ಪಿಸ್ಸತಾ. ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಹಿ ತಸಿಚ್ಚ್ ಶೃಂಗರಾವ್ಯಾಂ.

ನಯಿಂ, ನಹಿಂ ನ್ಯಂ (ಉದ್ಯಾಚೊ ವ್ಹೊಳೊ).

ಉರ್ಪ್ಯಾಗಾರ್."

(vi) ಆಪೂಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ಕೊ.ದಿ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2, 1937)

(Pure Konkani– How to write it?)

"ಪ್ರಿಯ ಎಡಿಟರಾನೊ,

ಆದ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ ಕಾಗ್ದಾಂನಿ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಾಂ ವಿಶಾಂತ್ ಉಲ್ಯಲೊಂ. ಹೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಾಂ ವಿಶಯಿಂ ಬೊರ್ಯತಾಂ.

ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಹ್ಯೊ ವ್ಯಂಜನ್ ಆಸಾತ್: ಕ ಖ, ಗ ಘ, ಙ,; ಚ ಛ, ಜ ಝ, ಞ,; ಟ ಠ, ಡ ಢ, ಣ; ತ ಥ, ದ ಧ ನ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಮೊನ್ಸಿಂಜೊರ್ ಎಮ್. ಪಿ. ಕುಲಾಸಾಚಾ 'ಬಾಳ್ಕಾಂಚಿಂ ಮೆಟಾಂ' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಹಿ ಬದ್ಲಾವಣಿ ದಿಲ್ಯಾ: "ಕಾಂದ್ದ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ್ ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ಪೊಂದಾ ಏಕ್ ಗಿಟ್ ಲಾವ್ನ್ ತಾಚೆಂ ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ಅಕ್ಷರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಅಸೆಂ– ದ ಧ, ಪ ಫ, ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ನಮುನ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಸಕ್ಕಡ್ ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್. ಅಸೆಂ– ದ ಧ, ಕ ಕ಼ ಮ ಮ, ಅ ಅ, ಗ ..."

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಬೊರಾಪ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮಿ ಕಾಂದ್ದೆಂ ಬೊರಾಪ್ ವ್ಯಸೂನ್ ಘೆತ್ಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರಾಣಾ ವೊರ್ವಿಂ, ಆಮಿ ಸ್ಯತ್ ಕಾಂದ್ದಿಂ ವ್ಯಂಜನ, ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೆಂ ಸ್ವರೂಪ್ ಬದಲ್ನಾಸ್ತಾನಾ, ಉಪ್ಯೊಗ್ಸಿಜಾಯ್ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾಚಿಂ ವ್ಯಂಜನ' ಕರ್ಚ್ಯೊ ಘಾಯ್ದೊ ಕಸಲೊಚ್ಚ್ ನಾ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ಹುಕ್ಮೆ ಖಾಲ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಂದ್ದಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೊರ್ವಿಂ, ಹಿ ನೊವಿ ರಿವಾಜ್ ಸುರು ಕರ್ನ್ ತಾಂಚಿ ಮೊತ್ ಗುಸ್ಪಡೊಂವ್ಚಿ ಕಸಲಿಚ್ಚ್ ಗರ್ಜ್ ನಾ ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್, ಹೊ ನೊವೊ ನಮುನೊ ರಚೂನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ತಾಚೆಂಚ್ ಖಾಸ್ಕಿ ಬೊರಾಪ್ ಆಮಿ ತಿಕಾ ದಿನಾಂವ್. ದೆಕುನ್ ಕಾಂದ್ದ್ಯಾ ಭಾಷೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ, ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ ಆನಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ, ಬದ್ಲಿನಾಸ್ತಾನಾ ದೊವೊರ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ಬೊರೆಂ.

ಚ ಛ, ಜ ಝ ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ದೋನ್ ತಾಳೆ ಆಸಾತ್; (1) ಕಾಪೊ ತಾಳೊ. (2) ರೊಸಾಳ್ ತಾಳೊ. ಹೆ ದೋನ್ ತಾಳೆ ವಿಂಗಡ್ಸುಂಕ್ ಉಪಾವ್ ಕಾಡ್ಲಾ.

ಕಾಪೊ ತಾಳೊ (1) ಚಡ್, ರಚ್ನಾರ್, ರಾಜಾ, ಜಯಾ.

ರೊಸಾಳ್ ತಾಳೊ (2) ದೆವಾಚೆರ್, ತಿಚಿ, ತುಜಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ನೆಣಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಜಾಣಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ೆ ನಿರ್ಧಿರಾಳೆ ತಾಳೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಅಶೆಂ ಬೊರ್‍ಯತಾತ್.

(1) ಕಾಪೊ ತಾಳ್ಯಾಚಾಂಕ್; ಚಡ್, ರಚ್ನಾರ್, ರಾಜಾ, ಜಾಯಾ

(2) ರೊಸಾಳ್ ತಾಳ್ಯಾಚಾಂಕ್ ಚ ಆನಿ ಜ ಅಕ್ಷರಾಂಚಾ ಮಾತ್ಯಾರ್ ಶಿಂಜಿಚೊ ಾಮ್ ಘಾಲಿನಾಸ್ತಾನಾ ಸೊಡ್ಚೊ.

ಹಿ ರಿವಾಜ್ ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೆಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಷರಿಂತ್ ಆನಿ ೊನ್ಸಿಂಜೊರ್ ಕುಲಾಸಾಚಾ ಬಾಳಕಾಂಚಿಂ ಮೆಟಾಂ ಬೂಕಾಂತ್ ಪೊಳೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಕಾಪೊ ತಾಳೊ ತಸೊಚ್ಚ್ ಸೊಡ್ನ್, ರೊಸಾಳ್ ತಾಳ್ಯಾಕ್ ಶಿಂಜಿಚೊ ವ ಂದಾಚೊ ನಾಮ್ ವೊಡ್ಚಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ದೆಂವ್ಚಾರಾಚಿ ಶಿಮ್ಚಿ ಖೊವೊಂವ್ಚಿ, ಅಸೆಂ (2) ೆವಾಚ್ಯೆರ್, ತಿಚ್ಯೆ, ತುಜ್ಯಾ, ಹ್ಯೊ ನಮುನೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂತ್, ಆಂಜಾಂತ್ ಆನಿ ೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂನಿ ಮೆಳ್ತಾ.

ಶಿಂಜಿಚೊ ನಾಮ್ ಘಾಲ್ಚಾ ಕಾಪೊ ತಾಳ್ಯಾಂಚಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ರೊಸಾಳ್ ತಾಳ್ಯಾಚಾ , ಝು ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ಕಸಲೊಚ್ಚ್ ಬೊಣ್ ದಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಚಿ ವೊಳೊಕ್ ಬೊರೀ ಮ್ಜತಾ. ದೆಂವ್ಚಾರ್ ಶಿಮ್ಚಿ ಲಾಂಬೊಂವ್ಚಾ ರೊಸಾಳ್ ತಾಳ್ಯಾಂಚಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್·ಕಾಪೊ ಾಳ್ಯಾಚಾ ಚ, ಝು ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ಕಸೊಲೊಚ್ಚ್ ತಿಮೊ ಲಾಯ್ನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಾಂಕಾಂ ಹಾಂಚಿ ಬೊರೀ ವೊಳೊಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಅಸೆಂ ಥೊಡೆ ಏಕ್ ನಮುನೊ ಪಸಂದ್ ರ್ರಾತ್ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ, ದುಸ್ರೊ ನಮುನೊ ಸ್ವಿಕಾರ್ಸಿತಾತ್. ದೋಗ್ ತೇಗ್ ದಾಕ್ತೆರ್ ುಯೆವ್ನ್ ತಾಂಚಿ ನಿರ್ಧಿರಾಳಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್‍ಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕಾತಾಂ ಮ್ಹೊಣ್ತಾನಾ ಿಡೆಸ್ತ್ ಲಗಾಡ್! ಆಮ್ಚೆ ತಸಲ್ಯಾ ಮದ್ದಿಮ್ ಲೊಕಾಕ್ ಹಿ ಶೃಂಗರಾಯೆಚಿ ಾರಾರಾಯ್ ಸಮ್ಜನಾ. ಬುಟೊಯಿಯಾ ನಾಕಾ, ಶಿಮ್ಚಿಯಿಯಾ ನಾಕಾ. ದೊಳೆಯಿಯಾ ಬೊರೆ ುರ್ಲ್ಲೆ, ವೆಳೀ ಕೊಪ್ಲ್ಲೊ, ಬೊರಾಪೀ ಸೊಂಪೆಂ ಜಾಲೆಂ. ಚಡ್ ಭಾಂಗಾರಾಚೆ ನಗ್ ಾಳ್ಯ್ಯಾರ್ ವೊಕಾಲ್ ಸೊಬಾನಾ. ಕಾಂದ್ದಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕಿಡ್ಯಾಂಚಾ ಸ್ವರೂಪಾಂಚಿಂ. ್ಯಾ ಕಿಡ್ಯಾಂಕ್ ನಾಕಾ ಜಾಲ್ಲೆ, ಕಾರಾಣಾವಿಣೆ, ಪತ್ತೆ ಮಾರ್ಲ್ಯಾರ್, ಉರ್‍ಮಾಲ್ ಾಂದ್ಲ್ಯಾರ್ ವ ತೊಡೊಪ್ ನೆಸ್ಯಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಚಿ ಪುರ್ವಿಲಿ ಸೊಬಾಯ್ ಉಡ್ತಾ! ಚ , ಜ ಝು ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ತೊಡೊಪ್ ಮಾರ್‍ಯಲ್ಯಾಗಿ ವ ಉರ್‍ಮಾಲ್ ಬಾಂದ್ಯಲಾಗಿ ್ಹೊಣ್ ಸೊದುಂಕ್ ಪಾದ್ರ್ ಮಾಫೆಚಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಆಸಾ. ತಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಪಾವಾನಾ ಾಲ್ಯಾರ್ ಪಾದ್ರ್ ಎ.ಜೆ.ಡಿ. ಸೊಜಾನ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಧರ್‍ಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಖಂ ೊಡ್ಲ್ಯಾಗಿ ಮ್ಹೊಣ್ ಸೊದ್ಯಾಂ. ಏಕ್ ವ್ಹೊಡ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಕರುಂಕ್ ಜೆಪ್ಪು ಿಮಿನರಿಂತ್ ವ್ಯವಾಟ್ ಚಲ್ತಾಲೊ. ಯೆದಾಳಾ ಭಿತರ್ ತಿ ಸರಿ ಸುಮಾರ್ ಭಾಪ್ಯಾಕ್

ಧಾಡ್ಡ್ಯಾ ಸಂಭವಾರ್ ಆಸ್ಸಿ ಗರ್ಜ್. ಹೆಂ ಭೋವ್ ವೊರ್ತೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಡಿಕ್ಷನರಿ ವ ವಾಕ್ಸರಿ ಕರ್ಚೆಂ, ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಕಾಬಾರ್ ಕರುಂಕ್ ದಿಯೆಸಜೆಚಾ ವ್ಹೊ ಡಿಲಾಂನಿ ಹುಕುಮ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಪಿ ಚ ಛ, ಜ ಝ ಚಿ ಬೆಜಾರಾಯ್ ರಾವಾತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಬೊರಾಪ್ ಸಾಕ್ಯಾ ರೆಗ್ರಾಂಚಾ ಪಾವ್ಣ್ಯಾರ್ ಯೆವ್ನ್ ಬೊಸಾತ್.

ಚ ಆನಿ ಜ ಕಾರಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ದೋನ್ ತಾಳೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ ಮರಾಟಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಸೃತ್ ತ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ ಆಸಾತ್. ಮರಾಟಿ ಭಾಸ್ ಬೋವ್ ಉನ್ನತೆಕ್ ಯೆವ್ನ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಚ ಆನಿ ಜ ಕಾರಾಂಚೆ ತಾಳೆ ವಿಂಗಡ್ಸುಂಕ್ ಕಸಲೊಚ್ಚ್ ಉಪಾವ್ ಮರಾಟಿ ವಿದ್ಯಾಚಾ ಪಂಡಿತಾನಿ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಶಬ್ದಾ ಆನಿ ವಾಕ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ತಾಂಚೊ ಉಚಾರ್ ಆನಿ ಅರ್ಥ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಜಾಯ್.

1. ಕಾಪ್ರೊ ತಾಳೊ		(2) ರೊಸಾಳ್ ತಾಳೊ.	
चारा	(ಚಾರಾ)=ಗೊರ್ವಾಚೆಂ ಖಾಣ್	चार	(ಚಾರ್)=4
चर	(ಚರ್)=ಖಣಿ	चित्र	(ಚಿತ್ರ)=ರುಪ್ಣೆಂ
चाक	(ಚಾಕ್)= ಚಾಕ್ ವ ರೊದ್	चक्र	(ಚಕ್ರ)= ಚಾಕ್
जर	(ಜರ್)= ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಜರ್	जरा	(ಜರಾ)=ಮ್ಹಾತಾರ್ ಪೊಣ್
जनावर	(ಜನಾವರ್)=ಜಾನ್ವಾರ್	जन	(ಜನ್)=ಲೋಕ್
जागा	(ಚಾಗಾ) =ಜಾಗೊ	जामा	(ಜಾಮಾ)=ಕುತಾಂವ್.

ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮರಾಟಿ ಭಾಷೆಚಿ ಜೊವ್ಳಿ ಭ್ಯಣ್, ಸಂಸ್ಕೃತಾಚಿ ಧುವ್. ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಉದೆಂತಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಾ ಭಾಷೆಕ್, ಅಸ್ತಮ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಾ ಭಾಷೆಚೊ ಕುತಾಂವ್ ಕಸಲೊಚ್ಚ್ ಮುಲಾಜೊ ನಾಸ್ತಾನಾ ಘಾಲ್ನ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂ ಬರಿ ಶಿಮ್ಸಿ ಲಾಯ್ತಾಂವ್.

ಸ=ಪುಸ್ಪುಸ್ಚೊ ಸ್ವರ್ +ಅ

ಶ= " " +ಯ

ಷ=" " +ಹ

ಶ ಅಕ್ಷರಾಂತ್ ಯ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಕಾ ಅನ್ಯೆಕ್ ಯ ವೊತ್ತಕ್ಷರ ದಿನಾಯೆ. ರಶ್ಯ, ನಹಿಂ ರಶ್ಯ; ವಿಶಾಂತ್, ನಹಿಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್.

ಅನ್ಯೆಕ್ ನೊವೊ ಆವ್ತಾರ್ ಸುರು ಕೆಲಾ. ಸಂಸಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಸಂವ್ಸಾರ್ ಬೊರೈತಾತ್. ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ Sanvsar ಬೊರೈತಾತ್ ಮ್ಹೊಣೊನ್ ತಾಂಚಿ ದೇಕ್ ಘೆವ್ನ್ ಬೊರೈಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಳ್ಳೊ ಇರಾದೊ ಜಾಯ್ಜಾಯ್. ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಕನ್ನಡ, ಮಳಯಾಳಂ, ಮರಾಟಿ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಷಾಂನಿ ಸಂಸಾರ್ ಮ್ಹೊಣ್ ಬೊರೈತಾನಾ ಆಮಿ ಕಾಂಯ್ದಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಮೆಳವಣೆಚೆರ್ ಬೊರೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಸಂವ್ಸಾರ್

ಂ ಮಾತಾ ಪಸಂದ್ ಲಾಗಾನಾ.

ತಾಳ್ಯಾಂತ್ ನಹಿಂ, ತಾಳ್ಣೆಂತ್ (temptation) ತಾಳ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹೊಳ್ಯಾರ್ ರ್ವಾಂಕ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ತಾಳ್ಣೆ.

ಉವಾರ್ಗಾರ್."

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಕಾಳಾರ್, ಪ್ರಮಾಣಿಕರಾಣಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲೆಂ ತಾನಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್, ಆನಿ ಸಕ್ದಾಂನಿ ಎಕಾಚ್ಚ್ ಇನ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್, ತಾಣಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಸಾರ್ಕಿ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ರ್ವ್ಯಾನ್ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಾರ್ಕಿ ಸಮ್ಜೊನ್ ಕಾಣ್ಗೆಲ್ಯಾ, ಆನಿ ಮುಕಾರಿ ್ರ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಬರಿ ದೇಕ್‌ಯಿ ದಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಯೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಲಾಂ. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾನ್ 1912 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 40 ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಿವಿದ್ ರಿತಿನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಚಲೊವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಕ್ ್ "ದಿರ್ವೆಂ"ಚ್ ದಿಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯೊ ರುಜ್ವಾತಿ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.



ಅಧ್ಯಾಯ್ ಪಾಂಚ್

ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್

1891 ಇಸ್ವಿ ಜೂನ್ 30 ತಾರಿಕೆರ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್ ಜಣ್ ಜಿಎಸ್‌ಬಿ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂನಿ ರಚನಾತ್ಮಕ್ ಆಲೋಚನೆಚ್ಯಾ ಆನಂದಾನ್, ಸಂಸಾರಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯೆಚಿ ಆಶಾ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ಸಮ್ಜೊಣೆನ್ ಸಾಂಡುನ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲಾಂತ್ ಬಾಡ್ಯಾಚಾ ಘರಾಂತ್ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ವರ್‍ತ್ಯಾ ಸಾಹಸಾಚಾ ಅಖಾಡಾಕ್ ಧಯ್ರ್ಯಾನ್ ಉಡ್ಲೆ. ರಿವಾಜಿ ಪರ್ಮಾಣೆ ತಾಣಿ ತವಳ್ ಮೂಡಬಿದ್ರಿಂತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವೃತಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಶ್ರಿ ಕಾಶೀಮಠ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚಾ ಶ್ರೀಮದ್ ವರದೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಯಾಂಚೆಂ ಆಶೀರ್ವಾದಾಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ ತಾಣೆಂ ಹ್ಯಾ ಧಯ್ರ್ಯಾದಿಕ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿಂಕ್ ತಾಂಚೊ ಪಾಟಿಂಬೊ ಭಾಸಾಯ್‌ಲ್ಲೊ, ಆನಿ ತಾಂಚಾ ಉತ್ರಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಆಜೂನೀ ಹ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ತಾಂಚಿ ಕೃಪಾ ಆಸಾ.[66] "ತೆ ಪಾಂಚ್ ಜಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ವಾಸುದೇವ ರಾವ್, ಬಿ. ಪದ್ಮನಾಭ ಬಾಳಿಗ, ಎ. ಪದ್ಮನಾಭಯ್ಯ, ಬಿ. ವಾಮನ್ ಬಾಳಿಗ ಆನಿ ಯು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ಹೆ ಪಾಂಚಿಯಿ ಜಣ್ ಹ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೆ ಸ್ಥಾಪನೆಚಿ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಆನಿ ಮ್ಹಾಲಿಕ್‌ಯಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ.[67] ಹ್ಯಾ ತಾಂಚಾ ಸಾಹಸಾಕ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ ಹಾಂಕಾಂ ಪ್ರೇರಣಾತ್ಮಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನಾಚೊ ಖಾಂಬೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪ್ರಕೃತಿನ್‌ಂಚ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ನ್ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈಚೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ್ ತವಳ್ ಫುಡಾರ್‌ಪಣಾಚ್ಯಾ ದೆಣ್ಯಾಂನಿ ಭರ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಸಮಾಜ್ ಸುಧಾರಣ್ (Reformation) ಚಳ್ವಳೆಚಾ ಪಾಂತೊಡೆರ್, ಚೆಕ್ರ್ಯಾಂಚೆ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಸ್ಥಿರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ರಾಕನಾಶೆಂ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈನ್ 1894 ಇಸ್ವಿ ಜೂನಾಚಾ ಸಾತ್ ತಾರಿಕೆರ್ ಕೆನರಾ ಚಲಿಯಾಂಚೆಂ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೆಂ. ಸಾಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆಂತ್ ಏಕ್ ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆಸಾ - "**ಸರ್ವಾರಂಭಾ ತಂಡುಲ ಪ್ರಸ್ಥಮೂಲಾ;**" – ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸರ್ವ್ ಕಾಮಾಂ ತಾಂದ್ಳಾರಾಶಿಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಚಲ್ತಾತ್. ತಶೆಂಚ್ಚ್ ಹ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಚಾ ಖರ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ (ಅ.) ಸುಬ್ರಾಯ್ ಪೈನ್ 'ಮುಷ್ಟಿ ಫಂಡ್' (Mushti Fund) ಯೋಜನ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಘರ್‌ವಾಲಿ ಗೃಹಿಣಿನ್ ದಿಸಾಂದಿಸ್ ಶಿತಾಕ್ ತಾಂದುಳ್ ಕಾಡ್ತಾನಾ, ತಾಂಚಾ ಧುವಾಂಚಾ ಶಿಕ್ಪಾ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಮೂಟ್ ತಾಂದುಳ್ ವೊರೆವಿಂಗಡ್ ಮೊಡ್ಕೆಂತ್ ಘಾಲ್ನ್ ದವರಿಜೆ. ಹರ್ಯೆಕಾ ಹಫ್ತ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾ ಜವಾನಾನ್ ಜಾತಿಂಚಾ ಘರಾಂಕ್ ವಚೊನ್ ಘರ್‌ವಾಲಿನ್ ಜಮಯಿಲ್ಲೊ ತಾಂದುಳ್ ಎಕ್ಟಾಂವ್ನ್ ತೊ ವಿಕುನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಚಾ ಮೆಸ್ತ್ರಿಂಕ್

ಂಬಾಳ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಹಕಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್–ಅಶೆಂ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈನ್ ಯೋಜನ್ ಘಾಲೆಂ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ಕಾರ್ಯಗತ್ ಕೆಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಜಾತಿಚಾ ಹರ್ಯೆಕ್ ಬ್ಟಾಕ್ ಭಾಗಿದಾರ್ ಕರ್ನ್, ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ನಿರಂತರ್ ತ್ಯಾಗ್ ಕರೊವ್ನ್ ಕೆನರಾ ಕಲಿಯಾಂಚ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈನ್ ಭಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಲೊ.[68]

ಚಡುಣೆಂ 1906 ಇಸ್ವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 20, 21 ಆನಿ 22 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಭುವನೇಂದ್ರ ಸಭಾ ಗ್ರಹಾಂತ್ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತಾಂಲಿ ಪ್ರಥಮ್ ಪರಿಷದ್ ಜಮ್ಲಿ.[69] ಹ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ್ ಪರಿಷದೆಚೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ, ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆನ್ ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಕ್ ಶ್ರೀ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಸಮಿತಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯಾಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಘೆತ್ಲ್ಲೊ ನಿರ್ಣಯ್– ಸಾತ್– ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ: **"ಆಮ್ಗೆಲಿ ಭಾಸ್ ಪರಿಷ್ಕಾರ್ ಕಚ್ಯಾ್ಕ್ ವಿಲೆವಾರಿ ಜಾವ್ಕಾ"** ಹೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್ ಪ್ರಭುನ್ ಸುಚೊವ್ನ್ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎನ್. ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರಾಂನಿ ಅನುಮೋದನ್ ಕರುನ್ ಸರ್ವಾಂನಿ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಕ್ ಪ್ರತಿನಿದಿ– ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡ, ಬೆಳ್‌ಗಾಂ, ಶ್ಹಾಪುರ, ಮಲ್‌ಬಾರ್, ಕೊಚ್ಚಿ, ತಿರುವಿದಾಂಕೂರ್ ಆನಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆಚ್ ಸುಮಾರ್ ತಿನ್ಶ್ಯಾಂ ವಯ್ರ್ ಜಣ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.[70]

5.1. ಕೇರಳಾಂತ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

ಪ್ರಥಮ್ ಪರಿಷದೆಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಧನ್ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಲೊ ತೊ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅ. ಸುಬ್ರಾಯ್ ಪೈ 1909 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಂತರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರಿಷದ್‌ಯಿ ನಿಷ್ಕ್ರೀಯ್ ಜಾಲಿ. ಪೂಣ್ ಟ್ರಾವಂಕೂರ್ ಕೇರಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಕಾ ಪರಿಷದೆಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿದಿಂಚಿ ಉಮೆದ್ ನಿವೊಂಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ತಾಂಚಾ ಉಮೆದಿನ್ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರಯ ಬಲವಂತ್ ಚಿಟ್ನಿಸ್ ಹಾಂಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್ 1923 ಇಸ್ವಿ ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಅಲೆಪ್ಪಿ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚೇರತಲ ಗಾಂವಾಂತ್ ಕೇರಳಾಂತ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ್ ಜಿಎಸ್‌ಬಿ ಪರಿಷದ್ ಜಾತಾನಾ 500 ಲೋಕ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.[71] ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಸಂಖೊ 8- ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ:–

"ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆ ನಿಮ್ತಿಂ ಆನಿ ಇತರ್ ರಿತಿನ್ ಸಮಾಜೆಚಾ ಅಭಿವೃದ್ದೆ ಖಾತಿರ್ ಕಚ್ಯಾ್ ಪರಿಶ್ರಮಾ ಪಾಸುನ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಮಾಹಿತಿ ದೀಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಸಮುದಾಯಾಚಿ ಅಬಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಡ್ಚೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ದೀಂವ್ಕ್ 'ಸಾರಸ್ವತ ಬೋಧಿನಿ' ಹೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಎ. ವೇಣು ಪ್ರಭು ಹಾಂಚಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಖಾಲ್ ಚಲೊಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಕಾರಾಂನಿ ತಾಚಾ ಪೊಸ್ಸಣೆ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲಿ ಮ್ಹ ಜತ್ ಕರ್ಚಿ"[72]

5.1.1. 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ'

1923 ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಯ್‌ನ್ಯಾಂತ್ 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಜಿ.ಎಸ್‌ಬಿ ವೃಂದಾಚೆಂ ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆನ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಶ್ರಿ ಯು ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಪ್ರಭು ಹಾಣಿಂ ಪ್ರಕಟ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ.

'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ' ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆಂತ್ 'ಜಿ ಎಸ್ ಬಿ'ಚೆಂ ಮುಖ್‌ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚೆಂ ಪ್ರಸ್ತಾವನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

"ಖಂಚಾಯ್ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ಆಶಯಾಂ ಆನಿ ಆದರ್ಶಾಂ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಆಯ್ಚೆ ಪರಿಸ್ಥಿತೆಂತ್ ಎಕಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಚೆ ಮಜತೆ ವಿನಹ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾ..."

"... ಆಮಿ ಎಕಾ ಸಮಾಜೆಚೆಂ ಅಂಗಾಂ. ತ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಚೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಕ್ ಲಾಗೊನ್‌ಚ್ ಆಮಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ ಜಾತಾಂವ್. ವ್ಯಕ್ತಿಂಚೆ ಆನಿ ಕುಟ್ಮಾಂಚೆ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ ಅಶೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ವಾವುರ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚೊ ಅಂಕ್ಡೊ ಬೋವ್ ಉಣೊ. ಹಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದ್ಲುನ್ ಆಮ್ಚಿಯಿ ಏಕ್ ಸಮಾಜ್ ಆಸಾ ಅಶಿ ಏಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಲೋಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಏಕ್ ಸಮಾಜ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಮ್ಹಾನ್ ದಿತೆಲೆ. ಹಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಹಾಡ್ಪಾಂತ್ ಪರಿಷದೆಚೊ ವಾಂಟೊ ಖೂಬ್ ಪ್ರಯೋಜನಾಚೊ ಆಸ್ತಲೊ. ಪೂಣ್ ಪರಿಷದ್ ಪಕತ್ ವರ್ಸಾಂತ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿ ಮೆಳ್ತಾ ದೆಕುನ್ ತಿಚಾ ಉದ್ದೇಷ್ಟಾಂಕ್ ಅನುಸರೊನ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಆನಿ ತಿಚೆಂ ಆಶಯಾಂ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಎಕಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಸಪ್ತಾಹಾಂತ್ ಏಕ್ ವ ದೋನ್ ದಿಸಾಂನಿ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಕೂಡ್ಲೆ ಸುರು ಕರಪ್ ಏಕ್ ಸಾಹಸ್ ಜಾಯ್ತ್. ಅಶೆಂ ಚಿಂತುನ್ ಚೇರತ್ತಿಲ ಗಾಂವಾಂತ್ ಘಡ್‌ಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಷದ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಏಕ್ ಮ್ಹಣ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲವ್ಪಾಚೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತ್ಲೊ."

"ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಲೊಕಾಂಚಾ ಮತಾಂಕ್ ರೂಪ್ ದಿತಾ ಆನಿ ಯುಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕ್ ಆನಿ ಬಳಾದಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ತೆಂ ಸಾದರ್ ಕರ್ತಾನಾ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಲೆಗುನ್ ತೆ ಮಾನುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಆಮ್ಚಾ ಲೊಕಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಸಾರ್ಕೊನಾ. ಹಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದ್ಲುಂಕ್ ಹೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಉಪ್ಕಾರ್ತೆಲೆಂ. ಸಮಾಜಾಂತ್ ಜಾಗ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಳ್ಯಾಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚೊ ವಾವ್ರ್, ಸುಫಳ್ ಜಾಲೊ ಅಶೆಂ ಚಿಂತಿಯೆತ್".[73]

'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ' ಪತ್ರಾಚಾ– ಪುಸ್ತಕ್ I – ಅಂಕೊ 5ರ್ 'ನಮ್ಮುಡೆ ಬಾಶಾ' (ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಎಕ್ ಲೇಖನ್ ಆರ್.ಸಿ. ಶರ್ಮಾನ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಶೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಅನುವಾದ್ ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

"ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂವ್ಯಸ್ಥೆಂತ್ ಆಸಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ 'ಪೋಷನವುಂ ಇಲ್ಯ' 'ಪ್ರೊತ್ಸಹನವುಂ ಇಲ್ಯ' ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾ ಮ್ಹಣೊನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಆಮ್ಕೆಂ ಖರೆಂ ನಹಿಂ. ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ಲಿ ಗಿತಾಂ ಹಾಂವೆಂ ಆಯ್ಕ್ಯಾಲ್ಯಾಂತ್. ಗೀತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಅಂಕ್ರಿ. ಸಭೆರ್ ಉಲಂವ್ಚಿಂ ಭಾಷಣಾಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಕಾಂದೊ ಅಶಿ ಮ್ಹಣೊನ್ ಘೆವ್ಯೆತ್ ತರ್, ತೆಯಿಂ ಆಮ್ಕೆಂ ಭಾಷೆಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹರಿಕಥಾಯಿ ಆಸಾ, ತರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮ್ಹಣೊನ್ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ತಶೆಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ನಾ? ಹಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಲಿಪಂವ್ಚಿ ನ್ಹಯ್. ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಖಂಚೆಯಿ ವಿಷಯಾರ್ ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಸಂತುಷ್ಟ ಜಾವ್ಪಾಚೆಂ ಭಾಗ್ಯ ಮ್ಹಾಕಾ ಅಜೂನ್ ಮೆಳ್ಳೆಂನಾ... ಶುದ್ಧ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಚಡ್ ಲೋಕ್ ಆಸಾತ್ ಅಶೆಂ ದಿಸಾನಾ. ಅಶೆಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲವ್ಪಾಂತ್ ಆನಿ ಬರವ್ಪಾಂತ್ ಇತ್ಲಿ ದಳಿದ್ರ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಚೆಂ ಖೂಬ್ ಕಾರಣ್ ಆಸ್ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ಹಾಚೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಾಣ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಉದಾಸೀನತಾ. ಕೇರಳಾಂತ್ ತಮಿಳ್, ಗುಜ್ರಾತಿ ಭಾಷಿಕ್‌ಯಿ ಆಸಾತ್. ಪುಣ್ ತೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಶಿಕೊಣ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ ಏಕ್ ಭುರ್ಗೊ ಲೆಕಿತ್ ಸಬಂದ್ ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಲೊ ಕಾಂಯ್ ಮ್ಹಣ್ ದುಬಾವ್ ಆಸಾ".

"ಸಂಪವ್ಣಿ–ಕೊಂಕಣಿ ಪಾಸತ್ ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣೊನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಅಬಿಮಾನ್ ಆಸೊಂಕ್ ಜಾಯ್. ಸೊಬಿತ್‌ಕಾಯ್ ಆನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ನಾ ಮ್ಹಣೊನ್ ಆಪ್ಲೆ ಆವಯ್ಕೊ ಕೋಣೆಂಯ್ ಅನಾದರ್ ಕರಿತ್? ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಎಕ್ಪಾಂಯ್ ಸೇವ್ನ್ ವಾವ್ರ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಆವಯ್ಚಿ ದುರ್ಬಳ್‌ಕಾಯ್ ನಾ ಕರುಂಕ್ ಚಡ್‌ಕಾಳ್ ನಾಕಾ. ಆವಯ್ಕೊ ಮೋಗ್ ಭಗ್ಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಖೂಬ್ ಆಸಾತ್ ತೆಂ ಪಳೆಯ್ತಾನಾ ಸಂತೊಸ್ ಭಗ್ತಾ. ತೆ ಫುಡೆಂ ಸರೊನ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ತೆಲೆ ಅಶೆಂ ಸಮಾಜ್ ಆಪೇಕ್ಷಾ ಕರ್ತಾ."[74]

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಕ್ ಪ್ರಗಟ್ನಾರಾಚಿ ಜಾಪ್ ಅಶಿ ಆಯ್ಲಿ –"ಮಂಗ್ಳುರ್ ಅಥ್ವಾ ಇತರ್ ಕಡೆನ್ ಶ್ರೀಯುತ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭು ಅಶೆಂ ಎಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಕಾಂಯ್ ಏಕ್ ಬರೊ ವಾಟಕ್ ಬರೊವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ. ಶ್ರೀ ಎಂ ಶೇಷಗಿರಿ ಪ್ರಭು ಹಾಣೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ನಿಘಂಟ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೊವ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾಂ ಅಶೆಂ ಆಯ್ಕತಾಂ. ಕೆ.ಎಸ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಣೆ ಹ್ಯಾ ವಾಟೆನ್ ಕಾಂಯ್ ಪರಿಶ್ರಮ್ ಕೆಲಾಂ ಹೆಂ ಆಮಿ ಜಾಣಾಂವ್. ಶರ್ಮಾಚೆಂ ಲೇಖನ್ ಆಮ್ಚಾ ಯುವಕಾಂಚೆಂ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ್ ಜಾಗಂವ್ಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಲೆಂ ಅಶೆಂ ಪಾತ್ಯೆತಾಂ."[75]

ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಡುಣೆ ಸಾತ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1924 ಅಗೋಸ್ತಾಂತ್ ಅಲೆಪ್ಪಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಕೇರಳಾಚಿ ದುಸ್ರಿ ಟ್ರಾವೆಂಕೂರ್ ಜಿಎಸ್‌ಬಿ

ಪರಿಷದ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಚೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ಥೊಡೆ ವಿಶಯ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್—"... *ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ ಆದಿ ಭಾಷೆ ಬರಿಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿಯಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಲಿಪಿ ನಾಗರಿಚ್, ಪುಣ್ ಕಾಂಯ್ ಕಾರಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಚಾ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ವ್ಯವಹಾರಾನ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಷಣಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ ಅಶೆಂ ಕಾಂಯ್ ಜಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ದೆಕುನ್ ಆಮ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಸುದಾರುನ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಭಂಡಾರ್ ನಿರ್ಮುನ್ ತಾಂಚೊ ದುಬಾವ್ ಪಯ್ಸ್ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ಲಾ. ಆಮಿ ಆಮ್ಕಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಕಡೆನ್ ವ್ಯವಹಾರಾಂತ್, ಪತ್ರ–ವ್ಯವಹಾರಾಂತ್ ವಾಪಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಪಾಪಿಂ ಆಮ್ಚೆ ಮದೆಂ, ಸಮಾಜಿಕ್ ಅಭಿಮಾನ್ ಆನಿ ಎಕ್ವಟ್ ವಾಡ್ತಲೊ. ಖಂಚಾಯ್ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಜ್ಞಾನಾಚಿ ಖರೆಪಣಾನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಕತ್ ಮಾಂಯ್–ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಾದ್ಯ್ ಆಸಾ– ಹೆಂ ಇತಿಹಾಸಿಕ್ ತತ್ವ್ ಆಮಿ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಜಾಯ್."*

ಹ್ಯಾ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚಾ ಭಾಷಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ತ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಭಾಸಾಭಾಸ್ ಜಾಲಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಏಕ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಜಾಲೊ. ಹೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ನಾಯ್ಕ್ ಹಾಣಿಂ ಮಾಂಡ್ಲೊ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ಕಾಮತ್ ಹಾಣಿ ಹ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಕ್ ತೆಂಕೊ ದಿಲೊ. ನಿಮಾಣೆ ಹೊ ನಿರ್ಣಯ್ (ಸಂ:6) ಸರ್ವಾನುಮತೆನ್ ಅಂಗೀಕಾರ್ ಜಾಲೊ ತೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಬರಿಚ್ಚ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾ.

"ಸ್ವಜಣಂಗಳುಡೆ ಇಡಯಿಲ್ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರತ್ತಿನ ಸ್ವಬಾಷಾಯುಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉತ್ತಮ ಮಾಯಾ ಒರು ಉಪಯಾ ಮಾಗಯಾಲ್ "ಸಾರಸ್ವಾತ ಬೋದಿನಿ" ಮಾ ಸಿಗಯಿಲ್ ಕುರೆಸ್ಥಳಂ ನಾಗರ ಲಿಪಿಯಿಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲುಳ ಲೇಖನಂಗಳ್ ಕಾಯಿ ವಿನಿಯೊಗಿಚ್ಚುಂ ಮಟ್ಟು ವಿದತಿಲಂ ಭಾಷೆಯೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪೆಡುತ್ತುನ್ನ ವಿಷಯತ್ತಿಲ್ ಪರಿಶ್ರಮಂ ಚೆಯ್ಯಂಡದಾನ್ನೆನು ಈ ಪರಿಷತ್ ನಿಶ್ಚೆಯಿಕುನ್ನು"[76]

ಹ್ಯಾ ಮಲೆಯಾಳಿ ವಾಕ್ಯವೃಂದಾಚೊ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಅರ್ಥ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:– – "ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಮದೆಂ ಶಿಕ್ಷಣಾಚಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ ಸ್ವಭಾಷೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಕ್ ಉತ್ತಮ್ ಉಪಾಯ್ ದೆಕುನ್ ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ ಮಾಸಿಕೆಂತ್ ಥೊಡೊ ಜಾಗೊ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖನಾ ಖಾತಿರ್ ವಿನಿಯೋಗ್ ಕರುನ್ ಆನಿ ಇತರ್ ರಿತಿನ್ ಭಾಷೆಕ್ ಪೊಸ್ಕೆವಿಶಿಂ ಪರಿಶ್ರಮ್ ಕರ್ಚೆಂ– ಅಶೆಂ ಹಿ ಪರಿಷದ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತಾ."

ಹ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್– 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿಂ'ತ್ ಆಟ್ ಪಾನಾಂ
ೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತಿರ್ ಅಮಾನತ್ ದವ್ರುಂಕ್ ನಿಶ್ಚಯ್
ಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ 1924 ಇಸ್ವಿ ಅಗಸ್ಟ್ /ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ (Book II
ssue II) **'ಗೋಮಂತಕಿಚೊ ವಿಭಾಗ್'** (ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ್) ಸುರು
ಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವಿಭಾಗಾಂತ್ **'ಚತ್ರಾಯ್'** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾ ಖಾಲ್
ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ–

"ಚತ್ರಾಯ್"– " ಪರಿಷದೆಚ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಕ್ ಅನುಸರಣ್ ಹೊ ವಿಭಾಗ್ ಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಛಾಪ್ಚೊ ಮ್ಹಣೊನ್ ಬೈಸಿಲ್ಯಾನ್ 'ಚೆಂಗಂ' ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಹೊ ುರು ಜಾಲೊ ನಾ. ಆಜೂನ್ ತೊ ನಿರ್ಬಂಧ್ ಘೆವ್ನ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಡವ್ ಜಾತಲೊ ೆಕುನ್ ಆತಾಂ ಮಲಯಾಳಾ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಸುರು ಕರ್ತಾಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ುಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ಚ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಕಾಂಯ್ ಜಣಾಚೊ ಆಕ್ಷೇಪ್ ಆಸಾ ಹೆಂ ಾಣಾಂತ್ ತರಿ ಹ್ಯಾ ಆಕ್ಷೇಪಾಚೆಂ ಕಾರಾಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಪಟ್ನ. ಮಲೆಯಾಳಿ ಆನಿ ೊಂಕಣಿ ಭಾಸೊ ವಾಚ್ತಾನಾ ಯೆಂವ್ಚೊ ಸ್ವರಾಚೊ ಫರಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ರ್ವಾ ನಾ. ಭಾಷೆಚೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಪ್ರಮಾಣಾನ್ ವಾಚ್ತೆಲೆ, ಾ ತರ್ ಮಾಗಿರ್ ಮಾತ್ರೆಂ ಸಮಯಾನ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಜಾತೆಲೆಂ. ನಾಗರಿಂತುಲ್ಯೊ ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಲಿಪಿ (ಅಕ್ಷರಾಂ) ಮಲೆಯಾಳಾಂತುಯೀ ಆಸಾತ್‌ಮೂ. ಮಲೆಯಾಳಂ ಬರಿಚ್ ರ್ನಾಟಕ್‌ಯಿ ಏಕ್ ದ್ರಾವಿಡ್ ಭಾಸ್. ತೆ ಭಾಶೆಚೆಯಿ ಕೊಂಕಣೆಚೆಂ ಮಧೆಂ ಸ್ವರಾಚೊ ್ಯತ್ಯಾಸ್ ಆಸಾ. ತರೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಿಶಿಂ ಕೊಣೆಯಿ ಆಕ್ಷೇಪ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ನಾ. ಕಾಂಯ್ ಜಣಾಂನಿ ತರ್ ತಿಕಾ ೊಂಕಣಿ ಬರಪ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಲೆಗಿತ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಲೇಖನಾ ಖಾತಿರ್ ುಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿ ವಾಪಾರ್ಚ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಆಕ್ಷೇಪಾಚೊ ನಿರಾದಾರ್ ದಾಕಂವ್ಕ್ ತ್ಲೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್ ಆರ್ಯ ಭಾಸ್ ದೆಕುನ್ ಕೇರಳಾ ಾಯ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕ್‌ಯಿ ಫಾಯ್ದೊ ಜಾತಲೊ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್‌ಯಿ ುಪ್ಕಾರ್ತೊಲೊ ದೆಕುನ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚೊಚ್ ವಾಪರ್ ಕರ್ಚೊ ಉತ್ತಮ್ ಅಶೆಂ ಮಿ ಮಾನುನ್ ಘೆತಾತ್. ಜಾತಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ವೆಗಿಂ ತಾಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ರಿಶ್ರಮ್ ಕರ್ತೆಲೆ' [77]

(ಹ್ಯಾ ಚತ್ರಾಯ್ ಲೇಖನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ತ್ರಾಂಚಾ ಉಚ್ಛಾರಾ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ದಿಲಾ)

ಹ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿಂತ್ (BooK II Issue 3) (ಮಲೆಯಾಳಂ ಇರ 00 ತುಲಾಂ) ಏಕ್ **'ಹಳ್ಳೆಂತಿಲೊ ಸಂವಾದ್'**– ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಾ. ೇಖಿಕ್–ಸೀತರಾಮ್ ಪ್ರಭು)

'ಹಳ್ಳಿಂತಿಲೊ ಸಂವಾದ್

ಪಾತ್ರ್

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: (ಪುತಾಕ್ ಕಾಗಾದ್ ಬರೊಂವ್ಚಾಕ್ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರ್ತಾ)

ಪುತ್ತಿ: (ದೂರ ಮೋಟರ್ ಬಸ್ಸಾಚೊ ಶಬ್ದ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ವಸ್ಸರೆಂತು (Kitchen) ಥಾಕುನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೇವ್ನ್ ಚಲ್ಲೊ ಯೇತ್ತಾಕೀ ಮ್ಹಣ್ ಚೊಂವ್ಚಾಕ್ ರಾಬ್ತಾ)

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ತುಂ ಥಂಯ್ ಇತ್ತಾಕ್ ರಾಬಿಲ್ಯಾ

ಪುತ್ತಿ: ಚಲ್ಲೊ ಎತ್ತಾಕೀ ಮ್ಹಣ್ ಚೊಯ್ತಾಂ.

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ತೆಂ ಕಶಿಂ? ಹಾಂವೆಂ ತಾಕಾ ಕಾಗಾದ್ ಬರಯ್ಲಿ (ಬಸ್ಸ್ ರಾಮ ನಾಯ್ಕಲ್ಯಾ ಘುರಾಚೆ ಮುಕಾರಿ ರಾಬ್ತಾ. ಅನಂತು ಆನಿ ಕೃಷ್ಣಚಾರಿ ಬಸ್ಸರಿ ಥಾಕುನ್ ದೆಂವ್ತಾತೀ)

ಪುತ್ತಿ: ಚಲ್ಲೊ ಆಯ್ಲೊ.

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ಕೋಣ್?

ಪುತ್ತಿ : ಅನಂತು ಆಯ್ಲೊ.

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ಅನಂತ, ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಜಾಲ್ಲಿವೇ ?

ಅನಂತು: ಪರೀಕ್ಷಾ ಜಾಲ್ಲಿ

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ತುಂ ಪಾಸ್‌ವೇ?

ಅನಂತು : (ಮೌನ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಬ್ತಾ)

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ತುಗ್ಗೆಲೊ ಪ್ರೊಗೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟು ದಾಕಯ್.

ಪುತ್ತಿ: ಚಲ್ಲೊ ದೂರ ಗಾಂವಾಂತು ಥಾಕುನ್ ಆಯ್ಲೊ ತೊ ಕಾಫಿ, ಉದಾಕ್ ಪಿಂವ್ಚೊ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಮುಕಾರಿಂ ಚೊವ್ಯಾಂ.

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ಆಜ್ ಕಾಫಿ ಪಿಲ್ಯಾರಿ ನುಪ್ರೊ, (ಪಾವಾನಾ) ಪಾಯಿ ಕಾಫಿ ಪಿವ್ಯ ತಾಣೆ

ಅನಂತು: ಟ್ರಂಕಾಚೆ ಬಗ್ಗಿಲಾ ಕಾಡ್ನು ಪೊಗ್ರೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್ತಾ

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: ಅರೇ ತುಂ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು (ಕನ್ನಡ) ಮಾತ್ರ್ ಹರ್ವಾಲಾ (Failed). ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾ ಬಾಶಾ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕುನ್ ತುಮಿ ಹೆ ಪಾಠಕ್ ಮನ್ನಾ ದೀನಾಂತಿ. ಆಮ್ಮಿ ಶಿಕ್ತಾನಾ ಮಿಶೆನೆಚಿ (ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್) ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಪೈಲ್ ಜಾತಾಲೆ ಆತ್ತಾಂ ಹಿಂದುಲೆ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ್‌ಯಿ ಗತಿ ಪಾಸ್ಪ್ ಜಾಲಿ. ಕಷ್ಟ್!

ಅನಂತು: *ಅನ್ನಾ ಹಾಂವೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಘೆನೆ. ಅರವಿಂದ ಶಾಲೆ ಪರಮಾರ್ಶೆನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ತಾಂತು ಘಲ್ಲ್ಯಾಚಿ.*

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: *ಚಿ! ತುಗ್ಗೆಲೊ ಪಪ್ಪಾಕ್ ಮಾಸ್ತರಾಲಿ ಚೂಕಿ ಸಾಂಗೊನಾಕಾ.*

ಅನಂತು: *ನೀಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಹಾಂವೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಘೆನೆ. ಆತ್ತಾಂ ಸ್ಕೂಲ್ ಪೈನಲ್ ಯೆತ್ತಾತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಖುಶಿ ಆಸ್ಸಿಲೆ ಪಾಠ್ ಘೆವ್ಯೆತಾ*

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: *ಅರೇ ಚೊರಾ ಪಟ್ಟಿ ಸಾಂಗೊನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಫಟಂವ್ಚಾಕ್ ಪಳೊವ್‌ನಾಕಾ.*

ಅನಂತು: *ಹಾಂವೆ ಪಟ್ಟಿ ಸಾಂಗನೆ. ಕೃಷ್ಣಚಾರ್ಯ ಲಗ್ಗಿನಿ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾರಿ ಸಂಗತಿ ಕಳ್ತೆಲಿ.*

ರಾಮ ನಾಯ್ಕು: *ಕೃಷ್ಣಚಾರ‍್ಯಂತು, ಹಾಂಗೆಲೊ ಚಲ್ಲೊ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಪೈಲ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಪರಮಾರ್ತಾ ತುಮ್ಕಾಂ ಗೊತ್ತು ಆಸಾವೆ?*

ಕೃಷ್ಣ ಚಾರಿ: *ಅನಂತಾನ್ ಸಾಂಗಿಲ್ಲೆಂ ನಿಜ. ತಾಣೆ ಚರಿತ್ರಾ ಮಾತ್ರ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಯಾಂ. ಚರಿತ್ರಾ ಘೆತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾ.* [78]

(ಹ್ಯಾ 'ಸಂವಾದ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ್, ಮಲಬಾರ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡ ಹ್ಯಾ ತೀನ್ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆಯಿ ಉಲಂವ್ಚೆ ಭಾಷೆಚೆ ಬೇದ್ ದೆಖುಂಯೆತ್)

'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ' ತಾಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕ್ವಿಲೊನ್ ಥಾವ್ನ್ ಅಲೆಪ್ಪಿಕ್ ಸ್ಥಳಾಂತರ್ ಜಾಲೆಂ. ತಾಚಾ ಪ್ರಕಟ್ಣೆಚಾ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ (Volume III Issue:3) ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1925 ಇಸ್ವಿ ನವೆಂಬರ್ ಮಯ್‌ನ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಘುಡೊನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಂತ್ ಲೇಖನಾಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ. ಹಾಕಾ ಕಾರಣ್ ತ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಂತ್ ಅಶೆಂ ವಿವರಿಲಾಂ.

"ಸಮಾಜೆಚೆ ಖೂಬ್ ಲೋಕ್ ಕೇರಳ ಸೊಡುನ್ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಇಂಡಿಯಾಚೆ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಕಡೆನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೆ ಆಸಾತ್. ಹಾಂತುಂ ಖೂಬ್ ಲೋಕ್ ಫಾಮದ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಪೂಣ್ ಆಮ್ಚೆಚ್ ಸಮಾಜೆಚೆ ಆಮ್ಕಾಂ ಎಕಾಮೆಕಾ ಕಡೆನ್ ಸ್ವಭಾಷೆಂತ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಬರವ್ನ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಚಾಕ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಆನಿ ವೆಳಾಚಾ ಕಾರಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಅಸಾಧ್ಯ ಜಾಲೆಂ. ಹೆಂ ವಿಶಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಮುಖೇಲ್‌ಪಣಾನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಚೊ ಆದಾರ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ತಾ. ದೆಕುನ್ ಬೋದಿನಿಚೊ ಕಾಂಯ್ ವಾಂಟೊ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಾಂ ವಿನಿಯೋಗ್ ಕರ್‍ನ್ಚೊ ಆನಿ ತಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಕೇರಳಾ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಕಡೆನ್ ಬೋದಿನಿ ಪಾವ್ನ್ ಪ್ರಯೋಜನಾಕ್ ಪಡ್ತೆಲೆಂ ಅಶೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಮತ್ ಆಸಾ."

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾರಸ್ವತಿ ಬೋದಿನಿಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಾಂ ಖಾತಿರ್ 16 ಪಾನಾಂ ಅಮಾನತ್ ದವರ್‍ಲಿಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ತಾಣಿಂ

ಚಿಂತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ದೇವ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಿನಾಂತ್. ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಿರಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ. ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿಚಾ ಚೊವ್ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚಾ ಪ್ರಕಟ್ಣೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ (Volume IV Issue 5) ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1927 ಇಸ್ವಿ ಜನೆರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬೋದಿನಿನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಕಟುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಹಾಕಾ ಕಾರಾಣ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ವಾಚ್ಪಿ ಬೋದಿನಿಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ನಿ (Supplement) ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಪಿರ್ಯಾದ್ ಮಾಂಡ್ತಾಲೆ. ಪುಣ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಕೇರಳ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಬೋದಿನಿ ನಾಕಾಸ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಬೋದಿನಿಚಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾದಾರಾಂನಿ ಮಲೆಯಾಳಿ ಅಂಕ್ಯಾಕ್ ರು. 2/– ವರ್ಗಣಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಂಕ್ಯಾಕ್ ರು. 2/– ವರ್ಗಣಿ ದವ್ರುನ್ ಚುಂಗ್ಡಿ ಪ್ರತಿಯೆಕ್ ಚಾರ್ ಆಣೆ ಮೋಲ್ ದವರ್ಲೆಂ. ಮಲೆಯಾಳಿ ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಚಿ ಪ್ರತಿ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ರು. 2/– ವರ್ಗಣಿ ಭರಿಜೆ ಪಡ್ತಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಗೊಂದೊಳಾಂತ್ ಹೆಣೆ ಮಲೆಯಾಳಿ ವಾಚ್ಪಿಯಿ ಉಣೆ ಜಾಲೆ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ ಸವ್ಕಾಸ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.[79]

5.1.2 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಮಿತ್ರಂ'

ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಡುಣೆಂ 1931 ಇಸ್ವಿ ಅಗಸ್ಟ್ /ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ (ಮಲೆಯಾಳಂ ಇರ 1107 ಚಿಂಗಂ/ಕನ್ನಿ) **'ಸಾರಸ್ವತಿ ಮಿತ್ರಂ'** ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನಿ ಮಲೆಯಾಳಿ ವೆವೆಗ್ಳೆ ವಿಭಾಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. 50 ಪಾನಾಂ ಮಲೆಯಾಳಿ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಆನಿ 18 ಪಾನಾಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಚ್ಚಿ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ ಶೆಣ್ಯೆ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ರೋಡ್ ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಆಡಳಿತ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಮಲೆಯಾಳಂ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಸೊನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚಾ ಪುಸ್ತಾವನೆಂತ್ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ: ***"ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ, ಸುಬೋದಿನಿ (ಮಾಸಿಕ್) ಸಾರಸ್ವತನ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ) ಆದಿ, ಹಾಲಿಂ ಆಮ್ಚೆ ಮದೆಂ ಪ್ರಚಾರಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪ್ರಕಾಶನಮೂ. ತಿಂ ಸಗ್ಳಿಂ ಅವ್ಚಿತ್ ಆನಿ ಅನಾಪೇಕ್ಷಿತ್ (Unexpected & Unlimely death) ಮರಣ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂ ನಿಮ್ತಿಂ ಕಾಂಯ್ ಸಮಾಜ್ ಮೊಗ್ಯಾಂಕ್ ದುಃಖ್ ಬೊಗ್ಲಾಂ..."***

"ಹೆಂ 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಮಿತ್ರಂ' ಸಮುದಾಯಾಚಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಮುಖೇಲ್‌ಪಣ್ ದಿತೆಲೆಂ ಪುಣ್ ಶಿಕ್ಷಣ್, ಧರ್ಮ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಹಕಾರ್, ರಾಜ್‌ಕಾರಣ್ ಆನಿ ವರ್ದಿ ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಜಾಗೊ ಆಸ್ತಲೊ' ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ ಪುಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕಾಯಿಂಚ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ನಾ.[80]

ಹ್ಯಾ 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಮಿತ್ರಂ' ಪತ್ರಾರ್ (Vol–II Issue No:10&11–ಮಲೆಯಾಳಂ ಶರ 1108) ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1932 ಇಸ್ವಿ ಜೂನ್ /ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮಾಧವ ಪೈ ತುರವೂರ್ ಹಾಣೆ ಏಕ್ 'ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಯಾಯ ನಮ್ಮುಡೆ ಅಮ್ಮ' (ಆಮ್ಚಿ ನಿರ್ಭಾಗಿ ಆವಯ್) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಏಕ್ ಲೇಖನ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕರುನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ–

"... ಕಾಂಯ್ ಜಣ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ ಮರಾಠಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಮರಾಠಿ? ಅಶೆಂ ಪರತ್ ವಿಚಾರ್ಲ್ಯಾರ್ ಮರಾಠಿಚ್, ಪುಣ್ ಮಾತ್ಸಿ ದುಸ್ರಿಂ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಸಳೆವ್ನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಲಜ್ ಬೊಗ್ತಾ. ಆವಯ್‌ಚೆಂ ನಾಂವ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್‌ಚ್ ಇತ್ಲೆಂ ಕಷ್ಟ್ ಬೊಗ್ತಾ, ಹಾಂಕಾ ತಿಕಾ ಬಹುಮಾನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಕಿತ್ಲೆ ಶಕ್ತಲೆ? ಆಮ್ಚೆ ಆವಯ್‌ಕ್ ಬಹುಮಾನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಆನಿ ರಾಕೊಂಕ್ ಆಮಿ ಪಾಟಿಂ ಸರ್ಲೆ ತರ್ ತಿಚಿ ಕಸ್ಲಿ ಗತ್‌ಯಿ? ಹೆಂ ಕೋಣ್ ಚಿಂತಾ?"

"ಅನ್ಯೇಕ್ ಪಂಗಡ್ ಆಸಾ. ತೊ ಆವಯ್‌ಚೊ ಬಹುಮಾನ್ ಕರುಂಕ್ ಆಶೆತಾ ಪುಣ್ ತಿಕಾ ಖಂಚೆ ನಾಂವ್ ದೀವ್ನ್ ಬಹುಮಾನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಕಾಂ ದುಬಾವ್ ಬೊಗ್ತಾ. ಮಾಂಯ್ ಬಾಶೆಚೆಂ ನಾಂವ್ ಪರಿಷ್ಕಾರಾಕ್ ಅನುಸರೊನ್ ಬದಲ್ಯಾಕ್ ಕಶೆಂ, ಅಶೆಂ ತೆ ಚಿಂತ್ತಾತ್. ಕಾಂಯ್ ಜಣಾಂನಿ ತಿಕಾ 'ಗೋಮಂತಕಿ' ಕೆಲಿ, ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ಜಣಾಂನಿ 'ಸಾರಸ್ವತಾ ಭಾಷಾ' ಕೆಲಿ. ಪೂಣ್ ಆಮಿ ಬಾವ್ಡೆ ಮಾಂಯ್–ಭಕ್ತ್ ತಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬದ್ಲಲ್ಯಾನ್ ಬುಲುಂಕ್ ಗೆಲೆನಾಂತ್. ಆಮ್ಚಿ ಆವಯ್ ಪಯ್ಲೆ ಚಿ ಬರಿ ತಿಚ್ ತಿ 'ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್' [81]

ಹೆಂ ಸಾರಸ್ವತ್ ಮಿತ್ರಂ (Vol III Issue 12) ತಾಚಾ ಪ್ರಕಟ್ಣೆಚಾ ಬಾರಾವ್ಯಾ ಅಂಖ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ. ಕಾರಣ್ ಕಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಯ್ನಾ.

5.1.3 'ಸಾರಸ್ವತ ಭೂಷಣಂ'

ಹೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆಂತ್, ಶ್ರೀ ಎನ್ ದೇವರೇಸ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ 1942 ಇಸ್ವಿ ಅಗಸ್ಟ್/ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್‌ಯಿ ಭಾಸಾಂನಿ ಪತ್ರಾಂತ್ ಲೇಖನಾಂ ಆಸಾತ್.[82]

5.1.4 'ದಿ ಕೊಂಕಣಿ' (The Konkani)

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಾತ್ ಬರ್ಪಾಚೆಂ ಪತ್ರ್. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಎಕಾ ನೊಟ್ ಬುಕಾರ್ (20.1ಸೆ.ಮಿ x16.2 ಸೆ.ಮೀ) ಹಾತಾನ್ ಬರವ್ನ್, ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯತಹ ಪಾವಿತ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಮಾತಾಳೊ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಬರಯ್ಲ್ಲಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ, ಲಿಪಿ ಮಲಯಾಳಮ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ

ಪತ್ರಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಚಡುಣೆ 1944 ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯ್/ಅಗೋಸ್ಟ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಮೆಳ್ತಾ. (ಮಲಯಾಳಮ್ ಇರಾ **1120, ಶ್ರವಣ ಮಾಸಂ, ಶಕ ಇರಾ–ತಾರಣಾ ಸಂವತ್ಸರ) ಹಾತ್–ಬರ್ಪ್ಯಾಚಾ ಪತ್ರಾಚೆ ಪ್ರತಿ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಸಿ ಶರ್ಮಾ ಹಾಣೆ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಆತಾಂ ಶ್ರೀ ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭು ಹಾಂಚಾ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಾಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.**

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಧಾ ಪ್ರತಿಯೊ ಹಾತಾನ್ ಬರವ್ನ್ ನೋವ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಎಕ್ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ ದವರ್‍ತಾಲೆ (One copy for circulation) ಹ್ಯಾ ನೋವ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ ಕಳಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

ಜಾಗ್ಯಾಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚಿ ನಾಂವಾಂ

1. ತಿರುವನಂತ ಪುರಂ –ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಿ. ಸಭಾ ತಿರುವನಂತಪುರಂ
2. ಕೊಲ್ಲಾಂವ್ (ಕ್ಯೊಲೊನ್) –ಶ್ರೀ ಆರ್.ಜೆ. ಭಟ್ಟಾರ್ ಎಸೊಸಿಯೇಟೆಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಎಜೆನ್ಸಿ
3. ಕೈಂಗೊಳ್ (ಕಾಯಂಗುಳಂ) ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಕಾಮತ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಠೋಬ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಯಂಗುಳಂ
4. ಪರ್ಕಾಡ್ (ಪುರಕ್ಕಾಡಾ) –ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಗ್ರಾಮೋದ್ದಾರಾಣ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಿತಿ.
5. ಅಲ್ಪೊಳೆ (ಆಲಪುಳ)– ಶ್ರೀ ಜಿ. ಜನಾರ್ಧನ ಪೈ ಬೂಕ್ ಸೆಲ್ಲರ್ ಮೂಲ್ಯೆಕ್ಕಲ್ ಆಲಪುಳ.
6. ಮುಟ್ಟತ್ (ಚೇರತಲ) – ಶ್ರೀ ಎನ್ ಪದ್ಮನಾಭ ನಾಯಕ್ ಮುಟ್ಟತನ್ನಾಡಿ ಚೇರತಲ
7. ತುರವೂರ್ –ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ವಿಲಾಸಂ ವ್ಯಾಯಾಮಾ ಶಾಲಾ, ತುರವೂರು.
8. ಕೊಚ್ಚಿ – ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ ಕೊಚ್ಚಿ
9. ಹಂಚಿಕಮ್ಮೊಳ್ (ಎರ್ನಾಕುಳಂ)– ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ ಎರ್ನಾಕುಳಂ
10. ಪ್ರಸಾರ್ ಪ್ರತಿ –(Circulation Copy)

ಹ್ಯಾ ಹಾತ್–ಬರ್ಪಾಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ ಪೈನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಸ್ವಾಗತ್ ಗೀತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

'ಸ್ವಾಗಾತಾಶಂಸ'

1. ವಾಣಿದೇವಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಪ್ರವರ್ಯ ಶ್ರಮ–
ವಲ್ಲಿಂ ಫಲ ಶುಭ ಕೊಂಕಣಿ
ಚಿತ್ರ ಪತ್ರಯುತ ಶದ್ರ ಸಾಥ್ಮಿಕ ಸು
ಸ್ವಾಗತಾಮ್ಮಿ ತುಕಾ ಸಾಂಗ್ತಾಯ್

ಜಾತ್ತಾ ವತ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ದುಃಖ ನಾಕಾ ತುಕಾ
ಮಾಸಿಕೆ! ತುಗೆಲಿಂ ಸೋದರಂ
ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯವಿನ ಕಾಂಯ್ ದರಿತ್ರಿಂ ತು ಹೆಂ
ಸರ್ವ್ ಶಕ್ತ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಣಾ ಜಾ.

ಜನ್ಮ ನಿರ್ಧಾನು ತುಂ ಪಾವ್ಲಿಯ್ ಬಂಧು ತುಕಾ
ನಾ ಮ್ಹಣ್ ತುವೆಂಯ್ ದುಕ್ಕಿತಾ
ನಾಕಾ ಚಿಂತ್ತಾ ತುಕಾ, ಸರ್ವತಾ ಸುಖ ಥೆ
ಪಂಕಜಾದಿ ಕಥಾ ಜಾಣಾ ಜಾ.

ಹಾಂಗಾ ಯುದ್ಧ ಬಹು ಘೋರ್ ಜಾತ್ತಾತೆ ರಾವಾಂ!
ಯಂಗಾ ದ್ರವ್ಯಂ ಬಹು ದುರ್ಲಭ
ಬಂಗ ಶಂಕ ತುವೆಂಯ್ ಸೋಡಿ 'ಕೊಂಕಣಿ' ತುಂ
ಲೋಕ ಸೆವಾ ವೃತ ಶಾಶ್ವತ

ಕೊಂಕಣಾ ದ್ವಿಜಗ್ರಹಾಂಗಣಾಂ ತುಂ ಸುಖ!
ನೃತ್ಯ ನಿತ್ಯಕರಿ ಬಾಲಿಕೆ!
ತುಷ್ಟಿ, ಪ್ರೌಡ ಹೃದಯಾಂಕ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್
ಬಾಳಂ 'ಬಾವಿಜನ' ನಂದತಾ

ಸ್ವರ್ಣ ಭೂಷಣ ದಿನ ಸ್ವವರ್ಣಮಣಿ
ಭೂಷಿತೆ, ಪ್ರಿಯ ಶುಭಾಶಿತೆ
ಗೌಡ ವಿಪ್ರವರವಾಣಿ ಭೂಷಿಣಿ ತುಂ
ಯೊಂಗಾ, ಯೊಗ, ತುಕಾ ಸ್ವಾಗತ

ರಂಗನಾಥ ಪುರುಷೋತ್ತಾಮಾದಿಕರ
ಸಜ್ಜಿತೆ, ಮದವಿವರ್ಜಿತೆ!
ನಿತ್ಯ ಮಂಗಳ ತ್ರಿಲೋಕ ವಿಶ್ರಂತಿ ತುಂ
ಪಾವ್ನ್ ಯೊಂಗಾ, ತುಕಾ ಸ್ವಾಗತ

–(ಕೆ.ಪಿ.ಪೈ)

ಹೆಂ ಹಾತ್–ಬರ್ಪಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಕಾಡ್ ಗ್ರಾಮೊದ್ಧಾರಣ ರಸ್ವತಿ ಸಮಿತಿಚಾ ಭಾಷಾ ಪೋಷಣಾ ವಿಭಾಗ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರೇರಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಲ್ಪ್ಟೆಂ ಬರಿ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ವಾಡಾವಳಿಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ವಾವ್ರಾಯಿ, ತಿ ಸಮಿತಿ ಕರುನ್ ಆಸ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್

ಘೊಡ್ಯೊ ರುಜ್ವಾತಿ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್:–

"ಪ್ರಕಾಡ್ ಗ್ರಾಮೋದ್ಧಾರಣಾ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಿತಿಚೆಂ ಭಾಷಾ ಪೋಷಣಾ ವಿಭಾಗಾ ತರ್ಕುನ್ ತಯಾರ್ ಕೊರ್ಚೆ ಗ್ರಂಥ್ (ಅಚ್ಚು ಮಾರ್ಲೆ ನ್ಹಂಯ್)

1. ತೆಂಕಣ್ ಕೊಂಕಣಾ ಭಾಷಾ ಸ್ವಯಂ ಶಿಕ್ಷಕ್
2. ತೆಂಕಣ್ ಕೊಂಕಣಿ–ಮಲಯಾಳ ನಿಘಂಡೊ
3. ಚಾರಿ ಕಾಣಿಯೊ
4. ಕುಶಾಲಿ ಕಾಣಿಯೊ
5. ರಸ್ವತಿ ಕಾಣಿಯೊ (Humorous)
6. ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪ್ರೈಮರ್
7. ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷೆಚೊ ಪ್ರಥಮಾಲೊ ಬೂಕ್
8. ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷೆಚೊ ದುಸ್ಸೆರೊ ಬೂಕ್
9. ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷೆಚಿಂ ಮ್ಹಣ್ಣಿ
10. 'ಕೊಂಕಣಿ' ಹಾತ್–ಬರ್ಪಾಚಿ ಮಾಸಿಕ

ಹ್ಯಾ ಪಯಿಲ್ಯಾ 'ಕೊಂಕಣಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಹಾತ್ ಬರ್ಪಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಪಯಿಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಸುರ್ವಿಲೆಂ 'ಪ್ರಸ್ತಾವನ್' ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ–

"ಪ್ರಕಾಡ್ ಗ್ರಾಮೋದ್ಧಾರಣಾ ಸಾರಸ್ವತ್ ಸಮಿತಿಚೆ ಅಭಿಮುಖ್ಯಾರಿ (Initiative) ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊಂವ್ಚೆಂ ಹೆ ಹಾತ್–ಬರ್ಪಾ ಮಾಸಿಕೆಚೆಂ ಪ್ರಥಮ್ ದಳ್ (ಅಂಕೊ ವ ಪಾಕ್ಳಿ) ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ಸಹೃದಯ್ ಜಣಾಂಚೆ ಮುಕಾರಿ ದವ್ರುಂಕ್ ಹಾಮ್ಕಾಂ ಅತಿ ವ್ಹಡ್ ಸಂತೋಸ್ ಆಸಾ. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಸೆಚೆ ಆತಾಂಚೆ ಸ್ಥಿತಿ ಅತೀ ದಾರುಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಿಲ್ಲಿ ತಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮಸ್ತಾಂಕ್ ಕಳ್ತಾ. ಹಾಮ್ಗೆಲಿ ಬಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆಂ ಹಾಮ್ಕಾಂಚ್ ಹಳ್ಳೆಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಇತ್ಯಾಕ್, ತಾಜೆಂ ನಾಂವ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಣ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂಚ್ ಹಾಮ್ಕಾಂ ಲಜ್ಜಾವಹ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಗೊಯಾಂತು ಅನ್ಯೇಕ್ ಅನ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ಆತ್ತಾಂಯಿ ಅತೀ ಪ್ರಚಾರಾರೀ ಆಸಾ. ತಾಂಗಾಚೆ ಜಣ್ ಭಾಷಾ ಪೋಷಣಾ ವಿಶಯಾಂತುಂ ಅತೀವ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಪಾವ್ನಾಸಾಯಿ, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿ ಬಾಸ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಲಾಗು ನಾ–ತಾಂತುಂ ಅನೇಕ್ ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಪದಾಂ ಎಕ್ಕಡ ಜಾವ್ನಾಸಾಯ್. ವ್ಯಾಕರಣ್ ರೀತಿಚ್ ವೆಗ್ಗಳಿ.

ಹಾಮ್ಗೆಲಿ ಭಾಷೆಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ತಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಿ ಗೊಯಾಂತುಲೆಯ್ ಬಾಡ್ಕ್ಯಾಚೆಯ್ ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷೆ ಥಾಕುನ್ ಅತೀ ಬಿನ್ನ ತಂ. ಹಾಮ್ಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ಬಾಸೆಂತುಂ ಮಲ್ಯಾಳ ಭಾಷೆತುಂಲಿಂ ಅನೇಕ್ ಪದ್ ಮೆಳ್ತಾಯ್ ತೆಚ್ ಕಾರಾಣ್ ಪಾಸೂನಿಯ್ ಎಕ್ ಬಿನ್ನ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕಿಲ್ಯಾರಿಯಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಹಾಮ್ಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ತೆಂಕ್ಯಾಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹುಣ್ ಮ್ಹುಣ್ಚಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಆಕ್ಷೇಪ್ ನಾ. ಹಿ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಬಾಸ್ ಉಂಚಾರಿ ಹಾಡ್ಕಾ ಮ್ಹುಣ್ ತಿ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ಸರ್ವ್ ಜಣಾಂಚಾಯಿ ಮನ್ನಾಂತ್ ಅತೀವ ತಾಲ್‌ಪರ್ಯಾ (Interest) ಆಸಾ, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೆ ಖಾತಿರ್ ಕಿತ್ತೆಂ ಕೊರ್ಕ, ಕಶಿ ಕೊರ್ಕ ಕೊಣೆ ಕೊರ್ಕ ಮ್ಹುಣ್ ಕೋಣಾಕ್ ಎಕ್ ರೂಪಿಯ್ (ರೂಪ್) ನಾ. ಕೋಣ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೆ ವಿಶಯಾಂತು ಮುಕಾರಿಂ ಸಲ್ಯಾ್ಂರಿಂ ವೆ ಜಾಯ್ಸ್ತ್?

ಅತೀ ಪುರಾತನ್‌ಯಿ, ಅತೀ ಸುಂದರಿ, ಜಾವ್ನಾಸಿಲ್ಲಿ ಎಕ್ ಬಾಸ್ ತಂ ಹಾಮ್ಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ, ಹಾಮ್ಕಾಂ ತಾಜೆಂ ಮೋಲ್ ಕಳ್ನಾ-ಅನ್ಯಾ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ಜಣಾಂನಿ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ, ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾ, ವ್ಯಾಕರಣ್ ನಾ ಮ್ಹುಣ್ ಆಕ್ಷೇಪ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಪುಡ್ಯೆ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಆಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಕರ್ತಾನಾ ತೆಂ ಸಕ್ಕ್ ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹುಣ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆಚೆ ಖಾತಿರ್ ಹಾಮ್ಮಿ ಲಜ್ಜಿತಾಯ್. ಪರ್ಜತಿಂತ್ ಜನನ್ ಘೆತ್ತಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಉತುಲೆ ಚಾಂಗ್ ಆಸ್ತಾಲೆ, ಆಶ್ಶಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಲೆಕುನ್ ಹಾಮ್ಮಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ್ ಪಾಂವ್ತಾಯ್, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಭಾಷೆಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಣಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಪಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹಾಮ್ಮಿ ತಯಾರ್ ನಾಂಯ್.

ವ್ಹಯ್ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಲಿಪಿ ಆಸಾವೇ? ನಾ. ಆಶ್ಶಿಂ ಮ್ಹುಣ್ ತಿ ಬಾಸ್ ವಾಯ್ಟ್ ಜಾಯ್ನಾ. ತಿ ಸುಂದರ್ ಬಾಸ್. ಎಕೇಕ್ ದಿಕ್ಕಾರಿ ತೆತೆ ದಿಕ್ಕಾರ್ ಪ್ರಚಾರಾರ್ ಆಸುಚೆಂ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಂಚೆಂ ಲಿಪಿನಿಂಯ್ ಬರೊವ್ನ್ ಯೆತಾಯ್. ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ತಿ ಬರಯ್ತಾಯ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಲಿಪಿನ್ ತಿ ಬರಯ್ತಾಯ್. ಗೊಯಾಂತ್ ಅನಿಕ್, ಆಂಗ್ರೆಜಿಚೆಂ (ರೋಮನ್) ಲಿಪಿನಿಯ್ ತಿ ಬರಯ್ತಾಯ್. ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಮಲಬಾರಾಂತು ತಿ ದೇವನಾಗರಿನಿಂಯ್, ಮಲಬಾರಿ ಲಿಪಿನಿಂಯ್ ಬರೊವ್ನ್ ಯೆತಾಯ್. ಅಶ್ಶಿ ಅನೇಕ್ ಭಾಷೆಚೆ ಲಿಪಿನ್ ತಿ ಭಾಸ್ ಬರೊವ್ನ್ ಯೆತಾಯ್ ದೆಕುನ್‌ಂಚ್ ತೆ ಭಾಷೆಚೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತಂ. ಕೇವಲ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಾಂತ್ ತಾಚೆಂ ಮೂಲ್ಯ ಕಾಂಯ್ ಪುಣೆಯ್ ಉಣೆಂ ಜಾಯ್ನಾ, ಮಲಬಾರಾಂತುಲೆ ಜಣಾಂಕ್ ಮಲಬಾರಿ ಲಿಪಿ ಚಾಂಗ್ ಪ್ರಕಾರಿಂ ಕಳ್ತಾ. ದಿಕುನಿಯ್ ಸೌಕರ್ಯಾ್ ಘಂಯ್ ತೆಚ್ ಲಿಪಿನ್- ತಾಂತುಂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ಹಾಡ್ನ್ ಹಾಮ್ಗೆಲಿ ಬಾಸ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಉಚಿತ್ ಮ್ಹುಣ್ ದಿಸೊನ್ ಹಾಮ್ಮಿ ತೆ ಲಿಪಿನ್ ತಾಕ್ಕಾ ಪ್ರಚಾರ್ ದಿತ್ತಾಯ್ ತಂ.

ದುಸ್ಸರೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ತಂ, ಎಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ನಾತ್ತಿಲ್ಲೆಂ ಎಕ್ ಬಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಎಕ್ ಬಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿಯಿ, ಬರೊಂವ್ಚಿಯಿ, ರಿತಿ ತಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸರ್ವ್ ಬಾಷೆಕಂಯ್ ಏಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ರಿತಿಯಿ ತಾಂತುಂ ಅಂತರ್‌ಬಾವಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತಾಲೆಯಿ. ತಿ ರೀತ್ ಕಸ್ಸಲಿ ಇತ್ತೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಚೊವ್ನ್ ಮನಾ ಕರೊಂ ಬಾಸ್ ಕಳ್ನಾನಾತ್‌ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಿ ಸುಗಮ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕುಚೆ ಅವಶ್ಯರ್ಥಾಯ್, ಉಲೊವ್ನ್ ಉಲೊವ್ನ್

ಬಾಷೆಕ್ ಸಬಾರ್ ವಿಲೊಪ್ (omission) ಯೆವ್ನಾತ್ತಿಲ್ಲೆಂ ರಾಬ್ಬುಚೆಂ ಅವಶ್ಯರ್ಥಯ್ ತಾಂತುಲೆಂ ನಿಯಮ್ ಬರೊವ್ನ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ತಂ ವ್ಯಾಕರಣ್. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆಚೆಂ ನೇಮ್ ಬರೊವ್ನ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಕೋಣ್ ಮುಖಾರ್ ಸರ್ಲೆನಾಂಯ್ ಮ್ಹಣ್ ದವರುಂ. ತೆ ಪುರಾತನ್ ಭಾಷೆಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗುಚೆಂ ಕೇವಲ್ ಮೂಡತ್ವ ನ್ಹಂಯ್ ಕರುಂಯಿತ್ತೆಂ.

ಮಾಗ್ಗಿಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್. ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಹಾಂಗಾಚೆ ಬಾಷೆಕ್ ವಿಶಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸಿಲ್ಲೆ ಎಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಾ ಮ್ಹಳೆಂ ಸತ್ಯತಂ. ಎದೇಚ್ ಸುಂದರ್ ಗೀಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಣಿ, ಆಳಿಂ (lullabies), ಕಾಣಿಯೊ ಹಾಚಾ ಭಾಯ್ರ್ ಸಂಗುಚೆ ಲೆಕಾನ್ ಎಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಭಾಷೆಕ್ ನಾ. ಉಪ್ರಾಟೆಂ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಮಡಿಯೆನಿಂಯ್ (ಆಳ್ಸಾಯ್) ಇತ್ತೆಂಕಿ ದೀಸ್ ವೆತ್ತಾ ವೆತ್ತಾ ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷೆಕ್ ಚೊಡ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ವಿರಕ್ತಿ ನಹಿಂ, ತೆಂ ಆಶ್ಶಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್‌ಯ್, ನಾಗಗರ್ತಾಂತುಂ ವಚ್ಚುನುಚ್ ಆಸಾ ತಂ. ಶ್ರೀಯುತ ಪಿ.ಎನ್ ನರಸಿಂಹ ಪೈ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ ಕಮಲಮ್ಮೊಳ್ ಆದಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮಿ ತಾಂಗ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಶಕ್ತಿ ತಕೀತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ದೇವಿಲೆ ಪಾಯ್ಯಾಂಕಡೆ ವಿಶೇಷ್ ಪುಲ್ಲಾಂ ಅರ್ಪಣ್ ಕರುಂ ಯೆತಾಯ್. ಪಂಡಿತ್ ಆರ್.ಸಿ. ಶರ್ಮಾಲಿ ಭಾಷಾ ಗಾನಾ ಮಂಜರಿ ಎಕ್ ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಭಂಡಾರ್ ತಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯ್ ಹಾಜ್ಜಾನ್ ಕಾಂಯ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಭಾಷೆಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅನಿಕ್‌ಯಿ ಜಾವ್ಕಾ, ಜಾಂವ್ಕಾಸಾ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಾ, ನಾ ಮ್ಹಣ್ ರಡ್ಚೆ ನಿಮಿತ್ತಿಂಯಿ ಕಾಂಯ್ ಪ್ರಯೋಜನ್ ನಾ. ಆತ್ತಾಂ ಅತಿ ವಿಶಾಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಸ್ಸಿಲೆ ಭಾಷೆಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಯಿ ಸ್ಥಿತಿ ಎಕ್ ಕಾಲಾಕ್ ಹೆಂಚ್ ಪ್ರಚಾರಿಂಯಿ ತಂ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂಮ್ಕಾಂ ಉಡ್ಗಾಸ್ ಜಾವ್ಕಾ. ಖಂಚಾ ಭಾಷೆಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಜಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಳ್ಬಾರಿ ಧಾಕುನ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಳೈನಾ. ಬಾಕಿ ಸರ್ವ್ ಕಾಯ್ರೆಂ ತುಂಯ್ ಜಾವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾವರಿಚ್ ಹೆ ಕಾಯ್ರೆಂ ತುಂಯಿ ಮ್ಹನ್ಯಾಲೊ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಜಾವ್ಕಾ. ವಿಶಾಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲೆ ಅನ್ಯಭಾಷೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವ್ಹಡ್ ಕರ್ನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಅನಿಕ್‌ಯಿ ತಾಂತುಲೆ ಜಣ್ ಅತೀವ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಪಾವ್ನ್ ಯೆತಾಯಿ. ಹಾಮ್ಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಾ, ನಾ, ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊನ್ ಆಳ್ಶಾಯೆನ್ ಬೆಸ್ಲಾಂಯ್. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಿರ್ಮಾಣಾಕ್ ಜಾವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ ಬುದ್ದಿಮ್ ಶಕ್ತಿಯ್ ವಯ್ಸಾವ್‌ಯಿ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲೆಂ, ಯುವಜಣ್ ಹಾಮ್ಗೆಲ್ಯಾಂತುಂ ಅಪೂರ್ವ್ ನ್ಹಂಯ್. ತಾಂಚೆ ಲಾಗಿಂ ಹಾಮ್ಮಿ ವಿನೀತ್ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರ್ತ್ತಾಯ್. ಧಯ್ರ್ಯಾನ್ ಮುಖಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ದೇವಿಲಿ ಪುಜ್ಯಾ ಕರ್ಯ್ಯಾಯ್ ಮ್ಹಣ್, ಸತ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಧನ್ ಕರುಂಕ್ ಶ್ರಮ ಪಾವಾಂಯ್ ಮ್ಹಣ್. ಮಲ್ಬಾರಿ, ಆಂಗ್ರೆಜಿ, ಹಿಂದಿ ಆದಿ ಬಾಸೊ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಹಾಮ್ಮಿ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನಾಚೊ ಶತವಾಂಟ್ಯಾಂತುಂ ಎಕ್ ವಾಂಟೊ ಶ್ರಮ್ ಉಣೆಂಯಿ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಪೋಶನಾರ್ಥ್ ಹಾಮ್ಮಿ ಪಾಂವ್ತಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಜ್ಜೆಂ ಉತ್ತುಲೆಂ ಲಜ್ಜಾವಹ ವೆಗ್ಗೆಣೆಂ ಕಾಂಯ್ ಆಸಾವೆ? ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಂತುಂ ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯೋಪ ಹಾರು ಕರುಂ ಹಾಮ್ಮಿ ತೆ ಭಾಷೆಚೆ ಪಯ್ಯಾಕಡೆ ವ್ಹೊಡ್ ಭಕ್ತಿನ್ ಅರ್ಪಣ್ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ದುಸ್ಸೆರ್ಯಾನಿ ತೆಂ

ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ದೀವ್ನಾ. ಉಪ್ರಾಟೆಂ, ಕಸ್ಲೊಚ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಣ್‌ಚ್ ಏಕ್ ಪಾಹಾರ್ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಷಾ ದೇವಿಚೆ ಚರಣಾಂ ಕಡೆ ವಿನೀತ್ ಅರ್ಪಣ್ ್ಯಾರಿ ತಿಕ್ಕಾ ಅತೀ ವ್ಹಡ್ ಸಂತೊಸ್‌ಯಿ, ಹಾಮ್ಕಾ ವ್ಹಡ್ ಅನುಗ್ರಹೊಯಿ, ಆತ್ಮ ಟ್‌ತೃಪ್ತಿಯ್ ಜಾತ್ತೆಲಿ.

ಹೆ ಪ್ರಕಾರಿ ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆಕ್ ನ್ಯಾಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಿಲ್ಲೆಂ ಪೋಶಣ್ ದೀವ್ನ್ ತಿಕ್ಕಾ ಂಚಾರಿ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾರಿ ತೆ ಭಾಷೆಚಿ ಜಣ್ ಜನಪದಾಂಕ್‌ಯಿ ಜೌನ್ನತ್ಯ ಮೆಳ್ತಾಲೆಂ ್ಳೆಲ್ಲ್ಯಾಂತು ದೋನಿ ಪಕ್ಷ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ನ್ಯಾಯ್ ನಾ.

ಭಾಷೆಚೆ ಖಾತಿರ್ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲೊ ಹಾಮ್ಗೆಲೊ ಯೊ ಶ್ರಮ್ ಕೇವಲ್ ತುಸ್ಸು (husk) ಂಡೊವ್ನ್ ಹಾತಾ ಪೊಡ್ ಕಾಡ್ಚೆ ಸಮಾನ್ ವ್ಯರ್ಥ್ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಜಣ್ ಆನೇಕ್ ್ತಾಲೆಂ. ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಯೆಶ್ರಮಾನ್ ಸ್ವಲ್ಪಪುಣೆಯ್ ತುಸ್ಸು ಕಾಂಡಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತ್ತಾಚೆ ಪೊಡ್ ಹಾಮ್ಕಾ ದುಖ್ಖಿನ್ನಂಯ್, ಆನಂದ್ ದಿತ್ತಾಲೆಂ. ಆತ್ತಾಂಚೆ ಕಾಲಾ ತಿಯೆಕ್ ಅಚ್ಚು ಮಾರುನ್ ಸರ್ವಾಲೆ ಘುರ್ಕ್ಯಾಡೆ ತಿಕಾ ಪೆಟೊಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹಾಮ್ಮಿ ಶಕ್ತ್ ಂಯ್ ತೆ ದೆಕುನ್ ಆತ್ತಾಂ ತಿಣೆ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲೊ ಸ್ಥಾಯು ಸೊದುನ್ ದರುಂಕ್ ತಿ ಗ್ಗೆವ್ನ್ ವಚ್ಚೊನ್ ತಿಕಾ ಅನುಗ್ರಹ ದಿವ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಬಾಳ್ ವೃದ್ದ ಜನಪದಾಂಚೆ ಗ್ಗಿಂ ಹಾಮ್ಗೆಲಿ ವಿನೀತ್ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಶುಭಂ

ಹ್ಯಾಚ್ ಪತ್ರಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಕವನ್/ಗೀತ್ ಆಸಾ ತೆಂ ಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ. (ಅಂಕೊ II– ವರ್ಸ್ 1944 ಮಹಿನೊ ಸಪ್ಟಂಬರ್)
(ಮಲೆಯಾಳಂ ಇರಾ 1120 ದ್ವಿತೀಯ್‌ದಳ್ – ಅಶ್ವಿನಿ ಮಾಸ್.)

'ಮಾತೃ ವಂದನ್

ಲ್ಲವಿ: ವಂದನಾ ಕೊರ್‍ಯಾಂ ಹಾಮ್ಕಾಂ
ಹಾಮ್ಗೆಲೆ ಆವ್ಸ್ಯಕ್

ನುಪಲ್ಲವಿ: ಪುತ್ರ ವಾತ್ಸಲೇಕ್ ಹ್ಯಾ ಸುಂದರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ – (ವಂದನಾ)

ರಣ್– ಲೊಕಾಂತುಂ ಸಬಾರ್ ಆಸಾ
ವಿವಿದ್ ತರಾಚಿ ಬಾಸ್
ತಾಂತುಂ ಚಂದ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ
ಹಾಮ್ಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ –(ವಂದನಾ)

ತಿಗ್ಗೆಲಿ ಗುಣ ಸರ್ವಾಯ್
ಪುತ್ ಕೊಂಕಣಿ ನೆಣಾಂಯ್
ತಿಕ್ಕಾ ತೆ ವರ್ಜ ಕರ್ತಾಯ್
ತಿಕ್ಕಾ ತಜಾನ್ ದುಃಖ್ ಜಾತಾಯ್ –(ವಂದನಾ)

ಅವ್ವುಕ್ ಸಂರಕ್ಷಣ್
ಕರ್ಚೆಂ ಪುತ್ತಾಲೆಂ ಧರ್ಮ್
ಹಾಮ್ಮಿ ತೆಂ ನಿರ್ವಹಣ್
ಕೊರ್‍ಯಾ ವ್ಹೊಡ್ ಸಂತೊಸಾನ್ –(ವಂದನಾ)

ಅವ್ವುಲಿಂ ಅಪದಾನ್
ಸಮಸ್ತೆಯ್ ಪ್ರಕೀರ್ತನ್
ಕೊರುಂ 'ಕೊಂಕಣಿ'
ಮಾನ್ ಹಾಡೊಂ ಹಾಮ್ಕಾಂ ನಿರಂತರ್ –(ವಂದನಾ)

ಆರ್ ಮಾಧವ್ ...
ತುರವೊರು...

ಹ್ಯಾ 'ಕೊಂಕಣಿ' ಹಾತ್–ಬರ್ಪಾಚಾ ಪತ್ರಾಚೆ (ಪ್ರತಮ, ದ್ವಿತಿಯ ಆನಿ ತೃತೀಯ... ದಳ್) ಮಾತ್ರ್ ಆಸಾತ್. ತೃತೀಯ್ ದಳ್ 1944 ಇಸ್ವಿ, ಕಾರ್ತಿಕ್ ಮಾಸ... (ಅಕ್ಟೋಬರ್ –ನವೆಂಬರ್) ಹ್ಯಾ ಅವ್ದೆಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ... ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ ಉಣ್ಯಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ತರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್, ಮಲೆಯಾ... ಲಿಪಿಂತ್, ಬಳಾದಿಕ್ ಥರಾನ್ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಪುನರ್‌ಜೀವ... ದೀಂವ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹುಣ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ.

ಕೇರಳಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ಸರಿಸುಮಾರ್ 1923 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂ... ಚಳ್ವೆಳೆಚಿ ಉಮೇದ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಎಕಾ ನಮುನ್ಯಾಚಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ... ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಫುಲೊನ್ ಯೇಂವ್ಕನಾ... ಹ್ಯಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷಾಕ್ ವಿಂಗಡ್ ಕಾರಾಣಾಂಯಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಕೇರಳಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗ... ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ಚೆಂ ಆನಿ ವಾಚ್ಚೆಂ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಜಾವ್ಯೆತ್; ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್... ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಚ್ಚಾರಣ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ... ಫುಲೊನ್ ಯೇಂವ್ಕ ಅಡ್ಕಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹುಣ್‌ಯಿ ಸಮ್ಜಯೆತಾ. ವಿಶೇಷ್ ಕಿತೆಂ... ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರೊಂವ್ಚೆ ಲೇಖಕ್ ಉಣೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂಯಿ ಏಕ... ಕಾರಾಣ್ ಜಾವ್ಯೆತಾ. ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ಕಾರಾಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ... ಕೇರಳಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಫುಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಕಳೊನ್ ಯೇನಾ.

5. 2 ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಾಂ

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಉದೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ... ಚರಿತ್ರಾ ಅಶಿ ಆಸಾ:

ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆಂ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರ್ ತಾ 1–7–1843–ಂತ್ 'ಮಂಗಳೂ...

ಸಮಾಚಾರ,' ರೆ| ಹರ್ಮನ್ ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ ಹಾಣೆಂ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಫತ್ರಾ-ಅಚ್ಚೆಂತ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. (ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಎಕಾ ಫತ್ರಾಚ್ಯಾ ಪೊಳ್ಯಾರ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಉಲ್ಪಿಂ ಖಂಚೊವ್ನ್ ಕಾಗ್ದಾಚೆರ್ ಅಚ್ಚಿ ಕಾಡ್ಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಲೆಂ) ಸುಮಾರ್ ತಾ 15-2-1844ರ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸೋಳಾ ಅಂಕೆ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಳ್ಳಾರಿಕ್ ವರ್ಗ್ ಜಾವ್ನ್ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಅಖೇರಿಕ್ ತೆಂ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

'ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ' ಪ್ರಕಾಶಕ್- ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಲ್ಯಾ ರೆ| ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ ಹಾಣೆಂ ಕನ್ನಡಾಚೆಂ ದುಸ್ರೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ಕೀರ್ತ್ ಫಾವೊ ಜಾತಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಬೆಸಿಲ್ ಮಿಶನಾಂತ್ ಛಾಪ್ಯಾಕ್ಷರ್ ಗಡ್ಸುನ್ ಛಾಪ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾತಾನಾ ತಾಣೆಂ 'ಕಂನಡ ವಾರ್ತಿಕ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ 1857 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕರುನ್ ಸುಮಾರ್ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ 'ಕಂನಡ ಸುವಾರ್ತಿಕ,' 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆ,' 'ಬಾಲಪತ್ರ,' 'ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಭಾಪತ್ರ,' 'ಸತ್ಯದೀಪಿಕೆ,' 'ಸುವಾರ್ತಾ ಪ್ರಸಾರಕ,' 'ವೈದೀಕ ಮಿತ್ರ,' 'ಕ್ರೈಸ್ತಹಿತವಾದಿ' ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ನಾಂವಾಂನಿ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ. ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವಿಷಯ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್ಚಿಂ ಹಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಜಣಾಂಕ್ ಖಂಚೆಯಿ ವಿಷಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ್ ರಿತಿರ್ ಸಮ್ಜೊಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ನಂತರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯ್ ಹಾಣೆ 1900 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಸುವಾಸಿನಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಕನ್ನಡಿಗಾಂಕ್ ಆಪ್ಣಾಚಾ ಪತ್ರಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಡ್ಚೊ ಹಾಂಚಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಲೊ. ದೇಶಾಚಾ ಚಾರಾಂಯಿ ಕುಶಿಂನಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳೆಚಿ ಉಜ್ಯಾ-ಕೀಟ್ ಪೆಟ್ತಾನಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಚಾರಾ ಖಾತಿರ್ 'ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರ್ 1907 ಇಸ್ವೆಂತ್ ವಿ. ಎಸ್. ಕಾಮತ್ ಹಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದ. ಕ. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ವಿರೋದ್ ಝುಜೊಂಕ್ 'ರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂಧು' 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' 'ತಿಲಕ ಸಂದೇಶ,' 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ.' ಎಂ. ಎನ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಚೆಂ 'ಆನಂದ,' ಕುಡ್ಪಿ ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ ಹಾಂಚೆಂ 'ಪ್ರಬಾತ' ಇತ್ಯಾದಿ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ. ತಶೆಂಚ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಂತ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಆನಿ ಪತ್ರಿಕೆನಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪೈಕಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಮ್, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್ ಆನಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ್ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

ಅಶೆಂ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ ಜಾತಾನಾ ಸಾರಸ್ವತಾಂನಿ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಧೈರ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಸಂಬಂದಿತ್ ಪತ್ರಾಂ ಖಂಚಾಯ್ ಪುರಾಬಿಲೇಖಾಂತ್ ಜಾಂವ್, ಪುಸ್ತಕಾಲಾಯಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಕ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್

ಚಳ್ವಳೆಚೊ ವಿವರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾವ್ನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ.

5. 2. 1 ಸಾರಸ್ವತ್ -1924

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಚಡುಣೆ 1924 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಮೆಳ್ತಾ.

1925 ಇಸ್ವಿ ನವೆಂಬರ್ ದೋನ್ ತಾರಿಕೆರ್ ಏಕ್ ವರ್ಸ್ ಸಂಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ 'ಹೇಮಂತ ಸಂಖ್ಯಾ' (Special Issue) 'ಸಾರಸ್ವತ' ಪತ್ರ್, ಉಡುಪಿಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋದನ್ಮಾಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಆಸಾ. ತೆಂ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪೈಚಾ ಸಂಗ್ರಹಲಾಂತ್ಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಉರ್ಲಾಂ. ಪೈಚಾ ಮಾನಾಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಅಂಕೊ ಸಮರ್ಪಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ತಾಂತುಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಆಸಾ:–

"ಸಾರಸ್ವತಾಲ್ಯಾ ವೈರಿ ಅಭಿಮಾನು ದವೊರ್ನು ಸಾರಸ್ವತಾಲಿ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಚೆ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಕರ್ನು, ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜಾಚಾ ಉದ್ದರಣೆಚಿ ಆಕಾಂಕ್ಷಿ ಜಾವ್ನ್ ಸಾರಸ್ವತಾಕ ಸಹಾಯಕ ಜಾವ್ನಾಸಿಲ್ಯಾ ಶ್ರೀಯುತ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕ ಸಾರಸ್ವತಾಲೊ ಸ ಪ್ರೇಮ ಉಪಾಹರು"

ಹೆಂ ಹೇಮಂತ ಸಂಖ್ಯಾ ಪತ್ರ್ ಶ್ರೀಯುತ ವಿ.ಎಸ್. ಕಾಮತ್ ಆನಿ ಮುಲ್ಕಿ ವಾಮನ ಕುಡುವ ಹಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಾಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಶಾರದ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್ ಛಾಪುನ್ ಯೆತಾಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಮಂಗೇಶರಾವ್ ತೇಲಂಗ ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಕಾರವಾರ, ಹಾಣಿಂ 'ಆನಂದ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಯೆತಾ:-

"...ಕೋಣೆ ಏಕಾದೊ ಅಸೆಂ ಮ್ಹಣತಕಿ ಆಮಗೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ ಕಾವ್ಯ ನಾ. ಆಮಿ ಕಿತೆ ಕರಿಜೆ? ತಾಕಾ ಹಾಂವ ಅಸೆಂ ಮ್ಹಣತಾಕೀ ಭಾಷಾ ಖಂಚಿ ಜಾಲಿ ತರಿ ಅರ್ಥ್ ಏಕಾಚ್ ಆಸಾ. ತುಮಿ ಖಂಚಾಯ್ ಭಾಷೆಂತಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ ಕಾನಡಿ, ಹಿಂದಿ ವಗೈರೆ ಭಾಷೆಂತಲ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರಾ. ತುಮಿ ಸ್ವತಃ ಕವಿತಾ ಕರಾ, ನಾಕರಾ. ಪರಂತು ಕಾವ್ಯಮಯ ಕಲ್ಪನಾ ತುಮಗೆಲ್ಯಾ ಮನಾಂತ ಉರಚಾಕ ಜಾಯ್. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಾವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಚಿ ರಸ ಜಾಣತಲೆ ಲೋಕ ಸಮಾಜಂತ ಪುಷ್ಕಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾವಚಾಕ ಜಾಯ... ಸಮಾಜಂತ ರಸಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಲೆಕಿ, ಮಾಗಿರ ಕವಿಹಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾತಾತ..."[83]

ಶ್ರೀ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್‌ಯಿ ಲೇಖನಾಂ, ಕವಿತಾ ರಚ್ತಾಲೊ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಪೈಚೆಂ 'ಆಮಚೆಂ ಗೋಮಂತ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕವನ್ ಆಸಾ. ತಶೆಂ ದಿಲಾಂ:-

“ಆಮಚೆಂ ಗೋಮಂತ”

ಆವೈ ಆಮಚೆಂ ಗೋಮಂತ-ಜಯಜಯ
ಧನ್ಯಧನ್ಯ ತೂಂ ನಿರಂತ-ಜಯಜಯ
ಕೀರ್ತಿ ಸದಾ ತುಜಿ ದಿಗಂತ- ಜಯಜಯ
ಗಾವುಂ ನಾಂವ ತುಜೆಂ, ಮಹಂತ-ಜಯಜಯ ||೧||

ಫೂಲ ಪಾನ ನ್ಹೆಸಣಾಂಚೆ ಪಾಂಚ-ತುಜೆ
ಲಾಟಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಯಂಜಣಾಚೆ ನಾಂಚ।
ದುದ ಸಾಗರಾಚೆ ಮೊತಿಯಾಂ ಗಾಂಚ
ಸಹ್ಯಾಗಿರಿಚೆಂ ಚೋಯ್ ಕೀರಿಟ ಊಂಚ ||೨||

ಭಾರ್ಗವಾಸ ಜೈಂ ವಿಂದ್‌ಲಿ ಕುಡಾರಿ
ಥೈಂಸುನ ತೂಂ ಖೈಂ ಫುಲ್ಲಿ ತಡಾರಿ
ಭಾರತಾನ ತುಕಾ ಹಾಂಡಿರ್ ಘೆತ್‌ಲಿ
ರವಿ ಶಶಿಕಿರಣಾಂಚಿ ಶೇಂಸ ಜತ್‌ಲಿ ||೩||

ಮಾಧವಾನ ಮಾಗಧಾಕ ಧವೆಲೋ
ಮಾಂಗಿರೀಶು ಹಂಗಾ ಖೈಂ ಲಿಪ್‌ಲೋ।
ಭಾರ್ಗವಾನ್ ಖತ ಹಾಂಗಾ ಧುಲ್ಲೆಂ ಖೈಂ
(ಭಾರ್ಗವು ಹಾಂಗಾಚ ಮೋಕಳೋ ಜಾಲ್ಲೊ ಖೈಂ)
ಸಾತ ರುಶಿನಿ ತವ ಹಾಂಗಾ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಖೈಂ ||೪||

ಯಾದು ಆಸಮು ತುಕಾ ನ್ಹಯೇಂ ಅಫಾಶೀ
ವ್ಹಡ ವ್ಹಡಿಲ ಆಮಚೇ ತುಜ ಪಾಶೀ।
ಉತರಿಲ್ಲೊ ತೋ ಪಾಚಿಲೋ ಶುಭದೀಸು
ಜೈಂಸುನ ಆಮಚೋ ಗೋಯಾಂತು ಆವಾಸು? ||೫||

ಆಸುನಿ ಖೈಂ ಖೈಂ ತರಿ ಆಮಿ ಮಾಯಿ
ಆಮಚೀಂ ಹೃದಯಂ ಸದಾಂ ತುಜ ಪಾಯಿ।
ತುಜೆಂ ನ್ಹಯ್‌ಂಗೆ ಹೆಂ ಆಮಚೇ ಹಾಡ-ಮಾಸ?
ತುಜಿ ವಿಣ ಖೈಂಚಿ ಆಮಚಿ ದುದ-ಭಾಸ ? ||೬||

ಧರ್ಮಂ ಅಗದಿಂ ಸಾಂಗರಾಂತ ಘೋರ
ಆಮಚಾಮಚಾಂತ ಜಳೌಚಾಕ ವೈರ
ತೂಂ ಆಮಚೆಂ ಏಕಮಾತ್ರ ಕುಳಾರ
ಖೈಂ ಖೈಂಚೆಯಿ ಆಮಿ ಘೇ ಗೋಂಯಕಾರ ||೭||

ಕಿಂಸ್ತಾಂವ ಮುಸ್ಲೀಮಾನಿ ಹಿಂದು
ತುಜ್ಯಾ ಮೋಗಾಂತಾಮಿ ಸಾರಕೇಯ್ ಬಂಧು|
ಏಕುಚ ದೇವಾಮಚೊ ಜಲ್ಮದಾತಾ
ತೂಂ ಚಿ ಏಕಿ ಅಪುರ್ಬಾಯೆಚಿ ಮಾತಾ ||೮||
ಭೌ ಮೊಗಾಚಿ ಚಿಂತ್ರೂಪ ತೂಂ ಬಾವ್‌ಲಿ
ತೂಂ ಭೂಯ್ಂ ವೈಲಿ ಸರ್ಗಾಚಿ ಸಾವ್‌ಲಿ|
ಮ್ಹಾಳಶೇ ತುಜೇಂ ಅಮೃತ ಘೆವ್ನ್ ಯೇಯ್‌ಗೆ
ತನು ಮನ ಭರ ನವ ಜೀಣ ಪೆಯೇಯ್ ಗೆ ||೯||
ಆವೈ ಮೊಗಾಳೇ ವಿಸರುಂ ನಾಕಾ ಮಾಕಾಂ
ಆಮಕಾ ಗೋಯಪಣ ವಿಸರುಂ ಸೋಣಾಕಾ|
ತುಜಾಂ ತುಂಜಾಮ್‌ಚೋ ಜಲ್ಮು ಜಲ್ಮು ಜಾಂವ್
ಲಿಖಿಯ ಉರೋ ಮಾಂಯ್ ತುಜೆಂ ಪವಿತ್ರ್ ನಾವ್ ||೧೦|| [84]

ಹೇಮಂತ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತ ಪತ್ರಾಚಾ ಆಖ್ಯೆರಿಕ್ ಪತ್ರಾಚೆ ಪ್ರಕಟ್ನಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ನಿವೇದನ್ ಕರ್ರಾತ್.

"ದೇವಲ್ಯಾ ಕೃಪೇನ ಆನಿ ತುಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಲ್ಯಾ ಆಶೀರ್ವಾದನ ಸಾರಸ್ವತಾನ ಏಕ್ ವರ್ಸ್ ಆಖ್ಯೆರಿ ಕೆಲ್ಲೆಂ.

ಆಪ್ಣಾಲೆಂ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಸಾಚೆ ಪೂರ್ಣತೆಚ್ಯಾ ಸ್ಮಾರಕ ಜಾವ್ನು ಸಾರಸ್ವತಾನ ಹೊ ಸಂಖ್ಯೊ ಬಾಹಿರ ಕಾಳ್ಳು. ಜ್ಞಾತಿ ವೃಂದಾನ ಹಕ್ಕಾ ಸ್ವಾಗತ ದೀವ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಗೆಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನ...... ಸಾರಸ್ವತಾಲೊ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶು ನಿರುಪೇಕ್ಷ ಬುದ್ಧಿಚಿ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾನ, ಸಾರಸ್ವತಾಕ ಅತೀ ಕಷ್ಟ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ, ಅನೇಕ ಲೋಕಾಂಕ ತುಜ್ಜೆ ವೈರಿ ಅಭಿಮಾನು ಜಾಲ್ಲೊನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ, ತೋ ಎಕ ಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ನು ಬಾಹಿರ ಆಯ್ಲೊ. ಜ್ಞಾತಿ ವೃಂದಾಚಾ ಜಾಗೃತಿ ಖಾತಿರ ನಿರಂತರ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕಂಠಿತ ಜಾಲೊ. ಸಾರಸ್ವತಾಕ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಪೋಷಕ ಆನಿ ಸಹಾಯಕ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾರಿ, ಸಾರಸ್ವತಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೌಲ್ಯ ಚಡ್ ಕರ್ನಾನಾತ್ತಿಲೆಂ ಪುರಂ ಚಡ್ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಶಾ ಆಸ. ತಿ ಆಶಾ ಪೂರ್ಣ ಕರೋಚೆಂ ತುಮ್ಗೆಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತುಂ.

ಸಾರಸ್ವತ ಕಿತ್ಲೆ ಉಪಕಾರಿ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಆಶಾ ಆಸ್ಶಿಲಿಕಿ, ತಿತ್ಲೆ ಉಪಕಾರಿ ಜ್ಯಾನಿ ಮ್ಹಣ್ ಅತೀ ಸಂತಾಪನ ಸಾಂಗೂಕಾ ಜಾತಾ. ಆಶಾ ಆಸ್ಸಿಲಿ, ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಂತುಂ ಜಾತಿಚೆಂ ಸರ್ವ ಕಡೆಚಿ ವಾರ್ತಾ, ಸರ್ವ್ ರೀತಿಚೊ ಭಾವಾನಾ, ಸರ್ವ ನಮೂನ್ಯಾಚೊ ಘಟನಾ ಪ್ರಕಟ ಪಾವ್ನು ಜ್ಞಾತಿ ವೃಂದಾಚೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಾವ್ಕ್ ಮ್ಹಣ್; ತ್ಯಾ ಮೂಲಕ ಪರಸ್ಪರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜೊಕ್ಕುನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಂತು ಐಕ್ಯ ಆಸ್ಸ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್; ಸಾರಸ್ವತ ಸಂಸ್ಥೆಂಚಿ ಸುಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತ್ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್, ಸಾರಸ್ವತ ಉಪಭಾಗಾಂ ಮಧ್ಯೆ ಐಕ್ಯ ಆನಿ ಬಂಧುತ್ವ ಆಸ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್; ಕರ್ನಾಟಕ

ರಸ್ವತಾಂತುಂ ಆತ್ಮೀಯತಾ ಆಸಾ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್, ಪರಂತುಂ ಜ್ಞಾತಿ ವೃಂದಾತೂನ ಮ್ಹಾಕಾಂ ಜಾವ್ಕ್ ಇತ್ಲೊ ಸಹಕಾರು ಮೇಳ್ಳಿ; ಜ್ಞಾತಿ ವೃಂದಾಕ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಂತುಂ ವ್ಕ್ ಇತ್ಲೊ ಉತ್ಸಾಹು ಆಸಾ ಜ್ಯಾನಿ. ಹೆಂ ಸಾರಸ್ವತು ವಿಷಾದ ಪೂರ್ವಕ ವ್ಹಯಿ ಣ್ಣಾ.

ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನು ಆಮ್ಗೆಲಿ ನಿವೇದನ ಇತ್ಲೀಚಿ:–

ತರಿ ತುಮ್ಕಾ ಪೈಸೊ ದೀವ್ನು ಹಾಡೊಚಾಕ ಜ್ಯಾನ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ, ಪತ್ರಿಕಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ ತೆನ ವಚ್ಚುನು ವಾಚ್ಚಾ; ಆನಿ ಪತ್ರಿಕೆಕ ತುಮ್ಗೆಲ್ಯೊ ಆಂತರ್ಯಾಚೊ ಭಾವನೊ ಖುನು ಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ಕರ್ನು ವ್ಯಾಟ ಜಾವ್ನು ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಂತುಂ ವೀನ ಕಲಾ ಭರ್ನು ಸೊಡಾ; ಪಾಡ ಜಾವ್ಚಾ ಸಂಸ್ಥೆಂತುಂ ನವೀನ ಸುಧಾರಣೆಚೊ ಾರ್ಗು ದಾಕಯಾ."

"ಇತ್ಲೀಚಿ ಸಾರಸ್ವತಾಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ"[85]

ಹ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಆತಾಂ ಖ್ಯಂಸರೀ ಮೆಳಾನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ್ಯ ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಮಾಹೆತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅಸಾದ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ ೆಂ ಆನಿ ಕೆದಾಳಾ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಯಿ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕಳಿತ್ ಜಾಯ್ನಾ.

5. 2. 2 ಸಾರಸ್ವತ ಸಪ್ತಾಹಿಕ - 1941-1946

ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲಾಂತ್ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್ ಕುಡ್ವಾನ್ 1941 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ವಭಾರತ' ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್, 'ನವಭಾರತ' ಕನ್ನಡ ದಿಸಾಳೆಂ ಆನಿ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ.[86]

ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪತ್ರಾಚೊ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶು– "ಭಾಷೇಚಿ ೇವಾ ಬರೇ ರೀತಿರಿ ಕರಕಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಹೀ ಬರೇ ಉಲಪಿ ಭಾಸ ನಾಸತಾನಾ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ೇಶಾಚಿ ಇತರ ಬರಪಿ ಭಾಷೇ ವರಿ ಏಕ ಉಚ್ಚ ಭಾಸ ಹೆಂ ಸಿದ್ದಾಂತ ಕರಕಾ; ಹ್ಯಾ ಾಷೆಚೊ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಚಾರು ಚಲಕಾ ಅಶೆಂ ಆಶಿಲ್ಲೊ. ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರು ಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ಶಿಥಿಲ ಜಾವ್ನು ಗೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜ ಸುಸಂಘಟಿತ ಕರಕಾ; ಮಾಜ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪವಿತ್ರ ಮಂದರ ವಿದ್ಯೆನ ಬುದ್ದೀನ ಸತ್ಕರ್ಮಾನ ಶೋಭಿತ ಕರಕಾ– ್ಯ ಪತ್ರ ದ್ವಾರಾ ದೂರ ದೂರ ವೊಚ್ಚೊನು ರಾಬ್ಬಿಲೆ ಸಾರಸ್ವತ ಬಂದು ಬಾಂಧವಾಂಲೊ. ಮಾಗಮು ಏಕತ್ರ ಘುಡಕಾ ಹೆ ಉದ್ದೇಶಯಿ ಪತ್ರಾನ ದವೊರ್ನು ಘೆತ್ತಿಲೆ'[87] ಮ್ಹಣ್ 'ಸ್ಸಾರ್' ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ರಜತೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆರ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ಸಾರಸ್ವತಾಂನಿ ತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂತ್ ಸಂಶೋದನಾತ್ಮಕ್ ದರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಬಾರೀ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾನ್ ಕೆಲಾಂ. ಪುಣ್ ತವಳ್ ಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಕೊಣೇ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ದವರ್ಲೆಲಿಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಯಾ ೆಂವ್ಕ್ ಹ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್‌ನಾಂತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಹಿಂ ತ್ರಾವೆಜಾಂ ಆದಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಖ್ಯಂ ಆನಿ ತಾಕಾ ವಾಳ್ತಿ ಲಾಗ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಆನಿ ತಿಂ

ಹುಲ್ಪಾವ್ನ್ ಉಡಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಕಾರ್ವಾರಾಂತ್
1940 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಡಿ. ನಾಡಕರ್ಣಿ ಹಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ 'ನವಯುಗ'
ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್, 1947 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಉಜ್ವಾಡ್' ಆನಿ 'ಸರ್ವೋದಯ'
ಪತ್ರಾಂ ಆಸ್ಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಆನಿ 1950 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕುಮಟಾಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಕಿನಾರಾ'
ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಸ್ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಶ್ರೀ ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ ಹಾಣಿ
ಸಂಪಾದಿಸಿಲ್ಲ್ಯಾ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ -ಸಾಹಿತ್ಯ' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹ್ಯಾ
ವಿಶ್ಯಾಂತ್ಯಿ ಸಗ್ಳೆಂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಭಂವ್ತೊನ್ ಆಸ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಾಂತ್
ಹಾತ್ ಚರಯ್ಲ್ಯಾರೀ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಕಾಯಿಂಚ್ ಖ್ಹುರು ಸಯ್ತ್ ಮಳಾನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್
ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ವಿಶಯಾಂತ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ವಿವರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ.

5.3 ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಝಳಕ್-

ಗೊಂಯ್ಚಿ ಸುಟ್ಕಾ ಜಾಂವ್ಚೆ ಆದಿಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಚಳವಳೆಚೆಂ ಕೇಂದ್ರ್
ಮುಂಬಯಿಂತ್ ಆಸ್ಲ್ಲೆಂ. ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ರೊಮಿ
ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ರಾಶಿರ್ ಬಸೊನ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳ್" ಚಲಯ್ತಾನಾ ಹೆಣ
ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಹಿಂದು ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಚಿ ಕಥಾ ವೆಗ್ಳಿ ಆಸ್ಲ್ಲಿ. ಗೊಂಯ್ಕಾರ್
ಹಿಂದು ಕೊಂಕ್ಣೆನ್ ಉಲಯ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ಯಿ ತೆ ತಾಂಚಾ ರಿವಾಜಿ ಪ್ರಮಾಣ
ಮೂಳ್ ಶಿಕಾಪ್ ಮರಾಠಿಂತ್ ಶಿಕ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ತೆ ಬರವ್ಪಾಕ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್
ಮರಾಠಿ ವಾಪಾರ್ತಾಲೆ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಚಡುಣೆ 1910 ಇಸ್ವೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶೆಣೈ
ಗೊಂಯ್ ಬಾಬ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆಕಾರ್ ಮುಂಬಯಿಚಾ
ಗಾಂವಾಂತ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಿಂದ್ವಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ವೊಡ್ಡಿ
ಹಾಡುಂಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ತಿಚಾ ಮಾನಾಚ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾರ್ ಬಸಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್
ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಹಿಂದು ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾ ಮದೆಂಯಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಕೀಟ್ ಪೆಟ್ಲೆಂ. ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ
ಬಾಬಾನ್ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ತಿಚಾ ಮಾನಾರ್ ಬಸಯ್ಲೆಂ, ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ತೆ
ಪ್ರಮಾಣೆಕರಣ್ ಕರುಂಕ್, ಸೂಕ್ತ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಮಾದ್ಯಮ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಮಾದ್ಯಮ
ಕರುಂಕ್ ದೀಸ್ ರಾತ್ ವಾವುರ್ಲೊ. ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಫಕತ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಮಾತ್
ನ್ಹಯ್ ಬಗಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಕಾಂಟಾಳೊ ಆಸ್ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಚೆಂ ಮನ
ಬದ್ಲುಂಕ್ ತಸಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಲೆಂ.

ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಪುಲಂವ್ಚೊ ಇರಾದೊ ಘೆವ್ನ್ ವಗೆ
ಬಸ್ಲೊನಾ. ಕೊಂಕಣ್ವಾದ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಚಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯ್ ಥರಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ತಾಂ
ಕಳ್ವಳ್ ಇತ್ಲಿ ಆಸ್ಲ್ಲಿ ಕಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ತಾಂಕ್ ದಾಕಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕಣೆಚ್ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ
ಮೊಡಿಂಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಚರಿತ್ರಾ ವ್ಯಾಕರಣ್, ಭಾಷೆಚೊ ವಾದ್-ವಿವಾದ್ ಇತ್ಯಾ
ವಿಷಯಾಂಚೆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುಂಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲಿ.

ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚೆಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಆನಿ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ತವಳ್ ಕೋಣೆಯಿಂ ಮುಕಾರ್ ಯೇನಾತ್ಲ್ಲೆ. ತಾಚಿಂ ಲಿಕಿತಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾ ಖಾಲ್ ಗೋವಾ ಹಿಂದು ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆನಿ ಸಾರಸ್ವತ್ ಸಮಾಜ್ ಮುಂಬಯ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ವೆದಿಚೆರ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ರುಪಾರ್ ಪರ್ಜಳ್ಳಿಂ. ತವಳ್ ಕಾಮ್ ಸೊದುನ್ ಮುಂಬಯ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ 'ಕಾಶಿನಾಥ್, ಶ್ರೀಧರ್ ನಾಯಕ್' ಹಾಣೆಂ 'ಗೊಮಂತಕ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕರುನ್, ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚಿಂ ಉಪನ್ಯಾಸಾಂ ಆನಿ ಲಿಕಿತಾಂ ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲೊ, ಆನಿ ಅಶೆಂ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚಿ ಗೊಯಾಂ ಭಾಯ್ಲಿ ವಾಸ್ಣುಕ್ 1928 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲೊ.

ವಾಮನ್ ಬಾಬಾಚಾ ಆನಿ ಕಾಶಿನಾಥಾಚೆ ಇಶ್ಟಾಗತೆ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳಿಚೆರ್ ಲಾಂಬ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾಲೊ. 'ಗೋಮಂತಕ್ ಪ್ರಿಂಟಿಗ್ ಪ್ರೆಸ್'ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲಕತ್ವಾ ವರ್ವಿಂ ಶೆಣಯ್ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚಿಂ ಲಿಕಿತಾಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲಿಂ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ದುಸ್ವಟ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾಚ್ ಆಸ್ಮಿತಾಯೆ ವಯ್ರ್ ದುಬಾವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಎಕ್ವಟಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ.

ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಗೊಂಯ್ ಹಾಣೆಂ ಹರ್ಯೇಕಾ ವರ್ಸಾ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ದಿವಾಳಿ ವಿಶೇಷ್ 'ಕೊಂಕಣಿ' ವರ್ಸುಕಿ ಅಂಕ್ (1985–86) ಹ್ಯಾ ನೆಮಾಳ್ಯಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್:

5.3.1 *ಮುಂಬಯ್‌ಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳ್*

– ಖಾಸ್ ಸಾದರ್

"ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾನ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳೀಕ್ ಸಗಳೊಚ್ ಸಾಟ್–ಏಕ್ ವರ್ಸಾಂಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಆಸಾ. ತಾಣೆಂ ಜೆನ್ನಾ ಹಿ ಚಳವಳ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ, ತೆನ್ನಾ ತಾಂಚಿ 'ದೆಡ್ ಶಾಣ್ಯಾಂನಿ' ಕಶೊ ಬಕ್‌ಚ್ಯಾಯೊ ಕೆಲ್ಲ್ಯೊ. ಹೆಂ ಆಮಿಂ ಜಾಣಾಂತ್. ತಾಂಚ್ಯಾ ಬರಪಾವಳಿಚ್ಯಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿನ್ ಮಾಗಿರ್ ಕಿತಲೆಶೆಚ್ ತರ್ಣಾಟೆ ಮುಖಾರ್ ಆಯಲೆ ತಾತೂನ್ ಬಾಕಿಬಾಬ್ ಬೋರ್‌ಕಾರ್, ಮನೋಹರ್ ರಾಯ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯ್, ವಿಷ್ಣುಬಾಬ ನಾಯಕ್, ರವೀಂದ್ರ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ, ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ, ಎಫ್.ಜೆ. ಮೂರ್ತಿರಿಶ್ ಅಶೆ ಸ್ವಯಂಭೂ ವಿಚಾರ್‌ಸರಣಿಚೆ ತರ್ಣಾಟೆ ಆಶಿಲ್ಲೆ. ತಾಣಿ ಆನಿ ಹೆರಾಂನಿ ಹೆ ಚಳವಳೀಚೆ ಕಿಟೀಕ್ ಫೂಂಕ್ ಮಾರಿತ್ ರಾವುನ್ ತಿ ರಸರಶೀತ್ ದವಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಫಕತ್ ಸಾಟ್ ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೀನ್ ಯೆದಿ ವ್ಹಡಲಿ ಉಡಿ ಮಾಲ್ಲಿ ಹಾಂಚೆ ಕಾರಣ್ ಕಿತೆಂ ಆಸುಂಯೆ? ಹಾಚಿ

ಜಾಪ್ ಸೊಂಪಿ ಆಸಾ. ಹೆ ಚಳವಳಿಂತ್ ಭಾರಾವನ್ ಕಾಮ್ ಕರಪಿ ಅಶೆ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ತೋಲಾದೀಕ್ ಮನೀಸ್ ಮೆಳ್ಳೆ ಕೊಂಕಣೀಚೊ ಪ್ರಸ್ನ್ ಮನೋಹರ್ - ರಾಯ್‌ಸಾರಕೊ ಟೊಪ್ ಸ್ಕೊಲರ್ ಸಾಂಗತಾ, ರವೀಂದ್ರ ಬಾಬಾ ಸಾರಕೊ ಗಾಂಧಿವಾದಿ ಸಾಂಗತಾ ಆನಿ ಬಾಕಿಬಾಬಾಸಾರಕೊ ವ್ಹಡ್ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ್ ಕವಿ ಸಾಂಗತಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹಾತೂಂತ್ ಕಿತೆಂ ತರಿ ಅರ್ಥ್ ಆಸಾ ಅಶೆಂ ವಿರೋಧ್‌ಕಾಂಕಯ್ ದಿಸೊನ್ ತೆ ಹೊಗಿ ಪಡ್‌ಟಾಲೆ. ದೆಖುನ್‌ಚ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಏಕಲ್ಯಾ ಏಕಲ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾನ್ ಧಾ ಧಾ ಮನಶಾಂಚೆ ಕಾರ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ. ಹೊ ಏಕಲೊ ಏಕಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಡಿಂಗ್ ಭುಂಯೆರ್ ಸೃಶ್ಟಿ ನಿರ್ಮುಪಿ ಆಸಲೊ. ಏಕ್ ಏಕ್ 'ಸಮ್ರಾಟ್' ಆಯಜ್ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಚಳವಳ್ ಮುಖಾರ್ ಪಾವಿಲ್ಲಿ ದಿಸ್‌ತಾ ತಿ ಹ್ಯಾ 'ಸಮ್ರಾಟಾಂಚೊ' ಆದರ್ಶ್ ದೋಳ್ಯಾ ಮುಖಾರ್ ದವರೂನ್ ವಾವುರತಲ್ಯಾ ತರಣಾಟಯಾಂಖಾತಿರ್...... ಆಯ್‌ಜ್ ಪೊಟ್ ತಿಡಕೀನ್ ಚಳವಳ್ ಕರತಲ್ಯಾ ಬಾಬ್ ಪುಂಡಲೀಕ್ ನಾಯಕ್, ದತ್ತಾ ನಾಯಕ್, ಎನ್. ಶಿವದಾಸ್, ಬಾಬಲಿ ನಾಯಕ್, ತೋಮಾಜಿನ್ ಕಾರ್ಡೊಜ್, ದಾಮೋದರ್ ಮಾವಜೊ, ದಿಲೀಪ್ ಬೊರ್‌ಕಾರ್, ಮಾವಿನ್ ಗುದಿನ್ಯ ಸಾರ್‌ಕಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಗಾಂವಾಂನಿ ವಾವುರತಲ್ಯಾ ತರ್‌ನಾಟ್‌ಯಾ ಮದೆಂ ಹೆಚ್ 'ಸಮ್ರಾಟ್' ಗುಣೆಲ್ಯಾಂನಿ ಗುಣೂಂಕ್ ಲಾಗಿಲ್ಲೆ ದಿಸತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳೀಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಆಮ್‌ಚ್ಯಾ ವಾಚಪ್ಯಾಂಕ್ ಕಳ್‌ಚೊ ಮ್ಹಣ್, ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ಸದರಾಂತ್ ದೋನ್ ಲೇಖ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್"

– ವಾವುರಪಿ ಸಂಪಾದಕ್

5.3.2 ಮುಂಬಯಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳ್ : ಕಾಂಯ್ ಉಗ್ಡಾಸ್

(ಕೊಂಕಣಿ- ವರ್ಸುಕಿ ಅಂಕ್ 1985-86)

– ಅನಾ ಮ್ಹಾಂಬ್ರೊ

"...ಹ್ಯಾ ದೇಶಾಂತಲಿ ಕೊಂಕಣೀಚಿ ಚಳವಳ್ ಸುರೂ ಜಾಲಿ ಮುಂಬಯಂತ್. ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಸುರ್‌ವಾತೀಚೆ ಖುಬ್‌ಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್, ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಹಾಂಗಾ ವಾವುಲ್ಲೆಂ. ವ್ಹಡಲ್ಯೊ ಸಂಸ್ಥಾ ಹಾಂಗಾ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲ್ಯೊ. ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕಾಂ, ತಿಯಾತ್ರಾಂ, ಸಿನೆಮಾ ಹಾಂಕಾ ಹಾಂಗಾ ಪೊಸವಣ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ಚಡ್‌ಶಿಂ ನೆಮಾಳಿಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ ಹಾಂಗಾ ಉಜವಾಡಾ ಆಯಲಿಂ ಆನಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತಾಂತಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ ವೇಲಿ ಪಯಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಹಾಂಗಾ ಸುರೂ ಜಾಲಿ. (ಪುರ್ತುಗೇಜಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಪಣಜಿ ಆಕಾಶ್‌ವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೇರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಾರ್ಯಾವಳಿ ಜಾತಾಲ್ಯೊ)

ಆರ್ವಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿಂತಲೆ ಪಯಲೆ ಪಿಳಗೆತಲೆ ಕಾಂಯ್ ನಾಮನೆಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಶಣೈ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬ್, ಬಯಾ ಭಾವ್, ರಾ. ನಾ. ನಾಯಕ್, ದಿನಕರ

ದೇಸಾಯ್ ಆನಿ ಜ್ಯೊಕಿಂ ಆಂತೋನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೀಸ್. ಹ್ಯಾ ಸಾಗಲ್ಯಾಂಚಿ ಮುಂಬಯ್ ಹಿ ಕರ್ಮ್ ಭೂಂಯ್.

ಆಮಿ ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಂಕ್ ಪಳೆಲೆನಾ. ಪುಣ್ ತಾಂಚೆ ವಿಶೀಂಚ್ಯೊ ಖಬ್‌ಸೊ ಬರೊ ಬಯ್‌ಭಾವ್ ಆನಿ ಡಾ. ಎಮ್. ಪಾಂ. ಕಾಮತ್ (ಗೋವಾ ಹಿಂದು ಅಸೋಸಿಯೆಶನಾಚೆ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ್) ಹಾಂಚೆ ಕಡಲ್ಯಾನ್ ಆಯ್‌ಕಲ್ಯೊ. ದೋಗಾಂಯಂಚ್ಯಾ ಚಾಲಿಂವೆಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್‌ಗೆಲೆಂ ಮತ್ ಜಾಲೆಂ. ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ಹೆ ಏಕ್ ಬುದ್ದಿಮಾನ್, ಪ್ರಮಾಣಿಕ್ ಆನಿ ಹಟವಾದಿ ಅಶೆ ಮನೀಸ್ ಆಸಲೆ. ತೆ ಕೊಂಕಣೀಚ್ಯಾ ಮಳಾರ್ ಜೆಂ ಕಿತೆಂ ವಾವರ್ ಕರೂಂಕ್ ಪಾವಲೆ ತೊ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಹಟವಾದಾಕ್ ಲಾಗೂನ್.

ರಾ. ನಾ. ನಾಯಕ್ ಹೆ ಏಕ್ ಅಜಾತ್ ಶತ್ರು. ಗಾಂಧಿ– ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಹಾಂಚಿಲ್ಯಾ ಮಾನಪಿ. ಖಾದಿ ವಾವರಪಿ. ಕೆನ್ನಾ ಕೋಣಾಕ್ ನಾ ದುಖೊವಪಿ. ವೈಚಾರಿಕ್ ರಪ್ ತೆಂ ಬರೆಂ ಕರತಾಲೆ. ಪುಣ್ ತಾಂಚಿ ಶೈಲಿ ಮಾತ್‌ಶಿ ಜಡ್ ಆಸ್‌ಲಿ.

ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಾಂ ಕಡೇನ್ ಆಮ್‌ಗೆಲೊ ಸಂಬಂಧ್ ಆಯ್‌ಲೋನಾ ಏಕೆ ಕಾಳಾಚೆ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಏಕ್ ನಿಷ್ಠಾವಂತ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ. ಕಾಂಯ್ ಕಾಳ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿತಾಲ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ್ ತೆ ಕನ್ನಡ್ ಕಾವ್ಯಾ ಕಡೇನ್ ವಳ್ಳೆ. ನಿಮಾಣೆ ಮೆರೆನ್ ಥಂಯ್‌ಚ್ ತೆ– ಸ್ಥೂನ್ ಉಲ್ಲೆ. ದೇಖೂನ್ ಕೊಂಕಣೀ ಪರಸ್ ತಾಂಕಾಂ ಕನ್ನಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್ ಸ್ಥಾನ್– ಧಿನಕರ್ ಬಾಬಾನಿ 'ನಿದ್ ರೆ ಬಾಳಾ S S ಚಾಂಪ್ಯಾ ಕಳ್‌ಯಾ S S'– ಸರ್ಕಿಲೆಂ ಏಕ್ ಅಮರ್ ಗೀತ್ ಕೊಂಕಣೀಕ್ ದಿಲಾಂ ತೆಂ ಸಾಸಣಾಕ್ ಉರ್ತಲೆಂ.

ಜ್ಯೊಕಿಂ ಆಂತೋನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣಾ ತಯಾರ್ ಕರತಾಲೆ, ಪೊನ್ನ್ಯಾ ಗೊಂಯಾಚೇರ್ ಬರೆ ಉಲಯತಾಲೆ. ಹಾಂವ್ ಮುಂಬಯ್ ಆಕಾಶವಾಣೀಚೇರ್ ಆಸ್‌ತಾನಾ ಏಕಾದ್ರೆಂ ಗೀತ್ ಕಾನಾಕ್ ಗೋಡ್ ಲಾಗಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೆ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾಂಗೂಂಕ್ ಯೆತಾಲೆ. ಉತರಾಂಚ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಚಿ ವಿಸ್‌ಕಟಣಿ ತೆ ಬರೆ ಕರತಾಲೆ.

ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತ್ ತಾಂಕಾಂ ಮೆಳೊಂಕ್, ಚರ್ಚಾ ಕರೂಂಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಘರಾ ವೆತಾಲೊ. ಏಕ್ ಫಾವಟ್ ತಾಕಾ (ತ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾಕ್) ತಾಂಚ್ಯಾ ಘರಚ್ಯಾಂನಿ ಸಾಂಗಲೆಂ, **'ಕೊಂಕಣೀಕ್ ಲಾಗೂನ್ ತೊ ಆದಿಂಚ್ ಪಿಸೊ ಜಾಲಾ. ತೂಂ ಹಾಂಗಾ ಯೆವನ್ ತಾಚೆಂ ಪಿಶೆಂ ಅದಿಕ್ ವಾಡೊಂವ್ ನಾಕಾ.'** ತೆದಿಸಚ್ಯಾನ್ ತೊ ತಾಗೆರ್ ವಚಪಾಚೊ ಬಂದ್ ಜಾಲೊ. ಉಪರಾಂತ್ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಜ್ಯೊಕಿಂಬಾಬ್ ಗೆಲೆ. ತಾಂಚ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂಗ್ರಹಾಚೆಂ, ತಾಂಣಿ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಚೆಂ, ಆಕಾಶವಾಣಿಚೇರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಲೊವಪಾಂಚೆಂ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ, ಜಾಣಾ ಕೋಣ್!

ಜ್ಯೊಕಿಂ ಆಂತೋನ್ ಮುಂಬಯಚ್ಯಾ ತಿಯಾತ್ರಾಂಚ್ಯೊ ಬರ್‍ಯೊ ಖಬರೊ ಸಾಂಗತಾಲೆ. ತೆ ಮ್ಹಣಟಾಲೆ, ಮುಂಬಯತ್ ಆದಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಭಾಯಲ್ಯಾ ದೇಶಾಂತಲ ಖೆಳ್ ಯೆತಾಲೆ. ಅಸೋಚ್ ಏಕ್ ಖೇಳ್ ಪಳೊವನ್ ಏಕಟ್ಯಾನ್ 'ಇಟಾಲಿಯನ್ **ಭುಗರ್ಗೊ**' ಮ್ಹಣೊನ್ ಎಕ್ ತಿಯಾತ್ರ್ ಬರಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ತೆಂ ಭಾಂಗವಾಡಿಚ್ಯಾ ಥೆಟರಾಂತ್ ಸ್ಟೇಜೀರ್ ಹಾಡಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ದಾದ್ಲೆ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆ ಪಾರ್ಟ್ ಕರ್ತಾಲೆ. ಪಯಲಿ ಬಾಯಲ್ ಹೆ ಸ್ಟೇಜೀರ್ ಕೆನ್ನಾ ಚಡಲಿ ಆನಿ ತಿ ಕೋಣ್ ಹೆ ಜ್ಯೊಕಿಂಬಾಬ್ ಜಾಣಾ ಆಸಲೆ.

ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ ಮುಖಾರ್ ಹಾಂವ್ ಜೆಂ ಕಿತೆಂ ಬರಯತಾಂ ತಾಂತೂಂನ್ ಗಜಲಿ ಫುಡೆಂ ಪಾಟಿಂ ಜಾಂವ್ ಯೆತಾ, ಚುಕೊಯ್ ಜಾಂವ್ ಯೆತಾ. ಜಸೊ ಉಗಡಾಸ್ ಜಾತಾ ತಶೆ ಬರಯತಾಂ...

ಹಾಂವ್ ಮುಂಬಯಂತ್ 1956 ಆಂತ್ ಪಾವಲೊಂ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್, ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತಿ ಹ್ಯೊ ಸಂಸ್ಥಾ ಚಲತಾಲ್ಯೊ. ಆಕಾಶವಾಣೇಚೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಸುರೂ ಜಾವನ್ ಚಾರ್-ಏಕ್ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲ್ಲಿಂ.

ತ್ಯಾ ಆದಿಂ ಬೆಳಗಾಂವಾಂ ಶಿಕತಾಲೊಂ ತೆನ್ನಾ ರಾಣಿ ಪಾರ್ವತಿದೇವಿ ಕಾಲೇಜಾಚ್ಯಾ ಹಾಸ್ಟೆಲಾಂತ್ ದಾಜಿ ಕುಂಡಯ್‌ಕಾರಾಚ್ಯಾ ರೂಮಾಂತ್ 'ಸಾಳೀಕ್' ಪಳೆಲ್ಲೆಂ ಅಸೊ ಉಗಡಾಸ್ ಜಾತಾ. ಮುಂಬಯ್ ಪಾವತ್‌ಕೂಚ್ ತಾಚೆ ಫುಡಲೆ ಅಂಕ್ ಬರ್‍ಯಾಚ್ ತೆಂಪಾ ಉಪರಾಂತ್ ಪಳೆಲೆಂ. ಅಶೇಚ್ ತರೇನ್ ಕೆನ್ನಾತರಿ 'ಸಾದ್' 'ಪ್ರಜೆಚೊ ಆವಾಜ್ ಹಾಂಚೆಯ್ ಅಂಕ್ ಪಳೆಲೆಂ. ಅಶೀಂಚ್ ಕೆನ್ನಾತರಿ ಶಣೈ ಗೊಂಯ್‌ಭಾಬಾಲ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಹಾತಾಂತ್ ಪಡಲಿಂ- 'ಜೈತ್,' 'ವಸಣೂಕ್' 'ವ್ಯಾಕರಣಿ ಬಾಂದಾವಳ್,' 'ಮೊಗಾಚೆಂ ಲಗ್ನ್.' ಬಿ. ತೆಚಪರೀನ್ ರಾ. ಶಂ. ನಾಯಕಾಂಚೇಯ್- 'ಚವ್‌ಥಿಚೊ ಚಂದ್ರ,' 'ಏಕಾಪರಸ್ ಏಕ್ ಹಟ' ಬಿ.

ಮುಂಬಯ್ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಖುಬ್‌ಶಾ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಙಮಯ ಮಂಡಳಾಂ ಚಲ್ತಾಲಿಂ. ಎಕ್ ವರ್ಸ್ ಬಂದ್ರ್ಯಾಚಾಚ್ಯಾ ನೇಶನಲ್ ಕಾಲೇಜಾಂತ ಸಾರೂನ್ ಹಾಂವ್ ದುಸರ್‍ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಲೆಜ್ಯಾಂತ್ ಗೆಲೊಂ. ಥಂಯ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹಾಬಳೊ ಕಾಮತ್ ಮೆಳ್ಳೊ. ಮ್ಹಾಬಳೂ ಹೊ ಏಕ್ ಗಜಲಿಂಚೊ ದೊಡೊ ಗಜಾಲಿನಿ ಪೊವ್ ಕಸೊ ಖಾವಪಾಚೊ (ವಾ ಸಾಂಡಪಾಚೊ) ತೆಂ ಕೋಣೆಂಯ್ ಹಾಚ ಕಡಲ್ಯಾನ್ ಶಿಕಪಾಚೆಂ. ಗಜಾಲಿಂನಿ ತೊ ಖುಬ್‌ಶೆ ಇಷ್ಟ್ ಜೋಡಟಾಲೊ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ಖುಬ್‌ಸೊ ವಾಜೂಯ್ ಹಾಡಟಾಲೊ. ಮ್ಹಾಬಳು ಚಕಾಟಾಂ ಮಾರೂಂಕ ಪ್ರವೀಣ್ ತಸೋಚ್ ಹೆರ್ ಕಾಂಯ್ ಬಾಬತಿಂತ್ ಆರಂಭಶೂರ್ ಅಸೊ ಮನಿಸ್ ಹಾಂವ್ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಂತ್ ಪಾವಲಾಂ ತ್ಯೊ ವೇಳಾರ್ ಥಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳಾಕ್ ಎಕ್ ವರ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಜಾವಂಯೆ. ಮ್ಹಬಳೂನ್ ಪ್ರ

ಘಶ್ಯಾಮ್ ಪುಂಡಲೀಕ್ ರೆಗೆ ಹಾಂಕಾಂ ತ್ಯಾ ಮಂಡಳಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆಲ್ಲೆ.

ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮ್ಹಾಬಳೂನ್ ಮಂಡಳಾಚ್ಯಾ ಉಕ್ತಾವಣಾಚ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾಕ್ ರಾ. ರಾ. ನಾಯಕಾಂಕ್ ಮುಖೇಲ್ ಪಾವಣೆ ಮ್ಹಣೂನ್ ಹಾಡಲೆ. ನಾಯಕಾಂನಿ ಖೂಬ್ ತ್ರಾಸ್ ಘೆವನ್ ಏಕ್ ಬರೆಂ ಭಾಶಣ್ ಬರೊವನ್ ಹಾಡಲೆಂ. ವಾಚಲೆಂ ತೆಂ ಲೋಕಾಕ್ ಸಮಜಲೆಂ ನಾ. (ಹಾಂವೆಂ ತೆಂ ಸಾಂಬಾಳೂನ್ ದವರೂನ್ ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾ ಉಪರಾಂತ್ ಅಂತರ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಿನ್ ವರ್ಸುಕ್ಯಾಂತ್ ಉಜವಾಡಾಯಲೆಂ.) ಹ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರೊ. ರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ ಉಲಯಲೆ. ಹಾಂಣಿ ಮ್ಹಳೆಂ, ಪೋರುಂ ಅಸಲ್ಯಾಚ್ ದಬಾಜ್ಯಾಕ್ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಜೆ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಉಲಯಲ್ಲೊಂ. ಉಪರಾಂತ್ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಸೊಂಪತ್‌ಕೂಚ್ ಲೋಕಾಂನಿಂ ಮ್ಹಕಾ ಸಾಂಗಲೆಂ, ತೂಂ ಉಲಯಲೊ ತಿ ಕೊಂಕಣಿ ನ್ಹಯ್. ದೇಖೂನ್ ಆತಾಂ ಹಾಂವ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ ಉಲಯತಾಂ.

ಉಪರಾಂತ್ ಥಂಯ್ ಜಮಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂನಿ ಖಬರ್ ಸಾಂಗಲಿ ತಿ ಅಶಿ: ಪ್ರೊ. ರೆಗ್ಯಾಂನಿ ಭಾಷಣ್ ಶುರು ಕೆಲೆಂ. 'ಮ್ಹಾಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಯೆತಾ ನಾಯ್– ತರಿ ಬೊಲುಂಚೊ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರತಂಯ್' ಆನಿ ಭುರ್‌ಗೆ ತಾಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಶಣಾಕ್ ಖೊ ಖೊ ಕರೂನ್ ಹಾಂಸಲೆ.

ಉಕ್ತಾವಣಾಚ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ಗೀತಾಂ ಆಸತಾಲಿ. ಉಪರಾಂತ್ ಚ್ಯಾ–ಪಾಣಿ ಘೆವನ್ ಹಿ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಸೊಂಪತಾಲಿ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಮಂಡಳಾಂಚಿ ವಾಂಗಡಿ ಪಟಿ 1 ರೂಪಯಾ ಬಿ ಆಸತಾಲಿ.

ವರ್ಸ್‌ಭರಾಚೆ ಕಾರ್ಯಾವಳಿಂತ್ ಮಂಡಳ್ ಏಕ್ ಪಿಕ್‌ನಿಕ್ ಕಡಾಟಾಲೆಂ, ಏಕ್ ಡಿಬೆಟ್ ಬಿ ಕರತಾಲೆಂ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ ಕಡೇನ್ ಏಕ್ ಸೊಂಪತೊ ದಬಾಜೊ ಕರತಾಲೆ. ಮಂಡಳ್ ಕಾಲೇಜಾಚ್ಯಾ ಗೆದರಿಂಗಾಕ್ ಏಕಾದ್ರಿ ಏಕಾಂಕಿಕಾ, ಗೀತಾಂ ಬಿ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಸಾದರ್ ಕರತಾಲೆಂ ಆನಿ ವರ್ಸ್‌ಭರ್ ಏಕ್ ವಣ್ಟಿಪತ್ರ ಚಲಯತಾಲೆಂ. ಮುಂಬಯ್‌ಚ್ಯಾ ವೆಗವೆಗಳಾಚಾ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಂನಿ ಜಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಜಮಯ್ ಮಂಡಳಾಂ ಚಲಯಾಲಿಂ. ತಾಂಚ್ಯೊ ಕಾರ್ಯಾವಳಿ ಸಾದಾರಣ್ ಅಶೊ ಆಸತಾಲ್ಯೊ.

ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಮಂಡಳಾಂಚಿಂ ಉಕ್ತಾವಣಾಂ ಕರಪಿ ಅಶೆ ಕಾಂಯ್ ಮುಖೆಲ್ ಪಾವಣೆ ಮುಂಬಯಂತ್ ಆಸಲೆ– ಫಾದರ್ ಮಾಶ್ಕಾರೆಯ್ನುಶ್, ಪ್ರೊ. ನೀಲಕಂಠ ಧುಮೆ (ನಿಕುಬಾಬ್) ಪ್ರೊ. ಲುಸಿಯೊ ರಾಡ್ರಿಗ್ಸ್ ಬಿ. ಹ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಸಗಲ್ಯಾ ಮಂಡಳಾಂಚ್ಯೊ ವ್ಹೊಂವಳಿಕೊ ವೆತಾಲೊ. ಖುಬ್‌ಶಿ ಮಂಡಳಾಂ ಏಕಾಮೆಕಾಂಚ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾಂಕ್ ಏಕಾಮೆಕಾಕ್ ಆಪಯ್‌ತಾಲಿಂ. ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ್ ಹಾಂತಲ್ಯಾ ಕಾಯ್ ದಬಾಜ್ಯಾಕ್ ತೇಚ್ ತೇಚ್ ಲೋಕ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಆಸತಾಲೆಂ.

ನಿಕುಬಾಬಾಂನಿ ಉಕ್ತಾವಣಾಚ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾ ಖಾತಿಂರ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಏಕ್ ಬರೆ

ಅಶೆಂ ವಿನೋದಿ ಉಲೋವಪ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಉಲೋವಪ್ ತೆ ಸಗಲ್ಯಾಕ್ ಕರತಾಲೆ. ಏಕ್ ಖೆಪ್ ನಿಕುಬಾಬಾಂನಿ ಉಕ್ತಾವಣಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ ಕಡೇನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಚಾರ್–ಸ ಲೋಕಾಂಕ್ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಲಾಯನಿಂತ್ ಬಶಿಲ್ಲಿ ಪಳೆಲೆ. ಆಪಲ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಚಿ ಸುರುವಾತ್ ಕರತಾನಾ ತಾಂಣಿ ಮ್ಹಳೆ, 'ಹ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಪಳೆತಕೂಚ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಿತೆಂ ಉಲೊವಪಾಚೆಂ ತೆಂ ಕಳಾನಾ. ಫಾಟಲ್ಯಾ ಏಕಾ ದಬಾಜ್ಯಾಕ್ ಜೆಂ ಉಲೋವಪ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ತೆಂಚ್ ಹಾಂವ್ ಪರಥೂನ್ ಕರತಲೊಂ' ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೂನ್ ತಾಂಣಿ ತೆಂಚ್ ಉಲೋವಪ್ ಪರ್ಥೂನ್ ಕೆಲೆಂ. ಬಾಕಿ ನಿಕುಬಾಬಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆಯ್ಕಸಾರಕಿ ಆಸತಾಲಿ. ತಾಂಕಾಂ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಆಯ್ಕತಾನಾ ಕಾಂಯ್ ಜಾಣಾಂಕ್ ಬಾಳ ದೇಸಾಯಾಂಚೊ ಉಗಡಾಸ್ ಜಾತಾಲೊ. ಆಮಿ ಬಾಳಿಂಕ್ ಕಾಂಯ್ ಆಯ್ಕಲೆನಾ. ನಿಕುಬಾಬಾಂಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೂ ಅಜೂನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾನಾಂನ್ ಘುಮತಾ.

ನಿಕುಬಾಬಾ ಆಪಲ್ಯಾ ಉಲೊವಪಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೆಚ್ಯೊ ಬಾರಿಕಸಾಣಿ ಸಾಂಗತಾಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಫಾದರ್ ಮಾಶ್ಕಾರೆನ್ಯಶ್ ರೋಮಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯ್ ಆಸಾ ಅಸೊ ಸಿದ್ಧಾಂತ್ ಮಾಂಡಟಾಲೆ ಆನಿ ಭಗವದ್ ಗೀತಾ, ಉಪನಿಷದಾಂತಲಿ ವಚನಾಂ ಖಣ್ಖಣಿತ್ ಆವಾಜಾನ್ ಮ್ಹಣಟಾಲೆ. ಏಕ್ ಫಾವಟ್ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಮಂಡಳಾಚ್ಯಾ ಉಗಡಪಾಚ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾ ಖಾತೀರ್ ತಾಂಕಾಂ ಹಾಂವ್ ಹಾಡೂಂಕ್ ಗೆಲ್ಲೊಂ. ವಾಟೇರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಂತ್ ತಾಂಣಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹಳೆಂ, 'ಮ್ಹಾಂಬರೊ ಹೆಂ ನಾಂವ್ ರೋಮಾಕ್ ಆಸಾ' ಹೆಂ ತೂಂ ಜಾಣಾ?

'ತಳೆಗಾಂವ್' 'ತಾಳ್ಗಾಂವ್' 'ಕೊಲ್ಹಾಪುರ್' 'ಕಾಲಾಪೂರ್' ಅಶಿಂ ಏಕ್ ಸಾರ್ಕಿಂ ದಿಸಪಿ ಉತರಾಂ ಏಕ್ಠಾವಪಾಚೊ ಫಾದರಾಂಕ್ ಛಂದ್ ಆಸಲೊ. ತಶೆಂಚ್ ತರೆಂಚೆಂ ಏಕಾದ್ರೆಂ ಲ್ಯಾಟೀನ್ ಭಾಶೆಂತಲೆಂ ಉತರ್ ಸೋದೂನ್ ತಾಂಚೊ ಸಂಬಂದ್ ತೆ ತೆ ಹ್ಯಾ ಉತರಾಂ ಕಡೇನ್ ಲಾಯ್ತಾಲೆ. ಫಾದರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ವಚನಾಂ ಪುಣ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಂಡಿತಾಂವರಿ ಮ್ಹಣಟಾತ್ ತೆಂ ಪಳೊವನ್. ಆಮ್ಕಾಂ ಅಜಾಪ್ ಆನಿ ಖೋಸ್ ಜಾತಾಲಿ.

ಪ್ರೊ. ಲುಸಿಯೊ ರಾಡ್ರಿಕ್ಸ್ ಚಡ್ ಕರೂನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂ ಗಿತಾಂಚೆರ್ ಉಲಯತಾಲೆ.

ಮಂಡಳಾಂ ಅದೀಕ್, ಮುಖೇಲ್ ಪಾವಣೆ ಉಣೆ ಅಶಿ ಅವಸ್ಥಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪರಾಂತ್ ಮಂಡಳಾಂನಿ ಏಕ್ ನವೀಚ್ 'ಟೂಮ್' ಬಿ ಮ್ಹಣಟಾತ್ ತಶಿ ಕಾಡಲಿ. ಚಡ್ ಜಾಂಟೆ– ನ್ಹಯ್ ಅಶಾ ಬರಪ್ಯಾಂಕ್ ಆಪೊವಪಾಚಿ ಹಾಕಾ ಲಾಗೂನ್ ರಘುವೀರ್ ನೆವರೇಕಾರ್, ಸುಮಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ, ಅರವಿಂದ ಬಾಟೀಕರ್ ಹೆಯ್ ಮುಖೇಲ್ ಪಾವಣೆ ಜಾವಂಕ್ ಪಾವಲೆ.

ದರ್ಏಕ್ ಮಂಡಳಾಚೆಂ ಏಕ್ ವಣ್ಪಪತ್ರ್ ಆಸತಾಲೆಂ. ಸಾದಾರಣ್ ಹ್ಯಾ ವಣ್ಪಪತ್ರಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ 'ಕವಾಥೊ' 'ಪುನವ್,' 'ದಯ್ರ್,' 'ಚಂದ್ರಿವಮ್ ಕುಳಾಗರ್' ಬಿ ಅಶಿಂ ಆಸತಾಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ವಣ್ಪಪತ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಆಸತಾಲೊ. ಉಪರಾಂತ್ ತೋಚ್ ಗ್ಯಾದರಿಂಗಾ ಖಾತೀರ್, ವೇಳ್ ಪಡಲ್ಯಾರ್, ನಾಟಕುಲೆಂ ಬಿ ಬರಯತಾಲೊ ಆನಿ ಕಾಲೇಜ್ಯಾ ಚ್ಯಾ ವರ್ಸುಕ್ಯಾಂತಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಾಚೆಂ ಸಂಪಾದನ್ ಕರತಾಲೊ.

1957 ಆಂತ್ ಮುಂಬಯಂತಲ್ಯಾ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಂತಲಿ ಸಗಲಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳಾಂ ಏಕತಾಂಯ್ ಆಯಲಿ. ತಾಂಣಿ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಂಚಿ ಸರ್ತ್ ಘೆವಪಾಚೆಂ ಆನಿ ತಿಕಾ ಜೋಡನ್ ಏಕ್ ವರ್ಸುಕೆ ಉಜವಾಡಾವಪಾಚೆಂ ಥಾರಾಯಲೆಂ. ಹಿ ಸರ್ತ್ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ತೀನ್ ದೀಸ್ ಚಲ್ಲಿ. ತಾತೂಂನ್ 20–22 ಮಂಡಳಾಂನಿ ವಾಂಟೊ ಘೆತಿಲ್ಲೊ.

ದರ್ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಂನಿ 3–4 ರೂಪಾಂತರಾ ಆಸತಾಲಿ. ಹೆರ್ ಸಗಳಿಂ ನಾಟಕುಲಿಂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಸತಾಲಿಂ. ಚಡಶಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಂನಿ ಪಡ್ದೊ ವಯರ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಾಬರ್ ಏಕ್ ಬೊಡ್ಕೊ– ತವಲೆಂ ಆಶಿಲ್ಲೊ– ಮ್ಹಾತಾರೊ ಸ್ಟೇಜೀರ್ ಯೆತಾಲೊ ಆನಿ ತೊ 'ಆಯ್‌ಕಲಾ S. S ಅಸೊ ಆಪಲೆ ಘುರ್‌ಕಾನ್ನೀಕ್ ಉಲೊ ಮಾರತಾಲೊ. ಹಿಂ ಸಗಲಿಂ ನಾಟಕುಲಿಂ ಕೌಟುಂಬಿಕ್ ಆಸತಾಲಿಂ. ತಾತೂಂನ್ ಏಕ್‌ತರ್ ಝುಗಡಿ ನಾಜಾಲ್ಯಾರ್ ಫಕಾಣಾಂ ಆಸತಾಲಿಂ. ಅದಿಕಶಿಂ ನಾಟಕುಲಿಂ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಚಿ ಆಸತಾಲಿಂ. ತಾಂಚೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೂಯ್. ಗೊಂಯ್‌ಕಾರೂಚ್ ಆಸತಾಲೆ. ಆಮ್‌ಕ್ಯಾಲ್ಯಾ ಭಾವಾನ್ (ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮೆವ್‌ಣ್ಯಾನ್, ಭಾಚ್ಯಾನ್ ಬಿ) ಕಾಮ್ ಮಾತೂ ಪೊರ್ತ್ ಕೆಲೆಂ ಆಂ!' ಅಶಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಾಂ ದಿಯತ್ ನಾಟಕುಲಿಂ ಸೊಂಪತ್‌ಕೂಚ್ ಲೋಕ್ ಘುರಾ ವೆತಾಲೆ.

ಹಿ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಂಚಿ ಸರ್ತ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲ್ಲಿ. ತಾತೂಂನ್ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಉರ್‌ಸಾರಕಿಂ ಅಶಿಂ ಕಾಂಯ್ ನಾಟಕುಲಿಂ ಆಸಲಿ. ತಾಂತಲ್ಯಾ ದೋನಾಂಚೊ ಹ್ಯಾ ಖಿಣಾಕ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಉಗಡಾಸ್ ಜಾತಾ. ಏಕ್ ಕಿಸನ್ ಕಾಮತೀಲೆಂ 'ಬಾಪ್ಪಾ ಮುಂಬಯ್ ವೆತಾ' ಆನಿ ದುಸರೆಂ ವ್ಹಿ. ಕೆ. ಸಂಝುಗಿರಿಲ್ಲೆಂ 'ಕರ್ತವ್ಯ.' ಏಕ್ ವಿನೋದಿ ದುಸರೆ ಗಂಭೀರ್. ಸರ್ತೆಕ್ ಜೋಡೂನ್ ಜೆಂ ವರ್ಸುಕೆಂ ಯೆಂತಾಲೆಂ ತಾಕಾ ನಾಂವ್ ದಿಲ್ಲೆಂ 'ವಿದ್ಯಾ' ಹೆಂ ನಾಂವ್ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಖೂಬ್ ಜಾಣಾಂಕ್ ಮಾನವಲ್ಲೆಂ. (ಉಪರಾಂತ್ ಕೋಣೆಂ ತರಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾಂಗಲೆಂ ಕಿ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಂಚೆ ಸತೆಂ ಖಾತೀರ್ ಜಿ ಕಮಿಟಿ ನೆಮಿಲ್ಲಿ ತಿಚೊ ಏಕ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ 'ವಿದ್ಯಾ' ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಏಕಾ ಚಲಯೆಚ್ಯಾ ಮೊಗಾಂತ್ ಪಡಿಲ್ಲೊ. ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಖರಿ ಅಸುಂಯೆಂ, ನಾಸುಂಯೆ. ಪುಣ್ ತಿ ಆಯ್‌ಕತಾನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಸುರ್‌ಬೂಸ್ ಲಾಗಿಲ್ಲಿ) ಹ್ಯಾ ವರ್ಸುಕಯಾಚೆ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಚೆ ಪಾಂಚ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಅಶೆಂ ಆಸಲೆಂ; ಸುಮಂತ್ ಕೆಳಕಾರ್, ಜಗದೀಶ್ ಮಂಗೇಶ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯ್, ಹರದತ್ತ್ ಖಾಂಡೆಪಾರ್‌ಕಾರ್, ಉದಯ್ ಭೆಂಬ್ರೊ ಆನಿ ಆನಾ ಮ್ಹಾಂಬರೊ.

ಸತೆಂತಲ್ಯಾ ಬರ್‍ಯಾ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ 'ವಿದ್ಯಾಂ' ತಲ್ಯಾ ಬರ್‍ಯಾ ಬರಪಾಕ್ ಬಕ್ಷಿಸಾಂ ಮೆಳಟಾಲಿ. ನಾಟಕಾಚೆಂ ಮುಖೇಲ್ ಬಕ್ಷಿಸ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮುಸೊಲಿನಿ ಮಿನೆರ್ಝುಸ್ ಢಾಲ್. ಅಭಿನಯಾಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ ಬಕ್ಷೀಸಾಕ್ ಆನಿ ಬರಪಾಚ್ಯಾ ಮುಖೇಲ್ ಬಕ್ಷಿಸಾಂಕ್ ನಾಂವ್ ಅಸಲೆಂ – ದತ್ತರಾಮ್ ಸಾವ್‌ಕಾರ್ ಪದಕ್. ಏಕಾ ವರ್ಸಾ ಹಿ ನಾಟಕುಲ್ಯಾಚಿ ಢಾಲ್ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹೆಳ್ಳಿ. ನಾಟಕ್ ಆಸಲೆಂ. ರಾ.ಸಾ. ನಾಯಕಾಂಚೆ 'ಏಕಾಪರಸ್ ಏಕ್ ಹಟಿ.' ಅಭಿನಯಾಚಿಂ ಬಕ್ಷೀಸಾ ರಮೇಶ್ ರಾಮಾಣಿ ಆನಿ ಶೀಲಾ ವದೆಂ ಹಾಂಕಾಂ ಮೆಳಿಲ್ಲಿಂ. ಪೈಕಿ ರಮೇಶಾಕ್ ದತ್ತಾರಾಮ್ ಸಾವ್‌ಕಾರ್ ಪದಕ್. ಬರಪಾಚೆಂ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೆಂ ಪದಕ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಸುಂದರ್ ಮ್ಹಜೆಂ ರಾಯ್‌ಬಂದರ್' ಹ್ಯಾ ಲಲಿತ್ ಲೇಖಾಕ್ ಮೆಳಿಲ್ಲೆಂ. (ಹೆರ್ ವರ್ಸಾಂಕ್ ಕೋಣಾಕ್ ಖಂಯ್‌ಚಿಂ ಬಕ್ಷಿಸಾಂ ಮೆಳಿಲ್ಲಿಂ ತಾಚೊ ಮಾಕಾ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಜಾಯ್‌ನಾ.)

ಮುಂಬಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳಿಚೆಂ ಹೆಂ ತರ್‌ನಾಟಯಾಂಚೆ ಪರ್ವ್. ಹಾಂತೂತಲ್ಯಾನ್ ಕಾಂಯ್ ನಟ ನಟಿ, ನಾಟಕಾಂ ಬಸೊವಪಿ, ಬರಪಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ವಯರ್ ಜಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಯಲ್ಯಾಂತ್ ತಿಂ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್..... ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ರಾಮ್‌ನಾಥ್‌ಕಾರ್, ಜೀವೊತ್ರಮ್ (ದಾದಾ) ಕಾಮತ್, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ನರೇಂದ್ರ ನಾಯಕ್, ರಮೇಶ್ ರಾತಾಬೋಲಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ್ ತಳಾವಲೆಕಾರ್, ಪದ್ಮನಾಭ್ ಪ್ರಭು, ಪ್ರಕಾಶ್ ಮಳಕರ್ಣೆಕಾರ್ ಕಿತಲೆಶೆಚ್ ಲೋಕ್ ಹೆ ಚಳವಳಿಂತಲ್ಯಾನ್ ವಯರ್ ಸರಿಲ್ಲೆಂ.

ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಚಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಂಙಮಯ್ ಮಂಡಳಾಂ ಆಕಾಶವಾಣೀಚೆರೂಯ್ ಕಾರ್ಯಾವಳಿ ಕರತಾಲಿ. ವಿಷ್ಣು ನಾಯಕ್ ಹೆ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಆಕಾಶವಾಣೀಚೆರ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಸಲೆ. ತೆ ಭುರಗ್ಯಾಂಲ್ಯಾ ಅಸಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾವಳಿಂಕ್ ಭರಪೂರ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ್ ದಿತಾಲೆ.

ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್‌ತಾ ಆಮ್ಗೇಲಿ ಕಾಲೇಜ್ಯಾಚಿ ಜೀಣ್ ಸೊಂಪತಾಂ ಸೊಂಪತಾಂ ದಾಮೋದರ್ ಮಾವಜೊ, ಪ್ರಕಾಶ್ ಥಳಿ, ಸುರೇಶ್ ಕಾಕೋಡಕಾರ್ ಹೆ ಕೊಂಕಣೆಚ್ಯಾ ಮಳಾರ್ ವಯರ್ ಸರೂಂ ಲಾಗಿಲ್ಲೆ.

ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಗೋಮಂತ್‌ಭಾರತಿ ಹಿ ಸಂಸ್ಥಾ ಗಾಂಧಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಜವಾಡಾಯತಾಲಿ. ಮ್ಹಜಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕಡೇನ್ ವ್ಹಡ್‌ಲೀಶಿ ವಳಕ್ ಜಾವಂಕ್ ನಾಸಲಿ ಅಶಾ ವೇಳಾರ್ ಗೋವಿಂದ ಮುದ್ರನ್ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀಚ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೊ ಸೆಟ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಪೊವಪಾಖಾತೀರ್ ಆಮ್ಗೆರ್ ಆಯಲೊ. ಹಾಂವೆಂ ಬಾಯರ್‌ಸೂನ್ ಹಾಂಸತ್, ಭಿತರ್‌ಸೂನ್ ಗಾಳಿ ಘಾಲೀತ್ ತಾಚೊ ಏಕ್ ಸೆಟ್ ಏಕ್‌ತೊ ಘೆತಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತಲೆಂ 'ಖ' ಗುಜರಾತಿ ಆಸತಾಲೆಂ ಆನಿ ದೇಖೂನ್ ತೆಂ ವಾಚತಾನಾ ಆಡಖಳೂಂಕ್ ಜಾತಾಲೆ. ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀ ಕಡೆನ್ ಮ್ಹಜೊ ಸಂಬಂಧ್

ಲ್ಲೊ ನಾ. ತಾಚೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಮ್ಹಾ ಬಳೊ ಕಡಲ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಾ ಕಾ ಮೆಳಟಾಲೆಂ. ತೆಂ
ಚತಾನಾ ಬರೆಂ ಲಾಗತಾಲೆಂ.

ಮುಂಬಯಚೆ ಸಗಲೆ ಕೊಂಕಣಿಭಕ್ತ್ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಖಿಂಯ್‌ಚ್ಯಾನ್ ನಾ
ಯ್‌ಚ್ಯಾನ್ ಮುಂಬಯ್ ಆಕಾಶವಾಣೀಚೆರ್ ಪಾವತಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ
ಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್‌ಶೆಂಚ್ ಬಿರಾಡ್‌ಶೆಂ. ಸುರ್ವ್ಯಾತೀಕ್ ಹ್ಯಾ
ದ್ರಾಚೆರ್ ವಿಷ್ಣು ನಾಯಕ್ ಆನಿ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಬಾಗಾಂಸ್ ಹೆ ಖಬರೊ ದಿತಾಲೆ.
ಪರಾಂತ್ ವಿಶ್ವಂಭರ್ ಉಸ್‌ಗಾಂವ್‌ಕಾರೂಯ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಲಾಗಲೆ. ದಿಲ್ಲಿ
ಾಶವಾಣಿವೇಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ (ಬಾಯಲೆಂ) ಖಾತೆಂ ಬಂದ್ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ಏವ್ಹಾಗ್ರಿಯೊ
ರ್ಜ್, ಇಲಿಯಾರ್ ದ ಏಲಿ ಆನಿ ನಾಪೊಲಿಯಾಂವ್ ಮಾಶ್ಕಾರೇನ್ಯಾಸ್ ಹೆ
ೀಕ್ ಮುಂಬಯ್ ಆಕಾಶವಾಣೀಚೆರ್ ಆಯಲೆ. ಕಾಂಯ್ ಕಾಳಾ ಉಪರಾಂತ್
ಸ್‌ಗಾಂವ್‌ಕಾರಾಂ ಬರಾಬರ್ ಮ್ಹಾ ಬಳೊ ಕಾಮತ್ ಖಬರೊ ದಿವಂಕ್ ಲಾಗಲೊ.

ತೊ ಗೆಲೊ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ ಆಯಲೊ. ತೊ ಗೆಲೊ
ಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ ಆಯಲೊ. ತೊ ಗೆಲೊ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್
ಂವ್ ಆಯ್‌ಲೊ:- ಮ್ಹಜೆ ಬರಾಬರ್ ಲಲಿತಾ ಖಾಂಡೆಪಾರ್‌ಕಾರ್, ಏಲಿ ಆನಿ
ಪೊಲಿಯಾಂವ್ ಖಬರೊ ದಿತಾಲೆ. ಆಮಿ ಸಗಲ್ಯಾಂನಿ ಖಬರೊ ದಿಲ್ಯೊ ತರಿ
ಕಾಶವಾಣೀಚೆರ್ 'ಖಬರೊ ದಿವಪಿ' ಮ್ಹಣೂನ್ ಲೋಕಾಂಮುಖಾರ್ ಖುಬ್‌ಸೊ
ಳ್ ಉಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವಿಶ್ವಂಭರ್ ಉಸ್‌ಗಾಂವ್‌ಕಾರ್.

ಆಕಾಶವಾಣಿವೆಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಖುಬ್‌ಶಾವರ್ ಕೊಂಕಣಿ
ಕ್ತಾಂನೀಯ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲಾಂ. ಹಾಂಚೆ ಭಿತರ್ ಮ್ಹಾ ಕಾ ಖಬರ್ ಆಶಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಯ್
ಂವಾಂ ಹಿ: ಜಿತೇಂದ್ರ ಅಭಿಷೇಕಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕೆಣಿ, ವಿಠ್ಠಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭು,
ನಂದ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮನೋಹರ್ ಮಾಶೆಲ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ದುರ್ಗಾ ನವರೆಕಾರ್ (ಲಲಿತಾ
ನಿ ದುರ್ಗಾ ಹಿ ತ್ಯಾ ವೇಳಾಚಿಂ ದೋನ್ ಬಾಯ್‌ಲಾಂ ಅಜೂನ್ ಆಕಾಶವಾಣೀಚ್ಯಾ
ಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಆಸಾತ್.) ಆಕಾಶವಾಣಿಚೇರ್ ಖಬರೊ ಕಿತಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂನಿ
ಲ್ಯಾತ್ ತಾಕಾ ತರ್ ಗಣತೀಚ್ ನಾ.

**ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ ಹಿ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ನಾಟ್ಯ ಮಹೋತ್ಸವ್ ಕರತಾಲಿ. ದರ್
ಹೋತ್ಸವಾಂತ್ ಚಾರ್- ಪಾಂಚ್ ನಾಟಕಾಂ ಆಸತಾಲಿಂ:- ಚಡ್‌ಶಿಂ ರೂಪಾಂತರಾಂ,
ಯೋಗ್ ಬರೆ ಜಾತಾಲೆ. ಬೈಂದೂರ್, ಮುದೂರ್, ಕಾಮಥ್, ಹಟ್ಟಂಗಡಿ,
ರ್‌ವಾರ್, ಮಾವಿನಕುರ್ವೆ, ಪ್ರಭು ಅಶೆ ಕಿತಲೆಶೆ ಲೋಕ್ ತ್ಯಾ ಸ್ಟೇಜೀರ್ ವಾವುರತಾಲೆ.
ೃಹಿಣಿ 'ಗುಪ್‌ಚುಪ್‌ಆಕಾಲಿ ಕಾಣಿ, ಪಾನಾ ಆಡಚೆಂ ಫೂಲ್ 'ವಿಲಾಯತಿ ವ್ಹರೆತೂ'
ಂದರಾಣಿ, 'ಸೋಬೀತ್ ಸಂಪ್‌ಸಾರ್' ಅಶೆಂ ಕಿತಲಿಶಿಂ ಸೊಬೀತ್ ನಾಟಕಾಂ ಹೆ**

ಮಾಂಚಯೆರ್ ಆಯಲ್ಯಾಂತ್ ಕಾರವಾರಿ, ಮಂಗಳೂರಿ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಪಯಲಿ ವಳ್ಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂತಲ್ಯಾನ್ ಜಾಲಿ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಹಿ ಏಕ್ ಮುಂಬಯತಲಿ ನಾಮ್ನೆಚಿ ಸಂಸ್ಥಾ. ಗೊಂಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾಯ್ಮೆರೆನ್ ಹೆ ಸಂಸ್ಥೇನ್ ಖೂಬ್ ವಾವರ್ ಕೆಲೊ. ಫಾಟಲಿಂ ಕಿತಲಿಂಶಿಂ ವರ್ಸಾ ಎಫ್.ಜೆ. ಮಾರ್ತಿರೀಶ್ ಹೆ ಸಂಸ್ಥೆಚೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಸಲೆ. ವಾವುರಪಿ ಸಮಿತಿಚ್ಯೊ ಮಿಟಿಂಗೊ ಮಜೆಶೀರ್ ಜಾತಾಲ್ಯೊ. ಕಾಶೀನಾಥ್ ಲಾಡ್, ವಸಂತ್ ಬೊರ್ಕಾರ್, ಏವ್ಹಾಗ್ರಿಯೂ ಜಾರ್ಜ್, ರೊಗಾಸಿಯಾನ್ ಮೊರಾಯಶ್, ಫಿಲಿಪ್ ವ್ಹಾರ್ಝ್, ಮುಸೋಲಿನಿ ಮಿನೆಝೇಸ್ ಕಾಂಯ್ ಮೊಜಕೆಚ್ ಜಾಣ್ಟಲ ಲೋಕ್ ಹ್ಯಾ ಮಿಟಿಗಾಂಕ್ ಯೆತಾಲೆಂ. ತಾಂಚೆ ಭಿತರ್ ಏಕ್ ಪಾಂಚ್ – ಧಾ ತರ್ನಾಟೆ ಆಸತಾಲೆ. ಹಾತೂಂತ್ ಭಿತರ್ ಶಂಕರ್ಭಂಡಾರಿ, ಸುಮಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಉದಯ್ ಬೈಂಬ್ರೊ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ್ ತಳಾವಲೆಕಾರ್, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಬೋರ್ಕಾರ್, ಬಿ.ಇ. ಮೆಂದೀಸ್ ಹಾಂಚೊ ಬಿ ಆಸ್ಪಾವ್ ಜಾತಾಲೊ.

ಹ್ಯಾ ಮಿಟಿಗಾಂಕ್ ಜಾಂವ್ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಚ್ಯಾ ಬೈಶೀಕ್ ಸಭಾಕ್ ದರ್ಏಕಲೊ ಆಪಣಾಕ್ ಜಾಯ್ ತೆಂ ಉಲಯತಾಲೆ. ಮಾಂತ್ರಿರ್ಶಿಬಾಬಾಂಚ್ಯಾ ಮಿನಿಟ್ಸ್ ವಾಚನಾಕ್ ಖೂಬ್ ಮಹತ್ವ್ ಆಸತಾಲೆಂ. ಏಕಾದ್ರೆ ಮಿಟಿಗೆಂಕ್ ಫಾವೊ ತಿತಲೆ ಲೋಕ್ ಜಾಲೆ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಜಮಿಲ್ಲೆ ಲೋಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್ ಜ್ಯಾ ಗೋವನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟಿಯುಟಾಂತ್ ಏಸೆಂಟ್ ಸೆಬೆಸ್ತಿಯನ್ ಸ್ಕೂಲಾಂತು ಜಾವಪಾಚಿ ಆಸತಾಲಿ ಥಂಯ್ಸರೂಚ್ ಲಾಗಸರ್ ಆಶಿಲ್ಯಾ ಇರಾಣ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹಾಟೇಲಾಂತ್ ಬಸತಾಲೆ– ಕೊರಮ್ ಜಾತಾ ಕಾಂಯ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ವಾಟ್ ಪಳೆತ್.

ಮಂಡಲಾನ್ ಘೆತಿಲ್ಲಿ ಬೌಶೀಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್ ಕಸಲೀಯ್ ಆಸೂಂ. ಫಿಲಿಪ್ ವಾರ್ಝ್ ಸದಾಂಚ್ ಏಕೆಚ್ ತರೆಚೆಂ ಭಾಷಣ ಕರತಾಲೆ 'ಆಮಿ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ತ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್. ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಹಿ ಏಕ್ ಗಿರೆಸ್ತ್ ಭಾಸ್.....' ಆದಿ.

ಗೊಂಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾತಕೂಚ್ ವಿಲೀನ್ಕರಣಾ ಆಡ್ ಏಕ್ ಆಘಾಡಿ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂನಿ ಉಗಡಲಿ ಡಾ. ಮಿನೀನ್ ಡಿಸೋಜಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಯಜಮಾನಪಣಾಕಾಲ್ ತಾತೂಂತ್ ಆದಿಕಶೆ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಚೆಚ್ ವಾಂಗಡಿ ಆಸಲೆ ಹ್ಯಾ ಆಘಾಡಿನ್ ಖುಬ್ಸೊ ವಾವರ್ ಕೆಲೊ.

ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಗೋವಾ ಹಿಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಶನಾನ್ ಜೆನಾ ಹಾಲಾಂತ್ ಏಕ್ ಸಭಾ ಘೆತಿಲ್ಲಿ. ಗೊಂಯ್ಚೊ ಫುಡಾರ್ ಥಾರಾವಪಾ ಖಾತೀರ್ ಹೆ ಸಭೇಕ್ ಕೊಂಕಣಿ – ಮರಾಠಿ ವಾದಾಚೆಂ ರೂಪ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹೆ ಸಭೆಂತ್ ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ ಹಾಣಿ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ. ತಾಚ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಚಿ ಪಯ್ಲಿ ವಳ್ ಆಯಕನಾಫುಡೆ

ಾಂಯ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರ್ ತಾಪಲೆ, ತಾಚ್ಯಾ ಆಂಗಾರ್ ಧಾಂವಲೆ. ಉಪರಾಂತ್ ಡ್ವೋಕೇಟ್ ಸುಶೀಲ್ ಕವಳೆಕಾರಾಂಚೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥೀಕ್ ಲಾಗೂನ್ ತಾಕಾ ಆಪಲೆಂ ಬಲೋವಪ್ ಪೂರ್ಣ ಕರೂಂಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್‌ತಾ ಮುಂಬಯತಾಲ್ಯಾ ರೌಶೀಕ್ ಸಭೆಂತಲೆಂ ಉದಯಾಲೆ ಹೆಂ ಪಯಲೆಂ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಭಾಷಣ.

1962–63 ಆಂತ್ ಆಮಿ ಪಯಲಿಂ ಏಕ್ 'ಕೊಂಕಣಿ' ಪತ್ರಕ್ ಆನಿ ಉಪರಾಂತ್ ್ಯಾಚ್ ನಾಂವಾಚೆ ಪಂದ್ರಶೀ ಚಲಯ್‌ಲಿ. ಹಾಂಕಾಂ ಮನೋಹರ್‌ಬಾಬ್ ರ್‌ದೇಸಾಯ್, ಸುಮಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ, ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ, ಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ್ ತಳಾವಲೆಕಾರ್, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಬೋರ್‌ಕಾರ್, ಅರವಿಂದ್ ಭಾಟೀಕಾರ್,).ಕೆ. ಸಂಝುಗಿರಿ ಆಶಾ ಕಿತಲ್ಯಾಶಾಚ್ ಲೋಕಾಂಚೊ ಹಾತ್‌ಭಾರ್ ಲಾಗಲಾ. ಪತ್ರಕಾಚೆ ಸಂಪಾದಕ್ ಮನೋಹರ್‌ಬಾಬ ಆಸಲೆ. ಪಂದ್ರಶೀಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಂವ್ ಆಸಲೊ. ಹ್ಯಾ ಉಪದ್‌ವ್ಯಾಪಾಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಆಮ್ಚೆ – ಪೈಕಿಂ ಕಾಂಯ್ ಜಾಣಾಂಚೆಂ ಕ್ಷಣಾಚೆಂ ವರ್ಸ್ ಪ್ರಕಟ್ ಗೆಲೆಂ.

'ಕೊಂಕಣಿ'ಂತ್ ವರ್ತಮಾನಪ್ರತಿ ಬರಪಾಚೆ ಕಾಂಯ್ ಬರೆ ನಮೂನೆ ಆಯಿಲ್ಲೆ - ಗಂಭೀರ್, ವಿನೋದಿ ದೋನೂಯ್ ತರೆಚೆ. ಆನಿ ಹೆ ಪಂದ್ರಶೀಚೊ ದಿವಾಳಿ ಅಂಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣೆಂತಲೊ ಪಯಲೊ ಸೊಬೀತ್ ದಿವಾಳಿ ಅಂಕ್ ಮ್ಹಣೂಂ ಯೆತಾ ಣತಲೊ ಬರೊ ಜಾಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಅಂಕಾಂತ್ ನಿಬಂದ್, ಲಲಿತ್ ಲೇಖ್, ಕಾಣ್ಯೊ ಮುಲಾಖತ್, ನಾಟಕುಲಿಂ, ಕವಿತಾ, ಭುರಗ್ಯಾಂಲೊ ವಿಭಾಗ್ ಆನಿ ವರ್ಷ ಭವಿಷ್ಯ ಆಶ್ಯೊ ಗಜಾಲಿ ಧಾರಿಲ್ಲ್ಯೊ, ಆನಿ ಕವ್ಹರಾಚೇರ್ ಮನೋಹರ್ ಪಿರೂ ಖಂವಟೆಚಾ ಕಡಲ್ಯಾನ್ ಖಾಸ್ ಕಾಡೂನ್ ಘೆತಿಲ್ಲೆಂ ಚಿತ್ರ ಆಸಲೆಂ.

ಕೊಂಕಣಿ ಪಂದ್ರಶೀಚೆಂ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಸ್ಥಳ್ ಆಸಲೆಂ: ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ, 36 – ಡಿ ಸ್ಲೆಟರ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯ್ತ್, ಹೆಂ ಕೇಂದ್ರ ಮ್ಹ ಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾಂಚೊ ಏಕ್ ಮಠ್. ಖಂಯ್‌ಚ್ಯಾಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾನ್ ಮುಂಬಯ್ ಯೆತಕೂಚ್ ಹಾಂಗಾ ರಾವೂನ್ ವಚ್ಚೆಂ. ಮುಂಬಯತ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಚೆ ಕೂಡ್ ಆಸಾತ್ ತಸೊ ಹೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾಂಚೊ ಕೂಡ್. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕೂಡಾಂತ್ ಆಟ್ – ಧಾ ಭುರಗೆ ರಾವತಲೆ. ಮುಂಬಯಲೆ ಹೆ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳೀಚೆಂ ಅಖೆರೆಕ್ ಸಳ್ ಕಿತೆಂ? ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸತಾ ಗೊಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ಭಾಶೀಕ್ ಪ್ರಸ್ನಾಕ್ ದಿಶಾ ದಾಖೊವಪಾಕ್ ಆನಿ ರಾಜಕಿ ಪ್ರಸ್ನ್ ಮಾರ್ಗಾಕ್ ಲಾಗಪಾಕ್ ಹೆ ಚಳವಳಿಚೊ ಖೂಬ್ ಉಪೇಗ್ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಉದರಗತಿ ಖಾತೀರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಜಿ ಪಯಲಿ ಮಹತ್ವಾಚಿ ಸಂಸ್ಥಾ ಉಪ್ರಾಸಲಿ ತಿ ಮುಂಬಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೊ ಫಾಂಟೊ ಮ್ಹಣೂನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲಿ. ಉಪರಾಂತ್ ತಿಣೆ ಆಪಲೊ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸಾರ್ ಉಬೊ ಕೆಲೊ. ಗೊಂಯಾಂತ್ ಆಜಯ್ ಜೆ ಕೊಂಕಣಭಕ್ತ್ ಆಸಾತ್ ತಾಂತಲ್ಲೆ ಕಾಂಯ್

ಸಿನೀಯರ್ ಲೋಕ್ ಆದಿ ಮುಂಬಯತ್ ವಾವುಲ್ಲ್ಯಾತ್. ರವೀಂದ್ರಬಾಬ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಮನೋಹರಬಾಬ ಸರದೇಸಾಯ್, ಶಂಕರ್‌ಭಂಡಾರಿ ಸುಮಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ..... ಹೆ ಸಗಲೆ ಮುಂಬಯಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳೀತಲೆ ವಾವುರಪಿ ಲೋಕ್. ರವೀಂದ್ರ ಬಾಬಾಂಚೆ ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀನ್ ಕೊಂಕಣೇಚೊ ಖೂಬ್ ವಾವರ್ ಕೆಲಾ. ಗೊಂಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾಯನಾ ಬರಾಬರ್ ಜಿ ಥಂಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದ್ ಜಾಲಿ ತಿಚ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮನೋಹರಬಾಬ ಆಸಲೆ. ತೆ ತ್ಯಾಚ್ ವೇಳಾರ್ ಮುಂಬಯ್ ಸೋಡೂನ್ ಗೊಂಯಾಂ ಗೆಲ್ಯಾತ್. ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರಾನ್ ಸಭಾ ಗಾಜೊವಪಾಕ್ ಹಾಂಗಾಂಚ್ ಸುರ್‌ವಾತ್ ಕೆಲಿ. ಫಾಟಲಿಂ ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಂ ಸಾತತ್ಯಾನ್ ಬರೊವನ್ ಜಾಂಣ ಕೊಂಕಣೇಂತ್ ಮೋಲಾಚಿ ಭರ್ ಘಾಲ್ಯಾ ತಾತೂಂತ್ ದತ್ತಾರಾಮ್ ಬಾಬ ಸುಖಠಣಕಾರ್ ಆನಿ ನಾಗೇಶ್‌ಬಾಬ ಸೊಂದೆ ಹಾಂಚೊ ಆಸ್ಪಾವ್ ಜಾತಾ. ದತ್ತಾರಾಮ್‌ಬಾಬಾಂಚೊ ಸಂಬಂಧ ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತಿ ಹಾಂಚೆ ಕಡೇನ್ ಚಡ್ ಆಯ್‌ಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಾಗೇಶ್ ಬಾಬಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥಾಸಾಗರ್ ಪಿ ಆಪಲಿ ಸಂಸ್ಥಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಿ.

ಗೊಂಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾತಕೂಚ್ ಮುಂಬಯತಲ್ಯಾ ಕಾಲೀಜಾಂತಲಿ ಕೊಂಕಣ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳ್ ಬಂದ್ ಜಾಲಿಂ. ತಿ ಬಂದ್ ಪಡೊಂಕ್ ನಾಸಲಿ, ಹಾಂಗಾಚ ಚಳವಳ್ ಚಾಲೂಚ್ ಉರಿಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಫುಡಯೆ ಆಮ್‌ಚೆ ಉಪರಾಂತಲೆ ಭರ್ ಜೆ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಹಾಂಗಾ ಆಸಲಿ, ಉಪರಾಂತ್ ಗೊಂಯಾಂ ಪಾವಲೆ ತೆ ಆಯ್‌ಬ ಪರಸ್ ವ್ಹಡ್ ಅಶೆಂ ಕಿತೆಂಯ್ ಕರೂನ್ ದಾಖಯತಲೆ. ಆಸಲೆ.

ಮುಂಬಯ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರಾನ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಖೂಬ್ ಮೋಲಾಚ್ಯೊ ದೇಣಿ ದಿಲ್ಯಾತ್. ಕವಿ ಯಶವಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಅಭಿಜೀತ್ ಗಜಾನನ ರಾಯಕಾರ್, ಸಿ.ಎಫ್. ಡಿ'ಕೋಸ್ತಾ ಹಾಂಚೆಂ ಚಡಶೆಂ ಕಾಂಯ್ ಫುಲಲೆ ತೆ ಹ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಾಚೇರ್.

ಕಾಂಯ್ ಗಜಾಲೀಂಚೆ ವಾಯಟ್ ದಿಸತಾ. ಅರವಿಂದ್ ಭಾಟೀಕಾರ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಜಾಲೊ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಕಡಲೆಂ ನಾತೆಂ ತುಟಲೆಂ. ಕಿಸನ್‌ಕಾಮತ್ ಸಂಧ್ಯಾ ಜೆ.ಜೆ. ಸ್ಕೂಲಾಚೊ (ಕಮರ್ಶಿಯಲ್ ಆರ್ಟ್) ಡೀನ್ ಜಾಲಾ. ಹರದತ್ತ್ ಖಾಂಡ ಪಾರ್‌ಕಾರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಾಚೊ ರೀಜನಲ್ ಮೆನೇಜರ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಗೆಲಾ. ವಿ.ಕೆ. ಸಂಝುಗಿರಿ ಹಾಂಗಾಂಚೆ ಏಕ್ ಕಾಪಡ್ ಗಿರಣೇಂತ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮನಿಸ ಮ್ಹಣ ವಾವುರತಾ. ಹ್ಯಾ ಚೊಗಾಂಯ್ ಕಡಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾಂನಿ ಜ್ಯೊ ಅಪೇಕ್ಷ ಕೆಲ್ಯೊ ತ್ಯೊ ಪುರ್‍ತ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯೊನಾಂತ್.

ಹೆಚ್ ಪರೀನ್, ತ್ಯಾ ವೇಳ್‌ಚೆ ಕಾಂಯ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಆತಾಂ ಆಪಾಪಲ ವ್ಯವಸಾಯಾಂತ್ ಘುಸ್ಪಲ್ಯಾತ್. ತೆಂ ಕೊಂಕಣೇಕ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಮುಂಬಯ್‌ಚ್ಯಾನ

ಹೋಂಯಾಂ ಗೆಲ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ್ ಜ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಚಿ ಪ್ರತಿಭಾ ಫುಲ್ಲಿ ತಾತೂಂನ್ ದಾಮೋದರ್ ಮಾವ್‌ಜೊ, ಪ್ರಕಾಶ್ ಥಳಿ, ಸುರೇಶ್ ಕಾಕೋಡಕಾರ್ ಹಾಂಚೊ ಆಸ್ಪಾವ್ ಜಾತಾ.

ಬಯಾಭಾವ್, ರಾ.ನಾ. ನಾಯಕ್, ವಿಷ್ಣು ನಾಯಕ್, ಏಯಗ್ರೀವ, ಜಾರ್ಜ್ ಬಿ ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ನಾಂತ್. ಎಫ್.ಜೆ. ಮೂರ್ತಿರೀಶ್ ಹೆ ತರ್ ಹಾಲೀಂಚ್ ಆಮ್‌ಕಾಂ ಅಂತರಲ್ಯಾತ್. ತಾಂಚೆ ಘಾಟಲ್ಯಾಯ್ ಮುಂಬಯಚೆಂ ಭಾಶಾಮಂಡಳ್ ಆಪಲ್ಯಾ ಕಾರಭಾರಾಚೇರ್ ಪಡ್ಡೊ ಉಡಯತಲೆಂ ಅಶೆಂ ಚಿಂತ್ತಾ ದಿಸತಾತ್.

ಸಧ್ಯಾ ಮುಂಬಯತ್ ಜಿ ಸಂಸ್ಥಾ ನಾಟಕಾಂಚ್ಯಾ ಮಳಾರ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾನಾ ತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ. ಹಿಚ್ಯಾ ನಾಟೋತ್ಸವಾಚೆ ಅಂದೂ ರೂಪ್ಯಾ ದಬಾಜ್ಯಾಚೆಂ ವರ್ಸ್. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮಳಾರ್ ಜಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ವಾವುರತಾತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾ ಸಾಗರ್. ಹೆ ಸಂಸ್ಥೇನ್ ಆತಾಂ ಮೇರೇನ್ ಖುಬ್‌ಶಿಂ ವೈಚಾರಿಕ್ ವಿಶಯಾವೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಉಜವಾಡಾಯಲ್ಯಾಂತ್, ಏಕಾ ಅರ್ಥಾನ್ ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀಚೆಂ ವೈಚಾರಿಕ್ ದಾಯಜ್ ಹಿ ಸಂಸ್ಥಾ ಚಲಯತಾ. ಹೆ ಸಂಸ್ಥೇನ್ 'ಕೌಂಡಿಣ್ಯ' ನಾವಾಂಚೆಂ ತಿ – ಮ್ಹೈನ್ಯಾಳೆಂ ಕಾಂಯ್ ಕಾಳ್ ಚಲಯಲೆಂ ಬಯಾಭಾವಾಂಚ್ಯಾ 'ನವೆ ಗೊಂಯ್' ಹ್ಯಾ ನೇಮಾಳೆಯಾವರಿ ಹೆ ಏಕ್ ವೈಚಾರಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಉದರ್‌ಗತಿ ಖಾತೀರ್ ವಾವುರಪಿ ಅಶೆಂ ನೇಮಾಳೆಂ.

ಸದ್ಯಾ ಮುಂಬಯ್ – ಆಕಾಶವಾಣಿವೆಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ್ ಕವಿ ಮಾಧವ್ ಭೋರ್‌ಕಾರ್ ಪಳೆತಾ. ದೂರದರ್ಶನಾಚೇರ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಕೌಸ್ತುಭ್' ಮ್ಹಣೂನ್ ಜಿ ಮ್ಹಯನಾಂತ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಫಾವಟ್ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಜಾತಾ ತಿ ಮುಕುಂದ್ ನಾಯಕ್ ಪಳೆತಾ.

ಮುಂಬಯ್‌ಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳಿಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಸಾಠ್ – ಸತ್ತರ್ ವರ್ಸಾಂಚೊ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ವಾವುಲ್ಲೆಲ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ ಸಗಲ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ತ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ್ ಮುಂಬಯತ್ ಆಪಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಉಜವಾಡಾವನ್ ಜಿಂಣೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಮೋಲಾದೀಕ್ ಭರ್ ಘಾಲಿ ತಾತೂಂತ್ ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೋರ್‌ಕಾರ್, ರವೀಂದ್ರ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಮನೋಹರ್‌ರಾವ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯ್, ರ.ವಿ. ಪಂಡಿತ್, ದತ್ತಾರಾಮ್ ಸುಖಠಣಕಾರ್, ನಾಗೇಶ್ ಸೊಂದೆ. ಹಾಂಚೊ ಆಸ್ಪಾವ್ ಜಾತಾ. ಹಾಂಗಾಂ ಕಿತಲೆಶೇಚ್ ತಿಯಾತ್ರಿಶ್ತ್ ವಯರ್ ಸಲ್ಲೆ. ತಾತೂಂತ್ ಮಿಂಗೋಲ್‌ರೊಡ್ ಹೊ ಸಗಲ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ ಮನೀಸ್. ಆಯಜ್ ಹಾಂಗಾಚೆ ಆಮ್‌ಚ್ಯಾ ಭಿತಲ್ಲೆ ಸಗಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾಣಟೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯೀಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದೇವರಾಯ್ ಬೈಂದೂರು. ಹಾಂಣಿ ಕೊಂಕಣ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ, ಕೊಂಕಣಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಕಲಾಸಂಗಮ್ ಅಶಾ ವೆಗ ವೆಗಳ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ವಾವರ್ ಕೆಲಾ. ತಾಂಚಿಂ ಖೂಬ್‌ಶಿಂ

ನಾಟಕಾಂ ಆಕಾಶವಾಣೇಚೆರ್ ಆನಿ ಮುಂಬಯ್‌ಚೆ ಮಾಚಿಯೆರ್ ಆಯಲ್ಯಾಂತ
'ಪೊಯಣಾರಿ' ಹ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾಚ್ಯಾ ನೆಮಾಳಯಾಂಚೊ ಜನ್ಮ ಹಾಂಗಾಚ್ ಜಾಲೊ.
ಏಕಾ ಕಾಳಾರ್ ಜಿಣೆ ಮುಂಬಯ್ ಗಾಜಯಾಂ ತೆ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳೀಕ್ ಸಧ್ಯಾ
ಮಾತ್ರ ದಿಶಾ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾ."

5.3.3. ಕೊಂಕಣೇಚಿ ಚಳವಳ್: ಜೈತಾಚಿ ಪಯಲಿಂ ಪಾವಲಾಂ

– ಡಾ. ಮನೋಹರ್‌ರಾಯ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯ

" 'ಹೆ ಜಾಣ್ವೆ, ವೆತಕಚ್ ಕೊಂಕಣೆಚೆಂ ಕಿದೆಂ ಜಾತಲೆಂ ರೆ?' ಹಾಂವ್ ಹಾಂಸತ
ಮ್ಹಣ್‌ಟಾಲೊ: 'ಆಮಿ ಆಸಾತ್ ಮರೇ' 'ಆನಿ ಆಮ್‌ಚೆ ಮಾಗೀರ್ ಕೋಣ್ ರೇ
'ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಂಟಾಲೊಂ: 'ಆಮ್‌ಚೆ ಮಾಗೀರ್ ಆನೀಕ್ ತರಣೆ ಯೆತಲೆಂ.'

ಅಶೆಂ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್‌ಟಾಲೊ ಖರೆಂ ಪುಣ್ ತರಣೆ ಕಾಂಯ್ ಮುಖಾರ
ಯೆನಾಸಲೆ ಆನಿ ಚಡಶ್ಯಾ ಜಾಣ್‌ಟಚಾಂಕ್ ಆಮ್‌ಚೊ ವಾವರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪೊರ
ಖೆಳೂಚ್ ದಿಸತಾಲೊ....

ಮುಂಬಯ್ 1946–52

ಗೊಂಯ್‌ಚಿ ಸುಟಕಾ ಜಾವಚೆ ಆದಿಂ ಗೊಂಯ್‌ಚೆ ಸುಟಕೆಚೆ ಚಳವಳಿಚೆ
ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಬಯತ್ ಆಸಲೆಂ ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳಿಚೆಂ ಕೇಂದ್ರಯ
ಮುಂಬಯಂತ್ ಆಸಲೆಂ. ವಾಮನರಾವ್ ವರ್ದೆ ವಾಲಾವಲೀಕಾರ್ ಉರ್ಫ್ ಶೆಣ್ಯ
ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ಹಾಂಚೆಂ ಚಡಶೆಂ ಜಿವೀತ್ ಮುಂಬಯ್‌ತೂಂಚ್ ಗೆಲೆಂ ಆನಿ
ತಾಂಗೆಲಿ ಸಗಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಮುಂಬಯ್‌ತೂಂಚ್ ಉಜವಾಡಲಿ. ತಾಂಚಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ
ಉಜವಾಡಾವಪಿ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀನಾಥ್ ಶ್ರೀಧರ್ ನಾಯಕ್, ಗೋಮಂತಕ
ಛಾಪಖಾನ್ಯೊಚೊ ಧನಿ, ಹೊಯ್ ಮುಂಬಯ್‌ತುಚ್ ಸ್ಥಾಯಿಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಆಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ತಿಯಾತ್ರಾಚೊ ಜನಕ್ ಜ್ಯೋಕಿ ಆಗೊಶ್ತಿನ್ಯು ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ
ಹೊಯ್ ಮುಂಬಯ್‌ತೂಚ್ ಸ್ಥಾಯಿಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಆನಿ ತಿಯಾತ್ರಾಚಿ ಸುರ್‌ವಾತ
ಮುಂಬಯ್‌ತೂಂಚ್ ಜಾಲಿ. ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾನ್ ಆಪಲೆಂ ತಿ – ಮ್ಹೈನಾ
'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' ಹೆಂ ಮುಂಬಯ್‌ತೂಚ್ ಉಜವಾಡಾ ಹಾಡಲ್ಲೆಂ. 'ಬಯಾಭಾವ್
ಹಾಂಚಿ 'ಸಡಯಾವೆಲಿಂ ಫುಲಾಂ' ಹೊ ಕವಿತಾಂ – ಝೆಲೊ ಮುಂಬಯ್‌ತೂಂಚ
ಉಜವಾಡಾ ಹಾಡಲ್ಲೆಂ. 'ಬಯಾಭಾವ್ ಹಾಂಚಿ 'ಸಡಯಾವೆಲಿಂ ಫುಲಾಂ' ಹೊ
ಕವಿತಾಂ – ಝೆಲೊ ಮುಂಬಯ್‌ತೂಂಚ್ ಉಜವಾಡಾ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಮುಂಬಯಂತ
ತೆ ವೇಳಾರ್ ಏಕ್ ಗೊಂಯೂಚ್ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಜಾತಾ.

ಮುಂಬಯಚ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ತರಣಾಟೆಯ್ ಪಾವಲೆಂ
ಚಿತ್ರೀಕ್ ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಆಮೊಣಕಾರ್. ವಿಷ್ಣು ನಾಯಕ್, ಆದವ್ಪೊಗಾದ

ಜಯರಾಮ್ ದೊಂಡ್ ಆನಿ ಹಾಂವ್. ತ್ಯಾ ಭಾಯರ್ ಆಮ್‌ಚೆ ವಾಂಗಡಾ ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತಿರ್ ಖಾಂಪೊ ವಾವುರ್‌ಪಿ ಸಾವಂತವಾಡಿಚೊ ಎಫ್.ಜೆ. ಮಾತಿರೀಶ್ ಆಸಲೊ. ಫಾದರ್ ಒ. ಮಾಶ್ಕಾರೇನಸ್ ಹೊ ಪಂಡಿತ್ ಆಸಲೊ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ್ ಹಾಂಚೊಚ್ ಆದಾರ್ ಆಸಲೊ. ಗೊಂಯಾಂ ಆಸತಾನಾಂಚ್, ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಂಚೆ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಂಚೆಂ ಜೈತ್,' 'ಮೊಗಾಚೆಂ ಲಗ್ನ್,' ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಚಿ ಗೊಂಯ್ ಭಾಯಲಿ ವಸಣೂಕ್ ಹಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚೂನ್ ಕೊಂಕಣಿ-ಭಕ್ತಿಂಚೆಂ ಬಿ ಆಮ್‌ಚ್ಯಾ ಕಾಳಜಾಂತ್ ರೂಜಿಲ್ಲೆಂ. ಹಾಂವ್ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲಿಜಾಂತ್ ಶಿಕತಾಲೊಂ (1943-49) ತ್ಯಾ ಕಾಲಿಜಾಂತ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರ್ ಜಾಯತೆ ಆಸಲೆ ಆನಿ ಕಾಲಿಜಾಚ್ಯಾ ವಾವರಾಚ್ಯಾ ಸಗಲ್ಯಾ ಮಳಾಂನಿ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರ್ ನಾಂವ್ ಗಾಜಯತಾಲೆ, ತ್ಯಾಚ್ ವೇಳಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಜಾಣಾಂಚ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ವಿಚಾರ್ ಆಯಿಲೊ. ಜಶೆಂ ಮರಾಠಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳ್ ವಾ ಗುಜರಾತಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳ್ ಆಸಾ ತಶೆಂಚ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಸೂಂ ನಯೆ? ಕಾರವಾರ್, ಮಂಗಳೂರಚ್ಯಾಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾವ್-ಭಯ್ಣಾಂನಿ ಹೊ ವಿಚಾರ್ ಉಖಲೂನ್ ಧಲ್ಲೊ. ಆನಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳಾಚಿ ಸ್ಥಾಪನಾ ಜಾಲಿ. ತ್ಯಾಚ್ ವೇಳಾರ್ ವಿಷ್ಣುನಾಯಕ್ ಹೊ ಆದೂವ್ಹ್ಗಾಸಿ ಶಿಕಪಾಕ್ ಮುಂಬಯ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ತಾಜೆ ಆದಿಂ ತಾಣೆಂ ಧಾರವಾಡಚ್ಯಾ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲಿಜೀಂತ್ B.Sc. ಕೆಲ್ಲಿ. ಧಾರವಾಡಾ ಆಸತಾನಾ ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳಾಚೆ ಸ್ಥಾಪನೇಕ್ ಹಾತ್‌ಭಾರ್ ಲಾಯಿಲ್ಲೊ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತೀರ್ ಜಾಯ್‌ತೊ ವಾವರ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಆಮ್‌ಕಾಂ ಚಿತ್ರೀಕ್ ಶಾಂತೊ ಆಮೊಣಕಾರ್ ಆನಿ ಜಯರಾಮ್ ಧೊಂಡ್ ಮೆಳ್ಳೆ. ಬಯಾಭಾವಾಚ್ಯಾ 'ಗೋಮಂತಕ್ ' ಛಾಪಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಪಾವಲೆ. ಥಂಯ್ ಆನೀಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾಂಚಿ ವಳಖ್ ಜಾಲಿ ಮುಂಬಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಚೆ ಆಮಿ ವಾಂಗಡಿ ಜಾಲೆಂ. ಜಾಯತ್ಯಾ ಆನೀಕ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಕ್ ಆಮಿ ವಾಂಗಡಿ ಕೆಲೆಂ. ಮುಂಬಯ್‌ಚೆ ಖೂಬ್‌ಶೆ ಹಿಂದು ಗೊಂಯ್‌ಕಾರ್ ಲೆಮಿಂಗ್ಟನ್ ರೊಡಾ ಲಾಗಸಾರ್, ತ್ರಿಭುವನ್ ರೋಡಾರ್ ರಾವತಾಲೆ. ತ್ಯಾಚ್ ವಾಂಠಾರಾಂತ್ ಗೋವಾ ಹಿಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಹಿ ಸಂಸ್ಥಾ ನಾಂವಾರೂಪಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ. ಪುಣ್ ತಾಂತೂಂನ್ ಚಡಶೆ ಮರಾಠಿವಾದಿ ಆಸಲೆ ಆನಿ ತಿ ಪುರಾಯ್ ಮರಾಠಿವಾದೀಚ್ ಚಲಯತಾಲೆಂ. ಜೆನ್ನಾ, ಜೆನ್ನಾ ಏಕಾದ್ರೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಮಜಾವಂಕ್ ವೆತಾಲೊ ವಾ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೊವಂಕ್ ಸೊದತಾಲೊ ತೆನ್ನಾ, ತಾಕಾ ಖರ್ ವಿರೋದ್ ಜಾತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ಬಾಯರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉದರ್‌ಗತಿ ಹಿ ಹಿಂದೂನಿ ತಶೀಚ್ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವಾಂನೀಯ್ ಕರೂಂಕ್ ಜಾಯ್ ಹೊ ವಿಚಾರ್ ಮನಾಂತ್ ಬಾಳಗೂನ್

ಆಮಿ ಗೋವಾ ಹಿಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಶನಾಚೊ ನಾದ್ ಸೋಡೂನ್ ದಿಲೊ ಆ
ಕಿರಿಸ್ತಾವಾಂತ್ ಆನಿ ಹಿಂದೂಂತ್ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಸಂದೇಶ್ ಫಾವೊಪಾಖಾತೀರ್ ಆ
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳೊಚ್ ಫುಟ್ ಕರಪಾಕ್ ವಾವರೂಂಕ್ ಲಾಗಲೆ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಕ್ ಕಚೇರಿ ಮ್ಹಣೂನ್ ನಾಸಲಿ. ಆಮ್‌ಚ್ಯೊ ಬಸ
ಜಾತಾಲ್ಯೊ ತ್ಯೊ ಸೆಂಟ್ ಸೆಬೆಶ್ಚನ್ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಧೊಬಿತಲಾವಾಲಾಗಿಂ. ತ
ಶಾಳೆಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಸಲೊ. ಫಾದರ್ ಎಚ್. ಒ. ಮಾಶ್ಕರೇನಸ್ ಹ
ಮಡ್‌ಗಾವಾಚ್ಯಾ ಯುನಿಯನ್ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಂತ್, ಶಿಕತಾಂನಾ ಥಂಯಚೆ ಏ
ಶಿಕ್ಷಕ್ ಬೋರ್‌ಕಾರ್ ಹಾಂಚೆ ಕಡಲ್ಯಾನ್, ಫಾದರ್ ಮಾಶ್ಕರೆನ್ಯಾಸಾಂಚಿ ಖೊ
ಕೀರ್ತ್ ಆಯ್‌ಕಲ್ಲಿ. ತಾಂಚೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ. ತಾಂಚೊ ದೇಶಾಭಿಮಾನ್, ಕೊಂಕಣೆಚ
ಮೋಗ್, ಹಿಂದು-ಕಿರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಏಕಠಾಂಯ್ ಹಾಡಪಾಚಿ ತಾಂಚಿ ಉಮೇದ್,
ಆತಾಂ ಫಾದರ್ ಮಾಶ್ಕಾರೇನ್ಯಾಚಿ ವಳಕ್ ಜಾಲಿ. ವಾಟಕುಳೆಂಚ್ ಗೊರೆಂ ಹಾಂಸ
ಮುಖ್, ಬುದ್ಧಿಚ್ಯಾ ತೇಜಾನ್ ಲಿಲಿಕಪಿ ಕಾಳೆ, ಕಾಳೆ ದೋಳೆ, ಲ್ಹಾನೂಚ್ ಖಾಡ್ ಆ
ತ್ಯಾ ಖಾಡಾರ್ ಹಾತ್ ಒಡಪಾಚಿ ಸಂವಯ್ ಅಶೆಂ ಹೆ ತಾಂಚೆಂ ಚಿತ್ರ ರೊಂಕಡೆಂ
ಮನಾಂತ್ ಭಲ್ಲೆಂ. ಫಾದರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಗಿನ್ಯಾನಾಚೊ ಸದಾಚ್ ವ್ಹಾಂವಪಿ ಜಿತ
ಜಿವೊ ದರ್ಘುರೊ (ವರ್ಘುರೊ) ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಲ್ಯಾಟೀನ
ಗ್ರೀಕ್ ಹ್ಯೊ ಸಗಲ್ಯೊ ಭಾಸೊ ತಾಂಚೆ ಸೇವೆಕ್ ಸದಾಂಚ್ ಹಜರ್ ಆಸತಾಲ್ಯ
ಕೊಂಕಣೆಚೆ ತಿಜೇಚ್ ಕಾಂಯ್ ಪೂತ್ ಅಪಮಾನ್ ಕರತಾತ್, ತಿಕಾ ಆಪಲಿ ಭಾ
ಮ್ಹಣೂನ್ ಮಾನಿನಾತ್ ಆನಿ ತಿಕಾ ಮರಾಠಿಂತ್ ವಿರಗಳಾವಂಕ್ ಸೋದತಾತ್ ಹ
ಪಳೊವನ್ ಕೆನ್ನಾ ತಾಜೆಂ ಕಾನ್‌ಶಿಲಾಂ ತಾಪತಾಲಿಂ ಆನಿ ತೊ ಕಿಂವಾಟಯಾನ
ಮ್ಹಣ್ಟಾಲೊ. 'ಆಮಕಾಂ ಗಿಳ್ಳೆಂ ತರಿ ಆಮಿ ಪೊಟ್ ಪೋಡೂನ್ ಭಾಯರ್ ಸರತ

ಆಮ್‌ಚ್ಯಾ ಬಸಕಾಂತ್ ಚಡ್ ಕರೂನ್ ಜಾಣ್ಟೆಚ್ ಆಸಾತಾಲೆ. ತರಣೆ ಮ್ಹಣ್ಟಾ
ತೆ ವಿಷ್ಣುನಾಯಕ್, ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಆಮೊಣಕಾರ್, ಜಯರಾಮ್ ಧೊಂಡ್ ಅ
ಹಾಂವ್. ವಿಷ್ಣುನಾಯಕ್ ಮ್ಹಣ್ಟಾಲೊ 'ಹೆ ಜಾಣ್‌ಟೆ ವೆತಕಚ್ ಕೊಂಕಣೆಚೆಂ ಕಿ
ಜಾತಲೆಂ ರೆ?' ಹಾಂವ್ ಹಾಂಸತ್ ಮ್ಹಂಟಾಲೊ, 'ಆಮಿ ಆಸಾತ್ ಮರೆ '
ಆಮ್‌ಚೆ ಮಾಗೀರ್ ಕೋಣ್ ರೆ?' ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ಟಾಲೊಂ, 'ಆಮ್‌ಚೆ ಮಾಗೀ
ಆನೀಕ್ ತರಣೆ ಯೆತಲೆ.'

ಅಶೆಂ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ಟಾಲೊ ಖರೆಂ ಪುಣ್ ತರಣೆ ಕಾಂಯ್ ಮುಖಾ
ಯೆನಾಸಲೆ ಆನಿ ಚಡ್‌ಶಾ ಜಣ್ಟಯಾಂಕ್ ಆಮ್‌ಚೊ ವಾವರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾ
ಪೊರಖೇಳೊಚ್ ದಿಸತಾಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾ ಖಾತೀರ್ ಆಮಿ ವರ್ಗ
ಮಾಗೂಕ್ ಭೊಂವತಾಲೆ, ವಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಿಕಪಾಕ್ ಭೊಂವಡಿ ಕಾಡಟಾಲೆ ತೆ
ಹಾತ್ ಹಾಲೊವನೂಚ್. ಆಮಿ ಘರಾ ಯೆತಾಲೆ. ಕಾಶಿನಾಥ್‌ಬಾಬ ನಾಟಕಾಂ

ಪಖಾನ್ಯಾಂತ್, ಶಣೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಂಚ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆ ಗಟ್ಪ್, ಧುಲ್ ಖಾತಾಲೆ. ಶೀನಾಥ್‌ಬಾಬ ವೊಟವೊಚ್ ಮನೀಸ್, ಆಂಗಾನ್ ಕುಟ್‌ಕುಟೀತ್, ಬಡ್‌ಧೋಬಡ್ ತೊಂಡಾಚೊ, ವ್ಹಡಲೆ ಬಟ್‌ಬಟೀತ್ ದೋಳೆ, ಮತ್ಯಾಕ್ ಕಾಂಟೆ ಕೆಂಸ್, ವಯಲ್ಯಾ ಒಂಟಾರ್ ಕಾಂಟಯರಿ ಮಿಶ್ಯೊ, ಕಾನಾರ್ ಕೆಂಸಾಚೆ ಝುಪಕೆ, ಡವೆಂ ನ್ಹೆಸಪಿ, ಖೊಮಿಸ್ ಘಾಲಪಿ, ಪುಣಿ ದೋಳೆ ಲಿಕ್‌ಲಿಕಿತ್ ಆನಿ ಸದಾಂಚ್ ರತರೀತ್, ಸದಾಂಚ್ ಕಿದ್ಯಾಯನಾಕಿದ್ಯಾ ವಾವರಾಂತ್ ಗುಲ್ಲ ಆಶಿಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣೇಚ್ಯಾ ೋಗಾನ್ ಭಾರಾವಲ್ಲೊ ಅಸೊ ಮನೀಸ್ ಅತ್ಯಂತೀಕ್ ಮೋಗ್, ವ್ದೇಸ್, ರಾಗ್ ಹೆ ಗಳೆ ಉಮಾಳೆ ತಾಜ್ಯಾ ಉತರಾಂತಲ್ಯಾನ್ ಧಗಧಗೀತ್ ಇಂಗಳ್ಯಾವರಿ ಭಾಯರ್ ರತಾಲೆ. ಆಯಕಪ್ಯಾಕ್ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಕರತಾಲೆ. ಕೊಂಕಣೆಚೇರ್ ಚಲತ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ನ್ಯಾಯಾಂಚಿ ಜುಲ್ಮಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ಕರತಾಂ, ಕರತಾಂ ತಾಜಿ ಕಾನ್‌ಸುಲಾಂ ತಾಪತಾಂಲಿ, ಕ್‌ಪುಡಯೊ ಫುರ್‌ಫುರ್‌ತಾಲ್ಯೊ, ತಿಡಕೆಚ್ಯಾ ನೆಟಾನ್ ಫುಟೂನ್ ತಾಜೆಂತಲ್ಯಾನ್ ಕ್ರಾಳ್‌ವಿಕ್ರಾಳ್ ನರಸಿಂಹಾವತಾರ್ ಭಾಯರ್ ಸರತಾ ಕಾಂಯ್ ಕಿದೆಂ ಅಸೊ ಭಾಸ್ ತಾಲೊ ಅಸೊ ಹೊ ಕೊಂಕಣೇಚೊ 'ಫೆನೆಟಿಕ್ ಪೊಟತಿಡಕೇನ್ ವಾವುರಪಿ. ತೊ ಫೆನೆಟಿಸಿರುಝುಮ್ ತಿ ಪೊಟ್‌ತಿಡಕ್ ತಾಜ್ಯಾಂತ್ ನಾಶಿಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಣೆಂ ಕೆಲ್ಲೊ ೊಂಕಣೇಚೊ ಯೆದೊ ವ್ಹಡಲೊ ವಾವರ್ ಜಾವಕ್ ಪಾವಚೊಚ್ ನಾಸಲೊ. ಶಣೈ ೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಚಿಂ ಸಗಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಾಣೆ ಉಜವಾಡಾಕ್ ಹಾಡಲಿ, ದೋಳ್ಯಾಂತ್ ೀಲ್ ಘಾಲೂನ್ ತಪಾಸಲಿ ತಾಕಾ ಲಾಗುನೂಚ್ ಶಣೈ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚೊ ೊಂಕಣೆಚೊ ಸಂದೇಶ್ ಕೊಂಕಣಾಂತಲ್ಯಾ ಘುರಾ ಘುರಾಂತ್ ಪಾವಲೊ ಆನಿ ಕೊಂಕಣೇಚಿ ಳವಳ್ ಇತಲಿಂ ಜೈತೀವಂತ್ ಪಾವಲಾಂ ಮಾರೂಂಕ್ ಪಾವಲಿ. ಕಾಶೀನಾಥ್ ಬಾಬಾಚೊ ಾಪಖಾನೊ ಆಸಲೊ- (ಆನಿ ಅಜೂನ್ ಆಸಾ) ಮುಂಬಯಚ್ಯಾ ಗಿರ್‌ಗಾಂವ್ ಾಡ್ಯಾರ್ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಾಚ್ಯಾ ತಳಮಾಳಯಾರ್ ತೊ ಛಾಪಖಾನೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಚಿ ಕಚೇರೀಚ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಜೆನ್ನಾ ಆಮ್‌ಚೊ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ೋಗ್ ಮಾತ್ಸೊ ಥಂಡಾವತಾಲೊ ತೆನ್ನಾ ಕಾಶಿನಾಥಬಾಬಾಚ್ಯಾ ಉಜ್ಯಾ ಉತರಾಂನಿ ಮಿ ಪರತೂನ್ ಪೆಟೂನ್ ಉಠ್ತಾಲೆ.

ಕಾಶೀನಾಥ್‌ಬಾಬ ಲಾಡ್ ಹೋಯ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣೇಚೊ ಭಕ್ತ್. ಪುಣ್ ಾಶೀನಾಥ್‌ಬಾಬ್ ನಾಯಕಾಪರಸ್ ಸಾಮಕೊ ಉರ್‌ಫಾಟೊ ಥಂಡಸಾಡೀನ್ ವಿಚಾರ್ ರಪಿ, ಲ್ಹಾವ್ ಉಲೋವಪಿ, ಸದಾಂಚ್ ಹಾಂಸತ್‌ಮುಖ್. ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೊ ರ್‌ಭಾರ್ ತೊ ಬೊವಾಳ್ ಕರೀನಾಸತಾನಾ ಪಳೆತಾಲೊ. ತೇಜ್ ಭಾಶೇನ್ ಆಸಲೊ ೊಡಾರ್‌ಕಾರ್. ಧಿಪ್ಪಾಡ್ ಮನೀಸ್, ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತೀರ್ ಕಿತಲೇಯ್ ತ್ರಾಸ್ ಡೂಂಕ್ ತಯಾರ್.

1952 ವರ್ಸಾ ರೂಪಾರೆಲ್ ಕಾಲೇಜಾಂತ್ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಲಾಗಲೊ
ಕಾಲೇಜೀಚೆಂ ತೆಂ ಪಯಲೆಂಚ್ ವರ್ಸ್. ಸಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿ ಹೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ
ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚೊ ಆನಿ ಕೊಂಕಣೇಚೊ ತಾಕಾ ಮೊಗ್, ಸ್ಟಾಫ್ ರೂಮಾಚ
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮ್ಹಣೂನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ವೆಂಚೂನ್ ಕಾಡಲೊ. ಪಯಲೆಂಚ್ ಉಲೋವಪ
ಹಾಂವೆಂ ಕೆಲೆಂ. 'ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಸಾಮ್ಯ ಆನಿ ಫರಕ್' ಉಲೋವಪ
ಇಂಗ್ಲೆಜೀಂತ್ ಆಸಲೆಂ. ಖುಬ್ಸೆ ವಿಚಾರ್ ಹಾಂವೆಂ ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ್ಬಾಬಾಂಚ
'ಕೊಂಕಣಿಚಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಬಾಂದಾವಳ್' ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತಲ್ಯಾನ್ ಘೆತಿಲ್ಲೆ. ಉಲೋವಪ
ಸಗಲ್ಯಾಂಕ್ ಆವಡಲೆಂ. ಹೆರ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಾಂನಿ ಜಾಯತೆ ಪ್ರಶ್ನ್ ವಿಚಾಲ್ಲೆ. ತಾಂಕ
ಹಾಂವೆಂ ಫಾವ್ ತಿಂ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ.

ರೊಖಡೆಂಚ್ ಕಾಲಿಜೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಙಮಯ್ ಮಂಡಳಾಚಿಂ ಸ್ಥಾಪನಾ ಕೆ
ಸುಮಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್ ಹಾಣೆಂ ಖೂಬ್ ಆದಾರ್ ದಿಲೊ. ಉಕ್ತಾವಣಾಕ್ ಅ. ಕ
ಪ್ರಿಯಾಳ್ಕಾರ್ ಹಾಡಿಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣೇಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಾಂಚೇರ್ ಗಾಳ್ಯಾಂಚ
ವರ್ಷಾವ್ ಕರೂನ್ ತಾಣೆಂ ಆಪಲೆಂ ಭಾಷಣ ಸೊಂಪಯಲೆ. ಆಮಿ ಮಾತ್ಸೆ ಪೆಂವಾಂತ
ಪಾಡಲೆ. ಹಾಂಕಾ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಹಾಡಲೊ ಕಾಂಯ್ ಜಾಲೆಂ. ಮ್ಹಕಾ ಆನಿ ಜಾಯತ
ಇಷ್ಟಾಂಕ್ ತಿಡಕ್ ಮಾರಿಲ್ಲಿ. ಪ್ರಿಯೊಳ್ಕಾರಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಆನಿ ಆಮ್ಚ
ಸಗಳ್ಯಾಂಚೊ ಅಪಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ಆಮಿ ಆಪಯಲ್ಲ್ಯಾ ಮುಖೇಲ
ಸೊಯ್ರ್ಯಾಚೊ ಅಮಿ ಅಪಮಾನ್ ಕರಚೊ ನ್ಹಯ್ ಅಶೆಂ ಥಾರಲೆ. ಉಪಕಾರ
ಮಾನಪಾಚ್ಯಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಉಲೋವಪಾಂತ್ ಹಾಂವೆಂ ಇತಲೆಂಚ್ ಮ್ಹಳೆಂ 'ತಾಂಣ
ಆಮ್ಚೆ ವಿಶಿಂ ಜೆ ಉದ್ಗಾರ್ ಕಾಡಲ್ಯಾ ತೇಚ್ ಉದ್ಗಾರ್ ತಾಂಕಾಂಯ್ ಲಾಗೂ
ಯೆತಾತ್ ಹೆಂ ತಾಂಣಿಂ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ದವರಚೆಂ.' ತಾಂಕಾಂ ಸಮಾಧಾನ್ ಇತಲೇಂಚ್ ಕ
ಪ್ರಿಯೊಳ್ಕಾರ್ ಉಲಯಲೊ ತೊ ನಿಜಾಚೆ, ಘರಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿಂತ್. 'ಶಣ
ಗೊಂಯ್ಬಾಬಾಂಚೆ' 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್ ನೆಮಾಳೆಂ ಬಂದ್ ಪಡೂನ್ ಜಾಯತಿ
ವರ್ಸಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ನವ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ನೇಮಾಳೆಂ ಕಾಡಪಾಚಿ ಗರಜ್ ಭಾಸೂಂಕ
ಲಾಗಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಂತ್ ಚರ್ಚಾ ಜಾಲಿ. ಆನಿ 'ಸಾದ್' ಹ
ನಾಂವಾಚೆಂ ನೇಮಾಳೆಂ ಕಾಡಪಾಚೆಂ ಥಾರಲೆ. ಸಂಪಾದಪಿ ಮ್ಹಾಕಾ ನೇಮಲೊ. ಮ್ಹಕ
ಸಂಪಾದನ್ ಭಾಯರ್ ರಿಪೋರ್ಟರಾಚೆಂಯ್ ಕಾಮ್ ಕರಚೆ ಪಡಲೆಂ. ಫಾದರ
ಮಾಸ್ಕರೇನಾಚಿಂ ಉಲಯಲ್ಲಿಂ ಉತರಾಂ ಬರೊವನ್ ಕಾಡೂನ್ ತಾಂಚೊ ಏಕ
ಲೇಖ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲೊ. ಗೊಂಯಾಂ ವಚೂನ್ ಮಲಬಾರಾವ್ ಸರ್ದೇಸಾಯ
ಕಡಲ್ಯಾನ್ ಶಿಕಾರೆಚಿ ಖಬರ್ ಆಯ್ಕೂನ್ ಆನಿ ಏಕ್ ಲೇಖ್ ಕೆಲೊ. ಹಾಂವೆಂ ಶಣ
ಗೊಂಯ್ಬಾಬಾಚೇರ್ ಏಕ್ ಧಾಕಟುಲೋಚ್ ಲೇಖ್ ಬರಯಲೊ. ಸಂಪಾದಪ್ಯಾಚಿ
ಉತರಾಂ ಬರಯಲಿ ಆನಿ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ಶಿ ಕವಿತಾಯ್ ರಚೆಲಿ. ಬಾಕಿಬಾಬಾನ

ಗೀತಾಯೆಚೆ ಕಾಂಯ್ ಅಧ್ಯಾಯ್ ದಿಲೆ. ಕೊಂಕಣಿತಲೆ ಉಕ್ತೆ ಉಚ್ಚಾರ್ ಸಾರಕೆ ದಾಕೊವಪಾ ಖಾತೀರ್ ಅರ್ಧ್-ಚಂದ್ರಾಚೊ ಉಪೇಗ್ ಕರೂನ್ ಸಗಲೆಂ ಬರೋವನ್ ಕಾಡಲೆಂ ಆನಿ ಇತಲ್ಯಾಂತ್ ಫ್ರಾಂನ್ಸಾಕ್ ವಚಪಾಕ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರಕಾರಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ದಿಲಿ. ಸಾದಾಚೆಂ ಹಾತಾಳೆಂ ಹೆರ್ ಇಷ್ಟಾಕಡೇನ್ ಸೊಂಪೊವನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ವಚಚೆಂ ಪಡಲೆ. ವಚ್ಚೆ ಆದಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಂತ್ ಮ್ಹಾಕಾ ನಿರೋಪಾಚಿ ಪಾರ್ಟಿ ದಿಲಿ. ಕಾಶೀನಾಥಬಾಬ ನಾಯಕಾನ್ ಮ್ಹಳೆ, ಆತಾ ಮನೋಹರ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯ್ ಫ್ರಾಂನ್ಸಾಕ್ ವಚೂನ್ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಸೇವಾ ಕರಚಿ. ಹ್ಯಾ ಆದೇಶಾಕ್ ಜಾಪ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಹಾಂವೆ ಮ್ಹಳೆಂ, 'ಹಾಂವ್ ಫ್ರಾಂನ್ಸಾಕ್ ವೆತಾಂ ತೊ ಮುಖಾರ್ ಫ್ರಾಂಸೆಜ್ ಭಾಶ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಂಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರಪಾಕ್, ಫ್ರಾಂನ್ಸಾಕ್ ವಚೂನ್ ಹಾಂವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೇಚಿ ಸೇವಾ ಕರತಾಲೊಂ ಅಶೆಂ ಕಶೆಂ ಉತರ್ ದಿವ್. ಪುಣ್ ಹಾಂವ್ ಪರತೊ ಯೆತಕಚ್ ಮಾತ್ ಮ್ಹಜೊ ಅಧ್ಯಾರ್ಯರ್ ಉರಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣೀಚೊ ವಾವರ್ ಮುಖಾರ್ ವ್ಹರತಾಲೊಂ.'

ಕಾಂಯ್ ಜಾಣಾಂಕ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಕರೂನ್ ಕಾಶಿನಾಥ ಬಾಬಾಕ್ ಮ್ಹಜಿ ಜಾಪ್ ಆವಡಲೀನಾ. ಪುಣ್ ಹಾಂವೆಂ ಖರೆಂ ತೆಂ ಸಾಂಗಲೆಂ.

ಹಾಂವೆಂ ಖರೆಂ ತೆಂ ಸಾಂಗಲೆಂ ಹೆಂ ಖರೆಂ. ಪುಣ್ ಖರೆಂ ತೆಂ ಕೆಲೆಂ ನಾ. ಫ್ರಾಂನ್ಸಾಕ್ ಆಸತಾನಾಚ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಹಾತಸೂನ್ ಕೊಂಕಣೀಚಿ ಖರಿ ಸೇವಾ ಘಡಲಿ. ಅಶೆಂ ಕಿದೆಂ ಕೋಣ್ ಜಾಣಾ ಮ್ಹಜೆ ಲಿಖಣೆಂತಲ್ಯಾನ್ ಕಿತಲೇಶ್ಯೋಚ್ ಕವಿತಾ ಆಪಶಿಂಚ್ ರೂಪಾಕ್ ಆಯಲ್ಯೊ ತ್ಯೋಚ್ ಕವಿತಾ ಮುಖಾರ್ 'ಗೊಂಯಾ ತುಜ್ಯಾ ಮೊಗಾಖಾತೀರ್ ಹ್ಯಾ ಕವಿತಾ ಝುಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಲೋಕಾಂ ಮುಖಾರ್ ಆಯಲ್ಯೊ."

5.3.4 ಬಾಂಗರಾಚೆ ದೀಸ್ – ಕಾಂಯ್ ಯಾದಿ

– ಡಾ. ದತ್ತಾರಾಮ್ ಸುಖಠಣಕಾರ್

"....... ರವೀಂದ್ರ ಕೆಳೆಕಾರ್ ಮ್ಹಕಾ ಮೆಳ್ಳೊ ತೆನ್ನಾ ತೊ ನಿಕತೋಚ್ ಲಿಸೆವಾಚೆಂ ತೆರ್ಸೆರ್ ಆನ್ ವಿಕ್ರಮಿ ಮಾರ್ಕ್ ಮೆಳೊವನ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಜೊ ಬಾಪೂಯ್ ದಿವಾಕ್ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಜೆಂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಗುಜರಾತಿತಲ್ಯಾನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತೊ ಪೋರ್ತುಗೇಜ್ ಪಾಖಲ್ಯಾಂ ಭಾಶೇನ್ ಉಲ್ಯತಾಲೊ ಕಾರಣ್ ತಾಜೊ ದಿವಾಕ್ ಪಾಖಲ್ಯಾ ಕಡೇನ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಂಬಂಧ ಯೆತಾಲೊ. ಪೋರ್ತುಗಾಲಾಕ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾಕ್ ಯೆತಕೀರ್ ಗೊಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ಹಿಂದೂಕ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೊ ಮಾರ್ಗ್ ಮೆಕಳೊ ಜಾಲ್ಲೊ. ಹೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ ಘೆವನ್ ಪಯಲೀಂಚ್ ಜೆ ದೊತೊರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ತಾಂತೂತಲೊ ಏಕ್ ರವೀಂದ್ರಾಚೊ ಬಾಪೂಯ್ ದೊತೊರ್ ರಾಜರಾಮ್‌ಬಾಬ ಕೆಳೆಕಾರ್. ತೊ

ಏಕ್ ವ್ಹಡಲೊ ವಿಚಾರವಂತ್ ತತ್ವನಿಷ್ಟ್ ಆನಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಚೊ ಪುರಸ್ಕರ್ತೊ ಆಶಿಲ್ಲೊ. ರವೀಂದ್ರಾಕ್ ಮುಂಜಿಂತ್ ತಾಣೆಂ ಕಿತೆಂ ಭೆಟ್ ದಿವಂಚಿ? ಆಪಲ್ಯಾ ಪ್ರಚಂಡ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೊ ಸಂಗ್ರಹ! ದೊತೊರ್ ಕೆಳೆಕಾರಾಕ್ ಗೊಂಯ್‌ಚೊ ಸಮಾಜ್ ಚಡ್ ಮಾನ್ ದಿತಾಲೊ ಆನಿ ಭಿಯೆತಾಲೋಯ್. ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಬದ್ದಲ್ ತಾಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತಾಂ ಆಶಿಲ್ಲಿಂ. ಆನಿ ತಾಂಕಾಂಚ್ ಲಾಗೂನ್ ತೊ ರವೀಂದ್ರಾಕ್ ಘೆವನ್ ಶಾಂತಿ ನಿಕೇತನಾಂತ್ ತಾಕಾ ಥಂಯ್ ದವರಪಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ. ಗೊಂಯ್‌ಚೊ ಲಡೊ ಸುರೂ ಜಾಂವಚೆ ಪಯಲಿ ರವೀಂದ್ರ ಮುಂಬಯ್ ಆಸತಾಲೊ. ಥಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ಜೆ. ಜೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಂತ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಘೆವಪಾಚಿ ತಾಂಚಿ ಖಟಪಟ್ ಚಲಿಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾಚ್ ಕಾಳಾಂತ್ ಭಾರತಾಂತಲೆ ವ್ಹಡಲೆ ವ್ಹಡಲೆ ಫುಡಾರಿ ಬಂದಖಣೀತಲ್ಯಾನ್ ಸುಟೂನ್ ಯೆತಾಲೆ. ರವೀಂದ್ರ ತಾಂತೂಂತಲೆ ಖೂಬ್ ಜಾಣಾಂಕ್ ಮೆಳೂನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ತಾಂತೂನ್ ಡಾ| ಲೋಹಿಯಾಯ್ ಆಶಿಲ್ಲೊ. ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲೊ ತೆನ್ನಾ ರವೀಂದ್ರ ಕಸಲೀ ತರಿ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕರೂನ್ ಘೆವಪಾಕ್ ಮಿರಜೆ ಗೆಲ್ಲೊ, ಡಾ. ಲೊಹಿಯಾ ಗೊಂಯಾಂ ಆಯಲಾ ಹೆ ಸಮಜನಾ ಬರಾಬರ್ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಗೀರ್ ಘೆವಪಾಚಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತಶೀಚ್ ದವರೂನ್ ತೊ ತಡಕ್ ಗೊಂಯಾಂ ಆಯಲೊ. ತೆ ದಿಸಚ್ಯಾನ್ ತಾಜ್ಯಾ ಪಾಯಾರ್ ಜೆಂ ಚಕ್ರ ಪಡಲೆಂ ತೆಂ ಗೊಂಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣಸರ್ ತಶೆಂಚ್ ಉರಲೆಂ. 1946 ತೆ 1961 ಪರ್ಯಂತ್ ತೊ ಖಂಯ್ ಖಂಯ್ ಪಾವಲೊ ಆನಿ ತಾಣೆಂ ಕಿತೆಂ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆಂ ಹಾಜೊ ಹಿಶೇಬ್ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾ ಕಡೇನ್ ತರಿ ಆಸತ್ ಕಾಯ್ ಕಿತೆಂ ಹಾಚೊ ದುಬಾವ್ ಆಸಾ. ಸುರವಾತೀಕ್ ತಾಣೆಂ ಗೊಂಯಾಂ ಪ್ರಸಾರಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರೂ ಕೆಲೆಂ. ಮುಂಬಯ್ ಲ್ಹಾನ್‌ವ್ಹಡ್ ಪುಸ್ತಕಾ ಛಾಪಪ್ ಆನಿ ತ್ಯೊ ಗೊಂಯಾಂ ಹಾಡೂನ್ ಆಮ್‌ಚೆ ಕಡೇನ್ ಪಾವವಪ್ ಹೆಂ ತಾಚೆಂ ಮುಖೇಲ್ ಕಾಮ್. ಟಿ. ಬಿ. ಕುನ್ಯಾಚೊ Civil liberties in Goa ಆನಿ Denationalization of Goans ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಯಾದ್ ಆಸಾ. ತಾಂತೂತಲ್ಯಾ ಏಕಾ ಪುಸ್ತಕೆಚೆಂ ಸುಖಿಪೃಷ್ಟ್ ಆಮ್‌ಗೆಲೊ ಏಕ್ ಮಿತ್ರ್ ಶಾಂತೊ ಆಮೊಣಕಾರ್ ಹಾಣೆಂ ಇತಲೆಂ ಸೋಭಿತ್ ಕಾಡಿಲ್ಲೆಂ ಕಿಂ ಆಜಯ್ ತೆಂ ದೋಳ್ಯಾಚಾ ಸಾಮಕಾರ್ ಯೆತಾ. ಪುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪಪಾಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ದೊತೊರ್ ಆತ್ಮಾಬಾಬ ಬೋರ್‌ಕರ್ ಹಾಣೆಂ ಮೊರೋಚ್ ಪಾಲವ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸತಾ ಹೊ ಪ್ರಚಾರ್ ಚಾಲು ಆಸತಾನಾಂಚ್ ರವೀಂದ್ರಾಕ್ ಕೊಂಕಣೇಚೊ ಖರೊ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ್ ಜಾಲೊ. ದತ್ತಾತ್ರಯಾನ್ ಖೂಬ್ ಗುರೂ ಕೆಲೆ ಮ್ಹಂಟಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾಂತ್ ರವೀಂದ್ರಾನ್ ಜೆ ಗುರೂ ಕೆಲೆ ತಿತಲೆ ದತ್ತಗುರುಕಯ್ ಜಮಲೆ ನಾ ಜಾತಲೆ. ಏಕಾ ಕಾಳಾಂತ್ ತೊ ಸಶಸ್ತ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಚ್ಯಾ ಘಾಟಲ್ಯಾನ್ ಲಾಗಿಲ್ಲೊ. ದೋಡೆಮಾರ್ಗಾರ್ ಕಾಂತಾನಾಯಕ್, ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಲವಂದೆ ಬಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಜೆ ಬಿರಾಡ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಥಂಯ್

ೀಂದ್ರಯ್ ಕಾಂಯ್ ಮ್ಹಯನೆ ಸಗಳ್ಯಾಂ ಬರೋಬರ್ ಪೆಜ್ ಜೆವನ್ ಉಪಾಸ್
ಡಟಾಲೊ. ಎದೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶತಾಬ್ದಿ ನಿಮಿತ್ತ ಮ. ಗಾಂಧಿಂಚೆಂ ಅಧಿಕೃತ್ ಹಿಂದಿ
ರಿತ್ರ ಬರವಪಾಚೊ ಮಾನ್ ಖುದ್ದ್ ಇಂದಿರಾಜೀನ್ ರವೀಂದ್ರಾಕ್ ದಿಲೊ.
ಶಾಂತ್ ಇತಲೆ ಗಾಂಧಿವಾದಿ ಅಸತಾನಾ ಹೊ ಮಾನ್ ಏಕಾ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಕ್
ಳಪ್ ಹೀ ಖರಿಂಚ್ ಅಭಿಮಾನಾಚಿ ಗಜಾಲ್. ಮ್ಹಾಕಾ ಮಾತ್ ತಿ ಬಾತಮಿ
ಚೂನ್ ಹಾಂಸೂಂಕ್ ಆಯಲೆಂ. ಪರವರಿಚ್ಯಾ ದರೋಡ್ಯಾಂತ್ ವಾಪರೂಂಕ್
ವಪಾಕ್ ಮ್ಹಾಡ್ಡೊಳಚ್ಯಾನ್ ಬೇಗೆ ಬೇಗ್ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಘೆವನ್ ಯೆವಪಿ ರವೀಂದ್ರ
ನ್ಹಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೋಳ್ಯಾಂಸಾಮಕಾರ್ ಆಯಲೊ. ದೊಡೆ ಮಾರ್ಗಾ ಮಾಗೀರ್ ತೊ
ಸರ್ಯಾ ತೊಂಕಾಕ್ ಗೆಲೊ ತೊ ಬದ್ದ್ ವರ್ಧ್ಯಾಕ್ ಕಾಕಾವಾಡೀಕ್. ಥಂಯಚ್
ಣೆಂ 'ಮಿರ್ಗ್' ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಮತಪತ್ರ ಸುರೂ ಕೆಲೆಂ. ಮತಪತ್ರಾಚೆ ವಿಷಯ್
ೋನ್ ಗೊಂಯ್ಚೆಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಗೊಂಯಾಂಪಾಸೂನ್ ಶೆಂಕಡ್ಯಾಂನಿ
ೈಲ್ ಪೈಸ್ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಿದರ್ಭಾಂತ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ನಿಯತಕಾಲೀಕ್ ಕಾಡಪ್ ಆನಿ
ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲವಪ್ ಕಿತಲೆಂ ಕಠಿಣ್ ಹೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೋಳ್ಯಾಂನಿ
ಳೆಲಾಂ. 1955ತ್ ದಿಲ್ಲೀಕ್ ಗಾಂಧಿ ಸಂಗ್ರಾಹಲಯ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ತೆಂ
ುಬೆ ಕರಪಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಜೇರ್ ಆಯಲೆಂ. ತೆಂ ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಂ ಕರೂನ್ ತಿ
ಡಲ್ಯಾ ಪಗಾರಾಚಿ ನೋಕರಿ ಸೋಡೂನ್ ಉತಳತಾಪ್ ಕಾಡಪಾಕ್ ಪರತ್
ವೀಂದ್ರ ಮುಂಬೈ ಆಯಲೊ. ದಿಲ್ಲೀಕ್ ವ್ಹಡಲ್ಯಾ ರಾಜವಾಡ್ಯಾಸಾರಖ್ಯಾ ಬಂಗಲ್ಯಾಂತ್
ಾವಪಿ ರವೀಂದ್ರ ಅಂಧೇರೀಕ್ ಏಕಾ ಕುಡಿಂತ್ ರಾವಂಕ್ ಲಾಗಲೊ. ಆತಾಂ ತಾಣೆಂ
ಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ್ ನಿಧಿಚ್ಯಾ ಪಾಲವಾನ್ 'ಗೋಮಂತ ಭಾರತಿ' ಹಿ ಸಂಸ್ಥಾ ಸ್ಥಾಪನ್
ಿ. ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀಚೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಲೆಬರ್ನಮ್ ರೋಡ್ ವಯಲ್ಯಾ ಮ.
ಾಂಧಿಚ್ಯಾ ಮಣೀಭವನ್ ಹ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ ವಾಸ್ತೂಂತ್ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾಚ್ ಕಾಳಾಂತ್
ಾಣೆಂ ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತಿ ಹೆಂ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪಾಕ್ಷೀಕ ಕಾಡಲೆಂ ಆನಿ
ೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕಿತಲಿಂಶೀಂಚ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಉಜವಾಡಾ ಹಾಡಲಿಂ. ಏಕದಾಂ ತೊ
ಲ್ಲೀಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ ಆಸತನಾ ಪಂಡೀತ್‌ಜೀನ್ ಸಗಳೆ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ
ುಂಬಯ್ ಪಳೂನ್ ರಾವಲ್ಯಾತ್, ಪುಡಾರ್ಯಾಂಚೊ ಆವ್ ಹಾಡೂನ್ ಪತ್ರಕಾಂ
ಡಟಾತ್ ಆನಿ ಆಪಾಪಸಾತ್ ಝುಗಡಟಾತ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಶೀಣ್ ಕಾಡಲೊ. ರವೀಂದ್ರ
ೀಗೊ ಬೇಗ್ ಮುಂಬಯ್ ಆಯ್ಲೊ ಆನಿ ಸಾಟಲಿ-ಪೊಟಲಿ ಕವಳೂನ್ ಗೊಂಯಾಂ
ಾವಪಾಕ್ ಗೆಲೊ. ಗೊಂಯಾಂ ಪಾವಲೊ ತ್ಯಾ ದಿಸಾಂಸೂನ್ ಪುಲಿಶೇನ್ ತಾಜೇರ್
ದರ್ ದವರಲೆಲಿ. ಫುಡೆಂ ಕಾಂಯ್ಚ್ ಖಾಸ್ ಕಾರಣಂ ನಾಸತನಾ ತಾಕಾ ಧರೂನ್
ಗ್ಬಾದ್ ದವರಲೊ. ಗೊಂಯ್ಚೆ ಸುಟಕಪಯಲಿಂ ಕಾಂಯ್ ದೀಸ್ ತಾಕಾ ಸೋಡೂನ್
ಲೊ. ರವೀಂದ್ರಾನ್ ಕೆನ್ನಾ ತಾಮ್ರ ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ಅರ್ಜಿ ಕೆಲೊ ನಾ ಆನಿ ತೆಂ ತಾಕಾ
ವಪಾಚೆ ಕೋಣಾಕ್ ಸುಚಲೆಂಯ್ ನಾ..."

5.3.5 ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಂ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಪತ್ರಾಂಚೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ :-

1942 ವರ್ಸಾ, ಮುಂಬೈ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದೆಚಿ ತಿಸ್ರಿ ಬಸ್ಕಾ ಜಾಲಿ. ತಾಚೊ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಶದೆಂತ್ ತಾಣಿ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಬಾಷಣ್ 'ಯೆವ್ಕಾರ್ **ಅಧ್ಯಕಾಲೆಂ ಉಲೊವ್ಪ್**'ಹ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ **'ಗೋಮಂತಕ್'** ಛಾಪಾಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ನೇಮಾಳಿಂ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಉಲಯ್ತಾನಾ ತೊ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ. *"ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್ ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆಂ ಪೈಲೆಂ ವೈಲೆಂ ಮೈನ್ಯಾಳೆಂ. ಎದ್‌ವಾರ್ದ್ ಜೂಜೆ ಬ್ರುನೊ ದೆ ಸೋಜ ಹಾಂಣಿ 1889 ಚ್ಯಾ ಫೆಬ್ರೆರಾಂತ್ ಪುಣ್ಯಾಂ ಉಜವಾಡಯಿಲೆಂ 'ಮರಿಯಾನ್' ನಾಂವಾಚೆ ಮುದ್ದಾಮ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಹೆ ಛಾಪ್ತಾಲೆ. ಹೆಂ ಧರೂನ್ ಆಜ್‌ವೇರ್ 52 ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ನೆಮಾಳಿಂ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಜಲ್ಮಲ್ಯಾಂತ್. ತಾಂತೂನ್ 3 ದಿಸಾಳಿಂ, 29 ಸಾತಾಳಿಂ, 5 ಪಂದ್ರಾಳಿಂ, 23 ಮ್ಹನ್ಯಾಳಿಂ ಆನಿ 3 ತೀನ್- ಮ್ಹನ್ಯಾಳಿಂ ಹಾಂತೂಂತ್ಲಿ ಚಡಶಿಂ ಮುಂಬೈ ಆನಿ ಬಾಕಿಚಿಂ ಕರಾಚಿ, ಪುಣೆ, ಕಾರ್‌ವಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆನಿ ಗೋಂಯ್ ಹ್ಯಾ ಥಳಾಂನಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲಿಂ, ಆನಿ ಆಜೂನ್ ಸರ್ತಾತ್. ಕಾಂಯ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂತ್ಲೊ ಮಜಕೂರ್ ನಿವಳ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಆನಿ ಕಾಂಯ್‌ತಲೊ ಕೊಂಕಣಿ, ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ರೆಜಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಯೆತಾಲೊ ಆನಿ ಯೆತಾ...."*

"52 ಂತ್ಲಿ 13 ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ನೇಮಾಳಿಂ ಆಜೂನ್ ಬರೆ ತರೇನ್ ಚಲ್ತಾತ್. ಹಾಂತೂತಲೆಂ 'ಕೊಂಕಣಿ ಬುಲೆಟಿನ್' ಹೆಂ ದಿಸಾಳೆಂ 1932 ಪಾಸೂನ್ ಭೌ. ಆಂತೋನಿಯಾ ವಿಸೆಂತ್ ದೆ ಕ್ರೂಜ್ ಹೆ ಮುಂಬೈ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಉಜವಾಡಾಯ್ತಾತ್..... ಥಾಂಬಿಲ್ಯಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಭಿತಲ್ಲೆಂ ಮುಂಬೈಚೆಂ 'ಆಲುಜ್' ಸಾತಾಳೆಂ 1895 ಪಾಸೂನ್ 1916 ಮೆರೇನ್ 22 ವರ್ಸಾಂ ಚಲ್ತಾಲೆಂ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆಂ 'ಕೊಂಕಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಹೆಂ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ 1912 ಪಾಸೂನ್ 1940 ಮೆರೇನ್ 29 ವರ್ಸಾ ಚಲ್ತಾಲೆಂ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಬಾಬ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಬಿ.ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಹೆ ವಕೀಲ್ ತಾಚೆ ಸಂಪಾದಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಕಾಶೀನಾಥ್ ಬಾಬ್ ನಾಯಕ್ ಹಾಂಗೆಲೆಂ 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' ತಿ- ಮ್ಹನ್ಯಾಳೆ 1934 ಪಾಸೂನ್ 1937 ಮೆರೇನ್ ಮುಂಬೈ ಬರೆ ತರೇನ್ ಚಲೂನ್ ಥಾಂಬಲೆಂ. ಹೆಂ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ತಾಲೆ. ಕಾರ್‌ವಾರ್‌ಚೆ ಸುಬ್ಬರಾಯ್ ಬಾಬ್ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಹಾಂಗೆಲೆಂ 'ನವಯುಗ' ಸತಾಳೆಂ 1940 -ಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲೆಂ. ತೆಂ ರೊಖಡೆಂತ್ ಥಾಂಬ್ಲೆಂ...."

5.3.6 ಪತ್ರ್‌ಕಾರ್ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರ್

'ಪತ್ರಕಾರ್ ಜಾವ್ಚೆಂ ಅಶೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಕೆನ್ನಾ ಚಿಂತಲೆಂಚ್ ನಾ...'

-ರವೀಂದ್ರ ಕೆಳೆಕಾರ್

"ಪತ್ರಕಾರ್ ಜಾವಪ್ ಅಶೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಕೆನ್ನಾ ಚಿಂತಲೆಂಯ್ ನಾ! ಪೂಣ್

ಪತ್ರಕಾರಿತೆನ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಲಿಖಾಣ್ ಸುರೂ ಜಾಲಾಂ. ಕವಿತೆನ್ ವಾ ಕಥೆನ್ ತೆಂ ಸುರೂ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ.

'ಮೀರ್ಗ್' ದೋನ್-ಅಡೆಜ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲಯಲೆಂ ಆನೀ 'ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀ' ತೀನ್-ಏಕ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲಯಲೆಂ. 'ಮೀರ್ಗ್' ಸುರೂ ಜಾತಕೀರ್ ಬಾಕೀಬಾಬಾಂಚೆಂ 'ಪ್ರಜೆಚೋ ಆವಾಜ್' ಭಾಯ್ರ ಸರಿಲ್ಲೆಂ, ದೇವನಾಗರೀಂತ್ಲ್ಯಾನ್. ತೆಂಯ್ ಪಾಕ್ಷೀಕ್, ಮ್ಹಗೆಲೆಂಯ್ ಪಾಕ್ಷಿಕ್ ಆಸಲೆಂ. ವಿಶೇಷ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಮ್ಹಗೆಲೆಂ 'ಮೀರ್ಗ್' ವಧ್ರ್ಯಾ ಸಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ ಸರತಾಲೆಂ. ಆನೀ ಕಂಪೋಜಿಟರ್ ಧರೂನ್ ಹೆರ್ ಕೋಣಾಕ್ ಕೊಂಕಣೀ ಯೆನಾಸಲೀ.

ಗುರುನಾಥ್ ಕೆಳೆಕಾರ್, ಸುಮಂತ್ ಕೆಳೆಕಾರ್ ಬೀ ತಾಚೆ ಆಂಕ್ ಲೋಕಾಂಮೆರೆನ್ ಪಾವಯತಾಲೆ. ತಾಂಣೀ ಪಟಯೆಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ. 'ಮೀರ್ಗಾ'ಚೋ ಪಯಲೋ ಆಂಕ್ ಭಾಯ್ರ ಸರಲೋ ತೋ 15 ಆಗಸ್ಟ್, 1953-ಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಹಾಂವೆಂ ಲೇಖಣೀ ಹಾತಾಂತ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ ತೀ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ 9 ಆಗಸ್ಟಾಕ್.

ತಾಚೆಂ ಅರ್ಥಕಾರಣ್ ಕಶೆಂ ಚಲತಾಲೆಂ, ತುಮೀ ವಿಚಾರ್ಲಾಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕಾ ಇಷ್ಟಾನ್ ಮದೀಂ 300 ರೂಪ್ಯಾ ದಿಲ್ಲೆ. ಆನೀ ಮ್ಹಗೆಲೋ ಜೋ ಪಗಾರ್ ಯೆತಾಲೊ ತೋ ಶೆಂಬರ್ ಕಾಂಯ್ ಸವಾಯಶೀಂ ರೂಪ್ಯಾ ಜಾತಾಲೋ. ತಾತುಂತಲೆ ಮ್ಹಗೆಲೆ 25 ರೂಪ್ಯಾ ಹಾಂವ್ 'ಮೀರ್ಗಾ'ತ್ ಘಾಲತಾಲೋಂ. ತೆ ಭಾಯ್ರ ವರ್ಗಣೀಚೆ ಹೆರ್ ಪೈಶೆ ಯೆತಾಲೆ. ತಾಂತುಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಾಗತಾಲೆಂ. ತೆನ್ನಾ ಏಕೂಣ್ ಖರ್ಚ್ ಕಿತಲೋ ಯೆತಾಲೋ ತೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಬರ್ ನಾ. ಪೂಣ್ ಏಕ್ ಆಂಕ್ 50 ತೆ 60 ರೂಪ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ ಭಾಯ್ರ ಸರತಾಲೋ. ಸಗಳೋ ಖರ್ಚ್ ಶೆಂಬರೆಕ್ ರೂಪ್ಯಾ ಜಾತಾಲೋ. ಹಾಂವ್ 500 ಆಂಕ್ ಛಾಪತಾಲೋಂ ಆನೀ ತಾತುಂತಲೆ 300 ಆಂಕ್ ಖಪತಾಲೆ. ಚಡಶೇ ಆಂಕ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಯೆತಾಲೆ. ತೆದೆವೆಳಾರ್ ಮುಂಬಯ ಸಾವ್ನ್ ಯೆವಪಿ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಾಂ ಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲೀಂ. ತೆನ್ನಾ 'ಮೀರ್ಗ್' ಗೊಂಯಾಂತ್ ಯೆತಾಲೆಂ ಹೆಂ ಏಕ್ ಮ್ಹತ್ವಾಚೆಂ. ಆಂಕ್ ಚೋರಯಾಂಯ್ ಯೆನಾಸಲೆ. ಸಾರ್ಕೆ ಪೋಸ್ಟಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಯೆತಾಲೆ.

ಹಾಂವೆಂ ಬರೋವಪಾಕ್ ಸುರವಾತ್ ಕೆಲೀ ತೆ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸೈನಿಕ್ ಇಷ್ಟಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ ತರೀ ಸಾಂಗೂಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸಲೆಂ ಮ್ಹಣೂನ್. ವಧ್ರ್ಯಾ ಸಾವ್ನ್ ಜೀ ಮ್ಹಾಕಾ ನದರ್ ಮೆಳಿಲ್ಲಿ ತೀ ತಾಂಚೆ ಸಾಮಕಾರ್ ದವರೂಚಿ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸಲೆಂ. 'ಮೀರ್ಗ್' ಕಾಡಟಾ ಆಸತನಾ ಮ್ಹಜೆ ಸಾಮಕಾರ್ ಜೋ ವಾಚಕವರ್ಗ್ ಆಶಿಲ್ಲೋ ತೋ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೈನಿಕ್ ಆಶಿಲ್ಲೋ. ತೆ ಮ್ಹಜೆ ಭಾಷೆನಚ್ ಘಾಟಲೀಂ ಚಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಹೆವಟೆನ್ ತೆವಟೆನ್ ಆಪಟತ್ ಧೋಪಟತ್ ರಾವಿಲ್ಲೆ ತೆ, ಹಾಂವ್ ವಧ್ರ್ಯಾ ಗೆಲೆ ಉಪ್ರಾಂತಯ್ ಆಪಟತ ಧೋಪಟತಚ್ ರಾವಿಲ್ಲೆ. ತಾಂಚೆ ಖಾತೀರ್

ಬರಯತಾಲೊಂ. ಆನೀ ಮ್ಹಣೂನ್ 'ಮೀರ್ಗ್'ಚೆ ಲಿಖಿಣೇ ಜರ್ ವಾಚೂನ್ ಪಳಯತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಗಳೆಂ ಗಂಭೀರ್ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ, ರಾಜಕರ್ಣ್ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ಮ್ಹಗೆಲೋ ಏಕ್ ಅಗ್ರಲೇಖ್ ಆಸತಾಲೋ ಆನೀ ಬಾಕೀ ಸಗಳೆಂ ಭಾಷಾಂತರೀತ್ ಆಸತಾಲೆಂ. ವಿನೋಬಾ, ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ್, ಕೃಪಲಾನೀ, ದಾದಾ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರೀ, ಗಾಂಧೀಜೀ ಹಾಂಚೆಂ ಲಿಖಾಣ್ ಭಾಷಾಂತರೀತ್ ಕರತಾಲೊಂ.

ಮ್ಹಜೇ ಭುಮಿಕಾ ಆಶಿಲ್ಲೀ– ಜೆ ಮೆರೆನ್ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆಂ ತೆ ಮೆರೆನ್ ಗೊಂಯಾಂತಲೀ ಚಳವಳ್ ಜಯಹಿಂದ್ ವಾ ತಿರಂಗ್ಯಾ ಬಾವಟ್ಯಾಖಾಲಾ ಚಲೂಂ ಯೆತಾಲೀ. ಪೂಣ್ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ಸರಕಾರಾನ್ ಪೋರ್ತುಗೀಜ್ ಸರಕಾರಾಕಡೆನ್ ರಾಜನಿತೀಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿತ್ ಕೆಲೆ ತೆನ್ನಾ ಗೊಂಯಕಾರ್ ಫಾರೆನರ್ಸ್ ಜಾಲೆ. ಆತಾಂ ಭಾರತೀಯ್ ಲೋಕ್ ಗೊಂಯಕಾರಾಂಕ್ ಭಾಯ್ಲೆ ಜಾಲೆ. ಆನೀ ತೆನ್ನಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ ತೋ ಬಾವಟೋ ಘೆವ್ನ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕರಪ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮಚೆಂ ಚುಕ್ತಾ ಆನಿ ಆಮೀ ಭಾರತ್ ಸರಕಾರಾಚೆ ಏಜಂಟ್ ಜಾತಾತ್. ಆನೀ ಭಾರತ್ ಸರಕಾರಾನ್ ಹೊ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಲೋವ್ ನಜ್. ಚಲಯಲೋ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೋ ಆಮೀಚ್ ಚಲೋಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಂಚ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರ್ ಆಸಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಚೋ. ಪೂಣ್ ಗೊಂಯಕಾರಾಂನೀ ತಾತೂಂತ್ ಫುಡಾಕಾರ್ ಘೆಂವ್ಕ ಜಾಯ್. ಆನೀ ಭಾಯ್ಲೆ ಆಯ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರಯ್ ಗೊಂಯಕಾರ್ಸ್ಟ ಕಶೆ ಯೆತಲೆ ಆಶೀ ಮ್ಹಜೀ ಭುಮಿಕಾ ಆಶಿಲ್ಲೀ.

ಹೀ ಭುಮಿಕಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೈನಿಕಾಂಕ್ ಪಟನಾಶಿಲ್ಲೀ. ದೆಖೂನ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಬರಪ್ ಮಾತ್ತೆಂ. 'ಆವಟ್ ಆಫ್ ಟ್ಯೂನ್' ಜಾತಾಲೆಂ. ಮಾಗೀರ್ 'ಮೀರ್ಗ್'ಚ ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ಆಂಕ್ ಭಾಯ್ರ ಸರತಕೀರ್ ಲೋಕ್ ಮ್ಹಣಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ. 'ಖೂಬ್ ಗಂಭೀರ್ ಜಾತಾ, ಮಾಥ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ವತಾ. ಲೋಕಾಂನೀ ವಾಚಚೆಂ ಅಶೆಂ ಲೈಟ್ ಕಿತೆಂ ತರೀ ದೀ' ಮ್ಹಣೂನ್. ಮ್ಹಣಟಕೀರ್ ಗೋದೂಕಡ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂವೆಂ 'ಫುಲತ್ಯೋ ಕಳಯೋ' ಬರೋವ್ನ್ ಘೆತಲ್ಯೋ. ತೆದೆವೆಳಾರ್ ತೆಂ ಗಿಜೂಭಾಯಚೀಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚತಾಲೆಂ. ಆನೀ ದುಸ್ರೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮ್ಹಜೀ ಭಯ್ಣ (ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯ್ ಸರದೇಸಾಯ್) ಶಾಂತಿ ನಿಕೇತನಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಯಿಲ್ಲೀ. ತಾಕಾ ರವೀಂದ್ರನಾಥಾಚೀಂ ಗಿತಾಂ ಯೆತಾಲೀಂ. ಆನೀ ಕರ್ಮಧರ್ಮಸಂಯೋಗಾನ್ ವಾಮನ ಸರದೇಸಾಯ್ ಥಂಯ್ ಪಾವಿಲ್ಲೊ. 'ಮೀರ್ಗಾಂ'ತ್ ತೋ 'ಅಭಿಜಿತ್' ಜಾಲಾ ತಾಚೆಕಡ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಯ್ಣೀನ್ ರವೀಂದ್ರನಾಥಾಚೀಂ ಗಿತಾಂ ಭಾಷಾಂತರೀತ್ ಕರೂನ ಘೆತಲೀಂ. ಜಾನೆವಾರಿ 1956 ಮೆರೆನ್ ತೆಂ ಚಲ್ಲಾಂ!

ಮಾಗೀರ್ ಹಾಂವ್ ದಿಲ್ಲೀಕ್ ಗೆಲೊಂ. ದಿಲ್ಲಿಂತ್ ರಾವ್ನ್ 'ಮೀರ್ಗ್'

ಚಲೋವಪ್ ಶಕ್ಯ ನಾಶಿಲ್ಲೆಂ. ಮ್ಹಣಟಕೀರ್ ತೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಬಂದ್ ಕರಚೆಂ ಪಡಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಹಾಂವ್ ಏಕಾ ವರ್ಸಾನ್ ಪರತೋ ಮುಂಬಯ್ ಪಾವ್ಲೋಂ ಆನೀ ಹಾಂವೆಂ 'ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀ' ಸುರೂ ಕೆಲೆಂ. ತೆನ್ನಾ ಮ್ಹಜೋ ವಾಚಕ ವರ್ಗ್ ಬದಲಲೋ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಮ್ ಕರ್ಪಾಚೆಂ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ ತೆಂ ಮಾಝುಗಾಂವ್, ಧೋಬಿತಲಾವ್, ಖೀರಾಬಾಜಾರ್ ಸಾರ್ಕೆಲ್ಯಾ ವಾಟಾರಾಂನೀ. ಥಂಯ್ ಕುಡಾಂನೀ ರಾವತಾಲೆ ತಾಂಚೆ ಮದೀಂ. ತಾಂಚೆರ್ ಚಡ್ ಪಗಡೋ ಆಶಿಲ್ಲೋ ಚರ್ಚಿಚೋ. ಕಾರ್ತ್ ಓಗ್ರಾನೀ ಮ್ಹಣ್ ಪೋರ್ತುಗೇಜಾಂಚೀ ಏಕ್ ಘಟನಾ ಆಶಿಲ್ಲೀ. ಲೋಕಾಂಕ್ ಪೋರ್ತುಗೇಜ್–ಯೆವರೋಪೇವ್ ಅರ್ಥಾನ್ 'ಸುಸಂಸ್ಕೃತ್' ಕರಪಾಚೆಂ ಆಮ್ಹಾಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಖಿತ್ಯಾವರೀಚ್ ತೆಂ ಏಕ್ ಖಾತೆಂ ಆಸಲೆಂ. ತಿಚೆವರವೀಂ ಚರ್ಚಿಚೆಂ ನಿಯಂತ್ರಣ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ತೆ ಕೊಣಾಕ್ ಆಯಕನಾಸಲೆ, ಖೂಬ್ ದುರಾಗ್ರಹೀ ಆಸಲೆ. ದೆಖೂನ್ ಹಾಂವೆಂ ಸಾಲಾಜ್ಹಾರಾಚೆರ್ ಪೋರ್ತುಗಾಲಾಚ್ಯಾ ವಿರುದ್ಧ 'ಗೋಮಂತ ಭಾರತೀ'ತ್ ಕಾಂಯ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಲೋಕಾಂ ಖಾತೀರ್ ಹಾಂವೆಂ 'ಗೋಮಂತ ಭಾರತೀ' ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ್ ರೂಪಾನ್ ಚಲಯ್ಲಾಂ. ತಾತೂಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಚೋ ಗೊಂಯಚೋ ಮೋಗ್, ಕೊಂಕಣೀಚೋ ಮೋಗ್ ಜಾತಾ ತಿತಲೋ, ವಾಡೋವಪಾಚೋ ಆನಿ ಅಶೆ ತರೆನ್ ತಾಂಕಾಂ ಓಡೂನ್ ಘೆವಪಾಚೋ ಯತ್ನ್ ಹಾಂವೆಂ ಕೆಲಾ. ಮದೀಂ ಮದೀಂ ಟಾಗೋರ್, ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಹಾಂಚೆ ವಿಶೀಂ ಹಾಂವೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ. ತೆನ್ನಾ 'ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀ'ಚೆ ದೆಡೆಕ್ ಹಜಾರ್ ಅಂಕ್ ವತಾಲೆ. ತಾತುಂತಲೆ 500–600 ಅಂಕ್ ಭಾರತ್ ಸರಕಾರ್ ವಿಕತೆ ಘೆವ್ನ್ ಆಫ್ರಿಕೆಕ್ ಧಾಡಟಾಲೋ. ತೋ ಅಂಕ್ ಸ್ವಾಲಾಚೆರಯ್ ಮೆಳಟಾಲೋ ಆನೀ ಸಾಬಾರ್ ಲೋಕ್ ಮುಜರತ್ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚತಾಲೆ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ 1960 ವರ್ಸಾಂ ಹಾಂವ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಆಯ್ಲಾಂ, ತೆದೆವೆಳಾರ್ 'ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತೀ' ಬಂದ್ ಪಡಲೆಂ..."

5.3.7 'ಕೊಂಕಣೀಚ್ಯಾ ಪಂಗಡಾಂತ್'

'ಕೊಂಕಣಿಚಾ ಪಂಗಡಾಂತ್' ಬರ್ಪಾವೋಳ್ ಬೋವ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರ್ ಹಾಣಿಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ '***ಪಂಥಸ್ಥ***' (ಉಗ್ಡಾಸ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆ ಝುಜಾಚೊ) ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾ ಥಾವ್ನ್ (ಪಾನ್ 52) ವಿಂಚ್ಲ್ಯಾ. 'ಪಂಥಸ್ಥ' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವಾಟೆ-ವಾಟ್‌ಸೂರ್ (a passerby). ಶೀದಾ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಚಳ್ವಳೆಕಾರ್ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರಾಚಿ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರಾ. ತೊ ಕಸೊ ಕೊಂಕಣಿಚಾ ಪಂಗಡಾಂತ್ ಆಯ್ಲೊ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹ್ಯಾ ಬರ್ಪಾವೊಳಿಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

'ಕೊಂಕಣೇಚ್ಯಾ ಪಂಗಡಾಂತ್'

'ಹಾಂವ್ ಕೋಣಾಗೇರ್ ವಚನಾಶಿಲ್ಲೋಂ ಖರೊಂ. ಪುಣೂನ್ ಏಕ್ ಆಡ್‌ವಾದ್ ಆಶಿಲ್ಲೋಃ ಹರಿಬಾಬ್ ಪ್ರಿಯೋಳ್‌ಕಾರಾಚೋ. ಬರೀಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಮುಂಬಯಂತ್ ರಾವನೂಯ್ ಹರಿಬಾಬ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರೂಚ್ ಉರಿಲ್ಲೋ. ಹಾಂವೆಂ ಮದೀಂ ಮದೀಂ ತಾಗೇರ್ ವಚಚೆಂ ಆನೀ ವರ್ ದೋನ್ ವರಾಂ ಬಸೂನ್ ಖಬರೀ ಕರಚ್ಯೊ.

ಏಕ್ ದೀಸ್ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸ್ಪುಲಾರ್ ಹಾಂವೆಂ 'ನವಯುಗಾ' ಚೋ ಆಂಕ್ ಪಳೆಲೋ. ತಾಚೆರ್ ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ್ ಕಾಲೇಲಕರಾಂನಿ ಗೋಮಂತಕ್ ಮರಾಠೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಮೇಲನಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಉಲೋವಪ್ ಛಾಪೂನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ.

ಮರಾಠೀಚ್ಯಾ ಸಂಮೇಲನಾಂತ್ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬ ಕೊಂಕಣೇಚೊ ಪಾಖೊ ಘೆವ್ನ್ ಉಲಯಲ್ಲೆಂ ! ಹಾಂವೆಂ ತಾಂಗೆಲೆಂ ಹೆಂ ಉಲೋವಪ್ ಥಂಯ್‌ಚ್ ವಾಚೂನ್ ಕಾಡಲೆಂ. ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ್ ನಿಖಟೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ್ ನ್ಹಯ್, ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಕಡೆನ್ ಪಳೋವಪಾಚೀ ತಾಂಗೆಲೀ ನದರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರಾ ಪರಸ್ ಚಡ್ ದೇಶಭಕ್ತಾಚೀ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ್ಯಾಚೀ ಆನೀ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾತ್ಯಾಚೀ ಮ್ಹಣಪಾಚೀ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂತ್ ಪಯ್‌ಲೀ ಜಾಣವೀಕ್ ಜಾಲಿ. ತಾಂಣೀ ಮ್ಹಳೆಂ–

'ಗೊಂಯಾಂತ್ ಮರಾಠೀಚೀ ಪರಂಪರಾ ಚಲತಾ ಹೆಂ ಖರೆಂ. ಪುಣೂನ್ ತೆಚ್ ಬರೋಬರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಸಗಳೆಚ್– ಹಿಂದೂ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್, ಮುಸಲ್ಮಾನ್, ಶಿಕಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕೂಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆ, ಸಮಾಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಥರಾಂತಲೇ ಲೋಕ್ ಘುರಾ–ಧರಾಂತ್ ಭಾಯ್ರ ಚಾರ್–ಚೌಗಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೀ, ಫಕತ್ತ್ ಕೊಂಕಣೇಚ್ ಉಲಯತಾತ್ ಹೆಂವೂಯ್ ತಿತಲೆಂಚ್ ಖರೆಂ. ಹೀಂ ದೋನ್ ಸತ್ಯಾಂ ಮತೀಂತ್ ಧರೂನ್ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ನಾಚೋ ವಿಚಾರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಹೋ ವಿಚಾರ್ ಕರ್ತಾ ಆಸತನಾ ಕೊಂಕಣೀ ಹೀ ಬೋಲಿ ಕಾಯ್ ಭಾಸ್ ಮರಾಠೀಚಿ ತೀ ಭಯ್ಣ್ ಕಾಯ್ ಧೂವ್ ಹ್ಯಾ ವಾದಾಂತ್ ಪಡೂಂಕ್ ಫಾವ್ನಾ. ತೀ ಕೋಣೂಯ್ ಆಸೂಂ, ಸಮಾಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಧರ್ಮಾಂಚ್ಯಾ ಆನೀ ಜಾತಿಂಚ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ತೀ ಏಕ್‌ಠಾಂಯ್ ಜೋಡಟ್ ಇತಲೆಂ ಏಕ್ ತಥ್ಯ ಆಮ್ಕಾಂ ಪುರೋ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಇತ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಸಾಂಗೂನ್ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂನೀ ಮ್ಹಳೆಂ ಮರಾಠೀ ವಾದ್ಯಾಂನೀ ಕೊಂಕಣೇಕ್ 'ಹೆಂಗಾಡೀ' ಮ್ಹಣೂನ್ ಹಿಣೋವ್ಚಿ ನ್ಹಯ್. ತೀ ಖಂಯ್‌ಚೆಯ್ ದೇಶೀ ಭಾಷೆ ಇತ್ಲೀಚ್ ಸಂಸ್ಕಾರಿ ಆನಿ ಮ್ಹೋಂವಾಳ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣಪಾಚೆಂ ಮಾನ್ಯ್ ಕರ್ಚೆಂ ಆನೀ ಕೊಂಕಣೇಚೀ ಆತಾ ಮೆರೆನ್ ಜೀ ಉವೆಖಣೀ ಜಾಲ್ಯಾ ತೀ ಆನೀಕ್ ಆನೀಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ದಿವ್‌ಚೀ ನ್ಹಯ್ ತಶೆಂ, ಕೊಂಕಣೀ ವಾದ್ಯಾಂನೀ ಮರಾಠೀಚೀ ಜೀ ಪರಂಪರಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಚಲತ ಆಯ್ಲ್ಯಾ, ತಿಚೆ ಆಡ್ ವಚಚೆಂ ನ್ಹಯ್. ಮರಾಠಿಚೊ ಸಂಗಾತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸೊಡಿತ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ತರ್ ತಿ ಸುಕುನ್ ವೆತಲಿ, ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಬಾವೂನ್ ತರೀ ವತಲೀ...

'ಮ್ಹ ತ್ವಾಚೋ ವಾಂಟೋ ಫುಡೆಂ ಯೆತಾ-'

'ಫಾಲ್ಯಾಂ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ವತಕೂಚ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪುರ್ತುಗೇಜೀಚಿ ಸುವಾತ್ ...ತ್ ಕೊಂಕಣೇಚ್ ಘೆತಲೀ. ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೊಂಕಣೇತ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಲತಲೆಂ ಆನೀ ರಾಜಕಾರ ...ರೂಯ್ ಕೊಂಕಣೇಂತ್ಲ್ಯಾನೂಚ್ ಚಲತಲೋ ಮರಾಠೀನ್ ತಿಕಾ ಆಧಾರ್ ...ವ್ಚೋ... ಮರಾಠೀನ್ ತಿಚೋ ವಿರೋಧ್ ಕೆಲೋ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮರಾಠೀ ಗೊಂಯಾಂತ್ ...ಉಪಾಚೀ ನಾ...

'ಕೆದೊ ದ್ರಷ್ಟೋ ಮನೀಸ್ ಹೋ' ಮ್ಹಜ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಉತ್ರಾಂ ...ಟಲೀಂ. ಹಾಂವೆಂ ಹರಿಬಾಬಾಕ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ, 'ಹರಿಬಾಬ್, ಸಂಮೇಲನಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ...ರಾಠೀ ವಾದ್ಯಾಂನೀ ಹೆಂ ಸಗಳೆಂ ಮೋನ್ಯಾಂನೀ ಆಯ್ಕೂನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ?

'ಚೈ, ಖಂಯ್‌ಚೆ ಆಮೀ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮ್ಹುಣ್ ಸಂಮೇಲನಾಂತ್ ...ವ್ನ್ ಆಯ್‌ಲೇ ಅಶೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಜಾಲೆಂ... ಪಯ್‌ಲೀಂ ತೆ ಘುಟ್‌ಮಳ್ಯಾಂತ್ ...ಡಲೆ. ಮಾಗೀರ್ ಖುಬಲೆ. ಸಂಮೇಲನಾಂತ್ ದೋನ್ ಪಂಗಡ್ ಪಡಲೆ. ಏಕ್ ...ಧ್ಯಕ್ಷಾಂಚೋ, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂಚೋ. ದುಸ್ರೋ, ಯೆವಕಾರ್ ...ಧ್ಯಕ್ಷಾಂಚೋ. ದತ್ತಾ ಪೈಂಚೋ. ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಗಡಾಂತ್ ಖೂಬ್ ...ಡೆ ಲೋಕ್ ಆಶಿಲ್ಲೆ, ದತ್ತಾ ಪೈಂಚ್ಯಾ ಪಂಗಡಾಂತ್ ಸಗಳೆ ವ್ಹಡ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರ್ ...ಶಿಲ್ಲೆ. ಸಗ್ಳೆ ಏಕಾಮೇಕಾಂಚೆರ್ ತಾಪಿಲ್ಲೆ. ತಾತೂಂತ್ ಏಕಾ ಭುಗ್ಯಾನ್ ಪೆತ್ರೋಲ್ ...ತಲೆಂ. ತೋ ಉಲೋವ್‌ಪಾಕ್ ಉಠ್ಲೋ. ಕೊಂಕಣೇಂತ್ ಉಲೋವ್‌ಪಾಕ್ ...ಗಲೋ. ಸಗಳೆ ಉಸಳ್ಳೆ. 'ಮರಾಠೀಂತೂನ್ ಬೋಲಾ ನಾಹೀ ತರ್ ಖಾಲಿ ಬಸಾ' ...ಣ್ ಬೋವಾಳ್ ಕರ್ಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ. ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ತಾಂಣೀ ಮ್ಹಳೆಂ, ...ಂಮೇಲನ್ ಮರಾಠೀಚೆಂ ಆಸೂಂ, ಪುಣೂನ್ ತೆಂ ಕೊಂಕಣೀ ವಿರೋಧಿ ನ್ಹಯ್... ...ಂವ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಾನ್ ಹ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಕ್ ಉಲೋವ್‌ಪಾಕ್ ದಿತಲೋಂ, ...ಗಳೆ ಖುಬಲೆ, ತಾಂಣೀ ಹ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಕ್ ಉಲೋಂವ್ಕ್ ದಿಲೋ ನಾ ತೋ ...ಲೋಚ್ ನಾ. ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂನೀ ಉಠೂನ್ ಮ್ಹಳೆಂ 'ತುಮೀ ಮ್ಹಾಕಾ ...ಲೋವ್ ಪಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಮ್ಹಜೀಂ ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿ ವಾದಾವಿಶಿಂಚಿಂ ...ತ್ತಾಂ ಹಾಂವೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ. ಆನಿ ಮ್ಹಳೆಂ, ತುಮ್ಕಾಂ ಮ್ಹಜಿ ಹೀಂ ಮತ್ತಾಂ ...ನ್ಯ್ ಆಸತೀತ್ ಜಾಲ್ಯಾರೂಚ್ ಹಾಂವ್ ಯೆತಾಂ. ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್, ತರ್ ...ೇನ್ ವರ್ಸಾಂ ಗೊಂಯಾ ಖಾತೀರ್ ದಿಂವ್ಕ್ಯಯ್ ಹಾಂವ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾಂ...

ಪುಣೂನ್ ಆತಾಂ ಪಳೆತಾಂ, ತುಮೀ ಏಕ್ ತರ್ ಚುಕೂನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಹಾಂಗಾ ...ವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್ ವಾ ಹಾಂವ್ ಚುಕೂನ್ ಹಾಂಗಾಂ ಪಾವ್ಲಾಂ... ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚ್ಯಾ ...ರ್ಣಯಾ ಆಡ್ ಸಂಮೇಲನ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತಾ... ಸಂಮೇಲನಾಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚೀ ...ರ್ಜ್ ಆಸಾ ಅಶೆಂ ದಿಸನಾ... ಮಾಗೀರ್, ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಾಕಾ ತುಮ್‌ಚೆರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್

ಲಾದೂಂ? ಹಾಂವ್ ತುಮ್‌ಚೋ ನಿರೋಪ್ ಘೆತಾಂ' ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೂನ್ ಕಾ
ಸಾಹೇಬ್ ಸಂಮೇಲನ್ ಸೊಡೂನ್ ಗೆಲೆ...'

ಹಾಂವೆಂ ವಿಚಾರಲೆಂ, 'ಕೊಂಕಣೇಂತ್ ಉಲೋವ್‌ಪಾಕ್ ಉಬೋ ರಾವಿಲ್ಲೊ
ಭುರ್ಗೋ ಕೋಣ್ ಆಶಿಲ್ಲೊ?

'ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಆಮೋಣ್‌ಕಾರ್ ನಾಂವಾಚೋ ಏಕಲೋ'

ಶಾಂತೋ ಆಪಣಾಲೆಂ ಕಾಮ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕರ್ತಾಲೋ ತಸೋ ಹಾಂಗಾಂಯ
ಆತಾಂ ಕರ್ಪಾಕ್ ಲಾಗಿಲ್ಲೊ.

ಕೊಂಕಣೇಚೀ 'ಚಳವಳ್' ಸುರೂ ಜಾಲ್ಯಾ ತೀ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸಾವ್ನ್. ಹಾ
ಪಯ್‌ಲೀಂ ಕೊಂಕಣೀ – ಮರಾಠೀ ವಾದ್ ಚಲ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ವಾದಾಂತ್ ಮರಾ
ವಾದ್ಯಾಂಚೆ ಸಗಳೆ ಮುದ್ದೇ ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಂನೀ ಕಾತರುನೂಯ
ಉಡಯ್‌ಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕಣೀ ಸಮಾಜಾಚೋ ತಾಂಣೀ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ್ ಜಾಗಯ್ಲಾ. ಧ
ಕಡೆನ್ ಶಿಂಪಡಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣೀ ಸಮಾಜಾಕ್ 'ಏಕ್ ಭಾಸ್ ಏಕ್ ಲಿಪೀ ಏಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಹ್ಯಾ ಸುತಾನ್ ಬಾಂದೂನ್ ಕಾಡಪಾಚೋಯ್ ಯತ್ನ್ ತಾಂಣೀ ಕೆಲಾ. ಬರ್‍ಯಾಂತಲ
ಬರೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯುಯ್ ಬರೋವ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಪುಣೂನ್ 'ಚಳವಳ್' ತಾಂಣೀ ಚಲೋಂವ
ನಾಶಿಲ್ಲೀ. ಚಳವಳ್ ಸುರೂ ಜಾಲ್ಯಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ ಕೊಂಕಣೀಚೋ ವಿರೋಧ
ಸುರೂ ಕರೀತ್ ಸಾವ್ನ್, ಕೊಂಕಣೀಕ್ ಮರಾಠೀಚೀ ಬೋಲಿ ಮಾನೂನ್ ಕೊಂಕಣ
ಲೋಕಾಂನೀ ಸಾಹಿತ್ಯ–ನಿರ್ಮಿತೀ ಕೆಲ್ಲೀ, ಕೊಂಕಣೀಚೋ ವಾವರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ
ನಿರ್ಮಿತಿಚ್ಯಾಚ್ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಕ್ ದವರಿಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ) ಕೊಂಕಣೀಚೊ
ವಿರೋಧ್ ಕರ್ಚೊಣೀಚ್ ನಾಶಿಲ್ಲೊ. ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂನೀ ಕೊಂಕಣೀಚೋ ಪಾಖೊ
ಘೆನಾ ಫುಡೆಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಶಿಟ್ಕಾವಲೋ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಆತಾಂ ಸ್ವತಂತ್ರ
ಜಾವ್‌ಪಾಚೆಂ ಆಸಾ (ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಚೆಂ ದಾರ
ಖಟಖಟಾವ್‌ಪಾಕ್ ಲಾಗಿಲ್ಲೆಂ) ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಚೇ ಪ್ರಾಂತಾಚೇ ರಚಣೂಕ
ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ತತ್ವಾಕ್ ಧರೂನ್ ಜಾವ್‌ಪಾಚೀ ಆಸಾ ತಾತೂಂನ್ 'ಗೊಂದಿಯಾ ಪಾಸೂನ
ಗೊವ್ಯಾ ಪರ್ಯಂತಚ್ಯಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾ'ಕ್ ಕಾಕಾಸಾಹೇಬಾಂಚೋ ಕೊಂಕಣೀಚೋ ಹೊ
ಪಾಖೋ ಆಡಖಳ್ ಹಾಡ್‌ಟಲೋ ಮ್ಹಣಪಾಚೆಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವಳಖಲ್ಲೊ
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ ಕೊಂಕಣೀ ವಾಂಗಡಾ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂಚೋಯ್ ವಿರೋಧ್ ಸು
ಕೆಲೋ.

ಕೊಂಕಣೀಕ್ ಏಕಾ ವ್ಹಡ್ ದೇಶಭಕ್ತಾಚೋ ಆಧಾರ್ ಮೆಳಿಲ್ಲೊ ಪಳೋವ
ಹಾಂವ್ ಭಲ್ಲುಸೂನ್ ಆಯ್ಲೊಂ. ತಾತೂಂತ್, ಬಾಕೀಬಾಬ್ ಆನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾ
ಹಾಂಚೆ ಸಾರ್‌ಕೆಲೆ ಮರಾಠೀ ಸರಸ್ವತಿಚೀ ಅಖಂಡ್ ಸೇವಾ ಕರೀತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಗೊಂಯ
ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ್ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಗಡಾಂತ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹುಣ್ ಆಯ್ಕಲ

ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣಟಾತ್ ತೆಂ ಜಣಾ ಜಾವ್ನ್ ಘೆವ್‌ಪಾಚೀ ಇತ್ಸಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಜಾಲಿ. ಹಾಂವ್ ಅಜೂನ್ ಮೆರೆನ್ ತಾಂಕಾಂ ಮೆಳೂಂಕ್ ಪಾವೂಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲೊಂ. ಮುಂಬಯಂತ್ ಆಯ್ಲಾಂ ತಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾಚ್ ಸಪ್ತಕಾಂತ್ ಗೋಮಂತಕ್ ಛಾಪಖಾನ್ಯಾಂತ್ ವಚೂನ್ ಕಾಶಿನಾಥಬಾಬ ನಾಯಕಾಂಕ್ ಮೆಳಿಲ್ಲೊಂ. ಕಾಶಿನಾಥ್ ಬಾಬ ತಾಂಗೆಲೇ ಸಾಂಗಾತಿ. ತಾಂಣೇಚ್ ತಾಂಗೆಲೀ ಸಗಳೀ ಬರಪಾವಳ್ ಉಜವಾಡಾಯ್ಲ್ಯಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಂಚೀ ಭೇಟ್ ಘೆವ್‌ಪಾಚೀ ಆಶಿಲ್ಲೀ' ಅಶೆಂ ಸಾಂಗತಕೂಚ್ 'ತೆ ಖೂಬ್ ಕಾಮಾಂತ್ ಆಸತಾತ್, ತಾಂಕಾಂ ತ್ರಾಸ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾಕಾ' ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೂನ್ ತಾಂಣೇ ಮ್ಹಾಕಾ ಘಾಂಪುಡಿಲ್ಲೊ. ಆತಾಂ ಪರ್ತೋ ಗೆಲೊಂ. ತೆನ್ನಾ 'ಹಾಲಿಂ ತೆ ಬರೇ! ನಾಸತಾತ್. ಕೊಣೂಯ್ ಮೆಳೂಂಕ್ ಯೆತಕೂಚ್ ತಾಂಕಾಂ ತ್ರಾಸ್ ಜಾತಾ' ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೂನ್ ಪರ್ಥೂನ್ ಏಕ್ ಘಾವಟ್ ತಾಂಣೇ ಮ್ಹಾಕಾ ಘಾಂಪುಡಲೋ. ಲ್ಹವೂ ಲ್ಹವೂ ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ್ ದುಬಾವ್ ಯೆವಪಾಕ್ ಲಾಗಲೋ, ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂನೀ ಕೊಂಕಣೀಚೋ ಪಾಖೋ ಘೆತಿಲ್ಲೋ ಕಾಶಿನಾಥಬಾಬಾಂಕ್ ಆವಡೂಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲೋ. ನಿಖಾಲೂಸ್ ಮಾನೂಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲೋ. ತುಮೀ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬಾಂಚೆಂ ಉಲೋವ್‌ಪ ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾಚಲಾಂ ವ್ಹಯ್ ಹೋ? ಮರಾಠೀಚೋ ಸಾಂಗಾತ್ ಕೊಂಕಣೀ ಸೊಡೀತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೀ ಸುಕೂನ್ ವೆತಲೀ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಬಾವೂನ್ ವತಲೀ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣಟಾತ್ ಮೂ ಹೋ ತೆ! ಮರಾಠೀನ್ ಕೊಂಕಣೀಚೆಂ ರಗತ್ ಲುಂಚಲಾಂ ಆನೀ ತೀ ಮಾತ್ಲ್ಯಾ... ತೀ ಕೆನ್ನಾ ಕಾಯ್ ಗೊಂಯ್ಚೀ ನಿಖಳೂನ್ ವಚೂಂ ಅಶೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಲಾಂ ಆನೀ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬ್ ಮರಾಠೀ ಗೊಂಯಾಂತ್ ದವರೂಂಕ್ ಸೋದತಾತ್...! ಅಶೆಂ ವೈತಗೂನ್ ತಾಂಣೇ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹಳೆಂ ತೆನ್ನಾ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬ್ ಕೊಂಕಣೀಚ್ಯಾ ಪಂಗಡಾಂತ್ ಆಯ್ಲೆ ಹೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಮಾನೂಂಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣಪಾಚೀ ಖಾತರೀ ಪಟಲೀ.

'ಪುಣೂನ್ ಏಕಾ ವ್ಹಡ್ ಮನಶಾಚೋ ತೆಂಕೋ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳ್ಳಾ ಹೆಂ ತುಮೀ ಕಶೇ ವಿಸರತಾತ್? ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ.

'ವ್ಹಡ್ ಮನೀಸ್? ಮರಾಠೀ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣಪಾಚೀ ವ್ಹಡ್ ಮನೀಸ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್?

ಹಾಂವ್ ಮೋನ್ಯಾಂನೀ ಉಠೂನ್ ಆಯಲೋಂ.

ಮೆಲ್ಲ್ಯಾ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ವಾಯ್ಟ ಉಲೋವ್‌ಚೆಂ ನ್ಹಯ್ ಖರೆಂ. ಪುಣೂನ್, ಕಿತೆಂ ಕರೂಂ? ಕಾಶೀನಾಥ್‌ಬಾಬ್ ಅಂದುಖೆ ಆಶಿಲ್ಲೆ ಅಶೀ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಮನಾಚೆರ್ ಆರಂಭಾಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಜೀ ಛಾಪ್ ಪಡಿಲ್ಲೀ ತೀ ದಿಶೀಂ-ದಿಶೀಂ ವಾಡತ್ ಗೆಲ್ಯಾ. ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ ತಾಂಗೆಲೆಂ ಧನ್ ಅಶಿಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಧನಾ ಭೊಂವತಣೀ ತೆ ನಾಗಾ ಭಾಷೇನ್ ಬಶಿಲ್ಲೆ. ಕೊಣೂಯ್ ಹ್ಯಾ ಧನಾ ಸರೀಂ ವಚೂಂ, ಕಾಶೀನಾಥಬಾಬ ತಾಚೆ (ಘ್ರಾಂಸ್ಸಾ'

ಕರ್ತಾಲೆ. ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬ ಭಾಯ್ರ್) ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್ ತೆನ್ನಾಯ್ ತೆ ಅಶೇಚ
ಚಲ್ಲಯಾತ್. ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಂಲೆ ಪೂತ್ ಅಬರಗತ್ ಕಶೆ. ಹಾಚೋ ಲಾವ
ಘೆವ್ನ್ ಕೋಣಾಕ್ ಸುಲೂಸ್ ಲಾಗೂಂಕ್ ದಿನಸತನಾ ತೆ ತಾಂಗೆಲೆಂ ಪ್ರೇಮ
ಮಸಂಡೆತ್ ಘೆವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್ ಆನೀ ತಾಂಚೆರ್ ನಿಮಾಣೆ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ಕರೂನ್ ಘೆವ
ಮೆಕಳೆ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಖಿಣ್ಯೆಕ್ ಬಾಕೀಬಾಬ ಥಂಯ್ ಪಾವಿಲ್ಲೆ ಪಳೋವ
ತಾಂಕಾಂ ಚಿಟ್‌ಮಿಟೆ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್ 'ತಾಂಗೆಲೆ ವಿರೋಧಾಕ್ ಲೆಗೀತ್ ತಾಂಕಾಂ ಏಕ
ವ್ಹಡ್ ವಿದ್ವಾನ್ ಮಾನತಾಲೆ. ತಾಂಚ್ಯಾ ಮರಣಾಚೇ ಖಬರ್ ಕಳನಾ ಫುಡೆಂ 'ಲೀವ್
ಘೆವ್ನ್ ವಾ 'ದಾಂಡಿ ಮಾರೂನ್' ಲೆಗೀತ್ ಶೆಂಕಡ್ಯಾಂನೀ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರ್ ತಾಂ
ಸ್ಮಶಾನಾಯಾತ್ರೆಕ್ ಯೆತಲೆ ಆಶಿಲ್ಲೆ. ಪುಣೂನ್ ಹಾಕಾಚ್ ಅಶೆಂ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾ
ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ಪರಿಣಾಮಿಂ, ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂ ಮದ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಮಹಾರ್ಷಿಂಕ್ ಪಾವೋಪಾ
ಸ್ಮಶಾನಾಂತ್ ಆಠ್-ಧಾ ಜಣ್ ಘರ್ಚೆ ಸೊಡುನ್ ಕೋಣ್ ಪಾವಲೋ ನಾ.' ಅಶ
ಬಾಕಿಬಾಬ ದಾಂತ್-ವೊಟ್ ಚಾಬೂನ್ ಆಯುಷ್‌ಭರ್ ಸಾಂಗೀತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ.

5.3.8 'ಫಾದರ್'

'ಫಾದರ್' ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ಬೌ. ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರಾನ್ ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ **'ಅಮೊರೆರ್'** ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾ ಥಾವ್ನ್ (ಪಾನ್ 73). **'ಅಮೊರೆರ್'** (Collection o Essays) 'ಅಪ್ ಉಗ್ತವಣೆಚೆಂ ಕಾಂಯ್ ಬರ್‍ಪಾಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಗ್ರಂಥ್ ಚಾ.ಪ್ರಾ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಅರ್ಪಿಲಾ.

ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯಾನಾಂತ್ 'ಫಾದರ್' ಎಕಾ ಕಥೊಲಿಕ ಪಾದ್ರಿಚಿ ಜಿಣ್ಯೆ ಕಥಾ ಕಶಿ ಬಸ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ಗೊಂದೊಳಾಂತ್ ಶಿರ್ಕಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ ಪುಣ್ ಹಾಂಗಾ ಹ್ಯಾ ಫಾದರಾಚೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಜಾಲಾ ಕಸೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹೆಂ ಲೇಖನ ವಾಚ್ತಾನಾ ಸಗ್ಳೊ ಗೊಂದೊಳ್ ಸುಟ್ತಾ.

'ಫಾದರ್'

ಕೊಂಕಣೀ ಚಳುವಳೀಂತ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾಶಾ ಫಾದರಾಂಚೋ ಸಾಂಗಾತ್ ಮೆಳ್ಳೋ. ಕಾಂಯ ಫಾದರ್ ಜಿವಾಭಾವಾಚೆ ಇಷ್ಟ್ಯಾಯ್ ಜಾಲೆ.ಪುಣೂನ್ ಕಮರ್ ಬಾಗೋವ್ನ್ ಪಾಂಯಾಂ ಹಾತ್ ಲಾವಚೋಸೋ ದಿಸಲೋ ತೋ ಏಕಾಚ್ ಫಾದರಾಚ್ಯಾ-ಫಾದರ್ ಎಚ್. ಓ ಮಸ್ಕರೇಂಞಸ್ ಎಚ್.ಓ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹ್ಯೂಬರ್ಟ್ ಓಲಿಂಪಸ್.

ಮುಂಬಯಂತ್ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಜಗ್ ಉಬೆಂ ಕರ್ಪಾಚ್ಯಾ ವಾವರಾಕ್ ಲಾಗಿಲ್ಲೋ ನವೊಚ್ ಆಯಿಲ್ಲೋಂ. ಸದ್ದಾಂ ಖಂಯ್-ನಾ-ಖಂಯ್ ಕೋಣ್ ಕೋಣಾಚೀಂ ಭಾಷಣ ಜಾತಾಲಿಂ. ಮೊಟೆ ಉಮೆದೀನ್ ತೀಂ ಆಯ್ಕುಪಾಕ್ ವೆತಲೊಂ. ಗಿರಗಾಂವಾಂತಲೆ 'ಬ್ರಾಹ್ಮ ಸಭೆಂತ್ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಚೋ – ಕೃಷ್ಣ ಜಯಂತಿಚೋ – ಉತ್ಸವ್ ಆಶಿಲ್ಲೊ. ಪ್ರೊ. ನ.

ಫಾಟಕ್ ಥಂಯ್ ಉಲೋವಪಾಚೆ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹುಣ್ ಆಯ್ಕಲೆಂ. ಫಾಟಕಾಂಚೋ ಧೆಂಕ್ ಮರಾಠೀ ಬುದವಂತಾಂತ್ ಆಕಾಂತಾಚೋ. ತೆ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹುಣಟಾತ್ ತೆಂ ಆಯ್ಕುಪಾಕ್ ಗೆಲೋಂ. ದೋಗ್ ತೇಗ್ ಜಣ್ ಉಲಯಲ್ಲೆ. ಕೃಷ್ಣ ಆನೀ ರಾಧಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಬಂದಾನೂಚ್ ಚಡಶೇ. ಅವಚೀತ್ ಸಭೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಪಾದ್ರೀ ಉಠೂನ್ ಉಬೋ ರಾವಲೋ 'ಮಲಾ ಥೋಡಂಸ್‌ಂ. ಬೋಲಾಯಚಂ ಆಹೆ' ಅಶೆಂ ಮ್ಹುಣೂನ್ ಮುಖಾರ್ ಗೆಲೋ ಆನೀ ಉಲಯ್ ಮ್ಹುಣೆನಾ ಫುಡಂ ಶುದ್ಧ್ ಪುಣೆರೀ ಮರಾಠಿಂತ್ ಸಡಸಡೀತ್ ಉಲಯಲೋ. ಪಂದರಾ ವೀಸ್ ಮಿಣಟಾಂ ಭಿತರ್ ತಾಣೆಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ – *Mysticism* ತ್ ಆತ್ಮ್ಯಾ ಪರಮಾತ್ಮ್ಯಾಚೋ ಸಂಬಂದ್ ಕಸೋ ಆಸಾತಾ, ಪರಮಾತ್ಮ್ಯಾಕ್ ಜೋಡಪಾಕ್ ಆತ್ಮೋ ಕಸೋ ಆಕೂಳ್–ಪಿಕೂಳ್ ಜಾತಾ ಆನೀ ಆತ್ಮ್ಯಾಚೀ ತಳಮಳ್ ಪಳೋವ್ನ್ ಪರಮಾತ್ಮೋ ಕಸೋ ಆನೀ ಕಿತಲೋ ಮುಖಾರ್ ಯೆತಾ, ಹೆಂ ಸಮಜಾವ್ನ್ ಸಾಂಗಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಂತ್ ರಾಧಾ ಆನೀ ಕೃಷ್ಣ್ ಹಾಂಚೆ ಸಂಬಂದ್ ನಿಯಾಳೂನ್ ಪಳೋಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹುಳೆಂ.

ಮ್ಹುಜೆ ಮ್ಹುರ್ಯಾಂತ್ ಎಕಲೋ ಜಾಣಟೋ ಮನೀಸ್ ಬಶಿಲ್ಲೊ. ತಾಕಾ ಹಾಂವೆಂ ಲ್ಹುವೂಚ್ ವಿಚಾರಲೆಂ, 'ಹೋ ಉಲಯತಾ ತೋ ಕೋಣ್?

'ಫಾದರ್ ಎಚ್. ಓ. ಮಾಶ್ಕರೇನ್ಯಶ್' ತಾಣೆಂ ಜಾಪ್ ದಿಲೀ.

'ಗೊಂಯಕಾರ್?'

'ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್.'

ಮ್ಹಾಕಾ ಅಜಾಪಾಂಚೋ ಧಸ್‌ಕೊ ಬಸಲೋ ಗೊಂಯಕಾರ್ ಪಾದ್ರಿ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರ್ 'ಏಕೂಚ್ ಧರ್ಮ ಖರೊ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥಲಿಕ್ ಚರ್ಚಾನ್ ಸಾಂಗಲಾ ತೊ ಅಶೆಂ ಮ್ಹುಣಪಿ ಆಸತಾ, ಅಶೀ ಮನಾಚೆರ್ ಛಾಪ್ ಬಶಿಲ್ಲಿ. ತಾಂಚ್ಯಾಂತಲೋ ಏಕ್ ಕೃಷ್ಣ ಆನೀ ರಾಧಾ ಹಾಂಚೆ ಸಂಬಂದಾನ್ ಇತಲೋ ಬರೋ ಉಲಯತಾ? ವಚೂನ್ ವಳಖ ಕರೂನ್ ಘೆವಚೀ ಅಶೆಂ ದಿಸಲೆಂ. ಪುಣೂನ್, ತೆ ಮುಸ್ತೀಂತ್ ಹಾಂವ್ ಭಿಡೆಸ್ತ್ ಆಶಿಲ್ಲೋಂ. ಮುಖಾರ್ ಸರೂನ್ ವಳಖ್ ಕರೂನ್ ಘೆವಪಾಚೋ ಮ್ಹಾಕಾ ಧೀರ್ ಜಾಲೊ ನಾ. ಫಾದರಾಂಚೆಂ ರೂಪ್ ಪಳೋವನೂಚ್ ಸಂತೋಸ್ ಮಾನಲೋ.

ಸಪ್ತಕಭರ್ ಜಾಲಾಂ ಜಾತಲೆಂ, ಗೋಮಂತಕ್ ಛಾಪಖಾನ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಚಿ ಭೆಟ್ ಜಾಲಿ. ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬಾಂಲೀ ಸಗಳೀ ಬರಪಾವಳ್ ಛಾಪಪೀ ಹೋ ಛಾಪಖಾನೋ ಗಿರಗಾಂವಾಂತೂಚ್ ಆಶಿಲ್ಲೋ ಆನೀ ಮುಂಬಯಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣೀ – ಭಕ್ತಾಂಚೆಂ ತೆಂ ಕರಮಳೆಚೆಂ ತಳೆಂ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕಣೀ ಭಕ್ತ್ ಸಗಳೇ ಏಕಾಮೇಕಾಂಕ್ ಚಡಶೇ ಥಂಯ್ಚು ಮೆಳಟಾಲೆ. ಆನೀ ಹಾಂವ್ ತರ್ ಥಂಯ್ ಆತ್ರ್ಯಾ – ಪಯರ್ಯಾನ್ ವಚೂನ್ ಬಶಿಲ್ಲೋಂ ಆಸತಾಲೋಂ. ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಫಾದರಾಂ ಕಡೆನ್ ಜೀ ವಳಖ್ ಜಾಲೀ ತೀ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಖಿಣಾ ಮೆರೆನ್ ವಾಡತ್ ಗೆಲೀ.

ಇಲ್ಲ್ಯೋ ಇಲ್ಲ್ಯೋ ಕರೂನ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಕಿತ್ಲ್ಯೋಶ್ಯೋ ಗಜಾಲೀ ಕಳ್ಳ್ಯೊ.

ಫಾದರ್ ಮಡಗಾಂವ್‌ಚ್ಯಾ ಏಕಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಶಿಕಯತಾಲೆ. ಲೊಯೊಲಾಂತ್‌ಕಾಯ್? ಆಸೂಂ ಯೆತಾ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಲೋಬ್ ಖಾದಿಚೋ ಘಾಲತಾಲೆ. ಚರಖೋ ಚಲಯತಾಲೆ. ಆನೀ ತಕಲೇರ್ ಗಾಂಧೀ ತೋಪೀ ಘಾಲೂನ್ ಭೊಂವತಾಲೆ. ಗಾಂಧೀ ತೋಪೀತೆ ಮುಸ್ತಿಂತ್ ಪರಕೀ ಸತ್ತೆ ಆಡ್ ಬಂಡಾಚೀ ನಿಶಾಣೀ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪಾತ್ರಿಆರ್ಕಾ ಕಡೆನ್ ಫಾದರಾಂ ಆಡ್ ಕಿತ್ಲ್ಯೊಶ್ಯೋ ಕಾಗಾಳೀ ಪಾವ್ಲ್ಯೊ. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಪಣಜೆ ಬಿಶಪಾಚೆ ಪಾಲಾಸಿಂತ್ ಪಾದ್ರಿಂಚೆ ಏಕ್ ಸಭೆಕ್ ಫಾದರ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಥಂಯ್ ಪಾತ್ರಿಆರ್ಕಾನ್ ತಾಂಚೆ ಕಡೆನ್ ಬೋಟ್ ದಾಖೋವನ್ ಮ್ಹಳೆಂ, '**ಏಕ್ತಿ ಪಾದ್ರಿ ನಾವ್‌ತಂ ಫೋರ್ಮಾಸಾಂವ್ ಪುರ್ತುಗೇಜಾ'** – ಹ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಚೆರ್ ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ಕಸಲೇಚ್ ಪಡೂಂಕ್ ನಾತ್. ಫಾದರಾನ್ ಉರೂನ್ ರೋಖಡೀಚ್ ಜಾಪ್ ದಿಲೀ, '**ಯೆವ್ ತೈನ್ಯು ಫೋರ್ಮಾಸಾಂವ್ ರೋಮಾನ'** – 'ಮ್ಹಜೆರ್ ರೋಮಾಚೆ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ಆಸಾತ್. ಹಾಂವ್ ರೋಮಾಂತ್ ಶಿಕೂನ್ ಆಯ್ಲಾಂ.' ಆನೀ ಖರೆಂಚ್, ಫಾದರಾಂಚ್ಯೊ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ., ಡೀ.ಡೀ. (ಡಾಕ್ಟರ್ ಇನ್ ಡಿವಿನಿಟೀ) ಲಾಯಸಂಸಿಯೆಟ್ ಇನ್ ಕೆನನ್ ಲಾ, ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಡಿಗ್ರ್ಯೊ ರೋಮೀ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯೊ. ರೋಮಾಂತ್ ತಾಂಣಿ ಜೋಡಿಲ್ಲ್ಯೊ. ಪುರ್ತುಗಾಲಾಚಿ ಏಕೂಯ್ ಡಿಗ್ರಿ ತಾಂಣಿ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲಿ.

ತರೀ ಬರೆಂ, ತೆ ಮುಸ್ತೀಂತ್ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆಂ. ಆಶಿಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಫಾದರಾಂಚೊ ತೊ ಖಾದಿ ಲೋಬ್, ತೀ ಗಾಂಧಿ ತೋಪಿ, ತೊ ಚರಖೊ ಆನಿ ಪಾತ್ರಿಆರ್ಕಾಕ್ ದಿಲ್ಲೀ ತಾಂಗೆಲೀ ಹೀ ಜಾಪ್ ಇತ್ಲೆಂಚ್ ಪುರೊ ಜಾತಲೆಂ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಹುಲಪಾವ್ನ್ ಮಾರಪಾಕ್.

ಪುಣೂನ್ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಪಾತ್ರಿಆರ್ಕ್ ಓಗೀ ಥೊಡೇಚ್ ರಾವತಲೆ ಆಶಿಲ್ಲೆ. ತಾಂಣಿ ಫಾದರಾಚಿ ಬದಲಿ ಕೆಲಿ. ತಾಂಕಾಂ ಗೊಂಯಾಂತ್ ರಾಂವ್ಕ್ ದಿಲೆ ನಾತ್. ಮಡಗಾಂವ್‌ಚ್ಯಾನ್ ಮುಂಬಯ್ ಧಾಡೂನ್ ದಿಲೆ. ಠಾಕುರ್‌ದ್ವಾರಾಕ್ ದಾಬುಲ್ ಚರ್ಚಾಂತ್ ತೆ 'ಪ್ರೀಚ್' ಕರ್ಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ ಆನಿ ತ್ಯಾಚ್ ಚರ್ಚಾನ್ ಚಲಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸೆಂಟ್ ಸೆಬಾಸ್ತಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಶಿಕೋವಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ.

ಮುಂಬಯಾಂತ್ಲೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ಮೆಕಳೆಂ. ತೆ ಭಾಯ್ರ್ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದಾಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂನೀ ಭರಿಲ್ಲೆಂ. ಫಾದರಾಂಚೆ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ಯೆತಾಲೆ ತೆ ಚಡಶೇ ಚಿರಾ ಬಾಜಾರ್, ಧೋಬಿ ತಲಾವ್ ಹ್ಯಾ ವಾಟಾರಾಂತ್ ರಾವಪೀ ಗೊಂಯಕಾರ್. ತಾಂಕಾಂ ಪುರ್ತುಗೇಜಾಂನಿ ದೇಶಭಷ್ಟ್ರ. ಡಿನೇಶನಲೈಜ್‌ಡ್ – ಕರೂನ್ ಉಡಯಿಲ್ಲೆ. ಫಾದರ್ ತಾಂಕಾಂ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ್, ಶಿಕೋವಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ 'ಆಮಿ ಸಗಳೆ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್, ಜೆಜೂಕ್ ಮಾನಪೀ. ತಾಚೆ ಶಿಕವಣೆಕ್ ಧರೂನ್ – ನವ್ಯಾ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತಾಕ್ ಧರೂನ್ – ಚಲಪೀ... ಜೆಜೂ ಜಲ್ಮಾನ್ ಜ್ಯು ಆಶಿಲ್ಲೋ. ತಾಚೀಂ ಪಾಳಾಂ – ಮುಳಾಂ ಜ್ಯು ಭುಂಯೆಂತ್ ರಿಗಿಲ್ಲೀಂ. ತಾಂಚೀ ಫಾಟ್‌ಭೂಂಯ್ ಸಮಜೂನ್ ಘೆವಪಾ ಖಾತೀರ್ 'ಪೊರಣೆ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತ್' ಆದರಾನ್ ವಾಚಪಾಚೋ. ಪುಣೂನ್ ಆಮಚೋ 'ಪೊರಣೆ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತ್' ತೋ ನ್ಹಯ್; ಹೆಂ ಮಾತ್ ಮತೀಂತ್ ಧರಪಾಚೆಂ.

ಆಮಚೀಂ ಪಾಳಾಂ–ಮುಳಾಂ ಹೆಂ ಭುಂಯೆಂತ್ ರಿಗಲ್ಯಾಂತ್. ಆಮಚೀ ಪರಂಪರಾ ಭಾರತೀಯ್ ಆಮಿ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜಾಲೆ ಮ್ಹುಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಪರಂಪರಾ ಸೊಡೂನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಅಶೆಂ ನಾ. ಆಮಚೀ ಪರಂಪರಾ ಆಮೀ ಸಾರ್ಕಿ ಸಮಜೂನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಆಮಚೀ ಪರಂಪರಾ ಹಿಂದೂ. ಆಮಿ ಆದ್ಲೆ ಹಿಂದೂ. ಆಮಚೋ ಪೂರಣೋ ತೆಶ್ತ್ಯಾಮೆಂತ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ್. ಪರಂಪರೆನ್ ಆಮಿ ಹಿಂದೂ. ಫಕತ್ ಧರ್ಮಾನ್ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್. ಹಿಂದೂಂತ್ ಜಶೆ ಶೈವ್ ಹಿಂದೂ, ವೈಷ್ಣವ್ ಹಿಂದೂ, ಶಾಕ್ತ್ ಹಿಂದೂ ಆಸಾತ್. ತಶೆ ಆಮೀ 'ಕ್ಯಾಥಲಿಕ್ ಹಿಂದೂ'. ಬರೆ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜಾತಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪಯಲೀಂ ಬರೆ ಕೊಂಕಣೆ (ಹಿಂದೂ) ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್‌ಪಣಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾ ಖಾಲಾ ಆಮೀ ಫಕತ್ ಗಾಂವರೀ ಸಾಯಬ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಡಟಲೆ.'

ಫಾದರಾಂಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಮತ್ತಾಚೀಂ ದೋನ್ ಆಂಗಾಂ ಆಶಿಲ್ಲೀಂ. ತೆ ಏಕೆ ವಟೆನ್ ಹಿಂದೂಂಕ್ ಸಾಂಗತಾಲೆ, 'ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಚ್ ಏಕಾ ಪ್ರೇಷಿತಾನ್ ವಾ ಋಶೀನ್ ಸುರು ಕರೂಂಕ್ ನಾ. ತಾಚೆ ವಾಡೀಕ್ ಖೂಬ್ ಜಾಣಾಂಚೋ ಹಾತ್‌ಭಾರ್ ಲಾಗಲಾ. ತಶೆಂ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಏಕಾ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಧರ್ಮಪಂಥಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ನ್ಹಯ್. ಕಿತ್ಲೆಶೇ ಧರ್ಮ ಪಂಥ ತಾಣೆಂ ಆಪಣಾಂತ್ ಆಸಪಾವ್ನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್. ಕಿರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಆಪಣಾಂತ್ ಆಸಪಾವ್ನ್ ಘೆವಪಾಕ್ ಹಿಂದೂಂಕ್ ಅಡಚಣ್ ದಿಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ...' ಆನೀ ದುಸ್ರೇ ವಟೆನ್ ತೆ ಕೆಥಲಿಕ್ ಇಗರ್ಜೆಕ್ ಸಾಂಗತಾಲೆ, 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್‌ಪಣಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಆಮಿ ಆಯ್ಜುವೆರ್ ಫಿರಂಗೀಪಣೂಚ್ ಚಲಯತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಹಾಕಾ ಲಾಗೂನ್ ಹಾಂಗಾಸಲ್ಲೋ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆಪಣಾಲ್ಯಾಚ್ ದೇಶಾಂತ್ ಪರ್ಕಿ ಜಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲಾ. ತಾಕಾ ದೆಶೀ ಕರೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಆತಾಂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವಪಾಚೆ ವಾಟೆರ್ ಆಸಾ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ ಲೋಕಾಂಕ್ ಫಿರಂಗೀ ಕರ್ಪಿ ಧರ್ಮ್ ಚಲಪಾಚೋ ನಾ. ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್ ಧರ್ಮಾನ್ ದೇಶೀ ರೂಪ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್‌ಪಣಾಕ್ ಫಿರಂಗೀಪಣಾಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಮೆಕಳೆಂ ಕರೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜೆಜೂಕ್ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್‌ಪಣಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಮೆಕಳೋ ಕರಪಾಚೋ ಪ್ರಸಂಗ್ ಆಮಚೆರ್ ಯೆತಲೊ. ಇಗರ್ಜೆಚೆಂ ಭಾರತೀಯಕರಣ್ – Indianisation of Church – ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ಪುಣೂನ್ ಬರೆಂ ಮುಂಬಯಂತ್ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ, ಫಾದರಾಂಚೆಂ ಹೆಂ ಮತ್ ಇಗರ್ಜೆಚ್ಯಾ ಚಾಳವಣದಾರಾಂಕ್ ಉಸ್ತ್ರ್ಯಾಂ ಗೆಲೆಂ. ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ಗ್ರೇಶಿಯಸಾಂನೀ ತಾಂಚ್ಯಾ 'ಪ್ರಿಚಿಂಗಾ'ಚೆರ್ ಪಯಲೀಂ ಬಂದೀ ಘಾಲೀ. ಇಗರ್ಜೆಂತಲೆ ಫಾದರಾಂಚೆ ಸೇರ್ಮಾಂವ್ ಬಂದ್ ಕೆಲೆ. (ಫಕತ್ ಸೆಂಟ್ ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಶಿಕೋವಪಾಚೆಂ, ಆನೀಕ್ ಕಾಂಯ್ಚ್ ಕರಪ್‌ನಾ' ಅಶೆಂ ಫಾದರಾಂಕ್ ಫರ್ಮಾಯಲೆಂ. ಫಾದರ್ ಫಕತ್ ಶಿಕೋವಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ. ಶಿಕತ್ಲ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದಾಚೀ ದೀಕ್ಷಾ ದಿವಪಾಕ್ ಲಾಗಲೆ. ಕಿತಲೆಶೇ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್ ತರನಾಟೆ ಫಾದರಾಂ ಕಡ್ಲ್ಯಾನ್ ದೀಕ್ಷಾ ಘೆವ್ನ್ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದೀ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಏಕೂಚ್ ನಾಂವ್ ಘೆವಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸ. ಟೋನೀ ಡಿಸೋಜಾಂಚೆಂ

ಘೆವ್‌ಂಯೆತಾ. ಟೋನೀ ಆಮಚೆ ಏಕ್ ತೇಜಿಷ್ಟ್ ಸುಟಕೇ ಜುಜಾರೀ ಆಶಿಲ್ಲೆ. ತೆ ಭಾಯ್ರ್, ಮೆಕಳ್ಳ್ಯಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಮಂತ್ರೀಯ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಫಾದರಾಂಚ್ಯಾ ಉತರಾಂನೀ ಸಾಂಗಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಟೋನಿ. 'ಕೆಥಲಿಕ್ ಹಿಂದೂ' ಆಶಿಲ್ಲೆ.

ಮುಂಬಯಂತ್ ಫಾದರಾಂನೀ ಆನೀಕ್ ಏಕ್ ಕಾಮ್ ಹಾತಾಂತ್ ಘೆತಲೆಂ – ಫಾದರ್ ಹೆರಾಸಾಂನೀ ಸುರೂ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಖಾರ್ ವ್ಹರಪಾಚೆಂ. ಫಾದರಾಂಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಪಾಲೀ, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಹಾಂಚೆ ಭಾಯ್ರ್ ಹಿಬ್ರೂ ಆನೀ ಗ್ರೀಕ್ ಸಾರಕೆಲ್ಯೋ ಪೋರಣ್ಯೋ ಭಾಸೋ ಯೆತಾಲ್ಯೋ. ಹ್ಯಾ ಭಾಸಾಂತಲೀಂ ಕಾಂಯ್ ಮಹತ್ವಾಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಾಂಚೆ ಕಡೆನ್ ಆಶಿಲ್ಲಿಂ. ಫಾದರಾಂಚೀ ಲಾಯಬ್ರರೀ ಪಂದರಾ ವೀಸ್ ಹಜಾರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೀ. ಸಗಳೀಂ ತಾಂಣೀ ವಿಕತೀಂ ಘೆತಿಲ್ಲೀಂ. ಆಯ್ಜ ಹೀ ಲಾಯಬ್ರರೀ ಕೋಣಾ ಹಾತಾಂತ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ ಜಾತಲೀ – ಉರಲ್ಯಾ ಜಾತಲೀ. ಕಾಂಯ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾ ಜಾತಲೀ – ದೇವ್ ಜಾಣಾ. ನಿಮಾಣೆಂ ನಿಮಾಣೆಂ ಪುರ್ವಿಲ್ಲ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸ್ ವಯ್ಲೀಂಚ್ ಚಡಶೀಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಾಂಣೀ ಜಮಯಲ್ಲೀಂ. ಫಾದರಾಂಚೋ ಏಕ್ ಸೋದ್ ಜಾಣಕಾರಾಂನೀ ಅಜೂನ್ ಮಾನೂನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಪುಣೂನ್ ಮಾನೂನ್ ಘೆವಪಾ ಸಾರಕೋ ಸೋದ್ ಹೋ, ಇತ್ಲೆಂ ಮಾತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನೀ ಮಾನ್ಯ ಕೆಲಾಂ. ಸರದಾರ್ ಕೆ. ಎಮ್. ಪಣಿಕ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂವೆಂ ಹೆಂ ಆಯ್ಕಲಾಂ. ಸರದಾರ್ ಪಣಿಕ್ಕರ್ ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ ಜಾಣಕಾರ್, ಚೀನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಇಜಿಪ್ತ್ ಸಾರ್‌ಕೆಲ್ಯಾ ದೇಶಾಂನೀ ಆಮಚೆ ರಾಜದೂತ್ ಮ್ಹೂಣ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್. ಮುಂಬಯಂತ್ ಯೆತಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ಮುಜರತ್ ಫಾದರಾಂಕ್ ಮೆಳೂಂಕ್ ಯೆತಾಲೆ ಆನೀ ವರ ದೋನ್ ವರಾಂ ಬಸೂನ್ ಖೂಬ್ ಚರ್ಚಾ ಕರೂನ್ ವತಾಲೆ. ಏಕ್ ಖೆಪೆ ತಾಂಚೀ ಚರ್ಚಾ ಆಯ್ಕುಪಾಚೆಂ ಭಾಗ್ಯ ಮ್ಹಾಕಾ ಮೆಳ್ಳಾಂ ಫಾದರ್ ಮ್ಹಣಟಾಲೆ –

ಖ್ರಿಸ್ತಾಚೀ ಸುಮೂರ್ತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಬಲಿದಾನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಶತಮಾನಾಂನೀ ರೋಮಾಕ್ ಪಾವಲೀ. ಪುರ್ತುಗಾಲಾನೂಚ್ ತೀ ಭಾರತಾಂತ್ ಹಾಡಲೀ ಅಸೋ ಸಗಳ್ಯಾಂಚೋ ಸಮಜ್. ತೋ ಖರೋ ನ್ಹಯ್. ಖ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಮುದಲ್ ಬಾರಾ ಶಿಷ್ಯಾಂ ಮಜಗತಚ ದೋಗ್ ಜಾಣ್ – ಸೆಂಟ್ ಥಾಮಸ್ ಆನೀ ಸೆಂಟ್ ಬಾರ್ಥಲಮ್ಯು – ಖ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಬಲಿದಾನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ರೋಖಡೆಚ್ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಂತ್ ತೀ ಘೆವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಥಾಮಸ್ ದಕ್ಷೀಣ್ ಭಾರತಾಂತ್ ವಾವರ್ ಕರತಾಲೋ ಆನೀ ಬಾರ್ಥಲಮ್ಯು ಅಸ್ತಮ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಕರತಾಲೋ ಹಾಚೆ ಪುರಾವೇ ಹಿಬ್ರೂ ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂನೀ ಮೆಳಟಾತ್. ಥಾಮಸಾಚೋ ಖ್ರಿಸ್ತೀ ಧರ್ಮ ಆಯ್ಜ ಸೀರಿಯನ್ ಚರ್ಚಾಚ್ಯಾ ರೂಪಾಂತ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಭಾರತಾಂತ ಚಲಿಲ್ಲೋ. ಪಳೋಂವ್ಕ್ ಮೆಳಟಾ. ತಾಣೆಂ ಪುರಾಯ್ ದೇಶೀ ರೂಪ್ ಘೆತಲಾಂ. ತಾಚೊ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಚೆರ್ ಪಡಿಲ್ಲೋ ಪ್ರಭಾವೂಯ್ ದಾಖೋವ್ನ್ ದಿವ್‌ಂಯೆತಾ. ದಖೀಕ್ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯಾಚೆಂ ಜಿವೀತ್ ಆನೀ ತಾಚೋ ತತ್ವವಿಚಾರ್ ಘೆಯಾತ್. ಲ್ಹಾನ್ ಆಸತನ ದೆವಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪುಜಾರ್‍ಯಾಂ ಕಡೆನ್ ವಾದ್ ಘಾಲಪ್, ಮೂಠಭರ್ ಅನ್ನಾನ್ ಹಜಾರಾಂನಿ ಲೋಕಾಂಕ್ ಜೆವಣ್ ಘಾಲಪ್, ಉದಕಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಲಪ್, ದರ್ಯಾಂತ

ಸಲಿಲ್ಲೆಂ ಮೋಡ್ ಥಾಂಬೋವಪ್ ಹ್ಯೋ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ಲ್ಯೋ ಘಡಣುಕೋ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಘಡಣುಕಾಂ ಸಾರ್ಕ್ಯೋಚ್. ಥಾಮಸಾಚ್ಯಾ ಸಾವ್ರಾಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಹೋ. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯಾಚ್ಯಾ ತತ್ವವಿಚರಾಂತಲೋ 'ವಾಯು' ಹೋಲಿ ಗೋಸ್ಟ್' ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್. 'ಹೋಲಿ ಗೋಸ್ಟಾ' ಖಾತಿರ್ ಹಿಬ್ರೂ ಭಾಷೆಂತ್ ಜೆಂ ಉತರ್ ಆಸಾ ತಾಚೋ ಅರ್ಥ್ 'ವಾಯು' ಅಸೋಚ್ ಜಾತಾ. ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಡಲೀ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರೀ ಹೀ 'ವರ್ಜಿನ್ ಮೇರಿ' ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಪಿ. ...ಲ್ ಭಾಷಮಾ ಸಾರ್‌ಕೆಲ್ಯಾಂಚೆಯ್ ಹೆಂಚ್ ಮತ್. ಥಾಮಸಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾ ...ಶೀಂ ವಾದ್ ನಾ. ಪ್ರಸ್ನ್ ಯೆತಾ ತೋ ಬಾರ್ಥಲಮ್ಯುಚೋ. ತಾಚೋ ಕಾಂಯ್ಚ ...ಾವರ್ ಜಾಲೋ ನಾ ಅಶೆಂ ಕಶೆಂ ಮ್ಹಣುಂ ಯೆತಲೆಂ? ಫಾದರಾಂಚೆಂ ಮ್ಹಣಣೆಂ, ...ೋ ಅಸ್ತಮ್ ಭಾರತಾಂತಲೋ ಧರ್ಮಸಮಾಜ್ ತರ್ಜೂನ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡೂಂಕ್ ...ಯೆತಲೋ. ಅಸ್ತಮ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಚಡ್ ಕರೂನ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್– ಬೆತಾಳಾಂಚೀಂ ...ದೇವಳಾಂ ಗಾಂವಾಂ ಗಾಂವಾಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳಟಾತ್. ಭಾರತಾಂತ್ ಹೆರ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ...ಡೆನ್ ಬೆತಳಾಚಿಂ ದೆವಳಾಂ ನಾಂತ್. ಬೇತಾಳಾಕ್ ಕೋಣೆಂ ದೇವ್ ಮಾನೂಂಕ್ ನಾ. ...ೊಂಕಣಾಂತ್ ಮಾನ್ಲಾ. ದುಸ್ರೆಂ, ಬೇತಾಳಾಚ್ಯೋ ಮುರ್ತಿ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಂ ...ಾರ್ಕ್ಯೋ ದಿಸನಾತ್. ವೆಗಳ್ಯೋ ದಿಸತಾತ್. ತಿಸ್ರೆಂ, ಬೇತಾಳಾಚೀ ಪುಜಾ 'ಗುರವ್' ...ರ್ತಾತ್. ಗುರವ್ ಹೆಂ ಪಾದ್ರಿಚೆಂ ದೆಶೀ ರೂಪ್ ಆಸೊಂಕ್ ಜಾಯ್. ಬೇತಾಳಾ ...ಾಂಗಡಾ ಸದಾಂಚ್ ಖಳನಾಥ್, ಭೂತನಾಥ್ ಆನೀ ಬಾವಕಾದೇವತಾ ಆಸತಾತ್. ಹೀ ...್ರಿಸ್ತೀ ಧರ್ಮಾಂತಲೀ 'ಟ್ರೈನಿಟಿ' ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಘಾರಾ– ಪುರೀಂತಲೀ ...ಮೂರ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶಾಚೀ ಮೂರ್ತ್ ಅಸೋ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಚೋ ...ಮಜ್. ಹೀ ಮೂರ್ತ್ ಬಾರಕಾಯೆನ್ ಪಳೆಯಾತ್. ಹಿಚೆಂ ದಾವೆಂ– ತೋಂಡ್ ಏಕೆ ...ಾಯ್ಲ– ಮನಶೇಚೆಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ ಹಾಂಚೆ ಮಜಗತಾಚ್ಯಾ ...ಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂಯ್ ರೂಪ್ ಬಾಯ್ಲ– ಮನಶೇ ಸಾರ್ಕೆಂ ನಾಶಿಲ್ಲೆಂ... ಹೀ ಟ್ರೆನಿಟೀಚೀಚ್ ...ಮೂರ್ತ್ ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಬಾರ್ಥ್‌ಲಮ್ಯೂಚೀ ಖ್ರಿಸ್ತೀ ಷುಮೂರ್ತ್ ಬೆತಾಳಾಚೆ ...ಜೆಂತ್ ಪಳೋಂವ್ಕ್ ಮೆಳಟಾ.

ಥಾಮಸ್ ಆನೀ ಬಾರ್ಥಲಮ್ಯು ದೋಗಾಂಯಚೆ ಖ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟೀಕ್ ಫಾದರ್ ...ಪೋಸ್ಟೊಲಿಕ್ ಖ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿ ಮ್ಹಣ್ಟಾಲೆ. ಪುರ್ತುಗಾಲ್ ಆಪಣೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ...್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟೀ ದಿಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಮಿರಯತಾ. ಖಂಯಚೆಂ ಪುರ್ತುಗಾಲ್ ಹೆಂ? ...ಮಚೆ ಕಡೆನ್ ಖ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿ ಪಯಲೀಂ ಸಾವ್ನ್ ಆಶಿಲ್ಲೀ. ದೇಶೀ ಜಾವ್ನ್ ...ಶಿಲ್ಲೀ. ಪುರ್ತುಗಾಲಚ್ಯಾನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಖ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟೀಕ್ ಆಮಿ ಆತಾಂ ದೇಶೀ ...ಪ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಫಿರಂಗೀ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ತಿಕಾ ಮೆಕಳೀ ಕರೂಂಕ್ ...ಯ್.

ಫಾದರಾಂಚೀಂ ಅಸಲೀಂ ಮತ್ತಾಂ ಪಚೋವ್ನ್ ಫೆವಪಾಚೀ ತಾಂಕ್ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ನಾಶಿಲ್ಲೀಂ. ಇಗರ್ಜೆನ್ ಫಾದರಾಂಕ್ ಪಿಶೆಂ ಲಾಗಲಾಂ ಅಶೆಂ ಥಾರಾಯಲೆಂ ಆನೀ ತಾಂಗೆಲೆ ಸೇಂಟ್ ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕೋವ್‌ಪಾಚೆರ್ ಲೆಗೀತ್ ತಿಶೆಂ ಬಂದೀ ಫಾಲೀ.

ತಾತೂಂತ್ ಭರ ಪಡ್ಲೀ ತೀ ಫಾದರಾಚ್ಯಾ ಸುಟಕೇ ಜುಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಾವರಾಚೀ. ಕ್ರಿಶ್ತಾಂವ್ ಬ್ರಾಗಾಂಜ್ ಕುನ್ಯಾಂಕ್ ಅವಚೀತ್ ಎಟೆಕ್ ಯೆವ್ನ್ ತೆ ಭಾಯ್ರ ಪಡಲೆ. ಕ್ರಿಶ್ತಾಂವ್ 'ಪ್ರ್ಯಾಕ್ಟಿಸಿಂಗ್ ಕೆಥಲೀಕ್' ನಾಶಿಲ್ಲೆ. ತೆ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ವಚನಾಶಿಲ್ಲೆ. ಇಗರ್ಜೆಚೀ ಟಿಕಾ ಕರ್ಪೀ ಆಶಿಲ್ಲೆ. ಮ್ಹುಣ್ ಕ್ಯಾಥಲಿಕ್ ಇಗರ್ಜೆನ್ ತಾಂಕಾಂ ಆಪಣಾಲೆ ಸಿಮಿತೆರೀಂತ್ ಸುವಾತ್ ದಿಲೀ ನಾ. ಕ್ರಿಶ್ತಾಂವಾಂಚೀ ಕೂಡ್ ತೀನ್ ದೀಸ್ ತಶೀಚ್ ಉರಲೀ. ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚೆಂ, ಕೊಣಾಕ್ ಸಮಜನಾ ಜಾಲೆಂ. ಫಾದರಾಂಚೆಂ ಮ್ಹಣಣೆಂ ಹಿಂದೂ ಮಸಣಭುಂಯೆಂತ್ ವ್ಹರೂನ್ ತಿಚೆರ್ ಅಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರ್ ಕರ್ಚೆ ಅಶೆಂ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ಪುಣೂನ್ ಕ್ರಿಶ್ತಾಂವಾಂಚೀಂ ಘರಚೀಂ ಮನಶಾಂ ಹಾಕಾ ತಯಾರ್ ನಾಶಿಲ್ಲೀಂ. ಅಖೇರೆಕ್ 'ಸಿರಿಯನ್ ಚರ್ಬಾ' ನ ಆಪಣಾಲೆ ಸಿಮಿತೆರೀಂತ್ ಸುವಾತ್ ದಿವ್ನ್ ಪ್ರಸ್ನ್ ಸೊಡಯಲೋ. ಕ್ರಿಶ್ತಾಂವಾಂಚೆ ಸ್ಮಶಾನ್‌ಯಾತ್ರೆಂತ್ ಫಾದರಾಂನೀ ವಚಚೆಂ ನ್ಹಯ್ ಅಸೋ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ಗ್ರೇಶಿಯಸಾಂನೀ ಪಾತವೊ ಕಾಡಿಲ್ಲೋ. ಫಾದರಾಂನೀ ಪರ್ವಾ ಕೆಲೀ ನಾ. ತೆ ಸ್ಮಶಾನ ಯಾತ್ರೆಕ್ ಗೆಲೆ, ಇತಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ ತರ್ ಹೋ ಆರ್ವಿಲ್ಲೆ ಮುಸ್ತಿಂತಲೋ ಏಕ್ ಸಂತ್ ಆಶಿಲ್ಲೋ... ಹಾಚೀ ಕೂಡ್ ತೀನ್ ದೀಸ್ ಇಬಾಡನಾಸತನಾ ಉರಿಲ್ಲೀ... ಬುದ್ಧಾಚೀ ಉರಿಲ್ಲೀ ತಶೀ. ಹೋ ಖರೋ ಕಿರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆಶಿಲ್ಲೊ.' ಹೆ ತರೆಚೆಂ ಜಳಜಳೀತ್ ಏಕ್ ಭಾಷಣೂಯ್ ತಾಂಣೀ ಸಿಮಿತೆರೀಂತ್ ಕೆಲೆಂ.

ಇಗರ್ಜೆನ್ ಫಾದರಾಂಚೋ ಛಳ ಸುರೂ ಕೆಲೋ. 'ಹಾಚೀ ತಕಲೀ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ನಾ' ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೂನ್ ತಾಂಕಾಂ ಮುಂಬಯಂತಲೆ ಪುಣ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹರುನ್ ದವರ್ಲೆ. 'ಇಗರ್ಜ್ ಸೊಡುನ್ ಬಾಯ್ರ್ ಯೆಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಖೂಬ್ ಜಣಾಂನಿ ತಾಂಕಾಂ ಸಾಂಗಲೆಂ. ಕಾಕಾಸಾಯಬಾಂನೀ ಜವಾಹರಲಾಲಾಂಕ್ ಸಾಂಗೂನ್ ತಾಂಚೀ ರಾಜ್ಯಸಭೆರ್ ನೆಮಣೂಕ್ ಕರ್ಪಾಚೆಂ ಥಾರಾಯಲ್ಲೆಂ. ಪುಣೂನ್ ಫಾದರಾಂಚೆಂ ಪುರಾಯ್ ಜಿವೀತ್ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ಸರಿಲ್ಲೆಂ. ಇಗರ್ಜೆ ಭಾಯ್ರ ತಾಂಕಾಂ ಫಕತ್ ಕಾಳೋಖ್ ದಿಶಟೆ ಪಡಟಾಲೋ. ತೆ ಸಗಳೆ ಛಳ ಸೋಂಶೀತ್ ಇಗರ್ಜೆಂತೂಚ್ ರಾವಲೆ. ಭಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಿತರ್ಲ್ಯಾನ್ ನಿರ್ಮಳ್ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ ಹ್ಯಾ ಮನಶಾಚೆರ್ ಇಗರ್ಜೆನ್ ತರಾಂತರಾಂಚ ಆಳ್ ಫಾಲೆ. ತಾಂಚೆ ಕುಡೀಂತ್ ಏಕ್ ಚೋಳೀ ಮೆಳ್ಳೀ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾಯ್ ಏಕ್ ಆಳ ಫಾಲ್ಲೋ. ಫಾದರಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಭೋಗಲಾಂ ಜಾತಲೆಂ, ಫಕತ್ ಫಾದರೂಚ್ ಜಾಣಾತ್. ಜೋ ಆಪಣಾಲ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಪೆಲ್ಯಾನ್ ವತಾ ತಾಚ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ ದೆವ್ ಅಸಲೀಂಚ್

ಖ್ಯಾಂ ಧಾಡಟಾ ಕಾಯ್ ಕಿತೆಂ, ದೆವುಚ್ ಜಾಣಾ.

ಅಂತ್ ಆನೀ ಪಾರ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆ ಛಳ ಫಾದರಾಂನೀ ಸೋಂಸಲೇ. ಜಿವಿತಾಕ್ ಬಗಲ್ಲೆ ಆಸತನಾ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಅವಚೀತ್ ಖಾಸಾ ಇಗರ್ಜೆಚ್ ಬದಲ್ಲೆಲೀ ದರಾಂಕ್ ಪಳೋಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೀ. ಇಗರ್ಜೆನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಧರ್ಮಾಂ ಕಡೆನ್ ಸಂವಾದ್ ಯಲಾಗ್) ಸುರೂ ಕೆಲ್ಲೋ ಪಳೆಲೋ. ಇಗರ್ಜೆಚೆಂ ಭಾರತೀಯಕರಣ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಯ್ ಮ್ಹಣಪೀ ವಿಚಾರ್ ತಿಚ್ಯಾ ಜಾಳವಣದಾರಾಂಚೆ ತಕಲೆಂತ್ ಧೋಳಪಾಕ್ ಗಿಲ್ಲೆ ಪಳೆಲೆ. ಹ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಚೆರ್ ಖೋಲಾಯೆನ್ ಭಾಸಾಭಾಸ್ ಕರ್ಪಾ ಖಾತೀರ್ ತೆಂ ಮದ್ರಾಸಾಕ್ ಏಕ್ 'ಕನ್ವೆನ್ಶನ್ಸ್' ಆಪಯಲೆಂ. ತೆನ್ನಾ ತಿಕಾ ಫಾದರ್ ಸ್ಕರೇನ್ಯರಾಂಚೊ ಉಗಡಾಸ್ ಜಾಲೋ. ಹ್ಯಾ ಕನ್ವೆನ್ಶನಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದಾಚೀ ಾಳ್ ತಿಣೆಂ ತಾಂಚ್ಯಾ ಗಳ್ಯಾಂತ್ ಘಾಲಪೀ ಥಾರಾಯಲೀ. ಫಾದರಾಂಕ್ ಆಮಂತ್ರಣ್ ಲೆಂ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಚೆಂ ಕಾಳೀಜ್ ಭರೂನ್ ಆಯಲೆಂ. ಸಗ್ಳ್ಯಾಂತ್ ಪಯಲೀಂ ತೆ ಕುರದ್ವಾರಾಕ್ ಆಯಲೆ. ಜೆ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ 'ಪ್ರೀಚ್' ಕರಪಾಕ್ ತಾಂಚೆರ್ ಬಂದೀ ಡಿಲ್ಲೀ ತಿಚ್ಯಾ ಹುಮರ್ಯಾರ್ ಬಸೂನ್ ಪೋಟ್‌ಭರ್ ರಡಲೆ. ಮಾಗೀರ್ ಮದ್ರಾಸಾಕ್ ಚೂನ್ ಆಪಣಾಲೆ ವಿಚಾರ್ ಅತ್ಯಂತ್ ನಮಳಾಯೆನ್ ಪರತೆ ಏಕ್ ಫಾವಟ್ ಾಂಡಲೆ... ಆನೀ ಕಾಂಯ್ ದಿಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1973 ತ್ 9 ಫೆಬ್ರುವಾರೀ ದಿಸಾ ಾರ್ಥತಾಯೆನ್ ಭರಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಜಾನ್ ಸಂವಸಾರ್ ಸೊಡೂನ್ ಗೆಲೆ.

ಚೋವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ ಹೆ ಖಬರೆಕ್. ಹ್ಯಾ ಚೋವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂತ್ ಜೆನ್ನಾ ನ್ನಾ ತಾಂಚೋ ಉಗಡಾಸ್ ಜಾಲಾ. ತೆನ್ನಾ ತೆನ್ನಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೋಳ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಳ್.. ಭಳ್.. ಕರೂನ್ ದುಕಾಂ ವ್ಹಾಂವಲ್ಯಾಂತ್. ದೋಳ್ಯಾಂ ಮುಖಾರ್ ತಾಂಚಿ ತಿಮಾ ಉಬೀ ರಾವ್ಲ್ಯಾ. ಕಮರ್ ಬಾಗೋವ್ನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಂಯಾಂಕ್ ಹಾಂವೆ ತ್ ಲಾಯ್ಲಾ. ಆನೀ ತಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಂಯಾಂ ಪೊಂದಚೋ ಧುಳೀ ಕಣ್ ಕಾಡೂನ್ ಲಾಕ್ ಲಾಯ್ಲಾ.

.4. ಮುಂಬಯಿಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಾಂ

ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಕಟಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ತಾನಾ ದ್' ನೆಮಾಳೆಂ ಥಾವ್ನ್ ಸುರು ಕರ್ತಾತ್. ಸುರ್ವಿಲೆಂ 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' ಪತ್ರಾ ್ಯಾಂತ್ ನೆಣಾರ್ಪಣ್ ದಾಖಯ್ತಾತ್. 1942 ವರ್ಸಾ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ್ರ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದೆಚಾ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚೆಂ ಉಲವ್ಪ್ ಹ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ ೈ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾನ್- '*ಕಾಶೀನಾಥ್ ಬಾಬ್ ನಾಯಕ್ ಹಾಂಗೆಲೆಂ 'ನವೆಂ ಂಯ್' ತಿ -ಮ್ಹಣ್ಯಾಳೆಂ 1934 ಪಾಸೂನ್ 1937 ಮೆರೆನ್ ಮುಂಬೈ ಬರೆ ತರೆನ್ ಲೂನ್ ಥಾಂಬಲೆಂ. ಹೆಂ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ತಲೆ.*' ಅಶೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ.

ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಂ ಉಲವ್ಪ್ ದಾಸ್ತಾವೇಜ್ ಗೊಂಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಡವ್ನ್ ವಾಚ್ಲೆಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಕೆಲಿಂ. ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚೊ ಕುಟ್ಮಾ ಸಯ್ರೊ ಶಾಂತಾರಾಮ್ ವರ್ದೆ ವಾಲಾವ್ಲಿಕೆರ್ ಹಾಂಚೆಕಡೆನ್ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಲಿಂ ದಸ್ತಾವೇಜಾಂ ಆಸ್ತೆಲಿಂ ಮ್ಹಣ್ ನಾಗೇಶ್ ಕರ್ಮಾಲಿ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಳ್‌ಲೆಂಚ್ ತಾಂಚೊ ವಿಳಾಸ್ ಘೆವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕೆಲೊ. ತಾಂಚೆ ಕಡೆನ್ ಹ್ಯಾ 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಮೆಳ್ಳ್ಯೊ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮಾಹೆತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ

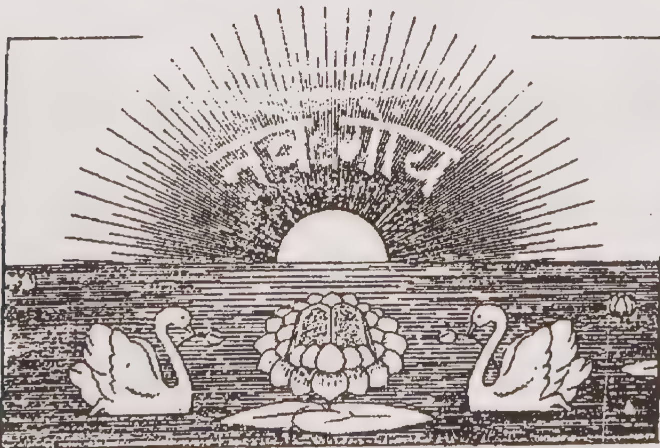
5.4.1 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' ತ್ರೈಮಾಸಿಕ್ (1934-1937)
- (ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲಿ ಪತ್ರಾಂ)

ನವೆಂ ಗೊಂಯ್ - ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ಟೆ ಆಸಾ. *'Navem Goi' A Konkani Quarterly Magazine, Edited, Printed & Published by Kashinath Shridhar Nayak at the Gomantak Press, Ramachandra Building, B2 & 3 Bombay, No. 4 Yearly subscription Re. 1-4* (वर्सु कें मोल - सवाय रुपाया)

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ - 2ರೆಂ ವರ್ಸ್ - 3ರೆಂ ಅಂಕ್ ಜನೆರ್ 1936 - ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ 'ಉಠಾತ್! ಜಾಗೆ ಜಾಯಾತ್!' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ - (ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಚೆಂ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಜೈತ್ ಪಾ. 50-51) ಲೇಖ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಾಂ. ತೆಂ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾ.

(i) *"ಉಠಾತ್! ಜಾಗೆ ಜಾಯಾತ್!"*

"ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಲೀ ಮರಾಠೀ ಬರ್ಪಾವಳ್ ನಿಜಾಚ್ಯಾ ಮರಾಠ್ಯಾಂಕ್ ಮಾನ್ ನಾ ಹೆಂ ಜರೀ ಖರೆಂ ಅಸಲೆಂ, ತರೀ ಹಾಲಿಂಚ್ಯಾ ವರ್ತಮಾನಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ಪುಣೆಂಕಾರ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಮರಾಠಿಚ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಾಚೀ ಆನೀ ಮರಾಠಿ ಬರ್ಪಾಚೀ ಸುಮಾರಾಭಾಯ್ರ್ ತುಸ್ತ್ ಕರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾತ್. ಕಾಂಯ್‌ಜಣಾ ಮ್ಹುಂಟಾತ್ ಕಿ, ಖಾಸಾ ಮರಾಠಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಪರಸ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಹಿಂದೂಕ್ ಮರಾಠಿಚೊ ಚಡ್ ಅಭಿಮಾನ್ ಆಸ..... ದುಸ್ರೇ ಕಾಂಯ್ ಮುಂಟಾತ್ , ಕಿ, ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಲ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ದಿಸರಾತ್ ಕೊಂಕಣೀ ಭಾಸ್ ಘೊಳ್‌ಟಾ ಆಸತಾನಾಯ್ ತಾಂಗೆಲೀ ಲಿಖಣೀ ನಿಭೆಳ್ ಆನೀ



उठात ! जागे जायात !

ಜೆಪ್ಪ್ ಬರೀ ಮರಾಠೀ ಭಾಸ್ ವಿಯೆತಾ; ಆನೀ ಆಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಮರಾಠ್ಯಾಂಚೀ ಸದೀಂಚೀ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಆನೀ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಮರಾಠಿ ಆಸುನೂಯ್ ತೀ ಆಪಣಾಂಕ್ ಶುದ್ಧ್ ಬರೀ ಮಾಂಡೂಂಕ್ ಯೆನಾ. ಹೇ ಭಾಷೆನ್, ಖಾಸಾ ಮರಾಠ್ಣಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಿಜಾಚ್ಯಾ ಮರಾಠ್ಯಾಂಕೂಯ್ ಗೊಂಯ್ಚಿ ಅಡೆಚೆ ಆನಿ ಭಾಟ್ಕೆ ಮರಾಠೆ ಸವಾಯ್ ಮರಾಠೆ ಜಾಲೆ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣಚೆಂ ಪಟ್ಟಲೆಂ. ಪರಂತ್ ಹೆ ಮ್ಹಣಸೆಂತ್ ಕುಸ್ಕುಟ್ ಜೀವ್ ನಾ. ಬಾವ್ಡೆ ಸಾದೆ ಬೊಳೆ ಆನೀ ಮನ್ - ಮೆಕಳೆ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಅಸಲೆ ಹೆ ಫುಲಾರ್ ಚೋಬಾಳ್ಣೆನ್ ಫುಲ್ಲಾತ್ ಆನಿ ಜಾಯ್ತೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಪೆಂಗ್‌ಟಾಚೆಂ ಸೊಡೂನ್ ಮಾಥ್ಯಾಕ್ ರೆವ್‌ಡಾವ್ನ್ ಬೆಪ್ಪೆ, ಹಾಂಶಾಕ್ ಮ್ಹಾರೊಗ್ ಜಾತಾತ್..... ಪುಣೆಂಕಾರ್ ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಚಿ ಚೋಬಾಳ್ಣೀ ಕರ್ತಾತ್ ತೀ ವೊಗಿಚ್ಚ್ ನ್ಹಂಯ್. ತಾಂತೂಂತ್ ತಾಂಗೆಲೆಂ ಸುಪಾರ್ಥಿಂ ರಾಜಕರ್ಣ ಭಲ್ಲಾಂ. **ಗೊಂಯಾಂ ಆಪ್ಣಲ್ಯಾ ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಾಂ - ಪುಸ್ತಕಾಂಚ್ಯಾ ಖಿಪಾಕ್ ಪೇಟ್ ಜೊಡೂನ್ ಮರಾಠಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ್ಯಾಂಕ್, ಮಾಪ್ಪಾಂಕ್, ಖೆಳ್‌ಗಡ್ಯಾಂಕ್, ಹರ್‌ದಾಸಾಂಕ್, ಪುರಾಣಿಕಾಂಕ್, ಮೆಡೆ- ಜೋಯ್‌ಶಾಂಕ್ ಆನಿ ಪಿಂಗಳ್ಯಾಂಕ್ ಅಸುದಾಯ್ ಚರೂಂಕ್ ಸಾಸಣಾಚೆಂ ಮಳ್‌ಮೆಳ್‌ಚೆಂ ಹೀಚ್ ತಾಂಗೆಲೀ ವಾನ್‌ಸಾ.** ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಲ್ಯಾ ಹಿತಾಚೀ ತಾಂಕಾಂ ಭೋವ್ ಚಿಂತಾ. ದೆಖೂನ್, ಅಪುರ್ಬಾಯೆಚ್ಯಾ **ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂನು, ಉಠಾತ್! ಎನ್ನಾ ದೊರ್ ಜಾಗೆ ಜಾಯಾತ್!** ಬೋಳೋ ಭಾವಾರ್ಥ್ ಸೊಡೂನ್ ದಿಯಾತ್ ಸಂವ್‌ಸಾರಾಂತ್ಲಿಂ ತಡ್ಡ ಕಾಂ ಪಾರ್‌ಖಾತ್. ಲೋಕಾಂನಿ ಭುರ್ಕುಟಾಯ್‌ಲ್ಯಾರ್ ಭುರ್ಕುಟುಂ ನಾಕಾತ್. ತುಮ್ಗೆಲೆಂ ಹಿತ್ ಕಿತ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ ತೆಂ ಪಳೆಯಾತ್. ಮರಾಠೀ ಖಾತೀರ್ ವೊಗೀಚ್ ತುಮ್ಗೆಲೀ ಶೊಕ್ತ್ ಹೊಗ್ಡಾಂವ್‌ನಾಕಾತ್. ತುಮೀ ತಿಚೆಖಾತೀರ್ ಕಿತ್ಲೆಂಯ್ ನಾಖ್ ಅಿದಳ್ಳಂ ತರೀ ತೀ ತುಮ್ಗೆಲೀ ಜಾಂವ್ಚಿನಾ. ತೆ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಮಂದಿರಾಂತ್ ಉಕೊಡ್ಯಾಂ ಬಸಪಾಚೊಯ್ ಮಾನ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಕೆನ್ನಾ ಮೆಳಚೋ ನಾ. ತಿಚೋ ಭೆಂದ್ ಘೆಂವ್‌ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ತುಮಿ ತುಮ್‌ಗೆಲೆ ಖಾಶೇಲೆ ಆವೈಚೋಚ್ ತಾಥೋ - ಮಾಥೋ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕರಿನಾತ್?....."

(ii) "ಆವೈ - ಭಾಷೇಚೀ ವ್ಹಡ್‌ವೀಕ್"

'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' 3ರೆಂ ವರ್ಸ್ - 2ರೆಂ ಅಂಕ್ (1936) ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ - '**ಆವೈ ಭಾಷೇಚೀ ವ್ಹಡ್‌ವೀಕ್**' ಹೆಂ ಲೇಖಿನ್ ದತ್ತಾತ್ರಯ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಪೈ 'ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂಚೆ ದುಸ್ರೆ ಬಸ್ಕೆಚೆ ಯಜಮಾನ್' ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖಿನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

"ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್, ವಾಚೂಂಕ್ ಆನೀ ಹಿಶೋಬ್ ಕರುಂಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ತೆಂ ಖೈಂಚೆ ಭಾಷೆಂತ್? ಭಾಸ್ ಆನಿ ತಾಂತೂಂತೂಯ್ ಪರ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಹೆಂ ಮೂಳ್- ಶಿಕ್ಪಾಚೆಂ ಏಕ್ ಆಂಗ್ ಆಸ, ಅಶೆಂ ಶಿಕೊವ್ಪಾಚೆಂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಂಗನಾ. ಮ್ಹಂಟಕೂಚ್, ಬರೊಂವ್ಕ್ ವಾಚೂಂಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಲೆ ಆವೈ - ಭಾಷೆಂತೂಚ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್, ಹೆಂ ಸೂರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉಜ್‌ವಾಡಾಯಿತ್ಲೆಂ ಫುಣಫುಣೀತ್ ಆಸಾ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಲೆಂ ಮೂಳ್ - ಶಿಕಪ್ ಫ್ರಾಂಸೆಜ್ ವಾ ಪುರ್ತುಗೆಜ್ (ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ) ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್- ಶಿಕಾಪ್ ಮರಾಠೀ, ಅಸಲೀ ಹೀಂ ತಾಳ್ - ಮೇಳ್ ನಾಶಿಲ್ಲಿಂ ವಿಪರೀತ್ ಉತ್ರಾಂ ಆಯ್ಕುಂನ್ ಶಾಣ್ಯಾ ಮನ್‌ಶಾಂಚೆ ಕಾನ್ ಶಿರಶಿರತಲೆ!......

'ವಿಚಾರ್ ಹೋ ಸುಂವಾರ್ ಆಸೂನ್ ಭಾಸ್ ಹೀ ತಾಗೆಲೀ ಘೋಡಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಹೆ ಅಧಿಕಾರ್ ಜೆನ್ನಾ ಉಪಾಟೆ - ಪರಾಶೆ ಜಾತಾತ್, ಮ್ಹುಳ್ಯಾರ್ ವಿಚಾರಾಕ್ ಘೋಡೋ ಕರೂನ್ ಭಾಸ್ ತಾಚೆ ಘಾಟೀರ್ ಬಸ್ತಾ ಆನೀ ತಾಕಾ ವಾದಿ ಲಾಯ್ತಾ, ತೆನ್ನಾ ಚೊಡ್‌ಕರೂನ್ ದೋಗಾಂಯ್ಚೋ ಗುಳ್‌ಂಕಾರ್ ಜಾತಾ ಆನೀ ವೆಳಾ - ಕಾಳಾರ್ ಮನ್‌ಶಾಚೀ ಬುದ್‌ದೂಯ್ ತೀಂ ಮರೂನ್ ಉಡ್ಯೆತಾತ್. ಬುದ್ಧೀಕ್ ಏಕ್ ಘಾವಟ್ ಭ್ರಮ್ ಜಾತಕೂಚ್ ಮನ್‌ಶಾಚೆಂ ಮನೀಸ್‌ಪಣ್ ಉಬೂನ್ ಗೆಲೆಂಚ್ ಮ್ಹುಣಚೆಂ! ಹೇ ನದರೆನ್ ಆಮ್ಚಿ ಆಜಚೀ ದಶಾ ಪಳೆತ್‌ಕೂಚ್ ಮನ್ ಆಕುಳ್ - ಪಿಕೂಳ್ ಜಾತಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬೌಚ್ ಬುದವ್ಯೆತ್ ಲೋಕಾಂಲೆಂ ಚೊಡ್‌ಶೆಂ ಬಳ್ಗೆಂ ಪರ್ಕೆ ಭಾಷೇಚೆ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜಥಾಪೊಥ್ ಕಶೆ ಕರ್ಚೆ ಹೆಂ ಶಿಕ್‌ಪಾಂತೂಚ್ (ಆನೀ ಅರ್ಥ್ ಕಳನಾಸ್ತಾನಾ ಉತ್ರಾಂ ಘೋಂಕ್‌ಪಾಂತುಚ್) ಖೊರ್ಚ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂವ್‌ಸಾರಾಚೆಂ ಧ್ಯಾನ್ ಓಡೂನ್ ಘೆತೀತ್ ಅಸಲೆ ತೆಜಿಷ್ಟ್ ವಿಚಾರ್ ವಿಯೆಂವ್ಕ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಮೆಂದೂಕ್ ತಾಂಕನಾ... ಪರ್ಕೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಘೋಡ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಮೋಟಿ ವ್ಹಡಲೀ ನಿಪುಣಾಯ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ತಾಂಕತ್; ಪರಂತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಲೋ ಸಮಾಜ್ ವೈರ್ ಉಬಾರ್ಚೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್, ತೆಂ ಕಾಮ್ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾಬಗರ್ ನಿಖಾಲುಸ್ ಜಾಯ್‌ಸಾರ್ಕೆಂ ನಾ.

ರಾಜ್ಯ್ ಆನಿ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್ ಹ್ಯಾ ದೋಂ ಭಿತಲ್ಲೆಂ ಕಿತೆಂಯ್ ಏಕ್ ಸೊಡೂನ್ ದಿವ್ಚೊ ವೆಳ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್, ರಾಜ್ಯಾರ್ ಖೋಂಟ್ ಮಾರೂನ್ ಭಾಷೇಕ್ ವೆಂಗ್ ಮಾರಾತ್, ಆಸೋಚ್ ಹಾಂವ್ ಹಟ್ ಘೆನ್! ಹ್ಯಾ ಪೆಲ್ಯಾನ್, ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೇಚೀ ವ್ಹಡ್ವಿಕ್ ಹಾಂವ್ ಆನೀಕ್ ಕಶೆ ತೆರೆನ್ ಗಾವ್ನ್ ದಾಖೈನ್? ಪರಂತ್ ಆಜ್ ಆಮಿ ದೋನೂಯ್ ಹೋಗಡುವ್ನ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾಂತ್!'

ಪೋಂಡೆಂ - ಗೊಂಯ್ — **'ದತ್ತಾತ್ರಯ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಪೈ,'**

29-8-1936. — **'ಶಿಕ್ಷಣ - ಸಮ್ಮೆಳನಾ'ಚೆ ದುಸ್ರೇ ಬಸಕೆಚೆ ಯಜಮಾನ್'**

(iii) "ಸಂಪಾದ್‌ಪ್ಯಾಂಲೆ ನದರೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್"

(ನವೆಂ ಗೊಂಯ್ ತಿಸ್ರೆಂ ವರ್ಸ್ ಸಂಪಾದಕೀಯ್)

'ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್ ಹೋಗ್‌ಡಾಯ್ಲಿ !:- 'ರಾಜ್ಯ್ ಆನೀ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್ ಹ್ಯಾ ದೋಂ ಬಿತಲ್ಲೆಂ ಕಿತೆಂಯ್ ಏಕ್ ಸೊಡೂನ್ ದಿವ್ಚೊ ವೇಳ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್, ರಾಜ್ಯಾರ್ ಖೋಂಟ್ ಮಾರೂನ್ ಭಾಷೆಕ್ ವೇಂಗ್ ಮಾರಾತ್, ಅಸೋಚ್ ಹಾಂವ್ ಹಟ್ ಘೆನ್! ಅಶೆಂ ಮ್ಹುಣೂನ್ ಪೋಂಡೆಂಚ್ಯಾ 'ಶಿಕ್ಷಣ್ - ಸಮ್ಮೆಳನಾಂತ್', ಬೌ ದತ್ತಾತ್ರಯ್‌ಬಾಬ್ ಪೈ ಹಾಣೆ ಆವ್ಯೆ ಭಾಷೇಚೀ ವ್ಹಡ್ವಿಕ್ ಗೋಡ್ ತಾಳಾ - ಸುರಾನ್ ಗಾವ್ನ್ ದಾಖೈಲೀ. ಪರಂತ್ ತ್ಯಾಚ್ ಸುರಾಂತ್ ತಾಣೇ ಸಣಸಣೀತ್ ಕಬೂಲ್ ಕೆಲೆಂ ಕಿ ರಾಜ್ಯಭಾಷೇನ್ 'ಆಜ್ ಆಮಿ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸೂಯ್ ಹೊಗಡಾವ್ನ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾಂತ್!' ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಹೋಗಡಾಯ್ಲಿ ತೆಂ ತಾಣೇ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಚಡ್ ಬರೆಂ ಜಾತ್ಲೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಆವ್ಯೆ -ಭಾಷೆಕ್ ರಾಖೂನ್ ಧರೂಂ ನಾಕಾತ್, ಪೋಸುಂ ನಾಕಾತ್, ಉಪಾಶಿಂ ಮಾರಾತ್, ಉಬಂತ್ ಉಡಯಾತ್, ವಿಸರೂನ್ ವಚಾತ್, ಮ್ಹುಣಪಾಚಿ ಆಗಳೀಕ್ ತಾಂಚೆರ್ ಕೆನ್ನಾ ಕೋಣೆ

ೀ ವ್ಹಯ್? ಖ್ಯೆಂಚ್ಯಾ ಕಾಳಾ - ದುಸ್ಮಾ ನಾನ್ ತಾಂಚೆರ್ ಘುರಿ ಘಾಲಿ ಆನೀ ತಾಂಚೀ ಆವ್ಯೆ
ಾಸ್ ತಾಂಚೆಕಡಸೂನ್ ಝೋಂಬೂನ್ ವ್ಹೆಲಿ? ಬಾರ್‌ಕಾಯೆನ್ ಯೆವ್‌ಜಿಲ್ಯಾರ್,
ಂಚೆ ಆನೀ ತಾಂಚೆ ಅಸಲೆಂ ಗೀತ್ ಗಾತ್ಲ್ಯಾಂಚೆ ಕಾಳ್ - ದುಸ್ಮಾನ್ ಖಾಸಾ ತೆಚ್ ಆಸತ್.
್ ದಾಟೂನ್ ಆಪ್ಲೀ ಆವ್ಯೆ ಹೊಗ್‌ಡಾವ್ನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚೆ ನಾಕಾ - ಜಾಲ್ಲಿ ಬಿರ್ಮುತ್
ಾತ್. 'ಕಿತೆಂ' ಬದ್ಲಾ 'ಕಾಯ್' ಆನೀ 'ಹಾಂವ್' ಬದ್ಲಾ 'ಮಿ-ಮಿಯಾಂ' ಕರೂನ್
್ ಆಪ್ಲೆ ಆವ್ಯೆಕ್ ಘರಾಂತ್‌ಸೂನ್ ಆಮ್‌ಡೂನ್ ಘಾಲ್‌ತಾತ್ ಆನೀ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್
ಂಗ್ಡಾವ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಟಾತ್! ಪೊಂಡೆಂಚ್ಯಾ ಸಮ್ಮೆಲನಾಂತ್ ತಾಣಿ ಚಾರ್ - ಚೌಗಾಂತ್. ಆವ್ಯೆ
ಾಷೆಕ್ 'ಖೋಂಟ್ ಮಾರೂನ್' ಪರ್ಕೆ ಭಾಷೇಕ್ ವೆಂಗ್ ಮಾಲ್ಲಿ ನಾ? ಆನಿ ತಿಚೋ
ಗರ್ ಕೆಲೊ ನಾ? ತಿಚೋ ತಾಥೋ ಮಾಥೋ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ತೀ ಸಾಸಣಾಚೀ
ಡಾ ಯೆಂವ್ಕ್ ತಾಣೀ ಆಪ್ಲೆ ಯಜಮಾನ್‌ಕೆತಳಾ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಥಾರಾವಣ್ಯೊ ಕರೂನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯೊ.
ಂತೂಂತ್ ಕೊಂಕಣ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಪರ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ತಾಂಕತ್ ತಿತಲೆಂ ನೆಟಾನ್
ವುರ್‍ಶೆಂ ಹೀ ಏಕ್ ಆಸ. ಹೆ ಭಾಷೇನ್, ತೆ ಆಪುಣ್‌ಚ್ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೆ - ಭಾಯ್ರಿ ಜಾವ್ನ್
ಂಗೆ ಟಾವ್ನಾತ್; ತರ್ ಆವ್ಯೆ ಭಾಷೆಚೋ ಪೋಟ್‌ತಿಡ್‌ಕೆಚೋ ಮೋಗ್ ಕರ್ತಲ್ಯಾ
ಸ್ತಾಂವಾಂಕೂಯ್ ತೆ ಆಪ್ಲೆ ಸಾರ್ಕೆಚ್ ಕರೂಂಕ್ ಸೋದ್‌ತಾತ್!

ತಾಂಗೆಲೀ ಪೋಸ್ಕಿ 'ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್' ಗೊಂಯಾಂ ಕಶೀಯ್ ಥೀರ್ ಜಾವ್ಚಿ ಹೆ ಯೆವ್ಜಣೆ
ತೆಂ ತೀ ಥ್ಯೆಂ ಕಸಲೆ ತರೆಚೀ ಬರಪಾವಳ್ ವಿಯೆಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯ, ಹಾಚೀ ಚಿಂತಾ ಆನೀ
ಸ್ಕೀ ತಾಂಕಾಂ ನಾ-ಸೋ ದಿಸ್ತಾ. ಗೊಂಯ್‌ಕಾರಾಂಕ್ ಮರಾಠಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಯೆತಾ,
ಲ್ಲೆ. ಮರಾಠ್‌ಣಾಚೆ ನದರೆಕ್ ಯೆತಕೂಚ್ ಸರ್ಗ್ ಜಿಖಿಲ್ಯಾವರೀ ಜಾಲೋ; ತಾಂಗೆಲೀ
ಸ್ ಮಾಗೀರ್ ಕಿತ್ಲೀಯ್ ಬುರ್ಶಿ ಆನಿ ಪೋಜಡೀ ಆಸೂನ್, ತಿಣೆ ತಾಂಚೆ ಭುಂಯ್ಚೊ
ಾಕೀಕ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ಲೀ ತರೀ ಪರ್ವಾ ನಾ. ಗೊಂಯಾಂ ಹಾಲಿಂ ಮೆಳತ್ ತೋ ಲಿಖಣೆಕಾರ್
ಾಟವ್ಯೊ ಕಾಣ್ಯೊ ಬರೊವ್ನ್, ಕೊಂಕಣ್ ಆನೀ ಮರಾಠ್‌ಣ್‌ಭರ್ ಮೋಗಾಚ್ಯೊ
ಸಟ್ಟಾಂಣೀ ಘಾಲುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಾ; ಚವಾಂಟ್ಯಾರ್ ಜಮೂನ್ ದಿಸಾ - ಉಜ್‌ವಾಡೆ ಧಾ -
ಾಂ ಹುಜರಾಂ ಮೋಗ್ ಕರ್ತಲ್ಯಾ ಸುಣ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಸೊಂಡಯೊಲೇಗೀತ್ ಖಳಪಟ್ಟೀತ್,
ಲ್ಯೊ ತ್ಯೋ ಕುಸಟ್ಟಾಣಿ ಘೆಂವ್ ನಜೊತ್! ಪರಂತ್ ದತ್ತಾತ್ರೆಯ್ ಬಾಬಾಂಚಾ ನಾಖಾಕ್
ಂಚೊ ಘುಮ್‌ಘುಮ್ ಯೆತಾ! ತೆ ಮೊಟೆ ತೋಖಣಾಯೆನ್ ಆನೀ ಕೌತುಕಾನ್ ತಸ್ಲ್ಯಾ
ಾ ಕಾರಾಂಚೀ ಘಾಟ್ ಥಾಪಟ್ಟಾತ್! ಬಾಮಣಾಂಚೆ ಚಲಯೆಕ್ ಕಲಂವತಾಚ್ಯಾ ಚೆಡ್‌ವಾಗೇರ್
ಡೂನ್ ತಾಚೆ ಶೊಂಸೆಚೆ ಆನೀ ಹಾತ್ - ಲಾವ್‌ಣೆಚೆ ತಿಕಾ ಆಂವಡೆ ಗಿಳೂಂಕ್ ಲಾವ್‌ಚೆ,
್‌ವಾರಿಂಚೀ ಪೋಟಾಂ ವಾಡೊಂವ್ಚಿಂ, ತಾಂಕಾಂ ಒಖತಾಂ ದೀವ್ನ್ ಪೋಟ್‌ಚಿಂ
್‌ಫುಳಾಂವ್ಕ್ ಲಾವ್ಚಿಂ, ಸಜನೀ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ಘೋವಾಚ್ಯಾ ಘರಾಂತ್‌ಸೂನ್ ಸುತಲಾವ್ನ್
ಂಚಿ ಪವಿತ್ರಾತಾಯ್ ನಾಗೊವ್ಚಿ, ತಾಂಕಾಂ ಮೀಂಡ್ ಆನಿ ಧಗಡ್ ಕರೂನ್ ದಿವ್ಚೆ, ಶುದ್ಧ್
ಣೆಕೆಚ್ಯಾ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ಶಿಂದಳ್ ಕರ್ಚೆ, ಹ್ಯೋ ಆನೀ ಅಸಲ್ಯೊಚ್ ದುಸ್ರ್ಯೊ
ಕುಟ್ಯೊ ಆನಿ ಚಿಟವಾಳ್ಯೊ ಕಾಣ್ಯೋ ದತ್ತಾತ್ರೆಯ್ ಬಾಬಾಂಕ್ ಚಡ್ ಸುರ್‌ಬೂಸ್

ಲಾಗತಾತ್ ವ್ಹ ಯ್? ಗೊಂಯಾಂ ತಸಲ್ಯೊ 'ಕಥಾ' ಘಟ್ಟಾತ್ ಆನಿ ತಾಂತೂಂತ್ ಗೊಂಯ್
ರೂಪ್ ಜಿತ್ರೂಪ್ ಬರೆಂ ಚಿತ್ರಾಯಲಾಂ ಅಶೆಂ ಖರೆಪಣಾನ್‌ಶೀಂಚ್ ತಾಂಕಾಂ ದಿಸತಾ ವ್ಹ ಯ
ಹ್ಯೋ ಅಳಶಿಕಾವಣ್ಯೊ ಲಟಕ್ಯೋ ಕಾಣಯೋ ವಾಚುನ್, ಖಂಡೆಕಾರಾಂಲಿಂ ನಾಡ್ ಅ
ಘಟ್‌ಕಿರೀ 'ಉಲ್ಕಾ' ಲೆಗೀತ್ ಘಟಾಸೀ ಮಾರ್‌ಪಾಂತ್ ಆಪುಣ್ ಸಾಪ್ ಘಾಟೆಂ ಪಡ್ಲೀ
ಆಪ್ಣಾ ಕ್ ಸುಕ್ಯೋ ವಾರಾ ಹಾರಿ ಜಾಲ್ಯೋ - ಮ್ಹ ಣೂನ್ ಕಾಳೊಕಾಂತ್ ಕೋನ್‌ಶಾಕ್ ವಸ
ಶಿಂವರೀ ಕರ್ತಾಲೀ! ಅಸಲೆ ಬರಪಾವಳೀನ್ ಗೊಂಯ್‌ಚೀ ದಶಾ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ವಚೂಂ ಪರ
ಆಪ್ಲೀ ಪೊಸ್ಕಿ "ಆವೈ - ಭಾಸ್" ನೆಂದೂಂ, ಅಶೆಂ ದತ್ತಾತ್ರಯ್ ಬಾಬಾಂಕ್ ದಿಸನಾಮು
'ಘರ್ ಜಳ್ಳ್ಯಾರ್ ಜಳೂಂ, ಬಾಬಾ ಮ್ಹ ಜೆ ಖೆಳೂಂ' ಅಸಲೀಚ್ ತಾಂಚೀ ಮ್ಹ ಣಣೀ
ಮೂ? ಪಳೊಂಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್, ತಾಣೀ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಯಜ್‌ಮಾನ್‌ಕೆಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್
ಕಾಣಯಾಕಾರಾಂಚೆ ಕಾನ್ ಚರ್‌ಚರೀತ್ ಪಿಂವಳೂನ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ದೋಳ್ಯಾಂತ್ ಚಣಚಣೀ
ಬರೀ ಸುಂಟ್ ಘಾಲೂಂಕ್ ಜಾಯ್ ಅಸಲೀ. ಅಜೂನ್ ತಾಣಿ ತಾಂಚಿ ಲಿಖಣೀ ಆಳಾಬ
ಹಾಡ್‌ಲ್ಯಾರ್ ವಾಯ್ಟ್ ಜಾವ್ಚೆಂ ನಾ. ಪೊಸ್ಕಿ ಜಾಂವ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಖಾಶೇಲಿ ಜಾಂ
ಖೈಂಚೆಚ್ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ನಿಮತಾನ್ ಆಮ್ಚೆ ಭುಂಯೆಕ್ ನಷ್ಟಿ, ದೇಖ್ ಲಾಗಿಲ್ಲೀ ಆನಿ ತಿ
ದಶಾ ಕಾಡಿಲ್ಲೀ ಆಮ್ಕಾಂ ನಾಕಾ.

(iv) ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾರಂಭಾಂನಿಂ ಭಾಯ್ಲೆ ಉಲೊವ್ಪಿ:-
(ನವೆಂ ಗೊಂಯ್ ತಿಸ್ರೆಂ ವರ್ಸ್)

"ಗೊಂಯ್ಚೊ ಸಾಳೋ ಜಶೋ ಭಾಯ್ಲಾ. ಶಿಕ್‌ಪ್ಯಾಂಬಗರ್ ಚಲೂಂಕ್ ಕಠಿನ ಜಾಲ್ಯಾ
ತಶೇಚ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಸಮಾರಂಭೂಯ್ ಹಾಲಿಂ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಉಲ್‌ಪಾಂಬಗರ್ ಉಲಗ್ನಾ -
- ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಉಲ್‌ಪ್ಯಾಂಕ್ ಯೆತೋ - ವೆತೋ ಖರ್ಚ್ ಆನಿ ಬಿದಾಗೀ ಮೆಳೂ
ವರ್ಸಾನ್‌ವರ್ಸ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ದುಡ್‌ವಾಂಚಿ ಕರಡ್ ಜಾತಾ. ಪರಂತ್ ತ್ಯಾ ಯ್‌ಪರಸ್ ಚ
ಲುಸ್ಕಾನ್ ಮ್ಹ ಳ್ಯಾರ್, ತರ್ನೆ ಪಿಳ್ಗೆಚ್ಯಾ ಮನಾರ್ ಮೋಟೋ ವಾಯ್ಟ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾ
ತಾಂಚೋ ಆತ್ಮ-ವಿಸ್ವಾಸ್ ಉಬೂನ್ ವೆತಾ. ಬುರ್ಗೆಪಣಾ ಪಾಸೂನ್ ತಾಂಕಾಂ ಬರ
ಶಿಕೈತಾತ್ ತೆ ಭಾಯ್ಲೆ ಆನಿ ಕಸಲ್ಯಾಯ್ ಸಮಾರಂಭಾಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಂಚೆ ಸಾಮಖ
ಉಲೊವ್ಪಾಂ ಕರ್ತಾತ್ ತೆಯ್ ಭಾಯ್‌ಲೆಚ್. ಹೆ ಭಾಶೇನ್, ವಿದ್ಯಾ ಮ್ಹ ಣಟಾತ್ ತೀ ಭಾಯ
ಲೋಕಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್, ಅಸೋ ತಾಂಚೋ ಸಮಜ್ ಜಾತಾ. ತಾಂಕಾಂ ದಿಸತಾ ಕಿ ಅ
ಜಣಟೆಲೆ ಆನಿ ಮ್ಹಾಲ್ - ಮ್ಹಾ ಜಣ್ ಸಾಪ್ ಅಬಗರ್ತ್, ತಾಂಕಾಂ ತೊಂಡಾಂ ಆಸೂ
ಸಭೆಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಯೆನಾ, ತಾಣಿ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ್ ಆಮಂತ್ರಣಾಂ ಕರೂನ್ ಮ
ಲಾವ್ನ್ ಹಾಡ್‌ಚೆ, ತಾಂಚೀ ಜಾಣವಾಯ್ ಆಯ್ಕುಚೀ, ತಾಳ್ಯೋ ವಾಜೋಚ್ಯೋ ಆನಿ ತಾ
ಘಾಟ್‌ಲ್ಯಾನ್ ನಾಚ್‌ಚೆಂ! ಆಶಾ ಸಮಜಾನ್ ವಾಡಿಲ್ಲಿಂ ಬುರ್ಗಿಂ ಫುಡಾರಾಕ್ ಖಾರ್ಯಾನಿ
ಅವರ್ಗತ್ ಜಾತಾತ್. ತಾಂಕಾಂ ಭಾಯ್ಲೆ ಕಿರ್ಕೊಳ್ ಲೋಕೂಯ್ ಮೋಟೆ ವಿದ್ವಾನ್
ಬರ್ಪಾಕ್ಷರಿ. ದಿಸೂನ್ ಆಪುಣ್ ಸಾಪ್ ವಾವತ್ ಕುಳಾಂ ಕಶಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್. ವಿಧೆ ಸಂಬಂಧಾ
ಕಸಲೀಯ್ ಕರ್ತುತ್ವದಶಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂನಿ ಕರೂನ್ ದಾಖೊಂವ್ಚಿ, ಆನೀ ಆಪಣೇ

ಶಕತ್ ಮಾನ್ ಧೋಲಾವ್ನ್ ಕೌತುಕ್ ಕರ್ಚೆಂ. ತ್ಯಾ ಪೆಲ್ಯಾನ್ ಕಿತೆಂಚ್ ಕರ್ಚೆ ತಾಂಕ್ ಆನಿ ಆಸ್ಪತ್ ಆಪಣಾಕ್ ನಾ, ಅಸೋ ತಾಂಚೋ ಸಾಪ್ ಉಣಾಕ್ ಸಮಜ್ ಜಾತಾ. ಹೆಂ ಬರ್‍ಯಾಂಚೆಂ ಲಕ್ಷಣ್ ನ್ಹಂಯ್. ಆಮಿ ಆಯ್‌ಕಲಾಂ ಕಿ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ವಿದ್ವಾನ್ ಮೆಳನಾತ್, ದೆಖೂನ್ ಭಾಯ್ಲೆ ಲೋಕ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಪಟ್ಟಾತ್. ಖರೆಂ ಜಾವ್‌ಯೆ, ಪರಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ವಿದ್ವಾನ್ ಮೆಳ್ನಾ ಜಾಂವ್ಚೆ ಕಾರಣ್ ಕಿತೆಂ? ತಾಂಕಾಂ 'ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್' ಮ್ಹಳ್ಯೆಂ ಪ್ರೊಸ್ಕೆ ಆನೀ ಪಕ್ಕಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಮೆಕ್ಳೆಪಣಾನ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಯೇನಾ, ಹೆಂಚ್ ತೆಂ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತೆ ಬಾಶೆಂತ್ ಉಲೈತಾ ಆಸತಾನಾ, ದೋಂಗರಾಚೆ ಕಡೆವೈಲ್ಯಾನ್ ಧುಕಲೂನ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾವರೀ ತೇ ಆಡ್‌ಖಳ್‌ಟಾತ್, ಪಟ್ಟಾತ್ ಆನಿ ಘುಡಾವ್ತಾತ್! ದೆಖೂನ್ ತ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ತೆ ಫುಡೆಂ ಸರನಾತ್. ತಾಂಗೆಲೆ ಖಾಶೇಲೆ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೆಂತ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಣಸಣೀತ್, ಖಣಖಣೀತ್ ಖರೆಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಯೆತಾ ಖರೆಂ; ಪರಂತ್ ಬುರ್ಗೆಪಣಾಪಾಸೂನ್. ತಾಂಚ್ಯಾ ಮನಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ನಷ್ಟ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಾಕ್ ಲಾಗೂನ್, ತಾಂಕಾ ತೀ ಆಪ್ಲೆ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ವಿದ್ವಾನಾಂನಿ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಉಲಂವ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕಶೀ ದಿಸಾನಾ. ದೆಖೂನ್ ತೆ ತ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಪಡನಾತ್. ಹೀ ದಶಾ ನಿವ್‌ಳಾವ್ಚ್ಯೋ ಖರೆಲೋ ಉಪಾಯ್ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್, ಆವ್ಚ್ಯಾ ಶಾಳಾಂತ್‌ಸೂನ್ ಆತಾಂ ಪೊಸ್ಕೆ 'ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೈ ಕ ಬೆಗೀನ್ ನಿಖಳಾವ್ನ್ ಖಾಶೇಲೇ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೆಂಕ್ ಬಸೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಆನೀ ತಿಚೋ ಮಾನ್ - ಬೌಮಾನ್ ತಿಕಾ ದಿಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಹೆಂ ಆಮೀ ಎನ್ನಾದೊರ್ ಕೆಲೆಂ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ವಿದ್ಯೆಚ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಆಮೀ ಪರತಂತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಸಾನ್‌ದೀಸ್ ಸಾಪ್ ಹೀಣ್ ಆನಿ ಉಣಾಕ್ ಜಾತಲ್ಯೋಂ. ಆವ್ಚ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ ಶಿರ್‌ಭರ್ ಕಿರಾಂನೀ 'ಆಧುನಿಕ್ ಸಕೃದ್ಭಶ್ರ್ಯಾನಿ' ಉತ್ರಾಂ ಧೊಂಕೂನ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಕಿರ್‌ಕಿರಾಯ್‌ಲೆಂ, ವಾ ಗೊಂಯ್ಚಿ ದಶಾ ಹೋಗ್ಡಾವಣ್ಯೊ. ಅಳ್‌ಶಿಕಾವಣ್ಯೋ ಘಟಾಘಟೀಂಚ್ಯೋ ಮೋಟಾಂವ್ಯೋ ಕಾಣ್ಯೋ ಭಿರ್ಕಾಯ್ಲ್ಯೋ ಮ್ಹಣೂನ್ ಪೊಸ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚಿ ಆವ್ಯೆ - ಭಾಸ್ ಹೆನ್ನಾಚ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್‌ಚಿ ನಾ. ಆಮಿ ತಿಕಾ ಕಿತಲೀಯ್ ಪೊಟಲೂನ್ ಘಾಲ್ಲಿ ತರೀ ತೀ ಆಮ್ಕಾಂ ಖೋಂಟಾಂನೀ ಧುಕಲ್‌ತಲೀ. ತಿಚೇ ಆಮೀ ಫಕ್ಕತ್ ಬಂದೆ ಜಾತಲ್ಯೋಂ. ದೆಖೂನ್ ವಿದ್ಯೆಚ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವ್ಚೆ ಆಸಲ್ಯಾರ್ ಆಮೀ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಖಾಶೇಲೆ. ಆವ್ಯೆ - ಭಾಷೆಕೂಚ್ ವೈರ್ ಉಬರೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆವ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ - ಮುಖೆಲ್ ಮ್ಹಾ ಜನಾಂನೀ ಹೆಂ ಬಾರ್‌ಕಾಯೆನ್ ಯೆವ್‌ಜೂನ್ ಬೆಗೀನ್ ಕಾಮಾಕ್ ಲಾಗಚೆಂ."



5.4.2 'ಸಾದ್' ನೆಮಾಳೆಂ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಕುಳಾರ್ ಗೊಂಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಪಯ್ಲೆಂ, ಮುಂಬಯಾಂತ್ ಆನಿ ಕೆನರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಝುಜ್ ಸುರು

ಜಾಲ್ಲೆಂ. 1939ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಶ್ರೀ ಮಾಧವ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಶಾನ್‌ಭೋಗಾಚ್ಯಾ ಸಾದನಾವರ್ವಿಂ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದೆಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಅಧಿವೇಶನ್ ಕಾರ್ವಾರ್ ಆನಿ 1940 ವರ್ಸಾ ದುಸ್ರೆಂ ಅಧಿವೇಶನ್ ಉಡುಪಿಂತ್ ಜಮ್ಲ್ಲೆಂ. ತಿಸ್ರೆಂ ಅಧಿವೇಶನ್ 1942 ವರ್ಸಾ ಶೆಣ್ವೈ ಗೊೞಯ್ ಬಾಬ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂಚಾ ಪ್ರಯತ್ನಾನ್ ಮುಂಬಯಾಂತ್ ಉಬೆ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮುಖಾರ್ ವ್ಹರೊಂಕ್ ಏಕಾ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಂಘಟನಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ಲ್ಲಿ ದೆಕುನ್ 1942 ಎಪ್ರಿಲ್ 5ವೆರ್ ಮುಂಬಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೊ ಜಲ್ಮ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ದುಸ್ರೆಂ ಮಹಾಝುಜ್ ಭರಾನ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಥಾಂಬೊಕ್ ನಾತ್ಲ್ಲಿ. 1949 ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದೆಚೆಂ ಚೊವ್ತೆಂ ಆನಿ 1952 ವರ್ಸಾ ಪಾಂಚ್ವೆಂ ಅಧಿವೇಶನ್ ಮುಂಬಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚಾ ಮುಖೇಲ್ಪಣಾರ್ ಜಾಲೆಂ.

ತವಳ್ 'ನವೆಂ ಗೊೞಯ್' ನೆಮಾಳೆಂ ಬಂದ್ ಪಡೊನ್ ಥೊಡಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲ್ಲಿಂ. ನವ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ನೆಮಾಳೆಂ ಕಾಡ್ಚಾಚೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಸ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ದೃಷ್ಟೆನ್ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಮೆಟ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ. **ಅಶೆಂ 1952 ದಶೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ 'ಸಾದ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲೊ.**

"ಸಾದ್-ಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ದಿಸಾಂನಿ 'ಸಾದ್'ಚೊ ಉಮೆದಿಚೊ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ್‌ರಾಯ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯಿ ಹಾಂಕಾಂ ಏಕಾ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಖಾತಿರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಾಕ್ ವೆಚೆಂ ಪಡ್ಲೆಂ. ತೆದ್ನಾಂ ತಾಣೆಂ 'ಸಾದಾ'ಕ್ ಘಲುನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಪಾಂವ್ಡೊ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ತೊ ಚಲೈತ್ ಆಸೊ ಸಂಪಾದ್ಪಿ ಸೊದ್‌ಚೊ ಪಡ್ಲೊ. 'ಸಾದ್' ಜಿತ್ಲೊ ದುಡ್ವಾಂತ್ ಚಲ್ತಾ ಆಸಾ, ಸಮಜೆನ್ ತೊ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ ತ್ಯಾ ಪರಸ್ ಕಿತ್ಲೆ ತರಿ ಚಡ್ ದುಡು ಚಾಪ್ಣಾವಳಿಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ ಅಶೆಂ ದಿಸೊನ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಅಶೆ ರಿತಿನ್ ತೊ ಮುಂಬೈಂತ್ ಛಾಪ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಖರ್ಚ್ ಚಲ್ಸೊನಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಚೆಂ ಉಗ್ತೆಂ ಜಾಲೆಂ. ಪುನ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಮಾನಾನ್ ಖರ್ಚ್ ಉಣೊ. ಪುಣ್ ಕಂಪೊಸಿಟರಾಂಕ್ ಬಾಸ್ ಕಳ್ನಾ. ಮುದ್ರಿತಾಂ ಪಳೈತೆಲ್ಯಾಚಿ ಅಡ್ಚಣ್. ಆನಿಕೀಯ್ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಅಡ್ಕಳಿ. ಹ್ಯಾ ಖೆರಿಜ್ ಮೊಟ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಮೊಟಿ ಅಡ್ಚಣ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದುಡ್ವಾಚಿ. ದೈವ್‌ಸಾಂಯೊಗಾನ್ ಧಾ ಜಣ್ ಫುಡೆಂ ಸರುನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಚೊ ಬಾರ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್" – ಹೆಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಸಾದ್ ಪತ್ರಾಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚಿ 'ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆನಿ ಮಾಗ್ಣಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಅಶೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಂಕೊ 1953 ಇಸ್ವೆಚಾ ಅಗೊಸ್ತ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ರೆ|ಫಾ|ಡಾ| ಹೆಚ್ ಒ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್ ಎಂ.ಎ., ಪಿ ಹೆಚ್ ಡಿ., ಡಿ.ಡಿ ಹಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲೊ. ಅಶೆಂ ತಿಸ್ರೊ ಅಂಕ್ 1954

ಇಸ್ವೆಚಾ ಫೆಬ್ರುವರಿಂತ್ ಆನಿ ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಚಾ ಮೇಯಾಂತ್ ಚವ್ತೊ ಅಂಕೊ ಪ್ರಕಟ-
ಜಾವ್ನ್ 'ಸಾದ್' ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೊ.

ಅಶೆಂ ಬಂದ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೊ 'ಸಾದ್' 46 ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 2000 ಇಸ್ವಿ ಜನೆರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾಚ್ ಮುಂಬಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೆಂ ಮುಖೆಲ್‌ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾದ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಖಾಲ್ – 'ಶಿಂಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಂದ್ಯಾಲಾಗಿಂ ನಿಯಮಿತ್ ಥರಾನ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ದವರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚ್ಯಾ ಚಟುವಟಿಕ್ಯಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂದ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಹೆತ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಉದ್ದೇಶ್ ದವ್ರುನ್, ಮಾನೆಸ್ತ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯಸಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಪುನರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಾ. 'A Quarterly News Bulletin of the Konkani Bhasha Mandal Mumbai (R) – for Private Circulation Only' ಅಶೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜಾನ್ ಆತಾಂಚಾ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾದ್' ಪತ್ರಾರ್ ಲಿಖಿನ್ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ಸಾದ್ ಪತ್ರಾಚೊ ಸುರ್ವಿಲೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಆನಿ ಧ್ಯೇಯ್ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಕಟಿಲ್ಲ್ಯಾ 'ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆನಿ ಮಾಗ್ಣಿ' ಉಲ್ಲೇಖಾಂತ್ ಆಸಾ.

(i) "*ಸಾಂಗ್ಣಿ ಆನಿ ಮಾಗ್ಣಿ*"

(ಸಾದ್–ಪಯ್ಲೆಂ ವರ್ಸ್ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕ್)

"ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶಾ ಮಂಡಳ್, ಅಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ನೆಮಾಳಾಂಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕ್ ಮ್ಹಣುನ್, ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಲೆಂ ಊಂಚ್ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಚೆ ಬರ್ಪಾವಳಿನ್ ಸಜೈಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್, ಹೊ 'ಸಾದ್' ಆಜ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ದಿತಾ.

ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ನೆಮಾಳೆಂ ಜಾಂವ್ಚೆ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್, ತೆಂ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ, ತಿ– ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಳೆಂ, ಸೊ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಳೆಂ ಕಿ ವರ್ಸಾಳೆಂ ಜಾತಲೆಂ, ಹೆಂ ಸಾಂಗ್ಚಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಿಚೆಂ ಆಸಾ. ರಗ್ತಾನ್ ಆನಿ ಹಾಡಾ ಮಾಸಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆಸುನ್, ಜಾಂಕಾ ಆಪ್ಣಾಲಿ ಬಾಸ್, ಅಪ್ಣಾಲಿ ಗೊಡ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅವೈ ಭಾಸ್ ವಾಡ್‌ಚಿ, ಪಳೆಂವ್ಚಿ, ಕಳೆಂವ್ಚಿ, ಪುಲ್ಚಿ ಆನಿ ಪಾಳ್ಚಿ ಆಸೊಂ ಮನಾಪಾಸುನ್ ದಿಸ್ತಾ, ತಶೆಂ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ತೆಂ ತಾಣಿಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾಲ್ವಾಚೆರ್ ಆಧಾರುನ್ ಆಸಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂತ್, ಅಪ್ಲೆಪಣಾಚೊ ಅಭಿಮಾನ್ ಉಪಾಟ್ ಭಲ್ಲಾ. ತೊ ಅಭಿಮಾನ್ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಹೊ 'ಸಾದ್' ಆಯ್କುನ್, ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಭಾವಾಂತ್ ಮುರೊನ್ ರಗ್ತಾಂತ್ ವಾಳಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆತ್ಮಾ ಘಾತ್ಕಿ ಅಪೆಶಾಪಣಾಕುಯ್ ಜ್ಯೊಂಚೆ ಥ್ಯಂ ಚಿಡ್ಡುನ್, ಉಸಳುನ್ ವೈರ್ ಯತಲೆಂ ಹಾಂತುನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದುಬಾವ್ ದಿಸಾನಾ. ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಹೆಂ ಫುಡಸ್ ಕರುಂಕ್ ಪುಡೆಂ ಸಲ್ಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಫುಡಸಾಕ್ ಅವೈ–ಮೊಗಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕಡ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಾವ್ಸೊ ತಿತ್ಲೆಂ ಆಧಾರ್ ಮ್ಹೆಳ್ಯಾರ್ ಹೊ 'ಸಾದ್ ದರ್ ತೀನ್ ಮಹಿನ್ಯಾನಿ ಘಾಲ್ಚೆಂ, ಅಸೊ ಮಂಡಳಾಚೊ ವಿಚಾರ್ ಆಸಾ.

ಜಾಲ್ಯಾರುಯಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ದುಬಾವಾಂತ್ ದವರ್‍ಲ್ಲೊ ಅಸೆಂ ತಾಕಾ ದಿಸನಾ. ದೆಕುನ್, ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚೆ ಮೋಲ್ ಎಕ್ ರುಪ್ಯಾ ದೀವ್ನ್ ತಾಣೆಂ ತೊ ಘೆಂವ್ಚೊ, ಆನಿ ಪುಡ್ಲ್ಯಾ **ತೀನ್ ಅಂಕ್ಯಾಚೆಂ ಮೋಲ್** ಮ್ಹಣುನ್ **ದೋನ್ ರುಪ್ಯಾ ದಾಡುನ್** ಅಪ್ಣಾಲೆಂ ನಾಂವ್- ನಾಮೊ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳೊಂವ್ಚೊ, ಹೆ ಬಾಶೆನ್, ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೆಂ, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಉಣ್ಯಾಂತ್ ಉಣೆಂ ಎಕ್ ಹಜಾರ್ ಪಾಲ್ವಿ ಮೆಳ್ಳೊ ಜಾಲ್ಯಾರುಚ್ ಪುಡ್ಲೆಂ ತೀನ್ ಅಂಕ್ ಕಾಡ್ಪಾಚಿ ಜಾಪ್‌ಸಾಲ್‌ದಾರ್‌ಕಿ ಮಂಡಳ್ ಅಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಅಂಗಾರ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೊ 'ಸಾದ್' ಅಪ್ಣೆಂ ವೆಳಾರ್ ಘೆಲಾಂ ನಾ ವ ಪಾವೊ ತ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಕಾನಾರ್ ತಂ ಘೆಲಾಂ ನಾ ಅಸೆಂ ಸಮ್ಜುನ್, ಅಪ್ಣಾಲೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಧ್ಯಾನ್ ಮಂಡಳ್ ಮುಖಾರ್ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಕಾಮಾಕಡೆನ್ ಲಾಯ್ತಲೆಂ.

ಪಣುನ್ ವೆಲೆ ಮಾಗ್ಣೆ ಬಾಶೆನ್, ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೆಂ ಪಾಲ್ವಿ ಆನಿ ಪೈಸೊ ಜಮ್ಲೊನಾ, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ನೆಟಾನ್ ಚಲ್ತೆಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ಜೆ ಕೋಣ್ ಪಯ್ಸೆ ದಾಟ್ಟಿತ್ ತಾಂಚೊ ಕಿತೆಂ ಜಾತಲೆಂ ಹೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ಪುಡೆಂ ಯೇತಾ. ಹಾಚಿ ಜಾಪ್, ಮೆಳಿಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಪಾಲ್ವಾರ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲೊಂಕ್ ಕಠಿಣ್ ಅಶೆಂ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಜಮಿಲ್ಲೆ ಪಯ್ಶೆ ಮಂಡಳ್ ಜಾಚೆಂ ತಾಕಾ ಪರಂತ್ ಪಾವ್ತೆ ಕರ್ತಲೆಂ. ಹಾಚೆರ್ ಜಾಂಚೊ ವಿಶ್ವಾಸ್ ನಾಸುನ್ ಪಣುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ವಾಡ್ಚಿ ಅಶಿ ಜಾಂಕಾಂ ಪೊಟ್‌ತಿಡಕ್ ಆಸಾತ್, ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಣಾಲೆಂ ದೋನ್ ರುಪ್ಯಾ ಬುಡ್ಲೆಂ ಅಶೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ತೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಡೆನ್ ದಾಡ್ಚೆಂ. ಪಣುನ್ ದುಬಾವಾ ವಿರ್‍ಯೆತ್ ರಾವ್ನ್ ಮಂಡಳಾಚಾ ಸಾದಾಕ್ ಜಾಪ್ ದಿವ್ಚಿ. ನಿವ್ಳ್ ಮನಾನ್ ಆನಿ ಬರೆ ಬಾವನೆನ್ ವಾನರಾಂನಿ ಉದ್ಕಾಂತ್ ಘಲ್ಲ್ಯಾ ಗುಂಡ್ಯಾನಿ ರಾಮಾಚೊ ಸೇತು- ಸಾಂಕೊವ್ ಉಬಾಳ್ಳೊ ಆನಿ ಲಾಂಕಾ ಜಿಕೊನ್, ಥ್ಯೆಂಚಾ ಅಶೋಕ್ ವನಾಂತ್ ರಾವಣಾಲೆ ಬಂದಖಣೆಂತ್ ಪಡಿಲೆ ಸಿತೆಕ್ ಸೊಡೈಲ್ಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕ್‌ರುಪಿ ರಾಮಾಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ರುಪಿ ನಿಷ್ಠಾವಂತ್ ಸಿತಾಯ್ ಆಜ್ ಅಡೆಚಾ ಅಬಿಮಾನಾಚ್ಯಾ, ದಾ ತೊಂಡಾನಿ ದಾ ಭಾಸೊ ಉಲೈತಾನಾ ಬೊರೊಪಿ ರಾವಣಚ ಬಂದಖಣೆಂತ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ. ಥ್ಯೆಂಸುನ್ ಸೊಡೊವ್ನ್ ತಿಕಾ ತಿಂಗಲ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಂಚಾ ಘರಾಂತ್, ತಿಂಗಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ಮೆಕ್ಳೆಪಣಾನ್ ನಂದುಂಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಆನಿ ನೆಟಾನ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ದೆಕುನ್, ಜೆಂ ಕಿತೆಂ ದಿಸಾತ್ ತೆಂ ಅಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಬೋವ್‌ಚ್ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಜಾಂಟ್ಯಾಲೆಂ ಸಾಂಗ್ಣೆ ಭಾಶೆನ್ ಶ್ರದ್ಧ್ಯಾಯದೆಯಂ! ಅಶ್ರದ್ಧ್ಯಾದೆಯಾ! ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ನಿವ್ಳ್ ಮನಾನ್ ಆನಿ ಬರ್‍ಯಾ ಬಾವಾರ್ತಾನ್ ದಿಯಾತ್. ಜೀವ್ ಪಾಟಂ ಪುಡೆಂ ಯೆತಾನಾ ದುಬಾವಾಂತ್ ರಾವ್ನ್ ದೀವ್ನ್ ನಾಕಾತ್, ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಮಂಡಳಾನ್ ಆಪ್ಣಲ್ಯಾ ಪೊಟಾಚಾ ಪ್ರಶ್ನ್ ಉಡೊಂವ್ಕ್ ಹಾತಾಂತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾ; ಆನಿ ತೆ ಖಾತಿರ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ತೆಂ ಸೊದಿನಾ. ಅವ್ಯೆ ಬಾಶೆಚಾ ನಿವ್ಳ್ ಮೊಗಾನ್ ಆನಿ ಪೊಟ್‌ತಿಡ್ಕೆಚ್ಯಾ ಅಮಾಲಾನ್ ತಾಣೆಂ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಹಾತ್ ಘಾಲಾ ಆನಿ ತೆಂ ನೆಟಾನ್ ಚಲೊಂವ್ಚೆ ತಾಣೆಂ ಬೆದ್ ಕೆಲಾ. ಖರೆಪಣಾಚೊ ಯೆವ್ಜಣೊ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ದೆವ್ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ತೆಂಚ್ ತಿ ತಡಿಕ್ ವರ್‍ತಾ ಹಾಚೆರ್ ಮಂಡಳಾಚೊ ಉಪಾಟ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಆಸಾ. ಆವ್ಯೆ ಬಾಶೆಚಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮೊಗಾಂತ್ ಆನಿ ತಿಚೆ ಸೆವೆ ಖಾತಿರ್ ಹಾತಾಂತ್ ಘೆತಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಆಪ್ ಸುವಾತೆಚೆಂ ಕೀಟ್

ಸಾಕ್ ಪುಣ- ಮಾತ್ ಪಣುನ್ ನಾ. ದೆಕುನ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾಯ್ ವಿಗ್ನಾಂ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ, ಆಮ್ಚಿಂ ಳ್ಡಾಂ ಚಿಲ್ಲಿಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಮನಾಂ ನಿರ್ಶೆಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರುಯಿ ಅಗಾಂತ್ ಘೊಡೊ ೂವುಯ್ ನೆಟ್ ಆಸಾ ಸರ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಅರ್ದ್ಯಾಕುಟ್ಯಾರ್ ಡ್ಚೆನಾಂತ್. ಚಲಾಯ್ಕೆನ್ ಶಿಂವ್ ಶಿಂವಾತ್ಲ್ಯಾ, ವ್ಹಡ್ವಿಕೆಚಾ ಹಾವೆಸಾನ್ ಪುರ್‌ಪುರ್ತೆಲ್ಯಾ, ರ್ಯ್ಯಾ ಜುವಾನ್ ಗಡ್ಯಾ ಬಾಶೆನ್ ಆಮಿ ತೆಂ ತಡಿಕ್ ಪಾವೈತೆಲೆಂ. ಮೆಕ್ಳ್ಯಾ ಮನಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ರೆ ಬಾವನೆಚ್ಯಾ ಬಳ್ಗ್ಯಾರ್, ರಾವಣಾಚಿ ಲಂಕಾ ಜಿಕುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ರುಪಿ ಸಿತಾ, ಂಕಣಿ ಲೊಕ್ ರುಪಿ ರಾಮಾಚೆ ಸುವಾದಿನ್ ಕರುನ್ ತಾಕಾ ಆಮಿ ರಾಜ್ಯಾರ್ ಬಸೈತ್ಲೆಂ. ವಾಸ್‌ಸೆಂತ್ ಆನಿ ಆಸ್ತೆಂತ್ ಎಕ್‌ರೂಪಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸೊದ್‌ತಲ್ಯಾ, ಆವೈಬಾಶೆಚಾ ಪುಡಾರಾ ಬದಾನ್ ಉರ್ಬಾ ಬಾಳ್ಗಿತ್ಲ್ಯಾ, ದರ್ ಎಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮನ್ಶ್ಯಾನ್, ಮಾಗುಂಕ್ ಯತೆಲ್ಯಾಚಿ ಟ್ ಪಳೆನಾಸ್ತಾನಾ, ಪುಡ್ಲ್ಯಾ ತೀನ್ ಅಂಕಾಚಿ ಪಟಿ, ಪಕತ್ ದೋನ್ ರುಪ್ಯಾ, ತುಲ್‌ಸಿಚಿಂ ೋನ್ ಪಾನಾಂ ಮೆಕ್ಳ್ಯಾ ಮನಾನ್, ಮಂಡಳಾಚೆ ಸುರ್ಯಾಥಾಲಿಂತ್ ಘಾಲುನ್ 'ಸಾದ್' ುಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆತ್ಮ ರಾಮಾಚಿ ಭುಕ್ ಥಿರಾವ್ಚಿ. ಮ್ಹಣ್ಚಿ ಕುಚ್ ಸಾತ್ ಹಜಾರ್ ಶಿಶ್ಯಾಂಸೈತ್ ೊಂಕಣಿಚಾ ದುವಿಸಾಕ್ ಪೊಟ್‌ಭರ್ ಜೆವಣ್ ಘಾಲುನ್ ತೆಂ ತಾಕಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಜಾಯ್ ತ್ಲೆಂ ದುಮ್‌ಕೆಯ್ ದಿತಲೊ.

ವೈರ್ ಸಾಂಗಿಲ್ಲೆ ಬಾಶೆನ್ 'ಸಾದ್' ಚೆಂ ಪುಡ್ಲೆಂ ಅಂಕ್ ಕೆನ್ನಾಯ್ ಬಾಯ್ರ್ ಸರುಂತ್, ಾಚೆ ಬರ್‍ಪ್ಯಾನಿ ಅಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ನಿಶೆಂಣೆಚೆಂ ವಾಸ್ ಲೆಗಿತ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ದಿನಾಸ್ತಾನಾ, ಪ್ಣಾಲೆಂ ಬರೊವ್ಪ್ ಅಂಕಡತಾಯೆನ್ ಚಲೊಂವ್ಚೆ ಆನಿ ತೆಂ 'ಸಾದ್' ಉಜ್ವಾಡಾವ್ಚೆ ಾತಿರ್ ಘಟ್ಪನಾ, ಕಾಗ್ದಾಚೆ ಎಕೆಚ್ ಬಗ್ಲೆರ್, ಚಾರ್ ಬೊಟಾಂ ಜಾಗೊ ಮೆಕ್ಳೊ ೊಡುನ್, ಉಗ್ತೆಂ-ದಾಂಕ್ತೆ ಉಚಾರ್ ಬರ್ಕಾಯೆನ್ ದ್ಯಾನಾಂತ್ ಘೆವ್ನ್ ನಿವೊಳ್ ರ್‍ಪಾಂತ್ ಬರೊವ್ನ್ ದಾಡ್ಚೆಂ."

ಮುಂಬೈ
ುತ್ತರ್ ಕೊಂಕಣ್
ಾ 27 ದಶೆಂಬ್ರ 1952

ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶಾ ಮಂಡಳ್
ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ವಿ. 2/3
ಚನಿರೋಡ್, ಗಿರ್ಗಾಂವ್, ಮುಂಬೈ – 4'

'ಸಾದ್' ಪತ್ರಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ುರ್ವಿಲೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

(ii) "ಆಮ್ಗೆಲೊ ಸಾದ್"

"ನಿಕ್ತೆಚ್ ಪಾಂತೊಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಪಂಟ್ಯೊ ಲಿಕ್‌ಲಿಕ್ತಾತ್. ಆಕಾಶ್ ದಿವ್ಲೊ ಝುಗ್‌ಝುಗ್ತಾತ್ ಆನಿ ಪಯ್ಮಿಲ್ಯಾ ಆಂಬೆ-ಪಣ್ಸಾಂತ್ – ತಲ್ಯಾನ್, ಮಾಡ್ – ುಾಡಿಯೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ನಾಜೂಕ್ ತಾಳ್ಯಾನ್ ದಲ್ಲಾಂ ಸಾದ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಯೆತಾ.

ತೊ ಆವೈ ಬಾಶೆಚೊ ಸಾದ್. ಸಾದೊ ಪಣೆನ್ ಕಾಳ್ಜಾಕ್ ತೆಂಕ್ವಿ, ಅಂತಸ್ಕರ್ನ್ ಾಲೊವ್ವಿ. ತೊ ಮೊಗಾಳ್ ಸಾದ್ ಆಯ್ಕುನ್ ಹೊ ದಿಲೊ ನಾ ತಾಂಕಾಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ?

ಸಾಂವ್ಸಾರ್ ಹೊ ಯೆಕೆಚ್ ಚಾಲಿನ್ ಚಲ್ನಾ, ಯಿಸಾಪಾಲ್ಯಾ ಸಸ್ಯಾವರಿ ತೊ ಕೆನ್ನಾ ಹಿಂದತಾ ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಉಡಯೊ ಗಾರತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೆಚೆಂ ಅಶೆಂಚ ಜಾಲಾಂ. ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಆವ್ಯೆ ಬಾಶೆಚ್ಯಾ ಮೊಗಾಚೊ ಆಮ್ಕಾಂ ಉಮಾಳೊ ಯೆತಾ ಆನಿ ಆಮ್ಕಾ ಹಸ್ತಾಗೂಣ್ ಥೊಡೊ ಬೋವ್ ವಾವ್ರ್ ಜಾತಾ. ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಆಮ್ಕಾಂ ವಿಸರಯಾ ಪಟ್ಟಾ – ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಲಗ್ನುಕೆಚಿ ಆನಿ ಆತ್ಮಾ ಪಣ್ ದಡಚೆಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚಿ

ಕೊಂಕಣಿ ಸರ್‌ಸಪ್‌ತಿಕ್ ಸಾಡೆ ತಿನ್ಶಾಂ ವ್ಯೆರ್ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ ಆನಿ ತರಿ ಜಾಯ್ ತಶಿ ಪೊಪ್–ಸಾವ್ನಾ. ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸರ್‌ಸಪ್ತಿಚೆಂ ಪೊರ್ಸುಂ ವಾಡ್ಲಾಂ. ಸೊಬಿತ್ ಫಳಾಫುಲಾಂನಿ ಭೆಲ್ಲಾಂ ಬೌ. ಕಾಶಿನಾಥ್‌ಬಾಬ್ ನಾಯಕ್ ಹಾಂಗೆಲೆ "ನವೆಂ ಗೊಂಯ್" ನೆಮಾಳೆಂ ತೀನ ವರ್ಸ್ ಚಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಥಾಂಬ್ಲೆಂ. ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಖೂಪ್ ಕಾಳ್ ಗೆಲೊ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ನೆಮಾಳೆಂ ಆಸ್ಚೆಂ ಹಿ ಇತ್ಸಾ ಆವ್ಯೆ ಬಾಷೆಂಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಾಂಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಖೊಲ್ ರುಜಿಲ್ಲಿ ಖರಿ ಪಣುನ್ ತಿ ನಾಂವಾ – ರುಪಾಕ ಆಯಿಲ್ಲಿನಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾಚ್ಯಾ ಪಾಲ್ವಾನ್ ಆಜ್ "ಸಾದ್" ಹೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಬಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾ. ಬರೊವ್ಪ್ಯಾಂಚೆ ಕುರ್ಪೆನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚೆ ಪುಣ್ಯತಾಯೆನ್ ಹೊ "ಸಾದ್" ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಚಾ ಕಾನಾರ್ ಪಡುಂ.

ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ಆಜುನ್ ಎಕ್ ರುಪಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ತಿಜ್ಯೊ ತರೆಕತರಾ ಘುಟಣ ಮೊಡಿ "ಸಾದಾಂ" ತ ದಿಶ್ಶಿ ಪಟ್ಟಲ್ಯೊ. ಬಾಶೆಕ್ ಎಕ್ ರುಪ್ ಎಕಾ ದಿಸಾನ್ ಯೆನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಎಕ್‌ರುಪಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಎಕೂಚ್ ಎಕ್ ಉಪಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ – ಕೊಂಕಣ ಉಲೊವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಎಕ್ಪಾಂಯ್ ಯೆವಪ್, ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಬರೊವಪ್, ಕೊಂಕಣಿ ವಾಚಪ ಆನಿ ಎಕಾಮೆಕಾಂಲ್ಯೊ ಉಲೊವ್ಪಾಚೊ ಮೊಡಿ ದ್ಯಾನಾಂತ್ ಘೆವಪ್.

ಪುಸ್ತಕಿ ಬಾಶಾ ಏಕ್‌ರೂಪ ಆಯ್ಲ್ಯಾಬಗಾರ್ ಆನಿ ಏಕ್‌ರುಪ್ಯಾಲ್ಯಾ ಬಗಾರ್ ತಿಚಿ ವಾಡ್ ಆನಿ ವಿಸ್ತಾರ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಚಾರ್ ದೋನ್ ಶಿಕಿಲ್ಲೆ ಸವರಿಲ್ಲೆ ಎಕ್ಪಾಂಯ ಜಾವ್ನ್ ತಾಣಿಂ ಥಾರಾವ್ನಿಕಿ ಕೆಲ್ಯ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಸದನಾ. ಹೆ ಎಕ್‌ರುಪಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕಾಳ್ ಆನಿ ಮನ್ಶಾಂಲಿ ವೆವ್‌ಹಾರಿ ಬೂದ್ ಎಕ್ಪಾಂಯ ಜಾವ್ನ್ ಅಪುಣ್‌ಚ್ ಕರ್ತಾಲಿಂ. ಪರಂತ್ ಹೊ ಕಾಳ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ ಬರುನ ಕಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆನಿ ಹಿ ಬೂದ್ ತ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ರುಪಾ ಬೊಂವ್ತಣಿ ಜಾ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ನಿಖಟೊ ಪೊಲೊ ಕಾಳ್ ಆನಿ ನ್ಹಿಂದಿಲ್ಲಿ ಬೂದ್ ಹಿಂ ಕಿತ್ಯಾಕ ಉಪ್ಕಾರಾನಾ. ದೆಕುನ್ ಹೊ 'ಸಾದ್' ಆಯ್ಕಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜಣಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ ಉಲೊವ್ಪ್ಯಾನ್. ಬರೊವ್ಪ್ಯಾನ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾನ್ ಕಾಳಾಚೆ ರಿತೆಂ ಪೊಟ್ ಕೊಂಕಣ ವಾಂಗ್ಮಾಯಾನ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಉಲೊವ್ಪ್ – ಬರೊವ್ಪಾನ್ ಭರುನ್ ಕಾಡ್ಚೆಲಿ ಆ

ಆಪ್ಲೆ ಬಾಶೆಕ್ ವಿಶೆಶಾತಯೆನ್, ಅದಿಕತರಯೆನ್ ರುಪಾಳಿ ಕರ್ಚೆಲಿ ಯೆವ್‌ಜಣೆಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಡಣ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತಿಗೆಲಿ ನಿಜಾಚಿ ಶಕ್ತ್ ವೊಳ್ಕುಂಕ್, ಕೆಳೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಖೆಳೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಆಮಿ ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ತಿಕಾ ಅಂಕುರ್ ಪುಟ್ಟಲೆ, ತಿ ಪಾಲೆತಿಲಿ, ಕಳೆತಲಿ ಆನಿ ಪುಲತಲಿ. ಮಾಗಿರ್ ಪಾಳಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಉಣೆಂ? ಚಲಾ ತರ್ ಲಾಗುಂಯಾ ಕಾಮಾಂಕ್. ಹೆಂ ಪಳೆಯಾ ಬಿಣ್‌ಬಿಣಾಲೆಂ, ಪಾಂತೊಟ್ ಜಾಲಿ, ಕೊಂಬ್ಯಾನ್ ತಿಸ್ರ್ಯಾನ್ ಸಾದ್ ಘಾಲೊ. ಕೊ ಕೊ.... ಚ್‌ಕೊ..... ಉಟಾತ್ ವೆಗಿನ್!

ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಫೆಬ್ರೆರಾಂತ್ ಮುಂಬೈ ಬೌ. ಸಾಲ್ಡಾನಾಂಚಾ ಯೆಜ್ಮಾನ್ಪಣಾ ಸೊಕಲಾ ಪಾಂಚ್ವಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದ್ ಭಲ್ಲಿ. ತಿ ಬರಿಚ್ ಗಾಜ್ಲಿ. ಕವಿ ಬೊರ್ಕಾರಾಲೆಂ ತಾಳಾ – ಸುರಾನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಗೊಡ್ ಉಲೊವ್ಪ್, ಆನಿ ಬೌ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರಾವ್ ಸರ್ದೆಶಾಯ್ಲಿಂ ಉಮಾಳ್ಯಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಹಾಣೆಂ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಲೆಂ ಕಿಂ ದೊಗಾಂ ನಾಮ್ನೆಚಾ ಮರಾಠಿ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಪಾಲೊವ್ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಆಸಾ.

ಪರಿಶದೆಚೆಂ ಕಾಮ್ "ಸಾದ್" ಫುಡೆಂ ವರ್ತೆಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ನಿಜಾಚೊ ಗಿರೆಸ್ತ್ ಸೊಬಿತ್ ಆನಿ ಸುರ್ವಾಸ್ ಹೆಂ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿತಲೆಂ. ಘರಾಟರಾಂತ್ ರಿಗೊನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಯ್ಲಾಂ – ಭುಗ್ಯಾಂಚಾ ಕಾನಾಂತ್ ಆವೈ–ಬಾಶೆಚೆಂ ಗೊಡ್ ಗುಪಿತ್ ಪುತ್‌ಪುತಲೆಂ. ತಾಂಚಾ ಮನಾಂತ್ ಎಕ್ ನವೆಂ ಸಪ್ನ್ ಕೆಳೆತಲೆಂ. ಕೊಂಕಣೆಚಾ ನಿಂದಾಲ್ಯಾ ಅತ್ಮ್ಯಾಕ್ ಜಾಗ್ ಹಾಟ್ಟೆಲೆಂ. ತುಮ್ಚೆ ಕುರ್ಪೆನ್ ಆವೈಬಾಶೆಚೆಂ ಹೊ ಸಾದ್ ಕೊಂಕಣಾಚಾ ಕೊನ್ಶ್ಯಾ – ಕೊನ್ಶ್ಯಾಂತ್ ರಿಗುಂ ಹಿಚ್ ಆಮ್ಚಿ ಇತ್ಸಾ, ಹಿಚ್ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಮಾಗ್ಣಿ.

– ಸಂಪಾದ್ಪಿ

ಆದ್ಲ್ಯಾ 'ಸಾದ್' ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್:–

(iii) ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮನೋಹರಾಯ್ ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಏಕಾ ಲೇಖನಾಚೊ ನಿಮಾಣೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಅಸೊ ಆಸಾ: "ಕೊಂಕಣೇಚೀ ಗತ್ ಆಸ್‌ಲೀ ಮೊಡ್‌ಕ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ಸಾರ್ಕಿ. ವಂಟೀಚೆ ಚಿರೆ ನಿಖಳೂನ್ ಹಾಂಗಾ ಥಂಯ್ ಪಡಿಲ್ಲೆ. ನಳ್ ಫುಟೂನ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ದೆವಾಳ್ಯಾಂತಲೀ ಮ್ಹೂರ್ತ್ ಲೆಗೀತ್ ನಿಖಳೂನ್ ಪಡಿಲ್ಲಿ. ಜ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಚಂದನಾಚ್ಯಾ ತೆಲಾಚ್ಯೊ ದಿವ್ಲ್ಯೊ ಪೆಟ್‌ಚ್ಯೊ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಕುಕಡಾಂ ಕೈರ್ ಉಸ್ಸಿತಾಲೀಂ ಆನಿ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಥಂಯ್ ಏಕ್ ಭಗತ್ ಪಾವ್ಲೊ. ದೆವಳಾಚೀ ತೀ ದಶಾ ಪಳೆತಕಚ್ ತಾಕಾ ಖೂಬ್ ವಾಯ್ಟ್ ದಿಸಲೆಂ. ಪುಣ್ ತೊ ದುಕಾಂ ಗಳೈತ್ ರಾವ್ಲೊನಾ. ತಾಣೆಂ ಕುಕಡಾಂಕ್ ಆಮುಡ್ಲಿಂ. ಕೈರ್ ಕಾಡುನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಉಡ್ಯೆಲೊ. ಚಿರೆ ಸಾರ್ಕೆ ದಾಳೂನ್ ವಂಟಿ ಬಾಂದಲ್ಯೊ. ಪಾಂಖ್ಂ ಘಾಲೆಂ. ಗರ್ಭಕುಂಡೀಂತ್ ದೆವತೇಚಿ ಥಾಪಣೂಕ್ ಕೆಲಿ. ತಿಚ್ಯಾ ಮುಖಾರ್ ಚಂದನೀ ತೆಲಾಚಿಂ

ನಿರಂಜನಾಂ ಪೆಟ್ಯೆಲಿಂ ಆನಿ ವ್ಹಡಲೀ ಪೂಜಾ ಬಾಂದ್ಲೀ,

ಹೊ ಭಗತ್ ಮ್ಹಣ್ಚಿ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ಆನಿ ಹೀ ದೆವತಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸರಸ್ವತ್."

(iv) "ಮಾಕಾ ಆದಿಂ ಮ್ಹಜೀಚ್ ಭಾಸ್ ಸಾರ್ಕಿ ಶಿಕ್ಕಿ ಆಸಾ"

– ಬರವ್ಪಿ: ಫಾದರ್ ಹೆಚ್. ಓ. ಮಸ್ಕರೇಂಜಸ್.

(ಸಾದ್ ಅಂಕೊ 1: ದಶೆಂಬರ್ 1952; ಪಾನ್ 13)

"ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣೀ ಭಾಷೇಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘೆವ್ಚಿ ಹೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ್ ಫಾವಟ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವಾಟಾಂನಿ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕಳೂನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. 1929 ವರ್ಸಾಚಿ ಗಜಾಲ್ ಹಾಂವ್ ತೆನ್ನಾ ಪಾದ್ರಿಪಣ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ರೋಮಾಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊಂ. ಜ್ಯಾ ಧರ್ಮಕುಳಾಂತ್ ಹಾಂವ್ ರಾವ್‌ತಾಲೊಂ ಥಂಯ್ ವೆಗ್‌ವೆಗಳ್ಯಾ ಪಂಚೆಚಾಳೀಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಚೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಸ್ತಾಲೆ. ತಾಂಚೆ ಚಾಲೀ ಭಾಷೇನ್ ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ್ ಫಾವಟ್ ತೆಂ ಪಾಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾಂಚೆಂ ದರ್ಶನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ಆನಿ ಹೆ ಖಾತೀರ್ ಯುರೋಪ್ – ಖಂಡಾಂತ್ಲಿಂ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂ ಕುಶೀಕ್ ದವರೂನ್ ಉರಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂವ್‌ಸಾರಾಚ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಚೆ ಧಾ – ಬಾರಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ತೆ ವೆಂಚೂನ್ ಕಾಟ್ಟಾಲೆ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೆ ನವೆಚ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ್, ಆಪಾಪಣಾಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಸಾಂನಿ ತೀನ್ ಚಾರ್ ಮಿನಟಾಂ ಸುಪುಲ್ಲೆಶೆಂ ಮಾನ್‌ಪತ್ರ್ ತಾಂಕಾಂ ವಾಚಚೆಂ ಪಟ್ಟಾಲೆಂ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಚೋ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮ್ಹಣೂನ್ ಮಾಕಾ ವೆಂಚೂನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೊ. ಮಾಕಾ ಖೂಬ್ ಖೋಸ್ ಜಾಲಿ ಆನಿ ಛಾತಿ ಫುಲೊವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ದೋನ್ ದೀಸ್ ಬೊವಂಕ್ ಲಾಗ್‌ಲೊಂ. ಪಣೂನ್ ತೆಂ ಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಆಪಾಪಣಾಲ್ಯಾ ಭಾಸಾಂನಿ ವಾಚಚೆಂ. ಆಸತಾ ಆಶೆಂ ಆಯ್ಕನಾಫುಡೆಂ, ಮಾತ್ಯಾರ್ ತೋಣ್ಕೋ ಮಾರಿಲ್ಲೆವರೀ ಜಾಲೆಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ಲಾತಿಂ ಭಾಸ್ ಯೆತಾಲೀ ಆನಿ ಇತಾಲಿಯನ್ ಭಾಷೆಂತೂಯ್ ಹಾಂವ್ ಬರೋಚ್ ಫುಡೆಂ ಗೆಲ್ಲೊಂ. ಪಣೂನ್ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಚ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿದಿಚೊ ಅಧಿಕಾರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಸಂಭಾಳ್ಚೊ ಪಟ್ಟಾಲೋ ಅಶೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಸಪ್ನಾಂತ್ ಲೇಗೀತ್ ಚಿಂತೂಂಕ್ ನಾಸಲೆಂ. ದೆಖೂನ್ ಆತಾಂ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚೆಂ ತೆಂಚ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಳ್‌ನಾ ಜಾಲೆಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ಹಿಂದಿ ಯೆತಾಲಿ, ಪಣೂನ್ ತಿಕಾ ತಕ್‌ಲೀಯ್ ನಾಸಲೀ ಆನಿ ದಡ್‌ಯ್ ನಾಸ್ಲೆಂ ಅಸಲೀ, ಮುಂಬೈತಲೀ, ಪಚ್ಕಿ. ಮಾಗೀರ್ ಮರಾಠಿಚೆಂ ಚಿಂತಲೆಂ. ಹೆ ಭಾಷೇಚಿಂ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ (ಸರ್ಕಾರಿ) ವಾಚೂನ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ, ಅಸಲೆ ಅವಸ್ತೆಂತ್ ತೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಕಿತೆಂ ಬರೈತಲೋ ಮಾನ್‌ಪತ್ರ್?

ಗುಜರಾತೀ ಸಮಜ್ತಾಲಿ ಖರೀ ಆನಿ ಉಲೈತಾಲೊಂಯ್‌ಬೀ. ಪಣೂನ್ ಪಾರ್ಶಾಂಬರಿ ತೀ ಮ್ಹಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಚಿ ಭಾಸ್. ತಿಚೊ ಮಾನ್ ರಾಖೂಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳೂಂಕ್ ನಾಕಾ? ಮ್ಹಂಟಕಚ್ ಆಖೇರೆಕ್ ಘರ್‌ಚೆ ಕೊಂಕಣೀ ಭಾಷೆಂತೂಚ್ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ

ಶೆಂ ಥಾರಾಯ್ಲೆಂ. ಥಂಯ್ ಏಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಕಾರ್ ಆಸಲೊ – ತಾಚೆಕಡೆನ್ ಾಂವ್ ಗೆಲೊಂ ಆನಿ ಮ್ಹಳೆಂ: "ಬಾಬಾ ರೆ, ಹೆಂ ಸಂಕಷ್ಟ ತುಂವೆಂ ನಿವಾರುಂಕ್ ಾಯ್" ತಾಣೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ: "ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್ ಬಾಬಾ ತೆಂ ಜಾವ್ಚೆಂ ನಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ಲಿ ಖೈಂಚೀಚ್ ಭಾಸ್ ಯೆನಾ. ತೆಂ ತುಂಚ್ ಕರ್. ಭಿಯೆತಾ ತ್ಯಾಕ್? ಹಾಂವ್ ಬಸೂನ್ ತಾಳ್ಯೊ ಪೆಟ್ಟಾಂ!"

ತಾಣೆಂ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಗಳ್ಯಾಂತ್ಲೊ ಹಾರ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾಚ್ ಗಳ್ಯಾಂತ್ ದವಲ್ಲೊ! ುಲೌಪ್ ಕೊಂಕಣೀಂತೂಚ್ ಕರ್ಪಾಚೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಥಾರಾಯ್ಲೆಂ. ಆನಿ ಮನಾಂತ್ ಜೆ ತೆಂ ವಿಚಾರ್ ಆಯ್ಲೆ ತೆ ಸಗಳೆ ಬರೊವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆ. ದುಸ್ರೆ ದಿಸಾ ತೆಂ ಬರೊವ್ಪ್ ಾರೀಕ್ ನದರೆನ್ ಪರ್ಥುನ್ ವಾಚಲಾಂ ಆನಿ ತಾಂತೂಂತಲೀಂ ಸಗ್ಳಿಂ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ನಿ ಇಂಗ್ಲೇಜ್ ಉತ್ರಾಂ ಕಾಡೂನ್ ಉಡೊವ್ನ್ ನಿಜಾಚಿಂ ಕೊಂಕಣೀ ಉತ್ರಾಂ ಾಲ್ಚೊ ಯೆತ್ನ್ ಕೆಲೊ. ದೋನ್ ಪಾವ್ಪಿ ತೆಂ ಮೋಟ್ಯಾನ್ ವಾಚೂನ್ ಪಳೆಲೆಂ. ಾಕ್ಯಾಂಚಿ ರಚಣೂಕ್, ಉತ್ರಾಂಚಿ ಮೋಡ್ಣಿ, ಉಲೌಪಾಚಿ ಧಾಟ್ಣಿ ಬಿ ಜಾತಾ ತಲೀ ಕೊಂಕಣೀ ಭಾಷೇಕ್ ಜಮ್ತಾ ತಶಿ ಕೆಲಿ.

ಮಾನ್‌ಪತ್ರ್ ವಾಚೂನ್ ದಾಕೊಂವ್ಚೊ ವೇಳ್ ಆಯ್ಲೊ. ಹಾಂವ್ ರಂಗಂತ್ ುಬೋ ರಾವ್ಲೊಂ. ಮ್ಹಜೀ ಪಾಳಿ ಯೆತಕೂಚ್ ಸವ್‌ಕಾಸ್ ಆನಿ ಮೆಕಳ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಾಂವೆಂ ಸುಪುಲ್ಲೆಂಶೆಂ ಉಲೊವ್ಪ್ ಕೆಲೆಂ. ತೆಂ ಆಯ್ಕೂನ್ ಬಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂನಿ ಕ್ಲೆ ಹಾಲೈಲಿ ಆನಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಶಾಬಾಸ್‌ಕಿ ದಿಲಿ. ಪಣೂನ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಪತ್ರ್ ಹಾತಾಂತ್ ೆವ್ನ್ ಮುಖೇಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹಣುಂ ಲಾಗ್ಲೊ, "ತುಂ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಂಚೋ ್ರತಿನಿಧಿ ನ್ಹಂಯ್? ತರ್ ಆಸಲ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿಂ ಹೆಂ ಕಿತೆಂ ಬರೈಲಾಂ?"

ಹೆಂ ಆಯ್ಕೂನ್ ಥಂಯ್ಚ್ಯಾಂ ಥಂಯ್ ಹಾಂವೆ ತಾಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ: "ಹಾಂವ್ ಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ಲೊ ಖರೊ ಪಣೂನ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಬರೊವ್ನ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಸಮ್ಜೊಚೆಂ ್ಹಣೂನ್ ಹಾಂವೆಂ ತೆಂ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರೈಲಾಂ!"

ತಾಣೆಂ ಮ್ಹಜಾಂ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಪರ್ಥುನ್ ದಿಲೆಂ ಆನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಮುಕಾರ್ ಾಂಗ್ಲೆಂ. "ಹೆಂ ಬರೈಲಾಂ ತೆಂ ಬರೆಂ ಆಸಾ, ಪುಣ್ ತುಗೆಲ್ಯಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ್ (ದೇವನಾಗರಿ) ಕ್ಷರಾಂನಿ ತೆಂ ಬರೈ."

ಪತ್ರ್ ಬರೊವ್ನ್ ಆಯ್ಜ್ ಸಾಂಜೆ ದಿತಾಂ ಮ್ಹಣೂನ್ ಸಾಂಗೂನ್ ಹಾಂವ್ ್ವುಚ್ ಪರ್ಥುನ್ ಆಯ್‌ಲೊಂ ಆನಿ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಕಾರ್ ಇಷ್ಟಾಂಕ್ ಲ್ಲೊಂ. ತೊ ತರಿ ಬರೊವ್ನ್ ಕಾಡೀತ್ ಅಶಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಸ್ತ್ ಆಸಲಿ. ಪಣೂನ್ ಾಕಾ ಬಾಪ್ಡ್ಯಾಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಅಕ್ಷರಾಂಚೊ ಗಂಧ್ ಲೆಗೀತ್ ನಾಸ್ಲೊ. ಕಾನಡಿ ಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರೈಲ್ಯಾರ್ ಜಾಯ್ತ್ ಅಶೆಂಯ್ ತಾಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಪಣೂನ್ ತ್ಯಾ ಕ್ಷರಾಂಚೊ ಲೆಗೀತ್ ತಾಕಾ ಚಡ್ಸೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಉರೊಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ. ಆನಿ ತಾಣೆಂ

ತೆಂ ಕಾನಡೀಂತ್ ಬರೈಲ್ಲೆಂ ಜ್ಞಾಲ್ಯಾರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಂಯ್ ವಾಚೂಂಕ್ ಯೆತಾಲೆಂ? ಆಸೂಂ. ಮ್ಹಣ್‌ಟ್‌ಕೂಚ್ ಹಾಂವೆಂ ದೆವಾಕ್ ಉಲೊ ಮಾಲ್ಲೋ ಆನಿ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಕುಡಿಂತ್ ಪರ್ಥೂನ್ ಗೆಲೊಂ. ಸಗ್ಳಿಂ ದೇವನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಕಾಡೂನ್ ಹಾಂವ್ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಲಾಗಲೊಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೇಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೀ ವರ್ಣಮಾಳಾ ಪಾವ್ನಾ ಜಾಲಿ. ತೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಾಗೂ ಕರ್ಚಿ ಆಸಲ್ಯಾರ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ "ಏ" ಆಸಾ ಪಣೂನ್ "ಐ" ನಾ, "ಓ" ಆಸಾ ಪಣೂನ್ "ಔ" ನಾ. ಮ್ಹಣ್‌ಟ್‌ಕುಚ್ ತೋಪಿ ಆಡವಿ ಕಾಡೂನ್ ಐ ಆನಿ ಔ ಬರೌಪಾಚೋ ಯೆತ್ನ್ ಕೆಲೊ. ಆನಿ ಹೆ ಭಾಷೆನ್ ಲ್ಹವು ಲ್ಹವೂ ಸಗ್ಳೆಂ ಮಾನಪತ್ರ್ ನಗರಿ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರೊವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ! ತೆ ರಾತಿ ಹಾಂವ್ ದೋನ್ ವರಾಂಚೆರ್ ನಿಂದೂಕ್ ಗೆಲ್ಲೊಂ.

ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸಾಡೆ ಚಾರಾಂಕ್ ಉಠ್ಲಾಂ ಆನಿ ಸ ವರಾಂ ಮ್ಹಣಸರ್ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ನಿವಳ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಪರ್ಥೂನ್ ಬರೊವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮ್ಹಜಿ ವಾಟ್ ಪಳೆತಾಲೊಚ್. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರೈಲ್ಲೆಂ ಮಾನ್‌ಪತ್ರ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಪಟ್ಟೈಕೂಚ್ ತೊ ಖುಷಿ ಜಾಲೋ. ಆನಿ ತುಮ್ಗೆಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಇತ್ಲಿಂ ಸುಂದರ್ ಆಸೂನ್ ತುಮಿ ಆಮ್‌ಗೆಲ್ಯಾ ರೋಮಿ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಬರೈತಾತ್ ಮ್ಹಣೂನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಶಿಣೂಂಕ್ ಲಾಗಲೊ! ಫುಡೆ ತೋ ಮ್ಹಾಕಾ ವಿಚಾರೂಂ ಲಾಗಲೊ "ತುಮಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕೈಶ್ಯಾತ್?" ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ: **"ಹಯ್ ಗಾ ಸಾಯಬಾ ಸಂವ್‌ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಭಾಸೋ ಹಾಂವ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಶಿಕೈನ್, ಪಣೂನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಆದಿಂ ಮ್ಹಜೀಚ್ ಭಾಸ್ ಸಾರ್‌ಕಿ ಶಿಕಚಿ ಆಸಾ!"**

(v) "ಆವೈ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚೊರ್‌ಡಾಂಲೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ"

– ಬರವ್ಪಿ: ಡಾ| ವೆಂಕಟರಾವ್ ವಿಠಲ ಕಾಮತ್, ಪಿಹೆಚ್‌ಡಿ (ಎಡಿನ್)

(ಸಾದ್ ಅಂಕೊ 1– ದಶೆಂಬರ್ 1952 – ಪಾನ್ 14)

ಲ್ಹಾನ್ ಚೊಡ್ಡಾಂಲೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಆವೈ ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್‌ಚ್ ಜಾವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಾನ್ ಕೊಣಾಲೊಚ್ ವಾದ್ ನಾ. ಲ್ಹಾನ್‌ಪಣಾಂತ್ ತಾಂಚೆರ್ ನವೀ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚೊ ತಾಣ ಪಡ್ಚ್ಯಾಕ್ ನಜೊ, ಹೆಂ ಹಾಜೆಂ ಕಾರಣ್ ಆಸಾ. ಹೀ ಜಾಸ್ತಿ ಚಿ ನವಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚೊ ತಾಂಗೆಲೊ ವೆಳ್ ವಾಂಚೈಲ್ಯಾರ್ ತೊ ವೇಳ್ ತಾಂಕಾಂ ದುಸ್ರೆಂ ಜಾಯ್‌ತೆಂ ನವೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ಮೆಳ್‌ಚ್ಯಾಕ್ ಮೋಕ್‌ಳಿಕ್ ಜಾತಾ. ಹೆಂ ಖರೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚೊಡ್ಡಾಂಲೆಂ ಆರಂಭಾಚೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್‌ಚ್ ಜಾವ್‌ಚ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್, ಹೆಂ ನಿರ್ವಿವಾದ್ ಥಾರತಾ.

ಹೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕಾಂಲೊ ಭಾಶೆಚೊ ಪ್ರಶ್ನ ಬರೋಚ್ ಮಹತ್ವಾಚೋ ಆಸಾ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ ಭಾಸೊ ಇತ್ಲ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಕಿಂ ತ್ಯೋ ಜಾತಾ. ತಿತ್ಲ್ಯೋ ಉಣ್ಯೊ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ಅಶೆಂ ಮಾಕಾ ಪೈಲೆಂ ಪೈಲೆಂ ದಿಸ್ತಾಲೆಂ. ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಖಾತೆರ್ ಕೊಂಕಣ

ೋಕಾಂನಿ ಆಪಣಾಲಿ ಭಾಸ್ ಸೋಣ್ನ್ ದೀವ್ನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಾಗಿಂ ಆಶಿಲ್ಲಿ
ರಾಠಿ ಭಾಸ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ಅಶೆಂ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾಲೆಂ. ಪರತ್ ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್
ಾಂವ್ ಜಿತ್ಲೊ ಜಿತ್ಲೊ ಖೊಲ್ ವಿಚಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಲಾಗ್ಲಾಂ, ತಿತ್ಲೆಂ ತಿತ್ಲೆಂ
ಂ ಸಾದ್‌ಸಾರ್ಕೆಂ ನಾ, ಅಶೆಂ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ಚ್ಯಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಚೊರ್ಡ್ವಾಂನಿಂ
ಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ದುಯ್ಯಮ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜಾತಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್‌ಚ್ ಘೆವ್ಚೆಂ
ನಿ ಕಾಲೇಜ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಹಿಂದಿತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಅಶೆಂ ಆತಾಂ ಮಗೆಲೆಂ ಮತ್ ಜಾಲಾಂ.

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚೆೊರ್ಡ್ವಾಂಕ್ ಖಂಚ್ಯಾಯ್ ಪ್ರಾಂತಾಂತ್
ೋನಾಪೆಕ್ಷಾಂ ಜಾಸ್ತ್ ಭಾಸೋ ಶಿಕ್ಚೆ ಗರಜ್ ನಾ. ಮರಾಠಿ ಪ್ರಾತಾಂತ್ ಮರಾಠಿ ಆನಿ
ಂದಿ ಶಿಕ್ಚೆಂ, ಕಾನಡಿ ಪ್ರಾತಾಂತ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಲ್ ಪ್ರಾಂತಾಂತ್
ಂಗಾಲಿ ಆನಿ ಹಿಂದಿ, ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಹಿಂದಿ, ಅಶೆಂ ದರ್ ಏಕ್
ಾಂತಾಂತ್ ದೋನಾ ಪೇಕ್ಷಾಂ ಜಾಸ್ತ್ ಭಾಸೊ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಚೊರ್ಡ್ವಾಂನಿ ಶಿಕ್ಚೆ ಗರಜ್
ಾ. ಪುಣ್ ಫುಡೆಂ ಉದ್ಯೋಗ್ ಧಂದೊ ಕರ್ಚೆ ಇಸ್ರಾ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ಥೋಡ್ಯಾ
ೋರ್ಡ್ವಾಂಕ್, ಗುಜರಾಥಿ ವಾ ಇಂಗ್ರಜೀ ಸಾರ್ಕಿ ತಿಸ್ರೀ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚೆ ಆಸಲ್ಯಾರ್ ತೀ
ಕ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹರಕತ್ ನಾ.

ಸಂವ್‌ಸಾರಾಂತ್ ಖೈಂಚ್ಯಾಯ್ ದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಚೊರ್ಡ್ವಾಂಕ್ ಏಕ್
ದೋನಾವೈರ್ ಜಾಸ್ತ್ ಭಾಸೋ ಶಿಕ್ಚೆ ಗರಜ್ ಪಡ್ನಾ. ಇಂಗ್ಲಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಬಹುತೇಕ್
ಗ್ಳ್ಯಾ ಚೊರ್ಡ್ವಾಂಕ್ ಇಂಗ್ರಜಿ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರೀ ಭಾಸ್ ಯೇನಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ
ೋರ್ಡ್ವಾಂಕ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ಬಾಸೆ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರಿ ಬಾಸ್ ಕಳ್ನಾ. ಪುಣ್ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ
ಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾಚ್ಚ್ ಪ್ರಾಂತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಚ್ಯಾ ಮಾಥ್ಯಾರ್ ಏಕಾಪೆಕ್ಷಾಂ
ಾಸ್ತ್ ಭಾಸಾಂಚೋ ಭಾರ್ ಪಟ್ಟಾ. ತಾಂತೂತಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚೊರ್ಡ್ವಾಂಕ್ ಪಾಂಚ್
ಸ. ಭಾಸೊ. ಶಿಕ್ಚ್ಯೊ ಪಟ್ಟಾತ್. ಕಾರ್‌ವಾರ್ಚ್ಯಾ ಚೊರ್ಡ್ವಾಂಕ್ ಆವೈಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್
ೊಂಕಣಿ, ಶಾಳೆಂತಲೀ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಮರಾಠಿ, ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಾನಡಿ,
ಾಜ್‌ದರ್ಬಾರಿ ಮ್ಹಣ್ ಇಂಗ್ರೆಜಿ, ದರ್ಮ್‌ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಸ್
ಮ್ಹಣ್ ಥೋಡಿಬೋವ್ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನೀ ಮೆಳೂನ್ ಸ ಭಾಸೋ ಶಿಕ್ಚ್ಯೊ ಪಟ್ಟಾತ್!
ಆನಿ ಇತ್ಲ್ಯೊ ಭಾಸೋ ಶಿಕುನಯ್ ತಾಂಕಾಂ ಏಕ್‌ಯ್ ಭಾಸ್ ಧಡ್ ಯೆನಾ!!
ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಭಾಸಾಂಚೆರ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮೆಳೊವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಭಾಷಣಾಂ
ರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಬರೊಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಥೊಡೆ ಲೋಕ್ ಖೂಬ್ ಕಷ್ಟ್ ಕರ್ತಾತ್. ಪುಣ್
ತ್ಯಾ ಪರ್ಕ್ಯಾ ಭಾಸಾಂನಿ ಉಲೊವ್ಚೆಂ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ತೆ ಹೆಂಗಾಡಿ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರ್ತಾತ್.
ದೆಖೂನ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಕೊಂಕಣೀ ಲೊಕಾಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಹಿಂದಿ
ತ್ಯಾ ದೋನ್ ಭಾಸಾಂಭಾಯ್ರ್ ಆನಿಕ್ ವೆಗಳ್ಯೋ ಭಾಸೋ ಶಿಕ್ಚೆ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಚಾಕ್
ನಜೊ, ಹ್ಯಾ ದಿವಂಗತ್ ಮಾಧವ ಶೆಣ್ಯೆ ಶಾನ್‌ಭಾಗಾಂನಿ ಥಾರಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಮತ್ತಾಕ್

ಆತಾಂ ಮಗೆಲೆಂ ಮತ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಮ್ಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತ್ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತಾಚೋ ಪ್ರಶ್ನ್, ಹೀ ಏಕ್ ವ್ಹೊಡ್ ಅಡಚಣ್ ಆಸಾ. ಹೋ ಪ್ರಾಂತ್ ಮರಾಠ್‌ನಾಂತ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ತಾಂಗೆಲೀ ಮರಾಠಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್‌ಚೆಂ ಪಟ್ಟಲೆಂ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಾನಡಿ ಶಿಕ್‌ಚೆಂ ಪಟ್ಟಲೆಂ. ಕಾನಡೀಪೇಕ್ಷಾಂ ಮರಾಠಿ ಶಿಕಪ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಸಾರ್ ಪಡ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೋ ಪ್ರಶ್ನ್ ಕೊಂಕಣೀ ಲೊಕಾಂಲಿ ಇತ್ಸಾ ಆನಿ ಬರೆಪಣ್ ಹಾಂಚೊ ವಿಚಾರ್ ಕರೂನ್ ಸೊಡೊವ್ಚೋ ಆಸಲ್ಯಾರ್, **ಉತ್ತರೆಕ್ ಮುಂಬೈ ಧರೂನ್ ದಕ್ಷಿಣೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪರ್ಯಂತ್ ಪಸಾರಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಾಚೊ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ್‌ಪೇಕ್ಷಾಂ ವೆಗಳೋ ಏಕ್ ಪ್ರಾಂತ್ ಘಡವ್‌ಚ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್.** ಅಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ್ ಫಾವೋ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಥಳ್ ಮೆಳತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚೊರ್ಡ್ಯಾಂಲೋ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೋ ಪ್ರಶ್ನ್ ಸುರಳಿತ್ ಸುಟತ್.

ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಗ್ಳೆ ಲೋಕ್ ಘರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೀ ಉಲೈತಾತ್, ತಾಂತೂಂತ್ ಹಿಂದು ಆಸಾತ್, ತಶೆಂಚ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ಸ್ ಆಸಾತ್. ಹೆ ಸಗಳೆ ಲೋಕ್ ಆಪಣಾಲೋ ಸಗ್ಳೊ ವ್ಹೆವಾರ್ ಕೊಂಕಣೀಂತ್ ಕರ್ತಾತ್. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಭಾವ್ ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ ಖಂಯ್ ಪಾವ್ಲೆ ತರಿ ತೆ ಕೊಂಕಣೀಕ್ ಕೆನ್ನಾಚ್ ವಿಸರ್‌ನಾತ್. ತೆ ಆಫ್ರಿಕೆಂತ್ ವಚೂತ್, ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ಪಾವೂಂತ್, ಬೋಟಿಚೆರ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಗ್–ಗಾಡ್ಯೆಂತ್ ಆಸೂಂತ್, ತೆ ಆಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಆವೈ ಭಾಷೆಕ್ ಕೆನ್ನಾಚ್ ಸೋಡ್ನಾತ್. ತೆ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೈಚ್ಯಾಕ್ ಲಾಗಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬರೋಬರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ತಾಚೆ ಬದ್ದಲ್ ಆಪ್ಲೆಪಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಅಶೀ ರಕ್ತಾ – ಮಾಸಾಂತ್ ಘೋಳಿಲ್ಲಿ ಹೀ ಭಾಸ್ ಸೋಣ್ಣ್ ಪರ್‌ಕೀ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ಸಸಾರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಖಾತೆರ್ ಹೊ ಭಾಷೆಚೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂ ಪುರತೋ ಸೊಡೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಏಕೂಚ್ **ಸಾಂಪೋ ಉಪಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಚೊರ್ಡ್ಯಾಂಲೆಂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ದುಯ್ಯಮ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೊಂಕಣೀಂತ್ಲ್ಯಾನ್‌ಚ್ ಕರ್ಚೆಂ** ಆನಿ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಿಂದೀ ಬಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿವ್ಚೆಂ. ಬಿನಾಕಾರಣ ಜಾಸ್ತ್ ಭಾಸೋ ಶಿಕ್ಚೆ ಕಷ್ಟ ಉಣೆಂ ಕರ್ಚೆ ಖಾತೆರ್ ಹೋಚ್ ಏಕ್ ಉತ್ತಮ್ ಮಾರ್ಗ್ ಆಸಾ.

5.4.3 'ಸಾಳಿಕ್' ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ

ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ಲೆಂ ತಿಸ್ರೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. 'ಸಾಳಿಕ್' ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಹಾಚ್ಯಾ ಚುಂಗ್ಡಿ ಪ್ರತಿಯೆಕ್ ಆಟ್ ಆಣೆ ಆನಿ ವಾರ್ಷಿಕ್ ವರ್ಗಣಿ ಪಾಂಚ್ ರುಪಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. 1955 ವರ್ಸಾ ತೆಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾವುನ್ ಏಕಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1956 ವರ್ಸಾ ಬಂದ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸಾಳಿಕಾಚೆಂ



ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

ಸಂಪಾದಕೀಯ್:-

'ಪುಲ್ತಾಂ ಪುಲ್ತಾಂ '

'ಮಾತ್ಸೆಂ ಥಾಂಬಾತ್...'

(ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 1955)

"ಖಂಯ್ ಚಲ್ಲೆ ಹೊ ತುಮಿ? ಇತ್ಲೆ ವೆಗ್ ವೆಗಿನ್? ಮಾತ್ಸೆಂ ಥಾಂಬಾತ್ ಗಾ. ಕಿತೆಂ ಮ್ಹ ಳೆಂ? ಥಾಂಬುಕ್ ಸಾಪ್ ವೇಳ್ ನಾ? ಅಶೆಂ ಕಿತೆಂ ಕರ್ತಾತ್ ಹೊ? ಮಾತ್ಸೊ ತೆರಿ ಥಾಂಬತ್. ಮಕಾಂತು ಹೆರ್ ಕಾಮಾಪುಡೆಂ ಪುರ್ಸತ್ ನಾ ಹೆಂ ಕಿತೆಂ ಆಮಿ ನಕ್ಳಾತ್? ಥೊಡೊ ವೇಳ್ ಥಾಂಬಾತ್. ಆಮಿ ತುಮ್ಗೆಲೊ ಚಡ್ ವೇಳ್ ಘೆವ್ಚೊ ನಾತ್. ತುಮ್ಕಾಂ ಕಾಂಯ್ ವಿಚಾರ್‌ಪಾಚೆಂ ಆಸಾ. ತುವೀ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವೆಳಾಂತ್ ಗಿನ್ಯಾನ್ ವಾಡೊಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕಿತೆಂ ವಾಚ್ತಾತ್? ಕಿತೆಂ ಮ್ಹ ಳೆಂ? ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಪ್ರಾಂಸೆಜ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಬಾಸಾಂತ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚ್ತಾತ್? ಪುಣ್ ಏಕ್ ಸಾಂಗಾತ್, ತುಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚ್ತಾತ್ ಕಾಯ್ ನಾ? ಕೊಂಕಣಿ ಹಿ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಆವಯ್ ಭಾಸ್, ಕಿತೆಂ ಮ್ಹ ಳೆಂ? ತುಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಬರೈಲ್ಲೆಂ ವಾಚ್ಪಾಚಿ ಚಡ್ ಖೊಸ್ ಆಸಾ; ಪುಣ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್ ತಶೆಂ ಚುರ್‌ಚುರಿತ್, ಖುಶ್‌ಖುಶಿತ್ ಆನಿ ಜಿಬೆರ್ ಉರಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚ್ಪಾಕ್ ಮೆಳ್ನಾ! ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ಹೊ ತುಮಿ? ತುಮ್ಗೆಲಿ ಹಿ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂ ಪಾಸುನ್ ಪುರೊ ಜಾಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವಿಲ್ಲಿ ಇತ್ಸಾ ಫಳಾಕ್ ಪಾವ್ಪಾಸಾರ್ಕಿ ಖಬರ್ ಸಾಂಗ್ಪಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ತುಮ್ಕಾಂ ಮದ್ದಾಮ್ ಆಪ್ವೊವ್ನ್ ಹಾಡುನ್ ಥಾಂಬೊವ್ನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್. ಹೆಂ ಪಳೈಲಾಂ ತುಮಿ? ಥಾಂಬಾತ್ ಥಾಂಬಾತ್. ಮಾತ್ಸೆಂ ಥಾಂಬಾತ್. ಅಶೆಂ ಝುಂಪಯ್ ಮಾರ್ನಾನಾಕಾತ್. ತೆಂ ಕಿತೆಂ ಹೆಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆವ್ಪಾಚಿ ತುಮ್ಕಾಂ ತಾನ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ ಹೆಂ ಆಮಿ ಬರೆ ಭಾಷೆನ್ ಜಾಣಾತ್.

ಹೊ ವಯ್ರ್ ಸುಂದರ್ ಚಿತ್ರ ಆಶಿಲ್ಲೆ 'ಸಾಳಿಕ್' ನಾಂವಾಚಾ ನೆಮಾಳ್ಯಾಚೊ ಅಂಕ್. ಆಯ್ಚ್ಯಾನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಚ್ಯಾ ತಳ್ಯಾಂತ್ ಹೆಂ 'ಸಾಳಿಕ್' ಪುಲ್ಲಾಂ. ಹೆಂ ಸಾಳಿಕ್ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಜಶೆಂ ಸುಂದರ್ ದಿಸ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ತೆಂ ಬಿತಲ್ಯಾನ್ ಬಿ ಸುಂದರ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಲಾನ್‌ಶ್ಯಾ ನೆಮಾಳ್ಯಾಂತ್ ಸುಟ್‌ಸುಟಿತ್ ಆನಿ ಖುಶ್‌ಖುಶಿತ್, ತರೆತರೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮೊತಯಾಂಚಿ ಮಾಳೆಂತ್ ಗುಂತುನ್ ಆಮಿ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಪುಡ್ಯಾಂತ್ ದವಲ್ಲಾಂ

ಆಜ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಸ್ ಉಲವ್ಪಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಹೆರ್ ತರೆತರೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ಟಾ; ಪುಣ್ ಪಾವಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾಂತ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಾಣಿಯೊ, ಖೆಳ್,

ಹಾಂಸೊವ್ನೊ, ಖಬ್ರಿ ಬಿ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ ಅಶೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಮೆಳಾನಾಶಿಲ್ಲೆಂ, ಆತಾಂ ಮೆರೆನ್ ಹೆ ಲೋಕ್ ದುಧಾಚಿ ತಾನ್ ತಾಕಾರ್ ಬಾಗೈತಲೆ. ಪುಣ್ 'ಸಾಳಿಕ್' ಬಾಯ್ರ್ ಸಾಂಗಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಿ ಉಣ್ಯ್ ಹಾಜೊ ಫುಡೆಂ ಭರುನ್ ಯೆತಲಿ ಅಶಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಉಮೆದ್ ಆಸಾ ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೆಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೊವ್ಪಾಚಿ ಜಾಯಿತ್ಯಾ ಬಾವಾಂಕ್ ಖೊಸ್ ಆಸ್ತಾ. ಪುಣ್ ಬರೈಲ್ಲೆಂ ಚಾಪುನ್ ಯೆನಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮನ್ಯಾಲಿ ಹಿ ಖೊಸ್ ಜಾಂಯ್ಚಿ ಥಂಯ್ ಜಿರುನ್ ವೆತಾ. ಹ್ಯಾ ಅಸಲ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಉಮೆದಿ ಬರೊವ್ಪಾಂಕ್ ಲಲಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೊಂವ್ಕ ಉತ್ಸಾಹ್ ಯೆಂವ್ಚೊ, ಹೊಯ್ ಆಮ್ಚೊ ಹೆತ್ ಆಸಾ. ನವಿನ್ ಬರೈಣ್ಯಾನಿ 'ಸಾಳಕಾ'ಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಧಾಡ್ಚೆಂ ಅಶಿ ಆಮಿ ತಾಂಕಾಂ ವಿನಂತಿ ಕರ್ತಾತ್.

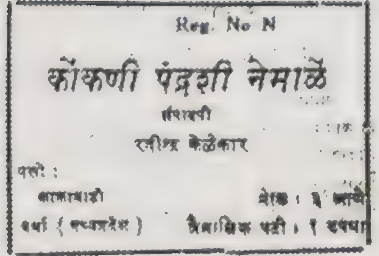
ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೆಕ್ ಬಳಿಷ್ಟ್ ಕರ್ಪಾಚಿ ತಳ್ಮಳ್ ಲಗಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆವ್ಯೆಬಾಶೆಚ್ಯಾ ಪುತಾನಿ 'ಸಾಳಿಕ್' ಕಾಡಿಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ. 'ಸಾಳಿಕ್' ಬೆಗಿನ್ ಪುಲ್ಪಾಕ್ ಜಾಯಿತ್ಯಾ ಮೊಗಾಳ್ ಬಾವಾಭೈಣೆನಿಂ ಪಾಲವ್ ದಿಲ್ಲೊ ಆಸಾ. ಜಣಾ ಎಕ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಘುರ್ಚೆಂಚ್ ಕಾಮ್ ಹೆ ಬಾವನೆನ್ 'ಸಾಳಕಾ' ಖಾತಿರ್ ವಾವುಲ್ಲಾ. ತೆನ್ನಾ ಆಮಿ ಚಿತ್ರಕಾರಾಂಚೆ, ಬರ್ಪ್ಯಾಂಚೆ, ಜಾಹಿರಾತಿ ದಿಣಾರ್ಯಾಂಚೆ, ನೆಮಾಳೆಂ ಖಪೈಣಾರಾಂಚೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಜಾತಾಲ್ಯಾಂಚೆ ಹಾಂಚಾ ಬಿತರ್ಲ್ಯಾ ಕೊಣಾಚೆ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾನ್ಚೆ? ನೊರ್ತ್ ಕೆನರಾ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಸಾಧನ್ ತರ್ 'ಸಾಳಿಕ್' ಬಾಯ್ರ್ ಸಾರ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಆಪಿಸಾಕ್ ಜಾಗೊ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೆವೆಲೊ ಮೋಗ್ ಪ್ರಗಟಾಯ್ಲೊ. ಹಾಜೆ ಫುಡೆಂಯ್ ಸಂಘುಚೊ ಸಾಬಾಸಾದ್ 'ಸಾಳಕಾ'ಚೆ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ಆಶ್ರಯ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬಗಾರ್ ರಾವ್ಚೆನಾತ್ ಹಾಜಿ ತುಮ್ಕಾಂ ಖಾತ್ರಿ ಆಸಾ.

ಕಿತೆಂ? ಆಯ್ಕಲೆಂ ಮೂ? 'ಸಾಳಕಾ'ಚಿ ಗಜಾಲ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾನಾರ್ ಘಲ್ಚಿ ಆನಿ ತುಮ್ಗೆಲೊ ತಾಕಾ ಮನಾ ಪಾಸುನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ಮೆಳೊಂವ್ಚೊ, ಹ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶ್ಯಾನ್ ಆಮಿ ಸಕಾಳ್ ಫುಡೆಂ ತುಮ್ಕಾಂ ಆಡವ್ನ್ ವೇಳ್ ಘೆತ್ಲೊ. ವೆತನಾ ಹೊ 'ಸಾಳಕಾ'ಚೊ ಏಕ್ ಅಂಕ್ ವ್ಹ್ಹರಾತ್. ವೇಳ್ ಕಾಡುನ್ ವಾಚಾತ್ ಆನಿ ವಾಚುನ್ ಜಾತಕಚ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಕಶಂ ದಿಸ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಕಳಯಾತ್. ಆಮಿ ಆಮ್ಚೆ ತಾಂಕಿ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಸುಂದರ್ ಆನಿ ಭರ್ಜರಿ ವಸ್ತ್ರಾಂನಿ 'ಸಾಳಕ'ಚೊ ಅಂಕ್ ನೆಟೈಲಾ. ಅಸೊಚ್ ಹಾಜ್ಯಾ ಫುಡೆಂಯ್ ಯತ್ನ್ ಕರುನ್ ಆಮಿ ತುಮ್ಗೆಲೆ ಸೆವೆಕ್ ಯೆತಲೆ. ಸಾಳಕಾಚೆಂ ಹೆಂ ಪುಲ್ ಆಮಿ ಮೊಟ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಆನಿ ತಿತ್ಲೆಚ್ ನಮ್ರತಾಯೆನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸರಸ್ವತಿಂಚ್ಯಾ ಪಾಯಾಂಚೆರ್ ಅರ್ಪಿತಾಂತ್. ಆಮ್ಗೆಲಿ ಹಿ ಸೆವಾ ತಿಣೆಂ ಗೊಡ್ ಮಾನುನ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ಆಮಿ ಆಮ್ಕಾಂ ತಿಚಿ ಸದಾಂಚ್ ಸೆವಾ ಕರ್ಪಾಚಿ ತಾಕತ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಹೆಂಚ್ ಹಾತ್ ಜೊಡುನ್ ಮಾಗ್ಣೆಂ."

'ಸಂಪಾದಪಿ'

5. 4. 4: ವಾರ್ದಾಂತ್ಲೆ 'ಮಿರ್ಗ್'





ಮುಂಬಯ್ ಭಾಯ್ರ್
ರ್ದಾಂತ್ (ನಾಗ್ಪುರ್
ಗ್ಪಾರ್) ಕೊಂಕಣಿಚೊ
ಸ್ವಳೆಕಾರ್ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರ್
ಣೆಂ 'ಮಿರ್ಗ್' ನೇಮಾಳೆಂ
ವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ 1953 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕಾಡ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ವಿಶಯ್
ವ್ವಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಗೊಂಯ್‌ಚೆಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆನಿ ಗೊಂಯಾ ಪಾಸುನ್ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂನಿ ಮೈಲ್
ಯ್ಸ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಿದರ್ಭಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್. ಹೆಂ ನಿಯತ್
ಲಿಕ್ ರವೀಂದ್ರಬಾಬಾನ್ ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂ ಚಲಯಿಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಹೆಂ 1956ಂತ್
ಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ 'ಮಿರ್ಗ್' ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

"ಲೋಕ್‌ಭಾಸಾಂಚಿ ಮಿರ್ಗ್ ಲಾಗಲೆಂ"

– ಸಂಪಾದಕೀಯ್

"ಪೊರ್ನೆಂ ದಿಸಾಂ ಘುಡಿಯೆ ರಳತ. ಪುಣೂನ್ ಪೊರ್ನೊ ಸಂಕಲ್ಪ ರಳನಾ ದ್ಭುಣ್‌ಟಾತ್. ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂ ವೈರ್ ಜಾಲಿಂ ಜಾತಲೀಂ, ಕೊಂಕಣೀ ಭಾಷೆಂತ್ ಕ್ ನೆಮಾಳೆಂ ಚಲೊಂಚೆಂ ಅಶೆಂ ಆಮಿ ಯೆವ್ವಿಲ್ಲೆಂ. ಪುಣೂನ್ ಜಾಯತೆ ಡ್‌ಮೆಳ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಗೂನ್ ತೆಂ ತೆ ವೆಳಾರ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೂಂಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ ನಾ. ಯ್ಜ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್‌ರಾಂತ್ ಆನಿ ಇತ್ಲೆ ಪೈಶಿಲ್ಯಾನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್ನಾ, ಕ್ ಪೊರ್ನೊ ಸಂಕಲ್ಪ ಫಳಾಕ್ ಯೆತಾ ಹೆಂ ಪಳೊನ್ ಜಿವಾಕ್ ಲ್ಹಾನಾಂ-ಮಾನ್ಯಾಂತ್ಲೀ ಖೋಸ್ ಜಾಯ್ನಾ!

ಸಂಸಾರಾಚೊ ಏಕ್ ನೆಮ್ ಆಸೊ ಆಸಾ ಕಿಂ ಜೆನ್ನಾ ಜೆವ್‌ಪಾಖಾವ್‌ಪಾಕ್ ನ್ಹ್ ಮೆಳ್ನಾ ತೆನ್ನಾ ಲೋಕ್‌ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಡ್‌ಟಾ. ಕೊಂಕಣೀಂತ್ ಬರೋಪಿ ಲೋಕ್ ಡ್‌ಶೆ ನಾಂತ್. ವಾಚ್‌ಪಿ ಆನಿ ಬೋವ್ ಕರೂನ್ ವಿಕ್ತೆಂ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚ್‌ಪಿ ಕಿತ್ಲೆ ಳ್‌ತೀತ್ ಮ್ಹುಣ್‌ಪಾಚಿ ಖಾತ್ರಿ ಕೋಣ್ ದೀತ್? ಆನಿ ತರಿ ಆಸ್ತಾನಾ ಏಕಾ ಟ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ನೆಮಾಳಿಂ ಉಜ್‌ವಾಡಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾಂತ್! ಹೆಂ ತ್ಯಾಯ್ ಕಿತೆಂ' ಚಲ್ಲಾಂ ಜಾಯ್ತ್; ಪುಣೂನ್ ತಾಕಾ ಉಪಾಯ ನಾ ಜೀವನ್ ಜಶೆಂ ಸಾ ತೆಚ್ ರೂಪಾನ್ ತಾಜೆಕಡೆನ್ ಪಳೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆನಿ ತಾತೂಂತಲ್ಯಾನೂಚ್ ಟ್ ಕಾಡೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ದುಬಾವಾಂ ವಿರ್ಯೆತ್ ಸಾಂಗೂಂ ಯೆತಾ ಜೆ ನೆಮಾಳ್ಯಾರ್ ಬರೋಪಾಂಚೊ, ವಾಚ್‌ಪ್ಯಾಂಚೊ ಆನಿ ಗ್ರಾಹಕಾಂಚೊ ಪಾಲವ್ ತಾಚೆ ಪಿರಾಯೆಚೀ ಖಾತ್ರಿ ದೀಂವ್ಕ್ ಯೆನಾ.

ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ನೆಮಾಳಿಂ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾತ್ ತಾತೂಂತ್ ಆನೀಕ್ ಎಕಾಚೀ ಭರ್ ಫಾಲ್ಚಿ ಹೆ ಹೆತೂನ್ ಆಮಿ ಹೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ಕೊಂಕಣೀ ಆಮ್ಚಿ ಆವೈಭಾಸ್ ಆಮ್ಕಾ ಆತ್ಮೊ. ತೊ ಪಾಲೆತಲೊ. ಫುಲ್ತಲೋ, ಪರ್ಮಳ್ಟಲೊ ಕೊಂಕಣೀ ಮಾರ್ಫ್ತೂಚ್ ಮ್ಹಣಪಾಚೆಂ ಆಯ್ಚೆಂ ವಿಜ್ಞಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಮಾಗೀರ್ ತೀ ಕೊಂಕಣೀ ಕಿತ್ಲೀಯ್ ಲ್ಹಾನ್ ಆನಿ 'ಹೆಂಗಾಡೀ' ಆಸನಾ! ಮನ್ಸ್ಯಾಚೆ ಅಂತಸ್ಕರ್ಣಾಚೆಂ ತಳಾಮೆರೇನ್ ಪಾವ್ಪಾಚೆಂ ಏಕೂಚ್ ಸಾಧನ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾರ್ಜಿ ಭಾಸ್. ತೋ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಸಾಂನಿ ಉಲ್ಲೊಂವ್ಕ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಕ್ನಾ ಆಸೋ ಹಾಜೊ ಅರ್ಥ್ ನ್ಹಂ. ನಾಟಕಾಂತ್ ದಾದ್ಲೆ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆಂ ಸಂವಂಗ್ ವೇಸ್ ಬರೆಂ ಕರೂನ್ ದಾಖೈನಾತ್? ಸ್ವಭಾವಿಕ್ಪಣ್ ಆನೀ ಅಭಿಜಾತ್ಪಣ್ ಆವೈ ಭಾಷೆಂತೂಚ್ ಆಸ್ತಾ.

ಹೆ ತತ್ವಾಂಚೆಂ ಮಹತ್ವ ವಳ್ಖೂನ್ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಘಾಟಿಂ ಪಿಡಿಲ್ಲೆ ಜಮಾತೀಂಚ್ಯಾ ಕಿತಲೆಶೇಚ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಲೆಗೀತ್ ವೈರ್ ಕಾಡ್ಚೆಲೆ ಯತ್ನ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಆನಿ ಸಾಮಾನ್ಯತಾಯೆನ್ ಜಾಂಕಾಂ ಹಿಂದಿ ಭಾಸಾಂಚ್ಯೊ 'ಬೋಲಿ' ಮಾನ್ತಾತ್ ತ್ಯಾ ಮಾರ್ವಾಡಿ, ಮೆವಾಡಿಂ. ಹರಿಯಾನೀ ಬುಂದೇಲಿ, ಭೋಜ್ಪುರಿ, ಮಗಹಿ ಮರಹಿಕುಮಾಉನಿ., ಗಢವಾಲೀ, ಮೈಥಿಲೀ ಸರ್ತ್ಯಾ ಪೋಟ್ ಭಾಸಾಂತೂಯೀ ಪುಸ್ತಕೀ ಬರಪಾವಳ್ ಸುರು ಕರ್ಚ್ಯೊ – ಆನೀ ಜಾಯ್ತೆ ಭಾಸಾಂನೀ ತೀ ಜಾಲ್ಯಾಯ್ – ಆನೀ ಸಗ್ಳೆ ವೆಳ್ಹಾರ್ ತಾಂಚೆಂ ವರ್ವಿಂ ಜಾವ್ಚೆಂ ಅಶೆಂ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಚೆ ಏಕ್ ಊಂಚ್ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಚೆ ಬರೋವ್ಪಿ ಮಹಾ ಪಂಡಿತ್ ರಾಹುಲ್ ಸಾಂಕೃತ್ಯಾಯನಾ ಸಾರ್ಕೆ ಮಣ್ಟಾತ್. ಮ್ಹಂಟ್ಕರ್ ಜಾಂಕಾಂ ವೈಲೆಂ ಮತ್ ಮಾನ್ಯ್ ಆಸಾ ತೆ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಪುತ್ ವೊಗೀ ಕಶೆ ರಾವ್ತೀತ್?

ಹೆ ತತ್ವಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣೀ ವಿಶಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಜೀ ಭಕ್ತಿ ದಿಸ್ತಾ. ತಿಕಾ ಲಾಗೂನ್ ತಿಚೀ ತಾಕತ್ ತಶೀ ಸೇವಾ ಕರ್ಚಿ ಮ್ಹಣೂನ್ ಆಮಿ ಹೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ. ಕೊಂಕಣೀಚೆರ್ ತಿಜೆ ಪುತಾಂಕಡ್ಸೂನ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಲೋಕಾಂಕಡ್ಸೂನ್ ಆಯ್ಜವೆರ್ ಜೋ ಅನ್ನ್ಯಾಯ್ ಘಡ್ಲಾ ತೋಯ್ ದುವ್ಷ್ ಕಾಡ್ಪಾಕ್ ಜ್ಹಾಯ್.

ಲೋಕ್ಭಾಸಾಂಚಿ ವಾಡ್ ಕರ್ಚೆಲೆ ವೈಲೆ ಮ್ಹಣ್ಲೆ ಆಡ್ ಕಾಂಯ್ ಜಾಣ್ ಜೋ ಏಕ್ ಮುದ್ದೋ ಫುಡೆಂ ಕರ್ತಾತ್ ತಾಕಾ ಆದಿಂ ಜಾಪ್ ದಿವ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್. ತೆ ಮ್ಹಂಟಾತ್ ಕಿಂ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಾಂತ್ ಆದಿಂಚ್ ಪೈಲೊ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಆಸಾತ್. ತಾಂಚಿಂ ಎಕಾಮೆಕಾ ಕಡೆನ್ ಚಲ್ಲೆಲಿಂ ಕೆಸ್ತಾವಾಂ ಪಳೆತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಆನಿ ಪೋಟ್ ಭಾಸಾಂಕ್, ಆಮಿ ಮ್ಹಂಟಾತ್ ತೆ ಭಾಷೇನ್ ವೈರ್ ಕಾಡ್ಚೆಲೆ ಯತ್ನ್ ಚಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಾತ್ಠಿಂ ಪನ್ನಾಸ್ ವೆಗ್ಳಿಂ 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಂ' ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚ್ಯೊ ತಿಸತ್ಯೊ – ವಾದರ್ಯೊ ಜಾತಲ್ಯೊ. ಹಾಂಚೆ ಮತಾನ್

ಾಸ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, 'ಪ್ರಾಂತ್'!

ಆಮ್ಕಾಂ ಹೆಂ ಭಂಯಾಚೊ ನಿಖಾಲೂಸ್ ಭಂಯ್ ದಿಸನಾ. 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಂ' ರ್ಮಿತಾತ್ ತ್ಯೋ ಭಾಸೋ ನ್ಹಯಿಂ. ತಾಂಚಿ ಕಾರಣಾಂ ವೆಗ್ಳಿಂ ಆಸಾತ್. ಏಕ್ ತರ್ ಪ್ರಾಂತಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಜಗಡೂಯಾಂನಿ ಕಾಂಯ್ ಜಣಾಂಚಿ ಸುವಾರ್ತ್ ಘುಸ್ಪಲ್ಲೆ ಆಸಾತ್ (Vested interests). ಆನಿ ದುಸ್ರೆಂ, ವೆಗ್ಳೆಂ ಚಾರಾಚೆಂ ವೀಖ್ ಮ್ಚೆ ಮೆಂದತೂಚ್ ಆಸಾ ತೆಂ ಜೆಮೆರೆನ್ ಥೈಂ ಆಸಾ ತೆಮೆರೆನ್ ತೆಂ ಭಾಷೇಚೆ ಪ್ರಸ್ನಾಂತೂಚ್ ನ್ಹಂಯ್ ತರ್ ಖೈಂಚ್ಯೆ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಪ್ರಸ್ನಾಂತ ದೆಂವ್ಕ್ ಶಕ್ತಾ. ಖೊನ್ 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾ'ಚೆ ಬಿಂಯಾನ್ ಭಾಸಾಂಚೆ ವಾಡಿಕ್ ಆಡ್ ಮೆಳಿಂ ಹಾಡ್ಚೆ ರಸ್ ಹೆ ವೀಖಾಕೂಚ್ ಆನಿ 'ಘುಸ್ಪಲ್ಲೆ' ಸುವಾರ್ಥಿಂಕ್ ನಾ ಕರ್ಪಾಕ್ ಆಮಿ ಾವರೂಂಯಾ. ಪ್ರಸ್ನ್ ಟಾಳ್ಳೆ ಮ್ಹಣೊನ್ ತೆ ಟಳ್ನಾತ್ ಆನಿ ಟಾಳೂನ್ ತೆ ಟೀಯ್ ನಾತ್.

ಆಮ್ಚೆ ಮತಾನ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲೆ ಲ್ಹಾನ್ವ್ಹಡ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಭಾಸಾಂನಿಂ ಆಪ್ಣಾಲೊ ಂಸಾರ್ ಆತಾಂ ನೀಟ್ ಮಾಂಡ್ಪಾಕ್ ಲಾಗೂಂ ಜಾಯ್. ಸಭ್ಯತಾಯೆಚೆ ಆನಿ ಂಸ್ಕೃತಾಯೆಚೆಂ ಹೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ ಆನಿ ಲಕ್ಷಣ್ ಆಮಿ ವಿಸರೂಂಕ್ ಫಾವ್ನಾ. ಮನೀಸ್ ತೆನ್ನಾ ಭಕ್ತೀನ್ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಆವೈ ಭಾಷೇಚೀ ಸೇವಾ ಕರ್ತಲೋ ತೆನ್ನಾಚ್ ತಾಚೊ ಆತ್ಮೊ ರ್ಮಳ್ಟಲೋ, ಆನಿ ತೆನ್ನಾಚ್ ತೋ ದುಸ್ರೆ ಭಾಸಾಂಚಿ; ಆಪ್ಲೆ ದೇಶಾಚಿ ಆನಿ ಂಸಾರಾಚಿ ಖರೆಲೀ ಸೇವಾ ಕರೂಂಕ್ ಪಾವ್ತಲೊ.

ಹೆಂ ಸತ್ಯ ಕೊಂಕಣೀ ಉಲೊವ್ಪಿ ಲೋಕಾಂ ಮುಖಾರ್ ದವರ್ಚೆಲೆ ಹೆತೂನ್ ಮಿ ಹೆಂ ನೆಮಾಳೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಕ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಹೋ ಯುಗ್ಧರ್ಮ ಾಳ್ಪಾಚೆ ಬಾವಾತಿಂತ್ ಆಮಿ ಫಾಟಿಂ ಉರ್ಚೆನಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಪಾಚಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಖಾತ್ರಿ ಸಾ.

ಆತಾಂ ಲೋಕ್ – ಭಾಸಾಂಚೆಂ 'ಮೀರ್ಗ್' ಲಾಗ್ಲೆಂ; ರೋವ್ ಫಾಲೂಂಯಾ!"

'ಮಿರ್ಗ್' ಪತ್ರಾಂತ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಲೇಖನಾಂ (ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್) ಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

(i) 'ಪ್ರಮಾಣ್' ಕೊಂಕಣೀ ಖೈಂಚಿ ?

(ಮಿರ್ಗ್ ವರ್ಸ್ 1 ಅಂಕ್ 2 ವಾರ್ದಾ 1 ಸೆಪ್ಟೆಂಬ್ರ್, 1953)

"ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಆಡ್ ಕಾಂಯ್ ಜಣ್ ಏಕ್ ಮುದ್ದೊ ಫುಡೆಂ ಕರ್ತಾತ್ ತೆಂ ಂಟಾತ್:

"ಮಾಲ್ವಣ್ – ವೆಂಗುರ್ಲೆಂ ಧರೂನ್ ಕಾರ್ವಾರ್–ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮೆರೆನ್ ಖಾಸಾ ಗೊಂಯಾಂತೂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಇತ್ಲ್ಯಾ ತರಾ ಆಸಾತ್ ಕಿಂ ತಾಂತ್ಲೆ

ಖೈಂಚೆ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ತುಮಿ 'ಪ್ರಮಾಣ್' ಮಾನ್ತಲೆ? ದರ್ ಎಕ್ಲೊ ಜರ್ ಆಪ್ಣಾಲೀಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫುಡೆಂ ಕರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಗಲೊ ಘುಸ್ಪಾಗಂದಳ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ನಾ?"

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಾವಳೀಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಹಾಲಿ ಮುಂಬೈಚೆಂ ಕಾಂಯ್ ಮರಾಠಿ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂನೀಯ್ 'ಕಾರ್ವಾರೀ', 'ಗೋಮಾಂತ್ಕೀ' ಆನಿ 'ಮಾಲ್ವಣೀ' ಕೊಂಕ್ಣೀ ವಿಶಿಂ ಚರ್ಚಾ ಚಲ್ತಾಲಿ. ಹೆ ಭಾಷೇನ್ ಕೊಂಕಣೀಚೀ ಸೇವಾ ಕರ್ಪಾಕ್ ವಾವುರ್ಪಿ ಲೋಕಾಂಕ್ ಹೋ ಏಕ್ ಮ್ಹಹತ್ವಾಚೊ ಪ್ರಸ್ನ ಪಡ್ಲಾ.

ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ 'ಸನಾತನ್' ಪ್ರಸ್ನ್ ಆಸತಾತ್. ಜೆನ್ನಾ ಎಕಾದಿ ವಸ್ತ್ ಕರ್ಚೀಚ್ ನ್ಹಂಯ್ ಅಶೆಂ ಮನೀಸ್ ಥಾರಾಯತಾ ತೆನ್ನಾಂ ತಿಚೆ ಆಡ್ ತೋ ತರೆ ತರೆಚೆ ಮುದ್ದೆ ಹಾಡ್ಟಾ. ಅಸಲೆ ಲೋಕಾಂಕ್ ಕಿತ್ಲೆಂಯ್ ದಾಂ ಸಮಜಾಯ್ಲೆಂ ತರೀ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆವ್ಪಾಚೆ ತೆ 'ಮೂಡಾಂ' ತೂಚ್ ನಾಸಲ್ಲೆಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಮಾಧಾನ್ ಕೆನ್ನಾಚ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ಪಣೂನ್ ವೈಲೊ ಪ್ರಸ್ನ ತರ್ ಕೊಂಕಣೀಚೀ ಸೇವಾ ಕರ್ಪಿ ಲೋಕಾಂಕೂಯ್ ಪಡ್ಲಾ. ದೆಖೂನ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ನಾವಿಶಿಂ ಸ್ಪಷ್ಟತಾ ಜಾವ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್.

ಸಗ್ಳ್ಯಾಂತ್ ಪೈಲಿಂ ಆಮಿ ಏಕ್ ಥಾರಾವ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್ ಕಿಂ ಗೋಂಯ್ಚೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕಾರ್ವಾರೀ ಕೊಂಕ್ಣೀ ಆನಿ ಮಾಲ್ವಣೀ ಕೊಂಕ್ಣೀ ಹ್ಯೊ ವೆಗ್ಳ್ಯೊ ವೆಗ್ಳ್ಯೊ ಭಾಸೋ, ಕಾಯ್ ಏಕಾಚ್ ಭಾಶೆಚ್ಯೊ ವೆಗಳ್ಯೋ ವೆಗಳ್ಯೋ ಶೈಲ್ಯೋ? ಜರ್ ತ್ಯೊ ವೆಗ್ಳ್ಯೊ ವೆಗ್ಳ್ಯೊ ಭಾಸೋ ಆಸಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಲೋಕ್ ಭಾಸಾಂ ಖಾತೀರ್ ಆಮಿ ಜೋ ನೆಮ್ ಕೆಲಾ ತೋ ಹ್ಯಾ ಭಾಂಸಾಂಕೂಯ್ ಲಾಗೂ ಜಾತಾ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದರ್ ಭಾಶೇನ್ ಆಪ್ಲೊ ಸಂವ್ಸಾರ್ ನೀಟ್ ಮಾಂಡ್ಪಾಕ್ ಲಗಾಪ್ ಆನಿ ತೊ ಮಾಂಡ್ಣೆರ್ ಫಾಲ್ತಾನಾ ತಾಂಕಾಂ ಕೊಣೆಂಚ್ ಆಡ್ಮೆಳೆಂ ಹಾಡಪ್ ನಾ. ಮಾಗೀರ್ 'ಖೈಂಚೀ ಕೊಂಕಣೀ ಪ್ರಮಾಣ್' ಹೋ ಪ್ರಸ್ನೂಚ್ ಉಬೊ ರಾವ್ನಾ!

ಪಣೂನ್ ಜರ್ ತ್ಯೋ ವೆಗಳ್ಯೊ ವೆಗಳ್ಯೊ ಭಾಸೋ ನಾಸೂನ್ ಎಕಾಚ್ ಭಾಷೆಚ್ಯೊ ವೆಗಳ್ಯೊ ವೆಗಳ್ಯೊ ಶೈಲ್ಯೊ ಆಸತ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ದುಸ್ರೆ ತರೇನ್ ಯೆವ್ಜಪಾಕ್ ಜಾಯ್. ಪೈಲಿಂ ಪಳೆಪಾಕ್ ಜಾಯ್ ಕಿಂ ಹಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೀಯ್ ವಿಶೇಷತಾಯ್ ಕಾಂಯ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಚ್ ಭಾಸಾಂಚಿ? ಕೊಂಕಣೆಚಿ ವಿಶೇಷತಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿಜೀಂ ಕಾರಣಾಂ ಕಿತೆಂ? ಆನಿ ಜರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಚ್ ಭಾಸಾಂಚಿ ಹಿ ತರಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಸಾಂನಿ ಹೋ ಪ್ರಸ್ನ್ ಕಸೊ ಸೊಡ್ಶೈಲಾ?

ಸಂವ್ಸರಾಂತ್ಲಿ ಖೈಂಚೇಯಿ ಭಾಸ್ ಘೆತಲೀ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೀ ಕೆನ್ನಾಚ್ ಏಕ್ರೂಪೀ ನಾಸಲೀ ಆನೀ ಆತಾಂಯ್ ನಾ ಮ್ಹಣಪಾಚೆಂ ಘುಸ್ಘುಶೀತ್ ಬರೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ದರ್ ವಾರಾ ಕೊಸಾಂಚೆರ್ ಭಾಸ್ ಬದಲ್ತಾ, ಹೋ ನೇಮ್ ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖೈಂಚ್ಯಾಯ್ ಭಾಷೇಕ್ ಲಾಗೂ ಜಾತಾ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಸ್ ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ಲಿ ಏಕ್ ಗಿರೆಸ್ತ್ ಭಾಸ್

ೃಂಯಯ್? ಪಣೂನ್ ಜೋ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೆಲ್ಸಾಕ್ ಉಲೈತಾತ್ ತಿ ಲಂಡನಾಚೆ ಲೋಕಾಂಕ್ ಸಮಜ್ನಾ ಮ್ಹಣ್ಟಾತ್. ಆನಿ ಜೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ 18ವ್ಯಾ ಶೆಂಕಡ್ಯಾಂತ್ ರೈತಾಲೆ ತೀ ಆಜ್ ವರೈನಾತ್. ಜೆ ವಾಯವಲ್ಶೆ ಇಂಗ್ಲಿಷೀಕ್ 'ಸ್ಟೆಂಡರ್ಡ್' ಮ್ಹಣೂನ್ ಮಾನ್ತಾಲೆ. ತೀ 'ಡಾಯಿಂಗ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮಪಾರ್ಕ ತೆಂಕಿಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಶೆಂ ಬರ್ನಾಡ್ ಷಾ ಮ್ಹಣ್ಟಾ!

ಫ್ರಾಂಸೇಜೀಚಿ ಆನಿ ಪುರ್ತುಗೇಜೀಚಿಯ್ ಹೀಚ್ ಗತ್. ಆನಿ ಸಂವತ್ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖೈಂಚೆಯ್ ಭಾಷೇಚೀ ಹೀಚ್ ಗತ್. ಕೊಂಕ್ಣೀಚ್ ಸಂವ್‌ಸಾರಾ ಭಯ್ಲಿ ನ್ಹಂಯ್.

ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಜಶೀ ಖೈಂಚೀಚ್ ಭಾಸ್ ಏಕ್‌ರೂಪೀ ನಾ ತಶೀಚ್ ಬರೊವ್ಪಾಂತೂಯ್ ತೀ ಚಡ್‌ಶಿ ಖೈಂಚ್ ಮೆಳ್ನಾ.

ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಂತ್‌ಲ್ಯೋಚ್ ಕಾಂಯ್ ಭಾಸೋ ಘೆವ್ಯಾಂ.

ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವೆಗಳ್ಯಾ ವೆಗಳ್ಯಾ ಕಾಳಾಂತ್ ಏಕಾಚ್ ಭಾಷೇಚಿಂ ವೆಗ್ಳಿಂ ವೆಗ್ಳಿಂ ರೂಪಾಂ ಆಸತಾತ್ ಹೆಂ ತರ್ ಜಾಲೆಂಚ್. ಪಣೂನ್ ಏಕಾಚ್ ಕಾಳಾಂತ್ ಲೆಗೀತ್ ತ್ಯೋ ಏಕ್‌ರೂಪೀ ಆಸೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಅಸೊ ನೇಮ್ ನಾ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಆನಿ ಶರದ್‌ಬಾಬು ಹೆ ಏಕಾಚ್ ಕಾಳಾಂತ್ಲೆ ಆನಿ ಏಕಾಚ್ ಬಂಗಾಲೀ ಭಾಷೇಚೆ ದೋನ್ ವ್ಹಡಲೆ ಬರೊವ್ಪಿ, ಕಾಯ್ ನ್ಹಂಯ್? ಹಾಂಚೆ ಭೀತರ್ ಕೊಣಾಚೀ ಬಂಗಾಲಿ ಪ್ರಮಾಣ್? ದೊಗಾಂಚ್ಯೊಯ್ ಭಾಸೋ (ರೂಪಾಂ) ಸಾಮ್‌ಕ್ಯೊ ವೆಗಳ್ಯೊ ಮ್ಹಣಪಾಚೆಂ ಬಂಗಾಲೀ ಭಾಸ್ ಜಾಣಾಂ ಜಾಲ್ಲೊ ಖೈಂಚೊಯ್ ಮನೀಸ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೋ. ಬಂಗಾಲೀ ಭಾಷೇಚಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿವರೀ ಕಿತ್ಲೀಶೀಂಚ್ ರುಪಾಂ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ದರ್ ಏಕಲೋ ಬಂಗಾಲೀ ಬರೊವ್ಪಿ ಆಪಾಪ್ಲೆಚ್ ರೂಪಾಂತ್ ಬರೈತಾ. ಆನಿ ಕೊಣಾಕೂಚ್ ಕಾಂಯ್ಚ್ ದಿಸಾನಾ!

ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೇಚೆಯ್ ಹೀಚ್ ಗತ್. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ಲಿ ಗುಜರಾತೀ ಆನಿ ಅಹಮದಾಬಾದಾಕಡ್ಚಿ ಗುಜರಾತಿ ಹಾತೂಂತ್ 'ಕಾರವಾರಿ' ಆನಿ 'ಗೋಮಾಂತಕೀ' ಪರಸೂಯ್ ಚಡ್ ಅಂತರ್ ಆಸಾ. 'ಅಶೆಂ ಅಸುನೂಯ್ ಜವೇರ್‌ಚಂದ್ ಮೆಘಾಣೀ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರೀ' ಗುಜರಾತೀಂತ್ ಬರೈತಾತ್. ಆನೀ ದೊಗಾಚೀಂಯ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೋಕ್ ರುಚೀನ್ ವಾಚ್‌ತಾತ್.

ಹಾಲಿ ಆಮ್ಚೆ ಕಾಂಯ್ ಲೋಕ್ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಂಕಾಯ್ ಹೋ ಪ್ರಸ್ನ್ ವಿಚಾರೂನ್ ಪಳೊಂಯೆತ್. ರಾಮವೃಕ್ಷ ವೇನಿಪುರೀಚಿ ಹಿಂದಿ ಆನಿ ಪ್ರೇಮ್‌ಚಂದಾಚೀ ಹಿಂದಿ ಹಾತೂಂತ್ ಅಂತರ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಆಸಾ? ಹಜಾರಿಪ್ರಸಾದ್ ದಿವ್ವೇದಿಚಿ ಹಿಂದಿ ಆನಿ ಪಂಡಿತ್ ಸುಂದರ್‌ಲಾಲಾಚಿ ಹಿಂದಿ ಹಾತೂಂತ್ಲೀ ಖಂಚೀ "ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್" ಹಿಂದಿ?

ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕಣೀ ಖೈಂಚೀ? ಹೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ದುಷ್ಟಪಣಾನ್ ಕೆಲ್ಲೋ ನಾಸತ್ ರ್ ತಾಂಕಾ ವೈರ್ ಜಾಪ್ ಮೆಳ್‌ಪಾಕ್ ಜಾಯ್. ಜಾಕಾ ಜೀ ಶೈಲೀ ಸ್ವಭಾವಿಕ್

ತ್ಯಾಚ್ ಶೈಲಿಂತ್ ತಾಣೆಂ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ತಾತೂಂತೂಚ್ ಸುಂದರ್‌ಕಾಯ್ ಆಸಾ. ಪ್ರೊ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಶಂಕರ್ ನಾಯ್ಕಾಕಚೆಂ 'ಸೋರ್ತಿಕಾರ್'ವೋ 'ಚವತಿಚೋ ಚಂದ್ರ' ಹೆ ಫಾರ್ಸ್ 'ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್' ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಬರ್ಯೆಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಚಿ ಸಗ್ಳೀ ಗೊಡೀಚ್ ನಾ ಜಾತ್‌ಲೀ ಆಸಲಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೆನ್ನಾ ಜೀವನಾಕಡೇನ್ ಸಂಬಂಧ್ ದವರ್ತಾ ತೆನ್ನಾಚ್ ತೆಂ 'ಜಿವಂತ್' ಆಸತಾ. ಅಡೆಚೆ ಬಾಂದಾನಿ ತಾಕಾ ಬಾಂದೂ ಜಾಯ್ನಾ.

ದೆಖೂನ್ ಬೆಷ್ಟೆ 'ವಾದ್' ಮಾಜೌಚೆ ಪರಸ್ ಆಪಾಪ್ಲೆ ಶೈಲೀಂತ್ ಬರೋಪಾಕ್ ಲಾಗೂಂಯಾ ಆನಿ ವಾಚೂಯಾ. 'ಮಾಲ್‌ವಣೀ' 'ಗೋಮಾಂತಕೀ ವೋ' 'ಕಾರವಾರೀ' ಮೋಡಿ ಕೊಂಕ್ಣೀಚ್ಯಾ ಆಂಗಾವೆಲ್ಯೊ ಮೊಲಾದೀಕ್ ವಸ್ತೀ. ತಾಂಚೋ ಕೆಳ್‌ವಣ್ ಸಾರ್ಕಿ ವರೀ ಜಾವ್‌ಪಾಕ್ ಜಾಯ್. ಆಜ್ ಆಮ್ಕಾಂ ತ್ಯೋ ಶೈಲ್ಯೋ ವಾಚ್‌ಪಾಚೀ ಸಂವೈ ನಾಸಲೆಲ್ಯಾನ್ ಸುರ್‌ವಾತೀಕ್ ಮಾತ್ಸ ಚುಕಿಲ್ಲೆ ಭಾಷೇನ್ ದಿಸ್ತಲೆಂ. ಪಣೂನ್ ಮಾಗಿರ್ ಸಂವ್‌ಕಳ್ ಜಾತಲಿ. ಆನೀ ತಾಂತಲೋ ಖೂಬೀ ಆನಿ ಗೊಡೀಯ್ ಆಪೋಆಪ್ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಯೆತ್ಲಿ.

ಶುದ್ಧ ಬರಪಾಚೆ – Orthography ಚೆ ಮಾತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೇಮ್ ಕರ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್."

–'ಸಂಪಾದಪೀ'

(ii) "ಮಾಯ್–ಬಾಸಾಂಚೆಂ ಮಹತ್ವ"

(ಮಿರ್ಗ್ ವರ್ಸ್ 1 ಅಂಕ್ 2 ವಾರ್ದಾ 1 ಸಪ್ಟೆಂಬ್ರ್, 1953.)

"ದೇಶಾಚೀ ನವೀ ಆನಿ ಫುಡ್ ಫುಡಣ ವಾಸೊವ್ಪಾಂತ್ ಆನಿ ಸಮಾಜಾಚೆ ಉದರ್‌ಗತೀಚೋ ಪ್ರಸ್ನ ಸೊಡೊವ್ಪಾಂತ್ ಮಾಯ್ – ಭಾಸಾಂಕ್ ಕೆದೆಂ ಮಹತ್ವ ಆಸಾ ಹಾಜಿ ಆಮ್ಚೆ 'ಭಾಗ್ಯ–ರಚೈತ್ಯಾಂಕ್' ಮಾತೂಯ್ ಖಬರ್ ನಾ. ಮಾರ್ವಾಡಿ, ಹರಿಯಾನಿ, ಭೋಜಪುರಿ, ಮಗಹಿ, ಕುಮಾಉನಿ, ಗಢವಾಲಿ ವೋ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ತಾಂಚೆಂ ಆಪಣಾಲೆಂ ಅಶೆಂ ಏಕ್ ವೆಗಳೆಂ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಆಸಾ ಹೆಂ ಕಿತಲೆ ತರಿ ದಳಿದ್ರ ಮೆಂದು ಮಾನೂಂಕೂಚ್ ತಯಾರ್ ನಾತ್. ಲಕ್ಷಾಂನಿಂ ಆನಿ ಕೋಟ್ಯಾಂನಿಂ ಮನೀಸ್ ಜ್ಯೋ ಭಾಸೋ ಉಲೈತಾತ್ ತಾಂಕಾಂ ಹೆ 'ವಿದ್ವಾನ್' "ಬೋಲಿ" ಮ್ಹೂಣ್ ಕುಸ್ಕುಟಾಯ್‌ತಾತ್ ಆನಿ ಹೆ ಪ್ರಸ್ನಾಕೂಚ್ ಕೂಸ್ ಮಾರೂಂ ಸೋದ್‌ತಾತ್. ಹ್ಯೋ ಜೀವಂತ್ ಭಾಸೋ, ತೆ ತೆ ಥಳಾವೈಲೆ ಲೋಕಾಚೆಂ ಅಂತಸ್ಕರಣ ಹಾಲಿಂನ್ ಜಾಗೆಂ ಕರ್ಪಾಚಿ ಶಕ್ತ್ ತೆ ತೆ ಮಾಯ್–ಭಾಸಾಂಕೂಚ್ ಆಸ್ತಾ ಮ್ಹಣಾಪಾಚೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಗಿನ್ಯಾನುಚ್ ನಾಸ್ತಾ. ಬರೆಚಾಸೊ ಮಾಂಯ್ ಬಾಸಾಂಕ್ ತಾಂಚೆ "ಲಿಖಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ" ನಾಶಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಅಸಲೆ. ಲೋಕಾಂಕಡ್‌ಸೂನ್. ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೆವ್‌ಪಾಚೊ ಬೌಮಾನ್ ಮೆಳ್‌ನಾ. "ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ" ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ ನಾ ಹೆಂ ತಾಂಚೆಂ ದುರ್ದೈವ್ ಖರೆಂ. ತಾಂಚ್ಯಾಂತ್ ಜರ್ ಲಿಖಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸ್ತಾ ತರ್ ಲೋಕಾಂಕ್

ಚೆವಿಶಿಂ ಜೆ ಕಿತಲೇಶೆಚ್ ಅರ್ಥ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆ ದುಬಾವ್ ಘಳ್‌ಟಾತ್ ತೆ
ಂಚ್‌ಕೂಂಕೂಚ್ ಪಾವ್ಷೆ ನಾಶಿಲ್ಲೆ.

ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್ ಜಾಂವ್-ನಾಕಾ ಜಾಂವ್, ಆಯ್ಜ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಫಾಲ್ಯಾಂ
ಮಾಯ್- ಭಾಸಾಂಚೋ ಪಾಲವ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಘೆಂವ್‌ಚೋಚ್ ಪಡಟಲೊ.
ರತೆಕ್ ಜಾಗೃತಾಯ್ ಹಾಡೂಂಕ್ ಆನಿ ದುಸ್ರೀ ವಾಟ್ ನಾ. ಕಿತಲೀಶೀಂಚ್ ಶತಕಾಂ
ಶೂನ್ ಹೆ ದೇಶಾಚಿ ಜನತಾ ನಿರಷ್ಕರ್ ಉರ್ಲ್ಯಾ. ಲೋಕಾಕ್ ತಾಂಚೆ ಮಾಂಯ್
ಭಾಸಾಂತ್ ಲ್ಯಾನೂಚ್ ಜರ್ ಆಮಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದೀಂವ್ ತರ್ ಥೋಡೆಚ್ ಕಳಾವಾ
ತರ್ ಅಖೆ ದೇಶಾಕ್ ಬರ್ಪಿ- ಅಕ್ಷರಿ ಕರ್ಪ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾತಾತ್. ಮುಳಾವೆಂ
ಂಚ್ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಯ್-ಭಾಸಾಂ ವರ್ವಿಂ ಚಲ್ಯೆಲ್ಯಾಂರ್ ನಿರಕ್ಷರತೆಚೆಂ
ತ್ 'ಪ್ರೂ' ಕೆಲ್ಲೆಭಾಷೇನ್ ನಾಶ್ ಜಾವ್ನ್ ವೆತಲೆಂ. ಅಣ್ಣಡಿ ಜಾಂಟೆ – ನೆಂಟ್ಯಾಂಕ್
ರ್‌ಟಿ ನಾಗರೀ – ವರ್ಣಮಾಲಾ ಶಿಕ್ಯೆಲ್ಯಾರ್ ಪುರೊ. ವ್ಹೋ ವರ್ಣಮಾಲಾ ಶಿಕೊಂಕ್
ಚ್ ಸೋಪಿ. ಕಾಂಯ್ ಲೋಕ್ ತರ್ ಕೀ ಸಾತ್ ಆಟ್ ದಿಸಾಂತೂಚ್ ಶಿಕೊನ್
ಡೈತಾತ್. ಲಿಪಿ ಶಿಕತ್‌ಕೂಚ್ ತಾಂಚೆ ಹಾತಾಂತ್ ಮಾಂಯ್-ಭಾಷೆಂತ್ ಛಾಪಿಲ್ಲಿಂ
ಸ್ತಕಾಂ ದಿಂವ್ಚಿಂ. ತೆ ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯೊ ಅಲಿಖಿತ್ ಕಾಣ್ಯೊ, ಹೊಂವ್ಯೊ, ಕವನಾಂ ಬಿ.
ಛಾಪಿ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಆಸಾತ್. ತರ್ ಚಡ್ ಬರೆಂ. ಅಶೆಂ ತರೆನ್ ತೆ ಮಾಂಯ್
ಭಾಷೆಂತ್ಲೆ ಅಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೂಚ್ ಜರ್ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿಂತ್ ಬಳ್‌ಸಾಯ್ತ್ ತರ್
ಂಶೆಂಚ್ ಕಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ ವೆತಲೆಂ.

ಮಾಯ್-ಭಾಷೆಂಚೆ ಹೆ ಶಕ್ತೀಚಿ ತೋಖಣಾಯ್ ಮ್ಹ ಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ನಿರೀ ಕಲ್ಪನಾ
ಂಯ್. ರಾಶಿಯೇನ್ ಥೋಡೆಚ್ ಕಾಳಾ ಭಿತರ್ ನಿರಕ್ಷರತಾ ಸೋಂಪ್ಯೆಲಿ, ನಿವಳ್
ಖಿತೂಚ್ ನ್ಹಂಯ್ ತರ್ ಅಲಿಖಿತ್ ಮಾಯ್ – ಭಾಸಾಂಚೋ ಲೆಗೀತ್ ಪಾಲವ್
ವ್ನ್ ತಾಣೆಂ ಲ್ಹಾನಾ – ವ್ಹಡಾಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದಿವ್‌ಪಾಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲಿ.
ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ವೆಗ್‌ವೇಗ್‌ಳೆ ಮಹತ್ವಾಚೆ ವಿಷಯಾಚೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ತೆ
ಮಣಕುಲೆ ಭಾಸಾಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚ್‌ಲೆ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಾಶಿಯೇನ್ ಹಿ ರೀತ್
ಪ್ಕಾರಾಯ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸೋಂವಳೆಪಣಾನ್ ಆಮಿ ನಾಕ್ ಖಳ್‌ವಟಾಂವ್ಚೆಲೀ ಗರಜ್
ಆನಿ ಮಾಯ್-ಭಾಸಾಂಚೆ ಪಾಲವಾನ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಚಲ್ಯೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಸಲೆಂಚ್
ತರ್ ಲಾಗಾನಾ. ಬಹು-ಜನಾ ಭಿತರ್ ವಿದ್ಯೆಚೊ ಪ್ರಸಾರ್ ಕರ್ಪಾಚೋ ಹೋ
ಚ್ ಖಾಶೆಲೋ ಉಪಾಯ್ ಆಸಾ. ಮಾಯ್-ಭಾಷೆಚೆ ಶಿಕ್ಷಣಾವಾಂಗಡಾಚ್
ತೆ ದೇಶಾಂತ್ ಆಮಿ ವ್ಹಡ್ ಪಾಂವ್‌ಡ್ಯಾರ್ ಚಲ್ತೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಚೆಂಯ್ ಶಿಕ್ಷಣ್
ೀಕಾಂಕ್ ದಿಂವ್ ಜಾಯ್. ಅಶೆ ತರೆನ್, ಏಕಾ ವಟೆನ್ ದರ್ ಮಾಯ್ –
ಷೇಚಿ ಆನಿ ತೀ ಉಲ್‌ಪಿ ಲೋಕಾಂಚಿ ಬೌದ್ಧಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಉದರ್‌ಗತ್
ತ್‌ಟಲೀ, ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ವಾಟೆನ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಂತ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೇಚೀ ಜೋಡ್ ದವರಿಲ್ಲಿ
ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ದೇಶಾಚೆ ವ್ಯವಹಾರಾಚೆಂಯ್ ಏಕವಟ್ ಸಾದ್‌ತಲೀ.

ಮಾಯ್ - ಭಾಷೆಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ ನಿಖಟೆಂ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಪುರ್ತೆಂಚ್ ಆವಟಿಲ್ಲೆಂ ನಾ. ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಬಾರಾಂತ್ ಲೆಗೀತ್ ತೆಂಚ್ ತತ್ವ್ ಪಾಳೂಂ ಜಾಯ್. ಸಾದೆ ಲೋಕಾಂ ಮೆರೆನ್ ಜರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಕರ್ತವ್ಯಾಂಚಿ ಜಾಯ್ಣಿ ಪಾಂವ್ ಜಾಯ್ ತರ್ ಮಾಯ್ - ಭಾಸಾಂಚೋ ಪಾಲವ್ ಘೆತ್ಲೆ ಬಗರ್ ಸುಟ್ಕಾವಾಟ್ ನಾ. ಪೂಣ್ ಕಾಂಯ್ ಲೋಕಾಂಕ್ ಹೆಂ ಮಾನ್ನಾ. ಜಾಣೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಆನಿ ಬರಪ - ಅಕ್ಷರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಪ್ಣಾಲೆಚ್ ಅಧಿಕಾರಾಚಿ ಜಾಳವಣ್ ಅಶೆಂ ಧರೂನ್ ಬಹುಜನಾಚೆ ಅಜ್ಞಾನಾಚೆರ್ ಆಪ್ಣಾಲೋ ನಿರ್ವಾಹ್ ಚಲೈಲಾ ಆನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸ್ಥಾಪಲ್ಲ್ಯಾ ತೇಚ್ ಲೋಕ್ ಹೆ ಜನತಂತ್ರಿ ತತ್ವಾಚೋ ವಿರೋಧ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೇ ಲೋಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸಮಾಜಾಚೆ ವಾಡ್‌ಟೆ ರುಕಾರ್ ಚಡಿಲ್ಲಿ ವೆನೆಲ್. ತಾಂಚಿ ಪಾಳಾಂ ಜಮ್‌ನೀರ್ ಪಾವ್‌ನಾಂತ್. ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚೆ ದಿವಾರ್ ತಾಂಣಿ ಪಾಲೆವಪ್. ಆನಿ ದುರ್ದೈವಾನ್ ಹೆ ಅಸಲೆಚ್ ಲೋಕಾಚೆ ಹಾತಾಂತ್ ಆಜ್ ರಾಜನೀತಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಜಾಪ್ ಸಾಲ್‌ಕೀ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಗೆಲ್ಲೆ ಮುಸ್ತೀಂತ್ ಹೇ ಲೋಕ್ ಘುರಾದಾರಾಂತ್ ಲೆಗೀತ್ ಇಂಗ್ಲೇಜ್ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಆನಿ ಪಾಪಾ - ಮಮ್ಮಿ ಕರೂನ್ ಘೆವ್‌ಪಾಂತ್ ಧನ್ಯತಾಯ್ ಮಾನ್ತಾಲೆ. ಆತಾಂ ಹಿಂದೀಕ್ ಮಾನಾಚೋ ಪಾಟ್ ಮೆಳ್‌ಟಾಸೋ ಪಳೊನ್ ಹೆ ಲೋಕ್ ಹಿಂದಿಕ್ ವೆಂಗ್ ಮಾಂರೂಂ ಪಳೆತಾತ್. ಪೂಣ್ ಅಸಲೆ ಸುಆರ್ಥಿ ಆನಿ "ವೆನೆಲ್ಲೊ" ವೃತ್ತೀನ್ ದೇಶಾಚೆಂ ಭಾಗ್ಯ ಮ್ಹುಟ್ವೆಲ್ಲೆಂಶೆಂ ಮಾತ್ ಜಾತಲೆಂ.

ತರೀ ಹೇ ಕಾಳಾಂತ್ ಇಲ್ಲೆಂ ಇಲ್ಲೆಂ ಹೆ ಪ್ರಸ್ನಾಚೆರ್ ಜನೆತೆಚೆಂ ಚಿತ್ತ್ ವತಾ ಹೆಂ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆ ಮ್ಹಣೂಂಯೆತ್. ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೆ ಲ್ಹಾನ್ - ವ್ಹಡ್ ಮಾಯ್ - ಭಾಸಾಂತ್ ನೆಮಾಳಿಂ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಉಜ್‌ವಡೂಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಲೋಕ್ ಕಾಣ್ಯೋ ಆನಿ ಲೋಕ್ ಗೀತಾಂ ಹಾಂಚಿ ಅಪುರ್‌ಬಾಯೆನ್ ಪುಂಜಾವಣಿ ಚಲ್ಲ್ಯಾ. ಜೆನವೆ ಮತ್ತಾಚೆ ತರುಣ್ ಲೋಕ್ ಹೆಂ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಾತ್ ತೆ ಏಕ್ ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಕಾರ್ಯ ನಿಭೈತಾತ್ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೂಂ ಜಾಯ್. ತಾಂಚೆ ಕಾರ್ಯಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಘುಡಲೆ ಪಿಳ್ಗ್ಯಾಂತ್ ಜಾಸ್ತ ಬರೆಂ ಸಮಜ್ತಾಲೆಂ.

ಸಗ್ಳ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್ ಗರ್ಜೆಚೀ ವಸ್ತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದರ್ ಮಾಯ್-ಭಾಷೆಂತ್ ನೇಮಾಳಿಂ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೂಂ ಜಾಯ್. ಮಾಯ್ - ಭಾಷೆಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ ಬಹು-ಜನಾಕ್ ಅಜೂನ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಸಮ್‌ಜೂಂ ನಾತ್ಶಿಲ್ಯಾನ್ ಹೆ ನೇಮಾಳ್ಯಾಂಕ್ ಲೋಕಾಂಚೋ ಜಾಯ್ ತಿತಲೋ ಪಾಲವ್ ಏಕಾ ಭಾರಾನ್ ಮೆಳತೂಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೂಂ ನ್ಹಜೋ. ಪೈಲಿಂ ಪೈಲಿಂ ತಿಂ ಅಲ್ಪಾಯುಷಿಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಆಪೆಸಾನ್ ಧೀರ್ ವಗಡಾಂವ್ ಜಾಯ್ನಾ. ನವ್ಯಾನ್ ಕಾಮ್ ಚಲೈತ್ ರಾಂವ್ ಜಾಯ್. ಕಾಂಯ್ ಕಾಳಾನ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ಹಜಾರೂಚ್ ವರ್ಗಣೇದಾರ್ ಮೆಳತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ವ್ಹೋ ದೋನ್ ನೇಮಾಳಿಂ ಸೋಪೆಪಣೆಂ ಚಲೊಂಯೆತ್, ಆನಿ ತಾಂಚೆ ವತೀನ್ ದೇಶಾಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯೆಕ್ ಜಾಸ್ತ ಉಜಳ್ ಕರೂಂಯೆತ್.

ಆತಾಂ ಅಧಿಕ್ ಕಾಳ್ ಮೆರೆನ್ ಆಮಿ ಹೆ ದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಲ್ಹಾನ್ – ವ್ಹಡ್ ಮಾಯ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಕುಸ್ಕುಟಾಂವ್ ಜಾಯ್ನಾ ಆನಿ ದೇಶಾಚೊ ವಿಕಾಸ್ ಫುಡೋನ್ ಪಾಡೂಂಕ್ ತಾಂಕಾಂ ಮಾನಾ-ಬೌಮಾನಾನ್ ಯೆವ್ಕಾರ್ ದಿಂವ್ ಜಾಯ್ ಆಶಿ ದೇಶಾಚೆ ಆಯ್ಚೆ ಮುಖೇಲ್ ಪ್ರಸ್ನಾಂಚಿ ಆನಿ ಇತಿಹಾಸಾಚಿ ಮಾಗ್ಣಿ ಆಸಾ."

– *'ರಾಹುಲ್ ಸಾಂಕೃತ್ಯಾಯನ್'*

ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಿವರಾಯಿಲ್ಲಿಂ 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' 'ಸಾದ್' ನೆಮಾಳೆಂ, 'ಸಾಳಿಕ್' ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಆನಿ ವಾರ್ದಾಂತ್ಲೆಂ 'ಮೀರ್ಗ್' ಹಿಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಪತ್ರಾಂ ಹಾತಾಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಚಳ್ವಳೆಚೆ ವಿಶಯ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ಲೊ.

ಹ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ 2 ಹಾತಾಳಿಂ ಮುಂಬಯ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲಿಂ. 'ಆವೈ' ಆನಿ 'ಸಾಂಗಾತಿ.'

ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಶೆಣ್ವೈ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾನ್ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಂ ಉಲವ್ಪ್' ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ವಿವರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ :-

"'ಆವೈ' ತಿ- ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ದಿನಕರ್ ಬಾಬ್ ದೆಸಾಯ್ ಎಂ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ., ನಂದ ಬಾಬ್ ತೆಲಿಂಗ ಬಿ.ಎ., ಜಯವಂತ್ ಬಾಬ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಅಂಬು ಬಾಯ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಮನೋರಮ ಬಾಯ್ ವಾಗ್ಲೆ ಆನಿ ದಾದ್ಲ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲಾಂಲೆ ಸುಂದರ್ ಬರೆ ಲೆಖ್ ಯೆತಾಲೆ. ದಿನಕರ ಬಾಬ್ ಹೆ ಮೊಟೆ ಕೊಂಕಣಿ ಬರ್ಪಿ. ತಾಂಗೆಲೊ 'ಶಿವಣ್ಣ' ಕೆನ್ನಾಂಚ್ ವಿಸರುಂಕ್ ಜಾವ್ಚ್ಯಾನಾ. "ಕಿರವಟಿಕ್ ತಿ ಪುಡಿಚಿ ವಾಟ್ಲೆ| ಪೊಟ್ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರ್ ಬ್ಯಾಚಿ ಕಿಟ್ಲೆ| ಏಕ್ ದೀಸ್ ಕಿರವಟ್ ಸುಟ್ಲೆ| ಸಾಂತೆ ಬಜಾರಾಂತ್| ಭರಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂತೆ ಬಜಾರಾಂತ್|' ಅಸೊ ತೊ ಶಿವಣ್ಣಲೊ ಅವ್ತಾರ್."

"'ಸಾಂಗಾತಿ,' ತಿ- ಮ್ಹನ್ಯಾಳೆಂ ಮುಂಬೈ ರಾವ್ತಲೆ ಬಿರವಂಡೆಚೆ (ರತ್ನಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೊ) ಕಾಂಯ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಭಾವ್ ಚಲಯ್ತಾಲೆ. ಸಂಪಾದಪಿ ಜೆ. ಡಿ. ಪಿಂತ್ ಆನಿ ಎಫ್. ಜೆ. ಮಾರ್ತಿರಿಸ್. ಉಜ್ವಾಡಾಪ್ಪಿ ಡಾ| ಎಫ್. ಪಿ. ಮಾರ್ತಿರಿಸ್."

"ಹ್ಯೊ ದೊನೀ ಹಾತಾಳಿಂ ಥಾಂಬ್ಲಿಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ನವೊ ಉಜ್ವಾಡ್' ನಾಂವಾಚೆಂ ತಿಸ್ರೆಂ ಹಾತಾಳೆಂ 1942ಚ್ಯಾ ಸೆತೆಂಬ್ರಾ ಪಾಸುನ್ 'ದಿ ಘಾಟ್ ಕ್ಯಾಥಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್' ನಾಂವಾಂಚೊ ವಂಗಡ್ ದರ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ತಾ. ಹಾಂತುಂತ್ ಬಿರವಂಡೆ, ಸಾಂವತ್‌ವಾಡಿ, ಮಾಲವಣ್, ವೆಂಗುರ್ಲೆಂ, ಬೆಳಗಾಂವ್, ಖಾನಪುರ್, ಅಜ್ರೆಂ ಬಿ ಗಾಂವ್ಚೆ ಬರೊಪ್ಪಿ ಬರೈತಾತ್."[87a]

ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಾಂ ಪುರಾಯ್ ಸಾರಸ್ವತಾನಿಂಚ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಭಾವಾಂನಿಯಿ ತಿಂ ಪ್ರಕಟ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹಿ ರುಜ್ವಾತ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಜಾಗ್–ಮಾಗ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಅಡ್‌ವಾದ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾ.

ನಿಮಾಣೆಂ ಉತರ್: ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಧ್ಯಾಯ್, ಕೇರಳಾಂತ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುರು ಜಾವ್ನ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್, ಆನಿ ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚಾ ಪತ್ರಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಿಸ್ತಾರ್‍ಲ್ಲೊ. ಮುಂಬಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂಚಾ ಪತ್ರಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ 'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್' ಪತ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ವಾರ್ದಾಂತ್ಲೆ ಮೀರ್ಗ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಥೊಡಿಂ ಹಾತಾಳ್ಯಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಮಾತ್ರ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾ. ಕಾರಣ್ ಹೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಟಪ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಮೀರ್ಗ್ ಪತ್ರ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್ ಸಂಪವ್ನಿ ಕೆಲ್ಯಾ. ಸಂಪವ್ನೆಚೊ ಪುರ್ತೊ ವಿವರ್ ಸಂಪವ್ನಿ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಹೊ ಅಧ್ಯಾಯ್ ಸಂಪಯ್ಲಾ.

••

ಅಧ್ಯಾಯ್ ಸ

ಆಟವ್ಣಿ

ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ಸಂಶೋಧನಾ ವಯ್ರ್ ಆಟಪ್ಲಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಸವಲಾಂ ಉಬ್ಜೊಂಚೆಂ ಸಹಜ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್‌ಯೀ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಸವಲಾಂ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಿಂ. ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಟ್ಪ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ನಾ? ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಸವಲಾಂ ಉಡಯಿಲ್ಲಿಂ. 'ಬರಯ್ಣಾರಾಚಾ ಭೊಗ್ಣಾಂತ್' ಪಯ್ಲೊ ಗ್ರಂಥ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮರಾಠಿ ವಾದ್-ವಿವಾದಾಚೆರ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಟಪ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರೀ, ಸರ್ಯೆಕ್ಲಾಂಕ್ ಜವಾಬ್ ದೀವ್ನ್ ಪುರೊ ಜಾಲ್ಲೆಂ, ತರಿಕೀ ಥೊಡೆ ತ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಚಿಂ ನಾ, ಹೆಂ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಬ್ ಕರ್ನ್‌ಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಟ್ವೆ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಆಗ್ತಾನಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಮರಾಠಿ ವಾದ್-ವಿವಾದ್ ಕಾರಾಣಾ ವರ್ಗಿಂ ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಆನಿ ತಾಚಾಕೀ ಪಯ್ಲೆಂ ಸಬಾರ್ ಚಳ್ವಳೆಚಿಂ ಕುಪಾಂ-ರುಪಾಂ ಆರಾಂವ್ಕ್ ನೆರಾಂವ್ಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಟ್ಪ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಚೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಮುಖ್ಲ್ಯಾಗ್ರಂಥಾಂನಿ ವಿವರಿತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ದರ್ಯೊ. ತಿ ಚಳ್ವಳ್ ಏಕಾಚ್ಚ್ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಆಸಾಧ್ಯ್. ಹಂತಾ-ಹಂತಾನಿ ಗ್ರಂಥಾ-ಗ್ರಂಥಾನಿ ಹಿ ಉಗಾದ್ ಚಳ್ವಳ್ ವಿವರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಚಲ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂ ಮುಖಾರ್ ದವರುಂಕ್ ಆಪೇಕ್ಷಿತಾಂ. ಹ್ಯಾ ಘುಡಿತಾ ಥಾವ್ನ್ ಏಕ್ ಲಿಸಾಂವ್ ಆಟಾಪಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ್ 'ಆಟವ್ಣಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಧ್ಯಾಯ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಲಿಖಿನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಸವಾಲಾಚಿಂ ಆನಿ ಸಂಶೋದನಾತ್ಮಾಚ್ಯಾ ದುಬಾವಾಚಿ ತಾನ್-ಭುಕ್ ನಿವಾರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ ಕೆಲಾಂ.

6.1 ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

ಗೊಯಾಂತ್ ಪುಡ್ತುಗೇಜ್ ವಾಸ್ತುಕ್‌ದಾರಾಂನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುಂಕ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ವಾಪಾರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್‌ಚ್ ವಾಚುಂಕ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲೆ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ವರ್ಗಿಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಪತ್ರ್ '*ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್*' ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಉಬ್ಜಾಲೆಂ. ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್‌ಚ್ ಹಾಕಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದಿಲ್ಯಾ.

ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಪತ್ರಾಂ ಚಡಾವತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ಪೂರಾಯ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನಿಂಚ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಚೂಕ್ ಜಾತಾ.

ಅಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಂನಿಯಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕರುನ್ ಸಾಹಸ್ ಪ್ರದರ್ಶಿಲಾಂ. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಥೊಡಿಂ ನಾಂವಾಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.-

'Dexassudharanexto' (ದೇಶ ಸುಧಾರಣೆಚೊ) ಮಯ್‌ನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್- ಆತ್ಮರಾಮ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ರಾಯ್‌ಬಂದರ್; 'O goatma' (ಉ ಗೊವಾತ್ಮ) ಪಂದ್ರಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ -ವೆಂಕಟೇಶ ನಾಯ್ಕ್ ಮಡ್ಗಾಂವ್; 'Jornal Das Novas Conquistas' (ಜರ್ನಲ್ ದಾಸ್ ನೊವಾಸ್ ಕೊಂಕ್ವಿಸ್ತಾಸ್) ಪಂದ್ರಾಳೆ ಪತ್ರ್ - ಗೋವಿಂದ ಬಾಸ್ಕೊರ ಪರ್ಸೆಂಕಾರ್, ಪಾರ್ಸೆಂ; 'A opionao Hindu' (ಅ ಒಪಿನಿಯಾವೊ ಹಿಂದು) ಪತ್ರ್- ಮಂಗೇಶ ಮುಕುಂದ ರಾವ್; 'O Sudarxana' (ಉ ಸುದರ್ಶನ) ಮಯ್‌ನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ - ಬಿ. ಎಮ್ ರಾವ್ ನೋವಾ ಗೋವಾ;

'GOMANT BHARATI' (ಗೋಮಂತ್ ಭಾರತಿ) ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ್ ಪತ್ರ್- ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರ್ - ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಶೆಂ ಹಿಂದ್ವಾಂನಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಾಂ ಚಲಯ್‌ಲ್ಲಿ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ.

ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜಿಂ ಪತ್ರಾಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತಾಲಿಂ ತಿಂ ಪೂರಾಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್‌ಂಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಅಶೆಂಯ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಸ್ ಆಸ್ತಾಲಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಖಾತಿರ್ ಥೊಡಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಥೊಡ್ಯೊ ವೊಳೆರಿ ಆಸ್ತಾಲ್ಯೊ. (ಹಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿಯ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್). ಹಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಅಸೊ ಜಾತಾಕೀ, ಪೊರ್ಚುಗಿಸ್ ಭಾಸ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಭಟ್ಕರಾಂಚಿ ಆನಿ ಶಿಕ್ಲ್ಯಾಂಚಿ ಪ್ರತಿಶ್ಟಿತ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್/ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಆನಿ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಹಳ್ತಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಲಕಯ್ತಾಲೆ.

ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿಯ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಿಂ 162 ಪತ್ರಾಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ ರುಪಾರ್ ಶಿವೊವ್ನ್, ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಥೊಡಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ಥೊಡಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಬೋವ್ ಆದ್ಲಿಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕುಂಬು ಜಾವ್ನ್ ಆಪುಡ್ತಾನಾ ಪಿಟೊ ಪಿಟೊ ಜಾತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಪೊರ್ಚುಗಿಸ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕಾಜೆ ಪಡ್ತಾ. ಸಂಶೋದನ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್, ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ದುಬಾಶಿ ಅಣ್ಕಾರಾಂಚಿ ಸವ್ಲತಾಯ್ ನಾ, ಆನಿ ಎಕಾದಾವೆಳಾ ಅಣ್ಕಾರ್ ಸವ್ಲತಾಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಜೀವಮಾನ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂನಾ. ಹಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆತಾಂಚಿ ತಾಂತ್ರಿಕತಾ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರುನ್ 'ಸಿಡಿ' ರುಪಾರ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾರ್ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ಸಂಶೋದಿಕಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ತೆಲಿಂ, ನಾ ತರ್ ಜಾಲೆಂ ತಿಂ ಅಶಿಂಚ್ ದವರ್ಲ್ಯಾರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾನ್ ನಾಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ. ಸಂಭವ್ ಆಸಾ.

ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾನ್
ಯ್ತಿ ಮ್ಹನತ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ. ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂಕ್ ಮೆಳೊನ್ ಪೊರ್ಚುಗಿಸ್ ಭಾಸ್
ಶಾಸ್‌ಲ್ಯಾಕ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುನ್ ಹಿಂ ಪತ್ರಾಂ ವಾಚಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಪುಣ್ ಹ್ಯಾ
ಶಾಂಕೀ ಪುರ್ಸತೆಚೊ ಅಭಾವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾನ್, ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಾ
ತ್ರಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ವಯ್ಲ್ಯಾಬಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಹೆಂಚ್ ಕಾರಾಣ್
ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಚಲಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಹಾಂಗಾ ಸಂಪಂವ್ಕ್ ನಾ.
ಅನಿಕ್‌ಯ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲಿ
ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್‌ಚ್ ಹಾಚಿ ಝಳಕ್ ದಿಲಿ. ಪುಣ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಯಿ
ಪಿಚಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ವಳೊಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾನ್,
ಯ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಆದಿಂ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಅಶೆಂ ದೋನ್ ವಿಬಾಗ್ ಕರುನ್,
ಟ್ಕೆಚಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಮಾತ್ರ್ ದಿಲಾ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ
ಟ್ಕೆಚಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಚಾ ಪತ್ರಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ದೀಂವ್ಕ್
ಯತನ್ ಆಸ್ತೊಲೊ.

6.2. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

ಗೊಂಯಾ ಥಾವ್ನ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ವಿವಿದ್ ಕಾರಾಣಾಂನಿ ಕೊಂಕಣ್
ತಾವಳಿರ್ ವಸ್ತಿ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರ್
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ರಂಗಾಳ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ
ಥೆಂ ದೋನ್ ಪ್ರಮುಖ್ ವಿಭಾಗ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ
ರಸ್ವತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್. ಇತರ್‌ಯೀ ಆಸಾತ್. ಪುಣ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಕುಳಾಚೆಂ
ಹಸ್ ಶ್ಲಾಘಣೀಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ, ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಆನಿ ಚೊವ್ತ್ಯಾ
ಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ
ಳ್ವಳಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ವಿವರ್ ದಿಲಾ, ಆನಿ ಸಾರಸ್ವತ್ ಲೊಕಾಂನಿ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಳ್ವಳೆಚೊ ವಿವರ್ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ವಿವರಿಲಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಂನಿ
ಹಸಿಕ್ ಥರಾನ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಚಿ ಕಥಾ ಚರಿತ್ರೆಚ್ಯಾ ಪಾನಾಂನಿ
ಉಂಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರೊಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಆಜೂನೀ ಪಳೆಂವ್ಕ್
ಳ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

6.2.1. 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ'

ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಚರಿತ್ರಾ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ನ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ
ಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ಅಜೂನೀ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ, ಪುಣ್

ಪುರ್ತೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ. ಕಾರಾಣಾಂ ಹಾಕಾ ಸಬಾರ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಸಂಶೋದನಾತ್ಮಕಾಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಹ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊಯಿ ಭರ್ಪೂರ್ ಸಹಕಾರ್ ಮೆಳ್ತಾ, ಪುಣ್ ವಿಂಗಡ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನಿಂಯಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಲಭ್ಯ ಆಸಾತ್. ತ್ಯೊ ತಾಣಿಂ ಭದ್ರ್ ಬಿರ್ರ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಲಕೊವ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಯ್ರ್ ಸಂಶೋದನಾಚ್ಯಾ ಗರ್ಜೆನ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಪುರ್ತೊ ಸಹಕಾರ್ ಮೆಳಾನಾ. ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಖಬಾಡ್ದಾರಾಚೊ ಭಾವ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ವಯುಕ್ತಿಕ್ ಕಾರಾಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಪುರ್ಸತೆರ್ ಆಸಾನಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಧಾ - ಜಣಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ - ಪತ್ರಾಂ - ದಿರ್ವಿಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪುಂಜಾವ್ನ್ ಭದ್ರ್ ಬಿರ್ರ್ಯಾ ಭಿತರ್ ದವರ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಮ್ಜಾನಾ. ಸಂಶೋದಿಕಾಂಕ್ ತಿಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್, ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿಂ ಪುಂಜಾವ್ನ್ ಕಿತೆಂ ಫಾಯ್ದೊ? ಏಕ್ ದೀಸ್ ತಿಂ ನಪಂಯ್ಚ್/ ನಾಸ್ ಜಾತೆಲಿಂ. ತವಳ್ ಹ್ಯಾ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂಚೊ ಹುಸ್ಕೊ ಕಾಡ್ತೊಲೊ ಜಾಂವ್, ರಡ್ತೊಲೊ ಪೊಸ್ಕೊ ಜಾಂವ್ ಆಸ್ಚೊನಾ.

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಆದುನಿಕ್ ಪುರಾಬಿಲೇಖ್ (Archies) ಖಂಯ್ಯ್ಯಾಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಪ್ಯಾಚಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ನಾ. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಪುರಾಬಿಲೇಖಾಚಿ ತಯಾರಾಯ್ ಚಲ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಪುರಾಬಿಲೇಖಾಕ್ ಇತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ತಾಂಚೆಕಡೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಆದ್ಲಿಂ ಆನಿ ಆತಾಚಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಹಾತಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ, ಧಾ ಜಣಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡಾತ್.

ಸುರ್ವೆರ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ಯಾಕ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಶೋದನಾ ಖಾತಿರ್ ಸಹಕಾರ್ ಲಾಬ್ಲೊ. ಪುಣ್ ದೀಸ್ ವೆತಾಂ ವೆತಾಂ ತಾಂಕಾಂಯ್ ಕುರ್‌ವಾಯ್ ದರ್ಲಿ. ಗರ್ಜೆಚಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಮೆಳ್ಳಿಂನಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ ಆದಿಂ ಕಶೆಂ ಬರಯ್ತಾಲೆ ತಶೆಂಚ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ದಾಖಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಥೊಡಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಮೆಳ್ಳಿಂ, ಥೊಡಿಂ ಮೆಳೊಂಕ್‌ನಾಂತ್. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ಕಶೆಂ ಬರಯ್ತಾಲೆ ತಶೆಂಚ್ ಹರ್ಯೆಕ್‌ಯೀ ದಸ್ತಾವೇಜ್ ಆಸ್ಚೆಂನಾ ಮ್ಹಣ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ಆಪೇಕ್ಷಿತಾಂ.

ಹ್ಯಾ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆ ಅಂಕೆ 'ಪಲಾಣ್ಯಾ' ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಕಳಿತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲ್ಯಾಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಥಾವ್ನ್. ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಅಂಕೆ ಹಾಂವ್ ಪಳೆತಾನಾ, ತಾಂತುಂ ಸುರ್ವಿಲೆ ಅಂಕೆ ನಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಚೊ ಭಾವ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ. ಪುಣ್ ಗಜಾಲ್ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್

ರ್ವಿಲ್ಯಾ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆ ಅಂಕೆ 'ಅಂಜಾ' ಪತ್ರಾಚಾ ಆಕಾರಾಚೆ, ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಅಂಕೆ ಅಂಜಾ' ಸಂಗಿಂ ಸೆರ್ವಾಲ್ಲೆ. ತೆ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ನ್ 1912 ಇಸ್ವಿ ಮೊಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ನಿರ್ಮಾಣೊ ಅಂಕೊ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಕಾಂ ಕಳಯಿಲ್ಲೆಂ ರ್ಣ್ ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಅಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾವಾಕ್ ಪುರ್ಸತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ತ್ಯಾ ಯ್ಯಾ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಚಿ ತಸ್ವೀರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಮೆಳ್ಳಿನಾ. ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ದಿಲ್ಲಿ ತಸ್ವೀರ್ ಸ್ರೊ ಮಹಿನೊ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ. ಹಿ ತಸ್ವೀರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ೀಗೊಬಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್ಲಿ ಮೆಳ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ (ಪಾನ್ 47) ದಿಲ್ಯಾ.

62.1.1 ಸರ್ದಾರ್ ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ (1887-1967)



ಸರ್ದಾರ್ ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಉಚ್ಚಿಲ್ ಬೋವಿ ಮಾಜೆಚಾ ಕುಳಿಯೆಚೊ. ತಾಚಿ ಮಾಂಯ್‌ಭಾಸ್ ುಲೆಯಾಳಿಚಿ ಏಕ್ ಬಾಸ್ಪುಟ್. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಾಲೆಜಿಂತ್ ಬಿ.ಎ. ಪದ್ವಿ ಜೊಡುನ್, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಾಲೆಜಿಚಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಅಧ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾನಾ ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಧರ್ಮಾಕ್ ಸೆರ್ವಾಲ್ಲೊ. ಬೆಂದೂರ್ ಾಗರ್ಜೆಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಏಕ್ ಎಕ್ರೊ ಸುವಾತೆರ್ ಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಸೀಗೆ ಬಲ್ಲೆ ಹೌಸ್' ಹಾಚೆಂ ನಿವಾಸ್ ಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹೊ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್ ಹಾಚೊ ಸಾಂಗಾತಿ ಆನಿ ಈಷ್ಟ್. ುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸಾನ್ ಸಾದ್ಯಾ ನಾಡ್ಕಾರ್ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆನ್ ಕ್ ಪತ್ರ್ ಕಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಆಲೋಚನ್ ಉಚಾರ್ತಾನಾ, ಧೈರ್ ಆನಿ ಪಯ್ಯಾಂಚಿ ್ಹಿಜತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಮುಖಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಮಾನಾಯ್ ಹೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ್ರರ್ವಜಾಂಚಿ ಏಕ್ ಗಾದ್ ಆಸಾ:- *'ಆಲೋಚನ್ ಆಮ್ಚೆಕಡೆ ದುಡು ದಾಕ್ಟೆರ್ಬುಗ್ಂಚಾ ್ರತಾಂಕಡೆ'*. ಖಂಚೆಂಯ್ ಏಕ್ ಕಾಮ್ ಸುರು ಕರ್ತಾನಾ ದುಡ್ವಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ುಡು ಜರಿತರಿ ಹಾತಾಂತ್ ನಾ, ಆಲೋಚನ್ಯೊ ಕಿತ್ಲ್ಯೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯೊ ಸುಫಳ್ ಾಯ್ನಾಂತ್. 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕರ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಡ್ಟಿ, ಆಲೋಚನ್ ಸಬಾರ್ ತೆಂಪಾ ಥಾವ್ನ್' ಗಾಂವಾರ್ ಘೊಳ್ತಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ ್ಯಾರ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ವೊಡಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮರ್ಜೆಂತ್, ದ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತೆತ್? ಪತ್ರ್ ೋಕ್ ವಾಚಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಷ್ಟ್ ಸಂಭವ್ತಾಗೀ? ಅಸಲಿಂ ಅಪಧಯ್ರಾಚೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ನಷ್ಟ್ ಭೊಗುಂಕ್ ನಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಆಯಿನ್ನ್ ಂದರ್ಭಾರ್ ಜರಿತರಿ ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ದುಡ್ವಾಚಿ ಮಜತ್ ಭಾಸಾಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ

ಜಾಲ್ಯಾರ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಸುರು ಜಾತೆಂಗಿ ನಾ ಕೊಣ್ಣಾ! ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ವಿಸಾರ್ಲಾಚೊ ದಿಸ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚಾ ವೆದಿಕ್ ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯ್ಯಾಂತ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಜಾಂವ್, ಪತ್ರಿಕಾ ವರ್ದೆಂತ್ ಜಾಂವ್ ವಾಚುಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ.

ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪಾನ್ ದುಡ್ವಾಚಿ ಮಜತ್ ದಿಲಿ ಮ್ಹಣ್ ದಿರ್ವೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಆತಾಂ ಮಜತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದಾನ್ ವ ರೀಣ್ ದಿಲ್ಲೆಂಗಿ? ಯಾ ಹಿಸೆದಾರ್ (shareholder) ಜಾವ್ನ್ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಕಳನಾ. ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಪತ್ರಾಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ಆಸೊನ್, ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1917 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಚಲವ್ನ್, ಪತ್ರ್ ಸುದೃಢ್ ಆನಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಚೆರ್ ಪಾವಯಿಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ಹಾಚಿ. ಪೂಣ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಎಲ್.ಟಿ. ತರ್ಬೆತಿಕ್ ಮದ್ರಾಸಾಕ್ ವಚೊಂಕ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಪತ್ರಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸೊಡ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಪತ್ರ್ ಕಳಯ್ತಾ. ಆನಿ ಹ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸಾನ್‌ಯಿ ಪತ್ರಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಮಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ಕಾಂಯ್ ತರಿ ರಾಜ್‌ಕರಣ್ ಚಲ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿತಾ. ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮುಂಬಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಹಾಂಕಾಂ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಚಿ ಆನಿ ಪ್ರಗಟ್ನಾರಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ಜಾತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಲೂವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪಾಕ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಜಾತೆಂನಾಂಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಸವಾಲ್. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸಾನ್‌ಯಿ (ತಾಚಾ ಇಷ್ಟಾನ್) ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸೊಡ್ಲೆಂ? ಕಿತೆಂಯ್ ಜಾಂವ್ ಹ್ಯಾ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಆನಿ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್ ದಿಲ್ಲೊ ಆದಾರ್ ಆನಿ ಮಜತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಚಳ್ವಳಿಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾನ್ ಸದಾಂಚ್ ದವ್ರುಂಕ್ ಫಾವೊ.

6.2.1.2 ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕವಿ ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ (1887-1961)



ಏಕಾ ತೆಂಪಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮರೊಂಕ್ ತೆಂಕ್ತಾನಾ, ಮೊರ್ನಾಚಾ ಹಾಂತುಳ್ನಾರ್, ಜೀವನ್ - ಮರಣಾ ಮದೆಂ ವದ್ದಾಡ್ತಾನಾ, ಆಡೆಬಾಗೆಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಭಾಷೆಕ್ ಫಾತೊರ್ ಘಾಲ್ನ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಚಿಂತ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿಗಂತಾರ್ ಉದೆಲೊ ಎಕ್ಲೊ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್‌ಕಾರ್, ಕವಿ ಆನಿ ಚಳ್ವಳೆಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಕ್ತ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಂಞ ಹೊ ಫಾಂಕಿವಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜಾಗರಣೆಚಾ

ತೊಡೆರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದುಂಪಯ್ತಾನಾ,
ಡೆ ಚಳ್ವಾಲೆ, ಉಚಾಂಬಳ್ ಜಾಲೆ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಆಜಾಪ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಉಚಾಂಬಳ್
ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕವಿತಾಚಾ ಶೈಲೆನ್ ಥಂಡ್ ಕೆಲೆಂ. ಚಳ್ವಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ರ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಚಾ ದಾಂಡಾರ್ಯಾಂನಿ ಕಾನ್ ಧರ್ನ್ ಒಳಾಯ್ಲೆ. ಶೆಳೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್
ಮಿತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ದುಂಕುಳ್ನ್ ಜಾಗಯ್ಲೆಂ. ಕಶೆಂ ಮುಂಬಯ್ಂತ್ ಶೆಣ್ಯೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್
ಂಕ್ಣಿಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊಗೀ ಚಡುಣೆ ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಲೂವಿಸ್
ಸ್ಕರೇಞ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊ. ಹೆ ದೋಗಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರ್ ಸಮಕಾಲೀನ್
ಣ್ಯೆತ್. ಶೆಣ್ಯೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ 13 ಜೂನ್ 1877 ಆನಿ ಲೂವಿಸ್
ಸ್ಕರೇಞ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ 13 ಫೆಬ್ರುವರಿ 1887. 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್' ಏಕ್
ಷ್ಟ ಕವಿತಾ ನಾಟಕ್ ಕೃತಿ, ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸಾನ್ 1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲಿಖ್ಲ್ಲಿ
1936 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕಡ್ತಿಲೆ ರುಪಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ತಶೆಂಚ್ ಶೆಣ್ಯೈ
ಂಯ್‌ಬಾಬಾನ್ 1930 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಜಯ್ತ್' ವಿವಿದ್
ತ್ಯಾಳ್ಯಾಂಚೆರ್ ಲೇಖನಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸಾನ್
23 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ವ್ಹಡ್ ವೀಕ್ ಉಚಾರ್ಚೆಂ 'ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್
ಶೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಭಾಷಣ್ ದೀವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲಯ್ತೆಲ್ಯಾ
ಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಜಾಗಯ್ತಾನಾ ಶೆಣ್ಯೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾನ್ 1930 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಉಠಾತ್
ಗೆ ಜಾಯಾತ್' ಮ್ಹಣ್ ಮರಾಠಿ ಉಲಯ್ತೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಜಾಗಯಿಲ್ಲೆಂ.
ಶೆಂ ಪಳಯ್ತಾನಾ ದೋಗ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ ಚಳ್ವಳೆಗಾರ್ ಸಮಕಾಲೀನ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ
ಂಯ್‌ಬಾಬಾಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ತಿತ್ಲೊ ಪರ್ಗಟ್ ಮಾನ್ ಆನಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್
ಸ್ಕರೇಞಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಶ್ರೇಷ್ಟ ಕವಿ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್,
ಂಚ್‌ಚ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ದಿಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಏಕ್
ಸ್ತೆರ್‌ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತೆಂವಿ ಮುಂಬಯ್ ವಕಾಲತ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತವಳ್
ಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕೊನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂಚೆಂ
ಪಾದಕ್ಪಣ್ ಸೊಡ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತೆಂ ಸಹಜ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸಾನಾ.
ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೇಜಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ತಾನಾ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳಾಂ -
*.ದಿರ್ವೆಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಚಿ ಶಾತಿ ವಿಶೇಷ್. ತಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್
ವಿದ್ಯಾ, ತಾಚಿ ಗುಂಡಾಯ್ ಆನಿ ಬಾರಿಕ್ಸಾಣ್, ತಾಚೆ ಭಾಷೆಚೊ ಅಲಂಕಾರ್ ಆನಿ
ಲೆಚಿ ಸುಡಾಳಾಯ್ - ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಇತ್ಲೆಂ ನಾಜೂಕ್ ಆನಿ ವಿಂಚ್ನಾರ್ ತಾಚೆಂ
ಖನಾ ವಾಚ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತಿತ್ಲಿಂ ವಾಚ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಜಾತಾತ್. ಕೊಣಾಕ್ ಜರ್ತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ
ಸ್ ಬೊರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಸಾ, ತೊ ತಿಂ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್
ರ್ಸಾಂಚಿಂ ದಿರ್ವಿಂ ವಾಚುನ್ ಪಳೆಂವ್ದಿ."*

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾಚಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ತಾಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಯ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮೋಗ್, ತಳ್ಮಳೆ ಆನಿ ಕಳ್ವಳೆ ತಾಣೆಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ವಿವರಿಲ್ಯಾತ್ - "ಸಾಯ್ಬಾ ಮ್ಹಜಾ! ಕಶಿ ಸುಟ್ಕಾ ಜಾಲಿ ಅಬ್ಬಾ" ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ - ತಾಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಉಮಾಳೆ ಏಕ್ ಪಾವ್ಪಿಚ್ಯಾಕ್ ವೊತೊನ್ ಆಯ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಯೆತಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಚಾ ಕಾಳಾಚೆಂ ದಿರ್ವೆಂ ಭಾಷೆಚಾ ಅಲಂಕಾರಾನ್ ಭರೊನ್ ಲೊಕಾಕ್ ವಾಚ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಆತುರಾಯ್ ಭಗ್ತಾಲಿ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಹೆಂ ವಾಚ್ತಾನಾ ಮಸ್ಕರೇಞಸಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂಚಾ ಚಿಂತ್ನಾಚಿ ಉಂಚಾಯ್, ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಮಟ್ಟ್ ದೆಂವ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾತಾ.

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ ಏಕ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಆನಿ ಕವಿತಾ ಲಿಖ್ಚೆಂ ಸಂಯ್ಬಿಕ್ ದೆಣೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಕವಿ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಆನಿ ಕವಿತಾಂ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆ ಸರ್ವ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಘಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾ ರುಪಾರ್ ಛಾಪುನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ 'ಅಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞ್‌ದಾನ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕವಿತಾ ನಾಟಕ್ ತಾಚಿ ಅತೀ ಉಂಚ್ಲಿ ಕೃತಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತಾ. ಹೆಂ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕ್ ಇತ್ಲೆಂ ಸೊಬಿತ್ ಆನಿ ಅರ್ಥಾಬರಿತ್, ತೆಂ ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಪರತ್ ವಾಚ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಮನ್ ಯೆತಾ ಆನಿ ತೆಂ ಬರಯ್‌ಲ್ಲೊ ವೆಕ್ತಿ ಏಕ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೊ ಕವಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅನುಭವ್ ಜಾತಾ.

ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ತಾನಾ ಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕೆಲಾ:- "*...ಮಿ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ - ಕವಿತಾಚೆಂ ಸೈಂಬಿಕ್ ದೆಣೆಂ ಆಸ್ಚೊ ಖರೊ ಕವಿ. ತಾಚಾ ತೆಂಪಾಚಿಂ ದಿರ್ವಿಂ ವಾಚುನ್ ಪಳೆಯಾ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಮೆಳ್ತೆಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಕಾವ್ಯಾಂ...*" *ಮನಿಸ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕಿತೆಂ? ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತಾಚೆಂ ಎಕ್ ಲ್ಹಾನ್‌ಶೆಂ ಕಾವ್ಯೆಂ, ಮಿ. ಜುಜೆ ಸಾಲ್ದಾಞಾನ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕವೇಶ್ವರ್ ಮಿಲ್ಟನಾಚಾ ಕವನಾಂಕ್ ಸರಿ ಕೆಲ್ಲೆಂ..... ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಿಂ ಲಿಖಿತಾಂ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ತೆಲೆ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ನಾಂತ್‌ಚ್ಚೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಅನಿಕೀ ಚಡ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾಚಿ ಗಜಾಲ್... "ಇಜಾಕಾಚೆಂ ಹೊಮ್" ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಅಬ್ರಾಂವ್ನ್ ಇಜಾಕಾಚೊ ಭೆಟೈಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸಾ ವಿಶಾಂತ್ ಮಿ. ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಕಾವ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಎಕ್ ಬೋವ್ ಲಾಯೆಕ್ ನಾಟಕ್ ಬೊರಯಿಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ. ತಾಚೆ ಇತ್ಲೆಂ ಸೊಬಿತ್ ಲಿಖಿತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ದುಸ್ರೆಂ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಖಂಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಾಂಗಾನ್. ಪುಣ್ ತೆಂ ನಾಟಕ್ ಬೊರೊವ್ನ್ ಆನಿ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಮಂಜೂರ್ ಕರ್ನ್ ಆತಾಂ ಚೊವ್ದಾ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೆಂ ಎದೊಳೀ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ಪುರೊ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್*

ಂ ಆದಾರ್ಲಿತಾಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್, ಬೊರೊಂವ್ಚಾಚ್ ಕಾಮಾಕ್ ಪೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಂವ್ಕ್ ಖಂಯ್ ವೆಚೆಂ? ಮೊಲಾಕ್ ಘೆತಲೆ ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಛಾಪ್ಸುನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರ್ಚೆಂ ೦?..."

ಹಿ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕೃತಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ 1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲಿಖ್ಲ್ಲಿ, 1936 ಸ್ವೆಂತ್ ಕಡ್ತಿಲೆ ರುಪಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಿ. ತಿಚ್ ಕೃತಿ 1948 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಎಸ್.ಕೆ. ಂಕಣಿ ಲಿಟರರಿ ಸೊಸೈಟಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಣಿಂ ಪ್ರಗಟ್ಲಿ. 1982 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಡೊಲ್ಫಿ ಶಿಯಾನ್ ಪುನವ್ ಪ್ರಕಾಶನಾದ್ವಾರಿಂ ಪತ್ರ್ಯಾನ್ ಪ್ರಕಟ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1987 ಸ್ವೆಂತ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ದ ಸಿಲ್ವ ಹಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ ಲ್ಮಾ ಶತಾಬ್ದಿ ಸಮಿತಿ ತರ್ಫೆನ್ ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸಾನ್ ಪ್ರಗತಿ ಪ್ರಕಾಶನ ದ್ವಾರಿಂ ಕಟ್ಲಿ.

'ಅಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞ್‌ದಾನ್' ಹಾಚಿ ಖೊಡ್ - **'ಕುಂಡೊ ಖಾಯ್‌ರ್ಯಾಂಕ್ ಂಡೊ'** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶಿರೋನಾಮೆಖಾಲ್ **ಚಾ.ಪ್ರಾ.ದೆ ಕೋಸ್ತ್** ಅಶೆಂ ಲಿಖ್ತಾ: *ಬರಪ್ ಮ್ಹಣ್ ಸುರು ಕರ್ತಾನಾಂಚ್ ಹಾಂವೆಂ ಏಕ್ ಕವಿತಾ ಬರಯಿಲ್ಲಿ. 1952 ಸ್ವೆಂತ್ ಬೊಂಬಯ್ಚ್ಯಾ ರೆಡಿಯೋರ್ ಪಯ್ಲೆಚ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಕವಿತಾ ವಾಚನ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಜಿ ಆಶಾ ವ್ಹಡ್ ಲಾಂಬಾಯ್ ರುಂದಾಯೆಚಿ ನಾತ್ಲ್ಲಿ... ತೆದಾಳಾ ಹಾಂವ್ ಕಯ್ಣಾರಿ' ಜಮ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊಂ. ... ಪಯ್ಣಾರಿಂತ್ ತಿ ಕವಿತಾ ಛಾಪ್ಲಿನಾ. ಂಪಾದಕಾನ್ ಮ್ಹಳೆಂ "ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಕವಿತಾ ಪಸಂದ್ ಕರಿನಾ. ತಿ ವಾಚಿನಾಸ್ತಾನಾ ೂಡ್ತೊಲೊ... ಪುಣ್ ಎಕ್ಯಾಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಂವೆಂ ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಕವಿಚೆಂ ನಾಂವ್ ಆಯ್ಕಾಲ್ಲೆಂ ನಾ."*

"ಪುಣ್ ಏಕ್ ವಿಚಿತ್ರ್ ಗಜಾಲ್ ಘಡ್ಲಿ. ಹಾಂವೆಂ ತೆದಾಳಾ ಮ್ಹಜಿ ತರ್ನಿ ಡಾಯ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾ ಮದೆಂ ಘಾಂಕುನ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ತೆದಾಳಾ ಗೊಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ೆಳುವಳೆಚೊ ಬಾಪ್ ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೇಕಾರ್ ಬೊಂಬಯ್ಚ್ಯಾ ವಾರ್ದಾಂತ್ ೀರ್ಗ್ಗ್ ಮ್ಹಳೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ತೊ ಚಲಯ್ತಾಲೊ... ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸಾಂಜೆರ್ ೇಳೇಕಾರಾಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ಅನ್ಯೇಕ್ ವಸ್ತಾದ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ... ಶ್ರೀ ಎವಾಗ್ರ್, ೋರ್ಜ್ ಪುಡ್ತುಗಲಾಚಾ ಜಯ್ಲಾಂನಿ ಕುಸೊನ್ ಜಾಣಾ."

"ರವೀಂದ್ರ ಬಾಬಾನ್... ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಿ 'ಅಬ್ರಾಂವ್‌ಚೆಂ ಯಜ್ಞ್‌ದಾನ್ ್ಯ ನಾಟಕಾಚಿ ಬೋವ್ ಪರ್ನಿ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಘಾಲುನ್, ತುವೆಂ ಮ್ಕಾಂ ದೊಗಾಂಯ್ಕಿ ವಾಚುನ್ ಸಾಂಗಾಜೆ ಮ್ಹಣಾಲೊ ತೊ... ಹಾಂವ್ ತಿ ದೊಳ್ ವಾಚುನ್ ನೆಣಾ... ಹಾಂವೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ."

"ಸಾದಾರಣ್ ಮಧೆಂ ಪಾವ್ತಾನಾ ಆನಿ ಅಬ್ರಾಂವ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪುತಾಕ್ ಕಾತ್ರುಂಕ್ ಂಪ್ತಾನಾ ಲು. ಮ. ಚಿಂ ಅಚರ್ಯಾಂನಿ ಭರ್‌ಲ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ತೊಂಡಾಂತೂನ್ ಜ್ತಾಲಿಂ..."

"ತುವೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಬೊಕ್ಡೆಚೆಂ ಪೀಲ್ ಸಯ್ತ್‌ಯೀ ಕಾತರ್ತಾನಾ ಮುಟಿ ಭಿತರ್ ಕಾಂಪಾತ್ ಕೊಯ್ತಿ"

"... ರವೀಂದ್ರ ಬಾಬಾಚೆ ದೊಳೆ ವೊಲೆ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂವೆಂ ವಾಚಪ್ ಆಖೇರ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಪುಡ್ತುಗಲಾಚ್ಯಾ ದಾಂಡ್ಯಾಕ್ ಬಾಗಾನಾತ್ಲ್ಲೆ ಶೂರ್ ಶಿಪಾಯಿ ಎವಾಗ್ರ್ ಜೋರ್ಜ್ ಕಡೊನ್ ಮೇಣ್ ಜಾಲ್ಲೊ..."

"ಮಾಗಿರ್ ನೋವ್ ವರ್ಸಾಂಚೆ ತರ್ನೆ ಧುವೆಕ್ ಹೊ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸ್ ಹಾಂವೆಂ ವಾಚುನ್ ಸಾಂಗ್ಲಾ ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ಆಮಿ ದೊಗಾಂಯ್ ರಡ್ಲ್ಯಾಂವ್." [88]

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಲೋಕ್ ಕವಿತಾಕ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಕರಿನಾತ್ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಣೆಂಚ್ ಏಕ್ ಕವಿತಾ ರಚ್ಲ್ಯಾ. ಕವಿತಾ ರುಚಾನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತೊ ಕವಿತೆಂತ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ -

ತಿಳೂಂ ನಾಕಾ ಭಿತೇರ್:-

"ಚಾಲತ್ಯಾ ಮನಶಾ, ಸರ್ ತೂಂ ಪಾಟೀ,
ನಾಕಾ ತಿಳೂಂಕ್ ಬಿತರ್;
ಸಗಳ್ಯಾನ್ ಚೊಂವಚೀ ಚಂಚಾಳ್ ಆಶಾ
ಆನಿ ಪೊಕಳ್ ಹಾಸೊ, ಪಿಶ್ಯಾ,
ವ್ಹರಶೀ ಜರತರ್,
....
ವನಾಂತರೀ ಭೊಂವತಾತ್ ರಚನಾ
ಕವಿತವಾಚೀಂ ಸುಂದರ್,
ತುಜೀ ಎಕಚ್ ಚಂಚಾಳ್ ದೀಶಟ್
ಪುರೊ ತಾಂಕಾಂ ಕರೂಂಕ್ ಭಶಟ್ -
ತಿಳೂಂ ನಾಕಾ ಭಿತರ್

- 'ಕವಿತ್ವಾಚೆಂ ಗುಪಿತ ನಂದನಾವನ್

- ಲು. ಮ.[89]

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಜರಿ ತರೀ ಹ್ಯಾ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕವಿಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ದುಡ್ವಾಚೊ ಆದಾರ್ ದಿಲ್ಲೊ, ಕನ್ನಡಚೊ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ತೊಯಿ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕವಿ, ಜಾವ್ನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ವ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಕರ್‍ತೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ದುಡ್ವಾಚೊ ಆದಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಲೊಕಾಂ ಕಡೆನ್ ತವಳ್ ದುಡು ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಧರ್ಮಾಕ್ ದಾನ್-ಧರ್ಮ್ ಕರುಂಕ್ ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪೆಟೊ-ಪೆಟಾರ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಸಯ್ತ್ ನೊಟಾಂಚಿ ಅಟ್ಟಿ ಉಕ್ಲುನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ದುಡು ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ; ಸೂಟ್-ಬೂಟ್ ಘಾಲ್ನ್ ಜಮಾತೆಂಕ್ ವಚೊನ್ ದವ್ಲತ್ ದಾಕಂವ್ಕ್ ಪಯ್ಶೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ, ಫೆಸ್ತಾಂ-ಪರ್ಬೆ ವೆಳಾರ್ ನಾಕ್‌ಬರ್ ಸೊರೊ ಲಕವ್ನ್

ರ್ಬಾರ್ ದಾಕಂವ್ಕ್ ದುಡು ಆಸ್ಲ್ಲೊ, ತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಾ ಬರ್‍ಯಾಪಣಾಕ್, ತಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ದುಡು ದೀಂವ್ಕ್ ಲೊಕಾಂಕಡೆನ್ ಾತ್ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್ ಜಾತಾಗೀ? ವಿಷಯ್ ಇತ್ಲೊಚ್ ಖಂಚಾ ವೇಳ್-ಘುಡಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ಪುಡ್ತುಗೇಜಾಂನಿ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆರ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾವಾಂಚಿ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಖ್ಯಾಸ್ತ್ ಉಬಾರ್‍ಲ್ಲಿಗೀ, ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪಿರ್ಗಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆಂ ಪಿಶೆಂ ಲಾಗ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಮೊರೊಡ್ ಪಡ್ಲ್ಲಾ. ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಇತರ್ ಭಾಷೆಂಕ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ - ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಮ್, ತಮಿಳ್, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಫುಲೊನ್ ಪರ್ಮಳ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಭಾಸಾಂಕ್ ಸರ್ ಕರ್‍ತಾನಾ, ತಿತ್ಲ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಾಯೆಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕುಂಟತಾ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಕಾಂಯಿಂಚ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಂಞ್ 1961 ಇಸ್ವಿ ಜುಲಾಯ್ಚ್ಯಾ ತೆವಿಸಾವೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ ಸಾಂಜೆರ್ ಅಂತರ್ಲ್ಲೊ. ತಾಚ್ಯಾ ಮರ್ಣಾ ವೆಳಾರ್ ಮಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಸಂಗಾಂತ್- **“ತೊ ದೆವಾಕ್ ಮೊಗಾಚೊ, ತೊ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಮೊಗಾಚೊ, ತಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಆಶೀರ್ವಾದಾಂನಿ ಭರ್ಲ್ಲೊ”** ಮ್ಹಳೆಂ. ಆಪ್ಲೆ ಜಿಣೆಯೆಚಿಂ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿ ಮನಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಲೆ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ್ ಸದಾಂಚ್ ತಾಕಾ ಋಣಿ ಮ್ಹಣ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಪತ್ರಾಂತ್ (1986) ಲಿಖಿನ್ ಆಸಾ. ತಶೆಂ ತರ್ **ಖಂಯ್ ಆಸಾ ತಾಚಾ ಮಾನಾಚೊ ಸ್ಮಾರಕ್?** ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚಾ ಬೆಪರ್ವಾಚಾ ಧೋರಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಅಸಲೆಚ್ ಜಾಯ್ತೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಸಾಹಿತಿ ನಾಂವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಗಾಂವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ನಪಂಯ್ಚ್ ಜಾತೇ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹೊ ಏಕ್ ಆಯಿನ್ನ್ ರುಜ್ವಾತ್.

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಫುಡಾರಿ. ಹಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ವರ್ವಿಂ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂಚೊ ವಾಳೊಚ್ ಉಬೊ ಜಾಲಾ. ಹಾಣೆ ಪೆಟಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಚೂಡ್ ಆಜ್ ಆಗ್ಟೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಭಾರತಾಚಾ ಸಂವಿಧಾನಾಚಾ ಆಟ್ವೆ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಸೊಭ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಕ್ತ್ - ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಂಞ್ - ಹೊ ಮಾನ್ ಖಂಡಿತ್ ಪಾವೊ ತುಕಾ.

6.2.1.3. ವಕೀಲ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ (1886- 1960)

1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪ್ರಕಟ್ತಾನಾ, ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಆನಿ ಪತ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಜಾವ್ನ್ ಯು ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಹೆ ದೋಗ್ಚ್ ಜಣ್ ಆಸ್ಲ್ಲೆ.1914 ಇಸ್ವೆಚಾ ಜನೆರ್ 2 (ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪುಸ್ತಕ್ ತಿಸ್ರೆಂ) ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಪತ್ರ್ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಾಸ್ವತ್ ಏಕ್ ಮಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿ ಘಡ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಮಾಲಿಕ್

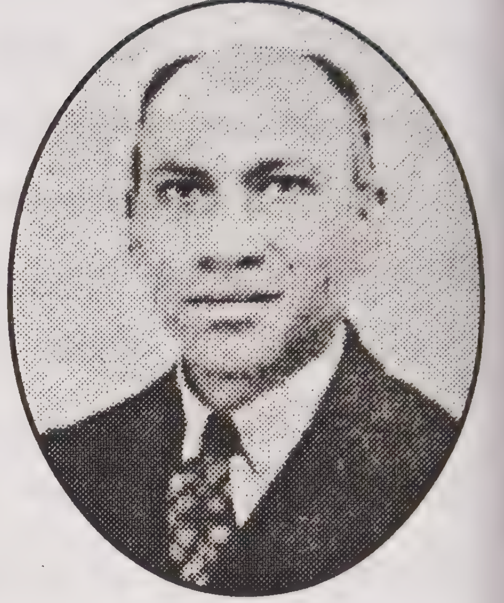
ಮಂಡಳಿಂತ್ಲಿಂ ನಾಂವಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

ಸಿಂ. ಯು ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಎಮ್.ಎ.ಎಲ್.ಟಿ.

" ಆಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್. ಬಿ

" ವೆನೆನ್ಸಸ್ ಪಿ ಕೊಯೆಲ್ಯೊ ಬಿ. ಎ (ಆಡಳ್ತೆದಾರ್)

" ಆಲೊಯ್ಸಸ್ ಐ ಮಸ್ಕರೆಞಸ್ (ಸಂಪಾದಕ್)



ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಿಂ. ಪಿ.ಜೆ. ಡಿ'ಸೋಜಾ ಆನಿ ಸಿಂ. ಜೆ. ಜೆ. ರೇಗೊ ಹಾಂಕಾಂ ದೊಗಾಂಕ್ ನಮಿಯಾರ್ಲೆಲೆ.

ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಚಾ ಜನೆರ್ 16 ತಾರಿಕೆಚಾ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಯು. ಕಣ್ಣಪ್ಪಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾರ್ ವಚೊನ್, ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾರ್ ಆಯ್ಲೆಂ.

1917 ಮಾಂಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಅಂಕೊ - (ಪುಸ್ತಕ್ 6ವೆಂ ಭಾಗ್ 10ವೊ) ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ ನವ್ಯಾ *ವರ್ಸಾಚೆಂ ಬದ್ಲಾಪ್* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾಂತ್, ಸಿಂ. ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪಾಯ್ಸ್ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಎಡಿಟರ್ ಆನಿ ಪಬ್ಲಿಶರ್ ಜಾಲೊ. (ಹೊಯಿ ಬೆಂದುರ್‌ಗಾರ್, ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೊ ಸೆಜಾರಿ ಲ್ಹಾನ್‌ಪಣಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಆನಿ ಚಡುಣೆ ಎಕಾಚ್ ಪ್ರಾಯೆಚೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಳೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ.) ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಮಹಾ-ಝುಜ್ ಜಾತಾಲೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಛಾಪ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಗಾದ್ ಸುಲಭಾಯೆನ್ ಮೆಳ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ಬೊಂಬಯ್ ಥಾವ್ನ್ ತಾಚಾ ಜೊಡಿಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಪಯ್ಶೆ ಮೊಡ್ನ್ ಕಾಗದ್ ಬೊಟಿರ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿತಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜಾಯೆತ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಕಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಯ್ರ್ ನಿಯಂತ್ರಣ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಇತ್ಲೊ ಹುಶಾರ್ ಮನಿಸ್, ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್‌ಚ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ತಾಕಾ ನಿವೃತ್ತಿ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ತೆಂವಿ ಬೊಂಬಯ್ ವಕೀಲಾತಾಂತ್ ದೀಸ್ ರಾತ್ ಮಗ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಮನ್ಯಾನ್, ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಛಾಪುನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸ್ವಾದೀನ್‌ಪಣ್ ಘೆವ್ನ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಕಟ್ನಾರ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ವಿಶೇಸ್ ಘಡಿತ್. ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಚ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಮೆನೆಜರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಜೆ.ಜೆ. ರೇಗೊಕ್. ತಿಂ ತಾಣೆ ಟಪ್ಪಾಲಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಬೊಂಬಯ್ ಧಾಡಿಜೆ ಆನಿ ಪಾಯ್ಸಾಚೆಂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಘೆವ್ನ್? ಪತ್ರಾಂ ಪಾಟಿಂ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಧಾಡಿಜೆ. ತಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ವಚೊಂಕ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಸುಮಾರ್ ದೀಸ್ ಅಶೆಚ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾತಾಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಗರ್ಜೆ ಭಾಯ್ರ್

ಳಾಯ್ ಆನಿ ತ್ರಾಸ್ ಕರ್ನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಪತ್ರಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಹಿ
ರ್ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಅಡ್ಕಳ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

ಬೊಂಬಯ್ ರಾವೊನ್, ತೆಂವಿ ದೀಸ್‌ರಾತ್ ವಕಾಲತ್‌ಪಣಾಚಾ ಕಾಮಾನ್
ಗ್ನ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್‌ಯೀ, ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯ್ಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್
ಂತುಂಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಮಾರ್ತ್ಯಾತ್. ಚಿಂತಾನಾ ಅಶೆಂ ಸಮ್ಜಾತಾಗೀ, ತೊ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ
ವ್ನ್ ದುಡ್ವಾಚೊ ಖಾಂಬೊ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಮಂಡಳಿಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕಾಂಕ್
ರ್ ಆಧಾರ್ ಆನಿ ಧಯ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ಅಲೆಸ್ ಪಾಯ್ಸಾಚಿ ಆಪ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ಆಪ್ಲಿ ಜೋಡ್‌ಯಿ,
ಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಆಲ್ತಾರಿರ್ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸ್ ಭೆಟಯ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ತಾಣೆ
ಯ್ಲಾಂ. ಚಡುಣೆಂ 75 ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ, ಲಾಗಿಂ ಲಾಗಿಂ ಚಾರ್ ಹಜಾರ್ ರುಪಯ್
ಪ್ಲ್ಯಾ ಬೊಲ್ಸಾಂತ್ಲೆ ಖರ್ಚುಂಚೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆತಾಂಚ್ಯಾ ರುಪ್ಯಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಕಿತ್ಲೆಂ
ವ್ಯೆತ್? ಜರಿತರಿ ಪಾಯ್ಸಾಚೊ ದುಡ್ವಾಚೊ ಆದಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್
ರ್ವೆಂ' ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಪಳೆನಾಸ್ತಾನಾಂಚ್ ಬುಡ್ತೆಂ ಕೊಣ್ಣಾ. 'ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಚೊ ತಾಕಾ
ತ್ಲೊ ಮೋಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊಕಿ ಕೊಣೆಂಯ್ ವಿಚಾರ್ಲ್ಯಾರ್ "ಹಾಂವ್ 'ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಲಾಗಿಂ
ಜಾರ್ ಜಾಲಾಂ" ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. (ಖಾಸ್ಗಿ ಜಿಣ್ಯೆಂತ್ ತೊ ಮೊರಾ ಪರ್ಯಾಂತ್
ಂಕ್ವಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.)

ಬಾವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂಚಾ ತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಂತ್ ಏಕಾ ಖರ್ಯಾ ಝುಜಾರ್ಯಾಬರಿ
ಾ ಝುಜ್ಲೊ. "ದಿರ್ವ್ಯಾ ಪಾಸುನ್ ವಾವುರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಮೆಳಾನಾ ಹ್ಯಾ
ಂಸಾರಾಂತ್ ಪುಣಿ ಮೆಳ್ಚೆಬರಿ ನಾ" ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಮ್ಹಣಾ. 'ಮೆಲ್ಯಾರಿ ಪಿಲಿಕುಮೆರಿ
ಡ್ಚಿನಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ಪಾಯ್ಸಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಫುಟ್ ಖಾಂದ್ ಮಾರ್ಲೊ. 'ದಿರ್ವೆಂ'
ಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ವಿವರುನ್ ತೊ ಸಾಂಗ್ತಾ
ಸುರು ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಲಾಭಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ನಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಮಧೆಂ
ರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪಾಚೊ ಮೋಗ್ ಉಬ್ಜಾಸೊ ಕೆಲಾ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ
ರ್ಪೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರಂವ್ಚಿ ರೂಚ್ ಲಾಗಯ್ಲ್ಯಾ, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಬರೆಂ,
ತಳ್, ಮರ್ಯಾದಿಚೆಂ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚೆಂ ವಾಚಾಪ್ ಮೆಳಾಸೆಂ ಕೆಲಾಂ, ತರ್
ಚ್ ಭಾಗ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಮ್ಚೆಂ ವರ್ತೆಂ ಇನಾಮ್"

ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ಲೋಕ್ ಇತ್ಲೊ ಚಡ್ಲಾ ಆನಿ ಛಾಪ್ಯಾಚಾ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಂತ್ ಇತ್ಲಿ
ಗತಿ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಬೋಟಾಂನಿ ಮೆಜ್ಯೆತ್ ತಿತ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಆಜ್
ಷ್ಟಾಂನಿ ಜಿಯೆತಾತ್. ತರ್ ಸಾಟ್ ಸತ್ತರ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲಿ ಗತ್ ಕಸ್ಲಿ ಜಾವ್ಯೆತ್?
ಶಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ತವಳ್ 'ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಮರ್ಜಿ' ಬಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂತ್
ರೊಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಪತ್ರ್ ವಾಚ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕಾ ಥರಾಚಿ ಲಜ್ ತವಳ್ ಉಪ್ಜೆತಾಲಿ.

ದೆಕುನ್‌ಚ್ ದಿರ್ವ್ಯಾರ್ ನೀಜ್ ನಾಂವಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರಯ್‌ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಕಳಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಲಿಖ್ಣೆ - ನಾಂವಾನ್‌ಗೀ, ವ ಇನ್ನಿತರ್ ಬೆನಾಮಿ ನಾಂವಾನ್‌ಗೀ ಬರಯ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ದಿರ್ವೆಂಚ್ ಏಕ್ ಸಾಕ್ಸ್. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಆತಾಂಚಾ ಬರಿ ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ಬೋವ್ ಉಣಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಪತ್ರಾನ್ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚೆರ್‌ಚ್ ಹೊಂದೊನ್ ರಾವಾಜೆ ಪಡ್ತಾಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಲೇಖಕ್‌ಯಿ ಚಡ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಥೊಡೆಚ್ ಜಣ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಲಿಖ್ಣೆ ನಾಂವಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಪತ್ರಾಂಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಭರ್ತಿ ಕರ್ತಾಲೆ. ಅಸಲ್ಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತೆಂತ್‌ಯೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾನ್ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಆಚರ್ಸಿಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಅಜಾಪ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಆಚರಿಲ್ಲೆಂ ಇತ್ಲೆಂ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಪತ್ರ್ ಬಂದ್ ಕಶೆಂ ಪಡ್ಲೆಂ? ಹಾಕಾ ಕಾರಣಾಂ ಸಬಾರ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಏಕ್ - 'ದುಸ್ರೆಂ ಜಾಗತಿಕ್ ಮಹಾ ಝುಜ್' ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಭರಾನ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ. ಛಾಪ್ಯಾ ಕಾಗ್ದಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಚಡ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಬಜಾರಾಂತ್ ತೆಂ ಸುಲಬಾಯೆನ್ ಮೆಳ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ವರ್ಗಣೆಚಿ ದರ್ ಚಡಯಿಜೆ ಪಡ್ತಾನಾ, ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಉಣೆ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್. ದುಸ್ರೆಂ, - ದಿರ್ವೆಂ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್ತಾನಾ, ತ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಚೊ ಮೆನೆಜರ್ ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ '*ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಜೆಮೆಂವ್ಚಿ, ಬರ್ಪೆಲಿ ನಿದೊಂದಿತ್ ಯಾ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಅಪಾಲಿಪಾ ಖೆಳೊಂದಿತ್, ದಿರ್ವೆಂ ಚುಕಾನಾಸ್ತಾನಾ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾಲೆಂ*' ಮ್ಹಣ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕ್ಯಾರ್ ವಿವರಿಲಾಂ. ದಿರ್ವೆಂ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಪಡ್ತಾನಾ, ತಾಕಾ ಜುಜೆ ರೇಗಾಚಿ ಸಹಾಯ್ ಚುಕ್ಲಿ. ನವ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಂತ್ ನವ್ಯಾಚ್ ಮನ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಘಡಾವಳಿಚಿ ಸವಾಯ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಗಳಾಯ್ ಆನಿ ತೊಂದ್ರೆ ಜಾಲೆ. ಆತಾಂ ಸವಾಲ್ - ದಿರ್ವ್ಯಾನ್ ಸ್ವಂತ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ನಾ? ದಿರ್ವೆಂ ಸುರು ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1913 ಇಸ್ವೆಂತ್ - ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂ ಬರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಖಾಸ್ಗಿ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಹುಸ್ಕೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. **ತಿಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಂಪಾದಕಾಚೆ ಶರೆ ಲಿಖ್ಣೆಂತ್ - ಸ್ವಂತ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಆತಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾಚೆರ್‌ಚ್ ಉಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪತ್ರ್ ವೆಳಾರ್ ಯೇತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಶಾ ಸೊಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಖಂತ್ ಉಚಾರ್‌ಲ್ಲಿ.** ತಶೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ಖಾಸ್ಕಿ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಉಬೊ ಕರುಂಕ್ ಇತ್ಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಗಮನ್ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕರುಂಕ್ನಾ? ಪತ್ರ್ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ, ಗಾಂವ್‌ಭರ್ ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ, ಪಯ್ಶ್ಯಾಂಚೊ ವಹಿವಾಟ್ ಸಾರ್ಕೊ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಪತ್ರಾಕ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ವೇಳ್ ಖರ್ಚುನ್ ವಾವುರ್ಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಂವ್, ತಾಚೆಂಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖಾಯಂ ನೌಕರ್ ಜಾಂವ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ. ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ವ್ಯಾಪಾರಾಚಾ ದೃಷ್ಟೆನ್ ಕಷ್ಟಾಂ-ಅನ್ವಾರಾಂ ವೆಳಾರ್

ಸುಪ್ಕಾರ್ಲ್ಯಾ ಭಂಡ್ವಾಲ್ ರಚುಂಕ್ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಜಾತಾ. ತಿಸ್ರೆಂ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಸಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ನವೆಂ ಪತ್ರ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಮಹಾ-ಝುಜಾ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಯಾಂಚಾ ಅಡ್ಚಣೆ ವರ್ವಿಂ ದೊದೋನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಕಾಡವ್ನ್ ವಾಚ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ನಾ ಜಾಲಿ. ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಉಣೆ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ಚ್ ರಿಣಾಚಿ ಗರಂದಾಯ್, ಪಾವತಿಚಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಚೊವ್ತೆಂ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ಲ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಲೊಕಾಂಕ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಅವ್ಕಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ದುಬಾವ್ ಉಬ್ಜಾಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಂಚೊಂವ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ಮುಂಗಡ್ ಪಯ್ಶೆ ದೀವ್ನ್ ವರ್ಗಣಿ ಭರ್ಚೆ ಧೈರಾದಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ವಿರಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಅಶೆಂ, ಅರ್ದೆಂ, ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮಸ್ಯೆ ವರ್ವಿಂ ಆನಿ ಅರ್ಧೆಂ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮುಂಡಳಿಚ್ಯಾ ಬೆಪರ್ವಾ ವರ್ವಿಂ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಪತ್ರ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ.

ಕಿತೆಂಯ್ ಜಾಂವ್ ಆನಿ ಕಶೆಂಯಿೀ ಜಾಂವ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಶೆಚೆ ಸಬಾರ್ ದುಡ್ವಾದಿಕ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ, ಆನಿ ತೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮುಟಿಂತ್ಲೆ ಪಯ್ಶೆ ಸುಟೊಂವ್ಕ್ ಮುಕಾರ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್ ತರೀ, ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಧಯ್ರ್ ಕಾಂಡುಂಕ್ನಾ. ಆಖೇರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆ ತಾಚಿ ಜೋಡ್ ಮೋಡ್ನ್ ತರಿ ದಿರ್ವೆಂ ವಾಂಚೊಂಕ್ ಪಳೆಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂಚ್ ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸ್. ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಸ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡುನ್ ತಾಕಾ ಮಾನ್ ಕರುಂದಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಶೆವ್ಯಾಂ.

6.2.1.4 ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್ ಆನಿ ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗ್

ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್

ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾಂ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಲೇಖನಾ ಆನಿ ಕಾಣಿಯೊ ಬರಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಞಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಥೊಡಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜಾನ್ ಚಲಯಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ತಾನಾ ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪರಿಶೀಲನ್ ಕರ್ತಾನಾ ತಶೆಂ ದಾಕಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ. ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್ ಆನಿ ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನಮಿಯಾರ್ಲ್ಯಾತ್



ಮ್ಹಣ್ 1914 ಇಸ್ವೆಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚ್ಯಾ ವರ್ದೆಂತ್ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸ್ ಪತ್ರಾಕ್ ಭರ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ *'ನವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೆಂ ಬದ್ಲಾಪ್'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಬಾತ್ಮಿ ಪರ್ಮಾಣೆ 1917 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಸಂಬಂದಿಂ ಥೊಡ್ಯಾ ತೆಂಪಾಚಿ ಸುಟ್ಕಾ ಅಪೇಕ್ಷಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸಾನ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ ದೋನಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಯ್ಲ್ಯಾಂ. ತಶೆಂ ತರ್ ಸೋಜಾನ್ ಪುರ್ತೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೆದಾಳಾ? ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚಾರಿತ್ರೆಕಾರಾಂನಿಯೀ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 'ರಾಕ್ಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್' ಅಂಕ್ಯಾರ್ ಲೇಖಕ್ ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ನೊರೇಞ ಹಾಣೆಂಯೀ ಫಾ| ಮಿನೇಜಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಬರಿ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತೆಂಚ್ ವಾಚುನ್ ಅಜೂನಿಯೀ ಲೇಖಕ್ ತಿಚ್ಚ್ ಚೂಕ್ ಆಧಾರ್ತಾತ್.

ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜ್ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕಥಾ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತಿ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ಂಚ್ ತಾಣೆ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ ***'ತಿತುಸ್ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಕುಟಾಂಬ್'*** ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ. 1913 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆನ್ಯೆಕ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ ***'ಕೆನೇರಿ ಸುಕ್ಣೆ'*** ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಪತ್ರಾಚಿ ಬಾತ್ಮಿ ಸಾಂಗ್ತಾ. 1915 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಣ್ಯೆಗಾರಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಬಾತ್ಮಿ ಆಸಾ: *"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಥಾ ಬರಯ್ಣಾರ್, ಸಿಂ ಪೆದ್ರು **ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜಾನ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾ'** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಖಾಲ್ ತಯಾರ್ಸ್ಲ್ಯಾಂಚಾ ನೊವ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಭಾಗಾಚಿ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ. ಹಾಂತುಂ **'ಚೂಡ್ ಕೊತ್ರು', 'ಅಂತ್‌ನಾತ್ಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ' 'ಸಿಸಿಲಿ ಗಾಂವ್ಚೊ ರೋಬರ್ಟ್ ರಾಯ್', 'ವಿಲ್ಯಮ್ ಟೆಲ್ಲ್', 'ಫಿಲುಚಿ ಬೊಂವ್ಡಿ'** ಆನಿ **'ಮ್ಹಾಕಾ ವಿಸರ್ನಾಕಾ'** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯೊ ಭಾಗ ಭಾಗಾನಿ ಪಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಸ ಕಾಣಿಯೊ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಏಕ್ ಕಡ್ತಿಲ್ ಕರ್ನ್ ಛಾಪ್ಸಿಲ್ಯಾತ್..."*

ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಪುರಾಯಿ ತರ್ಜುಮೊಗೀ? ವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್‌ಯೀ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕಳಾನಾ. ತರಿ ತಾಣೆ ಕಾಣಿಯೊ ಬರವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಕ್ ಜೀವ್ ಭರಸೊ ಕರುನ್ ಆಕರ್ಷಣ್ ಹಾಡಯ್ಲ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾಕೀ ಫುಡೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಕಾಣಿಯೊ ಲಿಖಿತ್ ರುಪಾರ್ ಬರೊವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲಿ ರುಜ್ವಾತಿ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೋಜಾಕ್ **ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಣಿಯಾಂಚೊ** ಬಾಪುಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನ್ ದಿವ್ಯೆತ್.

ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗ್

ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್ ಬ್ರದರ್ ಡೊನೆಡಾಚಾ ಹಾತಾ ಖಾಲ್ ಮುಖೆಲ್ ಗುಮಾಸ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾಲೊ. 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್ ಛಾಪ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಹಾಕಾಯಿ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಪತ್ರಾಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ನಮಿಯಾರ್ಲ್ಲೊಲೊ ಜಾವ್ಯೆತ್.



ಾವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಂಞಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಅಲೆಕ್ಸ್
ಯ್ಯಾನ್ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಾ ವೊಜ್ಯಾಕ್
ೊಂಬಯ್ ಆಸೊನ್ ಮಾತೆಂ ಮಾರ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ,
ಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಪೊಡ್ಡ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ
ಜೆ ರೇಗಾನ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಹ್ಯಾ
ಪ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾ್ಯಚಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್
ಕ್ಯಾರ್ ವರ್ದಿ ಅಶಿ ಆಸಾ:-

"... ಭಲಾಯ್ಕೆ ಯಾ ಕಾಮಾ ಸಂಬಂಧಿಂ ಸುರ್ವೆಚೆ
ನಿಸ್ ಎಕೆಕ್ಲೊ ಚ್ಟ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಜಾತಾನಾ, ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ವೊಜೆಂ ದೆವ್ಲೆಂ ದೊಗಾಂ
ವ್ಯಾ-ಸಾಕ್ರ್ಯಾ ಮಾನಾಂಯಾಂಚೆರ್, ಆನಿ ಹಾಣೆ ಮಾರ್‌ಲ್ಲೊ ಖಾಂದ್ ಯೆದೊಳ್‌ಯ್
ಡುಂಕ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಉತ್ಸವಾಚಾ ಸಮಯಾರ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಥರಾನ್
ಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ತಾ ಮಿ. ಜುಜೆ ರೆಗಾಚೊ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ಯ ಜೆಮೆಂವ್ದಿ, ಬೊರ್ವೆಲಿ
ದೊಂದಿತ್ ಯಾ ವರ್ಗಣೆದಾರ್ ಆಪಾಲಿಪಾ ಖೆಳೊಂದಿತ್. ದಿರ್ವೆಂ ಯೆದೊಳ್ಯಾಕ್
ಕಾನಾಸ್ತಾನಾ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲ್ಯಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದುಬಾವಾವಿಣೆ ಮಿ. ರೇಗಾನ್ ದೀಸ್‌ರಾತ್
ಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಂವ್ಟಿನ್."

'ಪಯ್ಣಾರಿ', 25 ಜನೆರ್ 1966 ಇಸ್ವೆಚಾ ಪತ್ರಾರ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯಸಾನ್,
ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಮುಳಾವೊ ಖಾಂಬೊ ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ
ೇಖನಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಲಿಖ್ತಾ - *"... ಜುಜೆ ರೇಗಾಚಿ ವಾಂವ್ಟ್ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಲಿ*
ಾಲ್ಯಾರ್ ದಿರ್ವೆಂ ಕಂಯ್ ಆಳ್ವೊನ್ ವೆತೆಂ. ತೊ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತ್ಲಿಂ
ೂಂಚ್ ಲೇಖನಾಂ, ಕವಿತಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ ಆನಿ ತಾಂಚಿ ರುಚಿಭರಿತ್ ಶೈಲಿ ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ
ಾನಾಂನಿ ಝುಳ್ಕಾತಿನಾ. ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಥಂಯ್ ತಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಅಪಾರ್ ಮೋಗ್
ವ್ಯಾ್ಯಚಾ ಪಾನಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲೊ. ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ಪತ್ರಾಚಿಂ
ಾನಾಂ ಭರಾನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ರಾತಿಚಿಂ ಸಬಾರ್ ವೊರಾಂ ಎಕ್ಸುರೊ ಬಸೊನ್
ಕ್ಲಿ ಆಟೊವ್ನ್ ತಾಣೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ರಚ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ದಿವ್ಯಾ್ಯಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಗ್ರೇಸ್ತ್
ಲ್ಯಾಂತ್. ತಾಚಿ ಜಿಣಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಅರ್ಪಣ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್
ೂಕ್ ಜಾಯ್ನಿನಾ... ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಜೆದ್ನಾಂ ಶ್ರೀ ಅಲೆಸ್ ಪಾಯ್ಸ್
ವ್ಯಾ್ಯಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಆನಿ ಬೊಂಬಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತೆಂ
ತ್ರ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವ್ಹೊರ್ಟೆಂ ಭಾರಾದಿಕ್ ವೊಜೆಂ ಜುಜೆ ರೇಗಾಚ್ಯಾ ವಿಶಾಲ್
ಾಂದ್ಯಾರ್ ಪಡ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಆಸ್ಚಿ ಅಭಿರೂಚ್ ತಾಣೆ ತ್ಯಾ
ಳಾಚಾ ಹೆರಾಂ ತರ್ನ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂಕೀ ದಿಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ 'ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್
ೇಖಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಜಯಿಲ್ಲೆ ಸಬಾರ್ ತರ್ನೆ ಬರ್ಪಿ ತಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸೆವಾ ಕರುಂಕ್ ಶಿಕ್ಲ್ಲೆ... ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ 'ದಿಸ್ಪೊಡ್ತೊ ನಿಯಾಳ್', 'ಪ್ರಾಶ್ಚಿತ್ ಕಾಳ್', 'ದುಖಿ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೆಂ ದೆವಾಸಾಂವ್', 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾಂತ್ಲಿ ವಿಂಚೊವ್ಣಿ' ಹಿಂ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣ್ ಬರಂವ್ಕ್ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ರ್ ತೊ ದೇವ್ ಮಾತ್ರ್ ಜಾಣಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಭಾಷೆರ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ವೆರ್ಸ್ ಕಾವ್ಯ ರುಪಾರ್ಚ್ (ಪುಣ್ ಸೊಂಪ್ಯಾ ಶೈಲೆರ್) ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಂತ್ ಬರಂವ್ಕ್ ತಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ವಾಂವ್ರ್ ಕಾಡ್ಲಿ..."

"ಜಶೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆ ಸಾಧನ್ ಕೆಲೆಂಗಿ ತ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಮಾಣೆ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಜಿವಿ ಕರುಂಕ್ ತೊ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಪೆಚಾಡ್ಲೊ. ದೀಸ್ ವೆತಾಂ ವೆತಾಂ, ಹಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆತಾಂಚಾ ಪಿಳ್ಗೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಳ್ಪೊನ್ ವೆಚಿ ಪಳೆವ್ನ್ ತಾಕಾ ಖಂತ್ ಭೊಗ್ಲಿ. ಹಿ ಕಶಿ ಪುಣಿ ಜಮೊ ಕರ್ನ್ ಶಾಸ್ವಿತ್ ಉರಂವ್ಚ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ವೊವ್ಯೊ ಆನಿ ವೆರ್ಸ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಪದಾಂ ಆರಾವ್ನ್ 'ಚಾಲ್ತಿಂ ಪದಾಂ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ತಾಣೆ ಎಕ್ಟೊಟಾಯ್ಲಿಂ. ಹೊ ತಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಮುಕ್ಲಿ ಸಂತತಿ ಅಭಾರಿ ಮನಾನ್ ದೆಕ್ತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪೊ 1935 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜಾಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಎದೊಳ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಪಾಂಚ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಛಾಪ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ ಕೀರ್ತ್ ವೆಗ್ಳಿ ಸಾಂಗ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ... ಜುಜೆ ರೇಗ್ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಸಂಗೀತ್‌ಗಾರ್, ಉಲವ್ಪಿ, ಬರಯ್ಣಾರ್, ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೊ ರಾಕ್ಪಲಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಬಿರುದಾಂನಿ ಅಮರ್ ಜಾಲಾ..."

ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗಾಕ್, 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾಚೆರ್ ಪುರ್ತೆಂ ನಿಯಂತ್ರಣ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ, ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಉದ್ದಾರ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ವ್ಯಾಪಾರಾಚ್ಯಾ ದೃಶ್ಟೆನ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಲೇಖನ್ ವಾಚ್ತಾನಾ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಜರಿತರಿ ತಾಣೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ಖಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಗ್ಳೊ ವೇಳ್ ಸಮರ್ಪಿಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪತ್ರ್ ಚಲಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ನಷ್ಟ್ ಸಂಭವ್ತೊಗಿ? ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸವಾಲ್. ಪುಣ್ ಅಸಲೆಂ ಮೇಟ್ ಕಾಡುಂಕ್, ತವಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಮರ್ಯಾದ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಜಾವ್ಯೆತ್ ವ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕಾಂಚಾ ನಿಯಂತ್ರಣಾರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಭಾವಾರ್ಥಿ ಲೊಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ಮೆಳ್ಚೊ ಸಂಭವ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾವ್ಯೆತ್.

ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಉರೊಂಕ್ ವ ಮೊರೊಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಕಾರಣಾಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತಾಂಚಿ ಆನಿ ಆಡಳ್ತ್ಯಾದಾರಾಂಚ್ಯಾ ಬೆಪಾರ್ವಾ ಸಾಂಗಾತಾ ತವಳ್ಚ್ಯಾ ಮಹಾ ಝುಜಾಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾರಗ್ ಪಡ್ಲಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ರುಪ್ಯೊತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಬಂದ್ ಪಡೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಕಿತೆಂಯ್ ಜಾಂವ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್,

ಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲಿ, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳಿಚಿ ಜಾಗರಣ್ ಉಟಯ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಶೋಖರ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

6.2.2. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಂತ್ ಬಾಂದ್ಪಾಸ್

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ 1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ರ್ಯಾನ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ, ತಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಸಾರ್ಕಿ ಫುಲೊವ್ನ್ ಲೆಂವ್ಕ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚರಿತ್ರೆಚಾ ಪಾನಾಂನಿ ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಏಕ್ ಶೋದಕ್ ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಸಂಶೋದನಾಚಾ ದೃಷ್ಟೆಂತ್ ಪಳೆಯ್ತಾ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ್ಯ ಸಲ್ವಣೆಚೆಂ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಕರುಂಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾ. ತ್ಯಾಚ್ ಪರಿಂ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್‌ಯಿ, ಖ್ಯಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಅವನತೆಚಿ ಪೊಡ್ಣಿಶಿ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ.

6.2.2.1 ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೆಣಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾದ್ಯಾ ನಾಡ್ಕಾರ್ ೂಕಾ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ ಸುರ್ವೆರ್‌ಚ್ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್‌ಚ್ ಇತ್ಲೆಂ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲೆಂಕೀ, ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ತೆಂ ೊಡ್ನ್ ವಾಚ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಭೊಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ನವಾಲ್ ನಾ. ಆತಾಂ ಸಮಸ್ಸೊ ಕಿತೆಂಗಿ ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೆಣಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಆಸ್ಯೆತ್ ಪುಣ್ ಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚುಂಕ್ ಯೇನಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ, ್ಯಾಕ್ ತಾಂಚಿಯಿ ಮಾಂಯ್ - ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಖರಿ. (ಹಾಕಾ ಪವಾದ್- ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್‌ಚ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ) ಪುಣ್ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲವ್ನ್ ಪ್ರತಿಶ್ಟಿತ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕವ್ನ್ ಘರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಾಡಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಲೊಕಾ ಮುಕಾರ್ ಉಣೆಪಣ್ ಜಾತಾ ಕೊಣ್ಣಾ (Inferiority omplex) ಮ್ಹಳ್ಳೊ ದುಬಾವ್ ಹ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ದೊಸ್ತಾಲೊ ಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ "*ಆಬಾನ್‌ಯಿ ಮೊರ್ನಾಯೆ ದಾಂಡೊಯಿ ಜರ್ನಾಯೆ*' ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾದಿಬರಿ, ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ ಕಯ್ಲಿ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಹಾಂಚಾ ಘರಾಂನಿ ಕೊಣೆಯೀ ಪಳೆಯ್ಲ್ಯಾರ್, ತಾಂತ್ಲೆಂ ಂಗ್ಲಿಷಾನ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಲೇಖನ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊನ್ ಮರ್ಯಾದ್ ಉರವ್ಯೆತ್ ್ಹಣ್ ತಾಂಚೆಂ ಭೊಗಾಪ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಯ್ರ್ ಏಕ್ ಮುನ್ಯಾಚೊ ವೊಂಕಾರೊ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮರ್ಜಿ ದಾಕಯ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್‌ಯಿ ಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಹ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ರುಜು ಜಾತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಮ್ಹಾಲಿಕ್ ಮಂಡಳಿನ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ ಲಕಂವ್ಕ್ ಸಳ್ಗಿ

ದಿಲ್ಲೆಂಚ್ ತಾಂಕಾಂ ಮಿಶಿ ಪುಟ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಗಚ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಗಾಚೆರ್ ಘೊಡ್ಯಾ ಸವಾರಿ ಕೆಲಿ ಆನಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಮತಾಳೊ ಕಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ ಸವಾಲ್ ಕರುಂಕ್ ಧಯ್ರ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ನಿ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಲಜ್ ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್‌ಚ್ ಉಲ್ಟೆಂ ಸವಾಲ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಪಾಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್ ಜೊಡಯ್ಲೊ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಾತ್ರ್ ಮಾತಾಳೊ ದವ್ರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡುನ್ ಜಿಕ್ಲೆ. ಹೆಂ ಘುಡಿತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಪೊಕೊಳಾಯ್ ದಾಕಯ್ತಾ.

6.2.2.2 *'Mangalore'* ಪತ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಚಾ ಲೊಕಾಂನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕಾಪ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ಫಿರ್ಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ತಾಚೆಂಚ್ ಏಕ್ ಕೂಟ್ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಆನಿ ತಾಂಚೆಚ್ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮುದಾಯ್ (Association) ರಚುನ್ *'Mangalore'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮುಖ್‌ಪತ್ರ್ ಉಘಡ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆರ್ ಬಿರ್ಮತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಮಾನಾಯ್ ಆನಿ ಮಾನೆಸ್ತಿಣ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ್‌ಂಚ್ ಲೇಖನಾ ಬರವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅಂತಸ್ಕರ್ನಾಚಿ ವೊಡ್ನಿ ಸುಟಯ್ತಾಲಿಂ ಶಿವಾಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಲೇಖನಾಂಕ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ನೋವ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1936 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೆಣಾರಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಎಕಾಎಕೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗ್ ಸುರು ಜಾಲೊ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ತೆಂಪಾನ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಹ್ಯಾ ಉಪಭಾಗಾಚಾ ಉದ್ದೇಶಾ ವಯ್ರ್ ದುಬಾವ್ ಉಬ್ಜೊಂಚೆಂ ಸಹಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಪಭಾಗಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆರ್ ಅಗಳಿಕ್ ಜಾವ್ನ್‌ಗೀ ವ ಮುಖಾರಿಂ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ ಸಮಿಕ್ಷಾಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ.

6.2.2.3 ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್

'ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ ಆನಿ ಆತಾಂ ಚಾಲು ಆಸ್ಚೆಂ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಪತ್ರಾಂ ಮಧೆಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಕಾರಾಂನಿ ಗೊಂದೊಳ್ ಉಬ್ಜಯ್ಲಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆಜೂನ್‌ಯಿ ಹರ್ಯೆಕ್ಲೊ ವಾಚ್ಪಿ ಹಿಂ ದೋನ್‌ಯೀ ಪತ್ರಾಂ ಏಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಆನಿಕ್‌ಯೀ ಚೂಕ್ ಆದಾರಿತ್ತ್ ಆಯ್ಲಾ. ಆದಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್: (1) ರಾಕ್ಣೊ-50 (1938 - 1988) ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವ್

...ರಕ್ ಅಂಕ್ಯಾರ್ - *'ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಕಾಣಿಕ್'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ...ಲೇಖನಾಂತ್ (ಪಾನ್ 84) - ***'ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್' 1917ಂತ್*** ...***ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಾ ರುಪಾರ್ ಘಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಮಧೆಗಾತ್*** ...***ಥೊಡಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಬಂಧ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೊ 'ಆಂಜ್' ಆತಾಂ ಚಾಲು ಆಸಾ"***

(2) ದುಸ್ರೆಂ - 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಶಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರ್ - Vol.15 - No. 1 Dec 95 - Jan 1996 - *'ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಂತ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಯಾಜಕಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್'* - (ಪಾನ್ - 18) - ...ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ - ***"ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ 1983 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಆಂಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆನ್ಯೇಕ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಹಾಚಾ ಆದಿಂ 1917 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ ಪ್ರಮೇಣ್ 1971 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬಂಧ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ತಾಕಾ ಪುನರ್‌ಜಿವಂತ್ ಕರುಂಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ಮೊ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾ ಖಾಲ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ನವ್ಯಾ ಜಿವಾನ್ ಪಾಕಾಟೆ ಪಾಪ್ಡುನ್ ಉಬೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ"***

(3) ತಿಸ್ರೆಂ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಮಾಳಿಂ - ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿ, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹ್ಯಾ ದಶಮಾನ್ ಉತ್ಸವಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ - 9 (2004) - (ಪಾನ್ 11) ***"ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್... ಆಪ್ಲೆ 53 ಆವ್ದೆರ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ 1971 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಬಂಧ್ ಪಡ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಫಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಪಾಕಾಟೆ ಪಾಪುಡ್ನ್ 'ಆಂಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ 1983-ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ವೆಗ್ಳೆಂಚ್ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಚಾರಾರ್ ಆಯ್ಲೆಂ"***

ರಾಕ್ಣೊ - 50 ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವ್ ಪತ್ರ್ ವಾಚುನ್, ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ಯಾಚೊ ...ಬರಯ್ಣಾರ್, ಆಂಜ್ ದಫ್ತರಾಕ್ ವಚೊನ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1918 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 'ಆಂಜ್' ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ವಿಚಾರ್ತಾನಾ, ತ್ಯಾ ಕುಶಿಚಾ ಗುಮಾಸ್ತಿಣೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಪ್ ಆಯ್ಲಿ. "ಆಮ್ಚೆ ಕಡೆ 1986 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸಾತ್. ಪಯ್ಲೆಂಚೆ ನಾಂತ್."

ತರಿ ಪಯ್ಲೆಂಚೆ ಖಂಯ್ ಮೆಳ್ತೆಲೆ? ಪಾಟಿಂ ಸವಾಲ್ ಕೆಲೆಂ. ತಾಕಾಯಿ ಜಾಪ್ ...ಹ್ಯಾ ಗುಮಾಸ್ತಿಣೆ ಕಡೆನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ ಖಾತಿರ್ ಸೊಧ್ನಾ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಖಂಯ್ ಮೆಳ್ತಿತ್ ಪಯ್ಲೆಂಚೆ ಆಂಜ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮುಖ್ಯ್ ಇರಾದ್ಯಾನ್, ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಧಾರ್ಮಿಕಾಂಚಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಧಾಡ್ ಘಾಲಿ. ತಿತ್ಲ್ಯಾರ್ ಸೆವಕ್ ಪತ್ರಾಚೊ ತವಳ್ಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ| ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾಪುಚಿನ್ ಎಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೊ ಆನಿ ಮ್ಹಣಾಲೊ ***"ಥೊಡೆ ಪರ್ನೆ 'ಆಂಜ್' ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಿರ್ಯಾಂತ್ ಪಳೆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾಲ್ಯಾತ್, ತುಂ ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ಸೊಡ್ನ್ ಯೆ ತಾಚಿ ಧುಳ್ ಪಾಪುಡ್ನ್ ದವರ್ತಾಂ."***

ತಶೆಂಚ್ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಂಚಾ ದಫ್ತರಾಂತ್ ಪಳೆತಾನಾ ಆದ್ಲೆ **'ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೆ ಆಂಜ್'** ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೆ. ವರ್ಸಾವಾರ್ ಸೊದ್ತಾನಾ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್‌ಚ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಕ್ಕಿ ಜಾಲೆಂ. ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ಬಸೊನ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾಚುನ್, ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾಯ್ತಾನಾ - *'ಆಂಜ್ ಉಲಯ್ತಾ'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಸಾಂಪಡ್ಲೆಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಜಿಣ್ಯೆಚಿ ಕಥಾ ಸಾರ್ಕಿ ಸಮ್ಜಾಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಂಚೆಕಡೆ 'ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ನಿಮಾಣಿ ಮೊರ್ನಾಚಿ ವೇಳ್ ಘುಡಿ' ಪುರ್ತಿ ವಿಚಾರ್ನ್ ಸಮ್ಜೊವ್ನ್ ಘೆತಾನಾ ಸತ್ ಗಜಾಲ್ ಸಗ್ಳಿ ಕಳೊನ್ ಆಯ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ತವಳ್ ವಾಂಚೊಂವ್ಕ್ ಕೊಣ್ಣೀ ಮುಕಾರ್ ಯೇನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಗಾಯ್ತೊಲೊ ನಾಸ್ತಾನಾ, ರಡ್ತೊಲೊ ನಾಸ್ತಾನಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಪಡ್ದ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಾಯಾಕ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆತಾಂಚಾ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಚಾ ದಫ್ತರಾಕ್ ವಚೊನ್ ತಾಣಿಂ ಬಿರ್‍ಯಾಂತ್ ದವರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೊ ದಾಳೊ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚುನ್ ಪಳೆತಾನಾ ಆತಾಂಚಾ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಚಿಯಿ ಕಾಣಿ ಶಿರ್ಕಾಲಿ. ತಿ ಕಾಣಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

1984 ಇಸ್ವಿ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 8 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಮಾಹೆತ್ ದಿಂವ್ಚಿ 'ಕೀರ್ಣ್' - ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರಿಕ್ (ಖಾಸ್ಗಿ ಚಲಾವಣೆಕ್ ಮಾತ್ರ್) ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕಾಚಾ 'ಕೀರ್ಣ್ ಥಾಂಕ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ' ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ - ***"ಹೆಂ ಕೀರ್ಣ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ ಕಿತೆಂ? ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ಜಾಪ್ ಗರ್ಜ್."***

"ಹ್ಯಾಚ್ ಎಪ್ರಿಲಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪಾಸ್ಕಾಂ ಫೆಸ್ತಾಚಾ ಹಫ್ತ್ಯಾಂತ್ ಚೆರ್ಕ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ 6 ದಿಸಾಂನಿ ಏಕೆಕಾ ದಿಸಾಚೆಂ ಶಿಬಿರ್ ದವರ್ಲ್ಲೆಂ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲ್ಯಾ ವಿವಿಧ್ ವಾರಾಡ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಶಿಬಿರಾಂತ್ ವಾಂಟೊ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ..."

"ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಚಾ ಬೆಸಾಂವಾನ್ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನಾನ್ ವಿಗಾರ್ ಜೆರಾಲ್ ಮಾ|| ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಸೋಜ್ ಬಾಪಾನ್ ಹೆಂ ಶಿಬಿರ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲೆಂ..."

"ಶಿಬಿರಾಕ್ ಹಾಜರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮೆಸ್ತ್ ಭುಗ್ಯಾಂಕ್ ಆಮಿ ಏಕ್ ಕಾಗಾದ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಭುಗ್ಯಾಂಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಆಮ್ಚೆ ಮತಿಂತ್ ಜಿವೊ ಉರ್ಲೊ. ಸಬಾರ್ ಭುಗ್ಯಾಂನಿ ಪಾಟಿಂ ಜಾಪ್ ಘಾಲ್ಯಾ: ತಾಂಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಯೇವ್ನ್‌ಚ್ ಆಸಾತ್. ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ದವರ್ಚೊ ಗರ್ಜ್. ಹರ್‍ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪತ್ರ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಪುರೊ ಪಡಾನಾ. ದೆಕುನ್ ತ್ಯಾ ಸಮೆಸ್ತ್ ಭುಗ್ಯಾಂಲಾಗಿಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ದವ್ರುಂಕ್ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ಗರ್ಜೆಚಿ ಸಮ್ಜಣಿ ದೀಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಪತ್ರಿಕ್ ಸುರು

ಆಲೋಚನ್ ಆಯ್ಲಿ. ವಿಚಾರ್ ವಿನಿಮಯ್ ಕರುನ್ ಆತಾಂ 'ಕಿರ್ಣ್' ಛಾಯ್ರ್ ಮ್ಲೆಂ."

ರ್ಣ್' ಪತ್ರಿಕ್ 'ಆಂಜ್' ಜಾತಾ --

'ಕಿರ್ಣ್' ಪತ್ರಿಕ್ ಆಂಜ್ ಕಶೆಂ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ 'ಆಂಜ್' ಅಂಕೊ 1 ಂಬರ್ 1985 ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕಾಚೆರ್ ವಿವರಣ್ ಅಶೆಂ ಆಸಾ: -

"ಗೆಲೊ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮೊಂತಿ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾ ದಿಸಾಕ್ 'ಕಿರ್ಣ್' ತ್ರಿಕೆಚೆಂ ಜನನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಆಂವ್ದಾಂ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಫೆಸ್ತಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ 'ಆಂಜ್' ತ್ರಿಕೆಚೆಂ ಜನನ್ ಜಾತಾ. ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಆದೇಶಾ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಅಶೆಂ ಕರಿಜಾಯ್ ಲ್ಲೆಂ. ಎಕಾಚ್ ನಾಂವಾಚಿಂ ದೋನ್ ಪತ್ರಾಂ ಆಸಾನಾಯೆ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೆಂ ರುಮ್. 'ಕಿರ್ಣ್' ನಾಂವಾಚೆಂ ದುಸ್ರೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಸಾ ದೆಕುನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಕ್ ಂಜ್" ನಾಂವ್ ದಿಂವ್ಕ ತಾಣಿಂ ಸೂಚನ್ ದಿಲಾಂ. ತೆಂಯೀ ಬರೆಂಚ್ 'ಕಿರ್ಣ್' ತ್ರಿಕೆಚೆಂ ನವೆಂ ನಾಂವ್ 'ಆಂಜ್'."

ಹ್ಯಾ ನೊವ್ಯಾ ಆಂಜ್ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಂಡಳಿಂತ್ ಮೊ| ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ೀಜ್, ಮಾ| ಲುವಿಸ್ ಸೋಜ್, ಮಾ| ಸ್ಟೇನಿ ಗೊವೆಸ್, ಬ್ರ| ಜೋನ್ ಬೆಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಬ್ರ| ವಲೇರಿಯನ್ ಮಿನೇಜ್ ಆಸೊನ್, ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಪ್ಪಾನ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್ತಾತ್. ಹಾಚೆಂ ದಫ್ತರ್ ಆದಿಂ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಬಿಸ್ಪಾಚಾ ಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆತಾಂ ಬಜ್ಜೋಡಿ ಶಾಂತಿ ಕಿರಣಾಕ್ ವರ್ಗ್ ಜಾಲಾಂ.

ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪತ್ರಾಂಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಆಸಾ:- ಜೆಜುಚಾ ತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಪತ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೆಂ ಾಸಾಂವ್ ಆದಾರ್ಚಾಕ್ ಆನಿ ಆತಾಂಚಾ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ರ್ಟ್ಯಾಂಕ್ ಫುಡಾರಾ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾರ್ಗ್‌ದರ್ಶನ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಮೌಲ್ಯಂವಿಶಿಂ ಹೆತ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಪತ್ರಿಕ್' (ಪುಸ್ತುಕ್ 19 ಅಂಕೊ 9 ನವೆಂಬರ್ 2003)

ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ 'ಜೆಜುಚಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್' ಪತ್ರ್ 1971 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದ್ ಪಡ್ಲಾ ಆನಿ ಪರ್ತುನ್ ಉಟೊನ್ ಯೆಂವ್ಕ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಆಧಾರಾ ರ್ಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ.

6.2.2.4. ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ ಪತ್ರ್

ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ತಾನಾ, ಆದಿಂ ಕಿತೆಂ ಘಡ್ಲಾಂ, ಕಿತೆಂ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ, ಕಿತ್ಲಿಂ ್ರವೇಜ್ ಪಳೆಂವ್ಕ ಮೆಳ್ತಾತ್, ಉಸ್ತುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತಿಂ ಸಗ್ಳಿಂ ಆರಾವ್ನ್ ವ್ನ್ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ತಿ ಸಾರ್ಕಿ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಯ್ಕೊನ್ ಾ. ಘಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಘಡಿತ್ ಪುಸುನ್ ಕಾಡುಂಕ್, ವ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡೊಂವ್ಕ ಜಾಯ್ನಾ

ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಜಾಣಾರಿ ಸಾಂಗ್ತಾತ್. ಬಂದ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ಪಯ್ಕಿ 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರ್ ದರ್‌ದರ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಬುಕಾ ರುಪಾರ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ಯ್ಯಾರಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಲೇಖನಾಂನಿ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ. ತೆಂ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಾ ವಿರೋದಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಾರಣ್ ದೀವ್ನ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ಚೂಕ್ ಜಾತಾ. ಪೊರ್ತುಗಿಸಾಂನಿ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಹುಲ್ಪಾವ್ನ್ ಉಡಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಲಿವ್ರಾಚೆಂ ಪರಿಜ್ಞಾನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಬುಕಾ ರುಪಾರ್ ಶಿವೊನ್ ಪೊಣ್ಜೆಚಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ದವರ್ಲೆಲಿಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಪುಡ್ಡುಗೆಜಾಂಚಾ ವಿರೋದ್ ಬರಾಪ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ತೆಂ ಏಕ್ 'ದಸ್ತಾವೇಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪರಿಜ್ಞಾನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆಜೂನ್‌ಯಿ ಉರ್‍ಲ್ಯಾಂತ್. ತ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಆದ್ಲಿಂ ಬರ್‍ಪಾಂ, ಪತ್ರಾಂ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್‍ಚೆಂ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಕರ್‍ಚೆಂ. ಪುರಾಬಿಲೇಖ್ (Archies) ಆಸಾ ಕರ್‍ಚೆಂ ಪಾಶ್ಚ್ಯಾತ್ಯ್ ದೇಶಾಚಾ ಲೊಕಾಂಕ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಜ್ಞಾನಾ ತಿತ್ಲೆಂ ನಾ, ಮ್ಹಣ್ ಆತಾಂಚಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪಳೆತಾನಾ ಕಳ್ತಾ. 'ತೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ನ್ಹಯ್', 'ಹೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ನ್ಹಯ್' 'ಹಾಂತುನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಿರೋದ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂ' ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಮತಿಂತ್ ರಾಜ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಜ್ ಬಂದ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಸಬಾರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ತಿಂ ಖಂಯ್ಸರಿ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳಾನಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ಬೆಜಾರಾಯೆಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗರ್ಜೆಚೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ವಾರೆಂ-ಝುಾಡ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಆವ್ರ್ ಯೇನಾ, ಆನಿ ಆವ್ರ್ ಯೇವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಶೆತಾಂತ್ ಈಟ್ ಭರಾನಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಶೆತ್ಕಾರಿ. ತಶೆಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆನಿ ಗರ್ಜ್ ಸಮ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ ನವೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಆದಾರ್ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್. 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರ್ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಸುಲಬಾಯೆರ್ ವಿಸ್ರೊನ್ ಸೊಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಶಿಕ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಎಲ್‌ಬಿ ಎಂ.ಎಲ್‌ಸಿ ವಕೀಲ್. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಇತ್ಲೆಂ ಶಿಕ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಬಾರಿ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಗಜಾಲ್.

ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಥಾವ್ನ್‌ಯಿ ಅಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಕಶೆಂಯಿ ಮಾಂಕೊಡ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾಲೆಂ; ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಮೆಳೊನ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತಿ, (French Revolution), ರಶ್ಯನ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಆನಿ ಇನ್ನಿತರ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಟಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಜ್ ಅಮಿರ್‌ಶಾಹಿ ಆಡಳ್ತೆಂ ವಚೊನ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ 'ಸಮಾಜಿಚೊ

ವೊ' ಪತ್ರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಜಾಲಿ, ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ವೆಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಪತ್ರ್ ಜಲ್ಮಾಲೆಂ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳಿಚಾ ಆದಾರಾಕ್ ಕಾರಣ್ ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಟೊವ್ಯೆತಾ. ಹ್ಯಾ ಚಳ್ವಳಿಕ್ ಹರ್ದೆಂ ಿವ್ನ್ ಝುಜ್ಲ್ಲೊ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಝುಜಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಅಂತೊನಿ ಲ್ಡಾನ್ಹಾ ವಕೀಲ್ ಆನಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ.

6.2.2.5 ಜೆರೊಮ್ ಅಂತೊನಿ ಸಲ್ಡಾಞ್ (1868–1947)



ಮಾನೆಸ್ತ್ ಜೆರೊಮ್ ಅಂತೊನಿ ಸಲ್ಡಾಞ್ ಶ್ಯಾಂತ್, ದಿವ್ಯಾ್ಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ತಾನಾ ಫಾ| ಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ – *"ಮಿ. ಜೆರೊಮ್ ಲ್ಡಾಞ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಪಾಸ್ವತ್ ವಾವುರ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಾಂಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ನೊವೆಂಚ್ಶೆಂ ದಿಸಾತ್ ಾಯ್?... ಆಮ್ಚಿ ಮಾಂಯ್-ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚಿ ುಬಾ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿ ಮದೆಂ ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆ ಜಾಯಿತ್ತೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ 'ಮೆಂಗಲೊರ್ ುಗಜಿನಾಂ'ತ್ ತಾಣೆ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಿಶಾಂತ್ ಬೊರ್ಯೆಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬೊರ್ಯೆತಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲೆಂ ುತ್ತೇಜನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾ್ಂಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ ತಾಣೆ ದಾಕಯ್ಲಿ ಉಮೇದ್–ಹ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ರುಜ್ವಾತಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಸೆ ಥಂಯ್ ತಾಕಾ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಖರ್ಯಾ ವೊಡ್ಕೆಚೊ."*

"ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾಚಿ ವೊಳಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಮಿ. ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞ್ ಆದಿಂ ವಾವುರ್ಲಾ ಆನಿ ಆತಾಂಯಿ ವಾವುರ್ತಾ. ಪುರಾಣಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಆನಿ ಭಾಷಣಾಂ ದೀವ್ನ್ ತೆಂ ವ್ಹಡ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಾಪುನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ತೊ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ್ ಕಾರಣ್."

1947 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 14 ತಾರಿಕೆಚಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾರ್ ಏಕ್ ವರ್ದಿ ಅಶಿ ಾಂಗ್ತಾ – *"Late Mr. Jerome A. Saldanha, along with Mr. Sreshta was mainly responsible for initiating the Konkani Literary Society of South Kanara'* ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ರ್ವಿಂ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞಾಚಿ ಜಿಣಿಯೆ ಚರಿತ್ರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರಾಂಚಿ ಯಾದಿಂತ್ ಆಟಪ್ತಾ, ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

ಜೆರೊಮ್ ಅಂತೊನ್ ಸಲ್ಡಾಞ್ 1868 ಇಸ್ವೆಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ 25 ತಾರಿಕೆರ್

ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಸಲ್ಡಾಞ್ ಕುಟ್ಮಾಂತ್ ಕೊಡಿಯಾಳಾಂತ್ ಜಲ್ಮಾಲೊ. ತಾಚೊ ಬಾಪುಯ್ ಜುಜೆ ಸಲ್ಡಾಞ್. ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಡಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯ್ತೊ ಝುಜ್ಲಾ. ಜುಜೆ ಸಲ್ಡಾಞ್‌ಚಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾರ್ (ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞ್‌ಚೆಂಚ್ ಲೇಖನ್) ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಜಾತಾ:– *"... of the oldest memorial (Perhaps the oldest) that of 1860 presented to Rt. Rev. Dr. Clement Bonnad Papal Visitor–General to India was signed by Boniface Fernandes and heads and rising youngmen of almost all the families of mangalore including my own dear father (Joseph S. Saldanha) who was only 20 Years old then, and was an active spirit of the movement to the last.."* ಅಶೆಂ ಬಾಪುಯ್ ಆನಿ ಪೂತ್ ದೋಗಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚಾಂತ್ ಚೂಕ್ ಜಾಯ್ನಿನಾ.

ಜೆರೊಮ್ ಎ. ಸಲ್ಡಾಞಾನ್ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಚಿ ಬಿ.ಎ. ಸನದ್ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1898ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಬೊಂಬಯ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚಿ ಎಲ್.ಎಲ್. ಬಿ ಸನದ್ ಜೊಡ್ಲಿ. ಹಿ ಸನದ್ ಜೊಡ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1892 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ತೊ ತವಳ್ಚ್ಯಾ ಬೊಂಬಯ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ರಾಜಕೀಯ್ ಆನಿ ನ್ಯಾಯ್ ಖಾತ್ಯಾಂನಿ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಹುದ್ದ್ಯಾಂನಿ ವಾವುರ್ತಾಲೊ. 1907 ಥಾವ್ನ್ 1910 ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಸಾವಂತ್‌ವಾಡಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ನ್ಯಾಯ್‌ಧೀಶ್ ಜಾವ್ನ್ ವರ್ಗ್ ಜಾಲೊ. 1918 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಕಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಶನ್ಸ್ ಜಡ್ಜ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ. ಹ್ಯಾ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಹುದ್ದ್ಯಾಂನಿ ಆಸ್ತಾನಾಂಯ್ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ಚಟುವಟಿಕ್ಯಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಿ ತಶೆ ಲೊಕಾಚಿ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ತಾಣೆ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ.

ಜೆರೊಮಾಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂಚೊ ದಾಳೊ ಭಾರಾದಿಕ್ ಆಸಾ. ತಾಣೆ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ರಿತಿ ರಿವಾಜಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಚೆ ಭಾಷೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್, ತಾಂಚಾ ವಿವಿದ್ ಕುಳಿಯಾಂ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. '*ಮೆಂಗಲೊರ್ ಮೆಗಜಿನ್*' ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ 'ಕೆನರಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಆರಂಭ್ ಆನಿ ವಾಡಾವಳ್' 'ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಲೇಖನಾಂ ಹಾಕಾ ಸಾಕ್ಸ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಎಂಥ್ರೊಪೊಲೊಜಿಕಲ್ ಸೊಸಾಯ್ಟಿ ಒಪ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಹಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಲೊ. ಆಮಾ ಪುರ್ವಜಾಂ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಲೇಖನಾಂ ಖಾತಿರ್ ಹೊ ಮಾನ್ ತಾಕಾ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲೊ.

ಜೆರೊಮ್ ಸೆಶನ್ಸ್ ಕೊಡ್ತಿ ಥಾವ್ನ್ 1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನಿವೃತ್ತ್ ಜಾಲ್ಯಾ

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಾಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ತೊ ಚುನಾವಣೆಕ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಚೆ ವಿರೋದ್ ಜಾಯ್ತೊ ಅಪಪ್ರಚಾರ್ ಚಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಿಂ ತಾಕಾ ಚುನಾವಣೆಂತ್ ಕಾಂಯ್ಚ್ ಬಾಧಕ್ ಜಾಲೆಂನಾ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ತಾಚಾ ವಿರೋಧಿ ಉಮೆದ್ವಾರಾಚ್ಯಾಕೀ ದೊಡ್ತೆ ವೋಟ್ ತಾಕಾ ಲಾಭ್ಲೆ. 1926 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸಾಚಾ ಪಕ್ಷೆನ್ ರಾವೊನ್ ಸರ್ಕಾರ್ಯಾನ್ ತೊ ಜಿಕ್ಲೊ. 1937 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ 'ಪೀಪಲ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿ' ಹಾಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ಜಿಕ್ಲೊ.

ತೊ ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಕೊಣಾಯ್ಚೆಂಯ್ ಕಿತ್ಲೆಂಯ್ ಲ್ಹಾನ್ ದೂರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀ ತೊ ಸಮಾಧಾನೆನ್ ಆಯ್ಕಾತಾಲೊ ಆನಿ ಯೋಗ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಚೆ ಖಾತಿರ್ ಕೌನ್ಸಿಲಾಂತ್ ಝುಜ್ತಾಲೊ. ತಾಚಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ್ ಉಲವ್ಣ್ಯಾಚಿ ಶೈಲಿ, ತಾಚೊ ಝುಜಾರಿ ಸ್ವಭಾವ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಏಕ್ ಕಾಂಟೊ ಜಾಲ್ಲೊ.

1927 ಥಾವ್ನ್ 1930 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾ ಸೆನೆಟಾಚೊ ತಾಕಾ ಸಾಂದೊ ನೆಮ್ಲೊ. 1927–1931 ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್; ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಎಂಡ್ ವೆಲ್ಫೆರ್ ಎಸೋಸಿಯೆಶನಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ್ (1924–1932); ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿವಿಕ್ ಲೀಗ್ ಹಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಆನಿ ಸಾಂದೊ. ಸಾಂತ್ ವಿಶೆಂತ್ ದೆ ಪಾವ್ಲಾಚಾ ಸೊಸಾಯ್ಟಿಂತ್‌ಯೀ ಜಾಯ್ತೆಂ ಬರೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಣೆಂ ಕೆಲಾಂ. 1918 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬೊಂಬಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮುಂಗ್ಳುರ್ಗಾರಾಂಚಾ ತರ್ಪೆನ್ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಹರ್ತ್ಯಾ ಸೆವೆ ಖಾತಿರ್ ಕೆನರಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾನ್ ತಾಕಾ ಭಾಂಗಾರಾಚೆಂ ಪದಕ್ ದೀವ್ನ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ.

(i) ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರ್ 1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸುರು ಜಾತಾನಾ ಆಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ 1919 ಇಸ್ವಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ ಘೆವ್ನ್ ನಾಯ್ತ್ರ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಇತ್ಲೆಂ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲೆಂ ಕೀ, ತವೊಳ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾತರ್ಚೆ ಶಿಕ್ಪಿ ಸಮೇತ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಥಂಯ್ ಆಕರ್ಷಿತ್ ಜಾಲೆ. ಹಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ ಸೆರ್ವುಂಚ್ಯಾಂತ್ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹ್‌ಚೊ ವಾತ್ರ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ತೊ ತವಳ್ ತವಳ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ದಾಡ್ತಾಲೊ. ಹೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾ ಥಂಯ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಯ್ಜೆ ಆನಿ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ವಾಚುನ್ ಸಹಕಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಅಶೆಂ ತಾಚೆ ಮತಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ಯೆತ್.

(ii) 'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಆನಿ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ದಾ‍ಞ್

'ಸಮಾಜಿಚೊ ದಿವೊ' ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಸಮಿತಿಂತ್ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ದಾ‍ಞ್ಯಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪತ್ರಾಚೊ ಧ್ಯೇಯ್– ಅನ್ಯಾಯ್ ಆನಿ ಜುಲುಮೆಚೊ ಖಬ್ರೊ ಆರಾವ್ನ್ ಪತ್ರಾಂತ್ ತಪ್ಶೀಲ್ ಪಾತ್ಳಾಯ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ಲೊಕಾ ಥಾವ್ನ್ ವಿರೋಧ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಬಂಧ್ ಕರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಧಾರ್ಮಿಕಾಂಚೊ ತಾಳೊ ಉಟ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಬಂದ್ ಕರುಂಕ್ ನ್ಹಜೊ ಮ್ಹಣ್ ಹರ್ದೆಂ ದೀವ್ನ್ ಮುಕಾರ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ದಾ‍ಞ್. ಬಿಸ್ಪಾಚ್ಯಾ ಆಡ್ವಾರೊಣ್ ಪತ್ರಾಕ್ ಕಾನನ್ ಲೊ ಪ್ರಕಾರ್ ಧಯ್ರಾನ್ ಜಾಪ್ ದಿಲ್ಲೊ ಆನಿ ಹೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಉರಾಜೆ, ವಾಂಚಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಝುಜ್‌ಲ್ಲೊಯಿ ಹೊಚ್ಚ್. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಲೊಕಾ ಥಂಯ್ ಫುಲಾಜೆ, ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಧ್ಯೇಯ್ ಹಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ರುಜು ಜಾತಾ.

(iii) ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ದಾ‍ಞ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿ ವಾದ್ –ವಿವಾದ್

ಜೆರೊಮ್ ಅಂತೊನಿ ಸಲ್ದಾ‍ಞ್ ಸಾವಂತ್ ವಾಡಿಂತ್ ಆದಾರೀ ಬಸ್ಕೆಚೊ ನ್ಯಾಯದೀಶ್ (Assistant sessions Judge) ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಕೊಂಕಣಿ –ಮರಾಠಿ ವಾದಾಚಾ ಆಗ್ಯ್ಟಾಂತ್ ತೊಯಿ ಉಡ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಮರಾಠಿ ವಾದಾಳ್ ಸುಂಯ್ಯಿತಾನಾ ತೊ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಪ್ರೇತನ್ ಕರ್ಚೆ ತಿತ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿಚೊ ನಿಶ್ಠಾವಂತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಣೆಂ ಮಾಫೆಚಾ ವಿಚಾರಾಂನಿ ಮಗ್ನ್ ಜಾವ್ನ್ ' The origin and Growth of Konkani (1903)' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಲೇಕನ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1904 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'Konkani of Goan castes' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಬೂಕ್ ಬರವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಸಂಪವ್ಣಿ ಕರಿಲಾಗ್ಲೊ– *"ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ಝುಳ್ಳೊಂಚಿ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ವಾ ಪ್ರಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಿಶಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಮರಾಠಿ ಥಾವ್ನ್ ನ್ಹಂಯ್ ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಅನುಮಾನಾನ್ (Inference) ಸಾಂಗ್ಯೆತ್ ಗೀ– ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮರಾಠಿಚಿ ಉಪಭಾಸ್ ನ್ಹಂಯ್. ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೆ ಚಡಾವತ್ ಸಬ್ದ್ ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಲಿಂ ದಿಶ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾನಾ ಮರಾಠಿಚ್ಯಾ ವಿಬಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಸಾತ್. ದೋನ್‌ಯಿ ಭಾಸಾಂಕ್ ಮುಳಾವೆಂ ಉಗಮ್ ಸ್ಥಾನ್ ಏಕ್‌ಚ್"* ತ್ಯಾಚ್ ಬುಕಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಲಿ ಅಬಿಪ್ರಾಯ್ ಅಶಿ ದಿಲ್ಯಾ. *"ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಹ್ಯೊ ದೋನ್‌ಯಿ ಜವ್ಳ್ಯ್ಯಾ ಭಯ್ಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಕೃತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಯಾ. ತಾಂತ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಚಡ್ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಡಾನಾಸ್ತಾನಾ ಲ್ಹಾನ್‌ಚ್ ಉರ್ಲ್ಯಾ ಪೂಣ್ ಬೋವ್ ಸ್ವಾದಿಕ್ ಆಸಾ."*

ಸಲ್ದಾ‍ಞಾನ್ ಅಶೆಂ ಚಿಂತುಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ . ತೊ ವಾವುರ್ಚ್ಯಾ

ವಂತ್‌ವಾಡಿ ಗಾಂವಾಂತ್ 'ಕುಡಾಳಿ' ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಉಪಭಾಸ್ ಲೊಕಾಚಾ
ಂಡಾರ್ ಘೊಳ್ತಾಲಿ. ಹಿ 'ಕುಡಾಳಿ'ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಉಪಭಾಸ್ ಮರಾಠಿಕ್ ಮದ್ಯಾಂತರ್
ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತೊ ಅಸಲ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂನಿ ಬುಡ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾವ್ಯೆತ್.

(iv) ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞ್ ಆನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಕಾರ್‌ವಾರ್‌ಚ್ಯಾ ಮಾಧವ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಶ್ಯಾನ್‌ಬೋಗಾನ್ 1939 ಇಸ್ವಿ ಲಾಯ್‌ಚ್ಯಾ 8 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚಾ ಎಕ್ವಟಾ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಭಿವೃದ್ದಿ ಖಾತಿರ್, ಕಾರ್‌ವಾರಾಂತ್ ಪಯ್ಲಿ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಿಷದ್ ಘಡೊನ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ನಂತರ್ ದುಸ್ರಿ ಪರಿಷದ್ 1940 ಇಸ್ವೆಚಾ ಶೆಂಬರ್ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ಉಡುಪಿಂತ್ ಶ್ರಿಮಾನ್ ಟಿ.ಎಂ.ಎ ಪೈ ಹಾಂಚಾ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಧ್ಯಕ್ಷಾ ಖಾಲ್ ಜಮ್ಲಿ, ಹಿ ಪರಿಶದ್ ಘಡೊನ್ ಹಾಡುಂಕ್‌ಯಿ ಕಾರ್‌ವಾರ್‌ಚೊ ಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ್ ಶ್ಯಾನ್‌ಬೋಗ್ ಹಾಣೆಂ ಮುಖೇಲ್ಪಣ್ ವಹ್ಸಿಲ್ಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಕ್ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೊ. ್ಯಾ ವರ್ಸಿಂ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂ ಮದೆಂ ಆನಿ ಂಕ್ಣಿ ಹಿಂದ್ವಾಂ ಮದೆಂ ಕಿತ್ಲೊ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ತಾ.

ಹಿ ಪರಿಷದ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಪಾವ್ಟಿಂ ಜಾಂವ್ಚಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಆನಿ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲೆಯಿ, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಥಾವ್ನ್ ಮುಂಬಯ್ ರ್ಯಾಂತ್ ಚಡುಣೆ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿನಿದಿ ಹಾಜರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ 19–1–1941 ಸ್ವೆಚಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾಚಾ ಬಾತ್ಮೆಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದಾಚೊ ಶೆವೊಟ್ ಎಕಾ ಉತ್ರಾನ್ ಆಟಾಪ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ –"*ಕೊಂಕಣಿ ಾಸ್ ಕೊನ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತಿ ಮನ್ಯಾಂತ್ ಹಾಡ್ಚಿ*" ಮ್ಹಣ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ **ಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರ್ಪಾಂ ಆನಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಚಡೊಂವ್ಚಿಂ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಸಭೆರ್ ಲಯ್ ಸಾರ್ಕಿ ಕರ್ಚಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭುರ್ಗಿಂ ಚಡ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಾಷೆನ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಶಿಕಯ್ ಸಾರ್ಕಿ ಹುಕುಮ್ ಮೆಳಾಸಿ ಸರ್ಕಾರಾ ಕಡೆ ಮನವಿ ರ್ಚಿ**, ಹೆ ಆನಿ ಅಸಲೆ ಹೆರ್ ಠರಾವ್ ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಮಂಜೂರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಣ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ತವೊಳ್ ರೋಮಿ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡಿ ಅಶೆಂ ತೀನ್ ಲಿಪಿಂನಿ ರಯ್ತಾಲೆ. ಜರ್‌ತರಿ ಹ್ಯಾ ಸಕ್ದಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್, ಸಕ್ದಾಂನಿ ಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿನ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್, ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ತರ್ಕ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ. ಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞಾನ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚ್ ದರ್ಸಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಹೆರಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ 'ನಾಗರಿ' ಲಿಪಿ ದರ್ಸಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಶೆವೊಟಿಂ ಸಕ್ದಾಂನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕರಿಜಾಯ್

ಮ್ಹಣ್ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲೊ. ಹಾಂಗಾ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರ್‍ಚೊ ವಿಷಯ್ ಖಂಯ್ಚೊಗೀ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞಾಚಿ ದೂರ್ ದೃಷ್ಟೆಚಿ (Foresight) ಆಲೋಚನ್, ತವಳ್‌ಚ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಆದರ್‍ಲೆಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಮುಂಬಯ್, ಗೋವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಆನಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಅಶೆಂ ಚಾರ್ ವಟಾರಾಂನಿ ವಾಂಟುನ್ ಆನಿ ಶಿಂಪ್ಡೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ತಾಂಚಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಚಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಮದೆಂ ಕೊಂಕಣಿಯಿ ಸುಲಭಾಯೆನ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಜಾತಿ. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗಾಂತ್ ಅಂತರ್ ಜಾಳಾಂತ್‌ಯಿ (Internet) ಸುಲಭಾಯೆನ್ ರಿಗ್ತಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಅಖ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಲಾಗಿಂ ಹಾಡುಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ತಿ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾಕೀ **ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞ್,** ಶಿಕ್ಪಿ, ಬರವ್ಪಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ್ **ಆನಿ ಝುಜಾರಿ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆರ್ ಅಪುಟ್ ಮೋಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ದೂರ್‌ದೃಷ್ಟೆಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರ್‌ಯಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಹೊ ಮಂಗ್ಳುರ್‍ಚೊ ಸಿಂಹ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಜಾಲಾ.**

ಹೊ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫುಡಾರಿ 1947 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚಾಚ್ಯಾ 8 ತಾರಿಕೆರ್ ದೆವಾದಿನ್ ಜಾಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮಿಲಾರ್ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ತಾಕಾ ಮಾತ್ಯೆಂತ್ ಪಾಯ್ಲೊ. ***'ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಚಾ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಶಾಸ್ವಿತ್ ಉರೊಂಕ್ ಬರ್‍ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಾನಿ ಕಾಂಯ್ ಪುಣಿ ಏಕ್ ಸ್ಮಾರಕ್ ಉಭಾರೊಂಕ್ ಫಾವೊ'*** ಮ್ಹಣ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' 1968 ಇಸ್ವೆಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ 24 ತಾರಿಕೆರ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಾ.

6.2.2.6 ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೊ ಜಲ್ಮ್

ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ನಾ? ಮ್ಹಣ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾ ಹರ್‍ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಸವಾಲ್ ಉಬ್ಜೊಂಚೆಂ ಸಹಜ್. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಖಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಖಂಯ್ಸರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಅನ್ಯೇಕ್ ಸವಾಲ್‌ಯಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ವಿವರಣ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. ಇನ್ನಿತರ್ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂತ್ಲಿಯಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಆಸಾ ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಕ್ ಏಕ್ ಗಡ್ ನಮಿಯಾರ್‌ಜೆ ಪಡ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಗೊಂಬ್ಯ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಪಯ್ಲೆಂಚೊ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲೊ ಕಾಳ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಕಾಳಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮಾತ್ರ್ ಬರಯ್ಲಿ.

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರ್ತಾನಾ ಕನ್ನಡ

ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಭರೊನ್ ವೊಮ್ತಾತಾ ತಿಸ್ಲಿ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ದುಸ್ರೊ, ತಿಸ್ರೊ ಆನಿ ಚೊವ್ತೊ ಅಧ್ಯಾಯ್ ಭರೊನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಕಾಳ್ 1912 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 1940 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯ್ಯಾಂತ್ ಪೆಂದರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಭಿತರ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ಲಿಂ. ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರ್ 1938 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾವ್ನ್ ಅಜೂನ್ ಪರ್ಯ್ಯಾಂತ್ ಜಿವಾಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಬರೇ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂಚಿ ವ ಧಾ-ಪಂದ್ರಾ ವರ್ಸಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಮಾತ್ರ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಎದ್ಯಾ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ದರ್ಯಾಂತ್ ಗರಿ ಘಾಲ್ನ್ ಕೊರು ಧರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾಯ್ತ್. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೇಜಾಚಾ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರಾಚಾ ಕಾಳಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಘಟಕ್ ಮ್ಹುಣ್ ಕರ್ನ್, ವಿಸ್ತಾರ್ ಮಾಹೆತ್, ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ಬರಂವ್ಚಿ ಮ್ಹುಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರಿನಾಶೆಂ ಬರೆ ಜಲ್ಮಾಚಿ ಕಾಣಿ ಮಾತ್ರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಸುದಾರ್ಸುನ್ ವ್ಹರ್ಚೆಂ. ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಜ಼ಾಗ್‌ಮಾಗ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ 'ಸಾರಸ್ವತ್ ಬೋದಿನಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ 1923 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾತಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ಲಿಪಿಚಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದೀಜೆ ಪಡ್ಲಿ. ಪುಣ್ ತ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್‌ಯಿ, ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬರಯ್ತಾನಾಂಯಿ ಏಕ್ ಗಡ್ ನಮಿಯಾರಿಜೆ ಪಡ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್‌ಯ್ಥಿ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಚೆಂ ಮಾಪ್‌ಚ್ ಮ್ಹುಣ್ಜೆ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಕಾಳಾಚಿ ಮಾತ್ರ್ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾಯ್ಲಿ ಆನಿ 'ಮೀರ್ಗ್' ಪತ್ರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಕಾಣಿ ಆನಿ ಜಿಣಿ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ನೆರಾಂವ್ಕ್ ಚಿಂತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಇತ್ಲ್ಯಾರ್‌ಚ್ ಸಂಪಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹುಣ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಕಳಂವ್ಕ್ ಆಪೇಕ್ಷಿತಾಂ.

6.2.3. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್

ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಖಂಯ್ಚಿ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್‌ಯಿ ಆಸಾ. ಆತಾ'ತಾಂ ಹ್ಯಾ ವಾದಾಂತ್ ಏಕ್ ವಾದಾಳ್ ಉಟ್ಲಾಂ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಚಳುವಳೆಚೊ ತಪ್ಶೀಲ್ ವಿವರ್ ಸಮ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ವಾದ್ ವಿವಾದಾಚ್ಯಾ ಆಖಾಡಾಕ್ ದೆಂವೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

'ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್-ಭಾಷೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾಖಾಲ್ ಪತ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾಂತ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕೆಲಾ ಮ್ಹುಣ್ತಚ್ ಹೊ ವಾದ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್‌ಯಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಖಬಾರ್ ಕಾಡ್ತಾನಾ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಜ್ ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಯೆತಾ, ಕಾರಣ್ ತಾಣೆಂ *'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಜಯ್ತ್'* ಲೇಖನಾವೊಳ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿ 1930 ಇಸ್ವೆಂತ್, ಪುಣ್ ತಾಚಾಕೀ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, *'ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭಾಷಣ್ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಕ್ ಫುಡಕಾರ್ ದಿಲ್ಲೊ ಆಜ್ ಕೊಣಾಕ್‌ಚ್ ಕಳಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಬರಿ ಜಾಲಾಂ. ಬೊಂಬಯಾಂತ್ ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಚೂಡ್ ಫೆವ್ನ್ ಅಗ್ಟೆಂ ಕರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ತಾಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ತಿಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಚೂಡ್ ಫೆವ್ನ್ ಅಗ್ಟೆಂ ಕರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹ್ಯಾ ಭಾಷಣಾದ್ವಾರಿಂ ಕಳ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ಲೊ ತಾರ್ಕಿಕ್ ವಿಷಯ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ಖಂಚಿಗಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹೊ ವಿಷಯ್ ಆಜೂನ್‌ಯಿ ಜಳ್ತೆ ಆಸಾ, ನಿವೊಂಕ್‌ಯಿ ನಾ, ನಿರ್ಣಯ್ ಜಾಂವ್ಕ್‌ಯೀ ನಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಆತಾ'ತಾಂ ವಾದಾಳ್ ಉಟ್ಲಾಂ. 2004 ನವೆಂಬರ್ 28 ತಾರಿಕೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಕಕಾಂಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾಚೊ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್ ಸಂಭ್ರಮ್ ಜಾಲೊ. ತ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಮಾ| ದೊ| ಪಿಯುಸ್ ಫಿದೆಲಿಸ್ ಪಿಂಟೋನ್ ಅಶೆಂ ವಾಕ್ಮೂಲ್ ದಿಲೆಂ. - *"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆಜ್ ಪಾಂಚ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಬರಯ್ತಾತ್. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಕೊ ವ್ಹಡ್. ಪೂಣ್ ಹೆ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಂದಿಗ್ದ್ ಪರಿಗತ್ ಉದೆಲ್ಯಾ. ಕೃತಿಯಾಂಚ್ಯೊ ಎಕ್ ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ವಿಕುನ್ ವೆಚೆಂಯ್ ಕಶ್ಟಾಂಚೆಂ. ಹಾಕಾ ಪರಿಹಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಶಿಕಾಜೆ. ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಕಾಳಾರ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಾಚುಂಕ್ - ಬರಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಚೆ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ'*. (ರಾಕ್ಣೊ ದಶೆಂಬರ್ 9, 2004)

ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 2004 ದಶೆಂಬರ್ 26 ತಾರಿಕೆ ಥಾವ್ನ್ 29 ತಾರಿಕೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸಂಭ್ರಮ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾತೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳಾಂತ್ *'ಎಕ್ವಟ್ ಥಿರಾಂವ್ಕ್, ಆಸ್ಮಿತಾಯ್ ಸಂಭ್ರಮುಂಕ್, ಫುಡಾರ್ ಯೆವ್ಜುಂಕ್'* ಹ್ಯಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಶೆವೊಟಾಖಾಲ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಚಾರ್‌ಸಾತ್ಯಾಂನಿ ಲಿಪಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲೊ ಠರಾವ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. - *"ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮುಳಾಚೊ ಲೋಕ್ ದೇಶ್-ವಿದೇಶಾಂನಿ ವಿಸ್ತಾರ್ಲಾ. ಹಾಂಗೆ ತ್ಯಾತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚ್ಯಾ ಉಪೆಗಾ*

ಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಥರಾವಳ್ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರೀ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾಕ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತಿ ತಂತ್ರ್ ಗಿನ್ಯಾನಾಕ್ ಆದಾರ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ೀಮನ್ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ. (ರಾಕ್ಣೊ 13, 2005)

ಹೆಂ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂಚೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೆ ಇತರ್ ಗಡ್/ಜಾತಿಯಿ ಆಸಾತ್. ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್. ಣಿಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ವಾಪಾರಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ವಾದ್ ಮಾಂಡ್ತಾನಾ ಂಗಾ ದೋನ್ ಪಂಗ್ಡಾ ಮಧೆಂ ಉದೆಲ್ಲೊ ವಾದ್ ಥಾಂಬೊಂವ್ಚೊ ಕಸೊ? ಹ್ಳ್ಯೊ ಸಮಸ್ಸೊ ಉದೆಲಾ. ಪರಿಹಾರಾಚ್ಯೊ ವಾಟೊ ಸೊದ್ಚೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಅದ್ಲೆ ಾವ್ ಗಮನಾಕ್ ಘೆಜೆ ಪಡ್ತಾ.

6.2.3.1. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂನಿ ನಿರ್ಣಯ್ ಆನಿ ಠರಾವ್

ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಚಾ ವಾದಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಿರ್ಣಯ್/ಠರಾವ್ ಹ್ಯಾ ರಿಂ ಆಸಾತ್.

i) ಪಯ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದ್: ಕಾರವಾರಾಂತ್ 1939 ಇಸ್ವೆಚಾ ಜುಲಾಯ್ ಆಟ್ ರಿಕೆರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಷದಾ ವೆಳಾರ್ ಸವ್ರೊ ಠರಾವ್ ಅಶೆಂ ಂಗ್ತಾ: "*ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ (**alphabet**) ಜಿ ಆರ್ಯವರ್ಗಿ ಸಮೆಸ್ತ್ ಭಾಷೆಂಕ್ ಾಮಾನ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಅಶೆಂ ಮಾನ್ತಾತ್, ತಿಚ್ಚ್ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಪಾಟಿಂ ಲಾಗಾಯತ್ ಶಿಲಿ ದೆಕುನ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ಸರ್ವ್‌ಮಾನಾ ಅಸಲ್ಯಾ ಅಪ್ಣಲ್ಯಾ ಖಾಸಾ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಅಶೆಂ ಹಿ ಪರಿಷದ್ ಠರಯ್ತಾ*" (ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ) [90]

ii) ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಭಾಷಣ್: ಹ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಠರಾವಾ ಪರ್ಮಾಣೆ, ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ದಶೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ ಶಾನ್ಭೋಗ್ ಮ್. ಎ. ಎಲ್‌ಎಲ್‌ಬಿ., ಕಾರವಾರಾಚೊ ವಕೀಲ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಚೊ ಡ್ಣಾರ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ ಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ... "*ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆಂ ಆಸಾ. ಹೆಂ ಸಮ ಯ್, ಲಿಪಿ ಆಸಾ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಲಿಪಿ. ಆದಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ತ್ಯಾ ಲಿಪಿನ್ ರಯ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಭಾಷಣ್‌ಗಾರಾನ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಹಾಡ್ಲಿ ಆನಿ ಆತಾಂಯ್ ಸಮೆಸ್ತಾಂನಿ ಚ್ ಲಿಪಿ ಧರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ವಿನಂತಿ ಕೆಲಿ* (ರಾಕ್ಣೊ 5-1-1940)

iii) ದುಸ್ರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದ್: "*ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಕೊನ್ಸ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತಿ ನ್ಸ್ಯಾಂತ್ ಹಾಡ್ಚಿ*" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶೆವೊಟಾಖಾಲ್ ಉಡುಪಿಂತ್ ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಲ್ಡಾಣಾಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್ ಸುಮಾರ್ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸವೆಂ, 940 ದಶೆಂಬ್ರಾಚಾ ಎಕ್ತಿಸ್ ತಾರಿಕೆರ್ ದುಸ್ರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದ್ ಜಮ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ

ಪರಿಷದೆಂತ್ ಲಿಪಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬಾರೀ ಚರ್ಚೆ ಚಲ್ಲೆ... "*ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಲಾತ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾನ್, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ತಾತ್, ಆಮಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರ್ ಕಾಂದ್ಡ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರಯ್ತಾಂವ್. ಬಾಕಿಚೆ ಸಕ್ಕಡ್ 'ದೇವ್‌ನಾಗರಿ' ಯಾ 'ನಾಗರಿ' ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಫುಡಾಂ ಸಮೆಸ್ತಾಂಕೀ ಏಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿ ಜಾಯ್ಜಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಥೊಡೊ ಕಾಲ್ ಥಾವ್ನ್ ಚಲ್ತಾ. ಹ್ಯಾಚ್ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ಸಬಾರ್ ಚರ್ಚೆ ಚಲ್ಲೆ. ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾ ಹಾಣಿ ರೊಮನ್ ಲಿಪಿ ಆದಾರ್ಸಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಹೆರಾಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ 'ನಾಗರಿ' ಲಿಪಿ ಆದಾರ್ಸಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್. ಶೆವೊಟಿಂ ಸಕ್ಡಾಂಕಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರ್ ಜಾಲೊ.*
(ರಾಕ್ಣೊ 19-1-1941)

iv) ಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೆಂ ಭಾಷಣ್: ಲಿಪಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ತರ್ಕ್ ಹೆಂಚ್ ಪಯ್ಲೆಂ ನ್ಹಯ್. ಹ್ಯಾ ತರ್ಕಾಚ್ಯಾಕಿ ಆದಿಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜನೆರಾಚಾ ಅಟ್ಟಾವೀಸ್ ತಾರ್ಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ಸ್ಟಡಿ ಕ್ಲಬಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿ ಹಾಣೆ '*ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್-ಭಾಷೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಭಾಷಣ್ ಅಶೆಂ ಆಸಾ: "*ಊಂಚ್ ವರ್ಗಾಚಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ, ಸಕ್ಡಾಂನಿ ಕಾಂಟಾಳೊನ್ ಚಾಕ್ರಾಂಕ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಕಶಿ ವಯ್ರ್ ಕಾಡ್ಚಿಗಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಆಜ್ ಆಮಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಮ್ಹಾ-ವ್ಹಡ್ ಪಿಸಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಿತ್ಲೆ ಜಣ್ ಚಿಂತಾತ್ ಕೊಣ್ಣಾ. ಮರೊಂಕ್ ಲಾಗಿಂ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡ್ನ್, ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕರ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್, ಆನಿಕೀ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಆವ್ಕ್ ವಾಡೊಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ವೇಳ್ ಪಾಡ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದುಸ್ರೊ ಕಾಂಯ್ ವಾವ್ರ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ಚೆ ಉಣೆ ನಾಂತ್...*

ಕೊಂಕಣ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಆಮ್ಚೊ ಮಾಂಯ್ ದೇಶ್ ಸಾಂಡುನ್, ತೆನ್ಕಾಚಾ ಹ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದ್ರಾವಿಡ್ ಲೊಕಾ ಮಧೆಂ ಯೇವ್ನ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಯೇವ್ನ್ ಸಂಭವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿಮ್ತಿಂ, ಕರ್ನಾಟಕಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ಆದಾರ್ಚಿ ಸವಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾ. ಗೋಮಂತಕ್ (ಗೊಯಾಂ) ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ ಪೊರ್ತುಗಿಸ್ ಭಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣೊನ್, ಥಂಯ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಕ್ ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರ್-ಮಾಳಾ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾ. ಪೊರ್ತುಗೆಜ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ರೋಮನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಲಾಯ್ತಿ ಲೋಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಬರಿಚ್ಚ್ ಆರ್ಯಕುಳಿಯೆಚೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಏಕಾಚ್ಚ್ ಕುಟ್ಮಾಚ್ಯೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂನಿ

ೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಿಂ ಪುಣಿ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಚೂಕ್ ಜಾಯ್ತಿನಾ. ಪೂಣ್ ನ್ಯ-ಕುಳಿಯೆಚಾ ದ್ರಾವಿಡ್ ಭಾಷೆಚಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಕ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಅರ್ಥ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕಾಪ್ರ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಮ್ಹಜೆ ಮತಿಂತ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಒಂಕ್ಣೆಚ್ಯೊ ಮಾಂಯ್-ಭಾಸೊ ಆನಿ ಭಯ್ಣ್-ಭಾಸೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯೊ ಪ್ರಾಕೃತ್, ಸ್ಕೃತ್ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಹಿಂದಿ ಹ್ಯಾ ಸಕ್ಕಡ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಿಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಾ ಹಕ್ಕಾಚಿ ಅಕ್ಷರ್ - ಮಾಳಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ - ದೇವ್‌ನಾಗರಿ... ಒಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ತಿಚಿಚ್ಚ್ ಖಾಸ್ಗಿ ನ್ಹಸೊಣ್ ಶಿವಾಯ್ ಪರ್ಕಿ ಯೋಗ್ಯ್ ನ್ಹಯ್ ಕುನ್, ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಣ್ಟೆಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಚ್ಚ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ತಿಕಾ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಚಾಂತ್ ಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಸೊಭಾಯ್. ಹ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾಂಕ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಂದಿ ಭಾಸ್ ಕರ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ತ್ಯೆ ಭಾಷೇಕೀ ನಾಗರಿಚ್ಚ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಾಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಫುಡಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಬೋವ್ ಚಡ್ ಆದಾಯ್ ಮೆಳ್ತೊಲೊ. ಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆಚಿಂ ಗ್ರಂಥಾಂ ವಾಚುಂಕೀ ವಾಟ್ ಸರಾಗ್ ಜಾತೆಲಿ... ಒಟ್ಟಾರೆ ಮ್ಹಜಿ ಭಿಪ್ರಾಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಾತಾ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ತಿಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ಭಾರಿ ಅಡ್ಕಳ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಪಾಸ್ವತ್ ೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಹಿಂದು ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪೆಲ್ಯಾಂನಿ ಏಕ್ ಾವ್ನ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯಿ ಎಕಾ ಒಪ್ಪಂದಾಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಬರೆಂ..." (ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ 2- -1923)

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸುರು ಜಾತಾನಾಂಚ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಚೊ ಅಂಗಲಾಪ್ ಕರಿಣ್ ಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ 1919 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊಡ್ಣಿ (Supplement) ಸುರು ಜಾಲಿ ನಿ ನಿಮಾಣೆ ಹ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಕಾರಾಂನಿ 1938 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾ'ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಸಬ್ದ್ ಜಡಯ್ಲೊ ಆನಿ ಹೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ - ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರ್ ಖಾಲಿ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಬ್ದಾಚೆರ್ ಉಮ್ಕಾಳೊನ್ 1940 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಮಹಾ-ಝುಜಾಂತ್ ಪ್ರಾಣ್ ಡ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಕ್ ಲಿಪಿಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮುಂದರ್ಸುನ್ ್ಹರುಂಕ್ ಜಾಲೆಂನಾ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಕಾಂದ್ದಿ ಪಿನಿಂಚ್ ಭಾಯ್ರ್ ಪಡ್ಲಿಂ. ವ್ಹಡ್ಲೆ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಲೇಖಕ್ ಉದೆಲೆ ಆನಿ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಲೆ ಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಣಿ 'ಏಕ್ ಲಿಪಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲೊ ಯಾ ಾಲುಂಕ್ ನಾ ತೆಂ ರುಜ್ವಾತಿ ಸವೆಂ ಪಳೆಯಾಂ.

ಅಶಿ ಸ್ಥಿತಿ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂಚಿ ಜಾಲ್ಲೆಬರಿ ಬೊಂಬಯಾಂತಿ ತಶಿಚ್ ಆನಿ ಚಾಕೀ ಗಂಬಿರಾಯೆನ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಎಡ್ವಾರ್ಡೊ ್ರೊನೊ ದೆ'ಸೋಜ ಹಾಣಿ ***"ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್"*** ಸಾತೊಳೆಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಡುನ್, ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ದಿಲಿ.

ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂನಿ ಬೊಂಬಯಾಂತ್ *'ಸುಖ್-ದುಃಖ್'* *'ಪಯ್ಣಾರಿ'* ಆನಿ *'ಮಿತ್ರ್'* ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಂವಾಚಿಂ ನೇಮಾಳಿಂ ಕಾಂದ್ನ್ಯಾ ಲಿಪಿನ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಹಿಂದ್ವಾಂನಿ ಬೊಂಬಯಾಂತ್ *'ನವೆಂ ಗೊಂಯ್'* *'ಸಾದ್'*, *'ಸಾಳಿಕ್'* *'ಮೀರ್ಗ್'* ಇತ್ಯಾದಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ನೆಮಾಳಿಂ ಸುರು ಕೆಲಿಂ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ ಬೊಂಬಯಾಂತ್ ತೀನ್ ಲಿಪಿಯಾಂಚಿ ಪಿಳ್ಗಿ ಜಾವುನ್ ಬೆತುನ್ ಗೆಲಿ.

ಗೊಂಯಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ವಾಪುರ್‌ಪಾಂತ್ ಆಯ್ಲಿ. ಫಿಂರ್ಗಿ ಝುಜಾರಿ 1510 ವರ್ಸಾಂತ್ ಗೊಂಯ್ ಪ್ರದೇಶ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ತಾಬೆಂತ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಂಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾವುನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಪುಣ್ ಹಿಂದು ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ ಶೆಣಯ್ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾನ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ಆಧುನಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಬುನ್ಯಾದ್‌ಚ್ ಘಟ್ ಕರುನ್ 'ನಾಗರಿ' ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಕೊಂಕಣೆಚೆ ಕೃಷಿ ಕರುಂಕ್ ಪಾವ್ಲೆ.

ಮುಂಬಯಾಂತ್ ನೌಕರಿ ಖಾತಿರ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರದೇಶಾಂಚೊ ಲೋಕ್ ಯೇವ್ನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಥಂಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದ್ ಫುಡ್ಂ ಹಾಡ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿ ಖರ್ಯಾ ಅರ್ತಾನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದ್ ಜಾತೆಲಿ ಅಶೆಂ ಫುಡಾರಿಂಕ್ ದಿಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, 1942 ವರ್ಸಾಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ 4 ಆನಿ 5 ತಾರಿಕೆರ್ ತಿಸ್ರಿ ಪರಿಷದ್ ಫುಡೊನ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಕ್ ಕಾರ್‌ವಾರ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೊ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಕೇರಳ್ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಲೋಕ್‌ಯಿ ಆಯಿಲ್ಲೊ.

ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಹಿಂದ್ವಾಂ ಥಂಯ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಮಾನಾಚೊ ಜಾಗೊ ಮೆಳಾಶೆಂ ಕೆಲ್ಲೊ ಆಧುನಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಯುಗಪುರುಷ್ ಶೆಣಯ್ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್, ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಚೊ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ತಾಣೆಂ ದಿಲ್ಲೆಂ *'ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಂ ಉಲೊವ್ಪ್'* ಅಭಾಸ್‌ಪೂರ್ಣ್ ಆನಿ ವಿದ್ವತ್‌ಪೂರ್ಣ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ತೆಂ ಪುಸ್ತಕಾ ರುಪಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಾಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲೊ ಹೊ ಏಕ್ ಮೊಲಾದಿಕ್ ಗ್ರಂಥ್ ಮ್ಹಣ್ ಆತಾಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲಾ.

ಹ್ಯಾ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಂ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ. - *"ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಲಿಪಿ ತೀನ್ ಚಾರ್ ಬರ್ಯೊನ್ಯಾತ್. ಏಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿ ಥಾರಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲಿಪಿ ಚಲುಂಕ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ನಾ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಎಕ್ಚಾರಾಕ್ ನಖುನಮಿ ಜಾತ್ಲಿ. ಲಿಪಿ ಸಂಬಂದಾನ್ ಆಮ್ಗೆಲಿಂ ವಿದ್ವಾನ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ಟಾತ್? ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ವಿದ್ರುಪ್ ಕರ್ತಾಂತ್. ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ವರ್ಣವಳ್ ಬರಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ತಿ ಭಾಸ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರೊಂವ್ಕ್*

ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಚಡ್ ಕಷ್ಟ್. ದೆವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಚಡ್ ಸೊಂಪಿ. ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಜಿವಣೆಕ್ ರೊಮಿ ಪರಸ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಚಡ್ ಮಾನ್ತ. ದೆಕುನ್ ಹಿಚ್ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಥರಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರಿ. ಪಾಂಚ್-ಧಾ ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ಆಖೆರೆಕ್ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾರಸ್ವತ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ರಂಗಾಚೆಂ ಘುಸಾಘುಶಿತ್ ಬರೆಂ ಕಾಪಡ್ ನೆಶಿಲ್ಲಿ ದಿಸುಂಕ್ ಉಪಾಯ್. ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಪಾಸುನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲಿ ನಫಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಭಾವ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಶಿಕ್ತ ಕೂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸೊಡುನ್ ಮರಾಠಿಚ್ಯಾ ಮಾರ್ಗಾಂತ್ ಆಪಶಿಂಚ್ ಪಾವತಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚಾಚೊ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ ವಿರೋದ್ಯಾಲೊಂ ಗೋಡ್ ಭ್ರಮ!"

"ಕೊಂಕಣಿ ವಾಕ್ಯಾಂಚಿ ಬಾಂದಾವಳ್. ಗೊಂಯ್ಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಏವರೋಪಿ ತರೆಚಿ ಬಂದಾವಳ್ ಚಲೈತಾತ್ ತಿ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಬರಿ ದಿಸಾನಾ."

"ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕಣಿ. ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಭಾಸೊ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಬೊವ್‌ರೂಪಿ ಪುಣ್ ಬರೊವ್ಪಾಂತ್ ಎಕ್ ರೂಪಿ ಜಾತಾತ್. ಕೊಂಕಣೆಚಿಯ್ ಅಶಿಚ್ ಗಜಾಲ್. ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ಲ್ಯಾ ತರಾಂ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಆನಿಕ್ ಪೊಟ್-ಭಾಸೊ ಕರ್ಚಿ ಗರಜ್ ನಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಎಕ್‌ರೂಪಿ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ವಾವುರ್ಯಾಂ. ಹಾಕಾ ಉಪಾಯ್"

ಹ್ಯಾ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್‌ಯಿ ಪಯ್ಲೆಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಚ್ ಠರಾವ್ ಪತ್ರ್ಯಾನ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ಜೆ - **ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಸಹಜ್ ಲಿಪಿ ಆನಿ ತಿ ಸರ್ವ್ ಲೊಕಾಂನಿ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತಿಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಪತ್ರ್ಯಾನ್ ಜಾಲೊ.**

ಕಾರ್‌ವಾರಾಂತ್ ಪಯ್ಲಿ ಪರಿಷದ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದೇಡ್-ದೋನ್-ವರ್ಸಾಂಚಾ ಅಂತರಾನ್ ದುಸ್ರಿ ಆನಿ ತಿಸ್ರಿ ಪರಿಷದ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯೊ. ಪುಣ್ ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಚೊವ್ತಿ ಪರಿಷದ್ ಸ-ಸಾತ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಜಾಲಿ. ಭಾರತಾಂತ್ ಸ್ವತಂತ್ರಾಯೆಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಬಳ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆ ಕಡೆನ್ ಲಕ್ಷ್ ದೀಂವ್ಕ್ ವೇಳ್ ಪಾವ್ಲೊ ನಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಪುಣ್ ದೇಶಾಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಮೆಳ್ತಚ್ ಅಖ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ಭಾಷಿಕ್ ವಾದಾಕ್ ಬಳ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ತಾಕಾ ಲಾಗೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಠಾರಾ ಬೊಂವ್ತಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕನ್ನಡ್ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ವಠಾರಾಂತ್ ಭಾಷಾವಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ ರಚುಂಕ್ ಘಡ್ನ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆನ್ ಬಳ್ ಆರಾಯಿಲ್ಲೆಂ. ಮರಾಠಿಚಿ ಬೋಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹೊ ವಾದ್ ಉಬೊ ಕರುನ್ ಅಖ್ಖೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಠಾರ್ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಿಕ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ ಮೆಳವ್ನ್ ಸಂಯುಕ್ತ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಡ್ಚ್ಯಾ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಕ್ ಬಳ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ. ಕನ್ನಡ ಕಡೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಜಾಯ್ತೊ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸಾ ಆನಿ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಠಾರಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ರಾಯಾಂಚೆಂ ರಾಜ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಠಾರ್ ಸಗ್ಳೊ ಸಂಯುಕ್ತ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಮೆಳಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಮಾಗ್ಣಿಂಯಿ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲಿಂ. ಪುಡ್ತುಗೆಜಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಕ್ಯಾಥಳಾ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಗೊಂಯ್ಚೆರ್‌ಯಿ ತೆ

ಅಧಿಕಾರ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ಆಪ್ಲೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ಚ್ ನಾ ಜಾಂವ್ಚಿ ಗಜಾಲ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಚೆ ಲೋಕ್ ಸುದ್ಸುಡಿತ್ ಜಾಲೆ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಠಾರಾಚೆ ಲೋಕ್ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ದೆಕುನ್ ಥಂಯ್ಸ್ ಚೊವ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದ್ ಘಡಂವ್ಚೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಜಾಲೊ.

ತಶೆಂ, 1949 ಇಸ್ವಿ ಜನವರಿಚಾ 15 ಆನಿ 16 ತಾರಿಕೆರ್ ಮುಂಬಂಯ್ತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಚೊವ್ತ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮೇಯರ್ ಡೊ. ಎಮ್.ಯು. ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್ ಹೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಮಾ| ಬಾ| ಎಚ್. ಓ. ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್ ಹೊ ಪರಿಷದೆಚೆ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಚೊವ್ತ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಸಂಖೊ 3 ಅಸೊ ಸಾಂಗ್ತಾ: -

"ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾನಿ ಆಸ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಎಕಾಚ್ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ಆನಿ ರೆಗ್ರೆರ್ ಹಾಡ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಕಾ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಆರ್ಯ ಭಾಸಾಂಕ್ ಚಡ್ ಸಜ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಾಹನ್ ಆನಿ ಸಂಯ್ಬುಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಿಂ ಇಂದಿಯಾಚಿಂ ದೇಶಿ ಅಕ್ಷರಾಂ ಉಪಯೋಗ್ಸುಂಕ್ ಸಹಾಯ್ ಕರ್ಚಿ - ಚೊವ್ತ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಚಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ ಮಂಡಳಿ (ಸುಖ್-ದುಃಖ್ ಪತ್ರ್, ನತಾಲ್, 1948)

ಹಾಚಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲಿ ಪಾಂಚ್ವಿ ಪರಿಷದ್ 1952 ಇಸ್ವೆಂತ್, ಆನಿ ಸವಿ ಪರಿಷದ್ 1957 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ಜಾಲ್ಯೊ, ಸಾತ್ವಿ ಪರಿಷದ್ 1960 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕಾರ್‌ವಾರಾಂತ್ ಜಾಲಿ ಆನಿ ಆಟ್ವಿ ಪರಿಷದ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಟಿಂ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಜಾಲಿ. ನವಿ ಪರಿಶದ್ 1967 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮುಂಬಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳೆಚಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚಾ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂನಿಯಿ ತೊಚ್ಚ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಮುಂದರುನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ವಿಂಗಡ್ ಲಿಪಿಚೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ನಾ. ಧಾವಿ **ಪರಿಷದ್ 1974 ವರ್ಸಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪೊಣ್ಜೆಂತ್ ಜಾಲಿ. ತವಳ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬೆಂಕಾಚೊ ಮೆನೆಜಿಂಗ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಕೆ. ಪೈಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ** ಪರಿಷದೆಂತ್ ಉಲವ್ನ್ ತಾಣಿಂ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ - *"ಆಮ್ಚಿ ಆವಯ್ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಾ ವಿಕಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಬಳಿಶ್ಟ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಬರೆಂ ಆನಿ ಸದಾಂ ಬಾಳ್ಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಉತ್ಪನ್ನ್ ಜಾಯ್ಜಯ್ ತರ್ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾ ಆನಿ ಸಹಕಾರಾ ವರ್ವಿಂ ಮಾತ್ರ್ ಸಾಧ್ಯ್. ಹ್ಯಾ ದಿಶ್ಟಿನ್ ಸಕ್ಡಾಂನಿ ಎಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿ ವಾಪುರ್ಚಿಯಿ ಗರ್ಜ್ ತಾಣೆಂ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಲಿ. ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾಪರುಂಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆವ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣೊನ್‌ಯಿ ತಾಣೆಂ ಸೂಚನ್ ದಿಲೆಂ.*

ಇಕ್ರಾವಿ ಪರಿಷದ್ 1976 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಉಗ್ತಾವ್ನಿ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ **ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪ್ ಅ| ಮಾ| ದೊ| ಬಾಜಿಲ್**

ಜಾನ್ ತಾಂಚಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್ - "*ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ಧರ್ಮಿಕ್ ಮುಖೆಲ್ಯಾಂನಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ಸ್ ತಾಣೆ ಖಣ್ಲ. ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂ ಆಸ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್ ರುಪಿ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆ ಉಲೊ ಲೊ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾ. ಕ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಮ್ಹುಣ್ ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.* (ರಾಕ್ಣೊ ಬ್ರೆರ್ 22, 1976)

ಬಾರಾವಿ ಪರಿಷದ್ 1978 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೇರಳಾಚಾ ಕೊಚ್ಚಿನಾಂತ್ ಜಾಲಿ. ತೆರಾವಿ ಷದ್ 1980 ವರ್ಸಾಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ 12 ಆನಿ 13ವೆರ್ ಮುಂಬಯ್ ಜಾಲಿ. ರಳಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಗಾರ್ ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮ್ ಮಲ್ಯ ಹಾಂಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಲ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಅಧಿವೇಶನ್ ಗೊಂಯ್, ದಾಮನ್ ಆನಿ ದೀವ್ ಪ್ರದೇಶಾಚೊ ಕೆಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಣೆ ಹಾಣೆ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕರುನ್ "... *ಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹುಣ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಭಾಶೆ ಸಂಬಂಧಿಂ ವಾದ್ ಸಂಪ್ಲ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಆತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕಾ ಮುಕಾರ್ ಆಸಾ. ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರಾಂತಾಂನಿ ಪಡ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕಾನ್ ಏಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಲೀಸ್ ಜಾತಲೆಂ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹುಣ್ ಮಾನುನ್ ತ್‌ಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್ ಸಮಾಧಾನೆಚಿ*" ಅಶೆಂ ಮ್ಹುಣಾಲೊ.

1982 ವರ್ಸಾಚಾ ಫೆಬ್ರೆರ್ 27ವೆರ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪಣ್ಜಿ ಶಹರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾ. ಪರಿಷದೆಚ್ಯಾ ಚೊವ್ದಾವ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಸಾಹಿತಿ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ (ಖಡಾಪ್) ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ್ ಷಣಾಂತ್ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಣ್ಹಾನ್ "*.... ಸಬಾರ್ ಕಾರಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಸುರ್ವಿಲೊ ಮ್ಚೊ ಗಾಂವ್ ತೀನ್ ರಾಜಾಂ ಮದೆಂ ವಾಂಟುನ್ ಗೆಲೊ. ಗೊಂಯ್ ಫಿಂಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮ್ಯಣೆಂತ್ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಉರ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಹಾಂಗಾಚೊ ಲೋಕ್ ಆನಿಕೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಯ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಗೊಂಯಾಂ ಭಾಯ್ರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಬೋವ್ ಖ್ಯಾನ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಜಾವ್ನ್ ಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಎಕ್ವಟ್ ಉಬ್ಜತಲೊ ಆನಿ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಗಾನ್ ತೆಲಿ*" ಮ್ಹುಣ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ಲಿ.

ಪಂದ್ರಾವಿ ಪರಿಷದ್ 1984 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇಯಾಚಾ 11 ಥಾವ್ನ್ 13 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಗ್ಳುರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಟೌನ್ ಹೊಲಾಂತ್ ಭರ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪರಿಷದೆಂತ್ ಹುದ್ದೊ ಶ್ರೀ ಗೇಶ್ ಸೊಂದೆಕ್ ಹಾತಾಂತರ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಚೊವ್ದಾವ್ಯಾ ಬಸ್ಕೆಚ್ಯಾ ಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ "*... ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಲಿಪಿ*

ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ನೆಣಾರ್ಯಾಂಕ್ ಸತ್ ಗಜಾಲ್ ಸಾಂಗ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಲಿ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಸಮಸ್ಸೊ ತಿಕಾ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ನ್ಹಯ್. ತಿಕಾ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಲಿಪಿ ಆಸಾತ್. ಹಾಂತ್ಲಿ ನಾಗ್ರಿ ತಿಚಿ ಹಕ್ಕಾಚಿ. ಎಕಾ ಅರ್ಥಾನ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ಸ್ಪೇನಿಶ್ ಆನಿ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ಭಾಸಾಂಕ್‌ಯಿ ಸ್ವಂತ್ ಲಿಪಿ ನಾ. ಪುಣ್ ತ್ಯೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಚಿ ರೊಮನ್ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ತಾತ್. ತಶೆಂಚ್ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ಭಾರತೀ ಭಾಸೊ ನಾಗ್ರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪಾರ್ತಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚಿ ಧುವ್ ದೆಕುನ್ ನಾಗ್ರಿ ತಿಚ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಚಿ' ಮ್ಹಳೆಂ. (ರಾಕ್ಣೊ ಮೇ 24, 1984)

ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಏಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಘುಡಿತ್ ಘುಡ್ಲೆಂ. 1985 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ವಿಧಾನ್ ಸಭೆಂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಮ್ದಾರ್ ಶ್ರೀ ಲುಯಿಜಿನೊ ಪಾಲೆರೊ ಹಾಣೆ ಏಕ್ ಖಾಸ್ಗಿ ವಿದೇಯಾಕ್ ಮಾಂಡ್ಲೆಂ. ಗೊಂಯ್ಚಿ ರಾಜ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಜಾಯ್ಜೆ ಅಶೆಂ ಥರೆಚೆಂ. ಪುಣ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರತಾಪ್ ಸಿಂಘ್ ರಾಣೆ ಹಾಣೆಂ ಹೆಂ ವಿದೇಯಾಕ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡಯ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಅಪಮಾನ್ ಜಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಉಲಯ್ಲೊ. ತೆದ್ನಾಂ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಸಬಂಧ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮರ್ಥಕ್ ಉಚಾಂಬಳಿತ್ ಜಾಲೆ. ತಾಕಾ ಆನ್ಯೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಗೊಂಯಾಂತ್‌ಯ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಕೇಂದ್ರಾಂತ್‌ಯ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ್. ಹಾಚ್ಯಾ ಆದಿಂ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ವಿಕಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ಪಾಟೆಂಬೊ ದಿಲ್ಲೊ, ಆನಿ ಆತಾಂ ಜರ್ತರ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ್‌ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಮಾನ್ಯತಾ ದೀನಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಹೆಂ ಧೋರಣ್ ವಿರೋದ್ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಲೋಕ್ ಚಿಂತಾಸ್ತಾನಾ ಶ್ರೀ ಬಾಬ್ಲಿ ನಾಯ್ಕಾಚಾ ಫುಡಾರ್ಪಣಾಖಾಲ್ ಸಗ್ಳೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಮರ್ಥಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಳೆ ಆನಿ *'ಕೊಂಕಣಿ ಪರ್ಜೆಚೊ ಆವಾಜ್'* ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಂಘಟನಾನ್ 1985 ಅಗೋಸ್ತಾಚಾ ಎಕ್ತೀಸ್ ತಾರಿಕೆರ್ ಪುಂಡಲಿಕ್ ನಾರಾಯಣ ನಾಯ್ಕಾಚಾ ಸಂಚಾಲಕ್ಪಣಾರ್ ಜಲ್ಮ್ ಘೆತ್ಲೊ. ತವಳ್ ತಾಣೆ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ನಿರ್ಣಯ್ಸಿಲ್ಲೆಂ ಖಂಚೆಂಗೀ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಲಿಪಿಚೊ ಪ್ರಶ್ನ್. **ಸರ್ಕಾರಾಕಡೆನ್ ಕೊಂಕಣಿ ರಾಜ್ಯ್‌ಭಾಷೆಚಿ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಕರ್ತಾನಾ ಲಿಪಿಚೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ಜರ್ ಉದೆಲೊ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ದೋನ್ ವಾಂಟೆ ಜಾವ್ನ್ ಸಂಘಟನ್ ಚೆತುನ್ ವೆತೆಲೆಂ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಲಿಪಿಚೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ಯೆತಾನಾ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್‌ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣೊನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾನ್, ಕವಿನ್, ಸಾಹಿತಿನ್ ಮಾನುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಘಟನಾನ್ ಠರಾಯಿಲೆಂ.** ಪಳೆಯಾ ಕಸಲೊ ತ್ಯಾಗ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಗಾರಾಂಚೊ. ಸಡೆಚಾರ್ಶಿಂ ವರ್ಸಾಂಚೊ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್-ಸಾಹಿತ್ಯ್-ಲೇಖಕ್, ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿ, ವಾವುರ್ಪಿ, ಸಮರ್ಥಕ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನಿ, **ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾಜ್ಯ್‌ಭಾಸ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚೊ ತ್ಯಾಗ್ ಕರುನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ**

ಪಿ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಹಿಂದು ಎಕ್ವಟ್ಲೆ.

ಕೇರಳಾಂತ್ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ 'ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ' ಆನಿ ಇನ್ನಿತರ್ ಪತ್ರಾಂ ಖಾಂತ್ರ್ ವಾವ್ರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ಹಾಕಾ ಕಾರಣ್ ತಾಂಕಾಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಪಿಂತ್ ಲೇಖನಾಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ವರ್ಗಿಂ ತಾಣೆಂ ಮಲಯಾಳಿ ಪಿಂತ್‌ಚ್ ಸುರ್ವಿಲೊ ವಾವ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ಮಲಯಾಳಮ್ ಆನಿ ೕವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್(ದೊನೀ ಲಿಪಿಂನಿ) ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ತಾಲೆ ಆನಿ ವಾಚ್ತಾಲೆ. 1966 ಸ್ವೆಂತ್ ಮೇಯಾಚಾ ಚೊವ್ಡಾ ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಉದರ್‌ಗತೆ ಖಾತಿರ್, ಂಕಣಿ ಶಾಳೆಂನಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಾತಿರ್ **'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರ್ ಸಭಾ ಕೊಚ್ಚಿ'** ಹ್ಯಾ ಸಂಘಟನಾನ್ ಜಲ್ಮ್ ತ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ್ ಸಭೆನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಶಾಳ್ ಆನಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಭಾಗ್ ಫುಡುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ್ ತರ್ಬೆತಿ ದಿಲಿ ಆನಿ ತಾಂಚಾ ನಿವೇದನಾಕ್ ಪಾಳೊ ೕವ್ನ್ ಕೇರಳಾ ಸರ್ಕಾರಾನ್- (ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ್ ಸಂಖೊ 12-8-1968) ಶಾಳೆಂನಿ ಡ್ತಿಕ್ **(additional)** ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಸುರು ರುಂಕ್ ಆಜ್ಞಾ ದಿಲಿ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಥಂಯ್ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿ ಮಾಯಾಗ್ ಜಾವ್ನ್ ೕವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಏಕ್‌ಚ್ ಉರ್‍ಲಿ.

ಭಾರತಾಚಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ **1975** ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಏಕ್ ್ವತಂತ್ರ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನ್ಯತಾ ದೀವ್ನ್ ತೆ ಭಾಷೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಮ್ಹಣ್ ಠರಾಯ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಥಾವ್ನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಾಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ೕವ್ನ್‌ಚ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

ಆತಾಂ ಇತ್ಲ್ಯಾ ಪೂರಾ ರುಜ್ವಾತಿ ದಿಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಚಾ ವಾದಾ ಶ್ಯಾಂತ್ ಪೊಡ್ಣಿಶಿ ಕರ್‍ಯಾಂ.

6.2.3.2. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಂಚ್ ಲಿಪಿನಿ ಬರಯ್ತಾತ್

(ಮ್ಹಣ್ಜೆ: ಉರ್ದು, ಮಲಯಾಳಮ್, ರೊಮಿ, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ದೇವನಾಗರಿ)

i) ಉರ್ದು ಲಿಪಿ: ಭಟ್ಕಳಾಂತ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ನವಾಯತ್ ಮಾತ್ರ್ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾತ್. ಾಣೆಂ **'ನಕ್ಷ್-ಎ-ನವಾಯತ್'** ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ, ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿನ್ ್ರಕಟ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪಂಗಡ್ ಹಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರಿನಾತ್ಲ್ಯಾನ್, ಹ್ಯಾ ಪಿಚೊ ಸಮಸ್ಸೊ ನಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್ ನಾ.

ii) ಮಲಯಾಳಮ್ ಲಿಪಿ: ಕೇರಳಾಂತ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಮಲಯಾಳಮ್ ಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ತಾಣೆಂ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್‌ಯಿ

ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಕ್ ವ್ಹಡ್ನಿ ದಾಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಆಜ್ ಕೇರಳಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ತಾಂಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ಲ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮಲಯಾಳಮ್ ಲಿಪಿಚೊ ಸಮಸ್ಸೊ ಸುಟ್ಲಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಚೊಯಿ ವಾದ್ ನಾ.

iii) ರೊಮಿ ಲಿಪಿ : ಪುರ್ತುಗೆಜಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ದಿಲ್ಲಿ. ತಿ ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಜೂನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಉಪಯೋಗಾರ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿನ್‌ಚ್ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಸಾಹಿತ್ ಪ್ರಕಾರ್‌ಯಿ ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ ಧಾರಾಳ್ ಆಸಾ. ಪುಣ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ 1985 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾಜ್ಯ್ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ ಘಟಕ್ ರಾಜ್ಯಾಚಿಂ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಸರ್ಕಾರಾ ಮುಕಾರ್ ದವರುಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚೆಂ ಸಂಘಟನ್ ಉಬೆಂ ಜಾತಾನಾ ತಾಣೆ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೊ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಖಂಯ್ಚಿ ಲಿಪಿ, - ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ವ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್ ಚಲ್ತಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಸಾಂಗಾತಾ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಆಸ್ಚಿ ಅಶೆಂ ಲೋಕ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತಾಲೊ. *"ಆಮಿ ಜರ್ತರ್ ಸರ್ಕಾರಾಲಾಗಿಂ ರಾಜ್ಯ್ ಭಾಷೆಚಿಂ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಕರ್ತಾಂವ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಲಿಪಿ ಖಂಚಿ ಆಸ್ಚಿ?* ಅಸಲಿಂ ಸವಾಲಾಂ ಉಬಿಂ ಜಾತಾನಾ ಸರ್ವ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಏಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲೊ. *'ಸರ್ಕಾರಾಲಾಗಿಂ ರಾಜ್ಯ್ ಭಾಷೆಚಿಂ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಕರ್ತಾನಾ ಲಿಪಿಚೆಂ ಸವಾಲ್ ದವರ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್. ಜರ್ ಆಯ್ಲೆಂಚ್, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರಿ ಲಿಪಿ ಆಸ್ಚಿನಾ'* ಅಶೆಂ ಠರಾವ್ ತಾಣೆಂ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತ್ಲೊ.

ತಶೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ, ರೊಮಿ ಲಿಪಿಗಾರಾಂನಿ ತಾಂಚೆಂ ಧಾರಾಳ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚೆಂ ಹಕ್ಕ್ ಕೆದಾಳಾ ಸೊಡುನ್ ದಿಲೆಂಗಿ ತವಳ್‌ಚ್ ತೊ ವಾದ್ ಸಂಪ್ಲಾ.

1939 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನುನ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲಾ ಶಿವಾಯ್, ಎಕ್ಕಾಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಕ್‌ಯಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಸ್ಥಾನ್‌ಮಾನ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಾ ಸಮರ್ಥಕಾಂನಿ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ. ಉಡುಪಿಂತ್ 1940 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂತ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾನ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲೊ ಪುಣ್ ತ್ಯಾ ವಾದಾಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮೊಡೊನ್ ಪಡ್ಲೊ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಚ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರ್ ಜಾಲ್ಲೊ.

ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಕ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಸ್ಥಾನ್-ಮಾನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾದಾಕ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಾ ಸಮರ್ಥಕಾನಿಂಚ್ ಪಾಟಿಂ ಸರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ವಾದಾಕ್ ಬಳ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ 1989 ಇಸ್ವಿ ಜನೆರ್ 12 ತಾರಿಕೆರ್ 'ಉದೆವ್'

ಶ್ಯಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾಂ:-

'ಗೊಂಯ್ಚಿ ಭೆಟ್ - ಥಂಯ್ಚಿ ಚೆಟ್

"ದೇವ್‌ನಾಗರೀ ಲಿಪೀಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಖರೆಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್"

"ಸುನಾಪರಾಂತಾಚೆ ಯಾ ಭಾಂಗ್ರಾಳ್ ಗೊಂಯ್ಚಿ ರಾಜ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣೆಚ್ಯಾ ಸ್ಪಾವಾಕ್, ಸುರ್ವಾತಿಕ್ ಸಗ್ಳೆ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಪರ್ಜೆಚೊ ಆವಾಜ್' ಪ್ರಿಣ್ಯಾ, ಬಾವ್ಡ್ಯಾಖಾಲ್ ಎಕಾಚ್ ಮನಾನ್ ಆನಿ ಮತಾನ್ ವಾವುರ್ಲೆ. ಹಾಕಾ ಲಾಗೂನ್ ತಾಣಿ ಜಾಯ್ತೆಚ್ ತ್ರಾಸ್-ಮೋಸ್ ಸೊಸ್ಲೆ. ಮಾರ್-ಘಾರ್ ಖೆಲೆ. ಂದೂ, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಮ್ಹಣ್ಚೊ ಧರ್ಮೀಕ್ ಮನೋಭಾವ್ ಆನಿ ಂತಪ್ ಫುಡ್ಯೆಕ್ ವಿಸ್ರೊನ್ ಎಕಾಚ್ ಹಠಾನ್ ಆನಿ ನೆಟಾನ್ ವಾವುರ್ಲೆ. ಏಕ್ ಾವ್ಪ್, ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯೆಕ್ ರಾಜ್ ಭಾಶೆಚೊ ಸ್ಥಾನ್-ಮಾನ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ುರೊ - ಹೊಚ್ ದರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚೊ ಮೊಠಲೊ ಆಸ್-ಹಾವೆಸ್ ಆಸ್ಲೊ.

ಪುಣ್ ಸುರ್ವಾತಿರ್ ಆಸ್ಲಲೀ ತೀ ಉಮೆದ್ ಉರ್ಬಾ ಆಜ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡನಾ. ತಾಂ ದರ್‌ಎಕ್ಲೊ ಎಕೆಕೇ ಕುಶಿಕ್ ವೊಳ್ಟಾ. ಕೊಂಕ್ಣೆ ಆನಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಪೇಕ್ಷಾ ದಾಖಯ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಚಡಾವತ್ ಥೊಲಿಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ರೊಮೀ ಲಿಪಿ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಠ್ ಧರ್ತಾತ್. ಸರ್ಕಾರಾನ್ ೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ದಿಲೆಲಿ ಆಸ್ತಾನಾ, ಫುಡಾರಾಕ್ ೊಮೀ ಲಿಪೀಚ್ ಉರೊಂಕ್‌ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಆಮ್ಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಭಾವ್. ಆತಾಂ ದ್ಯಾಕ್ ರೊಮೀ ಲಿಪಿ ವಾಪ್ರೊಂಕ್ ಹರ್ಕತ್ ಆಡ್ಕಳ್ ಆಸ್ಚಿನಾ. ಶಾಳೆಂನಿ ೊಂಕಣೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಶಿಕಪ್ ಸಕ್ತಿಚೆಂ ಜಾಲಾಂ. ಹೆರ್ ಲೊಕಾನ್‌ಯ್ ಆತಾಂ ೇವ್‌ನಾಗರಿನ್ ವಾಚೂಂಕ್ ಆನಿ ಲಿಖೂಂಕ್ ಶಿಕ್ಚೆಂ ಅಧಿಕ್‌ಬರೆಂ. ಚಡ್ ಕರೂನ್ ರ್ಸ್ಯಾ ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಂನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ತ್ರಾಸ್ ಮಾರ್ತಲೆ ವ್ಹಯ್? ೂಯ್ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಆಜ್ ಮೆರೆನ್ ಖೂಬ್ ತ್ರಾಸ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್ ಆಸ್ತಾಂ ಆತಾಂ ಮಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಥೊಡೆ ತ್ರಾಸ್ ಘೆವ್ಪಾಕ್ ಕಷ್ಸರ್ಚೆಂ ನ್ಹಂಯ್.

ಹಾಲಿಂಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಂನಿ, ರೊಮೀ ಲಿಪಿಚೊ ಸಾಂಬಾಳಪ್ ಕರ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಂಯ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಭಾವಾಂನಿ ಏಕ್ ಯೆವ್ಜಣ್ ಯಾ ಪ್ಲೇನ್ Plan) ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ ಆನಿ 'ದಾಲ್ಗಾದೊ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡಮೀ' ಸ್ಥಾಪಿಲಿ. ಜೆ ಣ್ ಹೆ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ವಾಂಗ್ಡಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸೊಧ್ತಾತ್ ತಾಂಣೆಂ ಪಯ್ಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ಳ್ಯೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆಪ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಅಧಿಕ್ ಕರೂನ್ ತಾಣಿ ಳ್ಯೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಕಿ ರೊಮೀ ಲಿಪಿಚ್ ಆಪ್ಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಲಿಪಿ ಪ್ನಾಕ್‌ಅಭಿಮಾನಾಚ್ಯೊ. ಅಸಲೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆವ್ಪಿ ವಾಂಗ್ಡಿ ಜಾತಾತ್ ತೆ ಖರೆಲೆ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಯಾ ಮೋಗಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಜಾಯ್ತ್? ಡೆಲ್ಲಿಚ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಖರೆಲಿ ಆನಿ ಹಕ್ಕಾಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಂದೂನ್ ಘೆತ್ಲಾಂ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಭಿ ದೇವ್ನಾಗರಿ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ರಾಜ್ ಭಾಶೆಚಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ದಿಲ್ಯಾ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ, ಹಿ ಲಿಪಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಮಾತ್ಸೆ ತ್ರಾಸ್ ಜಾತಾತ್ ವಾ ತಿ ಲಿಪಿ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಆವಡ್ನಾ ಮ್ಹಣೊನ್, ರೊಮೀ ಲಿಪಿಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾಂದೂನ್ ಘೆವ್ಪಾಚೆಂ ಕರ್ತುಬ್, ಕೊಂಕಣಿಕ್ ನಿಬರ್ ವಿಶ್ವಾಸ್‌ಘಾತಾಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಚೂಕ್ ಜಾಯ್ತ್? ಗೊಯಾಂತ್ ಲಾಂಬ್ ಕಾಳ್ ಪುರ್ತುಗೆಜಾಂಚೆಂ ರಾಜ್ವಟ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ತೆನ್ನಾ ತಾಣಿ ತಾಂಕಾಂ ಸರಳ್ ಆಸ್ಲಲಿ ತಾಂಚಿ ರೊಮೀ ಲಿಪಿ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚೆರ್ ಥಾಪೂನ್ ಸೊಡ್ಲಿ. ವಿಲಾಯ್ತಾಂತ್ ವೆಗ್ಳ್ಯೊ ಉಣ್ಯೊ ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಭಾಸೊ ರೊಮೀ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಲಿಖ್ತಾತ್ ದೆಖೂನ್ ಹಿ ಲಿಪಿ ಗೊಂಯಾಂತ್ 451 ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾನ್ ವಾಪರೀತ್ ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ಆತಾಂ ಹಾಲಿಂಚ್ ಗೊಯಾಂಕ್ ಸತ್ತ್ಯಾ (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ) ಲಾಭ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಂತರ್ಚಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ರಾಜ್ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಕ್ ಉಬಾರ್ಲ್ಯಾ ಆಸ್ತಾನಾಂಯ್, ರೊಮೀ ಲಿಪಿಚ್ ಆಪ್ಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಸಾಂಗಪ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಬೆಈಮಾನಾಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಚೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಆಪುಣ್ ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ನಕಳತ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣಿ ಕನ್ನಡ ಯಾ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿ ಆಪ್ಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಚಾರೂನ್ ತಿಚ್ ಲಿಪಿ ಥಿರ್ ಕರ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಚೊ ಎಕ್ತಾರ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ತರ್‌ಯ್ ಕಸೊ? ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ, ಸಂಸ್ಕೃತಾಯೆಚೆಂ ಸುಧ್ರಾಪ್-ಭಾಶೆಚೆಂ ಏಕ್ ರೂಪ್ ಜಾತೆಲೆಂ ತರ್‌ಯ್ ಕಶೆಂ?

ಕೇರಳ ಕೊಚಿನ್ಚೊ ನಾಮ್ನೆಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಫುಡಾರಿ ಆನಿ ಮೋಗಿ ಬಾಬ್ ಪುರುಶೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯ ಎಕಾ ದಿಸಾಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾರ್ 'ಸಂಪಾದ್ಯಾಕ್ ಪತ್ರ್' ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಲಿಖ್ತಾ ಕೀ "ಅಖ್ಯ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಎಕ್ವಾಟಾವುಂಕ್ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿವಿಣೆ ದುಸ್ರಿ ವಾಟ್ ನಾ. ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮೀನ್ 1982 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22 ವೆರ್ ಪ್ರಗಟ್ಲೆಲ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಹ್ಯಾ ಫುಡೆಂ ಫಕತ್ ದೇವ್ನಾಗರೀ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿವ್ಪಾಕ್ ಯೆವ್ಜಿಲಾಂ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮೀ ರೊಮೀ ಯಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂಚೆ ವಿರೋಧಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಮೀ ಚಿಂತೂಂಕ್ ಫಾವೊನಾ. ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಖೆರಿತ್ (certain) ಲಿಪಿ ಥಾರಾಯ್ಲ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್‌ಯ್ ತಿ ಆರ್ಯ ವರ್ಗಾಚಿ ಭಾಸ್ ದೆಕೂನ್, ಏಕ್ ಖೆರಿತ್ ಲಿಪಿ ಥಾರಾಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್. ತಿ ಲಿಪಿ ದೇವ್ನಾಗರಿ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರಿ ಕಸಲಿಯ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸಕನಾ. ಘಟನಾಚೆ 8 ವೆ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಆಸ್‌ಪಾವಾಕ್ ವಾಟ್ ಉಗ್ತಾವ್ನೆಕ್ ಮಾತ್ ನ್ಹಂಯ್, ತರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಚೊ ಅಖಂಡ್ ಎಕ್ವಟ್ ಭಿ ಘಡ್ಚ್ಯಾ ಹೆತೂನ್ ದೇವ್ನಾಗರೀ ಲಿಪಿಂತ್

ಲ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಚಡ್‌ಸೊ ಲೋಕ್ ರೊಮೀ; ಕನ್ನಡ್, ಮಲಯಾಳಮ್ ಆನಿ ರ್‌ಸಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಲಿಖ್ತಾತ್. ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಏಕ್ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಜಾತಿ ಮ್ಹಾ ಜ್ಯಾಂನಿ ಬರಯಿಲ್ಲೆಲೆಂ ವಾಚೂಂಕ್ ಸೊಂಪೆಂ ಜಾತಲೆಂ ನ್ಹಂಯ್?"

ಹ್ಯಾಚ್ ಹೆತೂನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್ ಬಾಬಾನ್ ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿ ಬದಲ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಲಿಖ್ಲೆಲ್ಯಾ 'ಭಿತರ್ಲೆಂ ತುಫಾನ್' ಕವಿತಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮೀ ಕಡ್ಸ್ಯಾನ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಭ್ಲೊ ತೆಂ ಆಮೀ ವಿಸರ್ಚೆಂ ನಯ್. ಹ್ಯಾ ಜೆ.ಬಿ.ಚಿ ದೇಕ್ ಘೆವೂನ್ ಆನೇಕ್ ಎಕ್ಲೊ ಜೆ.ಬಿ. (ಸಿಕ್ವೇರಾ) ಆಪ್ಲೊ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ್ ಗ್ರಂಥ್ 'ಕಾಳ್ಜಾಚೆ ಉಮಾಳೆ' ಕನ್ನಡ್-ದೇವ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಉಜ್ವಾಡಾವೂಂಕ್ ಕಾಳಜಿದಾರ್‌ಪಣಾನ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ಲೊ. ಹಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಚೆ ಭಾಸ್ಕೆಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರ್ ದೋಗ್ ಜೆ.ಬಿ.ಂಚಿ ದೇಕ್ ಘೆವ್ನ್ ಗೊಯಾಂತ್ಲೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಬರವ್ಪಿ ಚಡ್ ಕರೂನ್ ಆಮ್ಚೆ ಮಾನಾಧೀಕ್ ಪಾದ್ರಿಕಾರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಫುಡೆಂ ಸರನಾಂತ್? ಅಶೆಂ ಹಾಂವ್ ವಿಚಾರ್ತಾಂ.

ತರ್ ಆತಾಂ, ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮೀ ಕಡ್ಸ್ಯಾನ್ ರೊಮೀ ಆನಿ ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಂಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾಕ್‌ಯ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಮೆಳೂಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಟ್ ಧರ್ಚೆಂ ಸೊಡೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಫಕತ್ ಪುರಸ್ಕಾರಾಚೆ ನದ್ರೆನ್ ಆಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ಪಾಕ್ ಲಾವರ್ಚೆಂ ನ್ಹಂಯ್, ತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಿಂ ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಉದ್ಧಾರ್ - ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಚೊ ಏಕ್‌ಚಾರ್ ಕರ್ಪಾಚೊ ಮುಖೆಲ್ ಹೆತೂ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸೊಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆಮ್ಚೆ ಎಕಾಮೆಕಾಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್, ಯೆವ್ಜಣ್ಯೊ, ಆಸ್-ಹಾವೆಸ್ ಅದಲ್ ಬದಲ್ ಕರೂಂಕ್, ಎಕಾಮೆಕಾ ಥಂಯ್ ಎಕ್ವಟ್ ಥಿರ್ ಕರೂಂಕ್ ಹೆಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಏಕ್ ಮುಖೆಲ್ ಹಾತೆರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ತಲೆಂ - ಅಶೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ.

ಗೊಯಾಂತ್ ಆಯ್ಜ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಶಿಕಂವ್ಚೆ ಆನಿ ಶಿಕ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಉಮೆದಿರ್ ದವರ್ಪಾಕ್ ವಾವುರ್ಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೆಲ್ಲ್ಯಾತ್. ಪಣ್ಜೆಂತ್ ಪಾದ್ರಿ ತೊಮಾಸ್ ಇಸ್ತೆಂವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾನ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಖ್ಚೆ ನೇಮ್ ಶಿಕಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಪಾವ್ಲ್ ಫುಡೆಂ ದವರ್ಲ್ಯಾಂ. ತ್ಯಾ ಸಾಯ್ ಪ್ರೊ. ಲುದ್ರಿಂಜೊ ರೊಡ್ರಿಗೆಜ್ ಬಾಬ್, ಫೆಲಿಸಿಯೊ ಕಾಡ್ರೊಜ್ ಬಾಬ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಮೋಗಿ ಹ್ಯಾಚ್ ಹೆತುನ್ ವಾವುರ್ತಾತ್. ಲೊಕಾಂಕ್ ಬರ್ಯಾಂತ್ಲಿ ರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ತೆ ಆಯ್ತಿ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ದೆವ್‌ನಾಗರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ ತೆ ಜಾಣಾ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಆಮ್ಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸೆವೆ ವರ್ವಿಂ ಅಖ್ಖೆ ಕೊಂಕಣಿ ವರ್ಗಾಕ್ ಫಾಯ್ದೊ ಲಾಭೊಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆಪ್ಲೊ ಸ್ವತಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ, ಲೆಖೂಂಕ್ ನ್ಹಂಯ್ ಲೊಕಾಂಚೊ ಫಾಯ್ದೊಚ್ - ಆಮ್ಚೊ ಫಾಯ್ದೊ. ಹೆಂ ತತ್ವ್ ಹೊ ಹೆತೂ

ಮನಾಂತ್ ಖಂಚವ್ನ್ ವಾಪುರ್ಲ್ಯಾರ್, ರೊಕ್ದೊಚ್ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಪರ್ಜಳಿತ್ ಫುಡಾರ್ ಲಾಭ್ತಲೊ - ಹಾಕಾ ದುಭಾವ್ ನಾ.

ಆತಾಂ ಸದ್ದ್ಯಾಕ್ ಆಮಿ ರೊಮೀ ಯಾ ಕನ್ನಡ್ ಆನಿ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾರೆಕಾರ್ ಗುನ್ಯಾಂವ್ ಜಾಂವ್ಚೊನಾ ತೇಂಯ್ ಖರೆಂ. ಪುಣ್ ಪರ್ಕಿ ಲಿಪೀ ಆಪ್ಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಮ್ಹುಣ್ ಚಿಂತೂನ್, ಖರೆಲಿ ಲಿಪಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚೆ ದೆವ್‌ನಾಗರಿಚೊ ಕೆನ್ನಾಂಚ್ ಬೆಪರ್ವಾ ಕರುಂಕ್ ಫಾವೊನಾ. ಆತಾಂಯ್ ದರ್‌ಎಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮೊಗಿಂನಿ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನಿಂನಿ ತಿ ರೊಕ್ಡಿಚ್ ಶಿಕೂಂಕ್ ಉಮೆದ್ ದಾಖಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಆನಿ ತಿ ಶಿಕೂಂಕ್ ಅತ್ರೆಗ್ಯಾ ಉಮೆದ್ವಾರಾಂಕ್ ಜಾಣ್ತೆಲ್ಯಾ ಶಿಕವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ತಾಂಕಾಂ ಉಮೆದಿಕ್ ದವ್ರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆಮ್ಚೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ದೆವ್‌ನಾಗರಿಕ್ ಜಯ್!"

- 'ಬ್ರ| ಇಜಾಕ್ ಪಿ. ಪಿಂತ್

iv) ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ : ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಮರ್ಥಕಾಂನಿ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದೆಮಿಚೆಂ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಭೊಂವ್ಕ್ ಕಿತೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ ತೆಂ ಆತಾಂ ಸಮ್ಜೊಯಾಂ.

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಸಾಹಿತ್ ರಚ್ಲೆಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಲಿಪಿ ತಿರ್ಮಾನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಪುಡಾರಿ ಹೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

(1) ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್: ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕಾದಂಬರಿಚೊ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಸಾಹಿತಿ. ಸಬಾರ್ ಉಂಚ್ ಮಟ್ಟಾಚ್ಯೊ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಕೃತಿಯೊ ತಾಣೆಂ ರಚ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಣೆಂ ಟಿಪ್ಪುಚ್ಯಾ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಬಂಧಡೆಚಿ ಪಾಟ್-ಭುಂಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕಾದಂಬರಿ ಪಯ್ಕಿ **'ದೆವಾಚೆ ಕುರ್ಪೆನ್,'** **'ಸರ್ದಾರಾಂಚಿ ಪಿನೊಲ್'**.... ಇತ್ಯಾದಿ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಚಿ ಪಾಟ್-ಭುಂಯ್ ಘೆವ್ನ್ ರಚ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿ ಪಯ್ಕಿ **'ಸಾಯ್ಬ್ಯಾ ಭೊಗೊಸ್,'** **'ಪುರ್ವಜ್ ಪರ್ದೆಶಾಂತ್'**.... ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿನ್ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿತಾನಾ ತೊ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಡಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. **ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ದೇವನಾಗರಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಶಿವಾಯ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ಅಕಾದೆಮಿ ಮಾನ್ಯತಾ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹುಣ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಚಳ್ವಳ್ ಚಲಯ್ಲಿನಾ.** 1984 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಂದ್ರಾವಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂತ್ **"ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಹಕ್ಕಾಚಿ ಲಿಪಿ ನಾಗರಿ"** ಮ್ಹಳೆಂ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಖಾತಿರ್ ವಾಪುರ್ಚೆಂ ಹಕ್ಕ್ ಮೆಕ್ಳೊನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ತಾಚಾ ಉಂಚ್ ಮಟ್ಟಾಚಾ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಕೃತಿಯಾಂಕ್ ಅಜೂನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚೆಂ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಭೊಂವ್ಕ್ ನಾ. ತಾಣೆ ತಾಚೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ನಾಗರಿಂತ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರುಂಕ್ ಗೋವಾ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲೆ

ಆನಿ ತೆ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಖಬಾರ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚೆಕಡೆ ಬಾಸಾಬಾಸ್ ಕರ್ತಾನಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ.

(2) ಚಾ.ಪ್ರಾ.ದೆ'ಕೋಸ್ತಾ: ಚಾ.ಪ್ರಾ. ದೆ'ಕೋಸ್ತಾ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕವಿ, ನಾಟಕ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ಪತ್ರ್‌ಕಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಲಿಪಿ ನಿರ್ಣಯ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಸಾಂವಾಡ್ವಿಕ್ ಫುಡಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. 1987 ಇಸ್ವಿ ಮಾಂಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 16 ಆನಿ 17 ತಾರಿಕೆರ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ 'ಸಾಂಕ್ಳಿ' ಗಾಂವಾಂತ್ ನೊವೆಂ (9) ಲೇಖಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಝುಜ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ. "ತಾಚೊ *'ಸೊಸ್ಯಾಚೆ ಕಾನ್'* ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ್, 1988 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜಾಗ್ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಪ್ರಿಯೊಳ್ ಗೋವಾ ಹಾಣಿಂ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ಲೊ ಆನಿ ತಾಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ತಾಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್ಲಿ. ತಶೆಂ ತಾಣೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾ ಖಾತಿರ್ ಝುಜ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ ನಾ.

(3) ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ: ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. *'ಪಾಂಚ್ಕದಾಯಿ'* ಪತ್ರಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಕಡೆನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಕ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ತಾಲೊ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಮಾಪುಸಾಂತ್ 1994 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 5 ಆನಿ 6 ತಾರಿಕೆರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ 12ವ್ಯಾ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪೀಠ ಥಾವ್ನ್ ಉಲೊವ್ನ್ "*ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ಲ್ಯಾರ್ ಚಾರ್‌ಯೀ ರಾಜ್ಯಾಂಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪಾವೊಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾತಾ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರಣಾಕಿ ಸಹಕಾರ್ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲೆ ಬರಿ ಜಾತೊಲೊ*" ಮ್ಹಣ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರಿಲಾಗ್ಲೊ. (ಉದಯವಾಣಿ 1994 - ಮಾರ್ಚ್ 14)

(4) ಮಾ| ಬಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಆನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ': ಮಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ 1973 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 1985 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ತಾಚಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲಿ. ಸುರ್ವೆರ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಲಾಬ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾನ್ಯತೆಕ್ ಮಾರಗ್ ಪಡ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಎಕ್ವಟಾಂವ್ಚಿ ಏಕ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಕ್‌ಚ್ ತಾಣೆ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲ್ಲೊ ಖಂಯ್. 1983 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೊ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳೆಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ಆತಾಂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಅನ್ಯಾಯ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ಪಳೆವ್ನ್ ತಾಣೆಂ ತಾಚೆಂ ಮನ್ ಬದ್ಲಿಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಯ್ಲಾಂ. ಆತಾಂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್‌ಯಿ

ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಅಶೆಂ ತಾಚೆಂ ಮ್ಹಣಪ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಖಂಯ್.

(5) ದೊ| ಮಾ| ಫಿಲಿಪ್ ನಜ್ರೆತ್: ಮಾ| ಫಿಲಿಪ್ ನಜ್ರೆತ್ ಹಾಣಿಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ದಿಲ್ಲ್ಯೊ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಫುಡಾರಿ. ಹಾಣಿಂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 30, 1986 ಇಸ್ವೆಚಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಂತ್ *'ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಯಾಂ'* ಮ್ಹಣ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತ್ *"…. ಬಾಪ್ ವಾಲ್ಡರಾನ್ - 'ಸುರ್ವೆರ್ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ' ಅಶೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ. ತೆಂ ವಾಚುನ್ ಕಾಂಯ್ ಲೋಕ್ 'ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಮಿ ಜಾಣಾಂವ್, ತಿ ಆಮ್ಕಾಂ ವ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ನಾಕಾ, ಶಾಳೆಂತ್ ತಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ತಾಂಕಾಂ ಜಾಪ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ ಸುರ್ವೆರ್ ಭಾಸ್ ನ್ಹಯ್. ತಿ ವಾಚುಂಕ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ, ಪುಣ್ ಲಿಪಿ ಕಾನಡಿ ನ್ಹಯ್, ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ. ಭುರ್ಗಿಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಚುಂಕ್ ಶಿಕ್ತಚ್, ತಾಂಕಾಂ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ತಿಂಚ್ ವಾಚುನ್ ವಾಚುನ್ ಆಪ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಸುದ್ರಾಯ್ತಾತ್ ಆನಿ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಜೊಡ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷೆಚಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ದಿವ್ಯಾಂಚಿ ಚಾವಿ ತಾಂಚಾ ಹಾತಾಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ವಾಚ್ಪಾಚಿ ರೂಚ್ ತಾಂಕಾಂ ದೀವ್ನ್ ತಾಂಚಿ ಉರ್ಬಾ ಪೆಟೊವ್ನ್ ತ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾಂಚೊ ತಾಣಿಂ ಫಾಯ್ದೊ ಜೊಡಿಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ಫಾವೊ ತೊ ಉಪಾಯ್ ಆಮಿ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್.*

ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಆತಾಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆಡ್ಕಳಿ ಆಸ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೊವ್ಪಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೊ ಜಾಯ್ ಪುರ್ತೊ ಸಂಖೊ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ತ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಶಿಕ್ಪಾಚೊ ಏಕ್ ವಿಷಯ್ **(Konkani language as a subject)** *ಮ್ಹಣ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಮಾಗ್ಚಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ದ್ವಾರಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚುಂಕ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ. ಹೆಂ ವಾಚ್ತಚ್ ವಾಲ್ಡರಾಚಾ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಸಾರ್ಕೊ ಅರ್ಥ್ ಸಮ್ಜತಲೊ."* ಅಶೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ.

(6) ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜಾ: ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೊ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ್. ಸಬಾರ್ ಕಾದಂಬರಿ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ಚಡಾವತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ಮಾನೆಸ್ತಾನ್ 1992 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರೆರ್ 8 ಆನಿ 9 ತಾರಿಕೆರ್ ಕಾರ್‌ವಾರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಇಕ್ರಾವೊ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಮ್ಮೇಳಾಂತ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ್ ಭಾಷಣ್ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚಾ ಫೆಬ್ರೆರ್ 13 ತಾರಿಕೆರ್ *'ಏಕ್ ನವಿ ಜಾಗೃತಿ'* ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಾಂ. ತ್ಯಾ ಭಾಷಣಾಂತ್ಲೊ ಲಿಪಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಪರಿಛೇದ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:- *"…. ಪಾಂಚ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಲಿಖ್ಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತಿಂನಿ ಏಕಾಮೆಕಾಚಿ ಒಳೊಕ್ ಕರ್ಚಿ. ಗೊಂಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ, ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ*

ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂನಿ, ಪಾಂಚ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಆಸ್ಚಾ ಲೇಖಕಾಂಚಿಂ ಆನಿ ತಾಂಚಾ ಕೃತಿಯೆಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಯ್ಕಾಲ್ಯಾಂತ್ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಪುಣ್ ಕಿತ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯೊ ಕೃತಿಯೊ ವಾಚ್ಲ್ಯಾತ್, ತಿಂ ಕವನಾಂ ಚಾಕ್ಲ್ಯಾಂತ್? ಕೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ರಾಕಾಜಾಯ್? ಏಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಜರೂರ್ ಯೆತಲಿ;.... ಏಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಯೆಂವ್ಚೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ತಿ ಲಿಪಿ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚೆಂ ರಾವಯಾ ವ ಲಿಖ್ಚೆಂ ರಾವಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್? ಬದ್ಲಾಕ್ ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ ನಜೊಗಿ ಆಮಿ ಏಕ್ ಸಂಸ್ಥೊ ವಿವಿಧ್ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ ಏಕಾಮೆಕಾ ಒಳ್ಖಾಶೆಂ ಕರ್‍ನ್ಜೊ? ವರ್‍ಸಾಂತ್ ಏಕ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪುಣ್‌ಯೀ ಕಾನಡಿಂತ್ಲೊ ನಾಗರಿಕ್ ವಾ ನಾಗರಿಂತ್ಲೊ ಕಾನಡಿಕ್; ರೊಮಿಂತ್ಲೊ ಉರ್ದುಕ್ ವಾ ಉರ್ದುಂತ್ಲೊ ರೋಮಿಕ್ ಉತ್ರಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರುಂಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾನ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾ?...

ಹ್ಯಾ ಭಾಷಣಾದ್ವಾರಿಂ **'ಏಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಯೆಂವ್ಕ್‌ಜಾಯ್'** ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಉಚಾರ್‍ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಥಾವ್ನ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಖರೋಖರ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ.

(7) **'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ' ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್:** ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಆಶ್ರಯಾರ್ 1980 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 19ವೆರ್ **"ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಪಿ ಆದಿಂ ಆನಿ ಆತಾಂ"** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾ ವಯ್ರ್ ಏಕ್ ಶಿಕ್ಷಾ-ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲ್ಲೊ. (ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚಿ ಬಾತ್ಮಿ - ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23, 1980)

ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಉರ್ವಾಚೊ ಲಲಿತಪ್ರಾಚ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾಲಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪಂಡಿತ್ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ್ ಶೆಣಯ್ ಹಾಣೆ ಉಲವ್ನ್... *"ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಪರ್ಕಿ ನ್ಹಯ್ ತರ್‌ಯೀ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಾ ಬರ್‍ಯಾ ವಾಡಾವಳಿ ಆನಿ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಫುಡಾರಾ ಖಾತಿರ್ ಸಕ್ಡಾಂನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್‍ಚಿ ಬರಿ"* ಮ್ಹಣ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್‍ಲಿ.

ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚಾ ತರ್ಕಾಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ| ರೊನಿ ಪ್ರಭು, ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪ್ರೊ| ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ಶ್ರೀ ಓಸ್ಟಿನ್ ಡಿ'ಸೋಜ ಪ್ರಭು, ತವಳ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ದಾಮೋದರ ಪ್ರಭು, ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್, ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ, ಲಿಯೊ ಸೋಜ್, ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬ್, ಉಲ್ಲಾಸ್ ಕುಪ್ಪೆಪದವ್, ಜಿ.ಜಿ. ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು, ಮಾ| ಜೆ.ಪಿ. ನಜ್ರೆತ್, ಮಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಹಾಣಿಂ ವಾಂಟೊ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ.

ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾ - ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಉಚಾರ್‌ಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ: *"ಡೆಲ್ಲಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ ಅಕಾದಮಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿತಾನಾ ನಾಗ್ರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್‌ಯೀ ಇನಾಮಾಂ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚಿಂತುನ್ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ, ಸವ್ಕಾಸ್ ತರೀ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ತಾನಾ ನಾಗ್ರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ"*

ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1981 ಇಸ್ವೆ ಜನೆರಾ ಥಾವ್ನ್ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ್ **'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ'** ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಕಟುಂಕ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಆಜೂನ್‌ಯಿ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಾಲು ಆಸಾ.

ಅಶೆಂ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಚಡುಣೆ ಹರ್ಯೆಕಿಯ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಫುಡಾರಿಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ಪರೋಕ್ಷ್ ರಿತಿಂನಿ ಒಪ್‌ಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ತಶೆಂಚ್ ಕೇರಳಾಂತ್ ಆನಿ ಗೊಯಾಂತ್‌ಯಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಒಪುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿ ಅಜೂನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿತಾ.

6.2.3.3. ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚೊ ವಾದ್

ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ, ತವಳ್ ತವಳ್ ಜಾಗ್ ಜಾತಾನಾ, 'ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಲಿಪಿ ಖಂಯ್ಚಿ'? 'ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಲಿಪಿ ಆಸಾಗಿ'? ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಬಡ್ಡ್ ಸವಾಲಾಂ ವಿಚಾರ್ಚೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ಜಾಯ್‌ಗಿ? ತೊಂಡಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ನಾಕಾ. ಬರ್ಪಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ಜಾಯ್. ಏಕಾ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಭಾಸ್ ಲಿಪಿ ಘಡಯ್ಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿ ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಚಿ 'ಸಂಯ್ಬಿಕ್ ಲಿಪಿ' ಮ್ಹಣುಯೆತಾ. ದಾಖ್ಲ್ಯಾಕ್ ತಮಿಳ್ ಲಿಪಿ ತಮಿಳ್ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಮಲಯಾಳಮ್ ಲಿಪಿ ಮಲಯಾಳಮ್ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ. ಭಾಸ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಲಿಪಿನ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಜಾತಾ. ಲಿಪಿ ಭಾಸ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಸಾಧನ್, ಏಕ್ ಸಂಕೇತ್ ಏಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ್. ಹರ್ಯೆಕಾ ಭಾಷೆಕ್ ತಾಂಚಿಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಲಿಪಿ ಆಸಾಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಕಡ್ಡಾಯ್ ನಿಯಮ್ ನಾ. ತ್ಯಾಚ್ ಪರಿಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಕ್ ತಾಚಿಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಯ್ಬಿಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯ್ತಾತ್. ರೋಮಿ ಲಿಪಿ ಇಟಾಲಿಕ್ ಭಾಷೆ ಪಂಗ್ಡಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಇಟಾಲಿಯನ್, ರೊಮೆನಿಯನ್, ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್, ಸ್ಪಾನಿಶ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಸೊ ಯೆತಾತ್. ಪುಣ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಸ್ *'CERMANIC'* ಫಾಂಟ್ಯಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಫಾಂಟ್ಯಾಂತ್ ಜರ್ಮನ್, ಡಚ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಸೊ ಯೆತಾತ್.

ಕಶೆಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚ್ಯೊ ದೊಡಿ ಮೊಡಿ ಕರುನ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಾಸೊ ಬರಯ್ತಾತ್‌ಗೀ, ತ್ಯಾಚ್ ಪರಿಂ ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಪಿನ್ ಆನಿ ತಾಚೊ ದೊಡಿ ಮೊಡಿ ಕರುನ್ ನೊಡ್ತೆರ್ ಭಾರತಾಚೊ ಥೊಡ್ಯೊ ರ್ಯನ್ ಭಾಸೊ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾತ್.

ಆತಾಂ ಸವಾಲ್- **ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಸಂಯ್ಯಾಚಿ ಲಿಪಿ ಆಸಾಗಿ? ಆಸಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಿಂಯ್ಚಿ?**

i) ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ಜಾಪ್ ಜಾವ್ನ್ "*ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಾಚೀನ ತಿಹಾಸ*" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣ್ಯೆ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ:-

"ಭಾರತ್ ವರ್ಸಾಚಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡಾ ಪೈಕಿ ಸಾರಸ್ವತ ಪಂಗಡ್‌ಚ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಂಗಡ್ ಆನಿ ಅತ್ಯಂತ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ಐತಿಹಾಸಿಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಕಿಕುನ್ 'ಶಕ' ಆರಂಬ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಿತ್ಲೆಶಾ ಶತಮಾನ ಪಯ್ಲೆಂ ಉತ್ತರ್ ಭಾರತಾ ಾವ್ನ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಭಾರತಾಕ್ ಯೆತಾನಾ ವೈದಿಕ್ ಧರ್ಮ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರ್ಪಾಕ್ ತಾಂಚಾ ಂಗೊಡೆಂ ಧರ್ಮ್‌ಗ್ರಂಥ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರಾಕ್ ಅವಶ್ಯ ಜಾಲ್ಲಿ ಮೂಳ್ ಲಿಪಿ ಾವ್ನಾಸ್ಚಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಹಾಡ್ಸ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ" ಮ್ಹಣ್ ತೊ ವಾದ್ ಮಾಂಡ್ತಾ. *"ಹಿ ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಆರ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂನಿ ಸ್ವಂತ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಮ್ಹಣೊನ್‌ಯೀ, ಚಾರ್ಯ ಪಾಣಿನಿನ್ ತಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ ಉಪಯೋಗ್ಸಿಲ್ಲಿ ಯುವನಾನಿ" ಮ್ಹಣ್ ಗ್ರೀಕಾನಿ ವೊಲಾಯಿಲ್ಲಿ ಲಿಪಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಮುಕಾಂತ್ರ ೂಪಾಂತರ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ಆಡ್ಕಳ್ ಆಸ್ಚಿನಾ"* ಮ್ಹಣ್ತಾ. *"ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಸ್ ರೊಂವ್ಕ್ ನಿರ್ಮಿತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಚಿ ಉತ್ತರ್ ಭಾರತೀಯ್ ೂಪಾಂತರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಿ ಲಿಪಿಚಿ ನಿರ್ಮಾಪಕ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಂತ್ ಅರ್ಥ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್"* ಮ್ಹಣ್ ತೊ ವಾದ್ ಮಾಂಡ್ತಾ.

"ಹಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಸ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಥೊಡೆಂ ರೂಪಾಂತರ್ ಕರ್ನ್ ುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಲಿ ಆನಿ ಒರಿಯಾ ಭಾಸೊ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾತ್. ಆತಾಂ ಂಸ್ಕೃತ್, ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಆನಿ ಕೇರಳಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಹ್ಯಾ ಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಯ್ತಾತ್."

ಫುಡೆಂ ವಚೊನ್ ತ್ಯಾಚ್ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಳೀಕ್ ಶೆಣ್ಯೆ ಮ್ಹಣ್ತಾ -

"ಕಶೆಂ ನಾಗರಿ ವರ್ಣಮಾಳ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬರೊಂವ್ಕ್ ನಿರ್ಮಿತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಿ ಉತ್ತರ್ ಭಾರತೀಯ್ ರೂಪಾಂತರ್‌ಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಕನ್ನಡಾಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚಿ ರ್ಣಮಾಳ್ ಸೈತ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ವರ್ಣಮಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ೂಪಾಂತರ್ ಕರ್ನ್ ನಿರ್ಮಿಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ಭಾರತೀಯ್ ವರ್ಣಮಾಳ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ ರ್ಣಮಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಪಯ್ಲ್ಯಾಂಚಾ ಪಯ್ಲೆಂಚೆಂ ಶಾಸನ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್

ಭಾಷೆನ್‌ಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೆಂ ಸತ್ ಕೊಣಾಂಯ್ ವರ್ವಿಂ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಕೊಣೆಂಯ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ಣಮಾಳಾಚೆರ್ ಸ್ವಾಧಿಕಾರ್ ಸ್ಥಾಪುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾ. ಹಿ ವರ್ಣಮಾಳ್ ಕನ್ನಡಿಗಾಂಚಿ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ಪರಸ್ ಕೊಂಕಣೆಗಾರಾಂಚಿ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಚಡ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆಸಾ. ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳಾಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂಚೆಂ ರೂಪ್ ಗೋವಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಉಪ್ಯೋಗಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ."

"ಗೋವಾಂತ್ ಗೋಮಂತಕಿ ಲಿಪಿ (= ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂಚೆಂ ರೂಪ್) ಉಪ್ಯೋಗಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಸಾಧಾರಣ್ ಶಕಚ್ಯಾ ಪಂದ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಥಂಯ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಿ ಉಪಯೋಗಾರ್ ಆಯ್ಲಿ. ಕ್ರಮೇಣ್ ಗೋಮಂತಕಿ ರೂಪಾಂತರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆತಾಂಚಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಉಪ್ಯೋಗಾರ್ ಆಯ್ಲಿ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಗೋವಾಂತ್ ದೋನ್ ನಮುನ್ಯಾಚೊ ಲಿಪಿ ಉಪಯೋಗಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಲಿಖಿತ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾತ್. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆತಾಂ ಕನ್ನಡಾಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚಿ ಲಿಪಿ ಪಯ್ಲೆಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ಸಿಲ್ಯಾ, ಆತಾಂಯಿ ಉಪ್ಯೋಗ್ಸಿತಾತ್. ಮುಕಾರಿಯೀ ಉಪ್ಯೋಗ್ಸಿತೆಲೆ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ಋಣಿ ಜಾಯ್ಜೆ ಮ್ಹಣ್ ನಾ, ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಸ್ವಂತ್ ನಿರ್ಮಾಣಾಚಿ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ತ್ಯಾ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳಾಂತ್ ಹೆರಾಂಚ್ಯಾಕಿಯೀ ಚಡ್ತಿಕ್ ಅಧಿಕಾರ್ ಆಸಾ. ಪುರ್ವಿಂ ತಿ ವರ್ಣಮಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಮರಾಠಿಯಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಉಪಯೋಗ್ಸಿತಾಲೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಗೋಮಂತಕಿ ಲಿಪಿನ್ ಮರಾಠಿ ಭಾಶೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿ 'ವಿದುರ ನೀತಿ' 'ಕಥಾ ಕಲ್ಪತರು' ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ದೋನ್ ಪ್ರಾಚೀನ್ ಗ್ರಂಥ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಾಂತ್ ಆಸಾತ್"

ತಶೆಂ ತರ್, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡಿ ಹ್ಯೊ ದೊನ್‌ಯೀ ಕೊಂಕಣೆಗಾರಾಂಚಿ 'ಸಂಯ್ಖಿಕ್ ಲಿಪಿ' ಮ್ಹಣ್ ಶೆಣಾಇನ್ ಸಂಶೋದಿತ್ ಕರ್ನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಅರ್ಥ್ ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಸಂಯ್ಖಿಕ್ ಲಿಪಿ ಆಸಾ.

ii) ಪ್ರೊ| ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊನ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಷಣ್ಮಾಸಿಕಾಚೆರ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ (Vol 10. No.1. Jan 1991)

"ಕೊಂಕಣೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ"

"…..ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆರ್ಯಮುಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲಿ. ಆರ್ಯಮುಳಾ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಹಿಂದೀ, ಮರಾಠಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಸಾಂಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್‌ಯೀ ಹ್ಯಾಚ್ ಮುಳಾಚಿ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ತಿಕಾ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಚಡ್ ಸಜ್ತಾ. ಪುರಾತನ್ ಕಾಲಾಚೇ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಸೂನ್ ರೂಪ್ ಬದ್ಲುನ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ

ರಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ಲೆಲೆ ದಾಖ್ಲೆ ಮೆಳ್ತಾತ್. ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ಲಲೆ ಅನೇಕ್ ಲೇಖ್ ೊಂಯಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾತ್. ಗೊಂಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕದಂಬ ರಾಯಾಂನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ರವ್ಲ್ ದಿಲ್ಲಿಂ ದಾನಶಾಸನಾಂ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾಂತ್. ವಿಜಯನಗರಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ದೇವರಾಯ ಾಣೆ 1335 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಲೆಖ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಾಂದೋರಾಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಕಡೆನ್ ಮೆಳ್ಳಾ. ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ಕೊಚ್ಚಿಂತ್ ತೇಗ್ ರಸ್ವತ್ ಪಂಡಿತಾಂನಿ (ವೈದ್ಯಾಂನಿ) *Henricus Van Rheede* ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಡಚ್ ೌಕಾಧಿಕಾರಿಕ್ ವನೌಷದಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಆಟಾಪ್ಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರೊವ್ನ್, ತ್ಯಾ ುಸ್ತಕಾಕ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್‌ಪತ್ರ್ ಆಜೂನ್‌ಯೀ ಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್‌ಯೀ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ತಾಲೆ ್ಹಣ್ ಹ್ಯಾ ದಾಖ್ಲ್ಯಾಂವರ್ವಿಂ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ.

ದೆಹಲಿಂತ್ ಆಸಾ ತೇ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಾನ್ಯತಾ ದಿತಾನಾ, ತಿಚಿ ಲಿಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ. ದೆಕುನ್ ೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲಲ್ಯೊ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಕೃತಿಯೊ ಮಾತ್ರ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಜಾತಾತ್. ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್ ತ್ಯೊ ವಿವಿಧ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಜಿಯೆತಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಾತ್ರ್ ಕಳಿತ್ ಆಸೊನ್, ತೇ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ತೀ ಲಿಪಿ ಳಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಸಮ್ಜತಾ ಶಿವಾಯ್ ಹೆರ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಜಿಯೆತಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಕೊಂಕಣೆಚೇ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ಹೀ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ್ ಆಡ್ಕಳ್. ದೆಕುನ್ ಖಂಯ್ಚೆಯ್ ಏಕೇ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಪಿಯಾಂತರ್ ಕರುನ್ ಹೆರ್ ಲಿಪಿ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ಾಚುನ್ ಸಮ್ಜಸಾರ್ಕೆಂ ಬದ್ಲುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಪಾಂಚ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಬರಯ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಅಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಆನಿ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಲಿಪಿಂನಿ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಕ್‌ಯೀ ಕಷ್ಟ್.

ಆಖ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತ್ ಚಡಾವತ್ ಸಗ್ಳಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಶಿಕ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ, ವಿವಿಧ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ದೇವನಾಗರಿಂತ್ ರಚ್ಲ್ಯಾರ್ ವಾ ಖಂಚ್ಯಾಯ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಲಿಪಿಂತ್ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಕ್ ಲಿಪಿಯಾಂತರ್ ತರ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾರ್, ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಜಿಯೆತಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತೆಂ ಾಚುಂಕ್ ಆನಿ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾತಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣೆಚ್ಯಾ ವಿಕಾಸಾಕ್ ಾಟಿಂಬೊ ಮೆಳ್ತಲೊ. ಹರ್ಯೆಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಚಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕಣಿ ರಿಷದೆಚ್ಯಾ ಅಧಿವೇಶನಾ ವೆಳಾರ್ ಹೊಚ್ ವಿಷಯ್ ದಾಂಬುನ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ಆಯ್ಲೆ ವಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಯ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಛಾಪ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಹೊಚ್ ಮನೋಭಾವ್ ಮುಕಾರುನ್ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಬರೊ ಫುಡಾರ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ದೃಡ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್."

- 'ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್'

6.2.3.4 ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಖಂಯ್ಚಿ?

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿನ್ 1975 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರೆರ್ 26ವೆರ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ದಿಲ್ಲಿ. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಪಾಟಿಂ ಕಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ವಿರೋದಿಂಚೊ ವಾದ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ 1976 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರೆರ್ 21ವೆರ್ ರಾತಿಂ ಸುಟ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸಾಡೆಸಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡಮಿಚಾ ನೇಮಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಹರ್ಯೆಕಾ ಭಾಷೆಚಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ್ ಜಾತಾ. ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಂತ್ ಕೇರಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾವರ್ವಿಂ ಕಳ್ತಾ. ***(Selected Seminar Papers/ writings on Konkani Langauge, Literature and Culture 1954 - 1997 - Page 119)*** *ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಚಾ ಎಕಾ ಪರಿಚೇದಾಂತ್ ತೊ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ:* ***"After according recognition to Konkani as an independent Literary Langauge of India for awards there came a movement for according recognition to use Roman script for Konkani by Sahitya Academy in addition to Devanagari Script. Mr. Mallaya Hon. Secretary of the Konkani Bhasha Prachar Sabha, Kochi opposed such a move in the meeting of the Advisory Board for Konkani constituted by Sahitya Academy, and with authentic records proved that the original script of Konkani is Devanagari. He submitted a memorandum before the executive Board of the Sahitya Academy requesting the Academy not to give concession as regards script to Konkani other than Devanagari. Responding to his memorandum, Sahitya Academy in their letter dated 22-10-1982 informed Mr. Mallaya that "Sahitya Academy has recognised Konkani as written in Devanagari script alone. No other script has been recognised for Konkani".***

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಅಕಾದೆಮಿಚಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಕ್ ಲಿಪಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಪ್ರತಿ ಆಸಾ ತಶಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ - (ಪಾನ್ 185 to 187)

'Letter addressed to the Secretary, Sahitya Akademi,

ew Delhi dated 28-8-1982 establishing Devanagari as the ue lipi of Konkani when a movement was started by holars in Goa for adoption of Roman in addition to evanagari script for Konkani and the reply received from ahitya Akademi, New Delhi in their letters S.A. 71/1/ 0700 dated 22-10-82 that Sahitya Akademi has recognised onkani language as written in Devanagari script alone nd that no other script has been recognised for Konkani.'

. Purushothama Mallaya, Dt. 28.08.1982

on. Secretary, Konkani Bhasha Prachar Sabha

alace Road, Cochin - 2

To,

Dr. R.S. Kelkar, Secretary,

Sahitya Akademi, New Delhi.

"Sir

....

The States and areas of major concentration of Konkani eakers are Karnataka, Kerala, Maharashtra and the Union erritory of Goa. Of course, for local use and for convenience alayalam, Kannada, Roman, Arabic and Persian script are nployed for Konkani.

Now there is a view current in the minds of some scholars at Sahitya Akademi should give awards to Konkani books ritten in script other than Devanagari for awards.

....

Konkani being a Prakrit need not have a script of its vn. Devanagari is the natural script for Konkani**. As Mr. ario A. Pei Ph. D. Associate Professor of Romance nguages at Columbia University in his book entitled the orld Chief languages (p. 462) writes, **"The languages of dia make use for the most part of alphabets derived from

the ancient Devanagari (or Nagari) in which Sanskrit was written. *Many of these languages in fact, still use unmodified Devanagari characters today. (Hindi to cite an example, is the Hindu version of Hindustani, while Urdu is the Muslim version. Hindi uses Devanagari in writing, rejects Arabic and Persian loan words and retains the more ancient Sanskrit terms, but the language fundamentally one and the same). Bengali is not only the closest numerical rival of Hindustani but also the language whose script, while differing diverges least from the Devanagari. In the alphabets of Southern India (Tamil, Telugu, Canarese etc.) and even of tongues outside India, like Siamese and Burmese, descent from the Nagari characters is largely disguised. Devanagari is read from left to right."* ***Hence the question whether Konkani has a script of its own never arises. As the `lipi' (script) of Sanskrit is Nagari it goes without saying that a language derived from Sanskrit should inherit not only word materials and grammatical rules from its source but also the script. When other daughters of Sanskrit have adopted Nagari or a script slightly deviating from Nagari (i.e., Marathi, Hindi, Gujarathi) Konkani should also use `Nagari' as its true `lipi'.***

The Shilhara inscriptions of 12th century is in Nagari. An inscription at Nageshi dated Saka 1335 (1413 A.D.) contain many Konkani phrases and Konkani words. The script is Nagari. The dutch assumed Nagari to be the true lipi for Konkani. The introduction containing a testimonium in Konkani to Van Rheed's Hortus Indicus Malabaricus of 1678 A.D. was written in Nagari. It was given by Appu Bhat, Vinayak Pandit and Ranga Bhat the three Konkani Ayurvedic Physicians of Cochin. This testimonium later on become the earliest Devanagari block printing. Another notable work is the translation of Bible by William Carey in 1808. "Carey translated the new testament into Konkani early in the last century and printed it in Devanagari characters. (vide 1961

ensus of India, Language Tables Page. 412).

The Jha Commission in its report submitted to the Centre n May 1962 had stated that "teaching of Konkani, if chosen n schools, should be through the Devanagari script". The Government of Kerala in its G.O. No MS 372/68/Education/ Dept. dated 12-8-1968 held that the Konkani language has ot script which is Devanagari. In a resolution adopted by the yndicate of the University of Calicut it was stated that, Konkani in Devanagari script can be considered as a distinct anguage and whenever necessary facilities may be provided or its teaching and propogation.....'

It is therefore, requested that Sahitya Akademi should ake a decision that for consideration of awards for the books ublished in Konkani it should be Devanagari and only Devanagari for Konkani.

Yours faithfully,

Sd/-

N. Purushothama Mallaya

Hon. Secretary.

"Sahitya Akademi (National Akademi of Letters)"

Gram : Sahityakar
Phone : 388667

Rabindra Bhavan
Feroz Shah Road
New Delhi - 110 001

S.A. 71/1/10700 — *22nd October 1982*

"Dear Sir, Mallaya,

Please refer to your letter dated 28th August 1982. We are sorry that we are responding to it so late. I am, however, to inform you that the Sahitya Akademi has recognised

Konkani language as written in Devanagari script alone. No other script has been recognised for Konkani.

With kind regards, I remain,"

Yours Sincerely
Sd/-
(Vishnu Khare)
Dy. Secretary (Programme)

Sri. N. Purushothama Mallaya
Hon. Secretary,
Konkani Bhasha Prachar Sabha
Palace Road, Cochin - 682 002

ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚಾ ಸಮರ್ಥಕಾಂನಿ ತಾಂಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ, ಪುಣ್ ತಿ 'ಸಂಯ್ಯಿಕ್ ಲಿಪಿ' ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ತ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾ ಖಾತಿರ್ ಝುಗ್ಡೊಂಕ್ ತಾಂಕಾಂ ಬಳ್ ಆನಿ ಆದಾರ್ ಮೆಳ್ಳೊನಾ.

6.2.3.5: ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ - ಪ್ರಯತ್ನ್

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಚಡುಣೆ ಹರ್ಯೆಕ್‌ಯಿ ಫುಡಾರಿಂಚೆಂ ಧೋರಣ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾವರ್ವಿಂ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬೊಂವ್ಕ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್, ಚಳ್ವಳ್ ಆನಿ ಪಿರ್ಯಾದ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲಿ, ಹಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಖಂಚಾಯ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್ಯಾಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ನಾ. ತರಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರುಂಕ್‌ಚ್ ನಾ ಅಶೆಂಯಿ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪ್ರಯತ್ನ್ ಜಾಲಾಂ ತೆಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

1) ಸಿಜ್ಯೆಸ್ ತಾಕೊಡೆಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್

ಸಿಜ್ಯೆಸ್ ತಾಕೊಡೆ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಹಾಸ್ಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಬರಯ್ಣಾರ್. ತಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಹಾಸ್ಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಾಂ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಅಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಚೆಂ ಧೋರಣ್. ಹ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಚೆಂ ಲೇಖನ್ 1988 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 6 ತಾರಿಕೆಚಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾರ್ ***'ಲಿಪಿಂಚಿ ಲಡಾಯ್- ಕೊಣಾಕ್ ಆದಾಯ್*** ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲೆಂ. ತೆಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

i) ***"ಲಿಪಿಂಚಿ ಲಡಾಯ್- ಕೊಣಾಕ್ ಆದಾಯ್?"***

ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹರ್‌ಏಕಾ ವರ್ಸಾ ಭಾರತೀ ಭಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಉತ್ತೀಮ್

ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ 10 ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂಚೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿತಾ. ಕೊಂಕಣೆಕ್ ಹೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬ್ತಾ. ಪುಣ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಹೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬ್ಚೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ರೋಮಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಿಕಾಂಕ್ ಮಹಾ ಅನ್ಯಾಯ್ ಜಾಲಾ.

ಸಾರ್ಕೆಂ ವರವ್ನ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಪಯ್ಲೆಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್..... 450 ವರ್ಸಾಂಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಆಸ್ಚಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣೆಚೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ಥೊಡೆ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ರೋಮಿ ಲಿಪಿ ಭಾರತೀ ನ್ಹಯ್ ದೆಕುನ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ. ತರ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಭಾರತೀ ನ್ಹಯ್‌ಗೀ? ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಉತ್ಪನ್ನ್ ಜಾತಾ ಶಿವಾಯ್ ಡಜನಾ ವಯ್ರ್ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತಾತ್ ಆಸ್ತಾಂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಕ್ ಕೊನ್ಶ್ಯಾಂತ್ ಲೊಟುಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಕಿತೆಂ?......

ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಲಿಪಿಕ್ ಕಸಲಿಚ್ ಸೈರಿಕ್ ವಾ ಸಂಬಂಧ್ ನಾ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಜಾಗೃತ್ ಜಾಯ್ಜಯ್. 1989 ಜನೆರಾಂತ್ ಮಣಿಪಾಲಾಂತ್ 17ವಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪರಿಷದ್ ಜಮ್ಚಿ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚೊ ತಾಳೊ, ಆವಾಜ್ ಉಠಯ್ಜಾಯ್. ಆಮ್ಚಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಪಾಸತ್ ಆಮಿ ಝುಜಾಜಾಯ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚೊ ಆವಾಜ್ ಡೆಲ್ಲಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಕಾನಾಂಕ್ ಆಪ್ಪಾಜಾಯ್."

–ಸಿರಿಲ್ ಜೆ. ಸಿಕ್ವೇರಾ

1992 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22 ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾರ್ ಹ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಚಿ ಏಕ್ 'ಬೊಬಾಟ್' ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಿ:-

ii) 'ಬೊಬಾಟ್

'ಹಾಲಯ್, ಧಲಯ್, ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಯ್

"ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಫುಲಯ್ "

"ಆತಾಂ ವೇಳ್ ಆಯ್ಲಾ - ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ 25 ಲಾಖ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲವ್ಪಿ ಲೊಕಾನ್ ಏಕ್ ಜಾಂವ್ಚೊ. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂನಿ, ಸಂಗೀತ್‌ಗಾರಾಂನಿ, ಗಾವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಕಲಾಕಾರಾಂನಿ ಆಪ್ಲೊ ಎಕ್ವೊಟ್ ಉಗ್ತ್ಯಾನ್ ಪಾಚಾರ್ಚೊ.

ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚೆರ್ ಆನಿ ಕಲಾಕಾರಾಂಚೆರ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ಅನ್ಯಾಯ್ ಸೊಸುನ್ ಸೊಸುನ್ ಪುರೊ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ದೊಳೆ ಧಾಂಪುನ್ 'ಸೊಮಿಯಾ

ಕಾಳುಳ್ತ್ ಕರ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ದೀಸ್ ಗೆಲೆ, ಆಮಿ ಧರ್ಣಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬಾಗ್ವಾಲ್ಯಾಂವ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾಟಿರ್ ಪಾಂಯ್ ತೆಂಕುನ್ ಹೆರ್ ನಾಚೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ಆತಾಂ ಆಮಿ ಧಯ್ರಾನ್ ಉಬೆ ರಾಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ **ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಾ ಆನಿ ಕಲಾಕಾರಾಂಚಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಪಾಸತ್ ನಿರಂತರ್ ಝುಜ್ ಮಾಂಡ್ಚೆಂ.**

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ವಾಚ್ತಲ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕಳ್ತಾ ಕಿ, 1546 ಥಾವ್ನ್ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್, 1882 ಥಾವ್ನ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ 1910 ಥಾವ್ನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ವಿಕಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಾ.

ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಹಫ್ತ್ಯಾಳಿಂ, ಪಂದ್ರಾಳಿಂ ಆನಿ ಮಹಿನ್ಯಾಳಿಂ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣೊನ್ ಡಜನಾ ವಯ್ರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತಾತ್. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ಲೆಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಹಜಾರಾ ವಯ್ರ್ ವಿಕೊನ್ ವೆತಾತ್. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ತಶೆಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಕ್ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಕಶೆಂ ಜಾಂವ್ಕಿ?...

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾ ಪಾಸತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿ ವರವ್ಣಿ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ತೇಗ್ ಜಣ್ ವೊರಯ್ಣಾರ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಾಂತುಂ ಚಡಾವತ್ ದೋಗ್ ಜಣ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಎಕ್ಲೊ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರ್ ವಾ ಹೆರ್ ಕೊಣ್‌ಯಿ, ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ತೇಗ್ ಜಣ್ ವೊರಯ್ಣಾರಾಂ ಪಯ್ಕಿ ದೋನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಹಾಂವ್‌ಯೀ ಎಕ್ಲೊಂ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಾ ಪಟ್ಟೆಂತ್ ನಾಗರಿ, ಕಾನಡಿ ಆನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ.

ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾಕ್ ಅರ್ಹ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಕಶೆಂ?.....

ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಉತ್ಪನ್ನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ವಾ ತಾಚಾ ಪ್ರಾಸ್ ಉತ್ತೀಮ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಉತ್ಪನ್ನ್ ಜಾತಾಸ್ತಾನಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೃತಿಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಅನ್ಯಾಯ್, ಅನೀತ್ ಆನಿ ವಂಚನ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ಆನಿ ಕಿತೆಂ? .....

ಗೊಂಯಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಫಾದರ್ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಾಂ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಮೊಟೊ ವಾವ್ರ್ ಚಲ್ತಾ. ಗೊಂಯಾಂತ್ ಉಣ್ಯಾರ್ 30 ವರ್ಸಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡುನ್ ಫಾದರ್ ಆಂತೊನಿಯೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ರು. 15,000 ದೀವ್ನ್ ಮಾನ್ ಕರ್ತಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್‌ಯೀ ಅಸಲೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಉದೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್‌ಂಚ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ನಿಧಿ ಉಬಿ ಕರುನ್ ತಾಚಾ ವಾಡಿನ್ ವರ್ಸಾವಾರ್ ಎಕಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ವಿಂಚುನ್ 10 ಹಜಾರ್ ರುಪ್ಯಾಂಚೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿವ್ಯೆತ್. ಹೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಿತರ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾಕಾರಾಂಕ್ ವಾ ಸಾಹಿತಿಕ್, ಉಣ್ಯಾರ್ 25-30 ವರ್ಸಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ವಿಂಚುನ್ ದಿಜಾಯ್.

ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿನ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಫುಡೆಂ ಸರ್ಲ್ಯಾರ್ ಭೋವ್ ಬರೆಂ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಸ್ಥಾಪಕ್ - ಸಂಪಾದಕ್ ತಶೆಂ ಶೆಂಭರಾಂ ವಯ್ರ್ ಕೃತಿಯಾಂಚೊ ಲೇಖಕ್, ಭಾಷಾಂತರ್‌ಕರ್ತ್ ಮೊನ್ಸಿ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾಚಾ ಉಡಾಸಾಕ್ ಏಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಸಾ ಕರ್ಯೆತ್.

ನಿಮಾಣೆಂ ಮ್ಹ ಜೆಂ ಸಾಂಗಾಪ್ ಇತ್ಲೆಂಚ್. ಖಂಚಿಯೀ ಲಿಪಿ ವಾಪರಾ. ಪುಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಕರಾ. ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೆರ್ ಥಾಪ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ನಾಕಾ. ಆಮಿ ಕಾನಡಿ ಮಾತಿಯೆಂತ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಮನಿಸ್. ಆಮಿ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್‌ಂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಯ್ತಲ್ಯಾಂವ್, ವಾಚ್ತಲ್ಯಾಂವ್.

ಗೊಂಯ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಕುಳಾರ್ ತರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಮಾಂವಾಡೊ. ಗೊಂಯ್ಚೆ ತಿತ್ಲೊಚ್ ವಾ ತಾಚಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ವಾವ್ರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಚಲ್ತಾ. ದೆಕುನ್ ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಎಕಾ ತಾಳ್ಯಾನ್ ಬೊಬಾಟ್ಚೆಂ:"

ಹಾಲಯ್ ಥಲಯ್, ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಯ್

'ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಫುಲಯ್!'

'ಸಿಜ್ಯೆಸ್ ತಾಕೊಡೆ'

ಅಶೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಲೇಖನ್ ಬರೊವ್ನ್ ಲೊಕಾಂಕ್ ಜಾಗಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಟಿಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ (Follow up work) ದಿಸಾನಾ. ಲೊಕಾಂಕ್ ಎಕ್ವಾಂಯ್ ಕರುನ್, ಜಮಾತ್ಯೊ ಚಲವ್ನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದೆಮಿಕ್ ಪಿರ್ಯಾದ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಪಳೆವ್ಯೆತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಚಡುಣೆ ತೆರಾ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 2005 ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರೆರ್ 24 ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ '*ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಪಿ: ಥೊಡ್ಯೊ ಜಾಪಿ*' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾಖಾಲ್ ತಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಅಶಿ ಆಸಾ:- "*... 3. ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಿಂವ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಶಿವಾಯ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಕ್ ನ್ಹಯ್. ಹ್ಯಾ ಫುಡೆಂ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ, ರೋಮಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಉತ್ತೀಮ್ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಿಂವ್ಚೆಪರಿಂ ಕರಿಜೆ. ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ*

ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಗಟನಾಂನಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್‌ಗಾರಾಂನಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚೆರ್ ದಬಾವ್ ಘಾಲಿಜೆ. ಮಿಕ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್, ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತ್ ಆನಿ ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್ ತಸಲೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತಿತ್ ತರ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಸುಫಳ್ ಜಾತೆಲೆಂ'

ಹ್ಯಾ ಬಾತ್ಮೆಕ್ ಜಾಪ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಸ್ಥಿತಿ ಅಶಿ ಆಸಾ:

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಫುಡಾರಿಂನಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ವೇದಿಚೆರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ, ಪರಿಷದ್/ಸಮ್ಮೇಳನಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಮ್ಹಣ್ ಭಾಷಣ್ ದೀವ್ನ್ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರ್ ಕರ್ನ್ ಒಪುನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆತಾಂ ಎಕಾಎಕೀ ತಾಂಚಾ ವಿರೋದ್ ಕಶೆಂ ಸಂಗಟನ್ ಕರ್ಚೆಂ? ಪರಿಷದ್ ಘಡೊವ್ನ್ ಹಾಡ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಂನಿ. ಪರಿಷದೆಚೆಂ ಧೋರಣ್‌ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೆಂ ದೋರಣ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ ತ್ಯಾಚ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಲ್ಟೆಂ ಪ್ರಕಟನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾತಾಗೀ? ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಅನ್ಯಾಯ್ ಜಾತಾ ವ್ಹಯ್. ಹೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿ ಫುಡಾರಿಂಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಲೆಂನಾ? ತೆ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮೆಲೆ. ಹೊ ತಾಂಚೊ ಭಾಷೆಚಾ ಎಕ್ವಟಾ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ತ್ಯಾಗ್ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂಗಿ? ಆತಾಂ ಎಕಾದಾವೆಳಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಖಾತಿರ್ ಚಳ್ವಳ್ ಚಲಯ್ಲಿ ತರ್, ಎದೊಳ್ ಪರಿಷದೆಂನಿ ಆನಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾನಿ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯ್/ಠರಾವಾ ವಿರೋದ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಠರಾವಾಂಕ್ ಅಕ್ಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಜಾತಾ ನ್ಹಯ್‌ಗಿ? ಜರ್‌ತರ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಮುಂಗ್ಳುರ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಎಕ್ವಟಾಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವಾಟ್ ಖಂಯ್ಚಿ ಸೊಂಪಿ? ಕೇರಳಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಶಿಕ್ತಾತ್, ತಾಂಕಾಂ ಕನ್ನಡ ಶಿಕಾ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಜಾತಾಗೀ? ಆಮ್ಕಾಂ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಸುಲಬ್,ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲೆಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಪ್ಯಾಂತರ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ಯೆತ್. ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಕರಾವಳಿಚೆ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ಎಕ್ವಟೊಂಕ್, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್, ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಖ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಪಾವಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುಲಭ್. ಪುಣ್ ಕ್ಷಣಿಕ್ ಸುಖಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮಿ ಆತಾಂ ವಾವುರ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಕೆದಿಂಕ್‌ಚ್ ಎಕ್ವಟ್ಚೊನಾ. ಹೆಂ ಆನಿಕ್‌ಯೀ ಮಾರೆಕಾರ್ ಜಾತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಚೂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ನಾ.

2) ಪಯ್ಲೆಂ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 1995 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದಶೆಂಬರ್ 16 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚೆಂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೊ

ಮೂಳ್ ಉದ್ದೇಶಾ ಪೈಕಿ ನಿಮಾಣೆ ದೋನ್ ಉದ್ದೇಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್: (ರಾಕ್ಣೊ ದಸೆಂಬರ್ 14, 1995)

- *ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಮೂಳ್ ಲಿಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಚೊ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರೇತನ್*
- *ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಸವೆಂ ರೋಮಿ, ಕಾನಡಿ ಆನಿ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪುರಸ್ಕಾರಾ ಪಾಸತ್ ವಿಂಚುಂಕ್ ಒತ್ತಾಯ್.*

ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಸಂವಾದಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಘುಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹ್ಯಾ ಸಕಯ್ಲ್ಲ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ ಪತ್ರಿಕಾ-ಲೇಖನಾಂನಿ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ತಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆಸಾ ತಶಿಂ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

(i) ಡೊ| ಎಡ್ವಡ್ ನಜ್ರೆತಾಚೆಂ ಲೇಖನ್ 'ದಿವೊ' ಪತ್ರ್, ಫೆಬ್ರೆರ್ 3, 1996)

'ಏಕ್ ವಿಚಾರ್ '

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಪಿ - ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಸ್ಥಿತಿ"

'ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಿಶ್ವ್‌ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮ್ಮೇಳಾಚ್ಯಾ ಪರಿಸಂವಾದಾಂತ್ ಲಿಪಿಚೊ ವಿಷಯ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ ಚರ್ಚೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಝುಳ್ಕತಾಲೊ. ಗೊಂಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಭಾಯ್ರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್, ಪತ್ರಾಂಕ್ ಮಾನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ತಯಾರ್ ನಾತ್ಲ್ಲೆ ಹೆರ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂ ಮಧೆಂ ನಾಸಮಧಾನೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೆ ಚಡ್ತಾವ್ ಲೋಕ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಆಸಾ. ಹೆರ್ ಪ್ರದೇಶಾಂಕ್ ತುಲನ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಚಡ್ ಖಾಯ್ನ್ ಜಾತಾತ್. ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಗತ್ ತಶಿ ಆಸ್ತಾಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್, ಬರಂವ್ಚ್ಯಾಂಕ್, ಪತ್ರಾಂಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಡ್ ಪಂಗತ್? ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಹಾಡುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್? ಆಮ್ಚಿಂ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಪತ್ರಾಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಛಾಪ್ಲ್ಯಾರ್ ವಿಕ್ರೊ ವಾಡತ್? ಜಾಯಿತ್ಯಾಂನಿ ಆಶೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗೊಂಯ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕ್ಣೆ ತಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚ್ತೆತ್? ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಸ್ಥಿತಿ ಕಶಿ ಆಸಾ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ

ವಿಶ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮ್ಮೇಳಾಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಸ್ಥಾನ್ ಮಾನಾವಿಶಿಂ ವಿಸ್ತಾರ್ ವಿವರ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ಳೆ. ಉಲವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಆಂಕ್ಡೆ ದೀವ್ನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಕ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಖಂಯ್ ದವರ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಲೆಂ. ಆಮಿ

ಹಾಂಗಾ ಕೊಣಾಯ್ಕೀ ದುರ್ಸ್ವಂಚೆಂ ವಾ ಖೆಳ್ಕುಳಾಂ ಕರ್ಚಿಂ ನ್ಹಯ್. ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಗಜಾಲ್ ಕಿತೆಂ ಆಸಾ ತಿ ಸಮ್ಜೊಂಚೆಂ!

* ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಚ್ಯಾ ಏಕ್ ಮಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿಸೊಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆ 750 ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪ್ತಾತ್ ಆನಿ 500 ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ವಿಕೊನ್ ವಚಾನಾಂತ್.
* ಗೊಂಯಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಬೂಕ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಅಕಾಡಮಿ ಕುಮಕ್ ಕರ್ತಾ. ಪುಣ್ ಬೂಕ್ ವಿಕೊನ್ ವಚಾನಾಂತ್.
* ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಚಾ. ಫ್ರಾ. ದೆ ಕೊಸ್ತಾಚೆಂ ಕವಿತಾ ಪುಸ್ತಕ್, ಖಿಡಾಪಾಚಿ 'ದೆವಾಚ್ಯಾ ಕುರ್ಪೆನ್' ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಂಚ್ಯೊ ಚಡ್ ಪ್ರತಿಯೊ ವಿಕುನ್ ವಚೊಂಕ್‌ನಾಂತ್. (ಶೆಂಭರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಸಯ್ತ್)
* ಕೇರಳಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಗೊಂಯಾಂತ್ ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆ ಎಕ್ಲೆಯ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಗೊಂಯಾಂತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲೆಚ್ ವಾಚಿನಾಂತ್ ತರ್ ಗೊಂಯಾ ಭಾಯ್ಲೆ ವಾಚ್ತಾತ್? ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ತಕ್ಷಣ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ವಾಚ್ಪಿ ಚಡಾನಾಂತ್.
* ಗೊಂಯಾಂತ್ 80.25% ಮರಾಠಿ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಶಾಳಾಂ ಆಸಾತ್. 18.75% ಶಾಳಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಧ್ಯಮಾಚಿಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ಲೆಕಾಂ, ವಿಜ್ಞಾನ್, ಹೆರ್ ಶಾಸ್ತಿರಾಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಷೆಂನಿ ಶಿಕಯ್ತಾತ್.

ವಯ್ಲೆ ಥೊಡೆ ವಿಷಯ್ ಗೊಂಯಾಂತ್‌ಚ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ವಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಳ್ವೊನ್ ವೆತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ದಾಕವ್ನ್ ದಿತಾ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಪ್ರಾಸ್ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಪತ್ರಾಂ ಚಡ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಪ್ರತಿನಿದಿಂನಿ ಮ್ಹಜೆಕಡೆ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ. ಗೊಂಯಾಂತ್‌ಚ್, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲೊಕಾಕ್ ನಾಕಾ.

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಶಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಸ್ ಕಡ್ಡಾಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಶಾಳಾಕ್ ವೆಚೆಂ ಭುರ್ಗೆಂಯ್ ಹೆರ್ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಶಾಳಾಪರಿಂಚ್ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ತಾ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಹಿಂದಿ ಸವ್ವ್ಯಾ ಕ್ಲಾಸಿಂತ್ ಐಚ್ಛಿಕ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ಹಿಂದಿ ಶಿಕಾಜಾಯ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ಹೆರ್ ಪಾಠಾಂನಿ 35 ಅಂಕೆ ಜೊಡ್ನ್ ಹಿಂದಿಂತ್ 30 ಪ್ರಾಸ್ ಉಣೆ ಅಂಕ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಧಾವಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರಿಕ್ಷಾ ಪಾಸ್ ಜಾವ್ಯೆತಾ. ಪರಿಣಾಮ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಶಿಕ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಚಡ್ತಾವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ವಾಚುಂಕ್, ಬರಂವ್ಕ್ ಸಲೀಸ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ಹಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಚಿ ರೀತ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಬದ್ಲುಂಕ್ ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಸ್ಥಿತೆಂತ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾ. ಕನ್ನಡ ವಾ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆ ಸರ್ಕಾರ್ ಒಪ್ಪೊನ್ ಘೆಂವ್ಚೊನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಐಚ್ಛಿಕ್ (Optional) ಜಾವ್ನ್ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್ ತಶೆಂ ಸರ್ವ್ ಶಾಳಾಂನಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ - ಟೀಚರಾಂಚೊ, ಟೀಚರಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಂಬಾಳಾಚೊ, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆನ್ಯೇಕ್ ಚಡಿತ್ ವಿಷಯ್ - ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚೊ, ತೀನ್ (ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನಿ ದೇವ್ನಾಗರಿ) ಲಿಪಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಶಿಕೊನ್ ಜಿಕುನ್ ಧರ್‍ಚೊ - ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾರಾಳ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯಾಂಚೊ ಪರಿಹಾರ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಸಲೀಸ್. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಕಷ್ಟ್. ಆವಯ್ ಬಾಪುಯ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆರ್ ತೀನ್ ಲಿಪಿಂಚೊ ಭೊರ್ ಘಾಲ್ಚಿಂನಾಂತ್.

ಶೆವಟಿಂ, ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಆತಾಂ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಸಮಸ್ಯಾಚ್, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಘೆತೆಲ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ದೇವ್ನಾಗರಿಚಿ ಒಳಕ್ಚ್ ಉಣಿ. ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿಯ್ ಸ್ಥಿತಿ ಅಶಿಚ್ ಉರ್ತೆಲಿ.

ಕನ್ನಡ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದೇವ್ನಾಗರಿ

ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಕಿತೆಂಯ್ ಫುಡಾರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತೊ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್. ವಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಮಾತ್ರ್. ಆಜ್ ರಾಕ್ಣೊ ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾಚ್ಯೊ ಸಾಡೆ ಬಾರಾ ಹಜಾರ್, ದಿವೊ ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಸಾಡೆ ಸ ಹಜಾರ್, ಹೆರ್ ಪತ್ರಾಂಚ್ಯೊ ತೀನ್ ಥಾವ್ನ್ ಚಾರ್ ಹಜಾರ್ ವ ಚಡಿತ್ ಪ್ರತಿಯೊ ವಿಕುನ್ ವೆತಾತ್. ಸರ್ಕಾರಾಚಿ ಕುಮಕ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಚ್ಯಾ ಬುಕಾಂಚೆ ಏಕ್ - ದೋನ್ ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಖರ್ಚತಾತ್. (ಮ್ಹಜ್ಯಾ 'ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಲೈಂಗಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್' ಬುಕಾಚ್ಯೊ 4 ಹಜಾರ್, 'ಆಡ್ವಾರ್‍ಲ್ಲೆಂ ಫಳ್' ಬುಕಾಚ್ಯೊ ದೇಡ್ ಹಜಾರ್, 'ಭುಮಿ ವೈಕುಂಠಾಂತ್' ಬುಕಾಚ್ಯೊ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ವಿಕ್ರೊ ಜಾಲ್ಯಾತ್) ಪತ್ರಾಂ-ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೊಕಾಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಿಂ ಖರ್ಚತಾತ್. ಆತಾಂ ಕನ್ನಡ ತಶೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂನಿ ಶಿಕ್ಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ 10ವಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ತಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಇಗರ್ಜಾಂನಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಭಾಸ್. ಘರಾಂನಿ (ಶ್ಹೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂಕ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಯ್ತಾತ್. ಮುಕ್ಲಿ ಪಿಳ್ಗಿಯ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್‍ಲ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚುಂಕ್ ಸಕ್ತಲಿ.

ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಸ್ಥಿತಿ ತಶಿ ಆಸ್ತಾಂ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್, ಪತ್ರಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ವಾಂಚ್ ಆಸ್ತಲಿ. ಕೊಣಾಯ್ಕ್ ಹಾಂತುಂ ದುಬಾವ್ ಆಸಾ ತರ್ ದೇವ್ನಾಗರಿಂತ್ ಖಂಚ್ಯಾಯ್ ಪುಸ್ತಕಾಚ್ಯೊ ಶೆಂಭರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ವಿಕುನ್ ದಾಕಂವ್ಚಿ.

ನಾಗರಿ - ಎಕ್ವಟಾಚಿ ವಾಟ್?

ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ಸಮ್ಜೊಂಚೆ ಖಾತಿರ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಪತ್ರಾಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ. ಹೆಂ ಕೊಣೆಂಯ್ ನ್ಹಂಯ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪುಣ್ ಲಿಪಿ ಏಕ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ತಕ್ಷಣ್ ಲೋಕ್ ವಾಚಿತ್? ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಕಳಿತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲಿಂ ಮ್ಹಜಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ್ ಘೆವ್ನ್ ವಾಚಿನಾಂತ್. ಗೌಡಸಾರಸ್ವತಾಂಚಾ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ದಿವೊ, ರಾಕ್ಣೊ ವ ಹೆರ್ ಪತ್ರಾಂ ವೆತಾತ್? ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ಕಿತ್ಲೆ ಕಥೊಲಿಕ್ ವಾಚ್ತಾತ್? ಎಡಪದವು ಕುಂಡ್ಬಿ, ಭಟ್ಕಳ್‌ಚೆ ನವಾಯತ್, ಶಿರ್ಸಿಚೆ ಸಾರಸ್ವತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲಿಂ ರಾಕ್ಣೊ, ದಿವೊ ವಾ ಪಂಚ್ಯದಾಯಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ವಾಚಿನಾಂತ್? ದೇವನಾಗರಿಂತ್ ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಚ್ಚಿನಾಂತ್ಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಚೆ ಆರಾಧಕ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ವಾಚಿನಾಂತ್?

ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಚಿ ಜಾಪ್ ಸೊದುನ್ ಪ್ರೊ. ಮನೋಹರ್ ಸರ್‌ದೆಸಾಯ್ ಮ್ಹಜೆಕಡೆ ಮ್ಹಣಾಲೊ, "ಲಿಪಿ ಬದ್ಲಿಲ್ಯಾರ್ ಪಾವಾನಾ. ಬೋಲಿಯ್ ಬದ್ಲಿಜೆ..." ಹಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ವೆಚಿ ಗಜಾಲ್? ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಕ್ ಸಮ್ಜೊಂಚೆ ಖಾತಿರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಬೋಲಿಂತ್, ಸಾರಸ್ವತಾಂಕ್ ಕಳ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಬೋಲಿಂತ್ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್?

ಲಿಪಿ ಬದ್ಲಿಲ್ಯಾ ತಕ್ಷಣ್ ಪತ್ರಾಂಚೆ ಕಾಂಯ್ 25 ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಖರ್ಚ್ತಿತ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಶೆತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಹೆಂ ಚಿಂತ್ಚೆಂ ಗರ್ಜ್.

ತರ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್‍ಯಾಂ?

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉರಾಜಯ್ ಆನಿ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆನ್ ವಾಚಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಮನ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ-ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ದೀಜಯ್. ತಾಂಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಚಿ ವೊಪ್ ಆಡ್ಕಳ್‌ಜಾಯ್ನ್ತ ಮ್ಹಳೆಂ ಉಗ್ಡಾಸಾಂತ್ ದವರಿಜಯ್. ಹೆರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಭಾಸೆಂ ಪರಿಂ ಕನ್ನಡ-ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ದೊನ್‌ಯಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯೊ ಲಿಪಿಯೊ ಮ್ಹಣ್ ಒಪ್ಪುನ್ ಘೆಜಯ್. ಮಣಿಪಾಲ್ ಡೊ| ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಫೌಂಡೇಶನಾಪರಿಂ ಲಿಪಿಯಾಂಚೊ ಅಂತರ್ ಪಳೆಯ್ನಾಸ್ತಾಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಮೋಲ್ ದೀಜಯ್.

- 'ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತ್'

(ii) ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಕ್ ಜುಲಾಯ್ 6, 1996 ದಿವೊ ಪತ್ರಾರ್ ಶಿರಸಿಚಾ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕೊರೆಯಾ ಥಾವ್ನ್ ***'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸೆಕ್ ಲಿಪಿ'*** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾ ಖಾಲ್ ಜಾಪ್ ಆಯ್ಲಿ. ತಿ ಅಶಿ ಆಸಾ: -

"ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಲಿಪಿ"

"ಸಬಾರ್ ಕಾಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿ ಆಸೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಿಷಯ್ ಭಾರೀ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಾ. ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಉದರ್‌ಗತೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತೆಲಿ ಆನಿ ನ್ಹಯಿಂಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಚೆ ಬಗಾರ್ ಹೆರ್ ಗಾವಾಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂಕ್ ಎಕ್ವಟೊಂಕ್ ಫಾಯ್ದ್ಯಾಚಿ ಜಾತೆಲಿ. ಹಾಕಾ ದೋನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ನಾಂತ್.

ಫೆಬ್ರೆರ್ 3 ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ದಿವೊ ಪತ್ರಾಂತ್ ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತಾನ್ ಮಾಂಡ್‌ಲ್ಲೊ ವಾದ್ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಸಾರ್ಕೊ ನಂಯ್. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಯೆನಾ ಆನಿ ತಾಣಿಂ ತಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಕಾಳ್ ಲಾಗ್ತಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಭಿರಾಂತ್ ದಾಕಯ್ಲ್ಯಾ. ತಾಂಚಿ ದೃಷ್ಟಿ ಫಕತ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಕ್.

ಎಕಾಚ್ ಭಾಷೆಕ್ ದೋನ್ ಲಿಪಿ ಆಸ್ಯೆತ್ ತೆಂ ಫಕತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲಿಪಿ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಮಾತ್ರ್. ಜಶೆಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಎಲೋಶಿಯಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಆಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಣ್ಮಾಸಿಕ್ ನೆಮಾಳ್ಯಾಂತ್ ಚಾಲು ಆಸಾ.

ದೇವ್‌ನಾಗರಿಚೊ ಬರ್‍ಪೂರ್ ಅನುಭವ್ : ಹಿಂದಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಂಚಿ ಲಿಪಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಲಿಪಿಚೊ ಅನುಭವ್ ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ಬರ್‍ಪೂರ್ ಆಸಾ. ಭಾರತಾಂತ್‌ಚ್ ನ್ಹಂಯ್ ಪುಣ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಸಯ್ತ್ ಹಿಂದಿ ಶಿಕಯ್ತಾಲೆ. ಕಡ್ಡಾಯ್ ಜಾವ್ನ್ ನ್ಹಂಯ್ ಬಗಾರ್ ಐಚ್ಛಿಕ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್. ಆತಾಂ ಕಡ್ಡಾಯ್ ಜಾವ್ನ್ ತೀನ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಾಂತ್ (Three Language Formula) ಹಿಂದಿ ಶಿಕೊಂಕ್‌ಚ್ ಪಡ್ತಾ. ಹಿಂದಿ ಭಾರತಾಚಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾಸ್ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾಸ್ ನೆಣಾ ಆಸ್ಲೆ ಫಕತ್ ವಿದೇಶಿ ಆಸ್ತೆಲೆ.

ತೀನ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಅಶೆಂ ಹರ್‌ಯೇಕ್ ಭಾಷಾವಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಭಾಷೆಕ್, ದುಸ್ರೆಂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾಸೆಕ್ ಆನಿ ತಿಸ್ರೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಜೊಡ್ಣಾರಿ ಭಾಷೆಕ್ (Link Language). ಭಾರತಾಂತ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ಭುರ್ಗೆಂ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ತಾ. ಶಿಕೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ತೆಲೆಂ ಆನಿ ಲಿಪಿ ಖಂಯ್ಚಿ? ದೇವ್‌ನಾಗರಿ.

ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾಸಾರ್‍ಲ್ಲೊಲೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಸಾರಸ್ವತ್, ನಾಡ್ಕಾರ್, ಕುಡುಂಬಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಯ್ತಾತ್ ಪುಣ್ ಸರ್ವ್

ಸಾಧಾರಣ್ ಪಾಂಚ್ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯ್ಲೆಲಿ ಭಾಸ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ವಾಚುಂಕ್ ಕಠಿಣ್, ಬರಂವ್ಕ್ ಕಠಿಣ್. ಜರ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ಜಾಯ್, ಆಮ್ಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರುಂಕ್ ಜಾಯ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಜಾಣಾಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್, ತರ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಲಿಪಿ ಆಸ್ಚೆಂ ಚಡ್ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ವ್ಯರ್ಥ್ ಜಾಯ್ನಾ.....

ಥೊಡೊ ಅಂತರ್ ಆಸಾ

ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಆನಿ ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡಾಚೆ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಥೊಡೊ ಅಂತರ್ ಆಸಾ. ಉಚ್ಚಾರಿಕ್ ಅಂತರ್ ತಶೆಂಚ್ ಸಬ್ದ್ ಅಂತರ್. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಗೀ' ವಾಪರ್ತಾತ್. ಕಾರ್‌ವಾರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚೊ ವಾಪರ್ ವಿರಳ್ ಯಾ ನಾಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ತರ್ ಆಮಿ ವಾಂಟೆ ಕರ್ಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ಎಕ್ವಟ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಚಡ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ನ್ಹಯ್‌ವೇ? ತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಆತಾಂಚ್ ಸುರು ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಮಿ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ವಿಬಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್.... ಸರ್ವ್ ಆಮ್ಚೆ ಠರಾವ್ ವ್ಯರ್ಥ್ ಜಾತೆಲೆ. ಗೆಲ್ಯಾ ಡಿಸೆಂಬರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಘುಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಶ್ವಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಠರಾವಾಚೊ ಅವ್‌ಮಾನ್ ಜಾತಲೊ. ಲಾಖಾಂ ಗಟ್ಲ್ಯಾ ದೇಶಿ ಆನಿ ವಿದೇಶಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮೊಗ್ಯಾಂಕ್ ಆಕ್ಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೆಬರಿ ಜಾತೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ನಿಷ್ಪಕ್ಷ್‌ಪಾತಿ ವಿಚಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಅವಶ್ಯೆತರ್, ಆ-ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚೆಂ ಏಕ್ ಕೂಟ್ ಆಸಾ ಕರುಯಾಂ ಆನಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚೆ ದೊಳೆ ಉಗಡ್ಯಾಂ.....

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸುರು ಜಾಲಾ ಹೊ ವಿವಾದ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್, ಸಮ್ಮೇಳನಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರೆ ದಿಸಾಚ್ಯಾ ಪರಿಸಂವಾದಾಂತ್ ಬಾಪ್ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯಕ್, ಜೆ.ಸ. ಹಾಣೆ ಎಕಾ ಭಾಷೆಕ್ ದೋನ್ ಲಿಪಿ ಆಸ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಿವಾದ್ ಮಾಂಡುನ್ ಜಾಯ್ತಿ ಗಡ್‌ಬಡ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಆನಿ ಗರಮ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ಥಂಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ತೊ ವೇಳ್ ವಿಭಾಡ್ಲೊಲೊ.

ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಆಸಾ

ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಮ್ಚೆಲಾಗಿಂ ಜಾಯ್ತೆಂ ಆಸಾ ಜಾಯ್ತ್. ತೆಂ ಆಮಿ ವಿಸ್ತಾರುಂಕ್ ವಾಪ್ರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಸಬಾರಾಂಕ್ ಮೆಳಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾದೆಮಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಪ್ಯಾಂತರ್ ಕರುಂಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿತೆಲಿ ಆನಿ ದೀಂವ್ಕ್‌ಜಾಯ್. ಅಕಾದೆಮಿಚೊ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ್ ಹೊ. ಅಕಾದೆಮಿಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸಾಹಿತಿಂನಿ ತಶೆಂಚ್ ಅಸಾಹಿತಿಂನಿ

ಮಾಲೋಚನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಅಗತ್ಯ್. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಚೆ ವಾಟೆರ್ ಹಾಡುಂಕ್ ೊಂಕಣಿ ಮನ್ಶ್ಯಾನ್ ಮುಖಾರ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಆಶಾಭಂಗಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ಥೊಡೊ ವೇಳ್ ವಚಾತ್. ರೊಮಾ ಶ್ಹರ್ ಎಕ್ಚ್ ಸಾನ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ನಾ, ವೇಳ್ ಲಾಗ್ಲೊ ಪುಣ್ ಸೊಭಿತ್ ಬಾಂದ್ಲೆಂ.

ಜನವರಿ 6, 96 ದಿವೊ ಪತ್ರಿಕೆಂತ್ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ 'ಕೊಂಕಣಿಚೆ ದುಸ್ಮಾನ್ ೋಣ್?' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಾತ್ಯಾಳೆಂಚ್ ಸುಂದರ್ ಜಾಪ್ ಆಸಾ. ತಾಂತುಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆಪರಿಂ ೊಂಕಣಿಚೆ ದುಸ್ಮಾನ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವಾರ್ಥಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆ ್ಯಪಾರಿ ಸಾಹಿತಿ. ಎಪ್ರಿಲ್ 27, ದಿವೊ ಪತ್ರಿಕೆಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಪಿಚೊ ನಿಮಾಣೊ ಾದ್' ಶೀರ್ಷಿಕೆಖಾಲ್ ಬರಯ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಲಿಖ್ಣೆಂತ್ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಕೊಂಕಣಿ ೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟಾ'ಚೊ ಜೆರಾಲ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹುದ್ದೆಖಾಲ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಹೆ ಿಖ್ಣೆಂ ಏಕ್ ಆಶಾಭಂಗಿ (Frustrated) ಸ್ಥಿತಿಚೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಖಂಯ್ ಘಡ್ಲೊ? ಹಾಂತುಂ ಮಂಗ್ಳೂರ್‌ಚೆಚ್ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಸಾತ್ ವ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಹೆರ್ ಭಾಗಾಂಚೆ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಆಸಾತ್? ತೆ ಕಿತ್ಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಳಯ್ಲ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ಜಾತೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ.

ಸಾಹಿತಿ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಥೊಡೆ ಪಾಪ್ಪಿಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಸ್ವಾರ್ಥ್ ಮುಖಾರ್ ದವರ್ನ್ ಲಯ್ತಾತ್. ಅವ್ಯಾಪಾರಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಕ್ ಆತಾಂ ಏಕ್ ಸುಸಂಧಿ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಯಾ. ಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಬಾಂಧುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮೊಗಿಂಕ್ ಉಟಂವ್ಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಿಮಾನಿಂನಿ ಜಾಗ್ರುತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಂಯ್ಕ್ ಆರಾಧನ್ ಕರುಂಕ್ ಾಪರುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಘೋಷಣಾ ಕರುಂಕ್. ಿವೊ ಪತ್ರಿಕೆಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲಿಖ್ಣೆಂ ಖಾತಿರ್ ಕಾಳ್ಜಾ ಾವ್ನ್ ಅಭಿನಂದನ್. ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲಾಂ, ಪೂರ್ಣ್ ಜಾತೆಲೆಂ....."

- 'ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕೊರೆಯಾ, ಶಿರಸಿ'

1976 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚಾ ಜೆರಾಲ್ ಸಭೆಕ್ ಆನಿ ಲಹಾ ಸಮಿತಿಕ್ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಚೆ ಸಾಂದೆ ನೇಮಕ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಥಾವ್ನ್ ೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂನಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಜೆರಾಲ್ ಭೆಂತ್ ಜಾಂವ್, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಂತ್ ಜಾಂವ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ವಾದ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ತೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಾಲ್ಲೆಂ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ನಾ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ ಸವಾಲ್ ಉದೆತಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆ ಾಹಿತಿ/ಸಮರ್ಥಕ್‌ಚ್ ತಾಂಚೆ ಖಾತಿರ್ ಝುಗ್ಡೆಂ ಕರಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಾಗಿರ್ ಕೊಣೆ ುಗ್ಡೆಂ ಕರ್ಚೆಂ? ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಕಾಂಚ್ ದುಸ್ರೊಂಕ್‌ಜಾಯ್ ವಿನಃ ುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ದುಸ್ರೊನ್ ಫಾಯ್ದೊ ನಾ.

3) ಬಾ| ಎರಿಕ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಂಚೆಂ ಧೋರಣ್

"ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚಿ ತರ್ ತಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಜಾಯ್ಜೆ ಮ್ಹಣಾಲೊ ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಬಾ| ಎರಿಕ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಕಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಆನಿ ಸಮನ್ವಯ ಹಾಣಿಂ ಎಪ್ರಿಲ್ 17ವೆರ್ ಸಂದೇಶಾಂತ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಯಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕಾಮಾಸಾಳಾಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕರ್ನ್ ತೊ ಉಲಯ್ತಾಲೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಿವಿದ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಕಿತೆಂಚ್ ಬಾದಕ್ ನಾ, ಬಗಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಆನಿ ಭಾಶೆಚೆ ಅಬಿವೃದ್ಧೆಕ್ ತೆಂ ಕುಮೊಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ತಸಲೆಂ. ಪುಣ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಸೊಡುನ್ ಆಮಿ ಹೆರ್ ಲಿಪಿ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಚಿ ನ್ಹಯ್. ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಸಾ. ತಶೆಂಚ್ ಸುಮಾರ್ 25 ಪತ್ರಾಂ ಆಸಾತ್. ತಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಕಾಂಯ್ ಲಿಪಿ ಬದ್ಲುಂಕ್ ವಚನಾಂತ್. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚಿ ತರ್ ತಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಆಸೊಂದಿ. ಹೆರ್ ಲಿಪಿ ಆಪಾಪ್ಲೆ ಗರ್ಜೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ಶಿಕೈತ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ಲಿ..."

(ರಾಕ್ಣೊ ಎಪ್ರಿಲ್ 28, 2005)

4) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ - ಪುರಸ್ಕಾರಾಕ್ ಮನವಿ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ (ರಿ) ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆನಿ ಸಮನ್ವಯ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಂಚಾ ಜೋಡ್ ಆಶ್ರಯಖಾಲ್, 2005 ಇಸ್ವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 17ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ - ಬಜ್ಜೋಡಿಂತ್ಲ್ಯಾ 'ಸಂದೇಶ', ಸಾಲಾಂತ್ ***'ರೋಮಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಯಾಂ'*** ಮ್ಹಣ್ ಆಯೋಜಿತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯೆಂ ಶಾಳಾಂತ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ರಚ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕೃತಿಯೆಂಕ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪರ್ಗಟ್ ಮನವಿ ಎಕ್ವಟಾಚಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ ಡಾ| ಜೆರಿ ಪಿಂಟೊ ನಿಡ್ಡೋಡಿನ್ ವಾಚುನ್ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಆನಿ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ದಬಾವ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಸಭೆರ್ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾಕ್ ಹಾತಾಂತರ್ ಕೆಲಿ. (ಬಾತ್ಮಿ ಉದಯವಾಣಿ 19-4-2005)

ಹ್ಯಾ ಮನವಿಚೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಾಂಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:...

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ)
Konkani Writers' Forum, Karnataka (Regd.)

ef: No. SA - 1/2005

Mangalore.
17th April 2005.

The Secretary
ahitya Akademi, Rabindra Bhavan
5 Ferozeshah Road, New Delhi - 110 001

ubject: Sahitya Akademi Annual award to Konkani literature

ir,

We, the members of Konkani Writers' Forum Karnataka Regd.) Mangalore, hereby request you to also consider the iterature of Konkani in Kannada and in Roman scripts for ahitya Akademi Annual award. So far the Akademi is onsidering only the Konkani literature in Devanagari script or the prestigious award, which has to be reviewed at the arliest. We urge that the award should be for the literature nd not to the script....."

6.2.3.6 ರೋಮಿ ಲಿಪಿ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಭವಿಶ್ಯ

i) ರೋಮಿ ಲಿಪಿ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಎಕ್ವಟ್ :

ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ 2004 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23ಚ್ಯಾ ದಿವ್ಯೊ ಪತ್ರಾರ್ ಏಕ್ ೕಖಿನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ತಾಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಾರಾಂಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

UNITE KONKANIS THROUGH KONKANI IN ROMAN SCRIPT"

"Thomas Stephens Konkani Kendr (TSKK) Goa, wants to nite all Konkanis through Konkani in Roman script. TSKK is onvinced in the "Information technology age" Roman script lone will unite all Konkanis all over the world and it will help develop Konkani through Computer application. In this ontext the following article by Nelson Lopes is an eye opener know the ground reality of Konkani in Goa."

".... Goans of all hues fought for Konkani's recognition nd a few sacrificed their lives to give Konkani, its due place hich it enjoys today. But does anybody remember Floriano

Vaz, the first martyr of the Konkani movement? Does anybody give a damn to the six brave martyrs of Agassaim who laid down their lives in the struggle to depend Konkani Mai? Once Konkani was declared the exclusive official language of Goa, the brave Goans who risked their lives and limbs were all sidelined and subdued.

A coterie of devanagari writers who rode piggy back on the konkani movement, hijacked the same, and ensured that konkani only in the Devanagari script and that too the Antruzi variant was declared the official langauge of Goa...

Where do the Catholics who thronged Lohia and Azad Maidans during the language agitation in large numbers, do demand official status for Konkani figure in the whole konkani parivar. Before hazarding a guess let us examine the contribution of the Catholic Community in preserving Konkani.

Catholics by and large speak and use konkani in churches, religious ceremonies and in their day to day activities. Their cultural art forms be it tiarts, Kantaram, Manddo, deknni, comedies etc are exclusively in Konkani. The Catholics were following konkani in the Roman script ever since the first printing press was established in Asia.

Great konkani stalwarts like Reginald Fernandes whose contribution to konkani fiction, manddo and music is unsurpased. Monsignor Dalgado who brought out konkani dicitionaries developed konkani grammer and popularised konkani amongst the masses. Rev. Fr. Antonio Pereira who has over thirty konkani books to his credit are a forgotten lot. Their only mistake was their konkani was written in Roman script, and did not measure up to the Antruzi version...

Fr. Pereira lived and died for konkani, his book was considered for the Sahitya Academy award, but was denied the prize because he wrote the book in roman script. Though the Sahitya Academy confers awards on individuals for their overall contribution to the language and not to the script...

Humiliated and hurt the Catholics have started to lean towards English though their children study konkani. They have belatedly realised that only English can benefit them, as it is the language of higher learning and is the de facto lingua

inca of the world.

Goa and Goans will cease to exist when the Catholics of oa disown konkani. The very identity of Goans is Konkani d it should be preserved in its entirety at all cost.

A bold initiative is taken by the stalwarts of konkani like omazinho Cardozo, Fr. Pratap Naik and Dr. Olivinho Gomes reviving the Dalgado konkani Academy (DKA). The DKA eks to unite and organise the konkani writers in the Roman ript. It aims to give these writers a platform which was nied to them for long..."

- ***by Nelson Lopes***
Chinchinim, Salcete, Goa.

ii) ರೋಮಿ ಲಿಪಿಚೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್:

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, 2004 ದಶೆಂಬರ್ 26 ಥಾವ್ನ್ 29 ತಾರಿಕೆ ರ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕಾತೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಜಾಗತಿಕ್ ಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಬಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್ ಜೆ.ಸ. ಹಾಣಿಂ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಆನಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ್ ನದರ್) ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಏಕ್ ಬಂದ್ ಮಾಂಡ್ಲೊ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಬಂದ್ ವಯ್ರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾಸಾ-ಬಾಸಾಂತ್ ಕ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಉಟೊನ್ ಆಯ್ಲೊ. ತೊ ಅಸೊ ಆಸಾ:-

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾಕ್ ಆನಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರ್‌ಗಿನ್ಯಾನಾಕ್ ಆದಾರ್ ಾಯ್ತೆಂ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ'.

ಆತಾಂ ಹೊ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಕೆನರಾ ಕಾತೊಲಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಚೊ ಣ್ತಾಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂ ಮಧೆಂ ಎಕಾ ಪಂಗ್ಡಾಚೊ. ಅಸಲೆ ಅಖ್ಖ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ೋಕಾಂಕ್ ಸಂಬಂದ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾಜೂಕ್(delicate) ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತಾನಾ ಚತ್ರಾಯ್ ಂಬಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಉರ್ಲೆಲೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಂಗಡ್‌ಯಿ ಹ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಕ್ ಪಾಳೊ ಕಾತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ 2005 ಸ್ವಿಚಾ ಫೆಬ್ರುವರಿ 19 ಆನಿ 20 ತಾರಿಕೆರ್ ಕುಮ್ಟ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ 17ವ್ಯಾ ಅಖಿಲ್ ರತೀಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾವಾಕ್ ಕುಟಿ ಪಡ್ಲ್ಯೊ. ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಉದಯ ಬೆಂಬ್ರೆ ಹಾಣಿ ಚಾರ್ಲೆಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ 22-2-2005 ಅಂಕ್ಯಾಚಾ 'ಉದಯವಾಣಿ' ಪತ್ರಾರ್ ಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

"ಕೊಂಕಣಿ ಪರದೇಶಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಅಂದಾಗ ಪರದೇಶಿ ರೊಮನ್ ಲಿಪಿ ಏಕೆ ಬೇಕು ಎಂದೂ ...... ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಪಿ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಮಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕ ಸಮಾಜ, ಏಕ ಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಗೆ ಏಕ ಲಿಪಿ ಅದೇ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಎಂದು ಅವರು ನುಡಿದರು."

ತಶೆಂ ತರ್ ಅಸಲೆ ಏಕ್‌ಪಕ್ಷೀಯ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಕಿತೆಂ ಫಾಯ್ದೊ?

ಹಿ ಘುಸ್ಪಡಾಯ್ ನಿವಾರ್‍ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ 2005 ಇಸ್ವಿ ಜನೆರ್ 27 ತಾರಿಕೆಚಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾರ್ *"ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಲಿಪಿ ಖಂಚಿ?"* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ವಿಚಾರ್‍ಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಥೊಡಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ.

ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾತೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಜಾಗತಿಕ್, ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ *'ಕೆನರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ರೊಮಿ'* ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತಾನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಚೊ ಸಾರಂಶ್.

iii) *"ಕೆನರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ರೊಮಿ?"*

(ರಾಕ್ಣ್ಯೊ ಎಪ್ರಿಲ್ 7, 2005)

"ಬಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯಕಾನ್ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೆಳಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಹೆರ್ ಲಿಪಿಯಾಂಪ್ರಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಬರಿ ಮ್ಹಣ್ ವಿವರ್ ದಿಲ್ಲೊ. ತಾಣೆಂ ತಾಂಚ್ಯಾ ಉಲವ್ಪಾಂತ್ ಸಾದರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಗಜಾಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕ್:

* *ಆಮ್ಚೊ ಜಾಯಿತ್ತೊ ಲೋಕ್ ಆತಾಂ ಪರ್‍ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಸಾ. ಪಯ್ಲಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಹ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆರ್ ವಿಶೇಸ್ ಅಬಿಮಾನ್ ಆಸಾ. ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಕೆನರಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಪರಿಂಚ್ ಸುಡಾಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಯ್ತಾತ್. ಪರ್ದೆಶಾಂಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೆ ಕಡೆ ಮಾಯ್‌ಭಾಶೆಚಿ ವೋಡ್ ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಚಡ್. ಸುಮಾರ್ ಪನ್ನಾಸ್-ಸಾಟ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಮುಂಬಂಯ್ತ್ ಜಾಲ್ಲೆಪರಿಂ ಗಲ್ಫಾ ತಸಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಆತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್‍ಯಾವಳಿ ಜಾತಾತ್. ಥಂಯ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್‍ಯಾವಳಿ ಸಾದರ್ ಕರ್‍ತಾತ್.*
* *ಮುಂಬಯ್ ತಶೆಂ ಗಲ್ಫಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಆನಿ ತಿ ವಾಚುಂಕ್ ಶಿಕಯ್ನಾಂವ್ ತರ್ ತ್ಯಾ ಲೊಕಾಮದೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫಕತ್ ತೊಂಡ್ಪಾಶಿಂ ಉರ್‍ತೆಲಿ. ತ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್‍ಪಿ ಭಾಶೆಚಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಒಳೊಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಫಕತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಸಾದ್ಯ್ ಆಸಾ.*

* ರೊಮಿ ಲಿಪಿಯೆಚಿ ಒಳೊಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಲಿಪಿ ಪರತ್ ಶಿಕಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ, ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿಕಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಜಾಲೆಂ.
* ಅಂತರ್‌ಜಾಳಾಂಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಫಕತ್ ಥೊಡ್ಯೊ ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟಿ ಪಾವ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಸಲೀಸ್ ಆನಿ ಉಣ್ಯಾ ಖರ್ಚಾಚೆಂ. ಅಸಲ್ಯಾ ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಪ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಚ್ಯಾಟ್ ಕರ್ಚೆ ತಸಲೆ ಅವ್ಕಾಸ್‌ಯಿ ಕರ್ನ್ ದಿವ್ಯೆತಾ. ಇತ್ಲ್ಯಾರ್‌ಚ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವ್-ಭಾವಾಂಚ್ಯಾ ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟಾಂನಿ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಖಂಚ್ಯಾಯ್ ಕೊನ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕವ್ಯೆತಾ. ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಬರವ್ಯೆತಾ. ಆಪ್ಲಿಂ ಸಾಹಿತಿಕ್ ದೆಣಿಂ ವೆಕ್ತ್ ಕರ್ಯೆತಾ. ಕಶೆಂ ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟಾಂನಿ ತಶೆಂ ಛಾಪ್ಯಾಂತ್‌ಯಿ ಹೆಂ ಸಾದ್ಯ್ ಆಸಾ. ಹೊ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೆನರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್‌ಯಿ ಆಸಾ.
* ಅಶೆಂ ಖಂಯ್‌ಯಿ ಆಸೊಂ, ಆಮ್ಚಿ ಕೆನರಾ ಮುಳಾಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜೀವ್ ಉರೊಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್, ಸಂಸಾರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಹಳ್ಳೆಂತ್ ಆಮ್ಚೊ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾತೊಲಿಕಾಂಚೊ ಲ್ಹಾನ್ ಸಮುದಾಯ್ ಏಕ್ ಕರುಂಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಜಾತೆಲೆಂ. ಬಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ಹಾಣೆ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಪರಿಂ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಎಕ್ಟಾಂಯ್ ಕರ್ಚಿ ತಾಕತ್ ಫಕತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಯೆಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸಾ.
* ಆತಾಂ ಇ-ಮೆಯ್ಲಾಂಚೊ ಕಾಳ್. ಆಮಿ ಎಕಾಮೆಕಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೆಯ್ ಇ-ಮೇಯ್ಲ್ ಧಾಡುಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ವಾಪರ್ತಾಂವ್. ಚಾಲ್ತೆರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಯಾಹೂ, ರೆಡಿಫ್‌ಮೇಯ್ಲ್, ಹೊಟ್‌ಮೇಯ್ಲ್ ವಾ ಹೆರ್ ಕಸಲ್ಯಾಯ್ ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟಾಂಚೊ ಉಪೆಗ್ ಕರ್ನ್ ಇ-ಮೇಯ್ಲ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಧಾಡ್ಯೆತಾ. ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಸೊಡ್ನ್ ಹೆರ್ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಇ-ಮೇಯ್ಲ್ ಧಾಡುಂಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ನಾ... ಕೆನರಾ ಭಾಯ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ರೊಮಿ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ವಾಟ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ..." -ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತ್

ಹ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕತೊಲಿಕ್ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಜಾವ್ನ್ 2005 ಇಸ್ವಿ, ಎಪ್ರಿಲ್21 ತಾರಿಕೆಚಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾರ್ ಮಿಕ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಣೆ **'ಸ್ವದೇಶಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ವಿದೇಶಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ನಾಕಾ'** ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಏಕ್ ಲೇಖನ್ ಬರಯ್ಲಾಂ.

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಚೊ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ಸಾರಂಶ್ ಅಸೊ ಆಸಾ: -

.... ಎಕೆ ವಾಟೆನ್ ಕನ್ನಡ್ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಚೊ ವಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಚಾಲು ಆಸ್ತಾನಾ "ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಬರಿ" ಮ್ಹಣೊನ್ ಬಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್

ಗೊಂಯಾ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವ್ಲೊ, ಆನಿ ಫಕತ್ ಕಾತೊಲಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಉದ್ದೇಸುನ್ ಹಿ ಇಜ್ಜಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಹಾಡುನ್ ಆಯ್ಲೊ. ತಾಚೊ ಅರ್ತ್ ತತ್‌ಕ್ಷಣ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಸಮ್ಜಾಲೊ ನಾ. ಥೊಡೆ ತಾಚೆ ವಾಕ್-ಝುರಿಕ್ ಮಾನ್ವಾಲೆ ಲೆಗುನ್. ಜಾಗತಿಕ್ ಕಾತೊಲಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಠರಾವ್‌ಯಿ ಜಾಲೊ. ಪರಿಣಾಮ್ ಆತಾಂ ಪುರ್ತಿ ಘುಸ್ಪಡಾಯ್!..."

"ಎಕೆ ವಾಟೆನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಮದೆಂ ಒಳ್ಕಿಚಿ ಕರ್ಪಾಕ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಂಚಿ ಮ್ಹೆನತ್ ಚಾಲು ಆಸಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕಾತೊಲಿಕಾಂನಿ ಕಸಲೊ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲಾ?..."

"... ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಖಂಚ್ಯಾ ಮುಲ್ಯಾಂತ್ ತಿಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಯೆ ತಿತ್ಲಿಚ್ ಒಳೊಕ್ ತಾಂಕಾಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಚಿ ಆಸಾ..."

"...ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಪುಟ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸ್. ತಿಕಾ ಲಿಪಿಯಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಜಾಂವ್, ಕನ್ನಡ ಜಾಂವ್ ಪರ್ವಾನಾ. ಪುಣ್ ವಿದೇಶಿ ಲಿಪಿ ನಾಕಾ. ಮಾಗಿರ್‌ಯಿ ಕೊಣೆ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚ್ ಜಾಯ್, ಸಗ್ಳೊ ಸಂಸಾರ್ ತಿ ಲಿಪಿ ಜಾಣಾ, ಸರ್ವಾಂಕ್ ಸುಲಭ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ತರ್, ದಯಾ ಕರುನ್ ಭಾರತಾಚಿ ರಾಶ್ಟ್ರ್ ಭಾಸ್‌ಚ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಕರುನ್ ಸೊಡಾ..." **- ಮಿಕ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್**

6.2.3.7: ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ?

ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆ, ವಾದ್-ವಿವಾದ್ ಚಲ್ಲ್ಯಾತ್. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ರಾಜ್ಯಾಂನಿ ಹಿ ಚಳ್ವಳ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ರಿತಿರ್ ಚಲ್ಲ್ಯಾ ತಿ ಪಳೆಂವ್ಯಾ.

1) ಕೇರಳಾಂತ್: ತಾ. 12-8-1968ಚ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ***ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ (additional language) ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಪರ್ವಣ್ಗಿ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ.*** (ಆದಾರ್: ಎನ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಬಂದ್ - Historical Background of the Konkani Language Movement in Kerala)

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯಾಚಾ ಪುಸ್ತಕಾ ಪರ್ಮಾಣೆ (ಪಾನ್ 79-81) - *'Historical Background of the Konkani Langauge Movement in Kerala' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರಬಂದಾಂತ್ ಎಕಾ ಪರಿಛೇದಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಆಸಾ... "Another memorandum requesting the Kerala Government*

to include Konkani as a language subject for study in schools was presented by the Sabha to Kerala Government. A Konkani Sikshak School to impart training to teachers to teach Konkani in schools was started by the Sabha. Also an Evening and Summer School were opened by the Sabha. A Sikshak and Pariksha Vibhag were also started by the Sabha. Certificate examinations namely ***Praramb, Parichai, Pravesh*** *and* ***Bhooshan*** *were conducted by the Sabha. Later Kerala Government by issue of G.O. dated 12-8-1968 introduced Konkani as an additional language with Devnagari as its script in the Primary School run by Konkani Linguistic minority in Cochin. Teachers trained by the Sabha in the Konkani Sikshak School were appointed in T.D.L.P. Schools and that the Govt recognised them as teachers on par with Tamil and Kannadiga Teachers paying them Salary'.*

2) ಗೊಂಯಾಂತ್: *"ಗೊಯಾಂತ್ 30-9-2003 ದಿಸಾ ಮೆರೆನ್ 79 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ (I -IV Std) ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾದ್ಯಮಾಂನಿ ಶಿಕಾಪ್ ಚಲ್ತಾ ಆನಿ 137 ಖಾಸ್ಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾದ್ಯಮ್ ಆಸಾ. 1995-96 ವರ್ಸಾ 244 ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾದ್ಯಮ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ.*

ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪಾಂಚ್ವೆ ಕ್ಲಾಸಿ ಥಾವ್ನ್ ಧಾವಿ ಮೆರೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಿಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. 2002 - 2003 ವರ್ಸಾ ಆಟ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಧಾವಿ ಮೆರೆನ್ ಶಿಕಪ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ 71 ಸರ್ಕಾರಿ ಆನಿ 288 ಖಾಸ್ಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ (high schools) ಆಸಾತ್, ಹಾಂತ್ಲ್ಯಾ 9 ಸರ್ಕಾರಿ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಆನಿ 175 ಖಾಸ್ಗಿ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಿಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ಇಕ್ರಾವೆ ಆನಿ ಬಾರಾವೆ ಕ್ಲಾಸಿಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಖುಶೆಚಿ ಭಾಸ್ (Optional Language) ಮ್ಹಣ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಭುರ್ಗಿಂ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಶಿಕ್ತಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಎಮ್.ಎ. ಕರ್ತಾನಾ 25 ಜಣಾಂಕ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಬಿ.ಎಡ್ ಕರ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಖಾಶೆಲೊ ವಿಷಯ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಕರ್ಚಿ ಸುವಿಧಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಆಸಾ."

(ಮಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್ ಜೆ.ಸ. ಹಾಂಚೆಂ ಲೇಖನ್ ದಿವ್ಯೊ ಫೆ 5, 2005)

3) ಮುಂಬಯಾಂತ್: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಶಿಕ್ಷಣ್: 1995 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಂತೊನ್ ಆ. ಸಲ್ಡಾಣ್ಹಾ ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖನ್ ದಶೆಂಬರ್ 7 ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಾಂ. ತ್ಯಾ ಲೇಖನಾಚೊ ಸಾರಂಶ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ... ***"1952ಂತ್ ಬೊಂಬಂಯ್ತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದೆಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಾ***

ಮಂಡಳಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಟ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಮಿತಿ ರಚುಂಕ್ ಬೊಂಬಯ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಉಲೊ ದಿಲೊ.

ಖಂಚಾಯಿ ಬರಯ್ಣಾರಾನ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಟ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರವ್ನ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ರು. 500/- ಇನಾಮ್ ಮಂಡಳಾನ್ ಭಾಸಾಯ್ಲೆಂ. ಹಾಕಾ ಫಾವೊ ತೊ ಪಾಳೊ ಮೆಳ್ಳೊನಾ. ದೆಕುನ್ ಮಂಡಳಾನ್ ತೆದ್ನಾಂಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮಾ| ಎಚ್. ಒ. ಮಸ್ಕರೆಞಾಖಾಲ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಟ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ರಚ್ಚೆ ಏಕ್ ಸಮಿತಿ ಘುಡ್ಲಿ.

ಹ್ಯಾ ಸಮಿತಿಚ್ಯಾ ಗುಮಾಸ್ತ್ಯಾಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಹೊ ಲೇಖಕ್ ಎಕ್ಲೊ. ತೆದ್ನಾ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಪಾಟ್‌ಪುಸ್ತಕಾಂ (ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪರಿಂ) ರಚುನ್ ಮಾ| ಮಸ್ಕರೆಞಾನ್, ಮಂಡಳಾಚೆ ತರ್ಫೆನ್ ಬೊಂಬಯ್ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತ್ಯಾಕ್ ಒಪ್ಸಿಲಿಂ. ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ಉತರ್ತಚ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂ ಬದ್ಲಾಕ್ ಭಾಸಾಂವಾರ್ ರಾಜ್ಯಾ ಯೇವ್ನ್ ಬೊಂಬಯ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ತಾಣಿಂ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೊ ಬೆಪಾರ್ವೊ ಕೆಲೊ.

ಮಂಡಳಾನ್ ತಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪಾಟಿಂ ಘೆವ್ನ್ 1961ಂತ್ ಗೊಂಯ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾತಚ್ ಥಂಯ್ ಧಾಡ್ಲಿಂ. ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾನ್ ಹಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಸ್ಥಳೀಕ್ ಗರ್ಜೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಬದ್ಲುನ್, ಕುಡ್ಸುನ್ ಆನಿ ಕಳ್ಸುನ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೋಂಗ್‌ಮನ್ ಕಂಪೆನಿ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಪ್ರಗಟ್ತಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಾಳಾಂನಿ ವಾಪ್ರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್ ನಿರ್ಫಳ್ ಜಾಲೊನಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಮಾದಾನಾಚಿ ಗಜಾಲ್.

ಬೊಂಬಯ್ಚಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಥೊಡಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಚೆ ತರ್ಬೆತಿ ವರ್ಗ್ ಚಲಯ್ತಾಲಿ. ಖಾಸ್ಗಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಉರ್ಬಾ ದಾಕಯ್ಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಚಾರ್ ಸೆವಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಖಾಲ್ 1954ಂತ್ ಇಜಿದೊರ್ ಕುವೆಲಿಚೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ' ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರಗಟ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬೊಂಬಯ್ತ್ ಥೊಡೆ ಕಡೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆ ವರ್ಗ್ ಸುರು ಜಾಲೆ..."

4) ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್: 'ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ'- ಚಳ್ವಳ್: ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ತಪ್ಶಿಲ್ ವಿವರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ

(i) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಪಾಸತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಸಾಧನ್-

ಮೊ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್

'ಗಿಮಾಳ್ಯೆ ರಜೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಸ್ಕೊಲ್; ಸಾರ್ಕಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ತರುಣಾಂಕ್ 'ತರ್ಭೆತಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮ್ಹಾತಾಳ್ಯಾಖಾಲ್ 1970 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇ 6 ತಾರಿಕೆರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾರ್ ಏಕ್ ಬಾತ್ಮಿ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ತಿ ಬಾತ್ಮಿ ಅಶಿ ಆಸಾ:

"ಕೊನ್ಸಾಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಮಾಂಯ್ ಭಾಷೆಕ್ ತಿಕಾ ಹಕ್ಕಾ ಚಾ ಸ್ಥಾನಾಕ್ ಆನಿ ಗೌರವಾಕ್ ಪಾವಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಾಧನಾಂತ್ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಮೇಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಗಿಮಾಳ್ಯಾ ರಜೆ ದಿಸಾಂನಿ ಸಾಂಜೆಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಹ್ಯಾಚ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 29ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಉದ್ಘಾಟನ್ ಕೆಲೆಂ.

ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಯುವಕ್ ಕೇಂದ್ರಾಚಾ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚಾ ಆಸ್ರ್ಯಾಖಾಲ್ ಚಲ್ತೆಂ ಹೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಹೆಂಚ್ ಪ್ರಥಮ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಆಶೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಆನಿ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಧರ್ತಾನಾ ತಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ್ ತರ್ಬೆತಿ ದಿಂವ್ಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೊ. ಮಾ| ಬಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜ್, ಸರ್ವಶ್ರೀ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ, ಸಿರಿಲ್ ವೇಗಸ್, ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ, ದಾಮೋದರ್ ಬಾಳಿಗಾ, ಲಿಯೊ ಸೊಜ್, ಸಿ. ಎಫ್. ಡಿ'ಕೋಸ್ತಾ ಆನಿ ಮಾ| ಬಾ| ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾ ಹ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದಿತಾತ್."

ಹ್ಯಾ ಗಿಮಾಳ್ಯೆ ರಜೆಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ಜಯ್ತ್ ಮಾಗೊನ್ ಸಂದೇಶ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಭಾಸಾಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ಖಾತ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಶ್ರೀ ಸುನಿತೀ ಕುಮಾರ್ ಚಟರ್ಜಿಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹಾಣೆ ಮ್ಹಳಾಂ: *"ಬರಯ್ಣಾರಾಂ ಆನಿ ಶಿಕ್ಷಕಾಂ ಪಾಸುನ್ ಗಿಮಾಳ್ಯಾ ರಜೆ ದಿಸಾಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಾಲಾಂ ತುಮಿ ಚಲಯ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ತಾಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಆನಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂನಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಧರ್ಚೊ ಸಂದರ್ಭ್ ಪಯ್ಸ್ ಆಸ್ಚೊನಾ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಭರ್ವಸ್ತಾಂ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಕ್ ತುಮಿ ಆತಾಂಚ್ ತಯಾರ್ ರಾವೊಂಕ್ ಮೇಟ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾಂ ತೆಂ ನಿಜಾಕೀ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆನಿ ಗರ್ಜೆಚೆಂ..."*

ii) ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ – ಮಾ| ಬಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್

(ಅ) *ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯೆಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಸ್ಥಾನ್‌ಮಾನ್ ಜೊಡುನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಝುಜಾರಿ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್.*

–(ರಾಕ್ಣೊ ಬಾತ್ಮಿ– ಅಗಸ್ಟ್ 21, 1980)

"ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಹಫ್ತ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾತಲೆಂ... ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಹಾಚಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆನಿ ಸಂಶೋಧನಾಕ್ ಕಾಂಯ್ ಪುಣ್ಯಿ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆಸ್ತಲೊ ವ ನಾ ತೆಂ ದುಡ್ವಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿನ್ ಜಾಂವ್, ಶಿಕ್ಷಣ್ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್– ಹಾಣೆ ಜಾಂವ್ ಕಿತೆಂಯ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕೆಲ್ಲೊ ನಾ..."

"... ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಸ್ಥಾನ್–ಮಾನ್ ಜೊಡುನ್ ದೀಂವ್ಕ್

ಚಳ್ವಳಾಕ್‌ಚ್ ದೆಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ತಲೆಂ! ಒತ್ತಾಯೆಕ್, ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ವಾದಾಕ್ ಆತಾಂ ಸರ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾನ್ ದಿನಾಂತ್, ಕಾನ್ ಹಾಲಯ್ನಾಂತ್. ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯೆಚಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಖಾತಿರ್ ಝುಜೊಂಕ್ ಶಿಪಾಯ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್..."

"ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶಾಳೆಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಜಾಯ್, ಕೊಲೆಜಿಂನಿ ಆನಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸಂಶೋದನ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ಆನಿ ತಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಜಾಯ್..."

(ಆ) ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಚಾ ಶಾಳಾಂನಿ,

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕಂವ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಜಾಯ್

"...ಮಾಯ್ ಭಾಷೆಚೆಂ ಹಕ್ಕ್: ಭಾರತಾಚಾ ಘಟನಾಂ ಪರ್ಮಾಣೆ ನಾಗರಿಕಾಂನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಷೆಂತ್‌ಚ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಹಂತಾರ್ ಆತಾಂ ಭುರ್ಗಿಂ ರಾಜ್ಯ್‌ಭಾಸ್ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿಕ್ತಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯ್ ಭಾಷೆಚಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆನ್‌ಚ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಪುಣ್ಯಿ ದಿವ್ಯೆತ್. ಆತಾಂ ಹಾಕಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕಸಲಿಚ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ನಾ.

...ಕಥೊಲಿಕ್ ವಿದ್ಯಾ ಬೊರ್ಡಾಚಾ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಆರಂಬ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆತಾಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲಾಂ. ಬೊರ್ಡಾಚೊ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ವಿಗಾರ್ ಜೆರಾಲ್ ಮೊ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜಾಚಾ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾರ್ ರಚ್‌ಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ಪಾಠ್‌ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್ ಮಂಜೂರಾತಿ ಹಾಡಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಉಣ್ಯಾ ಸಂಖ್ಯಾತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಮಾಂದುನ್ ಘೆಜಾಯ್. ತೆದ್ನಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಶಾಳಾಂನಿ ಶಿಕಯ್ತಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ ದಿತಲೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಶಿಕ್ಚಿ?

ಆತಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಧ್ಯಮಾನ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್ಚೆಂ ವ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶಾಳಾಂನಿ ಶಿಕಂವ್ಚಿ? ಸುರ್ವೆರ್ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಶಿಕಂವ್ಚಿ, ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾಳಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಧ್ಯಮಾನ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದಿಂವ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಆತಾಂ ಸಮಿತಿನ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಕ್-ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ್ ತರ್ಬೆತ್ ಕರ್ಚೊ ಆನಿ ಪಾಠ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪಾಠ್ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ತಕ್ಷಣಾಂ ಜಾಯ್ಜಾಯ್. ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಪುಣೀ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಾಳಾಂನಿ ಶಿಕಂವ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಕೊಂಕಣಿ

ಪಾಸ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಹಂತಾರ್ ಪುಣೀ ಶಾಳಾಂನಿ ಶಿಕಯ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಾ ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ದಿಸಾನಾ... ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೊಚ್. ಆಮಿ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಕೊರೊಡಾಂನಿ ತಿರ್ವೊ, ಟೇಕ್ಸ್ ದಿತಾಂವ್... ಹಾಚೊ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ವಾಂಟೊ ಪುಣೀ ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತಿರ್ ಖರ್ಚುಂಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಆಮಿ ಆವ್ಹಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಂವ್ಚೊ ನಾಕಾ?"

-'ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್, ಆಮ್ಮೆಂಬಳ್

(iii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ) ಮಂಗ್ಳುರ್ - ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ವಾವ್ರ್

(ಅ) ಕೊ. ಬಾ. ಮಂಡಳ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್: ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ (1989–1992)

ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್ (ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್) 1989 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊ. ಭಾ. ಮಂಡಳೆಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಭರಾನ್ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೊ. 1990 ಇಸ್ವೆಚಾ ಫೆಬ್ರುವರಿ 17 ಆನಿ 18 ತಾರಿಕೆರ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪೆಡ್ನೆಂತ್ 10ವೆಂ ಅ. ಭಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್, ಥಂಯ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಲೇಖಕಾ ಸಂಗಿಂ ಪಾವೊನ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾದೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಠರಾವ್ ಮಂಜೂರು ಕರುನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಭಾರತ್ ಸಂವಿದಾನಾಚಾ ಆಟ್ವ್ಯಾ ವೊಳೆಂತ್ ಸ್ಥಾನ್ ಹಿಂ ದೋನ್ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಸುಫಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ಝುಜೊಂಕ್ ಉಲೊ ದಿಲೊ.

ದುಸ್ರೆಂ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಮಾ| ಬಾ| ಜುಜೆ ನೆಲಪತಿ ಹಾಂಕಾಂ ತವೊಳ್ ತವೊಳ್ ಮೆಳೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿಭಾಗ್ ಕರುಂಕ್ ಒತ್ತಾಯ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಣೆಂ 1991 ನವೆಂಬ್ರಚ್ಯಾ 4 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಪೊವ್ಣೆ ಪತ್ರ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಾರಾಂಶ್ ಅಸೊ ಆಸಾ.

To
Paul Moras

St. Aloysius College
Mangalore – 575 003
04.11.1991

"...It has now been suggested that we should start a Konkani Department in the college to serve the Konkani speaking people by offering courses in Konkani language, literature and culture. I am inviting you to a meeting on Thursday 7th November at 4.00p.m in the College Conference Room to discuss the matter and to give

your Valuable Suggestions. I thank you in advance.

yours sincerely
sd/–
Principal

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಪಾಳೊ ದೀವ್ನ್ ಆನಿ ತಾಣೆಂ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಜಮಾತೆಚಾ ಎಕಾ ದಿಸಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆ (ತಾ. 6.11.91) ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿಭಾಗ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕರುಂಕ್ ಯೋಜನಾಂ ವರ್ದಿ ತಯಾರ್ ಕರುನ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲಾಕ್ ಹಸ್ತಾಂತರ್ ಕೆಲಿ. ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ಬಸ್ಕಾ ಆನಿ ಆಲೋಚನ್ಯೊ ಆಟೊವ್ನ್, ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ 1992 ಜನೆರ್ 4 ತಾರಿಕೆರ್ **'ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್'** ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲೊ. ಹೊ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ತವೊಳ್ಳೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ) ಹಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್ (ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತ್) ಪ್ರಮುಖ್ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಚಾರ್ ಹಂತಾಚೊ, ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಬಾಪ್ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಆನಿ ಪ್ರೊ| ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊಚ್ಯಾ ಮುಕೆಲ್‌ಪಣಾರ್ 1992 ಥಾವ್ನ್ 1997 ಪರ್ಯಾಂತ್ - 5 ವರ್ಸಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಕೋರ್ಸ್, ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಬಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲೊ ತೊ 1997 ಅಗೋಸ್ತ್ ಮಯ್ನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂ ಆವ್ದೆಚೊ ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿಕಾ ತಪ್ಪಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೋರ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾಲೊ ಆನಿ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ತಾಂತುಂ ಭಾಗ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಜಾಲೊ. ಹೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಚೊ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿಕಾ (Post-Graduate Diploma) ಜಾವ್ನ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾತಾನಾ **ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್** ಅಶೆಂ ದೋನಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಜಾಲೊ.

1995 ಜೂನ್ 24 ತಾರಿಕೆ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆನ್ ಡಿಗ್ರಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜೊಡ್ಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ಆಪ್ಲಿ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ (Second Language) ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತ್ಲೊ, ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕೊವ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ಶಿಫಾರಸ್ ದಿಲಿ. 1996 ಜೂನ್ 15 ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಬಿ. ಎ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಪಾದಾರ್ಪಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಆತಾಂ ಹರ್ಯೆಕಾ ವರ್ಸಾ ಬಿ.ಎ. ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕ್ಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ತಿಂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ತಾತ್.

(ಆಧಾರ್: ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್)

(ಆ) ಕೊ. ಭಾ. ಮಂಡಳ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್-

ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣಯ್ ಹಾಂಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್:

1993 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣಯ್ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾಲ್ಯಾ ನಂತರ್, ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಚಾ ಎಪ್ರಿಲ್ 25 ತಾರಿಕೆರ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸಮಿತಿಚಿ ಸಭಾ ಆಪಯ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಸಭೆಚೊ ವಿವರ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ: (ಕಾನಡಾವೃತ್ತ- ಗುರುವಾರ ೨೨ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೯೩ ಪುರವಣಿ ೧)

"-ಮಂಗಳೂರ ತಾ ೧೭-೪-೧೯೯೩) ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ (ರಿ) ಮಂಗಳೂರು ಇದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಗರ ಆಡಳಿತವಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ವಿದ್ಯಾ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು "ಪಂಡಿತ ಸಭೆ" ಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕುರಿತು ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈಯವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಲಕ ಶ್ರೀ ಪೌಲ್ ಮೊರಾಸ್ ಅವರು ಗೋಷ್ಠಿಯ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ರೂಪರೇಖೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಬೆಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಾಮೋದರ ಪ್ರಭು, ಮೈಸೂರಿನ ಸಾಹಿತಿ ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ, ಕೇರಳ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಪಯ್ಯನೂರು ರಮೇಶ ಪೈ, ಉಪಸಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ (ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ), ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ, ಬಂಟವಾಳ ಎಸ್. ವಿ. ಎಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಂಚಾಲಕ ಪಡುಬಿದ್ರಿ ಗಣೇಶ ಪ್ರಭು, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭು ಅವರುಗಳು ಸೂಕ್ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿತ್ತರು. ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

೧) ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಾಮೋದರ ಪ್ರಭು ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕುರಿತು ಭಾಷಾ ಮಂಡಳದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಬರುವ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಕೊಂಕಣಿ ತರಗತಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

೨. ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವಬಾವಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

೩. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಬೇದಗಳ "ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ" (Standardisation) ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರ 'ಪಂಡಿತ ಸಭೆ' ರಚಿಸುವುದು.

೪. ಶ್ರೀ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ

ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ (ಸಿಲೇಬಸ್) ರಚಿಸುವುದು."

ಹ್ಯಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಘುಡ್ಲ್ಲಿಂ ಘುಡಿತಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

–22.4.93 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ (ರಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ದ. ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಾಳೆಂತ್ ತೃತೀಯ ಭಾಷಾ ವಿಷಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ್ ಅನುಮತಿ ಮೆಳೊಂಕ್ ಮನವಿ.

– ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಾಚೆಂ ಉದ್ಘಾಟನ್.

(ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಬಾತ್ಮಿ 1993 ಇಸ್ವಿ ಅಗೊಸ್ತಾಚ್ಯಾ 11 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ):

"ಮಂಗಳೂರು ಆ 10: ಕೆನರಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಉರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಆ. 7ರಂದು ನಗರದ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಪಂಚ್ಕದಾಯಿಯ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ ಅವರು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

– "ಶಾಳೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್"

– (ಕರಾವಳಿ ಅಲೆ ಪತ್ರಾರ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಅಲೆ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾನ್ ತಾ. 28–1–1994ಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ):

ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಶಾಳೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊವ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾನ್ನಿ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞಾಂಕ ಮೆಳೊನ್ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕರಚೆ ಖಾತಿರ ಏಕ ***'ಕೊಂಕಣಿ ಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ'*** *ಆತಾಂಚಿ ಮಂಡಳಾಚೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆಸುಚ್ಯಾ ಹೊಟೇಲ್ ಹನುಮಾನಾಂತ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ.*

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಬಾರಾ ಪ್ರಭೇದ ಆಸಾತ್. ಪಾಂಚ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯೋ ಲಿಪ್ಯೊಯಿ ಆಸೊನ್ ಲಿಪಿ ಬದ್ದಲ್ ವಾದೂಯಿ ಆಸಾ. ಪೈಲೆ ವರ್ಗಾ ಥಾವ್ನುಚಿ ಆಮ್ಗಲೆ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಪ್ ಮೇಳ್ಕಾ. ಪ್ರೌಢ ಶಾಳೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಪಭಾಸ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕೊವ್ಕಾ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಣಾಲಿ ಥೊಡಿ ಸೊಡಿಧರ್ ಕರೂನ ತಯ್ಯಾರ ಕರಕಾ. 1994 ಜೂನ್ ಥಾವ್ನುಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಚಾಲು ಕರಕಾ. ***ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪೀನಂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಬರೆಂ.*** *ಹ್ಯಾ ಬದ್ದಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥಾಂ ಖಾತಿರ ಏಕಿ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ ಯೆವಚಾ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಮ್ಹನ್ಯಾಂತ್ ಆಪೊವ್ಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರ ಹ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಾಂತ್ ಚರ್ಚೆ ಜಾಲ್ಲೆ...*

ಶ್ರೀಮತಿ ವತ್ಸಲಾ ಬಾಳಿಗಾನ ಹ್ಯಾ ವರಸ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಉರ್ವಾ ಹಾಂಗಾ 75 ಭುರಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲಲೊ ಆಪಲೊ ಸ್ವಾನುಭವು ವಿವರಣ

ಕೆಲ್ಲೊ. ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಭೇನ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವ ಪ್ರಚಾರಾ ಖಾತಿರ ಘಾಲ್ಲು ಘೆತ್ತಿಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಣಾಲಿ ಕೊಂಕಣೆಕಯಿ ಅನುಕೂಲ ಜಾಯ್ತ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸೂಚನಾ ತಿಣೆ ದಿಲ್ಲಿ.

ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ, ಎಚ್ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್, ಜೊಸ್ಸಿ ವಾಸ್, ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ, ಸಿಸ್ಟರ್ ಮರಿಯಾ ಜ್ಯೋತಿ, ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ ಹಾನ್ನಿಯಿ ತಾಂಗ್ತಾಂಗೆಲ್ಯೋ ಸೂಚನೋ ಮುಕಾರಿ ದವಲ್ಯೋ. ಶಿಕಪಾಕ ಲಿಪಿ ಜಾವ್ನ್ ದೇವನಾಗರೀಚಿ ವಾಪರ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ನಿರ್ಧಾರಕ ಆಯ್ಲೆ. ಸಿಸ್ಟರ್ ಮರಿಯಾ ಜ್ಯೋತಿ ಆನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವತ್ಸಲಾ ಬಾಳಿಗಾ ಹಾನ್ನಿ ಸಾನ ಚೆರ್ಡುಂವಾಂಕ್ ಬಾಲವಾಡಿ, ಅಂಗನವಾಡಿ, ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಡನ್ ದರ್ಜೆಂತೂಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಪ ಆರಂಬ ಕರಯೇತ. ತಾಕ್ಕಾ ಸರಕಾರಾಚಿ ಪರವಾನಿಗಿ ಅವಶ್ಯ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.

1994 ಜೂನ್ ಥಾವ್ನೂಚಿ ಶಾಳೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭ ಕರಚಿ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಬದ್ದಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾಂನಿ ಚಲೌಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಬೇಟಿ ದೀವ್ನ್ ತಾಂಗೆಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಘೆವ್ಚೊ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ವಾನುಮತಾನ ನಿರ್ಣಯ ಘೆತ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ ಹಾಂಗಾ ಸಕಲ ಸಾಂಗಿಲೆ ವಿಚಾರ್ ಪಟಾಪಟ್ ಹಾತಾಂತ್ ಘೆವ್ಚೆ ಮ್ಹಣೂಯಿ ಜಾಲ್ಲೆ.

1. ವರ್ಗಾಂಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್
2. ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ತಯ್ಯಾರ್ ಕರಚಿ
3. ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಣಾಲಿ ತಯ್ಯಾರ ಕರಚಿ
4. ಶಿಕ್ಷಕಾಂಕ್ ತರಬೇತಿ

ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣಾ ವಿಷಯಾಂತ್ ಗಾಢ ಅಧ್ಯಯನ ಆನಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಚಿ ಪ್ರಯೋಗ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಗೊಯಾಂಕ ಬಾಷಾ ಮಂಡಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂನಿ ಜನವರಿ 27 ಥಾವ್ನ್ 30 ಪರ್ಯಾಂತ ಭೇಟಿ ದೀವ್ನ್ ಅನುಭವು ಜೊಡಚೊ ನಿರ್ಣಯಾಯಿ ಘೆತ್ಲೊ. ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಜಾವ್ನ್ ಎಚ್. ರಾಘುವೇಂದ್ರ ರಾವ್, ಜೊಸ್ಸಿ ವಾಸ್, ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ, ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ ಆನಿ ವತ್ಸಲಾ ಬಾಳಿಗಾ ಹಾನ್ನಿ ಒಜ್ಜೆ ಸಮಿತಿ ದಿಲ್ಲಿ. ತಾಂಗೆಲೊ ಪ್ರಯಾಣಾಚೊ ಖರ್ಚು ದಿವ್ಪಾಕ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ತಯ್ಯಾರ ಆಸ್ಸ ಆಶೆಂ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈನ ಕಳೈಲೆ."

'ವರದಿ: ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ, ಸಂಚಾಲಕು'

– **"ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ"**

(ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಾರ್ ತಾ 2.5.1994ಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ)

"ಮಂಗಳೂರು, ಮೇ 30: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೊಂಕಣಿಗರ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘ ಮಂಗಳೂರು ಇವರು ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ '**ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪುಸ್ತಕ**'ವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಸಭಾ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಬ್ಲೆಸಿಯಸ್ ಎಂ. ಡಿ'ಸೋಜಾ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಕಾಮತರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ, ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಇದು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗವೆಂದು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿಗರು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯ ಬರೆಯತೊಡಗಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ಇತ್ತರು.

ಪುಸ್ತಕದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ| ಕೆ. ಮೋಹನ ಪೈಯವರು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಛಾಪಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚನ್ನು ಡಾ| ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಮಣಿಪಾಲ ಇವರು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ವಂದಿಸಿದರು."

"ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹ"

– (ಮಂಗಳೂರು ಮಿತ್ರ ಪತ್ರಾರ್ ತಾ. 10–6–1994ಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ)

"ಮಂಗಳೂರು: ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ (ರಿ) ಇದರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 29–4–94ರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಡಿ 28 ಪಿ ಜಿ ಸಿ 94ರ ಅನುಬಂಧ 1ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಉರ್ದು ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 26 ಲಕ್ಷ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಗರು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಕೊಂಕಣಿಗೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು, ಈಗ ಅನುಬಂದ 1ರಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೋವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಠರಾವನ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ ಅನುಮೋದನೆಗೈದರು,

ಒಂದನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪಾಠ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಿ. ಬಿ. ಬಾಳಿಗರು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜ ಧನ್ಯವಾದವಿತ್ತರು."

"ಮಾತೃಭಾಸ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಪ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರಾ"

- (ಕನ್ನಡ ಜನ ಅಂತರಂಗ ಪತ್ರಾರ್ ತಾ 25–6–94ಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ)

"ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಷಾ ಮಂಡಲಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿಕ ಜೂನ್ 1 ತಾರೀಕೇಕ ಪತ್ರ ಬರಯ್ಲಾ. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೆ ವಿವರ ಹಾಂಗಾ ಸಕಲ ದಿಲ್ಲ್ಯಾತ್.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿನೋ,

ವಿಷಯ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳೆಂತು ಮಾತೃಭಾಸ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಚ್ಯಾಕ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಂಚ್ಯಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಅನುಬಂಧಾಂತುಂ ಮೆಳೊಚೆ ಬದ್ದಲ್."............

–"ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳೇಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕ, ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ– ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಶಿಬಿರ'

–(ಕನ್ನಡ ಜನ ಅಂತರಂಗ ಪತ್ರಾರ್ ತಾ 27.8.1994ಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ)

"ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನಾಚ್ಯಾ ಆಟ್ವೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟಾಂತ್ ಸ್ಥಾನ ಮೆಳತ ಧರ್ನು (20–8–1992) ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ) ಮಂಗಳೂರ ಹೀ ಸಂಸ್ಥಾ ಮಂಗಳೂರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂನಿ ಚಲಾಸುಚ್ಯಾ ಶಾಳೆಂತ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಪ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರಚೆ ಖಾತಿರ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರತ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಶಾಳೆಂನಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರಚೆ ಖಾತಿರ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಪಣಜಿ ಥಾಮಸ್ ಸ್ಟೀಪನ್ಸ್ ಕೇಂದ್ರಾಂತ್, ತೀನಿ ದಿಸಾಂಚೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಬಿರ ಘಡೌನು ತಾಂತುಂ ಮಂಗ್ಳುರಚೆ ಆಸಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಕ–ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ ತಾಂಗೆಲೊ ಸರ್ವ ಖರ್ಚು ವಹಿಸೂನು ಘೆವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೌಚೆ ಬದ್ದಲ್ ವಿವರಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಂಚೆ ದಿಗ್ದರ್ಶಕಾಂಲೆ ಕಡಜ್ಯಾನ ಘೇವ್ನ ಜಾಲ್ಲಿ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೌಚ್ಯಾಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಂಚ್ಯಾ ಸಂಘಾನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪುಸ್ತಕ (ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ) ಪ್ರಕಟ ಕರನು ತಾಚೆ ಮೊಕಳೀಕ ಜಾಲ್ಲಿ.

ಹ್ಯಾ ದಿಶಾನ ಮಂಗಳೂರಾಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ನಾಮಾಂಕಿತ ಶಾಳೆಂನಿ ಪ್ರತಿ ಮೆಟಯ ಕಾಣ್ಣು ಜಾಲ್ಲೆ. ಪೈಲೆ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಉರ್ವಾ, ಹಾನ್ನಿ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಣಾಲಿಕೆ ವರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೋರ್ಸ್ (ತೀನಿ ಮೈನ್ಯಾಚೊ) ಶ್ರೀಮತಿ ವತ್ಸಲಾ ಬಾಳಿಗಾ ಹಿಗ್ಗೆಲೆ ಕಡಚ್ಯಾನ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲ್ಲೊ (ಹಾಂತುಂ 77 ಚೆರ್ಡುಂವ ಭಾಗಿ ಜಾಲ್ಲಿಂ)...

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂನಿ ಚಲಾಸುಚ್ಯಾ ಸರ್ವ ಶಾಳೆಂತ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಜಾವ್ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಷಾ ಮಂಡಲಾನ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತುಚೆ ಶ್ರೀ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ ಹಾಗ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಂಚಾಲಕತ್ವಾರಿ ಏಕ್

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೆಲ್ ರಚನ ಕರನು ತಾಚ್ಯಾ ಆಶ್ರಯಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಾಳೆಂನಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೇಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ ಸ ದಿವಸಾಂಚೆ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಶಿಬಿರ ಮಂಗಳೂರ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ (ಮೈನ್) ಶ್ರೀ ಭುವನೇಂದ್ರ ಸಭಾಸದನಾಂತ್ ಅಗೋಸ್ತ್ 1 ಧರ್ನು 8 ಪರ್ಯಾಂತ ಯಶಸ್ವಿ ರಿತೀರಿ ಚಲಯ್ಲೆಂ.

ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದಿವ್ಚಿ ಜವಾಬದಾರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವತ್ಸಲಾ ಬಾಳಿಗಾ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಘೆತಿಲಿ. ಸರ್ವ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಂಕ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ್ ದೋನಿ ಉಪಹಾರ್ ಆನಿ ದನ್ಪಾರಾಂ ಏಕ್ ಜೆವಣ್ ಹಾಚೊ ಪೂರ್ಣ ಖರ್ಚು ಭಾಷಾ ಮಂಡಲಾನ ವಹಿಸೂನು ಘೆತಿಲೊ.

(iv) ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ತರ್ಪೆನ್

ಅ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ್: ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ (1994 – 1996)

'ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಶಿಬಿರ್ ಕಾರ್‍ವಾರಾಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೆಂದ್ರ ಹಾಂಚಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ 1996 ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 7 ಆನಿ 8 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‍ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಶಿಪಾರಸ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:– *"1. ಏಕಾ ಕ್ಲಾಸಿ ಥಾವ್ನ್ ಚೊವ್ತೆ ಕ್ಲಾಸಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾದ್ಯಮಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ . 2. ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಅಪ್ಣಾಂವ್ಚೆಂ 3. ಪದವಿ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಏಕ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ 4. ಕಾಲೇಜಿಂತ್ ಏಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜಾವ್ನ್ 5. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಸಂಶೋದನೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್, ಡಿಪ್ಲೋಮಾ/ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಆಸಾ ಕರ್ಚೆ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಅದ್ಯಾಯಿನ್ ಪೀಠ್ ಸ್ಥಾಪನೆಕ್ ಉಲೊ".*

(ಆ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣೈ ಹಾಂಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ (1997–2001)

–1999 ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮೈನ್ಯಾಂತ್ ಕಾರವಾರ ಗಾಂವಾಂತ್ ಗೊಂಯ್ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ದಾಕುನು ಶಾಳಾ ಕಾಲೇಜಾಚೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಆನಿ ಕೇರಳ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಚೆ ಮುಖೆಲಾಂಕ, ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಣ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಮೂಳಾವೆ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ದಿವ್‍ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ವಾಟ ಸೊದುಚೆಂ ಕಾರ್ಯಗಾರ ಚಲ್ಲೆಂ.

– 2000 ಇಸ್ವಿ ಅಗೋಸ್ತ್ ಮ್ಯನ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಚೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಸಂಘ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದಮಿಚಾ ಸಹಯೋಗಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ್ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ವೆಗ್ಳೆ ವೆಗ್ಳೆ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಉಪಧ್ಯಾಯಾಂಕ ದೋನಿ ದಿವಸಾಚೆ ಕಾರ್ಯಗಾರ ಚಲ್ಲೆಂ.

– 2000 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ತೋಬರ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತ್ ಪರ್ತುನ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾದಮಿಚಾ ದಫ್ತಾರಾಂತು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚೆ ಭಾಷಾ ತಜ್ಞ ಆನಿ

ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಉಪಾಧ್ಯಯಾಂಚೆ ಮದೆಂ "ಕೊಂಕಣಿ ಶಾಳೆಂತ್ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರ ಕರ್ಚೆ" ವಿಷಯಾಂತ್ ಭಾಸಭಾಸ್ ಚಲ್ಲೆಂ.

– 2001 ಮಾರ್ಚ್–ಎಪ್ರಿಲ್ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತ್ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚೆ ಆಶ್ರಯಾರಿ ಮೈಸೂರಾಂತ್ 10 ದಿವಸಾಚೆ "ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದಿಂವ್ಚಾಕ್ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ್" ಚಲ್ಲೆಂ.

– 2001 ಮೆ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತ್ ಪರತ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚಾ ಅಧಿಕಾರಿನಿಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾನಿ ಮೈಸೂರಾಂತ್ ಮೇಳ್ನ ತಾಣಂ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ್– "ಕೊಂಕಣಿ ಕಳೊ"

–(ಆದಾರ್: 'ಕೊಂಕಣಿ ಕಳೊ' ಪುಸ್ತಕ್)

– 2001 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 3 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶ್‌ಪಾಂಡೆ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಮಾನ್ಯ ಮುಖೆಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಮ್. ಕೃಷ್ಣ ಹಾಂಕಾಂ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಮನವಿ.

25–9–2001 – 'ಕೊಂಕಣಿ ಕಳೊ' ಪುಸ್ತಕ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕರ್ಚಾ ಸಂದರ್ಬಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣ್ಯೈನ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಷ್ಠಿಂತ್ ಉಲಯಿಲ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ (ಉದಯವಾಣಿ 30.9.2001) *"ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಬಾಲವಾಡಿ, ಎಲ್.ಕೆ.ಜಿ, ಯು.ಕೆ.ಜಿ ಮತ್ತು 1ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿ ವರೆಗಿನ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಿಕೆ ಆರಂಭವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ."*

ಅಶೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್ತಿವಾಮನ್ ಶೆಣ್ಯೈನ್ 'ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ವಾವ್ರ್ ಚಾಲು ದವರ್‍ಲೊ.

(ಇ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ವಂ. ಡಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಡಿ'ಸೋಜ ಹಾಂಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ (2001–2004)

*– "**ಶಾಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆಂ.** ಏಕ್ ವಿಂಚ್ನಾರ್ ಕಾಮ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಂ ಲ್ಹಾನಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಕ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಳೊ" ಶಾಲಾಂನಿ ವಾಪಾರುಂಕ್ ಧರ್ಚ್ಯಾಕ್, ತ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಕರ್ಚಿ. ಪುತ್ತೂರ್ ಥಾವ್ನ್ ಕಾರ್ವಾರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯಾಂನಿ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಶಾಲಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಳೊಚಿ ವಳೊಕ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್, ನವ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಕ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣ್ಯೈನ್, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್,*

ಪೂರ್ಣ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲೊ. ತಸೆಂಚ್ ಮಂಗ್ಳುರ್, ಉಡುಪಿ, ಪುತ್ತೂರ್ ಆನಿ ಕಾರ್ವಾರಾಂತ್ ಎಕೇಕಾ ದಿಸಾಚೆಂ ಶಿಬಿರ್ ಚಲವ್ನ್ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ವಲಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಂಕ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಳೊ" ವಾಪರ್ಚ್ಯಾಕ್ ತರ್ಬೆತಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ತಾಣೆ ವ್ಹರ್ತಿ ಮ್ಹೆನತ್ ಘೆತ್ಲಿ. ಅಕಾದೆಮಿನ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾನ, ಮೈಸೂರ್, ಹಾಂಚಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಆತಾಂ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ರೀಡರ್– ಲೆವೆಲ್–1" ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಧರ್ಲ್ಯಾ"

–(ಆದಾರ್: ಕೊಂಕಣಿ ಉತ್ಸವ್– ದಶಮಾನೋತ್ಸವಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್)

'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಳೊ' ಪುಸ್ತಕ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ, ಲಿಪಿಚೊ ವಾದ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮುಖಾರ್ ಹಾಡುಂಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ.

2004 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ **11** ತಾರಿಕೆರ್ ವಂ. ಡಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಎಫ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ; ಹಾಂಚಾ ನೇತೃತ್ವಾಖಾಲ್ **ಕೊಂಕಣಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ** ಲಿಪಿ ಆನಿ **ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣ್** ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಏಕ್ ಸಭಾ ಆಪಯಿಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಭೆಕ್ ವಂ. ವಿಲಿಯಂ ಬಾರ್ಬೋಜಾ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೋಕಿ ಮಿರಾಂದಾ, ಆರ್. ಎಂ. ಶೇಟ್, ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ, ಸಂಧ್ಯಾ ಆರ್ ಸೇವಗೂರ್ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸಭೆಂತ್ ಸಾದರ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಸೂಚನಾ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

– ರೋಕಿ ಮಿರಾಂದಾ: *"ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣ ಇದೆ (ಜಿ ಎಸ್ ಬಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣ ಒಮ್ಮೆಗೆ ತರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಗೋವಾದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಅಳವಡಿಸುವುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು."*

ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ: *"ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಜಿ ಎಸ್ ಬಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವ ಬದಲು ಗೋವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು."*

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: *ಮೂರನೇ ಭಾಷೆ ಕೊಂಕಣಿ ಯಾವ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು?*

–ದೇವನಾಗರಿ, ಕನ್ನಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಆರ್. ಶೇವಗೂರ್: *"ಮೂರನೇ ಭಾಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಲಿಟರೇಚರ್ ಸಿಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ."*

ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ: *"ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಜನಾಂಗದವರ ಲಿಟರೇಚರ್ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣ ಅಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ. ಕೊಂಕಣಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ."*

ವಿಲಿಯಂ ಬಾರ್ಬೋಜಾ: *"ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ 6ನೇ ತರಗತಿಯ ಹಿಂದಿ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸುವುದು."*

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: *"ಎರಡು ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು. (ದೇವನಾಗರಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ) ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಿಪಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೆಂದು ಶಾಲೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಬಿಡುವುದು."*

(ಆದಾರ: ದಿ. 11.10.2004ರಂದು ನಡೆದ ಕೊಂಕಣಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಸಭೆಯ ವಿವರಗಳು)

(ಈ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ್: ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ ಹಾಂಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್

ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊನ್ 2005 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚಾಚೆ 28 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರ್ತಾನಾ ಉಲವ್ನ್ *"...ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಪ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಸರ್ವಾಂನಿ ಮಾಂದ್ಚಿ ಏಕ್ ಅದಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶಿಂ ಸಂಸೊದ್ ಆನಿ ದಸ್ತಾವೆಜ್ ಕರ್ಚೊ ಆಪ್ಲೊ ಮುಕೆಲ್ ಇರಾದೊ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ಪಣಿ ಪಾಳ್ತಲೊಂ"* ಮ್ಹಣಾಲೊ (ರಾಕ್ಣೊ ಎಪ್ರಿಲ್ 7, 2005)

ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಎರಿಕಾನ್, ಮೇಯಾಚಾ 15ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್, **ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್** ಲಿಪಿ ಆನಿ ಬೊಲಿ ಥರಾಂವ್ಕ್ *'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಚಿ ಜಮಾತ್'* ಆಪಯ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಜಮಾತೆಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಘ್-ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ಯಾಂಕ್, ಪತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿದಿಂಕ್, ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಅಕಾದೆಮಿಂತ್ ಸಾಂದೆ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಶೆಂ ಅಕಾದೆಮಿ ಥಾವ್ನ್ ಎದೊಳ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಪಯ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟ್ಣೆ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಳಯ್ಲೆಂ. (ರಾಕ್ಣೊ ಮೇ 12, 2005). ಆನಿ ಸ್ವತಹ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಅಶೆಂ ಲಿಖಿನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ– ***"ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಶಾಳೆಂನಿ 6ವೆ ಕ್ಲಾಸಿ ಥಾವ್ನ್ (Optional Subject–ವಿಂಚವ್ಣೆಚೊ ವಿಶಯ್ ಜಾವ್ನ್) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಿ ವೆವಸ್ತಾ ಜಾಲಿ ತರ್- ಖಂಯ್‌ಚಿ 'ಲಿಪಿ' ಆನಿ ಖಂಯ್‌ಚಿ 'ಬೋಲಿ' ವಾಪರುಂಕ್ ಜಾಯ್? ಆನಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ತುಮ್ಚಿ/ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂಘಟನಾಚಿ ಪತ್ರಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ತುಮಿ ಬರವ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್, ತಿಚ್ ವಾಚುನ್ ತಾಚಿ ಏಕ್ ಪ್ರತಿ ಆಮ್ಕಾಂ ದೀವ್ನ್– ಜಮಾತೆಂತ್ ಸಕ್ದಾಂಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ವ್ಯಕ್ತ್ ಕರುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದೀಜೆ ಆನಿ ಏಕಾ ನಿರ್ಧಾರಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಯ್ಜೆ ಮ್ಹಣೊನ್ ತುಮ್ಚೆಲಾಗಿಂ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಗ್ತಾಂ."***

ಹ್ಯಾ ಜಮಾತೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯ್ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣ್ ಆನಿ ಪತ್ರಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ವರ್ದಿ ಅಶಿ ಆಸಾ:

"ಹ್ಯೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 65.67% ವೆಕ್ತಿ/ ಸಂಘಟನ್/ ಪತ್ರ್ ಹಾಣಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ, 28.36% ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ 2.98% ರೊಮಿ ಆನಿ 2.98%

*ಅಸ್ಪಷ್ಟ್- ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ದಿಲ್ಲೆಲ್ಯಾನ್; ಆನಿ ಅಕ್ಟೊಬ್ರ್ 2004 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಶಾಳೆಂಚ್ಯಾ ಸಮಿಕ್ಷೆಂತ್ 84% ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಆನಿ 11% ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ- ಹಾಚಿ ವಿಂಚವ್ಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾನ್- ಮಾಯ್ 30, 2005ವೆರ್ ಜಮ್ಲೆಲ್ಯೆ ಅಕಾದೆಮಿಚ್ಯೆ ಮ್ಹಾಸಭೆನ್ ಹೊ ಅಂತಿಮ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲಾ- '***ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯೆ ಶಾಳೆಂನಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಯ್ತಾನಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ.***

*ಬೋಲಿ ವಿಶಿಂ ಲೊಕಾಂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್- '**ತಜ್ಞಾಂನಿ ಠರಾಯ್ಜೆ**' ಮ್ಹಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಅಕಾದೆಮಿನ್ ಯೆದೊಳ್‌ಚ್ 20 ಜಣಾಂ 'ಜಾಣ್ಕಾರಾಂಚೆ' ಏಕ್ ಸಮಿತಿ ರಚ್ಲ್ಯಾ. ಹಿ ಜಾಣ್ಕಾರಾಂಚಿ ಸಮಿತಿ ಜೂನ್ 11ವೆರ್ ಬಸುನ್ ಬೋಲಿ ವಿಶಿಂ ಏಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕರ್ತಲಿ. ಹ್ಯೆಚ್ ಜಮಾತೆಂತ್ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ 7 ತಜ್ಞಾಂಚಿ ವಿಂಚವ್ಣ್ ಜಾತೆಲಿ. ಹೆ 7 ತಜ್ಞ್ ಜೂನ್ 16ವೆರ್ ಬೆಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಡಿ. ಎಸ್. ಇ. ಆರ್. ಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕಾಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಬಸುನ್ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸುರ್ವಾತ್ತಲೆ."*

ಹ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಕ್ ಜೂನ್ 9 ತಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್:

"...ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾಕ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚ್ ಅದಿಕೃತ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಿ ಪತ್ರಾಂಕ್, ಸಾಹಿತಿಂಕ್, ಕಲಾಕಾರಾಂಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ವ್ಹಡ್ ಸಂತೊಸಾಚಿ ಗಜಾಲ್. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚ್ ಜಾಯ್ಜೆ ಹೊ ಆಮ್ಚೊ ವಾದ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಆಮ್ಚಾ ವಾದಾಂತ್ ಸೊಡ್‌ದೊಡ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಂತ್ ಆಮಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ. ಸುರು ಥಾವ್ನ್‌ಚ್ ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಾದಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ರಾವ್ಲ್ಯಾಂವ್... ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕರ್ತಾತ್ ತರ್ ತಾಕಾ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚ್ ಚಡ್ ಸೊಂಪಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಧೋರಣ್ ಆಜ್ ನೀಜ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ..."

ಅಶೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ '**ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಯ್ತನಾ ಖಂಯ್ಚಿ ಲಿಪಿ**' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶತಮಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ರೆವ್ಡೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಜೂಕ್ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಚ್ ಜಮಾತ್ಯೊ ಕರೊವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ತಿರ್ಮಾನ್ ಕರ್ನ್ ಪತ್ರಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಂಕ್ ಕಳೊವ್ನ್‌ಚ್ ಸೊಡ್ಲೆಂ. ಖಂಚೊಯ್ ಸಮಸ್ಯೊ ಕಠಿಣ್ ರೆವ್ಡಾಯ್ಲೊ ತಕ್ಷಣ್ ಸೊಡೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಸವ್ಕಾಸಾಯೆನ್, ನಾಜೂಕಾಯೆನ್ ಆನಿ ಚತುರಾಯೆನ್ ಮುಕಾರ್ ಸರಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಸಾಂಗ್ತಾಲೆ, ತಶೆಂಚ್ ಜಾಲೆಂ. ಸಮಸ್ಯೊ ಪರಿಹಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಆನಿಕ್‌ಯಿ ರೆವ್ಡಾಲೊ.

V. ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಯ್ತಾನಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ – ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ತೀರ್ಮಾನಾಕ್ ವಿರೋದ್ ಪ್ರತಿಕಾರ್:

ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಂಚಾ ಪಂಗ್ಡಾ ಮದೆಂ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್‌ಯಿ ಅಶೆಂಚ್. ಪುಣ್ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸ್ ಆಡಳ್ತ್ಯಾವರ್ವಿಂ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ವಾಪಾರ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ವಾಪಾರ್ತಾ. ಪುಣ್ ಜೆ.ಎಸ್.ಬಿ ಪಂಗಡ್, ಚಡಾವತ್ ಗೊಂಯಾಂತ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಪಸಂದ್ ಕರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಶತಮಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಜಾಂವ್ಕ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಡುಣೆ ಹರ್ಯೆಕಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ವೇದಿಚೆರ್, ಪರಿಷದ್ ಆನಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂನಿ ನಿರ್ಣಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ್ ವಾಂಗ್ಡಿನಿ ಅಂಗೀಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪ್ರಜಾ ತಾಂತ್ರಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ ತೀರ್ಮಾನ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ **'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘ'** ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿ ಚಲೊವ್ನ್ ತಾಂಚಿ ವಿರೋದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಗ್ತ್ಯಾನ್ ಪ್ರಕಟ್ಲೆ. ತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ವಿವಿದ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂನಿ 2005 ಇಸ್ವಿ ಜೂನ್ 18 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವರ್ದಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:–

–'ಉದಯವಾಣಿ' – ***'ಕೊಂಕಣಿ: ನಾಗರಿ, ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ'***

–'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ' – ***'ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಕೊಂಕಣಿ ಪಠ್ಯ ಒಪ್ಪಲಾರೆವು'***

–'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' – ***'ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಸಲು ಆಗ್ರಹ'***

–'ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' – ***ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ***

–'ಹೊಸ ದಿಗಂತ' – ***'ಕೊಂಕಣಿ ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ: ವಿರೋದ***

–'Indian Express' – ***'Move to teach Konkani in Kannada – Minorities plan legal action.'***

–'Deccan Herald' – ***'Konkani Academy told to adhere to dual script policy'***

– 'The Hindu' – ***Script row hots up; Konkani association plumps for Nagari***

–'Vijay Times' – ***'Academy's decision on Konkani Script unconstitutional.'***

'ದಿ ಹಿಂದು' ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ವರ್ದಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ:

"The Karnataka State Konkani linguistic Minority Educational Institutions" Association has rejected an initiative by the Karnataka

Konkani Sahitya Academy to bring out text books for students desiring to study Konkani as an optional subject in schools in Karnataka from sixth standard in Kannada It has demanded that Nagari script be used in official text books.

Addressing press persons here on Friday, secretary of the association, K. Mohan Pai said the association in using text books with Kannada and Nagari scripts in 60 – odd schools administered by it in Karnataka for students studying in first to fifth standards. While this is an initiative of the association, official text books should confirm to constitutional norms, he said.

Noting that Artiete 29(1) of the Constitution any sections of citizens residing in India or any part there of, having a distinct language, script or culture of its own to conserve it, he said in case of Konkani, Nagari has assumed status of distinct script for Various reasons. The Kendra Sahitya Akademi has recognised Konkani in Nagari script as an independent language, he said.

Konkani written in Nagari script is official langauage of Goa, he said and added Konkani finds a place in the Eigth Schedule of the Constitution. Noting that Nagari is the constitutionally recognised script of Konkani, he said this perhaps explains why Konkani in Nagari script is used on Indian currency notes to indicate their denominations... and added the association has informed the Department of State Education Research and Training (DSERT) which has to bring out the official text book of its opposition to Kannada script.........."

ಹ್ಯಾ ಪ್ರತಿಕಾರಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಹಾಣಿಂ ಪ್ರತಿರೋದ್ ಜಾವ್ನ್ ಆನಿ ಅಕಾದೆಮಿಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ಜಾವ್ನ್ ಏಕ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಷ್ಟಿ ಆಪಯ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಣಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಕ್ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಲ್ಲಿಂ ರಾಜಾವಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

(Vijay Times Tuesday June 21, 2005)

"– demand to teach Konkani in Kannada and Nagari in impractical as no language can be Taught by using two scripts.

– one cannot accept Goa as a model as the state has utterly failed in teaching Konkani in the Devnagari Script. Out of 966 Govt primary schools in Goa, only 79 (9 percent) schools impart in Konkani Medium. Only 21 percent of the Govt High Schools in Goa teach Konkani as a third language, which again proves the failure of the script, though it is a fact that Konkani is the State language of Goa.

– For the past 125 years Konkani is being written extensively using the Kannada Script in Karnataka. The use of Devnagari is minimum. Kannada being the official language of the state is learnt in school from the very beginning.

– If Karnataka, where the use of Devnagari is minimal, adopts the script to teach Konkani in schools, it will face a dearth of literature in Devnagari. At this juncture, it will have to import literature from Goa. Instead, the treasure of literature in Kannada script published by the state academy will be resourceful if the Kannada script is used....”

–(‘ಉದಯವಾಣಿ’ ಕನ್ನಡ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ದಿ 22.6.2005)

“ – ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಕೊಂಕಣಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ, ಇದರಲ್ಲಿ 27 ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 125 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಜಾತಿ ಮತದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುತೇಕ ಕೊಂಕಣಿಗರು ದೈನಂದಿನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿ 4 ಸಪ್ತಾಹಿಕ ಸಹಿತ ಸುಮಾರು 30 ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಪಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ... ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಕನ್ನಡದೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಹು ಜನರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಇವರ ಉದ್ದೇಶ ಬೇರೆ ಏನೋ ಇದ್ದಂತಿದೆ ಎಂದು ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡೊಲ್ಫಿ ಎಫ್ ಲೋಬೊ ಅವರಿಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಎಲ್ ನಜ್ರೆತ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜ, ವಿಕ್ಟರ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.”

ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಖಂಯ್ಚಿ ಲಿಪಿ ಸೂಕ್ತ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಾದ್–ವಿವಾದಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಗೋಕುಲ ದಾಸ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಾರ್ (ಜೂನ್ 24, 2005) ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕಣ – ಲೇಖನಾಚೊ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ವಿವರ್:–

“ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ – ಬಗೆಹರಿಯದ ಸಮಸ್ಯೆ”

“.....ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಡಿಕರಿಸಲು ಈ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಅಚ್ಚ ಪ್ರಜಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಈ ವಿಧಾನವು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆತ್ತುತ್ತದೆ.

.... ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಪಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು, ದೇಶದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ, ಕೇವಲ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸುವಂಥದ್ದೆ?

..... ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸದೆ, ಅಕಾಡೆಮಿಯು ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾಗುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು ಅದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ...

... ಈ ಎರಡು ವಾದಗಳತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಾಗ... ದೇವನಾಗರಿಯ ಪರವಾಗಿ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದವರು ಗಮನವಿತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುದೆಂದರೆ (1) ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿಯ ತತ್ವ ಮತ್ತು (2) ದೇಶ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರ ಸಮಗ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ... ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವವರು ಈ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ವರ್ಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿತರಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ...

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ವಿಚಾರ-ವಿನಿಯಮ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರರ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಶಂಕೆ, ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಾವು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು....

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೊಂಕಣಿ ಒಂದರಿಂದನ್ನೊಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿ ಅದನ್ನು ವಿಪರ್ಯಯಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಲಿಪಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾಳಜಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದು ಇತರ ಕಡೆಗಳ ಕೊಂಕಣಿಗರ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳೊಳಗೆ ಪರಕೀಯತೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಕೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿದ ಈ ಹಾನಿಕಾರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು. ಲಿಪಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋದಂತೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕೊಂಕಣಿಯು ಅದೇ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದಿತು."

6.2.3.8 ಲಿಪಿಚಿ ವಿಂಚವ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಂತ್ ಆನಿ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಬೋಲಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಾದ್-ವಿವಾದಾಚೆರ್ ತೀಕ್ಷ್ಣ ದೀಷ್ಟ ದವರುನ್ ಎದೊಳ್ ಥಂಯ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಚಳ್ವಳ್, ಲಿಪಿಚೊ ಗೊಟಾಳೊ, ವಿಚಾರ್-ವಿನಿಮಯ್, ಶಿಬಿರಾಂ, ಜಮಾತ್ಯೊ, ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಷ್ಠಿ – ಪ್ರತಿಕಾರ್ ಆನಿ ಪ್ರತಿರೋದ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಏಕ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಭಾಗ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ಥರಾನ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸುರು ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಮಸ್ಯೊ ಪರಿಹಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಚಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಗೊಂಯಾ, ಕರ್ನಾಟಕ ಆನಿ ಕೇರಳ ಎಕ್ವಟ್ಟಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಬೆಸಾಂ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಭ್ಯೆಂ ಉಚಾರುನ್, ಗೊಂಯ್ಚಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ, ಕ್ರಮೇಣ್ ಪಯ್ಸ್ ಪಯ್ಸ್ ಸರೊನ್, ಎಕಾಮೆಕಾ ಸಂಬಂಧ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ವೆಗ್ಳೊ ವೆಗ್ಳೊ ಭಾಸೊ ಜಾಂವ್ಚೊ ಸಂಭವ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಅನ್ಯಾಯಾಚಿ ಗಜಾಲ್ ಉಸ್ತಿತಾನಾ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಅನ್ನ್ಯಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಪಳೆತಾನಾ ಲಿಪಿಚಿ ವಿಂಚವ್ಣ ಕಶ್ಯಾಂಚಿಚ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಹಾಂಕಾಂ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾದೆಮಿಚ್ಯಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಅನ್ನ್ಯಾಯ್ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖರೆಂ. ಪುಣ್ ಆದ್ಲೆಂ ಆತಾಂ ಸಮಾ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾಗೀ? ಎಕ್ವಟಾ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಮುಖ್ಯ ಫುಡಾರಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮಿ ಏಕ್ ನಿರ್ಧಾರಾಕ್ ಯೇಜಯ್ ಪಡ್ತಾ ಆನಿ ಏಕ್ ಲಿಪಿ ವಿಂಚಿಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಅಖ್ಖ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ಕಾಮಾ ಖಾತಿರ್ ಗೆಲ್ಲೊ, ಥಂಯ್ಚ್ ನಿವಾಸಾಂತರ್ ಜಾಲ್ಲೊ, ಹಾಂಚಾ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ವ್ಯವಹಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಸುಲಭ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನೀಜ್. ಪುಣ್ ಹೊ ಸಮಸ್ಯೊ ಭಾರತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಆಸಾ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣೊನ್, ಮರಾಠಿ ಗುಜರಾತಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ, ತಮಿಳ್ ತೆಲುಗು ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷಿಕ್‌ಯಿ ತಾಂಚೆ ಲಿಪಿ ಬದ್ಲಿತಾತ್‌ಗೀ?

i) ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗಾಂತ್: *'ಚಾಟ್ ಆನಿ ಇ-ಮೇಯ್ಲ್'* : ಕಂಪ್ಯೂಟರಾಂತ್ ಚಾಟ್ ಆನಿ ಇ-ಮೇಯ್ಲ್' ಕರ್ತೆಲಿಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್‌ಚ್ ಕರುಂದಿತ್. ಹಾಂಚೊ ಸಂಖೊ ಬೋವ್ ಉಣೊ. ಇ-ಮೇಯ್ಲ್ ಧಾಡ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಅಖ್ಖ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಚಿ ಲಿಪಿ ಬದ್ಲಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ನಾ.

ii) ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಅಮೆರಿಕಾ, ಕೆನಡಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಆನಿ ಇನ್ನಿತರ್ ಯುರೋಪಾಂಚಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ನಿವಾಸಾಂತರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂ ಖಾತಿರ್, ತಾಂಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ತಾಂಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಚುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್, ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಬರೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್:-

ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಖಂಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀ ತಾಣಿಂ ಘರಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಲಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಚಾ ಘರಾಂನಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಯೆನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾಂ ಸಮ್ಜಾನಾ. ಖಂಚಿಯಿ ಭಾಸ್ ಪಯ್ಲಿಂ ಸಮ್ಜಾಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್, ಖಂಚಾ ಲಿಪಿಂತ್ ವಾಚ್ಲ್ಯಾರಿ ತಿ ಸಮ್ಜಾನಾ. ಭಾರತಾಂತ್ ಶಿಕೊನ್ ಪರ್ಗಾಂವಾಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಘೊಳ್ಚಾ ಲಿಪಿ (ಶಿಕ್ಲ್ಲಿ) ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಭಾಸ್ ಸಮ್ಜಾತಾ ಆನಿ ಪರ್ಗಾಂವಾಂತ್ಚ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲಿಂ, ಘರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಯ್ನಾತ್ಲ್ಲಿಂ ತಾಂಚೆ ಖಾತಿರ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಫಾಯ್ದೊ ನಾ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತಿಂ ಭಾಸ್ ನೆಣಾಂತ್, ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಕಾಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಸಮ್ಜೊಂಚೆಂ ನಾ.

iii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂನಿ ಆನಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂನಿ ಘೆತ್ಲ್ಲೆ ನಿರ್ಣಯ್: ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಂನಿ ಆನಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂನಿ ಮಾಂಡ್ಲ್ಲೆ ನಿರ್ಣಯ್ ಆನಿ ಠರಾವಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫುಡಾರಿಂನಿ ಯೆದೊಳ್ ಥಂಯ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್ಲ್ಲ್ಯಾಬರಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ದೇವ್ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ಜಾತಾ ತಿತ್ಲೆ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವ್ರಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚಾ ಎಕ್ವಟಾ ಥಂಯ್ ಮೇಟ್ ದವರ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ.

6.2.4. ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ವಾದಾಳ್

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕರ್ತಾನಾ ಬರಯ್ಲೆಲಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ರುದಾನಾಚಿ ಕವಿತಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೊಗಿಂಕ್, ಕಡೊಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಚೀತ್ ದೀವ್ನ್ ವಾಚ್ಲ್ಲೆ, ಮತ್ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಾ ಮೊಗಾರ್ ಪಡೊನ್, ಭಾಶೆಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಚ್ಯಾ ಕಾಮಾರ್ ಪಡ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಮಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪ್ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಶಿಕ್ತಾಂ ಶಿಕ್ತಾನಾಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಮೊಗಾರ್ ಪಡ್ಲ್ಲೊ, ಉಪ್ರಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಸಾಹಿತಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಭಂಡಾರ್ಚ್ ರಚ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್, ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುಂಕ್ ಪ್ರೇರಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ತಶೆಂಚ್ ಜೆಪ್ಪು ಸೆಮಿನರಿಂತ್ಯಿ ಏಕ್ ವಾದಾಳ್ ಉಟ್ಲೆಂ. ಸೆಮಿನರಿಸ್ತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಕರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲೆ.

(ಬಾತ್ಮಿ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ)

ತ್ಯಾ ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ವಿವರ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

6.2.4.1. ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್

ಚಡುಣೆಂ 1929 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ನಾದ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲೇಖನಾವೊಳಿಂತ್ 'ಇಂಗ್ಲೆಜ್-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಚಿ ಏಕ್ ವಾಕ್ಸರಿ' - ರಚುಂಕ್ ದಿಲ್ಲೊ 'ನವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೊ ನವೊ ನಿಚೆವ್' ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಲೇಖನಾಂ - ಬರಯ್ತಾನಾ ನೀಜ್ ನಾಂವಾಂ ದೀವ್ನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆ ಬಾರಿ ಅಪ್ರೂಪ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಚಡಾವತ್ ನಕ್ಲಿ/ಲಿಖ್ಣೆ ನಾಂವಾಂ ದೀವ್ನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆಚ್ ಚಡ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ವಾದಾಳಾಂತ್ ಕೋಣ್ ಪೂರಾ ವಾಹಿತಿ ಮೆತೆರ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಾನಾ. *'ಜೆಪ್ಪುಚೆಂ ಲೂಸಿ'*, *'ಪಿಂತಿಣ್ ಆಮ್ಹಾರ್ತಾರೊ'* ಅಸಲ್ಯಾ ಲಿಖ್ಣೆ ನಾಂವಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಲೇಖನಾಂಕ್ ನೀಜ್ ನಾಂವಾಂ ದೀಂವ್ಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ಲಜ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜಾನಾ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಾಂಕ್ ನೀಜ್ ನಾಂವಾಂ ದಿತಾಲೆ. ತಶೆಂ ಪಾರ್ಕುಂಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಸಮರ್ಥಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಬಹಿರಂಗ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ತಾಂಕಾಂ ನಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ಯೆತ್. ತವಳ್ಚ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವ್ಹಡ್ಪಣಾಚಾ ವಾತಾವರಣಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ, ಲುಟಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್‍ತಾಲೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ.

ಕಿತೆಂಯ್ ಜಾಂವ್, ತವಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಏಕ್ ಸಳ್ಸಳೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಹರ್‍ಯೆಕ್ಲೊ, ಹರ್‍ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಚಾ ಘರಾಂತ್ ತೆಂಚ್ ಜಯಾಳ್ತಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ಲೇಖನಾಂ ವಾಚ್ತಾನಾ ಮತಿಕ್ ವೆತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಜೆಪ್ಪು ಸೆಮಿನರಿಂತ್‌ಯ್ ಅಸಲೆಂಚ್ ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ಕಾಮಾಕ್ ಲಾಗ್‌ಲ್ಲೆ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಪುಣ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ, ವಾಕ್ಸರಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾವ್ನಾ, ಕಸಲೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರಾದ್ವಾರಿಂ ಕಳೊನ್ ಯೆನಾ. ತವಳ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಸುವಾತೆಂನಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ವ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಹೆಂ ಪೆಲ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್‍ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಲ್ಯಾಕ್ ಪಡ್ಲಾಂ ಆಸ್ತೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ.

6.2.4.2. ವಾಕ್ಸರಿಚ್ಯಾ ಯೋಜನೆಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಸಳ್ಸಳೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ನಿವೊನ್ ಚಡುಣೆ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರ್‍ತ್ಯಾನ್ ಜಿವಾಳ್ಳೆಂ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನೆಚಿ ತಯಾರಾಯೆಚಿ ಕಾಣಿ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾರ್ 1979 ಇಸ್ವಿ ನವೆಂಬರ್ 15ವೆರ್ (ಪುಸ್ತಕ್ - 41, ಅಂಕ್ 44) ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ ತಿ ಅಶಿ ಆಸಾ: - *'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದಾ-ಕೋಶ್ ಕರ್‍ತಲೆ? "-ತುಳು ಶಬ್ದ್-*

ಕೋಶ್ ರಚುಂಕ್ ಉಡುಪಿ ಎಮ್.ಜಿ.ಎಮ್. ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಸಂಸ್ಥೊ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸ್ಮಾರಕ್ ಸಂಶೋದನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ತಾಂಕಾಂ ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾ ಖಾತಿರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಾನ್ 8 ಲಾಖ್ ರುಪಯ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲೊ. ತುಳು ಶಬ್ದ್-ಕೋಶ್ ರಚ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆತಾಂ ಭರಾನ್ ಚಲ್ತಾ."

"ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ ತಸಲ್ಯಾ ಉಣ್ಯಾ ಸಂಖ್ಯಾಚಾ ಲೊಕಾಂಚಾ ಭಾಸಾಂಚೆ ಶಬ್ದ್-ಕೋಶ್ ರಚುಂಕ್ ಕೊಣ್ಯೀ ಮುಕಾರ್ ಯೆತಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಕಾಂಯಿ ಆಮಿ ಕುಮೊಕ್ ಕರುಂಕ್ ತಯಾರ್ ಮ್ಹಣ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿನ್ ಗೆಲೊತ್ಯಾ ಅಕ್ತೋಬರಾಚ್ಯಾ 2 ತಾರಿಕೆರ್ ತುಳು ಶಬ್ದ್-ಕೊಶಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಾ ವೆಳಿಂ ಸಾಂಗ್‍ಲ್ಲೆಂ. ಯೆದೊಳ್ ಕೊಣ್ಯೀ ಉಮೆದ್ವಾರ್ ಮುಕಾರ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ನಾಸ್‍ಲ್ಲೆ ಪಳೆವ್ನ್ ವಯ್ಲೊ ಸಂಸ್ಥೊಚ್ ಹಾಚೆಂ ಯೋಜನ್ಯೀ ಹಾತಿಂ ಧರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲಾ."

"ನವೆಂಬರ್ 6 ತಾರಿಕೆರ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಆಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಸಮಾಲೋಚನ್ ಜಮಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್-ಕೋಶ್ ರಚ್ಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಹಾತಿಂ ಘೆಂವ್ಚೊ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲೊ. ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರಾಕ್ ಯೋಜನ್ ವರ್ದಿ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ನವೆಂಬ್ರಾಚಾ 19 ತಾರಿಕೆರ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಪಂಡಿತಾಂ ಲಾಗಿಂ ಸಮಾಲೋಚನ್ ಚಲವ್ನ್ ಯೋಜನ್ ವರ್ದಿ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಧಾಡುನ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಆನಿ ದುಡ್ವಾ ಕುಮೊಕ್ ಮಾಗ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲೊ."

6.2.4.3. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ್

1980 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್, ಮಾ| ಅಂಜೆಲೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮಾಫೆಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡುನ್, ತಿಚ್ಯಾ ಹಿತಚಿಂತಕಾಂನಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೂಚನಾಂ ಪ್ರಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೊ. *"ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ಉದರ್ಗತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಹಿತಾ ಸಂಬಂಧಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್"* ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಹೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಾರ್ಯರೂಪಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಇಕ್ರಾ ಧ್ಯೇಯ್ ಸಮೀಕರಣ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಮೀಕರಣಾ ಪ್ರಕಾರ್ -

ಪಯ್ಲೊ ಧ್ಯೇಯ್ - 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೊ ಆರಂಭ್, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚರಿತ್ರಾರ್ಥ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ'

ದುಸ್ರೊ ಧ್ಯೇಯ್ - 'ವಾಕ್ಸರಿ, ಶಬ್ದಕೋಶ್, ಉತ್ರಾಂವಳಿ, ಪುರಾತನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್

ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಪಾದುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ." ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯಾಚೆಂ ಪ್ರಥಮ್ ಮೇಟ್ ಜಾವ್ನ್ "*ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ*" ಮ್ಹಳ್ಳಿ, ಸಂಶೋದಕ್ - ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ್ ಷಣ್ಮಾಶಿಕ್ ಪತ್ರಿಕಾ (ಸ ಮಹಿನ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಚಿಂ) ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ. **ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾ ಘರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲೆಂ.**

ಸಮೀಕರಣ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆ, 1986 ಇಸ್ವಿ ಅಗಸ್ಟ್ 3ವೆರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬಾಪ್ ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜ್, ಮೊ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೋಜ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರೆ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಉಗ್ತಾವ್ಣೆಚಾ ಸಂಭ್ರಮಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಬಾಪ್ ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾ, ತುಳು ವಾಕ್ಸರೆಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಡಾ| ಯು. ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಡಾ| ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಮಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡಾರ್, ಸರ್ವಶ್ರೀ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ, ಕೊಚ್ಚಿ ಥಾವ್ನ್ ಕೆ. ಎಸ್. ಶೆಣಯ್, ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯ, ಗೊಂಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ನಾಗೇಶ್ ಕರ್ಮಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ, ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ಮುಖೆಲಿ/ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫುಡಾರಿ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

"*ನವೆಂಬರ್ 6 ತಾರಿಕೆಚಾ ಜಮಾತೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಥಾವ್ನ್ 'ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್' ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ| ಆಲ್ಫೊನ್ಸ್ ಡಿಲೀಮಾ, 'ಸೆವಕ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಹಾಯಕ್ ಮಾ| ರೋಶನ್ ಮಿನೆಜ್ ಕಾಪುಚಿನ್, 'ರಾಕಿಣ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಶ್ರೀ ಅವಿಲ್ ರಾಸ್ಕಿಞ್ ಆನಿ ಸಹಾಯಕ್ ಶ್ರೀ ವಿಕ್ಟರ್ ಆಲ್ವಾರಿಸ್, ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಬರೊವ್ಪಿ ಸರ್ವಶ್ರೀ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್, ಲಿಯೊ ಸೋಜ್, ಓಸ್ವಿನ್ ಸೋಜ್ ಪ್ರಭು ಆನಿ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆ. ಜಮಾತ್ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಪೈ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ್ ಭಟ್ಟಾಚಾ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾರ್ ಚಲ್ಲಿ.*"

"*ಕುಂದಾಪುರ್ ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಾಮ್ ಪೈ ಆನಿ ಮಣಿಪಾಲ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾಡೆಮಿಚೊ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಪೈಯೀ ಹಾಜರ್ ಆಸ್ಲೆ.*"

(i) ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಶೋದನ್ ಸಂಸ್ಥೊ -

"*... ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ್ ಶೆಂಬೊರ್ ವರ್ಸಾಂ ಕಾಬಾರ್ ಕರ್‍ತ್ಯಾ... ಹ್ಯಾ ಮಹಾ ಘಡಿಯೆಚಾ ಆಚರಣೆಚಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ಸ್ಮಾರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್* ***ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಶೋಧನ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕೆಲಾ.*** *ಹೆಂ ಸ್ಮಾರಕ್ ಮಾ| ಬಾ|*

ಮಾಫೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂನಿ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಗೌರವ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಚೂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ನಾ. ಪ್ರಥಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಏಕ್ ವಾಕ್ಸರ್ ಯಾ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ **(Lexicon)** *ಆಸಾ ಕರುಂಕ್ ಆಲೋಚನ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಸುಮಾರ್* 7½ *ಲಾಖ್ ರುಪಯ್ ಖರ್ಚ್ ಬಸ್ತಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಅಂದಾಜ್ ಕೆಲಾ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಾಚಿ ಸಹಾಯ್ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾಆನಿ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯೆ ಮಾನ್ಯತಾಯೆ ಖಾತಿರ್ ಹೆಂ ಯೋಜನ್ ಧಾಡ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಪ್ರೊ| ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನ್ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ 5 ವರ್ಸಾಂ ಲಾಗ್ತೆಲಿಂ. ವಿವಿಧ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಆಸ್ಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಸಮ್ಜೊನ್, ಸಮೀಕ್ಷಾ ಚಲವ್ನ್ ಹೊ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇಮಿಂನಿ ಆಧಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ"* (ಬಾತ್ಮಿ- ರಾಕ್ಣೊ ದಶೆಂಬರ್ 6, 1979)

(ii) ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಮುಖೆಲ್ ಮಂತ್ರಿಚಿ ಭಾಸಾವ್ಣಿ

(ಬಾತ್ಮಿ- ರಾಕ್ಣೊ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 26, 1985)

1985 ಇಸ್ವಿ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 20ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಸಾಲಾಂತ್ ದೊ| ಜಿ.ಪಿ. ನಜರೆತ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಪೈ ಹಾಣಿಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಉಗ್ತಾವ್ನ್ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೊ ಮುಖೆಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಹಾಣಿಂ ಭಾಷಣಾರ್ ದಿಲ್ಲಿ ಭಾಸಾವ್ಣಿ - *"ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಜಿಯೆತಾ. ಹೊ ಮ್ಹಾಕಾ ವತ್ತ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಾಚೊ ವಿಷಯ್, ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್ ಕೋಶ್ (ವಾಕ್ಸರಿ) ತಯಾರ್ ಕರುನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕರ್ಚ್ಯೊ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಖರ್ಚ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ್ ದಿತಲೊ. ಹೊ ಖರ್ಚ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯೊ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಾಚೊ ಕಾಯ್ದೊ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಲೆಖ್ತಾಂ."*

(iii) ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಿಘಂಟ್ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ್ - ಬಾತ್ಮಿ - ರಾಕ್ಣೊ ಮೇ 14, 1987

"ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಎಪ್ರಿಲಾಚಾ 21 ಥಾವ್ನ್ 25 ತಾರೀಕ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ-ನಿಘಂಟ್ ಕಾರ್ಯಗಾರ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬಾ| ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾಚಾ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾ ಖಾಲ್ ಚಲ್ಲೆಂ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ್ ವಿಭಾಗಾಚೊ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ್ ಆನಿ ಪ್ರವಚನ್ ದೊ| ವಿಲ್ಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ ಆನಿ ತುಳು ನಿಘಂಟಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ದೊ| ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ್ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರೆ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಹಾಣಿಂ ಮಾರ್ಗ್‌ದರ್ಶಕ್ ಪ್ರವಚನಾಂ ದಿಲಿಂ.

ದೊ| ಮಾಡ್ತಾನ್, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ್, ಧ್ವನಿ ವಿಜ್ಞಾನ್, ಧ್ವನಿಮಾ ವಿಜ್ಞಾನ್,

ಕೃತಿಮ್ ವಿಜ್ಞಾನ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ್ ಹಾಂಚಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ವಳೊಕ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲಿ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪ್ರವಚನಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಧ್ವನಿಮಾಂ, ಕಾಂದ್ದಿ ಆನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಸಮನ್ವಯ್ ಹ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಮಾಹೆತ್ ದಿಲಿ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ತಾಂತುಂ ವಿವಿಧ್ ರುಪಾಂ-ಉಪಭಾಸೊ ಆಸಾತ್, ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ದಾಖಿವ್ನ್ ದೀವ್ನ್ ಹಾಂಚೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ರುಜು ಕರ್ನ್ ದೊ| ವಿಲ್ಯಮಾನ್ ದಾಖಯ್ಲೆಂ. ಆನಿ ತೆ ಉಚ್ಚಾರಾಕ್ ಸಮಾ ಜಾವ್ನ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಕಳಯ್ಲಿ.

ದೊ| ಯು. ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾನ್ ಕ್ಷೇತ್ರ್‌ಕಾರ್ಯ್ (field work) ಕರ್ಚಿ ರೀತ್, ಕಾರ್ಡಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಪದ್ಧತ್ ಆನಿ ಸಮಸ್ಯೆ - ಹ್ಯೆ ವಿಶಿಂ ಪ್ರವಚನಾಂ ಆನಿ ಸೂಚನಾಂ ದಿಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ಶಿಬಿರಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಫಿಲಿಪ್ ನಜ್ರೆತ್ ಬಾಪ್, ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮೊಂತೆರೊ ಬಾಪ್, ಶ್ರೀ ರಘು ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಪಿ. ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ, ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಸೂಚನಾಂ ದಿಲಿಂ.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕು| ಶಾಲೆಟ್ ಮೆಂಡೊನ್ಸಾನ್ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಚ್ಯಾ ಯಶಸ್ವೆಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಘೆವ್ನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಭಾವುಡ್ಲೊ - ನಿರ್ದೇಶಕ್"

6.2.4.4. ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ವಾವ್ರಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್

ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ವಾವ್ರಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವಾತೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ 'SACAA' ವರ್ದೆ ಪತ್ರಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ವರ್ದಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ.

(The Aloysian Newsletter of St. Aloysius College Alumni Association - No. 11; July 1990 - Interim Issue)

"KONKANI LEXICON PROJECT"

"Project Report for 1989 - 90"

"Work on the project has been continuous since 1988 - 89. The report and the annual budget however were not presented in march or April 1989. The annual session itself, anticipated to the month of January, was held on January 6, 1989 at Fatima Retreat House, Mangalore, D.K. The most important feature of this session was the presence among others of Goan delegates who participated in the proceedings. They were Madhavi Sardessai who functions as one of the asst. editors and Bernadette Gomes who functions as a field worker in Goa..."

"...."

"On December 3, 1989 the Rector, the Principal and the Director, Konkani Institute, St Aloysius College and the entire Editorial Staff decided to take up the work in two phases. The first was to complete the work of kannada script konkani region and take initatives to publish it and then extend the work to other areas mainly Goa. The kannada script area material too was to be edited in Nagari, Kannada and phonetic script."

"..."

"We do have a band of dedicated staff on the editorial board. They are actively involved in konkani literary work. Konkani is a vast region duplicated and triplicated by historical migration presenting and creating problems peculiar to it. To do suitable work in such a region we need non-lexicographic props. We only hope the present tempo becomes a little more scientific and takes an intensive lexicographic turn."

'Rev. W. R. de Silva'
'Editor'

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ವಿಶಯ್ – ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಜೆಪ್ಪು ಫಾತಿಮಾ ರೆತಿರ್ ಮಂದಿರಾಕ್ ವರ್ಗಾವಣ್ ಆನಿ ಮಾ| ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ದ ಸಿಲ್ವಾ ತಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್.

6.2.4.5. ಕೊಂಕಣಿ ವಾಕ್ಸರಿಚೆ ಕಾಣಿ ಆನಿ ಜಿಣಿ

('ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಷಣ್ಮಾತಿಕ್ ಪತ್ರ್ Vol 15 No. 1" Dec 95 - Jan 1996)

"1985 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲೆಂ - ಏಕ್ ವಿಸ್ತರಿತ್ ಸರ್ವೆಕ್ಷಣ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚಿ ಏಕ್ ವಾಕ್ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರುನ್ ತಿ ಪ್ರಗಟ್ಚಿ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಪಶ್ಚಿಮ್ ಕರಾವಳೆರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಂಚೊ ಸಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ್ ಪರಿಸರಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚೊ ಅಧಿಕೃತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ನ್ ಏಕ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚೊ ಉದ್ದೇಶ್‌ಯೀ ಹ್ಯಾ ವ್ಹಡ್ ಯೋಜನಾಚೊ. ಹೊ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಕಾನಡಿ, ನಾಗರಿ ಆನಿ ಧ್ವನಿಮಾ-ಶಾಸ್ತ್ರಾಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಯೆಂನಿ ಆಸೊನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ,

ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚ್ಯಾ ತುರ್ತ್ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಬಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಭರ್ವಸೊ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂತ್ ಜಾತಾನಾ ಉಲವ್ಪಾಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಹುಮೆದ್ ದೊಡ್ತ್ಯಾನ್ ಆಸಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚೆಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್, ಕಲಾತ್ಮಕ್ ಆನಿ ರಚನಾತ್ಮಕ್ ಆಸ್ತಿತ್ವ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಫುಲೊನ್ ಫರ್ಮ ಆಜೆ ತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚೆಂ ಸೂಕ್ಷಿಮ್ ಆನಿ ವೆವಸ್ತಿತ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಗರ್ಜ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಮಾತ್ ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣ್ ಸಾಧ್ಯ್.

ಅಸಲೊ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್-ವಾಕ್ಸರಿ ಯಾ ಲೆಕ್ಸಿಕೊನ್ ತಯಾರ್ ಕರಿಜೆ ತರ್ ಏಕ್ ಖಚಿತ್ ಯಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ವಾಟ್ ರಚುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಪ್ರಥಮ್. ಉಣ್ಯಾರ್ ಉಣೆ 25 ಯಾ 30 ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ, ತರ್ಬೆತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಆನಿ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ್ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂನಿ ಖುದ್ ವಚುನ್ ಥಂಯ್ಸರ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಲಾಗಿಂ ತೊಂಡ್ಪಾಶಿಂ, ಸಂವಾದ್ ಆನಿ ಕತಾ-ಕತೆಂ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚಿಂ ಸರ್ವ್ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಜಮೊ ಕರ್ಚ್ಯೊಚ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಬಂಡ್ವಾಳ್ ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಚೊ.

ಸುರ್ವೆರ್, ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಕ್ 12 ವರ್ಸಾಂ ಲಾಗ್ತಿತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಂದಾಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಸುರುವಾತೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಉತ್ತರ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕೆನರಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಸೀಮಿತ್ ಕರ್ನ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹೆರ್ ಪ್ರದೇಶಾಂಕ್ ವ್ಹರ್ಚೊ ಮ್ಹಳಿ ಆಲೋಚನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಪುಣ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಏಕಾ ನಿರ್ದಿಶ್ಟ್ ವೇಗಾನ್ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಸಂಪಂವ್ಕ್ ಉಣೆಪಣಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ - ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಭಾಶೆಪಂಡಿತ್, ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್/ವಾಕ್ಸರಿ ಪರಿಣತ್ ಆನಿ ಹಾಂಕಾಂ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂನಿ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೆ ಬೋವ್‌ಚ್ ಉಣೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಚೊ (ತವಳ್ಚೊ) ಪ್ರಮುಖ್ ಸಂಪಾದಕ್ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್. ದ ಸಿಲ್ವಾಕ್ ಪಯ್ಲೆಂ ದಿಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸವಾಲ್‌ಯಿ ಹೆಂಚ್-ಕ್ಷೇತ್ರ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಜಣ್ ಸೊಧ್ಚೆ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ತರ್ಬೆತ್ ಕರ್ಚೆ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಆನಿ ಅಂತರಿಕ್ ಬಳ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಗಡಿ ಮಾರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ವಿವಿದ್ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಕ್ ಆರಾಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ವಾಕ್ಸರಿಂತ್ ಪ್ರಮಾಣಿಕ್ ಪುಣ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್‌ಪಣಿ ಜಾಗೊ ದಿಂವ್ಚೊ.

1988 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಮಂಡಳೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಧ್ವನಿಮಾ ನಕ್ಷಾ ತಯಾರ್ ಕೆಲಿ ಆನಿ ಹಾಚೆರ್ ಹೊಂದೊನ್ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂಚಿ ನಕ್ಷಾ ತಯಾರ್ ಕೆಲಿ. ಇತ್ಲೆಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ತೀನ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಲಿಪಿಂನಿ - ನಾಗರಿ, ಕಾನಡಿ ಆನಿ ರೋಮಿ - ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಭಾಸ್ಪುಟಾಂಚ್ಯೊ ವೋಳಿ ದಾಕಂವ್ಚಿ ನಕ್ಷಾಯಿ ತಯಾರ್ ಕೆಲಿ.

ಕ್ಷೇತ್ರ್ ವಾವ್ರ್ ಫಕತ್ ಸಬ್ದ್ ಆರಾವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ನ್ಹಯ್, ಭಾಸ್, ಕಶಿ

ಜಿವಂತ್ ಆಸಾ ತಶೆಂಚ್ ತಿಚೊ ಜೀವ್ ಆನಿ ತೀರ್ಲ್ಲ ಸಮಾಜಿಕ್, ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಹಂತಾಂಚೆರ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಆನಿ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ಚೊ. ಸಮಾಜಿಕ್ ಜೀವನಾಂತ್ ಸದಾಂನೀತ್ ವಾಪರ್ಚಿ ಭಾಸ್ - ಬೊಲಿ ಕೆಸೆಟಿಂನಿ ರೆಕೊರ್ಡ್ ಕರುನ್ ಘೆತ್ಲಿ ಆನಿ ಆತಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ತ್ಯಾಲಾಗಿಂ 100 ವಯ್ರ್ ಕೆಸೆಟಿ ಆಸಾತ್; 50 ಹಜಾರಾಂ ವಯ್ರ್ ಕಾರ್ಡಾಂಚೆರ್ ಗಾದಿ, ಮ್ಹಣ್ಣ್ಯೊ, ಹುಮಿಣ್ಯೊ ಅಕ್ಷರ್ ಮಾಳೆಚ್ಯಾ ಕ್ರಮಾನ್ ದಾಸ್ತಾನ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಹೊ ವ್ಹಡ್ ವಾವ್ರ್ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್. ದ ಸಿಲ್ವ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾನ್ ಕೆಲಾ.

ಆತಾಂ ಹೆಂ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನ್ ತೇಜ್ ಕರುನ್ ಸಂಪಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಎಕಾ ಪ್ರಮುಕ್ ಸಂಪಾದಕಾಚಿ ಆನಿ ಹೆಳ್ಲ್ಯಾ ಶಿಬಂದೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸವ್ಲತಾಯ್ ಯೆದೊಳ್‌ಚ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಕಾಮಾ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಾಂ ತಯಾರ್ ಆಸಾತ್. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಧಾರಾಳ್ ಗ್ರಂಥಾಂ ಆಸಾತ್ ಪುಣ್ ಭಾಶೆ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಧ್ವನಿಮಾಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ ವಾವ್ರಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಗ್ರಂಥ್ - ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂನಿ - ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್.

ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ ಆನಿ ಹರ್‌ಯೆಕಾ ವರ್ಸಾ ತಾಂತ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಶೋದನಾತ್ಮಕ್ ಲಿಕಿತಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್ ಆನಿ ಹಿಂ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ಚ್ಯಾ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಶಣ್ಮಾಸಿಕಾಚೆರ್ ಛಾಪುನ್ ಯೆತಾತ್. ವಾಕ್ಸರಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ಜಾಂಟೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ತಾಕಾ ಫಾವೊತಿ ಶಿಬಂದಿ ಮೆಳ್ಳಿ ತರ್ ಹೊ ವಾವ್ರ್ ತುರ್ತಾನ್ ಮುಕಾರ್ ವೆತೊಲೊ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚೆಂ ಸಪಣ್ ಜಾರಿ ಜಾತೆಲೆಂ"

"ಬಾಪ್ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ., ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಆನಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ತೊ, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 003"

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ವಿಶಯ್ - ಜೆಪ್ಪು ಫಾತಿಮಾ ರೆತಿರ್ ಮಂದಿರಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ಯೋಜನೆಚೆಂ ದಫ್ತರ್ ದಾಂಪ್ಲಾಂ, ಆನಿ ದೊ| ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ದ ಸಿಲ್ವಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಣಿಂ ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ರಾವಯ್ಲಾಂ.

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಫಾ| ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಎಸ್.ಜೆ. 1980 - 1990 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಹೆಂ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1994 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಫಾ| ಜೋಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ ಎಸ್.ಜೆ. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಚಡುಣೆಂ 1993 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೆಂ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜೆಪ್ಪು ಫಾತಿಮಾ

ರೆತಿರ್ ಮಂದಿರಾಚೊ ಫಾ| ಸಂತೋಷ್ ಕಾಮತ್ ಎಸ್.ಜೆ. ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹೆಂ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾತಾನಾ ರೆತಿರ್ ಮಂದಿರಾಚಾ 'ಧರ್ಮಾಸಂಬಂದಿ' (Apostolate) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಕ್ ಅಡ್ಕಳ್ ಜಾತಾಲಿ ಖಂಯ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಫಾ| ಸಂತೋಶಾನ್ ಹೆಂ ಯೋಜನ್ ಹ್ಯಾ ಮಂದಿರಾ ಥಾವ್ನ್ ವರ್ಗಾವಣ್ ಕರುಂಕ್ ತವಳ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ| ನೆಲಪತಿಕ್ ಸಮ್ಜಯ್ಲೆಂ. ತಾಣೆಂ ಲೇಖ್ ತಪಾಸ್ಣಾರ್ ಶ್ರೀ ಲೈನಲ್ ಆರಾನ್ಹಾ ಸಿ. ಎ. ಹಾಂಕಾಂ ಧಾಡುನ್ ಲೇಖ್ ತಪಾಸಣ್ ಜಾಲ್ಯಾ ನಂತರ್ ದಫ್ತರಾಚೆಂ ಪೀಠೋಪಕರಣ್ ಸಾಗ್ಸಿಲೆಂಚ್ ತಾಣೆಂ ತ್ಯಾ ತೀನ್ ಕುಡಾಂಚಾ ದಫ್ತರಾಕ್ (ಚಡುಣೆ 1990 ಇಸ್ವಿ) ಥಾಲೆಂ ಮಾರ್ಲೆಂ. [93]

1994 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 2004 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಎಸ್. ಜೆ. ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹಾಣೆಂ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್ ತೆಂ ಯೋಜನ್ ಜಿವಾಳ್ ಕರುಂಕ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಆವರಣ (Campus) ಭಿತರ್ ದಫ್ತರಾಕ್ ಜಾಗೊ ದಿತಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆ ಖಂಯ್, ಪುಣ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಘಡಿತ್ ಪುನರಾವರ್ತನ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ ವಾಕ್ಸರಿಚೆ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆಯ್ಕಾನಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೆಂ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಪುನರ್ ಚಾಲು ಜಾಲೆಂನಾ. [94]

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಘಡಿತಾಕ್ ಆದಾರ್ ಉಮಾಳೊ ಪತ್ರಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಲೇಖಿನ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:-

6.2.4.6. ಕೊಂಕಣಿ ಬುನ್ಯಾದ್ ಸಂಸ್ಥೊ

ಸಂಪಾದಕೀಯ್: ದೊ| ವಿಲ್ಯಮ್ ದ ಸಿಲ್ವಾ (ಉಮಾಳೊ - ಎಪ್ರಿಲ್ - ಮೇ 1998)

"ಸಂಪಾದಕಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ"

"ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚೆ ಪಯ್ಲೆ ತಾರಿಕೆ ಥಾವ್ನ್ ನವೊ ಮ್ಹಾಲ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಉಮಾಳೊ ಪತ್ರಾಚಿ ಸಾಂಇತಿಕ್ ಆನಿ ಕಲೆ ಜವಾಬ್‌ದಾರಿ ವ್ಹ ಇಸುನ್ ಘೆತಾ. ಸಂಪಾದಕಾ ಮಂಡಳಿಂಇ ಥೊಡ್ಯೊ ತಬ್ದಿಲ್ಯೊ ಕರುನ್ ನವ್ಯಾನ್ ಬಾಂದ್ಲ್ಯಾ. ತಿಚೊ ಹಿಸೊಪ್ ಹ್ಯಾಚ್ ಪಾನಾರ್ ದಿಲಾ.

*ದುಸ್ರಿ ತರ್‌ಇ ಗರ್ಜೆಚಿ ಆನ್‌ಏಕ್ ಗಜಾಲ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆಮಿ ಏಕ್ ನವೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಬಾಂದ್ಲಾ. ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ "**ಕೊಂಕಣಿ ಬುನ್ಯಾದ್**" ಯಾ Konkani Foundation. ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರುಂಕ್ ಏಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಉಬೊ ಕೆಲಾ. ಜಾಚೆಂ ನಾಂವ್ **ಕೆನರಾ ಎಡ್ಯುಕೇಶನ್ ಎಂಡ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಫಾಉಂಡೇಶನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್**. ತೊ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬುನ್ಯಾದ್ ಸಂಸ್ತೊ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರ್ತಲೊ ಆನಿ ತಾಕಾ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಚೊ ದುಡುಆಡ್ಕೊ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಚಿ ದಿಶಾ ದಿತಲೊ. ಶ್ರೀ ವಾಲೆರಿಯನ್ ಆಲ್ಮೆದ್*

ಹ್ಯಾ ಟ್ರಸ್ಟಾಚೊ ಜೆರಾಲ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಆನಿ ತೀತ್ ಯಾ ಟಾಇಟಸ್ ನೊರೊಞ್ಙ್ ತಾಚೊ ಜೆರಾಲ್ ವಾವ್ರಾದರ್ಶಿ ಯಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ಹೆರ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ಸಾಂದೆ ಆಸಾತ್. ಸಾಂದ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಕೊ ಏಕಾ ಹಜಾರಾಕ್ ವ್ಹರುನ್ ಪಾವಂಪ್ಚಿ ಯೆವ್ಜಣ್ ಆಸಾ ಆಮ್ಕಾಂ. ಹ್ಯಾ ಟ್ರಸ್ಟಾಚೆ ಮಜತಿನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಬುನ್ಯಾದಿಚೆ ವತಿನ್ ಆಮಿ ಉಮಾಳೊ ಸಂಪಾದನ್ ಕರ್ತಾಂವ್. ಜರ್ನಲ್ ಒಫ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸ್ಟಡಿಜ್ ಸಂಪಾದನ್ ಕರ್ತಾಂವ್. ಕೊಂಕಣಿ ವಿಶಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಸಂಸೊದ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ವಯ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚಿ ದೊತೊರ್ ಸನದ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಕರ್ತಾಂವ್, ಆನಿ ಸಂಸೊದ್ ಚಲಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಮ್ಚೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಂಚೊ ಪಾಟಿಂಬೊ ಮೆಳಾಸೊ ಕರ್ತಾಂವ್. ದೆಕುನ್ ದೊತೊರ್ ಸನದೆ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಶಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಸಂಸೊದ್ ಚಲಯ್ತಲ್ಯಾಂನಿ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ದಸಿಲ್ವಾಕಡೆ ಸಂಪರ್ಕಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ಆಪ್ಲೊ ಸಂಸೊದಾ ವಾವ್ರ್ ಆತಾಂ ಸುರು ಕರ್‌ಯೆತ್. ತಾಚೆಕಡೆ ಸಂಪರ್ಕಾಕ್ ಯೆತಲ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ತ್ಯಾರ್ ಬರಯೆತ್: Dr. William R. DaSilva, 202 Vrindavan, Aryasamaj Road, 575 003 Faculty of Social Sciences, Osnabrueck University, Seminarstr. 33, 496069 Osnabrueck, Germany. ಹ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುರು ಕರುನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಬರ್ಪಾಂಚಿ ಒಳಕ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂಪಾದನ್ ಕರ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಎದೊಳ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಉತ್ರಾಂ ದಾಯ್ಜ್ ಯಾ **Konkani Dictionary** ವಾವ್ರ್ ಸಂಪಾದನ್ ಕರುನ್ ಆಟ್ ಭಾಗಾಂನಿ ಪರ್ಗಟ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತಾಂವ್. ಅಶೆಂ ಧಾ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾ ಸರಕಾರಾ ಖಾತಿರ್ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ದಸಿಲ್ವಾನ್ ಫುಡೆಂ ವ್ಹರುನ್ ಸಂಪಾದನ್ ಕರುಂಕ್ ಧರ್‌ಲ್ಲಿ ಪುಣ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾದ್ರಿಂ ಧರ್ಮಾನ್ಚ್ ಆನಿ ಬಾ.ಫ್ರಾ.ಬ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪುಸ್ಕು ಜಾಲ್ಲಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಲೆಕ್ಸಿಕೊನ್ ಯೆವ್ಜಣ್ ಆನಿ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ದಸಿಲ್ವಾನ್ ಆಪುಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಫುಡೆಂ ಸರೊನ್ ಸುರು ಕರುನ್ ಆಪ್ಲೆ ಪಿಡೆ ಧರ್ಮಾನ್ ಅರ್ದ್ಯಾರ್ ರಾವಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಕ್ಶನರಿ ಯೆವ್ಜಣ್ ಫುಡೆಂ ವರ್ತಾಂವ್. ತಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಂಚ್ವೊ ಭಾಗ್ ಪಯ್ಲೊ ಪರ್ಗಟ್ ಕರ್ತಾಂವ್. ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್: ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚಿಂ ಖಾಣಾಂ, ಜೆವ್ಣಾಂ, ಪೀವಣಾಂ ಆನಿ ಒಕ್ತಾಂ. ಬೋವ್ ನೆಟಾನ್ ತಯಾರ್ ಜಾತೇ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂವ್ಸಾರಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ, ಭಾರತಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಕೆನರಾ ಲೊಕಾಂತ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ಜಾಯ್‌ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಏಕ್ ಉತ್ರಾಂ ದಾಯ್ಜ್, ತೆಂ ಏಕ್ ಗಾಂವ್ಪಿ ರುಚಿಚೆಂ ರಾಂದ್ಪಾ ಪುಸ್ತಕ್, ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ತೆಂ ಏಕ್ ರಾಂದ್ಪಾ ಚಿತ್ರಾಂಚಿ ಪರ್ವಣ್ ಜಾತಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ಕಸಲೊಚ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ತೆಂ ತಯಾರ್ ಜಾತೇ ಆಸಾ..."

ಹ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಚಾ ಉತ್ರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸಮ್ಜೊಂವ್ಚೆ ವಿಚಾರ್ - ದೊ| ವಿಲ್ಲಿ ದ ಸಿಲ್ವಾನ್ ಪುಂಜಾಯಿಲ್ಲಿ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾವ್ನ್ ತಾಣೆಂಚ್ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 'ಕೊಂಕಣಿ ಬುನ್ಯಾದ್' ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ವಾಕ್ಸರಿಚೊ ವಾವ್ರ್ ಮುಂದರ್ಸುಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ, ಕಾಮ್ ಕಶೆಂ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಳೊನ್ ಯೇನಾ.

6.2.4.7. ವಾಕ್ಸರಿಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ವರ್ದೆಂತ್: ಹೆಂ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಬಂದ್ ಕರುನ್ ದವರ್‍ಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾನ್ ಜೆ. ಸ. ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ 'On Eagles Wings' ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಅಶೆಂ ಲಿಖಿನ್ ಆಸಾ. (ಪಾನ್ 369)

"... Since the Government did not sanction further grants, and due to many other constraints, like lack of decisiveness on the part of the Management this great project was shelved"

ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ಯೋಜನಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಣೇ ಉಲಯ್ನಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1929 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹಿ ಆಲೋಚನೆಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್‍ಯೀ ತ್ಯಾ ವಾಕ್ಸರಿಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗ್‍ಲ್ಲೆಂ ಗ್ರಹಣ್ ಆನಿಕಿಯಿ ಸುಟೊಂವ್ಕ್ ನಾ. ಆಜೂನ್‍ಯೀ ಎಕ್‍ಚ್ ಏಕ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ಪುಣ್ ಚಡುಣೆ ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಮಣಿಪಾಲ್‍ಚಾ ಪೈ ಪಂಗ್ಡಾಚಾ ಆಶೀರ್ವಾದಾನ್, ಉಡುಪಿಚಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋದನ್ ಕೇಂದ್ರಾನ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ತುಳು ನಿಘಂಟು ಕಾಮ್ ಸಂಪವ್ನ್ 3032 ಪಾನಾಂಚೊ 1988 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 1997 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕರಣಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತಾಂಚಾ ಮಾಂಯ್-ಭಾಷೆ ಥಂಯ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲಿ ಬೆಪಾರ್ವೊ ಆನಿ ಆಲಕ್ಷಾ ಆನಿಕ್‍ಯೀ ಸುಟೊಂಕ್‍ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಹೆಂ ದೃಷ್ಟಾಂತ್ ದಾಕಯ್ತಾ.

6.2.5. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತ್ ಸಭಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚೊ ಸಂಘ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚೊ ಎಕ್ವಾರ್ ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಅಸಲೆ ಸಂಘ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚೊ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಆನಿ ಗೋವಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸವಿಸ್ತಾರ್ ಮಾಹೆತ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಆಸ್ತೆಲೆಂ.

6.2.6. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪಾ ರೀತ್, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವ್ಯಾ್ಂಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲ್ತೆ ಆಸಾ. ಎಕೇಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಎಕೇಕ್ ನಮೂನ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ತಾ. ಛಾಪ್ಯಾಚೊ ಮ್ಹಣ್ತಾ, "ಆಮ್ಕಾಂ ಕಶೆಂ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ ತಶೆಂಚ್ ಆಮಿ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ. ಆಮಿ ವ್ಯಾಪಾರಾಚಾ ದೃಷ್ಟೆನ್ ಪಳೆತಾಂವ್" ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಣ್ ಕೊಣಾಕ್? ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ದುಸ್ರೊಂಚೆ ಶಿವಾಯ್ ಸೊಡ್‌ದೊಡ್ ಕೆಲ್ಲಿ ದಿಸಾನಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಲೇಖನಾಂ ಪತ್ರಾಂನಿ ವಾಳ್ಳ್ಯಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೊ ವಿಶಯ್ ಸವಿಸ್ತಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ವಿವರಾಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಸ್ತೊಲೊ.

6.3. ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್

ಚಡಾವತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್, ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆನಿ ಪತ್ರಾಂ-ದಾಳೊಚ್ ದಿಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಹಿಂದು ಸಾರಸ್ವತಾಂನಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ನೇಮಾಳಿಂ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್‌ಯೀ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್, ಸಾರಸ್ವಾತಾಂಚಿ ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವೆಗ್ಳೊ ಅಧ್ಯಾಯ್ ರಚ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಸಾರಸ್ವತಾಂನಿ ಮಲಯಾಳಿ, ಕನ್ನಡ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೊ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಆವ್ದೆಚೊ ವಿವರ್ ಮಾತ್ರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆವ್ದೆಚೊ ವಿವರ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಸ್ತೊಲೊ.

6.3.1. ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್

ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ವಿವರ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಬಾರಿ ಕಷ್ಟ್ ಜಾಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿ ವಾಚುಂಕ್ ಜಾಣಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಸೊದುನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಶ್ರೀ **ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್** ಪ್ರಭು ಭೆಟ್ಲೊ. ಹೊ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಕೇರಳಾಂತ್ ತಾಚೆಂ ಶಿಕಪ್ ಆಖೆರ್ ಕರ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ನವ್ಕರಿ ಕರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಥಂಯ್ ಆಧಾರಾಚೆಂ ದಾರ್ ಉಗ್ತೆಂ ಜಾಲೆಂ. ಹಾಚಿ ಸಹಾಯ್ ಘೆತ್ಲಿ ಆನಿ ಕೇರಳಾಚಾ ಕೊಚ್ಚಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ***ಸುಕೃತಿಂದ್ರ ಓರಿಯಂಟಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್*** ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಸಾಸ್ಪೊವ್ನ್, ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ವಿವರ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಆನಿ ನೆರಾಂವ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಬ್ ಕೆಲೆಂ. ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆನಿ ನಿಯಮಿತ್ ವೆಳಾಚೊ ಸದುಪಯೋಗ್ ಕರುನ್ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ವಿವರ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಎಕ್ಲ್ಯಾ ಸಂಶೋದಕಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕ್ಯಿ ಲಿಪಿ ಶಿಕೊನ್ ಗ್ರಂಥ್ ರಚುಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್. ತಾಚೆಂ ಜೀವಮಾನಾಚಿ ಆವ್ವಿ ಪಾಂವ್ಚಿನಾ. ಹಾಂಗಾ ನೀಜ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಸಾ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ನೀಜ್ ವಾಂವ್ಟ್ಯಿೀ ಆಸಾ.

6.3.2. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್

ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಸಾರಸ್ವತಾಂನಿ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಕಾಡುನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾ ವರ್ವಿಂ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಸೆವಾ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ. ಪುಣ್ ಪುರಾಬಿಲೇಖ್ (Archives) ಹಾಚಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಪುರ್ವಿಲಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರುಂಕ್ ನಾಂತ್ ಯಾ ಸಮಾ ಜಾಗ್ರುತ್ಕಾಯ್ ಘೆನಾಶೆಂ, ವಾಳಯ್ ಖಾವ್ನ್ ಗೆಲ್ಯಾಂತ್ ಅಶೆಂ ಪೂರಾಯ್ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಪುರ್ವಿಲಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಮೆಳ್ನಾಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸೆವಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ.

6.3.3. ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಝುಳಕ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಗ್ರಂಥ್ ಬರೊವ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಚಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ತಿಚ್ ಖಬಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಚಳ್ವಳೆಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಖಂಯ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾರಿ, ಕೋಣ್ ತರಿ ಧಾಡುನ್ ದಿತಾತ್ ವ ಥಂಯ್/ಹಾಂಗಾ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿತಾತ್. ತಶೆಂಚ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಶ್ರೀ **ಗೋಪಾಲ ಗೌಡನ್**, ಏಕ್ ದೀಸ್ '***ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್***' ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಥೊಡಿಂ ಝುರೊಕ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಪಾನಾಂ ಹಾತಾಂತರ್ ಕೆಲಿಂ, ತಾಂತುನ್ 'ಚಳ್ವಳ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಶಬ್ದ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಕ್ ಕಾಂಯ್ ತರಿ ಉಪ್ಕಾರ್ ಪಡಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ತಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹಿಂ ಪಾನಾಂ ತಜ್ವೀಜ್ ಕರ್ನ್ ಪಳಯ್ತಾನಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಗೊಂಯ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ವರ್ಸಾ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ದಿವಾಳಿ ವಿಶೇಷ್ **'ಕೊಂಕಣಿ' ವರ್ಸುಕಿ ಅಂಕ್ಯಾಚಿಂ** ಪಾನಾಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತೊ ವರ್ಸುಕಿ ಅಂಕೊ ಮೆಳ್ಳೊನಾ, ಪುಣ್ ಹಿಂ ಪಾನಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಮುಂಬಯಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಝುಳಕ್ ಥೊಡಿ ಲಾಬ್ಲಿ ಆನಿ ತಿ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ವಿವರಾಂವ್ಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಲಿ. ಹ್ಯಾಚ್‌ಪರಿಂ **ಗೊಂಯ್ಚ್ಯೊ** ಶ್ರೀ **ರಾಜು ನಾಯ್ಕ್** ಆನಿ ತಾಚಿ **ಪತಿಣ್** ಶ್ರೀಮತಿ **ಮಾದವಿ** ಸರ್ದೆಶಾಯ್ ಹಾಣೆಂಯ್, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳೆಚೊ ದಿವಾಳಿ ವಿಶೇಸ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ವಾರ್ಸುಕಿ ಅಂಕ್ ಲಾಬೊಂವ್ಕ್ ಸಹಾಯ್ ಕೆಲ್ಯಾ.

6.3.4. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪತ್ರಾಂ

ಸಾರಸ್ವತಾಂನಿ, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಆತಾಂ ಲಬ್ಯ ನಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ಗೊಂಯ್ಚೊ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಚಳ್ವಳ್‌ಗಾರ್, ಸರ್ವಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರ್, ಉದಯ್ ಬೆಂಬ್ರೊ ಆನಿ ನಾಗೇಶ್ ಕರ್ಮಾಲಿ ಹಾಂಚಾ ಘರಾಂನಿ ಎಕೇಕ್ ಖಾಸ್ಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್‌ಚ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾಚ್‌ಪರಿಂ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ ಕರ್ಮಾಲಿ ಹಾಂಚಾ ಖಾಸ್ಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್, '*ಸಾದ್*' ನೆಮಾಳೆಂ ಆನಿ ವಾರ್ದಾಂತ್ಲೆ '*ಮೀರ್ಗ್*' ಸಾಂಪಡ್ಲೆಂ ಆನಿ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹಿಶಾರ್ಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಶೆಣ್ಯೆ ಗೊಂಯ್ ಬಾಬಾಚೊ ಲಾಗ್ಶಿಲೊ ಕುಟ್ಮಾ-ಸಯ್ರೊ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾರಾಂ ವರ್ದೆ ವಾಲಾವ್ಲಿಕರ್ ಹಾಂಚೆ ಕಡೆನ್‌ಯೀ, '*ನವೆಂ ಗೊಂಯ್*', '*ಸಾದ್*' ನೆಮಾಳೆಂ ಆನಿ '*ಸಾಳಿಕ್*' ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರಾಂ ಸಾಂಪಡ್ಲಿಂ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂ ವಿಶಿಂ ಕಾಂಯ್ ಇಲ್ಲಿಶಿ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಪಾತ್ಳಾಂವ್ಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಹಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ, ಪುರಾಬಿಲೇಖಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾಚ್ ಅಪ್ರೂಪ್ ಮೊಲಾಚಿಂ ಖಾಸ್ಗಿ ಚಳ್ವಳೆಕಾರಾಂಚಾ ಘರಾಂನಿ ತಾಣಿಂ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಜಾಲಿಂ ಆನಿ ಆದಿಂ ಮಾಗಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫುಡಾರಿಂನಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸೆವಾ ವಾಖಣುಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಲಿಂ ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಜಾಲೆಂ ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಫುಡಾರಿಂನಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ನಾಂವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಗಾಂವ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮಾಯಾಗ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವರೂಪ್‌ಚ್ ಬದ್ಲುನ್ ವೆತೆಂ ಕೊಣ್ಣಾ. ಕಶೆಂಯ್ ಜಾಂವ್ ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫುಡಾರಿಂನಿ ನೀಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಸೆವಾ ತಾಣೆಂಚ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಕ್ ದಾಖೊವ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆಬರಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ದುಬಾವ್‌ನಾ.

6.3.5. ಸೊದ್ನೆಚಾ ಲಿವ್ರಾಚಿ ಪುಂಜಾವ್ನಿ

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಶೋದನಾಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಬಾರಿ ಉಪ್ಕಾರ್ ಜಾಲಾ. ತಶೆಂಚ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ದಪ್ತರಾಂತ್ ಮಾ| ಬಾ| ಎರಿಕ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಭರ್ಪೂರ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಳಿಯಿಲ್ಲೆಂ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊನ್. ಹಿಚ್ಯಾ ಘರಾ ವ್ಹಡ್ ಏಕ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್‌ಚ್ ಆಸಾ. ಕೊಣಾಯ್ ಕಡೆನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಹಿಚೆಲಾಗಿಂ ದಸ್ತಾನ್ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್‌ಯಿ ಲಾಬ್ತಾ. ಸಂಶೋಧನಾಚಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ಹಿಚೊ ಸಹಕಾರ್ ವ್ಹಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ಬಿಕರ್ನಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್ ಮೊನೆಸ್ಟರಿಂತ್ **‘ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ’** ಪತ್ರ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಧಾರಾಳ್ ಆದಾರ್ ಲಾಬ್ಲಾ. ಹಾಣೆಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಹಕಾರಾನ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ‘ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ’ ಪತ್ರಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಪ್ಶಿಲ್ ವಿವರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ. ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಧೊಶಿಂ ದಸ್ತಾವೆಜಾಂ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣಯ್ ಹಾಂಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಳಿಂ. ಹಾಣೆಂ ಚಡಾವತ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟ್ಣಿ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲೆಲಿಂ, ಹಿಂ ಗ್ರಂಥಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಲಿಂ. ಅಶೆಂಚ್ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂನಿ ಪ್ರೊತ್ಸಾಹ್, ಸಹಕಾರ್, ಪ್ರೇರಣ್ ಆನಿ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಲಾ. ಹಾಂಕಾಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಎಕಾ ಉತ್ರಾನ್ ‘ದೇವ್ ಬರೆಂ’ ಕರುಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಂ.



ಸಂಪವ್ಣಿ

ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ 'ಆಟವ್ಣಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಏಕ್ ಅಧ್ಯಾಯ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಲಕಯ್ಲ್ಯಾ. ಪುಣ್ ಆಟವ್ಣಿ ಆನಿ ಸಂಪವ್ಣಿ ಹಾಂಚೆ ಮಧ್ಲೆಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ವೆಗ್ಳೊಚ್ ಆಸಾ. ಆಟವ್ಣಿ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಚೆರ್ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸಾ. ಪತ್ರಾಂನಿ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚೆರ್ ಏಕ್ ದೀಷ್ಟ್ ಚರೊಂವ್ಚಿ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ತ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಹಂತ್ ಆನಿಕ್‌ಯ್ ಕಿತ್ತುನ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಉಸ್ತುನ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಆಟವ್ಣೆಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಪುಣ್ ಸಂಪವ್ಣಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕಶಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಟಾಪ್ತಾ.

7.1 ಜಾಗರಣ್

ಹ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ವಿಶಯ್ ಘೆತ್ಲಾ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚ್ಯಾ ಚಳ್ವಳೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಸೊಡಯ್ಲ್ಯಾನಾ, ಏಕ್ ಚಿಂತಾಪ್ ತಾಂತುಂನ್ ಆಟಾಪ್ಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವಾಚ್ಪಾಂಚ್ಯಾ ಗಮನಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಏಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ. ತೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಜಾಗರಣ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ಉಟಯಿಲ್ಲಿ ಜಾಗರಣ್. ಹೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಮತಿಂತ್ ದವರುನ್, ಪತ್ರಾಂಚೊ ಪೊಲಿಯೊ ಪರ್ತಿತಾನಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ತಾಣಿಂ ಕಿತೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ, ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳಾಂ, ಕವಿತಾಚಾ ಚಿಂತ್ನಾಂನಿ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಕವಿ ಪೆಚಾಡ್ಲ್ಯಾತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಾಂಕ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದೀಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ. ಕಿತ್ಲೆಂ ಮೆಳ್ಳಾಂ ತಿತ್ಲೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ. ಹಾಚ್ಯಾಕೀ ವ್ಹಡ್ತೆಂ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಮುಖಾರಿಂ ಕೋಣೀ ಸಂಶೋದಕ್ ಯೆತಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಭರ್ವಸೊ ದವರ್ಯಾಂ.

7.2. ಏಕ್ ವಾಂಟೊ

ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್, ಹರ್ಯೆಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಖರೆಂ. ಪುಣ್ ಹರ್ಯೆಕಾಕ್‌ಯಿ ಏಕ್ ಮೀತ್ ಆನಿ ಮೇರ್ ಆಸಾ. ಏಕ್ ಗ್ರಂಥ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ತೊ ಹಾತಾಂವ್ಚೊ ತಿತ್ಲೊ ಹಳು ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ವೊಡ್ನಿ ಯೆಂವ್ಚೊ ತಿತ್ಲೊ ಲಾಗ್ನಿಲೊ ಜಾಂವ್ಕ್‌ಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಮತಿಂತ್ ದವರುನ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಸಂಪಯ್ಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಇತ್ಲೆಂ ವಿಸ್ತಾರ್ ಆಸಾಗೀ ತೆಂ ಏಕಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹ್ಯಾ

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೆ ವಾಂಟೆ ಆನಿ ಘಾಂಟೆ ಕರಿಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾತ್. ಕಾರಣ್, ರೊಮಿ, ಕನ್ನಡಿ, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ, ಮಲಯಾಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಆದಿಂ ಮಾಗಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಡಾರಿಂನಿ ಉಟಯಿಲ್ಲಿ ಚಳ್ವಳ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ರಿತಿಂನಿ ಆಸಾ. ತಿ ನಮ್ಯಾರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆವ್ದೆ ಭಿತರ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಜೀವಮಾನ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ ನಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಸುರ್ವಿಲೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಮಾತ್ರ್ ವಿಂಚ್ಲಾ. ವಾಂಟೊ ಆನಿ ಭಾಗ್ ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ಆಸಾ. ಭಾಗ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಅಪೂರ್ಣ್ ಆನಿ ವಾಂಟೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾಚಾ ಪರಿದೆ ಭಿತರ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೆವ್ಯೆತಾ. ದೆಕಿಕ್ ಏಕ್ ಮಾಸ್ಳೆಚೊ ವಾಂಟೊ.

7.3. ವಿಂಚೊವ್ಣ್

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಮಾತ್ರ್ ಮ್ಹಳೆಂ. ತರ್ ತ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಚಿ ವಿಂಚೊವ್ಣ್ ಕಶಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸವಾಲ್ ಉಬ್ಜಾತಾ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಪುಣ್ ಕಿತ್ತುನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್? ತಾಕಾ ಏಕ್ ಗಡ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ಜಾಯ್. ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಜಾಲೆಂ ತಾಕಾ ಅಂತ್ಯ್ ನಾ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸುಟ್ಕೆಚಾ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಆವ್ದೆಚೆಂ ಮಾತ್ರ್ ಉಸ್ತಿಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ವಿಂಚೊವ್ಣ್ ಕೆಲಿ. ತಶೆಂಚ್ ಮಲಯಾಳಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚೆಂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್‌ಯಿ ತಿಚ್ ಗಡ್ ಬಾಂದ್ಲಿ. ಪುಣ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆಂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ವಿವರ್ ಆನಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾಯ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಗಡಿಚೊ ಕಾಟ್ ಕುಟ್ಲೊ. ಕಾರಣ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಪತ್ರಾಂಚಿ ರಾಸ್‌ಚ್ ಆಸಾ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಶಿಖರ್‌ಯಿ ಆಸಾ. ತರ್ ಹ್ಯಾ ಕನ್ನಡಿ ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಾ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ವಾಂಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಶೆಂ ವಿಂಚೊವ್ಣ್ ಕರ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್ತಾನಾ ಏಕ್ ಉಪಾಯ್ ಝುಳ್ಕಲೊ. ಸಾರ್ಕೆಂ ತಜ್ವೀಜ್ ಕರ್ನ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಜಾಗರಣ್ ಉಟೊಂವ್ಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾನ್. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಚಳ್ವಳೆ ವರ್ವಿಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೊ ವಾಳೊ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ರುಜ್ವಾತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಂತ್‌ಚ್ ಆಸಾತ್. ತ್ಯೊ ರುಜ್ವಾತಿ ಸಾರ್ಕ್ಯೊ ಜೊಡಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಮಸ್ಯೊ ಸಂಪ್ತಾ, ಮ್ಹಳೆಂ ಖಾತ್ರಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಚಳ್ವಳೆಕ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದಿಲಿ. ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಹಂತ್ ಮ್ಹಣ್ ನಿರ್ಣಯ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಆರಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ತ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಂತ್ಲಿ ಚಳ್ವಳ್‌ಯಿ ಎಕಾ ಗ್ರಂಥಾ ತಿತ್ಲಿ ಆಟಾಪ್ತಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಆನಿ ತಾಚಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ದಿಂವ್ಕ್ ವಿಂಚೊವ್ಣ್ ಕೆಲಿ.

7.4. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ್/ಸೃಜನೇತರ್

ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿಂನಿ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ್/ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ - ಕಥಾ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವಿತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತಾ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಗುಟಾ-ಗುಟಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸೃಜನೇತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಬೆಪಾರ್ವೊ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಚೆ ಮ್ಹಣ್ಣೆಗೀ? ಸೃಜನೇತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್, ಸಂಶೋದನ್, ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಜಿಣ್ಯೆ ಚರಿತ್ರಾ (biography), ಆತ್ಮ್ ಚರಿತ್ರಾ (Auto biography), ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Culture) ಮ್ಹಣ್ಜೆ-ವೊವ್ಯೊ-ವೆರ್ಸ್, ಗಾದಿ, ಮ್ಹಣಿಯೊ, ಹುಮಿಣ್ಯೊ ಇತ್ಯಾದಿ, ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ್ (Philology), ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ (Philosophy), ಪ್ರಬಂಧ್/ನಿಬಂದ್, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್, ವಿಮರ್ಸೊ, ಟೀಕಾ/ಖೊಡ್, ಲಲಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಭಾಷಾಂತರ್, ಪಯ್ಣಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಬಿನ್ನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಆನಿ ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ನೆಗಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ, ಬೆಪಾರ್ವೊ ಕರ್ಚೆಂ, ಆಲಕ್ಷ್ ಕರ್ಚೆಂ, ಸಮ ದಿಸ್ತಾಗಿ? ಏದೊಳ್ ಥಂಯ್ ಹ್ಯಾ ಸೃಜನೇತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ಆನಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದೀನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಸೃಜನೇತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಪ್ರೂಪ್ ಜಾಲಾಂ. ಅಖಂಡ್ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ್ ಆನಿ ಸೃಜನೇತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುನ್, ಆನಿ ರಚ್ತೆಲ್ಯಾಕ್, ಪುರಸ್ಕಾರ್, ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ವಾಡ್ತಾ ಆನಿ ಚಡ್ತಾ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಪ್ರಕಾರಾಕ್ ತಾಚೆಂಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಘುನ್ ಆನಿ ಗೌರವ್, ಮಾನ್ ಆನಿ ಮರ್ಯಾದ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಮುಖಾರಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಹರ್ಯೆಕಾ ಪ್ರಕಾರಾಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್, ಪಾಟಿಂಬೊ ಆನಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬೊಂದಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಶೆವ್ಯಾಂ.

7.5. ಚಿಂತಾಪ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಟ್ವೆ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ಚಳ್ವಳ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಪಳೆವ್ನ್ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ತೊ ಗ್ರಂಥ್ ಅಪೂರ್ಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಬ್ ಕೆಲಿ. ಗಾಬ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂನಿ ಗ್ರಂಥ್ ಸಾರ್ಕೊ ವಾಚುಂಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ***ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಮರಾಠಿ ವಾದ್-ವಿವಾದ್*** ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಚಡ್ತಿಕ್ ಗಮನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ 'ಆಟ್ವೆ-ವೊಳೆರಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಚಾ ಭಾಯ್ರ್ ಉರ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಹೊ ವಿಶಯ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್, ಪರಿಷದ್, ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ವಾಂಟ್ಯಾ-ಪಾಂಟ್ಯಾನಿ ಜಾಲ್ಲಿ ಚಳ್ವಳ್‌ಯಿ ಲೆಕಾಕ್ ಘೆಜೆ ಪಡ್ತಾ, ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಜಾಲೆಂ ತೆಂವಿಂ ಅಪೂರ್ಣ್ ಜಾತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಹ್ಯಾ

ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್‌ಯೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಅಪೂರ್ಣ್ ಮ್ಹಣ್ತೆಲೆ ಆಸ್ತೆಲೆ. ಮ್ಹಣ್ತೆಲೆ ಮ್ಹಣೊನ್‌ಚ್ ಆಸ್ತಾತ್, ತೆ ಜಾವ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಕರ್‍ನಾಂತ್, ಉರ್‍ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್‌ಯೀ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸೊಡ್ನಾಂತ್. ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ರಾಂದ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜೆವ್ಣಾನಾ ಖೊಡಿ ಕಾಡುಂಕ್ ಸುಲಭ್ ತಾಣಿಂ ರಾಂದ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸುಣೆಂಯಿ ಖಾಯ್ನಾ.

ವಾಚ್ಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಳೊಂವ್ಚೆಂ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ 'ಜಾಗರಣ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಮತಿಂತ್ ದವರುನ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಸಂಪಯ್ನಾ. ಹ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಚಾ ಆದಾರಾನ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂ.

●●●●●

ಆಧಾರಾವೊಳ್

1. ರಾಕಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಅಂಕೊ – ಛಾಪ್ಯಾಚಿ ಕಥಾ
– ಲೇಖಿಕಾ ಮಾ| ಸಿಸ್ಟರ್ ಆಕ್ವಿಲೀನಾ A.C
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮ ಗ್ರಂಥ–ಬರಹಗಾರರು–ಶ್ರೀ ಚಿರಂಜೀವಿ
3. Journalism–Success – a book published by
Competition Success Review – Page 14
4. ರಾಕಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಅಂಕೊ – ಛಾಪ್ಯಾಚಿ ಕಥಾ
– ಲೇಖಿಕಾ ಮಾ| ಸಿಸ್ಟರ್ ಆಕ್ವಿಲೀನಾ A.C. ಆನಿ
Journalism–Success
5. ತೆಂಚ್
6. Journalism–Success – a book published by
Competition Success Review – Page 14
7. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 15
8. ತೆಂಚ್
9. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 16
10. ತೆಂಚ್
11. ತೆಂಚ್
12. ತೆಂಚ್
13. A History of Konkani Literature by Manohar Rai Sardesai –
Page 15
14. ತೆಂಚ್
15. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮ ಗ್ರಂಥ–ಬರಹಗಾರರು–ಶ್ರೀ ಚಿರಂಜೀವಿ
15a. Journalism – Success – a book published by Competition
Success Review – Page 17
16. ತೆಂಚ್
16a. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮ ಗ್ರಂಥ–ಬರಹಗಾರರು–ಶ್ರೀ ಚಿರಂಜೀವಿ
17. Journalism–Success – a book published by
Competition Success Review

18. ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ಮನೆಯ ಮೊದಲ ಕಿಟಕಿ 'ಮಂಗಳೂರ ಸಮಾಚಾರ' – 'ಜನವಾಹಿನಿ' ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೋಮವಾರ ಜುಲೈ 1, 2002 – ಬರಹಗಾರರು ತಾರಾನಾಥ ಕಾಪಿಕಾಡು.
19. ತೆಂಚ್
20. A History of Konkani Literature by Manohar Rai Sardesai – Page 38
21. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 241
22. ತೆಂಚ್
23. The makers of Konkani Literature by Antonio Pereira S.J. Page 32–33.
24. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್
25. A History of Konkani Literature by Manohar Rai Sardesai – Page 42
26. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 67–68
27. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 69
28. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 101
29. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 102
30. ತೆಂಚ್
31. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 105
32. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ 106
33. ತೆಂಚ್
34. ಶ್ರೀ ಫೆಲಿಶಿಯೊ ಕಾರ್ಡೊಜ್ ಹಾಂಚೆಂ ಲೇಖನ್
35. Notes sent by Rev. Fr. Moreno D'Souza S.J. the present Editor of DOR MHOINACHI ROTTI - Old Goa
35.a ಶ್ರೀ ಫೆಲಿಶಿಯೊ ಕಾರ್ಡೊಜ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಬಿ ಮೊರಾಯಸ್ ಹಾಂಚಾ ಲೇಖನಾಚೊ ಆಧಾರ್
35.b ಗೋವಾ ಕೇಂದ್ರೀಯ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಚೊ ಆಧಾರ್
35.c 70 ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಸೆವೆಂತ್ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಈಷ್ಟ್ ಪತ್ರಾಂತ್ ಬ್ರ. ಯೆಸೆಬಿಯೊ ಮಿರಾಂದ ಹಾಂಚೆ ಲೇಖನ್.

36. ರಾಕಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ – ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ಪಣಾಚಿ
ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ಚರಿತ್ರಾ – ಲೇಖಕ್ ಮಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೇಜ್
37. ರಾಕ್ಣೊ – 60 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಪಿಶ್ಯಾರ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೊ
ಬಾಪ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆ – ಲೇಖಕ್ ಪ್ರೊ| ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ.
38. Literary Konkani - by Jose Pereira ಪಾನ್ 45-46
39. ತೆಂಚ್
40. A History of Konkani Literature by Manohar Rai Sardesai
40a. ತೆಂಚ್
40b. ರಾಕ್ಣೊ – 60 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಪಿಶ್ಯಾರ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೊ
ಬಾಪ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆ – ಲೇಖಕ್ ಪ್ರೊ| ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ.
41. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಪಾನ್ – 22
42. ರಾಕ್ಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಅಂಕೊ ಪಾನ್ – 151
43. ತೆಂಚ್
44. ತೊಚ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪಾನ್ – 152
45. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ – ಆಮ್ಚೆಂ ಸಾಸೆರ್ದೊತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ
ಲೇಖಕ್. ಜೆ.ಜೆ. ರೇಗೊ
46. ತೆಂಚ್
47. ತೆಂಚ್
48. ರಾಕ್ಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ ಪಾನ್ - 32
49. ತೆಂಚ್
50. ರಾಕ್ಣೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ
51. ತೆಂಚ್
52 ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಪಾನ್ 22.
53. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೆಂ ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ – ಪ್ರಗತೀ ಪ್ರಕಾಶನ್
1987 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲು. ವಿ. ಜಲ್ಮಾಶತಾಬ್ದಿ ಸಮಿತಿ ತರ್ಫೆನ್ ಪ್ರಕಟನ್ –
ಸಂಪಾದಕ್ ವಿಲ್ಯಂ ದ ಸಿಲ್ವ – ಪಾನ್ 80.
54. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 1, ಜೂನ್ 1912 ಅಂಕೊ 2
55. ಮಾ| ಬಾ| ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡಾರಾ ಕಡೆನ್ ವಿಚಾರುನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ.
55a. ಮಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೆಜಾಚಿ ಜೀವನ್ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಶ್ರೀ ವಿಕ್ಟರ್
ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಆಂಜೆಲೊರ್ ಪಾನ್ 27.

56. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ 1917 - ಜುಲಾಯ್ ಪಯ್ಲೊ ಅಂಕೊ.
57. 'Mangalore' journal Vol I Jan 1928, No. 7.
58. ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 1920.
59. ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಸಪ್ತೆಂಬರ್ 1920.
60. ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ನವೆಂಬರ್ 1920.
61. ತೆಂಚ್.
62. ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಜನೆರ್ 1924 ಇತ್ಯಾದಿ.
63. ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಪುಸ್ತಕ್ 4 ಜನೆರ್ 1921 ಅಂಕೊ 1
64. ಜೆಜುಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್ ಮಾರ್ಚ್ 1930 ಪಾನ್ 79.
65. 1923 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 2. ತಾರ್ಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೆಂ ಭಾಷಣ್.
66. ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಜುಬಿಲಿ ಸ್ಮರಣ ಅಂಕೊ ಪಾನ್ - 2
67. ತೆಂಚ್
68. ತೆಂಚ್
69. ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿಚೊ - ಗೋಮಂತಕಿಚೊ ವಿಭಾಗ್
ಪುಸ್ತಕ್ II ಅಂಕೊ - II 1924 ವರ್ಸ್ ಅಗಸ್ಟ್ / ಸಪ್ಟೆಂಬರ್
70. ತೆಂಚ್.
71. 'ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ' ಕೃಪಾ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ಓರಿಯಂಟಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಕೊಚ್ಚಿನ್
72. ತೆಂಚ್
73. ತೆಂಚ್
74. ತೆಂಚ್
75. ತೆಂಚ್.
76. ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ -ಪುಸ್ತಕ್ I - ಅಂಕೊ 12
77. ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ - ಗೋಮಂತಕಿಚೊ ವಿಭಾಗ್ ಪುಸ್ತಕ್ II ಅಂಕೊ - II ವರ್ಸ್ 1924 ಮಹಿನೊ ಅಗೋಸ್ತ್ / ಸಪ್ಟೆಂಬರ್
78. ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ ಪುಸ್ತಕ್ II ಅಂಕೊ 3.
79. ಸಾರಸ್ವತ ಬೋದಿನಿ - ಕೃಪಾ: ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ಓರಿಯಂಟಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಕೊಚ್ಚಿನ್.
80. ತೆಂಚ್.
81. ತೆಂಚ್.

82. ತೆಂಬ್.
83. ಸಾರಸ್ವತ ಹೇಮಂತ ಸಂಖ್ಯಾ - ಕೃಪಾ : ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ - ಸಂಶೋದನ ಕೇಂದ್ರ. ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ ಕೊಲೇಜ್ - ಉಡುಪಿ.
84. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ - ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಂಪಾದಕರು ಮುರಳೀದರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ - ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋದನ ಕೇಂದ್ರ ಉಡುಪಿ - ಪಾನ್ 150.
85. 'ಸಾರಸ್ವತ' ಹೇಮಂತ ಸಂಖ್ಯಾ - ಕೃಪಾ: ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋದನ ಕೇಂದ್ರ - ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕೊಲೇಜ್ -ಉಡುಪಿ.
86. ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ - ಚಿರಂಜೀವಿ ಪಾನ್ 90 ಆನಿ 'ಪನ್ವಾರ್' - ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ರಜತೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ.
87. 'ಪನ್ವಾರ್' - ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ರಜತೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ - ಪ್ರಥಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ - ಪಾನ್ 23.
87a. ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಲೆಂ ಉಲೊವ್ಪ್ - ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ - ಖಂಡ್ - ಏಕ್ ಪಾನ್ 139
88. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೆಂ 'ಆಬ್ರಾಂವಚೆಂ ಯಜ್ಞ್‌ದಾನ್' ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ 'ಕುಂಡೊ ಖಾಯರ್‍ಯಾಂಕ ಉಂಡೊ' ನಿಯಾಳ್ ಕರ್ತಾ - ಚಾ. ಪ್ರಾ ದ ಕೋಸ್ತ - ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರಗಟ್ಣಾರ್ ಪ್ರಗತಿ ಪ್ರಕಾಶನ್ 1987.
89. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೆಂ 'ಆಬ್ರಾಂವಚೆಂ ಯಜ್ಞ್‌ದಾನ್'
- ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರಗಟ್ಣಾರ್ ಪ್ರಗತಿ ಪ್ರಕಾಶನ್ - 1987
90. ದಿರ್ವೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 28, 1939 ಸಪ್ತೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಅಂಕೊ ಭಾಗ್ 18ವೊ (Sept. 21, 1939)
Konkani Langauge and its culture - by Severine Silva B.A. LL.B. Advocate, Karwar.
91. 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ - ವರ್ಸ್ 1 ಅಂಕೊ 1 ಜನವರಿ 1981 'ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ - ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ' - ನಿರ್ದೇಶಕ್ - ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್ ಹಾಚಿ ವರ್ದಿ - ಪಾನ್ - 2
92. 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಪುಸ್ತಕ್ 5 ಅಂಕೊ 1 & 2 - ಜನೆರ್ & ಜುಲಾಯ್ 1986. 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಸರೆಚಾ ವಾವ್ರಾಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್' - ವರ್ದಿ ಫಾ| ಎಚ್. ಜೆ. ನೊರೊನ್ಹಾ ಜೆ.ಸ.
93. ಫಾ| ಸಂತೋಷ್ ಕಾಮತ್ ಎಸ್. ಜೆ. ಹಾಂಚೆಕಡೆ ವಿಚಾರುನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ
94 ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಎಸ್.ಜೆ. ಹಾಂಚೆಕಡೆ ವಿಚಾರುನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ.

ಲೇಖಿಕಾ ವಿಶಿಂ....



ನಾಂವ್ : ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್; ಜನನ್: 28 ಎಪ್ರಿಲ್ 1952

ಶಿಕಾಪ್ : ಬಿ. ಎ. ಪದವಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಪದವಿಕಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಂತ್ ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿಕಾ ಆನಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಪದವಿಕಾ.

I ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ ಆನಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್

1989–1992 – ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ (ರಿ) ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣ್ ಘೆವ್ನ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ್ ಆನಿ ಭಾರತ್ ಸಂವಿಧಾನಾಚಾ ಆಟ್ವ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಸ್ಥಾನ್, ಹ್ಯಾ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಚೆರ್ ಸತತ್ ವಾವ್ರ್ ಕರುನ್ ಅಖಿಲ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಟ್ಟಾರ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಜಾಥಾ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ. ಹಾಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾಚಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1992 ಇಸ್ವಿ ಅಗೋಸ್ತಾಚಾ 20 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಟ್ವ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಸೆರ್ಲ್ಲಿ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಕಾದೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಬಳ್ ಮೆಳ್ಲ್ಲೆಂ.

1995 – ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚಾ ಸಂಘಟನಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಸಮಿತಿಂತ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್.

1998–2001 – ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್

– ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಕೊ. ಭಾ. ಮಂಡಳ್, ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಸಮಿತಿ ಸಾಂದೊ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಿಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ವಾವ್ರ್.

ಪುರಸ್ಕಾರ್ : ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ನಿರಂತರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ 1993 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳೆನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಸಂಭ್ರಮಾ ವೆಳಿಂ ... ಣ್ ಬಿರುದ್ ಆನಿ

...

... ್ಯಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚಾ

... ಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಲುವಿಜಿನೊ

... ಮಾನ್ಯತಾಯ್

... ಕ, ಗೋವಾ ಆನಿ

... ಳೆಚೆ ದಸ್ತಾವೇಜ್

... ರುನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್

... ಸ್ಥ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್

... 02 ಇಸ್ವಿ ಜೂನಾಚಾ

... ರ್ಶೆ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ:

... *ದುಡು ನ್ಹಂಯ್,*

... ಯ್ ಜು 15, 2002)

... *ಜಿವಂತ್ಪಣಾಚ್ಯಾ*

... ಕ್ಟೋಬರ್ 3, 2002)

– *'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಅಪೂರ್ವ್ ಬೂಕ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳ್'*–
(ಡೊ| ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತ್, 'ಕಾಣಿಕ್' ಪತ್ರ್, ನವೆಂಬರ್ 15, 2002)

– *'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'*–
(ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ– 'ದಿವೊ' ನ. 27, 2004)

ಪುರಸ್ಕಾರ್ : ಹ್ಯಾ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್' ಸಂಸೋದಿತ್ ಕೃತಿಯೆಕ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ್ ಡಾ| ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ 2003 ವರ್ಸಾಚೊ ಅತ್ಯುತ್ತಮ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್. ಹ್ಯಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾಚೊ ರು. 25,000/– ನಗ್ದೆನ್ ಆನಿ ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರ್ 2004 ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 17 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಣಿಪಾಲಾಂತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಕೆ. ಕೆ. ಪೈ ಥಾವ್ನ್ ಸ್ವೀಕಾರ್.

ಹಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ 2004 ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 11 ತಾರಿಕೆರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಭಾಂಗಣಾಂತ್ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಕ್ ಅಭಿನಂದನ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡುನ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಆನಿ ಸನ್ಮಾನ್.

2002–2005 – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್– ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ವಾಂಟೊ 'ಜಾಗರಣ್' ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾ ಖಾತಿರ್ ಖಿಳಾನಾಸ್ತಾನಾ ಸಂಸೊದ್ ಕರುನ್, ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಗ್ರಂಥ್ ಅಗೋಸ್ತಾಚಾ 14 ತಾರಿಕೆರ್ ದೆರೆಬೈಲ್‌ಚಾ ಹೊಲಾಂತ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್.

III ಇತರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್:

– 2001 ಇಸ್ವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 29 ತಾರಿಕೆರ್ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಿಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್' ಆನಿ 'ಕಾಣಿಕ್' ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಚಾ ಸಹಯೋಗಾಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಭಾಂಗಣಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ರಾಜ್ಯ್ ಮಟ್ಟಾಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ **'ಸಮ್ಮೇಳಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೌರವ್ ಆನಿ ಸನ್ಮಾನ್.**

– 2001 ಇಸ್ವಿ ಅಗಸ್ಟ್ 20 ತಾರಿಕೆರ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಸಾ' ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆ ಖಾತಿರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೆವೆಕ್ ಬಿಸ್ಪ್‌ಸಾಯ್ಬ್ ಅ| ಮಾ| ದೊ| ಎಲೋಶಿಯಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ಸೋಜಾ ಥಾವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಸನ್ಮಾನ್.

– 2002 ಇಸ್ವಿ ಮಾರ್ಚ್ 9 ತಾರಿಕೆರ್ ನಂತೂರ್ಚ್ಯಾ ಐ. ಎಸ್. ಡಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಸಭಾಂಗಣಾಂತ್ 'ಕಾಣಿಕ್' ಪತ್ರಾ ಥಾವ್ನ್– **ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಮೂಲ್ಯ್ ಸೆವೆ ಖಾತಿರ್ ಗ್ರಂಥ್‌ಕರ್ತಾಚೊ ಜಲ್ಮಾ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್.**

– 2004, ನವೆಂಬರ್ 28 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಿಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ) ಹಾಣಿಂ ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ **'ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್'** ಸಂಭ್ರಮಾ ವೆಳಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಶೋದನಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕರುನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್.

IV ಸರ್ಕಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್:

– 2002 ಇಸ್ವಿ ನವೆಂಬರ್ 1 ತಾರಿಕೆರ್ ದ. ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಾಚಾ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಂಶೋದನ್ ಆನಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ಕಾರಾ ಥಾವ್ನ್ **'ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'** ಪ್ರದಾನ್.

ವಿಳಾಸ್ : ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್, ಪ್ರದೀಪ್, ಕೊಟ್ಟಾರ್ ಕ್ರೊಸ್, ಮಂಗ್ಳುರ್–4
Ph.: 2213837 (R), 98807 49790 (M)